

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skandinaviske Kirketidende

for

katholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Udgivet af

Konrad Sander.

Motto: Prøve Alt, og behold det Gode!

I. Thesfal. V. 21.

Forste og anden Aargang.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Louis Klein.

1854.

Indholdsfortegnelse til 1ste Aargang.

	Pag.	
Inledning	1	
Artikler.		
Søndagen	2	
Den hellige Vincentius af Paula	5	
Den fornuftige Gudsbjerkelse	9	
Ufreden imellem Samfundets Stænder	17	
Spotteren i Skriftestolen	20	
En Omvendelse	41	
Spotterne	43	
Jesu Christi hellige Kirke	49	
En Text over Hovmod	57	
Et Vidunder	60	
Den hellige Advent	64	
Missionsberetninger	85	
Juleaften	88	
Årsfesten for Foreningen af Tro og Videnskab	93	
Christelig Øjengjældelse	102	
		Kirkelige Efterretninger.
		Rom. 6. 22. 30. 46. 63. 71. 87. 102.
		Kjøbenhavn. 29. 95. 116.
		Norge. 79.
		Sverrig. 40. 79.
		Rusland. 77.
		Lybiskland. 14. 23. 39. 47. 54. 64. 96. 103. Østerrig.
		7. 14. 76. Prag. 14.
		Belgien. 8. 64. 77.
		Holland. 46.
		England. 24. 31. 48. 56. 64. 77. London. 15.
		Frankrig. 7. 15. 24. 31. 40. 56. 63. 77. 96. 103.
		Spanien. 24. 31. 64.
		Schweiz. 15. 47. 56. 64. 103.
		Italien. 76. Sardinien. 63.
		Tyrkiet. 31.
		Asien. 16. China. 48.
		Afrika. Senegambien. 24.
		Amerika. 8. 48. 104. Nordamerika. 16. Haiti. 32.

Indholdsfortegnelse til 2den Aargang.

Digte.

	Pag.
Nytaarsbilsen	1
Hvem er en Katholik?	29
Det moderne Hedenstab	69
Bønnens Arm	109
Sjælens Bøn efter den h. Communion	133
Jomfruen til Maria	293
Christi Kirke. Et historisk Epos i 24 Sange. Første Sang	317

Artikler.

Nytaarsbilsen	2
Den græske Kirke. Indledning: En Bennerost	17
Den salige Pater Claver, Regerslavernes Apostel	23
Den græske Kirke I	30
Den russiske Statskirke II	45
Missionerne i Korea	66
Den engelske Statskirkes nærværende Tilstand	70
Den Tridentinske Troesbekjendelse. Indledning	77
Hyrdebrev	85
Den Tridentinske Troesbekjendelse. I. Artikel	93
En Franziscaner	101
Den Tridentinske Troesbekjendelse. II. Artikel	117
Til den hellige Paaskefest. Legemets heilighedsfulde Opstandelse	125
Børnens første hellige Communion	134
Hvorfor anvendes det latinske Sprog ved Gudstjenesten?	141
Missionæren	146
Den Tridentinske Troesbekjendelse. III. Artikel	149
Missionsberetning	154
Natur og Naabe	157
Kirkelige Tilstande i Mexico	168
En Hagerkarls Endeligt	179
Christi Legemsfest. 1246	181
Det hellige Alterens Sakramente.	
I. Christi virkelige Nærværelse i denne h. Hemmelighed	197
Det hellige Sakramentes Dyrkelse	200
Moderens lille Søn	201
Religiøse Tilstande i Amerika	208
To Timer paa Jernbanen	213
Præstehavn	225
Kirkestriden i Baden	229
Den omvendte Rige	241
Opsæt ei til i Morgen, hvad Du kan gjøre i Dag	247
Den hellige Communion under een Skikkelse	253
Kong Karl II. af Englands Død	257
Hyrdebiskoppen af Genf, den h. Franz af Sales' Liv og Levnet	265
Den katolske Kæde om den ene saliggjørende Kirke	269
Den romerske Kirkes Primat: Første Prædiken: Petri Primat	294

Anden Prædiken: Petri Efterfølgeres Prædiken	301
Det evige Lyk	309
De fattiges Søstre	319
Cølibatet	325
Det hellige Messesoffer	357
Profelytmageri i Canton Genf	365
Den hellige Communion's Udbdeling	376
Om Mariædyrkelsen i den katolske Kirke	381
Katolikens Lykke	389
Den katolske Kirke efter Profetor, Dr. Leo's Dom	400
Lybighed	402
Marias ubesmitte Udsættelse. En Prædiken	405
Bethlehem	413
Tanker ved Marc's Slutning	424

Kirkelige Efterretninger.

Rom. 5. 6. 14. 25. 35. 43. 67. 82. 121. 130. 170. 201. 210. 226. 242. 249. 308. 313. 346. 372. 427.
Rjehenhavn. 91. 116. 122. 195. 323. 419.
Friedrichsstadt. 226.
Kiel. 243.
Sverrig. 14. 67. 99. 202. 218.
Russland. 170. 179. 196. 211.
Polen. Warschau. 300.
Tydsland. 14. 26. 35. 43. 59. 75. 83. 107. 131. 140. 147. 186. 211. 243. 299. 340. 402. 411. Preussen. 7. Berlin. 92. 355. Osterrig. 35. 44. 52. 75. 92. 140. 147. 163. 180. 243. 340. 356. 372. Wien. 244. Münster. 51. Dresden. 276. Prag. 300. Baiern. 313. München. 314. Sachsen. 315. 340. Augsburg. 315. Nordtydsland. 379.
Ungarn. 27.
Belgien. 60. 76. 244. 259.
Holland. 15. 131.
England. 7. 27. 52. 107. 139. 148. 187. 249. 267. 324. 346. London. 204.
Skotland. 15.
Irland. 76. 131. 188. 219. 291.
Frankrig. 15. 35. 44. 76. 147. 155. 188. 250. 300. 308. 315. 324. 340. 347. 395. Paris. 250. 284.
Spanien. 8. 28. 140. 227. 268.
Portugal. 251.
Schweiz. 156. 251. 372.
Italien. 8. 140. 227. 307. 363. De joniske Øer. 84. Malta. 218. Genua. 227. Turin. 292. Sardinien. 347.
Tyrkiet. 171. 252. 284. 348. 363. 388. Moldau og Wallachiet. 83.
Asien. 348. Palæstina. 8. 132. 252. 308. 316. Cochinchina. 60. De engelske Antiller. 268. China. 331.
Afrika. 28. 180. Algier. 84. 395.
Amerika. 28. 260. Nordamerika. 35. 52. 108. 116. 300. 316. 379. Californien. 44.
Australien. 28. 156.

Første Aargang.

1853.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1 Thessal. V. 21

Nr. 1.

Søndagen den 2den October.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler **C. M. Blaufenstein**, st. Rindmagergade 66 og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postkontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaer 4 Sk.

Indledning.

Den menneskelige Aands Dybde ytrer sig stedse en Trang til det Sande, det Gode og det Skønne. Den muntre Ungling i Livets Foraar og den alvorlige Olding i Livets Efteraar, den i Overflod svælgende Rige og den med den bitterste Nød kæmpende Fattige, den saavel ved Solens Dygning som ved dens Nedgang levende Jordboer, blive, Enhver paa en ham tilkommende Maade, og i mangfoldig Forskjellighed, tiltrukne af disse hemmelighedskræfter. Og hvorfor? Fordi Mennesket, ligesom overhovedet ethvert Fornuftvæsen, kun er skabt for det Sande, Gode og Skønne, og folgelig kun kan finde sin Tilfredsstillelse i Besiddelsen af disse Goder. Dette Sande, Gode og Skønne udøver sin Tilrækningskraft indtil en vis Grad i alle skabte Ting's Liv, men fortrinnsvis stærk er den i Aandens overnaturlige Liv efter den christelige Tro. Og deraf kommer det ogsaa, at Trangen til Troen, den religiøse Trang, stedse har yttret sig stærkest; og en sand Glæde er det at see, at den ogsaa i vore bevægede Tider viser sig levende hos Mange, især naar vi derhos betragte, at netop i vore Dage filosofiske og theologiske Speculationer bestræbe sig for

at fordunkle, ja at fornægte al christelig Sandhed, ja selve Ophavet til al christelig Sandhed, som er Jesus Christus. Og netop for, paa en fornuftig Maade, at imødekomme denne stedse nødvendigere religiøse Trang, er den ædle, uafhængige Frihed allerede siden nogle Aar gjengiven det med Fornuft begavede Menneske, saa at han nu fri kan prøve det Gode, og efter sin Indsigt vælge det Bedste. Vi mene ikke at tage feil, naar vi sige, at dette fyrige, velgjørende og friere religiøse Liv netop er en Frugt af den Bevidsthed: at den menneskelige Aand ikke finder sin efterstræbte Tilfredsstillelse i det Jordiske, men i det Overjordiske, ikke i det Timelige, men i de Evige; ikke blot i Fornuftens Videnskaber, men fornemmelig i Troens Lys. Det aandelige Menneske staaer nuomstunder der i dunkel Følelse af sin høie Værdighed og om sin evige Bestemmelse; han søger efter Veien, og frygter for at fare vild; han søger efter en trofast Fører, og finder sig stuet; han søger en tro Ledfager paa sin Livsvandring, men kan ikke finde ham. Dette er den indre Tilstand af mange af vore Samtidige. Derfor, saa haabe vi, vil et periodisk Tidsskrift være Mange velkomment, hvilket i den høitidelige Sabbats rolige Timer, langtfra at nedsanke Aanden

endnu mere i det Jordiske, meget mere hæver den til det Overjordiske, harmonisk anslaaer deres Hjerters religiøse Strænge, blidt belærende stedse mere og mere opklarer, udvider og forskjønner deres religiøse Tankegang, — fører dem, fra Tiden over i Evigheden, ved at oplive den overnaturlige Tro, det opmuntrende Haab og den Alt besjælende, forenende, forskjønnende evige Kjærlighed.

Dette er da Hensigten med nærværende religiøse Ugeskrift, hvilket, idet det søger at opvække og oplive disse tre theologiske Dyder, turde fortrinnsviis egne sig til, netop at blive læst om Søndagen paa hvilken fornemmelig den Christne altid andægtigen skal nærme sig mere og mere til sin Skaber ved Tro, Haab og Kjærlighed.

Om vi ville naae dette Formaal, maa Tiden vise. Vor rene Hensigt og velvillige Næstenskjærlighed bevidst, forvente vi ikke alene med Taknemmelighed vore venlige Læseres og alle christelige Benneres godhedsfulde Skaansel, men imødeser ogsaa uden Frygt Hines Angreb, som møde Andres Overbeviisning med mindre Kjærlighed. Idet vi nyde de skjøne Frugter af vort dyrebare Fædrelands Forfatning, skal stedse den christelige Kjærlighed herse imellem os og vore anderledes tænkende Medbrødre; aldrig skulle vi forglemme Apostelens skjøne Ord: „Kjærligheden er taalmodig, er god; „Kjærligheden misunder ikke; den handler ikke „ubesteden, den er ikke opløst, den er ikke „ærgjærrig, den søger ikke sig selv, den lader „sig ikke forbitre, den tænker intet Ondt, den „glæder sig ikke ved Uretfærdighed n, men den „glæder sig ved Sandheden, den taaler Alt, „den haaber Alt; Kjærligheden ophører aldrig, „om ogsaa Spaadommen ophøre, Sprogene „tage en Ende og Videnskaben forgaaer.“

Midlerne til Opnaaelsen af dette Formaal ville vi søge saavel i de religiøse, filosofiske og historiske Videnskaber som overhovedet i alt Det, som kan belære opbygge og opmuntre og tillige ville vi bestræbe os for, ved en klar og tydelig Fremstilling af de Gæmner, som vi behandle, saameget som muligt at tilfredsstille

ogsaa vore velvillige Læseres Hjerter og Indbildningskraft. Maatte derfor dette christelige Ugeskrift kunne glæde sig ved en velvillig Optagelse hos alle vore christelige Benner.

Og saa træd da ud i det stormbevægede Liv, du vort første Arbejde! og vær et tro Budskab om vor christelige Kjærlighed til Scandinaviens ædle Folk; forkynd alle vore Brødre Herrens store Sabbath, og sig Alle, Alle, som række dig Haanden og Alle som yde dig et venligt Ly, at du, sendt af Kjærlighedens og Samdrægtighedens Aand, viser dig hver Søndag i Herrens Navn og i Tillid til Ham, som er Alpha og Omega, den Første og den Sidste, Begyndelsen og Enden, og som er værdig at modtage Priis, Ære og Kraft i al Evighed. Vor Herre Jesu Christi Naade være med os Alle! Amen.“ (Joh. Aabenb.)

Søndagen.

Troen paa Gud, alle Væsners evige Skaber og Fader — Troen paa hans eenbaarne Søn Jesus Kristus, Mennekeslægtenes eneste Frelser og Saliggjører, og paa de Frelsens Sandheder, hvilke Han har lært os og bestandig endnu lærer og forkynder ved sin hellige Kirke, — Troen paa den Helligaand, Sandhedens og Kjærlighedens Aand, der oplyser og helliggjør os: — denne Tro, naar den viser sig virksom i Kjærlighed til Gud og til Medmenneken, udgjør det egentlige christelige Liv; og alle Religionens udvortes Handlinger have da kun Værd og Fortjeneste for Himlen, naar de fremgaae af denne i Kjærlighed virksomme og levende Tro.

Men hvor Troen og Kjærligheden er levende i Mennekes Hjerter, der ville og kunne de ikke blive skjulte, de træde frem i Livet og aabenbare sig i Ord og Gjerning. Det troende Sind føler Trang til, ogsaa i det Udvortes at dyrke og ære den Gud, det elsker over Alt. Derfor havde ogsaa alle Folkslag

til alle Tider deres religiøse Fester og Høitideligheder, ved hvilke det indvortes Sindelag yttrede sig i udvortes Handlinger. Disse Handlinger (Offre — Ceremonier) vare forskellige i de forskellige Lande og hos de forskellige Folkelag, efter som de Forestillinger, som disse Folkelag havde om Guddommen og vore Pligter imod samme, vare forskellige.

Men den christelige Religion har, som i alle andre, saa ogsaa i dette Stykke, et utvivlsomt Fortrin fremfor alle andre Religioner, baade i den ældre og i den nyere Tid. Dens Fester ere de meest opløstende, dens Høitider de meest lærerige, dens Ceremonier de meest betydningsfulde iblandt alle. Kirkens hellige Sakramenter ere indstiftede af Jesus Christus for at fremme det indre religiøse Liv i de Gode, for ikke at lade det udslukkes i de Svage, og for paany at vække det i de Faldne. Ligesaa er det Jesu utryffelige Befaling, at Hans saliggjørende Ord skal overalt og til alle Tider forkyndes indtil Dagens Ende. Tiderne, naar, og Maaden, hvorledes disse Jesu Anordninger til de Troendes Underviisning og Opbyggelse skulde udføres og gjøres frugtbringende, — ere deels allerede bestemte og fastsatte af Herrens Apostle, og deels har Hans hellige Kirke i Tidernes Forløb truffet de Indretninger, hvilke den troede tjenstlige til det ophøiede Maals Dypnaaelse. Heri bør man søge Oprindelsen af de hellige Tider og af de hellige Handlinger i vor hellige Kirke. Nogle iblandt de hellige Tider ere ny indførte ved Christendommen, andre iblandt dem ere saaledes optagne af den gamle Pagt, at de fik en christelig Betydning.

Til de sidste hører, Sabbatens Høitideligholdelse. Moses havde anordnet den paa Guds Befaling; og den syvende Dag i Ugen skulde ikke blot være helliget til Gud, men dennes Helligholdelse skulde tillige ogsaa erindre om Skabningsværkets Fuldbendelse i sex Dage. Den hørte derfor ogsaa til hine Lovens Anordninger, som Jesus ikke var kommen for at ophæve, men for at bringe til Fuldkommelse. Dog for at give denne Høi-

tideligholdelse en aldeles og fuldstændig christelig Betydning, blev allerede i Kirkens ældste Tider Sabbatens Helligholdelse forlagt fra Løverdags til Søndag. Dette skeete, for saaledes i hver Uge at have en bestandig Erindring om Herrens Opstandelse fra de Døde og om den Helligaands Udsendelse over Apostlene, — tvende Hemmeligheder, der begge fuldbyrdedes paa Søndagen. Saaledes bliver det høitidelige Minde om Herrens glimrende Seir over Grav og Død, og om Hans hellige Kirkes Indstiftelse ved den Helligaand, feiret alle Uger i den christelige Kirke.

Opløstende og i Sandhed rørende var Søndagens Høitideligholdelse i Kirkens ældste Tider. Vi besidde endnu Skrifter af de Mænd, der endnu have kjendt Apostlene eller dog Apostlenes første Disciple, og i disse Skrifter skildre de os den Maade, paa hvilken de første Christne feirede deres hellige Forsamlinger om Søndagen; saa f. Ex. have vi Skrifter af Justin, Martyr, af Ignatius, Biskop m. fl. En af dem, Justin, (døde i Aaret 162) skriver saalunde: „Paa den Dag, der har sit Navn af Solen (Søndag, dies solis) samles alle Beboere fra Byen og fra Landet, og man forelæser Apostlenes og Propheternes Skrifter, saalange Tiden tillader. Har Forelæseren endt, saa holder Forstanderen (Biskoppen) en Tale, og formaner til Opsyndelse af saa herlige Sandheder, til Efterligning af saa skønne Exempler. Derpaa reise vi os alle op og forrette vor Bøn. Efter Bønnen bliver Brød, Viin og Vand frembaaret og Forstanderen forretter atter Bøn og Taksigelse af Hjertet, saa inderligt han formaaer, og Menigheden udraaber: Amen! Derefter bliver det consecrerede Brød og den consecrerede Viin meddeelt de Tilstedeværende til Minde om Jesus Christus, og Diaconerne bringe det til de Fraværende. Denne Spise kalde vi Eucharistie, og Ingen tør tage Deel i den, saalange han ikke troer paa vor Læres Sandhed og er bleven døbt til Syndernes Forladelse, og saafremt han ikke lever som Kristus har levet. Thi vi modtage det ikke som almindeligt Brød eller

som almindeligt Brød eller som almindelig Viin; men ligesom Jesus Christus, vor Frelser, er bleven Kjød og har paataget sig Kjød og Blod til vor Forløsning — saa troe vi ogsaa, at den Spise, der er bleven consecreret for medelst Bønnen, som indeholder Hans egne Ord, er hiin Jesu Christi baade Kjød og Blod. — Efter den bemeldte Uddeeling af denne hellige Eucharistie pleie de Rige af Menigheden og de Andre at give af deres Formue, og det Samlede kommer da de forældreløse Børn, Enkerne, de Fængne og de andre Trængende tilgode.“

Søndagens fælleds Helligeholdelse hos de første Christne bestod altsaa:

1. i Forelæsning af den hellige Skrift og i en opbyggelig Tale over det Læste;
2. i fælleds Bønner og Psalmer;
3. i den hellige Nadveres Hvitideligholdelse, i hvilken alle Tilstedeværende toge Deel;
4. i en Samling af Almisser for de Fattige.

Deraf see vi, at den liturgiske Hvitideligholdelse af Søndagen nuomstunder er, i det Væsentlige, endnu den samme, som i Kirkens første Tider, blot, at ikke mere alle Tilstedeværende, ved den virkelige Communion, hver Gang tage Deel i Nadverens Hvitideligholdelse, — i Messen — og at man nu, istedetfor offentligent at indsamle Almisser, paa de fleste Steder overlader det til den Enkelte, at hellige Herrens Dag ved den christelige Barmhertighedens Gjæringer til Nytte for sin fattige Medchristne.

Med Hensyn til den udvortes Form af vor Gudstjeneste om Søndagen, ere vistnok mange Forandringer foretagne i Tidernes Løb; men, er dette ikke meget mere Tilfældet med Hensyn til Aanden, i hvilken man i vore Dage tager Deel i Søndagens Hvitideligholdelse?! De ældste Christne glædede sig, som de ovenanførte Kirkeskrivere berette os, hele Ugen isorveien ved Tanken paa den fælleds Gudstjeneste om Søndagen; de forsomte den aldrig uden højeste Nødvendighed; de toge ikke blot Deel med det Udvortes, nei! de toge Deel i Gudstjenesten med deres ganste Sind

og Hjerter; og naar de vendte tilbage, saa solte de sig mere ophyste i Troen, mere faste i deres Tillid og Fortrosthed til Gud, mere glødende i Broderfjærlighed, og saa vare de styrkede med hiint Heltetmod, med hvilket de i Forfølgelsesernes Tid freidige og glade hengave deres Liv for deres hellige Tro! — Mon denne Aand ogsaa endnu er iblandt os? Vel glæder Mangen sig endnu den Dag i Dag paa Søndagen, dog ikke, fordi den er Herrens Dag, men fordi den er Hviledag, Adspredelsens og Forlystelsens Dag. — Gives der i vore Dage ikke Mange, som holde sig mere og mere tilbage fra den fælleds og offentlige Hvitideligholdelse af Søndagen i Herrens Huus?! Andre bivaane Gudstjenesten med koldt, ligegyldigt Hjerter; de komme blot fordi det nu engang er Skik og Brug, at man gaaer i Kirken, eller fordi de frygte for at holdes for ugudelige og letfædige Christne af deres Troesfæller. Ringere og ringere bliver Antallet af de Menigheder, i hvilke man ønsker, — jeg siger ikke hver Søndag — men kun enkelte Gange om Aaret, at feire den hellige Nadvere som Enighedens og Broderfjærlighedens Naaltid, i hvilket alle Menighedens Medlemmer deeltage; — desto større bliver derimod Antallet af de Christne, hvem det endog er en besværlig Tvang, at de ifølge Kirkens Bud skulle komme til Herrens Bord idetmindste en eneste Gang i hele Aaret, til Paasketiden! — At Barmhertighedsgjæringer og Kjærlighedsværker udgjøre en vigtig Deel af den christelige Sabbats Helligeholdelse, det synes Mange slet ikke at vide; men vel synes Mange at mene, at man paa denne hellige Dag nødvendigviis skal give efter for sin uordentlige Tilbøielighed til Letfædighed og til verdslige Adspredelser, og om det saa end er til Skade for den christelige Belansthed og Sædelighed!!

Hvorledes har jeg nu hidtil feiret Søndagen? — Naassee gif jeg ofte i Kirken og var dog ingen god Christen! Hvor ofte er jeg traadt ind i Kirken med kolde Følelser og har forladt samme med lunke? — Hvor ofte har jeg taget Deel i Kirkens hellige

Handlinger, ja endog i selve Herrens Legeme og Blod, og er senere ligesom tilforn denne eller hiin Lidenskabs Slave, denne eller hiin uordentlige, syndige Tilbøieligheds Træl?! — Hvor ofte, ah! har jeg under Prædikenen, under Messen eller ved Herrens hellige Bord taget de bedste Beslutninger, fattet de bedste Forsætter: i Fremtiden vil jeg stedse handle med ægte christeligt Hjertelag! — men næppe var jeg kommen hjem, saa har jeg overtraadt dem, ja, jeg har endog slaaet dem ganske ud af Tanterne!

Søndagen er Herrens Dag! For Jøderne var den en Hviledag; for den Christne er den noget Mere: for os Christne er Søndagen et høitideligt Minde om Herrens Seir over Grav og Død, og tillige et Minde om Indstiftelsen af Jesu Kirke ved den Helligaand, Kjærlighedens Aand, hvem Han har udsendt fra Faderen. — Søndagen bør derfor være en hellig Dag, ligesom den var hellig for de første Christne! Høitideligholdelsen af Jesu Forløsningsdød i den hellige Messe opfyldte mig med hjertelig Taknemmelighed for den uendelige Kjærlighed, Han har vist os, idet Han døde paa Korset for vore Synder, og viser os, idet Han dagligen paany offerer Sig for os i Nadverens hemmelighedsfulde Offer; Bivaanelsen af Guds Ords Forkyndelse i Prædikenen opflamme i mig hellig Iver for at opfylde det. Men den Deel af Søndagen, der bliver tilovers efter Deeltagelsen i den fælleds Gudsstjeneste, skal aldrig vanhelliges af mig ved Synd! Mine Adspredelser og Forlystelser skulle aldrig stride mod mine hellige Pligter som Christen, min Glæde skal aldrig stride mod den christelige Sædeligheds Forskrifter, den skal aldrig stride mod Dydens Bud; — og kjender jeg en eller anden Trængende, hvem jeg kan hjælpe, en Fattig, hvem jeg kan understøtte, en Bedrøvet, hvem jeg kan bringe Trost, saa skal dette da være mig den skønneste Adspredelse, den kjæreste Glæde om Søndagen!

Den hellige Vincentius af Paula.

Fra alle Sider horer man i vore Dage: „Folkets Nød og Glendighed bør afhjælpes“, og de forskjelligste Midler dertil blive bragte i Forslag; men, om mange Ordforere gjør dog den gamle Erfaring sig gjældende, at, jo mere der bliver talt og tilraadet, desmindre bliver der gjort i Virkeligheden. Med Høie kan man tilraade mange, som foregive at bringe Folkeslægter Lykke: „Tal mindre og handle meer.“ „Om en Broder eller Søster gif nogen,“ siger den hellige Jacobus, II. 15, „og manglede den daglige Bøde, men nogen af Eder sagde til dem: gaaer bort i Fred! varmer Eder og mætter Eder, men I gave dem ikke Livets Nødtørstigheder, hvad Gavn er det?“ — Med den overflodige Tale og Raaden bliver Hungeren ikke stillet, Nøgenheden ikke klædt, den Syge ikke lindret. Maatte man, for nærværende Tid, i Gjerningen, og med Utrættelighed følge en Mand's Exempel, som Herrens Kraft og Raade langt udover sit Fædrelands Grændser har reddet Tusinder fra Hungersdøden, søgt Ly for Hittébørn og Forældreløse i sine udbredte Stiftelser, beredt utallige Syge et Tilflugtssted. Denne Mand, hvis Minde i Aarhundreder vil være velsignet, er den hellige Vincentius af Paula. Vilde vi see Exempler paa den meest fuldkomme og virksomme Kjærlighed til Næsten, saa maae vi følge den h. Vincentius paa hans Veie, hvor han snart lettede Galeisflavens tunge Lænker, snart opjogte de udsatte og forældreløse Børn i Paris og andre Stæder; og i hine Lande, hvor Krigens Rædsler havde udbredt Død og Hungersnød, viste han sig som en Fredens Engel. Vi ville derfor, af denne store Helgens bevægede og i Sandhed apostoliske Liv, forsøge at fremhæve isærdeleshed hine Sider, som tillade os at kaste et Blik paa hans mangejædige Virksomhed i at lindre Nøden i enhver Skikkelse.

Den h. Vincentius af Paula var af fattige Forældre; han blev født d. 24. April 1575 i den lille Landsby Pouy i Gasconne.

Hans Fader hed Wilhelm de Paul; hans Moder, Bertranda de Moras. Vi finde allerede i den h. Vincenz' Borneaar Grundvolden til hans senere Livsretning. Medens Sjælen, ved idelig Bon, glædede sig ved hiin fortrolige og inderlige Omgang med Gud, som er de Hellige eiendommelig, uddeelte han stedse Almisser og Kjerlighedsgaver til den trængende Næste. Han berøvede sig en Deel af sit daglige Underhold, for i Stilhed at glæde den hungrige Fattige. Naar hans Fader sendte ham til Møllen, og han, paa Tilbageveien med Melet mødte en Trængende, gav han denne deraf med et glad Sind; han fortalte det da hjemme og hans Fader var tilfreds dermed. Som en tolvvaarig Dreng havde han sammenparet sig 12 Sous; disse uddeelte han strax til de Fattige.

Vincencius blev af sin Fader bestemt for den geistlige Stand, og sendt til Franziskanernes Skole. Da han senere havde endt sine theologiske Studier ved Universitetet i Toulouse med stor Berømmelse, modtog han, i Aaret 1598, Subdiaconatet og Diaconatet, og to Aar derefter Præstevielshen.

For at føre den unge Præst ind paa de Helliges Veie, sendte Gud ham haarde Prøvelser. Vincencius maatte i Aaret 1605 gjøre en Rejse til Marseille. Paa Tilbagereisen blev Skibet, hvorpaa vor Hellige befandt sig, plyndret af Sørovere, han selv tagen tilfange, og, belagt med Lænker, jendt til Tunis i Fangenskab. I hele Livet leed han store Smertes af de Saar, som han erholdt ved dette Rovernes Angreb. Han blev solgt som Slave. Den sidste Herre, som købte ham, var frafalden sin catholske Tro og bleven Muhamedan. Han havde tre Koner, af hvilke den ene, en Tyrkinde, ofte af Nysgjerrighed gik ud paa den Mark, hvor Vincencius arbejdede. Hun gjorde den Fremmede flere Spørgsmaal om de Christnes Love og Lærdomme, og bad ham undertiden om at synge Lovsange til den Gud som han tilbad.

(Fortætttes.)

Kirkelige Efterretninger.

Nom. Siden flere Dage befinder P. Brouillon, Forstander for Jesuiternes Missioner i China, sig her. Han beretter om Missionens Fremskridt, men tillige ogsaa om, at hiin mærkværdige Revolution, der nu allerede har indtaget det halve af det umaalelige Keiserrige, stedse mere og mere udbreder sig. Ved hans Afreise stode begge Armeerne, den revolutionnaire og den keiserlige, slagfærdige ligeoverfor hinanden imellem Hovedstæderne Nankin og Pekin. Ligesom de europæiske Consulere og Forretningsmænd, der opholde sig i China, ikke vide, hvilket Parti de skulle ønske Seiren, og derfor ere af forskjellige Meninger om de Forholdsregler, man bør gribe: saaledes vide Missionærerne ei heller, hvilket Udsald af denne store Borgerkrig vil bringe Religionen større Fordele. Vel have Oprørsmandene gjort meget imod Afgudsdyrkelsen, men man kan dog endnu ikke tilfulde erkjende, hvilke deres sande Anskuelser og Begreber ere med Hensyn til Religionen. Det lader til, at de ikke blot understøttes af Europæere, men at de ligesom Begyndelsen vare opmuntrede af dem til Oprøret. — Den 12te September har den hellige Fader holdt et hemmeligt Consistorium. Iblant andre Prælater blev ogsaa den berømte Domherre Dr. Forster udnævnt til Fyrstbiskop af Breslau i Schlesien. Bispedømmet i San Francisco i Californien blev ophøiet til et Erkebispedømme, og Prælat Allemann er udnævnt til Erkebiskop. — De mangfoldige Nygter om Snigmordere, som ogsaa have udbredt sig til Udlandet, ere desværre ikke uden al Grund. Allerede siden længere Tid talte man om Mazzinisternes hemmelige Complotter og mere end een Gang have flere Arrestationer fundet Sted. I den nyeste Tid har de Franskes General tilraadet alvorlige Forholdsregler, selv til Bessyttelse af Hs. Helligheds Person; thi det synes vist, at de ryggesløse Mazzinister endnu have de samme forræderiske Mordplaner i Sinde, som tilforn. Men Guds Forsyn vil ogsaa denne Gang tilintetgjøre deres gudsforagtaende Hensigter.

Osterrig. Keiseren af Osterrig, Franz Joseph har forlovet sig med Hertug Mar af Baierns anden Datter, Prindsesse Elisabeth. Keiseren har personlig friet til hende og faaet hendes Jaord; derved er da Slægtskabsbaandene imellem Osterrigs og Baierns ophoiede Hersefamilier atter knyttede endnu fastere. Men, bemærker Münchener Volksb. her, som Keiseren hidtil har begyndt Alt med Gud, saaledes ogsaa her. Kl. 11 feiredes en stille Messe i Slotskapellet. Alt længe før dens Begyndelse saa man den ærværdige Keiserinde=Moder, Karoline Auguste i andægtig Bøn, fromt knælende ved Hvalterets Epistelside. Strax efter sin Durchlauchtigste Fader, Erkehertug Franz Karl, traadte Keiseren selv med sin ungdommelige Brud ind, og efter ham fulgte Erkehertuginde Sophie med Hertugen Mar, og alle nedknælede i den keiserlige Stol paa Evangeliesiden ved Siden af Hvalteret. De øvrige Stole vare fyldte af fornemme Damer, og paa Alles Ansigt saa man det tydeligste Udtryk af hjertelig Glæde; men Volksb. maa tilstaae, at han har følt en dobbelt Glæde, da han saa alle de høie Hersefaber saa fromme og ydmyge i Andagt nedknælende ved Alteret. Da den hellige Messe var endt og Præsten gav Velsignelsen med det hoibærdige Sakramente, saa var det i Sandhed opløstende at see, hvor ærefrygtfuld hele den keiserlige Familie bøiede sig dybt for Kongernes Konge, som om de vare de Ringeste af Folket! Det er altid opløstende, rørende og trøstefuldt, naar man seer, at de Høieste paa Jorden give et saa herligt Exempel paa Fromhed og Religiøsitet og at de saaledes ufonstlet vise, at de ere sig tilfulde bevidste, hvormeget de trænge til den guddommelige Naades Kraft og Bistand i deres ophoiede Stilling, i hvilken Gud selv har sat dem; men her, hvor den ungdommelige Drot, Herseker over næsten 40 Millioner Mennesker, med sin udkaarne Brud bad om Hans Velsignelse, af Hvem han har faaet Krone og Scepter til Lehn, og hvor i Forening med dem ogsaa hans Forældre og Brudens Moder med piensynlig Inderlighed bønfaaldte om samme Velsignelse for dem —, da følte vist Enhver af de Tilstedeværende uvilkaarlig Trang til at bede med: at den Almægtiges Naade og Velsignelse maae i rigeligt Maal vorde de nye Forlovede tildeel. Og saa ville vi da ogsaa haabe og fortrøste os til Gud, at dette nye Familiebaand imellem Osterrigs og Baierns Hersekerhuse vorder velsignet og ielbringende for disse selv og for alle deres Underfaatter.

— Den d. 15de Juni inthroniserede Fyrstbiskop af Wien, Joseph Othmar von Hauscher, har paa Maria Himmelfartsfest samtidigen udstedt tre Hvrdebreve: et til Geistligheden, et til de Troende i Almindelighed og et til Landfolket i Særdeleshed. Herren give ham Naade og Kraft i hans ansvarsfulde og høit værdifulde Stilling!

Franckrig. Nogle Katholiker have fattet den Plan, at foranstalte Pilegrimsreise til det hellige Land, til Palæstina. I Paris dannede sig under Biskop af Samos' Forsæde en Comitee, som skal forberede Udførelsen af denne Plan. De betydeligste Medlemmer i denne Comitee ere: Paul Brunoni, den latinske Patriark af Jerusalem's Generalvikar, de la Bouillierin, Erkebiskop af Paris' Generalvikar, Jammes, fordem Generalvikar af Paris, Gaultier de Claubry, Medlem af det medicinske Academie; Bandre, Generalpræsident for den hellige Vincenz af Paulas Forening, Baron af Havelst, Grev Rudolph de Maistre m. m. Det første Pilegrimstog skulde afgaae den 23de August; men de Anmeldtes Antal var saa stort, at ikke Alle paa een Gang kunne befordre. Comiteen maatte derfor tilfredsstille en Deel af dem, som havde meldt sig, med Haabet om et senere Togs Foranstaltning. Programmet bestemmer ganske noie, hvad der skal foretages hver Dag. Alle Omkostninger for Reisen og et 36 Dages Ophold i det hellige Land beløbe sig til 1100 Franks for den første, til 860 Fr. for den anden og til 760 Fr. for den tredje Klasse. — Comiteen siger i sit Opraab til de latinske Christne: „Dette Værks Udførelse er forberedt ved saadanne Omstændigheder og Forhold, der næppe kunde forventes og som lade haabe: at Gud velsigner Værket. Paa samme Tid, da Tanken om en Pilegrimsfart til det hellige Land opstod i nogle fromme Foreninger af unge Folk i Frankrig, fremtraadte den ogsaa hos flere europæiske Katholiker, hvilke ved den

religiøse Følelse og christelige Kjærlighed vare forenede i Jerusaleem. De følte dyb Sorg over, at det Land, som tidligere blev gjæstet af saa Mange, og hvilket synes at skulle vorde Arnen, ved hvilken Andagten og Troen i hele Christenheden atter burde opflammes, — nu siden flere Aarhundreder er saa forladt; og de tænkte derfor alvorligen paa, at gjenoprette en saa gammel og hellig Skif. Dertil, meente de, vilde det være tilstrækkeligt, at lade udgaae et Dyraab til de occidentalste Christne, hvis Iver, Gud skee Lov! endnu er levende; dog kunde hidtil visse Hindringer og Fordomme afholde fra et saadant Foretagende. Ingen tænker uden Uengstelse paa en lang Rejse til et ubekjendt, maaftke usundt Land, hvor man troer at være udsat for alle Slags Besværligheder; flere frygtede for Tab af Tid og Pengen, hvilket de holdt for saare betydeligt. Det udstedte Program for en Rejse til Palæstina og for en Pilegrimsvandring til de fornemste Helligdomme i dette Land er udarbejdet med stor Noagtighed, og man formener, at det vil være istand til at besvare alle Forespørgsler om nærmere Oplysning, og at gjen-drive alle Indvendinger. — Keiseren og Keiserinden have tiltraadt deres Rejse til Frankrigs nordlige Provindser. Biskoppen af Arras, Mons. Parisis, har desangaaende stillet en Skrivelse til sin Geistlighed; det hedder i samme blandt Andet: „Vi vide, at man har opfordret dem til ved Keiserens Gjemmenrejse at opstille dem ved Beien, ved Siden af de S. S. Maires; men vi holde fast ved den Paastand: at Deres Plads er i Kirken, og at denne Maade at ære de Høie i denne Verden paa, er baade disse og Dem selv mere værdig.“

Belgien. Da Paven fornylig har erklæret at Passionisterordenens Stifter, Paul af Korset, bør æres som Salig, saa blev der i Anledning deraf holdt en Høitidelighed i Passionisternes Kirke i Eue ved Tournay. Kirken var stimpel, men smagfuldt pyntet. Ligeoverfor Høialteret saae man den Saliges Billed og flere Skriftpaand, som man hist og her havde anbragt, erindrede om opbyggelige Træk i hans fromme Liv og salige Død. Generalvikaren af Tournay, Abbé Deslamps, Biskoppen af Tournay, den apostoliske Nuntius

i Brüssel og en stor Mængde andre Geistlige toge Deel i denne rørende Høitidelighed. Tillobet var saa stort, at man den sidste Dag ved Eftermiddagsandagten ikke kunde naae til Kirkens Vægge for at tænde de Lys, som vare anbragte ved samme, og dog rummede Kirken ifkun den femte Deel af de Troende, som vare komne til Festligheden.

Amerika. Af et Hyrdebrev af Mons. Alemanny, Biskop (udnævnt til Erkebiskop) af Monterey i Californien, fra 1ste Jull, udhøve vi følgende: „I Begyndelsen af Aaret 1850 i San-Francesco, paatog Katholikerne sig, som saae mere paa deres Tro, end paa deres Antal og Formue, Opførelsen af en Kirkebygning af Træ paa en Grundeiendom, som de havde kjøbt i Gaden Vallejo. Stadens Udvidelse og det stedsse vorende Antal af Troende gjorde snart Opførelsen af en anden Kirke nødvendig; denne Bygning blev begyndt i Sommeren 1851 paa en Grundeiendom, som dHr. John Sullivan, Thimotheus Murphy og John Farrell ædelmodigen havde skjænket. Næppe var denne Kirke færdig, da den allerede blev for lille for den tilstrømmende Mængde, og man var nødt til at anbringe ogsaa i denne, ligesom i den første, et Galleri-Chor. I den sidste Vinter blev Kirken endnu betydeligt udvidet; men desuagtet ere begge Kirker for smaae; de kunne næppe rumme de Katholiker, som indfinde sig hver Søndag og endnu meget mindre det betydelige Antal af dem, som seie sig hændragne til samme af vore Ceremoniers Høitidelighed og af det Dnske, at høre vore hellige Troeslærdommes Forklaring.“ — Biskoppen bekjendgjør derpaa, at han vil bygge en tredje Kirke i San-Francesco ved Udgangen af Gaden Dupont, og han anmoder de Troende om, at yde deres Bidrag til dette nødvendige og hellige Foretagende. Den i San-Francesco udkommende Tidende, Catholic-Standard, beretter, at der 8 Dage efter denne Opfordring af Biskop Alemanny allerede vare tegnede 105,000 Franks og at Beløbet for enkelte Tegninger var imellem 2000 og 5000 Fr.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Wilh. Ignatius Karup.
Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysning's Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thesjal. V. 21.

Nr. 2.

Søndagen den 9de October.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. N. Blaukensteiners, N. Kjøbmagergade 68 og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Den fornøftige Gudsdyrkelse.

De Gamle troede, bedst at kunne lægge deres Urefrygt for Guddommen for Dagen ved blodige Offre. I Offere bestod derfor Hedningernes Afgudsdyrkelse. Ligesom man hædret Mennesker derved, at man forærer dem noget af Det, som er En særdeles værdt og dyrebart: saaledes meente man at ære Guddommen ved at frembære den Foræring af de Goder, man eier. Derfor frembar man i Templerne snart Dyr, snart den første og bedste Deel af Jordfrugterne. Men da Guddommen ikke modtager det Givne eller Frembaarne, saaledes som Menneskene modtage de Gjenstande, man forærer dem: saa tilintetgjorde man Det, man vilde frembære den. Man opbrændte derfor Markfrugterne paa Alterne; Offerdyrene derimod slagtede man, og enten opbrændte man hele disse slagtede Offerdyr, eller kun en Deel af dem; og i det sidste Tilfælde holdt man et Offermaalid med de tilovers blevene Dele. Dette kaldte man: at offere til Guderne.

Christendommen lærer nu: at Gud ikke mere har Velbehag i saadanne Offre, at vi skulle dyrke Ham paa en anden Maade, end vi ære Mennesker; at han er en Aand og derfor bør dyrkes og tilbedes i Aand og i Sandhed. Vistnok har Christendommen ogsaa

et Offer, og et sandfærdigt, Gud høist velbehageligt Offer. Dette Offer har Jesus Kristus fuldbyrdet paa Korset; og efterat dette store Offer een Gang er fuldbyrdet, skal der fremtidig intet andet frembæres, end den ublodige Fornyelse af samme, hvilken vi fejre i den hellige Messie. Men dette Messiens ublodige Offer i den nye Pakt, er dog ikke et Offer i samme Betydning, som Offrene hos de gamle Folk; thi i Messien frembære vi Guddommen ikke noget af Vort, men meget mere fornye vi Ihukommelsen om Hans Død, Som har hengivet Sig for os. Vi udgyde intet Blod, vi tilintetgjøre ingen Gaver, men vi frembære og nyde, paa en hemmelighedsfuld Maade, Hans hellige Legeme og Blod, Som har opoffret Sig for os paa Korset.

Imidlertid gaves der iblandt de nye døbte Christne baade af Jøderne og af Hedningerne vist Mange, der endnu søgte Velbehag i og Attraa efter et andet Offer, efter en anden Gudsdyrkelse, der mere lignede deres tidligere Offre og Gudsdyrkelse; thi Hvad man er vant til fra Ungdommen af, derved skilles man ei let. — Derfor lærer Apostelen Paulus, at der gives rigtignok for den sande Christen endnu et andet stort Offer, hvilket han kan frembære til Gud, og en fortrinlig Maade, paa hvilken han skal lægge for Dagen: at han staaer i Guds Tjeneste. Apostelen lærer os et Offer og en Gudsdyrkelse, ved hvilken vor Deel-

tagelse i den nye Pagts ublodige Offer og i de øvrige kirkelige Handlinger og Ceremonier først bliver levende og frugtbar, medens den uden samme vilde være død og uvirksom. Apostelen skriver nemlig til den catholske Menighed i Rom: „Brødre! jeg formaner Eder ved Guds Barmhertighed til, at I frembære Eder selv som et levende, helligt og Gud velbehageligt Offer; dette være Eders fornuftige Gudsdyrkelse.“ Rom. 12, 1.

Altfaa os selv skulle vi frembære som Offre, og bestræbe os for, at dette Offer er uplettet, ubesmittet, helligt og velbehageligt for Gud! — Hvad vil Apostelen sige med disse Ord? Han vil lære os en Sammenligning med de gamle Folks Offre. Ved disse Offre blev, som vi have hørt, en Deel af Offergaven tilintetgjort eller fortæret. Kunne, skulle vi ogsaa tilintetgjøre Noget i os? Ja, vi kunne og vi skulle gjøre det! — Vi kunne og skulle tilintetgjøre Hvad der i os ikke er reent, helligt og Hvad der i os ikke er Gud velbehageligt, for at det Øvrige i os kan vorde et levende, et helligt, et Gud velbehageligt Offer. Det nu, som i os ikke er reent, helligt, ikke er Gud velbehageligt, det er — Synden, det ere vore fordærvede Tilbøieligheder, vore flette Baner, det er Livets Hoffærdighed, Gjerrighed, Bølløst og de andre uordentlige Lidenskaber, der er Uretfærdighed og den uordentlige Tragten efter fremmedt Gods, det er denne Velisindighed i at bagtale og at krænke den Næstes Ære og gode Navn; det er, kort sagt, alt Det, som bortfjerner os fra Guds Kjærlighed og afvender vort Sind og Hjerte fra Gud. Alt Dette skulle vi tilintetgjøre, paa det der bliver et Gud velbehageligt Offer tilbage. — De Gamle lode den Deel af Offergaverne, hvilken de vilde tilintetgjøre, fortæres ved Ilden. Mon vi nu kunne kaste og opbrænde vore Synder, vore Lidenskaber og onde Baner i Ilden? Nei! Men vel kunne og skulle vi afholde os fra samme med samme Heltetmod, med samme Iver og Nidkjærlighed, som om vi skulde overgive en Deel af os til Ilden. Thi om det end gjorde os lige saa ondt, om det end voldte os lige saa heftig Smerte, at løsrive os fra en ond Vane, — som det vilde gjøre os ondt og smerte os, dersom vi skulde holde vor Haand over en blussende Ild og ei

trække den tilbage forend den er bleven til Aske, — saa skulle vi dog gjøre det! — Og om den onde Lidenskab end var ganske sammengroet med vort Hjerte, saa at det gjør os lige saa meget ondt, at løsrive os fra den, som om vi skulde løsrive en Deel af selve vort Hjerte og kaste den i Ilden, — saa skulle vi dog gjøre det! — Og om Synden end var bleven os saa kjær, som vort Die, og om det end vilde smerte os, at skilles ved den, som om vi skulde rive vort Die ud og kaste det i Flammerne, — saa skulle vi dog gjøre det! (Matth. 18, 8. 9.) — Men, det smertes!? — Og var det da vel et Offer, hvis det ikke smertede? — Og dersom vi ikke kunne beslutte os til et saadant Offer, mon vi da vare værdige, at den Reneste og Helligste har opoffret Sig for os paa Korset? Mon Hans Offer ikke var meget smertefuldere, end vort? — Mon Hans Sjæl ikke var bedøvet indtil Døden, da Lidelsens Kalk stod foran Ham? Mon Han har vægret Sig ved at drikke den? Mon Han ikke har tømt den indtil Barmen? Mon Han ikke har baaret Korset, som var paalagt Ham for vor Skyld? Mon Han ikke hang paa samme, forladt og forhaanet af hele Verden, og udaandede saaledes Sin Aand under uudsigelige Smerteser?! — Og vi? — vi ville lade os skrække tilbage for den Smerte, som det volder os: at døde Synden i os? — Nei! dette er det Offer, Han fordrer af os; at frembære dette Offer til Gud, det er efter Apostelens Lære en sandfærdig og fornuftig Gudsdyrkelse.

Det, man offerer, skal ikke mere betragtes som den Offrendes Eiendom, men man indvier og overgiver Det fuldstændigt til Gudsdommen. Ville vi derfor offre os selv, saa maae vi ikke blot tilintetgjøre Hvad der i os er vanhelligt og misbehageligt for Gud, men, efterat vi have gjort Dette, maae vi fremdeles ikke mere tilhøre os selv, men indvie og overgive os ganske og fuldstændigen til Gud. Vi tilhøre Gud som Eiendom fra Begyndelsen; thi Skaberen er jo Herre over sin Skabning. Men vi have afkastet Hans Herredomme og underkastet os Syndens skamfulde Trældom. Imidlertid da vi ikke blot ere Skabninger af Hans Almagt, men ogsaa Gjenstand for Hans guddommelige Kjærlighed; saa vilde Han ei lade os forblive i denne uværdige

Trældom: Hans eenbaarne Søn har løskjøbt os ved Sit Blod, og som Hans Løskjøbte og Forløste befinde vi os ogsaa i Hans Tjeneste. Dog ikke blot i Hans Tjeneste ere vi: Hans Kjærlighed har forundt os noget endnu høiere, — som hans Forløste have vi Barneret og ere Medarbejdere til Hans Rige. Vi ere altsaa Hans Børn, — Hans Tjenere, — Hans Eiendom. Barnets Pligt er det nu, at elske sin Fader; — Tjenerens Pligt er det, at fuldbyrde sin Herres Villie; — Eiendommens Bestemmelse er det, at tilhøre Eieren. Vilde vi derfor ofre os til Gud, saa maae vi opfylde denne vor trefoldige Pligt: vi maae altsaa til ingen Skabning have saa stor en Kjærlighed, som til Gud, vi maae ikke have anden Villie, uden Hans hellige Villie, vi maae ikke tilhøre en Anden uden Gud. Derimod, naar Kjærligheden til de jordiske Goder er i os større, end Kjærligheden til Gud, naar vor egen Villie gjør sig gjældende imod Guds Villie, naar vi modsætte os Guds Herredømme over os og ikke ville følge Hans hellige Lov, men Sandfælgighedens Tillokkelser: saa ere vi vistnok meget fjerne fra dette Offer og saaledes ogsaa fra den fornuftige Gudsdyrkelse, hvilken Apostelen har formanet os til.

Det, som bliver offeret, bliver indviet til Guddommen og tør ikke mere vanhelliges. — Have vi derfor eengang fuldbragt det Vanfælgste, have vi nemlig udryddet det Onde i os, og i Lydighed og Kjærlighed hengivet os til Herren som Hans Eiendom, saa er der endnu tilbage for os: at vi holde ud hos Ham og i Hans Tjeneste, for at vi kunne erfare Sandhed af Jesu Ord: „Hvo som holder ud til Tønden, han skal blive salig.“ Altsaa det usuldkomne Forsøg, denne ubestandige Prøven paa at tjene Gud, naar f. Ex. en alvorlig Prædiken, en Sygdom eller et andet Uheld minder os om vor Dødelighed og Skrøbelighed og oppækker os fra vor sædvanlige Ligegyldighed, — ikke et saadant usuldkomment Forsøg er tilstrækkeligt; nei! det er nødvendigt at holde ud til Tønden; thi et Offer, som tages tilbage, er slet intet Offer. Vilde vi altsaa i Sandhed og Birkelighed ofre os til Herren og øve den fornuftige Gudsdyrkelse efter Apostelens For-

maning: saa maae vi forblive hellige og indvie til Hans Tjeneste.

Altsaa: at udrydde, at tilintetgjøre det Onde og Vanhellige i os, at hengive os til Herren som Hans Eiendom, og at gjøre denne Hengivelse stadig og vedvarende; — Dette er: at ofre os til Herren som et levende, helligt og Ham velbehageligt Offer; og Dette skal være vor fornuftige Gudsdyrkelse! — En blot udvortes Deeltagelse i den kristelige Guds-tjenestes hellige Handlinger uden Sindsforandring, uden Forbedring i Livet, er ingen fornuftig Gudsdyrkelse. Thi denne Modsigelse imellem det Indre og det Ydre, den blot legemlige Deeltagelse i en Gudsdyrkelse, som skal øves i Aand og i Sandhed, Troen, at man paa samme Tid kan tjene Gud og Lasten, strider imod Fornuften, fordi hiin Modsigelse er ufornuftig. Men det Offer, hvilket Apostelen lærer os, er en fornuftig Gudsdyrkelse; thi da tilkjendegiver man, at man er i Guds Tjeneste, naar man udrydder og skaffer Alt bort, hvad ikke er overeensstemmende med Hans hellige Villie, naar man underkaster sig Hans Villie, og i denne Underkastelse helliger og indvier sig til Ham som Hans bestandige Eiendom. Dette er overeensstemmende med Fornuften, fordi Fornuften byder, at man opfylder hans Villie, til hvis Tjeneste man indvier sig.

Men, vil Noget maaes spørge: dersom den fornuftige Gudsdyrkelse bestaaer deri, at vi udrydde det Onde i os og fuldbyrde Guds Villie, og at vi gjøre det med Standhaftighed og Vedholdenhed; er der da endnu noget Mere at gjøre, for at vise, at vi ere i Guds Tjeneste? er det navnlig nødvendigt, at vi desuden tage Deel i den offentlige Gudsdyrkelse, der ligeledes kaldes Gudstjeneste? — Al! at de Christnes Lunkenhed dog saa gjerne fremsfører deslige Spørgsmaal og Udflugter for at undskylde og retfærdiggjøre sin Esterladenhed! I Sandhed! Hvo som gjør Alvor af den fornuftige Gudsdyrkelse, hvilken Apostelen taler om, han vil vistnok gjerne og med Glæde tage Deel i den offentlige Gudstjeneste; og hvo som ikke finder Velbehag i denne, hans Alvor er det eiheller med hiin. Eller hvortledes kan det være hans Alvor, at opfylde Guds Villie, naar han slet ikke attraaer, stedsø nøiere og

fuldkomnere at lære Guds hellige Billie at kjende, og naar han ikke engang vil høre at tale om Guds Billie i en christelig Forsamling, for saaledes at lære den at kjende? Men hvo som siger: at det er ham saa let, at opfylde Guds Billie, at han ikke trænger til Kraft og Styrke fra Oven, han hykler og har aldrig prøvet paa det, han roser sig af. Hvo som tjener Gud med oprigtigt Hjerter, han veed, at man i denne Tjeneste stedse har at kæmpe og stride imod det Onde, og at Kraft og Styrke fra Oven ere i denne Kamp uundgaeligt nødvendige. Derfor vil han vist ogsaa gjerne søge at erholde denne Kraft og Styrke fra Oven ved Bønner og fornemmelig ved den fælleds offentlige Bøn i den christelige Menigheds Forsamling. Og hvo som gjerne vil hengive sig som Offer til Gud, han vil vist ogsaa stedse med hellig Lyft og Glæde tage Deel i hiint store Offer, hvilket Jesus Christus har fuldbyrdet paa Korset for os, og hvilket vi feire og fornye i den hellige Nadvere, i den hellige Messe paa en ublodig og hemmelighedsfuld Maade; og ved denne høitidelige Erindring om Jesu Offer paa Golgatha vil han styrke sit Mod til feirrig Kamp.

Saa lader os da altsaa ifølge Apostelens Formaning, frembære os selv som et levende, og Gud velbehageligt Offer! Dette er en fornuftig Gudsdyrkelse. Men paa det at vi kunne tjene Herren paa denne fornuftige Maade, ville vi da ogsaa gjerne styrke os til Hans Tjeneste ved andægtig Deeltagelse i den Dyrkelse og Tilbedelse, som offentlig vises Ham i Hans hellige Temple.

Den hellige Vincentius af Paula.

(Fortsat.)

Den Hellige erindrede sig derved Psalmistens Ord: „Hvorledes skulde vi synge i et fremmedt Land?“ og istemmede sædvanlig den 136te Psalm (*): „Ved Babylons Floder, der sad vi og græd, naar vi mindedes Zion. Op i Vidierne der

*) Efter Vulgata.

hængte vi vore Harper.“ Dermed forbandt han med den største Andagt og altid med grædende Dine Salve regina og andre Kirkesange, og belærede derved Tyrkinder om de Christnes Tro. Hun gjorde nu sin Mand Bebrejdelser fordi han havde forladt en saa god Religion. Denne Ulykkelige sluttede sig nu inderligere til den Hellige, og de lagde snart Planen til Flugt. I Tillid til Gud besteg de en lille Baad, seilede over Middelhavet og landede d. 28. Juni 1607 i Aigues-Mortes. I Avignon aflagde Renegaten den catholske Troesbekjendelse, og begav sig Aaret efter med Vincentius til Rom. Her gik han i Kloster, og plejede, som Bod for sine Synder, de Syge i Hospitalerne. Men Vincentius bad ved Apostelfyrsternes Grave, opflammede sin Troesiver paany, og vendte da tilbage til Paris. Ved sin Ankomst der, tog han Bopæl i Forstaden St. Germain i Nærheden af de barmhjertige Brødres Hospital. Han besøgte uafslædig de Syge i Hospitalerne, forbandt deres Saar, gav Almisser, og trøstede og underviiste dem. Men jo mere han søgte at skjule sine Dyder, jo mere lod Gud dem blive bekjendte. Han blev derfor fra mange Sider anbefalet til Dronning Margretha, som lod ham kalde og gav ham de største Gresbeviisninger. Vincentius lærte ved denne Fyrstindes Hof at kjende en Læge, som paa en skrækkelig Maade blev plaget af Religionstvivl. I Overmaalet af sin Kjærlighed til Næsten tilbød Vincentius Gud, at være et Offer for den haardt Plagede, idet han selv enten vilde overtage en anden Tugtelse, eller ogsaa netop denne Prøvelse. Det, hvorom han bad Gud, blev ham tilstaaet i sin fulde Udstrækning; Lægen erholdt atter sit Hjertes Fred og var nu ganske befriet fra Fristelsen, hvoraf Vincentius nu blev hjemført i samme Grad. I fire Aar havde den Hellige at kæmpe med de frygteligste Fristelser angaaende Troen; han havde forsøgt alle Midler, indtil han endelig kom paa den Tanke, ganske at indvie sig til de Fattiges Tjeneste, for at han ogsaa i denne Henseende kunde blive Kristus mere liig. Neppe havde han aflagt dette hellige Løfte til Gud, før ogsaa hans Lidelser forspandt. Nu tænkte han ifkun paa Leilighed, til at lade sin Bestyrelse blive til Gjerning. Af Herr von Berulle, senere Cardinal, der paa samme Tid var bekkjæf-

tiget med Indførelsen af Dratorianernes Congregation i Frankrig, erholdt Vincentius Befaling, til midlertidigt at overtage Præstefaldet i Elichy, en Landsby ved Paris. Kun kort Tid forblev han her, men besøgte imidlertid utrætteligt de Syge, understøttede omhyggeligen de Fattige, trøstede de Bedrøvede, udsonede de Fjendtlighedsindede med hverandre, mæglede Fred i Familierne, sørgede for den forfaldne Kirkes Gjenopførelse, og gav sin Menighed en ganske ny Skikkelse. Ligesom han tidligere havde adlydt den fromme Berulle, saaledes adlød han ogsaa beredvilligt, da denne oplyste Mand befalede ham, til atter at forlade Sognet, for at lede Opdragelsen af Generalen over de franske Galeier, Philipp Emanuel af Gondy, Grev af Taigny's Børn.

Under Opholdet i Gondy's Huus lagde Vincentius Grunden til to vigtige og særdeles velsignelsesrige Værker. Han gjorde her den første Begyndelse med Stiftelsen for Missionspræster og arbejdede tillige for Forbedringen af Galeislavernes haarde Skjæbne. I Aaret 1616 ledsagede han Grevinde af Gondy til Slottet Folleville i Sognet Amiens. En syg Landmand hørte snart tale om den fromme Præst og lod ham kalde for at skrifte hos ham. Vincentius begav sig uførtøvet paa Veien. Da han alvorligt havde undersøgt den Syges Sjæletilstand, foreslog han ham at aflægge et Almeenskriftemaal, hvilket ogsaa denne villigt gik ind paa. Han saae snart, at den Syge endnu aldrig havde modtaget Bodens hellige Sakramente med den behørig Forberedelse, og altsaa ikke havde erholdt Absolution. — Med Taarer anklagede Landmanden sig for alle sine Synder, fik Absolution, og manglede Ord for at udtale sin Glæde. Grevinde Gondy anmodede den Hellige, om at prædike i Folleville Kirke paa Pauli Omvendelsesfest, da sandsynligviis flere saadanne ulykkelige Syndere vilde være der i Eggen. Prædikener over Bodens sande Kjendtegn havde en saadan Virkning, at een Præst var utilstrækkelig for den store Mængde Skrifteende. Paa denne Dag lagde han den første Grund til Missionerne, hvorfor ogsaa Pauli Omvendelsesfest altid bliver helligholdt af Missionspræsterne med særdeles Høitidelighed. Frue Gondy stiftede et Legat af 16,000 Livres, for aarlig dermed at holde Missioner paa hendes

Godser. Vincentius arbejdede nu, i Egenkab af Missionspræst, omtrent 5 Maaneder i Sognet Chatillon=les=Dombes, med utroligt Held. I fyrgetyve Aar havde Alt her været priisgivet Forvildelse og Uædelighed. Men efter 5 Maaneders Forløb var Sognet ganske blevet forandret ved den Helliges og hans Missionsbroder, Ludvig Girard's Bestræbelser. En Mængde Forvildede, og deriblandt Grev Rougemont og Calvinisten Beynier, indviede dem med Jær til ved Bod at udslukke deres Sandjællighed. Med een Prædiken omvendte den h. Vincentius aldeles verdslighedsindede Damer af fornem Stand, af hvilke den ene var Baronesse af Chasaigne. Af disse stiftede han de milde Søstres Forening (confrérie de la charité), som i Henjæende til Sygepleien paa Landet have virket saa uendeligt meget Godt. Han gik selv til de enkelte Familier, hvor han opmuntrede de fromme Qvinder til Indtrædelse, formanede dem til, ved Sygebesøgene at forbinde Almisser med religiøse Formaninger, at antage sig de uforsørgede Børn, leilighedsviis at undervise dem og forberede dem til Modtagelsen af de hellige Sakramenter. I kort Tid havde denne Forening udbredt sig overalt, og da Vincentius kort efter, paa Pater Berulles Raad, atter vendte tilbage til Huset Gondy, stod den i sit skønneste Flor. Ved hans Afreise fra Chatillon udgjød Alle Taarer. Den apostoliske Mand deelte ved sin Afreise sin hele Formue blandt de Fattige, ja selv sine Klæder og Linned. En vis Caron, til hvem han skænkede sin Hat, havde Møje med at beholde den; mange udstrakte Hænderne efter den; enhver vilde have en Erindring om ham. Et stort Følge ledsagede ham grædende; han selv kunde ikke tilbageholde sine Taarer; han befalede Alle Gud og gav dem sin Velsignelse. Snart efter hans Bortreise bragte „de milde Søstres Forening“ de skønneste Frugter. En stor Dyrtid opstod i Chatillon. Da forenede begge de ovenfor nævnte, af Vincents omvendte Damer sig til et fælleds Kjerlighedsværk; de leiede et stort Magazin, som de fyldte deels med eget, deels med det Korn, de havde tilbetlet sig af velindede Benner, uddeelte det med stor Omhu blandt de Trængende, og reddede paa denne Maade Mange fra Hungerødoden.

Kort efter blev Staden hjemløst af Pesten.

Hvo som kunde, flygtede bort. Begge den h. Vincents geistlige Døtre eiede Landgodser, men de vilde ikke forlade de lidende Fattige og Syge.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Østerrig. Hvor meget Stemningen i Wien i den senere Tid har forandret sig til det Bedre, ikke blot i politisk men ogsaa i religiøs Henseende, derpaa har jeg Søndagen den 28de August oplevet et herligt, dybt rørende Exempel. Jeg gik paa samme Dag Kl. 10 om Formiddagen gjennem Rothgasse hen til Mariahilfskirken; da hørte jeg Klokkelyd; en Præst bar Alterens allerhelligste Sacramente til en Syg. Alle Folk paa Gaden toge ærefrygtfulde Hatten af, Alle gjorde andagtigen det hellige Korstegn; Mange boiede endog med from Tilbedelse deres Knæ; — nu vel, dette er just ikke meget ualmindeligt! Det er endnu en from gammel Skik, der har vedligeholdt sig iblandt os fra en god og troende Fortid. Men da Præsten nu kom nærmere, saa hørte jeg flere Stemmer, der bedende sagde: „Hellig, hellig, hellig er Herren, Gud Zebaoth!“ Jeg saae op og blev en Skare af unge Mænd vaer, der med blottede Hoveder to og to fulgte efter Præsten og gjorde Følgeskab med den guddommelige Frelser i det hellige Sacramente. Jeg troede først, at jeg drømte, og meente, i et Syn at see det Wien, som stod her for flere hundrede Aar siden. Men Stemmerne lød stedse klarere og klarere, Toget blev stedse længere og talrigere, og dybt rørt sluttede jeg mig til samme og fulgte med til den Syges Huus; dog ei heller her fjernede de fromme Ledsagere sig, men vedbleve i Bon, indtil Præsten kom tilbage. De fulgte ham igjen i den bedste Orden og under lydelige Lovsange, indtil de ved Kirkens Indgang kælende havde modtaget Velsignelsen med det Allerhelligste. — Og hvo vare disse unge Folk, som have viist for Verden, hvad der er religiøs Skik og Brug for den troende Katholik? De vare

Haandværkskvende, der just fra alle Sider begave sig til Læretimerne, som holdes for dem i Svendeforeningens Lokal. Og hvilket Indtryk gjorde dette deres Exempel paa Folket? Alle Husets Folk hos den Syge samlede, og med Kærligheds Taarer i Øinene bade de i Forening med de fromme Svende, der ventede ude i Forstuen; paa Veien saae man paa Alles Ansigter det tydeligste Udtryk af Overraskelse, Forundring og Kærlighed, — ja flere Borne og Børn sluttede sig til Toget med Glæde. — Velan, I brave Svende! modigen fremad paa denne Bane, da skulle vi snart erfare, at ikke mere saa Mange undsee sig ved offentlig at vise sig som fromme Christne.

Prag. Et Diensidne beretter i Bladet „Bohemia“ om et herligt Træk af Hs. Eminence Hr. Cardinal-Erkebiskop Schwarzenbergs Menneskekærlighed og Udelmodighed. Da der nemlig den 21de August Kl. 11 om Form. i Landsbyen Cholutitz udbrod Ildløs, der lagde to Huse i Aske, kom den høie Kirkesyrste med Hast kjørende til, for selv at hjælpe med. Han opmuntrede ikke blot den tilstrømmende Mængde, der desværre kun saae til uden at hjælpe, til at dæmpe Ilden, men han lagde ogsaa selv Haand paa Bæret, drog Baud og bar det til Ildstedet. Den høie Herre søgte at lindre de Forulykkedes Jammer ved at love dem Understøttelse, og alle Medhjelpere bleve belønnede af ham med rigelig Spise og Drikke.

Tyskland. Den til Fyrstbiskop af Breslau udnævnte Hoiærværdige Hr. Dr. Forster skal den 18de October, Skytspatroninden af Schlesien, den hellige Hedwigs Navnedag, vies til Biskop ved Cardinal Fyrst Schwarzenberg af Prag. — De til den catholske Mission i Central-Africa bestemte 5 Præster og 8 Lægmand ere med det sidste Dampskib indtrufne i Alexandria, og skulle om faa Dage tiltræde Rejsen til Chartum under den apostolske Provifar Dr. Knoblichers personlige Veiledning. Det ægyptiske Toldkammer har, paa det østerrigske Generalconsulats Anbefaling, tilstaaet alle deres Effecter, Barer o. s. v. toldfri Indførelse. — Den 6te Sept. om Aftenen vendte Biskop Heinrich af Passau i Baiern tilbage fra sin Pilgrimskjæde til Rom, og den i Passau stiftede Svendeforening bragte ham samme

Aften et glimrende Fakkeltog, ledsaget af skønne Sange. Følgende Dag om Form. Kl. 11 begave Borgermester Praßlberger og Justitsraad Trost samt flere Magistratspersoner og Deputerede fra Menigheden, sig til den biskoppe- lige Residents, for i Borgerskabets Navn at give ham deres lykønskninger i Anledning af hans lykkelige Tilbagekomst fra Rom. Biskop- pen blev modtagen af den hellige Fader med særdeles Opmærksomhed, og fik en pragtfuld Kalk af ham til Foræring.

Frankrig. Fra Marseille skriver man under den 22de August, at Pilegrimenes Tog til det hellige Land skulde Dagen efter begive sig ombord paa Postpassebaaden Alexander. I Spidsen for Toget staaer Mons. Forcado, Biskop af Samos; iøvrigt er Præsidenten og Vicepræsidenten for Comiteen Lægmand. Iblandt de 40 Pilegrime befinde sig otte Geistlige. Skatmester og første Leder for Pilegrimsfarten er en Englænder ved Navn Wakley, der er bosiddende i Jerusalem, og for nogen Tid siden var traadt over til den catholske Kirke. Han er i Jerusalem ogsaa Secretær for den der oprettede Vincentius- Forening. — Mairen af Albi har forbudt al Dans om Søndagen under Gudsstjenesten og alle Optog i Gaderne om Festsdagene. I samme By har Erkebispren holdt et Provinz- ialkirkesmøde, til hvilket alle til hans Erke- bispedømme hørende Biskopper vare indbudne. — I Rennes skal en eiendommelig Plan til Udryddelse af alt Tiggeri sættes i Virksomhed. Stadens Magistrat vil aflutte en Contract med Klosteret „de Fattiges Smaaøstre“ (petites soeurs), ifølge hvilken disse skulle give enhver Tigger aarligt Ophold og Bolig for 110 Fr. (omtrent 40 Rbd.); og en from Forening skal indstiftes, for at tilvejebringe en Deel af de fornødne Penge.

London. Cardinal Wisemann har allerede i længere Tid havt den Plan at bygge en stor Kirke (samt Skole og Kloster) i Londons Middelpunkt, i hvilken de hertil fra alle Lande strømmende Fremmede kunne faae Leilighed, til at høre Prædikener i deres Modersmaal og at skrive for Præster, som forstaae deres Modersmaal. Efter mange Vanskeligheder og Hindringer har han nu endelig fundet en be- quem Plads i Hatton-Garden. Kirken skal

hedde St. Peders-Kirke og skal bygges i samme Stil, i hvilken de gamle Basiliker ere op- førte; Sjælesorgen ved denne Kirke skal over- drages til Medlemmerne af en religiøs Con- gregation, der blev stiftet i Aaret 1835 af en Præst i Rom, Vincents Palotti (døde 1851), under Navn af „Congregation for det catholske Apostolat.“ Dette eiendommelige Institut staaer under den vedkommende Diöcesanbiskops Førelse og bestaaer af Præster, som føre et geistligt Samliv (vita communis), af Ordensøstre og af et Slags Tertiärer (d. e. den fromme Forening for det catholske Apostolat). Byg- ningspladsen har kostet 7500 Pd. Sterl. (om- trent 68,000 Rbd.); men desværre fattes der endnu Midler for at begynde Bygningen.

Schweits. Begrædelsesværdig er Tilstan- den i Bispedømmet Freiburg. Allerede fem Aar har dets Overhyrde, Biskop Marilley, været landsforviist, fordi han modigen har mod- sat sig det store Naads kirkesjendtlige Beslutnin- ger; og i hans Fraværelse vakle alle kirkelige In- stituter og ile deres Undergang imøde. Den af- døde Biskop af Freiburg, Tobias, havde under Geistlighedens og de Troendes Medvirkning op- rettet og udstyret et stort Seminar til Præsternes Opdragelse; dette har i fem Aar været lukket paa Statsmagtens Befaling; Candidaterne til det hellige Præstedømme ere nødsagede til at søge et Tilflugtssted i Seminarierne i Italien og Frankrig, og med Opoffrelse af deres For- mue at modtage de hellige Bielser i fremmede Lande hos fremmede Biskopper. Hvad skeer da imidlertid med det af Bispen af Freiburg stiftede Seminars Indtægter? Det vide vi ikke; men det vide vi, at de unge Seminaris- ter ikke faae en Stilling deraf. Det samme Spørgsmaal kan man opstille med Hensyn til det bispelige Embedes Indtægter. Hvad skeer nu under Biskoppens Landsflygtighed med disse Penge, der ere bestemte til hans Ophold? Det vide vi ikke; men det vide vi rigtignok, at den landsforviiste Biskop i fem Aar ikke har faaet en Stilling af disse Penge. Fra Dag til Dag bliver Mangelen paa Præster i den uhykkelige Kanton Freiburg mere og mere følelig. Derved, at Jesuiterne og Liguorianerne, der ydede vigtige Tjenester i Sjælesorgen, i Aaret 1847 bleve forjagede og tillige de øvrige Klostre ophævede, er Antallet af Arbejderne

i Guds hellige Tjeneste betydelig formindsket; og Døden har desuden i disse fem Forfølgelses-Aar ogsaa krævet mange Offre iblandt de Geistlige; flere Sjælesørgere ere bortdøde i en meget tidlig Alder, blot af Kummer og Sorg over deres Hjords bedrøvelige Tilstand; og Antallet af deres Eftermænd er kun faare ringe, netop fordi de theologiske Studier ere gjorde dem saa vanskelige. Saaledes er det da skeet, at der i de sidste Aar aarliges kun tre til fire unge Geistlige kunde vies paa ti afdøde Præster. Hvortil skal dette føre? Det veed den gode Gud i Himlen! Men det er høieste Tid, at det bliver afhjulpet, dersom ikke hele Menigheder i denne Kanton skulle gaae tilgrunde. O! maatte alle fromme Christne dog forene sig i Bøn til Gud vor Herre om, at Han snart vil gjøre en Ende paa denne Folkets store og farlige Trængsel!

Aften. I den franske „Gazette de Lyon“ hedder det: „Mons. Valerga, Patriarch af Jerusalem, yttre stor Bekymring over de nyere diplomatiskke Forhandlinger med den tyrkiske Regjering; thi ved dem ere de skismatiskke Grækeres samtlige Fordringer paa de hellige Steder anerkjendte og stadfæstede. Den hellige Kirkes og Frankrigs Indflydelse i Orienten har lidt et betydeligt Stød ved de Indrømmelser, man har gjort for Rusland. Den ærværdige Patriark er af den Formening, at hans Stilling derved er gjort ligesaa vanskelig, som bedrøvelig. Ogsaa den hellige Fader, der har faaet Beretning om Tjingenes Forhold, er ikke mindre bekymret deraf.“

Nordamerika. Mons. Bedini, den for Brasilien bestemte pavelige Nuntius, har som bekjendt faaet det Hverv af Hs. Hellighed, at bereise de forenede Stater i Nordamerika, for saaledes at gjøre sig bekjendt med vor hellige Kirkes Tilstand i denne store Fristat. Dette er vel første Gang, at en Gesandt fra den pavelige Stol besøger denne Deel af den nye Verden. Hans Ankomst blev af alle Biskopper, Præster og de Troende betragtet som et Beviis paa Pius IX's faderlige Kjærlighed til Kirken i Amerika. Den ærværdige Prælat landede i New-York, og blev modtagen af denne Stads høifortjente Erkebiskop paa det venligste og virksomt understøttet af ham til Dpnaaelsen af sin Sendelses Formaal. Mons.

Bedini besøgte Kirkerne og de religiøse Anstalter i New-York, og reiste herfra til Washington, hvor Geistligheden gave ham de største Gæsbetjæninger. Den 15de Juli havde han en Audients hos Præsidenten for de forenede Stater, hvem han overgav en egenhændig Skrivelse fra Paven. Senere tog han Bolig i Jesuiternes Collegium i Georgetown. Han bærede Præmiernes Uddeling og de filosofiskke Disputationer for akademiskke Graders Dpnaaelse med sin Nærværelse. Han opholdt sig en Uge hos Biskoppen af Baltimore og bestjæftigede sig meget ivrigt med dette Bispedømmes kirkelige Anliggender. Den 21de Juli reiste han til Philadelphia, arbejdede der i samme Anliggende med den derværende Biskop Neumann, og overværede ogsaa der alle Høitideligheder i de catholske Skoler og Gymnasier. Fra Philadelphia reiser Mons. Bedini tilbage til New-York. Hans Ophold i de forenede Stater, der har taget en saa heldig Begyndelse, vil i det Hele omtrent vare 3 Maaned. Mons. Bedini viste sig saare forbauset over det store Antal Kirker og Capeller, man bygger i de forenede Stater. Erkebiskpen af New-York har i et Tidsrum af 32 Dage lagt Grundstenen til fire nye Kirker. I Utika, i Bispedømmet Albany, blev den 10de Juli den hellige Patritius-Kirke indviet, og den 31te Juli blev Domkirken i Bispedømmet Milkwanke consecreret. I samme Maaned blev en ny Kirke grundlagt i Annapolis i Erkebispedømmet Baltimore, og Nonner toge Besiddelse af et nyt Kloster i Mitchellstown. Biskoppen af Richmond købte en Grundeendom for 95,000 Franks, for der at bygge en pragtfuld Domkirke; og Biskoppen af Buffalo vender fra Mexico tilbage, hvor han har foranstaltet en Samling til Fuldendelse af sin Domkirke.

Mærk!

Paa Grund af Correctorens Sygdom vare der indløbne adskillige Sprog- og Trykfeil i Nr. 1 af denne Tidende, hvilke Læsere godhedsfuldt bedes om selv at rette.

Kjøbenhavn.

Udgivet af B. F. Karup.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thestaf. V. 21.

Nr. 3.

Søndagen den 16de October.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler **C. N. Blaukensteiner**, N. Rishøjsgade 68 og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Om Ufreden imellem Samfundets Stænder.

Hvor smukt lyder dog ikke Ordet „Fred!“ Det toner næsten som Capellens Vesperklokke i den stille Sommeraften og som gudindviiede Jomfruers hellige Sang til Orgelspillet fra det eenfomme Kloster! Det er ogsaa et i Sandhed christeligt og kirkeligt Ord. Fred have himmeliske Hærskarer forkyndt Menneskene paa Davidsstaden's Sletter, dengang Fredsfyrsten blev født; Fred har Herren ønsket Sine kjære Disciple, og disse have igjen hilset Menighederne med Fredens Ord. Deres Efterfølgere føre intet andet Sprog: den offrende Præst og den confirmerende Biskop udtale efter deres Mester de skjønne Ord: Pax vobis! „Fred være med Eder!“ — „Fred med dette Huus og med Alle, som boe i samme!“ saaledes begynder Herrens Tjener, naar han bringer den Syge og den Døende Sjælens Lægemiddel og det hellige Vandingsbrød. Requiescant in pace! „De hvile i Fred!“ beder han, førend han forlader den aabne Grav paa Kirkegaarden. — Held den, som glæder sig ved Freden! Held den, hvis Fred Gud beskytter, og som aldrig har sat sig op imod sin høieste Konge, hvis Rolighed Lasten og Lidenskaberne aldrig forstyrre, og imod hvem intet Menneske optræder fjendtligt! Denne

Lykkelige er tilmode, som den slittige Arbejder om Sommeraftenen, naar han har modtaget sin Dagløn og kan udhvile sine trætte Lemmer, naar Heden er vegen for den vederkvægende Kjølighed, naar hele Naturen hviler, og kun hist og her endnu en Fugl synger og en Bæk røbler, og naar Maanen og de utallige Stjerner fra den mørkeblaae Himmel see ned paa os, som havde de Velbehag i Jordens og Menneskenes Noe. Held den, som glæder sig ved Freden! Han er saa lykkelig som Barnet, der, sundt og rask, og ubekymret for det Uveir som raser udenfor, sover i Moderens Skød. Det hører ikke Elementernes Brus; det vækkes ikke ved Sorger, det drømmer behageligt om sin kjære Moder og om sine uskyldige Lege, og seer sovende saa venlig ud, som om det bevarede sin Skytsengels Smilen. Hvo som nyder Freden, han har en Eftermag af Paradisets Lykke og en Forjag paa Himmelen's evige Glæder. Tregange lykkelig derfor den, som glæder sig ved Freden! Hvilket Gode! Hvor sørgeligt, at denne Fred aldeles ikke er almindelig i Verden; at saamange Mennesker føre en bestandig Krig imod den Allerhøieste ved deres Ulydighed, imod deres egen Samvittighed ved deres Synder, og imod deres Medbrødre ved deres Lidenskaber!

Og der gives neppe noget andet Tidspunkt i Historien, hvor Mennesket, affect fra de tvende første Slags Ufred, har levet saameget i Feide

med Mennesket, hvor den ene Stand af det menneskelige Samfund har staaet saa fjendeligt ligeoverfor den anden, og hvor Tvedragens onde Aander, Uretfærdighed og Ufsærlighed saa ilde have hersket med deres Jernscepter, som netop i de sidste Aar. Hvorfra kommer nu dette sorgelige Phaenomen? Det er særdeles vigtigt, at vi kjende Aarsagerne til, at den skjønne Fred imellem Medbrodre forstyrres; thi vi behøve ifkun at have disse Aarsager, og Freden vil strax vende tilbage. Vi maae ifkun bekiende: Vi have Alle feilet; bedre vi os, da ville ogsaa Tiderne blive bedre. Vi maae ogsaa her tage vor Tilflugt til Christendommens Grundsaminger; thi kun i denne findes der Frelse, jaavel i denne som i den anden Verden. Vi maae med større Iver følge de i Christendommen paa-budne Pligter; da udjevnes de skarpe Modsetninger, og de forfælligste og ubehageligste Toner forvandle sig til den lufsigste Harmoni. Christendommens Aande maa igjen beaande Jordens øde og vinterlige Landskab, da vil strax Hjerternes Is smelte; da ville Blomster og helbredende Urter fremspire i frisk og frodig Fylde, Frugter modnes til Hungerens Stillelse, og Vække og Sundhedskilder sprudle allevegne. — Krigerne skulle igjen stikke sig omkring Korsets Fane, thi denne bærer Judskriften: „Forsoning, Kjærlighed, Fred, Belsignelse!“ medens der staaer skrevet paa Helvedes sorte Standard: „Had, Hæv, Krig, Fordærvelse!“ — Den høieste Herre, Menneskenes Skaber, maa atter bringe Orden i denne Forvirring; han maa gjenopbygge det brøstfældige Huus og bevogte den svage Stad; ellers bygge Arbejderne lige hine i Babylon, forgjæves paa Enighedens og Broderkjærlighedens Tempel, thi forsynet er de menneskelige Bogteres Dø, og afmagtig er deres Arm. Lader os da nu lidt nøiere undersøge den her antydede Gjenstand.

Hvorfra da denne overalt herskende Ufred imellem de forskjellige Samfundsklasser? — Den hidrører:

- 1) fra de fornemme Stænder;
- 2) fra de lavere Stænder.

1.

Bed Fredsfyrstens og Fredsbringerens Fødsel have himmelske Hærskarer forkyndt

Fred for de Mennesker som, have en god Villie; paa denne gode Villie lade Menneskene det mangle, og derfra hidrører Ufreden.

Først og fornemmelig er det Stoltheden, hvorved Mange af de høiere Stænder tiltrække sig de Laveres Uvillie. Der gives neppe nogen anden Last, som er den simple Mand saa forhadet, som mere trykker og opirrer ham, end den Riges og Velhavendes Hoffærdighed, isærdeleshed naar Grunden til og Gjenstanden for denne Hoffærdighed ere forfængelige og for sig intetværende Ting, og, naar Stoltheden er forbunden med Goliaths Praleri, med Ringeagt, Foragt, Haan og nedrig Tilfødsættelse af den ringere Broder. En saadan Indbildskhed er ogsaa i alle Henseender taabelig, urigtig og uchristelig. Hvorledes kan et fornuftigt Menneske bryste sig af Gøder, hvilke han, uden derfor selv at have løftet en Haand, eller gjort et Skridt, eller udgydt en Sveddraabe, enten har arvet efter slittige Forældre, eller hvilke ere ham tildeelte af Lykken! Hvorledes kan han sætte en saa høi Priis paa Guld, dette døde Metal, som er draget frem af den sorte, kolde Jord som af en Grav; paa disse smaae, tynde, glindsende Skiver, der i Grunden ikke ere mere værd, end Børnenes Regnepenge! Hvorledes kan han være stolt af Huse, som en Storm kan omblæse og en Lynstraale tilintetgjøre; af Klæder som vi maae takke Dyrene for; af Elor og Figenblade for vor Nøgenhed; af Ting, som kun erindre os om vore Synder, og som ifkun ere istand til at smykke vort forgængelige Legeme, men ikke vor uuddelige Sjæl! O, hvilken Daarskab! Det hvoraf Mennesket er saa stolt, det er kun laant ham, og har intet Værd. Hvo vilde ikke lee af den Tigger, som i Klæder, laante ham af en Riig, for at vise sig anstændig i Kirken eller i store Selskaber, vilde bryste sig i disse eller maaskee endog i sine egne Pjalter? Værer han en smuk Klædning, saa har Herren prydet ham med samme. Ifkun Pjalterne ere hans Eiendom. Hvad er da Aarsag til Selvophøielse og Selvforgudelse? Hvorledes kan den Kortsynede være indbildsk af Gøder, som, af alle Tings Herre, kun ere anbettede ham i særegt Diemed, men ikke givne ham

til hans frie Naadighed, hvilke han kun forvalter, glemmer; hvoraf han høist besidder Brugen; paa hvilke den Fattige har Krav; for hvilke han engang skal aflægge strængt Regnskab; af Goder, hvilke han ikkun beholder nogle Aar, og som Døden, den største Røver, sikkert vil fratage ham! O Hoffærdige! Gaaer ud paa Kirkegaarden, og seer Edet om: Hvem af Beboerne d er eie de største Landstrækninger? Med mit Legeme udfylder jeg den lille Plet Jord, som kun har en Sengs Størrelse. Ere Husene under Jorden saa forskjellige i Størrelse, Pragt og Indretning, som hine over Jorden? Er der Plads til Pengeskabe, Kornmagasiner, Kjøkkener og Kjædere? Ikkun noget større, end Muldvarpehul ere disse Jordhytter. Hvilke Been vare overtrukne med den fineste Hud? Hvilke af disse blege Hjernefæller have bukket sig dybest, og for hvilke bukkede Mængden sig? Kan du der paa Klædningen adskille den Fornemme fra den Ringere? Din hele Prydelse i hiin Bolig under Jorden er noget Linned, som ueppe en Tjenestepige paa Jorden vilde bære. Hvor forskjellig er dog ikke de Dødes Stad fra de Levendes! Og du vil komme til at boe længere i hiin end i denne! Din Stolthed over forgængelige Ting er saaledes forføngelig Daarskab.

Hvo som lægger Vægt paa det, som ikke fortjener Agtelse, paa det, som er usjelt, skønsomt og forgængeligt, han kaldes med Rette en Daare. Men Det, hvad der virkelig er værdifuldt i Mennesket, fordi det kommer fra Døen, — Det besidder den Lave ligesaa vel som den Høie, den Fattige ligesaa vel som den Rige; og Dette er: vor Værdighed som Mennesker og som Christne! Og enhver uden Forskjel besidder en u dødelig Sjæl, der er begavet med Forstand, Fornuit, Huskommelse og Frihed. Denne Sjælsprydelse er Menneskets skønneste Høitidsklæder, gyldne Ringe, Armbaand og Edelstene. Ethvert Menneske er Guds Barn og skabt efter Guds Billede, og saaledes af den ædleste og høieste Adel, løskjøbt fra Dævelens Slaveri for den høieste Priis, ved Guds eenbaarne Søns Blod og Liv. Ethvert Menneske er af den himmelske Fader rigelig udstyret med ophøiede, aandelige Goder, og for Enhver er en Plads bestemt i Guds himmelske Palads, hvilken Mennesket

kun kan tabe ved egen Skyld. Nøglen til Himmerige ligger i det frønnede Skab saavel som i Sølvsfæde; lige som Marskalkstaven ikke sjældent laae i den simpleste Soldats Tornyster fra den store Corsicaners Arme. Testamentet, i hvilket der gives os Rettighed til det forjættede Land, finder Du ogsaa i det daarligste Skriin. Hvorledes kunde jeg nu foragte og tilside sætte Guds Barn, Christi Broder, den hellige Lands Indling, de himmelske Hærskærers Skjtsbarn, den tilkommende Himmelsborger, de Helliges og Englenes Staldbroder! — og ethvert Menneske, selv den Laveste, besidder disse høie Værdigheder; vi Alle ere af samme Slægt, og enhver hører til vor nærmeste Familie. Vi tør aldrig fornægte vor Broder; om han bærer Pjalter eller Purpurklæder, om han boer i Paladset eller i Hytten, om han bærer Hatten eller Scepteret, — det er ligegyldigt i den troende Christens Die. Vi tør paa ingen Naade ringeagte vor ringere Broder, thi netop han har de høieste Standsfæller: hans Brødre ere Apostlene, som lede Hunger og Tørst; hans Søster er den helligste Jomfru Maria, som maatte lægge sit spæde Barn i Krybben; hans Staldbroder er den hellige Tommermand Joseph; og hans nærmeste Beslægtede er Kristus, vor Herre og Frelser, Som ikke eiede det, hvorpaa han kunde lægge sit Hoved. Hvo turde støde denne hellige Families høie Beslægtede tilbage? Dette er selv det lavest fødte Menneskes ophøiede Værdighed efter christelige Grundsætninger.

Det kan ogsaa, affeet fra disse høiere Hensyn, ingenlunde falde vanskeligt, at agte den ringere Broder, især naar han opfører sig agtværdig. Hvorfor skulde jeg ikke skatte og agte Dagleieren, der hele Dagen udgyder sine Svøddraaber, ærligt hjælper sig igjennem Verden, ikke tager nogen uretfærdig Hvid, lader og giver Enhver Sit; der uagtet sin nedtrykte Stillning vedligeholder den huuslige Fred, og holder sine Børn til Redelighed, Flid, Andagt, Gudsfrygt og Samvittighedsfuldhed? Hvorfor skulde jeg ikke agte det troe Tjenesteyende, som i mange Aar har tjent hos et og samme Hærskab; paa hvis Trofskab Herren kan stole; som er flittigt enten hans Hærskab er fraværende eller nærværende; som er Huset hengivent som om det var et Lem af Familien? Hvorfor skulde

jeg ikke idetmindste have en høflig Hilsen og et venligt Ord tilovers for min ringere Broder? Det er stedse en sød Draabe i hans fulde Malurtbæger; det er for ham stedse som et Ly under det løvrige Træ naar det regner, om ogsaa intet fast Tag; det er idetmindste en enkelt Stjerne paa den skfulde Himmel. Hvo kunde, hvo vilde vægre ham saadanne ringe Tjenester og Ytringer af Kjærlighed og Deeltagelse? Naar Christus, vor Herre, med Sit svære Kors, modte Dig, vilde Du da ikke gjerne vise Ham en Simons-tjeneste, og vilde Du da ikke have en medlidende Taare tilovers for Ham, som hine fromme Qvinder i Evangeliet? Og naar Han sagde til Dig: „Jeg tørster!“ vilde Du da række Ham Galde og Eddike? Nei, Du vilde vist ikke ligne Sagnets evige Jøde, som misundte Herren paa Korsveien en Hvileplads udenfor Huset. Nu vel, saa handle ogsaa kristeligt imod Dine Medmennesker, der jo, som vi have hørt, ere Christi Brødre.

Selv den moralsk Fordærvede skal man ikke ganske forsjømme og støde fra sig; dersom han endnu er at vinde for Dyden, saa kan dette ikkun skee ved Venlighed og Kjærlighed, ved Ydmyghed og Sagtmodighed. Redlad Dig til ham, for at drage ham op til Dig. Ræk ham venligt og med trostende Ord Haanden, saa kan Du maaskee endnu redde ham fra Afgrunden. I ethvert Tilfælde vil Du ved Stolthed fjerne ham endnu mere fra Dig og fra Dyden. Kjærlighedens og Ydmyghedens Sprog ere Trylleord, som besværge den giftigste Slange, saa at den ikke stikker, og som lukke Gabet paa Lover og Hyæner og tømme dem, saa at de bøie sig og logre, som venlige Smaahunde. Vov kun denne Kamp! Gjengjeld Raahed med Sagtmodighed, Stolt-
hed med Ydmyghed, Haan med Mildhed, og jeg haaber, at Du vinder Seier. Gjør det, ligesom Fernandez, en af den hellige Xaverius' første Medarbejdere. Fernandez prædikede engang i Nærheden af Miako i Japan. Hans Ord gjorde intet Indtryk paa Klippehjerterne, og hans Kjærlighed belønnede man med Haan. Et raat Menneske nærmede sig ham, som om han vilde hviſte Apostelen noget i Dret, og spyttede ham i Ansigtet. Præsten forandrede ikke en Mine, men afstørrede roligt det stedse

muntre af Guds- og Broderkjærlighed forklarede Anøgt, ud af hvilket straalende Hjertets Fred, ligesom Himlen affpeiler sig i det klare Vand, og fortsatte uden Afbrydelse sin Prædiken. Dette blodgjorde Steenhjerterne; fra saadanne Heltegjerninger sluttede de til den kristelige Religions Guddommelighed. Strax fremstillede sig en Fornem, som paa Stedet forlangte den hellige Daab, og de fleste af Stedets Bonzer (hedenske Præster) fulgte hans Exempel. — Forsøg nu, om Du ved lignende Handlinger ikke opnaaer lignende Virkninger hos dine Medmennesker! — Hvo som derfor — dette følger af det hidtil Sagte — er riig og anseet, han aflægge først al Stolthed, da er en af de stærkeste Mure nedreven, som skiller den Høiere fra den Ringere.

(Fortsættes.)

Spotteren i Skriftestolen.

I en af Frankrigs større Stæder havde et Selskab af unge Mennesker en Aften indfundet sig i Gæstestuen paa et besøgt Høtel. De havde tiltalt Flasken dygtigt, og vare komne i en meget levende Samtale om Politik og Dagsbegivenheder. Men, som det saa ofte skeer, gik Samtalen snart over til religiøse Gjenstande. Herrerne, alle i en Alder, i hvilken man kun altfor ofte tiltroer sig, alene at have Forstand, og vel endog indbilder sig, at kunne hjælpe at forbedre de ubehagelige Tilstande i Verden, vare Katholiker af Ravn og opdragne af catholske Forældre, men havde allerede ganske sounget sig op til Eidernes leslindige Hoidepunkt, og det var, efter deres Mening, lykkedes dem, ved Hjælp af nogle flette Skrifter, at fjerne fra deres Hjertes den tidligste Ungdoms Tro, der hidtil endnu ofte var traadt dem alvorligen imøde i deres Syndeslevnet. De religiøse Gjenstande, hvorom man samtalede, tjente derfor ikkun til en Skive for Bittighed og Spot, og de enkelte Ordforere overbøde hverandre gjensidigen, og søgte hvem der kunde udmærke sig meest. Navnlig var

det Skriftemaal, hvorover man søgte at gjøre sig lystig, for, ganske psychologisk, i Spot og Haan at bortframme de indvortes Ubehageligheder, man havde følt ved samme, og saaledes at give sin Modvillie' Lust imod denne Kirkenes Frelsens- og Redningsanstalt.

„Men det vilde dog være moersomt,“ bemærkede en af Herrerne, „naar vi engang gif hen for at skrifte for Spøg.“ De Andre meente, at dette dog vilde være en underlig Spøg, og at han vel ikke vilde troste sig til at udføre den. „Dog,“ sagde han, „jeg forpligter mig dertil; hvad er lettere end det? „Have I Lyst, saa lad os vædde! Ikke sandt! „Saa og saa mange Flaster til den næste glade „Sammenkomst, hvor jeg da omstændeligt skal „fortælle mine Skriftehandelser?“ Man var snart enig. Allerede tidlig den følgende Dag — en Loverdag — kom nogle af Selstabet til den Driftige, og erindrede ham om sit givne Ord, endnu idag at gaae til Skrifte. Han lovede det endnu engang smilende og i bedste Lune, og forkyndte forud sin Seier og Triumph. Om Aftenen begav han sig ogsaa virkelig til Kirken; gif til den første den bedste Skriftestol, og ventede utaalmodig og i en fjedommelig Stemning, indtil den store Mængde Skrifteende endelig lode Rækken komme til ham. Han knælede ned, og tiltalte uden videre Skriftefaderen saaledes: „Min „Herre, jeg er ikke kommen for at skrifte for „Alvor, men jeg har ikkun nærmet mig Dem, „for at vinde et Væddemaal. Saaledes forholder Sagen sig. Jeg skrifter derfor, at jeg „har begaaet den Synd N. N., men jeg bryder mig ikke derom. Fremdeles denne Synd, „men jeg bryder mig ikke derom.“ Og saaledes vedblev han at opregne flere Synder, men, ved hver haanlig Tilfætning at tilføie: „Men jeg bryder mig ikke derom.“ Efter at han havde endt, begyndte den Geistlige med største Kollighed og Taalmodighed: „De har „nu gjort Deres, for at vinde Væddemaalet; „De har skriftet Deres Synder; nu paaligger „det mig, ogsaa at gjøre Mit, og at paalægge „Dem en Bodsøvelse paa Grund af Deres „Skriftemaal. Siig derfor i tre Dage, og „daglig tre Gange, om Morgen, Middag og „Aften, følgende Ord: „Der gives en Død „— men jeg bryder mig ikke derom; — der

„gives en Dømedag — men jeg bryder „mig ikke derom; — der gives et Helvede „— men jeg bryder mig ikke derom.“ Hermed affærdigede han ham.

Med en Følelse af en vis Selvtilfredshed, meddeelte han endnu den samme Aften sine Kammerater det lykkeligt fuldførte Foretagende, og affordrede dem Betaling for Væddemaalet. Disse, som ikke havde ventet et saadant Udfald og bleve noget forundrede, forsøgte at gjøre ham samme stridig, og paastode paa en sælsom Maade, at han først endnu maatte forrette den paalagde Bodsøvelse, fordi deene hørte med til Skriftemaalet. „Naar der ikke „er videre,“ raabte han med Uvillie, „saa faaer „det at være; jeg giver mit Vædsord paa, at „jeg nok skal blive færdig dermed; Væddemaalet er og bliver vundet.“ Virkeligen begyndte han at siige de opgivne Ord; i Begyndelsen hurtigt og tankeløs, dog omsider med en sælsom Fornemmelse. De fremmanede hans første Ungdoms bortdøde Tro af Graven, gjorde ham urolig og forsagt, og tilsidst vilde de skjæbnesvangre Ord ikke mere over hans Læber; den forbarmende Maade havde betjent sig af dem, for at udrive ham af hans Forblindelse. Han tænkte alvorligen over Døden, Evigheden og sin Sjæletilstand. Endnu nogle Dage, og Naaden havde fuldbendt sit Værk. Han henvendte sig nu til den samme Skriftefader, hvem han fort tilforn havde nærmet sig som en Spotter, opdagede ham sin Tilstand, og udbad sig hans Hjælp til et grundigt og opriktigt Skriftemaal, for at forsone sig med Gud. Saaledes gjengiven Troen og det kirkelige Liv, søgte han, ved stor Iver i Udøvelsen af sin Tro at udslette sine tidligere Forsømmelser og Forargelser.

Denne her meddeelte Begivenhed fortalte han ved forekommende Leiligheder med dyb Taknemmelighedsfølelse imod Guds vidunderlige Styrelse, der i sin Naade netop havde betjent sig af en Forbrydelse, i hvilken han havde gjort sig skyldig imod Sakramentets Helligdom, for at føre ham, den Bildfarende, paa den rette Vej, og fattede ham med sin Naade, da han mindst syntes at være samme værdig.

Den hellige Vincentius af Paula.

(Fortfæt.)

Disse fromme Damer lode sig bygge Hytter paa Marken i Nærheden af Chatillon; her boede de og tilberedte Spise og Lægemidler, som deels bleve bragte de Syge af dem selv, deels af fromme Mennesker, som vare beredvillige dertil. Med Forundring saae man disse tilforn saa verdslige og forføngelige Damer at gaae ind i de lave og forpestede Boliger, for med Livsfare at bringe legemlig og aandelig Bederpøvgelse til de smægtende Syge, for hvis blotte Syn Naturen maatte gyse.

Fra Paris foretog nu den Hellige mange Missionsreiser i de omliggende Egne, stiftede overalt Foreninger af „barmhjertige Søstre“, uddeelte rigelige Almisser og reddede saaledes Tusinder fra timelig og evig Fordærvelse. Grevinde Gondy var saa glad over Udfaldet af Missionerne, at hun, med sin Mand's Indvilligelse, anviste en stor Sum, for at underholde et Selskab af Missionairer. Erkebiskoppen af Paris, Johan Grants de Gondy, en Broder til Greven, stadsfæstede Selskabet, hvorpaa Vincentius tog det første Huus i Besiddelse i April 1625.

Vincentius' Kjærlighed hvilede ikke. Da Gondy var General for Galeierne, saa havde den Hellige en særdeles Interesse for de ulykkelige Galeisflaver. I hellig Kjærlighed besøgte han disse Fanger; han fandt dem smægtende i underjordiske Fængsler, daarligt nærede, til-dækkede af Smuds og Uoi, berøvede enhver Lettelse i deres haarde Skjæbne og uden al aandelig, religiøs Trost. Dybt greben af dette Syn gif han til Greven Gondy, og fortalte ham hvad han havde seet. Han lagde ham disse Ulykkeliges jammerfulde Tilstand, for hvilken han, som Galeiernes General, vilde komme til at bære Ansvarer for Gud, paa Hjerte, trængte paa dens Lindring, og fik snart Fuldmagt af ham til at gjøre de fornødne Anstalter dertil. Strax leiede den Hellige et stort Huus i Forstaden St. Honoré, lod det indrette, og førte derpaa alle til Galeierne domte Forbrydere fra deres forskellige Huler til dette Sted. Det var et sandt Triumphtog for den kristelige Næstekjærlighed. Ingen

Midler havde den Hellige dertil, men han var vant til, med den levende, uroffelige Troes Haand at gribe ind i Forsynets Skatkammer. Vincentius forskaffede Fangerne alle udvortes Lettelser, der vare forenelige med deres Stilling; dog frem for Alt drog han Omforg for deres Sjæles Frelse; han formanede dem til Bod, og underviste dem om, at de uden hjertelig og oprigtig Omvendelse til Gud ikke kunde afbøde deres Synder ved disse store Lidelser. Guds Haand styrkede og velsignede Sin troe Tjener; Gud gav hans Ord Kraft og hiin Salvelse, som selv det haardeste Hjerte ikke kan modstaae. Mange af disse Fanger aflagde et Almeenfristemmaal og bleve forsonede med Gud. Han traf den Foranstaltning, at to Præster skulde stedse boe i Fangerens Bolig og holde daglig Gudstjeneste for dem. — Denne Tildragelse gjorde Opfigt i Paris især deleshed ved Hoffet, eftersom Vincentius dækkede de store Udgifter alene ved Almisser, som han selv havde tiggert sammen. Allevegne talte man om den Mand, som havde bevirket saa store Forandringer hos saadanne Mennesker. Man erfarede nu, hvorlunde han dagligen havde tilbragt flere Timer hos dem, beviist dem enhver Kjærlighedstjeneste, trøstet og opmuntret dem. Kardinal-Erkebiskoppen udstedte i denne Anledning et særegt Hyrdebrev, og befalede alle Stadens Geistlige, at anbefale dette Anliggende indstændigen til alle Troende. Greven af Gondy tog ligetledes levende og virksom Deel i Alt hvad hans Ben havde gjort. Han begav sig i dette Anliggende til Kong Ludvig XIII., som paa hans Forestilling udnævnte den hellige Vincentius til den øverste Geistlige for alle Galeier

(Fortfættes).

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Fornylig har Paven erklæret, at den ærværdige Johannes af Britto, Præst og Martyr af Jesu Selskab, kan æres og dyrkes som Salig. Johannes af Britto nedstammer fra en af de meest anseete Familier i Portugal, og erholdt sin første Opdragelse iblandt de kongelige Bager ved Hoffet i Lissabon. Fra sit tolvte Aar sølte han en stærk Tilbøielighed til det apostoliske Liv efter den

store Frants Xaverius' Exempel, ved hvis Forbøn han var bleven reddet fra en truende Livsfare. Tre Aar senere traadte han ind i Noviciatet (Proveaar) for Jesu Selskab; og ved hurtige Fremstridt, han gjorde paa Dydens og Fuldkommenhedens Bane, retfærdiggjorde tilfulde den Forventning, med hvilken man havde optaget ham i Ordenen. I Aaret 1674 blev han indviet til Præst, og fik Tilladelse til, i Selskab med andre Missionairer at reise til Indien, for der at forkynde Evangeliet for Hedningerne. Med stor Standhaftighed overvandt han alle Hindringer og Vanisfeligheder, hvilke hans Moder og Hoffet i Visabon lagde i Veien for hans Afreise, og ankom lykkelig i Goa, hvor han endnu ved Fortsættelse af sine theologiske Studier forberedte sig til det ophøiede Bærf, for hvilket han var kommen. Han begyndte sin apostoliske Virksomhed iblandt de malabariske Folkelag; og det er ubeskriveligt, med hvilken Vedholdenhed, med hvilket Heltedmod han udsatte sig for alle de mange Besværligheder, Farer og Ubehageligheder, som vare forbundne med samme. Det behagede Gud, at ledsage og velsigne hans Arbejder med overordentlige Naadegaver og med Undertegn; og mange Tusinder Hedninger modtog af hans Haand Daabens hellige Sacramente. De hedske Afgudspræsters Brede forfulgte ham derfor paa alle Steder; ja ikke blot maatte han lide Farer og Forfølgelser, men meer end een Gang udstod han virkelige Mishandlinger, fordi han utrætteligt forkyndte Guds Ord. I Aaret 1686 begav han sig til Marawa, og i et Tidsrum af faa Maaneder havde han omvendt over 2000 Hedninger til Evangeliet. Da han nu beredte sig til at reise videre, blev han tagen til Fange, og bragt for Retten, og i Fængslet blev han mishandlet paa en grusom Maade. Efterat den Salige allerede havde udstaaet mangfoldige voldsomme Pinsler, var Dødsdommen over ham og hans Catechet allerede udtalt, og man var allerede i Færd med at føre ham til Rettersteder, — da indløb Efterretningen om, at der var udbrudt et Oprør i Hovedstaden, og Soldaterne, i hvis Hænder han var, maatte øjeblikkelig drage afsted. De førte deres Fange med sig, men bleve stufede i deres Forventning, idet Fyrsten af Marawa satte den fromme Missionair paa fri Fod, og blot forbød ham fremdeles at prædike i hans Stater. Johannes blev paa samme Tid kaldt af sine Joresatte til Goa, og derfra sendt til Portugal i Missionens Anliggender. Da han havde besørget disse, kostede det ham stor Anstrengelse, at komme tilbage til Indien; thi Kongen vilde beholde ham som sin Søns Opdrager og Lærer ved Hoffet. Da det var lykkedes ham at befrie sig, gik han snarest muligt ombord for at sejle til Indien, og

langtes inderligen efter den Dag han kunde gjensee sine hjære Neophyter (nyts døbte Christne). Han var udnævnt til Bistator for Missionerne i Indien, og derfor gjenreiste han mange Lande, og fremmede overalt sine apostoliske Medbrodres velsignelsesrige Arbejder, mere ved sit opmuntrende Exempel, end ved sine Anordninger. Han tog derpaa sit Ophold ved Grændsen af Marawa og byggede der tre Kirker. I store Flokke strømmede Hedningerne til, og omtrent 12,000 af dem bleve døbte af denne fromme Guds Tjener. Fyrsten af Marawa opflammedes af heftig Brede imod den Salige, især fordi en af de Døbte var hans nære Slægtning. Han udsendte Soldater for at tage Missionairen til Fange. Efter mange Besværligheder og Mishandlinger saae Johanne endelig den attraaede Dag imøde, paa hvilken den Lykke skulde forundes ham, at døe Martyrdøden for Jesus Christus; det var den 4de Februar i Aaret 1693, da han paa hiin Fyrstes Befaling blev halslugget. Han var 45 Aar gammel, da han døde; og 30 af dem havde han tilbragt i Ordensstanden, 18 i Missionerne.

Den hellige Fader har fornylig ogsaa indstiftet et nyt Præste-Seminar i Paladset St. Apollinare, hvilket efter sin Stifter skal bære Navn af Seminario Pio. I dette Seminar skal der anvendes den største Omfjorg for den moralske og videnskabelige Uddannelse af Kirkestatens Sækulargeistlighed. Ethvert Bispedømme i Kirkestaten har Ret til, aarligen at sende een Candidat i dette Formaal til Rom; Bispedømmet Sinigaglia, Anstaltens Stifters Fødested, tør sende to Candidater. Studiernes Kursus varer 9 Aar; i dette Tidsrum undervises Eleverne i Philosophie, Theologie, Hermeneutik, Kirkehistorie, Patrologie, i den canoniske, Civil- og Criminalret. Beskostningerne for Anstaltens Drettelse og Udfyrelse har den hellige Fader udredet med de Penge, som hele den catholske Christenhed har ydet ham, imedens han i Aaret 1849 opholdt sig i Landflygtighed i Gaëta.

Tyskland. Den protest. „Freimüthige Sachsenzeitung“ bringer følgende Sørgebudskab: Dresden, den 5te October. Imorges henved Kl. 6 indslumrede blidt den Heilværdigste Hr. Biskop, apostolisk Biskop for Sachsen, Dekan Dittrich, efter at være berettet ved de Døendes hellige Sacramenter, til et bedre Liv. Den catholske Kirke i Sachsen taber i den Aldode en Overhyrde, der besad en Præsts skjønneste Dyder, Troesstyrke, Mildhed og Lærdom, og desuden var smykket med Hjertets og Aandens ædleste Egenheder. Hs. Majestæt Kongen mister i ham en af sine trofasteste Undersaatter, Staten en af sine meest udmærkede Mænd.

Spanien. Det er overmaade glædeligt for enhver Katholik at see, at det gammel-catholiske Land Spanien ved de betydningfulde Udviklinger i Orienten atter optræder i Foræning med de øvrige Magter. Ved et kongeligt Decret er nu et Consulat oprettet i Jerusalem, og en særegen Commission er indsat for de hellige Steders Anliggender. „Dette Consulat,“ saaledes hedder det i Decretet, „skal sætte sig i Forbindelse med de spanske Franziskaner, der opholde sig i Palæstina, for saaledes virksomt at tage Vare paa Religionens og Statens Interesser, og for at forhindre, at min Krones gamle Rettigheder og Privilegier paa de hellige Steder ei misagtes eller formindskes.“ Commissionen bestaaer af en Diplomat, af en Sjømand, to Orientalister og to Geistlige; og deres Opgave er, at undersøge Archiverne af „det fromme Bærk“ for det hellige Land, ligesom ogsaa dets Fjonds og Hjelpekilder; fremdeles i et Grindringsfrist at sammenstille den spanske Krones Rettigheder paa de hellige Steders Beskyttelse, og at foreslaae Forholdsregler for at gjenoprette disse Rettigheder i deres fulde Integritet. Regjeringen vil ogsaa ufortøvet begynde Underhandlingerne med den apostoliske Nuntius, for at erholde Tilbagekaldelse og Forandringer af de Propaganda-Congregationens Bestemmelser, der letteligen kunne indskrænke den spanske Krones Rettigheder i det hellige Land; den stiller ogsaa „det fromme Bærk“ under Udenrigsministerens Tilsyn.

Frankrig. Som efterlignelsesværdige Exempler paa Keiserens Velgjærenhed fremhæve vi af franske Blade følgende: Keiseren har under sit Ophold i Arras overantvordet Biskoppen, Præfecten og Mairen en Sum af 25,000 Francs til adskillige veldædige Formaal. Under sin Nærværelse i Boulogne overgav han Præsten Haffreigne 10,000 Francs for Kirken Notre Dame i Boulogne. Et nydft Blad siger desangaaende: Med Almisjer har Keiseren betegnet sin Vel. — Paris har omtrent 40 Kirker og 90 Capeller (før Revolutionen var der 221 Kirker og Capeller), men da dette Antal ikke staaer i Forhold til Stadens talrige Befolkning, saa har man nu den Plan at bygge 12 nye Kirker, i hvert Arrondissement een. — Erkebiskoppen af Paris skal have fordret det, fordi det nærværende Antal af catholiske Gudshuse slet ikke er tilstrækkeligt til at rumme de tilstrømmende Troende. — De franske Vilegrimme ere lykkeligvis ankomne i Jaffa. —

England. Da den berømte Dratorianer Dr. Newmann i sin Proces imod den frasalene Achilli var bleven dømt paa en saamelig Maade, aabnede det franske Blad „Univers“ en Subscription for at yde Bidrag til Processens meget betydelige Omkostninger. Allevegne vilde Katholikerne lægge deres

Agtelse og Sympathi for P. Newmann for Dagen; ja selv det anglikanske England deltog i dette Bærk. Achilli vandt rigtignot Processen — hvad af Mange er betragtet som en Skam for den engelske Justits, — men Achilli maatte dog trække sig tilbage til Amerika. Denne Proces, der skulde brandmærke Dr. Newmanns Character, forhyrvede ham de største Vresbeviisninger af alle retsindige Katholiker og Protestanter i hele Europa, og den Dom, der skulde kuldstæ hans nye begyndte Bærk, maatte efter Guds Raadslutning netop tjene til at fremme og befordre samme; ja selve Retten gav P. Newmann et Beviis paa sin Agtelse for ham, ved betydelig at nedsette Dommens Omkostninger. Derfor havde P. Newmann meget mindre at betale, end man havde regnet paa. Subscriptionen har i England beløbet sig til 168,150 Francs, i Irland til 74,600, i Frankrig til 74,000, i Preussen til 4845, i Holland til 715, i Belgien til 100, i Italien til 4,088, i Malta til 1475, Portugal til 12, i Tyrkiet til 1275, i Brasilien til 250, i Rio de Janeiro til 250, i Nordamerika til 11,480, i Canada til 520, i Ostindien til 200, i Egypten til 25, i Alt til 341,985. Omkostningerne for hele Processen beløbe sig til 232,233; der bliver saaledes 109,752 Fr. tilovers. Dette Overflud skal nu, efter P. Newmanns Ønske, overgives til et Udvalg af sagkyndige Mænd, der skulle afgive deres Betænkning over, paa hvad Maade og til hvilket Formaal disse Penge bedst kunne anvendes efter Givernes Viemed.

Senegambien. (Vestkyst af Afrika). Mons. Kobbes, Biskop af Madon og Coadjutor for Biskoppen af begge Guineerne, der allerede i fire Aar har opholdt sig i Dakar i Senegambien, kom fornylig dertil fra Strassborg. Mons. Kobbes nedstammer fra Elsass og er først 32 Aar gammel. I hans Følge findes to Negre, Elever af det lille Seminar, hvilket han selv har stiftet til de Judoeders Opdragelse. Disse Negre høre til Jolaffernes Stamme, hvis Sprog tales ved Senegals Kyster. Jolafferne have hverken Bøger eller Skrift. De catholiske Missionairer have for kort Tid siden dannet et Alphabet for dette Sprog og indrettet en Sproglære samt Ordbog; fremdeles have de oprettet et Trykkeri, fra hvis Presse nylig en Katechismus i det jolaffiske Sprog er udgaaet.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thestaf. V. 21.

Nr. 4.

Søndagen den 23de October.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler **C. M. Blaufensteiner**, N. Rindmagergade 68 og i alle Bogsaler; i de danske Stater paa de kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Om Ufreden imellem Samfundets Stænder.

(Fortsat).

En anden Grund til Ufreden imellem Samfundets høiere og lavere Classer ligger i Mangel paa Kjærlighed, i Haardhjertighed, i Benyttelsen af fremmed Glendighed, i allehaande Følelsesløshed fra **enkelte** Fornemmes Side. Hvad den Enkelte forbryder i denne Henseende, tilskrives den simple Mand letteligen den hele Stand; derfor er Ansvarret og Synden saameget større.

Den Rige skal paa ingen Maade trykke og forurette en Broder af Middels eller den lavere Stand, som desforuden har svære Byrder nok at bære. Dette fordrer den strænge Retfærdighed; men christelig Kjærlighed og Billighed fordrer endnu langt Mere. Det er en himmelraabende Uretfærdighed: at tære paa den Trængendes Ulykke, at have sig ved den Ringeres Fald, at berige sig ved den trofkyldige Unfoldighed, at modtage Penge, ved hvilke Enkers og Forældelses Eved og Taarer flæbe, at tage Agerrenter af Nodlidende, at tilegne sig sin Naboes Ager, at borttage den fattige Kones eneste lille Lam, og at bygge sine Slotte paa Hytternes Ruiner. — Det er ogsaa allerede ubilligt og uchristeligt at udpresse den sidste Hvild af de bortforpagtede Jorder

og den sidste Sveddraabe af Arbejderens Haande. — Du Rige! Du skal ikke istemme Glædesange ved Dit Maaltid, saalænge Graad, Jammer, Borneklager og Dødsfange lyde fra Nabolavet. Du skal ikke paa Dit Hjerterleie og Din Sopha forglemme Dagleieren paa Straafækken. Naar kostelige Netter prange paa Dine Solsfæde, saa skal Du ogsaa tænke paa at fylde Arbejderens Leer- og Træfæde. Naar Nordens prægtige Velsværk bedække Dit Legeme, og alle Verdens Frembringelser smykke samme, saa vær dog ogsaa betænk paa, at beskytte den Trængendes Nøgenhed imod Vind og Veir og imod den strænge Vinters Kulde. Ellers er Du kun Christen af Navn; Du opvækker den ringere Broders Misundelse, Had og Lidenskaber, og giver Anledning til, at han idetmindste unddrager Dig sin Agtelse og Kjærlighed, og lever med Dig i Ufred.

Den Velhavende skal, efter Christendommens Forskrifter, ikke alene ikke paalægge den Ubedlede og sparsomt Betænkte noget unødvendigt Aag, men han skal ogsaa, saameget han formaaer, hjælpe at bære og lette hans Kors, hans tunge Skjæbne. Han skal efterligne vor Herre Jesus, Som sagde: „Jeg har Medlidenhed med Folket!“ og da ikke alene ytre dette med Munden, men og føle det i Hjertet og bevise det i Gjærningen. Tael altjaa, som Han, og handle, som Han. Siig: jeg har Medlidenhed med hin gamle

Dagleier, som næsten ligger under for sit Arbeide; jeg vil ikke være haard og karrig imod ham. — Siig: jeg har Medlidenhed med hiin Enke, som hist boer eensomt paa det usle Kammer med sine mange Smaa og med sine mange Sorger, med sine ringe Indkomster og med sine faae og ringe Glæder; jeg vil gaae ind i hiin Hytte, og der efterlade noget af min Overflod, og jeg vil bringe Guds Betsignelse og den Fattiges bedste Duster tilbage; jeg vil forvandle Sorgens Taarer til Glædens Taarer og hendes Suk til Takkebønner. Siig: jeg vil antage mig hine forladte Forældreløse. De see saa veemodigen paa mig; jeg vil igjen see paa dem med Fadervine. De udstrækte deres smaa Hænder; jeg vil fylde dem og takke Gud, at mine Born ikke ere Forældreløse; og de Forældreløses Fader vil da fra Himmelen ogsaa see velsignende ned til mig. De Fattige skulle heller ikke lide Mangel paa Brød for Sjælen, de skulle ikke undvære christelig Underviisning og Opdragelse, paa det de ikke evigt og tidsligt blive ulykkelige. Ved den store Hjord, ved det rummelige Vord, i de store Sale findes ogsaa for hine Smaa endnu letteligen en lille Plads. -- Jeg vil, liig Sanct Nicolaus, være Hines Skytsengel, hvis Ulyld og Dyd trues af Fæne. Korfugle skulle ikke bortrove mig Duerne. — Siig: jeg har Medlidenhed med den stakkels Syge. — Ak! kunde jeg siige til ham, som fordem den gode Herre: „Jeg vil, vær helbredet!“ Dog dette formaer jeg ikke; men hans Lemmer, som smerte ham saa meget, skulle ikke længer hvile paa det haarde Leie, og den ringe Næring, han endnu behøver, skal ikke mangle ham, og hans hede Tunge skal ikke forgjæves bonfalde om Lindring, og, kan jeg ved Lægehjælp endnu redde ham for hans stakkels Familie, der med vridende Hænder staaer ved hans Leie, saa skal det see. Jeg vil være en Samaritan for ham, som ligger hjælpeløs paa Veien. Forbinding, lindrende Olie, blide Ord og Penge skulle ikke fattes ham.

Saaledes skal Du tænke, føle, tale og handle: da er Du en sand Christi Discipel, da erhverver Du Dig med det uretfærdige Mammon himmelske Rigdomme; paa denne Maade kan Du tilkjøbe Dig Himmelen med Dine Penge; Du besidder Anviisninger paa Salighedens

uudtømmelige Kasse, formaer at ombytte jordist med overjordist Mont, og at fordre Guld af Jorden, der ogsaa gjælder i den anden Verden; Du har Midler til at kjøbe Dig ind i det forjættede Land, og vil finde Dig lykkelig, begavet og beriget, naar Du overføres i den anden Verden. Da har Du gjort den heldigste Speculation, Dine Actier staae fortreffelige og ere ikke underkastede Tidernes Forandring; du har forrentet Dine Capitaler med Ager, og jeg maa høit prise Din Klogskab, Omfagt og Virksomhed. — Som godvædig Christen, vil Du, ved at handle efter Din store Mesters Exempel, lære at kjende sande Glæder, — Glæder, saadanne som Englene og de Salige nyde i Himlen, Glæder, som Dine Maaltider, Dine Penge og Klædestabe og Dine fyldte Læder ikke kunne yde Dig. Godvædighed og Christenhjærlighed ere sandeligen en uudtømmelig Kilde til Fryd og Fred, de bortfrømme al Sorg og Bekymring fra Hjertet. Exempel derpaa være Margaretha, Erkehertuginde af Østerrig og Phillip den 3dies Gemalinde af Spanien. Denne høie Dame var nedstunken i dyb Tungstindighed, saa at hun skyede al Dmgang med Mennesker. Hendes Sørgmodighed forsøgte Greven af Lucca at fordrive paa en eiendommelig Maade. Han udbad sig den Raade, den følgende Dag at maatte opmuntre Dronningen ved en behagelig Musik, ligesom David i sin Tid bestræbte sig, ved Harpespil at banhysse den onde Mand fra Kong Saul. Greven lod nemlig indbyde alle Fattige, Svagelige, Blinde og Lamme i Madrid, og opstillede disse foran det kongelige Palads. Da nu Margaretha viiste sig paa Balconen, begyndte de alle at jamre sig, at bede, at græde og at klage, og bonfaldt med veemodige Stemmer høit raabende om Hjælp. Den ene bad om Brød, den anden om Penge, Klæder og Medicin. En eiendommelig Concert! Den milde, hjærlighedsfulde Dame gav hvad man ønskede af hende; og nu gif Klagesangene over til Glædesfange, og beskæftiget med Kjærlighedstjenester for Christi Brødre og Søstre blev Dronningen befriet fra Tungstindigheden.

Forsøg, min kjære Læser! noget lignende med Uddelingen, da den blotte Samlen hidtil ikke vilde gjøre dig lykkelig, og tab

engang frivilligen Noget, da den blotte Binding hidtil ikke vilde lykkes Dig. Ved at handle saaledes vil Du tiltvinge Dig Din ringere Broders Kjærlighed og Hengivenhed, og derved holde Ufreden fjernet, der i vore Dage kun altfor hyppigt hersker i Verden imellem den fattige og den Rige, fordi Christendommens Aand, Kjærlighedens Engel, er vegen bort fra Maaferne, og Selvkjærlighedens og Egennyttens Helvedsaander have trangt sig ind istedetfor samme.

Vil Du altsaa, Velhavende! besidde de ringere Stænders Gunst, Bifald og Kjærlighed, eller hvad der er mere, alle Menneskers Faders Velbehag, Gunst og Raade, saa maa Du, — for at udtrykke alt det Sagte i to Ord, — være ydmyg og godvædig. Skulde det desuagtet ikke lykkes Dig, og skulde dine redelige Bestræbelser blive miskjendte af Verden, saa see trostefuldt op til Himmelen og sig: „Den, Som boer hist oppe, veed det, at mit Hjerte slaaer varmt for min stakkels Broders Vel, om jeg ogsaa med Rette forsmaaer, at smigre hans Videnskaber, som hine Folketaleere gjøre, der istedetfor ved Gjærningen, ville stille og helbrede Menneskehedens Hunger og Saar ved smukke Talemaader. Jeg vil hegne mig for Verdens Mis kjendelse og Bagvaskelse ved nye Velgjerninger. Ikke vil jeg beile til Menneskegunst; jeg vil kun gjøre det Gode for Guds Skyld og af Kjærlighed til Ham, Som saa indstændigt har lagt mig mine trængende Brødre paa Hjerte. Jeg vil gjøre Godt, og ikke slyge Noget.“ —

2.

Naar To strides, saa have i Almindelighed Begge Skyld, den Ene meer, den Anden mindre; sjældent er Een ganske uskyldig. — Derfor vilde det ogsaa være uretfærdigt, naar man ene og alene vilde tillægge de høiere og rigere Stænder Skylden for den nu i Verden herskende Ufred og Misstemning imellem høiere og lavere. Nei, ogsaa de lavere Stænder forstyrre hyppigt nok Freden. Hvad er da hos disse Aarsag dertil?

Man forundre sig ikke, naar vi ogsaa og atter svare: Stoltthed! thi man maatte jo ikke kjende Menneskene, naar man ikkun vilde finde Hoffærdighed hos een Stand og i een Klædning. Alle stræbe høiere; Læde-

fogeden vil være Forpagter, Forpagteren vil være Gods- og Friherre, Krammeren — en stor Kjøbmand, Fabrikarbejderen — Fabrikherre, den simple Borger onsker at faae Sæde i Stadens Raad og at blive valgt til Rigsdagen. Alle troe at være berettigede til en mere glimrende Lod, end den alvise Gud sandt for godt at indrømme dem; Alle ville være rige uden Noie, Alle ville glæde sig ved alle Livets Goder og Nydelser. Med Dampvogn vil man kjøre til den jordiske Lykkeligheds Tempel. Fordi man indbilder sig meget, saa holder man sig letteligen fornærmet og tilfidesat. Fordi man skatter sig selv altfor høit, saa kan man ikke lide, at Andre staae Een noget forliden. Desaarfsag opstaaer da hos de lavere Stænder ikke sjældent Misundelse over Hine, hvem en ydre høiere Lykke er beskåret, som have, ere eller gjælde for noget Mere; og Misundelsen voxer omstider til Had imod alle Høierestaende, ligesom Gnisten voxer til Flamme. Man har ikke mere Lyst til at adlyde, fordi man er for stolt til at anerkjende Herrer over sig. Man lader ingen anden Souverainitet gjælde, end sin egen; man vil kun have Friheden for sig alene; ikkun sit eget Hoved vil man følge, og finder man Modstand, saa sætter man sig med Trods og Usvielighed op imod samme. Man nærer Mistanke paa en uchristelig og uretfærdig Maade; man dadler alle Foresatte med Ukjærlighed, man indbilder sig at kunne indrette Alting bedre; af Intet gjør man Noget og af Noget — Meget, af Splinter gjør man Bjælker; paa en pligtforglemmende Maade syndet man imod Sandhed, Kjærlighed, Retfærdighed, Vilighed og Ære. Den Ene ophidser den Anden, Alle ere beskæftigede med at puste til Ilden, istedetfor at slukke den, og de indbilde sig, at den vilde varme, men ikke brænde dem. Saaledes opstaaer omstider en almindelig Misstemning. Den Agtelse, som dog alle Foresatte behøve, dersom de skulle virke til Velsignelse for deres Undergivne, gaaer ganske tabt. Betænker, naar Born og Tjenesteføgende ville modsætte sig deres Forældre og Herkaber, og opføre sig trodsige imod samme; naar Tjenestefolkene ville befale, indrette Huusholdningen og glemme Reglerne; naar de Foresatte skulle adlyde eller dog være lige med Tjenerne, — hvo vilde da vel være Foresat!? Hvorledes kan da

endnu Orden bestaae i et Huus; hvorledes kan da Velstanden tiltage? Naar Arbeidere ville være Herrer, naar Indbildsigheden og Indsranketheden, der næppe er istand til at haandiere det Værktøi, som hører til Haandværket, — ville føre Huus og Statsroret; naar Tjener, Dreng, skjæglose Unglinge ville herske over de aandeligt meer begavede Mand, — saa sig kun Gudnat til Lovlighed, Rolighed og Freden baade for den lille og for den store Families Kredss.

Altsaa: skal Freden ikke forstyrres imellem de forskjellige Stænder, isærdeieshed imellem de herskende og tjenende; saa tør heller ikke de lavere og Middelsænder være stolte og misundelige, og ikke franke deres helligste Pligter. Ellers kunde man sige: „Hvorfor skjæler dit Die, fordi jeg er god?“ Lad dig altsaa ikke besnære af Misundelse, naar Frugterne paa din Naboes Ager trives godt, eller naar det gaar ham godt, eller naar han befinder sig vel med sin Familie. Hvo vil misunde sin Broder det? Hvo vil suge Gift af Blomster istedetfor Høimning? Hvo vil sørge over det, hvorover han skulde glæde sig? Forglem heller ikke: fra Misunder blev Ravn en Hader, fra en Hader en Hævngjærrig; fra en Hævngjærrig en Brodemorder! Den avindsyge og stolte Pharisaer blev Herrens Korsfæster! Misundelse, Had og Hævnsyge rase først imod Enkelte, derefter imod Mange, endelig imod Alle, thi de blive aldrig matte, ligesom Tigre og Hyæner, der kun dræbe for Lyst.

Betænk fremdeles: at ikke Alt er Guld, som glimrer; og at mange Rige, Velhavende og Anseete ere langtfra ikke saa lykkelige, som I troe; ja, de ere maastee slet ikke lykkelige. Troer det kun, at Mungen besidder mange Acre, og har ikke saa megen Glæde ved disse, som I ved Eders smaae Haver; for Mungen bliver hans store Huus for lille, fordi han i samme ikke finder Kamre, hvor Videnskaber og Samvittighedsnag lade ham hvile; og Mungen kan ikke jove paa den blødeste Dyne eller bar Smag for de kosteligste Spiser og Drikke. — Ja, mangen Konge og Stormand ville i vore Dage vist misunde den rolige Borger og Landmand. Og der gives Kors ogsaa i de største Huse, og de ere ikke mindre svære, hvor skjonne de endog maatte være malede; ja, et gyldent

Kors er sværere, end et af Træ, og den gyldne Krone trykker ligesaa vel som Tornekronen. Der gives ogsaa en glimrende Glendighed; og intet Slot er saa fast, at jo ikke Roden kan trænge ind. At regjere, af! det er sandeligen ikke saa let og behageligt, fornemmelig i vore Dage! overlad derfor dette roligt og gjerne til de høie Herrer; du vil have ondt nok ved at regjere dine saa Dreng. Forund de høie Herrer, at de bære Ordener; af! kunde du see, hvor ofte der under samme slaar et blodende Hjerter! ikke omsonst have Mange disse Hæderstegn i Form af et Kors. Overlad Ministeren hans store Sorger og Angstelser, og glæd dig ved, at dine kun ere ringe; und ham gjerne hans store Ministerhøtel; du boer sikkrere og roligere i dit lille Huus. Man slaar dig ikke saa let Ruderne ind, hvortil de store Dreng i vore sidste Aar have viist en besynderlig Lyst; og, maatte de onde Tunger længe nok være virksomme imod din Landsby eller lille Stad, saa har du dog langtfra ikke at lide saa meget af dem, som de store Herrer; thi for det Første er du knap en Gjenstand for Misundelse, men denne finder kun Brændsel i høie Gresbeviisninger, som vist sjeldent blive dig tildeel; og for det Andet tage de store Bagvaskere, visse Slags Avisfrivere, ingen Notits af dig, og kaste dig ikke for Orme og Uoi, der ikke lade en Bid blive tilovers af Mennesket.

Derfor I troe, at Rigdom, Gæ og jordiske Fornøielser alene gjøre lykkelige, saa ere I i Sandhed faldne i stor Bildfarelse. Maatte hiin Konge, der mere, end nogenjomhelst Anden har besiddet og nydt af samme, dog belære Eder om noget Bedre! Den haderkronede, den rige Salomon — han vidste ikke at sige noget sandere Ord om Besiddelsen af alle jordiske Goder og om Nydelsen af alle jordiske Glæder, end: „Vanitas vanitatum!“ „Forfængelighed over Forfængelighed!“ Og en anden stor Konge og Keiser, Karl V., i hvis Rige Solen aldrig gik ned, nedlagde sin Krone med et glad Hjerter, og tilstod, at han aldrig havde oplevet en Dag uden Sorger; og gjerne ombyttede han Purpurkaaben med Munkeskutten, Sceptret med Spaden, Herredømmet over hele Verdenshandelen med Stillingen af Ahrenes Hjulværk, og den halve

Verden med en lille Blomsterhave. — Romeren Cicero, som havde beklædt alle Statens høieste Gresposten, tilstod ikke desto mindre: „Fra de største Glæder er Væmmelsen ikke langt borte.“ Dette følte selv Hedningerne; thi de fremstillede deres Overgud, Jupiter, saaledes: Han holdt i den ene Haand en Rose, og i den anden en Fisk, for derved at tilkjendegive: at ligesom Roserne ikke ere uden Torne og Fiskene ikke uden spidse Been, saaledes gives der heller ingen Glæder uden Sorger og ingen Fornøjelser uden Smertes.

Tragt derfor ikke for meget efter høie Ting, og døm ikke efter Skinnet. Det er i Virkeligheden sikkrere i Dybheden end i Høi- heden. Lynstraalen træffer snarere Taarne og Slotte, end det lave Huus, og hines Fald lyder høiere og skrækkeligere, og dræber Mange, og deres Gjenopbyggelse er kostbarere og vanskeliggere. Ege- og Edertræer bleve ofte splintrede, imedens det beskædne lille Træ blev staaende, og Røret og Palmen, som boiede sig, bleve ikke knækkede. Misund derfor ikke de Høiere; det er i Sandhed ikke Umagen værd; stræb ikke over Din Stand, det kunde ellers gaae Dig, som Myren i følgende Eventyr. —

Da Myrerne saae, at Bierne i den skønne Foraarstid fløi omkring i Haverne paa Blomster og blomstrende Træer, og samlede Honning, bleve de overmaade fortrædelige, og beklagede sig over Naturen, fordi den ikke ogsaa havde givet dem Binger ligesom Bierne. De maatte altid krybe paa Jorden i Sand og Smuds, og saa meissommeligen indsamle deres daglige Føde. Naturen maatte dog endelig ogsaa give dem Smaavinger, for at de ligesledes kunde svinge sig op i det Høie. Deres Dufte blev opfyldt; de silt Binger; blandede sig derpaa glad imellem Bierne, og fra Blomster og Træer saae de med Foragt ned i Støbet til deres ubevingede Søstre. Den ophøiede Myre var imidlertid saa forsigtig, at den spurgte den lille Bi, om der ogsaa gives Farer i det Høie? Ja, ganske vist, svarede Bien, og det temmelig mange; og den fortalte Myren om de skarpe Vinde og om det raae Veir, om Tuglene og om de udspændte Garn. „Ikke videre?“ svarede Myren; „disse Farer vil jeg lettelig kunne undflye med mine Binger;

dertil har jeg dem jo.“ Saaledes talte den, og fløi veltilmode omkring. Da Efterhøsttiden kom, vilde Myren ogsaa flytte ind i Biskuben og overvintré der; men den blev ikke indladt, af den Grund, at den ikke forstod sig paa Biernes Haandværk. Da hangte den med Bingerne, og saae sig udsaget til atter at opjøre den gamle Myretue. Den bankede paa; man spurgte, hvorfra den kom og hvad Godt den medbragte. „Fra Luften kommer jeg,“ svarede den, „og medbringer et Par gode Binger.“ „Kommer Du fra Luften,“ svarede man, „saa flyv tilbage til Luften; her er intet Sted for bevingede Dyr, isærdeleshed ikke for dem, som ikke medbringe Noget. Det Forraad, som vi have indsamlet i Sommer, bruge vi selv til Vinter.“ Saaledes talte man og lukkede Døren i. Da først erkjendte Myren, hvor taabelig den havde været. „Nu erfarer jeg i Sandhed,“ sagde den, „at det er bedre og sikkrere i Dybheden end i Høiheden!“ — Derfor bliver ogsaa Verdens Høiherd skattet ringe af de Vise, og det Lave og Beskedne elsket.

(Sluttes).

Kirkelige Efterretninger.

Kjøbenhavn, den 18de October. — I dette Dieblik komme vi hjem fra Toldboden, hvor vi vare Vidner til et rørende Skuespil. En betydelig Deel af den herværende catholske Menigheds Medlemmer havde der indfundet sig, for at bringe deres sidste venlige Afkædshilsen til tvende Mænd, som under deres desværre kun altfor korte Ophold iblandt os havde vidst at erhverve sig Alles Afgtelse og Kjærlighed. Taarer saae man i Manges Dine, Suk hørte man fra Manges Hjerter; en Kamp, en Overvindelse var det for Enhver, at skilles ved disse to Mænd! — De fleste af vore fromme Læsere kjende noksom deres Navne. Det vare d'Hrr. Depozzo og Lerner. — Paa en Tid, da Choleraen rasede stærkest her i Byen, i Midten af Juli Maaned, blev en af de herværende catholske Præster syg, og da paa samme Tid Sjælesorgen udkrævede større Kræfter, end til enhver anden Tid; saa blev vor Menigheds geistlige Overhyrde, den høiarværdigste Biskop, Dr. Lüpke af Dnabrück, anmodet om ufortøvet at sende en anden Præst til Medhjælp ved Sjælesorgen. Det var da

Søndagen den 24de Juli om Formiddagen Kl. 8 at den høierverdige Pastor Depozzo i Münster modtog den bisspoppelige Ordre til, i Forening med en Stadsbroder, Hr. Lerner, at afreise til det fjerne Kjøbenhavn, for der at yde de af Choleraen saa haardt hjemsogte Beboere Hjælp og Lindrung; — og Kl. 9 $\frac{1}{2}$ sadde de allerede i Postvognen, og med et freidigt Mod og et i Gud glad Hjerter hjerte de deres Bestemmelsessted imøde, og, som de efter de i Tydskland overalt udsprede Efterretninger om Choleraens rædsomme Rase her i Kjøbenhavn, maatte formode, — til deres sikkre Grav. Ved deres Ankomst hertil havde Epidemien, Gud være lovet! allerede ophørt at træve Offre i vor Menighed; dog da de erfarede, at der hist og her i selve Byen, men isærdeleshed paa Amager befandt sig mange Cholerafyge uden den fornødne Hjælp og Forpleining, saa tilbode disse Herrer sig med adel og rorende Selvopoffrelse hos den overordentlige Sundhedscommission til, enten paa Amager eller her i Byen, uden noget som helst Vederlag at paatage sig Sygeopvarmingen, det være sig hos Katholiker eller Protestanter; kun reen og uegennyttig Kjerlighed til deres lidende Medmennesker besjalede disse ædle Guds Tjenere. Imidlertid da intet Svar indløb ifølge dette Tilbud, maatte man formode, at andre os ikke bekjendte Hensyn havde bestemt Vedkommende til ikke at modtage samme. — Siden den Tid er Hr. Pastor Depozzo bleven noksom bekjendt ved sine fortreffelige Prædikener, i hvilke man ikke veed, om man meest skal beundre den grundige Lærdom og Skarpsindighed, hvorom de vidne, eller den tiltalende Troeslyst og Hjertelighed, hvormed de foredroges. — Herr Lerner, der allerede isjor paa flere Steder i Tydskland, og navnlig i Rhinlandene paa Grændsen af Holland, under en der rasende Epidemie, havde aflagt heltemodige Prover paa udtømmelig Kjerlighed og beundringsværdig Erfaring i de Syges Forpleining og Opvarming, tilbragte de første Dage tilbagetrukket i sit eensomme Værelse, hjerteligt bedrovet over, at hans Kjerlighed her ikke kunde finde den attraaede Virksomhed ved at lindre og afhjælpe den Nød og Glendighed, i hvilken han saae saamange af sine elskede Medmennesker smagende trindt omkring sig. Idelig Bøn og fromme Betragtninger vare derfor hans eneste Beskjæftigelse i disse Dage. Dog, efterhaanden kaldte man ham til enkelte Syge, og anmodede ham om at paatage sig deres Pleie; og neppe var hans kjerlighedsfulde Omhu for de ham anbettede Syge bleven bekjendt i videre Kredse, førend han blev søgt fra alle Sider; Høie og Lave, Katholiker og Protestanter og Jøder, Personer af alle Stænder henvendte sig til Hr. Lerner;

og det er paafaldende, med hvilken uindskrænket Tillid og Tiltro Alle betroede sig til ham. Jeg afholder mig fra at beskrive, med hvilken Omhu og Kjerlighed han behandlede og opvartede alle sine Syge, hvorledes han ikke undsaae sig ved at forrette de allerlaveste og modbydeligste Tjenester, hvortil den ringeste Tjenestening selv vilde holde sig for god; dette kunne ifkun de fortælle og beskrive, som selv have seet og erfaret det. Jo større Antallet blev af de Tilstrømmende, og jo besværligere Arbeidet blev for ham (hverken i den tidligste Morgenstund eller i den sildigste Aftenstund kunde han nyde fuldkommen Ro), desto større var hans Glæde, og kun desmere vandt han sit Ophold her hjært. — Og hvad attraaede, og hvad have disse fromme Guds Mænd opnaaet for disse deres Kjerlighedstjeneste til aandelig og legemlig Hjælp for deres Medbrodre? Intet Limeligt! De arbejdede kun af reen Kjerlighed til Gud, og kun af Ham histoppe i Himmelen vente og haabe de deres Løn og Vederlag; og o, hvor herligt maatte dette ikke worde, naar den gudommelige Frelser forjætter, at ikke engang et Glas Vand, rakt Broderen af Kjerlighed til Ham, skal blive ubelønnet! — Og hvilke herlige, hvilke efterlignelsesværdige Monstre paa sand kristelig Broderkjerlighed ere disse tvende Mænd ikke for os alle! — De gjæstede os, da den høieste Fare truede os; nu, da Farens Stund er forbi, drage de fra os; dog vore Hjerters velsignende Duffer folge dem, og skjøndt vi ere legemligen langt fjærne fra dem, skulle vi dog i hellig Kjerlighed stedse føle os inderligt forenede med dem!

Rom. Fra Lisjabon er indloben den sørgelige Efterretning, at Mons. Camillo di Pietro, Internuntius og Delegat for den apostoliske Stol ved Hoffet af Portugal, ligger færlig syg, og at man ikke har Haab om hans Helbredelse. Hans Død vilde være et næsten uerstatteligt Tab for den kirkelige Diplomati, da Udvalget af saadanne Prælater, der i en Tid, hvor saa mange og vigtige Forholde imellem Kirken og Staten bør ordnes, ere stikkede til saa høie Embeder, ikke er meget stort; thi ikke blot grundige og alsidige Kundskaber udtræves dertil, men især ogsaa en lang og riig Erfaring. Hiin Efterretning om Mons. Camillos betænkelige Tilstand har derfor opfyldt den hellige Fader med stor Bekymring. Hs. Hellighed havde endnu i Consistorial-Allocationen fra 12te September rost denne Prælats udmærkede Fortjenester, og især fremhævet, hvorledes han forstaaer at opretholde den hellige Stols Værdighed ligeoverfor de ufirkelige Vaaftaande af en vis Fraction i det portugisiske Parlament. Der ere nu flere pavelige Nuntiaturer ledige eller blive snart ledige (Paris, Madrid, Wien,

Lisabon), men man har endnu ikke erfaret noget Paalideligt om deres Besættelse. Det hedder, at den hellige Fader har kaldt Monj. Antonio de Luca, Biskop af Aversa, hertil. Han er en berømt Jurist, og indtil sin Op-
hvielse til Bispeværdigheden var han Director for de bekendte Annali delle scienze religiose. I velunderrettede Kredse vil man vide, at denne hans Kaldelse staaer i Forbindelse med hans Udnævnelse til en eller anden diplomatisk Post. — Grev Cavalcini, Secretair ved det jordinste Gesandtskab i Rom, er afreist til Turin. Han overbringer et „Breve“ fra den hellige Fader, ifølge hvilket nogle kirkelige Festsdage ophæves eller forlægges i Kongeriget Sardinien. Erkebiskopen af Chamberi skal bringe dette „Breve“ til offentlig Kundskab. — Den hellige Fader har fremdeles udstedt et „Breve“ med Hensyn til Oprettelsen af et Colleg for Bønderne af Jesu Selskab i hans Fødeby Sinigaglia. For at give samme et Tegn paa sin Velvillie, har Hs. Hellighed stiftet denne Anstalt og overgivet den til Jesuiterne. Ungdommen skal i samme undervises og uddannes i alle kirkelige Videnskaber; for-
medelst Sinigaglias fortrinlige Beliggenhed ved Grændsen af Marken Ancona og Romagna vil dette nye Institut vist blive et af de vigtigste og betydeligste i Kirkestaten. — Af dette „Breve“ fremhæve vi følgende: „Hermed overantvordte Vi Bore underligt elskede Sønner, de Ordensgeistlige af det berømte Jesu Selskab, Styrelsen, Omsorgen og Forvaltningen for det af Os stiftede Gynnasium i Sinigaglia. Vi vide meget vel, hvor store Fortjenester dette Selskab har forhvervet sig af Kirken og den apostoliske Stol; det har frembragt utallige Mænd, der udmærkede sig ved Hellighed, ved Lærdom og Grundighed i Videnskabernes Dyrlæse. Derfor have de romerske Paver, Bore Forgængere, overøst det med saa mange Udmærkelser og Berømmelser. Det er en stor Trøst for Os, at Vi vide, at der ikke ligger denne Ordens Medlemmer noget Andet saa meget paa Hjerte, som den hellige Stræben, ved deres Arvaagenhed, ved deres Klogskab og utrættelige Virksomhed overalt at befordre Guds højere Forherligelse, idet de arbeide for Sjælens Frelse, forsvare og udbrede de sunde Lærdomme, uddanne Ungdommen til Gudsfrygtighed og til Videnskabelighed, og jaaledes overalt fremme det Bedste for det christelige og politiske Samfund.“

Frankrig. Et Hvirdebrev fra Biskoppen af Gap forklynder det Sørgbudskab, at Mons. Albrand, Biskop af Syros og apostolisk Biskop for Kouei-Teheou i China, barnfødt i Bispedømmet Gap, er afgaaet ved Døden. Neppe var Mons. Albrand bleven udnævnt til apostolisk Biskop, førend han begyndte at gennem-

reise alle enkelte Dele i det ham anbefoede vidtloftige Biskopiat, hvorved han havde uudsigelige Besværligheder at overvinde. Som Følge af disse store Anstrængelser paa sine lange apostoliske Rejser blev han angreben af en stærk Feber, der af Chineseerne kaldes lang-ki. Han døde af samme den 22. April, i sit 48 Aar, efter at han havde arbejdet 21 Aar i Missionerne og 5 Aar været Biskop.

Spanien. Ifølge det spanske Blad „Racion“ har den spanske Regjering nu truffet en Afgjørelse med Hensyn til Begravelsespladser for Protestanter; paa det strengt religiøse Spørgsmaal vilde Regjeringen ikke indlade sig; imidlertid har den overgivet Protestanterne det til Indrettelse af en Kirkegaard fornødne Terrain og desuden tilladt, at Protestanterne maae seire deres Jordesfærd med samme Offentlighed og Høitidelighed, som Katholikerne. — Befolkningens Deeltagelse i og Interesse for den hellige Gravds Beskyttelse fra den spanske Regjeringsside bliver stedse større, og man ønsker overalt, at Spanien, ligesom tilforn, atter vilde overtage Protectoratet for de hellige Steder. De fleste catholske Præster, der i Orienten rogtede Sjælesorgen for Katholikerne af den latinske Ritus, vare Franciscanermunkene fra Spanien. Siden Aaret 1835 har Spanien ikke mere sendt Noget dithen, fordi paa den Tid de geistlige Ordener der bleve ophævede; italienske Præster raadte i deres Sted. Det nyoprettede Franciscanerkloster San Pasqual skal nu atter udsende Geistlige til de hellige Steder; i Jerusalem, Jaffa, Kamba og Aleppo skulle spanske Consulater oprettes, og Omkostningerne for det Hele skulle udredes af de Fonds, hvilke Kong Karl III. har bestemt for de religiøse Stiftelser i Orienten. Renten af denne Capital have i 20 Aar ikke været anvendte til det bestemte Formaal; de ligge samlede i Banken, og ere allerede Grund-Capitalen (30 Millioner Realer) lige, saa at den nævnte Capital allerede er fordoblet. En Trediedeel af Renten skal anvendes for Consulatet, Resten for Gudstjenesten og andre religiøse Formaal.

England. En stor Deel af Katholikerne i Californien have foræret den høiarverdige Dr. Newmann i Birmingham en kostbar Ring af reen californisk Guld; i Stedet for en Edelsteen er der i Ringen anbragt et Stykke raat, uforarbejdet Guld. Ringen veier 17 Unzer og vurderes til 500 Dollars. Inscriptionen er latinsk og betyder: „Til Dr. Newmann, den sande Troes Forsvarer, Katholikerne i Californien!“

Tyrkiet. Hvorledes vore christelige Medbrødre behandles af de fanatiske Tyrker, derom giver Allg. Zeit. os en affrækkende Beretning. I dette Blad læse vi: „Brussa. Efterat de

tyrkiske Rekruter havde udøvet allehaande Plagerier, havde de ovenikøbet ogsaa betydelige Summer paa adskillige Steder, idet de truede de Christne med, at ville udslette deres Landsbyer. Tusinde Voldsgjerninger handtes i Byen og i Omegnen. En Neger, der mødte en Christen paa Veien, affaar denne Dren og Hænder med sin Yatagan. Denne Neger er arresteret. En tyrkisk Handelsmand slog med sin Kølle en anseet armenisk Fabrikør, ved Navn Kandarje, Fader til fire Børn, ihjel. Den Ulykkelige døde paa Stedet, og Handelsmanden blev rigtignok arresteret. Men hvorfor? Hundrede Tyrker vare Vidner til denne Begivenhed, men ingen af dem vil for saadan en Bagatel aflægge Vidnesbyrd imod sin Troesfælle. Fra den anden Side ere de Christnes Udsagn og Vidnesbyrd aldeles ugyldige; og man troer derfor overalt, at begge Forbrydere ville blive friskendte formedelst Mangel paa Vidner.“ — Naar vi tage Dette i Betragtning, saa kan det vist ikke forundre, hvad der meddeles i franske Blade om, at Katholikerne i Tyrkiet have henvendt sig til Keiseren af Østerrig, for at ham at erholde samme Beskyttelse imod saadanne Tyrannier, som Keiseren af Rusland viser sig beredt til at yde sine Troesfæller, de skismatiske Grækere i Tyrkiet. Det franske Blad *Voeu National* skriver, at de romerske Katholiker i Bosnien have bønfaaldet Keiseren af Østerrig om, at udvirke dem større Frihed i Udøvelsen af deres Kultus. Bosnien var engang ganske catholsk; men Katholikerne bleve paa den grusomste Maade forfulgte af Tyrkerne, og derved har deres Antal betydeligt formindsket sig; dog gives der endnu 130,000 romerske Katholiker i denne Provinds. Først den blev erobret af Tyrkerne, talte den 30 Klostre af Franciscanerordenen; nu er der ifkun 3 tilbage; og disse Klostre besørge alene Sjælesorgen for alle Katholikerne i Bosnien under en apostolisk Provikars Tilsyn. Da Sultan Mahomed II. indtog Bosnien, tilstod han Franciscanermunkene aldeles fri Udøvelse af deres Kultus, ligesom alle øvrige Katholiker i Landet. Det skriftlige Dokument for dette høitidelige Tilfagn gemmes endnu i Klosteret Fognik. Men hvor er denne indrømmede Frihed bleven af under det muselmanniske Fanatismens Nag? — Der gives i dette ulykkelige Land ifkun nogle faa og fattige Kirker, som alle tilsammen ikke rumme mere end 2,000 Mennesker; de øvrige 128,000 stakkels Katholiker see sig saaledes nedfagede til, at feire deres ophøjede Hemmeligheder ude paa Kirkegaardene eller andre offentlige Steder under fri Himmel, udsatte for alle Veirets Foranderligheder. Dette er den Beskyttelse, som den høie Pørt værdiges at lade sine catholske Underaatter tildele! —

Amerika. (Fra Den Haiti). Det i

Genua udkommende Blad „Cattolico“ meddeler et Brev fra Jacmel paa Den Haiti, hvilket skildrer Modtagelsen af Mons. Spaccapietra, den apostoliske Delegat for denne D. Det hedder i samme: Mons. Spaccapietra havde ikke sat Fod i Land, førend en Deputation af de meest anseete Mænd gik ham imøde og gav ham deres Lykønskninger. Prælaten besvarede denne Lykønskning med hjertelige Ord. Derefter forkyndte Klokkeringning hans lykkelige Ankomst for Folket, og dieblittelig strømmede en stor Mængde til, for at see den høie Rejsende, og at ledsage ham indtil Alterets Fod i Kirken. Paa Veien modtog han Generalcommandanten, der i Spidsen for sin Generalstab og en Escorte af Soldater kom ham imøde, for at byde ham velkommen. Hele Toget ledsagede den pavelige Delegat til Kirken, der var udmykket, som paa de største Høitider. Drengene og Pigerne, der i Nar have communiceret for første Gang, vare opstillede i to Rækker; Pigerne vare hvidklædte og deres Hoved var bedækket med et Slør. Efter en kort Bøn feirede Delegaten det hellige Messoffer, og efter dettes høitideligholdelse betraadte han Prædikestolen, og forklarede for den talrige Forsamling, der fyldte Kirken: at hans Sendelse kun var af aandelig Natur, at Jesus Christus har udgydt Sit hellige Blod ligeaa vel for de sorte og farvede Mennesker, som for de hvide. Disse Ord gjorde et dybt og levende Indtryk paa Folket, og det ledsagede ham til Balladjet, der var indrettet til hans Modtagelse. Prælaten blev tre Dage i Jacmel, og Søndagen for sin Afreise til Port-au-Prince, Dens Hovedstad, holdt han en biskoppelig Pontifikalhøimesse. Kirken var saa fuld, at man næppe kunde drage Veiret. Efter Messen prædikede han om Guds Kjærlighed; Tilhørerne bleve saa rørte derover, at de alle tilsammen faldt paa Knæ, da han forlod Kirken. Stadens Embedsmand og Folket ledsagede ham i en Procession til Balladjet, hvor han udtalte den høitidelige Betsignelse over hele denne talrige Forsamling. — Keiseren af Haiti blev snart underrettet om Delegatens Ankomst, og lod strax gjøre Anstalter til hans festlige Modtagelse. Jeg har erfaret, at han har bestemt Stadens smukkeste Ballads til hans Opholdssted. Det er ingen Tvivl underkastet, at denne Prælats Sendelse vil have et heldigt Resultat; hans Venlighed og Blidhed tale tydeligt for ham; han besidder Befolkningens Kjærlighed i høieste Grad; man taler næsten ikke om Andet, end om ham.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thesjal. V. 21.

Nr. 5.

Søndagen den 30te October.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler **C. A. Blaufensteiner**, N. Kjøbmagergade 68 og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

Om Ufreden imellem Samfundets Stænder.

(Sluttet).

En videre Grund, hvorfor ofte Ufred hersker imellem de forskjellige Samfundsklasser, er denne: at mange Fattige fordrer for meget af de Velhavende, og at netop De hyppigst pleie at trænge sig frem, som mindst ere værdige til Almisdser. Hvor mange Trængende gives der ikke, som have sig selv at takke for deres sorgelige Lod? En Ungling — som ikke lagde den ringeste Sparekilling tilside; hvem den sidste Hvild syntes at brænde i Lommen, som helst haandterede alleslags Lærninger, som satte Kortene høiere end alle Bøger, og Guebærbuffen over alle Træer — gifter sig, eller rigtigere sagt, maa gifte sig; han har nu Kone og Børn at ernære; han er en ligesaa doven Arbeider, som slittig Besøger i Bærtshuse; mon han kan finde det forunderligt, om han bliver fattig? Hvo har da nogenstinde høstet andet af Vind, end Storm? Hvem vil han anklage! Den højeste Herre, Gud? — den Herre, Som gav ham Forstand og sunde Lemmer, og Som i hans Hjerte plantede Medlidenhed for hans Familie? Eller, hvem vil han anklage? — Den rige Næste, som ikke fortrinnsviis betænker ham, men derimod foretrækker værdige og agtværdige

Trængende, der ikke selv have forskyldt deres beklagelige Lod? Og hvorledes kan han gjøre Fordring paa særdeles Hoiagtelse og Hensyn? Kun sig selv alene har han at anklage! — Hvi er en af de taabelige Jomfruer, som bortodfler Alt til Glitterstads, som bærer sit hele Brudeudstyr paa Kroppen, hvis bedste Venner ere Speilet og Smigrerne; hun bliver til en uordentlig, foket og ødsel Kone, en unaturlig Moder, hun bliver ulykkelig og gjør sin Familie ulykkelig. Hvem Anden kan hun anklage, end sig selv? Hvo som ikke arbejder, skal ikke spise; hvo som ikke faaer, kan ikke hofte; man maa ikke ville hofte, hvor man ikke har faaet; hvo som ikke samler, adspredter; den Doyne kan ikke gjøre Regning paa Hvad den Slittige besidder, og Trylleordet „Bord dæk op!“ gjælder kun i Fablen. Alt dette er i sin Orden og Ret.

Vær oprigtig, min Ven! Hvorfor er Du bleven fattig? Jeg vil si Dig det, om Du ogsaa ikke vil tilstaae det. — Du vilde klæde Dig som en stor Herre, Egtemand! — Du vilde ikke staae tilbage for Frøkenen, og ingen Forskiel skulde der være imellem Borgermesterinden og Dig, Huusmoder! — Alle Dine Meubler maatte Du have fra Hovedstaden eller endog fra Paris. — Ingen Begjærlighed turde fattes Dig, Ungling! og ingen Slags Nydelse vilde Du undvære! — Du var endnu ikke voren fra Niset, da Du

allerede troede at maatte udpuste Røgskyer af en stormægtig Pibe, og at turde besøge alle Selstaber! — Din Regnsskjærm kunde Du vel ogsaa nok undvære; — dog nei! deri, Pige, gjør jeg Dig Uret; thi hvorledes vilde Du ellers kunne gaae ud i Regnveiret med Din saa tynde og fine Kjole? Sandelig, jeg saa hellere, at Du ikke bar hiint Stof, som fjernt — fjernt fra os vover paa Træer, men meget mere det, som tilvirkes her i Landet, ved hvilket vore Forfædre bleve rige, og som kan udholde Vind og Veir, Tid og Arbeide; jeg mener nemlig det ædle, stærke, desværre saa meget tilsidefatte og ringeagtede Lærred, som Du selv kunde tilvirke fra Begyndelsen til Enden. Dog, Liderne ere nu engang ikke mere derefter! Men, Kapperne og Hattene med Baand uden Ende og med Blomster vare dog — saa synes mig idetmindste — undværlige for Dig i Din Stand. — At Du endeligen altid vil optræde i dyre Silkekjoler og med fine Glacéhandsker, ligesom en Amtmandsdatter eller en fornem Stadsfrokten, det forekommer mig heller ikke nødvendigt. — Udentvivl var det bedre, om Du idetmindste lagde en Deel af Din Løn, af Dine Naale- og Drifffestillinge o. desl. tilside for Dine gamle, fattige Forældre, og om Du var betænkt paa fornødent Linned for den tilkommende Familie. Dette sneehvide Stof tager sig virkeligen smukt ud i Komoden, og passer saa godt til den Guds Betsignelse, der sjældent pleier at mangle de Flittige. Overhovedet afgiver Linnedskabet det bedste Vidnesbyrd om en Tjenestepige. — Jeg mener nu: dersom Du havde opført Dig som en flittig, sparsommelig Pige, som ogsaa tænkte paa Fremtiden, saa var Du ikke bleven fattig; da behøvede Du nu ikke at tye til fremmed Hjælp og at sende Dine Børn til andre Folks Døre; da havde Du ikke det bittere Had til de Velhavende, som troe, at Du aldeles ikke fortjener Hensyn frem for alle Andre.

Nu har jeg igjen et Ord at sige Din Mand! — Du vaalagde Dig selv langt større Statter, end Din Landsherre, paa hvem Du vrede. Du troede nemlig, at uden Dig kunde ingen Festslighed, ingen Bal, ingen Concert, intet Gilde og ingen Skyttefest rigtig gaae for sig. Dette har gjort Dig fattig.

Tor Du forundre Dig, naar den flittige og sparsommelige Velhavende, hvem Du nu beder om en Almisse, taler til Dig som Myren til Faarehyllingen i den bekfendte Fabel? Faarehyllingen tilbragte nemlig hele Sommeren i Leddiggang og Dofselhed, med Piben og Syngegen, og fandt det over al Maade taabeligt, at Myrerne i den hedeste Aarstid afkræftede sig med den evige Indsamlen. Vinteren kom, Faarehyllingen leed Nød og anmodede Myren om Understøttelse. Men denne svarede: „Nu syng og pib Du ogsaa!“ — Fordi Du er for indbildt til selv at tilskrive Dig Din Fattigdom, saa anklager Du Andre; ligesom Adam beskylde Eva, og Eva efter Faldet beskylde Slangen. Dine Gjenvordigheder tilskriver Du ikke Dine Lidenskaber; men disse smigrer og forfjæler Du, som syge Børn. Du maatte foragte Dig selv, dersom Du kjendte Dig selv; dog Din Forfængelighed, som endog titter frem af Hullerne paa Din Kjole, — den hindrer Dig i at lære Dig selv at kjende; og vel har Du Marjag til at lægge Flitterguld paa Flitterguld, for derved at dolge Dit hæslige Indre for Dig selv; og med Rette dynger Du Sminke paa Sminke, for at bedække Rynkerne og Koparrene paa Dit Ansigt. Du er ikke tilfreds med Tingenes bestaaende Orden, og dog har Regjeringen ikke den mindste Andeel i Din ublide Skjæbne; Du har hverken kunnet regjere Dig selv eller ordnet Din private Statshuusholdning. Du bliver en „Wühler,“ for at kunne fiske i oprørte Bænde. Du har jo Intet at tabe; og det 9de, 10de og 7de Bud gjælder for Dig ikke mere. Den Rige er Dig forhadet, fordi Du ikke er rig, og ikke mere kan nyde hvad der er efter Dit Hjertes Lyst. Derfor hører Du med Glæde, naar hos de formistige Skabninger det Dyriske fremhersker, Menneſket træder tilbage, og den Christne ganske forsvinder; naar Rovlyst og Harme rase imod fremmed Eien-dom, og Menneſker med Hyænehjarter rejse sig imod deres Brødre, som om der ikke mere var en retfærdig Gud i Himmelen eller et Helvede i Evigheden. Naar I, Du og Dine Lige, høre Saadant i Værtshusene, hvor I afgjøre over Krig og Fred, jevne Verdensbegivenheder og holde Standret over Konger, Keisere, Ministre, eller endog kun over Eders Godsherre, Amtmand, Borgermeester, Forstandere,

Finantsminister og Pastor — naar I høre Saadant — saa udraabe I: „Ret saa! saaledes skal det være!“ Og Gud veed, hvad Du vilde gjøre, dersom Du kun var overbevist om at kunne gjøre det ustraffet! Dersom der nemlig ikke gaves Sværd og Bajonetter og Straffeanstalter, eller naar Sværdene vare stumpe, Bajonetterne brudte, Skafotterne afskaffede og alle Fængsler ødelagte?! Saa meget er vist: Du har iblandt vor Tids Friskarer ligesindede nok. Skal jeg oprigtigt sige Dig, hvad Du er? — Et dybt sunket Menneske, istand til Alt, undtagen til det Gode!

Den sidste Grund, hvorfor de lavere Stænder være en hadesfuld Stemning imod de høiere, er denne: Ogsaa de Ringere ere kun altsfor ofte ikke besjælede af Christendommens Aand, af en levende Tro og af sand christelig Wiisdom. — Følgende Sandheder forglemmes kun altsfor ofte: „De forskjellige Stænder ere en Indretning af Gud, hvis Villie vi ikke tør modstræbe og hvis Wiisdom vi ikke tør mis kjende. De forskjellige Stænder have altid været til, saalænge Verden har staaet, og vilde altid vedblive at være til. En almindelig Lighed kan der ikke gives; og om vi end om Morgenen kunde gjøre alle Mennesker lige, vilde de dog allerede om Aftenen igjen være hinanden ulige. Den Sparfommelige vilde bevare sin Eiendom, Ødelanden bringer den i Boutifen, og i Bærtshuset; den aandeligt mere Begavede vil altid komme til at beherske Andre, og at glæde sig ved høiere Væresbeviisninger. Forsøger engang at indføre almindelig Lighed, saa vilde I derved ophæve al Rolighed, Orden, Fliid og Sparfommelighed, alle huuslige Dyder og al adel Rappesitrid. Den Ene kan ikke bestaae uden den Anden, ligesom den ene Haand maa vaske den anden. Alle ere ligesaa mange Lemmer paa det samme Legeme; Alle er lige nødvendige og prisværdige. — Ethvert har sin Forretning. Hovedet tænker, Brystet aander, Haanden arbejder, Hjertet banker, Foden bærer. Er det ene Lem imod det andet, saa skader det alle øvrige. Hvo vilde troe, at han gjorde vel i at afbügge den venstre Haand med den høire? Luffer Diet sig, saa vakler Legemet; vilde Hænderne

ikke arbejde og føre Spiserne til Munden, saa hensygnen og døer hele Legemet.“ — Dog, hører hellere hvad en Anden, en Romer, sagde, som ved en lignende Forestilling atter tilveiebragte Freden imellem Adelen og Folket i det oprørte Rom, eller som man dengang kaldte dem, imellem Patricierne og Plebejerne. Roms Plebejer stode i Virkeligheden meget slet, og maatte af de Fornemme lide langt større Tryk, end de ringere Stænder nu for Tiden maae lide. Skyldnerne bleve især mishandlede. Da vilde Plebejerne ikke mere gjøre Krigstjeneste, og paastode, at den, som forærede Landets Marv, ogsaa maatte forsvare Landet. Engang, da de vendte hjem fra Krigen, vilde de ikke igjen drage ind i Rom, men forfandsede sig i Nærheden af Rom, og levede i otte Uger paa Patriciernes Bekostning, hvis Landgodsfer de plyndrede. De opførte sig om trent, som Friskarerne i Slesvig og Holsten, kun ikke saa slem, og havde forøvrigt ogsaa Grund til Klage, og vare derfor mere til at undskyldes. Da var Rom i Nød. Senatet udsjendte den klogtige Menenius Agrippa, for at underhandle med dem. Han traf de Opsættelige meget opbragte. De skrege lige saa høit som deres nuværende Standsfæller: „Vi ere dog de Første i Staten, vi ernære og føde den, og denne Adels, som sidder stolt i Raadhuset, vil opsluge Alt.“ Da svarede Menenius: „Mine Venner! hører mig; jeg vil fortælle Eder en Fabel: Engang beklagede Legemets forskjellige Dele sig over, at de med alt deres Arbeide alene vare til Nytte for Maven, der sad ganske roligt i deres Midte og intet gjorde, uden at mæste sig ved deres Gaver. De sammensværgede sig imod den. Haanden skulde ikke mere tilberede nogen Spise, Munden ikke modtage den og Tænderne ikke mere tygge den. Saaledes vilde de Opbragte tæmme Maven ved Sult; men snart saae man, hvorledes alle Lemmerne hensygnede, og det hele Legeme udtæredes. Da viiste det sig, at Mavens Forretning dog ikke havde været saa unyttig og ubetydelig, og at den ikke alene selv blev ernæret, men ogsaa ernærede Andre, da den af Saften fra de af den fordøiede Spiser, fordeelte til alle Legemets Lemmer det Blod, af hvilket vi leve og blive stærke.“

Dette forstod Folket. Det uddrog den Lære af Tablen: „Den hele Stat udgjør ikkun eet Legeme, og alle Lemmer, alle Stænder ere nødvendige for det Heles Vel; og den Gue kan ikke undvære den Anden.“ Derfor drog det tilbage til Rom, og henstillede blot den billige Fordring, at man vilde tilstaae dem Repræsentanter, som kunde varetage deres Lær. Maatte i vore Dage en anden Menenius kunne optræde med samme Held!

Lader os nu betragte Sagen fra et høiere, christeligt Standpunkt! Den Stand, o Christen! i hvilken Gud satte Dig, er den bedste for Dig til at kunne bevirke Din Frelse og vinde Himmelen. Den Rige skal blive salig ved glad Givne, den Fattige ved taknemmelig Modtagen. Rappen, som den hellige Martinus deelte med den frysende Tigger, vil blive hans, den Goddædige, Gredskladning i det andet Liv; og Hjalterne, som bedækte et rebeligt Hjerte, ville blive forvandlede til Himmelen's Hvitedæklæder. I Himmelen sidder den hellige Tjenestepige Nothburga ved Siden af den hellige Fyrstinde Elisabeth. — Men saalænge vi vandre her paa Jorden, gives der: Først og Sidst. En Daare er den, som venter Andet, som venter det Umulige; en Forbryder er den, som vil indføre Uret; og en Oprører imod den højeste Herre er den, som pønsker paa at fuldfaae Hans Anordninger og Indretninger! Fuldkommen Frihed og Lighed under Solen finder Du alene paa Kirkegaard, og de, som allerede nu forkynde Frihed og Lighed, de ville gjøre Jorden til Kirkegaard.

„Sandelig, sandelig! vi ville hverken være „Daarer eller Forbrydere, men vi have dog „herneden en sorgelig Lod; hvormeget have „ikke de Fornemme forud for os! Vi maae „undvære Livets Goder og Livets Glæder. „Vore Børns Strig trænge os igjennem „Hjertet. Nøden tærer paa os som Svindsot, „og et haardt Tryk tynger paa os. Vi ere „Fodderne, paa hvilke Legemets hele Lyngde „hviler.“ Saaledes taler maaskee mangen en redelig Fattig. — Mine Brødre! jeg kjender Eders sorgelige Stilling og har inderlig Medlidenhed med Eder. Jeg har ofte besøgt Eders Hytter og fundet dem øde og tomme; Eders Klager have i mit Hjerte ikke stødt paa nogen

Klippe, og jeg onsker af min inderste Sjæl, at jeg kunde hjælpe Alle. Guld og Sølv har jeg heller ikke, men hvad jeg har, vil jeg give Eder: himmelsk Trost! Og kan jeg selv ikke afhjælpe Eders haarde Skjæbne, saa veed jeg dog at nævne Eder Een, som formaaer det, nemlig — den levende Tro paa Guds alvise og kjærlighedsfulde Forsyn!

Til Slutning vil jeg kun endnu tilføie saa Ord til Eders Trost: I tør ikke adskille dette nærværende Liv fra det tilkommende, dersom I ikke ville fortvivle, naar I herneden see en Herodes' eller Johannes' saa forffjellige Lod; naar Herodias' Datter danser, og Anna's Datter græder under Korset; naar den haarde Fraadser i Purpuren fornøier sig ved sit yppige Maaltid, og Lazarus ligger syg, nøgen og hungrig ved Døren tilligemed de smaae Hunde. Der er en retfærdig Gud i Himmelen! Gjengjældelsen er gjemt, men ikke glemt! Den kommer ganske vist! Hans er Hævnen, — Han vil gjengjælde; Han er Retfærdigheden og Kjærligheden; — Han vil belønne! I den anden Verden holder han Verdensdommen og fælder den afgjørende Dom; og Han dommer ikke efter det Ydre, men prøver Hjerterne og Nyrene; Han fordrer Regnskab for hvert et unyttigt Ord, og lader ikke en Drif koldt Vand blive ubelønnet, og Persons Anseelse gjælder ikke hos Ham. Der vil Johannes blive holdt for mere, end en Prophet, og for den Største som nogenstunde fødtes af en Kvinde. Der befinder Lazarus sig i Abrahams Skjød, men den rige Mand i Helvedes Flamme. Der blive ofte nok de Sidste de Første, og de Første de Sidste; Tiggere — Konger, og Konger — Tiggere. Der sidder mangen Daglonner foran Keiseren. Der bliver Tornetrøner til gyldne Diademer; der blive de taalmodigt udgydte Taarer til Gøldstene i det himmelske Diadem. Der blive alle Suk og Beeklager til hellig Jubel, og Døds- og Fastefange til glade Hallelujafange. Saalænge maae I have Taalmodighed! Tiden bliver Eder lang! Hold ud endnu en liden Stund! Afstanden imellem Buggen og Liigtisten er jo ikke lang; og Tidrummet imellem den første Græden, med hvilken I hilse Verden ved Eders Fødsel, og den sidste Rallen, med hvilken I forlade den i Døden, er jo ikke langt. — Hvortil da —

saaledes spørger jeg de Rivagtige og Fredsforstyrreerne — hvortil da de evige Klager, hvortil Afreden, hvortil da den idelige Krig med Eders Brødre, som i denne korte Tid bære en sværere gylden Byrde, og som lee nogle Diebliske længere end I? — Kommer man i et Selskab, hvor man ikke agter at blive længe, saa er man tilbageholdende; man opfører sig høfligt og undgaer Alt, som kan give Anstød; i den korte Tid kan man letteligen holde ud. Behager det os ikke der, — nu vel — vi gaae jo snart igjen videre. — Hvorfor gjør man ikke ligesaa i det menneskelige Selskab, hvor man heller ikke bliver længere end en kort Tid? Du boer jo her ikkun tilleie; hvorfor vil Du da ikke give Noget efter for Din Medleier og Stuenabo? Een af Eder flytter visseligen snart bort; hvortil da denne idelige Krig? Hvortil da en Kains Misundelse, en Butiphars Bagvadskelser og jødiske Banders bespottende Taler? Hvortil de onde Manders Had; hvortil Helvedes Sindslag imod Dine Medbrødre? Kan Jorden end ikke være Himmel, — et Helvede behøver og skal den jo heller ikke være. Ved Kjærlighed kunde man gjøre den til en Forhimmel; men man foretrækker, ved gjensidigt Had at gjøre den til et Forhelvede. Hvo vilde da være saa taabelig, ved Had og Hævnsyge at ville tabe Himmelen her og hieset, og udstaae et Helvede baade i dette og i det andet Liv? Om en liden Stund er den Mand, som Du misunder saameget, ligesaa fattig som Du. Om en liden Stund vil Gjenstanden for Dit Had ikke mere staae Dig i Veien. Om en liden Stund vil Du ikke mere see Din Medbeilers forhadte Træk; Jorden skjuler da enten hans eller Dine Dine. Om en liden Stund vil den Mand's Stemme, som er Dig imod, ikke mere lyde for Dig som Ravnestrøg; Døden har da enten luffet hans eller Din Mund; snart staae I begge for den strange Dommer; og vee da Eder, dersom I uden Forlig og Forsoning ere gaaede over i Evigheden! — Hvo vilde begynde Strid med en Reisesammerat? I jordiske Pilegrimme! forglemmer dog ikke, at I kun gaae en kort Tid sammen. Tidligt nok skulle I adskilles. Han gaaer forud, Du følger ham; maaskee bliver Du endog den Første. Hvorfor ville I ikke imidlertid for-

forte og lette hverandre Veien ved venkfabelige Samtaler og gjensidig Tjenstfærdighed? Altfor snart ville Eders Veie stilles. Det stedse travle og aldrig hvilende Bud — Døden! — bortfalder snart Denne ved denne, snart Hiin ved en anden Station. —

Saa har jeg da sagt alle mine christelige Medbrødre og Medsøstre Sandheden. — Jeg har, liig en samvittighedsfuld Læge, først maattet gjøre ondt, oprevet og undersøgt Saarene, for at læge dem, og for derefter at gjøre godt. Nu vil jeg til Slutningen, liig Samaritaneren, gyde lindrende og qvægende Olie i dem, idet jeg med Fredshyrsten tilraaber Eder af ganske Hjerte: Pax vobis! „Fred være med Eder!“ Lad hele Verden føre Krig, vi ville den ikke; vi hade det Uheld, den medfører; vi ville forkynde den skønne Fred med alle dens Betsignelser; hiin Fred, som Englene paa Bethlehems Markter forkyndte for alle Mennesker, der have en god Villie; hiin Fred, som Christus bragte os fra Himmelen, som Han ønskede og gav Sine Disciple, og som Han paa Golgathas Høider forhvervede os med Strømme af Sit allersjelligste Blod. — Fred være med Eder! Lader os, mine elskede Medchristine af alle Stænder! lader os troligen og i Kjærlighed holde sammen, lader os ikke lægge nye Kors paa vore Skuldre, men tilsammen bære dem, som ere os paalagde af Gud, med Taalmodighed og stille Hengivenhed i vores Alles himmelske Faders Villie! Vi Alle, Rige og Fattige, Fornemme og Lave, Anseete og mindre Anseete, Foresatte og Undergivne, vi Alle ville ansee os som een Familie; vi have jo den samme himmelske Fader, den samme høie Broder: Jesum Christum! De samme evige Gøder, de samme evige Glæder i Himmelen's Paradis, den samme uforlignelige Arvelod hist oppe vente os Alle! Ligesom vi bede i en og samme Kirke, spise ved et og samme Herrens Bord, hvile paa en og samme Kirkegaard: saaledes nære vi ogsaa det Haab, at vi komme til at boe tilsammen i en og samme Himmel! Fred være med Eder; den tredobbelte Fred! Vi ville for Fremtiden ikke føre nogen Krig med Gud, ingen Krig med vor Samvittighed, og ingen Krig med vore Brødre! — Og fører man os da endelig til

hiint Sted, det eneste, hvor der i Verden ofte alene findes Hvile og Fred — til Kirkegaard, — meget betegnende kaldes den Hvilested — og bringer man os, bedækkede med Saar, bort fra Jordens Tumles og Valplads, og nedfænker man os ved de lange Louge i det stille og rolige Sovekammer, i den snevre og smalle Grav, o! saa gid, at Præsten med Tillid da maa kunne bede og ønske: „Han hvile i den evige Fred!“ Requiescat in pace! — Amen!

Den hellige Vincentius af Paula.

(Fortsat.)

Samme Aar 1620 hvor Vincentius blev udnævnt til Overhyrde for disse grove Forbrydere, overdrog den hellige Frants af Sales ham ogsaa Ledelse af „Mariæ Hjemføgeses“ Nonner, som havde forhvervet sig et Huus i Paris.

Saa snart som Vincentius nu havde ordnet sine Forretninger, reiste han til Marseille, for ogsaa der at antage sig de stakkels Galeisflaver, som han ligeledes fandt i den største Glendighed, og iblandt hvilke der vare mange, som, fulde af Had og Forbittrelse, allerede havde henlevet mange Aar i Gudsforgaanen. Vincentius tilbragte den største Deel af Dagen med dem paa deres svømmende Fængsler, til hvilke de ræfvevis vare lønkede; det forekom ham som et Billede paa Helvede. — Men ogsaa her bragte han overalt Religionens Trøst og hos Mange Hjertets Fred. Gjennemtrængt af Fængernes Glendighed og fortornet over den grusomme Dødsmands Haardhed, anbefalede han denne eftertryffeligen en mildere Fremgangsmaade. De hos Fangerne ansatte Præster, opmuntrede ved ham, fandt nu ogsaa lettere Lydighed end tilforn. Her traf den Hellige en Fange, der i stum Fortvivelse luffede sit Hjerte for enhver Trøst; han havde maattet forlade Kone og Børn, der smægtede i den største Glendighed. Og hvad gjorde Vincentius? — han lod sig selv smede til Galeien i nogen Tid, for saaledes at befrie denne Ulykkelige! Indtil sin Død beholdt han en smertefuld Svulst

paa Foden, som hidrorte fra Lænkerne, han dengang maatte bære.

Paa Tilbageveien til Paris bemærkede han i Macon, en By i Burgundien, en overordentlig Mængde Tiggere. Ifølge sin Bane forbandt han ogsaa her Almisser med Christelig Underviisning, og erfarede derved, at disse Folk vare aldeles uvidende om selve Troens Grundlærdomme, opvorne uden Religion og uden Sæder. Gjennemtrængt af Christi Ord: „Jeg har Medlidenskab med Folket!“ besluttede den apostoliske Mand at forblive i Macon, for at føre disse Fortabte tilbage til Gud og til Orden. Dog, man bespottede den hellige Mand, og pegede Fingre ad ham paa Gaderne. Han henvendte sig nu til Stadens Biskop, Ludvig Dinet, som modtog ham paa det Venligste. Ved Hjælp af Stadens Øvrighed stiftede han et Selskab, som han kaldte „den hellige Karl Borromæi Selskab“. Dette bestod af et Broderskab og et Søsterskab, som hvert tog sig af de mandlige og kvindelige Fattige. Enhver af Brodrene og Søstrene havde deres bestemte Forretning. Snart saae man ikke mere nogen Tigger paa Gaderne; heller ikke forstyrrede de fremdeles de Troendes Andagt i Kirken ved deres besvarelige Støi. De bleve klædte, bespiste til visse Tider, underviste i Frelsens Lærdomme, og holdne til et arbeidsomt og Christeligt Levnet. Nu blev Vincentius overøst med Lovtaler, men han forlod Staden i al Stilhed. Endnu i samme Aar reiste han til Bordeaux, hvor der formedelt Krigen laae 10 Galeier. Understøttet af Cardinal Sourdis, Erkebiskop af Bordeaux, søgte han ogsaa her at lindre Galeisflavernes Skjæbne. Af Stadens forskjellige Ordenssamfund valgte han 20 Præster, som han fordeelte to og to paa de 10 Galeier. Vincentius selv var snart paa denne snart paa hiin Galei, og Guds Naade var med ham. Men da det for Galeisflaverne i Paris leiede Huus var for usikkert, søgte Vincents i de følgende Aar at forskaffe dem et andet bekvemmere Sted. I dette Niemed blev der af Kongen anvist ham et rummeligt Laarn udenfor Staden ved Seinefloden. Han lod det indvendigt godt indrette, bragte Fangerne derhen og overgav dem til de „barmhjertige Søstres“ Forpleining. Ogsaa i Marseille søgte han at anlægge et Sygehuus for mindre Forbrydere. Greven af

Gondy lagde Grundstenen til samme; men Opførelsen blev afbrudt ved Uroligheder, der opstode paa hiin Tid. Senere henvendte Vincentius sig med en lignende Bøn til Cardinal Richelieu. Denne lod nu et stort Sygehuus bygge i Marseille for Galeislaterne, og Ludvig XIII., som havde indsat Vincentius som øverste Geistlig ved Galeierne, skænkede det en aarlig Indkomst af 10,000 Livres, og lod det udvide saaledes, at det kunde rumme 300 Senge. Fangerne bleve forpleiede godt, og Missionspræsterne vare deres Sjælesørgere.

Efter Frue Gondy's Død, den 23de Juni 1625, boede Vincentius hos sine Præster. Ludvig XIII. stadsfæstede det nye Samsund i Aaret 1627, og Pave Urban VIII. ophøjede det til en Congregation, ved en Bulle af 12te Januar 1632. Først i Aaret 1658 gav den hellige Stifter sine Disciple Regler, og kaldte dem Missionspræster. De ere ogsaa beskjendte under Navnet „Lazarister“, efter Prioratet St. Lazarus i Paris, hvilket de regulerede Chorb herrer af St. Victor havde indrommet dem i Aaret 1633. Denne Corporations Medlemmer ere ingen Ordensgeistlige, men Præster, som efter to Proves eller Novitiat-Aar maae aflægge de fire udelelige Løfter: om frivillig Armod, Kydskhed, fuldkommen Lydighed og Bestandighed.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Tydskland. Det protest. Blad „Neue Br. Zeitung“ meddeler fra Breslau i Schlesien følgende: „Aftenen den 15de Oct., Kongen af Preussens Fødselsdag, blev særdeles udmærket for den catholiske Befolkning i Breslau ved Hs. Eminence, Cardinal-Erkebiskop Fyrst von Schwarzenbergs Ankomst. Han ankom fra Prag om Aftenen Kl. 7 og blev festligen modtaget paa Banegaarden af Domcapitelets fornemste Medlemmer og af en betydelig Deel af Stadens Borgere til Hest, som ledsagede ham til den fyrstbiskoppelige Residens.

Her havde foruden Domcapitelet indfundet sig en Deputation af Stadens catholiske Befolkning, og Grev von Saurma udtalte paa deres Begne den høitidelige Velkomsthilsen. Erkebiskoppen svarede, at han med stor og dobbelt Glæde for tredje Gang havde begivet sig hid, efterat han ved sine tvende tidligere Besøg havde erfaret, med hvilken Velvillie han var bleven modtaget af de herværende catholiske Beboere, og isærdeleshed fordi det var ham en stor Glæde, at kunne meddele hiin værdige Præst (Dr. Förster) Bispeindsættelsen, hvem hans salige Ven, den afdøde store Fyrstbiskop Diepenbrock selv havde ønsket til sin Efterfølger i denne høie Værdighed! — Derpaa underholdt han sig med særdeles Venlighed med flere Personer, der vare ham betegnede som dem, der med Iver havde paataget sig de milde og veldædige Stiftelsers Pleje. — Man agter forøvrigt, paa Grund af den tilstundende Tyrtid og andre trængende Forhold at afstaae fra alle offentlige Høitideligheder og Festsigheder i Anledning af den nye Fyrstbiskops Inthronisation, og istedtederfor vil man overgive Biskoppen de til dette Tiemeed allerede indkomne Pengesummer, for at han kan anvende eller fordele dem til et eller andet veldædigt Formaal. — Om selve Bispeindsættelsen og Inthronisationen, der fandt Sted den 18de Oct., læse vi i „Deutsche Volksz.“ Følgende: I dag blev Fyrstbiskop Dr. Försters Consecration og Inthronisation i den herværende Cathedralkirke fejret ved Cardinal Fyrsterkebiskop af Prag, Fyrst von Schwarzenberg. De høieste Embedsmænd af Civil-, Militair-, og Stadsøvrigheden havde alle uden Undtagelse indfundet sig til den Kl. 8 om Morgenen berammede Høitidelighed; ogsaa den fleste Adels talte mange Medlemmer iblandt de Forsamlede. Flere hundrede Geistlige af alle Grader i Forening med Domcapitelet, Professorerne ved den catholiske-theologiske Fakultet, Bispedømmets Dekaner og Commissairer, foruden flere Ordenspræster fra Krakau og andre fremmede Geistlige toge Deel i Dagens Høitidelighed, og bevidnede den nye Fyrstbiskop deres Hengivenhed og Høiagtelse. Til Slutningen af Høitideligheden tog den nye consecrerede Overhyrde Ordet, og holdt med sædvanlig Gedigenhed en gripende Tale til det meget tatrigt forsamlede Folk, i hvilken han skildrede det vigtige, ham nu overdragne, ansvarfulde Kald, den store Opgave, som han nu havde at opfylde, og sin Beredvillighed dertil. Talen gjorde et dybt Indtryk paa alle Tilstedeværende, og den vil vist bidrage til, at alle Troende opsende ret indstændige Bønner til Himmelen om, at Gud vil skænke denne værdige Kirkefyrste ret mange Aar til en velsignelsesrig Virksomhed. Ad multos annos! —

For nogle Dage siden afreiste to Frøkener fra det i Wschaffenburg i Baiern oprettede engelske Frøken-Institut, samt en Søster af selve Institutet, for at begive sig til Ostindien, hvor de have i Sindet at paatage sig de hedenffe Børns Dvdragelse og Underviisning. I München skulle endnu to andre Frøkener og en Præst af Capucinerordenen slutte sig til dem. —

Frankrig. En af de meest betyvende Mænd i Frankrig, der især har forhvervet sig store Fortjenester af Menneskeheden ved at befordre og fremme det veldædige Selskab, som er bekendt under Navn af: „Den hellige Vincents af Paulus Forening“ var M. Dzanam, Professor ved Paris' Universitet, Sorbonne. Man siger, at et stort Antal af de fornemste Borgere i Lyon ville ansøge Regjeringen om Tilladelse til, at lade Dzanams jordiske Levninger overbringe til Lyon og at befætte dem i Fourvieres. Derved vilde Staden Lyon komme til at hædre og ære Mindet om et af sine kjæreste og meest udmærkede Børn.

Sverrig. Det Belgiske Blad „Journ. de Bryelles“ meddeler Følgende: „For kort Tid siden håndtes i Stockholm følgende Tilfælde: Tvende Personer, der bekendte sig til den lutherste Confession, den ene 25, den anden 18 Aar gammel, kom til den catholske Præst Hr. Pastor Bernard, og erklærede for ham, at de vilde træde over til den catholske Kirke. For at prøve dem, opfordrede Præsten dem til, alvorligen og samvittighedsfuldt at overveie Sagen, førend de gjorde et saa overmaade vigtigt Skridt. Efter 14 Dages Forsløb vendte de tilbage til ham og erklærede ligefrem, at de sølte sig endydermere befæstede i deres Beslutning, og ønskede derfor at optages. Præsten viiste sig nu villig og beredt til at meddele dem den fornødne Underviisning i den catholske Kirkes Lærdomme, og berammede dens Begyndelse til den 5te August. — Den 6te August bleve begge Personer stævnedes for Politiet og tiltalte for catholske Tendentser. En af de daværende protestantiske Præster optraadte som offentlig Anklager. Forhøret varede 9 Timer, man piinte og plagede de Tiltalte med alleslags, undertiden ogsaa aldeles usømmelige Spørgsmaal. Politicommissairen spurgte dem blandt Andet: om de ikke vidste, at det er under ti Dalers Straf forbudt, at befæge en anden Gudstjeneste, end den, hvortil man hører? — Den protestantiske Præst, som var Anklager, havde endnu Dagen før udstedt for de Tiltalte et skriftligt Vidnesbyrd om, at de kjendte og forstode meget vel deres Katechismus, at de førte et christeligt Levnet o dsl. — det, som man i Sverrig kalder: et Præstebeviis. Dette bragte Anklageren naturligtviis i stor Forlegenhed. Dog Politicommissairen vilde ikke bryde sig om saadanne ubetydende Baga-

teller; han sagde: Det er mig ligemeget; jeg skal nok betage Eder al Lyst til at lobe i den papistiske Kirke; jeg skal nu overgive Eder til Personer, der skulle passe paa, at I gaae regelmæssig i Kirken, og dersom dette ikke hjælper, saa skal jeg anvende de svenske Loves hele Strængighed imod Eder. — Politicommissairen har holdt Ord og stillet disse to Personer under Tilsyn af den protestantiske Præst, der fremfor Alle udmærker sig ved sit blinde Had til Alt, hvad der bærer catholsk Navn. Det forstaaer man i Sverrig under Religionsfrihed! Vi have affirevet denne Artikel af Journal de Bryelles; men vi ønske af Hjertet, at den ikke maa være sand; thi ellers vilde vore Naboer, Svenskerne, derved have tabt betydeligt af vor tidligere Agtelse, og vi vilde derved føle os opfordrede til desto inderligere Taknemmelighed imod det guddommelige Forsyn, fordi Der har stillet os under en høimodig Konges Scepter og iblandt et ædlere og villigere tankende Folk, der vide tilfulde at agte og skatte fremmed Overbeviisning, og overlade det til Enhvers egen Samvittighed, at følge og udøve den Tro og Religion, man selv holder for at være den bedste. At der endog gives catholske Fyrster, der gjøre sig skyldige i lignende vilkaarlige Indgreb i den personlige Frihed, det nægte vi ikke, men vi billige det ei heller. Derfor er ogsaa vort Motto: „Prøver Alt og beholder det Gode!“

Kirkelig Erindringsliste.

- Søndag den 30. October, den 24de Søndag efter Pintsje. Dagens Epistel: Rom 13, 8—10. Ewang.: Matth. 8, 23—27. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og Kl. 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimeesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tydsk.
- Mandag den 31. October er befalet Vigilie-Fastedag for
- Tirsdag den 1. November: Allehelgensdag. Dagens Epistel: Joh. Nabeb. 7, 2—12. Ewang.: 5, 1—12. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og Kl. 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimeesse med Prædiken paa Tydsk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk.
- Onsdag den 2. November: Alle sjælesdag. Dagens Epistel: 1. Cor. 15, 51—57. Ewang.: Joh. 5, 25—29. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 stille Messe. — Kl. 10 Høitidelig Sjælemesse.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Troft hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prover Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

Nr. 6.

Søndagen den 6te November.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. H. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68 og i alle Bogkøber; i de danske Stater paa de Kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

En Omvendelse.

Frankrigs Justitsvæsen mistede i Maret 1849 et af sine dygtigste Medlemmer, idet Præsidenten for Cassationsretten i Paris, M. Thiel, afgik ved Døden. Medens M. Thiel i sit Liv var almindeligt bekendt og høitaget formedelst sine grundige juridiske Kundskaber og sin udmærkede Duellighed i Justitsvæsenet: er hans Død bleven et minderværdigt Exempel paa Bønnens Magt og paa den guddommelige Naades fejrende Kraft.

M. Thiels Ungdomsaar faldte sammen med de raade Tider under den første franske Revolution. Han erholdt den første Underviisning i en af sit Departements Centralstoler, og ifølge den dengang vedtagne saakaldte „offentlige Opdragelse“ kunde det ikke være anderledes, end at allerede denne første Underviisning udøvede en høist skadelig og fordærvelig Indflydelse paa hans Aand. Biskop havde Forsynet paa den anden Side holdt en rig og kostbar Troeskilde aaben for ham; dette var nemlig en i Sandhed christelig og meget from Moders Exempel og Ledelse: men denne heldbringende Indflydelse fra Familiens Side blev tilintetgjort ved den vedvarende fordærvelige Indvirkning af en vantroende Tidsalder og af en letfindig Omgang.

Som bekendt, herskede dengang i Frankrig

Voltaire's Aand og Tænkemaade, og især var Skolen et Arnested for Vantroen, for Had og Harme imod Christendommen og Jesu Christi hellige Kirke. M. Thiel fejrede sin første hellige Communion midt i Terrorismens og Oprørets Dage, og fattedes aldeles den grundige Kundskab om Religion, hvorved han havde kunnet nogenledes sikke sig imod den offentlige Underviisnings frivole og tomme Lærdomme; han blev derfor, ligesom de fleste Dreng og Unglinge i hvin Tid, besmittet og henvævet af samme. Hans Tro blev stedse mere og mere formorket og syntes aldeles udluffet, skjøndt et Blik paa hans sidste Levedage lader formode, at der dog stedse var bleven en om end kun svag Spire tilbage i hans Sjæl.

Der gives visse gode Egenheder, hvilke Gud Selv indplanter i Menneskets Hjerte, og ved hvilke Han, ligesom ved lignende mange skjulte og usynlige Traade, uden at Mennesket aner det, søger atter at bringe ham i Forbindelse med Religionen, naar han har betraadt Vantroens Veie. — En vis Jævnhed i Sindet og en ubestikkelig Redelighed, som forhyrvede ham den almindelige Tillid, formidkede Opdragelsens fordærvelige Indflydelse, og lod i hans Liv fremtræde en vis Lighed og et vist Slægtskab med de christelige Døder, uden at han selv derom kunde gjøre Rede for sig. M. Thiel selv bemærkede i sig en vis religiøs Retning, men han var just derfor desto mere betænkt

paa at modarbejde samme af alle Kræfter. I dette Niemed havde han samlet og skriftligen optegnet alle Bantroens underfundigste og tilsyneladende meest grundige Indvendinger imod de aabenbarede guddommelige Sandheder, og brugte dem som et Værn og en Rustning imod alle Hjertets og Samvittighedens bedre Formaninger og Indgivelsler. Dog den forbarrende guddommelige Naade vidste at tilintetgjøre alle disse Dandskabens og Modsigelsaandens Planer. Saa snart som M. Thiel var alene og ensom, og saaledes følte sig i Guds sin Dommers umiddelbare Nærhed: saa vandt Fornuftens og Samvittighedens Seier over hans længe nærede Fordomme, og han underkastede sig da ydmygeligen for Herren.

Februar=Revolutionen i Aaret 1848 forstyrrede hans ydre Lykke og Belsærd, og truede med at styrte ham fra hans høie Stilling; men just derved blev han mere stemt og tilskyndet til sine alvorlige Betragtninger, hvorved den guddommelige Naade pleier at begynde Omvendelsens store Værk. De sociale Revolutioner have det Giendommelige, at de løsrive og have alvorlige og store Aander fra det Jordiske og Timelige, og henlede dem til en høiere Sphære, til et høiere Synspunkt, hvor de da endelig ogsaa finde det søgte og attraaede faste Holde- og Standpunkt. Thiel blev formedelt sin Embeds=Stilling forviklet i alle offentlige Bevægelser paa en saa mangfoldig Naade, at han bedre end nogen Anden var istand til at bedømme og fætte en Sjæls Glendighed, naar Verden trækker sig tilbage fra samme, og den selv har løsrevet sig fra Gud. Sygdommen, som dengang begyndte, lidt efter lidt at undergrave hans Sundhed, forhøiede hans Betragtningers Alvor. Snart vilste det sig, at hans legemlige Lidelse var bleven ulægelig; og idet den saaledes bragte Dødens Billede hans Die nærmere, gjorde den for ham ogsaa en Ende paa alle skuffende Forhaabninger i denne Verden.

Allerede i lang Tid havde hans Hustru og Vorn indstændigen bedt til Gud om hans Omvendelse. Da den elskede Mand og Faders Sygdom begyndte at blive betænkelig, vare de meget bekymrede og sorgfulde for hans Sjæls Frelse; thi de frygtede meget for, at han i sine Fordomme imod Religionen ikke

engang vilde tilstaae Religionens Tjener, Præsten, Afgang til sit Smerteleie. Man fordoblede derfor Bønnerne og Taarerne; man anbefalede den Syge ogsaa til Erkebroderskabet for Marias hellige Hjertes Bønner. Endeligen slog den Naadens Time, som Gud havde bestemt for at belønne den fromme Families Tro og Bønner. En i hele Paris høitaget Præst, Sognepræsten for St. Severins=Kirke, blev kaldt til den Syge. Denne modtog Præstens Besøg med al Forventning meget venlig; den guddommelige Naade havde alt forberedt hans Hjerter. Ved sit andet Besøg talte Præsten om den Pligt, som paahviler enhver troende Christen: at aflægge en sacramental Synsbekendelse og at annamme Alterens høihellige Sakramente; og hans Ord fandt Indgang. M. Thiel, hvis Aand endnu var saa klar og rolig, som nogen sinde før, gjorde Præsten bekendt med de Betænkeligheder og Tvivl, som hidtil havde holdt ham tilbage fra sine religiøse Pligters Opfyldelse. Det var, som om en overnaturlig guddommelig Oplysning ledsagede ethvert Ord, Præsten udtalte, og den Syge fandt i Talens Lob alle sine Betænkeligheder og Vanfæligheder tilfulde løste; og efterat han oprigtigen havde fristet sine Synder for Præsten, modtog han med en ubefrivelig Hjertensjubel Forsønningens hellige Sakramente.

Hans Hjerter tilhorte nu fuldstændig hans Gud. Efter nogle Dages Forløb ønskede han atter at skrive; da man meddeelte ham den sidste Salvelses hellige Sakramente, bad han høit alle kirkelige Bønner med, og henværte selv sine Lemmer til den hellige Salvelse. Hans Tro og Andagt vilste sig saa levende, at Præsten, roet derover, henvendte de Ord til ham: „Gud har vilst Dem megen Naade!“ — Og vel med Rette maatte Præsten minde den Syge derom; thi om end Omvendelser paa Dødsengen just ikke høre til Sjeldenhederne, saa ere de i Almindelighed dog høit tvivlsomme og betænkelige. Ja, det er meget sjældent, at man i de sidste Dage af et Liv, tilbragt i Bantroen, hvor man saa utallige Gange har tilbagevilst og forjmaaet den hjemføgende guddommelige Naade, omvender sig ved Guds uuddommelige Forbarmelse saa grundigen og oprigtigen, som Præsidenten Thiel!

— Efter Høitidelighedens Fuldendelse velsignede han sine Børn, der stode omkring hans Seng, og da han saae, at de udbrod i Taarer og Hulken, sagde han trøstende til dem: „Mine hjære Børn! græder ikke! Faderens Velsignelse bringer stedse Lykke over Børnene.“ Medens Sygdommen uafsladeligen tiltog, tabte han ikke eet Dieblif Sjælens glade Ro og Troens tillidsfulde Fortrosthing. Han beholdt sin fulde Aandsnærvarrelse indtil den sidste Time, og Vidnerne til hans Død vare forundrede over det Udtryk af Fred og Blidhed, som laae udpræget i Ligets Ansigtstræk.

Saaledes døde en Mand, paa hvem Guds almægtige Raade, nedbedt ved fromme Baa-rørendes Bønner og Taarer, har i kort Tid fuldført det store Frelsens Værk, der ellers udtræver Menneskets hele Levetid. — M. Thiels Vandring igjennem Livet betegner tydeligt den Vej, ad hvilken ogsaa i vore Dage saa Mange, især af de høiere Stander, allerede i deres første Ungdoms Aar blive et Bytte for Bantroen. Men hans Omvendelse afgiver derimod et nyt Beviis paa, hvor udsletteligt og dybt den fromme Moders Ord og Exempel indpræger sig i Barnets Sjæl, og hvorledes Moderens Indflydelse udstrækker sig over hele Livet indtil de sidste Diebliffe, om den end i lang Tid maatte synes aldeles tilfidesat og tilintetgjort. De gode Spirer, som blive Sjælen meddeelte ved en troende og from Opdragelse, ville ikke letteligen, ikke engang i en lang Række Aar, fuldstændigen kunne gvaæles af Bantroens Ukrud; men de gode Sædeforn, udstroevde allerede i den tidligste spædeste Barndom, fremspire ikke sjældent i en senere Tid, om end ikke først i Dodens Time; og befrugtede af den guddommelige Raades Dug, blive de da Tilfnytningspunkter for et nyt Liv og Grundlag til en oprigtig Omvendelse til Gud og Religionen. Derfor tilraabe vi alle fromme kristelige Mødre det opmuntrende Ord: „Fromme Mødre! lad Modet aldrig synke!“

Spotterne.

Den af Englands Sæstæder blev for nogen Tid siden averteret en Prædiken, som skulde holdes der en Søndag Aften. Præsten var en meget berømt Prædikant, og selve Prædikenen skulde handle om Søndagens Høitidelighedssholdelse. Begge disse Omstændigheder loffede Mange hid. Lige efter de sædvanlige Bønner, og i Begreb med at begynde Prædikenen, holdt Præsten inde, lænede sit Hoved paa Prædikestolen, og forblev nogle Diebliffe taus. Nogle meente at der var tilstødt ham Noget; men han reiste sig snart op igjen, og idet han tiltalte Forsamlingen, bad han om Tilladelse til, først at maatte fortælle en Historie. „Det er idag netop 15 Aar siden“, sagde han, „da jeg sidste Gang var i denne Kirke, og Anledningen til den daværende Forsamling var den samme, som idag. Iblandt dem, som hiin Aften vare forsamlede her, befandt sig tre udsvævende Unglinge, som ikke alene vare komne i den Henfjgt, at bespotte den ærværdige Pastor, men endog havde medbragt Stene i deres Lommer, for at kaste efter ham paa Prædikestolen. Som Følge deraf, havde de ikke hørt længe paa Prædikenen, førend Een af dem utaalmodigen udbrod: „Hvad have vi da nødigt at høre længer paa dette Dummerhoved? — kast til!“ Dog den Anden beroligede ham, idet han sagde: „Lad os dog først engang see, hvad han vil udlede af dette Punkt!“ Og neppe var denne Sidstes Nysgjerrighed bleven tilfredsstillet, før han ligeledes sagde: „Velan, lader os saae ham til at fare vild, thi det er nu faldet saaledes ud, som jeg har tænkt mig; — munter! kast til!“ men her lagde den Tredie sig imellem og sagde: „Jeg tænker, det Bedste er, at vi overhovedet opgive den Henfjgt, som har ført os hid.“ Herover bleve de Andre ærgerlige, og forlode derpaa Kirken, medens den Tredie blev tilbage. — Nu lægger Mærke til, mine Brødre, (vedblev Præsten meget bevæget) hvilken forskjellig Skjæbne der senere blev disse tre unge Mennesker tildeel. Den Første blev allerede for mange Aar siden hængt i Tyburn som Falskmøntner; den Anden er som Morder for Diebliffet arresteret her i Byen, og venter

sin Dødsdom; den Tredie, mine Brødre, — (her blev Talerens indre Bevægelse saa stærk, at han maatte holde inde, og aftenre sine Taarer) — den Tredie, mine Brødre, er den Samme, som i dette Djeblik er i Begreb med at tale til Eder, — skjænk ham et opmærksomt Øre!!“

Den hellige Vincentius af Paula.

(Fortsat.)

Missionærpræsterne holdt geistlige Øvelser (Exercitier) for Præster og Klosterfolk, og stiftede derved saa stor Nytte, at Pave Alexander VII. befalede under Straf af Suspension alle dem, som i Rom eller i dens sex Suffragan-Bispedømmer vilde modtage den hellige Præsteindvielse, at underkaste sig ier Dages geistlige Øvelser hos Missionærpræsterne. Ogsaa for de udenlandske Missioner have Lazaristerne opoffret sig med meget Held. Efter Jesuiter-Ordenens Ophævelse overdrog Pave Pius VI. dem Missionerne i China. Oprettelsen af disse Missionærpræster vilde alene være tilstrækkelig til, stedse at vedligeholde den hellige Vincents' Navn i velsignedt Erindrings. — Men neppe havde han fuldendt Bygningen af eet Bærk, før han ilede til et andet, med lige Mod, med lige Kjærlighed og Udholdenhed.

For at kunne yde de stakkels Syge Trost for Legemet og for Sjælen, stiftede Vincentius „de barmhjertige Søstres“ Selskab. Den Hellige forberedte sig ved Bon i to Aar til Grundlæggelsen af dette saa vigtige Selskab, og prøvede i denne Tid de Jomfruer, som ved Frue Le Gras' ivrige Bestræbelser havde tilbudt sig til den frivillige Sygeopvarming. I Aaret 1643 udvalgte han tre Jomfruer, overgav dem til Frue Le Gras' Tilsyn, og lagde saaledes et Sennepskorn i Jorden, der snart skulde opvokse til et saa mægtigt Træ, at utallige Syge fra alle Lande kunde finde Bedervedelse og Lindring i dets Skygge. Guds Naade hvilede paa en vidunderlig Naade over denne nye

Stiftelse. Hele Paris var fuld af Lovtaler og Forundring over disse heltemodige Sjæle; Lægerne roste deres Sygepleies Henigtsmæssighed, de Geistlige deres hellige og i Sandhed kristelige Kjærlighedsiver; — de bleve snart uundværlige for de Syge. Da disse første Søstre ikke vare bundne til nogen særegen Deel af Staden, men af Frue Le Gras bleve sendte snart til dette og snart til hiint Sogn, bleve de barmhjertige Søstre søgte overalt. Saavel i Paris som paa andre Stæder og paa Landet indfandt Piger sig af alle Stænder, som ønskede at blive optagne i Selskabet. Med et taknemmeligt og rørt Hjerter bemærkede Vincentius det nye Selskabs Tiltag. I Tillid til Gud gav han dem nu de Regler, som senere have tjent dem til Rettefærd; de skulde ikke være Nonner, men kun aflægge et simpelt Lofte, og først efter at have været fem Aar i Selskabet. Den hellige Stifter bemærker meget skjønt om disse Søstre: „deres imaa Kamre ere deres Gælder, Sognekirken deres Kapel, Stadens Gader og Høspitalerne deres Kloster, Lydigheden deres Klostersvang, Guds frygten deres Gitter og den hellige Tugt vare deres Sler.“ Søstrene bleve isærdeleshed anbefalede at anvende deres Omhu for de Syges Sjæle; dog maatte de kun med Vaerksomhed og fra Tid til anden tale Frelsens Ord. Reglerne for de barmhjertige Søstre bleve stadfæstede af Cardinal-Erkebiskoppen, og i Aaret 1688, 34 Aar efter Selskabets Stiftelse, ogsaa af Pave Clemens IX. Foruden deres oprindelige Kaldspligter bleve de ogsaa af Vincentius brugt til mange andre hellige Forretninger, saasom til at undervise fattige unge Piger, til at opdrage Hittetørn og til at besøge Galeislaverne. Den Hellige stiftede alene i Paris 28 Huse for dette Selskab, som senere forvegedes med endnu 10 Huse. Selskabet udbredte sig meget snart baade i Europa og til de andre Verdensdele. Vil man angive Tallet paa de Syge, Svage og Doende, som i alle Lande have fundet den kristelige Barmhjertigheds Trost i denne den hellige Vincents Stiftelse, saa kan man kun regne efter Millioner. Og alle disse Millioner have nærmest denne store Helgen at takke for Lindringen af deres Glendighed.

Det store Sygehuus for Fattige i Paris,

Hôtel-Dieu, havde i længere Tid været i Forsald; Vincents forsøgte ogsaa at reorganisere dette, og i denne Hensigt stiftede han „de fornemme Damer's Selskab“, som her vare virksomme paa de barmhjerteriges Søstres Viis. 20 til 25,000 Ulykkelige bleve aarligt forpleiede her, og Guds Belsignelse ledsagede oien synligen de fromme Sjæle, som paatog sig denne Pleie. — Dette fromme Selskab fik snart en anden vigtig Opgave, nemlig Hittetørnernes Forsørgelse og Opdragelse. Som Følge af Søderens Fordærvelse bleve i Paris aarligt udsatte henimod 3—400 Børn, som tilhørte ufædelige og samvittighedsløse Modre. Politiet opsøgte og betroede dem til en Enke imod en ringe Betaling. Behandlingsmaaden af disse Børn var i Almindelighed saa haard, at de Fleste allerede døde som Diende. Thi denne Enke, som ikke kunde overkomme at sørge for alle Hittetørn alene, leiede igjen andre Koner, som overtog Børnene imod en endnu ringere Betaling. Paa denne Maade faldt disse ikke sjældent i Hænderne paa udsvævende Fruentimmere. Paa en kristelig Opdragelse blev der ikke tænkt. Enken har selv tilstaaet, at hverken hun eller hendes Piger, med hendes Vidende, har ladet noget af Børnene døbe. Vincentius følte dybt, disse Børns Glendighed, og bad nogle af de velgjørende Damer's Selskab, selv at overbevise sig derom. Disse bleve saa grebne af disse ulykkelige Børns Glendighed, at de besluttede sig til at hjælpe dem. Men da de ikke kunde sørge for dem alle, udvalgte de ved Lodtrækning tolv Børn; hvilket var den første Begyndelse til Hittetørnernes Forsørgelse. Efterhaanden tiltog denne lille Anstalt, da de velgjørende Damer antog sig altid flere og flere Børn fra hiint Huus. Vincentius understøttede dem ved Bønner og med Almiser. I Maret 1640 foreskillede han i en General-Forsamling, disse velgjørende Damer den hjælpeløse Stilling, hvori hine Børn befandt sig, som endnu vare hos Enken, og talte saa rørende om dette Gud velbehagelige Kjerlighedsværk, at alle Damerne af Selskabet fattede den Beslutning at antage sig alle disse Børn. Vincentius, som klart indsaae Størrelsen af et saadant Foretagende for 400 Hittetørn, ljar i de daværende Krigstider, raadede til at man ikke strax skulde forpligte sig til en vedvarende

Forbindtighed, men foreløbigen at indskrænke sig til et Forsøg. Han begav sig til Dronning Anna, og af hende erholdt han paa sine indstændige Bønner en aarlig Indkomst af 12,000 Livres. Men Udgifterne beløb sig snart til 40,000 Livres aarligt. Hvorledes skulde disse Summer blive tilveiebragte paa en Tid, hvor Frankrig førte Krig med udvortes Sjender; hvor Hovedstaden gjærede af Urolighed og hvor de udsatte Børns Antal stred sig med den stigende Glendighed? Modet sank paa de velgjørende Matroner. De fordulgte ikke, at de holdt sig for ufornuende til at fortsætte dette gode Værk. Der skulde derfor i en, i Maret 1643, af Vincentius i dette Diemed, sammenkaldt Forsamling af Selskabet fattes en afgjørende Beslutning. Den Heilige fremførte Grunde, som talte for og imod Fortsættelsen af det gode Værk. „Selskabet“ — sagde han — „har ikke forpligtet sig til Noget, det kan altsaa beslutte hvad det holder for rigtigt. Det har allerede opholdt Livet paa et stort Antal Børn; nogle af disse begynde allerede at arbejde, og ville snart ikke mere være Noget til Byrde. En saa lykkelig Begyndelse lader haabe en lykkelig Fremgang.“ — „Velan da,“ — vedblev han — „velan, ædle Damer! af Medlidenskab og af kristelig Kjerlighed have De antaget Dem disse smaa Stabninger i Børns Sted. De ere, af Guds Naade, blevne deres Modre, da deres naturlige Modre havde forladt dem; seer nu, om ogsaa De ville forlade samme! Ophøre De at være deres Modre, saa blive De deres Dommere! Deres Liv og deres Død ere i Deres Hænder! Jeg vil samle Stemmerne. Det er Tid at udtale Dommen, for at erfare, om De fremdedes ville forbarme Dem over dem. Disse Børn ville leve, naar De vedblive at sørge for dem med Kjerlighed; men de ville døe, upaatvivleligen døe, naar de blive forladte af Dem. Erfaringen tillader Dem ikke at tvivle herom.“ Hele Selskabet brast i Graad; og da de gode Damer atter formaadede at tale, besluttede de eenstemmigen, at fortsætte det saa vel begyndte Værk for enhver Priis. Gud velsignede Foretagendet. Man erholdt af Kongen Bygningen „Bicêtre,“ i Nærheden af Paris, hvorhen de afvannede Børn bleve bragte. Men da man fandt Lusten her altfor

raa, satte man dem i et leiet Huus i Forstaden St. Lazarus, hvor de bleve anbettede til tolv barmhjertige Søstres Pleie. Derefter kjøbtes to Huse for Anstalten, og Dronningen lagde Grundstenen til den Kirke som skulde bygges. Ludvig XIV. har formeret Anstaltens Indkomster; men langt mere har Børnenes Antal tiltaget, saa at Anstalten allerede for omtrent et Aarhundrede siden kostede meer end 150,000 Livres.

Ved alle disse Arbejder og Sorger havde den hellige Vincents foretaget endnu et andet i Sandhed storartet Kjærlighedsværk, ved hvis Opfyldelse han blev Redningsmanden for et heelt Land. — Lothringen var paa Grund af den 30aarige Krig, styrtet i ubeskrivelig Elendighed. Pest, Krig og Hungersnød rasede tilfammen i dette Land i en saa høi Grad, at Historien neppe kan opvise et lignende Exempel. Udelæggelsen var saa stor, at Ulvene fra Bjergene styrtede sig i Flokke over det mennesketomme Land; overfaldte Ligene og angreb selv de endnu levende Koner og Børn.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Monf. Sacconi, der hidtil var apostolisk Nunius i München, er udnævnt til Nunius ved det keiserlige Hof i Paris; og Monf. de Luca, hidtil Biskop af Aversa i Kongeriget Sicilien, bliver Monf. Sacconis Efterfølger i München. Iblandt de forskjellige Hverv, som den hellige Fader har overdraget Monf. Bedini, pavelig Delegat for Brasilien, er en af de vigtigste: Guldforelsen af den Bulle, som Paven har udstedt med Hensyn til 8 nye Bispeddømmers Oprettelse i Nordamerika og til Indvielsen af de Bisper, som den hellige Propaganda-Congregation allerede har udnævnt. — Den berøgtede Apostat Gavazzi (en frafalden Munk) og de andre politiske Flygtinge fra Europa, især Italienerne, søge paa alle Maader at gjøre den apostoliske Delegat mistænkt og forhadet hos Folket; men deres skammelige Beskræbelse tjene kun til at forhøje denne værdige Mandes Anseelse og Agtelse og at fremkalde offentlige Ugesbeviisninger for ham fra Katholikkernes, og selv fra Dyrighedens Side. Gavazzi har forjagt at modarbejde Monf. Bedinis velhjelpsørgende Virksomhed ved at udbrede det Rygte, at han havde ladet henrette den ulykkelige Præst Hugo Bassi i Bologna;

ja, i Flyveskrifter og i offentlige Taler udskaldte denne frafaldne Præst og Munk den apostoliske Legat for et blodtørstigt Menneske, for en Bøddel. Monf. Bedini har imidlertid paa en værdig Maade gjendrevet og tilbageviist disse løgnagtige Beskyldninger med Sandhedens Kraft. Hvo som kun nogenledes kjender til den Maade, hvorledes Gjenoprettelsen af den lovmæssige Orden i Bologna fandt Sted ved den østerrigste Armee, veed ogsaa, at Hugo Bassi, Præst af Barnabiterordenen (til samme Orden hørte ogsaa Gavazzi før sit Frafald) er ene og alene bleven henrettet paa den østerrigste Militærdyrighedens Befaling. — Undersøgelserne af den imod den hellige Fader tilsigtede Sammensværgelse fra den 15. August, i hvilken desværre, atter en i længere Tid mistænkt Præst var indviklet, blive uafbrudt fortsatte med stor Iver. Om deres Udfald veed man forresten endnu ikke noget Bestemt. Det, hvad det tydske Blad „Allg. Ztg.“ forleden har meddeelt derom, er Usandhed. Alle Tiltalte i denne Sag befunde sig i de saakaldte carceri nuove (nye Fængsler); med flere af dem har Forfatteren af disse Linier selv talt, navnlig med den unge Casciani, der er tiltalt for at have været Kassierer for den mazzinistiske Sect; og alle disse Arrestanter kunne sandeligen ei klage over den Behandling, som der vedrøres dem. — Med Hensyn til de i den ommeldte Oprettelse af nye Bispeddømmer i Nordamerika, have vi fra Amerika modtaget nærmere Oplysning, at den hellige Fader har besluttet deres Oprettelse ifølge et Andragende fra det sidste Nationalconciil, som Bisperne i de forenede Stater have holdt for kort Tid siden; de ny oprettede Bispesfæder ere følgende: i Kirkeprovindsen New-York, Bispeddømmerne: Brooklyn, Newyork, Burlington og Portland; i Kirkeprovindsen Baltimore, Bispeddømmet Erie; i Provindsen St. Luis, Bispeddømmet Quincy; i Provindsen Cincinnati, et apostolisk Vicariat for Indianerne ved Lake Superior, og Bispeddømmet Covington; i Provindsen New-Orleans, Bispeddømmet Natchitoches. I Californien er et Erkebispeddømme oprettet ved Siden af Bispeddømmet Monterey; New-Mexiko, der hidtil kun var et apostolisk Vicariat, er bleven ophevet til et Bispeddømme ved Navn Santa Fe. De forenede Stater have for Dieblisset 7 Kirkeprovindser (d. e. Erkebispeddømmer) med 42 Bispeddømmer og 2 apostoliske Vicariater.

Holland. For nogen Tid siden reiste den unge Kronprinds til Nederlandene gjennem den catholske By Bormeer i Brabant, hvor der findes et Carmeliter- og et Carmeliterinde-Kloster. Han lod sig disse Klostre forevise; og da han horte, at denne Ordens General-Procurator fra Rom, Pater Priori, just var der tilstede,

ønskede han at tale med denne. Den unge Prinds, der synes at besidde store Landssevner, underholdt sig i lang Tid med Pateren om Rom og dens Mærkværdigheder, og erkjendte sig meget noie om den hellige Fader; han sagde, at han besad et Billede af ham, men at han til sin Befymring havde hørt, at det ikke lignede ham meget. Pater Priori havde medbragt nogle ret smukke Portraits af Paven og tilbød Prindsen dem; denne modtog dem med Glæde, ligesom ogsaa nogle Medailler i Bronze med de hellige Apostle Petri og Pauli Billeder. Han lovede derpaa Baieren, at han, naar han skulde komme til Rom, vilde besøge ham i hans Kloster; og indtil det vilde blive ham forundt, selv at see den hellige Fader, vilde han ret ofte betragte hans Portrait. Prindsen, der jo dog hører til den lutheriske Kirke, viiste overhovedet en overordentlig Venlighed for denne Pater, talte med særdeles Agtelse om den catholiske Kirke og dens Overhyrde, og viiste sig saaledes, skjøndt i en saa ung Alder, ophøiet over saa mange af sine Landsmænds og Samtidiges Fordomme imod den saa meget forhaanede, men saa lidet kjendte catholiske Kirke. —

Tydskland. En storartet Høitidelighed skal afholdes i Speyer i Baiern. Paa den da-værende Biskops Befaling skal da nu endelig den Speyeriske pragtfulde gothiske Domkirkes høitidelige Indvielse finde Sted paa den 15de, 16de og 17de d. M. Allerede flere fremmede Biskopper og Erkebisper, ligesom ogsaa Hs. Eminence Cardinal-Erkebissen af Kola, ere indbudne til denne store Festlighed. Selve Høitideligheden skal vare trende Dage; paa den første Dag bliver Altaret indviet, paa den anden blive de jordiske Levninger af den hellige Pave Stephanus, der er denne Domkirkes Patron, i høitidelig Procession bisatte i selve Kirken; og den tredje Dag er da bestemt til en Takkefest. — Kong Ludwig af Baiern har med from Gavnildhed atter skænket Missionsforeningen for de catholiske Missioner iblandt Hedningerne en Sum af 8000 Florins. Alle denne kongelige Velgjørers ædelmodige Gaver til denne Forening beløbe sig nu til den betydelige Sum af over 70,000 Florins. — I Mainz har paa Biskoppens Indbødelse for kort Tid siden en Præst af Jesuiterordenen holdt 5 Dages fromme Andagtsøvelser, de saakaldte geistlige Øvelser, for Skolelærerne til Opmuntring og Opbyggelse af disse Mænds Iver for deres hellige og vigtige Embede, — Ungdommens christelige Opdragelse! — Flere end Halvdelen af alle Bispeddømmets Lærere havde indfundet sig; 242 Lærere toge Deel i disse fromme Mænds-Øvelser. Samme begyndte og sluttede med en høitidelig Gudstjeneste, som den høierverdige Biskop selv, den berømte Wilhelm

Emanuel von Ketteler, feirede. Baany styrkede og oplibede vendte alle Lærere tilbage til deres Kaldsarbejder. Gud velsigne deres fromme Bestræbelser!

Schweits. Biskoppen af Basel har allerede i længere Tid ligget farligt syg. I hele Bispeddømmet opjendes indstandige Bønner til Himlen, paa det Gud dog endnu vilde opholde denne saa almindeligt høitakkede Prælats Liv. Katholikerne ere meget bekymrede og nedslagne; thi denne deres Biskops Dod vilde vist berøve dem en Overhyrde for en lang Tid. Det liberale Parti ventet ogsaa med Utaalmodighed paa hans Dod, for derefter at bryde det med den hellige Stol i Aaret 1828 afsluttede Concordat og at forhindre, at en ny Biskop bliver indsat i hans Sted. De ærværdige Bisper af St. Gallen og Chur ere ligeledes allerede meget gamle, og Katholikerne i disse Bispeddømmer dele derfor med Rette den samme Frygt, med hine i Basel. Radicalerne ere i Besiddelse af Magten, og Katholikerne frygte med Rette for den Brug, de ville gjøre af samme; da de forudsæe Fremtiden bedre. Tilføier man endnu, at Biskoppen af Lausanne og Genf allerede i fem Aar have været landsforviiste, saa vil man kunne begribe den bedrovelige Tilstand i de catholiske Kantoner i Schweits, som maae befrygte, snart at vorde berøvede alle deres Bisper. Hvad nu den til Italien hørende Deel af Schweits angaaer, saa gjøre Radicalerne sig al mulig Umage for, at bryde alle de Baand, der knytte de derværende Katholiker til Bispeddømmerne Como og Mailand, og dersom Gud ikke hjælper, saa vil det allerede i Aaret 1847 af dem begyndte Udelsæggelses-Værk snart blive fuldendt. — Siden man har ophævet alle Klostre, vorer Armoden paa en affrækkende Maade. Et fornuvlig i Kanton Argau offentliggjort Regnskab viser, at der i dette ene Kanton befinde sig ikke færre, end 18,000 Fattige, som alle skulle understøttes af dette Kantons Menighedder, der til dette Formaal maae yde et Bidrag af 403,629 Schweitzer-Franks. Samme Kanton har ved at ophæve Klostrene, frataget disse mere end 7 Millioner; for denne Udplyndring kjendte man i dette Land slet ikke en saadan Armod. — Regjeringen for Kanton Zürich har paalagt Benedictermunkenes Abbedi i Rheinau den Beskjæmmelse og Admynselse, at dette maa taale en Commissairs Kærvaerelse, der har det Hverv, at vaage over Alt og at indregistrere Alt. Paa hele dette Klosters Eiesdom er der af Regjeringen lagt Beslag, saa at de Ordensgeistlige ikke ere Herrer i deres eget Hus. Dette er radical Retfærdighed! — I Byen Genf hersker stor Hjendtlighed imod denne Byes catholiske Beboere. Man taler i Kaffeerne ganske høit om, at man vil odelægge

den Kirke, Katholikerne nu bygge, saasnart denne er noget videre i Bygningen. Dette er radical Tolerants! De 14,000 Katholiker i Genf havde hidtil kun een Kirke, der neppe kan rumme 1000 Personer. En forfærdelig Usædelighed og Ryggesløshed skal desuden herse i samme By. — Vi anbefale paany og paa det indstændigste Sandhedens og Retfærdighedens gode Sag til alle vore Troesfællers og til alle vore fromme Læsers andægtige Bønner!

England. For nogle Uger siden holdt den Commission, der har dannet sig til det formaal at stifte et catholisk Universitet i Dublin i Irland, eet af sine maanedlige Møder under Dr. Dixon, Erkebiskop af Armagh og Primas for hele Irlands Forsæde. Det blev besluttet, at anmode Hr. Dr. Newman om, snarest muligt at komme til Dublin, for at tiltræde sit Embede som Rector for det nye Universitet og at gjøre de fornødne Skridt og Foranstaltninger til Universitetets snarlige Aabning. Samlingerne for Universitetet have allerede indbragt mere, end 40,000 Pd. Sterl. (omtrent 360,000 Rbdlr.). — Cardinal Wisemann har anordnet offentlige Bønner i Kirkerne for at bonfalde Gud om naadig Befrielse fra Choleraen.

Amerika. Fornylig have vi berettet, at Erkebiskpen af New-York i Løbet af Juli Maaned lagde Grundstenen til 4 nye Kirker. Bispedømmet Philadelphia staaer ingenlunde tilbage for det i New-York. Af „Freemans Journal“ see vi, at Biskoppen af Philadelphia, Monf. Neumann, Søndagen den 19. Juni lagde Grundstenen til en ny, den hellige Alphons indviende Kirke i sin biskoppelige Residentsstad. Den følgende Søndag indviende han i Westchester en Kirke under Navn af St. Agnes-Kirke. Den 24. Juli høitideligholdt Monf. Neumann Indvielsen af den tydske Kirke i York, som er indviet til Marias ubesmittede Undfangelse, og Dagen efter, den 25. Juli consecrerede han St. Josephskirken i Dallas-town. — I den i Californien udkommende Tidende „l'Echo du Pacifique“ læse vi: Den 31. Juli om Middagen lagde Monf. Joseph Alemany, Biskop af San-Francesco, Grundstenen til den catholiske Kirke, der skal bygges i San-Francesco. Kirken, som er indviet til den hellige Jomfru, skal have 75 Fod i Bredden og 130 Fod i Længden. Bygningen opføres i den gothiske Stil fra det 16. Aarhundrede. Grundsteenslæggelsens skønne Ceremoni har tiltrukket mange Tjenestef. Biskoppen var omgivet af sin Geistlighed; han forrettede de foreskrevne kirkelige Bønner og kastede derefter, med en Muursee af Soly, Kalken paa Grundstenen. Under Høitideligheden bleve religiøse Sange afslungne. Efter den hellige Handlings Slutning foranstaltedes en Sam-

ling til samme Kirkes Bedste, og af de Geistlige, som ledsagede Biskoppen, bleve holdt tre Prædikener, en i det engelske, en i det franske, og en i det spanske Sprog.

China. En Franskmænd der opholder sig i Makao, skriver følgende: Af det chinesiske Oprør tør man ikke haabe meget. Keiseren bliver efter al Sandsynlighed styrtet, og den hedenske Buddhaismus undertrykt, thi denne støtter sig hos de nærværende Chinesere ikke paa religiøs Overbeviisning, og den nye Keiser forfølger samme med Ild og Sværd; — men et stort Spørgsmaal bliver det dog: om den nye Keisers Religion er bedre, end den tartariske Keisers Buddhaismus? Den nye Muhammed sammenblender i sine Proclamationer Bibelens, Koranens og hedenske Lærdomme paa en ganske forunderlig Maade. Alle hans religiøse Proclamationer have forørrigt, som det lader til, kun et recent politisk Maal; han afbenytter de religiøse Elementer for at opslamme Chinesernes Had imod Tartarerne. — Djsaa de engelske Blade have nu endeligen opgivet den Formening, at den nye Keiser og en stor Deel af hans Bønner ere gode Protestanter. Da Rebellerne forfølge Katholikerne paa en grusom Maade, saa kan man sandeligen ikke haabe Noget af dem for Christendommens Udbredelse. Det synes forresten endog meget tvivlsomt, om den keiserlige Prætendent og Afkom fra det gamle Myng-Dinasti, Tien-Te, der betragtes som den berettigede Keiser af China, overhovedet virkeligen eksisterer. Den oprørske Armees Styrelse besjerges af nogle Generaler, Keiseren selv lader sig aldrig see, og skal efter Forlydende først fremtræde, naar Seiren er afgjort. Beretningerne om hans Personlighed, Alder o. dsl. ere meget forskjellige og modsig hinanden; Mange paastaae virkeligen, at Tien-Te blot er et Paafund af Oprørsmandene.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag den 6. Novbr., den 25. Søndag efter Pinse.
Dagens Epistel: Galosk. 3, 12—17. Evangel.: Matth. 13, 24—30. — Gudstjeneste: Fern. Kl. 8 og 12 stille Messje. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tydsk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thesfal. V. 21.

Nr. 7.

Søndagen den 13de November.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler **C. H. Blanckenstein**, N. Kjøbmagergade 68 og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Jesu Christi hellige Kirke.

Kirken er i sin sande Idee Christi Legeme, hvilket Han har dannet Sig i Sin Aand, og endnu stedse uafadeligen danner Sig. I Jesu Kirke lever Jesu Aand, for uden Dphor at tilvende Menneskeslægten alle de rigelige Naade=Statte, som Han ved Sin uendelige Fortjeneste har forhvervet den og efterladt som en Arvelod til samme. Kirken fremstiller Kristus paa en sandfærdig og virkelig Maade; den fremstiller og repræsenterer i sin nærværende Periode Christum rigtignok ikke i den Skikkelse, i hvilken Han nu, efter Forløsningens Fuldbyrdelse, tager, ogsaa med Sin menneskelige Natur, Deel i den Ham tilkommende Herlighed og for evigt throner ved Faderens høire Haand i Himlen; men Kirken repræsenterer Christum i den Skikkelse, i hvilken Han — for at forløse den ved Adams Synd dybt faldne Verden — som Menneske frivilligen afstaaer fra Sin Deeltagelse i den guddommelige Herlighed, fattig og forladt vandrer iblandt Menneskene, taaler og lider, kæmper og strider, og endeligen, møttet af Haan og Spot, paa Korset hengiver Sit gudmenneskelige Liv, som et Soneoffer for Menneskehedens Skyld og Brode. Kirken i sin nærværende Tilværelsesmaade bestaaer endnu i Verden, og dens Opgave er: at overvinde Verden, efterhaanden

at vinde Alt for et Liv i Christo Jesu og saaledes at indføre i et saliggjørende Samfund med Gud. For at opfylde denne sin store Opgave, staaer Kirken ogsaa i samme Virksomhed og i samme Tilstande, som Jesus Kristus udfoldede og gjenemlevede under Sin timelige Optraeden; ligesom Frelserens Liv var et bestandigt Offerliv, ligesom Han frivilligen har udholdt Korset istedetfor den Glæde, Han havde for Sig (Hebr. 12, 2.), ligesom Han hungrede og tørstede, og ei havde, hvorpaa Han kunde helde Sit Hoved, ligesom Han uafadeligen maatte bestaae en heed Kamp og Strid imod Verden og dens Magter, og ligesom Han omsider, efter at have vundet Seier over alle dem i sin Dod, indgik til Sin Herlighed: saaledes er ogsaa Hans Kirke nødvendigviis i alt Dette det troe og fuldkomne Billede paa Ham, dens Hoved, dens Herre og Mester. Herrens Ord: „Hvo som vil være Min Discipel, han fornægte sig selv og tage sit Kors paa sig og følge efter Mig!“ (Matth. 16, 24) er i Disciplenes Person udtaalt til den hele Kirke og til alle enkelte Medlemmer i samme; Kirkens Liv er derfor ogsaa nødvendigviis et bestandigt Offerliv, Frelseren lider og doer endnu bestandigen i den; Kirken forener Sine Offre bestandigen med Hans Offer og udfylder derved Hvad der fattes af Christi Offer og af Christi Trængsler (Coloss. 1, 24.). Kirken bærer med en beredvillig Offerand og

med stille Hengivenhed alle de Forfølgelser og Angreb, som den stedse maa udholde fra sin directe Modsatning, fra Verden; den er i alle sine levende Medlemmer stedse beredt til, med Glæde at frembære den højeste Kjærligheds største Offer — Offeret laf sit eget Liv — og i selve Døden endnu at bede for sine Fjender; ja, Kirken paatager sig i sine Lemmer endog frivilligen allehaande Saan og Spægelsler, Lidelser, Besværligheder og Smerter, for derved at efterligne og i sig at gjentage den hungrende og tørstende, den nødlidende og Sig Selv fornægtende Jesu fattige Liv. Til dette bestandige Offerliv føler Kirken sig tilskyndet ved hiin i Sandhed guddommelige Kjærligheds Aand, der i fulde Strømme uafsladeligen tilstrømmer den fra Frelserens elskende Hjerte, og netop denne Kjærligheds Kraft gjør den istand til, at kunne lide og taale i en sandfærdig ypperstepræstelig Aand, og derved at samle sig en rigelig Skat af Fortjenester, hvis Frugter den tilbyder alle sine Medlemmer. Kirken som Jesu Christi Repræsentation er saaledes efter sin sande Idee og i sit inderste Væsen nødvendigviis den lidende, og som saadan den ypperstepræstelige Kirke; og lige saaledes er det grundet i dens inderste Væsen, at den bestandigt er ogsaa den stridende og kæmpende Kirke, men i sin Kamp og i sin Strid vinder den dog stedse en herlig Seier, og er derfor ogsaa den kongelige Kirke; ja, dette er netop vor hellige Kirkes herligste og hæderfuldeste Seier: at den er istand til at lide, at den formedelst den den iboende guddommelige Kraft og Styrke formaaer at lide! Frelseren har dannet Sig Kirken som den Frie og den Fribaarne, som den Fribaarne og ikke som Trælquindens Barn, som uafhængig af al fremmed Indflydelse paa dens indre Liv (Gal. 4, 21—31. 5, 1. — 2. Corinth. 3, 17.); i Verden, Kirkens ligefremme Modsatning, hersker derimod Trældom, Syndens Trældom; Verden hader den sande Frihed, og med indre Naturnødvendighed søger den at undertrykke, at betvinge og at tilintetgjøre Alt, hvad der undrager sig dens Trældom. Verden iog dens Magter ere derfor den fribaarne Kirkes fødte Modstandere og Fjender; opflammede af et dødeligt Had søge de uden Døphor at hæmme Kirken i dens frie Bevægelse, at hindre den i

Forkyndelsen af Frelsens Sandheder, i Udøvelsen af sin Kultus og i Udøvelsen af sine velsignelsesrige Anordninger; Verden søger stedse at lamme Kirkens Kraft og Virksomhed, og derved, om muligt, at døde dens Livs inderste Nerve. Kirken staaer derfor altid paa Balpladsen og aldrig tør den stikke Aandens Sværd, som den har trukket til sin Friheds Forsvar, i Steden. At medvirke i denne Kamp, dertil er Alle kaldede, Enhver i sin særegne Stilling i Kirken; Alle ere forpligtede, at flokke sig om Fæder og Apostlene, med Glæde at taale alle Besværligheder, Gjensvordigheder og Lidelser for Jesu Skyld, og selv, om det er fornødent, at hengive Livet. Kirken fremgaaer nu dog stedse og nødvendigviis som den seirende og seierkronede af denne Kamp; thi den er den kongelige Kirke, og kun Den er en sand Konge i sit Rige, som ikke blot vældigt kæmper og strider imod sine Fjender, men endogfaa overvinder og besejrer dem. Kirken vinder stedse og med Nødvendighed den endelige Seier over alle sine Fjender; thi i den strider den evige, uomskiftelige, guddommelige Sandhed imod den foranderlige, omskiftelige og feilagtige Bildfarelse, den klippefaste, uroffelige Tro imod den skrantne, om sig selv fortvivlende Bantro, den hellige Retfærdighed imod den blodige Bold; i den strider den uovervindelige og utrættelige Kjærlighed, den meget prøvede Taalmodighed, den fast sammenfluttede Enighed imod det sig selv martrende Had, den forhælede Sandfærdighed og den sonderreoyne Splidagtighed; og ikke blot dette, men i Kirken og med den og for den strider den Uovervindelige, Hvem er givet al Magt i Himlen og paa Jorden, Seierherren over Verden, Død og Helvede, saa at der i Kirken Jesu egne ubedragelige Ord nødvendigviis maae stadfæstes: „Og Helvedes Magter skulle ikke faae Overhaand over den!“ — Kirken er den i Slægten fortlevende Kristus, og derfor er den, ligesom Han, udødelig og uforgængelig. Først ved Tidernes Ende, naar det Gode og det Onde i Verden er fuldstændigen skilt fra hinanden, — naar Kirken paa den ene Side har løst og fuldbørdet sin Dypgave og i sit Skjød forenet Alt, hvad der vil verbe deelagtigt i det evige Liv, — naar Verden paa den anden Side har fuldendt sin Dyp-

løsningsproces og er naaet til det høieste Punkt, til at spotte og forhaane Alt, hvad der er guddommeligt og helligt: — først da skal Kirken, i sin kraftige Manddom, ligesom dens Hoved Jesus Christus, doe Korsdøden og undertrykkes af sine Fjender; dog denne Undertrykkelse er kun en tilsyneladende; til dens Død skal dens Seier umiddelbart knytte sig; thi umiddelbart efter dens Død følger Verdens Undergang, og Verden skal ikke mere reise sig fra sin Død; Kirken derimod skal hæderkronet opstaae fra Graven og indgaae til sin Herlighed, for i Forening med sit Hoved og med sin Herre at herske fra Ewigheid til Ewigheid! (Luc. 24, 26.)

Kirken er derfor nødvendigviis den lidende og stridende, men tillige ogsaa stedse den seirende og aldrig besejrede Kirke. — Disse Egenskaber og disse Kjendetegn ere grundede i dens inderste Væsen, og Verdens- og Kirkehistorien lærer det ogsaa, at vor hellige Kirke stedse og allevegne har i sit Liv aabenbaret og endnu bestandig aabenbarer disse Egenskaber. Historien viser, at Kirken til ingen Tidsalder har kunnet glæde sig ved et uansøgt, roligt Herredømme, at dens Liv aldrig og intetsteds har været et Liv af Glæde uden Kamp og uden Lidelse; overimod den var altid og allevegne det Tegn, som modsagdes, den Hjørnesteen, mod hvilken alle Videnskaber prøvede deres Kraft, Lammet iblandt Ulvene; Kirkens Liv var altid og allevegne liigt dens Mesters Liv, og i fuld Sandhed har Forloferens Ord stadfæstet sig i samme, at nemlig Disciplen ikke er over Læreren, saa at Disciplen ikke kan have det bedre, end Læreren har havt det. Korset var stedse for Kirken ikke blot et Symbol, under hvilket den samlede og forenede sine Børn, men Kirken har til alle Tider i Sandhed og Virkelighed baaret det svære Kors efter sin Mester og Herre. Ligesom det guddommelige Forsyn har paalaagt enhver sandfærdig Christen et særegt Kors, paa det at han maa omfavne det med Kjærlighed og bære det med Taalmodighed, jaalænge Gud vil have det: saaledes maa ogsaa Kirken i sin store Heelhed bære Korset. — Til alle Tider har Mærkets Magt anstrængt sin hele Kraft og Energie for at ødelægge, for at tilintetgjøre Kirken; og medens Hedningerne og Jøderne i de tid-

ligste Tider stode i denne Magts Tjeneste til samme Formaal: har den i senere Tid fundet virksomme Medhjælpere i alle de utallige Secter, som opstode lige fra Christendommens Begyndelse indtil vore Dage, ligesom ogsaa i mange af Kirkens egne Sønner, der begaae Forræderi imod deres egen Moder og ikke undsee sig ved, at gjengjalde dennes Kjærlighed med Hæveslag. Alle Branglarere, alle hemmelige og aabenbare Apostater, skjøndt iblandt dem selv aldeles adskilte og adspalttede, vare dog stedse paa det Underligste forbundne med hverandre, naar det gjaldt, at undertrykke og bekæmpe Jesu hellige Kirke; til alle Tider have de behandlet Kirken som en Væreløs og intet Middel var dem for slet, naar det kun tjente til Kirkens Tilintetgjørelse; snart angreb man den med aabenbar Bold ved de grusomste Forfølgelser; snart paa Enigveie ved Tankens Magt; der gives ingen menneskelig Videnskab eller Kunst, som man ikke har misbrugt til Fordærvelse for Kirken. Historien har man forfalsket; Poesien har man vanffabt til en Brangpoesie; Romanen har man taget til Hjælp; Sandfærdighed og en fordærvet Phantasi, Vittighed og Skarpsindighed, Bagtalelse og Forhaanelse. — Alt har man anvendt imod den; man har gjort den mistænkt hos Fyrsterne, idet man fremstillede og skildrede den som farlig for Staternes Velfærd, kort sagt: man har til alle Tider forbundet og ligesom ved Gædspagt forpligtet sig til, ingen Omkostninger, intet Forliis, ingen Besværligheder at slye til dette Formaal: at fordærve, at tilintetgjøre Jesu hellige Kirke! — Dog til Trods for alle disse fjendtlige Angreb har Kirken vedligeholdt sig; istedetfor at fordærves, levede Kirken altid af sine Modstanderes Had og Seire; ved de tilsyneladende Nederlag, som Kirken har lidt, tilfægtede den sig altid endnu større Triumpher; de tjente kun som Midler for den til at rense og luttre sig fra alle urene og skadelige Safter, til at prøve og hårde sine egne Lemmers Kraft og Mod. Tiderne for Kirkens Fornedelse og Tiderne for Kirkens Forherligelse grandse stedse meget tæt til hinanden. Til alle Tider sad Kirkens Fjender med jublende Smil ved dens Smerteleie, og længselsfulde saae de dens sidste Mandedræt imøde, triumpherende udbasunede de allerede: at Kirken allerede ligger

dødsfyg, at den er opgiven af alle Læger, at den er døende og ligger i de sidste Trækninger, ja at den alt er død og begravet; — de have opfundet en heel Liggprædiken af smukke Talemaader til dens Begjængelse; men til Trods for alt Dette, til Trods for alle disse Raab, til Trods for alle blodige og ublodige Forsølgelser ved Svig og List og Vold, ved tyranniske Love, ved antichristelig Litteratur, — til Trods for al denne Modstand lever Kirken endnu, og den er den Dag i Dag endnu den samme, som den har været til alle Tider! Af sine Fiender og Modstandere saae Kirken Tusinde segne til Høire, og ti Tusinde til Venstre; de tallose Secter, af hvilke den blev forfulgt, ere alle enten alle-rede, paa deres Navn nær, sporløst forsvundne eller forsvinde endnu dagligen; men Kirken er altid bleven uforanderlig den samme, altid jeirende, aldrig besejret, altid den Ene, uforfærdet og fuld af guddommelig Majestæt, ligesom en kongelig Strøm, til hvilken, jo længere den fjerner sig fra sin Kilde, desto rigeligere Blande strømme; nyomvendte Hedningers Skarer strømme endnu uden Dphor sammen til den fra alle Sider, den aabner endnu uden Dphor sit Moderstjød, for at samle de Udsprede i Isracl, d. v. s. for at samle alle dem, som fra de forskjellige Partier med ærlig Id søge og forstke efter Sandheden, følge dens Stemme og vise sig beredte til at afslægge deres tidligere Bildfarelser. Som en Stad, der er bygget paa et høit Bjerg, er Kirken endnu altid et Tegn for alle dem, som kaste deres Dine paa den; og med Glæde og med stedse ny Kjærlighed optager den Alle, som komme til den eller vende tilbage til den, og endnu dagligen høster Kirken rigelig Frugt og Trost af de mange Taarer, den har udgydt for samme.

Spørge vi nu: hvori ligger Aarsagen til denne Kirkens vidunderlige Dpholdelse under alle de tallose Farer og Storme, for hvilke den uden Dphor har været udsat i den lange Række af 1800 Aar? — saa kunne vi, dersom vi ikke vilde forblinde os selv, ikke give noget andet Svar, end dette: Grunden og Aarsagen dertil ligger i den særegne Beskyttelse, som det guddommelige Forsyn tilbenliger Jesu hellige Kirke, og Grunden og Aarsagen dertil ligger ogsaa i selve Kirkens virkelige guddommelige

lige Natur og Væsen! — Vi maae tilstaae og indrømme, at den i saa lang en Række af Aar paa en saa vidunderlig Maade vedligeholdne Kirke ene og alene frister sit Liv ved en særegen guddommelig Beskyttelse; og den skal vedligeholde sit Liv, indtil den omsider ved Tidernes og ved Verdens Ende fra en stridende og lidende Kirke bliver til en triumpherende Kirke, og den da istemmer Evighedens aldrig mere forstummede Lovsange til Gode for sin guddommelige Herre og Mester. — Jesu Ord skulle stedse indtil Verdens Ende stadfæstes i Hans hellige Kirke: *Ecoe, Ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi!* Seer, Jeg er med Eder alle Dage indtil Verdens Ende!“ Hans hellige Aand er og var stedse med Kirken, og denne Jesu hellige Aand er den, som stedse kæmpede i Kirken og med Kirken og for Kirken, og i den og med den feirede Sine herlige Triumpher til alle Tider!

Den hellige Vincentius af Paula.

(Fortsat.)

Fast besluttet paa at opbyde Alt, hvad der stod i hans Magt, for at forstfaffe Lothringerne nogen Lettelse i deres Jammer, gav Vincentius sit Ordenselskab Tilhold om, at gjøre sig dagligen Afbræk i sine tarvelige Maaltider, at være tilfreds med lidt Rugbrød, for at kunne lade alt det Sparede tilflyde de hungrende Lothringer. Han gik tiggende igjennem Paris' Gader, henvendte sig til de velgjørende Dameres Selskab, opfordrede dem til Indsamling af Almisse og talte selv ved Høffet for det stakkels Land, omendstjødnt Frankrig laae i Krig med samme. Han afsendte fremdeles Missionspræster derhen tillige med mange Klosterbetjente, for at de kunde staae de Pestfyge og Døende bi og bespise de Hungrige. Allerede i Aaret 1639 afgang Generalvicar Midot i Toul en Erklæring om, at Missionspræsterne i to Aar havde klædt og nærret de Fattige der, forsynet de Syge med

Medicin. og endog optaget 60 Syge i deres Huus. Foruden rigelige Penge oversendte Vincentius 14,000 Alen Toi af forskjellig Farve til de Fattiges Beklædning. I Mez opfyldte 5,000 forarmede Mennesker Staden, eller laae tæt udenfor Staden; og næsten hver Morgen fandt man af dem 10 eller 12, som vare døde af Hunger, naar ikke Albene havde paakfyndet deres Død. De Fattige i Mez bleve alene ved Missionærerne reddede fra Hungersdøden. I Aarene 1639—40—41 bleve i Verdun 4 à 500 Fattige forsynede med Brod af Samme, 50 à 60 bespiste med Suppe og Kjød; dertil meldte sig endnu mange Rejsende og Landsfolk, for hvem Brod altid laae beredt. Ved den daglige Brodudeling i Verdun vare de Borne adskillte fra Borne, for at saavel disse som hine ved Almisens Modtagelse kunde meddeles en passende kristelig Underviisning. Fra denne By tilskrev en af Missionairerne Vincentius saaledes: „D, hvormange Sjæle føres dog ikke til Him-melen ved Armod! Siden jeg kom til Lothringen, har jeg ydet mere end tusinde Fattige Bistand i Døden, som alle syntes at være i den bedste Sindstilstand. Disse ere nu i Himlen lige saa mange Forbedere for deres Belgjorere.“ Ikke ringere Hjælp blev Beboerne i Nancy tildeel, hvor Missionairerne afhjælp den legemlige Nød ved Fødemidler, Klæder, Linned og Sygepleie, og forkyndte med stor Belignelse Guds Ord. Saaledes gjorde de ogsaa i andre Stæder i Lothringen: Bar-le-Duc, St. Michel og Pont-a-Musson. Paa det sidste Sted havde Glendigheden naaet en saadan Grad, at Missionairerne her fandt fire til fem hundrede Mennesker, der vare saa udhungrede, at de bogstaveligen kun vare Skind og Been; nogle af disse Ulykkelige vare saa afkræftede, at de ikke mere formaacede at tage Føde til sig, og opgave Aanden under Spiisningen. Albene rasede saa frygteligt i denne Egn, at ikke noget Menneske turde vove sig i Skoven for at fælde Træer; Koner og Børn, som boede i ene liggende Hytter, kunde af Frygt for disse vilde Dyr ikke forlade samme, og vare i Fare for at omkomme af Hunger, indtil en from Præst underrettede Missionairerne om deres Nød; disse paatog sig, ikke uden Livsfare, at bringe hine hidtil forlattede og saa beangstede Men-

nesker den nødvendige Føde. En offentlig Belignendgjørelse meldte endog, at et lille Barn, som havde forladt en af Hytterne, var blevet grebet af forhungrede Dreng, ienderrevet og opædt af dem. Af fire nidkjære Præster, som paa enhver Maade søgte at lindre deres Medmenneskers Glendighed, af hvilke de selv vare blevne haardt truffne, -- lode den hellige Vincentius' Missionairer give sig en Fortegnelse over de trængende Personer og deres Fornødenheder; og Ingen af dem blev uden Bistand og Hjælp. De, som endnu havde Kræfter til at arbejde, erholdt de fornødne Redskaber dertil.

I St. Michel bleve paa een Dag, foruden de Syge, 1132 Personer bespiste med Brod. I Lothringen vare ogsaa, formedelst den store Glendighed og Soldaternes Udvævelser, mange unge Piger i Fare for Forførelse. Vincentius tøvede intet Dieblif, men forelagde oieblikkelig en Beretning om deres sorgelige Stilling for „de velgjørende Damer“, og det blev besluttet at optage og forfærge alle Landets Piger, som vilde flygte til Paris. Det af den Hellige afsendte Bud bragte 160 Piger til Paris, som alle fik fri Rejse; ligeledes en stor Mængde smaa Dreng, som man paa denne Maade maatte frelse for Hungersdøden. — Iblandt de udvandrede Lothringer vare der ogsaa mange Adelige, som ved Krigen vare komne i stor Armod. Man henvendte sig til Vincentius, og bad ham om at bespise disse Hungrige. Den Hellige bad til Gud, og han kom paa den Tanke at stifte et Selskab af fornemme Herrer, som fulde af Tro og Kjærlighed maatte føle sig kaldede til at yde den bortflygtede lothringiske Adels Hjælp. Han fandt 7 Mænd, som vare villige til at yde denne Belgjerning. Iblandt disse var Baron v. Kenty, som havde gjort sig berømt i Krigen, men nu, affondret fra Verden, ene levede for sin Sjæls Frelse. Han organiserede det nyoprettede Selskab saaledes, at det i otte Aar rigeligen kunde understøtte den udvandrede lothringiske Adels.

Det vilde fore os for vidt, naar vi i det Enkelte vilde omtale alle de Belgjerninger, som ved den hellige Vincentius vare komne det stakkels haardtprøvede Land tilgode; det maa derfor være nok her at bemærke, at han i 10 Aar har sendt en Sum af 1,600,000 Livres, (over 500,000 Rbdlr.) i rede

Penge til Lothringen; foruden 25 Byer havde mange forladte Klostre, mange odelagte Kirker og mange Landsfolk Deel i disse Almisjer. Man maa ogsaa beundre Guds Forsyn, som ved Overbringelsen af disse Almisjer saa aabenbart sørgede for deres Sikkerhed. I disse 10 Aar maatte Klosterbroderen Matthaus gjøre 50 Reiser til Lothringen, for at overbringe de af Vincentius indsamlede Almisjer. Krigen og den store Nød havde gjort Landveiene usikre, saa at de Reisende allevegne bleve opsøede og plyndrede af Røvere, og ikke sjeldent myrdede. Broder Matthaus havde paa sine Reiser aldrig mindre hos sig, end 20,000 Livres i Guld. Snart ledsagede han en af Soldaterbevogtet Rustvogn og undkom hvergang lykkelig, naar Soldaterne bleve angrebne; snart slog han sig sammen med andre Reisende, og Gud styrede det saaledes, at han netop havde bortgjernet sig, da disse bleve overfaldne af Røvere. Dste gik han dristig og modig alene. Mærkede han at der nogetsteds var Fare, lagde han sin Reisebyldt paa et Sted som han veie lagde Mærke til, eller lod den falde i Siver eller i det hoieste Græs, og gik da de mistænkelige Personer imøde.

(Sluttet.)

Kirkelige Efterretninger.

Tjdsland. Fyrstbiskoppen af Breslau, Dr. Heinrich Forsters Consecration og Inthronisation. Fra Breslau i Schlesien have vi desangaaende faaet følgende nærmere, meget interessante Beretning, som vi ikke troede at turde forholde vore Læsere:

Den i lang Tid attraaede Dag, den 18. October, var baade en Glædens og Oploftelsens Dag for vor Stad Breslau og for hele Bispedømmet; den giengav de Faderløse en Fader og Hjorden en Hyrde i den Høierverdige Hr. Dr. Forsters Person, der allerede i flere Aar havde utrætteligen virket for den slesiske Kirkes Vel, og af Hs. Hellighed, Raven, alt umiddelbart efter den salige Diepenbrofs Død var bleven udnævnt til Biskop for Bispedømmets Forvaltning. En stor Deel af Geistligheden fra nær og fjern (Antallet beløb sig til 400) havde indfundet sig for at

fejre Indvielsen og Inthronisationens Fæst for deres nye Overhyrde; og den overmaade talrige Deeltagelse fra de Troendes Side bevidnede, hvor stor den Glæde er, hvormed hele Bispedømmet har imødeset denne Dag. — Den kirkelige Høitidelighed begyndte Kl. 8 om Morgenen, idet Geistligheden, i Procession og det bispelige Kors i Spidsen, ledsagede Cardinal-Erkebiskop Fyrst Schwarzenberg og den udnævnte Fyrstbiskop Forster fra dennes Residences til den paa det Høitideligste og Skjønneste udsmykkede Domkirke, som allerede fra Morgens første Frembrud af var tæt udfyldt af Andægtige, der tilstrømmede for at overvære den hellige Handling. I Kirkens Presbyterium (Chor) havde de Høieste af alle Civil- og Militairevrighederne, mange af de Ansetteste fra hele Provindsen i Galauniform, Stadens Overborgermester og en Deputation fra Stadens Repræsentanter samt flere andre herværende Høitillegede, iblandt hvilke mange af den slesiske Adel, erhvoldt særegne Pladser; Cardinal Fyrst Schwarzenberg og Fyrstbiskoppen, ligesom ogsaa Biebisshop Latussek og Domecapilets Dekan Ritter havde indtaget deres Plads i Choret ved det hoieste Sidealter. I Kirkens Middelskib havde en Deel af Stadens catholske Borgere dannet Spalier til Ordenens Opretholdelse. 18 Stave, med sinderige Embelmer smukt prydede, vare to og to opstillede og gavede saaledes denne Indretning en festlig Character. Efter at Professore Dr. Reinkens havde modtaget Betsignelsen af Hs. Eminence Cardinalen, betraadte han Prædikestolen, for at holde Fæstprædiken. Til Text havde Valeren valgt Evangeliets Ord Luc. 10, 5. 6.: „Naar I komme ind i et Huus, saa siger først: Fred være med dette Huus!“ o. s. v. og udfoldede paa en gripende Maade et Billede af den nye Kirkefyrstes sandelig apostoliske Liv; han godtgjorde, at han i Sandhed er en Fredsfyrste, at han bærer Kjerlighed og Trost for den ham anbetroede Menighed i Brystet, og at han ogsaa er fra Oven udrustet med Kraft til sit nye Kald. Ret levende Maade et Billede af den nye Kirkefyrstes sandelig apostoliske Liv; han godtgjorde, at han i Sandhed er en Fredsfyrste, at han bærer Kjerlighed og Trost for den ham anbetroede Menighed i Brystet, og at han ogsaa er fra Oven udrustet med Kraft til sit nye Kald. Ret levende Maade et Billede af den nye Kirkefyrstes sandelig apostoliske Liv; han godtgjorde, at han i Sandhed er en Fredsfyrste, at han bærer Kjerlighed og Trost for den ham anbetroede Menighed i Brystet, og at han ogsaa er fra Oven udrustet med Kraft til sit nye Kald. — hans tilbagerulne Liv i det eenfomme Sogn, før han blev kaldt til Breslau, — den indre Kamp, han havde at bestaae med sig selv, da Valget til Fyrstbiskop af Breslau syntes at helde til ham. Men uagtet den Valgtes Tilboielighed til den stille, rolige Tilbageværelse vare Guds Veie anderledes, end han ønskede; og da han første Gang havde vægret sig ved at antage Valget, saa udtalte

selve Paven, at han baade formedelst sin Mand's og sit Hjertes herlige Gyner, er særdeles værdig til at bestige den bispeelige Stol. — Efter Prædiken, som gjorde et synligt dybt Indtryk paa Alles Hjerter, begyndte den høitidelige Høimesse. Cardinalen feirede den under Assistent af tre Domberrer, og under samme blev den nye Fyrstbiskops Consecration fuldbyrdet efter det romerske Rituals Forfkrift. Ved den hellige Messes Slutning meddelte Cardinalen alle Tilstedeværende den erkebispeelige Velsignelse. Efterat han derpaa havde beklædt Fyrstbiskoppen med Mitraen (Bispehue), overrakt ham Bispestaven og Bisperingen, tog Cardinalen og Biebiskep Latuset ham i deres Midte, og Hs. Eminence iftemmede den Ambrosianske Lovsang „Te Deum“. Medens denne blev affjungen, efter den aldgamle ærverdige Syngemaade, og alle Kirkens Klokker ringede, bevægede hele Processionen sig langsomt igjennem Cathedralens rummelige Galler, idet den Høiærværdige Fyrstbiskop uddeelte Velsignelsen til den i Andagt kælende Mængde; derefter besteg han den bispepelige Throne. Cardinalen sluttede endelig hele Handlingen med de sædvanlige Slutningsbønner. Fyrstbiskop Heinrich, med Mitraen paa Hovedet og Bispestaven i den Venstre, traadte nu hen til Chorsrets Trin, og med dyb Følelse og Rørelse talte han følgende Ord:

„Med Følelse, som dybt bevæge mit Indre, fremtræder jeg for denne Forsamling, for første Gang at give den bispepelige Velsignelse. Den værdige Mand, som lagde sine Hænder paa vor elskede afdøde Cardinal Fyrstbiskop Melchior's Hoved, har ogsaa lagt dem paa mit Hoved. — Om saa Dage bliver det 29 Aar, siden at jeg som fættig Candidat traadte ind i det herværende Præsteseminar. Dengang bad jeg af Hjertens Grund til Gud: „Herre, Du kjender min Uværdighed; giv mig derfor Værdighed til Dine hellige Alters ophøiede Tjeneste“. Hvo havde dengang kunnet sige mig, hvorhen min Vej skulde føre mig! Aldrig havde jeg kunnet holde det for muligt, og mit inderste Ønske var en Sognepræsts stille Lykke. Men nu er jeg kaldt til Forvaltningen af et Bispedomme, som udstrækker sig fra Østersøens Kyster til Karpatherne. Med Veemod og Besvovelse har jeg forladt min stille Dal, da min Biskops Stemme befalede at komme hid, og jeg havde fast besluttet at vende tilbage saasnart som min Tid var omme; og dog staaer jeg endnu i Eders Midte! Da det syntes at Valget heldede til mig, bad jeg med Inderlighed til Gud: „Herre, om det er muligt, saa lad denne Kalk gaac mig forbi!“ — og dog staaer jeg nu foran Eder og jeg skal tomme denne Kalk. Mitraen brænder endog paa Hovedet af en Bispe, end jeg; den bispepelige Hvirde-

stav er endog tung i en Stærkeres Haand, end min; og dog staaer jeg her, skjøndt jeg ikke er vis, ikke er stærk! Hvor vidunderlige ere ikke Dine Veie, o Gud! men derfor vil Din Haand ogsaa lede, styre og styrke mig! — En stor Trost er det for mig, at I, Præster og Kægsfolk! have givet mig saa mange Beviser paa Eders Kjærlighed, og derfor vil jeg med Fortrosthed udraabe og bede: Himmelens og Jordens Herre, Du kjender mit Hjerte! Jeg bønjalder ikke om Ære og Hæder, ikke om Skatte, ei heller om en meget sildig Ende paa mine Dage, og jeg nedlagger tillidsfuldt mit Komme og min Bortgang i Din Haand; men om Lys paa min nye Bane beder jeg, for at jeg ret kan udføre mit Dagværk og da ved Guden af min jordiske Livsbane kan sige med Din hellige Apostel: „Jeg har stridt den gode Kamp, fuldendt mit Lob og bevaret Troen“ o. s. v.

Efter disse Ord velsignede Biskoppen Menigheden, og begav sig derpaa til Alteret, hvorfra det høitidelige Tog af hele Geistligheden ledsagede Cardinalen og Fyrstbiskoppen tilbage til hans Residens. — Om Aftenen var hele Domkirken meger glimrende belyst. For Kl. 7 var et Sangerchor af mere end 300 Medlemmer under Musik og under Belysning af 400 brogede Lygter forsamlet paa Dompladsen, hvorfra det drog i festligt Dyr og til den fyrstbispepelige Residens. En Deputation overrakte et smukt udstyret Mindefkrift med talrige Underkrifter af catholske Mand samt et latinist Digt og en tydsk Festsang; og nogle Tiltaler bleve rettede til Cardinalen og til Biskoppen, hvorpaa Sangerchoret begyndte at foredrage den tydske Festsang. Denne meget heldige Composition gjorde formedelst den overordentlig store Mængde Sangere et lige saa gripende, som opløstende Indtryk. — Efter sammes Slutning bragte Dr. Baufe det første „Leve“ for den hellige Fader:

„For den hellige Fader i Rom, Kirkens Overhoved og Christi Stedsfortræder paa Jorden, de Troendes Fader, for den haardt prøvede Lidelsesmand, den i Kjærlighed seierrige Fredsfyrste, Hs. Hellighed, vor inderligst elskede og almindelig høiættede Pius IX et høitideligt: „Leve“!!!“

Det andet „Leve“ for Hs. Eminence:

„For den ophøiede Kirkefyrste, som stedse var i rørende Kjærlighed vor Bispedomme hengiven, vor uforglemmelige, evigt dyrebare afdøde Biskop Melchior's Consecrator, og saa vor nuværende Biskops og Overhyrdes Consecrator, den oplyste Fader for sit udstrakte Bispedomme, Kirkens kraftige Støtte i Keiseriget, Hs. Eminence, den hellige romerske Kirkes Høiærværdigste Cardinalpræst, Fyrsterkebispe af Prag, Hs. Durchlaughtighed Fyrste von

Schwarzenberg som et Legu paa vor Høiagtelse, som en Tribut af vor hjerteligste Taknemmelighed og som et Beviis paa vor ubrødelige Kjærlighed et klingrende: „Leve“!!!“

Det tredie „Leve“ for den Høiærværdigste Fyrstbiskop:

„For vor dyrebare Overhyrde, som ved Guds Naade, ved den hellige Faders Be-
kræftelse, ved sine Brødres Kjærlighed og sin Konges Tillid er givne os som en Arvedeel fra vor hedengangne Fader Melchior til Biskop, Troens og Evangeliets vældige Herold, som i en Række af 16 Aar har staaet i vor Midte som et uovertræffeligt Monster; den uroffelige Forkæmper for Trofast og Lydighed imod vor høitilbedte Konge og Herre; den frygtede Kæmpe imod Bantroen og Revolutionen; den gudindviiede Mand, der idag med kraftig Haand har grebet Hyrdestaven, for kjærlighedsfuld at føre og vogte os paa Guds Bænge; sit vidt-udstrakte Bispædemmes Fader, hvem vi som troe Børn frembare vor ganske Tillid, vor ganske Kjærlighed, vort ganske Hjerte; de Fattiges og de Trængendes Troster og Fader; for Hs. Fyrstelige Naade, vor Høiærværdigste, Høiærede Fyrstbiskop Heinrich af Breslau et høitlydende: „Leve“!!!“

Derpaa rettede Hs. Fyrstelige Naade nogle hjertelige Ord til den glædesfulde Forsamling, som af fuldt Bryst udtrykkede sine Følelser af Kjærlighed, Trofast og Høiagtelse for sin dyre-
bare Overhyrde ved et i det Fjerne gjenlydende Leve; han ønskede, at ligesom Kjærligheden havde begyndt denne Dag, saaledes vilde Kjærligheden ogsaa slutte den. Hans inderligste Ønske er Kirkens Blomstring; derfor: „for at den hellige catholske Kirke blomstre og forhoies et høitdeligt: Leve!!!“

Til Slutningen blev der af alle Forsamlede, som fra een Mund, affjunget: „Te Deum.“ Under Sangen belyste bengaliske Flammer det ærværdige Guds-huus og hele Domgaden, snart med blaåt, snart med rødt Lys, og fra begge Domkirkens Portaler straaede tvende Kors og et paa Kirkens Gavl oprettet Kors i brogede Lygter langt henover paa den lyse Himmel. — Saaledes endte den for Breslau's og alle Schlesiens Katholiker saa høist viatige Dag, ligesom den var begyndt, paa en aldeles værdig Naade. —

Den saa velgjørende af den hellige Vincentius af Paula indstiftede Orden af „de barmhjertige Søstre“ tæller i Baiern for Diebliffet 22; Klostersøstre, 41 Novitserinder (d. e. dem, som endnu holde deres Noviciat eller Prøve-Aar) og 51 andre Aspirantinder, som i mange Syge-
Fattig- og Vaisenhuuse, Straffeanstalter o. dsl. besørge de Syges og de Fattiges Pleie. — Jesuiterordenen besidder et Noviciathuus i Gor-

heim i Fyrstendømmet Sigmaringen. For nogen Tid siden er en Son af Fyrsten af Salm-
Reifferscheidt, Prinds Leopold, som hidtil stod som Officer i østerrigsk Tjeneste, traadt ind i dette Huus som Novits. En Søster til Prindsen befinder sig i et Kloster til Jesu hellige Hjerte (du sacré coeur). — O Daarfskab! vil Verden vist udraabe ved saadanne Esterretninger; men Apostelen Pauli Ord er og har altid været sandt: „Hvad der i Verdens Dine er taabeligt og Daarfskab, det udvælger Gud for at gjøre denne Verdens Vise til Skamme!“ og, „denne Verdens Wiisdom er Daarfskab hos Gud!“ 1. Cor. 1, 27. — 3, 19.

Schweits. Den 24. October bleve i Bremgarten i Kanton Aargau de jordiske Levninger af den hellige Martyr Sinesius bisatte med stor Festslighed i den derværende Sognekirke. Regjeringen havde først forbudt Høitidelighedens Offentlighed, men senere fandt den dog for godt, at bevilge den; Hvilket da fremkaldte en overordentlig talrig Deeltagelse af den hele i Omegnen boende Befolkning.

Frankrig. Det franske Blad „Echo de l'Orise“ optæller de Belgjeringer, som Keiseren og Keiserinden have ydet de Fattige under deres Ophold i Compiègne; til Stadens Borgermester overgav Keiseren 10,000 Franks for de Trængende. — Efter at man i Rom i de derværende underjordiske Gruber (Catakomber) havde gjenfundet den hellige Theodotas Reliquier, bleve disse bragte til Amiens i Frankrig, i hvilken By denne Helgen er barnefødt. Den 12. October har da sammes Bisattelse fundet Sted under glimrende, storartede Høitideligheder. Foruden 3 Cardinaler, iblandt hvilke Hs. Eminence Cardinal Wiseman, Erkebiskop af London, vare 27 Erkebisper og Bisper tilstede ved denne hellige Handling.

England. Hs. Eminence Cardinal Wisemann begiver sig over Paris til Rom.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag den 13. Octbr., den 26. Søndag efter Pintsje.
Dagens Epistel: 1. Thesfal. 1, 2—10. Evangel.: Matth. 13, 31—35. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Svimesje med Prædiken paa Tydsk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theesjal. V. 21.

Nr. 8.

Søndagen den 20de November.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. M. Hantkensteiner, N. Ristmagergade 68 og i alle Boglader; i de danske Stater paa de kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

En Tægt over Hovmod.

Nogle Franskmænd, som vare landede paa Guldkysten af Guinea, bleve forestillede der for en Negerprinds. Han sad uader et Træ; Grousværet var hans Throne, og hans Livvagt bestod af fire Negre bevæbnede med Træspyd. Da een af Franskmændene nærmede sig ham, spurgte Prindsen: „Hvad siger man om mig i Frankrig?“ — Enhver leer sikkert af Hans Kongelige Hoied, som naadigst behager at tillægge sig en saadan Vigtighed, omendffjondt han kun havde at opvise et Træ som sin Baldakin, en Jorddyngé som sin Throne og fire stakkels Negre med uskyldige Vaaben som sin Livvagt. Og enhver siger: „Vorer Vren tommelang, saa vorer Daarskab alenlang. — Daarskab og Stolthed vore paa et og samme Træ.“ — Meget sandt! — Men vogt Dig nu, min Ven! at ikke Andres Latter begynder, og at Du ikke selv ligner den sorte Prinds fra Guinea! Dette holder Du for umuligt? — Men jeg frygter for: „Egenhjørighed blander Dinene.“ Hvad sige Folk om min Equipage, om Karethen, i hvilken selve Czaren over alle Russer kunde kjøre? — saaledes spørger Friherren. Hvad sige Folk om min engelske Bæddeløber? — spørger Baronen. Hvad sige Folk om mine Stude? — spørger Landmanden. Hvad sige Folk om

mine Boger, min Talen, mine Klæder, min Fabrik, min Skjonhed og om min Fromhed? — saaledes spørger atter en Anden. — De ere alle nære Beslægtede af Hans Kongelige Hoied fra Guinea! Det er en stor Bildfarelse, naar man indbilder sig, at Hovmod kun er enkelte Stænder, Livsstillinger og Aldere eget! — Ak, nei! det eier tusinde Dragter i sin Garderobe, fra Konge-Smykket og den høieste Embedsmands guldbræmmede Kjole indtil Philosophens lasede Kaabe, og indtil de tynde luftige Kattuns-Klæder eller den djærve Bondeløste, — og Enhver finder der en Dragt, som passer sig for ham — Kæmpen saavel som Dvergen. Hovmodet er overalt det samme; kun sammes Gjenstande, Nttringer og Grader ere forskjellige. Hovmodet er en paatrængende Gæst, og desværre staae alle Porte aabne til hans Modtagelse, og denne Fiende gjælder, ligesom Emigreren, for den bedste Huusven, og hvor han engang har faaet Indpas, der gaar han ikke saa let bort igjen; man maa hensynsløst sige ham Sandheden og vise ham Døren; ja, med Vold maa man kaste ham ud af Huset og strax tillukke Døren, og selv da tør man ikke holde sig for sikker; thi den Forvovne og Kjække finder altid endnu en Bagdør eller skjult Aabning, ad hvilken han atter kan smutte ind. —

Henrik IV, Konge af Frankrig, mødte en Dag i Louvres Gemakker et Menneffe, som

var ham ubekjendt, og hvis Ydre ikke fortaadte noget Raafaldende. Kongen spurgte ham om, hvem han tilhorte! — „Jeg tilhorer mig selv!“ svarede den Fremmede i en opblæst, ringeagtende Tone. — „Gode Ven,“ svarede Kongen „saa har Du en meget eenfoldig Herre!“ — Men Du, min gode Ven! svar og var Du ikke saa stolt, at man ikke behøver at sige Dig Sigt; og lee Du ikke ad Andre, men Andres Daarskab være Din Viisdom og forbedre Dig, ligesom ham, om hvem jeg nu vil fortælle Dig.

Petrus Confalvus, en rig, hovmodig, Lysterne og Forføngeligheden hengiven adelig Ungling og Biskoppen af Valencias' Fætter, kjøbte sig en smuk og herlig udstyret Hest. Paa denne foer han engang, rigt og prægtigt klædt, igjennem Byens Gader, frem og tilbage. Hvor prægtigt travede ikke det stolte Dyr med sine spinkle Been og stolte Manke, idet den tyffede Bidslet! Hvorledes prunkede ikke Rytteren, hvis guldbrømmede Klædning straalende i Solen! Hvilken Ungling fra Valencia turde sammenligne sig med ham! Hvor hans Anstand er kongelig! Hvor godt forstaaer han ikke sin Kunst! Han maa tiltrække sig Alles Opmærksomhed; det kan Ingen betvivle! — Men da han, for at vise sin Kunst, havde altformegit pirret Hesten med Sporene, gjorde denne med Gæt et Sidespring, og kastede Rytteren af paa Gaden i en dyb Møgdyng, og saa fort som en Neger kom den smukke Ungling atter paa Benene. Drengene paa Gaden, ja selv alvorlige spanske Herrer udbrode i lydelig Latter, vegede ad den Ulykkelige, og sagde: „O, hvor har ikke denne hovmodige Pralhans faaet hvad han fortjente!“ Den ydmygede Confalvus var nærved at synke i Jorden, saameget skammede han sig; men den algode Gud oplyste hans Indre og bevægede hans Hjerte, saa at han gik i sig selv og sagde: „Nu seer Du jo klart, Confalvus, hvorledes den utafnemmelige og utroie Verden, som Du hidtil saa stiltigt har tjent, spotter Dig og behandler Dig som en Daare; hvorledes Verden lønner sine Tilbedere med Skam; hvad Bedre har Du nu at vente af den?“ Men det staaer fast, — vedblev han — at jeg fra nu af vil spotte Verden, ligesom den har spottet mig; ja, al dens Pragt og Forføngelig-

hed vil jeg træde med Fødder.“ Saadaane Forsætter gjør man vel ogsaa endnu i vore Dage; dog i denne Henseende var det dog bedre i gamle Dage! Der gaves ogsaa dengang mange Syndere, men naar de gjorde et Forsæt, saa var dette dog fastere, og Uakelige udførte det ogsaa. Jeg kunde anføre mange Exempler derpaa; jeg vil kun erindre om den hellige Robertus. Altjaa: som sagt, saa gjort. Petrus Confalvus besluttede sig heltmodigen til, paa Stedet, at frastige sig Alt, at gjøre Bod, og for Fremtiden at tjene Gud alene. I denne Hensigt traadte han, til stor Forundring for hele Byen, ind i den hæderlige Prædikeorden, i hvilken han beslittede sig paa Dyden med en saadan Iver og Alvor, at han opnaaede en høj Grad af Hellighed og Lærdom. — Dette var et lykkeligt Fald fra Hesten i Møgdyngen, og endnu lykkeligere var hans Opstandelse fra Sydens Smuds til Livets Reenhed og Dydens Glæds! Saaledes bleve med Hensyn til Confalvus Davids Ord stadfæstede: „Hjald deres Ansigt med Skam, og de ville spørge efter Dit Navn,“ v: de blive forladte og foragtede af Verden; hos Dig, o Herre, søge de alene Hjælp og Trost, og til Dig sætte de deres hele Haab.

Ligner Du Confalvus for hans Modgang og Omvendelse, saa søg da at ligne ham ogsaa efter hans Modgang og Omvendelse; dog ingen Sygdom er vanskeligere at helbrede end Stoltheden, og Daaren forbedrer sig desværre, ligesom Krebsen sin Krebsgang. — Jeg kalder den Hovmodige steds en Daare; har jeg ogsaa Ret dertil? Jeg mener: fuldkommen Ret!

Hvoraft er Du da saa stolt? Af Din Videnskab? Saa lad Dig beskjæmme af den viseste Græker, som pleiede at sige: „Det Eneeste, hvad jeg veed med Visshed, er det, at jeg Intet veed, og dette adskiller mig fra de andre Philosopher.“ Med ham skal Du vistnok ikke stille Dig i Rang, men Du kan dog lære Beskedenhed af ham. Hvad Du veed, er snart sagt; men hvad Du ikke veed, det er ikke saa hurtigt sagt. Jeg kunde foreslå Dig tallose Spørgsmaal om Ting paa Jorden og under Jorden, i Havet, paa Himmelen og i Himmelen, saa at Du beskjæmmet maatte forstumme; og Du er ogsaa langtfra

endnu en Socrates eller een af de syv Vise. Og desuden hedder det jo ogsaa: „At vide er lettere, end at gjøre;“ og: „Ikke: at vide Meget, men: at gjøre Meget, er velgjort,“ og: „At vide, at kunne og at ville — gjør den gode Mester,“ og: „Kæde Folk vide det, de Tapre gjøre det.“

„Eller er Du stolt af Dine Jorder? — Da Alcibiades engang pralede af sine Godser og Lyksteder, førte hans Lærer, Socrates, ham hen for et Landkort over Grækenland. „Vil mig dog hvor Attika ligger!“ sagde Socrates. Alcibiades viste ham det. — „Hvor ligge da Dine Godser?“ — „Jeg seer dem ikke her.“ „Og Du er stolt af en Fingersbred Land, som man ikke har fundet det Umagen værdt at antyde med en Streg?“ — Og Du, min Ven! er maaffee langtfra saa riig som Alcibiades, Din Herregaard eller Din Bondegaard ere hverken angivne paa et General- eller et Specialkort, — og Du gjør Dig dog saa stor og vigtig; — mon Du ikke er en stor Daare?

Glimrer Du maaffee med Dit Guld? Men det er dog i Grunden død Jord, og kan alene ikke give Dig noget Værd; og det besjendte Lastdyr bliver hvad det er, enten det bærer Guld eller Ambra. Du har heller ikke selv erhvervet Dig Din Mammon, men arvet den, og hvo veed, om ikke Infernes Sveeddraaber og de Foraldrelosets Lærere slæbe ved den, eller om der ikke deriblandt ere Blodpenge, som man ikke vil have i Tempel-Statuen! og maaffee bliver kun Lidet tilovers, naar man stiller det Retfærdige fra det Uretfærdige. Da hedder det ogsaa: „Rigdom har Drævinger og har intet blivende Sted!“ og: „Hvo som vil blive rig, maa først kaste sin Sjæl bag Pengeskisten!“ og: „Hvad hjælper det at have mange Penge i Kisten, naar Djævelen har Nøglen dertil?“ Du er jo ogsaa i Grunden ikke engang Gods-eier, men kun den høieste Godsherres Forvalter; ja Du er kun det Bud, som under mange Sveeddraaber, mange Farer, Sorger og Vængstelser maa slæbe Guldets svære Byrde hen til Evighedsens Porte, hvor Døden først tager Byrden fra Dig. — Alt dette burde dog rimeligviis afsjæle Dit Hovmod.

Maaffee er det Din Skjønhed, som gjør Dig stolt? Men: „den skjønne Skikkelse taber

sig snart! — Skjønhed forgaaer, Dyden bestaaer! Skjønhed er ikke et Arvegodt.“ Enhver Dag plukker en Rose og en Lillie af Dit Ansigt og nogle Haar af Dine deilige Lokker, og giver Dig istedet derfor en Fure mere i Ansigtet; hos Menneket bliver Sommerfuglen til Larve, og det meget hurtigt; og Kirkegaardsbloster spire snart frem for os Alle. I den korte Besiddelse af Skjønhed kommer Du let til at kjøbe Dig Synd og Ulykke, og for dette hurtige Tab at høste Tilfidsættelse, Foragt og Haan. Sandelig, Legemet, denne Dødens Livegne, denne Ligets Broder, skulde ikke broute!

Eller gjør Din Klædning Dig maaffee forjængelig? — Umuligt! Dersom Sjælens Klædning, Legemet, allerede har lidet Værd, hvor meget mindre da Legemets Klædning! Hvo vilde gjøre sig til af, at han bærer den Uld, som et Dyr har fornødig, eller den Silke, som en Drm har spundet og som skal fortæres af en Drm! Hvo vilde prunke med en Klædning, som kun minder ham om hans Svaghed ligeoverfor de døde Elementer og om Ursagen til vor Skam, og om Synden?! Desuden siger man med Rette: Den rigeste og pragtfuldeste Paaklædning er ofte foret med Hjertehag! Klædningen skjuler, men forbedrer ikke det onde Hjerte! Endogsaa den smukkeste Klædning bliver omfider dog en Hverdagsklædning.

Eller er det maaffee Dit Held og Din Lykke, som gjør Dig forjængelig? Alt Daarskab! Alt er Daarskab! Har man naaet den attraaede Lykke, saa stræber man strax atter efter et høiere Trin, og saaledes stedse høiere og høiere, og aldrig, nei! aldrig er man fornøiet, aldrig siger man: nu er det nok! Vil Du høre den korte Historie om alle de jordiske Goder, paa hvilke Du har bygget Haabet om Din Lykke; vil Du have en nærmere Beskrivelse om selve Lykken? — Paa et høit og steilt Bjerg pranger og glimrer en gylden Borg, men den er spærret med Laas og Slaa. Ved Bjergets Fod ligger en Mængde af lamme, halte, lemlæstede Menneker, som gjerne vilde stige op ad Bjerget for at naae til Lykkens Hjem, men formedelst den slibrige og brat gaaende Bei vare de styrtede ned. Hovmod trak dem ved Haanden op, men den stærkere Misundelse trak dem ved Frakteslign

atter tilbage. I det guldne Slot thronede Lykfaligheden som en Dronning med smilende Læber, af yndig, fortryllende Skikkelse, prangende i Guld og Edelstene. En Hofmand saae efter den med Forundring og Længsel. Haabet, iført en blomsterlig Kjole med Binger, tog ham ved Haanden, som om det vilde indføre ham hos Dronningen. Men Vind, List og Rænker lukkede ham Døren, Haabet sloi bort og lod den Vestyrkede gaafe ene. Dog Vind og List toge fat paa ham, og overgave ham til Tjenstfærdigheden, denne udleverede ham til Arbejdet, og dette skænkede ham bort til Sygdommen og til Alderdommen. Da vilde selv disse ikke længer have ham, og viiste ham Døren. Undervejs mødte han Angeren og Stamfølelsen; disse overrakte ham en Betlerstav, for at han, støttet paa den, kunde vandre i Glendigheden. — Dette er et sandfærdigt Billede af Lykken og paa alle dem, som tilbede den og ere stolte af det naadige Blik og Smil, som Dronningen har værdiget dem.

(Fortættets.)

Et Vidunder.

Andagten til det allerhelligste Alterens-Sakramente bevægede den hellige Biskop Frantz af Sales til, paa en Reise i Frankrig at besøge Byen Dole, for der i Domkirken at tilbede den i samme opbevarede hellige Hostie; og han gjorde dette med den inderligste Andagt, som han selv skriver i et Brev til den hellige Franciska af Chantal. — Den stadfæstede, men dog kun lidet bekendte Historie om en vidunderlig Begivenhed med denne høihellige Hostie vil uden tvivl være af Interesse og tjene til Opbyggelse for vore fromme Læsere; derfor meddele vi samme her i Korthed. — I Abbediet Favernei, i Erkebispedømmet Besangon, pleiede man ved Pintsfesten, i Anledning af en vedtagen Andagt, efter Aftengudstjenesten at fremstille det høihellige Alterens-Sakramente foran Choret's Afdeling. I denne Hensigt henstillede

man ogsaa den 24de Mai 1604, som sædvanlig, ved Jerngitteret der, et Træbord, hvorpaa man havde lagt et Teppe, og anbragte paa samme et med Silkeforhang prydet Tabernakel, som blev forhøiet ved nogle Trætrin, og bedækket ved en derover befastet Baldakin. Man satte Lysfager og Glasfaale, som tjente som Lamper, omkring; en Altersteen af Marmor blev lagt i Tabernaklet, og en sølvforguldt Monstrants med den hellige Hostie blev sat ind i samme, for saaledes, saalange Festdagene varede, at forblive offentlig fremstillet til alle Andægtiges fromme Tilbedelse. — Men den følgende Morgen fandt man hele Stedet bedækket med Iul. — Formodentlig var en af Glaslamperne sprungne om Natten, og den brændende Lunde havde antændt Alteret. Ikke blot Teppe, Forhænge og Alterklæder vare brændte, men ogsaa selve Baldakinen paa den Deel nær, som bedækkede det Høiværdige Sakramente; ligeledes vare Bordet og Tabernaklet med sine Trin brændte; men Alterstenen, hvorpaa Monstrantsen havde staaet, var falden ned og gaaet i stykker; kort sagt, Alt, hvorpaa Monstrantsen havde hvilet, var ødelagt af Ilden. Og see! Monstrantsen selv, samt begge Glasfene som indesluttede den høihellige Hostie, havde, omgivet af den heftige Ild, ikke alene ikke lidt nogen Bestadigelse, men uden anden Understøttelse end ved Guds Almagts Kraft, stod, eller rettere sagt, svævede den i fri Luft paa sin forrige Plads! — Tusinder af Mennesker, som fra hele Omegnen ilede til Favernei, saae Begivenheden, som omtrent vedvarede 33 Timer. Endelig om Pintsfirsdag henimod Kl. 10, da Præsten, som holdt Messe ved Høialteret, under Forvandlingen opløstede det høihellige Sakramente, hørte alle Folk en Bellid i Luften, som af en Solvkløkke, efterat iforvejen et af de Lys, som brændte foran den hellige Hostie, tregange, uden synlig Aarsag, udsluktedes for Alles Dine. I samme Dieblik begyndte den svævende Monstrants at dale ned, og derpaa, efter en kort Stillestaaen, at bevæge sig frem til en Fod, som man havde beredt for den i nogen Afstand, hvor den blev staaende.

Erkebiskoppen af Besangon lod nogle Dage efter i Consistoriet Sagen undersøge for den kanoniske Ret. Efter Afhørelsen af 52' ufor-

fastelige Dienvidner blev det erklæret for et virkelig Vidunder, og Erindringen derom forøvet ved en paabuden aarlig Høitidelighed i hele Bispedømmet. Den vidunderlige hellige Hostie blev af Klosterets Abbed anbetroet Domkirken i Dole, hvor den siden hin Tid bliver tilbedet.

Ovenstaaende er taget af det af Krapf, Dr. og geistlig Raad i Augsburg 1811 udgivne Skrift: „Die Schule der wahren Frömmigkeit etc.“

Den hellige Vincentius af Paula.

(Fortsat.)

Man lod ham da formedelst hans ligefremme Væsen enten gaae sin Vej, eller man fandt, naar man gjennemfegte ham, iffun tomme Lommer. Lidt efter optog han da atter sin Byldt, som Røverne vare gaaede forbi. Men det rygtedes altid mere, at Broder Mathæus altid ombrogede Penge. I hele Landet talte man om ham; men alle Gfterstræbelser, Forfølgelser og røveriske Anfald vare forgjæves. — Endog Dronningen forlangte at see ham, og spurgte ham om, ved hvilken List det var blevet ham muligt at undgaae saamange Farer? Hans Svar lod: „Vincentius beder, og jeg reiser sikker!“

Hvorfømhelst Nøden vilste sig, var den hellige Vincentius rede til at hjælpe. Kæppe vare de dybe Saar, som Krigen havde slaet i Lothringen, nogenlunde lagte, førend de to Provindsfer, Picardiet og Champagne, ligeledes bleve haardt truffne af Krigens Svøbe. I hiint Felstog, som Marskal Du Plessis Braslin foretog i Picardiet i Sommeren 1650, blev den kongelige Hær hjemsogt af en Sygdom og var uden Hjælp. Reifende fortalte i Paris om Soldaternes Glendighed. Saasnart som Vincentius erfarede deres Nød, gif han til Præsidentinden Herce, af hvem han strax erholdt 500 Livres og saamange Levnetsmidler, at han kunde affende Missionspræster til de Forladte. Men begge Præsterne traf paa Landeveiene og paa Markerne en saa stor Mangde

Ulykkelige, at Forraadet strax var fortæret. Foruden Soldaterne vare tillige ogsaa Landbeboerne udsatte for den stærke Hungersnød. Men hvorhen skulde Vincentius vende sig, da han i ti Aar havde ost saa rigeligen af Næstens fjærlighedens Kilder, at han, efter de af Collet efter de tilforladeligste Documenter gjorte Beregninger, i det Hele havde tilveiebragt en Sum af 2 Millioner Livres for de hungrende Lothringer? Omendføndt de velgjorende Dammers Selskab havde Byrde nok med at forjorge Gattebørnene, saa vovede Vincentius alligevel, ved denne paatrængende Nød, at lægge Beslag paa dets altid utrættelige Goddædighed. De vilste sig strax beredvillige. Da nu desuden Erkebiskoppen af Paris i sine Prædikener havde anbefalet alle Troende at lægge sig hine Provindsers Nød paa Hjertet, kunde Vincentius snart affende 16 Missionairer med Penge og Levnetsmidler. Skraffeligt var den Glendighed, som disse Missionairer fandt i hine Provindsfer. I Egnen af Guise, Laon og Fére vare slet Frukt, vilde Rodder og Brød af Alid den eneste Føde; derfor rasede de frygteligste Sygdomme allevegne. Mange døde uden Skriftemaal og uden et aandeligt Trostens Ord. Eigene bleve liggende ubegravede paa Landeveiene, og foregedede saaledes Sygdommens Døde. I Provindsen Frérache havde der allerede i mange Uger været Mangel paa Brød bagt af Bygkild, som kun endnu de Rige havde; de Andre maatte leve af Fjirbeen, Frøer, vilde Rodder og Urter. De fleste Sognepræster vare enten døde eller laae syge. Kirkerne vare udplyndrede. I Bispedømmet Laon var Guds tjenesten ophørt i et Hundrede Kirker. — Da Marskal Du Plessis havde beseiret Erkehertug Leopold og Turenne den 15de December 1650, bleve 2000 Spaniere liggende ujordede paa Balpladsen. Omendføndt Ulve og Hunde, paa Grund af Aarstiden, formindskede Faren for Pest, saa var dog Luften rundt om smittet. Vincentius sendte derfor 100 Daler, for hvilke Missionairerne kunde leie Folk, der under deres Tilfyn begrove de Døde. —

I St. Ouintin lede 2000 Indvaanere Hungersnød. Foruden de 350 Syge i Byen, kom der endnu 400 til fra Landet. Men Borgerne udjoge i deres Nød Halvdelen af Byen; nogle Dage derefter fandt man

Eigene af alle de Bortdrevne liggende paa Landeveien. Borgerne havde allerede besluttet, ligeledes at bortdrive de endnu tilbageblevne Syge, da den hellige Vincentius' Missionairer kom dem til Redning. — I næsten 16 Aar varede Nøden i disse Provindser. Men hvor stor var den Sum, som Vincentius havde oversendt? I de første Aar beløbe de af ham indsamlede Almisser sig til 20 á 30,000 Livres maanedlig; men i et Aar vare de 180,000 Livres. Fordelingen af disse store Almisser forestod en af Vincentius affendt Missionspræst. Disse ordnede Alt, og den Hellige forelagte de indsendte Beretninger i de ugentlige Forhandlinger i de velgjørende Damer's Selskab, hvor da videre Beslutninger toges. Man tænkte paa enhver Nødterfighed. Var den trængende Nød nogetsteds at afhjælpe, saa sørgede man for Linned og Klæder, for Kirke- og Agerdyrkningsredskaber, og for Ufæd. De fromme Damer paatog sig endvidere Forsjærdigelsen af Klædningsstykker; for Born, Koner og Mand bleve Klæderne tilfaarne og syede, og saasnart som nogle hundrede Ulykkelige vare opladte, meldte sig atter Andre, som vare ligesaa forladte og nødlidende, saa at Damerne altid vare i fuld Beshæftigelse.

Bed denne Omfjorg for Provindsen bleve de Fattige i Paris ingenlunde forglemte. Den Hellige opbod Alt hvad han formaade, for ogsaa her at aiterre Laarerne og stille Hungeren. Han gik fra Huus til Huus. Den ærverdige, af Livets Sorger nedboiede Olding blev imødekommen allevegne, hvor ellers en Anden ikke var bleven hørt.

Naar man betragter den Virksomhed, som han paa en forbausende Maade udfoldede for at lindre Nøden; de Stiftelser som han grundede i forskjellige Diemed; Missionerne som han, opfordret af Pave Innocents X, altid med største Held lod holde i Frankrig, Tunis, Algier, Rom, Polen, Hebriderne, Piemont, Corsica, Genua, Irland og iblandt Herningerne paa Madagascar, saa tør man sige om ham, at enhver Time af hans Liv var betegnet ved Velgjerninger. Men under alle disse Sorger og Anstrængelser forglemte han aldrig Omfjorgen for sit indre Liv; hver Morgen Kl. 4 stod han op, og anvendte en betydelig Deel af Morgentiden til den betragende

Bon. Aldrig kom han hjem fra en Forretning, uden at have tilbudet det hellige Sakramente i Kirken. Om Aftenen pleiede han altid at forberede sig til Døden. Netop i hans indre Livs Fylde maae vi søge Kilderne til de forbausende store Næstenfjærlighedsværker. Under alle disse Moisommeligheder og Arbejder naaede han en Alder af 85 Aar. Han døde den Næstfærdiges Død den 27. Septbr. 1660 efter at have modtaget de Døendes hellige Sakramenter. — Da Cardinal de Noailles lod hans Grav aabne i Aaret 1712 i Overværelsen af mange Vidner, fandt man hans Lig endnu ganske uforandret, uden ringeste Tegns paa Forraadnelse. Efter at man havde undersøgt denne Guds Tjeners Levet, hans heltemodige Dyder og Undergjerninger blev han i Aaret 1729 erklæret for Hellig af Pave Benedict XIII.

Den under hans særdeles Beskyttelse stillede og efter ham kaldte „Vincentius-Forening“, som stiftet i Paris, snart udbredte sig over hele Frankrig og Belgien, og i de senere Aar ogsaa har begyndt sin velsignelsesrige Virksomhed i Tydskland, er et tro Billede paa den Helliges Liv og Virken. I og ved denne Forening skal den hellige Mand's Mand, som viiste sig virksom i saa store Kjærlighedsværker, vedblive at leve. Foreningen indskrænker derfor ikke sin Virksomhed udelukkende til en enkelt Side af den menneskelige Glendighed, men Historien viser os, at dens Blik var henvendt paa alle det menneskelige Samfund's Saar. Sammes Medlemmer leve i Kirkens Tro og Kjærlighed, og derfor søge de at forene Omfjorgen for Legemets Vel med den for Sjælens Frelse. Ved Opmuntringer og Formaninger, ved Bon og isærdeleshed ved et dydigt Levnets Exempel ville de under rigelige Almisfers Uddeling tillige befordre Sjælens Frelse. Ligesom alt Godt, saaledes har ogsaa denne Forening fra en lille, ubetydelig og ydmyg Begyndelse udfoldet sig til stor Betydning og Virksomhed.

(Sluttes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Det i Rom udkommende officielle Blad: „Giornale di Roma“ er i den nyeste Tid flere Gange bleven foranlediget til, skarpt at dable den Samvittighedsløshed, hvormed Aviser og Blade af en vis Farve meddele de meest urimelige, usande, aldeles ugrundede Efterretninger fra Rom og Kirkestaten, vist ikke i anden Hensigt, end for at gøre den pavelige Regjering saa forhadt og foragtelig som muligt. Næsten i alle catholiske Aviser føre Correspondenterne fra Rom Klage over disse saakaldte oplyste Blades uforkammede Udseer. Saaledes er f. Ex. den Beretning, som flere Aviser for ikke længe siden meddeelte, om et Oprør i Civita vecchia paa Grund af en formeentlig Ophævelse af denne Byes Toldprivilegier, aldeles usand og fuldstændigen greben af Luften; tværtimod paa samme Tid, hvor disse Blade lode opstaae et Oprør i Civita vecchia, vare denne Stads Beboere i Færd med at høitideligholde Jesudage og i en offentlig Manifestation at tilkjendegive deres Tilfredshed med de af den pavelige Regjering trufne Anordninger. — Forskjellige Blade havde berettet, at den pavelige Delegat i Ravenna, Mons. Stefano Rosini, var myrdet ved et Pistolfud af en Demokrat. Denne Prælat opholder sig for Diebliffet i Rom, og dersom alle de Embedsmænd, hvilke de revolutionaire Blade have angivet som myrdede, befinde sig saa vel, som Mons. Rosini, saa kunne de ønske sig til Lykke. — Ligesaa faldte og ugrundede ere de Meddelelser, som flere Aviser have givet, om at 150 til 200 Personer vare blevne arresterede paa Grund af det forsøgte Oprør i August Maaned, — at det franske Politi havde opdaget denne Sammensværgelse, — samt at den hellige Fader ifølge denne Sammensværgelse ikke mere lader Nogen komme i sin Nærhed, naar han gaaer ud. — Enhver, som vil høre og see, hvad hele Staden Rom kan høre og see, maa vide, at Arresterernes Antal ikke overstiger nogle og 40; — at den pavelige Øvrighed har handlet aldeles selvstændig i denne Sag; — samt at den hellige Fader efter Sædvane gaaer dagligen ud, at det staaer enhver Troende, endogjaa de ommeldte Blades Correspondenter, frit for, at nærme sig ham og at modtage hans Betsignelse; at man meget ofte kan møde Paven, naar han spadserer i Nærheden af Byen, at for kort Tid siden selv endnu en Kjøbenhavnner, en Dreng fra den catholiske Menighed i Kjøbenhavn, har mødt Hs. Hellighed paa Veien og blev paa det Venligste tiltalt af den hellige Fader; at han paa St. Mikkeisdagen har tilføds begivet sig igjennem en uoverffuelig Menneffemængde til Kirken:

Madonna dell'Orto, for at tilbede det der til offentlig Tilbedelse fremstillede allerhelligste Sacramente. — Bedrøveligt er det vistnok, at de Aviser, som have saa læsindigen udbredt saadanne usande Beretninger, siden næsten aldrig beqvemme sig til at optage de af „Giornale di Roma“ givne Berigtigelser i deres Spalter. Dog her er og bliver det kun altfor sandt: hvad man med utrolig Uforkammedhed altid forekaster os Katholiker og især Jesuiterne, at vi nemlig følge den aldeles forfæstelige Grundsætning: „Diemedet helliger Midlet!“ — Det gjøre netop vore Anklagere sig skyldige i; deres Diemed og Formaal er: at nedrive Kirken og Alt hvad der nogenlunde staaer i Forbindelse med Kirken; og intet Middel er dem for slet til dette Formaal; Bagvaskelse, Fordreielser, vrang Fremstillinger o. dsl. Alt er godt, Alt er dem hjærkomment, de tænke: calumniare audacter, semper aliquid hæret! „Bagtael kun kjæft, Noget bliver dog altid hængende!“

Den 30. October er den ærværdige P. Andreas Bobola, Præst af Jesu Selftab, i St. Pederskirken i Rom, under store Høitideligheder, bleven erklæret for Salig. Den Salige er i Aaret 1657 død Martyrdoden, idet han blev myrdet af de skismatiste Græfere i Rusland for sin catholiske Troes Skyld. I Tidsrummet af omtrent eet Aar ere nu allerede tre Medlemmer af Jesuiterordenen erklærede for Salige, den salige Claver, den salige Johannes af Britto og den salige Andreas Bobola. —

Sardinien. „Echo du Montblanc“ meddeler, at den frakaldne catholiske Præst, de Sanctis, vil faae et Kald ved det lille Capel, som den Waldensiske Sect har bygget i Turin. Den Ulykkelige! Bemeldte Blad bemærker desangaaende, at dersom Nogen vilde spørge efter Aarsagen til denne Præsts Frakald, saa maatte man rigtignok svare ham med de Ord, som Erasmus sagde: „I de sidste Aarhundreder begynder eller ender alle frakaldne Munkes og Præsters Historie, ligesom Comedien, med — Gistermaal.“ — Den for nogen Tid siden frakaldne Franciscaner munk P. Corrado har offentlig gjort Bod for sit Feiltrin og er vendt tilbage til den hellige Kirkes Moderkjød.

Frankrig. Den 1. November var i Paris en død og sorgelig Dag for Politiken; thi paa Grund af Allehelgensdagen vare ingen Aviser ydkomne; der var altsaa intet Nyt at fortælle eller at omtale. Hvor mangen En, træt af de sidste Ugers Travshed i Politiken, har vel ikke glædet sig over, endelig at finde en Hviledag og istedetfor at gaae til Cafféen, at kunne begive sig til Kirken! I detmindste vare paa samme Dag alle Kirker i Paris overfyldte. Dette er vistnok et glædeligt Tegn, dog bemærker man forresten det Samme paa alle store Høitidsdage. Den læsindige Parisjer,

som henlever sine Dage temmelig ubekymret, i stor Ligegyldighed, vender, om end ikke meget hyppigt, dog undertiden tilbage fra sit Hverdagsliv og tænker paa noget Hoiere og Alvorligere. I Paaskengen er dette især meget paaafaldende, og dette Syn stemmer da den ellers lidt uwillige Jagttager noget mere forsonlig. Saaledes var det ogsaa den 1. Novbr. — Om Eftermiddagen samme Dag droge Hundredetusinder hen til Hovedstadens forskjellige Kirkegaarde, isærdeleshed til Père-Lachaise, for at smykke Gravene med Krandsje til den følgende Dag, Allesjalesdagen. Paa samme Dag vare ogsaa flere Boutiker lukkede end ellers; og Alt i Staden gjorde et behageligt Indtryk og havde et festligt Udseende.

Spanien. Udenrigsministeren har givet Ordre til at indrette en særegen Kirkegaard for de protestantiske Christne i Madrid.

Schweits. Generalvikaren i Freiburg har udstedt et Circulaire til Kantonens Geistlighed, i hvilket han anordner offentlige Bonner i Kirkerne for den landsforviiste Bisop Marilleys Tilbagekomst; tillige anbefaler han Geistligheden, at virke paa Folket, for at dette i Fremtiden ikke mere gjør voldsomme Skridt imod sin nærværende Regjering.

Tyskland. „Indvielsen af Hoialteret i Domkirken i Speyer.“ — Dette er Overtskriften for et Hyrdebrev, som Biskoppen af Speyer har rettet til alle Bispeddømmets Præster og Troende i Anledning af Domkirkens heitidelige Aabning i denne Maaned. Efter at den hviærverdige Overtyrde i samme med Glæde har forkyndt Fuldbendelsen af Domkirkens indvendige Udmykning „ved tvende Kongers, deres Majestæter Kong Ludvig I. og Kong Maximilian II's hoimodige Gæmildhed og fromme Kunstfands“, og henviist til dette Gudshuus' høie Betydning, da det jo er otte tydske Keiseres Gravsted og hele Bispeddømmets Moderkirke, gaaer han over til at beskribe Sammenhængen i Domkirkens kunstfulde Malerier, og beviser, at Middelpunktet af alle de guddommelige Kjendsgjerninger, som Christendommen aabenbarer os, er Forløsningsofferet, som paa Alteret gjentages paa en ublodig Maade. Deraf tager han Anledning til at tale om Alterets Form, Betydning og dets Indvielse, og slutteligen udvikler han Læren om det blodige og ublodige Offer i den nye Pakt, og knytter dertil heldbringende Formaninger for alle Præster og Troende. — Biskoppen af Speyer har ogsaa indbudt Forstanderskabet for Kolner Domforeningen til at tage Deel i Hoi-tidelighederne; og det er allerede besluttet, at en Deputation fra sammes Forstanderskab skal følge Biskoppens venlige Indbydelse.

England. I de sidste 30 Aar ere 274 catholiske Kirker og Capeller byggede i England

og Wales; 71 siden Aaret 1840; i det Hele gives der nu i England og Wales 875 catholiske Kirker og Capeller. 1839 vare der 536 catholiske Præster, nu gives der 875.

Belgien. Fra Brygge have vi følgende interessante Meddelelser: En srafalden Præst, ved Navn Bekmann, som redigerede et slet Blad i det flamske Sprog, har for for: Tid siden ladet sit Blad ophøre; i sammes sidste Nummer bad han sine Læsere om Forladelse for den Forargelse, han har givet dem; trak sig tilbage fra det offentlige Liv og udsonede sig med Kirken under Tegn af oprigtig Anger. Han erklærer nu, at han i alle de Aar, som han har tilbragt i Apostaten og tilsyneladende i fuldstændig Bantro, dog ikke har ladet gaae en Dag forbi, paa hvilken han ikke bejvaldt den hellige Jomfru Maria om hendes Forbøn. En Sognepræst fra Brygge var fornylig i Selskab med en Lægmand, hans Ven, vendt tilbage fra Rom. Paa deres Tilbagereise kom de igjennem Ars; en lille Landsby i det sydlige Frankrig. Den derværende Sognepræst, en ærverdige Olding, har Lov for stor Hellighed, og sjerni fra komme dagligen mange Hundreder til ham, for at skrifte hos ham eller for at spørge ham til Raads i vigtige Anliggender. Sognepræsten fra Brygge bad ham om, endnu samme Dag, under hans Nærværelse, at frembære det hellige Messjeoffer for en uheldelig srafalden Præst; hvilket den fromme Olding fra Ars opfyldte med Glæde. Da Sognepræsten kom tilbage til Brygge var den første Nyhed, han horte: at Bekmann havde skriftet! —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag den 20. Novbr., den 27. Søndag efter Pinte og den sidste i Kirkeåret. — Marias Offring. — Broderskab til Marias hellige Hjerte. — Dagens Epistel: Jesu Sir. 24, 14—16. — Evangel.: Luc. 13, 27—28. (Søndagens Epistel: Coloss. 1, 9—14. — Evangel.: Matth. 24, 15—35.) Gudsstjeneste: Rom. Kl. 8 og 12 stille Messje. — Kl. 10 Hoimesse med Brødfiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Brødfiken paa Tydsk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trøkt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theßfal. V. 21.

Nr. 9.

Søndagen den 27de November.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. M. Blaukensteiner, N. Kjøbmagergade 68 og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Den hellige Advent.

O Emmanuel veni!

Hvorledes Tiderne end monne stifte, hvorledes alle Tingenes Skikkelse end monne forandres: Jesu Kirke vandrer uforanderlig den Den af Gud anviste Bane. Om det under tiden i stormbevægede Tider end maatte synes som Verdens Grundvolde rystedes — Jesu Kirke er stedse bleven den samme; Kirkens Tider og Fester, dens Lærdomme, Institutioner og Love, dens Aand og dens Liv have ikke forandret sig. Kirken begynder ogsaa i Aaret 1853 sit Kirkeaar og sine Høitiders Kredsløb, som tilforn. Fortidens Storme, Nutidens Uroligheder have ikke kunnet forstyrre Kirken i dens indre, aandelige Livs rolige Gang; ja, Kirken trækker sig netop desto mere tilbage i sit indre Liv, jo tydeligere og større Fordærvelsen i Udenverdenen bliver. Saaledes staaer Solen paa Firmamentet; ophøiet over Jorden udgyder den Lys, Liv og Varme over hele Naturen. Skyer kunne nok omhulle den, Storme kunne vel fordunkle den, men de kunne ei forandre den og ei fordærve den! Den vandrer sin rolige Gang endog bag Skyerne; dens Lys straalet og brænder endog midt under Stormen! Efter altid lige Love gjentages Dpgang og Nedgang, Dag og Nat, Stjerner-

nes Kredsløb, Aarstidernes Skifte, Livet i den hele skjønnede Natur. — Hvad Solen er paa Himlen, hvad den er for Stjerneverdenen og for det naturlige Liv, det er Kirken paa Jorden, det er Kirken for Naadens Liv og i Aandernes Rige.

Altid eens og uforanderlig staaer Jesu Kirke der iblandt Mennekeslægten; den udbreder Lys, Liv og Varme, Lykke, Fryd og Fred — den er en høiere Aandens Dal. Skyer kunne nok omhulle den, Storme kunne vel fordunkle den, men de kunne ei forandre og ei fordærve den. Mildt og blidt straalet dens Lys endogsaa midt under Uveirstormene i den dybt fordærvede Tid. Ligesaa lidt som Solen uden Herrens Villie kan ophøre at lyse og at varme, ligesaa lidt kan Kirken unddrage sit Lys selv for den dybt nedsmunkne Verden; og ligesaa lidt som alle Jordens Magter formaar at løsrive Solen fra Firmamentet, ligesaa lidt kunne de bortrykke Kirken fra den Klippe, paa hvilken den er bygget. Og naar den fordærvede Elægt har længe vandret vild i Nat og Mørke, saa maa den altid paany udstrække sine Arme efter den hellige Kirke, for af denne at gjenvinde det tabte Lys og ved dens Straale at varme sig i den stivnende Kulde.

Som altid, kun med endnu større Eftertryk, end tilforn, begynder Kirken ogsaa iaar sit Kirkeaar og den hellige Adventstid med Apostelens

mægtige Maneraab: „Fratres, hora est jam nos de somno surgere!“ „Brødre, det er nu Tid for os at opvaagne af Søvn!“ (Rom. 13, 11.) Adventstiden gjør isærdeleshed i vore nærværende Tider et særeget Indtryk paa os; Kirken staaer jo ogsaa i en levende Forbindelse med Tiden, og Kirkens Tider faae ogsaa ved Tidsforholdene en særegen Betydning og, saa at sige, et livligere og stærkere Præg! — Naar vi høre dette Kirkens Opdraab til Gud, naar vi udtale Ordet: Advent og derved tænke paa den Advent, som Nutiden og Verden ønske, naar vi høre de deilige Adventsange, som i denne Tid gjenthyde i vore Tempelers Haller, naar Kirken dagligen ved sine Præsters Mund gjentager det længelsfulde Raab: „O Himle, drypper fra Oven, og, Skyer, nedregner den Retfærdige! Jorden aabne sig og lade Frelseren fremspire!“ — da fremtræder, ret levende Tiden med al dens Ulykke og Glendighed, med dens Lidelser og Skrøbeligheder, med dens Haab og Længsel for Sjælen, og det forekommer os, som den hellige Adventstids alvorlige Ord netop vare nedskrevne for vore Dage og lagde Kirken i Munden netop for vore Forholde. — Naar Kirken synger: „O Emmanuel (o: Gud med os!), kom og frels os!“ — hvo skulde da ikke oplydes af en hjertelig Længsel efter denne guddommelige Emmanuel, som alene kan redde og frelse den af Gud forladte Tid! Hvo hengiver sig ikke gjerne til det Haab, at Emmanuel vil komme og forløse den sunkne Slægt? Hvo vilde ikke ønske, at den Tid snart vilde komme, hvor alle Folkeslag og alle Nationer atter vare forenede i den ene, hellige, levende Tro, og i denne som fra een Mund og fra eet Hjerte vilde istemme Kirkens Sang: O Emmanuel, o Gud med os, o kom og frels os Alle! — ?

Dog, denne Emmanuel er endnu langt fra os! Med Bekymring og bange Aensler see vi Fremtiden imøde. Den fordærvede Slægt har stødt Emmanuel langt fra sig. Emmanuel betyder: „Gud med os!“ og Verden siger: „Gud fra os!“ — Man længes efter en Advent, efter en bedre Tids Ankomst; men man vil bygge denne bedre, gylbne Tid uden Gud og uden Kristus. Har man i vort oplyste 19. Aarhundrede ikke endnu opkastet

det forunderlige Spørgsmaal: om Staterne skulle regjeres med Gud eller uden Gud? — om Fyrsterne ere Fyrster af Guds Raade eller af Folkets Raade? — O, alle disse vise Bygmestere! de have endnu ikke forstaaet og begrebet den sande Emmanuel, og derfor bygge de forgjæves. Man følger i vor Tidsalder ubevidst aldeles hedenstke Grundsætninger; man indbilder sig, endog at kunne herse over Emmanuel; men derved graver man sig sin egen Grav. „De gamle hedenstke Ideer om Staternes og Folkens Belsærd,“ hedder det i et Skrift, „synes at være døde, men under den mørke Stat opstige de fra Graven og holde deres spøgelsesagtige Omgang iblandt de Levende. De udsuge da det varme Hjerteblod fra det kristelige Samfund i Familierne, Menighederne, i Kirken og i Staten.“ Med inderlig Bedrøvelse betragte vi Nutidens urolige, menneskelig-hedenstke Bestræbelser. — Endnu intetsteds har den sande Emmanuel vundet fuldstændig Anerkjendelse, endnu intetsteds bemærker man den sande Længsel efter denne eneste Rædningsmand! — Idet vi med Længsel see en bedre, en lykkeligere Fremtid imøde og have den fuldeste Overbeviisning, at kun Emmanuel, kun Kristus og Hans hellige Kirke kunne og skulle skaffe en i Sandhed bedre Tid, sige og bede vi: O Emmanuel veni! O kom, o kom, Emmanuel! Kom og nedlad Dig i Fyrsternes og i Folkens Hjerter og red den sunkne og forvildede Slægt! Forbered dem bedre Tid og nedlad Dig, som fordum i den hellige Julenat, og forny og omstøb Menneskenes Hjerter!

De 4 Uger i den hellige Adventstid skulle indbilledliggjøre de 4000 Aar før Christi Komme, det Mørke og den sorte Nat, den Sorg og Trostesløshed, den Fordærvelse, som rugede over den hedenstke Verden og over hele Menneskeslægten uden Emmanuel, uden Kristus, uden Frelseren. Og mon vor Tid ikke bærer mange Træk af hiin ulykkelige Tilstand i den hedenstke Verden? Gives der i vore Dage ikke Tusinder, der ønske de hedenstke Tider, som gylbne Tider, tilbage, Tusinder, der leve som Hedninger? — Mon Troen ikke er kolnet i Tusinder, mon den i Tusinder ikke er aldeles slukket? Er det ikke blevet vinterligt i mange Hjerter, foldt, som i December Maa-

ned! Er Bantroen ikke vild og forvirret, sørgelig og trostesløs, deelt, sanderreven og adspiltet i sig selv, som Hedenstabet? Mon der i vore Dage ikke bedrives Laster, som man ikke kjendte større i Hedenstabet? Mon Belyst og Utugt, navnlig i de større Byer, ikke have naaet en Grad, der oppvækker Rædsel og Frygt i alle Godes Bryst? Mon Børnenes Opdragelse, dette hele Samfundets Cardinalpunkt, ikke er bleven aldeles hedenst, saa at vore Dages Børn tidligere tænke paa Theatre, Baller, Livoli, Casino, Skjønhed, Pynt o. dsl., end paa Gud, Bøn, Dyd, Fromhed og Kirke? snarere og hellere læse i Dumas' og Eugen Sue's Smuds-Romaner end i Katechismen og i Psalme- eller Bønnebogen? Mon Forsamlinger, Kamre, Thinge og Stænder kunne høve denne Skade i det menneskelige Samfund? Mon Solons Forsamling har kunnet redde Grækenland, da Folket spottede Guderne og var nedfunket i de affyeligste Laster? Maatte Rom ikke gaae til Grunde, da det styrtede sig i Lasternes Afgrund, da Guddommen blev spottet og haanet, da Domitian begyndte i sine Dekreter at sætte de Ord: „Jeg, Keiseren, Eders Herre og Gud, befaler og byder!“ —? Mon nutildags Menneskene ikke ofte og i lige Maade ville sætte sig i Guds Sted og paa Guds Throne? — Mon man virkelig med alvorlig Villie siger: Emmanuel, d. v. s. Gud med os!? — vil man i de kristelige Stater regjere med Gud, bygge alle Samfundets Forholde og Indretninger paa Gud og Kristus og vente den nye og bedre Tid af Gud og Kristus? Har denne Længsel efter den sande Emmanuel gennemtrængt hele Folkets Liv, — eller gjør man sig ogsaa her feilagtige Forestillinger om Israels Rige og tænker og haaber paa Rigets Gjenoprettelse uden Emmanuel, uden Kristus og uden Christi Kirke? Og ved denne store Forfeerthed og Fordærvelse, ved denne frække Bantro og grændseløse Lasterfuldhed i vor Tid udraabe vi atter længselfulde. O Emmanuel veni! D kom, o kom, Emmanuel!

Hvorfor er Alt saa forvirret? hvorfor vil ingen Ting lykkes og trives? Man arbejder Dag og Nat; man udfører i Sandhed Kæmpearbejde. Man maa beundre den utrætte-

lige Færdsel og Trævlhed hos mange Mænd af megen Forstand og Aandsørvne, — og desuagtet kommer man ikke videre, Enighedens og Salighedens Tempel bliver aldrig færdigt! — Dette Phænomen i vor Tid er vistnok gaadefuldt, men vi kunne løse denne Gaade: Guds Betsignelse mangler; Guds Naade har endnu ikke rakt Bærket sin Haand! — Gud, vi kunde tilraade alle Konger, Keisere og Fyrster, alle Nationer og Stater hvad Propheten Amos i sin Tid sagde: „Derfom I oprigtigen søge Herren, saa skulle I leve, for at det ikke maa blusse op som en Ild, som fortærer, uden at Bethel har Røgen til at slukke den; I, som forvandle Ret til Malurt og faste Retfærdighed i Støvet! Søger Ham, Som skabte Syvstjernen og Orion og lader Bælmørke blive Morgengry, Ham, Som formørker Dag til Nat, Ham, Som kalder paa Havets Bænde og udgyder dem over Jordens Flade; — Jehova er Hans Navn!“ (Amos 5, 6—8.) — Og hvad Propheten Hoseias siger, er ligesom skrevet for vore Tider: „Ildstroer Retfærdigheds Sæd, da skulle I høste Barmhjertighed! Bryder Eder en ny Jord (et nyt Hjerte)! thi det er Tid at søge Herren, indtil Han kommer, Som skal lære Eder Retfærdighed. I have pleiet Ugudelighed, høstet Uretfærdighed, ædt Løgnens Frugter; thi Du stolede paa Din Færd og paa Dine Kæmpers Mængde.“ (Hos. 10, 12. 13.)

Tvende ere fremfor Alt de Ting, som nutildags ere uundgaeligt nødvendige, og om dem skjøtter man sig desværre allerminst. Tvende Ting ere de første og nødvendigeste Betingelser til en lykkelig Tid og Fremtid: — Bøn og Bod! — Den Bantroende leer vist deraf; Verdensbarnet tvivler; den Stolte vender sig bort med Uvillie; den Halvchristne vil sige: Ja og Nei; den Letfindige slaar det hen i Veiret; den Døvne skyer Unnag; — men det fromme, troende Sind indelukker sig paa sit eensomme Bærelse eller op søger sig en skjult Braa i Kirken og — beder, gaaer i sig selv og — gjør Bod. — Da Emmanuel for 1853 har siden skulde komme, gaves der i Jerusalem kun Gaa, som ventede Israels Trost, som bade og gjorde Bod. Den hellige Skrift nævner os Maria, Joseph, den hellige

Olding Simeon og den fromme Anna. Mon det ogsaa nuomstunder er saaledes? — Den hellige Skrift opfordrer os paa utallige Steder til Bønnen, de høihellige Kirkefædre og alle Lærere paa Aandens Veie gjøre det samme, og vi opmuntre ved Kirkeaarets Begyndelse ogsaa alle vore fromme kristelige Læsere til Bønnen, til den ivrige vedholdende Bøn! Nogle fromme Bedende ere istand til at redde en heel Stat, et heelt Land. Bønnen er og bliver Grundlaget for Alt i Naadens Rige; thi ved Bønnen bliver Guds Naade nedbedet til os, og uden Guds Naade ere alle menneffelige Bestræbelser og Arbejder aldeles frugtesløse og forsængelige. Den nærværende Slægt har i sin store Majoritet desværre glemt, eller den forstaaer ikke mere, hvad der er Guds Naade. Vor hele Tid staaer paa et aldeles menneffeligt og reent naturligt Standpunkt, den veed og forstaaer slet ikke mere Noget om det Overnaturlige, og den formaaer ikke mere at fatte og begribe, hvad Naadens Stand eller Naadestanden (status gratiæ, status supernaturalis) er, og hvilken Betydning den har for Alle uden Undtagelse! Ved Nutidens aldeles verdslige Retning kan man eiheller finde det paafaldende, at Menneffet tilskriver sig selv alene Kraft, Wiisdom, Fremgang og Lykke og derved slet ikke tænker paa Gud, vor Herre. Ja, endogfaa De, som ellers arbeide for den gode Sag i reen Hensigt og med redelig Id, maae omhyggeligen vogte sig for at de ikke lade dem bortrive til dette forkeerte Standpunkt; de maae stedse nøiagtigen og alvorligen betænke og husse paa, Hvad Guds Naade er, — hvor nødvendig den er, — og hvorledes man skal bevare sig i Naadens Stand. — Christendommen skal og maa skabe en ny Tid, og for at forstaae dette ret klart, maa man vel lægge Mærke til, at hele Christendommen er et Naadens Værk, og at efter Kirkens udtryffelike Lære, Guds Naade begynder, fortsætter og fuldender alt det Gode. Al Skriven, Talen, Handlen og Virken nytter og gavner ikke det Ringeste uden Guds Naade og denne nedbeder man isærdeleshed ved Bønnen. Lader os derfor bede uafsladeligen med fromt og troende Hjerter, lad os begynde Alt og fuldende Alt med Bøn, — da skal Guds Naade og Betsignelse ikke mangle! Lad

os bede med Inderlighed og med Ydmyghed saaledes, som vor hellige Kirke lader sine Præster bede i de sidste syv Dage før den hellige Julehøitid! Det er, som om disse herlige Antiphoner vare af den Helligaand Selv lagde Kirken i Munden for vore Dage og for vore Forholde. Lad' os bede med Kirken:

O Wiisdom, som er udgangen fra den Høiestes Mund, Du udstrækker Din Magt fra den ene Ende til den anden, og ordner Alt med Kraft og Mildhed: kom og lær os Klogekabets Veie!

O Herre og Hersker over Israels Huus, Du som aabenbarede Dig for Moses i den brændende Tornebustes Ild, og gav ham Loven paa Sinai-Bjerg: kom og befri os med Din beffjermende Arm!

O Skud af Jesjai Rod, Du som er sat Folkene til Tegn, for Hvem Kongerne forstumme, Hvem Hedningerne skulle tilbede: kom og befri os, og tøv ikke længere!

O Davids Nogle og Israels Huus's Scepter, Du som aabner, og Ingen kan tilslukke: kom og udfør af Fængslet dem, som sidde i Mørket og Dødens Skygge!

O Morgenstjerne, det evige Lyfes Gløds, og Retfærdighedens Sol: kom og oplys dem, som sidde i Mørket og Dødens Skygge!

O Folkenes Konge, og Gjenstand for deres Længsel, Du Hjørnesteen, som forener begge til Eet: kom og frels Menneffet, som Du har dannet af Jord!

O Emmanuel (Gud med os), vor Konge og Lovgiver, Folkenes Forventning, og Frelser: kom og frels os, o Herre, vor Gud!

Lad' os saaledes bede med vor hellige Kirke, og naar Du, elskede Læser! om Søndagen eller i de høihellige Juledage maaftæe tager dette Blad i Haanden, saa døel her en liden Stund og tag til Hjerter hvad der ligger i disse Ord! —

Med Bønnen lad os da forene sandfærdig Bod! Lad os ikke forglemme, at Kirken begynder det nye Kirkeaar i Bodgevaudet, Præsten træder frem for Alteret i den violette Farve; — den nye Tid i Christendommen begynder med den hellige Johannes den Døber, som prædikede Bod ved Jordansfloden; —

Apostlenes første Ord paa Pintsedagen var en alvorlig Opfordring til at gjøre Bod. Men i Almindelighed er Mennesket først da betænkt paa Bod, naar Nøden er for Døren. Cholera-tiden har givet os Beviser derpaa! Vi have i Sandhed at sone en stor Syndeskyld, — Fortidens og Nutidens Synder! Guds Straffedom har fornemmeligen begyndt i de større Byer, hvor der med Befolkningens Tiltagen ogsaa Syndernes og Lasternes Mængde har tiltaget. O gid, isærdeleshed Kjøbenhavn, det haardt hjemsogte Kjøbenhavn vilde erkjende Herrens Haand i den Svøbe som saa svært har tynget paa samme, gid Det vilde erkjende hvad der tjener til dets sande Fred og Frelse og gjøre Bod for de mange Laster og Synder, som ogsaa inden dets Mure begaaes med den største Letstundighed og Skamløshed, og som næsten udfordre og opfordre Guds retfærdige Brede til Havn og Straf! Skulde man ikke ofte næsten troe, at det 2. det 3. og det 6. Bud vare aldeles udfrognede paa Lovens Tavler?! — det er gaaet i Opfyldelse hvad Propheten Hoseas siger: „der viser sig et Bulder iblandt Dit Folk og alle Dine Fæstninger sloifes Sværdet skal svinges imod Dine Byer!“ (Hos. 10, 14—11, 6). Foruden at Smitsfotten nu allerede har truffet og haardt medtaget mange Lande, begynder nu endog Dyrtid at hjemsoge andre Dele, og i det fjerne Osten vise sig sorte Skyer, som om et svært Uveir vilde nærme sig; Krigen er der begyndt med alle sine Rædsler. Hvad den nærmeste Fremtid skal bringe os, det veed Gud alene! Hvert Land, hver Stad være derfor paa sin Post! Guds Straffedomme synes endnu ikke at være fuldendte. De Godes og Frommes Antal er ikke stort, og vel kunde man med Propheten Micha sige: „Vee mig, mig gaaer det som ham, der om Estraaret samler Druer efter Høsten: der er ikke een Druer til at æde. De Fromme ere forsvundne af Landet!“ — — Enhver maa forøvrigt begynde at gjøre Bod for sig selv. Enhver har at afbøde Synder og ajspeiler i sig selv — den Ene meer, den Anden mindre — hele Tidens Glendighed. Vi kunne med Rette paastaae: deraf, hvorledes man i et Land eller i en Stad beder og gjør Bod, deraf skal deres Skjæbne i denne skjæbnesvangre Tid afhænge: O Emmanuel veni! O kom, o

kom, Emmanuel! Gid, at vi bede, at vi gjøre Bod og derved afvende Guds Brede fra vort elskede Fædreland og fra alle dets Beboere! —

Den hellige Vincentius af Paula.

(Sattel.)

Nogle Studerende fra Paris' Højskole forsamlede sig i Aaret 1833 for gjenfærdigen at raadslaae om religiøse Spørgsmaal og Anliggender. De besluttede imellem sig at oprette en Forening, hvis Bestemmelse skulde være, i Stiftelsen af de Nødtørstige at tjene Christo, vor Frelser, og derfor at vælge den hellige Vincentius, som det største Menster paa Virksomhed og Næstenskjerlighed, til Patron. Kun 8 Studerende vare de første Medlemmer. I Begyndelsen havde Foreningens Stiftere slet ikke havt til Hensigt at optage nye Medlemmer. De anede ikke den følgerige Fremtid, som Forsynet havde forbeholdt Foreningen. Ved det nye Skoleaars Begyndelse meldte sig et stort Antal Studerende, især fra Erkebispedømmet Lyon. Man opsogte nu de fattige Familier, og ethvert Medlem forpligtede sig til regelmæssigen at besøge to eller tre Familier. Sønnenne forsøgte snart at faae deres Fædre og nærmeste Slægtninge til at indtræde i Foreningen, og saaledes steg Antallet paa sammes Medlemmer saa hurtigt, at den maatte dele sig i 4 Afdelinger. Derfor blev der allerede Aaret efter Stiftelsen gjort Forsøg til en mere udvidet Virksomhed, idet man i Aaret 1834 begyndte at meddele de i Fængslerne værende unge Forbrydere Religionsunderviisning, og tillige at sørge for de forældreløse Børns Opdragelse og Uddannelse. Guds Betsignelse hvilede siensynlig over det fromme Værk. I Aaret 1842 talte man i Paris' forskjellige Sogne allerede 27 store Filial-Foreninger; af disse bleve 2000 fattige Familier understøttede, og saaledes i det Hele henimod 8000 Personer stadig underholdte. For at opretholde Enigheden i de forskjellige Filial-Foreninger, oprettede man et Central-Forsstanderskab, et saakaldt Generalraad, som skulde have sit Sæde i Paris. — Da de Studerende fra hele Frankrig indfandt sig ved Universitetet i Paris, saa maatte Foreningen ligeledes snart udbrede sig over hele Frankrig. Universitetets Studerende vare ligesom Novisser, som ved Indførelsen af deres Studeringer ogsaa havde

fuldendt Noviciatet for Vincentius-Foreningen, og nu snart i deres offentlige Stillinger paa forskjellige Steder kunde arbejde med Held for Udbredelsen af Foreningen. Lyon var den første By, hvor de hjemvendende Studenter i Aaret 1836 lagde Grunden til en ny Forening. Efter den kom Nîmes og i 1837 Dijon, Caen og Moulins. Da Dominikaneren Lacordaire 1838 kom til Metz, stiftede han ved en Prædiken en af de meest blomstrende Filial-Foreninger i denne By. Ved en Prædiken, som P. Ravnigan af Jesu-Selskabet, leilighedsvis holdt i Paris til anbefaling for Foreningen, bleve ved en eneste, strax efter Prædikenen foranstaltet Collect ikke mindre end 6000 Fres. indsamlede. — I det Selskabet saaledes udbredte sig fra Nar til Nar, fandt det ogsaa snart Forbund i Landsbyerne og hos Menighedernes paa Landet, og isærdeleshed hos Skoleungdommen. De velhavende Bønder sluttede sig gjerne til Foreningen, besøgte de Fattige og Syge i deres Boliger og havde den Glæde, at Tiggeriet derefter næsten ganske ophørte i deres Menigheder. Total-Antallet af de i Frankrig bestaaende Localforeninger beløb sig allerede i Aaret 1842 til ikke mindre end 86 Foreninger, som vare spredte over 40 forskjellige Bispedømmer. De opstode sædvanligen i Bispesæderne, hvorfra de udbredte sig over det hele Dioces. Formedelt den store Udbredelse kunde Foreningen snart møde de forskjelligste Slags af den menneskelige Elendighed med sin hjælpende og beskyttende Haand. Foruden Huusbesøgene hos de fattige Familier, — hvilket altid blev anseet som Hovedsagen, hvorfor Medlemmerne ogsaa altid vare forpligtede til at gjøre de personlige Besøg, — overtog Foreningen meget snart Forsorgen for fattige, forældreløse Børn og Understøttelsen til ubemidlede Haandværkslærlinge, endvidere Omforgen for Udbredelse af religiøs Underviisning og større Sædelighed iblandt Garnisonsstædernes Soldater, Udbredelsen af god Lecture, Anlæggelsen af Folkebibliotheker og Udgivelsen af påsende Folketalendere, derefter Stiftelsen af Vaisens- og Sygehuse, Asyls for Smaa børn, Sparekassetreninger og Skoler for vorne Arbeidere. Meget velgjørende viiste denne Forening sig ogsaa derved, at den saavel forskaffede de arbejdsløse Haandværkere og Daglejere Arbejde, som de ledige Tjenestetyende påsende Tjenester og at den sørgede for de reisende Haandværksfændes frie Huusly og moralske Vejledning. For at beskytte de reisende Haandværksfænde for Udsvævelser og Drukkenskab i de store Byer, anlagde Foreningen særegne Herberger, hvor de Reisende i flere Dage kunde have frit Ophold. Foreningens Medlemmer besøgte Herbergerne, og redde ved deres religiøse Tiltale mangan Ungling, som

paa sine Reiser er bleven moralsk fordærvet. — En særdeles Velgerning af Foreningen er Tilveiebringelsen af sunde og rummelige Localer til en billig Leie for den fattigere Befolkning, dens Omforg for Lægetilsyn og fornødne Lægemidler for syge Fattige, saavel som Foranstaltningen af christelig Begravelse, Bønner og hellige Messer for de afdøde Fattige. Understøttelsen til de Huusarme bestaaer i Regelen deri, at de forsyne disse med de nødvendige Levnetsmidler; derfor have mange Foreninger anlagt egne Magasiner, hvor et dertil beskiftet Medlem dagligen til bestemte Tider uddeler de nødvendige Levnetsmidler imod udeelte Modtagelseskort. — Fremdeles viiste de anlagte Depoter for Klædningsstykker sig særdeles nyttige. Man samlede for disse Depoter deels gamle Klædningsstykker, deels Løi, Lærred og andre Stoffer, som da bleve forarbejdede paa Foreningens Bekostning. Men for det meste forfærdiges disse Klædningsstykker af Foreningens egne Medlemmer, som høre til forskjellige Haandværksfag. — I det sydlige Frankrig har Foreningen med stor Velstignelse sørgt for de stoffels Savoyard-Børn, som i deres tidlige Alder ved Vinterens Frembrud forlode deres Hjem, for at søge Fortjeneste som Vandbarere, Stofteensfætere og Skopudsere. Saaledes anlagde Samfundet i Dyon en særegen Aftenstole, hvor dagligen de formedelt Vinteren i Byen sig opholdende talrige Savoyard-Børn blive forsamlede i 2 Klasser. De Mindre blive ved Religionsunderviisning forberedte til den første hellige Communion og lære at læse; men de, som allerede have været stædte til den første hellige Communion, erholde en grundig Repeitionens-Underviisning. Et af Foreningens Medlemmer maa besøge deres Opholdssteder, for at overbevise sig om, at de ikke have Omgivelsel som ere farlige for Sæderne. Foreningen har ligeledes saadanne Stoler i Nancy, Nîmes og Bordeaux, i hvilken sidste By regelmæssigt 100 Savoyard-Børn blive underviiste af Foreningen.

Selskabet tæller foruden sine ordentlige Medlemmer, som ugentligen samle sig til gjensidig Drosning, ogsaa Gæstemedlemmer og saakaldte Subscriberer. Det paaligger disse, ved deres Gaver at hjælpe til at befordre Foreningens Formaal. Ogsaa tilstedes det Børn, som ere antagne til den første hellige Communion, at ledsage Foreningens Medlemmer ved Fattigbesøgene og at bivaane de ugentlige Indsamlinger.

Paa denne Maade har Foreningen hurtigt og i saa Nar udbredt sig over hele Frankrig og er endnu altid i en glædelig Fremvært. Efter Aarsberetningerne beløb Indtægten sig i de to første Aar af dens Bestaaen til 2480 Fres; men i 1841 allerede til en Sum af

160,582 Frcs. I Aaret 1842 steg Indtægten til 257,845 Frcs; i 1843 — 440,444 Frcs; i 1844 — 567,280 Frcs. I Aaret 1845 var den aarlige Indtægt 662,137 Frcs; og i 1846 naaede den 693,362 Frcs. I de første 11 Maaneder af Aaret 1847 vare allerede 780,000 Frcs udgivne til Understøttelse. —

Da Foreningen glædede sig ved en saadan Udbredelse og Virksomhed, syntes det paa Tiden, hos den hellige Stol at andrage paa den kirkelige Approbation. Gregor XVI. optog med største Bifald Foreningens Statuter, og bevilgede i sine „Breve“*) af 10. Januar og 12. August 1845 den kirkelige Stadfæstelse samt rigelige Afslad for Medlemmerne. — Ogsaa fra Pius IX. modtog Centralforstanderskabet den 1ste Juli 1848 en opmuntrende Skrivelse.

Fordi den catholske Tro og den catholske Kjærlighed, disse Foreningens udtømmelige Rilder, ere eens allevegne, saa kunde dette saa overordentligt velsignelsesrige Værk ikke blive indenfor eet Lands Grændser. — Ogsaa i andre Lande dannede sig saadanne Vincentius-Foreninger med lignende Formaal. Det ældste udenlandste Samfund er det i Rom, som i Aaret 1836 stiftedes af nogle der boende Franskmænd, og allerede i Aaret 1841 var i saadant Flor, at man nødsagedes til at dele samme i flere Foreninger. — I de sardiniske Stater findes Foreninger i Nizza og Genua. I London var der allerede i Aaret 1844 sex Samfund i forskjellige Kirkesogne, som allerede fire Aar senere vare stegne til 15 i hele England. I Skotland findes et Samfund i Edingborg. Irland havde indtil Aaret 1846 ikkun eet Selskab, nemlig i Dublin; senere dannede der sig i denne By 4 nye Samfund, og 8 i det øvrige Irland. —

I Belgien talte man allerede i Aaret 1846: 23 forskjellige Foreninger, hvoraf 10 i Brüssel og 6 i Gent. I Brüssel blive 957 Familier, bestaaende af henimod 4500 Personer, understøttede af Foreningen. Samfundene i Bryssel, Lyttich og Antwerpen befatte sig især ogsaa ivrigt med at understøtte og føre Opsigt over løsladte Forbrydere. Ved en eneste Prædiken af Pater Lacordaire havde Lytticher Foreningen en Indtægt af 12,000 Frcs. I Holland bestaae talrige Samfund i Haag, Delft, Leyden og Vlaardingen. I den nyeste Tid have ogsaa Foreninger dannet sig i Genf, i Santorin i Grækenland og i Constantinopel. Det Sidste glæder sig ved en kjærlig Imødekommen og den meest deeltagende Understøttelse af den muhamedanske Befolkning. Ogsaa udfolder den allerede sin Virksomhed i Algier og i de forenede Stater i Nordamerika og Mexico. — I Tyskland opstod endeligen

i Aaret 1845 en meget blomstrende Forening i München, for hvilken den daværende Minister v. Abel har ydet en meget kraftig Understøttelse. — I Münster i Westphalen har der dannet sig en Vincentius-Forening under Navn af „det barmhjertige Broderskab“, som under 30. April 1848 blev stadfæstet af den daværende Biskop og af ham indstændigen anbefalet til alle Troendes Deeltagelse. Münster er saaledes, saavidt vides, den anden By i Tyskland, som ved Stiftelsen af en Vincentius-Forening vil bidrage til at afhjælpe Nøden. I Mai Maaned samme Aar havde der allerede henimod 1000 Medlemmer ladet sig indskrive, saa at Foreningen allerede har taget mange fattige og forladte Børn i Pleie og baaret Omfarg for sammes gode Opdragelse. Gud vil ogsaa fremdeles velsigne dette Værk og ved større Midler vil ogsaa Foreningen kunne tilvende flere Sider af den menneskelige Gledighed sin Hjælp. — Ogsaa i vort Naboland, i Mecklenborg har der for tre Aar siden i den lille catholske Menighed i Schwerin dannet sig en Vincentius-Forening ved den utrættelige Virksomhed af en mecklenborgisk Adelsmand, Hr. v. Suckow, som senere er indtraadt i Jesuiterordenen i Münster. Ogsaa denne lille Forening i Schwerin har allerede udfoldet en meget velsignelsesrig Virksomhed under den daværende catholske Menighed. — Det var vistnok at ønske at der efterhaanden dannet sig en Forening i alle Bispedømmernes enkelte Sogn, af hvis Indtægter de forældreløse Børn, Syge og fornemmelig hine Fattige, som, idet de heulede de kummerfuldeste Dage, skamme sig ved at klage deres Nød, kunne finde en hjærlighedsfuld Understøttelse. Disse ædle Bestræbelser for den gode Sag ville visseleg allevegne krones med et heldigt Udfald! Gud give, paa den hellige Vincents' Forbønner, Sin Velsignelse!

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Med Hensyn til den ærværdige Andreas Bobola, af Jesu Selskab, som den 30. October blev erklæret for Salig, have vi endnu at tilføie følgende nærmere Meddelelser: Andreas Bobola nedstammer fra en adelig Familie i Bøhmen, men blev født i den polske Provinds Lithauen. Alt i sin tidligste Ungdom

*) Pavelige Sendebreve.

traadte han ind i Jesuiterordenen og udmærkede sig stedse ved Fromhed og stor Iver for Syndernes og de Bantroendes Omvendelse. Senere blev han sendt til Missionerne, og her blev han paa Beien, ikke langt fra Janon i Litthauen, angreben af en Bande fanatiske Kosacker, og, disse myrdede ham efter lange og voldsomme Qvaler, imedens den Salige vedblev, med lydelig Røst at bekiende den hellige catholiske Tro, for hvis Skyld han døde, og at bede for sine Mordere! Han vandt den herlige Martyrkrone den 16. Mai 1657. Efterretningen om hans hæderfulde Endeligt udbredte sig gjennem hele Polen og de tilgrændsende Lande; hans Grav blev bestandigen besøgt af de Troende, og Gud selv bevidnede, ved de mange Underværker og Naadebeviisninger, Han forleente ved den Saliges Grav eller paa hans Forbønner, at Han havde havt Velbehag i ham. Pave Benedict XIV. udstedte i Maart 1755 et Dekret, i hvilket der, ifølge den foranstaltede meget noiagtige Undersøgelse, blev erklæret: at Andreas Bobola virkelig var død for den sande Tro og folgelig en virkelig Martyr. Efter at Processens Fremgang var bleven standset ved Jesuiterordenens Ophevelse, blev den igjen optagen i dette Aarhundrede og Pave Gregor XVI. erklærede i Maart 1841 Sandheden af et Vidunder, som foregaaer i selve den Saliges Legeme, idet dette ikke blot er endnu ganske uforandret og boieligt, men desuden udbreder en behagelig himmelsk Velsugt. Der gives i Rom flere Dienvidner, som selv have kysset den Saliges Haand. Af Hs. Hellighed Pius IX bleve tre indre Underværker, som ere virkede af Gud paa Martyrens Forbøn, anerkjendte for ægte, og det paagjældende Dekret blev senere forkyndt paa Christi Himmelfartsfest. — Hos Polakkerne staaer Navnet Bobola endnu i levende og hæderfuld Erindring; til dette Navn var der stedse knyttet et vist Sagn, som i en uafbrudt Overlevering har forplantet sig indtil vore Dage. „Naar Pater Bobola er bleven erklæret for Hellig, saa skal vort Land ogsaa, isærdeleshed i religiøs Henseende, opblomstre; dog forinden dette skeer, skal der opstaae en Krig imellem Skismatikerne og Tyrkerne;“ saaledes hørte man allerede for mange Aar siden Polakkerne at tale. Hvorledes det nu derved end maa forholde sig, saameget er vist: at Keiseren af Rusland, som vel veed, at saadanne Sagn, Spaadomme eller fromme Duffer, hvad man nu end vil kalde dem, ere meget udbredte iblandt Polakkerne, hoist ugierner har erfaret, at den ærværdige Præst og Martyr skulde erklæres for Salig. Den for Saligerklærings Process indsatte Commission i Rom har modt mange Vanskeligheder for at faae authentiske Beretninger fra Litthauen om flere

Ting med Hensyn til denne Martyr, fordi den russiske Regjering med uboielig Strengthed forfulgte alle dem, som paa nogen Maade vare virksomme for dette Anliggende: Da to Dominikanermunke havde berettet til Rom om nogle Kjendsgjerninger med Hensyn til denne Process, lod Regjeringen usfortøbet disse værdige Præster arrestere i deres Kloster i Litthauen og lod dem transportere, man veed ikke hvorhen, men sandsynligviis til Sibiriens Miner. Dominikanerprioren i St. Petersborg havde besvaret et Brev fra Rom, i hvilket man havde erkjendiget sig hos ham om nogle Notitser angaaende P. Bobola, og derfor blev denne ellers saa høit ærede Ordenspræst for nogle Maaneder siden om Ratten bortført af Soldater, og man veed ei heller hvorhen. Man tillod ham ikke engang at tage Afsted med sine Ordensbrødre; kun med Een maatte han tale, nemlig med den, som af Regjeringen var bleven bestemt til hans Efterfølger. Alle hans Papirer ere lagte under Beslag. — Den 13. Novbr. skulde i Rom i St. Pederskirken den ærværdige Johannes Grande, kaldet il Peccadore, erklæres for Salig; — denne vilde da være den fjerde Saligerklæring i dette Aar. Den catholiske Kirke er og bliver altid den samme; den er i Sandhed den hellige og helligjørende Kirke fordi den forstaaer at danne og frembringe sandserdige Helgene, saadanne Helgene, hvis Hellighed Gud selv har stadfæstet ved de meest forbausende Underværker, Han har virket paa og gjennem dem. Vor hellige Kirke havde ikke blot Helgene i de første Aarhundreder, men den har og danner dem endnu til alle Tider. —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag den 27de November, den første Søndag i Advent. Dagens Epistel: Rom. 13, 11—14. Evangel.: Luc. 21, 25—33. Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Tydsf. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theesfat. V. 21.

Nr. 10.

Søndagen den 4de December.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. H. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68 og i alle Boglaabere; i de danske Stater paa de Kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

En Text over Hovmod.

(Aertiat.)

Nu, hvad bliver Dig da endnu tilovers, hvoraf Du kunde være stolt? Maaskee Ting, for hvis Skyld Skamrøden skulde farve Dine Kinder: Haan, som river det Helligste ned i Støvet; Vittighed, der træder frem som Medmenneskets Skarpretter; en ond Tunge, som har alle en Slanges Egenskaber; Rånker og Dandskab, for hvis Skyld Du fortjener en Plads ved Siden af de onde Mander: ere det disse hvorfor Du kuerer saa meget? Sandelig, Du burde fremfor Alle bukke Dit Hoved dybt, og ikke vove at lade Dig see iblandt retskafne Folk! Men saaledes ere ofte Menneskene: Storken finder Behag i sin Knebbren og Væset i sin Stemme; og Negeren troer, at der i Verden ikke gives smukkere Folk end i Guinea. Hvo kan vasse ham? — En Stolt af dette Slags ligner hiin Forbryder, som var dømt til Strikken, men blev benaadet paa den Betingelse, at han sit hele Liv igjennem skulde offentlig bære en Strikke om Halsen. Man skulde troe, at han nu havde skammet sig meget og undgaaet Folk. Ivertimod! Han kjøbte sig en smuk Strikke af Silke, og paraderede med den for Folk, som om Kongen havde skænket ham en gylden Kjæde! Den Mand er Du, Stolte, naar Du roser Dig af Din egen

Skam! — „Nei, saa taabelig er jeg ikke, at jeg formedelst Svagheder og Feil skulde høre mig over andre Mennesker; men Bevidstheden om, altid at have handlet som en adelig Mand, at være traadt op som en sand Christen og den heraf fremgaaende Selvsølelse er dog ikke forkastelig?“ Udentvivl er den forkastelig! Selvsølelse er dog for det meste kun et mere velklingende Navn paa Stolthed, og derfor bliver Tiggeren ikke en smule fornemmere, om han ogsaa har antaget en Konges Navn. Hvo som speiler sig med Velbehag, — om ogsaa i en reen Kilde — han er en hedenst Narcissus, men ingen ydmyg Christen. Den dydige Christen holder sig ligesaa lidt for fuldkommen, som den kydske Jomfru udgiver sig selv for et Monster paa Uafhyldighed. Kun Phariseere talke Gud, fordi de ikke ere som andre Folk, og opramsse deres Dyder i Bønnen, og selv Tolderen gaar retfærdiggjort hjem, fremfor dem. Ere ogsaa alle Dyder tilstede, men Ydmygheden mangler, saa er Træet fordarvet i sin Marv, saa høit det end ogsaa er, og saa sundt det end monne synes. Selv Stolthed over Ydmygheden er meget forkastelig, men den er dog ikke sjeldent tilstede, om ogsaa ifkun det skarpe Die kan opdage den. Da Antisthenes, een af Socrates' Disciple, kom ind, iført en aldeles forrevent Kappe, sagde hans vise Lærer: „O Antisthenes, jeg seer Din Forfængelighed titte frem af Hullerne paa Din

Kappe!" Ved de olympiske Lege bemærkede Diogenes engang nogle prægtigt klædte Ynglinge fra Rhodus. „Ikke andet, end Stoltthed!" udraabte han. Da viiste man ham nogle smudsige Spartanere. „Heller ikke andet, end Stoltthed!" — vedblev han — „kun Stoltthed af et andet Slags!" — Derfor maa Ingen troe, at han er aldeles fri for Hoymodets Daarskab; thi dette viser sig i tusinde forskjellige Dragter og Mæster, og om han end ofte bærer Narrekappen, saa teer han sig heller ikke sjeldent som en Philosoph. Og om Du ogsaa besidder alle de Livets Goder, som jeg nævuede, ligesom en Salomon, saa har Du alligevel ingen Aarsag til Hoymod, og før Du tænker det, vil den Tid nok komme, hvor Du maa sige: „Forsængelighedens Forsængelighed og Alt er forsængeligt!" Det Laante vil atter snart blive Dig affordret. Døden, den strengeste Herre, sprænger Laasene paa Dit Huus, og træder uanmeldt ind, og gaaer ikke tilbage alene, hverken for Penge eller for gode Dåd. Den viser Musicanterne ud af Dit Huus, kaster det rigtbesatte Bord overende, og jønderbryder Dine pragtfulde Pokaler. Den pleier at sende Sygdomme som Sendebud forud, der først skulde plage Dig. Han rører blot ved Dig, — og strax forstummer den Mund, som ellers kun var vant til at uddele Befalinger; Hovedet, som fneiste saa stolt, synker tilbage paa Nuden; det fyrige Blik er udsukt; alle Roserne ere plukkede bort fra Dine Kinder, kun Lillierne ere blevne tilbage! Hænderne, som Dag og Nat talte Penge, ligge nu stive der! De, som forhen bukkede sig dybt for Dig og smigrede Dig, have alle sneget sig bort fra Dit Skrækkebillevde. Og hvad bliver Dig nu tilovers? Af alle Verdens Herligheder — et Kors af Tra, som snart hemsuldrer, eller en Liigsteen, som snart forvitrer. Af alle Dine Aagre — nogle Fod Jord, som Din fattige Nabo ogsaa besidder. Fra Dine rummelige Huse med de mange prægtigt udsmykkede Sale, hvor Du kun boede tilleie maa Du bortflytte, og tage tilstaafe med et lille Huus, som er slaact sammen af nogle Brædder. Der er kun Plads for Dig — ikke for Dit Guld, som man ikke medgiver Dig. Af alle Klæder bliver Dig kun (eer) tilovers — det er hvidt som Dit Ansigt, uanseeligt og billigt i Priis.

Der ligger Du haardt i Din snevre Celle; man lægger Dig ingen Pudter under, og den mørke, kolde Jord er Din Overdync. Vanitas vanitatum! „D Forsængelighedens Forsængelighed!"

Vil Du derfor komme Dig af Din Stoltthed, saa gaae hen til Dødsfengene, og her opmærksom til, naar Dødsflokkerne ringe, og forsøm ikke at bivaane Liigbegængelserne, og besøg ofte Kirkegaarden og betragt de blegede Hjernesfaller. Sandelig, det hjælper, dersom nogen Hjælp endnu er mulig. Vei Dit Hoved, om ogsaa en Krone eller Laurbærfronds smykke samme; fold Dine Hænder, om ogsaa Sceptret eller mange kostbare Ringe smykke dem; fast Dig i Støvet, Du Støvet's Son, — der er Stedet, som passer for Dig! Knæl ned ved Gravene, og spørg Dig selv: Hvo er Du? Da vil Susenen i Sørgepiilen og Flitterkronens stille Jitren paa Gravene give Dig Svar; og det er, som om en Stemme fra Dybets Sovesamre sikkende tilhviiser Dig: „Du er Støv, og til Støv skal Du atter blive!"

Hidtil have vi kun fremhævet, at Stoltthed er Daarskab og skaber Daarer; men — gid den ikke var noget Bærrer! Den er ogsaa en Last, den er Din heftige Fjende, saa lidet Du endog anseer den for det, og den gjør Dig ulykkelig for Tid og Evighed.

Hoffærdigheden er een af de syv Hovedsynder; ja den første af de syv Hovedsynder, og i Grunden kan denne ansees som Rilden til alle Synder. Thi fra Selvsygen udflyde de alle tilsammen, om denne nu enten stræber efter at gjælde, at besidde eller at nyde. Gadeviisdommen, som den berømte Biskop Sailer med Rette kalder Ordsprogene, er en Blisdom, som ofte nok overtræffer de Lærdes og Bogernes Blisdom; den er uuddømmelig i at behandle Themaet over Stoltthedens Skadelighed i utallige Variationer.

Hoymod gaaer for Fald!

Jo dummere, jo stolttere!

Kragen skriger paa sit eget Navn!

Store Pralere, flette Betalere!

Store Stæder, store Synder!

Smaa Gryder koges snart over!

Tomme Rødder svømme ovenpaa!

Alt dette er meget sandt, fordi det er

Erfarensens Frugt. Det bliver stadfæstet ved Historien, og Digtere have anfsueliggjort det for os i de meest forffjellige Former. Jeg vil kun fortælle en Fabel:

En Skildpadde krøb omkring paa Strandbredden, da netop en Orn flet forbi. Skildpadden tiltalte den faalunde: „Hvor lykkelig er ikke Du, fordi Naturen har udrustet Dig med saa stærke og store Binger, med hvilke Du kan have Dig over Høider og Bjerge op til Skyerne, imedens jeg kun kryber omkring i Vand, Sand og Dynd, og ikke kan have mig en Fod over Jorden! Jeg hører, der gives store og ffjonne Stæder med himmelhøie Huse, Kirker som Bjerge, Slotte af Marmor og paradiffiske haver og Enger! før mig — jeg beder Dig bønligt -- med Dig i det Høie, for at ogsaa jeg kan ffue Verdens Undere.“ Denne Tale behagede Ornen overordentligt, da den følte stor Lyst hos sig til at spife Skildpadde, men som den hidtil ikke havde kunnet komme over formedelst Skildpaddens tyffe Skal. Med Lyst greb han den derfor med sine Kloer og førte den høit op i Luften: der lod han den en Stund nyde den hertligste Udfigt; han viffte den de ffjonnefte Stæder med Kirker, Slotte og Paladfer, blomftrende Marker og Lysthaver, tyffe Skove og grønne Viinbjerge og Flodernes og Svernes glindfende Speil. Hvilken Fryd følte da ikke Skildpadden, som aldrig havde feet noget Lignende! Men, o forie Glæde! Ornen lader den med Flid pludselig falde ned paa en Klippe, for at Skallen ffulde gaae iftykker, og ffyder som en Bil ned paa den og fortærer den. Men i Nedfaldet fuffede Skildpadden: „Var jeg dog forbleven i Dybheden! Hvor dyrt maa jeg nu ikke bøde for mit Hovmod og min Nedsjerrighed! Nu erffjender jeg med forfildig Anger, at jeg kun var født til at krybe og ikke til at flyve!“

Hvor mangen Een ligner ikke denne Skildpadde! Han er ikke tilfreds med sin Stilling, omendffjøndt han kunde være lykkelig; han efterffræber høiere Ting, han misunder Andre; han nedværdiger sig for at ftige! han opnaaer hvad han onffkede, han nyder det i nogle Djebliffe, og troer sig lykkelig, og feel hans Fald følger fftrar, og nu er han virkelig en ulykkelig, medens han tidligere kun var det i Indbildningen. Hvad har gjort ham

ulykkelig? Hans Hovmod. — Intet tilgipe Menneskene mindre end Hovmod, og intet andet oprører dem faameget. Den Hovmodige kan i sin lykkelige Stilling indgøde Frygt og erhverve sig Smigrere; men Grefrygt og Kærlighed vinder han ikke; Bemærker finder han ikke, og forandrer Lykken sig, da snige Smigrerne sig bort, da synes Alt at have sammensvoret sig imod ham og at have sluttet et trodsende Forbund imod ham, da hører han ifkun Haan og Triumphffrig over sit Fald. Da gaaer det ligesom i Fabeln: En ffjøn og pyniet Hest sprang modig omkring paa Gaden, da den mødte et svært belæffet Hfflet, som hilffede den høfligt. Den faae med Foragt ned paa den Graa, og kaldte den for en langfom og doven Laabenaffe. Derpaa kom en Tyr Hesten imøde, og denne udfffjaldte den for uforffandig og plump. Men da Hesten sprang faa modig omkring, forvred den et Been, maatte halte, og kunde senere aldrig mere blive fuldkommen helbredet. Derfor tog dens Herre den ffuffte Saddel af den og ffolgte den ffolte Hest til en Bonde for en Spotffriis. Da Tyren og Hfflet derefter mødte Bondehesten igjen, ffottede de den: „Hvor gjør Du dog ffuffte Spring! Hvor hertligt flæder Dig denne Kudsffestads! Hvo kunde vel overvinde Dig i Væddeløb, Du Misundelfesværdige! Hvor det smigrer os, at Du værdiger os Stakler et Blik!“

Verden er ufærilig; kun den Ulykkelige, som er befkedet og ydmyg, kan gjøre Fordring paa Deeltagelse og Medlidenhed; — den ffyrkede Hovmodige ffinder ingen Raade. En velfortient Lod er det, naar den Stotte ved sit Fald kommer til Inffigt, som Confalvus; men den Hoffærdige har lagt faa tætte Kapper, Forhænge og Dækkener over sine Feil, at han ikke bliver dem væer. Hellere anlager han hele Verden, end at han tilfftaaer sig sin egen Forffæerthed. Naar han er falden, vifer han Barmhertighedens og Ydmyghedens Haand tilbage: — hvorledes kan han da reiffe sig? Han anffeer sig for fuldkommen ffund: — hvorfor ffulde han bruge en Læge? Himmelens Dør er ffnever og lav: hvorledes kan han komme ind, da han ikke vil bukke sig? Dette er den Stoltes Lod, det er en af Hovmodets

Følger for den Enkelte. Lader os nu see, hvorledes det virker i videre Kredse!

(Sluttes.)

Kirkelige Efterretninger.

Østerrig. Det catholske Livs Udvikling gjør her ved Biskoppernes rastløse Virksomhed, ved Missioner, Exercitier o. dsl. de glædeligste Fremskridt. Som man hører, er Concordatets Afslutning med den hellige Stol nær forestaaende; Generalen for Jesu Selskab, P. Beck, har flere Gange ydet Bistand ved sine Raad. — Den 15de Novbr. holdt Severinusforeningen atter sin Balsart til Klosterneuenburg, til den hellige Leopolds Grav. Lærlingene med begge Foreningens Faner aabnede Toget, dem fulgte Svendenes Forening, saa Foreningens øvrige Afdelinger med tilsvarende Inddeling af Fanerne, og derefter den høiarverdige Geistlighed; Toget sluttedes af Dvinderne, foran hvilke St. Ruprechtskorset blev baaret. — I blandt de i Banatet levende ikke-amerede Grækere hersker i længere Tid en religiøs Bevægelse, der kan betragtes som et glædeligt Tidens Tegn. Hele Menigheder træde over til den merede catholske Kirke, og man tæller indtil nu mere end 12,000 Convertiter. I Henseende til den græsk-catholske Kirke gjælder den samme Klage som ved den latinske: „Høsten er stor, men Arbejderne ere saa, beder Høstens Herre at Han vil sende talrige Arbeidere i Sit Biinbjerg!“ — Det kan ikke betvivles at Conversionerne endnu vilde være langt talrigere, naar den merede Kirke ikke havde en beklagelig Mangel paa Geistlige. Vi kunne kun ønske, at den til Skismatikernes Omvendelse grundede Bedeforening under Paakaldelse af de hellige Cyrill og Methodius maa vinde Udbredelse, og stedse tælle flere indstændigt bedende Medlemmer!

Italien. En Correspondent i det protestantiske engelske Blad „Guardian“ udtaler sig angaaende mange Engländeres Opsørjel i Italien med følgende Ord: „Jeg er i Italien stedse bleven behandlet med megen Høflighed, fordi jeg ikke uddeelte protestantiske Skrifter iblandt et Folk, der er meget religiøst og bliver meget opirret ved ethvert Angreb imod dets Tro. Derfor der ikke skeer Noget for at indskrænke dette engelske Profelytmaageri, saa skulle de engelske Rejsende i Italien snart komme til at jagne Meget. Allerede nægter man meget høfligt de anglicanske Damer Adgang til Klostrene og til andre Steder, som de ellers gjerne maatte besøge; Kirkerne eller deres meest interessante

Dele skulle vist snart blive lukkede for disse Engländerne, som vise saa liden Grefrygt i og for samme; og et venkabeligt Forhold til de lærde og fromme Katholiker i Italien vil da ogsaa blive umuligt. Engländernes Opsørjel i de italienske Kirker er saa forargelig og anstændende, at man ikke kan fortænke Folket i, naar det troer, at vi ere Mennesker uden al Tro og Religion.“

Turin. Imedens Troen, Sædelæren og Kirkens forskjellige Interesser hver Dag blive angrebne og krænkede i Piemont, bemærker man tillige med Glæde, hvorledes de sande Katholikers Iver vaagner, og forstorres med den dem truende Fare. Bladet „Armonia“ giver et Overblik over de i den seneste Tid anvendte Midler for at indvirke paa Befolkningens Mæsse, og for saameget som muligt at modvirke Revolutionen. Det udtaler sig saaledes: „Allerede flere Gange have vi bebrejdet vort Parti den Sorgløshed som det viser, og den Frygt hvoraf det lod sig lede. Nu ville vi vel ikke tilbagekalde disse Bebrejdelser, men dog erklære, at ikke Alle have fortjent dem. Gives der Mange, som ikke handle, da de dog kunne virke, saa gives der ogsaa langt flere, der anstrænge dem paa enhver tænkelig Maade for saameget som muligt at bidrage til Religionens og Ordenens Triumph. Dette er en Grund til Trost for Alle dem, som Samvittigheden giver det Vidnesbyrd, at de have deeltaget i Kampen for Gud, og en Grund til Beskjæmmelse for Alle dem, som skule dem og forblive uirksomme i Farens Stund. Kampen vil ende tidligere eller senere, og Hærskarernes Herre vil gjengjælde Enhver efter Fortjeneste. Umuligt er det at opregne alt det Gode som skeer i vort Land. Det Lidet som vi skulle sige derom, er langt under Sandheden, og Regningen er for mangelfuld ved at anføre forlids, end formeget. I Turin ere 3 Samlinger af gode Bøger, som udkomme undertiden: „Samlingen af gode Bøger,“ — „det kirkelige Bibliothek“ — og „den catholske Lecture.“ Den 15de September havde Samlingen af gode Bøger fordeelt 99 Hefter, den tæller 3500 Subskribenter, og har altsaa i Piemont fordeelt 346,500 Bind. Det kirkelige Bibliothek har hidtil udgivet 23 Bind. Hvert Bind tæller omtrent 20 Ark, som udgjør 320 Sider. Denne Forening har 2000 Medlemmer, og har allerede fordeelt 46,000 Bind af klassiske Værker, for at opretholde det catholske Princip og udbrede Grundsætningerne af en christelig Politik. Endsskjønt meget yngre end de vende foregaaende, er Selskabet for den catholske Lecture endnu mere blomstrende. Det har henved 15,000 Medlemmer, og Antallet vorer med hver Dag. Flere af dets mindre Værker ere udgivne

i et meget stort Dplag, for ogsaa at kunne overlade ikke til Foreningen hørende Personer Exemplarer af samme. I et Tidsrum af 8 Maaneder fra Januar til August, har Trykkeriet leveret 241,550 Bind. — I Turin har en ny Forening dannet sig, som udgiver sine Bøger under Titlen: *Revue og Bibliothek for Samtidige*. Den fordele hver Maaned et Bind af Originalværker, som endnu ikke ere udfomne, eller ogsaa fra fremmede Sprog i det Italienske oversatte Bøger, og dertil et Hefte af Polemik og Kritik. Anmeldelsens Program lover en fuldstændig Gjendrivelse af Bianchi Giovini's Bedømmelse over de hellige Evangelier, et endnu ikke offentliggjort Bærk af Kanonikus L. Nardi, dertil en Samling af Episcopatets Actstykker i de sardiniske Stater i de senere Aar, endelig endnu ikke offentliggjorte Actstykker og Anmærkninger. — I Genua findes en from Forening for Opretholdelsen af den catholiske Tro, som med megen Fremgang beskaffer sig med gode Bøgers Fordeling. Den har atter ladet Erkebiskoppen af Genuas, Ms. Charvaz's, Hyrdebrev angaaende Engländernes Propelymagerie afstrykke; et Dplag af 5000 Exemplarer var udsolgt i kort Tid, og man anmelder allerede et nyt Dplag. Af samme Hyrdebrev bliver endnu et Aftryk af 5000 Exemplarer foranstaltet. Ogsaa har en Forening af den hellige Vincentius af Paula dannet sig i Genua, og derfra udbredt sig til Turin og mange andre Byer i de piemontesiske Stater; den bliver der som overalt, prisfæst af de Fattige og velsignet af Gud. Vincentius-Foreningen udgiver ogsaa et lille religiøst Blad. Dertil kan man endnu regne de gode Aviser som udfomme i dette Land. Bladet „*Civiltà Cattolica*“ gaaer i Tusinder af Exemplarer til Piemont. Ogsaa flere Boghandlere forlægge gode Bøger. — I Turin har man indført Prædikenen til den catholiske Religions Forsvar; snart skal det samme skee i alle Landets første Byer. Gjør man saaledes hos os ikke Alt, saa skeer dog altid Noget!

Frankrig. Erkebiskpen af Paris er vendt tilbage fra en Reise til Belle-Gue (Drøen). Beboerne i Menigheden Dougerre, til hvilken dette sidste Sted hører, have opbudt alt Muligt for at vise denne Prælat deres Agtelse og Kjærlighed. I et Triumftog ledsagede man ham ved hans Ankomst til hans Slot, og da han forrige Søndag, den 6. Novbr., holdt Hymnesfen i Landsbyens Sognekirke, kunde Gudshuset ikke rumme den store Mængde Andægtige. I Paris er det isærdeleshed de lavere Klasser af Arbeidere og Haandværkere, som vise Erkebiskpen megen Hengivenhed. — Keiseren og Keiserinden have sendt Patriarken af Jerusalem en Sum af 4000 Frcs. for de franske Missionairer. — Keiseren har ogsaa

overgivet en Sum af 15,000 Frcs til Brev af Polignac, Maire af Fontainebleau, for dermed at være denne Byes Stadsraad behjælpelig i Redfattelse af Brodets Priiser til Fordeel for den arbejdende og nødlidende Klasse. —

Belgien. Præsens Toilesløshed stiger her med hver Dag. Indtræder ingen Forandring i denne Henseende, saa forestaaer en Katastrophe ogsaa dette Land. — Belgiens Biskopper have forsamlet sig i Mecheln for at raadslaae om Fremgangsmaaden angaaende Skole-Underviisningen.

England. Ifjor holdt Englands catholiske Bisper, for første Gang efter Bispedømmernes Genoprettelse i dette Land, et Provinzialkirkesmøde*). De paa dette affattede kirkelige Dekreter ere blevne stadfæstede af den hellige Fader, og for at bringe dem til offentlig Kundskab og til Udførelse have de enkelte Bisper sammenkaldt Diocesansynoder**). For Bispedømmet Birmingham blev denne Synode aabnet den 10. Novbr. af den derværende Biskop, Dr. Mathorne. I den festligt udsmykkede Domkirke holdt Biskoppen en høitidelig Pontificalmesse, og Pater Newman holdt en udmærket Prædiken; hvorpaa Synodens Forhandlinger begyndte, efterat Lagfolk havde forladt Kirken. I den Procession, som blev holdt efter Messen, saae man iblandt de Geistlige ogsaa Medlemmer af Dominikanernes, Benedictinernes, Passionisternes og Jesuiternes Ordensselskaber. —

Rusland. Imedens de Christne af alle Troesbekjendelser nyde Religionsfrihed i Tyrkiet, driver man Katholikernes Forsølgelse ivrigt i Rusland. Idetmindste bliver dette fuldkomment stadfæstet ved følgende Efterretninger af „*Ami de la Religion*“: „Fra Moskva modtage vi bedrøvelige Efterretninger angaaende Katholikernes Stilling i Rusland. Det synes som om det græske Skisma, gjenoplivet ved Udflugterne, som i Orienten aabne sig for dets Uvejfærrighed, og opirret ved mange Sjæles unægtelige Bevægelse henimod Sandheden, fordobler sin Virksomhed og Iver imod de sande Troende. Efter den i Rusland herskende Folketro skal Riget atter omvendes til den catholiske Kirke paa den Tid, da den fromme Jesuit Bobola bliver optagen iblandt de Helliges Tal i den romersk-catholiske Kirke. Det er muligt at denne udmærkede Guds Tjeners nu iværksatte Kanonisationsproces atter har opildnet Skismatikernes Had. — Katholikerne ere underkastede Plagerier af den forskjelligste Art; den oftere Communion er dem forbudt; i Skriftestolen tør Skrifte-

*) Forsamling af Bisper under deres Erkebiskop.

***) Forsamlinger af Diocesis Sognepræster under deres Biskop.

faderen kun sige dem nogle Ord. Ogsaa de unerede Grækere blive meget forfulgte. Deres Klostre blive tomte, og Munkene i stort Antal sendte til Gitomir; i Begyndelsen havde de det taaleligt her, men snart opfordrede man dem til at træde over til Skismaet, og da de vægrede dem, bleve de mishandlede paa enhver Maade. De bleve adskillte og indespærrede i russiske Klostre. En meget lærd og dannet Theolog var iblandt dem; den skismatiske Biskop søgte at vinde ham for sit Parti. Han lod ham ofte komme hen til sig og disputerede med ham om Theologien, men geraadede i Raserie ved den catholske Præsts Svar, og streg da: Kaster den Gendige ud! Saa kastede man ham ud med Bold, og den næste Dag gjentoges Oprindet. Denne Præst besinder sig nu med tvende Andre i Hovedstaden i Gouvernementet Saratow, og omendstjondt her er et nybygget catholisk Kapel, tillader man ham hyerken at læse den hellige Messie eller at udøve nogenjomhelst præstelig Function. Flere catholske Præster bleve til Straf dømt til Bletten, som er traadt i Kmittens Sted. Fremgangsmaaden er utrolig. En Læge bivaaner Straffens Execution, og lader den afbrøde, naar den Straffendes Endeligt er nær. Da lader man den Mishandlede atter komme til sig selv, bringer ham vel ogsaa paa Hospitaler, men begynder senere atter med Straffen, indtil Dommen er fuldstændigt fuldbyrdet. En saaledes mishandlet Præst er død efter flere Gange at have udholdt denne Straf. — Mere end 200 polske Familier bleve ifjor tvungne til at forlade Odesja, fordi de lode deres Sommer opdrage i catholske Academier; han befalede dem at jende deres Børn til Moskva, Kiew o. fl. St., for at lade dem undervise russisk, uden en Præsts Bistand. En russisk Dame, som foretog en Rejse til det hellige Land og der traadte over til de unerede Grækere, blev da hun vendte tilbage, arresteret, mishandlet og indespærret. — Til Trods for disse Forfølgelser vorer den catholske Kirke; ja, man har ogsaa seet, at selv russiske Munk, som skulde bevogte fangne Katholiker, bleve rystede af disses Taalmodighed og Dyd. De fleste af disse Voldsgjerninger ere foregaaede uden Keiserens Vidende; han kjennder ikke Enkeltighederne og de opvorende Omstændigheder ved disse. Indenrigsministeren Grev Bibicoff's og Cultusministeren Grev Protasoff's Forvaltning og Jver bærer Ansvar for disse Forholdsregler, som med Rette bedrøve og forstørne det catholske Europa." — Et andet fransk Blad bemærker hertil: „Endnu ingen Forfølger kjendte Enkeltighederne og Omstændighederne ved de under hans Navn og Anseelse begaaede Voldsgjerninger, og vi træe gjerne, at Keiser Nikolaus ikke altid veed, hvortledes

hans Embedsmænd handle, naar de udføre hans Befalinger. Men Befalingerne udgaae fra ham, fra ham kommer Tilskyndelsen. Keiseren er ingen konstitutionel Konge . . . han hersker og han regierer. Hele denne Fyrstes Regjering beviser, at det er en af hans fasteste Planer at udrydde den catholske Religion i sine Stater, og for at opnaae denne Hensigt anvender han aldeles logisk — Forsølgelsen. De af „Ami de la Religion“ anførte Kjendsgjerninger ere ikke enestaaende, ei heller tilfældige; allerede i 20 Aar har denne Fremgangsmaade vedværet. En enkelt Kjendsgjerning, Enkeltheder og Omstændigheder kunne undgaae Keiserens Dine, men det af hans Regjering i Henseende til Religionen fulgte System, kan ikke være ham ubekjendt, og derfor er han ansvarlig for Gud og Mennesker!“

Nordamerika. Der gif i nogen Tid det Rygte, at nogle italienske Flygtlinger havde sammensvoret sig imod den apostoliske Nuntius, Mons. Bedini; og det synes virkeligen at være grunder. Dyrighederne have allerede udsat en Priis for dem, som opdage Deeltagerne i denne Sammensværgelse. Mons. Bedini selv er dog ikke angreben; men en af de italienske Flygtlinger er bleven myrdet af sine Landsmænd, fordi disse havde mistænkt ham for at have adværet Prælaten. Allerede i en lang Tid er Mons. Bedini paa den skammeligste Maade bleven angreben af den flette Presse i de forenede Stater. De italienske Flygtlinger, opbidede ved den elendige Apostat Gavazzi's blodtørstige Taler, kunde ikke længer tæmme deres Harme og hadefulde Vrede imod denne den hellige Stols Gesandt, der blev imødefkommen i alle anstændige Kredse med stor Agtelse. Mons. Bedini var just i Canada, da Complotten blev opdaget; han fik først Beretning derom ved en Skrivelse af en Geistlig fra New-York; paa denne Skrivelse gav han følgende Svar:

„Kjære Hr. Gauvin! Jeg beder Dem om, at De ikke vil gjøre noget Skridt hos Dyrigheden angaaende denne Sammensværgelse. Jeg ønsker ikke at forfølge Nogen med Retfærdighedens Sværd. Mit Liv staaer meer i Guds Haand, end i Menneskenes Hænder; mit Kald og Embede er ene og alene et Fredens og Forsoningens Kald; mit Hjerte bærer Kjærlighed ogsaa til dem, som hade mig. Søg saa meget De kan, at formilde de arme Italienerne, som ere oppirrede ved de Lidelser, som deres Landflygtighed bringer med sig; disse uhykkelige Mennesker ere beklagelsesværdige. Vær overbevist om, at jeg med særdeles Indderlighed anbefaler dem til den guddommelige Naade; da jeg, fordi jeg ikke kjennder dem, ei heller kan rætte dem min hjælpende Haand,

jaa skal jeg dog stedse opløste mine Hænder for at velsigne dem, hvor de endog monne være. — St. Hyacinth i Canada 20. Sept. — Erkebiskoppen af Theben, apostolisk Nuntius. — Den 30. Oct. har Monj. Bedini indviet tre nye Biskopper i St. Patriciuskirken i New-York; tre andre til Bisppeværdigheden udnævnte Præster have undslaaet sig for samme. I Galveston i Texas ere alle derværende catholiske Præster, 9 eller 10, paa to nær, angrebne af den gule Feber, og 5 ere allerede døde; een af disse havde tidligere været protestantisk Prædikant. — Den berøgtede Apostat Achilli opholder sig for Dieblicket ogsaa i New-York; Baptisternes Bibelselskab har givet ham det Hverv at besøge en italiensk Bibeloversættelse (for ved deres vilkaarlige, vrangte og forfalskede Doversættelse af den hellige Skrift at gjøre Profetier iblandt de arme Italianere, og at berøve dem deres gamle catholiske Tro?). —

Norge. Fra Christiania have vi modtaget følgende Skrivelse: „Christiania den 25de Novbr. — Hidtil maatte den catholiske Guds-tjeneste, som siden 10 Aar findes Sted i Norge efter Reformationen, holdes i en Sal i et Privathuus. Ifjor blev det os muligt, ved Hjælp af fromme Pengebidrag fra vore udenlandske Troesfæller, især fra Katholikerne i Tydskland, Frankrig og Holland, at begynde paa Bygningen af en catholisk Kirke, den første i Norge efter Reformationens Indførelse i Aaret 1536. — Nu er dette vort skønne gothiske Tempel allerede færdigt paa Vinduerne, Portalen og Gulvet nær; og just idag blev Korset sat paa Taarnet. Kirken skal bære Navn efter Norges Patron, Kong Olaf den Hellige, og kaldes: St. Olafskirke. — Der- som vore Troesbrødre fremdeles vilde vedblive at understøtte os med milde Gaver, jaa haabe vi, at Bygningen allerede i Løbet af næste Sommer vil kunne tages i Brug til Guds Ære, vor hellige Kirkes Forberiggelse og især til vor lille Menigheds Opbyggelse.“ —

Sverrig. Da vi for nogen Tid siden meddeelte en Beretning af „Journal de Bruxelles“ om Katholikerne's Forfølgelse i dette Land, hengave vi os til det Haab, at denne Beretning ikke maatte være grundet paa Sandheden, men efter hvad vi nu atter erfare af troværdige tydske Blade synes vort Haab ikke at skulle opfyldes, og det lader nu virkeligen til, at man i vort Naboland vil begynde en formelig inquisitorisk Forfølgelse imod de troende Christne, som bekfende sig til den romerske-catholiske Kirke. Den 23. Septbr. d. A. indledede den kongl. Procurator ved Hofretten i Stockholm, H. A. Billbergh, en ny Religionsproces imod en Sproglærer og imod syv Fruentimre, af hvilke sex ere gifte og Modre; han udgav i dette Anliggende følgende:

„Underdanige Memorial. Paa Grund af den af Stads-Collegiet i Stockholm til den kongl. Hofret indgivne Meddelelse om, at Sproglærer J. Ph. Müller; Silkevæver J. Junke's Kone, Kar. Chr. Balingren; Tjener Dffermanns Kone, M. Chr. Balingren; Con-ditor Chr. Müllers (fra Østerrig) Kone, Cath. Soph. Frischensfeld (fra München); Bærfmester C. J. Schüges Kone, Anna Sandberg; Bager K. J. Andersons Kone, Olyv. Ollson; Skræder Wahlenders Kone, Hedv. Cath. Forsmann; og den ugifte Sophie Lundegren, — alle til-sammen ere tiltalte for, at de have forladt den rene evangeliske Lære, i hvilken de vare fødte og opdragne, for at træde over til den catholiske Kirke; Sproglærer Müller desuden ogsaa har forledet Andre dertil, — jaa at disse Personer ifølge den med Consistoriets Skrivelse medføl-gende Protocol, virkeligen have gjort dem skyldige i den Forbrydelse (sic!), for hvilken de ere tiltalte, — og at Alle, uagtet de Formaning, som baade den i vedlagte Skrivelse til Hof-retten undertegnede Sjælesørger og selve Con-sistoriet har givet dem, dog vedblive at tilhøre den catholiske Kirke og erklære at ville for-blive i dens Lærdommes Bekjendelse; — og da Consistoriet ligeledes har i Henhold til den kongl. Resolution af 24. Januar 1781 (det saakaldte Edict for Religionsfrihed!!) overgivet disse Personer til den kongl. Hofret for at den lovlige Straf (Landsforvisning) kan fuldbyrdes paa dem, — jaa har det be-haget den kongl. Hofret at meddele ovennævnte Skrivelse samt Tillæg til Advocat-Fiscals-Retten. Paa Grund heraf og da Criminal-Sager, som denne, ere underkastede Hofrettens umiddelbare Afgjørelse, andrager jeg ærbødigt paa Emdøds Begne paa de tiltalte Personers Indtævning og Citation, — paa det at de svare for den kongl. Ret for deres Frasald fra vor sande evangeliske Lære og deres Overgang til en falsk Lære; at Sproglærer Müller endvidere svarer for den Beskyldning, at han endog har forledet Andre til dette Frasald. Samme Dag, som Forhøret holdes (4. Novbr.), skal ogsaa den afskedigede Jænjunker Baijur, som disse Per-soners første Anklager, stævnes, for at faae Leilighed til at yde de lovlige Bewiser ifald at den af ham indgivne Anklage maatte behøve videre Stadfættelse. . . . Stockholm, 23de Septbr. 1855. A. Billbergh.“

Man bemærkede, at Hr. Billbergh er den samme Statsprocurator, som ifjor, i Anledning af den mod den derværende catholiske Præst, Past. Bernard, indledede Anklage for Profelyt-mageri, frimodig har anerkjendt, at Forsætningen af 1809 tilstaaer enhver Svensker Ret til at bekfende sig til den Religion, som synes ham den bedste; — endssjondt, som han sagde, den executive saavel som den judicielle Magt i Vir-

felighed ikke anerkjender dette. Den samme Procurator sagde dengang i sin afgivne Erklæring om den paa Friksjendelse lydende Dom, at Grunden til denne Dom virkelig ligger i § 9 af Forfatningen, paa hvilken den Anklagede beraabte sig. Mon, saaledes spørge vi Hr. Billbergh, denne § 9 i Forfatningen har i Aaret 1853 faaet en anden Betydning end den havde i Aaret 1852? — Jaa at man i Aaret 1852 paa Grund af denne Paragraph tilkjender enhver Svensker fuldkommen Religions- og Samvittighedsfrihed og i Aaret 1853, hvor dog samme Forfatning endnu bestaaer, nægter den, ja endogfaa stævner Svenskere for Retten, fordi de have gjort Brug af denne dem tilstaaede Frihed? — Er det Retfærdighed? er det retslig Consequens? Hvad vilde England, hvad vilde hele det protestantiske Europa sige, naar der i et catholisk Land, navnlig i Toscana, i Neapel eller i Rom, en engelsk, en preussisk eller en dansk Underfaat blev landsforviist, fordi han var bleven Protestant? — Nu staaer der i Stockholm en bayersk Underfaat, som er agteviet til en Østerriger, for Strankerne, Anklagen lyder paa Landsforviisning. Dersom Dommen fuldbyrdes — hvad vil det catholske Europa, — ja hvad vil endog vore Landsmænds, vore Danstke protestantiske Medchristnes Retsdrift og Sands for Billighed sige til en saadan himmelraabende Uretfærdighed? — I Sandhed dersom Statsreligionen i Sverrig ikke har bedre og kraftigere Midler til sit Forsvar, end den raae Bold og Undertrykkelse, saa beklage vi den meget, saa seer det meget jammerligt ud med den! Det Uandelige, formene vi, skal forvares med aandelige Baaben og ikke med Sværd og Bajonetter; med Bold overbeviser man ikke, med Bold tvinger man ikke Samvittigheden. Ved man ikke dette endnu i Sverrig, saa er man der endnu mange hundrede Aar tilbage i Tiden; der har vistnok været en Tid, Næverettens Tid, hvor Den havde Ret og Sandhed, som havde den stærkeste Næve; men de Tidens Grundsætninger og Anskuelser gjælde den Dag i Dag ikke mere i civiliserede Lande! — Næsten et Lustrum er nu henrundet siden Danmarks høimodige Konge har givet sine Underfaatter i Kongeriget en mindstranket Religions- og Samvittighedsfrihed, og til Værelse for de Danstkes adelsjænde Konge og til Værelse for den danstke Nation selv, sige vi med Glæde: i Danmark staaer den forfatningsmæssige Frihed ikke blot paa Papiret, men den udfores ogsaa i Livet! Og den har sandeligen ikke bragt de Danstke nogen Skade! Netop fra den Tid, da Religionsfriheden blev givet, har det religiøse Liv i Danmark faaet et magtigt Op-sving, den religiøse Trang og Bevidsthed er vakt hos saa Mange, hos hvem den næsten allerede syntes udslokket. I Danmark, især-

deleshed i dets Hovedstad, seer man nu, maaffec mere end i noget som helst andet Land i Europa, Protestanter og Katholiker at leve sammen i i broderlig og fredelig Kjørlighed. Imedens Enhver her soler sig lykkelig og tilfreds i den Tro og Overbeviisning, han holder for at være den bedste eller den ene sande, rigtige og saliggjørende, er han dog langt fra at fordømme og at foragte sine christelige Medbrødre, som ikke leve i samme Tro og Overbeviisning, men meget mere søger han, ved en kjørlighedsfuld Omgang med alle sine christelige Brødre og Søstre steds mere og mere at befæste det helstige Kjørlighedsbaand, som efter vores Alles Frelser og Forløjers Duffe og Billie skal omflunge og forene alle sande, oprigtige troende Christnes Hjerter; in omnibus charitas! sige vi med den hellige Augustinus: „I Alt skal broderlig Kjørlighed herse imellem os!“ Gid Svenskerne vilde føre sig denne Lære, de Danstke give dem, til Nytte og efterfølge deres hæderlige Exempel ved en kjørlighedsfuld Behandling imod deres anderledes troende Landsmænd! — Vi anbefale ogsaa her Retfærdighedens gode Sag til alle vore catholske og protestantiske Læsere og Bønmers andagtige Forbønner! —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag den 4de December, den 2. Søndag i Advent.
Dagens Epistel: Rom. 15, 4—13. Evangel.: Matth. 11, 2—10. Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tydsk.

Mært!

Iblandt de afstillige meer eller mindre forstyrrende Trykfeil, som ere indløbne i Nr. 9 af denne Tidende, maae vi isærdeleshed fremhæve følgende:

Side 66 Linie 16 fra oven og Linie 15 fra n. læs: „Nat“ istedetfor: „Stat;“ og Linie 19 fra n. læs: „ved“ istedetfor: „ved.“
Side 72 Linie 23 fra n. læs: „aar“ istedetfor: „senere.“ Linie 25 fra n. læs: „andre“ istedetfor: „indre.“

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

Nr. 11.

Søndagen den 11te December.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtages i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler **E. M. Blaukenstein**, st. Rjøsmagergade 68 og i alle Bogkæder; i de danske Stater paa de Kongl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

En Tægt over Hovmod.

(Sluttet.)

Hovmodet spiller for nærværende Tid en stor Rolle i det menneskelige Samfund. Det gjaerer allevegne; man rokker ved alt Bestaaende og ved alle Støtter. Man gad gjerne drage med Brækfejern imod Tempelmure og kongelige Slotte. Man taler meget og skriver endnu mere. Reform, Emancipation, Fremmskridt og Frihed ere Grundtonerne i denne vilde Musik. Med mægtig Røst istemme Ung og Gammel og Alle sige som Leporello i Operaen: „Jeg vil selv være Herre; jeg vil ikke længer være Tjener!“ Ofsættighed imod de nødvendigeste og nyttigste Stranker kaldes Friindethed; formastelig og forvoven Dadel paa Høierestaaende betyder en aaben Kamp. Der hører allerede Mod til at forsvare det rette Gamle og den gamle Ret; at vende om fra Forfeertheder til det Gode, bliver betegnet som Tilbagegang, Reaction; at holde fast ved den bestaaende Ret og ved gamle prøvede Sæder, bliver kaldt Stivhed og Mangel paa Oplysning, og ethvert vanvittigt Forsøg af en Avisfrivder bliver hilset som Fremmskridt. Vi Danske ere længe forblevne fornuftige, og da man i Aaret 1848 med vild Banvid i Nabolandene nedstørrede Templer og Altene, da forblev man fornuftig i Danmark og lod roligt Revolutionen drage trindtomkring

paa Jorden. Lader os ogsaa holde Vinene aabne i den nærværende Tid og blive kloge af Andres Skade! — I et lille Land i Europa har Gud villet vise os, hvad den Frihed er, som man for nærværende Tid prædiker der, og af hvilket Slags Frihedsmændene ere, og hvilken guldne Tidsalder den yngste Frihed bringer og hvilke Paradiser der fremgaae af dens gyldne Jordbund. Hor, hvad man gjør i Sveits, dette verdensberømte Friheds-Land! Med Hovmod rejser man sig imod Gud, ligesom Lucifer, og vil ikke alene afstaffe den catholske Tro, men ogsaa Christendommen, alle Religioner, ja selv Troen paa Gud! Derfor indkaldte man først en Professor i Zürich, ved Navn Strauß, som lærte, at Jesus Christus ikke var Gud, men en blot Opdigtelse; Folket rejste sig imod ham og drev ham ud af Landet. Derpaa odelagde man Klostrene, som havde staaet i otte til ti Aarhundreder, og som selv Napoleon har villet staae. Nu angreb man Jesuiterne og fordrev dem. Af hvilken Grund? — „Det er en Umulighed,“ siger selv en Hjende af Jesuiterne, Hertugen af Broglio, „at opvise endog kun een Kjendsgjerning eller kun det Ringeste, hvorved de i deres 30aarige Ophold i Sveits nogenstunde have gjort sig skyldige.“ Man udøver Bold og Grusomheder, berøver og udplyndrer Biskopper og Præster, ja man fordriver selv de fromme Fædre, som boe paa St. Bernhards Bjerg, — samt de barmhjertige

Søstre, lader de Døde ikke hvile og oproder endog Kirkegaardene. Og nu undertrykke Frihedsmændene Pressefriheden, Valgfriheden, indespærre Vælgerne i Vagtsluer og vinge dem med Bajonetter til at vælge efter deres Hoved og Godtbefindende. Det er den nyeste Tids høitpræstede Frihed; dette ere Frihedsmænd! Af saadanne falske Frihedstanker, som ikke ville andet, end omstyrte alt Bestaaende, ere Mange angrebne i vore Dage. Og hvorfra hidrøre disse færgelige Phenomener i vor Tid, hvorfra denne Opsætighed imod enhver Autoritet, imod verdslig og geistlig Dyrighed, hvorfra denne de Riges og de Fattiges urolige Udfærd, — hvor have alle disse græsserende Tidsønder deres Kilde? — I Hovmod! Stoltthed og Hovmod i alle Skikkelser og Grader er vor Tids Grundcharakter. Enhver vil herske — Ingen adlyde. Og hvorfra kommer Hovmodet? — Fra Bantroen. Og naar begynder Bantroen at stifte sit Døde? Naar man forlader Jesu Kirke, som selv er bygget paa Klippen og alene er istand til at bygge en Klippegrund under det menneskelige Samsfund, at det ikke vakler og falder sammen. Denne hellige Kirke er i vore Dage paa mange Maader forhaanet, bespottet, forfulgt; men den Generation, som udøver Saadant, vil ogsaa komme til at bøde derfor. Korsets Religion, Nidmygheden, er ogsaa i vor Tid en Anstødssteen; her en Forargelse, — hist en Daarskab. Den, Som leder alle Menneskers Skæbne, bliver kun altfor ofte glemt! Det forstnyede Die seer bag Skyen ikke laenger Herrens Haand. Naar Herren ikke bygger Huset, da bygge Arbejderne forgjæves. Uden Tro og Religion raver man frem i Blinde, indtil man er fangen, ligesom Samson; da bliver man fuldkommen blind og river den Bille om, som bærer det Hele, saa at hele Bygningen bragende styrter sammen. Gyd Christendommens, Troens, Kjærlighedens og Nidmyghedens Aand som nyt Livsblod i den skrantende Menneskeheds Aarer, da vil den blive sund og rask igjen, ellers staae vi snart ved Graven for al Retfærdighed, Kærlighed og Orden. Religionen er Grundlaget for ægte og sand Frihed; Religionen knytter Menneskehedens Baand og ordner dens Forhold; Religionen udjævner Forskjellen imellem Stænderne; Religionen gyder Dlie i Saarene, Balsom i

Hjerterne; Religionen begrunder, danner det sande Statsliv og bringer det til en heldig og blomstrende Udvikling og Modenhed; den bringer den af Gud beslattede og bestemte Orden i det menneskelige Samsfund og danner den som en Familie, hvis Lemmer ere forbundne ved den uegennyttige Kjærligheds Baand. — Vort Land er, Gud ske Lov! for største Delen endnu blevet frit og vil fremdeles blive frit for Tidens falske, vanvittige og hovmodige Ideer, naar det holder trolligen og ærligt fast ved den hellige Tro, som ene er et Værn imod List og Dandskab, Bedrag og Blendværk, imod alle Mærkets Magter. Bliver Jesu hellige Kirkes Tro stedse og overalt den sikke, bestemte og faste Maalestof for al vor Tænken og Handlen, saa have vi intet at befrygte. „Om ogsaa Fiendens Leir staaer imod os, vort Hjerter skal dog ikke ræddes!“

For di Hovmod og Stoltthed er vor hele Tids Grundcharacter og Grundulykke, saa gjør disse Feil sig ogsaa gjældende i Familielivet. Ogsaa Familielivet hviler paa Troen og Religionen; ligesom hele Samsundet, saaledes styrter ogsaa Familien sammen uden dette Fundament. Religionen forener Mand, Kone og Barn til et organisk Hele; og overensstemmende med Naturens Røst og efter Troens Lære stiller Forholdet sig da imellem samme saaledes: Manden er Hovedet, Kone og Børn skulle adlyde ham; Manden er den ordnende, ledende Aand og Forstand; — Konen er Sjælen i Familien; Børnene blive opdragne af Begge i Kjærlighed og Omhu; Alle stræbe i Tro, Haab og Kjærlighed hen til et bedre Liv; — saaledes dannes den kristelige Familie og Familielivets sande Lykke ved Tro og Religion! — Hovmodet har ogsaa i vore Dage forvirret og forstyrret Meget i Familielivet, har undergravet de rigtige Forhold mellem Mand, Kone og Børn, og haardt saaret det menneskelige Samsfund. — Her er Manden en Tyrann og Despot; han gaaer frem efter Vilkaarlighed og Lune; Egteffabet er ham et Nag, Familiebaandene ere for ham blevne til Lænker. Saaledes kan man finde det baade i høiere og i lavere Stænder. Det bliver En da for snevert i Familielivets; man styrter ud i Verden; søger der Tilfredsstillelse — den Rige og Fattige — hver paa

sin Maade, men dog i Grunden paa samme Maade. Den Rige gaaer til Saloner og Theatre; den Fattige til Værtshuse. Imidlertid ere Kone og Børn forblevne hjemme med deres Taarer, Kummer og Grammelse. — Andre Steder fører Konen i Hovmod Huset Regiment, og vil regjere, fordrer Udmærkelse, Opmærksomhed, Hyldest, kan ikke overhøre det mindste Ord, ikke overse noget Stovgran, ikke lade nogen Stavelse ubesvaret, lader sig lede af sit utaalnelige Lune, og saaledes bliver hun efter Dagens Møie og Hede Mandens Borde og Dval. Hun vil desforuden overbyde sine Kæbber og Beninder og være Gjenstand for Misundelse. Hun forsømmer Husholdningen, sender Toiletten bedre end Kjøkkenet, hun besvarer ikke sin Rigdom i Gjemmerne, bruger Nøglerne kun for at aabne, ikke for at lukke. Hun hylder Dplysningen og vil gjælde for en oplyst Kvinde. Huset er ikke Sædet for hendes Glæder; hun søger ikke sin Livsopgave i den stille Virksomhed for Familien; Andagt, Betænkksomhed, Sagtmodighed, vis Sparommelighed ere ikke hendes Armbaad, Ringe og Guldfjæder som hos Fortidens Koner. Hun trænger sig frem til Livets stormende Marked, vil glimre i Selskaber og herse. — See her Hovmodet og dets Udelæggelser i Familierne! Det optræder under forskjellige Former i de høiere og i de lavere Kredse; dog dets Characterer er allevegne den samme. Saaledes viger Velstand, Orden og Glæde bort fra Huset; saaledes forvildes Børnene. Den skjønneste Følelse, som Skaberen bestemte for Moderen — Moderglæden — har offret sig til Hovmodets og Selvsjgens Guder. Hvorledes kan hun være lykkelig, da hun selv ikke gjør lykkelig; og fremdeles naar er al denne Glendighed kommen i Huset? Netop fra samme Tid af, da Tro og Religion ere vegne derfra, fatter man ikke mere Uegteskabets Betydning, Manden rejser sig imod Konen og Konen imod Manden, Fredsforstyrrenen bryder ind, Huset bliver uhyggeligt, Munterhed, Selskabelighed og Lykke ere forsvundne, den lavere Nydelsessyge trænger ind, Formuesomstandighederne forvære sig, man gaaer tilbage, man tilhyldes sig selv: „Sagerne staae ikke meer som tidligere!“ — man begynder at forbauses over dette Uegtepar,

hvis Lykke man endnu for kort Tid siden kaldte misundelsesværdig.

Men See endelig det Huus, hvor Hovmodets Aand bliver indpodet Børnene ved Ord og ved Exempel! — der begynder et tredje Herredomme, som er det værste af Alt, — Børnenes Herredomme. Vor fjære Ungdom lider meget af Hovmod; det er bitterligt. Vore Dages aldeles forkeerte Opdragelse er Skyld deri. Spiren til Hovmod ligger dødt i Mennesket fra den tidligste Ungdom af. Her gjælder det at udrydde den første Spire. Den ædle Plante dør, naar den nogenstunde bliver haardt saaret; Ukrudtet lever, om det ogsaa kun med en enkelt Trevel bliver stoddende i Jorden. Ved den forkeerte Opdragelse gjør man Hovmodets Plante, det fordærveligste Ukrud i det menneskelige Hjerte, ikke alene ikke uskadelig, men man nærer og pleier den. See, det lille Barn, omendskjondt det knapt kan lalle med Tungen og bevæge Foden, hvorledes det gjør sin egen Villie gjældende! Hovmodet, Selvsjgen og Jubbildskheden maae under Opdragelsen iagttages med den største Omhyggelighed, planmæssigt og standhaftigt bekæmpes, forfølges og undertrykkes, den ringere Villie maa boies under en høiere legitim Villie, ellers knækkes Barnets aandelige Liv allerede i sin første Udvikling og der udvikler sig en aandig fortrøblet Vært. En urigtig og ilde ledet Kjerlighed fra Forældrenes Side bidrager kun til, at man saa hyppigen bemærker disse Feil hos vor Tids Ungdom. „Herrens Frygt er Wiisdommens Begyndelse!“ dette guddommelige Udsagn bliver ogsaa for al Opdragelse en aldeles sand Sætning. — Kjerligheden maa være parret med rolig Strængighed og passende Alvor; Barnet maa lære at adlyde, forend det befaler. — Børnenes Hovmod forsøger sig først paa Tjenesketyendet ved usømmelig Opførsel imod samme, ved upassende Ord og Talemaader. Tillade Forældrene Saadant, da have de allerede lagt Grunden til Børnenes indvortes og aandelige Fordærvelse. Kan et 7aarigt Barn behandle et 20—30aarigt Tjenesketyende paa en forargelig Maade, foragte, bespotte og befale det: saa er allerede een Skranke borte; man har ophørt at agte Allderens Autoritet og undseer sig ikke mere ved at kalde Eliseus for en Skaldepande. Man

gaaer da videre og sætter sig op imod Moderen. Barnet siger Ja, naar Moderen siger Nei; det leer — naar Moderen befaler, gjør sig lystigt — naar Moderen vredes; og snart føler denne da med dyb Græmmelse og stor Sorg, at hun imod Barnets opsættige Sind kun kan udrette Lidet eller slet Intet. Det samme Hovmod gjør sig da fremdeles gjældende i Skolen imod Læreren; og med den tiltagende Alder stige Forældrenes Sorger, og deres Bedrøvelse tiltager. Ogsaa Faderens Anseelse bliver endelig foragtet, og med hver Dag vise sig nu tydeligere de slette Frugter, som en urigtig ledet og forkeert Dydragelse tidligt eller sildigt maa bære. Den Strængbed, som man nu søger at anvende, er sædvanlig ganske for-gjæves, tværtimod den opirrer og gjør Gemittet kun endnu mere ubændigt og opsættigt. I sit Hovmod betragter Sønnen med Kulde Moderens Taarer, og lader haant om Faderens Brede. Faderens hvide Haar oppaake ingen Grefrygt; Moderens Græmmelse ingen Medlidenshed. Det første Forsøg til Oprør bliver i Ungdommen ikke undertrykt af Forældrene med Alvor og Bestemthed, derfor er Børnenes Lidenskab bleven stor. Selvraadigheden paa det lille Træ er ikke bleven boiet, derfor trodser Træet al Modstand. Den lille Gnist af Selvsygen sluktedes ikke, nu er Gnisten bleven til Flamme, som kan odelægge det hele Huus samt Familiens Formue, Lykke og Glæde. Det af Forældrene selv saae og pleiede Ukrud har udbredt sig over hele Ageren — hvo formaaer at rense den? —

Under saadanne Forhold ere det i Almindelighed alene Religionens Midler, som endnu kunne staae Hjælp og Naad. Ligesom Religionen lægger den faste Grundvold for de enkelte Mennesker, viser de rette Veie og alle-vegne fører til et lykkeligt Maal, saaledes er Religionen ogsaa alene istand til at føre de Forvildede tilbage paa den rette Bane; men bliver med trodsigt Hovmod ogsaa Religionen, dens helbredende, ledende og formildende Kraft tilbageviist, da vil man forgiæves gjøre endnu andre Forsøg til sand, grundig indvortes og aandelig Forbedring af et saadant forvildet Menneske. Hver Religionen og Troen vige fra Familierne, der antager Familielivet alle-vegne saadanne forkeerte Skikkelser, som vi

her have betegnet. Fader, Moder og Barn komme i urigtige Forhold til hverandre; i Hovmod reiser det ene Familielem sig imod det andet.

Korsets Religion maa gennemtrænge og besjæle Staten og Familien, den maa vinde Anerkendelse og Herredomme i alle Skoler og i alle Opdragelses- og Dannelsesanstalter; da og kun da udvikler Ydmygheden sig, denne christelige Ydmyghed, som er Grundlaget til et i Sandhed religiøst og lykkeligt Liv. Havde denne Korsets Religion gennemtrængt Samfundet, saa vilde Hovmod ikke have været vor Tids Løstestang; og saa vare ei heller de jørgelige Kjendsgjerninger allevegne komne tilsynne, som enhver Udelstænkende med Rette maa beklage, og ansee som Forbud paa en endnu jørgeligere Fremtid!

Her lade vi Forhængen falde; thi dette Sorgespils Scener, som vi maatte fremføre for vore Læseres Betragtningsspie, saare Hjertet altfor dybt. — Vi ville høre lysligere Toner end dem, som Rutiden byder os; en christelig Sang fra Fortiden skal vederqvæge os. Fra det moderne Hedenstabs Gudetempler, opbyggede af Fordom og Hjertensarmod, ville vi flygte til Jesu hellige Kirke. Klokketlang og Orgeltoner overtone den sig selv tilbedende Verdens Triumphsrig, og den hellige Sang fortrænge Hymnerne til Tidens Dagsguder! Lader os synke ned i Støvet for den Korsfæstedes Billede, Som endnu altid er en Forargelse for Jøderne og en Daarstak for Hedningerne, og Som fra Korset mere veltalende end nogensinde forkynder Kjærlighed og Ydmyghed; lader os bønfaale Ham, vor bedste Ven, Som aldrig forlader os, om hiin Fred, som Verden ei kan skænke os. Lader os hylde denne vor Konge med Tornekronen, — hvormeget end Kaiphas tilligemed sine Bander maa haane og spotte, — og for evigt love Ham klippefast Tro og oprigtig Kjærlighed!

O, tael mig ei om Guld og Søder,
Om denne Verdens Pragt og Glæde!
Her findes Intet, som mig glæder,
For Verden har jeg ingen Sande.
Lad Hver kun elske, hvad han vil,
Min Sjæl kun hører Jesus til.

Thi han mit Sind med Fryd besjæler,
Hav er min Skat, min Kjærlighed!
Paa ham mit Die gjerne døeler,
Dg finder hvad mig stjænker Fred.
Bad hver kun elske, hvad han vil,
Min Sjæl kun hører Jesus til.

Hvad Verdens er, forgaar i Støvet,
Kun Daaren paa dens Skjønhed troer:
Hvad Støvet's Børn for Støv har øvet
Til Støv henjmuldrer her paa Jord.
Bad hver kun elske, hvad han vil,
Min Sjæl kun hører Jesus til.

Hans Borg ei Tiden kan fortære —
Hans Rige varer stedse ved —
Hans Throne staaer med samme Øre
Fra nu af og i Ewigbed!
Bad hver kun elske, hvad han vil
Min Sjæl kun hører Jesus til.

Hans Olands og Rigdem ei hendsvinder,
Hans Majn smiler evig Vaar,
Den Skjønhed, som hos ham Du finder,
Den visner ei, den ei forgaar.
Bad hver kun elske, hvad han vil,
Min Sjæl kun hører Jesus til.

Han over Alt min Sjæl kan høve,
Dg gøre mig Sin Klarhed lig,
Hos ham jeg skal i Fryd kun leve,
Han gør mig uden Ende riig.
Bad hver kun elske, hvad han vil,
Min Sjæl kun hører Jesus til.

Dg maa jeg end paa Jord herneben
Undvære, hvad jeg haader bist,
Saa veed jeg dog, at i Sit Eden
han stjænker mig Det ganske vist.
Bad hver kun elske, hvad han vil,
Jeg hører ene Jesus til!

Missionsberetninger.

Migeligt Stof til den meest interessante og opbyggelige Lectüre frembyde de Beretninger og Breve, som vor hellige Kirkes talrige Missionærer fra Tid til anden hidsende fra de forskjellige Verdensdele til deres geistlige Foresatte i Europa, isærdeleshed til Propaganda-Congregationen i Rom og til det apostoliske

Missionselskab i Lyon i Frankrig. Sidstnævnte Selskab er en from Forening, som blev indstiftet i Aaret 1821, under Patronatet af Indiens store Apostel, den hellige Franciscus Xaverius, og hvis Formaal er, ved Bøn og Almisdser at understøtte og fremme de fromme Missionærers apostoliske Bestræbelser til Hedningernes Omvendelse; denne hellige Forening tæller talrige Medlemmer i næsten alle catholske Lande i Europa, og den udgiver navnlig ogsaa alle offentliggjorte Beretninger af de catholske Missionærer. — Disse Beretningers Læsning kalde vi en meget interessant og opbyggelig Lectüre; thi af og ved den gjøre vi den glædelige Erfaring, at Troen, de første Christentiders barnlige, frige Tro endnu ikke har aldeles ophørt at leve i de menneskelige Hjerter; af dem see vi, at vor hellige Kirkes Troes- og Sædelære besidder endnu den Dag i Dag den oprindelige overbevisende Kraft, som den har aabenbaret i de første christelige Aarhundreder, at den endnu er istand til at danne sandfærdige Helgene, til at danne Blodvidner, Martyrer! — ja, ved Læsningen af disse Missionærers Skrivelser er det ofte, som om vi vare virkelig fattede tilbage i de første Christentider, som disse skildres for os i de hellige Kirkefædres Skrifter; saa levende er disse nysomvendte Hedningers Tro, saa inderlig deres Andagt; saa brændende viser sig deres Kjærlighed til Gud og deres Iver for den hellige Tro! — Vi beklage derfor meget, at vi paa Grund af vort Blads indskrænkede Rum ikke kunne meddele længere og udførlige Beretninger og Breve af vore Missionærer; imidlertid skulle vi dog ikke undlade, undertiden at give vore ærede Læsere nogle mindre udførlige Beskrivelser og Udskrifter af samme. Dem, som ønske at lære de catholske Missionæres Tilstand og Fremgang tilfulde at kjende, henviser vi til de af Lyoner Missionærs- eller Xaverius-Foreningen udgivne, i næsten alle europæiske Sprog oversatte saakaldte Annaler for Troens Udbredelse, som i det tydske Sprog udkomme i Köln hos Du Mont-Schauberg under Titel af: „Jahrbücher der Verbreitung des Glaubens.“ De udkomme aarligt i 6 Hefter og kunne ogsaa her for en meget billig Pris bestilles i alle solide Boglader. —

Udskrift af en Skrivelse fra den høiarværdige Herr Vauthier, apostolisk Vicar i Syd Long-king, til Centralraadene's Medlemmer i Lyon og Paris:

Syd Long-king, 22 Febr. 1852.

Ærede Herrer!

..... Efter al Sandsynlighed vil med det Første en ny Forsølgelse bryde ud over vor Mission; lykkelige De, som af den Albarmhjertige blive fundne værdige til, at turde udgyde deres Blod til Ære for Ham! Foruden de Rygter, som her ere i Omløb, melde vore Medbrodres Breve fra Cochinchina, at Kongen har svoret paa Udryddelsen af det christelige Navn i sine Stater, og paastaar at hans Forsædre kun have været uerfarne Læringer i Forsølgelseskunsten. Vi have allerede læst nogle Artikler i den nye Forordning; men Gud, Som ordner Alt efter Sin hellige Villie, vil vide at tilintetgjøre disse affindige Planer; skulde Han iftedestomindre tillade, at man sætter os paa en ny Prove, saa vil Han forunde os hiin Styrke, som ikke stver Martyrdøden: naar Gud er med os, hvo kan da være imod os? Der komme forøvrigt hvad der vil, vi leve i den faste Fortrosthing, at Deres Forenings fromme, høimodige Medlemmer ikke ville unddrage vore fattige Missioner deres Hjælp ved deres andægtige Forbønner, for at vi ved Fjendens Angreb kunne gjøre kraftig Modstand, og efter Kampen udbedre den lidte Skade. Dette vilde da være vor sødeste Trost for det Tilfælde at Gud vilde modtage Offeret af vort Liv og vi maatte forlade vore dyrebare Jaar.

For Diebliffet besidder mit Vicariat 2 Biskopper, 3 Missionærer, 43 indfødte Præster, af hvilke fire ere syge og een landsforvilt. 4 Diaconer, 3 Kleriker, 14 Theologer, 65 Elever som studere det latinske Sprog, og 60 Katecheter.

I forrige Aar have vi døbt 341 voksne Personer, hørt 104,400 Skriftemaal, meddeelt 60,728 hellige Communioner, den sidste Salvelse til 1107 Syge og forretet 628 Gætevielser. De Troendes Antal, som udgjør næsten den 30te Deel af Befolkningen, skal beløbe sig til over 70,000.

Modtag Forsikringen om den dybe Heilagtelse, med hvilken jeg har den Ære at være

Deres underdanigste Tjener

† Johann D., Biskop i Emmaüs,
apostolisk Vicar i Syd Long-king.

Skrivelse fra den høiarværdige Herre Ludvig af Castellazzo, apostolisk Vicar i Shan-tong, til Centralraadene's Medlemmer i Lyon og Paris:

Shan-tong, 15. Juni 1852.

Høistærede Herrer!

Naar Religionen ikke har gjort store Fremskridt her, saa hidrører det fra, at vi endnu aldrig have havt indfødte Præster; thi vi Europæere, vi den fredløse Nation, maae passe paa Tid og Leilighed for at besøge de til alle Sider adspredte Christne, og ere tvungne til at undgaae enhver Forbindelse med Afgudsdyrkerne, og vi maae isærdeleshed vogte os for at tale med dem om Religionsager. Naar vi aarligen døbe henved eet hundrede Borne, saa er dette Udfald at tilskrive vore Christnes Iver. Det Samme kunne vi sige om de tre eller fire hundrede Hedningeborn, som blive døbt i Dødsfarens Dieblif. Jeg haaber dog, at Religionen herefter vil gjøre større Fremskridt i denne Provinds; thi jeg har iaar udsendt som Missionærer to unge Præster, som ere de første fra mit Seminar. Een af disse gif fornøylig igjennem den lille By Sin-zioa, hvor der, foruden et ungt Menneske, som forrige Aar blev døbt af P. Annibal Fantoni, ellers ikke var nogen Christen at finde, og kom i en Religionsstrid med Stedets Bysfoged, i hvilken han gjendrev dennes Beviisførelse med Kraft. Indvaanerne tilraabte Seierherren deres lydelige Bifald. Paa Diebliffet begyndte den unge Præst at prædike paa det offentlige Torv, og omvendte næsten den hele Landsby. — Dette, mine Herrer, ere Frugterne af Deres fromme Gavnildhed. Men for endnu tydeligere at overbevise Dem om, hvormeget Godt der skeer ved Deres milde Gaver, vil jeg her med saa Død ansere, hvorledes det stod sig med Religionen i denne Provinds for ni Aar siden, og hvorledes dens Tilstand er for Diebliffet.

I Aaret 1843 talte man i hele Biskariatet ifkun sex Kapeller eller snarere sex Hytter, uden Vinduer og uden Døre; til Alter betjente man sig af et ormskuffet Bord, der knap kunde staae opret; to Skaale tjente til Lysestager, hvorimellem man stillede to over Kors sammenbundne Pinde, der skulde forestille et Crucifix. Dette var den hele glimrende Brydelse i vore sex Bedehuse. Nu derimod have vi 22

Kapeller, af hvilke nogle rumme over 600 Personer, og som ere prydede med to eller tre Altare. Man seer paa disse et Crucifix, Lysestager og gudelige Billeder fra Europa. Kort sagt, man kan ved disse holde en anstændig Gudstjeneste. Med Kapellernes vorer ogsaa de Troendes Antal, og af de Sidste tælle vi allerede 8,000. Dette, mine Herrer, ere Frugterne, som i 9 Aar ere bleve indhøstede i dette Vicariat; og jeg gjentager, at et saadant Udfald uden Deres Bistand aldeles ikke havde været til at haabe. Jeg bringer derfor alle Medlemmerne af Missionssekskabet min oprigtigste Tak for de vor fattige Mission aarligen tilsendte Gaver, og nebbede over Dem Guds rigeligste Betsignelse.

Jeg har den Ære, at være,

mine Herrer,

Deres underdanigste Tjener
 † F. Ludvig af Castellazzo,
 Biskop i Juliopolis og apostolisk
 Vicar i Shang-tong i China.

Fra Amerika har den hoiarværdige Biskop Laché, apostolisk Vicar i Landene ved Hudsonsbai, skrevet et Brev til sin Moder, hvori han blandt Andet fortæller følgende om en vild Indianer, hos hvem mange af vore „Dplyste“ og „Dplyiere“ kunde gaae i Skole:

„Jeg betragtede en Dag“ — skriver nemlig bemeldte Biskop — „en Oldings Haand, paa hvilken Tommelfingeren manglede. Da han bemærkede, at hans Haand tiltrak sig min Opmærksomhed, sagde han til mig i en gjennemtrængende Tone, som rørte mig: „See her denne Haand! Jeg var en Vinterdag paa Jagten, langt bortffjernet fra min Hytte; det var koldt, mege koldt; jeg vandrede ubekymret min Vej, da jeg paa engang saae Rendsdyr; sagte nærmede jeg mig dem, lagde an, tvoffede løs, da sprang mit Gevær og afrev mig Tommelfingeren. Jeg havde allerede mistet meget Blod, forgjæves søgte jeg at standse det, stedse randt det i tykke Draaber, omsider følte jeg indvendig Kulde, jeg forsøgte at gjøre Ild, men forgjæves; nu følte jeg en Dedsyssen, men da jeg tænkte paa Ham, som Du kalder Gud, og som jeg endnu ikke kjendte rigtigt, bad jeg til Ham: „Min store Fader (Jé tssiyé), man forsikrer, at Du formaaer Alt,

see ned paa mig, og da Du er almægtig, saa kom og hjælp mig.“ Paa engang ophørte Forblødningen, jeg naaede hjem til min Hytte, hvor jeg allerede ved Indgangen faldt om af Mæthed. Jeg erkjendte dengang, tilsviede han dybt rørt, jeg erkjendte, hvor Magtens Rilde er, og siden den Tid, nærede jeg altid det Ønske, at lære samme at kjende. Af den Grund er jeg ogsaa, paa Efterretningen om Dit Ophold her, kommen hertil fra det Fjerne, for at Du kan lære mig at tjene Ham, Som dengang reddede mit Liv, og ved Hvem vi Alle alene leve!“

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den 6te Novbr. havde vi i Rom et lige saa oploftende, som rørende Skuespil. Efterat Folkemissionen i Kirken til den hellige Carl var fuldendt, vedblev det troende Folk at yde det der opstillede Billede af den Korsfæstede Beviser paa sin Grefrygt og Andagt; for at nære og lede denne, blev der hidtil dagligen holdt en Prædiken i samme Kirke. Den 6te Novbr. blev samme Crucifix i høitidelig Procession baaret tilbage til dets oprindelige Plads i Kirken „San Giuseppe,“ som er bygget ovenpaa det saakaldte mamertinske Fængsel, der ligger ved Foden af den capitolinske Hei og er, fordi den hellige Apostel fyrste Petrus der var fængslet i Lanter, en Gjenstand for de Troendes fromme Andagt. Da Processionen var ankommen ved Kirken, og Folkets Starer havde udbredt sig over hele Pladsen og opad Høien, saae man den hellige Fader, omgivet af sin Hofgeistlighed, at træde frem fra Kirken for at modtage Crucifixet. Foran Kirken var et Altar oprettet og paa dette blev Crucifixet nedlagt; derpaa traadte den hellige Fader nogle Skridt frem for at holde en kort men hjertelig Tale til de forsamlede Troende, hvis Antal angives til 25 å 30,000. De fem Præster, som havde holdt Folkemissionen i Kirken „San Carlo“, stode ved Siden af ham, omkring den Korsfæsteds Billede, og den hellige Fader begyndte sit Foredrag med at omtale selve Missionen, idet han ønskede, at dens heldbringende Frugter vilde vise sig vedvarende; Slutningen af de Ord, han med lydelig og klangfuld Røst udtalte til det talrige Auditorium, lyder omtrent

saaledes: „Dg nu er der blot endnu tilbage, at Jeg udtaler Velsignelsen; men hvorledes kan Jeg vove at velsigne Eder, Jeg, som selv er saa arm og saa svag? Dg dog skal Jeg velsigne Eder! Saa vil jeg da ikke gjøre det ene; nei! Jeg paafalder dertil de hellige Apostelskylders Peders og Pauls Hielp og Forbøn; da skulle disse mine svage Arme, naar Jeg nu snart opløfter dem for at nedkalde Guds Velsignelse over Eder, blive ligesom understøttede af disse tvende Kirkens herlige Piller og Grundvold, af disse to Apostle, som have arbejdet, som have lidt saa Meget for Eder, o Roma's elskede Beboere! ja, for Eder, o dyrebare Christne Alle paa hele Jorden! — af disse Apostle, som vare fængslede og lænkede her paa dette samme Sted, hvor Jeg taler til Eder, — som forlode dette Fængsel for at udgyde deres Blod for Jesus Christus og for saaledes at erobre Rom og hele Verden for det himmelske Liv, for at udribe denne Stad af Bildfarselsen og for at gjøre den til Sandhedens Lærerinde! Ja, disse hellige Apostle, hvis uværdige Efterfølger Jeg er, de skulle velsigne Eder i Forening med Mig; og denne Korsfæstede, hvis Billede vi her see, mon Han ikke vil velsigne Eder? Ja, Han vil modtage og optage Eder i Sin hellige Sides aabne Vunde, i Sit elskende tilbedelsesværdige Hjerter! — Med de samme Ord, som Jeg for sex Aar siden udtalte, da Jeg prædikede for Eder i Kirken „St. Andrea della Valle“, opløfter Jeg ogsaa i denne høitidelige Stund Min Kæft og siger til Gud: Min Gud, velsign Geistlighed, alle Biskopper og Præster! giv dem sand Tro, Ydmyghed og Kærlighed til Dig og til de dem anbettede Sjæle, saa at de, ligesom Dine hellige Apostle, stedse ere beredte til at hengive deres Blod for Kirkens og Troens modige Forsvar og at de vise sig villige til at doe for deres Brødres Frelse! — Velsign, min Gud! alle Herskere og alle Foresatte! paa det de maae herske og regjere i Retfærdighedens og Kærlighedens Land; giv dem et faderligt Hjerter for deres Underjaatter og alle deres Undergivne, saa at de ifkun leve for at gjøre disse lykkelige! — Velsign, min Gud! alle Rige og Velhavende! paa det de maae beslitte sig paa at samle uforgængelige Skatte i Himmelen ved rigelige Almisse og kærlighedsfuld Velgjørenhed; at de vorde Nonstre paa alle Dyder og give altid og allevegne et efterlignelsesværdigt Exempel! — Velsign, min Gud! de Fattige og Trængende! paa det at deres Fattigdom kan vorde dem en rigelig Stat, at de søge ved deres Armod at berige sig for det himmelske Paradis, hvor de skulle nyde en Lyksalighed uden Maal og uden Ende hos Dig, o Herre! — Velsign, min Gud, de Handlende og

alle Forretningsmænd! indgyd dem Retfærdighedens, Ærlighedens Land, saa at Sandheden maae herske i alle deres Forretninger! — Velsign, min Gud, alle Kunstnere, Haandværkere og Arbejdere! paa det at deres Sved, som de udgyde i deres Værksteder, maae blive en frugtbar Sæd til evige Goder og en evig Hvile i Himmelen! — Velsign, o min Gud! ja, velsign hele dette Dit Folk, som er ogsaa Mig saa kjær og dyrebart, velsign Du det fra Himmelen, medens Jeg i Dit Navn velsigner samme her paa Jorden: Benedictio Dei omnipotentis †, Patris et † Filii et † Spiritus Sancti, descendat super vos, et maneat semper! Amen. (Den almægtige Guds, Faderens, Sønens og den Helligaands Velsignelse stige ned over Eder og forblive stedse hos Eder! Amen.)” — Denne den hellige Faders Prædiken var et Exempel paa hine de hellige Kirkesædres rørende Homeliet, som ved deres uforslede Simpelhed tiltale og virke meget mere, end andre lange og omhyggeligt udarbejdede og udfunderede Taler med alle de smukke og pathetiske Talemaader og Taleblomster. Den synlige Rørelse hos selve den ophøjede Prædiker, siger et Niemidne, smeltede Alles Hjerter og Hans begejstrede Opsving hævede Alles Sjæle. — Gud, disse hjertelige Ord af vore Sjæles synlige Overhyrde og denne Velsignelse af den catholske Christenheds Øpperstepræst og Fader ville bære de Frelsens Frugter, som hans Hjerter ønsker! —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag den 11te December, den 3. Søndag i Advent
— Marias Indfængelsesfest. — Dagens Epistel: Sal. Ordsp. 5, 22—35. Evangel.: Matth. 1, 1—16. (Søndagens Epistel: Phil. 4, 4—7. — Evangel.: Job. 1, 19—28 — Guds-tjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messer. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Ehdst. — Efterm. Kl. 3 Broderskabsandagt med Prædiken paa Danst.

Onsdag d. 14., Fredag d. 16. og Lørdag d. 17. Decbr. ere Lampertidage og derfor ogsaa paabudne Fastedage.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

I. Thesfal. V. 21.

Nr. 12.

Søndagen den 18de December.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler **C. A. Blankensteiner**, Nr. Kiedmagergade 68 og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Kongl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Inleesten.

I.

Stjernerne tindrede saa klare paa den blaa Himmel; Træerne i Haven vare saa hvide, som i Blomstringsstiden i Juni Maaned; Sneen knagede under de Forbigaaendes Fødder, og hvor To mødtes paa Gaden, der undgik de visfeliggen at indlede en Samtale; de guede Hænder og Ansigt, og idet de passerede rask forbi, tilraabte de hinanden: „Det er koldt! det er koldt!“ og ilede til det lune og hyggelige Hjem. Fra Kirkens Vinduer lyste et stærkt glimrende Skjær; thi mange Fromme vare i den forsamlede, for i Bodens hellige Sakramente at berede sig et reent Hjerter til Modtagelsen af Jesubarnet. Klokkerne lode saa høitideligt og listigen i Aftenens blide Stilhed. I det hjemlige, varme Bærelse sad Moderen, en velhavende Enke, med sine smaae Døtre. De vare netop komne hjem fra Kirken. Bønebogen i Saffan og med Guldsnit laae endnu paa Bordet. Konen saae saa from og tilfreds ud; hun havde ladet alle Sorger blive i Guds Huus og bragt Freden hjem med sig. Nu opstillede hun en lille allerkjæreste Kybbe imellem smaae Grantræer, antændte Lamper i Stalden og i Træerne, og de lyste saa smukt! det Grønne traadte saa levende frem, og

gjorde saa godt, da Sneen udenfor allerede havde ligget i flere Uger, og det hele Bærelse var lysere end ved Middagstid, og den lille Pige tittede ind, klappede i de smaae Hænder og raabte: O hvor det er nydeligt! og omfavnede Moderen fuld af Glæde. Da trippede hun hen og besaae alting nærmere, og der var ingen Ende paa hendes Forundring og Spørgsmaal. Men Moderen stillede sig ved Siden af Barnet, som pegede snart paa denne, snart paa hiin Figur; hun glædede sig over Barnets Glæde, og en Taare stod hende i Diet. Hun kom til at tænke paa, hvorledes hendes egen Moder engang førte hende til Krybben i Kirken, og hvad hun dengang folte. Der gives Dieblitte, hvor en Omstændighed eller en Begivenhed fra vor Ungdom atter fremstiller sig for os saa levende, at vi troe, at opleve dem endnu engang. Saadanne Erindringer betragte os saa kjærligen, som om de vare gamle Venner, der efter en lang Adskillelse atter hilsede os. Men meest velgjørende ere Erindringerne fra vor uskyldige Barndoms Aar. Til dem knytter sig Intet, som vi have at fortryde eller at skamme os ved. Det er et Tilbageblik paa et Paradis, som mange af os senere desværre tabe; og Ungdomsglæderne selv yde en Forimag paa Himmelen, som er bestemt for Hine, der blive som smaae Børn.

„Hvad er det for en smuk Dvinde med

Sløret og den fine Dragt?" spurgte den lille Pige.

„Det er den allerseligste Jomfru Maria, den frommeste Kvinde, som nogenstunde har levet. Hun har aldrig gjort noget Ondt, men ifkun Godt. Jeg har givet Dig hendes Navn, for at Du skal blive brav som hun,“ sagde Moderen, og Barnet lyttede opmærksomt, og hendes fromme lille Ansigt lod haabe, at Moderens Forventning engang vilde gaae i Opfyldelse.

Derpaa faldt den lille Piges Dine atter paa en anden Gjenstand, og levende udraabte hun: „D, hvilket Barn, hvilket lillebitte Barn! See det lille Ansigt, hvor det er hvidt som Snee! Hvad er det for et Barn?“

„Det er det Herligste af Alt i denne Stald. Det er Guds Søn; Han er kommen fra den skønne Himmel herved til Jorden, og Maria er Hans Moder. Du maa aldrig nævne Dets Navn, mit lille Barn, uden at folde Dine smaae Hænder og foresætte Dig, at Du stedse vil have dette Barn rigtig hjært; thi det fortjener Jesubarnet.“

„Men, Moder, hvorfor er da Jesubarnet kommen ned fra Himmelen?“

„Mit Barn, vi vare alle saa ulykkelige og intet Menneske kunde hjælpe os uden Jesubarnet; derfor kom Det ned fra Himmelen. Vi vare alle saa fattige; da kom det med skønne Foraringer fra Himmelen, og vi vilde Allesammen ikke være komne i Himmelen, dersom Det ikke var kommen ned paa Jorden og havde aabnet Døren til Himlen.“

Bed disse Ord saae den lille Pige veligen og ærefrygtfuld til Jesubarnet og foldede sine smaae Hænder.

„Moder! Jesubarnet ligger jo paa Straa!“

„Det har det ogsaa gjort, mit Barn! Fordi Menneskene ofte ere saa hoffærdige og indbilde sig saameget, saa vilde Jesubarnet vise, at man ikke maa gjøre Saadant; og fordi Menneskene ofte ere saa forskælede, at de ifkun ville bære de skønneste Klæder og sove i den blødeste Seng, saa har Jesubarnet villet vise dem, at det ikke var vel gjort. Og fordi de ubarmhertige Mennesker ofte ikke kunne lide fattige Folk eller ville have dem hos sig, saa har Jesubarnet villet vise dem, at dette ikke var ret, og Det er Selv blevet fattigt,

for at De fattige Mennesker ikke skulle sørge saa meget, og for at rige Folk skulle dele med de Fattige.“

Imidlertid var den lille syvaarige Dreng kommen ind i Stuen. Han blev først staaende fuld af Forundring; derefter straalede hans lille elskelige, rødmissede Ansigt af Glæde. Maria nærmede sig til ham, fortalte, spurgte, glædede sig paany, og viste ham den skønne Kvinde og det kjære Jesubarn. Da pegede hun atter med sine smaae Fingre paa en anden Figur, og spurgte:

„Den gamle Mand med Stjægget — hvem er det?“

„Det er den fromme Joseph, Jesubarnets Pleiefader!“ svarede hurtigt Drengen, som allerede gik i Skole, og som det ogsaa glædede at kunne undervise sin lille Søster. — „Paa det Billede, jeg fik af Pastoren, staaer han just saadanne, og næsten ligesaadanne i vor Kirke; kun staaer han der alene, og har Jesubarnet paa Armen og en Lillie i Haanden.“

„Rigtigt,“ svarede Moderen, „gjem Billedet godt, og see ofte paa det, og bliv from, ligesom Joseph, og gjør mig altid Glæde, som Jesubarnet gjorde sin Pleiefader.“

„Et lille Faar, et lille Faar!“ udraabte pludseligt Maria, og klappede i Hænderne.

„Det tilhører Hyrderne; thi de ere Faars-hyrder. See, der komme de, Hyrder og Hyrder; de ere klædte som Landsbyfolk. De komme fra Bethlehem til Stalden,“ bemærkede Drengen.

„De bringe det lille Lam til Jesubarnet“ — tilføiede Moderen — „de ville gjøre Ham en Glæde dermed; thi Børn have de smaae Lam saa kjære. De ere ogsaa saa muntre, hoppe og springe og ere ikke bange for Menneskene, løbe efter dem, ere saa blide og fromme, og deres Uld er saa kruset og saa hvid som Snee, de see saa uskyldige paa os. Det lille Lam passer meget godt til Jesubarnet, som er saa mildt, fromt, reent og uskyldigt. Og naar de føre det lille Lam til Slagterbænken, saa gaaer det saa villigt, og bræger ikke engang. Det har ogsaa en Lighed med Jesubarnet; det skal jeg forklare Eder naar Langfredag kommer, og vi bygge en Grav i Kirken. Det er altfor bedrøveligt, idag ville vi kun glæde os over Jesubarnet.“

Det syntes af Børnens Miner, som om de begge bleve sorgmodige ved denne Bemærkning, men snart efter jagde Drengen med synligt Velbehag: „See der, et Barn med en hvid, lille Due!“

„Hjrdens Barn bringer ogsaa den lille Due til Jesubarnet,“ forsikkrede Moderen.

„Allerkjæreste lille Dyr! Diet er saa blidt, Fjedrene saa skønne og rene! De ere saa tamme, som om de vilde spise af Din Haand. Være I ogsaa saa blide og saa gode, gav jeg Eder maastee endnu et Par Duer.“

„Et Par Duer, et Par Duer, kjære Moder! vi ville være som de smaae Duer“ raabte Børnene i Munden paa hinanden.

„Jeg frygter kun for, at Ferdinand i dette Tilfælde altid vil have sine Duer og ikke sine Bøger i Hovedet.“

„Nei, nei!“ sagde Drengen hurtigt; „jeg lærer saa meget bedre, og jeg er igaar allerede atter kommen tre Nummere høiere op, fordi jeg kunde sige de fire Stykker i den lille Katechismus, om hvorledes det lille Barn Jesus af Nazareth opførte sig; og jeg kunde det paa mine Fingre, og Læreren sagde: Ferdinand har kunnet det bedst af Eder Alle!“

„Køes Dig kun ikke selv for meget — afbrød Moderen ham — ellers ligner Du ikke det lille Lam og de smaae Duer. De ere smukke og fromme, og vide det ikke.“

Stamsuld slog Drengen Dinene ned.

Maria bragte Broderen ud af hans Forlegenhed, idet hun saae op til Stalden, og udraabte: „Hvilke smukke Børn deroppe! de svæve over Jesubarnet, og de have Binger og see saa venlige ud.“

„Det er de kjære Engle,“ forklarede Broderen hende.

„De ere komne med Barnet ned fra Himmelen“ — fortsatte Moderen — „de kunne ikke skilles fra Det, de ville være hos Det, og ære og love Det; og de ere saa glade, fordi Gud Herren fra nu af vil blive mere æret paa hele Jorden, og de ere ogsaa saa glade, fordi Menneskene nu atter kunne blive lykkelige og komme i den skønne Himmel, ved dette gode Jesubarn. Derfor juble og synge de.“

„Jeg veed, hvad de have sjunget,“ sagde Drengen. „Være være Gud i det Høie, og

Fred paa Jorden for Menneskene, som have en god Villie!“ „ligesom vi endnu synge i den hellige Messe ved Gloria, naar alle Folk staae op, og Messetjeneren ringer uafslædigen, og Orgelet og Klokkerne derimellem. Det er en smuk Sang; man kan synge den rigtigt høit.“

„Moder, lær mig ogsaa den smukke Sang,“ bad den lille Pige.

„Du skal nok lære den, mit Barn! — men hvad synes Eder, mine Børn, ville I ikke nok gjøre det kjære Jesubarn en Glæde?“

„Jo, jo! Gjerne, gjerne!“ raabte Begge.

„Vi kunne egentlig ikke give Frelseren Noget, thi Han behøver det ikke mere. Han er nu ikke mere i Stalden, men i Himmelen, og Han kan give os Alt; vi kunne derimod ikke give Ham Noget. Men Han har Selv sagt os, hvorledes vi kunne glæde Ham; Han har vel forudsæet, at mange Mennesker gjerne ville gjøre Saadant. Naar vi nu gjerne ville gjøre Noget af Kjærlighed til Ham, saa skulle vi ifkun give vore Foræringer til Hans stakkels Brodre; det optager Han saa venligt som om det var til Ham Selv. Havde I været hos det virkelige Jesubarn i Bethlehem, havde I visstelig taget Straaet bort under Ham; istedetfor dette havde I redet Ham en lille Seng. Vi ere idag saa glade, skulle vi ikke ogsaa gjøre Andre glade? Jesubarnet har givet os Alt, skulle vi ikke give Ham Noget igjen?“

„Ja, ja!“ raabte Begge, lad os forære Jesubarnet Noget!“

II.

Ganske nær ved en lille Døn stod en Bugge, som en tiaarig Dreng rastløst satte i Bevægelse. Moderen sad ved Spinderoffen, og lod Hjulet gaae hurtigt rundt; hun maatte endnu sørge for de to Helligdage. Tæt ved Raskelovnen stod en femaarig lille Pige; hun frøs meget. Aftenen var ogsaa ualmindelig kold, og Binduerne vare utætte. En knækket Rude var tilklinet med Papiir, og den skarpe Østenvind stod lige paa Binduet. Lys havde man ikke tændt, thi først maatte Garnet være færdigt, førend man kunde hente Olie. Istedetfor tittede de venlige, rindrende Stjerner

igjennem de smaae Ruder, som om de havde villet tilraabe den stakkels Familie: „Ligesom vi see hjerteligen paa Eder, saaledes vaager ogsaa Guds Die faderligen over Eder!“ Sneen lyfte ogsaa Noget, og da den nederste Dør paa Kalkelovnen ikke var lukket, kom ligeledes derfra noget Lys; hvortil behøvede man da en Lampe? Moderen var ret sørgmodig. For et Aar siden havde hun mistet sin Mand, og han havde med fire Børn kun efterladt hende Lidet at leve af. Den ældste Søn boede hos en Landmand i Sognet, og opførte sig godt. Hvor han kunde spare nogle Skillinger, bragte han dem altid til sin Moder, og glædede sig da inderligen, naar han saae, at han dermed gjorde hende en stor Glæde. Han havde ogsaa anskaffet de Kul, som nu næsten vare forbrugte. Bernhard, den taaarige Dreng, syntes at fryse mindre end hans lille Søster. Han havde den Dag været meget paa Gaden, havde trykket Sneebolde og gjort en Sneemand, hvorfor det forekom ham mere varmt og behageligt i den lune lille Stue. Han vuggede af Hjertenslyst, og sang derved den deilige Psalme: „Fra Himlen kom en Engel klar,“ som Bernene idag ret havde indøvet. Den lille Pige vilde i Begyndelsen stemme i med, men hun frøs altfor meget; hendes Stemme bævede; hendes Klæder vare jo ogsaa saa tynde. Moderen trykkede Barnet til sig, som om hun vilde opvarme det, men hun var selv kold, saa hurtigt hendes Hænder og Fødder end vare ifærd med at sætte Koffens Hjul i Bevægelse. Hun saae fra Tid til anden ogsaa hen til Buggen, om Ruderne laae ret, og tildækkede med et daarligt Torflæde Brystet paa den Diende, som hun endnu efter Faderens Død havde født. Barnet slumrede saa roligt; dets lille Ansigt smilede, som om der ikke havde været nogen Nød eller Sorg til i Verden. Medens hun dækkede Barnet til, tænkte hun paa Maria, og hvad Hun havde følt, da Hun lagde sin kjære Søn i Krybben paa det haarde Straa, og naar hun saae den lille Drengs venlige Ansigt, tænkte hun paa det hulde Jesubarn og paa Moder Marias Glæder, og var da salig ved Moderklæder.

„Mon Jesubarnet ogsaa bringer os Foræringer denne Gang ligesom forrige Aar?“ spurgte den lille Datter.

Bernhard trak hende i Kjolen og hvidskede: „Tal ikke derom, det gjør kun Moder sørgmodig.“ Han havde allerede Forstand nok til at indsee, at Moderen kun havde Lidet at give, saa hjertelig gjerne hun end vilde det.

„Hvorfor skal jeg ikke tale om Jesubarnet?“ spurgte den lille Mine. „Jeg sætter inat min Tallerken paa Kofferten, ligesom forrige Aar, og saa kommer Jesubarnet igjen igjennem Binduet, og lægger Gbler, Rødder og Kager paa den. Jeg har jo været artig i dette Aar.“

„Tal altid om Jesubarnet, lille Mine!“ sagde Moderen. „Du kan ikke tale formeget om Det, heller ikke vente formeget af Det. Jeg haaber at Det medbringer Foræringer til Dig, thi Det holder meget af gode Børn. Og bringer Det Dig heller ingen Gbler, Rødder og Kager, saa har Det os dog kjær; ja, fattige Folk har Det særdeles kjær. Dets Moder var fattig; dets Pleiefader var fattig; Hyrderne, som først node den Lykke at see Det, vare ligeledes fattige.“

„Efter dem kom først de hellige tre Konger,“ tilføjede Drengen.

„Jesubarnet har Selv været saa fattigt, som Ingen af Eder,“ vedblev Moderen. „Det havde ikke en saadan Stue som vi, og det laae ikke saa blødt og saa varmt, som den lille Henrik henne i Buggen.“

„Men hvorfor har da den kjære Frelser været saa fattig?“ spurgte den lille Pige.

„Hvor kan Du dog spørge saaledes!“ sagde Drengen. „Han gjorde det af lutter Kjærlighed til de stakkels Menneſker.“

„Saaledes er det,“ — sagde Moderen — „af lutter Kjærlighed til de stakkels Menneſker! Der er et Menneſke, som har et daarligt Huus; Bind og Regn trænge igjennem Sprækkerne paa Væggene og igjennem de knækkede Ruder, men det er dog langt fra saa slet som Jesubarnets Stald. Der er mangt et fattigt Barn, hvis Forældre blot kunne give det Lidet; det maa trøste sig med det endnu fattigere Jesubarn. Hvis Dette ikke har havt det bedre, hvorledes kan da et sædvanligt Menneſkebarn forlange Mere. Der gives mange Mødre, som ere meget sørgmodige, fordi de ikke kunne give deres smaae Børn, hvad de gjerne ønskede; naar de tænke paa den langt bedre og fattigere Maria, saa klage de ikke mere.“

Drengen havde længe ikke sjunget mere; ved disse Ord blev han sørgmodig; men den lille Mine forstod ikke Alt hvad Moderen sagde; dog at Jesubarnet var saa godt og at hun af Hjertet maatte have det kjær, det havde hun vel faaet ud af Alt, og man kunde see paa hendes lille, fromme Ansigt, at hun ogsaa altid vilde gjøre det.

(Sluttes.)

Marshesten for Foreningen af Tro og Videnskab.

(Holdt i St. Genovefa Kirken i Paris.)

For nogen Tid siden bragte de franske Blade et Hyrdebrev fra Erkebiskpen af Paris, i hvilket denne lærde og høifindede Kirkefyrste omtaler et af vor Tids største Dunder, nemlig: Videnskabens Adskillelse fra Troen. „Tro og Videnskab maae gjenforenes,” siger denne dybsindige Tænker, „thi de ere de to Vinger, ved hvis Hjælp den menneskelige Sjæl svinger sig op imod sit Livs høieste Maal: Sandhedens Erkjendelse, for at forenes med al Sandheds Ophav, med Ham der er Sandheden selv — med Gud. Troen er vistnok en Guddommens Gave, som kan bestaae uden Kundskaben; men fast og uroffelig bliver den dog først, naar Erkjendelsens Straaler belyse den, og efterat den har rodfæstet sig i Fornuftens Klippegrund. Ligeledes er Fornuften en Guds Gave, men en saadan, som trænger til først at helliges og luttres ved hiin Kraft, som kommer fra Oven, dersom den ikke skal blive til hiint Afguds billede, som nuomstunder tilbødes af saa Mange, der anser og endog ikke sjældent kalde sig for de Gue oplyste. Troen eller den aabenbarede guddommelige Lære er sand i og for sig selv, fordi den har sit Udspring fra al Sandheds evige Kilde; den menneskelige Fornuft derimod er ifølge sin

naturlige Bessaffenhed endelig og et Botte for Bildfarelser; dog føler den en stedse levende Trang til den uomstiftelige, evige Sandhed. At søge at bringe det af Gud Aabenbarede i Samklang og Overeensstemmelse med Det, som den selvstændige og oplyste Fornuft opdager og erkjender; dette er Videnskabens høieste og og sidste Opgave. Den menneskelige Aand, naar den har naaet dette Høidepunkt, er paa Veien til den ægte og eneste fornuftige Philosophie: da befinder den sig ved Indgangen til hine lykkelige Egne, hvor Aand og Natur leve i fredelig og blid Overeensstemmelse og Harmonie, idet Mennesket da begriber sig selv og fatter, hvorfra han kommer og hvorhen han gaaer!”

For at fremkalde og virkeliggjøre denne ensfælige Forening af Tro og Videnskab er det, at den høiarværdigste Erkebiskop af Paris nu har stiftet en Fæst, som skal fejres hvert Aar den sidste Søndag i Kirkeaaeret og bære Navn af: „Skolernes Fæst for Forening af Religion og Videnskab,” (søte des écoles pour l'union de la religion et de la science). Fæsten selv bestaaer i en høitidelig Gudsdyneje, til hvilken Alle, som besatte sig med Videnskab og Kunst, blive indbudne. Den holdtes iaar i St. Genovefa Kirken, der fornylig efter en mangeaarig Profanation, som skriver sig fra den første Revolutions Tid, paa Keiserens Befaling er gjengiven til kirkelig Brug. Ved denne Leilighed skal en eller anden udmærket Prædikant holde en Lovtale over en af Kirkens fornemste Helgene, der har udmærket sig i Videnskabernes Rige. Denne Gang havde Erke-Biskoppen selv paataget sig dette Hverv. Høitideligheden fandt Sted paa den første Søndag i det nye Kirkeaar under den hellige Augustinus' Forbøn og Beskyttelse. „Gazette de France” beretter iblandt Andet følgende om denne Fæst:

„Den store Kirke til den hellige Genovefa var ganske opfyldt med Andægtige. Man saae her forsamlede: Medlemmerne af selve Institutet, Stadens Magistrat, Universitetets Raad og høieste Embedsmænd, Statsraadet, Academiets Forstandere og Deputationer fra alle Skoler. I Choret befandt sig Hs. Høiarværdighed Erkebiskoppen omgivet af sine Erkediaconer, den forhenværende Erkebiskop af Algier

og Erkebiskoppen af Babylon, Provsterne af St. Denis og Keiserens Capellaner. Undervisnings- og Cultus-Ministeren, der bar Storforsæt af Pius IX's Orden, knælede paa en særskilt Knælebænk ved Alterets Fod. I Choret opholdt sig endvidere Deputationer fra Seminariet af Saint-Sulpice, af Carmeliterkolen, o. s. v.

Klokken 11¹/₂ frembar Abbed Surat, Erke-
diacon i St. Genovefa Kirken, det hellige
Messeoffer, som den ophoiede Forsamling med
synlig Orbdighed og Andagt bivaanede.
Paafølgende Sanges affanges under hele den
hellige Handling. Da Offeret var fuldbyrdet,
betraadte Erkebiskoppen, iført sit Ornat,
Prædikestolen og bevidnede sin dubitfolte
Glæde over den Nidhjørhed, med hvilken han
saae de Fornemste i Kunst og Videnskab ad-
lyde deres Overhyrdes Bud. „Ja,“ udbrod
han, „endelig og under disse hellige Hvalvin-
ger er Forbundet sluttet og beieglert imellem
Religion og Videnskab, hvilke en beklagelig
Kortsynethed saa længe har holdt i skadelig
Adskillelse!“ — Efterat have givet et kort
men træffende Overblik over de store Mænd,
som Christendommen har frembragt i tykkeligere
Aarhundreder, erklærede Hs. Hoiærværldighed,
at han ingentunde havde til Henfigt at holde
nogen Lovtale over den hellige Augustin, men
at han vilde indfrænke sig til en kort Dmtale
af denne uforlignelige Biskop af Hippo fra
Aandens og Hjertets Side. Efterat Hans
Hoiærværldighed med megen Mandrighed havde
løst denne sin Dpgave, endtes denne storartede
og i Sandhed religiose og opløstende Festsig-
hed med den høitidelige Velsignelse med det
allerhelligste Sakramente og med den Ambro-
sianste Lovsang Te Deum.

Gid, dette er det Dnske, som her ret
levende paatrænger sig os, gid alle vore
Dages Lærde, Philosophier og Profesorer
endeligen vilde komme til den Indfigt og
Overbeviisning, at al menneskelig Videns-
skabs Granskning og Philosophie kun da
skal og kan naae sit attraaede Formaal —
Sandhedens Besiddelse, — naar den med
barnlig Dmnyghed følger den Ledetraad, som
de af Gud, den evige Urjandhed, aabenbarede
Sandheder betegne; og at den ved Synde-
faldet svækkede og formørkede menneskelige For-

nust, naar den luffer Diet for Religionens
overnaturlige Lys, kun følger en Lygtemand og
føres paa vildsomme Veie. Man skalde troe,
at en flere Martusunders Erfaring maatte have
været tilstrækkelig til at opløse og overtøye vor
Tids Lærde om denne Sandhed og gjøre dem
flogere. Allerede en Sokrates, med hvem vist
mange af vore Dages Philosophier ikke kunne
sammenlignes, udtalte Resultatet af alle sine
mangeaarige og ivrige Forskninger i de Ord:
„Det Gnefte, jeg veed med Bished, er det:
at jeg Intet veed!“ Kunde en Sokrates,
blottet for den overnaturlige Aabenbaring,
ei vinde heldigere Resultater af alle sine dyb-
sindige Forskninger og Studeringer, — mon
man da vil være istand dertil i vore Tider?
— Historien om alle de utallige og latter-
lige Systemer, som de fra Aabenbaringen ad-
skilte Philosophier have opstillet, er i Sand-
hed den dybeste Bestjæmmelse for den menneffe-
lige Aand; man tænke blot paa den yngste
Tids Heroer i denne naturalistiske Philosophie,
paa en Kant, Fichte, Hegel og Consorter! og
da vil man finde, at Cicero allerede har
sagt et sandsærdigt Ord, da han sagde: „Der
er ingen Daarskab, intet Galtskab, ingen Dum-
hed tænkelig, som en eller anden Philosoph
ikke har udponjet og lært, og fremstillet som en
ubetvivelig Sandhed!“ — Gid alle Lærde og
saakaldte Philosophier vilde erkende og aner-
kende Sandheden af Prophetens Ord: „Fra
Herren kommer al Viisdom; Herren giver
de Bise Viisdom og de Forstandige Forstand;
Herren aabenbarer det Dybe og det Skulte;
Han kender hvad der boer i Mørket, og
Lyset er hos Ham!“ (Daniel 2, 20. 21.
22.) og den sande Dplysning maa med-
deles af Ham og nedbedes fra Ham! —

Kirkelige Efterretninger.

Kjøbenhavn, den 11. Decbr. I forrige Uge er der her opstaaet en ubehagelig Splid i Berl. Tidende imellem den herværende høiærværdige Hr. Pastor Dr. Bloch Suhr og flere catholiske Christne af vor Menighed, fordi sidstnævnte havde følt sig høist ubehageligen berørt, ja næsten krænkede ved en Utring af Hr. Pastor Dr. Bloch Suhr i det af ham udgivne Blad: „Søndag Morgen.“ I dette paastaar han nemlig, at det er en Læresætning i den romerske catholiske Kirke: at man skal tilbede Martyrernes og de andre Helgenes Reliquier.“ Omvendt kjendt vi i Grunden af Hjertet beklage denne ubehagelige Tildragelse, saa kunne vi dog naturligviis ikke andet end billige vore Troesfællers ivrige Bestræbelse for, ufortøvet og paa det Bestemteste at vise en saadan Betskyldning imod vor h. Kirke, imod et Samfund, der tæller 200 Millioner Medlemmer, tilbage, og det glæder os, og det gjer Hr. Pastor Dr. Bloch Suhr selv Vre, at han i sit Svar selv indrømmer, at hien Sætning ingenlunde er en Læresætning i den catholiske Kirke, og at det Hele beroer mere paa en Misforstaaelse, idet han (rimeligviis blot ved en Uforsigtighed) har i de citerede Ord brugt et urigtigt Udtryk. — Vi kunne nu ikke unblade ved denne Leilighed at udtale til vore elskede protestantiske Medchristne det Nasse og den venlige Bøn, at de dog stedse med Upartisthed og aaben Sandhedskjærlighed ville fremstille og bedømme vor hellige Kirkes Læresætninger; thi kun saaledes kunne Kjærlighedens og Enighedens Baand mellem Christne og Christne stedse knyttes fastere og inderligere, medens Ensidighed i Opfatelsen eller Uoprigtighed i Fremstillingen adsplitter Aanderne, opirrer og fremkalder ukjærlig Misstanke paa den ene og paa den anden Side. Hvor ofte have vi Katholiker allerede maattet høre den Udbredelse, at vi tilbede afdøde Helgene og deres Been, — og blive saaledes satte i Rang med Afgudsdyrkerne og Hedningerne? Og dog ere vi i Sandhed langt fra at yde Guds hellige Moder eller nogen- somhelst anden Skabning guddommelig Vre og Dyrfelse, men vi tilbede kun den ene og sande Gud og vor guddommelige Frelser, Jesus Kristus, som være heiløvet i al Evighed! — Den catholiske Kirkes Læresætninger angaaende Helgen- og Reliquie=Dyrfelsen lyde efter denne Kirkes udsærligste Betskjendelseskrift, det Tridentinske Concil, saaledes:

1. „De Hellige i Himlen frembære Bønner for os til Gud;
2. „Det er godt og gavnligt at paakalde deres Forbønner;

og her være det i Forbigaaende sagt, at Helgene slet ikke behøve at være alvidende for at erfare at vi paakalde dem, men dertil er det tilstrækkeligt at Gud meddeler dem denne Kundskab, ligesom Han efter Jesu Ord meddeler Englene Kundskab om, naar en Synder omvender sig her paa Jorden, saa at de glæde sig over denne mere end over ni og halvfemsjundstyve Retfærdige; og Helgene skulle jo i Himlen være Englene lige! —

3. „De hellige Martyrers og andre Helgenes Legemer vor holdes i Vre af de Troende (veneranda esse) og ikke sjeldent be- hager det Gud, til Sine Tjeneres Forherligelse at meddele Velgjerninger til Memneffene formedelst samme.
4. „Man bør isærdeleshed i Kirken holde og opbevare Billeder af Kristus, den jomfruelige Gudsmoder og af de andre Helgene og man maa vise dem den tilbørlige Hæder og Vrefrøgt; ikke som om vi troede, at der iboede dem en Guddom eller hemmelig Kraft, for hvis Skyld de maatte æres, eller som om vi kunde udbede os noget af selve Billedet, eller som om vi fastede en Tiltro til selve Billederne, hvad Hedningerne gjorde, da de satte deres Tillid til Afgudsbillederne; — men fordi den Hæder, vi yde Billedet, gjælder de Personer, som ved samme ere fremstillede;“

Det er den Lære, som vi finde fremjat i det Tridentinske Concil i det 25. Møde i det andet Dekret: de invocatione etc. og alle De, som lære og troe noget Afvigende fra denne Kirkelære, ere og kunne ikke mere kaldes Katholiker; thi Katholik er kun Den, som i den faste Overbeviisning om den catholiske Kirkes Ufeilbarhed med Hensyn til Troes- og Sædelæren, holder sig ganske nøie til denne Kirkes Læresætninger. Vi afholde os her aldeles fra en videre Begrundelse af denne Kirkelære; thi der er slet ikke dette vort Blads Hensigt, at indlade os i en Strid og Controvers med vore andledes troende Medchristne. Dog det kan og vil ingen billigsindet Protestant fortænke os i, at vi, naar vor hellige Kirkes Lære bliver fremstillet paa en vrang og vildfarende Maade, med al Kjærlighed og Saagtomdighed bestræbe os for at rette saadanne Misgreb; thi vor hellige Tro og vor hellige Kirke er os det Helligste og Dyrebareste her paa Jorden, og man saarer vor Diestern, naar man fornærmer eller krænker samme; og da vi forudsatte hos vore protestantiske Medchristne den samme faste Overbeviisning om og uforbeholdne Hengivenhed til deres Tro og Kirke, saa skulle vi heller aldrig tillade os lignende fornærmelige Angreb imod dem. In omnibus charitas! gjen- tage vi med den hellige Augustinus: „I Alt

herfke Kjærlighed imellem os!" Det er i Sandhed alt forgeligt nok, at Forskjel i Troen, i Overbeviisningen om Menneſtehedens vigtigste og helligste Interesſer danner en Skillevæg imellem os og Proteſtanterne, og Gud give, og alle gode Chriſtne vulte viſt af Hjertet, at ogſaa denne Skillevæg snart kunde falde, og at vi alle atter forenede i ſamme Tro og Kirke kunde række hinanden Broderhaanden i vor Herre og Frelſer Jeſu Chriſtus; dog ſaa længe en ſaadan lykkelig Forening i Troen endnu ikke kan tilveiebringes, lad os idetmindſte forenes med hinanden ved gjensidig oprigtig og uhyklet Kjærlighed, da vi jo dog alle nære er og ſamme Haab i Hjertet, det Haab, om ikke for, dog ganſke viſt at forenes med hinanden hiſt oppe i Himmelen, i Beſtuelſen af hine ewige og guddommelige Sandheder, ſom vi her paa Jorden i Troen opfatte paa forſkjellig og afvigende Maade. Dette er vor Hjertes oprigtigſte og inderligſte Duſte; vil man nu anerkjende det og anerkjende vore Henſigtters Reenhed, ſaa ſkal dette være vor hjertelige Glæde; men vil man maafſee alligevel miſtkjende os og gjøre vore Henſigter miſtkjendelige, ſaa ſkulle vi vide at bære denne Krænkelse med chriſtelig Taalmodighed og beſtræbe os for, efter Jeſu Exempel, at gjengjælde Dndt med Godt. — Diſſe ere vore Venneord ikke blot til Hs. Hoiarværdighed Hr. Paſtor Dr. Bloch Suhr, men ogſaa til alle Dem, det være Præſter eller Lægmand, ſom ifølge deres Kald og Stilling troe ſig forpligtede til at omtale Katholicismen; vi bede dem om, ſtedſe at holde ſig inden den ſtrænge Sandheds Grændſer og fremfor Alt at betænke, at vi Chriſtne alle ere Brødre i Chriſto Jeſu, der, om deſsværrer endnu ikke forbundne i ſamme Tro, dog ſkyldte hverandre broderlig Agtelſe og Kjærlighed! In omnibus charitas! — Holde vi os alle ſtedſe til diſſe Regler og Grundſætninger, ſaa ſkal man i Danmark aldrig komme til at ſee, hvad man med dybt beſtyrret Hjerte ſeer i Tydſkland og andre Lande, at nemlig Proteſtanter og Katholiker ſtaaer fiendtlige ligeoverfor hverandre og leve i uſjærlig Feide med hverandre, (Skylden ligger ofteſt paa begge Sider); men i ſrom Samdrægtighed ſkulle vi her med forenede Kræfter ſtræbe hen imod vor ſælles lykkelige Maal — Himmelen! Vor Herre og Frelſer Jeſu Chriſti Kjærlighed være med os og forblive ſtedſe hos os Alle!

Redactionen.

Frankrig. Den 7de Sept. ere 1 Præſt, 1 Seminarift, 3 Nonner og 3 Novitsinder, gaaede ombord for at reiſe til de catholſke Miſſioner i Texas i Amerika; dette fromme Selskab ſtaaer under den hoiarværdige Dubois' Tilſyn. — 5 Præſter fra Seminariet for de

udenlandſke Miſſioner reiſe til de catholſke Miſſioner i Indien og i Siam; til Miſſionen i Dacca i Bengalen ere 2 Præſter og 2 Nonner afreiſte; til Miſſionen i Canada i Amerika 2 Præſter; til New-Orleans 1 Præſt. — Den 24de Septbr. ere 1 Præſt og 1 Profeſſor i Theologien i Forening med 4 Lægmand afreiſte til Biſpedømmet Vincennes i de forenede Stater i Amerika.

Tyſkland. „Köſtcker Zeitung“ meddeler følgende Beretning om den ſtedſe tiltagende Mængde af uægte Fødsler i Storhertugdømmet Meſſenborg: „Imedens der i Begyndelſen af dette Aarhundrede neppe fandtes een uægte iblandt 16 Fødsler, findes der nu næſten een iblandt 4; ja ſelv dette er endnu ikke det værſte. Det viſte ſig at i Aaret 1851, i 260 Landsbyer og Byer meer end den tredie Deel, i 209 Landsbyer meer end Halvdelen af Fødslerne vare uægte, og at der endog i 79 Landsbyer overhovedet kun fandtes uægte Fødsler!“ Men det gjør ikke noget, naar man bare ikke læſer catholſke Meſſer i Meſſenborg og naar man uſtraffet kan laudsforviſe en catholſk Præſt fordi han har læſt en hellig Meſſe i et Privat-Capel paa Hr. v. Kettenburgs Landgods! D diſſe blinde Janaitere!) — Den 20de Novbr. aſlagde den berømte og almindeligt ærede Lærde, Hr. Profeſſor Gfører, Forfatter til Hiſtorien om „Gustav Adolph von Schweden“, i Freiburg i Baden den catholſke Troesbeſkjendelſe. —

Kirkelig Erindringsliſte.

Søndag den 18de December, den 4. Søndag i Advent — Broderſkab til Maria's hellige Hjerte. — Dagens Epiftel: 1. Korinth 4, 1—5. — Evangel.: Luc. 3, 1—6. — Gudstjenefte: Form. Kl. 8 og 12 ſtille Meſſe. — Kl. 10 Heimſeſe med Brødbiſken paa Daniſk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Brødbiſken paa Tydſk.
Torsdag d. 24. Derbr. er befalet Vigilie-Faſtedag for Juleſtitiden.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for catholske Christne.

Et Ugeskrift til christelig Oplysnings Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theßfal. V. 21.

Nr. 13.

Søndagen den 25de December.

1853.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaufensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Kongl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Zuleasten.

(Sluttet.)

Nu fortalte Bernhard, at Richters — det er den Familie, som vi allerede kjende — havde kjøbt en ny Krybbe, og at den skulde være saa nydelig; han havde staaet paa Gaden og derfra seet, hvorledes Bærelset havde været saa oplyst og saa smukt, ligesom i en Kirke; han var gjerne gaaet derind og havde seet sig om, men han havde stammet sig, fordi det var saa fornemme Folk.

„Du skulde — sagde Moderen — kun have gaaet hen og banket høfligt paa; man havde vist ikke vist Dig Døren. Richters ere gode Folk; man finder ikke Mange saaledes iblandt de Rige. Man seer Fru Richter hver Morgen i Kirken. Hun er Venligheden selv, og naar hun møder et ringere Menneſte, ønsker hun altid først Godmorgen, og er saa omgængelig og venlig, at det gjør En rigtig godt. Aldeles ingen Hoymod! Ogsaa hendes Børn ere saa maneerlige og artige.“

„Og de — vedblev Bernhard — lege ogsaa gjerne med ringere Børn. Ferdinand hjalp mig endnu idag med Sneemanden. Fra deres store Have har jeg faaet mangt et godt Æble.“

Bed disse Ord utraabte den lille Mine: „Jeg tænker dog, at Jesubarnet bringer mig Æbler inat! Ikke sandt, Moder?“

Drengen saae med en mørk Mine til Søsteren, som ikke vidste, hvor dybt hun saarede Moderens Hjerte.

„Jeg haaber det, mit Barn — sagde Moderen — og bringer Jesubarnet Dig ingen jordiske Gaver, som desuden ikke ere meget værdt, saa har Det dog ladet en lille Blads staae aaben for Dig i den skjonne Himmel, saafremt Du er god, ligesom det lille Barn Jesus. Det er mere værdt, end alt Jordisk, som Herren tidt nægter os, fordi det ikke er godt for os. Der skal Du lege med de hjære Engle. Der fryser Du ikke mere, og har Alt hvad Du ønsker, mit Barn! Om Herren ogsaa lader os vente lidt, førend Han giver os den smukke Himmel, det gjør jo Intet.“ Hun sagde dette med en væmodig Stemme og trykkede Barnet til sit Bryst.

„Nei,“ sagde Drengen, „hvorfor skulde vi ikke vente lidt?“

Da greb hun Bernhards Haand og trykkede den beftigt.

„Er ogsaa vor hjære Fader i den skjonne Himmel?“ spurgte den lille Mine.

„Det haaber jeg med Tillid til Gud. Han var en brav Mand, og har ærligt og rebelligt sørget for os, saalænge han kunde. Bed for ham, mine Børn! og hvis han endnu ikke skulde være hos Gud, at han da snart maa komme til Ham.“ Disse Ord utalte Moderen afbrudt og med en bevæget Stemme.

Da hun bemærkede at Børnene ogsaa bleve sorgmodige, søgte hun med Taarer i Øinene at opmuntre dem. Hun saae, hvorledes Bernhard, naar hans lille Broder var rolig, gik til Vinduet og med sin Aandede smeltede de smukke Blomster, som Vinteren havde malet paa dem og som den ringe Kaffelovnsvarme ikke havde borttaget, for at støtte igjennem Ruderne ned paa Gaden. „Du seer vel — sagde Moderen — paa den drabelige Sneemand, som holder Vagt udenfor Huset, sandsynligvis for at passe paa vore Penge. — Han er lykkedes Eder fortræffeligt. Det er ligesom han levede! Tyvene ville ikke komme til os i Nat. De ville løbe, naar de see den farlige Mand.“

Da satte Bernhard et glad Ansigt op. Lovtaalen behagede ham; han havde ogsaa gjort sit Bedste; og Børnens Jøletser vakte saa hurtigt; de græde med det ene, og lee med det andet Die. Men den lille Mine bemærkede: „Naar bare ikke det lille Jesubarn bliver bange for ham!“

Moderen beroligede hende og vedblev: „Der mangler Intet ved Manden undtagen Armene.“

„Hvorledes kan Du dog tale saadanne, Moder! Det er jo Vinter, og han har en Kappe om sig!“

„Det er sandt; hvorledes kunde jeg ogsaa forglemme det! Jeg troede at Armene havde været et for stort Kunststykke for Eder.“

Den lille Mine havde allerede for længe siden staaet paa Barne stolen ved Vinduet. Nu trak Bernhard ogsaa Moderen hen, som ikke kunde nægte sine Børn denne Glæde, om ogsaa Garnet blev nogle Diebliske senere færdigt. „Har Du ogsaa rigtigt seet ham?“ spurgte Drengen.

„Han har jo en rigtig ombøiet Hat paa, — og hvilke naturlige Haar!“ sagde Moderen.

„Og de ere dog kun af Hør. De vrede Dine ere to Stykker Kul. — Det Bedste har Du endnu ikke seet!“ bemærkede Bernhard utaalmodigen.

„Jh! hvilket skrækkeligt Skjæg!“ udraabte Moderen.

Bed disse Ord loe begge Børnene ganske

høit, og Bernhard kunde neppe sige for Latter: „Borgermesteren Louis — har — sagt — at det var — en ægte — Demokrat!“ — Bernhard maatte endnu længe efter lee over dette underlige Ord og over det skrækkelige Skjæg.

Fra Kaffelovnsdøren kom der ikke mere nogen Lydning. Bernhard, som omsider var kommen til at fryse, slog begge Hænderne op imod Skuldrene, som han havde seet Arbeidsfolk at gjøre, og loe derved. Men den lille Mine skjælvede af Kulde og saae grædesfærdig ud.

„Det er endnu ikke færdigt, men gaaer nu til Sengs, mine Børn, saa fryse I mindre; jeg vil lægge alle mine Klæder over Eder, det vil blive meget foldt inat. Ligger for alting ikke med Brøstet blottet. Men I maae ende Dagen med Gud!“ Begge foldede deres Hænder og saae til Jorden. Den lille Mine bad Fadervor, Bernhard — Troesbekjendelsen og den hele Aftenbøn. Naar de standsede, hjalp Moderen dem.

Der laae hende endnu mange Sorger paa Hjeriet. Hun var selv daarligt klædt; hun skammede sig næsten ved, paa en saa høj Helligdag at komme saaledes til Kirken, og hun vilde dog saa gjerne være der, hvor hun saa ofte havde udført sit Hjerter for Gud og havde bragt jod Trost hjem med, saameget mere da de skønne Sange blive sjungne, som fra vore Barndomsdage lyde for os som Toner fra en anden Verden; og da Jesubarnet i Krybben paa Sidealteret*) seer saa venligt paa os, især paa den fattige Mand, som om Det vilde bortsmile al vor Kummer. Og da — hvorledes vilde hun fylde den Tullerken, som den lille Mine allerede havde sat hen paa Kofferten? Hvad vilde hun give Børnene paa Aarers vigtigste Heitidsdage, paa hvilke de især altid havde staaet Noget? Denne Aften havde allerede Hvedebrødet manglet, hvad ellers aldrig havde været Tilfældet paa en saa høj Helligdag.

„Forglem ikke, Moder, — sagde Bern-

*) Dette er en Sentydning til den fromme Brug i catholske Lande, ved Juleboitiden i Kirkerne at fremsætte en Krybbe med Jesubarnet samt Billederne af den hellige Familie og de fromme Hyrder.

hard — at vække mig til rette Tid, for at jeg ikke forjover mig. Jeg skal imorgen hjælpe med at synge og tjene ved den hellige Mæsse og til „Gloria“ ringe, naar Psalmen: „Guds være Gud!“ bliver sungen; og Krybben tager sig ogsaa godt ud ved Nattetiden, naar Hundreder af Borlys brænde omkring den!“ Der tør jeg ikke være fraværende. Være Du ikke glemmer at vække mig!“

Og den stakkels Dreng havde kun en saa tynd Troie og et Par Sommerbuxer! Hvorledes vil han kunne udholde den lange Guds-tjeneste den følgende Morgen!?

„Kjære Moder!“ sagde den lille Mine smigrende og idet hun omfavnede sin Moder, „Du luffer dog vel Vinduet op inat, naar Jesubarnet kommer?“

Moderen kunde ikke mere svare det mindste Ord. Hun gik afsted og græd bitterligt.

III.

Moderen vilde netop bringe Børnene ind i Sovestammeret, og til Afsted betegne dem med det hellige Korstegn, samt dække dem godt til formedelft den strenge Kulde, da alle Tre hørte en Knirk og Knitren i den som Smaa-Stjerner skinnende Sneepaa Gaden og de skjelnede Fodtrin. Bernhard saae ud af Vinduet. „De komme over til vort Huus; der er en Vogn med. Jeg troer sandeligen at de holde udenfor vort Huus!“

„Luf Vinduet op, Moder! Jeg troer at det er Jesubarnet. Det er forfrosset og skal endnu gaae saameget i denne Nat!“ Saaledes raabte den lille Mine halv glad halv ængstelig. Thi hun havde Jesubarnet overordenlig kjært, men tillige stor Grefrygt for Det; maaskee faldt der hende Et eller Andet ind, hvad hun havde gjort og hvad der ikke kunde være Jesubarnet kjært.

Barnet havde ikke saa ganske Uret; det var Jesubarnet eller snarere Afsendinge fra Jesubarnet. Først kom Enkefrue Richter, for at forberede den fattige Kone. Hun havde erfaret denne Families mislige Stilling ved Sognepræsten, der roste samme som meget religiøs, brav og ærlig. Fru Richter selv havde erkjendigt sig om den tiaarige Dreng, som besad et saa elskværdigt Dre og som hver

Morgen saa opbyggeligen tjente ved den hellige Mæsse. Aldrig saae han under Mæssen op fra sin Bønebog, og dog forglemte han ikke det Ringeste af sin Tjeneste; han holdt Kauderne, han skænkede i, han bar Bogen om, han boiede sig og knælede, og alt dette gjorde han med virkelig Anstand, ja med dyb Grefrygt, fornemmelig ved Forvandlingen under den hellige Mæsse; og naar han da ringede, slog han sig tre Gange for Bryttet. Dette havde ofte gjort et meget godt Indtryk paa den religiøse Dame; dog troede hun ogsaa at bemærke en vis Medslagenhed i hans Skjonne, men noget blege Ansigt, og hans Klæder, saa rene og saa omhyggeligen de end vare holdte, kunde ikke ganske skjule Armoden.

Den fattige Enke vidste i Begyndelsen ikke at fremføre det ringeste Ord, heller ikke var det hende med, at ikke Alt i Huset var saaledes i Orden, som hun selv ønskede det; men den rige Enke var saa venlig, saa nedladende og fortrolig, hendes Ansigt forkyndte en saa aabenbar Hjertensgodhed, hendes Tale var saa blid, at den fattige Kones Forlegenhed snart forsvandt.

„Jeg er ogsaa Enke, jeg veed bedst, hvorledes En er tilmode, naar man staaer alene i Verden med sine Børn; dog er jeg i en langt bedre Stilling. Nu vil jeg saa gjerne hjælpe Eder. Bliv kun ikke undseelig, kjære Kone! Gud, vor Herre, har paalagt Eder dette Kors, for at I derved skulde fortjene Himmelen; I have ikke selv gjort Eder Korset. Det guddommelige Barn i Krybben viser os jo, at Armod ikke er nogen Skam. Jesubarnet selv har ogsaa indgivet mig den Tanke, at jeg skal sørge for Eder; da maa jo Tanken dog være god. Det skeer af Kjærlighed og til Guds for Jesubarnet. Det har vist mig til Eder og Eders kjære Børn. Jeg gjør det ogsaa af Kjærlighed til Guds fattige Moder; jeg vilde saa gjerne gjøre Eder en Glæde til Juleaften, og — tilføiede hun med unis kjendelig Dyrtighed — med det Samme ogsaa mig selv — mig selv!“

Den fattige Kone kunde Intet svare, hun vilde falde Fru Richter til Fode, men hvilket denne forebyggede med følgende Ord: „Jesubarnet har Eder saa kjær, maaskee kjærere end mig selv, fordi I ere Det mere liigt.“ Hun

rakte hende Haanden, som den fattige Kone heftigt trykkede, og sagde til denne: „J er min kjære Søster!“

Nu traadte Folget ind. Ferdinand kom og selv den yngste Pige manglede ikke. Man havde ikke kunnet holde hende tilbage, og Moderen tillod det, for tidlig at vække Velgjørenhedssejlsen hos hende. Desuden var Barnet meget varmt paaflædt. Ferdinand gav sit Legetoi til Bernhard, samt en ganske ny Klædning; den lille Mine fik sin Deel af den lille Marias Hænder. Ferdinand sagde der- ved til Bernhard: „For at Du ikke skal fryse, naar vi efter Julen atter gjøre en Sneemand, og for at Du kan udholde det, naar Du imor- gen tjener ved de tre bellige Messer!“ Men den lille Maria sagde: „Det kommer fra Jesus- barnet!“ En stor Lanterne, som man havde medbragt, belyste den rorende Gruppe.

Det var for den fattige Enkes Børn, som om de bellige tre Konger vare dragne ind til dem. Den rige Enke hangte en tolv Raabe om den fattige Enke, med de Ord: „Den er fra den bellige Jomfru, som fros i Stalden hos Jesubarnet, og som nu, som Himmelsens Dronning og som de Christnes Hjælperinde og Moder, iager alle Betrængte under sin vide Kjærligheds Raabe!“

„Men nu maa jeg endnu i Aften have den Glæde at see de kjære Børn i deres Hoi- tidsklædning!“ vedblev Fru Richter. Drengen klædte sig paa i Sovestuen. Den for- nemme Dame tog den lille Mine paa Skjodet, og talte saa ventlig, at al Banghed forgik Barnet; hun lænede sig til den kjærlige Dames Kind og omslyngede hendes Hals med sine smaae Hænder, som om det havde været hen- des egen Moder. Hun paaflædt selv den lille Pige. Derpaa satte hun hende foran sig; Bernhard kom tilbage; de syntes at være blevne ganske andre Børn. De saae saa fornemme og allerkjæreste ud som Richters Børn; lyffe- ligt syntes den lille Mine at være; hun løb hen til sin Moder og sagde: „See hvilke smukke Baand paa Hatten!“

Fru Richters Pige havde imidlertid kommet Kul i Kaffeovnen. Da kom der atter Lys fra den underste Dør, Flammen knittede og bragede; Doven blev snart rød og Børnene toede atter op. Ogsaa derpaa

havde man tænkt; idetmindste i Juledagene skulde Familien ikke lide Mangel paa nogen Ting, for rigtig af ganske Hjerte og ufor- sturrede at kunne feire den skønne Høitid. Da Folkene engang kjende hinanden, saa tør jeg bestemt forudsætte, at Venstabet ogsaa vil ved- vare efter Julefesten. Da de solte den behage- lige Kaffeovnsvarme, udraabte den fattige Enkes Børn glæde: „Nu behove vi ikke at gaae til Sengs endnu. Det er heller slet ikke sildigt. Nu ere de i Kirken rigtig i Gang med Klokkeringningen, og nu kan man blive ganske opvarmet her i Stuen.“

Nu sagde Fru Richter: „Jeg har ofte ønsket, at jeg var en barmhjertig Søster, for rigtig at kunne føle de Glæder, man har ved at berede sine ringere Brødre og Søstre en Glæde. Lad mig da nu komme ind i Eders Sovestuen, for at rede Sengen!“

„Ik nei!“ svarede den fattige Kone, „der seer det saa daarligt ud!“

„Det gjør Intet,“ bemærkede den vel- havende Enke. „J kunne ikke have Alting saaledes som vi. Naar man saaledes sidder den hele Dag ved Koffen og ovenikjøbet maa passe de Smaa og lave Maden, saa bliver der ingen Tid til at pudse og pynte.“

Derpaa gik Konerne ind i Sovestuen; Pigen medbragte Sengklæder; hendes Fru redte Sengen og lagde Lagner over, saa hvilde som Juletræet. „Nu vil Eders Børn kunne jøve godt og varmt. Jeg tænkte paa Jesus- barnet i det flette Svøb, paa Straaet, i den haarde Krybbe, og da indgav Det mig, at jeg maatte gjøre dette for Eders Smaa; Det vilde ansee det, som om jeg havde gjort det imod Det.“

Den fattige Enke havde ikke Ord for saa megen Godhed. Hun faldt uvilkaarlig den rige Søster om Halsen og græd af Glæde. Da blev endnu en Kurv overrakt den trængende Moder i Smug, uden at Børnene bemærkede det. Nu forlod Fru Richter med sit Følge den usle Hytte. Men begge Børnene tog hun hjem med sig. Bernhard gik ved Ferdinands, og den lille Mine ved Marias Haand, og de to Sidste bleve omhyggelig indpakkede. Børnene maatte endnu samme Aften see den nydelige Krybbe. Da var der ingen Ende paa Forundringen og Glæden. Ogsaa andre

Børn bleve indbudne, og de sang ved Krybben mangen skøn Julefang, og Jesubarnet har vissefælig havt Sin Glæde derved.

Hvor glade vendte ikke Bernhard og den lille Mine tilbage til Hytten! Hvor meget havde de ikke at fortælle! Der var ingen Ende paa deres Jubel.

Den fattige Moder havde imidlertid op hørt med at spinde; knælende takkede hun det kjære Jesubarn, som havde beredt hende og hendes Børn en saadan Glæde „Den gode Præst — udbrod hun endelig — har dog, hvad jeg næsten betvivlede, havt Ret: Hvor Nøden er størst, der er Hjælpen nærmest.“

Da Børnene endelig maatte til Sengs, og Moderen fulgte dem derhen, og saae hvorledes de laae der saa rene, som Roser paa Sne, og saa varmt og saa blødt, sagde Moderen: „Forglem ikke den gode Dame og hendes Børn i Eders Bønner!“

Den fattige og den rige Enkes Børn havde om Julenatten alle deres egne Dromme: Bernhard stod hele Tiden ved Krybben og hos Jesubarnet, og jelsomt nok! ikke langt derfra stod den skjælmiske Sneemand, saa at den andægtige Bernhard loe ganske høit i Søvn. Den lille Mine drømte ikke om andet end om Lys og Glands, om Engle og om Silkeklæder, og hun sad selv med i Krybben hos det kjære Jesubarn. Men Ferdinand forekom det, som om han saae Jesubarnet, hvorledes Det legede med et lillebitte Lam, og hvorledes en lille Due sad paa Dets Skulder. Men Jesubarnet forekom alle Børnene i Dromme, fra Det udgik alle Glæder, al Glands og alt Lys, som i det berømte Billede af den hellige Nat af Correggio.

Endnu lode Klokkerne, da Børnene allerede vare faldne i Søvn, og den gode Fru Richter endnu vaagede. De lode for hende smukkere og høitideligere, end nogenstunde før. De klang for hende, som Toner fra Himmelen. Da hun saae ud af Vinduer, forekom det hende som om Sneemarkerne forandrede sig til Blemmerenge, og Stjernerne saae ned til hende, venskligere end nogenstunde før.

Aldrig havde begge Familier fejret en saa glædelig Julefest, som dette Aar. Da den fattige Moder tidligt om Morgenen vækkede Bernhard, var den lille Mine allerede vaagen,

og da nu Lys blev tændt, udraabte den lille Pige jublende og med et smilende Ansyn: „Jesubarnet har dog været der!“ Paa Bordet stode der for begge Børnene paa hvide Tallerkener Pyramider af Foræringer, saaledes som de Smaa især holde af det, og til uendelig Glæde for dem Begge, manglede nu Riiset. Den allerede mere fornuftige Bernhard ønskede Moderen en glædelig Julefest og takkede for Gaverne, iblandt hvilke vare en Skrive-mappe og nogle Billedbøger.

Ikke mindre stor var Glæden hos den rige Moders Børn. Marie blev affundet mest med Sukkergodt, men for Ferdinand stod der et stort, grønmalet Buur, og indeni paa Bændene sad et Par Duer ved Siden af hinanden, ganske roligen og tamme. Deres Fjodre vare saa hvide som Sneen udenfor. De saae saa blide ud af de sorte smaa Dine med Ringene omkring, og de røde Næb og de røde Smaa-fedder stak saa allerkjærest af imod det nydelige Hvide. Desforuden bare de, som en særdeles Julepynt, Jesubarnet til Gode, røde Baand om Halsen. Det var en Pragt! Moderen har alt besluttet at kjøbe et lille Lam til Maria, naar Majneen er borte og de første Violer ere komne frem. Lammet skal gaae frit omkring paa den grønne Græsplet udenfor Huset, og Børnene skulle glæde sig ved det, og det skal fodres godt, og Børnene ville da ofte tænke paa det uskyldige, blide og fromme Jesubarn.

Klokkerne lode saa heitideligt og lystigt gjennem Nattens Stillehed, for at kalde de Andægtige til Jesubarnets Tilbedelse i Kirken. Snart saae man ogsaa Lys fra alle Vinduer, Døre bleve aabnede og lukkede, gjennem Portene strammede Folk fra Landet ind, for med de fromme Hyrder at tilbede det guddommelige Barn i Krybben. Overalt horte man Fodtrin, overalt de Ord: „En glædelig Julefest!“ Aldrig havde Ferdinand og Bernhard ringet saa fornøiede og salige ved „Gloria“ under den hellige Messen, som denne Gang, og aldrig havde begge Modrene med en saadan Hjertensandagt og med en saadan Forudsættelse om Himlen, holdt deres Andagt og sunget Psalmen: „Gode være Gud!“ med hele Kirken, som ved det hellige Offer i denne Julenat.

Jesubarnet har her borttaget Sorgerne fra den ene Familie; hist forhoiet Glæderne for den anden. Saaledes er Det ogsaa endnu steds beredt til at bringe Menneskene Freden, naar de ikkun selv ville. Dersom det ikke led for selsomt til Klokkeringningen og til de hellige Sange ved Julefesten, saa vilde jeg endnu bemærke: Jesubarnet alene og en fast og barnlig Tro paa denne Gud i Krubben kan løse alle de sociale Spørgsmaal, som alle vore Dages Bise og Lærde ei forstaae at løse! — Maatte Det, min venlige Læser! ogsaa bringe Dig og mig den sande Hjertensfred! —

Jeg ønsker Alle en glædelig Jul!

Rettelse.

Ved Uforsigtighed er i Nr. 12 Side 89 Linie 10 fra neden sat: „med sine smaae Døtre,“ istedetfor „med sin lille Datter.“

Christelig Gjengjældelse.

(En sandfærdig Anekdote.)

Det var om Vinteren i det skjæbnesvangre Aar 1848, som styrtede saa mange Familier i Glendighed, da den (i October 1850) afdøde fromme Dronning af Belgien, hvis Belgjorenhed er noksom bekjendt, en Aften paa sine Vandringer for at opsoge Glendigheden og afhjælpe samme, begav sig, i Følge med en af sine Gæsedamer, til et Dvarteer i Brüssel, som man i Birkeligheden kunde betragte som Lidelsens, Nodens og Armodens Bolig. Her gik hun fra Huus til Huus, uddeelte Understøttelse og Trøst, og modtog Enhvers Tak og Velsignelse. I et af Husene traf hun en ung, kraftig Mand med en før Tiden ældet Kone, begge i en mørk Stemning. Der brændte ingen Ild i Dønen; i Skabet var der ikke en Brødkrumme. Dronningen, roet over saa stor en Trang, spurgte om Aarsagen til samme; men Manden svarede kun med et Par fremtrængende Taarer og en skræffelig Gød. Dronningen led sig imidlertid ikke afkræffe;

hun spurgte, ja hun bad om nærmere Meddelelse, og hun gjorde dette med en saadan Deeltagelse, at den Ulykkelige endelig tilstod, at han var en fransk Oprører, og var, for at undgaae sin visse Domsfældelse, flygtet til Belgien; hans Formue var tilsat, og han havde hverken Fortjeneste eller Understøttelse. „Men,“ spurgte Dronningen, „hvad Godt haabede De da af Revolutionen? Hvilket Døde vilde De udrydde i Frankrig?“ „Ludvig Philip!“ led Svaret, og ved disse Ord udbrod den unge Mand i en Strøm af Gød og Forbandelser. Man kan tænke sig, hvilket smerteligt Indtryk disse Ord maatte gjøre paa den gode Dronning, Louise af Orleans, en Datter af den fordrevne Konge! Imidlertid, ihukommende Jesu Ord: at man selv imod sine Fjender maa udvise Godt, vedligeholdt hun sin Fatning og robede ikke hvem hun var; hun rettede nu følgende Ord til Flygtningen: „Ludvig Philip maa have tilspøiet Dem meget Ondt, eftersom De nærer et saadant Had imod ham; velan da, jeg vil til Gjengjæld bevise Dem saameget Godt, som Kongen har gjort Dem Ondt.“ Og den adle Dame skænkede det Menneske, som ikke kjendte noget høiere Duffe, end at blive hendes Faders Morder, 50 Francs med Løfte om, at der fremtidigens skulde blive sørget for hans Fornodenheder! — Man kan let tænke sig Oprørens Forundring; dog denne steg senere til den højeste Bessjæmmelse, da han, ved et Tilfælde erfarede, hvem hans Belgjorerinde var. I største Skyndsomhed ilede han til hende, og bad om Tilgivelse for den store Fornærmelse; denne blev ham ogsaa fuldstændigen tildeel; thi Dronningens Hjerte var fremmed for enhver Følelse af Hævn; — og hun havde kun til Siemed at redde en Bildfarende, og ved denne Bevidsthed fandt hun sig tilstræffelig belønnet.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Der er sjældent Leilighed til at tale om Kunstværker, som sendes fra England

til Italien. Derfor vil De erfare med For-
 undring, at en engelsk Minister fornøilighen har
 skænket nogle Kunstværker til den hellige Fader,
 som et Tegn paa sin Høiagtelse og Hæderfyrd
 for ham. „Foreign-Office“ har sendt til Mr.
 Freeborn i Rom et Exemplar af det pragt-
 fulde Værk i syv Bind in folio, som fremstiller,
 i meget smukke Trænit, alle de mærkværdigste
 Gjenstande af den store Industri-Udstilling i
 London. Denne Foræring blev tilbudt Pius
 IX. i Hendes Britiske Majestæts Regjerings
 Navn. Med Værket fulgte 2 Expl. af en
 Grammatik i „Bornen“ Sproget, som fornøiligh
 blev udgivet af en engelsk Lærd. Lord
 Clarendon har ønsket, at det ene Exemplar
 skulde foræres Hans Hellighed, og det andet
 skænkes til Propagandaens Bibliothek.

Frankrig. Mons. Ginouilhac, Biskop af
 Grénoble, er den 26. Novbr. ankommen til
 den ældgamle By Vienne. Dette er hans
 første Besøg til denne Christendommens gamle
 Bugge i Gallien; trods det slette Veir, kunde
 Kirken ikke rumme den Mængde, som havde
 begivet sig did i Procession for at møde Hans
 Høihed. — Efter at have henvendt en kort
 Formaning til den arbejdende Befolkning
 for at opmuntre den til at helliggjøre deres
 Arbejder ved Bøn og Tanke til Gud, afslog
 Prælaten bestemt atter at stige tilvoogs, og,
 uagtet den uophørlige Regn og det ufrem-
 kommelige Føre, vilde han, ligesom alle de
 Troende, tilføds tilbagelægge Veien til den
 gamle Cathedral-Kirke Saint-Maurice, som
 endnu laae en Hjerdingvei borte. — Den øvrige
 Deel af Befolkningen samlede sig paa hans
 Bei, ivrige efter at modtage den biskopp-
 lige Betsignelse, som den havde savnet i saa mange
 Aar, i hvilke Biskoppen ikke havde gjæstet dem.
 Paa Prædikestolen i den store Domkirke talte
 Mons. Ginouilhac om alle de mangfoldige
 ærbørdige Grundringer, som knytte sig til Kir-
 ken i Vienne, der, gjennem en lang Række af
 gudsfrøgtige Erkebisper, nedstammer fra Apost-
 lenes Tid, og som tæller et større Antal
 Helgene, end noget Bispesæde i Verden. —
 Han bevidnede sin Glæde over at være kaldet
 til den høie Ære at udfylde de samme
 Embeder, som hans saa berømte Forgængere;
 men tillige yttrede han sin Frygt ved Tanken
 om det frygtelige Regnskab, han vilde have at
 aflægge, naar han engang skal nedlægge en
 saa ansvarfuld Post. — Han havde ifinde at
 prædike endnu i den samme Kirke Onsdagen
 den 1ste og Søndagen den 4de Decbr. Resten
 af Ugen vilde han anvende for at besøge de
 andre Sognekirker og alle Byens fremme
 Stiftelser og religiøse Indretninger.

Torsdagen d. 8. Dec. har Keiseren i
 Thronsaalen i en offentlig Audients modtaget
 Erkebiskop af Nicea, Hs. Excell. Mr. Sacconi

Accreditiver som pavelig Nuntius hos Hans
 Majestæt.

Tyskland. Som man erfarer fra
 velunderrettede Personer, vil Hds. Durchl.,
 Fyrstinde Catharina von Hohenzollern-
 Sigmaringen, den endnu unge Enke efter
 Fyrst Carl, ved Begyndelsen af næste Aar
 indtræde i et Kloster. Denne ved sin From-
 hed og Velgjørenhed udmærkede Fyrstindes
 Valg er faldet paa Klosteret Kemsheim ved
 Colmar i Elzas, der saavel iblandt sine Med-
 lemmer, som iblandt sine talrige Pensionær-
 inder indeholder mange Lemmer af den tydske
 og franske Arel.

Hans Majestæt Kongen af Preussen
 har naadigst behaget at forunde „de fattige
 Franciskanerinder“ en moralsk Personer Nøt-
 tigheder. Disse Ordensdamer have i de to Aar
 af deres Bestaaen erhvervet sig almindelig
 Høiagtelse og Kjærlighed, for den opoffrende
 Deeltagelse, med hvilken de have pleiet de
 fattige Syge i deres Boliger, og de commu-
 nale saavel som de kongelige Autoriteter have
 paa mange Maader anerkjendt og kraftigt
 understøttet dem i deres Virksomhed i de
 Fattiges Bespiisningsanstalter, i det qvindelige
 Forbedringsshuus, og ved de gamle syge Fruen-
 timmeres Forpleining. —

Hans Majestæt Kongen af Würtemberg
 har naadigst behaget at forordne, at Francis-
 skanerindernes Orden maa bosætte sig
 i Würtemberg. Dette skeer paa samme Tid,
 som man i Baden forordner, at Jesuitterne
 med Magt skulle fordrives fra Freiburg. —

Den nys udnævnte pavelig Nuntius for
 Kongeriget Baiern, Mons. del Luca, skal være en
 i alle Henseender udmærket Mand, som kjænder
 meget nøie de tydske Forhold og er ogsaa det
 tydske Sprog fuldkommen mægtig, hvilket ellers
 blandt Italienerne hører til Sjælsenheder.

Schweits. Et Exempel af den demo-
 kratiske eller radikale Regjerings Fromhed og
 Religiositet giver følgende opbyggelige Beret-
 ning fra Luzern, 19. Nov.: I Canton Luzern
 har Regjeringen de fleste Collativer (Kalds-
 retten) til geistlige Embeder. Dog den
 nuværende radikale Regjering har ikke ladet
 sig nøie hermed. Strax efter sin Tiltrædelse
 har den paa en voldsom Maade bortfjernet
 et halvt Dusin indfyddelsesrige Præster, som
 beklædte vigtige Poster, fra deres Embeder,
 for at kunne besætte dem med sine Tilhængere,
 nemlig med gud- og pligtforglemmende, sam-
 vittighedsløse Præster, der i Alt vise sig som
 Demokraternes lydige Tjenere og Redskaber.
 Hvorledes den radikale Clique gjør Brug af
 sin Valg- og Affættelsesret, derpaa vilde vi
 kun anføre et eneste Exempel. — Iblandt de i
 Aaret 1848 affatte Præster befandt sig ogsaa
 den værdige Sognepræst fra Zell, som i

mange Aar med Iver og Held havde forestaaet det besværlige Sognefald Wenzberg, og derfor allerede havde erhvervet sig et retsfærdigt Krav paa Aerkjendelse fra den geistlige og verdslige Dyrigheds Side. Men da han havde havt det Uheld at misbage en radikal Stermand i hans Menighed, fordi han med hellig Frimodighed som en uforfærdet Johannes havde tiltraadt ham, den forstøfede Synder: „Det er Dig ikke tilladt! . . .“ saa blev han ved den radikale Steiger og Consorter affat fra sit Embede og stød i Glendighed. Men nu vilde Regjeringen ogsaa sørge for en Efterfølger, der ikke maatte give den Anledning til Besværlinger. Valget faldt paa et herligt Subject, paa en Herr Jacob Fischer, Vicarius hos Sognepræsten Joseph Signist i Ruswyl. Denne ivrige Præst, Hr. Fischer, fandt nu i Sjælesorgen for den meget omfangsrige Menighed i Zell for liden Beskæftigelse. Derfor kjøbte han sig Jagtrettighed, antog to Jagtbetjente og anskaffede sig to Jagthunde. Iblandt dem, som havde løst Jagtpatenter, hvilket aarligt bliver bekendtgjort i Aviserne, fandt man da ogsaa den ærværdige Sognepræst fra Zell med sine Jagtbetjente og Jagthunde! Naar det da hændte sig, at der indtraf Forretninger i Sjælesorgen, medens Hr. Pastoren var paa Jagten, saa maatte hans Huusholderiske blæse paa et stort Horn henimod Skoven, for at hidkalde Hr. Jægerpastoren. Da nu engang en farlig Syg skulde berettes med de Døendes hellige Sakramenter, saa stødte Huusholderen med al Kraft i sit Horn; men Hr. Pastoren lod sig ikke see, da han formentlig just forfulgte et adelt Wildt. Han kom for sildt! — Derover førte nu hele Menigheden Klager og Besværlinger. Biskoppen, hvem Radikalerne næppe tillade at udøve sin bispelege Magt, revsede Præsten haardt og befalede ham, i Fremtiden ikke mere at gjøre Brug af sit Jagtpatent. Dog ogsaa her fandt den milde radikale Præst en Uvei. Han lod sig nemlig af en vis Demokrat ved Navn Kneubühler fæste som Jæger; og saa sees man da i Cantonsbladet fra iaar den opbyggelige Rubrik: „Jacob Fischer, (Sognepræst og) Jæger hos N. Kneubühler.“ — Saadanne Indvidder vælger den radikale Regjering af Løzern til Sognepræster! Det er i Sandhed radikal Tolerant og radikal Overbærelse! — Imidlertid paatrænger sig os her en meget alvorlig Betragtning; den Betragtning nemlig, hvor sorgeligt og fordæveligt det er, naar slette og uærdige Præster trænge ind i Menigheden; og hvor viis den Andretning og Anordning i vor hellige catholske Kirke er, at alle Troende paa de Dage, paa hvilke de nye Præster i vor hellige Kirke indvies, paa Lamperdagene, skulle under Bøn og Faste-

øvelse nedbede den himmelske Naade og Betsignelse over de unge Geistlige og over alle Dem, som forberede sig til den saa ansvarfulde og høihellige Præstestand. Vi kunne derfor ei heller undlade, ved denne Leilighed paa det varmeste at anbefale alle vore fromme Læsere den flittige og indstændige Forbøn for hele den høierverdige Præstestand i vor hellige Kirke.

Amerika. Præsidenten for Mexico har udstedt et Dekret, som gjenopretter Jesuiternes Orden i denne Republik. Regjeringen vil give Ordenen alle dens tidligere Huse, Kirker, Anstalter og Eiendomme, paa saa Undtagelser nær, tilbage. Ligeledes bliver den igjen indsat i alle sine tidligere Rettigheder og Privilegier.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag den 25. Decbr. Vor Herre Jørg Frelser Jesu Christi Fødselsfest. — Dag ns Epistel i den 1. h. Mæsse: Tit. 2, 11—15. — Evangel.: Luc. 2, 1—14. — Epistel i den 2. h. Mæsse: Tit. 3, 4—7. — Evangel.: Luc. 2, 15—20. — Epistel i den 3. h. Mæsse: Hebr. 1, 1—12. — Evangel.: Job. 1, 1—14. — Gudstjeneste: Form. Kl. 6 Første Høimesse med Brødfiken paa Lydf. — Kl. 7½ og 8 to stille hellige Messer. — Kl. 10 Anden Høimesse med Brødfiken paa Danff. — Kl. 12 og 12½ to stille hellige Messer. — Efterm. Kl. 3 Andagt paa Lydf.

Mandagen den 26de December. St. Stephanusdag. — Dagens Epistel: Apsst. Gjern. 6, 8—12. og 7, 54—59. — Evangel.: Matth. 23, 34—39. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Mæsse. — Kl. 10 Høimesse med Brødfiken paa Lydf. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Brødfiken paa Danff.

Torsdagen d. 31. December; paa Aarets sidste Aften Kl. 6 en heilidelig Takkeandagt med Brødfiken paa Lydf.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Anden Hargang.

1854.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

I. Theesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 1.

Søndagen den 1ste Januar.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtages i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler **C. A. Blankensteiner**, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Bogsaler; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Nytaarshilsen.

Hurtig Aarets Dage svandt lig Bølger,
Der mod Oceanet ile hen!
Men i Dag den nye Kilde følger
Sprudlende den Svundnes Bei igjen.
Ibi til samme Maal den søger ile:
Havet g'ier jo alle Strømme hvile.

Som sig Virakshen stille hæver
Fra Høialteret det Hellige, —
Som fra Stov til Himmel Ornen svæver, —
Gaaer min Sjæl til Herren bedende.
Maatte Aarets første Morgenrøde
Mene Duffer, dybe Bønner møde!

Brødre! hold ved Troen fast — den sande
Tro! — en Stav, som aldrig svigte vil!
Lad' den rette Bei til Lysets Lande
Gi af Verdens Gjøglen løvses til!
Skal Jer lykkes Gang paa vilden Vølge:
Altid Blifket Troens Stjerne følge!

Alle Nordestøtter ere taarne
Til at falde, — Irisk Sukkes ud,
(Sank dog Babels de stolte Taarne!)
Hvis ei Manden længe efter Gud,
Efter Lyset, som trods Stormen straalte,
Efter Kirken, som hvert Udeir taaler!

Raadens Milde! — Kraft og Ordens Die
Styrermanden gib; at altid han
Paa de stormoprørte Havets Bræ
Sikkert Petri-Skibet føre kan;
At han maa den rette Færge finde,
Som kan trods Klipper, Bølger, Vinde!

Fast, som Jydene, staar Herstertronen
For den Salbede, — uroffelig!
Lette være Scepter ham og Kronen,
Høihed lysende i Fred som Krig!
Kjærlighed hans bedste Smykke blive:
Urefruyt vi Purpurfaaben give!

Fred og Enighed i Landet bygge;
Lykken er, hvor Freden trofast boer.
Brødre Kjærlighedens Mand omfhygge:
At, ibi Ivedragt vorer Hæmpefor!
Vil den Tid dog ei tilbagevende,
At i samme Tro sig Brødre kjende?

Lugt og ædel Genføld, — vend tilbage!
Indvi vore Hus, Hjem igjen! —
Lad' den trygge Ane alle Dage
Være fjærest Plads for Faderen:
Moderen, i Børnefredsen, være —
Som i Kortid, — Husets Brud og Gre!

Smyk Dig, Komfru! med det bedste Smykke:
Huld Blufærdighed, og ydmygt Sind:
Søg i Hlitter og i Tant ei Lykke;
Til det Gode Mand og Hjerte bind! —
Englinge! hør stolte Egges Mærke,
Baarkæbd' skjønne, og i Udeir stærke!

Mænd! o griber ei kun Jordens Statte —
Paa den lave Grund boer Dglsens Kuld —
See! det bedste Gode vi kan fatte
Himlen er, og ikke Jordens Guld!
Til hiint andet bedre Hjem henstuer!
Hytten falder her som Slottets Buer.

Naar da synke disse Aarets Volger,
Som de andre, i det store Hav,
Og med dem det spage Fartoi følger,
Som, for Livets Vandring, Livet gav:
Ogsaa vi jo til eet Maal da ile: —
Evi gheden gir de Fratte Hvile!

H. H.

Nytaarsønske.

I Fortiden var det en almindelig Skik at lykønske hverandre ved Aarets Skifte. Paa den Dag, da et saa betydeligt Affnit af det korte Liv med sine Glæder og Sorger var henrunder, og hvor man lykkelig havde naaet en ny Station paa Livets Valfart, imødesende den usikre Fremtid med den ubestandige Skjæbnes Omskiftelser, med Haab og Frygt; da troede man at have fundet en fortrinlig og høitidelig Leilighed til at tolke Hoiagtelsens, Hengivenhedens, Taknemmelighedens og Kjærlighedens Følelser for hverandre. Den Undergivne nærmede sig paa Nytaarsdagen sin Forefattede, Tjeneren — sin Herre, Disciplen — sin Lærer, den Trængende — sin Velgjører, Vennen — sin Ven, Barnet — sine Forældre, — for at give deres Tanker og Følelser Ord, og for at frembære deres hjertelige og inderlige Ønsker. Man kappedes om at være den Første med sine Hilsener og Ønsker. Sandeligen, alt dette var meget roesværdigt! — Herved bliver Enhver atter ret levende mindet om sin Stilling og om sine Pligter. Velvilliens og Kjærlighedens Baand knyttes fastere; den saaledes Udmærkede bliver derved mildere stemt og mere nedladende imod sine Undergivne, og forglemmer lettere smaa Overrølelser og Feiltrin fra disses Side. Men den ventligt Modtagne føler sig hævet, og bringes den Hoiere-

staaende nærmere, idet denne mindes om, at ethvert Menneske er vor Næste og bør være Gjenstanden for vor Deeltagelse, Omjorg og Kjærlighed. — I Sandhed altsaa en sjon og kristelig Skik og Brug! — Vel har ogsaa her, ligesom ved Alt, endogsaa ved det Ærværdigste og Helligste, Misbrug, Uegnyddighed og især Hylleri paahæftet sig, som Enulsteplanter og Mos paa det frodige Træ, og som Støvet paa Domkirkeens ranke Piller; men hvo vilde sælde det frugtbringende Træ for Mossets Skyld? eller omstørte Pillen for Støvet Skyld? Nei, ingen Fornuftig forkaster en ærværdig Skik for den mulige Misbrugs Skyld, som dermed kan drives. Vor Tid holder nu engang meget af at bortrydde alt det Gamle, og saaledes forsvinder ogsaa stedse mere den gamle Skik, at lykønske hverandre paa Nytaarsdagen. Vi ville dertilmod holde fast ved det gode Gamle, og ikke sætte os ud af al Forbindelse med den sindrige og fromme Fortid. — Vi ønske derfor alle vore elskede Løjere et glædeligt og lykfsaligt Nytaar; og dette Ønske kommer fra vort Hjertes Grund! — Dog vi ønske ikke Hvad Verden ønsker. Religionen har andre Goder, andre Formaal og andre Ønsker, end Verden. — Vi vandre fra Dør til Dør, hilse alle Foresatte med Ærbødighed, og trykke hjerteligt vore Benners Hænder; vi gaac ind til vore Brødre, baade i Paladserne og i Hytterne, idet vi bevidne den Glæde vor Deeltagelse og den Sørgende vor Medfølelse; vi bevidne den ærværdige Olding vor Hoiagtelse og vi tale ventligt og alvorligt til den blomstrende Unglings Hjerter. — Ønske I at kjende Den, som har i Sinds at bringe Eder Alle disse hjertelige Ønsker, — saa viid at det er en Religionens Tjener, en Præst. Han, som ledsager Eder med sine Bønner og Betsignelser fra Buggen af indtil Graven, han, som i Livets vigtigste og høitideligste Timer staaer ved Eders Side, vil sikkert ogsaa paa Aarets første Dag være velkommen i Eders Hjem. —

Den aarle Morgen fører mig da først til Dig, min ærede og elskede Embedsbroder! — Dig, Religionens og Kirkeens Tjener, ønsker jeg altsaa af mit ganske Hjerter Lykke i det nye Aar! Jeg træffer Dig ved Bønnen. Vel Dig! vort hellige Kald og vor Tid ud-

træve fremfor Alt Bønnen. Sædemanden og Planteren ere jo Juret, men Han alene er Alt, som giver Betsignelsen. Kun en Moyses' udstrakte Hænder nedkalde Betsignelse og Seier fra Himmelen! Lad os da stedse være Bønnens Mand! — Den Korsfæstede Billede og den hellige Skrift paa Bordet og de gudelige Billeder paa Væggene vidne allerede om Din Tro, jaavel — som om Din Kjarlighed. Maatte vor hellige Tro aldrig udslukkes ved de Storme, som nu bruse mere rasende, end nogeninde; maatte den aldrig skjules af Trækvinden eller Frostens, som udgaar fra Verden og Verdensmenneskene! De moderne Hedninger stride i vore Dage heftigere end nogeninde imod Korsets Bidsdom; lad os da — uforfærdede som Paulus — træde dem imøde paa Verdens Areopagus, og lad os grundigt lære den sande Videnskab for at afvæbne Nutidens Sophister. Vor Tids Saracener vanhellige atter det hellige Land, og de med dem forbundne Jødebander forhaane endnu stedse Offeralteret paa Golgatha. Lad os da være Korsriddere, lad os tage virksom Deel i Korstoget imod Bantroens skræffelige Stridsmagt, og med Korset gaar foran i den hellige Kamp; eller endnu bedre, lad os være Ordensriddere, og maatte vi saare med den ene Haand, saa ville vi som Samaritanere forbinde dem med den anden. Naar vi i den eensomme Celler have helliget og styrket os ved Bøn og Betragtninger, ligesom Moyses, den hellige Døber og vor Frelser allerede i Gensjoheden forberedte sig til deres ophoiede Kald; lad da ogsaa os træde ud i Verden, ikke for at tjene den som Slave, men for at virke, hvad der tjener til dens sande Held og Frelse. Lad os med stærk Haand gribe ind i Tidens Hjul, af hvilken vi nu atter have tilbagelagt en betydelig Strækning og begynde et nyt Affnit med denne Dag. Lad os gribe ind, for at ikke Bognen skal rulle i Afgrunden, medens Daarerne vilde juble derover. Lad os lære at skatte Tidens Værd, og at benytte den vel. Lad os ei misfjende vor Tids Mand. Lad os ikke borttrives af dens Hvirvel, men med alle Kræfter opbygge en Dæmning imod samme. Som den evige Religions Tjenerer maatte vi staae over Tiden og tør ikke hylde dens forfærdede Moder! Som den hellige

Mands Tilbedere, tør vi ikke kaste os i Støvet for Tidsaandens. Men vor Tids Dyrer skulle vi pleie, og optræde imod dens Laster. Lad os her afdede Kanaler, for at gjøre Engene frugtbare, og hisset opføre en Dæmning imod Strømmen, at den ikke bortriver vore og vore Nærnestes Huse, Guds og Giendoms, og odelægger vore fornrige Ager. — Vi behøve Bidsdom, Kraft og Bestemthed; thi Verdens Børn ere klogere paa deres Bids, end Lysets Børn. Vi maatte vaage, for at ikke Tjenden skal overrumple os. Jødernes Raab: „Korsfæst, Korsfæst!“ eller Hedningernes Haan skulle ikke udslaae os. Lad os være forberedte paa Alt. Lad os ikke læse med Verden. Den elsker os ikke, og Bæe os, om den elsker os! Dyrererne i Staten og i Guds Kirke frygte Troens Kraft og Mandens Fasthed; de frygte Genbedens Baand, som knytter os til Kirken, thi dette staaer endnu som den eneste Skranke imod deres Virksomhed, deres Vilkaarlighed og Voldsgeringer. — De hader os, men aldrig skulle de foragte os.

Lad os ikke vente noget af Verdens Mærkerdighed og Kjarlighed. Lad os paa det Bestemteste adskille os fra den og alene tjene den høieste Herre. Lad os være som den hellige Døber, jere et strengt Liv ved Hoffet jaavel som i Orkenen; ei skulle vi være som et Siv, der bevæges hid og did af Vinden; ei skulle vi bare bløde Klæder som Hoffolkene, men lad os være Sandhedens Herolde i Palladsens Sale som i Figgerhyttens snævre Rum. For Herodias og hendes Datter tør vi ikke frygte; og naar Libertinerne bære Nag til os, og Mængden smyger, saa lad os bede som Stephanus, medens kaade Dreng og Pøbelen kaste Stene paa os. — Verden har et skarpt Blik. Gid den aldrig maatte vine den mindste Plet paa vor Præstefjole! Keen som den hvide Messesjert, der smyger os, være vor Vandel; lad os stedse lyse for Alle som den evige Lampes Lys foran Alteret i Kirken. Lad os aabenlyst være vor Herres Kors, og lad os paa vort Hjertes Alter fremføre mange Offre for Herren; thi vi ere Præster for den Allerhøieste. Da Held os og Betsignelse i det nye Aar og for vor hele Levetid! Da er Korset Triumphtegnet ved vor Liigbegjængelse

og for Christi Kors skulle vi engang indløse Palmen.

Jeg gaaer nu videre i min Vandring. — Foran mig opløfter sig en høi Bygning; paa dens Spidse staaer Rejsfærdighedens Symbol med tilbundne Dine og med Bægtskaalen og Sværdet i Hænderne; Folkets Førere og Dommere ere forsamlede derinde. Ogsaa der træder jeg ind og siger: Jeg lykønsker til det nye Aar! Jeg ønsker Eder alle den Rejsfærdighedskjærlighed, som ikke tager Hensyn paa Personen, ikke kjender til Frygt, og ikke viger et Haarsbred fra det Rette. Jeg ønsker Eder et klart, af Lidenstaberne ubildet Blik for stedse at finde det Sande og Bedste, og Villiekraft til at udføre det anerkjendte Rette. Fængsler de Undergivne til Eder ved Kjærlighed; ethvert andet Baand brister let. „Dette er“ — siger den hellige Ignatius — „Kjærlighedens magnetiske Hemmelighed, at Den, som elsker Alle, ogsaa bliver gjenelsket af Alle. Kjærligheden er et Echo; den giver samme Klang, den modtager, tilbage. Dette er den ene rette Vej, at trægte efter Menneskenes Gunst!“ Med Rejsfærdigheden, Wijsdommen og Kjærligheden forbindes ogsaa Kraft, for at I ikke maae vikle, naar det hedder: „Derjom Du løslader denne, da er Du ikke mere Keiserens Ven!“ — Vøier Eder kun for Sandheden og Rejsfærdigheden! thi den som søger at vinde Folkets Gunst ved flette Midler og stedse kryber med Svaghed og Feighed enten for Purpurtaaben eller Blousen, er en foragtelig Slave. Giver med Glæde Embedsseglet tilbage, som den heltemodige Mornus, naar I ei længer kunne betjene Eder af samme med Ære og god Samvittighed. Rust Eder med Dydens Rustning, som Slangens Vid ei kan gennemtrænge, og agter ikke om Pøbelen er Eder fjendt; thi netop de frødigste Træer, som bære de ædleste Frugter, blive meest forfulgte og søgte af Insekterne. Lad da Tiden bringe Hvad den vil; jeg kan lykønske Eder, thi I ere Gud og ethvert ærligt Menneske velbehagelige, og Eders Dom for den Allerhøiestes Throne vil blive fuld af Naade og Forbarmelse! —

Jeg gaaer videre og banker paa en stor Fløider, træder ind i Palladset, gennemvander lange og vide Gange og bliver ført ind i en Pragsal. Hvem boer her? At domme efter de Malerier, som jeg seer, maa det være en

Hedning, thi deres Gjenstande ere tagne fra den hedenste Mythologie, og Bøgerne paa Mahagonibordet ere af aldeles hedenst Indhold. Hele Husets sybaritiske Indretning bebuder en Discipel af den græske Vise, der opstillede Bellysten som det høieste Gode; dog af den stolte Huusherres Tale og Optræden maa jeg imidlertid slutte, at han har valgt Jeno til sin Mester. Jeg befinder mig hos en Broder til den rige Mand i Evangeliet.

Ogsaa Dig ønsker jeg da Lykke til det nye Aar! Men vil Du med Grund haabe, at mine Duffer skulle oplydes, da hør først mine Alvorsord og overvei dem dybt i Hjertet. Paa anden Maade kan jeg hverken love Dig Lykke i Tiden eller i Eviigheden. Skal jeg være en Læge og ingen Charlatan, saa maa jeg saare Dig for at gjøre vel imod Dig. Kast de hedenste Guder og Penater ud af Dit Huus! Du skal kun tilbede Himlens og Jordens levende Herre og tjene Ham alene. Christendommens Sol straalere paa den blaa Himmel, og Du har luffet Stodderne og sidder ved Din usle Lampes matte Skin, fordi Sollyset er altfor straalende for Dit matte Die, og fordi Du elsker Hedenstabet Nat mere end det himmelske Lys, som alt længe oprandt i Østen. Du Daare, Du troer, at Solen ei er kommen frem, fordi Du ei har seet den! Du Dorne, vaagn op, inden Natten kommer, hvor Du ikke kan virke mere! — Træd i Dine fromme Fædres Fodspor. Ser der det ophøiede Tempel, som de opreiste! Op imod Himlen stræber Taarnet; op imod Himlen vend og Du Dit Sind og Din Hu! Men Du kryber i Støvet som Slangen, der æder af Jorden. Fast, ophøiet, majestætisk, som hiint Gudshuus, der trodser Tidens Tand og Aarhundredernes Storme, er Dine Forsædres Kirke, som gjælder Lidet for Dig, fordi Du ei kjender den i sin Storhed, og aldrig har valgt dens underfulde Bygning til Gjenstand for Dine Betragtninger. Træd ind i de hellige Hvælvinger, og deres faste, ranke, opadstræbende Piller være Dig et Billede paa Kirkens Størke. Kast Dig ned for de hellige Altre, Du Støvers Søn! og bøj Dit stolte Hoved for den Allerhøieste, og lad Dine Bannere som Virakthyer stige op til Herrens høie Throne; og den hellige med Orgelet for-

bundne Chorals Seraphtoner monne da bringe Dine Videnskaber til Laushed. Nærm Dig hurtig den hellige Dommerstol i dette Guds- huus, nærm Dig Skriftestolen, for at Din Sag her maa blive dømt efter Barmhjertig- heden, og ikke først i den anden Verdens evige Tempel, hvor Retfærdigheden og Herligheden Selv sidder til Doms. Gid Himlens Fred, som Du endnu ei kjender, som Verden berøver Dig og ikke kan give, maa tilvise Dig fra disse hellige Steder! — Erkjend da endnu paa denne Dag, hvad der tjener til Dit Held! — Staf Dig Benner med Din uretfærdige Mammon, efter hvilken Fobelens Havesyge og Avind skele. Tiggerne pønje paa, med Bold at dele med Dig: dette deres Dunst er rigtignok hedenst; deel da frivilligt med dem: dette er kristeligt! Du hviler paa Duun og bløde Divaner; giv en Pude til den, som ligger paa Straaleiet! Du klæder Dig kostbart og blod- agtigt, som den rige Mand i Evangeliet; giv idet- mindste en af dine overflodige Klædninger hen, for at afhjælpe den Forældreløses Nøgenhed ved Vintertid! Du holder daglig kostbare Maaltider; giv et Bæger Vin til Oldingen, der henfegner af Mæthed! Er der ikke en Ket tilovers for den arme Lazarus, som van- smægtende ligger hos Hundene udenfor Din høie Port? Har Du ikke Medynk med dette Elendighedens Billede, hans blege Ansigt, indfaldne Kinder og usle Skikkelse? Trænger hans Jamren ikke gennem Taffelmusiken og Larmen ved Dit Sviregilde? Brelle hans Bønner tilbage fra Dit Stenbjerne? — Nu, da maa jeg tale alvorligere. Forestil Dig, at jeg er Din Skytengel — Din virkelige Skytengel har alt for længe siden forladt Dig! — og følg mig, dersom jeg endnu skal kunne frelse Din Sjæl! Vi ville gaae til Kirkegaarden og jeg skal vise Dig, hvad der maaffee endnu skal hændes Dig i dette Aar. — Du er stolt og ubarmhjertig, fordi Du er rig. See her! snart er to Fodsbred Jord hele Din Grund- eiendom. Fem nøgne Fjælle blive Dig til- overs af alle Dine Pragtbøgninger, — Lev- ninger af det største med Guld belæssede Skib, som blive kastede op paa Stranden. En Celle, som kun rummer een Person, bliver Din Bolig, istedetfor Dine Marmorjale; og dernede findes ingen Pragt og ingen Prydelser,

ingen med Guld og Sølv udfyldte Skabe. Kun en simpel og værdiløs Kjøle rækker man Dig for sidste Gang af Dine fulde Garde- rober, og man overveier om det dog et kunde anvendes anderledes. Hvo smykker vel Lige med kostelige Klæder?! — Et ringe Bevandt er tilstrækkeligt for at tilhylle Din gruop- vækkende Skikkelse. Dette er Din hele Rigdom og Glæde; Du har Intet forud for Din fattige Kæbe. Der lille Huus er lige høit og lige rummeligt, Kammeret er lige mørkt, Hovedet ligger ligesaa lavt og haardt, og Dvervønen tynger ligejaameget. — Dog af, — endnu meget fattigere, end Dit Legeme, er Din Sjæl, som træder ind i Evigheden! Viis mig, om Du har samlet af de Pengesorter, som have Værdi hisjet, om Din Sjæl er isørt den der brugelige Klædedragt? Hvor er Dit Udgangs- bevist til Paradiset? Kan Du godtgjøre Din Borgerrret til Himlen? Er Du en lige- berettiget Broder af de Hellige? Hvor ere Dine Talsmænd og Dine Sagførere og Dine Vidner for den sidste Ret, hvor Dit evige Vel eller Din evige Elendighed bliver udtalt, uden at Dommen nogenstunde kan forandres! Bee Dig, Bee Dig! — Nu, saa overvei da endnu paa denne Dag, hvad der fremmer Dit saude Vel! Ringeaagt, ja foragt alle jordiske, for- gængelige Goder, Glæder og Nydelser og vær fra nu af ene betænkt paa at indsamle Dig Statte for Himlen, som Tyvene ikke nærme sig og Mol ikke fordærver!! —

(Sluttes.)

Kirkelige Efterretninger.

Not. Christenhedens Tilstand. Efter de sidste Beregninger, man har foretaget om Christenhedens nuværende Styrke, fremstiller sig følgende numeriske Forhold:

Katholiker	200	Millioner.
Lutheranere	18	—
Anglikanere	15	—
Unerede Evangeliske	12	—
Kalvinister	7	—
Presbyterianere	5	—

Baptister	5 Millioner.
Sismatiste Grafere	64 —
Monophyitter	5 ¹ / ₂ —
Nestorianere	1 ¹ / ₂ —
Roskølnifere, deelte i 30 Secter	5 —

Desuden 12 Millioner, som ere deelte i 30 større og meer end 110 mindre Secter og Partier, af hvis Navne vi kun frembringe følgende: Thomaskristne, Quakere, Collegianere, Metodister, Multiplianister, Adamiter, Menmoniter, Puritanere, Anomister, Millianiere, Unitariere, Trinitariere, Wiseldianere, Svedenborgianere, Concubister, Generationister, Apostolifere, Pneumatikere, Mormoner, Conformister, Adiaphorister, Epistopalere, Berboritere, Mystikere, Zwinglianere, Jansejitter, Pietister, Sabbatarianere, Kongianere, Oziandrister, Stammerianere, Syncretister, Ubiquister, Bonafarianere, Ladinianiere, Ceeceerianere, Damifarianere, Glasfianiere, Cameronianere, Philistere, Necessarister, Edwarister, Moravister, Monasterister, Mamilariere, Glanzulariere, o. s. v. o. s. v. — Alle Christnes Antal er saaledes: 351 Millioner; antager man nu alle Jordbeboeres Antal til 800 Millioner, saa viser sig, at ikke engang Halvdelen af vore samtlige Medmennesker ere Christne! Hver megen Grund have vi Christne altsaa ikke til at opfende andagtige Bønner til Himlen, for at Gud i Sin Barmhertighed og Naade dog endeligen vil lade Evangeliets Lys ogsaa opgaae for de ulukkede Jøder, Tyrker og Hedninger og gjøre ogsaa dem deelagtige i alle de rigelige og herlige Betsignelser, som vi i Christdommen nyde, men som vi kun altsor ofte ikke vide at vurdere og at slette høit nok? — og mon dette ikke ogsaa maa vare for os en ny Opfordring til at bidrage Hjad vi fra vor Side formaae, for at hjælpe og understøtte Missionernes Anstrengelser og Bestræbelser ved vore Bønner og ved vore Almiser?! —

Den katolske Kirkes Tilstand. — Under Hans Hellighed Pave Pius IX., den 259de Biskop i Rom efter den hellige Apostelsyriske Petrus, Jesu Christi synlige Stattholder paa Jorden og hele den katolske Kirkes synlige Overbyrde, lede nu 147 Erkebisper, 584 Biskopper, 71 apostoliske Biskaver, 9 apostoliske Missions-Præfecter, 1 apostolisk Custos den i alle fem Verdensdele udbredte katolske Christenbed. — De katolske Missioner iblandt Hedningerne bestaae for Dieblifter af 140 Biskopper og 4,800 Præster. De af Lyoner Missionssekselskabet udgivne „Arbøger for Troens Udbredelse“ (Jahrbücher der Verbreitung des Glaubens), som meddele nærmere Beskrivelser om Missionernes Tilstand, udgaae aarligt i 172,900 Exemplarer; af disse komme 94,000

til Frankrig, 30,000 til Italien, 24,000 til Tyskland, 4,800 til Belgien o. s. v. Den geistlige Styrelse af alle katolske Missioner er af Paven overantvordet til et særegt Udvalg af 13 Kardinaler i Rom, som bærer Navn af Propaganda-Kongregation. Denne Kongregation underholder i Rom et Præstefeminarium, Propaganda-Kollegium, i hvilket Unglinge af alle Nationer opdrages og uddannes til den hellige Præstestand, og hvorfra de da efter fuldendt Studieforsjus blive tilbagefendte til deres Fædreland for som Missionærer at forkynde Evangeliet for deres Landsmænd. Et andet meget stort Seminarium for katolske Missionærer bestaaer i Paris i Frankrig. Dog en stor Deel af de katolske Missionspræster hører til Ordensstanden; og iblandt alle bestaaende geistlige Ordener er det isærdeleshed Jesuiternes, Franciscanernes, Capucinernes og Lazaristernes Orden, som sende den stærke Deel af Præster til Missionerne og virke der med utroligt Held. Ogsaa flere Nonneordeners Medlemmer, især de barmhertige Søstre, indvie sig til Missionernes besværlige Tjeneste, ved at besørge Hedningebørns Underviisning og Opdragelse, de Syges Forpleining o. dsl.

Rom d. 29. Nov. Hs. Eminence, Cardinal Wisemann har iforgaars, i Kirken St. Andrea delle Fratte, som ligger ved Foden af Monte Pincio, og i en Egn, som ferrinsviits beboes af Fremmede, aabnet Adventsprædikerne, og vil fortsætte samme de følgende Søndage i denne hellige Tid. Det rummelige Gudshuus var formelig overfyldt med Tilhørere. For det meste var det Engellændere, og fornemmelig Katholiker, som havde indfyndet sig, for at høre den berømte Cardinal. I den første Prædiken kom han iblandt Ander til at tale om den anglikanske Kirkes nærværende Stilling, og paaviste, at samme ikke alene har tabt de 39 Artiklers Aand og væsentlige Form, men ogsaa har bortfjernet sig saa langt fra den katolske Kirkes heldbringende Lære, at den engelske Statskirke efterhaanden maa synke ned til en blot Navn-Christendom, til praktisk Rationalismus og til et hierarisk Politie; deraf kom det og, at de dybereføende Mander fra sagde sig denne Kirke og vendte tilbage til Moderkirken. Den begejstrede Taler fastede derpaa et Blik paa den katolske Læres Uforanderlighed (som man uregtig kalder: Stivhed), der endnu var den samme, som i det 16. Aarhundrede, da Kong Henrik VIII. indførte det ulukkede Schisma, og at den endnu den Dag idag var den samme, som dengang, da Gregor den Store sendte den hellige Augustin til Engelland, for at forkynde dets Beboere denne Lære. Cardinal Wisemann vil forlange sit Ophold i Christenbedens Hovedstad indtil de hellige tre

Kongers Fæst. Hans Dphold staaer naturligviis i Forbindelse med Reguleringen af forskjellige kirkelige Anliggender i England. Men Efterretningen i „Augsb. Allg. Ztg.“ om at Kardinalens Nærværelse staaer i Forbindelse med Underhandlinger angaaende Udnævnelser af en apostolisk Internuntius for London, er aldeles ugrundet. — For nogle Dage siden er den nye mexicanske Ministerresident ved den hellige Stol, Hr. Larrainzar indrukket berill.

Preussen. Lyffeligviis er Kathedralkirken i Posen, som stod i Fare for ganske at blive ødelagt ved en Ildbrand, bleven reddet. Hvorledes Ilden er opkommen, vides endnu ikke. Man formoder, at Uforsigtighed har foranlediget Ulykken. Ilden begyndte den 26. Novbr. Fra samtlige Kapellers glødende Kobbertage udstremmede Røgsvyer med Ildsoiler. Ilden blev sieblifkelt modarbejdet med stor Anstrenghed. Alle værdifulde Gjenstande ere reddede; saavidt vides er Intet bleven savnet. Desværre er det endnu ganske nye Materie i Kirkens Indre blevet ødelagt. Hele Staden anslaaes til 30,000 Thlr.; dog er Bygningen til Lykke asjureret for 50,000 Thlr.

England. „Morning Advertiser“, et Oppositionsblad, beretter: „Vi erfare med Overraskelse og Fornøielse, at, da man fornøylig henvendte sig til Lord Statssecretairen for de indre Anliggender, om at han hos Dronningen maatte udbirke et Reskript, som anordnede Samlingerne for „Selskabet til Udbredelse af Evangeliet i Udlandet“, havde Lord Palmerston svaret, at han, angaaende dette Selskabs Virksomhed havde hørt saamange Klager, at han ikke vilde raade Dronningen til at lade et saadant Reskript udfarige. Selskabets Afsendinge forbauses over denne Begring, og fremlagde Sagen for en ærværdig Prælat, som derpaa traadte sammen med to anseete Medlemmer af Kabinettet, Hermergen af Newcastle og Herr Gladstone. De begave sig derpaa til Lord Palmerston, for at udbede sig Forklaring angaaende hans Kjendelse; men han var ubønhørlig. Han forestillede dem med Sagtmodighed, at Anliggendet angik hans Departement, men ikke de to tilstedeværende Kabinetmedlemmer, og tilføiede, at dette ikke var det eneste Propaganda-Selskab, som i Fremtiden skulde tabe dette Privilegium. Derfor hersker der stor Besyrtelse hos Prælaterne i den anglikanske Kirke.“

For nogle Dage siden kom hos en Londoner Politidommer, Mr. Elliott, et Tilfælde til Forhandling, som truede med at blive en cause célèbre for Antipapisterne, men som sit et for dem ganske tilfredsstillende Udfald. „Times“ beretter Sagen saaledes: Hr. Boddy, en anseet Saarlæge, anmodede Herr Elliott om retslig Bistand for at faae sin Datter,

en ung Dame paa 19 Aar, tilbage. Hun havde været i Besøg hos sin Søster, havde for 14 Dage siden atter forladt hendes Huus, og var til stor Sorg for Familien ikke kommen tilbage. Man har opspurgt hende og erfaret, at hun uden sine Slagtingers Vidende allerede i længere Tid havde besøgt den katolske Gudstjeneste i St. Georgs-Cathedrale og var endeligen bleven Katholik. Nu havde han hørt, at hun var indesparret i et Nonnekloster i Clapham, som staaer under Dr. Grants, kath. Biskop i Southwarps, Jurisdiction. Hr. Elliott bemærkede, at han ikke kunde gjøre noget ved Sagen; Hr. Boddy maatte forvisse sig om, hvor hans Datter var, og da, fra Dømhuset Ducensbench, lade sig meddele en Habeas-corpus imod dem, som holdt paa hende. Alligevel vilde han sende en Politiofficiant med Hr. Boddy til Biskop Dr. Grant, som maaskee kunde give Oplysning i Sagen. Politiofficianten gik saaledes med Hr. Boddy til Biskoppens Bellig; de bleve strax indladte, men Dr. Grant erklærede, at han erindrede, at en ung Dame, paa hvem Beskrivelsen af Miss Boddy passede, for nogen Tid siden havde spurgt ham om Noget, men at han ikke vidste hvor hun var. Derfor hun var i Klosteret i Clapham, som man formoder, eller i det da værende „Asyl“, saa var det meget let, at finde hende der, da det ikke vilde falde Nogen ind, at holde hende tilbage der. Officianten mente, at det vilde være vanskeligt for dem at faae Afgang til Klosteret; Dr. Grant svarede, at det ikke er at befrygte, men han var villig til at medgive ham en Billeet til Forstanderinden. Hr. Boddy takkede Biskoppen for hans Opriktighed og Beredvillighed, og om Eftermiddagen gik Officianten med Damens Moder til Klosteret. Forstanderinden, Søster Maria Theresia, forstikkede ham, at hun ikke vidste Noget om Miss Boddy, men anbefalede dem, at gaae til „Asylet“, hvor hun maaskee var. Asylets Forstanderinde besvarede Spørgsmaalet om Miss Boddy var der, strax og uden Tvivl med „Ja“: hun er for 14 Dage siden ført derhen af en Dame, og vil blive der til hun finder et passende Sted. Den unge Dame blev kaldet og erklærede, at hun paa sin Bon var optagen der i Huset og at der ikke var paalagt hende ringeste Evang. Hun blev derpaa bragt tilbage til sin Søster, men gråd bitterligen, og hynes ugjerne at forlade „Asylet“, da hun, som hun sagde, frygtede for at hun nu ikke mere ubindret vilde kunne besøge den katolske Kirke. — Om en Indespærrelse i Klosteret har der saaledes slet ikke været nogen Tale, og forhaabentlig vil man nu i England blive mere forsigtig med Brugen af denne saa gængse Talemaade.

London den 12. Decbr. Den unge Carl af Shrewsbury bliver myndig idag. I Anledning af Dagens Høitidelighed bliver Grundstøtten lagt til en ny Kirke, som den unge Greve lader bygge paa sin Beføstning efter den afdøde Bugins Plan. En smuk Høitideligholdelse!

Spanien. Ifølge „Tablet“ tiltager Antallet stærkt paa dem, som forberede sig til Missionen i det hellige Land. Ogsaa Nonneklosterne begynde atter at sølde, og hver Dag hører man tale om rige og fornemme Dameres Optagelse. Dette og saa meget Andet tyder paa, at Revolutionen har udbrudt og at Spanien atter har slaaet ind paa den rette Vej. De liberale Blade mærke dette, og „Clamor publico“ og „Nacion“ give deres Fortrydelse Lust ved Skjældsord og Skumlerier. — Dronningen har den 10. Oct. oversendt Gouverneuren for den fattige Provinds Gallicien 600 R og den 19. Novbr. ligeledes 600 R til Fordeling iblandt de deryærende Trængende. Saaledes helligholder hun sin Fødsels- og Navnedag og, saaledes søger hun at fortjene Himmelenes Bøttelse ved hendes forestaaende Forløsning.

Italien. I Venedig er Grev Marc-Anton Cavanis, en meget berømt Præst, afgaaet ved Døden. Allerede i en tidlig Alder havde han indviet Gud og de Fattige sit Liv. Da han var bleven Præst, offrede han sig ganske for de Ulykkelige's Tjeneste. Det er umuligt at sige Alt, hvad han gjorde for de Fattige, isærdeleshed for at forskaffe fattige Børn en kristelig Opdragelse. Iblandt alle de Bærker, som han grundlagde, er eet tilstrækkeligt til at gjøre hans Navn udsødeligt: Venedig har ham at takke for de barmhjertige Søstres Kongregation. Han døde den 11. Novbr. i sit 80de Aar.

Aften. (Palæstina.) For kort Tid siden kom den 78aarige Dominicaner, Dnuiphrius Buratewich, som Pilegrim til Jerusalem. Han tilhører en af de fornemste Familier i Podolien. I Aaret 1796 modtog han den første geistlige Indvielse, den saakaldte Subdiaconatvielse, af Mons. Dembouski, Biskop af Kaminiec, og strax derpaa maatte han bestige Prædikestolen, og opfordre det katolske Polen til at blive fast i Troen, thi Keiserinde Katharina II. af Rusland anvendte alle Midler for at formaae dem til Frastald fra Kirken. Neppe havde han endt sin Tale, førend man arresterede ham, belagde ham med Lænker, jatte ham paa en Ribitte, og bragte ham til Lovolst paa Grændsen af Siberien. Her blev han siebliffelig fastet i Fængsel. Nogle Dage efter lod Gouverneuren ham kalde, lovede ham Keiserindens Naade, Uressbeviisninger og et Bispedømme, hvis han vilde træde over til den

rusiske schismatiske Religion; men han afslod det. Da blev Bøddelen kaldet, og Troens Betjender straffet med Knuten. Samme Straf blev endnu to Gange fuldbørdet paa ham i Løbet af 5 Uger; hvorpaa han for evigt blev forviist til Siberien. Buratewich havde været 17 Aar i Siberien, da han blev syg af en Feber. Under Sygdommen gjorde han det Løfte til Gud, at han vilde gjøre en Pilegrimsreise til den hellige Grav, naar Gud gjengav ham Sundhed og Frihed. Han blev atter rask, og snart efter, i Nov. 1813. blev han tilligemed nogle andre benaadet af Keiser Alexander, og Buratewich kom tilbage til Europa. Aaret efter traf han sammen i Savona i Italien med Kardinal Rudnay, Erkebiskop af Gran og Primas i Ungarn, som tog ham med sig. Siden hans Befrielse vare nu 37 Aar forløbne, da han en Nat troede at høre en Stemme, som sagde: Hvor er Dit Løfte? Han havde aldeles forglemmt sit Løfte! Han gik nu til Rom; hans Ordensgeneral lod ham meddele den hellige Præsteindvielse og tillod ham at rejse til Jerusalem som Pilegrim.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 1. Januar. Vor Herre og Frelser Jesu Christi Omstærelse. — Dagens Epistel: Tit. 2, 11—15. — Evangel.: Luc. 2, 21. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tydsk.

Fredeag d. 6. Januar. Vor Herre og Frelser Jesu Christi Aabenbarelse (Epiphanie) eller de hellige tre Kongers Dag. — Dagens Epistel: Esaias 60, 1—6. Evangel.: Matth. 2, 1—12. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Tydsk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theesal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 2.

Søndagen den 8de Januar.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr Kunsthandler C. A. Blaufenstein, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Nytaarsønske.

(Sluttet.)

Jeg gaar videre paa min Vej og træder ind til en Borger af Middelstanden. Fred være med dette Huus! Lykke i det nye Aar! Jeg ønsker Dig til Lykke, — Du tilhører Middelstanden. Middelstanden er den gylde Vej. Lær at skaffe Din Lykke! Midt imellem Rigdom og Fattigdom gaar Du paa en sikker Livsbane. Held det Land, som eier en talrig Middelstand; i denne hviler Landets Kraft, dets Blomstring og dets Lykke. Dog først spørger jeg: er Du en Borger af den gamle Tid, hæderlig og trofast, retskaffen og simpel, from og gudsfrygtig, som vi høre det om Borgerne i gamle Dage og i Fortiden? — eller har Du sluttet Dig til det moderne Borgerkab, som har gennembrudt Stranken for sin jevne borgerlige Kredse, og ved dette sørgelige Brud tabt sin Fasthed, sin Ærlighed og Dyd, og lefser med nye, fremmede Former og keitret omtumler sig i disse? Jeg seer mig om i Dit Huus og erkjender i hele Dit Huusvæsen, i den sindige, simple Huusmoder, i Din Boligs ventlige, befledne Prydelser, i Dine Børn og i Dit Lyende, en Borger fra de gamle Dage; og Dit trofaste Haandtryk og den Venlighed, hvormed Du modtager

Din Præst, borger mig for, at Du er en Hædersmand af den gamle Skole. — Du fører mig ind i Dit Værelse. Hift seer jeg endnu et Krucifix paa Bordet. Den moderne Verden har Vasen og Urner og Kopper med forgyldte Kanter og Galanterivarer staaende der, og har banlyst Krucifixet til en afsides Krog, fordi det ikke længer er Mode. Kjære Borgermand, du siger vist med mig: Korset er ingen Modeartikel. Til Trods for alle Moder er og bliver det opreist i hele Verden; og naar alle Moder forlangst ere forgaaede, vil Korset engang vise sig i Himlens Skyer, hurtigt som Lynet farer fra Dypgangen til Nedgangen! Det andægtige Blik paa Korset hjælper Dig at bære det lille Kors, som ethvert Huus har. Jeg seer ogsaa et Billede af Guds hellige Moder. Ave maris stella! Dei mater alma! O! vær da hilset Du Havets Stjerne! Ophøiede Guds Moder! — Med „Fadervor“ kunne alle Dine Smaa ogsaa allerede bede Ave Maria, Hil Dig, Maria! Og smukke Helgenbilleder omgive Korset. Om dem fortæller Du Dine Børn i de hyggelige Aften-timer og de lange Vinteraftener, og viser dem ved Helgenes Exempler, hvorledes man udøver de christelige Dyder og stræber efter Himlen. Som en Pyramide hæver sig i Værelsets Hjørne en stum Tjener, saaledes som man forud hyppigt fandt dem i Huset, og jeg

seer ogsaa Bøger der. Jeg var i andre Huse; der fandt jeg paa Bordet foran Speilet eller Sophaen forunderlige Bøger, som fortælle, skildre og beskrive saadanne Ting, som aldrig have eksisteret i Verden og aldrig ere skete, og som prædike mange Løgne og udgive dem for den rene Sandhed for de taabelige Mennesker; — i Huse, hvor jeg ikke har ventet det, har jeg fundet „Eugen Sue's og Dumas' Romaner“ og andre fordærvelige Skrifter, som kun Frankrig frembringer og Du ved at Frankmandene stedsde have havt en ganske særegen, noget forunderlig Nationalcharakter. — Men hvilke Bøger har Du der? — Til min Glæde seer jeg Haandpostillen, og flere smukke Bøger og Psalmebøger, — de Helliges Legender og Thomas af Kempis' Bøger om Christi Efterfølgelse og Frants af Sales' Philothea o. dsl., — et lille, men kostbart Bibliothek! — Og hvor hyggeligt finder jeg Eder alle samlede i Hjemmet, — Fader, Moder og Børn, og Alle beskæftigede med at læse eller skrive, og Alle saa glade, friske og sunde! Kjære Borger! Sog stedsde at grundlægge og opbygge Din Livslykke i Din huuslige Kredss! Vær en god og kjarlig Familiefader, opdrag Dine Børn med Visdom, vær maadeholdende og afholdende. Sky de Selfaber og Foreninger eller Cirkler, som den store og galante Verden søger. Der blive de Penge fortærede, som tilhøre Dine Børn, der fødes de Lidensskader som undergrave og forstyrre Din huuslige Lykke. Der ere Rilderne til Drukkenheds og Spillehygens Laster, der drager Ufreden ind i Din Sjæl, der have Familiernes Taarer deres Udspring, der maa Du søge Grunden til deres Undergang og Fordærvelse.

Kjære kristelige Moder! I Hjemmet er Din skjonne Virkekreds! Du skal efter St. Pauli Lære blive salig ved Børnernes Opdragelse. Held Dig! Her er Dit Kald! Her ved bliver Du Velsignelsen for Dit Hjem. Naar vi her see Dig særdes, stedsde beskæftiget og sysselsat og dog bramfri; naar vi see Dig holde Orden, fylde og lukke Skabene, astorre Mandens Sved, og vaerksomt vogte Trolovelsesringen; — naar vi see Dig i Dine Børns Kredss, som Du holder for Dine kosteligste Juveler, som Du elsker og straffer, hvis Hæn-

der Du andægtigen folder til Bommen, — da maae vi agte og elske Dig, da kunne vi i Sandhed lykønske Dig, Din Husbond og Dine Børn, da fejrer Du de skjønneste Triumpher, saadanne Triumpher som Du aldrig kan opnaae paa den store Verdens Skueplads. Sædelighed, Sagtmodighed, Tugt, Keenlighed, Orden, Bessedenhed og en stille og velsignelsesrig Virksomhed ere Dine gyldne Armbaad og Halskjæder, og den pyntede, forængelige Verdensdame maa staae laugt tilbage for Dig! Endnu engang: Fred være med dette Huus og alle dets Beboere! Jeg ønsker Lykke til det nye Aar! Det vil vist bringe Eder mange gode Gaver, og de Uheld, som muligt maatte hjemføge Eder, ville ikke knuse Eder; thi I staae under den Allerhøiestes særdeles Varetægt!

Har jeg besøgt den Niges Vallads, saa tør jeg ikke gaae Lazarus' Hytte forbi. Nei, Den, som Verden forstyder, maa Religionen omfavne med aabne Arme, ham maa den trykke til sit Hjerte, for ham maa Kirken beredvilligen aabne sin Port, for at byde ham et sikkert Ly, ham maa ogsaa Præsten, Religionens og Kirkens Tjener, byde et dobbelt Velkommen. Desuden er jo Julefesten fornøylig hvitideligholdt, denne skjonne Fests til Være for den med Herlighed beklædte Fattigdom, Fødselsfesten for den Fattigste af alle Jordens Beboere, for den ubemidlede Jomfrues Søn, de fattige Fiskeres Ven! Julens Indtryk ere mig endnu nye og i frisk Minde! Velkommen derfor, Du Gudmenneskets kjarreste Broder, min fattige Broder! Fred være med dette Huus! Megen Lykke i det nye Aar! Det gamle Aar har kun bragt Dig Hunger, Savn, Hede, Kulde, Tilfældet, Sygdom, Græmmelse og Sorg. Vær ved godt Mod, min Broder! det er dog gaact, om ogsaa for Dig med lammede Fødder. Saaledes vil ogsaa det nye Aar gaae, saaledes ville alle de Aar henrinde, som Du endnu har at leve i, — med deres Sorger, som med deres Glæder! Om ogsaa Din Hytte ligner Din ophøiede Broders, Jesu Christi Fødested, Stalden i Bethlehem, — om Dine Børn end ere indhyllede i tynde, luftige Klæder, ligesom Jesubarnet, maa Du end stadig vandre den kongelige Korsfets

Bei. — Taalmodighed! min gode Ven, Taalmodighed! stiiig op paa Golgatha! Tiden er kort, snart vil den tredie Time slaae, da er Alt fuldbragt, da bøier Du Hovedet for at hvile efter Besværlighederne og Saarenes Feberhed paa Korsets Bei. — Saalænge som Religionen og Troen endnu er Din Ven og Huusfælle, saalænge Du endnu opbevarer kristelig Dyd som Ditklenodie, — skal Du ei savne Trost og Stætte! See ei misundelig paa fremmed Gods, udstræk ikke Haanden efter fremmed Eiendom! Ernær Din Familie i Dit Ansigtis Sved. Vær arbejdsom, sparsommelig og forsigtig. Jeg var ogsaa i mange Hytter, i hvilke den Fattige selv havde beredt sig sin Fattigdom og Glendighed. Jeg fandt ogsaa i Armodens Hytter Umaadelighed, Drukkenskab, Gudsforgaaenhed og store Forvildelser; det har smertet mig dybt. Men Din Hytte, kjære fattige Broder, Din lave, men reentlige Stue, denne skjønnede Orden, Din Fromhed, Dit blide Ansigt, Din beskedne og tilbageholdne Fattigdom, have bragt mig rigtig Trost. Lad Religionen stedse blive Din Trost, Dit Fundament og Dit Anker. Ved med Tillid til Din Fader i Himlen; thi Han har de Fattige særdeles kjær. Vær saaledes jundet og lad Haabet aldrig svinde; thi Han, Alles Fader, lever endnu og vil ogsaa bære Omfarg for Dig i det nye Aar. Oploft det nedbøiede Hoved, det grædende Die og de magre Hænder fuld af Fortrøstning imod Himlen, og i Bønnen skal Du finde en uudsigelig Trost og Glæde, en stor Lettelse i Dine Sorger og Bekymringer! —

Nu forlader jeg Staden med dens Larm og Læge. Megen hyklet Lykke, megen glimrende Glendighed, megen virkelig Ulykke findes der! Jeg forlader Staden, hvor den Rige ofte boer midt iblandt tusinde tiggende Brødre, hvor der ere opreiste skjønnede Templer for den høieste Herre, men ogsaa utallige Kapeller for den onde Hjende; jeg begiver mig ud paa Landet med sin Søndagsstilhed, med sin sunde og rene Luft, med sin klare blaae Himmel, som ingen Hindring skjuler for Blikket, med sin beskedne, men sande Lykke. Jeg vandrer her fra Huus til Huus med det grundede Haab, at Udsaldet vil svare til mine Bønner.

Megen Lykke i det nye Aar, brave

Landmand! Du boer nær ved Kirken, og alle Landsbyens Huse, hvor nær og inderlig en Kreds slutte de dog ikke om dens Kirke! Og høit over alle Huse fremrager Kirkeetaarnet. Et herligt Taarn! Jeg saae det allerede i lang Afstand, da jeg nærmede mig til Eders Landsby. Kjære Landmand! Meget Koesværdigt fortælles om Din Stand. Gid den maatte med Trost og Inderlighed hænge ved den sande, gamle Tro og ved de gamle, simple Sæder! Gid Din Stand saa nær og inderligt sluttede sig til Jesu hellige Tro, som Landsbyens Huse slutte sig til Kirken! Da skal Landet opnaae sin gamle Hæder og sin gamle Kraft, og Guds Betsignelse skal i rigeligt Maal udgydes over det! Verden er ond i vore Dage. Gid, o kjære Landsbyfolk! I alle vare i Besiddelse af den faste, uroffelige Tro, af den Tro, der staaer fast som den hundreedaarige Geg i Eders Skove, og som Eders Marker, der hvert Aar bære den gamle Bryd og Betsignelse uforandrede, imedens Bantrens Storme rase paa mange Steder og mange Mennesker svaie hid og did, som Siv, for enhver ny opdigtet Troes Bindpust!

Fandt jeg i Staden Hytter fulde af Glendighed, saa mangle de desværre ikke heller paa Landet. Jeg træder ind i en af dem. Paa det haarde Straaleie stønner en Syg. Kold Sved bedækker hans Pande. En bleg, afmagret Hustru sidder trostende og pleiende ved hans Sygeleie. Datteren bedækker med begge Hænder sine forgrædte Dine, for ei at saare Faderhertet; en lille Dreng leger smilende med Faderens kolde Haand. Tor jeg vove at lykønske Eder? Eller skal jeg sagte liste mig tilbage? Dog, jeg vover det! Til Lykke! Du arme Lidende, som snart har fuldendt Livets Lidelsesbane! I det Land, ved hvis Grandsjækel Du nu staaer, hersker der ikke mere nogen Fattigdom, Sygdom, Dval eller Død. De Christnes Gravgang, som vi snart skulle istemme over Dig, lyder ei forfærdelig. Du skuer med et saa hjertesjærende Blik ned paa Dine Kjære! — Tiltræd desuagtet Reisen uden Bekymring! Den Allerhøieste vil være deres Forsørger og Fader, og endnu en liden Stund, endnu nogle faae Nytaarsfester feire vi, — da ere I atter lykkeligt forenede samlede i Evigheden. Indtil den Tid kommer, beder

Du for Dem ved Guds Throne. Hvor tung bliver Dig denne sidste Kamp! Stå op til Calvariebjerg, og dette troende Blik paa Din lidende, med Dødens Rødfler kæmpende, korsfæstede Jesus vil vist indgyde rigelig Trost og oplive det glade Haab i Dit kummerfulde Bryst! — Medens jeg saaledes gjafter Staden og Landet, medens jeg banker paa Hyttens og Palladsjets Dør, møder jeg mangen Ungling og mangen Jomfru, og jeg kommer ogsaa dem imøde med mine oprigtigste Ønsker. Kjære Ungling! Ungdommen er Livets farligste Tid — siger den hellige Augustinus — og hvad han siger, har han selv erfaret! Navnlig er vor Tid fuld af de meest ondartede Indsydelsjer. Vantro og Laster indvilde mangen Ungling i deres Net. Vogt Dig og gaa forsigtig som ved Dagens Lys! Maa Du forlade Forældrehjemmet, da forbliv ogsaa from og god i fremmede Lande; bevar trofast i Dit Hjerter Dine fromme Forældres Lærdomme og Formaninger. Styr modigen ud i Livets urolige og farefulde Hav med Dit Livs Fartoi, men fast Troens Anker ud i Farens Stund, see usravendt hen paa Haabets Kompas, og det guddommelige Kjærligheds Ror lede Dit Skib, igjennem Bølger og Brændinger, lykkeligt ind i den evige Frelsens Havn! Bevar Dit Hjerter reent, lad det aldrig blive pletteret ved lave Lidenskaber og Lyster. Bestreb Dig for at Du i Fremtiden kan indtage en værdig Plads i det menneskelige Samfund, og ikke, som Olding før Tiden, med Taarer i Diet maa see tilbage paa Din Ungdom. Vær Dine Forældres Glæde, Trost og Støtte; de ville da døende velsigne Dig, ligesom Jacob velsignede sine bedste Sønner, og deres bristende Dø vil endnu hvile paa Dig med Kjærlighed! —

Paa min Vandring traf jeg ogsaa en Ungling med en Oldings Ansigt og Skikkelse; Trods hvilede paa den surede Pande, Rakken knejsede stolt, og det Andres sønderrevne Tilstand affpejlede sig i hele den ydre Personlighed; han besvarede ikke min venlige Hilsen, og vendte sig bort fra mig med Foragt. Men jeg fulgte ham en liden Stund og fortalte ham en meget alvorfuld Historie og tiltraadte ham som en Karthäusermunk det indholdsrige „Memento mori!“ (d. e. „Husk om Din Død!“)

Fortællingen led saaledes: En ung Mand af høi Rang, betyngt af store Synder, fattede omsider den heldbringende Beslutning at omvende sig og begav sig til Rom til den hellige Fader, for at aflægge sit Skriftemaal hos ham. Pavens blev opbygget ved Unglingens nøiagtige Bekendelse, og ved de Tegn paa sand Anger og hellige Beslutninger, som han yttrede; men ingen af de paalagte Bødsgjærninger passede for den høie Herre. Til at faste troede han at mangle Kræfter. Til Bøn og Læsning troede han ikke at have Tid. At trække sig tilbage i Ensomheden, eller anstille en Balsart, tillode hans Forretninger ikke. At vaage og at spørge Legemet holdt han for skadeligt for Helbredden. Det var jo ogsaa saa almindelige Bødsøvelser, og han var jo en fornem Herre! Endelig gav Overhyrden ham en gylden Ring med Indskriften: „Memento mori!“ den skulde han stedse bære paa Fingerrøen som Bød, og ikkun to Gange dagligen læse disse tvende Ord. „Sandeligen en let Bød, og dertil ny og eiendommelig!“ — sagde Adelsmanden. Men det var som om Unglingen havde sat en magisk Ring paa sin Finger, hvis Kraft stedse blev mere fremtrædende. Han saa nu stedse Beerraden ved den skønne Skikkelses Side, og naar han vilde gribe efter Bageret eller Tærningerne, stod Manden med Leen der og truede; forlokkede en fortryllende Musik ham til yppigt Selskab eller til Kaffelets Glæder, saa troede han at høre Dødningsbenenes Raslen og Dødsflokkernes Klang. Da sagde han til sig selv: „Du Daare, hvorfor skyer Du Bødens bittere Legemiddel, da dog Intet er Dig visiere end Døden? Hvorfor vil Du skaane dette Kjød, som dog skal forraadne og forgaae i Graven? Hvortil nytter det at være skamfuld for Verden, som dog med al sin Lyst og Glæde snart forlader Dig?“ — Nu forekom enhver Bødsgjærning ham let, og med Redebonhed udførte han alle — og hensov endelig fatig i Herren.

Vil ogsaa Du, kjære, vildledte Ungling! blive et nyt, et bedre Menneske i dette nye Aar, da mærk Dig vel dette „Memento mori!“ — Ogsaa Jomfruer fandt jeg paa min Vandring. Jeg traf kloge og daarlige, som Evangeliet siger. Dog var de Daarligheds Antal meget stort. Man holdt meget paa

legemlig Skjønhed, paa prægtige Klæder, paa halv og indbildt Dannelsse. Jeg savnede Gedigenhed, Sandhed, Sæmpelhed, Bæfedenhed, Blidhed og Meget, som man ellers gjerne kalder: qvindelig Dyd og Ynde. Deraf kunde jeg nu forklare mig, hvorfra der senere ud-
springe saa mange høist forstyrrende og uven-
lige Forhold i Familielivet! — Men mit
Nytaarsønske er, at sand qvindelig Dyd maa
blive steds mere hjemme hos os, og at de
unge Pigers Opdragelse maa henvende alle sine
Kræfter paa at opnaae denne. Herfra maa
ogsaa fortrinnsviis Familielivets Reform ud-
gaae. Qvindesjælen har sin Grundvold i
Religionen. Et blødt, inderligt religiøst
Gemyt, Ydmyghed, Bæfedenhed, Sæmpelhed,
Sandhed, stille huuslig Dyd og ei den falske
moderne Oplysning onster jeg Eder, hjære
christelige Jomfruer! Lager Maria, Jom-
fruen over alle Jomfruer og den ophøiede
Himmeldronning til Eders Mønster ved Aarets
Begyndelse; hun være det klare, lyse, ufor-
dunklede Speil, fra hvilket Billedet af det
sande Liv hver Dag og hver Time gjenstraale
i Eder!

I Sylvesternatten blev jeg engang kaldet
til en Døende, for, ved hans Døergang fra
Liden til Evigheden, at styrke ham med Reli-
gionens guddommelige Trost. En alvorssfuld
Gang i Nytaarsnatten! — jeg kom forbi et
Sviregilde, hvor man feirede Sylvesternatten.
Hvilken Contrast! —

Indtil det 8de Aarhundrede blev det
borgerlige Aars første Dag høitideligholdt
som en Sørge- og Bødsfest; kun Hed-
ningerne feirede den med afgudiste Skikke og
med usædelige Forhøstelser, som bleve de
Christne strengt forbudte af flere Kirkefor-
samlinger. De christelige Talere optraadte i
disse Dage som Bødsprædikanter, og vare ikke
den hvide, men den blaa Stola. Saaledes
siger den hellige Kirkefader Chrysostronus em-
trent i Aaret 387: „Naar Du seer, at et
Aar atter er henrundet, da skal Du ralle
Herren, at Han har opretholdt Dig til Aarets
Udgang. Tæl Dine Levodage og stig til Dig
selv: Dagene ile hen og gaae forbi — og
Aarene henrinde! Atter har jeg tilbagelagt
en Deel af min Vei, men hvad Godt har jeg
fuldsført? Skal jeg gaae ganske tom og blottet

herfra? Dommen er nær, og mit øvrige Liv
nærmer sig Alderdommen. — Saaledes skulde
Du viseligen tænke ved Aarets Begyndelse!
Steds lad os tænke paa den kommende Dag,
for at man ikke skal sige om os det Samme,
som Propheten sagde om Jøderne: „Deres
Dage ere gaaede hen i Forsængelighed, og
deres Aar altfor hurtige.“ — Og hvad Syl-
vesternatten isærdeleshed angaaer, da er den
ikke glædelig for mig. Naar jeg hører Ahrets
tolvte Slag i den sidste Decembemat, da er
det som om jeg hørte ligesaa mange Hammer-
slag paa min Ligliste, eller som om Syge-
eller Dødningskloffen led. Da bliver et Lig-
lagen bredt over hele Jorden, og den fore-
kommer mig at være en stor Kirkegaard, og
Stjernerne tindre, som Lamperne ved Gravene
paa Allesjælesdag, og Nattens Stilhed er som
Gravens Stilhed, og hører jeg et larmende
Selskabs Jubel, da toner det for mig som
Kavneskrig og Dødningsang. Da kan jeg
ikke juble; jeg sukker og bønfaller Herren om
et lykfsaligt nyt Aar. Sandeligen sommer det
sig at tænke paa Døden, naar jeg skuer tilbage
paa det henrundne gamle Aar. Saa mangen
Plads i Kirken, i Husene, ved Tasselet, i det
menneskelige Selskab er bleven tom i den Tid,
eller besat af Andre. Rækken af Hoiene paa
Kirkegaarden tiltager steds i Længde og Ud-
strækning, og Korsene være uophørligen i An-
tal, ligesom Husene ved Genopbyggelsen af
en afbrændt Stad. I det henrundne Aar ere
saa Mange kaldte over til Evighedens store
Hærskare, saa at de Tilbageblevne gjøre vel
i at holde sig forberedte. Tidligt eller sildig
udgaaer Raabet til Alle, og Ingen bliver for-
skaanet ved Opbudet.

Aldrig træder Tidens Korthed saa levende
frem for mit Blik, som ved Sylvesternattens
tolvte Time, naar det gamle Aar synker hen
i Graven og det nye fødes. Det er, som om
man hørte de vældigt brusende Bingeslag af
det aandeagtige Væsen, som man kalder Tiden.
Hvorned skal jeg sammenligne den? Med
Fuglens, Pilens eller Lynets Flugt, med Bånd-
faldets bratte Nedstyrten, med den rivende
Stroms pilsnare Løb, eller med det af Stor-
men jagede Skib, eller med den af vilde
Heste trukne Bogens Fart, eller med den ild-
fulde Gangers Stormløb? Alle disse Lignelser

ere forslidte; alle halte de. Jeg vil sammenligne hele Livet med een Dag. Solen er opstaaet saa klar og saa majestætisk, Fuglene ere allerede vaagne og prise Skaberen. Morgenens er der, Børn! Dagens skønneste Tid. Morgenstunden har Guld i Mund. Staae op og benyt den — I Unglinger og Jomfruer! Solen har allerede staaet paa Himlen i flere Timer. Staae op fra Sovnen og brug de Kræfter, som Gud har givet Eder! — I Mænd og Qvinder! Solen staaer midt paa Himlen, og udpræsler Eder Svøddraaber, og gjør Eder Arbeidet dobbelt tungt. Den har fuldent sin halve Dagsrejse og sit halve Dagværk; den anden Halvdeel hendirder hurtigt, og medens vi tale derom, staae I Solnedgang nærmere end Solopgang. Benyt Tiden og sky ikke Anstrengelsen! — I Oldinge! Skyggerne forlange sig, Solen er allerede ved at dale. Aftenrøden viser sig. Maanen bliver allerede klarere, og Aftensjernen funkler snart! Benyt dog endnu den sidste Time! Ewighedens Nat er nær, Natten med sit Mørke og med sin Forsædelse, Natten med Gravens Stillehed og Kirkegaardens Gru, — Natten, hvor Ingen kan virke mere!

Kirkelige Efterretninger.

Rom. I „Köln. Zeitg.“ skrives en Correspondent fra Rom under 12. Decbr. saaledes: De romerske Keiseres skønne Sædvane efter Constantin, at yde mangen Fange Mildhed, Dverbærelse og Tilgivelse, have Paverne ogsaa, næsten uden Ungtagelse, vedligeholdt indtil den nyeste Tid. Hærdeleshed lader Pius IX i denne Henseende ingen Anledning gaae ubenyttet forbi. Saaledes har han ogsaa nu ved Julefestens Nærmelse eftergivet Straffetiden for endel Fanger, som paa Grund af deres i Straffeanstalten forbedrede Vandel fortjente at komme i Betragtning. Det er værdt at bemærkes, at den h. Fader denne Gang tillige frigav et lille Antal politiske Forbrydere, som formeddelt de for 3 Uger siden og tidligere opdagede hemmelige Sammensværgelser, vare blevne arresterede. Paven stadfæster enhver politisk Arrestation ved sin egen Underkrift. Ved en af de Benaadede havde Politidirec-

teuren forglemt at tilføie paa det afgivne Revers den Clausul: at han for Fremtiden stod under Politiets Opføgt og derfor havde at iagttage Politietimen. Hs. Hellighed bemærkede ved Gjennemlæsningen denne Mangel og skrev egenhændig paa Reverset: Che ogni giorno si trovi a Ave Maria in Casa. (Han skal hver Dag være hjemme ved Ave Maria, d. e. ved Solens Nedgang.)

Sverrig. Endelig synes man ogsaa i dette Land at ville slaae ind paa den rette Vej; idetmindste gives der ogsaa der fornuftige og billigtænkende Mænd, som erkjende Urigtigheden og Urimeligheden af det i Sverrig hidtil fulgte Forfølgelses-System imod anderledes Troende, thi i Adelsens Plenummøde d. 22. Decbr. i Stockholm har Hr. Tersmeden gjort følgende Forslag: 1) at alle de Bestemmelser i den nu gjældende Kirkelov, som fastsatte borgerlig Straf for Fragsald fra den lutheriske Lære, maae sættes ud af Kraft og Virksomhed; — 2) at ogsaa den Lovbestemmelse, som forbyder fremmede Religionsfællesskabs Gudsdyrkelse, maa ophæves; — 3) at § 2 i Kap. 11 af Kirkeloven fra 1686, som bestemmer borgerlig Straf for dem, der ikke annamme Nadverens hellige Sakramente, ligeledes maa ophæves; — 4) at endelig alle de Lovbestemmelser, som paalægge offentlig Kirkebod for Forbrydelser, maa afskaffes, og i deres Sted ved Lov blot befales en særskilt Beskjendelse og Afbiq for Præsten og Kirkeraadets Medlemmer. — Vi ere meget utaalmodige efter at erfare, om Hr. Tersmedens Forslag skulde finde den fornødne Understøttelse hos adelsindede og frihedskjærlige Landsmænd, saa at vort Naboland, Sverrig, i Fremtiden ikke mere maa berragtes som Sædet for fanatisk Forfølgelseslyst og Intolerants.

Tyskland. Ifølge en Skrivelse fra Weimar har Keiserinden af Frankrig, rimeligviis ved den derværende franske Gesandts Mellemhandling, bestemt en betydelig Sum til Døførelsen af en katolsk Kirke i Weimar. Forskjellige kostbare Alterfymffer fra samme fromme Giverinde skulle allerede være ankomne. Sandsynligviis vil Paabegyndelsen af Bygningen finde Sted strax ved Foraarets Begyndelse.

Den preussiske Regjering har udstedt en Politieforordning betæffende Søn- og Helligdagens udvortes Helligholdelse, hvor efter alle udbændige Arbejder og støiende Beskjæftigelser i Husene blive forbudte paa disse Dage, og paatrængende Høst- og Sædearbejder maae ikkun foretages efter endt Formiddags-Gudstjeneste og efter indhentet Tilladelse fra Politiet.

Forstænderfabet for Vincentius-Foreningen i Breslau offentliggjør følgende, fra Fyrstbiskop Forster modtagne Skrivelse:

„Med Trost og Glæde har jeg sidste Søndag bivaanet Generalforsamlingen for Vincents-Foreningen, og jeg tør vel sige, at denne Time har været en Opbyggelses og Bedrøvelses Time for mig ved Siden af de mange Sorger og Betsyninger, som for nærværende Tid nedtrykke mig. For strax i Gjerning at besidne den ærede Forening min Deeltagelse, som den i saa høj Grad fortjener, forpligter jeg mig herved til, aarligen fra Aaret 1854 at regne, at bidrage: a) til Asylerne for Smaa børn, 100 Thlr.; b) til Foreningen for uopdragede Børn, 100 Thlr.; c) og til Søndeforeningen, 100 Thlr., som min Secretair, Dr. v. Montbach skal udbetale til Vincents-Foreningens Kasse, eller, om det maatte foretrakkes, til D^r. Forstandere, Dr. Dinter, Spiritual Marx og Curatus Nicht quartalsviis postnumerando. Dersom jeg ikke allerede nu begynder med mine Bidrag, saa er ene min nuværende pecuniære Stilling Skyld deri. Hvad selve Hovedforeningen angaar, saa anmoder jeg Samme om, fremtidig at overtage min Almisseuddeling tilligemed de indkommende Bonstifter og at prøve de Sidste, og da efter Samvittighed og bedste Skjøn at fordele, hvad jeg efter Behov og Evne maatte tilsende Samme i Aarets Løb. Idet jeg beder Gud, at Han vil bevare og opholde Foreningen i alle dens Forgreninger under Sin allerhelligste Beskyttelse, anbefaler jeg mig i dens Medlemmers fromme Bønner. Dom-Breslau, paa den h. Lucia Dag, 1853. Heinrich, Fyrstbiskop.

Holland. Siden utånelige Tider har Beirendrecht ved Antwerpen været et Balsartssted, hvilket ikke blot bliver besøgt af Indvaanerne fra Antwerpen og omliggende Landsbyer, men ogsaa af mange Katholiker fra Zeeland og Nordbrabant. Den hollandske Grandsby Dsfindrecht tæller iblandt sine Indvaanere et meget ubetydeligt Antal Protestanter. Disse have en Præst, som siden Bevægelsen i April f. A. er meget ivrig. Denne har nu henvendt sig til det andet hollandske Kammer med Begjæring om, at det maatte forbydes de katholske Beboere i Dsfindrecht, at drage i Procession til Beirendrecht. — Det er ingen broderlig Tankemaade imod kristelige Brødre!

Skotland. Af den i Skotland udgivne katholske Almanak uddrage vi følgende interessante Meddelelser om vor hellige Kirkes Stilling i dette Kongerige: Man tæller i Skotland 5 katholske Biskopper og 130 katholske Præster, 100 Kirker og Kapeller, foruden 30 Stationer, hvor Gudstjenesten kun bliver holdt ved Leilighed. Ved Aberdeen findes et katholsk Præsteseminar; der gives ogsaa udenfor selve Kongeriget flere andre Seminarier, fra hvilke der udgaae Præster til de

katholske Menigheder i Skotland; der gives nemlig et Seminarium for Skotlandere i Rom, et i Paris, et i Valladolid og et i Regensburg. I Skotland selv bestaae 4 Klostre, St. Margarethas Kloster i Edinburg, Søstrene til den gode Hyrdes Kloster i Dalbeth ved Glasgow, de barmhjertige Søstres og den ubemittede Undfangelses Klostre i Glasgow. I Skotland regner man Katholikernes Antal til 130,000.

Frankrig. Handelsretten i Paris har i November Maaned sædvet en Dom, som med Rette fortjener den Opagt, som den har vaft hos alle rettskafne Folk. Principielt blev der ved stadfæstet, at man maatte opfylde sine i Almindelighed overtagne Forpligtelser, ogsaa om de i særegne Tilfælde forpligtede til noget Upømmeligt, hvilket man ellers ikke kunde have forventet. — En ung Suespillerinde fandt, at den Rolle, som Directionen havde tildeelt hende, var saa uanstændig, og, selv hvad Paaklædningen angik, saa saarende for Belsændigheden, at hun vægrede sig ved at overtage samme. Directionen tog sin Tilflugt til Retten, hvis Dom, — som aldrig skal være imod den evige Bidsdoms Dom — lyder, at Directeuren er i sin Ret, naar han af Jfr. Teisjeire forlanger, at hun skal spille denne Rolle, fordi dette Stykke horer til Repertoiret, omendstjendt hun erklærer, at Rollen ihenseende til Ordene er heelt igjennem uanstændig og usædelig, og paa Grund af Klædedragten, i hvilken hun skal foredrage samme, dybt saarende for Blyfærdigheden. Suespillerinden blev derpaa opfordret til, inden 8 Dage at efterkomme sine Forpligtelser, eller i modsat Fald at udbetale 10,000 Fres. til Directeuren. Hun blev desforuden idomt alle Omkostninger. — Noget Saadant skulde man neppe holde for muligt i det katholske Frankrig! — Biskoppen af Valencia har julet en Circulairskrivelse til Geistligheden i sin District, hvori han meddeler dem, at han har overgivet Ledelsen af sit Præsteseminar til de Ordensgeistlige af den ubemittede Undfangelse. „Under Bore sidste geistlige Dvelser,“ — hedder det i samme Skrivelse blandt andet, — „have vi besluttet, at overdrage Ledelsen af Bort store Seminarium til et religiøst Samfund, saaledes som det ogsaa allerede er skeet i andre Bispedømmer. En religiøs Ordens Præster give i denne Henseende i Almindelighed mere Garantie for Elevernes Dyd, Videnstabelighed, Disciplin, Dygtighed og Bestandighed, end Verdensgeistlige, hos hvem man vanstelligere og sjeldnere finder alle disse Egenskaber forenede i lige Grad.“

Biskoppen af Moulins har fornylig offentliggjort en Forordning, i Kraft af hvilken

den romerske Liturgi C. v. s. Formularbogen af de rituelte foreskrevne Bønner ved Offerets Heitideligholdelse og Sacramenternes Forvaltning) skal være forbindende i hans Bispedømme, at regne fra den første Juledags Aften.

Der gives endnu i Kirkefoguet Poitiers Tilhængere af en religiøs Sect, den saakaldte „lille Kirke“. I Løbet af sidste August Maaned havde en affat katolsk Præst fundet Leilighed til at introducere sig hos disse stakkels vildledte Mennesker, og begav sig til Landsbyen Blainière i Courlay Kirkefogd, hvor han understød sig at administrere Sacramenterne for en temmelig stor Mængde Mennesker. Biskoppen af Poitiers har befalet en heitidelig Fyldestgjørelse og Forsonings Ceremonie i Anledning af den ved denne Leilighed begaaede Vanhelligelse og Gudsbespøttelse, idet saaledes en samvittighedsløs Præst imod sine geistlige Forefætters udirykelige Befaling, og derfor uværdigen har forvaltet, og saa mange Troende uværdigen have annammet og fejret Religionens heiligste og meest opheiede Hemmeligheder, de heilige Sacramenter! — Angaaende de fyldestgjørende Ceremonier skriver Bladet „Courrier de la Vienne“ under 12. Dec. saaledes:

Biskoppen af Poitiers forte Forsædet sidste Torsdag i Courlay Kirke ved den fyldestgjørende Ceremonie, som han havde forkyndt i sit sidste Hyrdebrev imod Dissidenterne af „den lille Kirke.“ Hoimesjen blev sjunget af Generalbiskopen, Abbé Samoyault. Ved Evangeliet tog Biskoppen Ordet og henvendte til de Tilstedeværende en kort Formaningstale, der var ligesaa mærkbar ved dens opheiede Tanker, som rørende ved dens ildfulde apostoliske Fyer, som besjælede den gudsfrøgtige og lærde Biskop. En umaadelig Mængde Mennesker vare tilstrømmede for at overvære denne Ceremonie og for at høre deres Biskop, hvis ligesaa strenge, som blide og overbevissende Ord, gjorde et levende Indtryk paa alle Tilstedeværende. — Ved Slutningen af den h. Messe foretoges Processionen med det h. Sacramente. Midt paa en vidtudstrakt Eng havde man bygget et Alter, og henimod dette pragtfuldt udsmykkede Alter bevægede sig hele denne Procession af tuusinde og atter tuusinde fremme Troende. Der hoihellige Sacramente blev i Monstrantsen nedsat paa Alteret, og herfra var det, at Biskoppen lydeligen og dybt rørt, paa alle Troendes Begne forelæste den heitidelige Afbigt til den i Sacramentet skjulte Gud og Frelser for den Ham i jamme tilføiede Krænkelse og Vanhelligelse. Dette gjorde et saare levende og hynligt Indtryk paa Mængden, som andagtigen var nedknælet, for at modtage Bessignelsen med det

h. Sacramente. Denne fyldestgjørende Ceremonie har levende tiltalt Egnens Befolkning, og det er at haabe, at det vil lykkes Biskoppen af Poitiers' fromme Fyer, at føre alle vildledte Dissidenter tilbage til den h. katolske Kirkes Skjød.

„Journal des Pyrenées-Orientales“ giver følgende Beretning om den hoierverdige Biskop af Perpignans Dødsfald og om Forberedelserne til hans Begravelse:

Det er 29 Aar siden at alle Eognets Klokker ringede til Tegne paa Glæde og at Kanonerne lode høre deres magtige Stemmer for at forkynde Mons. Jean-François de Saunach Beceastels Ankomst inden vore Mure, da han var ansat som Biskop i Perpignans Bispedømme, og da Befolkningen med levende Glædesfølelser trængte sig frem paa hans Bei for at hilse ham og at nedknæle for Religionens første Tjener i Pyrenées-Orientales. Det er 29 Aar siden, at der var en saadan Fest i Byen. — I dag vaier et langt Sørgeslor fra det biskoppelige Palads; Kirken og Geistligheden ere i Sorg: Biskoppen deres hoierverdige Hyrde er henføvet Onsdagen Kl. 1/2 om Aftenen. Det var i sin Skriftefadens Arme at han udaandede sit sidste Suk, og dette hans saa rene og ædle Liv udslyttedes. Denne sørgelige Nyhed, som snart udbredtes over hele Staden, har dybt bevæget alle Samfundets Klasser og har berøvet Alles Hjertes. Kort før hans Dod begav hele Geistligheden sig i Procession til Biskoppen for at bringe ham det allerheiligste Vanbringsbred, som han annammede med uforsunderlig Kollighed og kristelig Hengivenhed, og denne fromme Stemmning forled ham ikke til det Sidste. Fra i Søndags Morges er hans Lig, klædt i den biskoppelige Dragt, stillet til Stue paa en Prachtseng i Biskopboligen, hvor uophørligt en umaadelig Mængde af Befolkningen fra Byen og Omegnen strømmede til.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 8. Januar. — 1. Søndag efter de heilige tre Kongers Dag. — Dagens Ordfel: Rom. 12, 1—5. Evangel.: Luc. 2, 12—32. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Hoimesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tydsk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sandet.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 3.

Søndagen den 15de Januar.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaauwsteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

I. Den græske Kirke.

Indledning.

En Vennerøst fra den katolske Kirke
til alvorlig Overveielse for de Troende i
Danmark!

Den hellige romersk-katolske Kirke feirer nu snart, paa Pintsedagen 1854, sin eet tusinde otte hundrede og een og tyvende Fødsels- eller Stiftelsesdag. Paa Pintsedagen for 1821 Aar siden var det, at den Helligaand for første Gang, ifølge Jesu Forjættelse, nedlod Sig med Sin syvfoldige Naadestrom over den første katolske Primas, over den hellige Apostelfyrste Petrus, og over de første katolske Biskopper, de øvrige hellige Apostle, og indviede, bemyndigede og bekræftede (confirmerede) dem ved Sin guddommelige Salvelse, til at vorde Jesu Christi synlige Stedfortrædere for hele Mennekeslægten og Hans Frelsens Ords uforfærdede og ufeilbare Herolder; og i hele Rækken af disse nu henrundne 1821 Aar har den af Apostlene endnu samme Dag grundlagte Menighed eller Kirke af Jesu Troende uafbrudt vedligeholdt og udbredt sig over hele Jordens Kreds.

Den samme Helligaand, Sandhedens Aand, som paa Pintsedagen nedsteg over

Apostlene under den synlige Skikkelse af Jdætunger, har paa samme Dag taget naaderig Bøllig i Jesu Kirke og fra den Dag heller aldrig mere forladt denne Jesu Kirke. Den Helligaand, Sandhedens Aand, maatte jo efter Jesu Forjættelse forblive hos Kirken, hos Apostlenes retmæssige Efterfølgere, evindeligen (Joh. 14, 16.), for at Kirken (d. v. s. den lærende Kirke o: Apostlenes Efterfølgere, Biskopperne i Forening med Paven) kunde vorde og stedse blive Verdens ufeilbare Lærer, og Sandhedens Støtte og Grundvold (1 Tim. 3, 15.). Den Helligaand har derfor stedse levet i og med Kirken, Den har ledet og styret den ved menneskelige Redskaber, Den har i og ved Kirken forkyndt de evige guddommelige Aabenbaringssandheder til alle Tider og for alle Slægter; og fordi den Helligaand altid var i og med Kirken, derfor er Kirken ogsaa stedse bleven den samme, uforanderlig, og derfor er Kirken ogsaa ufeilbar; dens Lærdomme og Udsagn ere ikke feilbare Mennekes, men den Helligaands Lærdomme og Udsagn.

Hvo som kjender Historien, hvo som grundigen og upartisk har studeret Kirkes historie, hvo som ifærdeleshed har tilvendt den romersk-katolske Kirkes Historie et opmærksomt Blik, kan ikke andet end anerkjende og tilstaae, at samme Aand, som udmærkede denne Kirke

for tusinde Aar siden, besjæler den endnu den Dag idag; dette kan man saa lidt nægte, at man hellere har meent at maatte angive som Grund for Behreidelse og Dadel imod Kirken hvad dog egentlig tjener til dens Forpvar og Roes; thi at man saa gjerne (og med fuld Føle) kalder Roms Kirke stiv, ubøielig, — det er netop det stærkeste Beviis for denne Kirkes Guddommelighed og himmelske Oprindelse, det er netop det meest talende Beviis for, at der lever, virker og rører sig noget Ewig, noget Guddommeligt i denne Kirke. Kirken viser derved for hele Verden, at den ikke er et Siv, som lader sig bevæge hid og did af Tidsaaendens foranderlige Vinde, men at den er hiint herlige, levende Guds Tempel, i hvilket den Helligaand boer og virker, og i hvilket derfor Læren altid og ewigt bliver den samme, urokkelig, ubøielig; — at den er bygget paa Petrus Klippen, paa den ewige, uomstiftelige Sandheds Klippegrund, der staaer fast, urokkelig midt paa Livets stormfulde Hav; det er et Beviis for, at det er den uforanderlige Guds Aand, som paa vidunderlig Maade gjennemtrænger og leder denne Kirke! — Fordi Roms Kirke nu stedie lever og altid levede i den fuldeste Bevidsthed og urokkelige Overbeviisning, at den, og den alene, ved den Helligaands Naade og Kraft er i Besiddelse af den hele og uforvanskede Frelsenslære, at den, og den alene, ved den Helligaands Kraft og under Hans naadefulde Indflydelse har bevaret Troens Skat, depositum fidei, reen og uforfalsket; — derfor har denne Kirke heller aldrig kunnet give Slip paa en eneste af sine gamle Troes- og Sædelærdomme; og om det ofte endog saa gjaldt om, enten at tabe eller at vinde Millioner og Millioner af sine Børn, saa har den dog aldrig kunnet beqvemme sig til endog blot at opgive en eneste Troeslære; ligesaa lidt som dens Stifter, Jesus Christus, vilde formilde eller forvanste Sine guddommelige Udsagn, omendstjondt hele Skarer forlode Ham. Joh. 6, 60. 61. 66. Guds Aand, Sandhedens Aand kan aldrig bøie sig for Løgnens Aand, men strider og kæmper imod denne, under hvilkensomhelst Form eller Stikkelse denne end træder Ham imøde.

Et Beviis, et sørgeligt Beviis paa det Sagte giver nedenstaaende Beretning om den græske Kirkes Træfald fra den romerske; Millioner og atter Millioner af sine Børn har den sidste maattet see adskille sig fra den; men saa stor en Smerte denne Adskillelse endog voldte dens Moderhjerter, den kunde dog aldrig beqvemme sig til at give noget efter i sine hellige Troeslærdomme, hvilke den prædiker og forkynder som guddommelige, ewige og derfor uforanderlige Sandheder. — Imidlertid vil man af Nedenstaaende ogsaa komme til at erkende, med hvor megen Ret den romerske Kirke kaldes en Moderkirke; thi med sand Moderkjerlighed og Moderomhu søger den stedse at bevare sine Børn, sine Troende for alle de farlige Wildfarelser, som Løgnens Aand paafinder; den forstaaer at parre Mildhed med Strengthed for at opdrage og bevare sine Børn i den sande Tro; med Omhu søger den at føre de vildblede Jaar tilbage til den sande Jaaresti; med utrættelig og forsonlig Kjerlighed kommer den de oprigtigt Sogende imøde, byder dem Haanden til Forsoning og Forlig, trykker dem igjen til sit varmt slaaende Moderbryst og gjør dem atter deelagtige i alle de rigelige Naadefatte, hvis Forvaltning er den anbetret af Jesus Christus.

Kirken fordrer, for atter at aabne sit Moderskjød for sine adskilte Børn, intet Andet, end at disse i ydmyg og urokkelig Tro underkaste sig den guddommelige Myndighed eller Autoritet, som Jesus Christus ved den Helligaands Medvirkning har oprettet i den; den fordrer ikke Andet, end en troende Antagelse af alle de Troesartikler, som Kirken altid og allevegne har holdt for at være guddommelige Sandheder. — Ved Siden af disse guddommelige Troes sandheder bestaaer der i Kirken ogsaa mange reent menneskelige, reent kirkelige Indretninger, saasom Præsternes Cölibat, Annammelse af den hellige Communion under een Stikkelse o. dsl. — Indretninger, som ikke ere af guddommelig Indstiftelse og Befaling, men som Kirkens Forstandere have anordnet, og som Kirkens Forstandere derfor ogsaa igjen kunne forandre eller ophæve. At Kirken nu ikke med saa ubøielig Fasthed holder ogsaa paa disse

sidstes ubetingede Antagelse, men at Kirken i disse Sager af reent menneskelig og kirkelig Oprindelse gjerne giver efter, naar og forsaavidt det synes hensigtsmæssigt for at vinde Sjæle for det evige Liv, — det vil man ligeledes komme til at erkjende af Medenstaaende.

Af det Sagte er det ogsaa allerede indlysende, at naar der skal handles om en Gjenforening med den hellige Moderkirke, saa kan der slet ikke være Tale om, at denne skulde give efter i sin Troes og Sædelære, i sine Troesartikler, at denne skulde ligesom indlade sig i et Slags Contract eller Afford om hvormeget den skal opgive og om hvormeget den skal beholde af sin gamle Troesstat; thi Kirken har ikke selv givet eller gjort sig sine Troesartikler, men den har modtaget dem af Apostlene og Apostlene af Jesus Christus og Jesus Christus af Gud; og de guddommelige Sandheder og Kjendsgjerninger ere evige, uforanderlige; dem kan ei heller Kirken forvanske eller forandre; dem skal Kirken blot udtale og forkynde for Menneskene. — Naar man altsaa taler om, at Kirken, for at tilveiebringe en saadan Gjenforening af fra den adskilte Christne, skal give noget efter, saa kan dermed blot være meent, at Kirken maatte tilstaae Forandringer i eller Ophevelse af saakaldte Disciplinarbestemmelser, der i Tidernes Løb ere trufne af selve Kirken og desaaarsag ogsaa atter kunne forandres af samme. Saaledes tilstaaer Kirken f. Ex. at de græske Katholiker, som ere forenede eller uerdede med den romerske Moderkirke, bibeholde deres kirkelige særegne rituelle Indretninger og Ceremonier, som ere noget afvigende fra dem i den latinske Kirke, at ogsaa Lægfolk hos dem nyde Alterets allerhelligste Sakramente under tvende Skikkelser, at deres Præster forblive i Ugtestand, at de feire Nadveren med syret Brød m. m., men i Troes- og Sædelæren maae de dog juldstandigen underkaste sig Kirkens ufeilbare Læresembede. —

Imidlertid kunne vi ikke undlade, her ved denne givne Leilighed at udtale denne vor fulde Overbeviisning: at enhver endnu oprigtig troende Christen, der kjender rigtigt og forstaaer den romerske-katholske Kirkes Troes- og Sædelære, vil ikke kunne andet, end tilfulde billige og anerkjende den i alle

dens Punkter; ja, vi sige endnu mere. Efter som vi have lært de Troende iblandt det Danske Folk at kjende, kan man med fuld Feie og Sandhed sige, at den største Deel af de Danske, baade Præster og Lægfolk, bære den ægte og rigtige katholske Lære i Hertet uden selv at vide det. Den katholske Troes- og Sædelære er saa klar, saa følger rigtig, saa fornuftig og saa indlysende, at det slet ikke kan udeblive, at den tiltaler og tiltrækker det Danske Folks klare og aabne Forstand, dens folgerigtige og fornuftige Tænkemaade og dens hele udmærkede Character. — For derfor her at tilveiebringe en lykkelig Gjenforening eller Udsoning med den gamle Moderkirke, behøves der i Birkelighed hos de fleste ikke meget Mere, end blot den udvortes Tilslutning til og Indlemmelse i samme, — og da udgjør den Danske Kirke atter et levende Led af den over hele Jorden udbredte, 200 Millioner Sjæle tallende katholske Christenhed; og med stolt Tillid til den Danske Folkcharacters Fortrinlighed tilfoie vi: — Danmark vilde da blive en af de ædleste Prydelser i dette Guds herlige Tempel paa Jorden, — Danmark vilde blive en glimrende Stjerne, ja en straalende Sol paa Kirkens skjonne Himmel! — Og fast staaende paa Petri uroffelige Klippegrund vilde da det troende Danske Folk danne en tæt sammensluttet Eenhed og en uovervindelig Bhalaur imod Bantroens tiltrængende Hærskarer; da vilde vi ikke mere saa let komme til at see dette sorgelige Skuespil, som just i disse nærværende Dage dybt faarer enhver Danne-mands Hjerter, at nemlig saa talrige Skarer af de Smaa iblandt Folket, paa Grund af en utilfredsstillet religiøs Trang, blive et Bytte for sectereriske Adskillelser og Forførelser, og ile deres timelige og evige Ulykke imøde! — Mange ville her vist tænke, at disse vore Udtalelser ere blot lavt Smigreri, Hylleri, en captatio benevolentiae, men Gud er vort Vidue, at vi sige Sandhed, at vi tale som vi mene og troe det! Løgnagtige og smigrende Læber ere en Bederstyggelighed for Herren! —

Hvor ofte har det ikke hændet sig for os, at vi have sandhedskjærligt udviklet den katholske Læres System for Danske Mænd

— og hort af deres egen Mund: „D, det er jo netop den Tro, de Følelser, de Anskuelse, som vi stedse ubevidste bare i vort Bryst fra vor spædste Barndom af!“ — Det, hvormod man saa heftigen kæmper og strider her i Danmark, naar man taler og disputerer imod Katholicismen, det er et tomt Phantom, det er en katholsk Kirke, en katholsk Troslære, som i Virkeligheden slet ikke eksisterer, s. Gr., man ivrer imod den katholske Kirkes Helgen- og Reliquietilbedelse; og der gives ingen katholsk Kirke, som tillader en saadan Tilbedelse; tværtimod den virkelige katholske Kirke lærer og har stedse lært: at man kun maa tilbede den ene og sande Gud og Hans eenbaarne Søn Jesus Christus; men at det desuden ogsaa er godt og heldbringende (ikke nødvendig), at ære de Hellige og deres Reliquier, og at paakalde deres Forbønner hos Gud; — man ivrer imod den katholske Kirkes blinde Tro paa Paven's Ord, om dette end maatte stride imod den hellige Skrift; og der gives i Virkeligheden ingen katholsk Kirke, som lærer, at Paven for sig alene er ufeilbar, tværtimod, den katholske Kirke lærer og har stedse lært, at Paven tør aldrig lære eller bestemme Noget imod Guds hellige Ord og Aabenbaring, at Paven tør aldeles ikke handle vilkaarligen, men at han i alle sine Afgjørelser og Bestemmelser maa nøiagtigen holde sig til de deels skrevne og deels mundtiligen overleverede guddommelige Aabenbaringer og Regler i Guds Kirke; — man ivrer imod den katholske Kirkes Forbud for Laikfolk, at læse den hele Bibel; og der gives i Virkeligheden ingen katholsk Kirke, som giver et saadant Forbud; tværtimod den virkelige katholske Kirke lærer og har stedse lært, at alle Christne maae gjerne og ret sluttigen læse i Biblen, denne guddommelige Bog; dog skulle de læse den i de af den kirkelige Myndighed stadfæstede rigtige Overtællinger og i tvivlsomme Tilfælde ikke fortolke og forstaae den efter eget Skjøn og Godtbeholdende, men efter Guds Kirkes Mening og Fortolkning, fordi Kirken, og ikke den enkelte Privatmand, er ledet af den Helligaand; — man ivrer imod Salg af Syndstilgivelse og Afsladskræmmeri i den katholske Kirke, og der gives dog ingen katholsk Kirke, som tillader saadanne gruelige Bildfarelser; tværtimod den

virkelige katholske Kirke lærer og har stedse lært, at man hverken ved blot at betale Penge eller ved blot udbortes Bødsøvelser kan vinde Syndstilgivelse og Afslad, men at man maa angre og fortryde sine Synder af Hjertet og tage den alvorlige Beslutning i Fremtiden ikke mere at synde, og derpaa bekjende sine Synder for Guds Tjener, for Præsten, for at faae Syndstilgivelse og Afslad; uden disse Betingelsers Opfyldelse er ingen Syndstilgivelse og Afslad at haabe efter den katholske Kirkes lære; — man ivrer imod katholsk Stinkhellighed; og der gives ingen katholsk Kirke, som billiger en saadan; tværtimod den virkelige katholske Kirke lærer og har altid lært, at den blot udbortes Andagtsøvelse og pharisæiske Ceremonitjeneste slet intet Værd har for Gud, men at alle udbortes Ceremonier og udbortes Andagtsøvelser kun skulle være Hjælpemidler til at vække og befordre sand indvortes Hellighed, indvortes helligt og retfærdigt Sindelag, som ene har Gyldighed for Ham, som randsager Hjertet og Nyret; — man ivrer imod en katholsk Kirkelære, der paastaer, at vi ved vore egne Gjæringer alene kunne fortjene den evige Lyksalighed; og der gives ingen katholsk Kirke, som lærer Slikt; tværtimod den virkelige katholske Kirke lærer og har stedse lært, at vor egen Gjærning er og bliver aldeles fortjenstløs for Himlen, naar den ikke er helliget ved Tilagnelsen af Jesu Christi uendelige Fortjenester i levende Tro paa og Kjærlighed til Jesus Christus, Alles eneste Forløser og eneste Marsag til Frelsen; — man ivrer imod den katholske Kirkes Grusomhed ved at tvinge Mennesker til at blive Munk eller Nonner, eller Præster; og der gives ingen katholsk Kirke, som udøver saadan Tvang; tværtimod den virkelige katholske Kirke har sat svære kirkelige Straffe for alle dem, som tvinge Nogensomhelst til at træde ind i et Kloster; og den katholske Kirke forpligter intet Menneske til at blive Præst; dog naar Nogen frivilligen har aflagt hellige Løfter foran Altaret, saa fordrer Kirken, at man ikke bryder dem, men samsittighedsfuldt holder og opfylder dem — o. s. v. o. s. v.; — man forverler altid de Misbrug, de vrang og aldeles ukirkelige og ukatholske Begreber, Meninger og Ytringer, som man møder hos enkelte uvidende Katho-

lifer, hos enkelte Præster, hos enkelte Biskopper, i noget enkelt Land, med den hele katholske Kirkes Lære; Kirkelære er kun Det, hvad Bispenses Samfund i Forening med den romerske Biskop lærer og troer; og denne Kirkelære er klart og tydeligen udtalt i saa mange af vor hellige Kirkes Bekjendelseskrifter, og om denne Kirkelære paastaae vi, og maae alle sande Katholiker paastaae og troe, at den er reen, sand, hellig, guddommelig; thi den er den af den Helligaand ledede og styrede useilbare Kirkes Lære og Tro. —

Hvad vi derfor inderligst ønske, er: at vore Danske Landsmænd blot lærte endeligen dette herlige, storartede, i Sandhed guddommelige Troes- og Lære-System i den katholske Kirke at kjende, saa at de da med Sagkundskab kunne bedømme denne; ja, vi have slet ingen Marsag til at dølgge, og vi sige det med frimodig Aabenhjertighed, at een af de Grunde, som have foranlediget dette Blads Udgivelse, var og er endnu det Dulle: at fremme og at udbrede klare og rigtige Begreber og Forestillinger om den katholske Kirkes Lære og Væsen iblandt vore kjære Landsmænd; kunne vi end ikke vente eller haabe, derved fuldstændigen at nedrive den Skillevæg, som skiller os fra vore protestantiske Medchristne her i Danmark, saa ønske vi dog idetmindste at bidrage fra vor Side hvad vi kunne, til at udfylde mere og mere den Klost, som staaer imellem os, til at bringe Christne og Christne hyerandre nærmere, og saaledes til at fremstynde Udfyldelsen af Jesu Christi Ønske, at nemlig alle Hans Disciple monne være Eet og fuldkomnede i hellig Enighed og Samdrægtighed! Om disse vore Bestræbelser fortjene Roes eller Dadel, det maa nu enhver fornuftig Læser selv afgjøre! — Uædelt og dadelværdigt vilde det vistnok være, dersom vi omgiktes med den forresten ogsaa vanvittige Plan, at forcere en saadan attraaet Gjenforening; uædelt og aldeles uchristeligt vilde det være, dersom vi ved uværdige og lave Midler, ved Pengefordeling, ved Tvang, ved Smigreri, ved Logn og Bagtalelser vilde søge at vinde Tilhængere (Navn-Katholiker); — Sligt vise vi med Afsky og Indignation tilbage! — uædelt og dadelværdigt vilde det

ligeledes være, dersom vi vilde overtale nogen som helst Protestant til at blive Katholik, thi Overtalelse er aldrig et fornuftigt Menneske værdig, allermindst hvor der handles om Religion. Derimod vil vist ingen billig-tænkende Protestant (sneverbjertede og intolerante Fanatikeres Dom er os ligegyldig) fortænke os i, at vi med aaben Sandhedskjærlighed fremlægge og udvikle vor hellige katholske Kirkes Troes- og Sadelære og søge at give vore Landsmænd et rigtigt Indblik i og Begreb om den katholske Kirkes Væsen, Indretninger og Liv; ingen billigtænkende Protestant vil fortænke os i, at vi hjerteligen ønske at udrodde de mange aldeles falske og vrangte Begreber om og Fordomme imod den katholske Kirke, som desværre herske vidt og bredt hos Mange; og heller ingen fornuftig og billig-tænkende Protestant vil fortænke os i, at vi ogsaa oprigtigen og inderligen ønske, at ved denne vor troværdige og sandhedskjærlige Fremstilling og Udvikling af vor hellige Kirkes Lære og Tro ret mange af vore adskillte christelige Brødre og Søstre maatte komme til grundig og fornuftig Overbeviisning om den romerske Moderkirkes Sandhed og Guddommelighed og da berede denne den Glæde atter at kunne optage dem i sit Moderskjød. — At vi paa saadanne Veie og ved saadanne Midler søge at vinde Mange for vore helligste Overbeviisninger og at gjøre ret mange af Dem, som vort Hjerter elsker, deelagtige i den Naade og Sandhed, som Gud uden vor Fortjeneste har ladet os vorde tildeel, det forekommer os at være ædelt, roesværdigt, menneskekjærligt og aldeles christeligt. Vil man derfor alligevel give os det ellers foragtelige Navn: Profelytmagere, — saa skulle vi da ei stamme os ved dette Navn; thi da have vi den Trost, at vi i dette Slags Profelytmageri have store og ophøjede Forgængere; saadanne Profelytmagere vare de hellige Apostle, og saadan en Profelytmager var ogsaa vor guddommelige Frelser Jesus Christus selv; — og saadanne Profelytmagere maae efter vor Formening alle troende Christne og overhovedet alle De være, som ikke hylde en characterløs Indifferentismos og fuldstændig Ligegyldighed i Troen, men endnu have nogen fast og grundig Overbeviisning med Hensyn til Menneskehedens

helligste og vigtigste Interesser og Anliggender. Thi saasnart jeg har en fast og uroffelig Overbeviisning og Tro, og tilfulde erkjender og føler det Beroligende og Lykkeligjørende, det Trøstende og Oploftende i denne min Tro og Overbeviisning, saa føler jeg i mit Hjerte, som slaaer varmt for alle mine Medmennesker, ogsaa det inderlige Ønske at kunne vække samme faste og uroffelige Overbeviisning og Tro ogsaa hos ret mange Andre og derved ogsaa at give dem Deel i den Lykke, Salighed og uforstyrrelige Ro, som jeg nyder; og derfor ønsker jeg ikke heller Noget inderligere, end at kunne ret klart og tydeligt vise hele den Danske Nation, hvor trøstende, hvor beroligende, hvor hufvalende, hvor oploftende den faste, uroffelige katholske Tro og Overbeviisning er, hvilken jeg er hengiven af mit Hjertes Grund, og for hvilken jeg er beredt at ofre mit Blod, mit Liv og mit Alt! — Jeg dolger det ikke, at det er og skal stedse blive mit Hjertes inderligste Ønske: at det Danske Folk, som af det guddommelige Forsyn desuden alt er benaadet med saa mange fortræffelige Egenheder og herlige Fortrin fremfor mange, mange andre Nationer, og som iblandt andet ogsaa i sin store Majoritet endnu har bevaret Tro paa en overnaturlig guddommelig Aabenbaring (hvilket man desværre om mange andre Nationer ikke mere kan sige), — maatte finde sin sande Lykkes og Blomstrings Hvide og Hvilepunkt i den hellige Tro, hvilken jeg med min fuldeste Overbeviisning holder for at være den ene sande og den ene rigtige Tro! — Dog den Mistanke eller Beskyldning, at vi skulde være Profeshtmagere efter Sectereres Biis, i den Betydning at vi ved flette og uærdige Midler, ved Overtalelseskonster, ved Penge, ved Smigreri, ved Logn o. dsl. søgte at vinde Tilhængere, vise vi paa det Bestemteste og med Afky tilbag; og med god Samvittighed kunne vi med Apostelen beraabe os paa Gud og sige: testis est mihi Deus! den alvidende Gud er vort Vidne, at vi ere langt fra at fortjene en saadan Beskyldning! —

Dg her ved Slutningen tilraabe vi den Danske Nation: den romersk-katholske Kirke har vist intet inderligere Ønske, ingen inderligere Bøn, end snart at see den lykkelige Dag frembryde, hvor alle fra den adskilte Christne

maatte gjenforenes med den, hvor den igjen kunde see alle Jordens 356 Millioner Christne skare sig omkring de samme hellige Altare, omkring det samme Naadens Bord, omkring den samme Lærestol, i et og samme Tempel; og den er ogsaa stedse beredt til at opbyde Alt, hvad den kan uden at opgive og fornægte sig selv, for at tilveiebringe og lette en Gjenforening og Forsoning! — Som man ogsaa vil komme til at indse af følgende historiske Skitse, er den romerske Kirke ingentunde saa utilbøielig til, for at tilveiebringe Forlig og Udsoning med en heel Nation, at gjøre mange Indrømmelser med Hensyn til Disciplinarsager og vi troe neppe, at man f. Ex. hvad Præstestandens Giftermaal angaaer, vilde i Rom gjøre mange Banfælgigheder.

Gud give nu, at disse vore Ord maae finde et godt Sted i Manges Hjerter isærdeleshed hos den ærværdige og hæderlige Danske Præstestand; — gid, de monne optages med lige saa hjærlighedsfuld og oprigtig Velvillie, som de ere nedskrevne af et velmenende og Danmarks Folk inderligt og oprigtigt elskende Hjerte! — da kunne disse saa Ord maaskee blive Spirer til en Sæd, som vilde bære de skønneste og herligste Frugter til det Danske Folks sande Held og Lykkesalighed! — Allerede have især paa de sidste Præstekonventer i Jylland og paa Fyen, flere Danske Præsters Stemmer ladet sig høre og udtalt samme Ønsker og Forhaabninger, som vi; — vi have fra det Fjerne hilst dem med inderlig Glæde, — og vi haabe, at ogsaa disse vore Venneord ville finde en venlig Gjenlyd i deres Bryst.

Med den ædle Danske Præst, Pastor Østergaard, slutte ogsaa vi med det Ønske, „at en eller anden af de fremragende Ordførere“ (eller rettere: lovlige „Myndigheder“) i den Danske Kirke . . . vilde finde sig opfordret til . . . at „søge en Tilnærmelse“ (ja fuldstændig „Tilslutning“) til de rette Katholiker“ („d. e. den katholske Kirke, hvis synlige „Overhørde den romerske Biskop er), „at vi ikke mere skulde staae saa skarpt imod „hverandre, men meget mere efter „Apostelens Formaning Ephes. 4, 2. „med al Ydmyghed og Sagtmodighed

„forbrage hverandre i Kjærlighed, „beslitte os paa at bevare Aandens „Gænhed i Fredens Baand; eet Legeme „og een Aand, ligesom vi og ere kaldte „med eet Haab i vort Kald for at vi „kunne som Brødre,“ — (af! ja som „Brødrel) „der have een Tro, een „Daab, een Gud og Alles Fader, — „samlæs om det samme Ords For- „kyndelse, knæle ved det samme Sam- „fundsmåaltid, hvor Han, den samme „Herre, indbyder os Alle til at udgjøre „een Hjord, som Han er vor eneste „Hyrde; — see, da skulde Guds Menighed „paa Jord istemme en ny Kirkesang, „som Engle vilde synge med, og som „vilde klinge liflig for Vorherre!*)“ Gud velsigne og befrugte disse Ord!

Her afbryde vi vore indledende Bemærkninger og skulle nu i de næste Artikler lade selve Kjenndsgjeringerne tale; enhver Fornuftig maa da sælde Dom imellem Guds Kirke og dennes Modstandere — efter Fornuft og Retfærdighed!

(Fortsættes.)

Den salige Pater Claver, Neger-slavernes Apostel.

1.

Neger-slaverne i Carthagena.

Carthagena, en Stad i Sydamerika, engang hørende til Vicekongeriget Ny-Granada nu til Fristaten Columbia, forener paa en mærk- værdig Maade i sin Belliggenhed alle en Handelsstads Fordele med et usundt Climas hele Skadelighed. Den hede Zones glødende Varme bliver der ikke mildnet ved den meget hyppige Regn, men kun gjort utaaleligere.

Den lumre og fugtige Luft, der i og for sig er saa skadelig for Sundheden, frembringer desuden en Mængde giftige Insecter, de saakaldte Mosquito's, hvis Braad trænger igjennem den tætte Klædning og efterlader smertelige Babler paa den stufne Krop. De ikke langt fra liggende Vulcaner forarsage hyppige Jordstjælv, og Stormene og Tordenveir, ledsaget af voldsomme Reguskyl, ere ligesaa ødelæggende som frygtelige. Paa Sommerheden i de otte Maaneder følger om Vintermaanederne, fra Udgangen af November til Begyndelsen af April, en kold Østen- og Norden-Vind, der imidlertid ved Temperaturen hyppige Forandring snarere virker skadeligt end velgjørende paa hele Naturen. Omendkjøndt saaledes især Fremmede, ere udsatte ikke blot for mange Plager og al Slags Farer, men tillige ere truede af farlige og i Europa ubekjendte Sygdomme, saa var Carthagena ikke desto mindre under Spaniens Herredomme en af de betydeligste Stæder i Sydamerika. Belliggende ved den mexicanske Havbugt i Nærheden af den store Magdalenaflod frembød den den gunstigste Leilighed til Sammenfærdsel saavel med det Indre af Landet som med de talrige Nabøer; dens ufrugtbare Jordbund skjulede rige Guldminer, og det saa ofte stormfulde Havs Bund var besaaet med kostbare Perler. Derfor havde Spaniens rigeste Kjøbmænd nedsat sig i Carthagena; i dens rummelige Havn laae alle Nationers Skibe for Anker; dens Magaziner vare fyldte med Mexico's, Peru's og alle Nabøernes Producter.

Men, som om denne Stad skulde være Skuepladsen, paa hvilken man ikke blot skulde see alle de Moisommeligheder og Farer, som Menneskene underkaste sig af Bindsyge, men ogsaa den Udartelse, i hvilken vor Slægt ved denne Lidenskab geraader, — var Carthagena tillige et stort Marked for Menneskehandelen. Hvert Aar løbe mange Skibe ind i dens Havn, hvis store Rum vare overfyldte med de ulykkelige i Afrika kjøbte eller ogsaa røvede Negre. Mange af dem bleve i Carthagena, og brugtes til alle Arbeider især i Biergværkerne, de øvrige bortsolgtes til Landet eller paa Nabøerne. Vi ville her ikke prøve paa nogen Skildring af Slavelivet og dets forgelige Følger; — Det, vi skulle fortælle af Pater Clavers

*) See „Danst Kirketidende“ Nr. 41 og 42 f. N. Side 657 ff.

Levnet, vil være tilstrækkeligt til at minde vore Læsere om hine i vore Dage saa ofte gjentagne Beskrivelser af de stakkels Negres Lidelser; — imidlertid, for at mildne det smertelige Indtryk, hvilket baade Slavernes Elendighed og deres Herreres eller Sælgeres Haardhed maa gjøre paa et christeligt Gemyr, — onste vi, strax her ved Fortællingens Begyndelse at henlede vore Læseres Opmærksomhed paa hiint guddommelige Forsyn, Som af alle de Dunder, hvilke Menneskeslægten ved Synden er underkastet, lader fremstaae Held og Velsignelse. De fleste af de Negre, vi omtale, nedstammede fra Kongerigerne Guinea, Angola, Congo og de nærliggende Der. I alle disse Riger herskede den afdgamle Sædvane, at de paa Grund af de uophørlige fiendtlige Angreb meget talrige Krigsfanger enten offredes til Afguderne og ved Festmaaltider forteredes eller bleve gjorte til Slaver. De europæiske Slavehandlere kjøbte saaledes disse Krigsfanger og bragte dem til Amerika, hvor man behøvede tallose Arbeidere til de store Plantager og nye Bjergværker. See vi nu bort fra det Ustyrlige ved Menneskehandlen, i hvilken Europæerne gjorde sig skyldige, og tage vi blot Hensyn til Negrenes Skjæbne, saa maae vi foreløbigen indrømme, at denne ikke forværredes ved Overfarten til Amerika. Man fortælle end nok saa Meget, overensstemmede med Sandheden, om den umenneskelige Behandling, der vedretares dem af deres nye Herrer, saa overtaler man os dog aldrig til at troe, at denne har været grusommere, end hiin, som man kunde vente sig af Barbarer, der aade deres Fienders Kjød. Vi have alt bemærket, at de Kjendsgjerninger, vi ville til at fortælle, kun alt for meget egne sig til at stadfæste Anklagen for Haardhjerthed mod de havesyge Europæere; men vi kunne heller ikke nægte, at vi i de Kilder, som vi benyttede til denne B. Slavers korte Levnetsbeskrivelse, have fundet overmaade mange Træk, af hvilke man maa uddrage den Slutning, at de sædvanlige Skildringer af Slavelivet i Amerika ere meget overdrevne. I det Mindste kan hiin Negrenes Skjæbne, af hvilken man udkaster os et saa gyseligt Maleri, ikke være almindelig. Der gaves ikke blot en og anden men særdeles mange Familier, i hvilke Slaverne bleve behandlede med Mildhed og

Staausel, ja med al den christelig Kjærlighed, som Evangeliet gjør os til Pligt. Og hvo kunde vel troe en heel christelig Befolkning i Stand til de Ugjerninger, hvilke selve den naturlige Lov og den menneskelige Følelse saa tydeligt fordomme? Men om end Slaves-tjenesten under en fremmed Himmel, uden Haab om nogenstunde at betrede Fædrelandets Jordbund, ikke desto mindre altid var haard Lod, om end mange Negre vare overleverede Europæerne, ikke ifølge Krigens Ret hos deres Nation, men ved Forræderi; saa kunne dog disse timelige Dunder, som Menneskene tilføiede dem, ikke sammenlignes med den ene store Belgjærning, som Gud udviste imod dem ved Kaldelsen til den sande Tro. — Omend-skjøndt saavel Kystlandene som den allersydligste Deel af Afrika allerede i den apostoliske Tidsalder skimtede Evangeliets Lys, saa blev dette dog ogsaa allerede i de første Aarhundreder fordunklet ved adskillige vrangt Lærdomme. Skilte fra den sande Kirke sauk disse Nationer efterhaanden tilbage, om ikke atter i alle Hedningernes Bildfarelser saa dog i deres Laster, og bleve senere for største Deelen et Bytte for Muhamedanismen.

I Guinea, Angola og de andre Lande derimod, fra hvilke Neger-slaverne bortførtes, havde vel Franciscaners, Dominicaner-Munkene og Jesuiterne til forskjellige Tider med den yderste Anstrengelse grundet Missioner; men, som om Chams Forbandelse nedarbejdedes paa hans siddigste Efterkommere, strandede alle de apostoliske Mænds Forsøg paa disse Folkeslags Bankelmødighed og moralske Slaphed. Om det end lykkedes at stifte nogle unge Kirker, saa bleve de dog alle efter kort Tids Forløb atter ødelagte ved Vold eller Forræderi, og mange af Missionæerne faldt som Offere for blodtørstigt Grumhed. Naar man nu overveier den Jær og det Held, med hvilket Missionæerne virkede i Amerika blandt Neger-slaverne, saa maa man ansee disse for Skarer af Udvælgte, som Gud blot derfor ved Europæernes Vindebygte borttrek fra deres Fædreland, fordi Han i en fjern Verdensdeel havde beredt dem den usfatkerlige Lykke, at lære at kjende og elske Ham! Slavehandlernes Begjærighed efter at sælge dem med Fordeel og deres Herreres Omhu for at drage Fordeel af deres

Arbejde, vare ikke saa store, som de katholske Præsters hellige Attraa og fromme Virksomhed for at frie dem ud af Syndens Trældom og berige dem med den guddommelige Barmhertigheds Skatte. Alene den salige Claver, hvis Virksomhed vi ville nærmere betragte, omvendte over 300,000 Negre, og vi skulle faae at see at denne Omvendelse visseelig ikke bestod blot i Daabens Meddelelse.

(Fortsattes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Iffor i November Maaned havde vi her den hoitidelige Saligerklæring af den ærverdige Johannes Grande, kaldet Becador, af de barmhertige Brødres Orden. Denne Saligerklærings Hoitideligholdelse har her fundet stor Deeltagelse, og den vil forhaabentlig ogsaa i længer Tid opvække de Troendes Andagt, samt være til stor Nytte for den Orden, til hvilken den Salige henhorte. Ordenen er, som bekendt, for omtrent 30 Aar siden, atter kaldet tillive i Frankrig, og bleven udbredt med saamegen mere velsignelsesrig Virkning, som den oprindelige strenge Tugt i Forbindelse med dens Stifters sande Aand endnu lever og hersker i samme. — I Italien ere de forskjellige Ordners Forstandere alvorligen beskæftigede med at indføre hine Reformer for Klostrene, som hist og her ere blevne nødvendige, og, som man erfarer, ville Klostrene, som bestaae i Østerrig, atter gjenoprette den hidtil afbrudte Forbindelse med deres Ordensgeneraler i Rom, og benytte denne til samme Viemed.

I samme November Maaned foretoges ogsaa Saligerklæringen af den ærverdige Jomfru Marianne af Jesu de Prædes, ogsaa kaldet Lilien af Quito. I hende blev en tro Efterfølgerinde af den hellige Rosa af Lima hædret, saaledes som kun Kirken formaaer at hædre. Fra den tidligste Barndom aabenbarede sig i Marianne vidunderlige Naadegaver af Guds Aand, og hendes Liv er rigt paa alle de Himmelige heder, som vi beundre hos de salige Jomfruer. Hun vilde, for uden Forstyrrelse at kunne indvie sig til Bommen, trække sig tilbage i den fuldkomneste Ensomhed; men Gud tilkendegav hende, at det vilde behage Ham mere, om hun, ved at besee Verdenen i Verdenen selv, førte hiint Liv, som hun havde i Sinde at føre i Ensomheden, — i sin Familie. Denne herte til den høie Adel; og naftet der i hende rørte sig et Sind for Fromhed, havde

Marianne dog at bestaae store Kampe, for standhaftigen at følge den Aand, som ledede hende, nemlig Bodens og Bønnens Aand. Det er ubeskriveligt, hvilke strenge Bodsøvelser denne saa spæde og rene Jomfru underkastede sig, og med hvilke Lidelser Gud desuagtet hjemsogte hende. Men ligesaa ubeskrivelige ere de Naadegaver, som prydede hendes Sjæl, hævdede denne igjennem alle Betragtningens og Beskuelsens Trin til den høieste Forening med Gud og aabenbarede denne hendes Forening ogsaa ved udvortes vidunderlige Tegn. — Hun døde i sit 26. Aar. — For sin Dod havde hun paa sin Skriftefaders Befaling optegnet sine Erfaringer om det indre Liv; men Haandskriftet gik tabt, forend man kunde erholde en Afskrift af samme. — Staden Quito blev underrettet om den forestaaende Hoitidelighed i Rom, men indviklet i Borgerkrige, synes den hidtil kun at vise ringe Iver og Deeltagelse. Gud, den salige Jomfru vilde nebbede Guds Fred over den!

Rom d. 21. Decbr. I Dag Middag begav H. K. H. Prinds Friedrich Wilhelm af Preussen sig med Følge til Vaticanet, og blev, af den preussiske Gesandtstabssecretair, Hr. v. Arnim, forestillet den hellige Fader. Hans Hellighed bed H. K. Hoithed velkommen, og underholdt sig i længere Tid med ham paa en venlig og hiertelig Maade. Derefter lod den hellige Fader ligeledes Følger forestille for sig. Pavens indtagende Ydre, hans blide Mildhed og værdige Holdning gjorde et synligt Indtryk paa Alle. — I Dag Morges har Hs. Em. Cardinal Wisemann indviet den hoiærverdige Prosper Burder i Kirken St. Gregorio al Montecaelio til Abbed for Trappisternes Kloster paa St. Bernhards-Bjerget i Leicestershire i England. Samaldens Munkene af Abbediet St. Gregorio, og af St. Romualdo ved Foden af Dvirinalet, samt et stort Antal Fremmede, navnlig Englandere, bivaanede Hoitideligheden. Den hoiærverdige Herr Manning (tidligere anglikansk Geistlig, nu katholsk Præst) holdt en Tale, som gjerde et dybt Indtryk paa de Forsamlede, hvoriblandt mange Anglikanere befandt sig. Til Thema havde han valgt Apostelen Thomas' Bantro. (I Dag fejres Apostelen Thomas' Festsdag.) Han talte om det hedenstke Albions første Omvendelse til den katholske Tro, og om sammes anden Omvendelse ved den h. Munk Augustinus, af hvilken Grund den engelske Nation var særdeles forpligtet til Taknemmelighed imod Munkene. Derpaa kom han naturligviis ogsaa til at tale om Henrik VIII og Elisabeth, og udtrykte da i den anden Deel sine Forhaabninger om, at den Tid ikke mere var fjern, da denne Nation vilde vende tilbage til Moderkirkens Skjod. Cardinal Wisemann vil blive her endnu i

nogen Tid; han har prædiket baade paa de 4 Søndage i den hellige Adventstid og paa den ubesmittede Undfangelses Fæst. I Begyndelsen boede Hs. Eminence i Klostret St. Andrea della Valle, nu har han taget Bolig i Fyrsten af Caserta's Palais.

Ved de franske Biskoppers Omfjerg er et Collegium stiftet i Rom, i hvilket franske Præster kunne erholde en høiere og grundigere Uddannelse i de theologiske Videnskaber's Fag. — Cardinal Corsi, Biskop af Jesi i de romerske Stater, er ansat i Bispestædet i Pisa, som var ledigt efter Mons. Parvettis Død. Man siger, at Cardinal Morichini skal træde i Kard. Corsi's Sted. —

Tyskland. De barmhjertige Søstres Kloster i München i Baiern. Den protestantiske Forfatterinde Emma von Miendorf giver i sit lille Skrift: „Aus der Gegenwart“ en tiltalende Beskrivelse af hendes Besøg i bemeldte Kloster, af hvilken vi ville meddele vore fromme Lesere et Uddrag. — Ved Slutningen af sine Betragtninger over Hvirvelig-holdelsen af Christi Legemsfæst vedbliver Forfatterinden med følgende Ord: „Et eneste Moment bebudes, hvor Taarer glimre i mange Dine, hvor Tilskuernes Hjerter blive varmere, — et Dieblig af virkelig Begeistring er det, naar de barmhjertige Søstre komme i Procession — en lang Række! Alle iførte sorte Kjoler og hvide Torklæder paa Hovedet; foran gaae Laglojstræne med sorte Klæder og Huer og med hvide Torklæder, — lutter blege, stille Ansigter, inderligt Bedende. Som der fremkom Helgene, saaledes drog de gennem Folket, uden i deres Ydmyghed selv at vide eller ane det; det forekom mig, som om Dødens Smertes, Dødens Gru og Rædsler — ligesom en usynlig Engle- eller Aandefare — omsvævede dem alle. Der fremtræder Kjærlighedens Religion i hele sin blide Høilhed! —

Flere Maanedes henrandt, inden mit Duffe, at see de barmhjertige Søstre i Nærheden, blev opfyldt. Udgangen til Klosteret bliver kun undtagelsesviis tilstaaet Fremmede. Det var en klar og rolig Dag i October Maaned med al sin veemodige tafhængigvne Fred. De høie Sneebjerge laae nær og glimrende for Diet, en mild Duft aandede over dem. Paa en smal Sti bag Hospitalet naaede jeg til Klostret. En ung Søster med et blomstrende Barneansigt luffede op. Hun førte mig i Haven til „Fru Moderen,“ som med flere andre Nonner just var i Færd med at skjære Urter. Hun vilde ikke flaae til, da jeg bod hende min Haand, fordi hendes var fuld af Jord; og jeg udbad mig idetmindste hendes Lillefinger. Denne Forstanderinde er en høj og kraftfuld Kvinde, meget klog, meget practisk, stedse lysfølsat, strengt resolut. Et muntert

og glad Ansigt, aandrige Dine, trohjertet ligesvem og jevn. — Saaledes fandt jeg det ogsaa her ganske anderledes, end jeg havde indbildt mig, dog ogsaa godt, ja tværtimod bedre. Livet retter altid vore Idealer, ligesom Skolebørns Opgaver, og udfylder de gjennemstregede Steder med Modsatninger, som tilsidst dog ved vor egen Erfaring, — den sande og rigtige Logik — stadfæstes. Paa Klosters Bagtude ligger altjaa Urtehaven. Til denne stoder Baskerhuset. „Der komme Mange,“ sagde Forstanderinden, „som have havt en uslykkelig Kjærlighed, og mene, at de nu ville blive barmhjertige Søstre. Men da sender jeg dem blot til Baskerhuset, for at vaske den meest modbydelige Bask for de Syge. De fleste ønske endnu første Dag at gaae deres Vej; men naar Gen taaler og udholder dette, saa er det Alvor!“ — Ikke sjældent gives der virkelig Kaldelse fra Oven. Saaledes opholdt sig for nogen Tid siden i dette Ordenshuus en fornem Dame fra Udlandet, en rig Arving, meget ung, meget smuk, aandrige, med herlige Talenter; hun stille sig ved de meest glimrende Forhold, ved en inderlig elsket og formedelst denne Skilsmisse dybt jaaret Familiekræds, hun var ikke drevet af svarmeriff Følelse men fulgte ene og alene Frelserens Stemme, som saa uimodstaaeligt gjenlød i hendes Indre. Med Alvor og Trostab opfyldte hun sit hellige Løfte, helligede og indviende sig med rørende Selvsornegtelse baade tidligt og sildigt til de laveste Tjenester for de Syge. Enhver som har seet dette Bæsen, taler endnu stedse med Beundring om hende. Ja, der gives saadanne Sjæle, som have bevaret en tro Forkjærlighed til det sande Hjem, en klar Tilbageerindring om deres Lysveie; som fruelige Sjæle, i hvilke Sandheden rinder som den rene Kilde. Disse vandre da som Himlens Sendebud over Jorden, de hjelpe, raade, trøste, glæde, udbrede Betsignelse ligesom synligblevne Skrysaander; — thi vi arme Mennekesbørn maatte jo endog see vor Gud for at troe paa Ham! Og ligesom Han i Sin Kjædspaatagelse — udholdt Korsfæstelsen og Døden: saaledes fremspire ogsaa for hine ophviende Aander Smertens og Lidelsens Roser i denne jordiske Balsarts Dal! — — „Ja, der findes der Spægsler nok,“ sagde min Ledfagerinde, den unge Nonne — Engeltraut var hendes Navn, — da vi gik Basketøiet forbi, som laae i Græsset; „men med Gud og for Gud formaaer man Alt!“ — Der laae saa megen Dvervindelse, saa megen Fred i dette Bæsen! Bag Klostret strækker sig en Buegang, som indeslutter Blomsterhaven. „Der spadserer vi om Sommeren Kl. 9 en halv Times Tid, for at tage lidt frisk Luft efter Sygestuernes Duns.“ — Vi traadte nu ind i det stille Huus. Gjennem de reenlige Gange

kom vi først til Spisestuen, hvor min Lebsagerinde viste mig et Uhr, der, som Indskriften siger, er en Foræring til Klosteret fra den israelitiske Menighed. Over Døren hængte et Crucifix. „Det er særdeles rørende,“ vedblev den fromme Søster: „Fru Moderen siger, at en Blind fra Tyrol har forfærdiget det!“ — Den Niche, i hvilken Statuen af Ordrenens Patron og Stifter, den h. Vincentius af Paula, staaer, fandt jeg omvunden med en Lovkrands. Over enhver Dør staaer skrevet et eller andet Lankesprog eller Skriftsted. — I Sovejalene staae altid to og to Senge bag eet reenligt Forhæng, skilte fra hinanden ved et Bræt; saaledes har enhver Søster et lille Kammer for sig og sit Helgenbillede paa sin Væg; Fredens skønne Dromme synes at svæve over disse af Engle bevogtede Leiesteder, paa hvilke en næsten uafbrudt Række af Nattevaagen kun under de stakkels Nonner en meget kort Hvile. Allevegne mødte vi flittige Søstre med stille muntre og glade Ansigter; og jo nærmere vi kom til Kjøkkenet, desto større Travlhed iagttog vi; dog ogsaa i denne Travlhed viste jeg megen Sindighed, megen Ynde og megen Ro, en Fromhedens Rythmus. Førte blendende hvide Huer eller Hoved- og Halsstorklæder og Forklæder, lavede Nonnerne i uhyre Kjæder den omhyggeligst tilberedte Sygekost. Omkring Kæmpearnen hersker en Luxus af Reentlighed. Alt gaaer som efter en Snor: „Hvad man gjør for Jesu Skyld, det er dobbelt gjort!“ — — Søster Engeltraut førte mig tilsidst paa Choret, hvor Nonnerne bede, og fortalte, at Nogle af dem foruden Skriftemaalet ogsaa føre strenge Dagbøger, som de ugentligen forelægge deres Sjælsforger. Det er en allerkjæreste Kirke, simpelt, dæmrende fordi malede Ruder bryde Dagslyset. — Herfra ledede en ny tilbygget Gang os til Byens Hospital selv, hvis Fortrinlighed er endnu forhoiet siden de barmhjertige Søstre have paataget sig sammes Bestyrelse. I Operations-Salen sad ved det brede Vindue med Udsetningen til Grønningen, midt iblandt Blomsterpotter, Søster Dominika, om hvem jeg hørte Lægerne sige, at hun formedelst sit Mod og sin Koldblodighed forenet med saa megen Blidhed, var dem i de vanskeligeste Tilfælde fjærere, end nogensomhelst chirurgisk Discipel. Nonnen saae meget bleg og lidende ud. Jeg talte med hende om hendes skønne og vanskelige Kald. Simpelhen svarede hun med de saa Ord: „Ja, det er en sand Glæde!“ — Vi gik nu igjennem Operations-salene, overalt Senge med blege Syge; foran mangt et Leie samlede Frænder og Venner, thi det var netop Dag og Time, hvor de Besøgende havde Adgang til Hospitalet. — Og saa til den mørke Sal for de Drenghje lebede

Dominika mig; Alt var tilhængt; bag en tæt Skjermvæg laae Gen, som man nylig havde opereret for Stær. — Meest paasaldende var for mig denne rolige Munterhed i de farveløse Ansigtstræk paa Klosters Sestre. Det er Udtrykket af den indre Fred i en Gud hengiven og med Gud forenet Tilværelse! Dog ogsaa Betsignelsen af en gavnlig og heldbringende Virksomhed! — Disse barmhjertige Søstre — tænkte jeg — „de ere ogsaa Emanciperede!“ — Man bliver ligesom tordnet ned i Jorden af saadan Genfold og Sandhed. Jeg forekom mig selv derimod som en Linedandsferinde. Hvor smaalig og forsængelig forekommer os ikke al verdslig Virken og Sydsjel ligeoverfor dette udfyldte Vligeliv, ligeoverfor denne opoffrende Ydmyghed og Kjærlighed, — hvor jammerlig forekommer os ikke Livets Glitterstads, efterat vi have saaledes skuet ind i dets Alvor! — Lev vel, I rørende Skikkelser! Jeg bøier mig for Eder, hvor jeg end møder Eder! — — Søster Engeltraut har fortalt mig, at der fornylig var en Nonne død. „Da gif vel alle Andre med til Liigbegængelse?“ — spurgte jeg. „Ja, der kom just den Storm og det stærke Uveir, hvilket De vel ogsaa kan erindre!“ — „D, det var jo dog meget slem!“ — „Al! det glædede os; — vi komme jo saa sjældent ud — at vi kunde bringe Gud dette lille Offer!“ — Døden bortriver et usforholdsmæssigt stort Antal Nonner; thi deres Kald fordrer altfor megen Anstrengelse og bereder dem mange Farer. Stræffeligen meiede Choleraen iblandt dem. Men netop i denne Farens Stund have de staaet deres Prøve! Dste betragtede jeg paa Kirkegaarden i München deres Sovesteder — en lille Kirkegaard i den store! Grav slutter sig til Grav og alle flokke sig omkring et vældigt Kors, — ligesom troe Helte, som faldt alle paa Valpladsen og nu ogsaa i Døden ere endnu samlede om det herlige Banner, hvilket de aldrig havde vrigtet!“ —

Ungarn. Den tidligere Erkebiskop af Erlau, Ladislaus Pyrker, har, efter hvad der nu er oplyst, i et Tidsrum af 20 Aar, fra 1827 til 1847, bortskjænkede ikke mindre end 360,000 Gylden C. M. til offentlige Bygninger og Stiftelser.

England. Den fuldstændige Organisation af det kirkelige Hierarchie i England er nu næsten fuldendt. Den første Provincialsynodes Dekreter ere allerede kundgjorte i flere Diocesser paa Diocessansynoderne; de andre Diocessansynoder ville finde Sted ved Begyndelsen af 1854. Diocessanscapitlet i Newport, som indbefatter en Deel af Wales og kun er beboet af saa og fattige Katholiker og har saa Geistlige, skal, som det hedder, dannes af Ordensgeistlige. Benedictinere, og deres Klosterkirke skal tillige

forhøjes til at være en Kathedralkirke. I Birmingham er Grundstenen bleven lagt til en ny Kathedralkirke, som skal opføres efter en Plan af Pugin. Den unge Greve af Shrewsbury, som blev myndig den Dag Grundstenen blev lagt, har dertil skænket £ 10,000. I den af Pugin i Ramsgate byggede Augustinerkirke ville de katholske Architecter oprejse denne store Kunstner et Gravmæle. — I Midten af London befinder sig et Kapel for Tydfere; men dets Indkomster ere saa ringe, at det neppe kan vedligeholdes. Den Plan at opbygge en Kirke for Tydfere i en anden Deel af Hovedstaden, har man maattet opgive af Mangel paa Penge. — I Landsbyen Chiselhurst ved Greenwich har en velhavende Convertit, Capitain Browden, grundet en Mission; nu lader han der, paa egen Bekostning, opføre et smukt, gothisk Kapel. Dratorianerne i London lade for Diebliffet bygge et stort Huus og en rummelig Kirke for deres Kongregation, der som bekendt for detmeste bestaar af Convertitter.

Choleraen har paa mange Steder i England været ledsaget af overordentlige Virkninger i religiøs Henseende. De katholske Præster have arbejdet med Utrættelighed og med sand Dødsforagt, og have derved vundet Kjærlighed og Anerkjendelse endogsaa hos mange af dem, som tidligere vare de ivrigste i at forhaane den katholske Kirke og Paven. I Newcastle er der ikke dod en eneste Katholik uden for Døden at være berettiget ved de hellige Sacramenter; paa en mærkbarlig Maade ere alle Præsterne blevene forfæmmede af Sygdommen; de begynde nu at udhvile sig, efterat Sygdommen er ophørt; Troende og Bantroende trænge sig omkring dem for at bevidne dem deres Kjærlighed og Grefrygt. — I de engelske Stater gives der for Tiden ikke mindre end 80 katholske Biskopper; nemlig: i England 16, i Irland 30, i Skotland 4, paa Vestindierne i Middelhavet 4, i Ostindien, Canada &c. 14, i Afrika 3 og i Australien 9.

Spanien. Jesu Selskabets Folke-Missioner have her allevegne den glædeligste Fremgang, og det er ingen Tvivl undertastet, at Spanien, dette herlige katholske Land, som ved sine Borgerkrige og politiske Stridigheder har lidt meget, gaar nu en religiøs Restauration imøde, som forhøjbentlig ogsaa vil udstrække sig til de spanske Colonier. Det Samme gjælder om Portugal, som de ostindiske Anliggender tiltrækkelige bevise.

Afrika. Efter en Skrivelse fra det gode Haabs Fjorberg ere mere end 2000 Kaffer omvendte til den katholske Kirke og have nedsat sig i Nærheden af de engelske Besiddelser. En Afdeling af Kafferne ved Orangefloden driver Handel. I Slutningen af August Maaned overjendte de den katholske Biskop i

Capstad en Foræring bestaaende af Dvæg, Strudsfjeder og tørrede Frugter.

Amerika. Medens de fra Ny-Granada og Ecuador fordrevne Jesuiter gaar til Guatemala og Mexico, ere andre kaldte til Cuba. Den 12. October, Dronningen af Spaniens Fødselsdag, har Generalcapitainen med stor Høitidelighed lagt Grundstenen til et Jesuiter-Collegium, efterat Biskoppen havde indviet samme. En stor Mængde Folk havde indfundet sig ved denne religiøse Fest. Spaniens Regjering søger paa denne Maade at forbedre de Feil, dens Forgængere have begaaet, og med Alvor at sørge for en christelig og religiøs Opdragelse for Ungdommen, thi, som bekendt, have netop Jesuiterne steds fremfor alle Andre udmærket sig ved deres ypperlige Opdragelseskunst.

Australien. Den i Genia udkommende „Cattolico“ indeholder en Skrivelse fra Biskoppen ved Post Victoria, der bringer Efterretning om en Benediktiner-Colonie, som han ledsagede til Australien. Overreisen blev sirket ved Stille og ugunstig Vind. Desuagtet ankom Missionærene den 28de Juni sunde og raske til Afrikas Sydkyst. Den ærværdige Brælat roser meget Skibsmandskabet, som uagtet dets forskjellige Tro, behandlede Missionærene, som ogsaa paa Skibet regelmæssigt iagttog deres Ordensregler, med alle mulige Hensyn. Biskoppen feirede dagligen det hellige Messoffer, men Præsterne efter hinanden om Søndagen. Man sang Heimesfen og en Deel af Brevieret. Christi Legemsfest og Mai Maaned bleve saa høitideligen helligholdte, som Omstændighederne tillode det.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 18. Januar. — 2. Søndag efter de hellige tre Kongers Dag. — Jesu Navnefest. — Dagens Epistel: Apostlgj. 4, 8—12. Evangel.: Luc. 2, 21. — (Søndagens Epistel: Rom. 12, 6—16. Evangel.: Joh. 2, 1—11.) — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Heimesse med Brædiken paa Tybst. — Efterm. Kl. 3 Broderstabs-Andagt med Brædiken paa Danst.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Hæft. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 4.

Søndagen den 22de Januar.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaufeuerteiner, st. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Hvem er en Katholik?

Den som sig helber fast til Gud,
Ei hor' den onde Verdens Bud,
Ei frygter for hvad Mørket spaaer,
Men steds' til Kamp beredet staaer,
Det er en Katholik!

Den som, Hvad Jesus lærte, troer,
Dg ærer Ham i Gjerning, — Ord,
Som gjerne lader Kirkens Røst
Berisframme Ividen fra sit Bryst,
Det er en Katholik!

Den som i Guds hus gjerne er,
Sem modig til sit Dagværk seer,
Gud priser ved sit Arbejds Gang,
Dg jager Mismed bert med Sang,
Det er en Katholik!

Den som ved Bøn faaer Kraft og No,
Dg over tunge Vigtigter tro,
Ei klager, tier ydmyglig,
Naar Nød og Uheld vise sig,
Det er en Katholik!

Den som med Hjælp til Armod gaaer,
Dg helst i Himlen Menten faaer,
Som, naar han Røftens Spotten hor',
Ved Mildhed da til Bedring før',
Det er en Katholik!

Den som sin Tro forraader ei,
Dg søger Sandhed paa sin Bei,
I Tale, — Gjerning over den,
Dg aldrig er det Ondes Ven,
Det er en Katholik!

Den som sin Fyrste tjener vel,
Dg steds vil det Heeles Held,
Som hader Dyrer, styer Strid,
Dg rækker Haand til rette Tid,
Det er en Katholik!

Den som sit Die lukker til
Med Smil, og Døden hilse vil
Som Ven; — ved Alt i matte Bryst,
Med Gudsfrøgt, føler salig Vøst,
Det er en Katholik!

Den, til hvis Gravhøi sandtru kom
Af Ven og Fjende samme Dem; —
Hvor Armods Taarer falde paa
De Moser, som paa Graven staae,
Det var — en Katholik!

I. Den græske Kirke.

(Fortsat.)

Første Artikel.

I denne og de følgende Artikler skulle vi give vore Læsere et Overblik over den græske Kirkes Frafald fra den romersk-katholske; over Bavernes Austrengelser for Gjenforening; over den græske Kirkes sorgelige Forsald; over Tabet af al kirkelig Selvstændighed i samme; og endelig over den russiske Statskirkes Uddannelse og nærværende Stilling.

Efter sine Modstanderes Nederlag forlod Keiser Constantin den Store det gamle Rom, op slog sin Residens i Byzanz og gav denne Stad, tilligemed Fortrinet som keiserlig Hovedstad, Navnet Constantinopel. Saaledes som den nye Keiserstad blev opheiet over det gamle Rom i politisk Henseende, vaagne ved Hoffet i Constantinopel hos flere verdsligjundede Biskopper Lyst til ogsaa at have Fortrinet for Rom i kirkelig Henseende. Biskoppen af Constantinopel blev snart tillagt en Patriarks Værdighed. Endnu ikke tilfreds hermed, efterstræbte man snart en fuldkommen Lighed i Stillingen med den romerske Biskop, Apostelskylden St. Peders Efterfølger. Paa Kirkeforsamlingen i Chalcedon i Aaret 451 blev der i den pavelige Gesandts Gravarelse gjort til de retmæssige Beslutninger den Tilfætning: „at det nye Rom (Constantinopel) skulde nyde lige Rettigheder med det gamle.“ Med Bestemthed forfattede man denne Forfalskning i Rom. Snart tillagde Biskopperne af Constantinopel sig Titlen: Almindelig Patriark, for at antyde deres særegne Fortrin. Heller ikke denne Titel blev anerkjendt af Rom's Biskop. Men der Pave Leo III. kronede Karl den Store som occidental Keiser, steg Misundelsen til en saadan Høide, at et virkelig Brud var at befrygte ved første Anledning. Adskillelsen blev foraarstaaet ved Photius.

Paa Constantinopels Patriarkstol sad den fromme Ignatius som retmæssig Biskop. Den unge græske Keiser Michael III. og hans

Onkel og Opdrager Bardas havde hengivet sig til et lastefuldt og udværende Liv. Denne Sidstes blodskanderiske Dngang blev heit og skarpt dadlet af den fromme Patriark Ignatius; og da alle Formaninger ikke fremkaldte nogen Bedring, satte Ignatius ham i Kirkens store Ban. Da man ved Hoffet ønskede at forstede Keiserinden Theodora og hendes Døtre til et Kloster, og Ignatius med Bestemthed nægtede sit Samtykke dertil, forsøgte man at styrte ham, og intriguerede for at bortstjerne ham fra Bispestæder. Photius, der som Keiserens Yndling beklædte flere høie Embeder i Staten, lod sig bruge som et Redskab. Han var Lægmand, men blev i 6 Dage fra Lægmand til Munk, fra Munk til Lector, Subdiacon, Diakon, Præst, og den sjette Dag, paa hvilken Julefesten indtraf, indviet til Biskop af den aldeles verdsligjundede Biskop af Syrakus, Gregor Aabestaa. — Dette skete i Aaret 858.

I en Forsamling af flere Biskopper, som alle beilede til Keiserens Undest, og iblandt hvilke flere maaskee vare fjendeligt jundede imod Ignatius for dennes strenge Ligt, tvunges det Photius at tilvinge sig den retmæssige Biskops Afstættelse og sin egen Auerkjendelse og Indsættelse som Patriark. Ignatius blev belagt med Lænker og kastet i Fængsel; og da han ved alle Qvaler og Torturer ikke kunde bringes til at frasige sig sin retmæssige Værdighed, blev han laudsforviist med Bold. Nu søgte Photius at tilliste sig Pavens Samtykke, og sendte derfor Gesandter til Rom med mange Foræringar og Breve fra Keiseren til Pave Nikolaus I.; disse bragte den falske Efterretning, at Ignatius frivilligt havde nedlagt sit Embede. Men Nikolaus lod sig ikke stuffe. Han sendte Legater til Constantinopel for at undersøge Sagen paa Stedet selv. Photius bestak ogsaa disse Gesandter, forsamlede flere ham gunstige Biskopper, lod atter udiale Patriarken Ignatius's Afstættelse af denne Forsamling, og formaadede endog de pavelige Gesandter til at forsyne disse Bestemmelser med deres Underkriift.

Imidlertid havde Paven erfaret Sagens sande Sammenhang. I Bevidstheden om sin Ret og sin Pligt indkaldte han i Aaret 863 et Concilium til Rom, protesterede høiudelig til Paasyn af hele den christelige Verden imod

den paa Ignatius udøvede Voldsgjerning, fratog den gjenstridige Photius og alle af ham indviede Biskopper og Præster enhver Magt og Værdighed, og indsatte den retmæssige Patriark Ignatius atter i sin forrige Værdighed. Photius og det keiserlige Hof vare meget forbittede over denne Dom. De fandt snart en Leilighed til at optræde i aaben Kamp mod Rom.

Ved de græske Præster vare Bulgarene omvendte til Christendommen. Bulgarenes Konge, Michael, som gennemskuede den græske Kirkes langsomme Forfald og Mangel paa streng Kirketugt eller Disciplin, udbad sig Missionærer og Biskopper af Paven, og lod flere Religionen angaaende Spørgsmaal besvare i Rom. Nicolaus I. sendte to Biskopper og flere Missionærer, og disse arbejdede med en saa stor Iver hos Bulgarene, at Kongen bortførkede de græske Præster og slattede sig endnu inderligere til Paven og dennes Anordninger.

Nu opstod Photius, for, som han foregav, at forsvare den græske Kirkes Rettigheder. Han indkaldte flere ham gunstige Biskopper til en Forsamling, sammenskrev opdigtede Forhandlinger, søiede selv andre Biskoppers og Præsters Navne, som vare aldeles uvidende om Sagen, til disse; bestyldte i denne Forhandling Paven og hele den latinske Kirke for Kjæteri, og fordristede sig til at udtale Kirkes Bann over Paven. I Aaret 867 bragte to Biskopper denne Dom til Rom. De af ham imod den romerske Kirke forebragte Beskyldninger vare følgende: „Den romerske Kirke foreskriver at faste om Løverdagen, da denne Dag dog er en gladelig Forberedelsesdag for Søndagen; de fyrrethve Dages Fastetid for Paaste bliver afstortet en Uge; de Præster, som leve i en anstændig Ægteskab, blive foragtede; Biskoppen af Rom bliver anerkjendt som Kirkes eneste Overhoved, da dog den overste Magt ikke udelukkende skal søges hos Rom's Biskop, men hos de fire Patriarkalkirker. Den gjentager Confirmationen hos dem, som allerede ere confirmerede af græske Præster, og endelig lærer den, at den Helligaand udgaaer fra Faderen og fra Sønnen.“

Pave Nicolaus, i sit Livs Aften og afkræftet ved mange Bekymringer og den anstrængende Bestræbelser for Fredens og Enig-

hedens Vedligeholdelse, skrev til Erkebiskopperne af Rheims og Mainz, og formaadede dem til at yde kraftig Hjælp. I Mai 868 forjamlede de tydske Biskopper sig paa en anseelig Synode i Worms, og tilbagedviste grundigt Grækeres Anklage. Dertil kom, at Photius's Beskytter, Keiser Michael, blev myrdet, og fulgtes paa Thronen af Macedonieren Basilus. Den nye Keiser var imod Photius, og sendte ham endog til et Kloster for at gjøre Bod, tilbagekaldte den landsforviste Ignatius, og bad Paven Hadrian II. om at udskrive en almindelig Kirkeforsamling, for at ordne dette vigtige Anliggende. Den blev holdt i Aaret 869. Paa denne Forsamling blev Photius dømt som Adskillens Dophavsmand og som Forfalsker af Underskrifter og Aften; den ovennævnte Gregor af Syrakus, som havde indviet ham, blev excommuniceret til lige med alle sine Tilhængere, og den romerske Paves Primat eller overste Forrang blev anerkjendt som en guddommelig Anordning.

Men da Ignatius døde, den 23. October 878, opsvang Photius sig atter paa Constantinopels Patriarkstol. Han havde forsonet sig med Keiseren og denne var paa hans Side. Man søgte ogsaa den romerske Paves Anerkjendelse og Støtsestelse. Pave Johann VIII., truet af mislige Forhold i Italien og vildledt ved de græske Gesandters tomme Løfter, fordrede, at Photius skulde gjøre ydmyg Afbiyd og sultkommen Fyldestgjørelse og tilstille det romerske Patriarkat Provinnsen Bulgarien. „Forbarmelse imod en Forbedret er ikke dadelværdig, — saaledes skrev Paven til Photius, — den skulde da ogsaa blive ham tildeed, forudsat, at han efter Kirkelovene vilde gjøre Bod, idet han bad om Tilgivelse, og i Fremtiden vilde beslitte sig paa at føre et bedre Liv.“ — Men netop det Modsatte skete. — Photius forjakkede Paves Breve, indkaldte en Forsamling af flere Biskopper, og forstod at føre dem bag Lyset ved List. Johann VIII. underrettet om dette Bedrageri, forkastede den af Photius indkaldte Forsamling. Paven og hans Efterfølgere excommunicerede Photius. Denne faldt i Unaade hos Keiseren Leo IV., blev landsforvist og døde i denne Landsflygtighed. Ni Paver have udtalt Kirkes Bann over Photius.

Fra Patriarken Stephan, Photius's Efterfølgers Tid, indtil Michael Cerularius vare den latinske og græske Kirke atter forenede. — Det som Photius havde paa- begyndt, og som senere med megen Ueilig- hed og haarde Kampe for det meste var lægt, skulde atter oprives af Patriarken Michael Cerularius, og foranledige et nyt Brud, som endnu ikke er lægt. — Grundene, som for- anledigede denne nye Adskillelse, vare af den smaaligste og ubetydeligste Art, saaledes at man med fuld Ret kan paa- staae, at alene Hovmod var den egentlige Driveffæder til Adskillelsen. — Under Pave Leo IX. blev et Brev fra Patriarken af Constantinopel, M. Cerularius, hvori denne havde udtalt Beskyldninger imod den romerske Kirke, bragt til Italien til Biskoppen af Trani i Apulien. Af Cerularius selv, opfordret til at udbrede denne Skrivelse, overgav han Brevet til den romerske Cardinal Humbert, som oversatte det paa Latin og forelagde Paven det. Den græske Patriarkes smaalige Beskyldninger imod den romerske Kirke ere følgende: 1) De Romerske Katholiske helligholde Nadveren med usyret Brød; 2) de faste om Loverdagen; de synge intet Alleluja i Fastetiden; 3) de klippe Skjæget, og deres Biskopper bære Ringe som et Tegn paa deres Forbindelse med Kirken; 4) de tillade det Dvaltes og Blodets Rydelse. „Det som bruges ved Nadveren, kalde I paa Latin: Panis,“ siger Cerularius, „men vi kalde det paa Græsk: artos; dette græske Ord betyder: Dphøiet eller rettet imod Dven, og har Barmen af Gjæringen og Saltet; men det usyrede Brød ligner en fornedet sammentrykt og brændt Teglsten.“ — Leo IX. gav et Svar paa disse Beskyldninger, hvilket blev optaget med Bisfald af Keiseren Constantinus Monomachus. Nu sendte Paven i det følgende Aar 1054 et Gesandtskab til Constantinopel. Gesandterne vare Cardinal Humbert, Petrus, Erkebiskop af Amalphi, og Frederik, den romerske Kirkes Kantöler. De overbragte Breve til Keiseren og til Patriarken Cerularius. Paven tilbyder Patriarken Freden, og erkjender i ham en Mand, som kan blive meget nyttig, naar han vil anvende sine Talenter til Kirkens Fordeel; men han fornægter ikke de Klager for ham, som ere komne til Rom over ham: „Som Lægmand er han umid- delbart bleven ophøiet til Patriarkalværdighe-

den; med en Herseffæde, som er en Modsetning af Jesu Ydmyghed, stræber han at underkaste sig Alexandrias og Antiochias Patriarker; med en lignende Uegjerrighed anmasser han sig Titlen af: „almindelig Patriark“ uden al Grund; og aldeles imod de h. Fædres Lære fordømmer han de Christne, som feire Nadverens h. Offer i usyret Brød, og udøve i Constantinopel haarde Forfølgelser imod de latinske Katholiker, som følge deres Kirkes Ceremonier og Skik.“ — Af Had imod den romerske Kirke havde Cerularius paa mange Maader forstyrret de latinske Præsters Guds- tjeneste, og lukket deres Kirker og Huse indtil de havde søiet sig efter hans Villie. — Af politiske Grunde, fordi Italiens græske Provindser vare truede og bedst kunde beskyttes ved Pavens Indflydelse, bleve Gesandterne modtagne med Hædersbeviisninger og Venstabs af Keiser Constantin. Under kejserlig Beskyttelse forfattede Cardinal Humbert et vidtloftigt Skrift til Gjendrivelse af Cerularius og Nicetas Pectoratus, en græsk Munk, som havde skrevet for Patriarkens ulov- lige Paa- stande. Munken Nicetas blev over- beviist om sine Feiltagelser, og befød Ydmyg- hed nok til at indrømme sine Feil. Gesand-terne gif til Klofret Studium, hvor Ni- citas levede; han brændte selv de af ham imod den romerske Kirke forfattede Skrifter, erklærede oprigtig sin Tilbagekaldelse og blev af Gesandterne atter optagen i Kirkens Sam- fund. — Heelt anderledes opførte Ceru- larius sig. Da han skulde stemmes for Freden af Keiseren, søgte han at gjøre denne mistæn-kelig for en Forstaaelse med Romerne. Ceru- larius erklærede det for paa- faldende, at de romerske Gesandter kom til Constanti- nopel, ikke for at belæres, men for at belære. Han nægtede dem enhver Sam- tale. — Men Keiser Constantin begunsti- gede de romerske Gesandter saameget, at han lod oversætte paa Græsk og offentliggjøre Car- dinal Humberts latinske Forsvarsskrift, end- skjøndt det med fuldkommen Frimodighed død- lede Græfernes Misbrug, at de nemlig først døbte Børnene den ottende Dag og derved udsatte Mange for Salighedens Fortabelse, at de endog underkastede de Romerske- Katholiske en ny Daab, lig Vantroende. Da Cerularius ikke kunde

bevæges til en Samtale og Underkastelse, udtalte den pavelige Gesandt boitideligt i Keiserens Nærværelse Excommunicationen imod ham og alle hans Tilhængere, nedlagde Banbrevet paa Sophiakirkens Hovedalter og tiltraadte Tilbagereisen.

Bludselig anstillede Cerularius sig som om han vilde underhandle med Gesandterne; han bad at kalde dem tilbage. Men det viste sig, at han kun havde fremhykket Anger, men i Virkeligheden tænkte paa en Sammenstørelse for at udsætte Gesandterne for Folkets Raseri, hvilket han haabede at ophidses ved den af ham forfalskede pavelige Banbulle. Keiseren beskyttede Gesandterne og lod dem tiltræde Reisen under en sikker Leide.

Cerularius pønsede paa Hævn. — Hastigt indkaldte han flere ham gunstige og verdsligjænde Biskopper, og udtalte, med Dydigtelser og Logne angaaende Kjenndsgjerningernes sande Stilling, en Ban over de pavelige Legater. — Med den barnløse Keiser Constantins Død steg Cerularius's Overmod. Ved sin store Indflydelse styrkede han Michael Strabonikus, som regjerede, og bevirkede Isaaq Komnenus's Ophøielse paa den keiserlige Throne.

Da han havde iværksat sin Plan, kjendte hans Overmod ingen Grændser længer. Han traadte den nye Keiser imode med en Anmasselse, som maatte blive utaalelig for denne, og bragte ham til at ville befrie sig for enhver Wiis fra den herstefyge Patriarks Overgreb. Cerularius blev landsforviist af Keiseren og døde saaledes i Aaret 1059.

I Begyndelsen bifaldt ikke alle den græske Kirkes Biskopper og Præster den af Cerularius hidførte Adskillelse fra den Romerske; og Patriarken af Antiochien og Jerusalem vare indtil Korsstogenes Tid Latinerne ikke ugunstige. Men Spliden blev i Tidens Løb stedse større og almindeligere, indtil endelig dog den græske Kirke fuldkommen løsrev sig fra Jesu Kirkes Enes synlige Overhoved i Rom.

Patriarkerne af Alexandrien, Antiochia og Jerusalem, sluttede sig lidt efter lidt til Patriarken af Constantinopel, og anerkjendte denne, med Forkastelse af den retmæssige romerske Pave, som Kirkens Oversoverhoved.

Paa Forsøg og alvorlige Bestræbelser

for Gjenforeningen have de følgende Paver ikke ladet det mangle, — herom i næstfølgende anden Artikel.

(Fortsættes.)

Den salige Pater Claver, Neger-slavernes Apostel.

2.

P. Clavers Ungdom.

Peter Claver, hvem Efterverden har bæret med Tilnavnet Neger-slavernes Apostel, blev født i Bardu, en Flække i Catalonien, omtrent i Aaret 1591 (efter Andre 1585) og modtog af sine Forældre, der udmærkede sig ikke mindre ved deres Fromhed end ved deres Slægts adle Byrd, en meget omhyggelig Opdragelse. Dydens og Gudfrugtighedens Sæd, der saa tidligt nedlagdes i hans Hjerte, modnedes, og ydede de skønneste Frugter, da han i Barcelona under Jesuiternes Veiledning lagde sig efter Studeringerne. Naar lykkelige Naturantag kun altfor ofte blive farlige for de studerende Unglinge, idet de forlede dem til at ofre de Gaver, med hvilke Vorherre har forlehnet dem til Sin Forherligelse, paa den verdslige Forfængeligheds Altar, saa er det just derfor saa meget gladeligere, i en ung Aand at see mild, adelig Fromhed og Iver for Dyden parrede med Lærelyst og store Fremstrid i Videnskaberne. En saadan Discipel var P. Claver, sine Læres Glæde og et Mønster for sine Meddisciple. Da han havde fuldbendt sine Gymnasialstudier, bad han om at blive optagen i Noviciatet for Jesu Selskab. Det blev ham lovet; dog skulde han først bede sine Forældre om deres Indvilligelse, og det var især ved denne Leilighed, at disses christelige Sindelag stadfæstede sig.

Den unge Clavers Cyner, hans Ustyrbighed og Fremstrid i Dyd og Kundskab havde ladet dem vænne sig til den Forestilling, at der i dette dyrebare Barn udviklede sig ikke blot deres

Alderdoms Glæde og Trost, men ogsaa en Siotte og Brydelse for hele deres Familie. Da de nu modtogte det Brev, i hvilket de opfordredes til at give Afstald paa alle disse søde Forhaabninger for dette Liv, stode de en Tid ubevægelige, indtil den Smerie, der gjennemtrængte deres Sjæl, udgød sig i hede Taarer. Men da opløstede de, i samme Niesblik styrkede af Naadens Naad, deres Dine og Hjertes til Gud, som fordrede Dfferet af dem, og idet de betragtede dette i Troens Lys, takkede de Ham med glad Kærlise, for at Han havde agtet dem værdige dertil. Saaledes pleier den standhaftige Trofskab, med hvilken fromme Christne have tjent Gud i almindelige Tilfælde, at bære en heltemodig Selvfornægtelses Kjemne Frugt i vanskelige Forhold, i hvilke Forsnyet sætter dem til deres Prøvelse: medens Andre bukke under for Fristelsen og da aldeles forlade den Fromheds Vej, paa hvilken de hidindtil havde vandret i Lunkenhed!

Saa snart Claver havde modtaget sine Forældres Indvilgelse, der var ledsaget af deres Velsignelse, begav han sig til Terragona og begyndte Noviciatet den 7de August 1602. Den hellige Jver, med hvilken han i denne første Tid af sit Ordensliv lagde sig efter at erhverve sig alle sit høie Kalds Dyder, holdedes ingenstunde, men blev endnu mere optændt, opflammet og luttrret ved en særegen Forsynets Førelse i Umgangen med en hellig Mand. Ikke længe efter Prøvetidens Ende blev Claver nemlig sendt til sin Ordens nys grundede Collegium i Mallorka, for der at lægge sig efter Philosophiens Studium. I dette Huus levede den jellige Broder Alphons Rodriguez, dengang alt en ærværdig Elding, der ved standhaftig Jver i Bommen, ved de strengeste Bødsøvelser, ved Undertrykkelse af hver Lidenstabs, men især ved Lidelser og Fristelser havde opnaaet hiint fuldkomne Samfund med Gud, i hvilket den himmelske Wiisdom aabenbarer sig for dem, som i Ydmyghed søge den, paa en vidunderlig Maade. Denne fromme Broder var saa oplyst om Herrens Veie, ja selv om Troens dybeste Hemmeligheder, at han, som det hedder i hans Levnetsbeskrivelse: „befordrede Næstens Velsærd ikke blot ved Formaning og gavnlige Raad, men ogsaa ved Skrifter, fulde af en

aldeles himmelsk Wiisdom,“ og ikke sjældent blev raadspurgt af lærde Præster.

Den unge Claver glædedes saare over, at han var bestemt til at leve i en Mands Nærhed, af hvem han kunde lære de Helliges Videnskab; og strax efter sin Ankomst til Mallorka opsøgte han den fromme Broder og omfavnede ham med den høie Kærlighedsfrygt, som Helligheden indgyder dem, der vide at skatte den. Hans Foresatte tillode ham daglig, til en bestemt Time, at samtale med den hellige Elding, og, medens Claver med bestandig større Glæde og Kærlighedsindfandt sig til disse Samtaler, frydedes Broder Alphons ikke mindre over at finde en saa reen, uroffelig og mægtig Stræben efter Fuldkommenhed hos denne Ungling. Han iagttog med Kærlise, hvad Naaden allerede havde virket i denne Sjæl og erkjendte deraf, at Gud havde udvalgt den til høie Ting. Med stor Omhu pleiede han altjaa alle Spirer til det Gode, som han fandt i sin Discipel, og meddeelte ham hvad hans lange Erfaring havde lært ham om Samfundet og Umgangen med Gud, Videnskabernes Bekæmpen og Udøvelsen af enhverformhelst guddommelig Dyd. Men da han saa, at intet Bøds- eller Andagts-Værk var saa strengt, at den unge Claver ikke paatog sig det med standhaftigt Mod og ingen den guddommelige Wiisdoms Lære saa ophøiet, at han ikke opfattede den med aaben Sjæl, da aabenbarede han ham uden Tilbageholdenhed ogsaa sine Hemmeligheder, om hvilke de Hellige ellers ikke pleie at tale. Snart i henrivende Tale udgydende sig over Guds Hellighed og den Lykke at komme i Besiddelse af Ham, snart forklarende ved hvilken Adfærd man i hver Forretning og i hver Handling kan være forenet med Ham, sørgede han ikke blot den fromme Higen, der oplydte Claver, men ledede den tillige hen til hiin sande Livets Helliggjørelse, uden hvilken hiin er ligesaa unyttigt, som den døde Tro, ja maaffee langt farligere, end denne.

(Fortsattes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom d. 14. Decbr. Vi tør haabe, i den nærmeste Fremtid at erholde her et nyt Huus for Redemptoristerne eller Liguorianerne*). Sammes Stiftelse er netop af stor Betydning for dette geistlige Samfund, og fortjener saameget mere de Troendes Deeltagelse, som de stedse see nye Bewiser paa den gode Aand, som bejler den hellige Alphons Liguori's Sonner. Hidindtil havde Ordenen i Italien udenfor Kongeriget Neapel kun faa og for det meste ikke meget betydelige Huse. Mange Forhold vanskeliggjorde det for de i det Neapolitaniske værende Liguorianer, at udvide sig udenfor dette Gebeet, og som bekendt havde alle i Dore-Italien og hiinsides Alperne liggende Huse allerede for mange Aar siden en jæregen, af Ordens-Generalen i Neapel kun i faa Henseender afhængig Forstander. Nu har Hs. Hellighed selv besluttet og definitivt fastsat, at denne Forstander med sine Raadgivere skal have sit Sæde i Rom, og derfra bestyre den hele Kongregation udenfor Kongeriget Neapel. Vi ville saaledes snart see den fortjenstfulde Pater Smetana i vor Midte, og det ovenfor omtalte Huus er bestemt for ham og hans Raadgivere. Ligeledes har den hellige Fader befalet, at en Generalforsamling eller Kapitel for denne Orden snarest muligt skal holdes her i Rom. Man tør vel haabe, at disse Forholdsregler af Kirkens Overhoved ville indvirke meget gavnligt paa dette Samfund, der desuden bestøder megen Livskraft i sig. —

Tyskland. Fra Berlin have vi modtaget følgende Privat-Efterretning angaaende den berømte fornyligt afdøde General v. Radowich's meget opbyggelige Endeligt: „Der bliver nok talt meget om den smukke og efterlignelsesværdige Maade, paa hvilken Hr. v. Radowich bar sin langvarige smertefulde Sygdom. Han led ikke alene med Taalmodighed, men endog med et glad Sind, og beskæftigede sig endnu paa Sygeleiet med de alvorligste, dybeste, navnlig exegetiske Studier; han dicterede Meget og heist Aandrigt, iblandt andet en udmærket skøn Ode, saa at man derved erindres om den gamle Erfaring, at Aandens Flamme, ved de legemlige Kræfters Hensvinden, ikke sjeldent først bliver ret levende og bluser op til en mærkværdig Ald. Generalen modtog gjentagne Gange Kirkens hh. Sakramenter for de Døende med den største Andagt; sidste Gang

*) Et Ordenssamfund af Præster, som ved Slutningen af det forrige Aarhundrede blev stiftet i Neapel af den hellige Alphons af Liguori, og hvis Hovedformaal er, at holde Missionærarbejdener for Landsbyfolk.

annammede han dem oprøist og knalende i Sengen. Liget blev d. 21. Dec., ved Feltprovst Menke, i al Stilhed bisat i Garnisonskirken og skal senere bringes til Familiebegravelsen i Erfurt; et høitideligt Følge vil ledsage Liget til Banegaarden.“

Østerrig. I Kirken „Maria Maggiore“ i Trient bleve d. 10. Dec. to Negerpiger døde af den deryværende Fyrstbiskop. Begge Pigerne, af hvilke den ene vel kunde være 8, den anden 10 Aar gammel, bleve af Beduinerne frarøvede deres Forældre i Ethiopia og solgte til en Slavehandler. Denne bragte dem til Markedet i Kairo, hvor den ædle katolske Præst Nicolo Olivieri fra Genua købte dem. Samme har nemlig gjort sig til sin Livsopgave, at friskøbe Slaveberu for de Almiser, som han indsamler i Europa og at bringe dem til Europa og her at forskaffe dem en christelig Opdragelse. Paa denne Maade har denne ene Præst allerede udrevet 156 Slavebørn af deres Skjæbne.

Frankrig. Fra Lyon meddele Vladene os et lige saa sjeldent som smukt Træk af christelig Fromhed. Det der liggende Kyvasserregiment var paa et Morgenridt tilfældigt kommet i Nærheden af Klosteret Notre Dame de Tourvillers. Strax lod Obersten stige af, begav sig med sine Officerer og Menige til Klosterporten og bad om Adgang for sig og sit Regiment for i Klosterkirken at forrette deres Andagt og at yde den i Sakramentet skjulte Gud deres Tilbedelse. Begribeligen blev han med Glæde føiet deri og en af Vaterne holdt ovenikøbet en kort og hjertelig Tale til den eiendommelige Forsamling. Ved Afstedens skal Obersten have yttret til Præsten: „Iffe sandt, det høndes Dem vel sjeldent, at saae saa paa cengang et heelt Regiment til Besøg i Kirken? Jeg har forresten alt længe ønsket, med mine gode Folk, at bewise Vorherre min Ærefrygt og Tilbedelse“.

Nordamerika. Reactionen, som, til Trods for de Italienske Flygtninges fjendtlige Bestræbelser, udtaler sig stedse tvædeligere i det protestantiske Publicum i Nordamerika til Gunst for den pavelige Nuntius, Mons. Bedini, aabenbarede sig fornylig ved en talende Kjendsgjerning. Borgermesteren i Ny-York indbød venlig denne den h. Stols Gesandt, for at besee Stadens offentlige og velgjørende Anstalter. Denne Ære viser Stadsraadet ifkun sine meest udmærkede Gæster. Den 10. Nov. om Middagen forsamledes de Indbudne, hvoriblandt de meest anseete Sognepræster, i Erkebiskoppen af Ny-York, Hughes's, Resident's. Stadens Menigheder havde stillet Bøgne til deres Gæsters Nibenyttelse; ved hver Anstalt forstørredes Toget ved Anstaltens Forvaltere, som sluttede sig til, saa at Bedini's Følge tilsidst bestod af tyve

Bogue. Den pavelige Nuntius besøgte Blinde- og Døvstumme-Anstalten og fulgte Døvelserne der med Interesse. I Døvstumme-Anstalten erholdtotte Døvstumme den Opgave, paa staaende Fod at holde Velkomstaler til den pavelige Nuntius, hvilke behagede Hr. Bedini i den Grad, at han udbad sig en Afskrift af Talerne, for at kunne fremlægge den for den h. Fader. — Derefter besøgte Hr. Bedini Verne Randall, Ward og Blackwell, som ligge tre franske Mile fra Ny-York. Paa disse Der ere alle Høspitalerne for de forskjellige Sygdomme, Vaisenhuuse, Tilflugtssteder for ankomne Indvandrere, Hospitaller for Eldinge, Asyl for Smaa børn, Forbedringshuuse for unge Forbrødere og andre velgjørende Anstalter, som koste Staden mange Penges. Omendkjendt disse Anstalter stifte meget Godt, saa kunde dog, efter Omstændighederne, gjøres endel Mere. I de amerikanske Tidender fores naaladelig Klager over Understab i Hospitalerne og over strafværdig Efterladenhed fra Betjentenes Side, til hvis Omjörg og Forpleining de Syge ere overladte. Snart bliver den Mad, som er bestemt for de nys Helbrejede, fortæret af Sygeopvarterne, snart blive smaa Børn hele Matten igjennem lade ene af deres Oppasserinder; og fattigraadet, bekiend under Navn af „de ti Gouverneurer,“ anvender dog den meest fortjenstlige Arvaagenhed, for at holde Betjentene til en tro Opsyldelse af deres Pligter. — Paa Den Randall befinde sig flere Hundreder af Forældreløse, hvis Forældre enten ere døde paa Overreisen eller strax efter deres Landgang. De fleste af disse Børn ere fra Irland og fødte Katholiker. Erkebiskoppen af Ny-York har ligeledes oprettet et Vaisenhuus, som kan optage flere Hundreder af Børn; han har ogsaa stiftet Hospitaller og Asyl. Men uagtet alle hans roesværdige Anstregelser straffe hans Hjælpe midler ikke til, for at sørge for alle de fattige, som komme over fra det fattige, ud sugede Irland. — Det er at haabe, at Mons. Bedinis Besøg i Forening med Mons. Hughes, Erkebiskopen, vil fremkalde gunstige og lykkelige Resultater. Begge Prælater forestillede for de ti Gouverneurer og Commissariussen for Indvandrerne den katholske Præst, til hvem Sjælsjörgen for Katholikerne paa de nævnte Der er overdraget, og anbefalede ham til deres Beskyttelse. — Derefter gik de igjennem Sygesituerne, og Hr. Bedini talte nogle velvillige Ord til enhver af Sygevogterne, isærdeleshed til dem, som han vidste, vare meest fjendtligsindede imod Katholikerne; de følte sig derved imigrede og bleve forsonligere stemte ved denne Udmærkelse. — Paa Den Ward havde Commissairerne foranstaltet et pragtfuldt Gæstebud paa 50 Couverts, ved hvilket der efter Amerikanernes Sædvane ikke manglede paa Staal

og Taler. Den pavelige Nuntius tog flere Gange Ordet, hans Taler bleve almindeligt beundrede. Især vandt det Alles lydeligste Bisald, da han, i sin Taksigelse for at man havde udbragt hans Staal, til Slutningen sigde: „Da De Alle, mine ærede Herrer, kalde Gæden for den h. Fader, ville vi haabe, at han en Dag kan kalde Dem Alle for sine Børn.“ —

Af de mange Begivenheder, som omtales i en Beretning om den pavelige Nuntius' Rundreise, og som vidner om hans Indsyldelse i hine Egne, fortjener navnlig at fremhæves een, som tildrog sig i Raughanaveya, en Colonie af omvendte Bilde. Allerede i en lang Tid vare de i Strid med deres Sognepræst, en fortræffelig Geistlig, som allerede havde tilbragt 31 Aar i sin udmærkede apostolske Virksomhed iblandt dem. Alt var bleven forsøgt, for atter at tilveiebringe Udsoning og Forlig. Men hvad Andre ikke kunde bringe istand, bevirkede den pavelige Nuntius' Nærværelse i bemeldte Colonie. Den Modtagelse og de orizginale, i Sandhed riendommelige Fester, som de Bilde foranstaltede til Gæde for Nuntiusen, ville vi lade uberørte. Vi ville blot meddele et Brudstykke af en Tale, i hvilken hine gode Bilde lagde deres Anger for Dagen, og lovede Bedring. „O Fader,“ sagde de, „Dine Ord have gjort et dybt Indtryk paa vort Hjerte: vi ville aldrig forglemme dem, fordi Du kommer fra den store Fader, hvem vi Alle skyldes Kjærlighed og Grefrygt. Vi have fast besluttet at følge Dit Raad; vi vil ikke derom. Du har formanet os til Kjærlighed og Enighed med vore Hyrder; og vi ville i Fremtiden naere disse Folelser. Du vil vare istand til at bringe denne glædelige Efterretning til den store Fader, som vi Alle, omendkjendt langt borte, ære som Børn. Du vil derved kunne troste hans faderlige Hjerte, og vi ville blive vort Ord troe. Du kalder os tilbage paa den gode Bei, i hans Navn, som er Fader for os Alle. Vi ville aldrig forglemme denne skjonne Dag og Dine Ord!“ —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 22. Januar. — 3. Søndag efter de hellige tre Kongers Dag. — Dagens Epistel: Rom. 12, 6—16. — Evangel.: Matth. 8, 1—13. — Gudstjeneste: Rom. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimeesse med Prædiken paa Danst. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tybst.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

I. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 5.

Søndagen den 29de Januar.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler S. M. Blankensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Rk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

I. Den græske Kirke.

(Fortsat.)

Anden Artikel.

Bestræbelser for Gjenforening.

De romerske Paver, den kirkelige Enigheds Bevogtere og Beskyttere, have gjerne grebet enhver Leilighed, som tilbød noget Haab for den græske Kirkes Gjenforening. De stridige Punkter, i hvilke Grækerne søgte Grunden til Adskillelsen, bleve saa grundigt og altsidigt behandlede i offentlige Disputationer, i Skrifter og paa Kirkeforsamlinger, at Grækerne, naar de blot havde haft god Villie, ubetinget maatte være vendte tilbage til den kirkelige Enighed. — Allerede Pave Urban II. gjorde paa Synoden i Bari i Aaret 1098 et Forsøg paa at gjenforene de i Nedertalien boende Grækere med den romerske Kirke. Først disputerede han selv med dem om det kirkelige Dogma angaaende den Helligaands Udgaan, og kaldte ogsaa Erkebiskoppen af Canterbury, den h. Anselmus, der var fordreven fra England, til Hjælp. Den h. Anselm beviste Rigtigheden af den romerske Kirkes Lære om den Helligaands Udgaan fra Faderen og fra Sønnen med en saadan Klarhed, at de latinske Præster tiltraabte ham det lydeligste Bifald, og Græ-

kerne gik bort med dyb Sorg og Bekymring i Sindet. Men denne Synode blev dog uden Følge for den attraaede Gjenforening. — I det tolvte Aarhundrede bleve Bestræbelserne for Gjenforeningen imellem Rom og Constantinopel fortsatte baade mundtligt og skriftligt. Erkebiskoppen af Mailand, Petrus Chrysolanos, blev af Pave Paschalis II. sendt til Constantinopel; han holdt en fortræffelig Tale for Keiseren Alexius Comnenus, over den Helligaands Udgaan; ogsaa den lærde Biskop Anselmus af Havelberg drøftede i Constantinopel flere Gange disse Stridsspørgsmaal med Grækerne. Alle Forsøg, alle Anstrengelser og de grundigste Beviisførelser strandede paa Grækernes Haardnakthed.

Forholdene i det 13de Aarhundrede syntes at være meget gunstige for Foreningen. En Hær af Korsfarerne havde, istedetfor at frelse Palæstina, erobret Constantinopel i Aaret 1204, og der stiftet det latinske Keiserdomme. Grek Balduin af Flandern blev ophoiet paa Keiserthronen, og Thomas Morfini, en Vene-tianer, valgt til Patriark af Constantinopel. Ogsaa i de erobrede Provindser, i Antiochien og Jerusalem, havde Korsfarerne indsat latinske Patriarker; desforuden opløstede nu de lærde Theologer iblandt Grækerne, f. Ex. Nicetos, Erkebisp af Thessalonien, Munkene Nicepho-

rus Blemmida og Johannes Beccus, Archivar for Kirken i Constantinopel, paa det Bestemteste deres Stemme for Gjenforeningen. Men Besættelsen af Hovedstadens Kirker med latinske Præster, de Voldsgjerninger, som man havde begaaet ved Constantinopels Erobring, den Træng, som Latinerne anvendte for at opnaae Gjenforeningen, ligesom Troløshed og blind Fanatisme paa Grækernes Side, lode det ikke komme til en sand Forsoning og Forening. — Men da det latinske Keiserdømme faldt og Korsfarerne tabte den ene By efter den anden i Asien, vendte de græske Patriarker tilbage til deres Provindsler og hangte nu med større Haardnækkhed end nogenjinde, ved Skismaet. Grækernes Had og Forbittelse mod Latinerne var saa stor, at ingen græsk Præst læste Messe paa et Altar, som en latinsk havde brugt, uden først at have afvasket samme.

Det lod til som om de af Pave Gregor X. for Gjenforeningen anvendte Bestræbelser skulde krones med et bedre Udfald. Denne Pave indkaldte i Maret 1274 et almindeligt Concil til Lyon i Frankrig, i hvilket ogsaa Grækerne toge Deel. Rigtigheden af den katholske Lære og den romerske Kirkes Primat eller Forrang fremfor alle andre Kirker bleve her atter høitideligen anerkjendte; Keiserens og Geistlighedens Gesandter overleverede en Troesbekjendelse, saaledes som tilforn Pave Clemens IV. havde foreskrevet det; de affvore formeligt Skismaet. Da Grækerne anerkjendte den katholske Kirkes Lære om den Helligaands Udgaalen som sand og rigtig, blev det dem dog tilladt, ogsaa fremtidig at bruge deres Symbolum i samme Form som hidtil, samt ogsaa at bibeholde alle deres særegne rituelle og kirkelige Skikke og Ceremonier, der ikke vare modstridende den h. Skrift, de almindelige Conciliers Anordninger, og Fædrenes Lære. Ogsaa Patriarken af Antiochien, Theodosius, havde tiltraadt Foreningen, og Patriarken af Alexandrien gjorde ingen Indvending. — Denne lykkelige Gjenforening med Moderkirken vakte stor Glæde paa begge Sider, og Keiseren Michael Palæologus undlod i Begyndelsen ikke at iværksætte den fuldstændig i sit Rige. Foreningens ivrige Forkæmper, Beccus, blev befordret til Patriark af Con-

stantinopel, og den misfornøiede Patriark Joseph blev affat. Men alle de Grækere, som ikke vilde tiltræde Foreningen, havde fundet en Anfører i den affatte Patriark Joseph; de sluttede sig fast sammen og dannede et Modparti. Endskjøndt Striden blev heftigere med hver Dag, holdt Enighedens Baand dog saalænge som Keiseren Michael levede. Foreningen varede kun i otte Aar; thi efter Michaels Død ophævede hans Søn og Efterfølger Andronikus i Maret 1282 enhver Forbindelse med Rom, og affatte endog Patriarken Beccus fra hans Embede. Endnu ivrigere end Faderen havde virket for Foreningen, søgte Sønnen Andronikus at befordre Adskillelsen. — Den unge Keiser gif saa vidt i sit Had imod den romerske Kirke, at han, paa Grund af den iværksatte Gjenforening, nægtede sin egen Fader en hæderlig Begravelse, og af Geistligheden fordrede en Bod for deres Underskrifter. Den paalagte Bod bestod deri, at de atter maatte sætte Kirkerne i den Stand, i hvilken de vare før Foreningen, og at forordne, at der ikke skulde bedes for hans Fader, fordi denne var død som Kætter og altsaa ufeilbarligt fordømt. Kirkerne bleve lukkede, og paany indviiede, som vare de blevne vanhelligede; alle de Biskopper, som havde underskrevet Foreningen, bleve, endskjøndt de knælende bade om Naade, affatte fra deres Embeder, skammelig mishandlede og udstødte af Kirken. Alle Foresillinger og Trusler fra Pavernes Side bleve frugtesløse. Den rasende Keiser kjendte hverken Maal eller Grændse; han gjorde alle mulige Anstrengelser for at gjøre Adskillelsen almindelig og befæste samme. — Efter en ulykkelig Regjering, blev Keiseren i Maret 1328 dethroniseret af sin egen Søn Andronikus den Yngre.

En særdeles Grund, hvorfor de ofte gjentagne Foreningsforsøg strandede, og den neppe tilveiebragte Enighed adspittedes, laa deri, at de græske Keisere allerede dengang beherskede Kirken med næsten uindskrænket Magt; og disse søgte da Gjenforeningen ikke saameget, fordi de attraaede Sandheden, men for det meste bleve de blot foranledigede dertil ved Tidsforholdene, ved reent verdslige og politiske Hensyn, nemlig: for at søge Beskyttelse for deres Besiddelser i Occidenten isærdeleshed hos Pa-

verne. — Saaledes faae ogsaa nu de græske Keisere sig tvungne til at søge Hjælp i Occidenten imod Tyrkernes seierlige Raaben. Men denne Hjælp kunde de kun vente, naar de forsonede sig med Paven og vendte tilbage til Lydigheden imod Kirken. Derfor traadte Keiseren Andronikus den Ungre i Aarene 1334 og 1339 i Underhandling med Baverne Johann XXII. og Benedikt XII.; saaledes ogsaa de senere Keisere med de følgende Baver. Men fordi Baverne i den Tid, de opholdt sig i Avignon, selv vare afmægtige, og selgeligen ikke kunde yde Hjælp, medens Occidentens verdslige Fyrster ikke vilde hjælpe, bleve alle Forsøg frugtesløse, og det 14de Aarhundrede henrandt uden at Adskillelsen blev ophævet.

I det 15de Aarhundrede var det Pave Eugen IV. og Keiser Johann VI., Palæologus, som med Alvor antog sig Foreningens Sag. Pave Eugen IV. havde indbudt Grækerne til en Kirkeforsamling i Ferrara i Italien. Hvor inderligt Paven onskede Forsoningen, sees deraf, at han selv bar alle de meget betydelige Omkostninger ved den græske Keisers og de øvrige Grækernes Rejse til og Ophold i Ferrara; han maatte endog pantsætte en Deel af det pavelige Pontifikalsmykke til Verelærere for at bestride Omkostningerne. Ogsaa alle de øvrige derved opstaaende Fortrædeligheder bar han med apostolisk Taalmod og Fasthed. Keiseren og hans Broder, mange Biskopper og Embedsmænd, henved 700 Grækere og Orientaler, vare komne til Synoden i Ferrara; Patriarken af Constantinopel kom i egen Person, de tre andre Patriarker havde sendt deres Stedfortrædere.

I de første Dage i Marts 1438 ankom Grækerne til Ferrara. Pave Eugen var allerede indtruffen, og modtog, idet han reiste sig fra sin Throne, Patriarken med hjertelig Omfavnelse og Fredens Kys. — Man begyndte med at omtale de Punkter, i hvilke begge Kirkerne vare uenige, nemlig over den Helligaands Udgaen, og Latinerne's Til sætning i Symbolum „filioque“ (d. v. s. og fra Sønnen — den Helligaand, som udgaar fra Faderen og fra Sønnen —); over Sjæle's Tilstand umiddelbart efter Døden før Dommedagen; over Brugen af syret og usyret Brod ved Nadverens h. Offer, og endeligt over Pavens Primat

eller Forrang. — Efter Conciliets høitidelige Aabning den 8. April 1438, blev en grundig og alsidig Undersøgelse over alle Adskillelsespunkterne fortsat. — Imidlertid maatte Paven foreslaae at forlægge Conciliet fra Ferrara til Florents, tildeels fordi Pesten viste sig i Ferrara, men ogsaa fordi Florentinerne havde lovet betydelige Forstud af Penge, ifald Conciliet blev forshyttet til deres By. — Kun med Møie opnaaede man Grækernes Samtykke; de vare hellere strax dragne hjem, dersom de blot havde havt Rejsepenge og Keiserens Tilsættelse. — I Februar 1439 blev da Conciliet virkelig forlagt til Florents. — Som Gjenforeningens Hovedmodstander viste sig iblandt Grækerne Marcus Eugenius, Erkebiskop af Ephesus; hvorimod Bessarion, Erkebiskop af Nicæa holdt en lang og fortræffelig Tale, hvori han af græske og latinske Kirkefædre beviste Sandheden af den katholske Lære om den Helligaand, saaledes som Latinerne lære den, og paa det Indstændigste opfordrede til ikke at lade denne af Gud til Gjenforeningen tilbudte Leilighed gaac ubenyttet forbi. Han gjorde ogsaa de øvrige Grækere fuldstændigt bekendte med den romerske Kirkes Lære om den Helligaand; Flere opnaaede en fuldkommen Overbeviisning og havde endog Mod til at erklære Keiseren, at de endog imod hans Villie vilde forene sig med den latinske Kirke. Efterat saaledes endeligt i 16 Møder i Ferrara og 9 Møder i Florents alle Stridsspørgsmaalene vare udtømte, erklærede Patriarken Joseph af Constantinopel sig for Foreningen; kort derpaa døde han udsonet med Kirken. Alle øvrige Grækere fulgte hans Exempel, alene med Undtagelse af Marcus Eugenius. De oversendte Paven følgende Erklæring: „Vi ere ganske overensstemmende med Eder, at den af Eder gjorte Til sætning i Symbolum „filioque“ (og fra Sønnen) er tagen af den hellige Skrift; vi billige den og forene os med Eder, idet vi ogsaa siige og troe, at den Helligaand udgaar fra Faderen og fra Sønnen, som fra Et Princip og Een Aarsag.“

Imod den ophøiede Hemmelighed om den allerhelligste Treenhed havde allerede i de første Aarhundreder forskjellige Branglærere reist sig. Nogle benægtede de tre Personer i Guddommen og vilde kun, opblæste af Forstands-

hoymod, lade en almindelig Guddomsidee gjælde; saaledes forkastede de altsaa den hellige Lære, at Gud Sonnen har lidt for os.

Arianerne nægtede Sønnens Guddommelighed, de holdt Ham for et meget be-
naadet Væsen, men nægtede at Han er af
samme Væsen med Faderen. Macedoni-
anerne nægtede ogsaa den Helligaands Gu-
ddommelighed, og derfor blev i Aaret 381
paa Kirkeforsamlingen i Constantinopel den
Troeslære hvidteligt udtalt: „En Gud; i
Ham tre Personer, Faderen, — og De, som
udgaae fra ham, — Sonnen og den Hellig-
aand;“ — endvidere blev der endnu udtryffeligt
den Tilfætning stadfæstet: „Jeg troer paa den
Helligaand, Herren og Levendegjørereren, som
udgaaer fra Faderen, bliver tilbedt og forber-
liget med Faderen og Sonnen, og har talt ved
Propheterne.“ — Med disse Ord i Troesbekjen-
delsen var Macedonianernes daværende Brang-
lære imod den Helligaands Guddommelig-
hed fuldkommen nok forkastet. Men fordi
Macedonianerne kun lærte, at den Helligaand
var en Skabning af Sonnen, og derfor ei
af lige Guddommelighed med Faderen,
saa blev den Læresætning udtryffeligt fremhævet,
„at Sonnen og den Helligaand udgaae
fra Faderen;“ at den Helligaand ogsaa ud-
gaaer fra Sonnen blev ikke udtryffeligen
lært og udtalt, fordi de daværende Forhold
gjorde en Udtalelse derom ikke nødvendig,
men det blev imidlertid ikke heller benægtet.
— Men da senere Monotheliterne i deres
Branglære nægtede, at den Helligaand ogsaa
udgaaer fra Sonnen, blev, for at afværge
denne Branglære, denne Tilfætning gjort i
Troesbekjendelsen: „som udgaaer fra Faderen
og fra Sonnen“ (hiloque). — Denne Til-
fætning var nu, som vi allerede hørte i den
første Artikel, Grunden hvorfor Grækerne be-
skyldte den romerske Kirke for Branglære og
Vildfarelse. Men ved de Ord, som den la-
tinske Kirke bruger, bleve klarere saavel den lige
Guddommelighed af alle tre Personer, som ogsaa
Personernes indbyrdes Forskjellighed udtalte.
— Paven kunde paa Forsamlingen i Florents
bevise Grækerne, at den græske Kirkes største,
meest lærde og helligste Biskopper i Fortiden
havde troet og udtalt aldeles samme Lære i
deres Skrifter; derfor bekjendte ogsaa Alle,

som havde god Villie, sig til denne Lære, og
overfendte Paven den ovenfor angivne Erklæ-
ring. —

Efter Hovedgjenstandens Afgjørelse fore-
nede man sig snart om de andre Adskillel-
sespunkter. Med Hensyn til disse blev fastsat:
1) Den hellige Nadvere kan helligeholdes
baade med syret og usyret Brød, og enhver
Kirke skal blive ved sin Stik; 2) Sjælene
af de virkelige Bodfærdige, som i deres Liv
ikke have gjort tilstraffelig Bod for de be-
gaaede Synder, komme til et Renselsessted,
hvor der kan hjælpes dem ved de Levendes
Forbønner og gode Gjerninger; de Rene derimod
opnaae strax efter Døden Guds Bestuelse, dog
gives der ogsaa forskellige Grader i deres
Salighed; endelig De, som doe i en Dødsynd
eller en Arvesynd, komme strax til Helvede,
men maae dog ogsaa lide forskellige Straffe;
3) den romerske Ppentepræst har Forraagen
i hele Kirken, han er Apostelsyrsten Petri
Efterfølger, Christi fænde Stattholder, hele
Kirkens Hoved, alle Christnes Lærer og Fader,
og har af Kristus modtaget Magt, paa Hans
Begue, at lede og regjere hele Kirken i Over-
eensstemmelse med de vedtagne Kirkesætninger;
de orientalske Patriarkers Privilegier og Rettig-
heder forblive ukrænkede. Patriarken af Rom
har den første, Patriarken af Constantinopel
den anden, Patriarken af Alexandria den
tredie, Patriarken af Antiochia den fjerde og
Patriarken af Jerusalem den femte Rang. —
Foreningsacten blev udtædt og den 6. Juli
1439 underskrevet af alle Conciliets Med-
lemmer, med Undtagelse af Marcus Cu-
genius.

Pave Eugen IV.'s Glæde over Gjen-
foreningen var ubeftrikelig. „Glæd dig,
Himmel, og jubl, o Jord,“ saaledes tilraabte
han hele Christenheden, „Skillevæggen, som
hidtil har adskilt den græske fra den latinske
Moderkirke, er falden. Kristus har forenet
begge med Kjærlighedens og Fredens fasteste
Baannd; efter den sorgelige, mangeaarige Ad-
skillelsens Nat, lyser atter den med Længsel
attraaede Enigheds milde Glands. Vor Moder,
den hellige Kirke, bør glæde sig over denne
tilveiebragte Enighed iblandt sine hidtil strid-
dende Børn, hun, som engang under Adskillel-
sen græd bittere Taarer, takke nu Gud, vor

Herre, med ubegrændset Glæde. Alle Troende paa Jorden kunne nu ønske deres Moder, den hellige katholske Kirke, til Lykke —

Men Pave Eugens Glæde skulde ikke være af lang Varighed. Den gjenstridige Marcus Eugenius opbød Alt for at forhindre Foreningens Fuldbyrkelse. Folket og Munkene bleve ophidsede, Keiseren blev paa sin Tilbagereise modtagen med den største Mis- tillid, og Forsoningens Haand tilbageskødt med Hovmod og Trods.

Snart derefter traf det guddommelige Tugtens Riis Constantinopel og hele den græske Kirke. Tyrkernes vilde Skarer drog frem for Constantinopel; Staden faldt den 29. Mai 1453 i Tyrkernes Hænder. Havde den græske Kirkes Patriarker og Præster hidtil med Haardnakkehed vægret sig ved at være lydige Sønner af Christenhedens kjerlige Fader, den romerske Biskop, saa bleve de nu den tyrkiske Sultans Trælle og Slaver. Kun for Skinnets Skyld kunde Synoden endnu selv vælge Patriarken, thi i Virkeligheden udnævnte den tyrkiske Sulten den til Patriark, af hvem han havde faaet de fleste Penge! Da Patriarken Joasaph I. havde styrket sig i Båndet af Sorg, bleve 1000 Dukater tilbudte Sultanen, dersom han vilde gjøre Sympati til Patriark. Fra den Tid hidrører det simonistiske Salg af geistlige Embeder og Bestikkeligheden i den græske Kirke. Patriarkerne søgte paa alle Maader at ud- presse Penge af deres Lydbiskopper, og disse atter af Præsterne; saaledes tynger et ubestrideligt Tryk og skammeligt Nag paa hele den græske Kirke. — Alt høiere kirkeeligt Liv er uddødt, ingen Helgene, ingen Martyrere og Ordensstiftere ere siden op- staaede iblandt dem for at vække og opflamme et nyt Liv. — Kun sjeldent møder man i den græske Kirke en alvorlig, videnstabelig Bestræbelse; — i denne græske Kirke, som i de første Aarhund- dreder har været saa rig paa Helgene og Lærde; man tænke paa en Chrysoström, en Basilus, en Gregorius af Nazians, af Nissa o. s. v.! — Saaledes henvisner og uddøer Grenen, naar den er skilt fra Træets Stamme og fra denne ikke mere modtager Livsens Kraft og Saft! —

Den Helligaand, om hvis hellige Væsen de ikke have og lære den fulde Sand- hed, er vegen bort fra deres Kirke, og saa-

ledes er Alt hos dem for det meste kun en udbortes tom Form uden Liv og uden Kraft! —

(Fortsattes.)

Den salige Pater Claver, Neger-slavernes Apostel.

2.

P. Clavers Ungdom.

Claver noiedes ikke med blot at høre den h. Alphons' Lærdomme, i hvem Guds Forsyn havde givet hans Sjæl en Fader; men, naar han og hans Meddisciple pleiede at optegne hvad de hørte i Philosophiens Skole, saa troede han, med idet mindste ligesaa stor Omhu, at maatte opbevare, hvad han erfarede i Hellighedens Skole. Det Skrift, i hvilket han havde samlet Broder Alphons' Lærdomme, blev for ham en Kilde, af hvilken han i sit hele Liv ofte Lys og Styrke, og en Skat, fra hvilken han kun i Døden skilte sig. Men hvor ofte opflammedes ikke den fromme Ungling i hellig Fryd over at see i den Olding, der sad ligeover- for ham, hiin Hellighed, efter hvilken hans Sjæl hagede, og den Rigdom paa himmelske Goder, som dens Besiddelse yder, ligesom i et levende Billede. Dette Indtryk, som den personlige Kærvelse af en gudbesjalet Mand gjorde paa ham, var den største Belgjerning, som Forsynet lod ham tilskyde ved Broder Alphons. Indtil hans sildigste Alderdom var Grundringen om ham tilstrækkelig til at fornye ham i Aanden.

Imidlertid havde det behaget Gud at be- lære Broder Alphons, der uophørlig bad for sin Discipel, paa en overordentlig Maade om dennes høie Kald. I et af de Syner, ved hvilke den fromme Olding ofte borttryffedes fra denne Verden, viste Gud ham den him- melske Hertighed, hvilken Claver, ved at omvønde hele Skarer af Indianere vilde

opraae. Alphons taledede aldrig om dette Syn til den unge Ordensmand, paa hvem han nu ikke blot saae med større Glæde, men ogsaa med dybere Vrefrygt; men han benyttede det for med større Iver at forberede ham til det store Værk, til hvilket Gud havde udvalgt ham. De hedenske Folkeslag, der smagtede i Dødens Skygge, og den høie Fortjeneste hos dem, der bragte dem Troens Lys, udgjorde fra nu af en af de sædvanlige Gjenstande for hans Samtaler med Slaver; og Oldingens gribende Ord bragte hos Slaver det Dufte, som han allerede i nogen Tid havde næret i sit Indre, til Modenhed. Slaver udbad sig af sine Foresatte, at blive sendt til Missionerne i Vestindien. Hans Ungdom og hans store Talenter for Videnskaberne, ved hvilke han syntes at kunne blive nyttigere i Europa, stode i Veien for hans Begjæring. Men Slaver gjentog i tre Aar sin Begjæring saa standhaftig og indtrængende, at hans Foresatte frygtede for, ved en længere Modstand at handle imod Guds Villie. Med ubestrikelig Glæde besteg Slaver det Skib, som skulde bringe ham til den længselsfuldt attraaede Mission. — Han havde endnu ikke fuldendt de theologiske Studier; og inden han atter kunde begynde dem i America tilbød han sig at forrette en Lægbroders Tjenester, hvilke der netop manglede meget. I to Aar var han i Collegiet „af den hellige Tro“ (Santa-Sé-de-Bogota) Portner, Sakristan og Sygevogter; da først fortsatte han de theologiske Studier og blev i Aaret 1616 i Carthagena indviet til Præst. —

3.

Alphons af Sandoval.

Carthagena, hvor Slaver tilbragte største Delen af sit Liv, havde allerede været Stuepladsen for en anden Missionærs ægte apostoliske Virksomhed. Alphons af Sandoval, udprungen af en høi adelig fransk Familie, som havde nedfat sig i Lima, gav i sin tidligste Ungdom Afkald paa Verdens Glæder og Forhaabninger, for i Jesuiterordenen aldeles at indvie sig til Herrens Tjeneste. Saa snart

han havde modtaget den hellige Præsteindvielse, begyndte han med lige saa megen Udholdenhed som sjelden Selvfornægtelse at udøve hele Sjælsorgen især blandt Neger-slaverne. Den Kjærlighed til disse Ulykkelige, som Gud havde indgybt ham, bevægede ham til at bede sine Foresatte om at blive sendt til Carthagena. Han tilbagelagde den lange møjsommelige og farefulde Reise tilføds: Breviaret (d. e. Formularbogen af de katholske Præsters daglige Bønner) og den Korsfæstede Billede var Alt, hvad han førte med sig. Ankommen til Carthagena fandt han der kun tre Præster af sin Orden, som midt i denne rige Stad levede i saa stor Armod, at de maatte gaae fra Dør til Dør og samle Almisser, med hvilke de fristede deres Liv. I tre Aar underkastede Sandoval sig denne ydmyge Tjeneste og glædede sig over i denne at blive deelagtig i de Fattiges Lød, som han saa inderligt elskede. I Huset forrettede han med største Kjærlighed og Iver de Forretninger, der ellers overdrages Lægbrødrene. Men da disse endelig vare ankomne, hengav han sig udelukkende til Udøvelsen af Sjælsorgen, hvilken han hidindtil kun havde kunnet offere liden Tid. Han opsogte Negrene i Carthagena og Omegnen, underviste, trostede og formanede dem med utrættelig Taalmodighed. Men han overtydede sig snart om, at alle hans Bestræbelser maatte være forgjæves, naar det ikke lykkedes ham grundigt at undervise Negrene i Religionen og at lede dem til en sandfærdigt kristelig Vandel strax efter deres Ankomst til Carthagena og inden de bleve adspredte omkring i Egnen. Til Trods for Loven nemlig, ved hvilken Kongen af Spanien havde befalet, ikke at overgive Slaverne til deres Herrer, forinden de vare behørigt underviste og døbt, bleve i Carthagena en stor Deel af dem dog bortsendte uden tilstrækkelig Underviisning og ikke saa endog uden Daa. Til Sagttagelsen af en sliq Lov strakte nemlig hverken Kongens Anseelse eller hans Embedsmænds Trostøb og Magt, men dertil udkrævedes fremfor alt Mand med udholdende Mod, høimodig Selvfornægtelse, og om og opfindsom Kjærlighed. Sine arme Negre medbragte nemlig ikke blot raae Barbarers Sæder, men ogsaa Mistro og Had mod Europæerne, af hvilke de paa deres lange Overfart for det meste havde nydt en slet, ikke

ffældent ganske umenneskelig Behandling. De vare desuden som paa Sjælen med Laster, saaledes meget ofte paa Legemet behæftede med de væmmeligste Sygdomme. Dertil kom endnu den største Vanskelighed ved at gjøre sig forstaaelig for dem. Nogle af Negrenes Sprog var det umuligt for Missionæren at lære; i Kongeriget Guinea alene var der henved tredive Mundarter i Brug, og disse vare indbyrdes saa forskjellige, at Negrene selv kun med Nød og Næppe forstode hverandre, naar de ikke vare fra samme Provinds. Den uden Sammenligning større Deel maatte derfor undervises ved Hjælp af Tolke.

Men alle disse Hindringer kunde hverken rokke det Nød, som Sandoval ofte af sin Fortrøstning til Jesu Christi Magt, eller trætte den Taalmodighed, til hvilken den Korsfæstede Mønster formanede ham. Hvorledes det lykkedes ham at faae Bugt med disse Hindringer og en lang Tid at øve det vanskelige Apostolat blandt Negrene i Carthagena med de heldigste Virkninger, skulle vi faae at see af den salige Slavers Levnet, om hvilket udførligere Beretninger ere ogsaa levnede. Slaver blev i Aaret 1616, kort efter at han havde modtaget Præstevdiets, givet ham til Medhjælper og ansaae i sit hele Liv Pater Sandoval som sin Lærer og Fører i Alt, hvad han foretog sig til Negrenes Bedste. Sandoval derimod fandt i Slaver en Discipel og Efterfølger, hvem han allerede efter et Aars Forløb troede at kunne overlade Omsorgen for de nyankomne Slaver. Han begyndte derfor nu atter sin Mission i det Indre af Landet, opsogte sine elskede Negre i alle enkelte Plantager og Bjergrværter og vedligeholdte med største Kjærlighed det, som han havde grundlagt i deres Sjæl ved den første Underviisning i Carthagena.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom, 26. Dec. Herrens Fødselsfest er bleven høitideligholdt paa sædvanlig Maade. Om Aftenen før den høie Fest holdt den h. Fader den høitidelige Pontifikalmesse i Kirken Santa Maria Maggiore fra Kl. 8^{1/2} til 10^{1/2}, og paa Juledagen selv feirede Hs. Hellighed Hoimesen i St. Pederskirken om Formiddagen Kl. 10. Samtlige Kirkens Dignitarier og en utallig Mennekkemasse bivaanede Høitideligheden. Kirken S. Maria Maggiore var festligt oplyst. Begge de nye udnævnte Kardinaler, Brunelli og Pecci, fungerede for første Gang offentlig. — H. K. H. Prinds Friedrich Wilhelm af Preussen var nærværende med sit Følge, saavel Juleaften som paa Juledagen ved den af den h. Fader feirede Hoimesse; hvilket rigtignok danner en paafaldende Contrast til en katholsk Forstes Opførelse, da denne i Begyndelsen af dette Aar var her og ikke bivaanede en eneste Høitidelighed! (Ogsaa iblandt katholske Tyrker og Konger gives der desværre Navn katholiker!) — Efter hvad Berl. Boss. Zeit. meddeler, viser Paven den unge preussiske Prinds stor Dymærksomhed. Daglig møder en af Pavens Kammerherrer, sædvanlig den tvdske Tyrst Hohenlohe, hos ham, for at erfare hans mulige Duffer. Næppe var Prindsen paa Juledagen vendt tilbage til sin Bolig, før han af Hs. Hellighed blev overrasket med en venstabelig Foræring, idet denne sendte ham en Mangde af de skønneste Frugter og Blomster fra Vaticanets Have.

Tyskland. Hs. K. H. Prindsesse Karl af Preussen har i disse Dage givet det i Altweller i Preussen bestaaende Ursulinerkloster et nyt Beviis paa sin Bevaaagenhed. Høisamme bearede forrige Sommer Klosteret og dets Opdragelsesanstalter med sit Besøg, besaae Alt nøiagtigen og udtrykte sin fuldkomne Tilfredshed dermed, naaget ingen Forberedelser vare bleve truffet til Hendes Modtagelse, fordi det høie Besøg var uventet. Nu har Høisamme i disse Dage oversendt Klosteret et meget smukt Oliemaleri efter den berømte italienske Maler Guido Reni, hvilket forestiller Kristus med Tornekronen. Denne værdifulde Foræring var forud anmeldt i en kort, yderst naadig Skrivelse til den ærverdige Forstanderinde, hvori Hs. K. H. behagede at udtale sine inderlige Duffer for Anstaltens fremtidige Lykke.

Sire Damer af Ordenen til „den gode Hyrde“), fra Moderhuser i Angers i det vestlige Frankrig, påsejrede den 7. Jan. Frankfurt, for at begive sig til Wien, hvor Ordenen, paa den Keis. Regjerings specielle Begjering, har anlagt et nyt Huus til aandelig og legemlig Pleie for omtrent 150 qvindelige Forsbrydere, som skulle føres tilbage til et jævligt Liv og saaledes gjengives det menneskelige og christelige Samfund.

Østerrig. Paa St. Stephansdagen fejrede den katolske Svendeforening i Wien sin statutmæssige Foreningsfest om Formiddagen med en høitidelig hellig Messe, under hvilken Foreningens Forstandere og Medlemmer i Fælledsskab modtog den h. Communion og hørte den derpaa følgende Prædiken. Om Aftenen var foranstaltet en Juletræsfest, som var meget talrigt besøgt af Gæster; og ved den høiarværdige Fyrstbiskops Nærværelse erholdt den en endnu højere Betoning. Efterat Hs. Fyrstbiskoppelige Excellence var af Foreningens Forstandere bleven ført ind i Forsamlingsstuen, holdt Svendene, 800 i Tallet, fra de tilstedende Kærværelser, under Afspjengelse af en Hørdejang, deres festlige Indtog i Salen, som efter katolsk Julefest var prydet med Krybbe og Juletræ. Hs. Excellence tog af Juletræets Betydning Foranledning til at rette nogle faderlige og opmuntrende Ord til Svendene som Medlemmer af christelige Laug og af Svendeforeningen, og meddeelte dem derpaa den af Foreningens Dagsfest arefrygtfuldt ubehede Biskoppelige Velsignelse. Dybt grebne af deres Overhyrdes julefestrige Ord, vare da Svendene ikke mindre glade, da der gaves dem Tilladelse til, i den høiarværdige Erkebiskops Nærværelse, at foretage Lodtrækningen af de fordelmeste af dem selv for hverandre forfærdigede og til Juletræet skjenede Gevinster.

Frankrig. Paris, den 1. Januar. I Kirkerne St. Etienne du Mont og St. Génévieve har man i disse Dage truffet storartede Forberedelser til Høitideligholdelsen af den hellige Genoveva, Paris' Skytsbelgenindes, Festsdag, og begge Kirker ere allerede festligt smykkede. Navnlig gjør St. Génévieve et prægtigt Indtryk. Den uhyre midterste Kuppel er prydet med Faner, Drapperier, Baaben og Emblemer; i Midten er anbragt en stor blaa og hvid Baldakin, under hvilken Skrinet med Helgenindens jordiske Levninger kommer til at staae under hele Detaven. Sideduellerne ere heller ikke glemte og en Mængde Armstager og Lamper

ere anbragte overalt, saa at Festen lover at blive vderst glimrende. Kirken St. Etienne du Mont gjør et ganske andet, dog ikke mindre skjønt Indtryk. Alt er her antikt og alvorligt, lige indtil selve Tæpperne, hvormed man har prydet Bæggene; paa samme forestilles forskjellige Scener af den hellige Historie. Denne Kirke besidder ogsaa under Hovedalteret Paris' Skytsbelgenindes virkelige Grav. Om Aftenen d. 2. Jan. skal Festen tage sin Begyndelse og vedvare i 8 Dage. Biskoppen af Tabiti, som netop er i Paris, vil fejre Høimessen, og Domherrerne af St. Génévieve assistere ham. Denne Kirke (endnu altid kaldt Pantheon iblandt Folket) vil, som det altid har været Tilfældet, vel heller ikke denne Gang ved Aftengudstjenesten kunne rumme Mængden, som vistnok ikke kommer til at bestaae af Andægtige alene, men fornemmelig af Nydshjerrige, som komme for at see Kirken oplyst, hvilket ogsaa virkelig tager sig særdeles harmonisk og smukt ud.

Californien. En i St. Francisco udfomende katolsk Tidende „Catholic Standard,“ meddeler følgende Notitser om de derværende kirkelige Forhold. San Francisco er ophøiet til et Erkebispedømme: Dr. Alemany er Erkebiskop; i Monterey er oprettet et Bispedømme: Thaddæus Amat er Biskop. I det nuværende Erkebispedømme San Francisco var der i Aaret 1848 ifftun 6 Kirker, 3 Præster og 5,000 Katholiker. Nu tæller Hovedstædet i det mindste 50,000 Katholiker; der er 23 Kirker, 3 nye Kirker ere under Bygning og Tegningerne færdige til 3 andre; der er fremdeles 23 Præster og et Seminarium med 6 Theologer, 3 Klostre og 2 Waisenhuuse.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 29. Januar. — 4. Søndag efter de hellige tre Kongers Dag. — Dagens Epistel: Rom. 13, 8—10. — Evangel.: Matth. 8, 23—27. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimeffe med Prædiken paa Tydf. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædik. paa Dansk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

*) Denne Ordens ædle og hellige Fermaal og Opgave er: at forbedre uhykkelige Synberinder samt at bevare den for Fare udsatte qvindelige Ungdom for Forsørelse.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 6.

Søndagen den 5te Februar.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtages i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglæder; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

II. Den russiske Statskirke.

Første Artikel.

Sele den politiske og religiøse Verdens Opmærksomhed er i dette Tidspunkt især henvendt paa de mærkelige verdenshistoriske Udviklinger i Europas østlige Deel, nemlig paa Begivenhederne i Tyrkiet og Rusland. Den russiske Keiser optræder, som han siger i sit Manifest, for den græske Kirkes Rettigheder, for de hellige Steders Vedligeholdelse i Palæstina, saavidt som disse tilhøre Grækerne, og til Beskyttelse for de i Sultanens Lande boende Medlemmer af den græske Kirke. Han noies ikke med Udvekslingen af diplomatiske Noter, men har endog befalet sin Hær at overskride den russiske Grændse og at besætte Donaufyrstendømmerne, for at give sine Fordringer større Gtæretrof. Dersom den russiske Keiser talte og handlede saaledes for Sandhedens og Kirkens Ret, af rene Hensigter, da kunde denne Optræden minde os om hine evigt uforglemmelige Tider, da man ved Troens Kraft samlede en Hær af Tusinder for at erobre det h. Land og beskytte de h. Steder imod Muselmanens Vanhelligelse. — Men hviler ikke Alt, som Rusland gjør i dette

Anliggende paa andre Grundlag? Er det foregivne Forsvar for den orthodoxe Tro ikke et Paaskud, for ved det tyrkiske Riges Forfald at grunde en anden Residents for det store russiske Rige i Constantinopel?

Langt fra blot at være Troens og Kirkens Beskytter, er den russiske Keiser snarere den uindskrænkede, vilkaarlige Enehersker for den græske Kirke i Rusland, saa at Grækerne nyde selv under Sultanen en større religiøs Frihed, end under Ruslands Jernscepter. — Det er den Beskæmmelse og den Straf, som Gud har beklædt over det græske Skisma! Efterat den græske Kirke med Stolthed og Hovmod havde løstrevet sig fra den katolske Eenhed, opsigt den af Kristus indsatte, almindelige Fader for Christenheden, den romerske Pave, sin Lydigheid, og tilbagevisti alle Indbydelsler til og Bestræbelser for Gjenforeningen, — da paafulgte den guddommelige Straffedom vieblikkelig. Da de forjmaaede at anerkende Apostelskyrken Petri retmæssige Efterfølger i Rom som deres Fader, maatte Grækerne adlyde Tyrkerne; under Sultanens og hans Embedsmands despotiske Tryk maatte de boie sig, siden de i Eugen IV.'s Person med hovmodig Stolthed havde bortvisti de romerske Pavers faderlige Beskyttelse. Men, levnedes Tyrken de græske Patriarker endnu en vis Magt i reli-

giøse Anliggender, i Egteffabsager, Dispenser o. dsl.; saa er ogsaa det sidste Glimt af kirkelig Frihed forsvundet under den russiske Czar. Han hersker aldeles uindskrænket i alle kirkelige Anliggender, og den russiske Kirke vansmægter i fuldkommen Afhængighed og sammelig Slaveri. — Da vi nu have omtalt det græske Skismas Historie, saa er det maaffee nu den rette Tid at meddele Noget om den russiske Statskirke. — Vi tilføie her en indstændig Bøn til alle vore fromme Læsere om, at indslutte de fra os adskilte Brødre i Rusland i deres andægtige Bønner, efter Anviisning af den store Bedeforening, som nylig er stiftet for den græske Kirkes Gjenforening med den latinske, under Slavoniens Apostlers, den h. Cyrillus' og Methodius', særdeles Paakaldelse, for at Guds Barmhertighed efter den lange Adskillelse endelig vil føre dem tilbage til Enigheden, og derved til sand Frihed og til Naadens Fylde. —

Ogsaa den russiske Kirke vil udlede sit Udspring fra Apostlernes Tider. Efter en gammel Tradition skal allerede den h. Apostel Andreas have forkyndt Evangeliets Lære ved Donfloden, i Omegnen af Kiew. Men i det 5te og 6te Aarhundrede, under de store Folkevandringers Storme, tabte disse svage Begyndelser til Christendommen sig snart igjen hos Russerne, og disse faldt hurtigt tilbage til deres gamle Afguderier. Først i det 9de Aarhundrede begyndte Evangeliet virkelig at rodfaste sig i Rusland; dets hellige Sød opvoredt snart kraftigt, snart svagt paa flere Steder under Tidens mangfoldige Omskiftelser, indtil omsider Afguderiet aldeles maatte vige for Christendommen i det 10de Aarhundrede. Vi kunne altsaa antage, at en dobbelt Omvendelse til Christendommen har fundet Sted i de russiske Lande: den første, kun tildeels fuldbragte, efter Midten af det niende, og den anden, den fuldstændige, efter det tiende Aarhundredes Midte; begge Omvendelser ere fuldførte ved den græske Kirkes katolske Biskopper. Den af Skismatikerne Photius saa haardt forfulgte Patriark Ignatius sendte i Aaret 867 de første kristelige Missionærer til Rusland. — Ruslands egentlige og virkelige Omvendelse til

den kristelige Tro falder i Mellemrummet imellem Photius og Cerularius, altsaa i en Tid, da den græske og latinske Kirke endnu paa det Inderligste vare forenede; og da nu den fromme russiske Fyrste Vladimir selv antog Christendommen, blev Korsets Seir over Hedenskabet almindelig. I hele Landet lod han udraabe ved Herolder: „Imorgen møde Enhver i mit Rige, den Fattige som den Rige, Herren som Tjeneren, hele Folket, ved Dnjeprflodens Bred, og lade sig døbe!“ Vladimir mødte omgivet af et glimrende Følge af Bojarer (Adelsmænd) og Præster og lod Følget paa et givet Tegn træde i Floden for at modtage den h. Daab. Nestor fortæller det med disse Ord: „De Store stode i Band indtil Halsen, Andre indtil Bryttet, Drengene stode nær ved Flodbredden; Fædre og Mødre holdt deres Børn i Armene; Præsterne stode paa Flaader og oplæste Daabsbønnerne; men Vladimir laae paa Knæ ved Bredden, bad inderligen og takkede Gud.“ — Ogsaa Storfyrstinden Olga, Igor's Gemalinde, havde antaget Christendommen, og af fromt Urefrygt for den h. Helena, Constantins Moder, ombyttet sit Navn Olga med Navnet Helena.

I Samdrægtighedens og Fredens Aand virkede Storfyrsterne og Ruslands første Metropolit, i Forening med Petri Efterfølger i Rom, for Christendommens Udbredelse og Befæstning i dette Land. I Aaret 1037 blev Kathedralkirken til den h. Sophia i Kiew ophøiet til en Metropolitankirkes Værdighed af Storfyrsten Jaroslav. — Kort Tid derefter opstod det græske Skisma paany under den ugudelige Michael Cerularius; og fordi Rusland stod i nøie Forbindelse med Constantinopel, Skismaets egentlige Arne, maatte rimeligviis den af denne oprørste Patriark givne Forargelse indvirke meget forærveligt paa den russiske Kirke og indville den med i Skismaet. Dog har den russiske Kirke længere vedligeholdt sin Enighed med den romerske, end dens Søster, den græske. Ruslands femte Metropolitanbiskop, den blide Hilarion, som i den frafaldne Cerularius' Tid forestod den russiske Kirke, var paa Conciliet i Kiew ikkun valgt af russiske Biskopper, uden nogen Medvirkning af Constantinopels Patriark. Han og de fem føl-

gende Metropoliter, indtil Nicolaus I. 1096 indtil 1106) vare, endstjændt Græfere, dog fremmede for Michael Cerularius' græske Skisma, og viste derimod inderligt Venfkab for Roms Kirke og dens Overhoved. Derfor toge ogsaa de pavelige Gesandter Humbert og Petrus, Erkebiskop af Amalphi, deres Vej igjennem Rusland, hvor de fandt en gjæstfri Modtagelse, efterat de i Aaret 1054 offentligt havde overbeviist Cerularius i Constantinopel om hans Nyggesløsheder og excommuniceret ham, hvorfor de maatte flygte for den Rasende.

I den fuldstændige Forenings Tid mellem den russiske Kirke og den latinske er det nu ogsaa, at alle de Kirkebøger ere affattede, af hvilke den russiske Kirke i det Hele taget betjener sig endnu den Dag idag. Mange af dem ere forfattede af Mænd, som vare fuldkommen enige med den romerske Kirke og endog af denne havde faaet det Hverv at udføre dette Arbejde. Saaledes er den russiske Kirkes store Menæum, en af Hovedbøgerne for den offentlige Gudstjeneste, som indeholder Bønnerne, Sangene og Ceremonierne for alle Aarets Søn- og Helligdage, forfattet af den h. Cyrill, den h. Methodius' Broder, som begge døde i Rom og vare Slavernes og Bulgarernes Apostler.

Fordi Enigheden med Rom endnu stedse bestod i den første Tid, tog den mægtige Storfyrste Jsæslaw sin Tilflugt til Paven Gregor VII. og bønfaadt ham om Bistand og Beskyttelse imod sin blodtørstige Broder, for at opretholdes i Besiddelsen af Riget. Storfyrstens Søn kom selv til Rom og foretog med Ydmyghed Faderens Bøn for Paven. Gregor ydede med megen Varme og Kjærlighed den ængstede Storfyrste sin Bistand. Han affendte strax sine Gesandter og gjenoprettede Freden imellem Storfyrsten og dennes uværdige Broder, saa at Jsæslaw snart kunde vende tilbage til sin Fædrenearv. Gregor VII. ledsagede den unge Fyrste med en rørende og faderlig Skrivelse af den 15de April 1075, hvori han i Apostelfyrsten Petri Navn bekræfter og stadfæster hans Herredømme over Rusland, med Dnsket om at den h. Petrus vilde beskytte ham, hans Fader og Riget ved sin mægtige Forbøn hos Gud, og

lykkeligt maatte opretholde dem i Rigets Besiddelse indtil deres Død og ligeledes vilde nedbede den evige Glorie for dem hos Himlens Konge, naar deres Liv var endt. Paven forstikkrede dernæst Begge om sin faderlige og Kjærlighedsfulde Bevaagenhed og tilsiger dem i alle retfærdige Begjæringer sin og den apostoliske Stols virksomme Hjælp og Deeltagelse. Paa samme Tid, faa Dage efter, udstedte Gregor VII. ligeledes en Skrivelse til den mægtige polske Konge Boleslav I. hvori han formaner denne til stedse at omgaaes Rusfernes Konge med al mulig Kjærlighed og at erstatte ham de ham frarøvede Statte.

Denne Enighed imellem den russiske Kirke og den latinske har vedligeholdt sig under mangfoldige Skjæbnens Omstiftelser indtil det 15de Aarhundrede. Sporene af et gjenangribende Skisma imellem begge Kirkerne ere sjeldne og findes kun repræsenterede i enkelte Mænd. Russiske Lærde og hoitstaaende Mænd, baade af Geistligheden og af Statens Embedsmænd, have gjort og skrevet Meget, for at bevise, at deres Kirkes Adskillelse fra den romerske har allerede fundet Sted i de tidligste Tider. Men deres herfor fremførte Beviidsmidler og Dokumenter ere for det meste feilagtige, forfaldne og forfattede i en senere Tid, da den græske Kirkes Had til den latinske desværre ogsaa var gaaet over paa den russiske. — For Aaret 1118 lader sig i utet Spor af en Splid imellem den russiske og romerske Kirke med Sikkerhed eftervise. I denne Tid var Nicephor I. Metropolitan af Rusland. Under Titlen: „Om Latinerne og deres Adskillelse fra den græske Kirke,“ rettede han et Sendebrev til Storfyrsten Vladimir II. Nicephor var Græker af Fødsel og i Aaret 1106 indviet til Metropolitan af Rusland af Patriarken i Constantinopel; her havde han indsuget det sørgelige Had til den romerske Kirke, som han senere bestræbte sig for at forplante til den russiske Kirke. — Imidlertid deelte den russiske Geistlighed i Almindelighed ikke den frafaldne Metropolitens fjendtlige Sindelag. De latinske Præster virkede og arbejdede endnu stedse uforstyrrede jevnsteds og i Forening med de russiske Præster. Endnu den Dag idag ærer jo den russiske Kirke Mindet om den fromme Munk Antonius, faldet

Romeren, som var kommen fra Lübeck til Rusland og der grundede det efter ham opkaldte Antoniuskloster omtrent to Verster (en Fjerdingsvei) fra Nowgorod, hvorfra han og hans Munk utrætteligen virkede for Christendommens Udbredelse. Den russiske Statskirke saavel som den ruthenisk-uncerede Kirke feirer Mindet om denne store Guds Tjener den 6te August. Antonius døde i Aaret 1147. Hans Kloster har trodsjet Stormene i mere end syv samfulde Aarhundreder og virker velsignelsesrigt endnu i vore Dage. Medens man i Constantinopel, tilskyndet af Had og Lidenskab imod Roms Primat, stedse arbejdede paa at løsribe den russiske Kirke fra den romerske, viste Paverne en utrættelig og hjærlighedsfuld Virksomhed for Enighedens Vedligeholdelse. Saasnart kun et Glimt af Haab viste sig om Forsoning og Gjenforening med Constantinopel, søgte man ogsaa at føre Rusland tilbage til Enigheden. — Da den store Pave Innocent's III. var saa lykkelig i Aaret 1201, at forene den græske Keiser Alexius og Patriarken af Constantinopel, Johannes Comaterus, med den romerske Kirke, sendte han ogsaa sine Legater til Rusland, og indbød dette Lands Prælater paa det Indstandigste til en Forsoning og Gjenforening. I sin Skrivelse omtaler Paven den haarde Tugtelse og Nød, som har rammet det græske Keiserdømme, med følgende Ord: „Dg hvo veed, om de ikke ifølge deres Opsætsighed og Ulydighed ere straffede og blevne et Bytte for Tyrkerne, for at Ulykken skal give dem Forstand, og de erkende Ham i Modgang, som de ikke vilde kjende i Medgang. Derfor, dyrebareste Brødre og Sønner, sende vi Eder vor elskede Søn, Kardinalen Wilhelm, en lærd, dydig, viis og betænksom Mand, som paa Grund af sine store Fortjenester besidder vor og vore Brødres Agtelse; hans Hverv er, at føre Datteren tilbage til Moderen, Lemmet til Legemet; han har ogsaa erholdt Fuldmagt i hver Henseende af os til at udrodde og nedbryde, opbygge og plante Alt, som han finder det henjægtsmæssigt i Eders Egne.“

Nu udviklede ogsaa de to nye af Gud ved den h. Dominikus og den h. Franciskus Kirken givne Ordener en særdeles velsignelsesrig Virksomhed i Rusland. Især-

deleshed virkede den h. Hyacinth Odromaz, en af den h. Dominikus' første og værdigste Disciple, som Gud havde benaadet med den Gave at virke store Mirakler, utrætteligen for den katholske Kirkes Udbredelse i Rusland. I Kiew fandt han den venligste Modtagelse med sine tre Ordensbrødre, Godin, Florian og Benedict; han blev der i fire fulde Aar fra Aaret 1222 til 1227 og grundlagde det skjønneste Kloster „til den h. Jomfru,“ hvis Bestyrelse Godin overtog ved hans Afreise. Oplivede ved hans Ord og Mirakler, lode mange Præster i Kiew, som naturligviis alle tilhørte den græske Kirke, sig optage i den nye og snart af Kirken høitfortjente Dominikaner-Orden.

Til denne Tid vare ogsaa flere Franciskanere af den hellige Stol sendte til Tartererne for at omvende disse til Christendommen. De toge Veien over Masovien og Polhynien. I Vladimir, Hovedstaden, havde de flere Samtaler med Fyrsten Daniel og Rigets Biskopper og Bojarer. Alle viste sig tilbøielige til at anerkende Paven som deres Herre og Fader, og den romerske Kirke som deres Moder og Lærerinde. Ufortøvet affendte Daniel sine Gesandter med Breve til Paven, for at bevirke den russiske Kirkes Forening med den latinske, og Pave Innocent's IV. affendte derpaa den fromme og lærde Munk Johann af Carpino til Vladimir med de nødvendige Fuldmagter. Daniel og hans Broder Wassilko forenede sig med den katholske Kirke. — Franciskanerne arbejdede nu utrættelige i de russiske Stater, de underviste, katechiserede og døbte de Troende uden mindste Modstand af Geistligheden i det russiske Rige.

De tvende rænkifulde Metropoliter Pimen og Photias søgte atter at forstyrre den med saamegen Meie tilveiebragte Enighed. Men Pimen blev for sin Stethed høitideligt affat paa et Concilium og endte sit Liv i Fængslet i Aaret 1389. Hans Efterfølger, Cyprion, var derimod en oprigtig Ven af den romerske Kirke; i hans Tid traadte alle russiske Biskper i Lithauen over til Unionen. — Men snart truede den ulykkelige Sæd til Skisma, hvilken Pimen havde udstøvet iblandt Geistligheden og Cyprion endnu i rette Tid havde dræbt i dens

Udspring, med at faae nye Rødder. Til den russiske Kirkes største Ulykke blev den herskesyge Græker Photias ved de utilladeligste og skammeligste Midler og Handlinger ophøiet paa Metropolitanædet for Rusland. Han var en snu, virksom Mand, der mere bar Omfarg for verdslige end kirkelige Anliggender, og dertil den romerske Kirkes svorne Fiende. Hans høie Værdighed var for ham kun et Middel til at fylde sit Statkammer ved de utilladeligste Midler; han tillod sig Volds-gjerninger og Udfugelser af enhver Art imod Folket og Geistligheden. Men, da Maalet af hans Ondskab var fuldt, blev Photias i Aaret 1414 ved en Forsamling i Kiew afsat fra sit Embede paa Grund af sin smudsige Havesyge og sit Hovmod. —

I denne Tid blev ogsaa Ruslands Metropolitanæde deelt i det af Kiew og Moskau; det første forestod de i den sydlige, det sidste de i den nordlige Deel af dette Rige beliggende Bispedømmer. — Men mere end ved alle tidligere Forsøg lod det som om Forøningen imellem den græske og latinske Kirke skulde bringes i Stand ved Pave Eugen IV.'s Bestræbelser paa Concilliet i Florents i Aaret 1438—39. — Den ædle Patriark Joseph af Constantinopel var gennemtrængt af de oprigtigste Ønsker for Foreningen, og søgte derfor ligeledes at vinde den russiske Kirke for den fuldstændige Forøning. Derfor udnævnte han, da Bispefæderne i Kiew og Moskau vare ledige ved Photias' og Gerassim's Død, den ligesaa lærde som fromme Isidor, hvem han selv havde meddeelt Bispeindvielsen, til Metropolitan af Rusland, saavel for Kiew som for Moskau. I Foraaret 1437 tiltraadte Isidor sin Reise til Moskau, hvor Storfyrsten modtog ham meget kjerligt og med alle mulige Udmærkelser og Gæstbeviisninger. I Overensstemmelse med Patriarken af Constantinopel søgte han at formaae Storfyrsten til at tiltræde Unionen eller Foreningen med den romerske Kirke og bad ham om Tilladelse til at bivaane det almindelige Concilium, som Paven holdt i Ferrara, for endeligt at fuldende dette allerede saa lange attraaede Bærk. Kun meget nødig gav Storfyrsten ham den udbedte Tilladelse. Han forlod Moskau den 8de September 1437 og ankom

den 18de August 1438 med et glimrende Følge af Geistlige, Bojarer og andre Rigets Store, over hundrede i Tallet, til Ferrara. Den græske Keiser og hans Son, Thronarvingen, Patriarken af Constantinopel og de øvrige Metropoliter, Erkebiskopper, Biskopper og Archimandriter vare allerede i Februar og Marts Maaned samme Aar med et glimrende Følge af 753 Personer ankomne til Ferrara; her modtoges de med en i Occidenten usædvanlig Pragt af Paven, den tydske Keiser Albrecht af Østerrig, Kardinalerne, Biskopperne og flere af Occidentens Fyrster. Ogsaa Isidor med sit Følge blev udmærket med lignende Gæstbeviisninger. — Formedelt Pesten maatte Concilliet forflyttes fra Ferrara til Florents, men her bleve Møderne strax atter aabnede, og varede fra den 26de Februar til 26de Juni 1439; paa denne Dag fuldbyrvedes Unionen eller Foreningen imellem begge Kirkerne. For at forevige Grindringen om denne lykkelige Begivenhed ved en stor Høitidelighed, blev Unionen først offentlig forkyndt paa de h. Apostelfyrsters Petri og Pauli Dag, den 29de Juni s. A. Paven selv holdt den høitidelige Pontifikalmesse, og da efter dens Slutning de for Concilliets lykkelige Udfald brugelige Taksigelsesbønner vare endte, oplæste Kardinalen Julius Cæsarini, Biskop af Sabina, Unionsdekretet i det latinske, og Besfarion i det græske Sprog.

Med hellig Glæde og Taknemmelighed forlode alle forsamlede Fædre Florents. Med en rørende Høimodighed, som langt oversteg hans Privatformue og Statens Indkomster, havde Pave Eugen IV. dækket alle Omkostningerne for en saa stor Forsamlings langvarige Underhold; hvorved, som vi ovenfor alle have hørt, han blev nødsaget til selv at pantsætte sit pavelige Smykke. Keiseren og hans talrige Følge vare komne paa Pavens Beføstning og vendte ligeledes tilbage paa hans Beføstning.

Isidor af Kiew og Moskau, som i Forening med Besfarion havde udviklet de meest udmærkede theologiske Kundskaber paa Concilliet og udviist den største Fær for Unionen, blev meget udmærket af Paven og ved en Bulle af den 17de August 1439 udnævnt til pavelig Legat a latere for Lithauen, Lifland

og Rusland og den 4de December samme Aar tilligemed Bessarion ophøiet til Cardinal. Derpaa vendte han tilbage til Rusland med den inderligste Glæde over den nu iværksatte fuldstændige Forening.

Naar nu, uagtet alle Dffre, Heilighed og Arbeide, fra de romerske Pavers Side, Skismaet dog senere blev fornyet paa den forargeligste Maade, saa falder hele Ansvarret derfor ene tilbage paa Rusland. — Den ivrige Pave Eugen IV., saavel som hans Forgængere og Efterfølgere kunde med fuld Ret og Sandhed tilraabe hele den adskilte græske Kirke og hele Rusland Frelserens Ord, som Han grædende udtalte over Jerusalem: „Jerusalem, Jerusalem, du som dræber Profheterne og stener dem, som blive sendte til dig! Hvor ofte vilde jeg forsamle dine Børn, som en Høne forsamler sine Kyllinger under sine Vinger! men du har ikke villet det!“ Matth. 23, 37. At ogsaa den Trudsel, som Herren tilføier: „See Eders Huus skal lades Eder tomt og øde!“ — er gaaet i Opfyldelse paa den russiske Kirke, det skulle vi godtgjøre i de følgende Artikler.

(Fortsattes.)

Den salige Pater Claver, Neger-slavernes Apostel.

3.

Alphons af Sandoval.

Medbøiet af Alderdom, -udmattet af Moisommeligheder, kom Sandoval tilbage til Carthagena, for, efter nogle Aars stille Virken mellem Stadens Indvaanere, i de bitterste Lidelsers Smelteovn at modtage den jødste Luttrelse. En Sygdom, der bedækkede hans Legeme med Bylder og martrede alle hans Lemmer med de største Piinsler, holdt ham i to Aar fangset til Sygeleiet. De saa Jesuiter, der dengang endnu vare i Carthagena, vare fra alle Sider saa sysselsatte, at det med den bedste Villie var dem umuligt at skaffe den Lidende nogen

Lindring. Det meste af Tiden tilbragte han i den smertefulde Gensomhed. Man fandt ham sædvanlig liggende i sjelden Ro, med Hænderne foldede over Brystet og Dinene opløstede mod Himlen. „Gud være lovet, Gud være priist!“ vare de Ord, med hvilke han uophørligen takkede Gud, at Han forlehnede ham med den Raade, nu da han ikke mere kunde arbejde til Guds Ære, at maatte bringe Ham et Smertens Dffer. Han døde Juleaften i sit 77de Aar.

4.

Negrenes første Underviisning og Daab.

Den første og største Omsorg, som Claver ydede Negrene, var de Nyankomnes Underviisning. For at kunne meddele den med Haab om et heldigt Udfald traf han forskellige Foranstaltninger. Først bestræbte han sig for at finde Tolke for alle Dialecterne, der altid kunde være rede til at ledsage ham. Saa tiggede han fra Dør til Dør Liqueurer, vellygtende Bande og alle Slags Forfriskninger og søgte at have et Forraad af dem beredt for den Dag, paa hvilken man bragte ham den Efterretning, at der var indløbet et Skib med Africanere i Havnen. Statholderen af Carthagena og de meest ansete Embedsmænd pleiede at ile med at meddele ham denne Efterretning; thi de vidste, at de ikke kunde gjøre ham nogen større Glæde. Og virkelig straalede hele hans Ansigt af Glæde, saasnart man meddeelte ham denne Tidende; han takkede dem, som meddeelte ham Underretningen, paa det Hjerteligste og lovede at frembære det hellige Messesoffer for dem; derpaa sank han paa Knæerne og bønfuldt Gud om Hans Hjælp, opsogte de Tolke, som han behøvede, og ilede til Havnen belæsset med Alt, hvad der var nødvendigt til Sacramenternes Meddelelse, foruden med de ovenansførte Forfriskninger. Hvilket Skuespil aabnede sig der for de Tilstedeværendes Blikke! De arme Negre kom ud af Skibet, i hvis nederste Rum de havde ligget tæt paa hverandre og kun altsor ofte uden tilstrækkelig Næring og Beflødning,

med et fky Blik og alle Kjendtegn paa den dybeste Glendighed. Men neppe havde de sat deres Fod paa Land, saa stod i den fromme Præst Billedet paa den christelige Kjærlighed og den ømmeste Medlidenhed for deres Dine. Hans Blik, hans Miner talde til deres Hjerter, forinden han ved sine Tolle havde kunnet lade dem indprente Mod. Enhver, der steg i Land, rakte han Haanden; de Syge bar han paa sine Arme til de Bogne, som han lod holde i Beredskab for at bringe dem paa Hospitalerne, og der var ikke en Ene af dem Alle, der ikke modtog et eller andet særegt Tegn paa velvillig Deeltagelse. Negrene traadte i Land med den Overbeviisning, at de kun vare bragte til Carthagena for at blive myrdede paa en gyselig Maade. Glaver stræbte derfor strax at betage dem disse skrækelige Tanter. Han lod dem ved sine Tolle, der i Almindelighed vare Negre af samme Nation, forsikre, at deres Stilling i Carthagena vilde blive bedre, end den vilde have været i deres Hjemstavn, og at de vare bestemte til, ikke at offres til falske Guder, men at blive Tjenere og Børn af den sande Gud og Arvinger til en evig Lyksalighed. Medens Tolkene ved slige Forestillinger søgte at forjage de stakkels Billedes Frygt, vedblev Glaver paa alle mulige Maader at give dem Prover paa sin Kjærlighed og faderlige Omhu og uddeelte tilsidst de i dette Niemed medbragte Forfriskninger blandt dem. Efterat han paa denne Maade havde erhvervet sig deres Tillid, lod han dem gaae hen til de for dem bestemte Boliger og ilede til de Syge, som man havde bragt til Hospitalet.

Saa fordærvet end Luften var i dette, saa væmmelige end de Sygdomme vare, af hvilke Negrene vare angrebne, saa nærmede Glaver sig dog deres Leie med venligt smilende Mafyn, vaskede deres Ansigt, vederpøvede dem med vellugtende Bænde og rakte dem de Forfriskninger, hvilke de kunde taale. Alle, der allerede svævede i Livsfare, underviste han uden Forhaling om de vigtigste Religions-sandheder og meddeelte dem Daabens Sacramente. Ikke Faa døde strax efterat have modtaget dette, saa at det guddommelige Forsyn kun synes at have forlænget deres timelige Liv, for at de kunde gjensødes for det evige.

Efterat Glaver havde sørget for de Syge, begyndte han med de Dvriges Underviisning. Han forsamlede dem i en stor Bygning eller ogsaa under aaben Himmel. I Midten var opreist et Slags Alter, paa hvilket der var opreist et stort Maleri, som forestillede en eller anden af vor hellige Religions vigtigste Hjemmeligheder. Glaver sørgede for at skaffe Sæder tilveie, som han bedst kunde, i en Halvkreds omkring Alteret. Alle Negre maatte tilligemed Tolkene sætte sig ned paa dem. Han selv jatte sig aldrig og betjente sig ikke sjeldent af sin Kappe for at berede de Svagelige et beqvemere Sæde. Før han begyndte Underviisningen, knælede han ned i Midten med den Korsfæstede Billede foran Brystet og bad med et af Andagt glødende Mafyn. Derpaa gik han rundt i Kredsen og lærte Enhver især med ubeskrivelig Taalmodighed og Blidhed først at gjøre Korsets Tegn. Paa samme Maade søgte han derpaa ligeledes at bibringe hver Enkelt en Troesgjenstand efter den anden og drog Omfarg for, at vække i deres Hjerter Troens Dyd efter enhver Artikel, som de havde fremsagt.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Tyskland. Münster i Westphalen. Efter særegen Indbydelse fra Entreprenuren for den her fornylig indrettede Gasanstalt, begav Hs. Biskoppelige Naade, Biskoppen af Münster, sig d. 17. Decbr. om Aftenen til bemeldte Anstalt for efter gammel katholic Skik og Brug at foretage den kirkelige Indvielse af de til samme hørende Bygninger. Biskoppens høiarverdige Generalvikar, Stadens Overborgermester, samt flere af Stadens Honoratiores toge Deel i Høitideligheden. — Saaledes er man i katholicke Lande, hvor katholic Tro er levende i og gjenemtrænger hele Folkets Bevidsthed (og dette er fortrinnsvis Tilfældet i den ægte katholicke Provinds Westphalen), betænk paa at give alle Livets Forhold og Indretninger en højere Biele og Retning imod Himlen, og ved Kirkens præstelige Bønner og Indvielser at nedkalde den guddommelige Naade og Belsignelse over dem; hvorved da atter den

Bevidsthed stadfæstes og udtales, at alle jordiske og menneskelige Bestræbelser, Indreminger, Opfindelser o. dsl. kun da kunne føre til Samfundets sande Held og Frelse, naar Guds Betsignelse og særdeles Beskyttelse ledsager og kroner dem!

Østerrig. Wien: Lamerne af Klosteret til „den gode Hyrde“ ere allerede flyttede ind i deres Huus i Neudorf ved Wien, for at indvie sig den moralske Pleie af de Faldne iblandt det øvindelige Kjon. Desværre vil eet Huus ikke være tilstrækkeligt til at optage de mange Faldne; og desuagtet tillader man her, at Forestillingerne paa Theatrene og spanske Dandserinder maaskee hos Mange udslukke og undergrave den sidste Rest af Tugtighed og Blufærdighed! Bladet „Salzburger Kirchenzeitung“ indeholder saavel om denne Genstand, som om Borneballet, den vrangne Opragelse i vore Dage etc., meget alvorlige hjertegribende Artikler!

England. Everard Arundell, den yngste Søn af Lord Arundell af Wardour, indtraadte fornyligt i Jesuiternes Noviciat i Stonyhurst. Den tidligere Officør i det 33. Regiment, Hr. Blunkett, en Søn af Greven af Singall, er i Clapham indtraadt i Redemptoristernes Kloster. Eduard Stonor, Lord Camoys' tredje Søn, studerer for Djebløkket i et Præstefeminar i Rom, for senere at virke som katolsk Præst i England; hans Søster tog Sløret i Benedictinerindernes Priorat i Princethorpe. Det er virkelig trostøende og opbyggeligt, i de høieste Rækker af Aristokratiet at iagttage disse Kjendtegn paa en vorende Hengivelse til vor hellige Moder, den katolske Kirke. — Medens Richard Sheridan bestræber sig for, i det nordlige England, at holde lange Taler imod Katholikerne, er hans Søn vendt tilbage til den katolske Kirke. — 3 Bispedømmer Birmingham er en Diocesansynode bleven holdt; 105 Præster vare nærværende, hvoriblandt Medlemmer af sex Munkeordener. — P. Newman har fornyligt i Liverpool endt sine offentlige historiske Forelæsninger om det tyrkiske Rige — Dr. Cahill vil i Manchester holde sex offentlige Forelæsninger over Astronomien. Ved saadanne litteraire og videnskabelige Arbejder, ved offentlige Foredrag, svarer den katolske Geistlighed feirrigt paa den Beskyldning, at den katolske Kirke skulde være en Fjende af Lyset og lægge et Bind for sine Børns Dine. Kardinal Wiseman bredt i England først Sien ved de beundringsværdige Foredrag, som han holdt over de vanskeligste og interessanteste videnskabelige Spørgsmaal; de øvrige lærde Geistlige der følge værdigen hans Exempel. — Redactøren af „Tablet“ og Medlem af Parlamentet, Lucas, har henvendt sig til Lord Palmerston angaaende Ka-

tholikerne i Fængslerne. Lorden lod ham under 14. Decbr. svare, at man efter hans Mening, maatte spørge enhver Fange, Mand eller Kvinde, strax ved deres Fængsling, om deres Religion, og derefter indføre dem i et bestemt Register. Ligeledes var det hans Anskuelse, at der ved hvert Fængsel maatte ansættes en katolsk Præst, som fik en aarlig Løn i Forhold til de fængslede Katholiker, og ikke Betaling for hvert enkelt Besøg. Fremdeles, at de katolske Sjælsjergere maatte ligesaa ubin- rede kunne besøge deres fængslede Troesbrødre, som de protestantiske Geistlige. Tilfødt opfordres Lucas til at give en Beretning over Gjennemsnitsstallet af de Katholiker, som befinde sig i de forskjellige Fængsler og tillige at udtale sin Mening om, hvor høi Lønningen burde være for enhver katolsk Fængselspræst.

Nordamerika. Et Compagnie Artillerie, hvis Officører (iblandt hvilke Lieutenant Hærby, en meget from Convertit) og Soldater for største Deel ere Katholiker, skulde forlægges fra Ny-York til San-Francisco i Californien. Da de nu erfarede, at to katolske Præster ogsaa skulde afgaae til Californien, tilbode de dem fri Overreise paa deres Skibe, for ikke at undvære Religionens Trost paa Reisen. Dagen før Indskibningen hørte en Artillerist, Lydsker af Fødsel, at man i Nærheden af Ny-York byggede en Kirke for Lydskere. Strax overgav han til Sognepræsten, som forestod denne Bygning, sine sammenpærede Penge, en Sum af 150 Fred., idet han sagde, at han ikke havde Brug for dem paa Søen. — Religion, Tro og Fromhed vanære ikke Kri- gerens Stand, den sløder eiheller dens Tapper- hed og Mod i Kampen for Fyrstens og Fædre- landets gode og retfærdige Sag, men tvertimod forhøier, helliger og forædler den! —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 5. Februar. — 5. Søndag efter de hellige tre Kongers Dag. — Mariae Henselses- fest eller Kyndelmisse; — og tillige den h. Ansgarius' festlige Mindebag. — Dagens Epistel: Jes. Sir. 45, 1—8. — Ewan- gel.: Matth. 25, 14—23. — (Søndagens Epistel: Kol. 3, 12—17. — Ewang.: Matth. 13, 24—30.) — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 lille Messe. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Danst. — Efterm. Kl. 3 Bro- derskabs-Andagt med Prædiken paa Lybst.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theßjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 7.

Søndagen den 12te Februar.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. H. Blaukensteiner, st. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

II. Den russiske Statskirke.

Anden Artikel.

Pave Eugen IV.'s store Bestræbelser for Gjenforeningen imellem den latinske og græske Kirke strandede nærmest paa de russiske Storfyrsters Had og Halsstarrighed. Desværre bleve da disses fjendtlige Planer ikke sjældent understøttede af nedrige og karakterløse Metropoliter. Alle den fromme Metropolit Isidors Anstrængelser for at virkeliggjøre de af det almindelige Kirkemøde i Florents fattede Beslutninger, til hvis Affattelse han saa troligen havde medvirket, bleve frugtesløse, endskjøndt han strax efter Conciliets Slutning med Mod og Fasthed virkede for Gjenforeningen. Allerede paa Tilbagereisen fra Byen Dfen, sendte Isidor sine Hyrdebrevne til Rusland, især til Biskopperne i de sydlige Metropoler. I disse Hyrdebrevne underretter han dem om den nu i Florents fuldbragte Forening af begge Kirker, opfordrer dem til Unionsdekretets Antagelse, og opmuntrer de latinske Biskopper i Polen, Litthauen og Lifland til fra nu af at aflægge alt fjendtligt Sindelag og at elske Grækerne som deres sande Brødre, og uden Hensyn til den kirkelige Skik eller Ritus, at

underholde et inderligt Fællesskab i Troesfager og Gudstjeneste med samme.

Endnu i Aaret 1439 ankom Isidor til Kiew og blev modtagen med almindelig Jubel og Glæde af Folket, Geistligheden og Tyrsterne for Polen og Litthauen. Her i Kiew mødte Unionen ingen Modstand; Alle antog den med Glæde. — Men heelt anderledes stode Sagerne i Moskau, hvor Isidor ankom i det næste Aars Foraars; da Rygtet om den fuldsørte Union var ilet forud for ham, blev han ventet med Spænding. Dog med en modig Aand, der ikke lader sig skræmme af forestaaende Farer, begav han sig strax efter sin Ankomst til Kirken til den h. Jomfru i Kreml; det latinske Kors og 3 Bispestave af Sølv bleve baarne foran ham, og Geistligheden, Bojarerne, Tyrsterne og en talrig Folkmængde modtog ham i Kirken. Strax efter at Isidor havde endt Gudstjenesten, besteg paa hans Befaling en Diakon Prædikestolen og forkyndte det florentinske Unionsdekret for de Tilstedeværende. Alle rystede betænkelige med Hovedet og gik bestyrkede hjem. — Nu overgav Isidor en egenhændig Skrivelse fra Paven, som var affattet i de mildeste og venstabeligste Ord, til Storfyrsten. Paven opfordrede i denne Skrivelse Storfyrsten til Unionens Antagelse, og bad ham tillige at modtage Metropoliten med Kjærlighed og

at lade ham forblive i en rolig og fredelig Besiddelse af sine Rettigheder. Men Storfyrsten var aldeles fjendtlig stemt imod Unionen; han vilde slet ikke vide af den, med hvormegen Iver og Veltalenhed Isidor end fremstillede dens Nytte for Rusland. Tvertimod efter saa Dage lod han den ivrige Isidor paagribe, afhente fra hans Bolig og føre til et Fængsel i Klosteret. Tvende fulde Aar vansmagtede Isidor i dette Fængsel, indtil han endelig i September Maaned 1443 undkom ved en hemmelig Flugt, og ilede til Rom. Her virkede han med sin tidligere Iver for Opretholdelsen af den kirselige Union i sit Fædreland, og døde den 27. April 1463 i Rom, som udnævnt Patriark for Constantinopel; han blev begravet af Alle paa Grund af sine store Kundskaber og høie Fortjenester.

Isidors trofaste Ledjager, den fromme og fredelige Gregor, blev dennes Efterfølger. Pave Eugen IV. havde egenhændig meddeelt ham de h. Indvielser i Rom i Aaret 1444. Men alle Bestræbelser for at bevæge Storfyrsten af Rusland til denne Metropolits Auerkjendelse, strandede aldeles paa denne Fyrstes Haardnakthed. Tvertimod befaalede han de russiske Biskopper strax at vælge en ny Metropolitan. Jonas, Erkebiskop af Kasan, blev valgt til Metropolitan. Det var nu dennes ivrigste Bestræbelse, at bringe den russiske Kirke stedse meer ind under Storfyrstens Tyranni og uindskrænkede Herredømme. En af Jonas' Efterfølgere, Metropolitan af Moskau, Philipp, sendte til de Troende i Nowgorod, som i Forening med deres Erkebiskop vilde træde over til Unionen, et Hvrdebrev, hvori han truer dem med alle Helvedes Straffe naar de vilde begaae Udsjonings og udelige Gjerning! — Dog meget snart maatte den russiske Kirke, som havde bortviist den romerske Paves Faderhaand, føle den russiske Storfyrstes Jernsepter. Ivan IV. var en saa stor Tyran, at han erkrvede sig Tilnavnet: „den Skrækkelige.“ Saavel i Statens som og i Kirkens Regjering kjendte han kun sine egne Luners Love, og overalt hvor han traf paa Modstand, udøste han de Ulyldiges Blod. Ingen af de forrige Herskere har raset i Helligdommen med

en saa gudsforgaaen Frækhed og tilranet sig Kirkens Overherredømme paa en saa voldsom Maade, som han; hverken Dyd eller Fortjeneste eller de geistlige Overhyrders Værdighed vare hellige for ham. Grusomt var hans Raseri imod Metropolitanen Philipp II., som havde bebreidet ham hans lastefulde Liv. Endsfjendt en firfjendstyveaarig Olding, blev han dog slagt til Klosterfængslet paa en Karre, og naar ikke Folkets Jammerfrig havde afholdt ham derfra, havde han her ladet ham ihjelslaae med Røller. Otte Dage vansmagtede Metropolitanen i Fængslet, og kæmpede med Døden, blottet for Alt; men hele hans Dødsforsel var endog i Fængslet stedse fuld af adel Værdighed og viduede om en sjelden Stælehoied. Gzaren raste med en lignende Grumhed imod hans Familie, for endnu stærkere at lade ham føle sin Hævnd; han sendte til ham i Fængslet hans ædle Brodersøns Hoved endnu dryppende af Blod, ligesom det var faldet for Boddelens Haand. Philipp velsignede det og sendte det tilbage med Sagmodighed. Endelig lod Ivan Oldingen kvæle i Fængslet paa den grusomme Maade. — Selve den smidige Pimen, Erkebiskop af Nowgorod, som i lang Tid havde nydt Ivans Venstabs, undgik ikke Døden. — Dgjaa Pimens Efterfølger, Erkebiskoppen Leonidas, som med Feighed lovpriste Storfyrstens Lidenskaber, blev, fordi han nægtede Bøllstlingen det af den græske Kirke forbudte fjerde Egtteskab, indsyet i et Bjørneskind og levende sonderreven af Hunde. — Geistligheden sank meget dybt under denne Despot. Ivan berøvede Biskopperne alle deres Rettigheder og Privilegier, og lod dem kun beholde den fra deres Værdighed uadskillelige Ordinations- eller Indvielsesret for at kunne give Kirken de nødvendige Tjenere. Han sammenkaldte selv Kirkemøderne og var her Formand og Dommer baade i Kirkens geistlige og verdslige Anliggender. Biskopperne maatte antage hans Anordninger som Guds Love. De havde ikke engang Frihed at havde det sædelige Dommerembede for deres Geistlighed. Ved en Ukas af den 12. April 1552 oprettede han et høit Polititribunal, i hvilket tvende Lægmand havde Forsædet; dette Tribunal skulde vaage over hele Geistlighedens, baade Præsternes og Munkenes Sædelighed.

Hans tvende Yndlinge bleve de første Formænd i denne Sædelighedsret. — I sin Tro var Ivan, hvis man hos ham endnu kan tale om Tro, en sørgelig Blanding af forskellige Elementer. I Aaret 1565 var han meget tilbøielig til at antage den Augsborgske Confession, som hans Yndling, den lutheriske Lieflænder Eberfeld, søgte at anbefale hos ham. Siden den Tid have Protestanterne en Kirke i Moskau. Fordi Metropolit Athanasius modsatte sig Protestantismens Indførelse, blev han straffet af Ivan med en Bøgebøde af 60,000 Rubler, en for hine Tider uhyr Sum. — Ivans Søn og Efterfølger, Storfyrsten Feodor I. Ivanowicz (1584—1589) regjerede kun tilfyneladende; Riget blev bestyret af hans Yndling, den magtige Fyrste Boris Gudonow, hvis Søster var den unge Czars Gemalinde. Gudonow traadte i den afbøde Ivans Fodspor og regjerede Kirken og Staten med en ligesaa tøilesløs Vilkaarlighed og Grusomhed, som hans Forgænger. Han styrkede og landsforviste efter Godtbeftindende Biskopperne, og ophøiede endelig den frybende og samvittighedsløse Smigrer Hjob paa Metropolitanatet; han købte for ham Patriarkalværdigheden af Constantinopels Patriark, for saaledes endmere at sikke sig hans Venfkab, og med hans Hjælp at træde Geiftligheden, Adelen og Folket aldeles under Fødder.

Efter Cerularius vare næsten alle Constantinopels Patriarker, uden Undtagelse, ryggesløse Mænd. Da Constantinopel faldt i Tyrkernes Hænder, forsvandt ethvert Spor af præstelig Værdighed hos den græske Kirkes Overhyrder. Fra nu af naaede de kun ved Ryggesløshed og Haremets Magt til Patriarkalskædet og holdt sig der alene ved en fortløbende Række af Skændselsgjerninger. Ei den Helligaand, men de større eller mindre Pengesummer, som Supplikanten bortodflede til de unge Sultaninder, navnlig de Grækerinder, som havde svigtet deres Tro, raadede over den græske Kirkes første Biskopsstol. Desuden maatte enhver Patriark ved sin Regjerings Tiltrædelse, kysse Sultans Haand, bede ham, — den udbøtte Muselman, — om Stadfæstelsen af sin biskoppelige Værdighed, og derfor give en betydelig Tribut af Guld,

som kaldtes Bescesion! — Saa dybt sank den græske Kirkes Patriarkalskæde efter sin Afstillelse fra Rom! — Nu beklædte den berøgtede Jeremias II. denne Værdighed. Siden Aaret 1572 stredes hans Forgænger, den gemene og fordreyne Metrophonos III. og de ryggesløse Pachomius og Theolept, om Patriarkalstolen; alle fire styrkede og ophøiede sig gjensidigt i deres høie Værdighed ved Haremets Indflydelse. — Ved Metrophonos Død i Aaret 1580 syntes det som om en roligere Tid skulde begynde for Jeremias; da anklagede pludselig Theolept, en Søstersøn af Metrophonos, (som kort før sin Død uden Hensyn til de kirkelig paabudne Interstitier, i tre efter hinanden følgende Dage havde indviet ham til Diakon, Præst og Metropolit af Philippopolis) denne Patriark hos Sultanen for Majestætsforbrydelse og andre Misgjerninger. Jeremias blev affat og kastet i Fængsel, hvorfra han dog senere blev befriet. Nu ophøiede Sultanen den ryggesløse Munk Pachomius paa Patriarkalstolen. Jeremias maatte atter nedlægge sin Værdighed. Men efterat Theolept ogsaa havde styrket Pachomius, opnaaede han Patriarkalværdigheden for uhyre Pengesummer af Sultanen. Saaledes havde Constantinopels Stol tre Overhoveder, Jeremias, Pachomius og Theolept, som alle ved de græske Eunuchers og Haremets Hjælp søgte at gjøre deres Rettigheder gjeldende. — Endelig tillistede Jeremias sig Herredømmet ved at forpligte sig til at udbetale en aarlig Pension af 500 Dukater i Guld til Pachomius og Theolept. —

Patriarkatets Skatkammer var aldeles udtomt ved disse lange og skammelige Partikampe. Da besluttede Jeremias at anmode den græske Kirkes Troende om en Almisse for at dække sin Gjeld. I denne Hensigt bortsendte han sine to Medbeilere, nemlig Theolept til Georgien og Persien, og Pachomius til Cypern og Ægypten. Han selv gik til Rusland med Dorotheus og Arsevius, Biskopperne af Monembasia og Elisson; den Første var tillige Metropolit og Patriarken af Alexandriens Stedfortræder. De undlode naturligvis ikke at give de Troende i disse Provinser de meest gribende Skildringer af den ulykkelige Tilstand, hvori Constantinopels Kirke,

de orientalske Kirkers fælleds Moder, var kommen ved Tyrkernes Herredømme. Det blev meget snart klart, at Patriarken Jeremias' Hovedforretning paa Reisen bestod i at inddrive Penge for at kunne dække sin Gjæld og den aarlige Tribut af 500 Dukater i Guld, for hvilken Priis hans to Medbeilere jo havde folgt deres Rettighed til Patriarkalværdigheden til ham. Derfor benyttede den snue Fyrste Gudonow denne Leilighed for at kjøbe saamange Fordele, som muligt, for sin Kirke af Patriarken Jeremias. Patriarken, hans Biskopper og talrige Følge blev modtagne med store Udmærkelser af Ruslands Storfyrste, og anmodede om at forblive i hans Stater, i Moskau. Da han nægtede dette, søgte Fyrsten Boris Gudonow at slutte en anden Handel med ham. Allerede længe havde man i Rusland meget ubehageligen følt den russiske Kirkes Afhængighed af Constantinopel, og det var aldeles nødvendigt for den russiske Nationalkirkes Uddannelse, at frigjøre sig fra Constantinopels Patriark. Storfyrsten og Gudonow gave store Pengesummer til Patriarken Jeremias og overøste ham med Hædersbeviisninger. Siden kom de til ham med den Bøn at meddele Patriarkalværdigheden til den feige Smigrer Hjob, Metropolitan af Moskau, og dennes Efterfølger. For at retfærdiggjøre en saa betydelig Forandring i Kirkens høiere Rangorden paastod Jeremias, at Kirken i de første Tider var bleven regjeret af fem Patriarker, nemlig af Patriarkerne af Constantinopel, Antiochia, Alexandria, Jerusalem og Rom; men da Patriarken af Rom (Paven) nu havde mistet sin høie Værdighed ved Kjætteri, saa var det meget rigtigt og hensigtsmæssigt, at udnævne en ny Patriark for Rusland i hans Sted. — Jeremias modtog de ham tilbudte store Pengesummer og var da gjerne villig til at meddele Metropolitanen af Moskau, Hjob, som ikke var andet end et Redskab i Storfyrstens Hænder, Patriarkalværdigheden. Dette skete i Aaret 1589.

Ved denne Leilighed viste Storfyrsten allerede tydeligt sit mindskrænkede Herredømme over hele den russiske Kirke. Jeremias og Hjob vare kun underkjøbte Redskaber, som

Storfyrsten benyttede for at berolige Folket, og for at tiltrane sig den øverste Magt i Kirken. — Ligesom Czaren havde tilkjøbt Hjob Patriarkalværdigheden, vilde han ogsaa selv forlehne ham dermed; Jeremias skulde kun yde sin Medhjælp og havde derfor kun Lidet eller næsten Intet at gjøre ved hele Handelslingen. De egentlige Funktioner, som han maatte have udøvet efter Kirkens Ret, forrettede selve Storfyrsten. Da Jeremias havde indviet den nye Patriark under en Hvimesse i Metropolitankirken paa Kreml, traadte Czaren hen til ham, hængte med egne Hænder Panagiet, der var befæstet i en Guldkjæde, om hans Hals, iførte ham den Atlafkes Maudyas, som var prægtigt smykket med Perler og Edelstene, fastede et kostbart Omphor om hans Skuldre, paasatte ham den hvide Inful med Korset, og overgav ham Patriarkalstaven med følgende Ord: Helligste Fader, værdigste Patriark, alle Fædrenes Fader, første Biskop for hele Rusland, Patriark af hele Rusland, Vladimir, Moskau o. s. v., hermed befaler og forkynder jeg, at Du skal have Forrangen for alle Biskopper, og i Fremtiden bære en Patriarks Smykke, en Biskops Galotte og den store Inful, og at man i hele mit Rige skal ære Dig som Patriark og de øvrige Patriarkers Broder."

Saaledes havde altfaa den græske Kirkes Ypperstepræst folgt sine Rettigheder over Ruslands Kirke for usfelt Guld. Hans tvende Ledsaagere erkjendte snart den Skade, som Constantinopels Stol med Tiden vilde komme til at lide baade i geistlig og verdslig Henseende ved denne opnaaede Uafhængighed, og understrevte derfor ikke det Document, som stadfæstede Oprettelsen af det russiske Patriarkat. Kun de nedrige, ved russiske Penge vundne Munkke, som befandt sig i Jeremias' Følge, gavedes deres Underkrifter dertil. Men Gudonow hvilede ikke, før den smidige Hjob var hvitideligt stadfæstet i sin nye Værdighed, og ved sin Afreise fra Moskau maatte Jeremias aflægge det hellige Løfte, at gjøre dette strax efter sin Ankomst til Constantinopel. Neppe vendt tilbage fra Reisen, indkaldte Jeremias allerede i Februar 1593 en Synode til Constanti-

nopol, og stadfæstede ved et høitideligt Document Drettelsen af det nye Patriarkat i den russiske Kirke. Det er meget betegnende, at den russiske Gesandt ved det tyrkiske Hof, den mægtige Fyrste Gregor Athanasius, i hvis Hænder Sultanen befandt sig, og som handlede med den største Vilkaarlighed i det osmaniske Riges Anliggender, havde Forsædet paa dette Concilium.

Det synes som om man selv i Rusland kun lidet har troet paa Gylbigheden af dette Patriarkat; thi allerede i Aaret 1619 troede man, at det var nødvendigt at lade det ogsaa stadfæste af Theophil, Patriark af Jerusalem, som i den Tid opholdt sig i Moskau for at indsamle Almisser hos Storfyrsten og den russiske Clerus.

Saaledes var det russiske Patriarkat atter tilkjøbt ved Guld. — Den Maade, paa hvilken det russiske Patriarkat var grundlagt, var rigtignok ikke skicket til at indgyde Agtelse og Ærbødighed for denne nye Indstiftelse, især naar derved mindedes den moralske Beskaffenhed hos Dem, som her have været virksomme. Kun af simpel Vindeslyge have Jeremias og Theophil solgt den til Ruslands Interesser. — Nu opstod for Metropolit af Kiew det Spørgsmaal, om han skulde undertaste sig den nye Patriark Hjob eller den h. Petrus' Efterfølger, den romerske Pave? — Den daværende Metropolit af Kiew, Michael Rahosa, kunde ikke længer bære de Rædsler og Sletheder, hvorunder den russiske Kirke luskede, og indkaldte derfor Biskopperne i sin Metropol til Brest til et Concilium, for at raadslaae med dem, hvilket af Kirkens Overhoveder man burde adlyde, enten den fornylige valgte Patriark Hjob, eller den hellige Patriark for hele den katolske Kirke, Paven. Genstemmigen erklærede alle de forsamlede Fædre, at de herefter alene vilde adlyde den h. Petri Efterfølger i Rom, Paven, og vilde vende tilbage til den ene sande, apostoliske Kirkes Skjød. Den 2. December 1593 udkastede de, efter saa Møder, Unionsdekretet, hvori de med simple Ord fremlagde Grundene til deres Beslutning for hele den kristelige Verden, og især for deres Religionsbrødre. — I det følgende Aar holdt Michael og Biskopperne af Kiew's Metropol endnu en Sammen-

komst paa et Concilium i Brest, og sendte et Gesandtskab til Rom for at melde deres Gjenforening med Kirken til den h. Stol. I Metropolitens og alle rutheniske Biskoppers Navn overrakte Gesandterne den h. Fader en Skrivelse, hvori hele Fremgangsmaaden ved den stedfundne Forening blev fremlagt med simple Ord. Den 23. December 1593 indkaldte Pave Clemens VIII. et Consistorium af Kardinalerne, i hvilket Gesandterne overrakte denne Skrivelse, i det rutheniske Sprog, og ledsaget af en latinsk Oversættelse. — Den berømte Cardinal Sylvius Antoniani, Statssecretair hos den h. Fader, holdt i dennes Navn en Tale til Gesandterne, hvori han især fremhævede den h. Faders Glæde over denne lykkelige Gjenforening, og Nødvendigheden af Kirkens Eenhed. Derpaa aflagde de tvende assendte Biskopper den brugelige Troesbekendelse i hele den rutheniske Geistlighedens Navn i begge Sprog, og bekræftede samme med deres Sed og Underskrift. Herpaa ydede de den h. Fader den skyldige Hyldning og Paven kaldte dem nu sine Brødre i Herren og formanede dem til Dmtyghed og Fasthed i Troen. — Unionen skete under de samme Betingelser, som vare beslattede paa Conciliet i Florents. Den h. Stol lod dem beholde alle de kirkelige Rettigheder, Friheder og Privilegier, som de havde nydt hidindtil, og stadfæstede alle deres særegne kirkelige Stikke ved Sacramenternes Uddeling og Gudstjenesten, saaledes som de vare brugelige i Unionens Tid og ikke stode i Strid med den katolske Kirkes Troeslære.

Nu indkaldte Hjob, Patriarken af Rusland, ligeledes de ham undergivne Biskopper og Prælater til et Concilium i Moskau, svingede Banstraalen imod Michael Rahosa og hele den rutheniske Geistlighed, og banlyste alle de paa Conciliet i Brest udkastede Unionsbeslutninger. Nu begyndte den russiske Geistlighed en blodig Forfølgelse imod den rutheniske. — Men Patriarken Hjob blev snart rammet af Guds Straffedom. Han dnygede Forbrydelser paa Forbrydelser og kronede omsider Fyrsten Gudonow som Herre over hele Rusland. Hjob var kun et Redskab i denne Forbryders Hænder og maatte endog hellige hans Skjændelsjgjerninger ved Kirkens

Autoritet. I Aaret 1604 blev han omsider af Thronroveren Griffa Drepiew indespærret i et Klosterfængsel, og fort Tid efter paa sammes Befaling qvælt paa en grusom Maade. —

(Sluttes.)

Den salige Pater Claver.

4.

Man vil kunne forestille sig, hvor lang Tid det medtog at udvikle og forklare de oplyste Religionshemmeligheder for disse Vilde, der, om de end af Naturen vare mindre sløve, end man ofte paastaar, dog aldeles ikke vare vante til sliq Underviisning, og for det meste allerede vare i den mandlige Alder. Men naar dette var lykkedes den nidkjære Ordensmand ved Guds særdeles Bistand, hvilken han i vedvarende Bønner foran Altret og ved de strengeste Bødsbjergninger nedkaldte, og naar han havde overvundet sig om enhver Enkelts tilstræffelige Forberedelse, saa bestemte han en Dag til Daabens høitidelige Meddelelse. Han søgte at gjøre denne Dag saa høitidelig som muligt, for at Negrene ved Alt hvad de saae og hørte, maatte mindes om den Religions Hellighed, i hvis Skjød de optoges, og det Sakramentes himmelske Kraft og Heihed, hvilket de modtog. De maatte knæle ned for ham, 10 ad Gangen, for at modtage Daaben; og han forrettede Ceremonierne, hvis Betydning var dem forklaret, med al den Værdighed, der svarede til hans Tro og Andagt. Efter Daaben gav han dem endnu en rørende Formaning, og omarmede dem alle med faderlig Kjærlighed. — Hvilken Glæde gennemstrømmede ikke den fromme Præsts Sjæl, naar han da saae de Gjenfødtes Skare omkring sig og betragtede Forsynets vidunderlige Veie, ad hvilke disse arme Negre vare blevne Menneskenes Trælle for at omvendes til Guddommens Børn! Ikke mindre stor var de Nydøbtes Nørelse. Guds Naade opfyldte deres Hjerter med den aldrig fælte Fornemmelse af en himmelsk Glæde og oplyste deres Forstand om de evige Sandheder, ved hvis Erkjendelse de bleve opløstede over sig selv. Snart saae

de op til Himlen, hvor de nu i den uendelige Gudsdom erkjendte deres kjærlighedsfulde Fader, snart hvilede deres Sine paa Claver, i hvem denne Guds Kjærlighed og Barmhertighed havde aabenbaret sig for dem, og de vidste ikke at fatte sig, indtil de endelig gave deres Glæde Lust paa den dem eiendommelige Maade. De sloge Hænderne sammen, kastede sig ned for Missionærens Fod, jubledede og udbrøde i Glædeskrig.

Claver fortsatte Underviisningen for Slaverne, saalange som disse bleve i Carthagena; men saasnart han fik at vide, at deres Afreise forestod, saa fordoblede han sin Iver. Han besøgte dem da oftere, trostede dem saa godt han formaaede, og underviste dem om Alt hvad de havde at iagttage naar de vare komne langt borte fra ham. De Merebegavede underviste han særskilt og opfordrede dem til at gjentage de vigtigste Lærdomme for de Dvrigte, og navnlig at yde de Døende Religionens Bistand. Paa den Dag de skulde gaar ombord for at afreise, indfandt han sig punktlig hos dem, førte dem selv hen i Havnen, omfavnede dem med Omhed, og gav dem til Afsted den præstelige Velsignelse. Derpaa blev han staaende, som hængsunken i dyb Smerte, paa Strandbredden, som han ikke forlod, før han tabte Skibet af Synne.

Dette var den Omfarg, som vor Missionær drog for de nysankomne Slaver; men hans Iver indskrænkede sig ikke til disse. Der levede særdeles mange Negre i Carthagena og dens Omegne, som aldrig vare blevne døbt eller underviste. Claver gjorde sig al tankelig Umage for at opspørge dem, og i hvor forhardede de end vare i deres Hedenstak, og lagde end deres uchristelige Hjerter nok saa mange Hindringer i Veien, saa seirede dog den fromme Præsts Iver og taalmodige Kjærlighed over Alt. Men Gud vilde ogsaa paa overordentlige Veie tilkjendegive, hvor velbehagelige hans Tjeners Bestræbelser vare ham. Han aabenbarede ham meget hyppigen den Fare, i hvilken døende Negre, der ikke vare døbt, svævede, og afskænkede da disse den fornødne Landsnærverelse og Styrke paa hans Forbøn. Af en heel Mængde Beviser af denne Art, som af Vidner ere blevne bekræftede med Gød, ville vi kun anføre nogle enkelte. — En endnu

hebentf Megerinde laae forladt af Alle og alt kæmpende med Døden i en fattig Hytte. Glaver traadte ind uden at være kaldt, uden at være underrettet om hende. Han finder den Syge uden Bevægelse og uden Bevidsthed; men paa hans Bøn kommer hun til sig ieselv igjen og kan opfatte den nødvendige Underviisning. Næppe har hun modtaget Daabens hellige Sacramente, før hun udaander sin rene Sjæl. — En anden Megerinde, der var over hundrede Aar gammel og almindelig blev anseet for en Christinde, laae farlig syg. Glaver berettede hende med Alterets allerhelligste Sacramente; men pludselig standser han og spørger hende med betydningsfuld Stemme, om hun er døbt? Den Syge vover ikke at lyve og svarer med skjælvende Stemme: nei! Dgfaa hun døer faa Diebliffe efter Daabens Annammelse. — I Huset hos en spansk Dame bliver en Meger syg, som man ligeledes havde holdt for en Christen. Sygdommen tog saa hurtigt til, at han allerede nærmede sig sit Endeligt, da man lod Glaver kalde. Han knæler ned ved Siden af den Døende og beder til Gud om Barmhertighed for ham. Den Syge kommer igjen til sin fulde Bevidsthed, beklender til de Omkringstaaendes store Forundring, at han endnu aldrig havde modtaget den hellige Daab; derpaa annammer han denne og døer. — Den samme Raade blev to Slaver hos spanske Capitainer til Deel. Dgfaa de laae i de sidste Aandedræt og fik deres Bevidsthed igjen, for af Missionaren, der havde gjort Forbøn for dem, at annamme Gjenfødselens hellige Sacramente.

(Fortfætted.)

Kirkelige Efterretninger.

Tyskland. Den katholske Svendeforening i Münster i Westphalen feirede den 15. Januar sin anden Stiftelsesfest. Den høiarv. Biskop af Münster, Foreningens Protector, og Skytsforstanderskabet, i hvis Spidse Dverborgermester v. Olfers staaer, vare mødte Kl. 7 om Aftenen i det rigtignok fattige, men af Svendene festligt smykkede Locale. Ved

Judtrædelsen bleve de hjulpede ved en Foreningssang, hvorefter Formanden i en Tale forelagde Biskoppen en kort Beretning om Foreningens siden f. A. vundne videre Udvikling og dens nærværende Tilstand. Udkastet til Foreningens Statuter ere, efter forud indhentet Sanction af Centralforeningen i Köln, forelagte Biskoppen til Approbation. Ligeledes bleve Statuterne, forinden Offentliggjørelsen, meddeelte Dverborgermesteren til behageligt Gjennemsyn. — Noгле af Stadens meest agtede Borgere havde, paa Indbydelse af Formanden, under Titel af Skytsforstanderskab, med største Beredvillighed paataget sig at hjælpe og understøtte Foreningen. For at gjøre Aften-timerne nyttige for Svendene, og efter Underviisningsplanen af Foreningens Lærere meddeelt dem Underviisning i Religion, Historie, Sang, Tydsk, Regning og Geographie, og en Lærer er ligeledes vunden for Underviisning i Tegning. — Siden Stiftelsen have allerede over 300 Medlemmer taget Deel i Foreningen. Som Foreningens Hovedformaal blev fremhævet: — Udøvelse af christelig Kærlighed og Barmhertighed, — for derved at udfylde den store Afstand, som stiller den arbejdende Klasse fra de andre Stander. I Tillid til det guddommelige Forsyn, som ogsaa bærer Omfarg for de fattige, saa ofte misfjendte Haandværkssvende, og med Hensyn til Skytsforstanderskabets Understøttelse, udtaltes det Haab, at Dpretelsen af et fuldstændigt Svende-Hospitium maatte være nærførestaaende. — Til Værelse for Protectoren, den høiarv. Biskop, foretog en af Svendene et Digt, og en Anden holdt et Foredrag over Svendenes usle og mislige Stilling, samt over de Belgjæringer som denne Stand modtager af Foreningen, idet Svende-Hospitiet meget passende blev sammenlignet med et Waifsenhuus, hvor de af Verden ofte saa misfjendte og huusvilde, omvankende Haandværkssvende finde en kjærlig Optagelse. Han takkede i alle Svendenes Navn Foreningens Belgjørerere og udbragte et „Leve“ for den høiarv. Biskop, for Dverborgermesteren, hele Skytsforstanderskabet samt for Foreningens Formand og Senior. — En lille komisk-dramatisk Forestilling dannede Slutningen. — Den høiarv. Biskop tolkede i saa hjertelige Ord sin Glæde og fuldkomne Tilfredshed med Foreningens Holdning og Virksomhed og takkede ligeledes Sammes Lærere og Belgjørerere; han nærede det faste Haab, at Foreningen fremdeles vilde virke velsignelsesrigt, da han kunde udtale sin fuldkomne Tilfredshed med Foreningens Bestyrelse, der fuldkomment svarede til dens fromme Stifters Aand. — Dgfaa Dverborgermesteren udtalte sin Anerkjendelse

med Hensyn til Foreningen og tilfagde Samme saa meget hellere sin virksomme Understøttelse, som Foreningen var grundet paa kristelig Kjærlighed og Barmhertighed! — Den hoiærv. Biskop meddeelte til Slutningen den Biskoppelige Betsignelse. — Svendene bleve muntre og glade sammen indtil Kl. 10.

Det katolske Sygehuus i Berlin, som i flere Aar har været under Bygning, gaar nu sin Fuldendelse imøde. Mængden af Skjær er tilflydt samme udenfra; Meget er bidraget af Berlins Katholiker. — I de nærværende bedrøvelige Tider har navnlig Vincencius-Foreningen i Berlin udviklet en omfattende og velsignelsesrig Virksomhed. I dette Dieblit erfare vi af et Dievne, hvor overraskende og rørende det er at see den adle Fyrste Radziwill i Berlin, om Søndagen efter den h. Mæsse, at staae i Kirkeøren ved St. Hedvigskirke med Fattigbøssen for at indsamle Almisser.

En af Missionen for Indianerne i Nordamerika hoiitfortjent Mand, den hoiærv. Hr. Fredrik Baraga, Biskop af Amyzonien og apostolisk Vicarius af Overmichigan, opholder sig for Dieblittet i München i Baiern. I det sidste Nationalconcilium i Baltimore blev han foreslaaet og derefter af Paven udnavnt til Biskop, og den 1. Novbr. modtog han i Cincinnati Bispeindvielsen, hvorefter han tiltraadte sin Reise til Europa, for at vinde Præster og indsamle Almisser for sit oprettede Bispedømme, som for størstedelen bestaaer af omvendte Indianere. Siden Aaret 1830, altsaa i fulde 23 Aar, har han levet iblandt Indianer-Stammerne i Ottowas, Potowatomies, Chiboye, ved den øvre Michigan og Huronsø, og omvendt disse tidligere vilde Stammer til Christendommen. I et Tidsrum af tre Aar havde han ikke seet nogen Præst, indtil endelig Biskoppen af Detrait paa sin Visitationsreise kom til ham. Foruden Indianernes Omvendelse, lagde denne utrættelige Missionær ogsaa Vind paa Videnskaberne, som han berigede med en Grammatik og et Lexicon over Indianersproget, hvilke Bærker endnu staae ene i deres Slægt, og ere nu for enhver Missionær en velkommen Nøgle til disse Sprog. Den hoiærv. Biskop havde den 11. Januar den Naade at overrække Missionærens ivrige Besshytter og store Belgjorer, H. M. Kong Ludvig, et Exemplar af nævnte Grammatik og Lexicon. — Biskoppen vil begive sig over Wien til Rom, for der at yde den hellige Fader sin Krefrygt og Hylding, og vender da, i Slutningen af Marts, med 8—10 Præster, som han nødvendigt har Brug for, tilbage til sine Indianere, som han ikke mere kan leve foruden. Siden de betydelige Kobberminer opdagedes, har ogsaa en stor

Mængde Blanke nedfat sig der, af hvilken Grund nu ogsaa nogle Missionærer ere nødvendige for disse. —

Belgien. Efterat den velgjørende Nonneorden under Navn af „de Fattiges smaa Søstre“ allerede har nedfat sig i Lüttich, vil man nu ogsaa forplante den til Brüssel. Et Selskab af fromme Damer, besjælede af kristelig Kjærlighed, i hvis Episke Baronessen af Secus staaer, har i den Anledning henvendt sig til Lütticher Publicums Velgjørighed, og deres Stemme vil visstnok blive hørt. „Emancipation belge“ siger: „Bestyrelsen for denne Orden attraaer Intet for selve disse fromme Søstre; de modtage Intet for sig selv. Det Huus, som man giver dem, tilhører hine Oldinge, som optages der; Sengene og Linnedet, som man sender dem, tilhøre de Fattige; af de Fødemidler, som de indsamle for de Fattige, tage de for sig kun det, som bliver tilovers. De almindelige Fattige leve af de Riges Overflodighed; „de smaa Søstre“ af de Fattiges Overflodighed!“

Aien. (Cochinchina.) Philip Minh, en Cochinchineser af Fødsel, som er bleven uddannet i de udenlandske Missionærs Anstalt paa Pulo Penang eller Prinds af Wales Den, fuldendte sine Studeringer i April 1844. Han afgik derpaa til Cochinchina, modtog snart derefter de første Indvielser, senere den h. Præsteindvielse, og udmærkede sig da ved Udøvelsen af alle sande præstelige Dyder. Efter en Skrivelse fra Lesevre, Biskop af Traupolis i. p. i. og apostolisk Vicarius i Cochinchina af 9. Juli 1853, har Philipp Minh nu havt den Lykke at lide Martyr døden for sin hellige katolske Tro. Han er den første Martyr fra den nævnte Danielsanstalt. — Uophørligen vøder vor h. katolske Kirke Hedningernes Jordbund med sine troende Børns Blod; men ogsaa her viser sig stedse sandt, at Martyrernes Blod er de Christnes Sæd! —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 12. Februar. — Søndag Septuagesima.
— Dagens Epistel: 1. Kor. 9, 24—10, 5.
— Evang.: Matth. 20, 1—16. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 lille Mæsse. — Kl. 10 Høimæsse med Prædiken paa Lybsk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theſſal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 8.

Søndagen den 19de Februar.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blanckensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

II. Den russiske Statskirke.

Credie Artikel.

Den russiske Kirkes Patriarkat var intet guddommeligt Værk; Kristus, Guds Søn, har ikke sagt om samme: „Paa denne Klippe vil Jeg bygge Min Kirke og Helvedes Porte skulle ikke overvælde den!“ — Som et blot menneskeligt Værk kunde det ogsaa atter opløses ved den samme menneskelige Vilkaarlighed, som grundede det. Vi finde i sammes Lærere ingen heltmodige, troende Bekendere, som med deres Liv og Blod indestaae for deres hellige Rettigheder; vi finde der ingen Martyrdom, men en verdslig Hersterhaand kunde vove at oprette og at styrte Patriarkalstolen. Det russiske Patriarkat faldt efter en næsten ikkun hundredeaarig Bestaaen; ligesom Belystningen Godunow havde stiftet det, saaledes blev det tilintetgjort af den despotiske Keiser Peter I.

Peter den Store bejød altfor megen Herservilkaarlighed til at han skulde have kunnet taale et selvstændigt geistligt Regimente ved Siden af sig. Han besluttede derfor, for at kunne herske ganske uindstrænket, at afdaffe

Patriarkatet. Med megen List og Snubed gif han tilbærsk hermed. Det var ham velbekendt, at Patriarken, uagtet al sin Svaghed og Afhængighed af Storfyrsten, alligevel nød en vis Anseelse blandt Folket; han ansaaes for den evangeliske Lovs Forklarer og Fortolker og turde som saadan gjøre Statsoverhovedet Forestillinger. — Det var en from Skik i den russiske Kirke, at Patriarken, forestillende den guddommelige Frelser's Person, om Palmesøndagen fulgte ridende paa et Hsel Geistlighedens og Folkets høitidelige Procession. Dyret var et gyldent Dækken; Czaren førte det ved Bidslet og holdt Stigboilen for Patriarken; saaledes var det gammel Skik og Brug. — For langsomt og efterhaanden at undergrave Patriarkens Anseelse, ophævede Peter allerførst denne Skik. — Det var fremdeles en Sædvane, at Patriarken og Czaren hver Nytaarsdag kyssede og omfavnede hinanden offentlig; denne Skik afdaffede han ligeledes for stedse ved en Ukas i Maret 1699. — I sin Regjerings første Aar turde han, af politiske Grunde, ikke offentlig angribe eller ophæve Patriarkalværdigheden. Thi den forfulgte Patriark havde kun behøvet at tage Parti for Peters Halvsøster, den mægtige Sophie, som gjorde Peters første Regjeringsaar saa stormende og besværlige, for at opvække en saa alvorlig Opstand i hele Rus-

land, at Peters Fald lettigen vilde have været Folgen deraf. Han foretrak derfor, at lade denne Værdighed falde af sig selv og komme efterhaanden i Forglemmelse.

Med Sniidhed oppebiede Peter det Tidspunkt, da Patriarkalstolen ved Dødsfald blev ledig. Den sidste Patriark Hadrian døde i Aaret 1702. Czaren vidste under mangehaande Paasfud at udsætte Valget af en ny Patriark, og for Skinnets Skyld overdrog han for det Første Patriarkatets Forvaltning til Metropolit i Kasan, men som hverken besad Patriarkens Anseelse, eller turde udøve sammes Rettigheder. Der blev saaledes ifkun Skyggen tilbage af Patriarkal-Værdigheden, og dette ogsaa kun saalange, som Peter fandt for godt. — Han lod dernæst, ved en Ukas af 1702, indføre Spotsfesterne ved sit Hof i Moskau, og besjente sig af samme, for at udlette af Folkets Hjerte den sidste Rest af den Heiagtelse og Urefrygt, som det endnu hidtil havde viist for Patriarkal-Værdigheden. Allerede i Mai Maaned 1702 foranstaltede han en stor Hofmaskerade, ved hvilken fornemmelig de kirkelige Ceremonier, Sædvaner og Skikke, saavel som den høiere Geistligheds Befræbelse fremstilledes paa den latterligste Maade. Den berømte Satow, Peters første Lærer, maatte ved denne Leilighed spille en affat og for Dpirttelsen af sine hellige Rettigheder stridende Patriarks Rolle! —

Der forekomme vistnok i Peter den Stores Liv nogle Træk, ved hvilke han synes at lægge en Forkjærlighed for den romerske Kirke og Ønsket om Gjenforeningen med samme for Dagen. Men dersom Fredens og Enighedens Gjenoprettelse imellem den russiske og romerske Kirke havde været hans oprigtige Stræben og Attraa, saa havde han ligesaa let kunnet naae dette lykkelige Maal, som han satte Synodens Indførelse igjennem. Fordi han overhovedet forfulgte sine Hensigter med det russiske Folk, for at give det en vis Dpdragelse og Dannelse, benyttede han de Midler, som foresandtes i den latinske Kirke; dog ifkun saalange som han fandt for godt. Paa den østerrigiske Keiser Joseph I's kraftige Forbøn og Mægling meddeelte Peter de romerske Katholiker fri Religionsvævelse og tillod dem at bygge en smuk og stor Kirke af Steen i

Moskau, da kun et lille Bedehuus af Træ hidtil var blevet taalt. For at opvække og gjenoplive den russiske Munkestand, som svægede i Bellevnet, og for at udbrede Videnskaberne blandt Præstestanden og Folket, lod han fremdeles indkalde katholske Kapucinere og Jesuiter og bevilgede dem fri Virksomhed i Udøvelsen af deres Kald. Begge religiøse Samfund erholdt Tilladelse til at oprette Missionshuse i Moskau, for herfra at kunne sørge for de i det Indre af dette store Rige adspredte Katholiker. — Men ligesom han af egen Tilskyndelse havde indkaldt Jesuiterne i Rusland, saaledes fordrev han dem ogsaa senere, da de vare ham til Hinder i hans Planers Udførelse.

I omtrent 20 Aar lod Peter den Store Patriarkalstolen forblive ubesat. I denne Tid skulde Grindringen om Patriarkens Rettigheder og Værdighed mere og mere udslættes hos Folket. Dertil kom, at Czaren i denne Tid i kirkelige Sager aldeles handlede efter Bilskaarlighed og Lune, for altid mere at vænne Folket og Præstestanden til hans uindskrænkede Regjering i geistlige Sager. — Han forvaltede Klosterne og Biskoppernes Eiendomme; han affskaffede flere Bispeddømmers forskjellige Titler og Værdigheder, og ved sammes Baccancer befalede han, at vælge en almindelig Biskop, og selv denne blev da paa mange Maader indskrænket i den frie Udøvelse af sine Rettigheder. Derefter foretog Peter ogsaa en Reform af Munkes og Nonnesklosterne, og raadede over og handlede med dem aldeles efter eget Behag. — Mod de katholske Basilianer i Polozk udøvede Peter en Grusomhed, som med Rette kan kaldes en Skændjelsdaad. Czaren blev ved sin Ankomst til Polozk modtagen med de største Uresbviisninger, og et glimrende Gjæstebud foranstaltedes for ham. Tumlende og overvældet af Drukkenskab vankede Peter, i Selskab med sine Bojarer, ved Nattetide igjennem Byens Gader. Basilianernes Morgenfang vækkede ham paa denne melankolske Spadsretour af Sønnen, og Nysgjerrigheden førte ham ind i deres Kloster. Midt i Døren stod en Statue af den h. Josaphat, som forud havde været dette Klosters Archimandrit, med Tegnet paa sin Martyrdød, med Øren midt i Hovedet.

Peter spurgte forbausset Klosterets Forstander, en from, ærværdig Olding paa sit sindstyre Mar, om hvad dette betydde, og hvem der havde dræbt denne Biskop? „De Skismatikere,“ svarede Oldingen, „til hvis Samfund Deres Majestæt bekjender sig!“ „Hvorledes,“ udraabte Czaren fortornt, „vi ere altsaa Tyranner?“ — Med disse Ord drog han sin Sabel og gav Oldingen adskillige Hug. Oldingen sank til Jorden. Nu faldt Czarens raae Ledfagere over ham og dræbte ham aldeles, tilligemed to andre Fædre, som vare ilede den Doende til Hjælp. Da han, efter dette forøvede Mord, havde forladt Klosteret, kom han til Besindelse; han tilstod senere, at have forøvet denne Misgjerning i Vanvid og Druffenskab, og i hiint frygtelige Dieblif været et Dyr og intet Menneffe.

For paa nogen Maade at udrette det flette Indtryk af denne Skjændselsgjerning, lovede han til Gud at lade opbygge flere Kirker for Katholikerne, samt nogle Kloster for Jesuiterne og Kapucinerne i sine Stater. Han bivaanedes ligeledes i Polozk Hoimesjen; og da denne var forbi, gif han tilbords i Jesuitercollegiet. Under Maaltidet havde Peter Collegiets Rector paa sin høire Side; paa hans venstre Side og bag ved Rectoren sadde de ham ledsagende Bojarer og Gyrster. Da man skulde udbringe Skaalerne, tog Peter Baretten fra Pater Rectoren, satte den ærefrygtsfuld paa sit Hoved, reiste sig fra sit Sæde og udbragte den første Toast for H. S. Hellighed, Pave Clemens XI., hvis høie Fortjenester han offentlig priste, og besvor, at han Intet ønskede inderligere, end efter endt Krig at kunne bevidne ham i Rom sin Urefrygt og Hylding, saaledes som han allerede havde haft i Sinde under sit Ophold i Venedig, hvori han kun var bleven forhindret ved de pludseligt indtraadte Uroligheder. Hvo kunde troe det? — Aabenbart tilraadende Politiken, ved denne Optraeden at berolige Katholikerne, og at bringe det flette Indtryk, som var fremkaldt ved det tredobbelte Mord paa Basilianermunkene i Forglemmelse.

Sit fjendtlige Sindelag imod den katholske Kirke viste han ogsaa især i de berygtede Ukafer af 17. April 1719; ved den ene

Ukafe bleve Jesuiterne fordrevne fra Moskau; men ved den anden bestemtes, at Ugtefæber imellem Russer og andre Religionsbekjendere vel skulde være tilladte, men at Brudefolkene før Bielsen striftligt skulde erklære, at de vilde lade deres Børn opdrage i den græsk-russiske Religion.

Den samme despotiske Myndighed udviste Czaren imod sine Undersaatter, for at gjøre dem modtagelige for sine Planer. Han afskaffede den gamle orientalske Klædebragt, og anordnede, at de gifte Koner, som indtil den Tid havde været udelukkede fra Mændenes Selskaber, skulde have fri Adgang til samme. Kort sagt, Despotismen i Rusland naaede ved Peter den Store til sin fuldbendte Udvikling og Uddannelse; den kjendte slet ingen Stranker mere, den udstrakte sig over Legeme og Sjæl, Liv og Død, Indvortes og Udvortes, den regjerede Samvittighederne og foreskrev Klædebragten; der behøvedes blot endnu, ganske og fuldstændigen at bemægtige sig den geistlige Magt, for at virkeliggjøre hiint Begreb om Despotisme, som Friedrich v. Schlegel har opstillet og udviklet. — Allerede vare mange Nyheder indførte i Henseende til den høiere Geistligheds Skikke, Hofceremoniel, og ved den ovenfor nævnte Hofmaskerade blev der virket derhen, at sammes Anseelse stedse undergravedes mere.

Endelig troede Peter i Aaret 1720, at det Tidspunkt var kommet, da han offentlig kunde udtale og lade Ophævelsen af Patriarkal-Værdigheden stadfæste. Han indkaldte i Januar 1720 Metropoliterne, Erkebiskopperne og Biskopperne til Moskau, for i Forening med dem at ordne de kirkelige Anliggenders Indretning. Her gjorde han dem det Forslag (som hvis Ikkeantagelse han forud kunde være fuldstændigt overbevist), at de skulde forene sig med Rom og staae under Paven. Dette Andragende tilbageviste Biskopperne. Da reiste Peter sig i Forsamlingen og rettede følgende Ord til Prælaterne: „Jeg kjender ingen anden sand og retmæssig Patriark, end Patriarken i Westen, Paven af Rom; men da I ikke ville adlyde ham, saa skulle I fra nu af ene have at adlyde Mig.“ Han tilføiede

endvidere: En Patriark er hyerken nødvendig til Kirkens Regjering, eller nyttig for Staten; det var derfor hans Beslutning, at indføre en anden Form for Kirkebestyrelsen, som skulde være en Mellemting af een Persons (Patriarkens) Regjering og et almindeligt Concil; thi enhver af disse Regjeringsformer for sig alene var, formedelst Rigets store Omfang, underkastet mange Ubequemmeligheder og Uanskeligheder. Der skulde derfor fra nu af oprettes et lille udvalgt og faststaaende Concilium (Synoden), og til det skulde Besørgelsen af de geistlige Anliggender anbefæres." Paa Rogles Modforestillinger, at Patriarkatet i Kiew og hele Rusland dog var blevet oprettet fornemmeligen ved den orientalske Patriarks Bevilling, svarede Czaren diktatorisk, idet han slog sig for Brystet og sagde: „Her er Gders Patriark!“ — Peter forelagde Biskopperne Statutterne for den permanente saakaldte „hellige og lovgivende Synode,“ og enhver af dem maatte underskrive og bekræfte dem ved Ed. — Iblandt Bevæggrundene til Synodens Oprettelse angiver Czaren blandt Andet: „Da dette Concilium er indsat af Monarken og maa handle under hans Tilsyn, saa er der ingen Partiskhed eller nogetisomhelst Bedrag at befrygte; thi Monarken har ikke Privatinteresser, men kun det offentlige Bedste til Hensigt.“ — Fremdeles: „Ved Synodens Oprettelse forhindres Oprør og Sammensværgelser; thi Menigmand, som ikke forstaaer at gjøre Forskiel paa geistlig og verdslig Magt, er let i Stand til, ved at beundre en høi Prælats store Værdighed, at blandes ved samme og kommer da let til at troe, at et saadant Overhoved er en anden Monark af lige Værdighed med den sande Monark, ja vel af endnu større Værdighed, og at Geistligheden udøver et forskjelligt og uafhængigt Herredømme.“ — Ved disse Motiver udtaler Peter det klart og bestemt, at den dybeste Bevæggrund til Synodens Indførelse var hans Stræben efter ubetinget og uindskrænket Gueherredømme baade i geistlige og verdslige Sager. — Synoden bestod af 1 Præsident, 2 Vicepræsidenter, 4 Raader og 4 Assessorer.

Denne nye kirkelige Bestyrelse, som desuden fik Titlen af „den dirigerende,“ erholdt som dens vigtigste Hverv, at bekjendtgjøre de keiserlige Ukaser religiøse Sager betræffende, ligesom Senatet har at offentliggjøre Ukasene angaaende verdslige og administrative Sager. Heraf fremgaaer allerede, at denne „helligste Synode“ er et aldeles passivt Organ for den keiserlige Billiebeslutning. Fordi Keiseren befrygtede, at den engang kunde ville frigjøre sig for en saavidt Tjeneste, besatte han den rigtignok med Rigets første Prælater, men overdrog senere Præsidiets ikke mere til nogen Geistlig, for at det ikke muligen engang kunde falde i Hænderne paa en modig Mand, som da kunde tilvende sig de øvrige Hoveder for den russiske Geistlighed; senere fandt man det tværtimod fordeeltigere, at udnævne en verdslig Embedsmand, under Navn af Dverprocurator, til Præsident for den „helligste Synode.“ — Under den nuværende Keiser Nicolaus har f. Ex. Grev Pratasow, der efter sin militaire Rang er Generallieutenant og keiserlig Adjutant, i mange Aar forestaaet Dverprocuratorens Embede ved „den hellige Synode.“ For at kunne indsee Synodens fuldstændige Trældom, kan den Bemærkning være nok, at sammes Prælater ikke efter frit Valg eller efter deres Godtbefindende kunne bringe Gjenstande til Forhandling, men at de blot have at afgjøre over hine Anliggender, som den verdslige Dverprocurator forelægger dem. Prælaterne maae afgjøre, hvis han opfordrer dem dertil, og tør da, hvilket forstaaer sig af sig selv, kun beslutte saaledes, som han fordrer det. Alle Forarbejder til Synodens Beslutninger udgaae kun fra Dverprocuratoren, og for at gjøre Despotiets Maal fuldt, har ogsaa denne verdslige Embedsmand alene at besørge Udførelsen af de af Synoden fattede Beslutninger, saa at, om ogsaa en Biskop maatte have talt et frit Ord eller foreslaaet en den keiserlige Billie modstridende Beslutning, dette da dog vilde vise sig som en forgjæves og kraftløs Bestræbelse, fordi han selv aldeles ikke kan bringe nogen Beslutning til Udførelse. — Dverprocuratoren staaer i Spidsen for et meget talrigt Cancelliepersonale, som ganske er

sammenfat af Rægsfolk; Officerer findes ikke sjældent blandt dette Cancellie-Personale. Overprocuratoren arbejder umiddelbart sammen med Keiseren, og modtager, efter sine Referater, Keiserens Beslutninger for at meddele dem til Synoden. —

Det vilde vistnok falde vanskeligt, at udtænke et System, ved hvilket den geistlige Magt mere kunde være hengivet den politiske til Slavetjeneste, end den russiske Statskirke. Og tilføjer man endnu, at det atter er Overprocuratoren, som har at gøre Keiseren Forslag til Undvænelserne til Bispestolene af alle Grader, at det er ganske let for denne verdslige Embedsmand at nedkalde Keiserens Uaaade paa en eller anden af Prælaterne, som staae under hans Direction: saa er man istand til at gjøre sig et rigtigt Begreb om den umaadelige og uindskrænkede Magt, som denne Embedsmand udøver i kirkelige Anliggender. Man vil da ogsaa kunne tænke sig, hvilken Frygt hans blotte Mishag maa indgyde, naar man betænker, hvilket uindskrænket Despoti han udøver, og med hvilken meer end slavisk Underkastelse alle hans Befalinger modtages og udføres. — Skulde det engang falde Keiseren ind, at ville gjøre en Forandring i Kirkens Disciplin eller ogsaa i Troeslærdomene, saa vilde Synoden ikke alene antage alle disse nye Foranstaltninger og paalægge Geistligheden sammes Efterlevelse og Lære, men den vilde ogsaa drive sin slaviske Underkastelse saavidt, at den endog op søger historiske Beviser for Keiserens nye Love og Lære fra de første kristelige Tider, og det vilde da heller ikke falde den meget vanskeligt ogsaa at finde dem, paa hvilken som helst Maade de nu end maatte tilveiebringes, for dermed at skuffe og bedaaere Folket. — Saaledes har f. Ex. den nuværende Keiser Nicolaus ophævet flere Slægtskabs-Grader, som hidindtil i den russiske Kirke altid vare betragtede som en adskillende Egteskabs-hindring, uden at ogsaa kun en eneste Prælat har vovet at gjøre den mindste Forsikling imod disse keiserlige Forandringer i den gamle Disciplin.

Indtil denne Grad af Afhængighed har Peter I., som Historien kalder den „Store,“ trælbundet den russiske Kirke. Men dette hans despotiske System var kun muligt at gennem-

føre, fordi den russiske Kirke havde skilt sig fra Eenheden, og derved løsrevet sig fra Kristus, al Raadens Giver og Udspring. En straffelig Guds Straffedom er udgaaet over Grakernes og Rusernes Hojmod; istedetfor at være frie Sønner af den h. Fader, Petri Efterfølger, ere de domte til at være en uindskrænket Despots villieløse Slaver. Hvor sandt er dog ikke Herrens Ord: „Jeg er Wiinstokken, I ere Rankerne. Hvo som bliver i Mig og Jeg i ham, bærer megen Frugt; thi uden Mig kunne I Intet udrette. Hvo som ikke bliver i Mig skal bortkastes som en Ranke og hentørre, og man vil samle saadanne sammen, og kaste dem i Ilden, og brænde dem!“ Joh. 15, 5-6.

Saa snart som en Deel af den almindelige Kirke løsriver sig fra det Middelpunkt, som Troens guddommelige Stifter har opstillet og anordnet i den h. Petri og hans Efterfølgeres Person, synker den strax, formedelst en streng og retfærdig Guds Dom og i Modsigelse med den guddommelige Anordning, som har bestemt Troens Sandhed og Eenhed for hele Verden, — ned til en Nationalkirke, d. e. til en Statsanstalt, over hvilken da Statens Overhoved fra dette Dieblit af udøver den øverste Magt, som forholdsmæssigen vil være mere eller mindre trykkende, efter som Fyrsten har en mere eller mindre absolutistisk Character og efter som hans politiske Magt er meer eller mindre udtrakt. Denne Folge har stedse viist sig, til alle Tider og paa alle Steder, som i Rusland, saa overalt; Historien giver Vidnesbyrd om vort Udsagns Sandhed. — Ligeledes er det klart, at Despotismen aldrig kan blive mere uindskrænket, end naar al Magt, saavel den materielle, som ogsaa den geistlige og moralske, ligger i et eneste Menneskes Haand. En saadan absolutistisk Eneherster kommer saare let til med despotisk Vilkaarlighed at glemme det indholdsricke Ord og Bud, som Guds Søn, Kongernes Konge og Herfærnes Herre, har udtalt: „Giv Keiseren, hvad Keiserens er, — og Gud, hvad Guds er!“ ved hvilket Udsagn Frelseren klart og skarpt adskiller og skjelner imellem den geistlige og verdslige Magt, og anviser enhver af

dem sin bestemte Grændse, som de ikke ustraffet kunne overskride. — Trældom bliver fuldstændigt Slaveri, saasnart som Aanden og dens Forhold til Gud, Himmelens og Jordens Herre, bliver lænket og trålbunden. Men er denne Trældom engang indført, har den allerede ved mangeaarig Præris slaaet dybe Rodder i Livet. saa udvikler sig nødvendigviis ved dette despotiske og absolutistiske Magt-System et naturligt Had til Alt, som hedder sand Frihed; det kan Intet taale ved Siden af sig, som ikke vil underkaste sig dets Magtbefalinger. Dette Magt-System lader sig ikke noie med Herredømmet inden sine egne Grændser, men det søger ogsaa, for at besytte og opholde sig selv, at angribe den sande Frihed paa fremmede Gebeter. — Ruslands naturlige og farligste Fjende er derfor hiint uovervindelige Volværk for den sande Frihed, hvilket den Almægtiges Haand har bygget paa den uroffelige Klippe, — den hellige romersk-katholske Kirke! — Saasnart som derfor den russiske Nationalkirke var fuldendt i sin Bygning ved Indførelsen af Synoden, maatte den, ifølge Selvopholdelsens Princip, med en vis Nødvendighed, optræde som den katholske Kirkes Arvesjende. — Historien om de efter Peter I. følgende Regjeringer indtil vore Dage beviser og bekræfter dette desværre paa en sørgelig Maade! —

Missioner i Korea.

Ekrivelse fra den høiarværdigste Hr. Ferreol, Biskop af Bellina, apostolisk Vicar i Korea, til Hr. Baran, Forstander for det udenlandske Missions-Seminarium i Paris.

King-ki-tao, 19. September 1852.

De veed allerede, dyrebareste Medbroder, hvorledes Hr. Maistre endelig har naaet til os paa ganske overordentlige Veie. To Gange i sidste Foraar havde jeg afsendt Skibe, for at modtage ham, men hver Gang vendte de tilbage med uforrettet Sag; da jeg pludseligt, i

et Dieblif, hvor Ingen formodede det, erfarede, at han var landet paa Kysten af Korea og havde begivet sig til vore Christne. Det er umuligt at beskrive den Glæde, jeg følte, og de varme Takkebønner, som jeg opsendte til Himmelen for denne store Belgierning; alle vore Medbrodre ønskede sig til Lykke ved denne Ankomst, som endelig var lykkedes efter saa mange Forsøg og Reiser i flere Aar. Jeg takker Dem ogsaa meget for den hjertighedsfulde Omhed, med hvilken De vælger de Præster, som De bestemmer til denne besværlige Mission; jeg haaber, at jeg til Foraaret vil kunne lade Hr. Janson bringe i Land.

Dette Aar har, formedelst Hungersnøden, som næsten har hersket over hele Kongeriget, været endnu sørgeligere, end de foregaaende Aar. De stakkels Christne have lidt meget, og ulykkeligviis har jeg ikke kunnet yde dem saa megen Hjælp, som jeg ønskede.

De seer, dyrebareste Herre og Medbroder, at jeg ikke egenhændig har skrevet dette Brev, paa Grund af en svær Sygdom, med hvilken det har behaget Vorherre at hjemføge mig siden Paaske. Efter den Tid har det været mig umuligt, at foretage noget som helst Arbejde; jeg har næsten hele Tiden maattet holde Sengen; snart var det bedre, snart slettere; i det Hele svævede jeg uafsladeligt i den samme Fare; der er næsten intet Haab om at jeg vil gjenvinde min fuldkomne Helsen, da alle Lægenes Forsøg hidtil have været frugtesløse. Ved for mig mere end nogenstunde; naar De modtager dette Brev, vil det maaske være forbi med mig; men det maa gaae som det vil, jeg venter med Tillid og Hengivelse Alt hvad vor guddommelige Mester vil tilstikke mig. Mit Embedes Forvaltning er i dette Land overmaade besværlig; allerede længe har jeg forudsæet, at disse mangfoldige Vøisommeligheder og Arbejder maatte slide mig op. Det store Antal af Foreningssteder for vore Christne, de daglige Reiser over Bjergene, igjennem Sne og Iis nedbryde Kræfterne i kort Tid. Ogsaa Hr. Daveluy har i flere Aar maattet betale sin Tribut til Sygdommen. Pater Thomas, uagtet han er født her i Landet, har kun med yderste Besværlighed gjort sine to Missionsreiser. Endnu maa jeg bemærke, at Forfølgelserne ikke tillade os at

anvende de Midler, som kunde mildne vor Stilling.

Skulde jeg dog nogenfinde atter komme mig, men Brugen af mine Been være mig berøvet, som nu er Tilfældet, saa vilde jeg i Rom hos den hellige Fader ansøge om Tilladelse til, i siddende Stilling at feire det allerhelligste Messesofter og foretage det h. Chrysam's Indvielse, og bede om at give mig en Medhjælper; jeg ligner nu mere et Skelet, end et Menneſte, og er ikke i Stand til at være et Lem.

Hoslagt fremsendes Fortegnelsen over de i Løbet af Aaret 1852 uddeelte Sakramenter:

Striktemaal	8091.
Communioner	6199.
Daab af Borne	275.
Vielser	160.
Katechumener	243.
Børnedaab	648.
Confirmationer	257.
Den sidste Salvelse	66.
De Christnes Totalantal	12,450.

Modtag o. s. v.

† J. J. Ferreol,
Biskop af Bellina.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. De under Pave Gregor XVI. udnævnte Kardinaler ville til taknemmelig Erindring om samme Pave, i St. Petersbasilika oprejse ham et Mausolcum med et Mindesmærke. Kardinal Lambruschini, som i Livet stod ham nærmest, fattede først Planen dertil og var ogsaa senere den Virksomste for sammes Udførelse. Den talentfulde Billedhugger Amici i Rom blev Udførelsen af Mindesmærket overdraget, som han ogsaa udfører værdigt det Sted, hvortil det er bestemt. — Paa de hellige tre Kongers Dag bleve i Propaganda-Kollegiet fejret hellige Messer i det latinske, chaldæiske, moronitiske, syriske og armeniske Sprog. Den 8. Jan. og paafølgende Dag fandt da den storartede Sprogfest Sted i den academiske Hørsal, ved hvilken dette geistlige Kollegiums unge Clever fremsagde Digte og Taler i 13 forskellige Sprog. Den classiske Oldtids Sprog: Græsk og Romersk gjorde Begyndelsen; derefter talte Italiener, Frankmand, Spaniere, Portugisere, Tydskere, Englændere, Skotlandere, Irlandere, en Danst

(fra Kjøbenhavn), Svenskere, Hollændere, Polakker, Ungarere, Illyriere, Bulgarere, Tyrker, Nygrækere, Cataloniere, Maltesere, Hebræere, Syriere, Chaldæere, Koptere, Arabere, Æthiopi-ere, Georgiere, Ambariere, Chinesere, Samaritanere, Armenianere, Persere, Albanesere, Sabæere, Mongoler, Kurder, Celter, i deres forskellige Sprog og Dialecter. Foruden det talrige Publicum, som var tilstedet Afgang, rivaanedes flere Kardinaler og Prinds Friedrich Wilhelm af Preussen denne interessante Forsamling. Man ydede de unge Clevers Forsdrag det lydeligste Bifald. Efterat de ere blevne oplærte og uddannede i Rom, vende de tilbage til deres Fædreland, for, omendstjendt i forskellige Sprog og i langt fra hverandre adskillte Egne at lære og prædike een og samme katolske Tro, een og samme katolske Katechismus. Det er et ansfæligt Billede paa den ophøiede Eenhed i hele vor h. katolske Kirke! —

Sverrig. Imedens vi nedskrive vore historiske Beretninger om de rædsomme Forfølgelser, som den russiske Statskirke har udøvet imod vor h. katolske Kirkes troe Børn, modtage vi Meddelelser fra Stockholm, som fylde vort Hjerte med Sorg og Betsynring og vække hos os grundet Frygt for, at vi snart ville komme til at see et lignende Forfølgelsessystem udvikle sig og udføres i vor Nærhed, i vort Naboland Sverrig, og det Glimt af Haab, som vi tilskjendegave i vort Blads Nr. af 8. Jan., om endeligen at see den sande og ægte Friheds Sol opgaae for vore kristelige Brødre i dette Land, vinder nu mere og mere. — Som et Beviis herpaa og som et værdigt Sidestykke til hiint „Underdanige Memorial," som vi have meddeelt i vort Blad af 4. Decbr. f. A., maa følgende officielle Actstykke anses, der indeholder Anklageacten imod de i hiint „Memorial" omtalte Konvertiter og lader os kaste et klart Blik i den svenske Lovgivnings Tilstand. — Anklageacten lyder saaledes:

„Da forbens. Grosserer Müller, efter hvad der er blevet oplyst, ikke er og aldrig har været svensk Undersaat og derfor ei heller har hørt til den svenske Statskirke, saa er jeg af den Formening, at deraf følger, at Lovens Bestemmelser med Hensyn til Strafald fra denne Kirke ikke kunne bringes i Anvendelse paa ham; — og da jeg ikke seer mig istand til at bekræfte den af Fancjunker Baijur imod ham fremsatte Betydning, at han skulde have forledet Andre til et saadant Strafald; saa seer jeg heller ikke i denne Henseende Anledning til en retlig Klage imod bemeldte Müller. — Men da de øvrige Tilstalte: Funke, Offermann, Müller, Schüze, Anderson, Wallander og Lundgreen, som vare alle underviste og confirmerede i den rene evangeliske Lære, have

forladt denne og ladet sig optage i det romersk-katholske Kirkesamfund, og da disse Tiltalte, uagtet den af vedkommende Præstefab dem givne Advarsel, dog ikke vilde vende tilbage til vor Statskirke, men for den Kgl. Hofret og for Konjistoriet have paa det Bestemteste erklæret, at de vilde forblive i den romersk-katholske Kirkes Samfund: saa seer jeg mig derved foranlediget til, paa Embedsvegne at andrage paa, at disse Tiltalte blive paa Grund af vor Kriminalbogs cap. 1 § 3 og af Kirkeloven af 3. Sept. 1686 **domte til at blive landsforviste fra Sverrigs Rige, samt at miste Arveret og alle andre borgerlige Rettigheder!** — I Overensstemmelse med det af den Kgl. Procurator Billbergh den 3. Febr. 1854 til Protokol indgivne Andragende bekræfter

ex officio G. W. Westberg."

Saavidt er man i Sverrig nu altsaa kommen, at Katholiker d. v. s. døbte og troende Christne blive af deres Landsmænd, der ogsaa kalde sig Christne, rettligen og lovtligen betragtede og behandlede som Helotter og som Mennefskedens Afstum! Mon den svenske Lovgivning aander Jesu Christi And? mon den vidner om christeligt Sindelag? Mon den ikke maa sættes i Rang med Barbarernes umenneskelige Love og grundseerterte Retssprinciper? Sete noget Lignende iblandt Kalmuker og Tartarer, saa vilde vort Hjerte dog oplydes med Afky for saadan en oprørende Uretfærdighed, men hvad skulle vi sige, naar vi iagttage Eligt midt iblandt et Folk, som skal regnes til det christelige Europas civiliserede Nationer? — En uudsesttelig Skamplur vil det være for det christelige Europa, dersom det roligt seer til ved saadanne vanærende Kjendsgjerninger, uden at en Amdorsbrøst lader sig høre til de uskyldige Forfulgtes Forjvar! — Dog held os Katholiker, at vi endnu med uroftelig Fasthed have bevaret den trostefulde Tro i Hjertet, at om der herude paa Jorden end ikke maatte findes nogen Domstol, som antager sig vore uskyldigen forfulgte Troesbrødre og afgiver Dom efter Retfærdighed, saa gives der dog ganske vist i den anden Verden en Dommer, for Hvem ogsaa D'Her. Billbergh, Westberg samt de øvrige svenske Procuratorer, Dommere og Lovgivere, alle Konger og Tyrker, og alle Rigsdagenes og Parlamenternes Medlemmer engang skulle blive stævnedes og aflægge Regnskab for deres Adfærd; og vee, vee dem, dersom deres Dom da ikke maatte findes overensstemmende med den evige, guddommelige Retfærdigheds Dom og Love! Vi frygte for, at den Dom paa Landsforviisning og Tab af Borgerret, som i saa Tilfælde hisjet skal blive

udtalt imod dem, vil have endnu langt sørgeligere Følger for disse Herrer, end de ved deres Kjendelse have beredt for hine arme Katholiker! — Imidlertid vore forfulgte Troesfæller i Sverrig beklage vi ikke; dem ønske vi hierærligen til Lykke, at Gud, vor Herre, har forundt dem den Naade og Gode, at træde i de hellige Apostles og Martyrers Fodspor, og de ville vist ogsaa ligesom de hellige Apostle gaae glade bort fra Sverrigs Afsyn, fordi de vare bleve agtede værdige til at lide Forhaanelse for Jesu Navns Skyld! (Apostl. Gjern. 5, 41.) Alle de overhovedet, som troe, at en sand Katholik lader sig tyse eller skramme ved jordiske Tab og Forfølgelser, de stufte sig meget; „vi frygte ikke dem, som slaae Legemet ihjel, men ikke kunne dræbe Sjælen, men vi frygte ene og alene Ham, som er i Stand til at fordærve baade Sjæl og Legeme i Helvede!“ (Matth. 10, 28) og vi sige med Apostelen: „Hvo kan stille os fra Christi Kjærlighed? Gjenvordighed eller Angstelse? Forfølgelse eller Sult? Mogenhed eller Fare eller Sværd? Nei! men under alt Dette vinde vi end større Seir ved Ham, som har vist os Kjærlighed! Ingen Stabning vil kunne stille os fra Guds Kjærlighed, som den er i Christo Jesu, vor Herre og Frelser!“ (Rom. 8.) — At vor hellige katholske Kirke ogsaa i det nittende Aarhundrede endnu er kraftig nok til at frembringe Martyrer, det har de sidste Dages Katastrophe i Baden i Tydskland tilfulde godtgjort for hele Verden, idet meer end 800 katholske Præster og mange katholske Embedsmænd hellere vilde smægte i Fængslet, end handle imod Guds hellige Kirkes guddommelige Love og saaledes ogsaa med Apostlene vilde adlyde Gud meer, end Mennefskene; og dersom Sverrig vuffer et lignende Beviis inden sit eget Lands Grændser, saa kan det nu snart blive Dienvidne dertil. —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 19. Februar. — Søndag Seragesima. — Broderstabs. — Dagens Epistel: 2. Kor. 11, 19.—12, 9. — Evgang: Luc. 8, 4—15. — Guds-tjeneste: Jern. Kl. 8 og 12 stille Messse. — Kl. 10 Høimesse med Brøderstabs paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Broderstabs-Andagt med Brøderstabs paa Tydsk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 9.

Søndagen den 26de Februar.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Det moderne Hedenskab.

„Hvorfor larme Hedninger,
Vouise Folkelag paa tomme Raad?“
Wj. 2, 1.

Den gamle Nat gaar frem af Morkets Rige,
Den vil igjen med Jorden staae i Pagt,
Og Hedninger af deres Grave stige,
Dæmoner ove deres gamle Magt!
Man ved besmitted' Altene kun erer
Sit „Jeg“ og hvad forfængeligt det lærer!

Og Korset? — Jesu Kors i Stovet trades;
Og Himlen græder, medens Helved leer.
Bed at forbande, Hedningen kun glædes;
Han foldet Haands og Bonnens Magt ei seer.
De have sig til Lognens Vand forskrevet,
Og Kjærligheden svandt, kun Had er blevet!

Med Blindhed slaget er dem Sjælebliffet;
Det seer paa Himlen intet Stjerneffjær.
Vel var engang og dem en Løge Skiffet,
Dog, at — den Frelser kom de ikke nær!
En Dnm steds' nager deres syge Hjærter,
Som sølte de alt her et Helveds Smærter!

De tragte efter høiest' Konges Krone;
De i Titaners Overmod er' klædt';
De vilde styrte vel selv Herrens Throne;
Forvovent trodse de lig Helveds Væt!
Dog vil den Mægtigste vel straffe Krybet,
Og, som hiin Yngel, kaste dem i Dybet!

J, Daarer, vilde Ravn af Guder føre
Og er' dog kun af ussel Jord og Stov!
Den Evige Jer med Sin Aande røre,
J Svage falde da lig visfent Lov!
J krybe da og krympe Jer i Stovet,
Net lig den Dnm, jeg ved min Fod gi'r Døden.

Hvad prale J med fremmed Pragt og Smykke?
Ei eget er det; J har laant det kun!
Jert er kun gjort af Blitter og af Skygge;
Aflade vil Jer Døden om en Stund!
Det Lys, som J Jer kaarede til Fører,
Et Jelys er, som Mose, Sump tilhører.

Bed Jorden hester Krybet, Dnm og Slange;
Hoit svinger Ornen sig ad Lysets Wei!
J ere ikkun vilde Lysters Fange,
Den sande Frihed, Slaver, har J ei!
Et Sodoms flette Frugter kun Jer nære;
Og Jer til Lyft maa Blomsten giftig være.

Hvo skal vel lyse Jer, naar Diet brister?
Hvo bliver, naar selv Bennen svigtet har?
Hvem bede I om Trøst, naar Alt I mister
Hvad her paa Jorderige kjært Jer var?
Og kunne I fra Jordens dunkle Dale
Alene gaac til Himlens lyse Sale?

Luf ikke Diet til for Solens Straaler,
Grib Herrens Haand som bedste Pilgrimsstav,
Bøv' for den Dom, som ifkun Retfærd taaler!
Bøv' for den, for I lægges ned i Grav!
Jeg her besværges Jer med Medynks Taare:
O lad af Hedenstak Jer ei bedaare!

Den engelske Statskirkes nærværende Tilstand.

Den Paastand er ofte bleven udtalt, at England imodegaaer en Afgjørelse, som al Diplomati og menneskelig Beregning ikke er i Stand til at afvende. Afsee vi fra Landets politiske Forhold, som desuden ikke ligger indenfor vort Blads Omraade, fra dets Proletariats Tilstand, Arbeidsophør &c., saa erkjende vi Sandheden af hiin Paastand alene allerede af de nærværende Tilstande i den engelske Statskirke, som nu er naaet til sin Udviklings sidste Stadium. Hvad der hidindtil nogenlunde opretholdt den engelske Protestantismus i Folkets og Verdens Øine og gav den en vis ydre Fasthed, nemlig Episkopatet med sine høie Indtægter, med sin store Prunk og Pomp, en enorm Rigdom og udstrakte Familieforbindelser o. dsl., det synker nu med hver Dag dybere i Anseelse. Gjentagne Gange har de engelske Biskoppers umaadelige Rigdom været Gjenstand for alvorlige Debatter i Parlamentet; allerede underkaste de offentlige Blade Episkopatet deres skarpe Kritik og udrykke sig i temmelig stærke Udtryk om sammes Beskaffenhed. De kalde de anglikanske Biskoppers Magt for en Anmasjelse, en Arimelighed; de erklære

aabenlyst, at der ikke gives sex anglikanske Biskopper i hele England, hvis Ord fortjener at blive hørt. De klage: Hvad er der blevet af vor Kirkes Regjering? Enhver Geistlig gjør i sit Sogno hvad han vil, og iblandt Biskopperne findes ikke to, som stemme overeens. Hvad de anglikanske Biskopper ere, og hvilken Forskiel der bestaaer imellem anglikanske og katolske Biskopper, fremtræder med hver Dag endnu tydeligere, jo mere apostolisk de katolske Biskoppers Virksomhed i England udvikler sig. Allerede af denne Grund har Gjenoprettelsen af det katolske Hierarchi været i England saa gavnligt og saa nødvendigt, som i noget som helst andet Land. —

Den engelske Statskirke har i den nyere Tid forholdt sig rolig, og i denne Rolighed søgt et Lægemiddel imod de heftige Ophidselser, som det Gorchamske Anliggende, det kongelige Geheimeraads Afgjørelse over Spørgsmaalet om Taaben. Biskoppen af Exeters Svagheder, Erkebiskoppen af Canterburys foruroligende Lærdomme og visse paafaldende Tilbagetrædelser til den katolske Kirke havde fremkaldt i samme. De Omvendelser til den katolske Kirke, som i Løbet af de sidste 8—10 Aar ere forekomne i England, foruroligede Statskirkens Diguitarier i saare høi Grad. Noget af de religiøse Spørgsmaal, som i de sidste Aar have stærkest bevæget Aanderne, ere overgivne til kongelige Commissionser; og medens sammes Medlemmer raadsløge om, hvorledes de meest strigende Misbrug i Statskirken kunde affattes, uden at træde dens Biskopper, som udbrage deres Fordeel deraf, altfor nær, ventede England med Taushed og syntes slet ikke at tænke paa, at det skulde komme til at give den kristelige Verden et nyt Stueespil af en sørgelig Sæd angaaende Troens Hovedlærdomme. Den tilshyneladende Ro blev først atter forstyrret ved den engelske Primas' Stemme, den samme Erkebiskops, som i Dronningsens Navn indfattede den bekjendte Gorcham i det geistlige Embede, som sammes egen Biskop havde troet at maatte aflaae ham. Samme lod nemlig allerede for nogen Tid siden udgaac en Pastoralunderviisning; og en saadan Pastoralunderviisning af Primas=Erkebiskoppen af Canterbury er ingen almindelig Begivenhed i England.

Dronning Victorias høiarv. Herrer Biskopper oplæse saadanne Underviisninger eller Hyrdebrevé kun een Gang hvert tredje, fjerde eller femte Aar, naar de netop visiteré deres Diocæser. I denne Skrivelse ønsker først Erkebiskoppen sig til Lykke i Anledning af Statskirken's Tilstand i hans Erkebiocæs. Man bygger Kirker, den offentlige Underviisning gjør Fremskridt, Regjeringens Opfigt udstrækker sig til over Skolerne ic. Alt dette er vidunderligt; man tilskriver dette den lykkelige og frugtbare Rolighed, som Statskirken glæder sig ved. Efter denne Indledning gaaer Erkebiskoppen i denne Skrivelse ind paa selve Hovedsagen. Hans Underviisning deler sig i tvende Dele. Den første Deel er rettet imod den anglikanske Kirke, i hvis Spidse han staaer, den anden imod den katolske Kirke. Denne sidste Deel vil hos Katholikerne ganske vist fremkalde meget mindre Opfigt eller Ophidselse, end den første har forarsaget hos Anglikanerne. — Den store Ophidselse, som frembragtes ved disse Pastoralunderviisninger af Erkebiskop Sumner, kommer nemlig deraf, at han i samme ganske ligefrem udtaler sig imod Geistlighedens Forsamlinger, og derved saarer det store Antal af de Præster og Biskopper, som ønske, at samme atter maae afholdes. I flere Aar blev der talt meget om, at man maatte gjengive Kirken dens Forsamlinger, hvilke tidligere vare beskændte under Navn af Convocationer. Disse udgjorde et virkeligt kirkeligt Parlament og deelte sig i et Kammer for Biskopperne og et Kammer for Geistlighedens Deputerede. Denne Convocation blev hidtil stedse sammenkaldt tilligemed Parlamentet, men altid strax atter udsat. Sidste Gang forsøgte de, som atter ønskede Convocationerne, at gjenoprette idetmindste en Skygge af de tidligere Convocationer, og den engelske Primas saae sig imod sin Willie nødsaget til at føre Forsædet i nogle Møder. Nogle Medlemmer af den anglikanske Statskirke grundede herpaa de meest glimrende Forhaabninger for deres Kirkes Fremtid. Men Erkebiskoppen af Canterbury har derfor taget sig den Frihed, at han i sine Pastoralunderviisninger eller Hyrdebrevé skarpt optræder imod Convocationernes Tilhængere, og i sine

Udtalelser om den Maade, hvorledes han opfatter dem, staaer han i den største Modsigelse med den anglikanske Kirkes Lærdomme. — Primassen vil ikke tilstede Geistlighedens Forsamlinger, fordi de efter hans Formening ville komme til at skade meget mere end gavne. Hvortil skulle Convocationerne nytte? Convocationernes Tilhængere paastaae, at de kunne til Kirken's Tilfredshed løse tre Hovedspørgsmaal, nemlig det om Underviisningen, det om Kirken's Organisation i Colonierne, og det om Sognenes Underafdeling, for at formere Sognepræsternes Antal og sørge for Folkets aandelige Fornødenheder. Men Erkebiskoppen Sumner er af den Formening, at i Henseende til disse tre Punkter Alt er indrettet paa det Bedste. Om sorgen for Forheielsen af Sognepræsternes Antal maa man efter Erkebiskoppens Anfæelse overlade til de Gufeltes Iver. Oprettelsen af Bispedømmer i Colonierne havde man, som Erkebiskoppen troer, med Held kunnet foretage for 140 Aar siden; nu for Tiden var det Andres Pligt. Selskabet til Evangeliet's Udbredelse erstatter meget fordelagtigen selve Kirken og Geistlighedens Forsamlinger, som ikke have mere at befatte sig med dette Spørgsmaal. Men hvad Opdragelsen og Skoleunderviisningen angaaer, saa befattede allerede flere Selskaber sig overmaade heldigt dermed, og Primassen indseer ikke, hvad det kunde nytte, om Kirken vilde blande sig deri. Forøvrigt var det Parlamentets Sag, at gjøre det som er nødvendigt! Erkebiskop Sumner udtaler sig saaledes: „Hvo turde vove at tænke, at fordi Underviisnings-Anliggender og andre Sager, som paa nogen Maade vedkomme Religionen, forhandles i Parlamentet, maatte de ogsaa forhandles i Geistlighedens Forsamlinger? Dette vilde kun da være nyttigt, naar Convocationerne besad Parlamentets Magt. Geistligheden har et constitutionelt og sikkert Middel til at kundgjøre sine Meninger. Enhvert Bispedømme vælger en Deputeret, og desforuden er jo i begge Kamre Veien aaben for Bønskrifter. Skrifter komme lettere i Omlob, end Taler; paa denne Maade kan Geistligheden bekendtgjøre sine Ønsker paa en lovmæssig Maade,

uden Fare for at komme i Konflikt med et Statssamfund, hvilket den vel paa en fornuftig Maade kan overbevise, men ikke tør haabe at kunne give sine Befalinger. . . . Convocationerne vilde ogsaa have endnu andre Ubehageligheder. Dersom Convocationerne med deres nuværende Forfatning bleve atter kaldte til Live, saa vilde de fremkalde en Spaltning imellem Geistlige og Lagsfolk, som hverken lader sig retfærdiggjøre ved den h. Skrift eller bliver anbefalet ved Erfaringen. . . . Og fra den anden Side, vilde man give dem en ny Indretning, saa maatte denne jo først stadfæstes af den lovgivende Magt, og Forsamlingen vilde da ikke have anden Myndighed, end den, Parlamentet maatte finde for godt at overdrage den. Men kunne vi troe, at Parlaterer nogenstunde vilde indrømme den nogen anden Myndighed, end at raadslaae og forhandle uden Ende? Men denne Frihed bestode vi allerede."

Englands Primas siger Sandhed. Hans Kirke har ingen anden Rolle end den, at være den store Statsmagts ydmyge Tjenerinde. Den maa ikke selvstændigen ordne sine egne Anliggender og overhovedet ikke handle uden Parlamentets Bemyndigelse. Men vilde man formene, at den anglikanske Kirke, netop som Kirke, kunde have Rettigheder og en Uafhængighed at forsvare imod Parlamentet, saa vilde dette „være den meest fordærlige Bildfarelse." „Thi," saaledes vedbliver den høiarv. Erkebiskop, „den lovgivende Magt er nyttig, ja endog nødvendig, for at uddanne det religiøse Tømmerværk til en Kirke, — for at bestemme de Artikler, i hvilke alle Kirkens Medlemmer maae være enige, — for at afgrænsse det geistlige Embedes Pligter og Rettigheder, for at opretholde Orden og Tugt i Kirken. Men alt dette er allerede skeet for os, vi have modtaget det i Arv, som en Skabelse af vore Forfædre. Ingen agter dog vel at andrage paa en Forandring fra Roden; og dersom en saadan Forandring skulde være nødvendig eller ønskelig, da kan Geistligheden ganske sikkert ikke bevirke den!"

Englands Primas kunde ikke tydeligere og aabenhjertigere have udtalt sin Statskirkes fuldstændige Bankerot, end i denne Pastoral-

skrivelse. Hvilken beklagelsesværdig Bildfarelse! Hvor har dog vor guddommelige Frelser Jesus Kristus nogenstunde indsat et Parlament som det engelske, med en Lord Palmerston i Spidsen, til Herre over Hans hellige Kirke? Og er denne Bevægelse, som af den underordnede Geistlighed fremkaldes imod de anglikanske Biskopper, ikke ogsaa et Symptom paa det kirkelige Gebeet, ligesom der i England dagligen fremtræde nye tydelige Symptomer paa det sociale og politiske Gebeet? Kan Dronning Victoria, kunne Ministrene have Agtelse for Biskopper, som kun ere blevne deres villieløse Redskaber, kun Marionetter i den store Statsmaskine og Figurer paa Skuepladsen, i hvem det sidste Spor af Bevidsthed om en høiere, guddommelig Oprindelse og en apostolisk Sendelse er gaaet tabt ved en saadan Stilling? — Kan endvidere Parlamentet have Agtelse for Biskopper, som, uagtet den uhyre Armod hos den arbejdende Klasse i England, opsluge disse enorme Indtægter, med hvilke de berige deres egne Familier og kappes med de første engelske Lords hvad Oselhed og verdslig Pragt angaaer? Er der nogensomhelst apostolisk Virksomhed efter Jesu Christi Forbillede mulig hos det engelske Episkopat? — Kunne de engelske Biskopper i Alvor og i Sandhed ansee en Dvinde som deres apostoliske og kirkelige Overhoved og med Overbeviisning troe, at Jesus Kristus har overdraget Overhyrdeembedet for Sin hellige Kirke til det andet Køn? — Og hvorledes er det nu under saadanne Omstændigheder muligt, at noget kirkeligt Forhold kan udvikle sig imellem den lavere og høiere Klerus? Kan den ringere Geistlighed agte Biskoppens Befalinger, naar den kun seer i ham en Statens Tjener? Kan den med Kjærlighed slutte sig til en Biskop, som kun ved egoistiske Interesser for sig og sin Familie har naaet til og forbliver i sin høie Stilling? — Saaledes stadfæster sig den Sandhed ogsaa her, at Formen falder, naar dens Indhold svigter. Vi stufte os ikke, naar vi sigte, at England vel langsomt, men sikkert imødegaaer en Afgjørelse saavel i politisk som og i religiøs Henseende. Hvorvidt de store Bevægelser i Osten staae i Forbindelse dermed og

ville bidrage dertil, kunne vi for Diebliffet endnu ikke see med vort menneskelige Die. At netop England i de sidste tre Aarhundreder, paa den meest forskjellige Maade, har sammendynget en uhyre Byrde af Skyld og Synd, er en unegtelig Kjendsgjerning. Men med Englands Skjæbne er vistnok fæmmentet Skjæbnet for en stor Deel af Verden. Forsynet fører og regierer, leder og styrer, advarer og opdrager, tugter og straffer som de enkelte Mennesker, saa og hele Nationer! —

Efterskrift. — Efter at have sluttet ovennævnte Artikel, modtage vi nu en senere Efterretning, hvorefter det synes, at det uagtet Erkebiskoppen af Canterburys Moderklæring vil blive mere alvorligt med det „kirkelige Parlament“ eller den geistlige Convocation. Det kirkelige Parlaments Overhus, som d. 1. Febr. holdt sin Forsamling i Westminster, tæller foruden Erkebiskoppen af Canterbury, endnu 13 andre Biskopper. Man er nu bleven enig om og har besluttet, at det kirkelige Parlament for Fremtiden ikke blot skal bestaae af Navn, men udvikle en virkelig Synodalvirksomhed. Petitioner fra ti Biskopper kom under Forhandling; Alle indeholde Klager over den tiltagende Ugudelighed og Kirkens Afmagt og fordre en fri Virksomhed for Kirken. Biskoppen af London androg paa at danne et snevrere Udvalg, som skulde træde sammen med syv Medlemmer af Underhuset, for i Forening med disse at affatte en Petition til Dronning Victoria om Tilladelse til at gjøre et Udkaft til „en tidsvarende Reform af den kirkelige Forsatning.“ Erkebiskoppen af Canterbury gjorde nogle svage Indvendinger, men søiede sig endelig dog efter Fleertallets Ønske. — Det kirkelige Underhus, som bestaar af Dechanter, Erkedechanter ic., vilste endnu større Iver. Man udnævnte ogsaa uførtøvet de syv Medlemmer for Udvalget og erklærede sig for, ubetinget og uforsædet at følge Overhuset paa den nu betraadte Bane. — Vi ønske deres Bestræbelser et lykkelig Resultat!

Den salige Pater Claver.

(Fortsat.)

5.

Clavers vedvarende Omhu for Negrenes Sjæle.

Ligesaa stor som Clavers Iver var for at føre Negrene ind paa Frelsens Vej, ligesaa stor var ogsaa hans Anstrengelse for at bevare dem paa den. Dagligen opsogte han en Mængde af dem i deres Boliger for at undervise, troste og formane dem. Ofte saae man ham hele Timer paa de offentlige Pladser og i Gaderne bede om Almisser til sine Negre hos de rige Kjøbmænd; men, før han atter uddeelte dem mellem Negrene, maatte disse høre paa en Underviisning over en Troesartikel eller et af de guddommelige Bud. Om Søn- og Helligdagene forsamlede han dem og førte dem i Kirken til den hellige Messse. Kunde han selv ikke forlade Skriftestolen, saa sendte han sine Katecheter. I Kirken havde han ladet anbringe Bænke og Mattrer for Slaverne, og efter Gudstjenesten blev der raft alle Oldinger og Syge forfriskninger. Saa opbyggelig denne Missionærs omme Iver end var, førte Stadens fornemme Herrer og foriangelige Damer dog bitre Klagemaal over, at man som det syntes vilde fortrænge dem fra Kirken og indrømme denne til Slaverne, hvis Nærhed de formedelst sammes ilde Lugt ikke kunde taale. Men Claver svarede dem med al Frimodighed, at disse arme Slaver vare Christne og som saadanne havde den samme Værdighed og de samme Rettigheder som deres Herrer! Man maatte give efter. — Beundringsværdig var Clavers Standhaftighed i Skriftemaalets Forvaltning. Jesuiternes Kirke i Carthagena var ligesaa ussel som deres Bolig, lille, fugtig, opfyldt med Insecter og ligesaa ubeskyttet mod Storme som mod Solens glødende Straaler. Clavers Skriftestol stod i Nærheden af Døren og var indtil Middagstiden udsat for Solens Straaler. Desuagtet saae man den hellige Guds Tjener hvær Morgen tidligt begive sig hen til den og i det mindste tove der til Koffen otte. Men om Søn- og Helligdagene indfandt

han sig der allerede Kloffen tre om Morgenen og forlod den først henad Middag, for at feire den sidste hellige Messe. Saa længe der stode Slaver omkring hans Skriftestol, tillod han ingen Anden at komme ind i den; de fornemme Herrer gjorde han opmærksomme paa, at det vilde være let for dem, at finde en anden Skriftefader, og til Damerne sagde han med from Genfoldighed, at hans Skriftestol var alt for snever for deres Histebeensffjorter, kun fattige Negerinder med simple Klæder kunde finde Plads i den.

Med den største Omhu vaagede Slaver ogsaa udenfor Skriftestolen over sine aandelige Pleieborns Sæder og hvilede ikke, for han havde fjernet fra dem al Anledning til Synd og havde faaet deres flette Baner udryddede. Negrerne holdt lidenskabeligen af at dansje. Slaver vilde ikke aldeles berøve dem denne Nydelse, men han foreskrev dem derhos strenge Regler for at holde sig inden Anstændighedens og Sædelighedens Grændser. Tid efter anden søgte han at see efter, om disse Regler bleve overholdte, og naar han opdagede mindste Brud paa Belansthændigheden, greb han Crucifret i den ene opløstede Haand og Svøben i den anden og drev saaledes de Dansende fra hverandre. — En natlig Begravelsesfest, som Negrerne pleiede at hvideligholde med mange overroiste Ceremonier og stor Fare for mangehaande Udfævelser, forbyd han paa det Strengeste og udvirkede kraftige Forholdsregler mod samme hos den geistlige og verdslige Dyrighed. Han taalte ikke, at de under noget som helst Paasjød arbejdede om Søndagen; dem, der af virkelig Trang pleiede at gjøre det, skaffede han Almisse og hvilede ikke med at gjøre Alle begribeligt, at de ikke behøvede at frygte for, ved Trostfab i Herrens Tjeneste at omkomme i Armod. — Men meest af Alt opflammede Gudsbespottelsens og Drukkenskabens Laster hans Zver. Han viedes ikke med blot at bebreide dem, der gjorde sig skyldige i saadanne Synder, det Feiltrin, de havde begaaet, men befalede dem, i Paasyn af Andre, at berøre Jorden med Tungen, og, idet han satte Foden paa deres Nakke, udbrod han med største Gfertryk: „hvo er Du Ulykkelige, at Du vover at sætte Dig op imod Himlen og at laste den guds-

dommelige Majeftæt?!“ Idet han saaledes forenede Strengthed med Mildhed og lempepe sin hele Udfærd efter Negrernes Lænkemaade, Begreber og Fattæerne, lyffedes det ham at overvinde de mange og store Hindringer, som den kristelige Dyd maatte finde saavel i Slavernes indgroede flette Baner, som og i sammes nærværende Stilling. —

Men det var især i de 40 Dages hellige Fastetid for Paaste, hvor Slaver med velstignelsesrigt Held virkede mellem de døbte Negrer. Saalænge denne Tid varede og i Adventstiden taalte han hverken Dansje eller anden offentlig Forlystelse. Han begav sig i denne hellige Bodstid allerede tidligt for Daggruben til Skriftestolen og blev der i fulde otte Timer. For han begyndte Skriftemaalet, forklarede han Negrerne Dagens Evangelium og endte med en Tale om Gødens Nødvendighed, som han udtalte med saa bevæget Stemme og med saa synlig Rørelse, at Negrerne omkring ham udbrode i lydelig Graad og nærmede sig da Skriftestolen med en Andagt og Sønderknuselse, som beffjammede selve Spanierne. Om Eftermiddagen henimod Kloffen 2 begav Slaver sig atter til Kirken for at begynde den saamme Virksomhed paany; thi dette var den Tid, der var bestemt for Negerinderne. En saa vedvarende Anstrengelse i aldeles forærvet Luft under Mosquitoernes piinlige Stik udmattede ikke sjeldent Missionæren i den Grad, at han var nær ved at besvime. Den eneste Bederqvægelse, han i slige Dieblikke undte sig, bestod deri, at han gned sit Ansigt med et i Biin dyppt Torflade. Om Aftenen henimod Kloffen 6, naar Kirken blev lukket, forte han endnu Mandene hen under et Skuur i Nærheden af Kollegiets Dør, og vedblev her at høre deres Skriftemaal, til ogsaa denne Dør blev lukket. Derfra vendte han da saa udmattet tilbage, at man ofte maatte mere bære end føre ham ind i Spisefalen. I et Stykke grovt Brød og nogle stegte Kartofler bestod hans hele Maaltid. Efter dette traf han sig tilbage til sit Værelse. Hans Medbrødre listede sig undertiden efter ham for at iagttage ham i hans Gensomhed. Men hvilket Syn ventede dem der! Efter saa uhorste Anstrengelser laae Slaver paa Knæ i Midten af sit Værelse og afbrød sine Bønner som den

største Misbæder kun med blodige Hudfletninger! —

Om Søndagen i Fastetiden forsamlede han Negrene og Mulatterne med en Klokke i Haanden og førte dem under Bøn og Sang paa en stor Plads. Der forklarede han en eller anden vigtig Troeslære og endte med en gripende Formaning og Dsfordring til Anger og Bod. Derpaa førte han dem til Kirken og begyndte Skriftemaalet som om Ugedagene. — Nærende var ved alt Dette især hans Opmærksomhed og Omhu for Dyingerne og de Syge. Han lod dem paa Bærestole bringe til Kirken, førte dem ofte selv efter Skriftemaalet til Communionbænken, og naar han kunde bortffjerne sig et Dieblit af Kirken, rakte han dem selv den Frokost, han havde ladet lave for dem.

Mange gjerrige Herrer besværede sig over den lange Tid, som deres Slaver tilbragte i Kirken og ved Underviisningen; men Slaver lod sig ikke forvirre af deres uchristelige Knurren og fandt Understøttelse i sine hellige Bestræbelser baade hos den geistlige og verdslige Dyrighed. Andre derimod vare isaa rorte over hans hellige Fver, at de tilbode ham rige Gaver for de Belgjerninger, han udviste mod deres Slaver; men den uegennyttige Ordensmand, der samlede Almiser for de Fattige og Syge i hele Staden, afflog alle Foræringer, hvilke man ellers let kunde have anseet som en Løn for hans Nøie. —

(Fortættels.)

Kirkelige Efterretninger.

Tydskland. Nonneordenen under Navn af „Damer til Jesu hellige Hjerte,“ som allerede i flere Aar har udfæst at grundlægge et nyt Huus i Nærheden af Bodensøen og at forplante en Deel af sine fortræffelige Opdragelsesanstalter paa Tydslands Grund, har nu endeligen, efter forskjellige Forsøg, først i Canton St. Gallen og paa den Badenske Kyst af Bodensø, kjøbt Støttet Riedenburg, en ganske ny Bygning i Nærheden af Bregenz. Samme vil allerede i Mai Maaned aabne der et Pensionat for omrent 50 Piger, med hvilket tilslige en Fattigskole i et særskilt Huus skal sættes i Forbindelse. —

I Nonneklosteret: „Søstrene til vor Frue“ i Koesfeldt i Westphalen blive dagligen 180 Skolebørn fra de derværende Dreng- og Pige-skoler bespiste til Middag. Mon Nonneklostrene kunne faldes aldeles unyttige og erkesløse? —

Efter flereaarigt Overlag, Kæmpen og Uvished, har man endelig ogsaa i Bingen i Hæssen besluttet sig til, at overlade de barmhjertige Søstre Hospitalstlemmernes Forpleining. Med tolv indse Stemmer har Menighedsraadet besluttet denne Forholdsregel.

Østerrig. Ifølge „Wiener Kirketidende“ omfatter det Wiener fyrstebiskoppelige Diocæs for nærværende Tid 24 Decanater med 419 Sogne, 81 Localier, 7 Vicariater, 58 Beneficier og 13 Hjelpepræstefald med 729 Verdens- og 521 Ordenspræster. Deraf kommer paa selve Byen Wien samt Forstæderne 30 Sogne, 38 Kloster og Annerkirker, 192 Verdens-, 218 Ordens- og 126 fremmede Præster. I det Hele tæller Erkebispedømmet 1376 Præster; fremdeles 4 Stifter: Klosterneuburg med 63, Heiligenkreuz med 47, Neukloster i Wiener-Neustadt med 22 og Schotten med 83 Præster, Klerker og Novitser, og endelig 32 Munkelostere med ialt 226 Præster, 35 Klerker, 114 Lægbrødre, 24 Novitser, og 6 Nonneklostere med 123 Chorjæstere, 178 Lægjæstere og 62 Novitsinder. Den hoiere Fyrstbiskop af Lavant, Anton Martin Bomsjæck, har stiftet en Bedeforening til skismatistiske Grækeres Omvendelse under Paafaldelsen af den h. Cyrill og Methodius. Det meldes nu, at samme Forening stedse udbreder sig mere og lader haabe det Bedste, da der iblandt de i Banatet levende Skismatikere i den senere Tid spores stor Tilbøielighed til Genforeningen med den romerske Kirke. Efter de sidste officielle Beregninger leve i Temescher Banatet og i det sersviffe Wohnobstfab 615,777 latinffe Katholiker, 11,512 græffe Katholiker, 679,556 Skismatikere, 50,911 af den Augsburgske Confession, 26,127 af den Helvet. Confession og 16,214 Jæder. Skismatikernes Overgang til den romerske Kirke bliver forøvrigt meget vanskeliggjort ved den Omstændighed, at der ikke er paa det Bedste sørget for Katholikernes religiøse Trang. Efter lovmæssige Bestemmelser skal de Ikke-Aneredes Kirke altid vedblive at tilhøre Skismatikernes af samme Menighed, ogsaa for det Tilfælde at kun enkelte Familier blive tilbage i Skismaet. En bedre Forsorg for de katholffe Grækere er nu gjort mulig ved Oprettelsen af et Bispesæde i Lugos, og siden den Tid have Overtrædelserne fra Skismaet til den romerske Kirke fundet flaresværs Sted.

Som paa mange andre Steder, saaledes bestaer ogsaa i Bøhmen den isaa fordærvelige Skik at holde Børneballer, og ingen

Fornuftig vil kunne negte, at disse maae udøve en høist skadelig Indflydelse paa Børnenes omme og let modtagelige Hjerter. Den høiarv Biskop af Budweis har derfor ladet udgaae til alle Troende i sit Bispedømme et Hyrdebrev, i hvilket han især formaner alle katolske Forældre paa det Eftertryffeliggste til at afholde deres Børn fra saadanne Børnebatter og overhovedet at affkaffe en saadan fordarvelig Stik. — Vid denne Biskops Formaning maatte finde Efterlevelse ogsaa hos Kjøbenhavn's Forældre! Vi formene, at Børnenes evige Frelse lider ingen Skade ved at de ere mindre fuldkomne i den legemlige Drejsur (hvis høieste Fuldbendelse man kan finde hos Dyrene!), men vel er Børnenes evige Frelse udsat for store Farer, naar der ved Børnebatterne alt tidligt vækkes og fremkaldes høist farlige Tilbøieligheder og Videnskaber i de unge Hjerter! —

Belgien. Det katolske Universitet i Löwen har i en af sine Professorens Person atter erholdt en stor Udmærkelse, idet Videnskaberne's Academie i Paris enstemmigen har tilkendt Professor van Beneden den store Præmie for de physiske Videnskaber. —

Irland. Anglikanernes Propaganda i Irland gjør for nærværende Tid uhorste Anstrengelser for at berøve de katolske Irlandere deres gamle Tro. En Skrivelse fra Erkebiskop Cullen i Dublin, hvilken har til Diemed at opfordre til Hjælp for Troens Opretholdelse i Irland, afflører Anglikanernes Fremgangsmaade, som gaaer ud paa dette ulykkelige Lands Defatholisering og Forvendelse til den engelske Statskirke. „Store Pengesummer“ siger Biskoppen, „blive affendte og uddeelte i Irlands fattige Provinds, for at forvirre Folkets Religion.“ Foruden Pengene, som med fulde Hænder uddeles for at gjøre Profelyter, foruden de flette Videnskaber, som man suidt forstaaer at benytte, foruden de store rige anglikanske Gaardeiernes Anseelse, som spille en Rolle med, er der for Diebliffet en Plage, som Gud har tilskiftet, nemlig Hungeren, hvoraf man i visse Henseender betjener sig imod Gud selv. I lang Tid har det troende Irland hangt ved sin gamle katolske Tro, som ved sit Liv, og denne uroffelige Tro søger man nu at udrydde paa saadan skammelig Maade. Et af de betydeligste engelske Selskaber, som er stiftet til Irlands Forvendelse til Deismus, for ikke at sige noget Værre, uddeler i denne Anledning ugentligen 75,000 Fres! Fremdeles blive i de Egne, hvor Befolkningen lider af Stræffen for Hungeren, anglikanske Skoler oprettede. Ethvert katolsk Barn, som besøger en saadan Skole, faaer Klæder og Føde. Senere skal et vist Antal Forsørgelsessteder oprettes, som ganske ere stiftede til at bedrage det arme

Folk. For Diebliffet bliver vel al Birtfomhed blot rettet derhen, at forvirre de Børnes Tro, for Fremtiden henlaster man den nye omtalte Loffemad for Børnenes Uergjerrighed. . . . Men naar en saadan Mængde uddeelte Penge, naar saamegen Jør for Stolerne, naar alle disse uophørlige Anstrengelser for at føre de stakkels Irlanderes ulykkelige Børn til Bildfarelse, naar denne nedrige Fremgangsmaade kunde byde et Folk, jeg vil ikke sige et Slags Religionsforening, men ikke engang et religiøst System, — hvortil vil det da føre? — Den fordomsfrie Protestant Gray belærer os desangaaende i et af sine Skrifter, hvor han siger: „Det Opdragelsessystem, som de anglikanske Missionærer følge, fører tilsidst til intet andet Resultat end til Revolutionen!“ Maatte Irlands nærværende Herrer af disse Ord uddrage den dermed overeensstemmende Lære! —

Frankrig. Kirken anvender den den forundte Frihed til Statens og Landets sande Vel. Antallet af de frie Gymnasier med et troende Lærerpersonal formerer sig, de forskjellige geistlige Ordener vinde en stedse større Udbredelse. I de fleste Bispedømmer søger man selv i den ydre gudstjenstlige Form at slutte sig ganske noie til den romerske Liturgie. Den fremme Bestræbelse for, paa en sømmeligere Maade at helligholde Søndagen, at undgaae paa disse Herrens h. Dage alle Arbejder, Kjøb og Salg, udstrækker sig meer og meer til videre Kredse; Haandværkere, Kjøbmænd, Notarier o. s. v. tage Deel deri. I andre Kredse bestræber man sig ogsaa for, atter at give Hgteskabet dets christelige og sakramentale Character ved at modarbejde de blot borgerlige Hgteskaber. Biskopper og Præster kappes med Held i at raade Bod paa den herskende Nød iblandt Folket, især de arbejdende Klasfer.

Kirkelig Erindringsliste.

- Søndag d. 26. Februar. — Søndag Quinquagesima. — Dagens Epistel: 1. Kor. 13, 1—13. — Evgang.: Luc. 18, 31—43. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messje. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Lybst. — Esterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk.
- Onsdag d. 1. Martz. — Afsteonsdag. — Dagens Epistel: Jvel 2, 12—19. — Evgangel.: Matth. 6, 16—21. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 stille Messje. — Kl. 10 Afstedelse og derefter Høimesse. —
- De 40 Søndage fra Afsteonsdag indtil Paafstejøndag ere befalede Fastedage, til Erindring om Jesu Christi 40 Dages Faste (Matth 4, 2). —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 10.

Søndagen den 5te Marts.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. N. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

Den Tridentinske Troesbekjendelse.

Indledning.

Jesu Christi hellige katolske Kirke er en guddommelig Anstalt til Menneftenes evige Frelse, og dens Troes- og Sædelæres hele Indhold er bestemt for alle Folkeslag og for alle Tider; og derfor er denne Kirke ogsaa fuldkommen i sig selv og kan aldrig underkastes en Forandring endstige en Forbedring, en Reformation. Kirken har modtaget alle sine Troes- og Sædelærdomme som en anbetet Skat af Jesus Kristus, og maa derfor bevare dem stedse usforandrede og usforvanskede. — Kirken maa derfor ogsaa fordre en troende Anerkjendelse af alle sine Troes sandheder og Efterlevelse af alle sine Sædelærdomme i et Hjertelag, som fremgaaer og ledes af Troen. — Alle Kirkens Troes- og Sædelærdomme ere deels indeholdte i den hellige Skrift og deels i Traditionen d. v. s. den mundtlige Overlevering, som har bevaret det skrevne Gudsord og paaviser sammes rigtige og sande Betydning og Mening. Skriften og den kirkelige Tradition ere saaledes de eneste Kilder, af hvilke Kirken øser alle sine Troes- og Sædelærdomme.

Den katolske Kirke er et synligt Samfund, som er udbredt over hele Jorden, har uforandret vedligeholdt sig fra Jesu Christi Tid indtil den Dag idag og fremdeles vil bestaae indtil Tidernes Ende. Denne katolske Kirke er i Besiddelse af Jesu Christi sande og hele Frelsens Lære og af alle de Naademidler, hvilke Han har anordnet. — Jesus Kristus har indstiftet denne Sin Kirke for at den skulde fortsætte Hans Frelsens Værk hos alle kommende Slægter, og Kirken er saaledes Jesu Christi levende Repræsentant paa Jorden, ja Kirken er ligesom en synlig fortlevende Kristus for alle kommende Slægter og Tider. Den Troes- og Naadeskat, hvilken Guds eenbaarne Søn har ved Sin gudmennefelige Virksomhed her paa Jorden aabnet for den hele Menneskehed til Retfærdiggjørelse og Salighed, er af Selve Jesus Kristus overantvordet Hans hellige katolske Kirke, for at denne maatte forvalte den, øse af den og meddele af den til alle enkelte Sjæle iblandt de kommende Slægter. Den katolske Kirkes Formaal er derfor intet andet, end det, hvilket Jesus Kristus Selv havde sat Sig her paa Jorden; — nemlig: først her i Jordelivet, ved en bestandig Tilvendelse af Jesu Fortjenester, at frigjøre Menneskene for al Synd og Uretfærdighed og at vejlede dem til sand Hellighed og christelig Retfærdighed i Christo

Jesu; — og dernæst, som dens yderste Formaal, ved Tilvendelse af samme Jesu Christi Fortjenester, at føre Menneskene til den evige Salighed i Himmelen! — De Midler, af hvilke Kirken betjener sig til Opnaaelsen af disse hellige Formaal, ere ei heller forskellige fra dem, hvilke Jesus Christus, dens guddommelige Stifter, bragte i Anvendelse: Kirken prædiker Sandheden og forvalter og uddeler de af Jesus anordnede Raadsmidler. —

Kirken er forskjellig fra Staten og bør være uafhængig af denne. Thi endstjondt Kirke og Stat have et og samme yderste Formaal tilfældes, nemlig: Menneskenes Lyksaliggjørelse, — saa er Statens nærmeste Formaal og Opgave dog indskrænket til blot at beskytte og fremme sine Statsborgeres timelige og legemlige Velværen.

Det kirkelige Forstanderskab, det saakaldte Hierarchi, bestaaer af Biskopper, Præster og Medhjælpere, episcopi, presbyteri et ministri (o: Diaconer, Subdiaconer o. s. v.). I Spidsen for hele Hierarchiet staaer Biskoppen af Rom, Paven; thi han er den hellige Apostelfyrste Petri Efterfølger, hvem Jesus Christus — Kirkens bestandige usynlige Overhoved og Overhyrde — Selv har udvalgt og bestemt til at være Hans hellige Kirkes synlige Overhoved og Overhyrde, den klippefaste Grundvold, paa hvilken hele Bygningen hviler, Middelpunktet for al Enhed og Enighed i Troen og i Styrelsen, Hans, Frelserens, synlige Stedfortræder og Statholder her paa Jorden. Joh. 1, 42. — Matth. 16, 17 flg. — 17, 26. — Joh. 13, 6. Luk. 22, 32. — Joh. 21, 15—17. fremdeles Apostl. Gjern. 1, 15. — 2. 14—19.—10 og 11; — 15, 7 flg. Joh. 20, 2 flg. — Mark. 1, 35, Luk. 6, 14. Apostl. Gjern. 1, 13. — 2, 37. — 5, 29. — Matth. 10, 2. I det Jesus udsendte Sine Apostle udrustede med den samme guddommelige Myndighed, med hvilken den himmelske Fader havde sendt Ham Selv. Joh. 20, 21., — overdrog Jesus i de hellige Apostles Person, til alle disses fremtidige retmæssige Efterfølgere, nemlig til det kirkelige Hierarchi, samme Lære, Præste- og Hyrde-Myndighed over de almindelige Troende, som Han Selv havde udøvet under Sit synlige

Ophold her paa Jorden; — og Kirkens Hierarchi har nu ogsaa efter Apostlenes Exempel stedse udøvet denne tredobbelte Myndighed, naar og forsaavidt det var nødvendigt til Opnaaelsen af hele Kirkens ophøiede Formaal. — Denne guddommelige Myndighed til at forkynde Guds Ord (Læreembedet), at forvalte Sakramenterne og frembære Offeret (Præsteembedet) og at styre, lede og vogte Menigheden (Hyrdeembedet) kan naturligtvis ikke meddeles af Landets Fyrste eller ved Menighedens Kaldelse, ei heller ved Ansættelsen i et bestemt Kald, men denne guddommelige Fuldmagt kan ene og alene meddeles ved Præsteindvielsens hellige Sakramente o: ved den apostoliske Haandspaalæggelse af en fra Apostlene i uafbrudt Folgerække nedstammende, gyldig, apostolisk Biskop. — De Love og Regler, efter hvilke Hierarchiet gjer Brug af denne den overdragne guddommelige Myndighed, ere deels almindelige og almeengyldige, deels særegne og kun beregnede paa visse særskilte Tilfælde og Forhold. Noget af disse Regler og Love ere af guddommelig Indstiftelse, andre ere af blot kirkelig og menneskelig Oprindelse. — Den romerske Biskop, Paven, sørger og vaager for hele Kirken; de andre Biskopper, under hans overste Ledelse og Tilsyn, blot for deres særskilte Diocæser eller Sogne. — Alle de Enkelte, som den Helligaand har sat til Guds Kirkes Styrelse (Apostl. Gjern. 20, 28), ere, hvad deres enkelte Personlighed angaaer, underkastede den menneskelige Støbelighed, Bildfarelse og Syndighed, ligesom alle deres andre Medmennesker. Historien beretter desværre om Paver, Bisper og Præster, hvis Levnet ingenlunde svarede til deres ophøiede Værdighed; dog bliver denne deres hellige Værdighed og guddommelige Karakter, med hvilken de ere beklædte, aldeles ikke berømt ved deres personlige Bildfarelser, Synder og Laster. Som Gud kunde paa vidunderlig Maade forudsige det Tilkommende ved en gjerrig Vilcam og en uretfærdig Kaiphas; som Gud gav den forstøffede Judas Plads i det ærverdige Apostelkollegium og som Gud virker endog Mirakler ved mange andre Syndere (Matth. 7, 22), — ligesaa kan Gud den Helligaand betjene sig af slette og syndige Paver, Bisper og Præster som Sine Redskab

for at styre og lede Jesu h. Kirke her paa Jorden. Ligesom det vidner om politisk Revolutionssaaad, naar man vil styrte Konger og Tyrster fra Thronen, fordi de have Feil, Svagheder og Ufuldkommenheder, som alle andre Mennesker: saaledes vidner det om kirkelig Revolutionssaaad, naar man vil fuldfaae Ræddømmet, Bispeværdigheden og Præstestanden, fordi der have været flette Paver og der endnu gives flette Bisper og flette Præster. Da det nu engang er den guddommelige Viisdoms Villie og Bestemmelse, at Menneskene i Stat og Kirke skulle ledes og føres ved Mennesker, og alle Mennesker (affect fra en ganske særegen, overnaturlig Hjælp og Bistand,) ere underkastede Strøbelighed, Ufuldkommenhed og Bildfarelse; saa er det urimeligt, ja ugudeligt at fordrø, at Forstanderne i Stat og Kirke skulde være mere, end Mennesker, skulde være ganske fuldkomne, uden Plet og uden Feil. Det var derfor i Sandhed bedre og mere heldbringende, dersom Folkene, istedetfor at gjøre Oprør imod flette geistlige eller verdslige Øvrigheder, hellere vilde i ydmyg Bøn nedkalde Guds Aand og Velsignelse over disse deres geistlige og verdslige Foresatte; og denne Folkenes ydmyge Bøn vilde visstnok ikke blive forgyæves; thi ialmindelighed vare og ere flette Øvrigheder en guddommelig Svøbe og Straf for Menighedernes og Staternes Synder og Laster, der ei kan afvendes ved egenmægtig Modstand og Oprør, men ved Ydmygelse i Bønnen for Herren! —

Alt hvad der i Kirken er reent menneskelig Indretning, reent kirkelige Love og Bestemmelser, rituelle og disciplinære Skikke og Brug, — alt dette er foranderligt, det kan være forskjelligt paa forskjellige Steder, og kan under forandrede Tids- og Stedsforhold ogsaa ophæves eller forandres; Alt derimod, hvad der hører til selve Troes- og Sædelæren, er evig Eet og det Samme og uforanderligt; thi alt dette har jo sit Udspring fra sin guddommelige Stifter og den guddommelige Sandheds Aand, hos hvilken der ingen Omkiftelse findes eller kan findes, forsaavidt som Sandheden kun er een! —

Den katolske Kirke er efter Jesu Christi Forjættelser (Joh. 14. 16. 17. — 16, 12. 13. — Matth. 16, 18. — 28, 19. 20. — 1 Tim.

3, 15.) ufeilbar i sin Troes- og Sædelærelære, d. v. s. hele Kirken kan aldrig komme til at opstille en falsk eller vrang Troes- eller Sædelære. — Kirkens Troes- og Sædelære udtales fordetmeste ved Kirkens Lærestand. Denne kirkelige Lærestand bestaaer efter Jesu Anordning af Biskopperne (Matth. 28, 19.), og derfor er Biskoppernes Samfund i Forening med deres Formand, den romerske Biskop, ufeilbart i Forkyndelsen og Udtalelsen af de aabenbarede Troes- og Sædelærdomme. Alt hvad denne kirkelige Lærestand lærer og vedfænder sig som Troes- og Sædelære, det er selvsagt Troes- og Sædelære og det i den Betydning og Mening, i hvilken samme troer og lærer det. —

Enhver enkelt katolsk Biskop, overladt til sig selv, kan vistnok tage feil og lære Bildfarelser i Troes- og Sædelæren, og den enkelte Biskops Mening har derfor ogsaa kun større eller mindre Betydning, alt efter som den i høiere eller ringere Grad er grundet; ifkun samtlige katolske Biskoppers Samfund er ufeilbart og ubedrageligt med Hensyn til Troes- og Sædelæren; thi kun dette Biskoppernes Samfund udgjør den lærende Kirke eller Kirkens Lærestand, og kun denne i sin Heelhed er benaadet med Ufeilbarhedens Gave, idet en høiere guddommelig Mægt, nemlig den Helligaand Selv, vaager og raader over den og forhindrer, at den af nogenformelt Aarsag, ved nogenformelt Middel, paa nogenformelt Maade, ved nogenformelt Paavirkning enten indenfra eller udenfra kan falde i en Bildfarelse. — I og for sig ligegyldigt er det nu, om denne den kirkelige Lærestands eenstemmige Mening udtales paa en almindelig Kirkeforsamling, eller om den tilkjendegiver sig ved en almindelig Tro hos alle adspredte katolske Biskopper i Forbindelse med den romerske Biskop. Ufeilbarhedens Gave tilkommer den samtlige katolske Lærestands eenstemmige Lære, paa hvilkenformelt Maade denne nu end monne være udtalt eller kundgjort.

Denne Kirkens Ufeilbarhed udstrækker sig imidlertid ikke videre, end det er nødvendigt til Menneskenes Veiledning paa den evige Sandheds Bane, altsaa ene og alene til Bevarelsen af den rene og uforvanskede

Troes- og Sædelære; i Bedømmelsen eller Afgjørelsen om Kjendsgjerninger og alt andet Troes- og Sædelæren Uvedkommende er Kirken ikke useilbar og behøver ikkeheller at være det, eftersom en Bildfarelse eller Feiltagelse i disse Troes- og Sædelæren uvedkommende Gjensstande ingen Fare medfører for de Troendes evige Salighed; hvilket derimod vilde være Tilfældet, dersom Kirken nogenstunde kunde ledes vild og tage fejl i Troes- og Sædelæren; thi kun den rigtige og sande Troes- og Sædelære kan vise den ene rigtige og sande Vej til den evige Frelse og Salighed. --

Da Kirken saaledes i Forkyndelsen af sin Troes- og Sædelære stedse er ledet af den ubedragelige Sandheds Aand, og da de Troes- og Sædelærdomme, som ere udtalte i den h. Skrift, ligeledes ere nedskrevne ved den samme Sandhedens Aands Indgivelse: saa er og var det aldrig muligt, at Kirkens Troes- og Sædelærdomme kom i en virkelig Modsigning til Skriftens Lære; thi da vilde jo den samme Helligaand komme i Modsigelse med Sig Selv! Naar der derfor desuagtet ved første Blif kunde synes at være en Strid imellem Kirkens Lære og Skriftens Ord, saa kan den kun være en tilsyneladende Modstrid, der maa hæves ved selve den useilbare Kirkes Forklaring, Fortolkning og nærmere Dplysning baade om, hvorledes Skriftens Ord og Kirkens egen Lære ere at forståae. Høist urigtigt vilde det derfor være, naar man i et Tilfælde, hvor en saadan tilsyneladende Modstrid imellem Guds skrevne Ord og den useilbare Kirkes mundtlige Lære synes at være tilstede, vil ligesom ex tripode hæve Striden og sælde en afgjørende Dom for sig selv eller Andre, ved at opfatte og fortolke de vedkommende tvivlsomme Skriftsteder efter sin egen ofte meget eenfaldige og vistnok meget feilbare Privatanskuelse og Mening imod Guds Kirkes ubedragelige Lære! En saadan Fremgangsmaade i Bedømmelsen af Kirkens Lære vidner om utaalelig Forsængelighed og Indbildskhed, idet man da tilskriver sin egen Privatanskuelse og Privatfortolkning samme, ja høiere Betydning og Tilforladelighed, end den hele af Guds Aand styrede Kirkes eenstemmige Udsagn og Fortolkning. —

Alle Medlemmer af den katholske Kirke ere derfor ogsaa strengt forpligtede til, med ubetinget Underkastelse og ydmyg Tro at anerkjende alle den useilbare Kirkes Troes- og Sædelærdomme, at give deres egen feilbare Forstand og Indsigt saugen i denne Troens Rydighed; — og i denne velbegrundede Overbeviisning om og Tro paa sin Kirkes Useilbarhed og Guddommelighed staaer den sande Katholik fast og urokelig! ingen somhelst fornuftig Tvivl kan nogenstunde opstaae hos ham. forstyrre hans indre Fred og Ro, forvirre og røkke hans Overbeviisning og Tro! — Den derimod, som med frit Forsæt og velberaadt Hu betvivler eller fornægter en eneste af Kirkens Troes- eller Sædelærdomme, kan vel endnu kaldes Katholik, men i Virkeligheden har han ophørt at være Katholik; han har selv løsrevet sig fra Kirkens Enhed og udelukket (excommuniceret) sig fra Kirkens Samfund og er ikke længere berettiget til at tage Deel i de Naademidler, som Kirken forvalter og meddeler.

Jeg kaldte ovenfor Katholikens Overbeviisning om og Tro paa sin Kirkes Useilbarhed og Guddommelighed en velbegrundet Overbeviisning og Tro; og det er den da i Virkelighed ogsaa. — Thi man betænke, at den katholske Kirke er den, som nu allerede har bestaaet usforandret og urokelig i en Række af 18 hundrede Aar; den uafbrudte Række af 259 Romerske Paver, hvis Navne Historien troligen har opbevaret, — fra Petrus indtil den nuværende Pave Pius IX. —, giver det stærkeste og niodsigeligste Vidnesbyrd for denne Kirkes Bestaaen til alle Tider; den katholske Kirke er den, som har bestaaet i denne lange Tid til Trods for alle de mange haarde og blodige Forfølgelser, som den uophørligen har maattet udholde fra saa mange Sider og tildeels endnu er udsat for og vil modstaae, indtil dens nuværende Form, som den stridende Kirke, udvikles til at blive Jesu triumferende Kirke i Himmelen (man sammenligne her de to Artikler i Nr. 7 og 9 af dette Blads første Aargang 1853); den katholske Kirke er den, som i en uafbrudt Folgerække (apostolisk Succession) har bevaret den ene gyldige apostoliske Haandspaalæggelse og Indvielse til Bispe- og Præsteværdigheden; den

katholske Kirke er den, som har omvendt hele det hedenske Europa (ogsaa Danmark!) til Christendommen, og som endnu dagligen udsender sine apostoliske Biskopper og Præster som Missionærer til alle Verdens Dele for at forkynde Evangeliet for de ulykkelige Hedninger, og hele Starer af disse strømme sammen til dens Moderkjød; den katholske Kirke er den, som tæller Millioner af Martyrer og Helgene iblandt sine Medlemmer; Helgene, som ikke blot udmærkede sig ved et overordentlig helligt Levnet og ved heltmodige Dyder, men i hvem Gud Selv har aabenbaret Sit særdeles Velbehag ved de mange og store Mirakler eller Under tegn, hvilke Han i Overeensstemmelse med Jesu egen Forjættelse Joh. 14, 12., har virket ved dem og vil vedblive at virke ved Sine Tjenere i Sin h. Kirke til alle Tider; og saadanne Helgene har den katholske Kirke frembragt og dannet til alle Tider; vi erindre her blot om nogle af de vigtigste Helgene i de tre sidste Aarhundreder, om en h. Ignatius af Loyola, om en h. Frants Xaverius, Indiens Apostel, om en h. Frants Borgias, en h. Vincentius af Paula, en h. Frants af Sales, en h. Aloysius Gonzaga, en h. Stanislaus, en h. Fidelis af Sigmaringen, en h. Alphons af Liguori, om den salige Slaver, Neger-slavernes Apostel, om en h. Maria Magdalena af Pazzi, en h. Theresia, en h. Philippus Neri, en h. Carl Borromæus, en h. Franziska af Chantal, en h. Johannes af Korsen, en h. Petrus af Alcantara, en h. Rosa af Lima o. s. v. o. s. v. — man læse deres Levnetsbeskrivelser og forbauses! — Den katholske Kirke er den, som har frembragt saa mange store Mænd, der forstode at parre grundig Lærdom og Videnskabelighed med barmhertig Fromhed og Hellighed, vi nævne blot en h. Augustinus, en h. Thomas af Aquin, en Albertus Magnus, en Bollandus, en Maldonat, en Baronius, en Suarez, en Vasquez, en Cornelius a Lapide, en Salmeron, en Lainez; og af det nærværende Aarhundrede erindre vi om en Friedr. v. Schlegel, en Stolberg, en Hurter, en Cardinal Wisemann, om en Perrone, en Lacordaire, en Wöhler, en Newman, en Görres, en Dellinger, en Hirsch, en Overberg, en Balme, en Montalembert, en Donoso Cortes, o. s. v. —

den katholske Kirke er den, som forkynder en Troeslære, der er saa consequent, saa dyb, saa ophøiet, saa trostende og oploftende! — en Sædelære, der i alle sine Punkter er saa reen, saa fuldkommen, saa adelig, saa ideal! — og den katholske Kirke er den, som i hele sin Optræden, i hele sin Virksomhed, i hele sin Indretning og Organisation har bevaret noget Mere, end blot Imponerende, noget Mere, end et blot menneskelig beregnet System, noget Fast, noget Conservativt, Udgammelt, Uerverdigt, Grundigt, — et Præg, som vidner om, at der tilkjendegiver sig en høiere styrende og ledende Magt i denne storartede Anstalt! — Mon man da ikke i Betragtning heraf, kan kalde det et velgrundet Overbeviisning og Tro, naar Katholiken troer, at denne hellige katholske Kirke er noget Mere end en menneskelig Anstalt, at den er en guddommelig Indstiftelse, — at den er Jesu Christi hellige og ene sande Kirke, at den er den af Jesu Aand, af Sandhedens Aand gennemtraangte og ledede, ufeilbare Kirke?

Ligesom den offentlige Lærer eller Professor, i Bevidstheden om sin Læres Sandhed, rolig og frit foredrager og udtaler denne sin Lære og først, naar hans Lære angribes eller fornægtes af Andre, finder sig foranlediget til, nøiere, klarere og grundigere at udvikle og forsvare sin Lære: saaledes ogsaa Kirken, denne af Gud beskaffede Lærer for hele Verden. — I de første 3 Aarhundreder foredrog og forkyndte Kirken sine h. Troes- og Sædelæresdomme i den simple og korte Form af den saakaldte Apostoliske Troesbekjendelse (Symbolum); yderligere og nøiere behøvede Kirken dengang endnu ikke at udtale sig. Men da i det 4. Aarhundrede en Branglærer, Arius, optraadte og fornægtede en af Christendommens Grundlærdomme, nemlig Jesu Christi sande Guddommelighed og Lighed med Faderen, saa blev Kirken nødt til, nøiere og skarper, end den hidtil i det Apostoliske Symbolum havde gjort det, at udtale sin sande, gamle, ufeilbare Tro med Hensyn til dette angrebne Troesmysterium; og den kirkelige Lærestand gjorde dette paa det første Almindelige Kirkesmøde i Nicæa (i Aaret 325), idet den foreskrev en ny Form for den gamle Apostoliske

Troesbekjendelse, en Form, ved hvilken de Arianiske Kjætterier bleve skarpt og klart tilbageviste, og denne nye og udferligere Form af den Apostoliske Troesbekjendelse kalder man det Nicæiske Symbolum. — Senere da en anden Sect, ved Navn Macedonianere, imod Kirkens gamle Tro og Lære nægtede den Helligaands sande Personlighed og Guddommelighed, saae Kirken sig atter nødt til, for af afværge denne nye Branglare, ogsaa at optage i det Nicæiske Symbolum en ny Tilføjning, hvorved den gamle Kirkelære om den Helligaands Guddommelighed blev klarere og skarpere udtalt, end det var skeet i det Nicæiske Symbolum; denne nye Tilføjning blev optagen paa den anden Almindelige Kirkeforsamling i Constantinopel (i Aaret 381); og den Troesbekjendelsesform, som indeholder begge de forklarende Tilføjninger fra det Nicæiske Concilium og fra det Constantinopoltanske, kalder man den Nicæiske-Constantinopoltanske Troesbekjendelse. — Ganske saaledes gik det til i senere Tider; saasnart en eller anden af Kirkens gamle Troes- eller Sædelærdomme blev angreben, affattede Kirken en ny Form, ved hvilken den angrebne Lære bliver tydeligere og skarpere fremjæt og forbyret. — Kirkens Tro og Lære har saaledes aldrig forandret sig, men vel den Form, i hvilken den gamle Troeslære udtales, og denne har maattet det. Den Troesbekjendelsesform, i hvilken den største Deel af Kirkens gamle Troes- og Sædelærdomme udtales udferligere og skarpere, end i nogenjombest anden tidligere, er den, som blev affattet paa den sidste Almindelige Kirkeforsamling i Tridentum eller Tridentum i Tyrol, i det 16. Aarhundrede; og denne Troesbekjendelsesform kaldes derfor den Tridentinske Troesbekjendelse, *professio fidei Tridentina*.

Da det er Kirken særdeles magtpaaliggende, at have den størst mulige Borgen og Sikkerhed for, at fremfor alle Andre dens Biskopper, Præster, Doctorer o. l. bære den ene sande og rigtige Tro i Hjertet og uforvansket forkynde de Troende den: saa fordrer Kirken af disse sine Tjenere, at de før Overtagelsen af deres Embede eller Kald høitideligen og edeligen bekræfte denne Tridentinske

Troesbekjendelse. Det samme maae alle De gjøre, som fra en atatholisk Confession vende tilbage og ønske at blive optagne i vor hellige Kirkes Samfund. — Mange af de i denne Tridentinske Troesbekjendelse udtalte Troeslærdomme og Fordringer blive endnu ofte aldeles misforstaaede; derfor holde vi det for meget gavnligt og henigtsmæssigt at give vore Læsere en nøiagtig og for Enhver forstaaelig Forklaring om denne Bekjendelses Indhold og Betydning. Med Guds Hjælp skulle vi i de følgende Numere skride til dette Bærk, idet vi i en tro og ordret Oversættelse aftrykke selve den Tridentinske Troesbekjendelse og tilføie da vore forklarende Anmærkninger. — Den guddommelige Velgørelse ledsage os i dette Foretagende, saa at det maatte bidrage til den treenige Guds Forherligelse og til Jesu hellige Kirkes Retfærdiggjørelse!

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Vi have her oplevet en for ethvert troende Gemyt oprørende Begivenhed. Fire af hine uhykkelige Forbrydere, som i den romerske Republiks Tid have myrdet Præster og Lægfolk, der ikke deelte deres Tankemaade, vare domte til Døden. Det er ikke bekjendt, hvorfor deres Proces først blev endt efter saa lang Tids Forløb. Man kan idetmindste deri see et nyt Beviis for, at den romerske Regjering ikke saa let beslutter sig til at straffe de ved hiin usalige Opstand begaaede Forbrydelser efter Lovens Strengthed. En af de Domte blev syg og døde kort før Dommens Forkyndelse og Fuldbyrkelse. Under sin Sygdom gik han i sig selv; han anammede før sin Død de hh. Sakramenter og fandt, som vi tør haabe, Naade hos den guddommelige Barmhertighed. Man fortæller, at han før sin Død har tilstaaet, med egen Haand at have myrdet femten Præster! — De tre Andre horte deres Dom med stor Trods, og afviste med Haan og Spot Præsterne og Enhver, som talte til dem om Forsoning med den evige Dømmer. De døde, som de havde levet, nemlig som Møvere, Mordere, Ugudelige og Bantroende. Paa Veien til Retterstedet udstødte de bestandigen de stræffeligste Eder og Forbandedelser imod Religionen og Præstestæbet. Hele

Antallet af de i Kirken Santa Maria in Trastevere af Zambianchis Bander myrdede Præster er endnu ikke noie bekendt. Tolv Lig ere fundne i Klosterhaven, et endnu større Antal har maaskee Liberfloden optaget; flere har man fundet der. Den Naade, hvorpaa disse Republikanere have piint de uskyldige Præster, er sandelig oprørende og gruopvækkende. Disse Siccariers Grusomhed er neppe til at beskrive. Og dog har man voyet at paaataae, at den romerske Republik fra 1849 ikke har været blodtørstig! San Kalistos Kirke og Kloster staae ved Eiberens Bred for at gjøre saadan en Paaastand til Skamme! Et betydeligt Antal uskyldige Præster ere bogstavelig blevne slaagtede, ene og alene fordi de vare Præster! — De bemeldte tre Dømt vedligeholdt deres forfærdelige Forstokkelse lige indtil det sidste Dieblisk; da de allerede havde lagt Hovedet paa Blokken, gjentog de med jammerlig Støtthed deres Udraab: Viva la republica! (Republiken leve!) som de stedse havde ført i Munden. Hos Roms Befolkning, der naaget alle sine Svagheder og Forvildelser alligevel ikke har tabt et troende og dybt religiøst Sindelag, fremkalder en saadan sorgelig Tildragelse en ganske anden Virkning, end Ugudelighedens Helte haabe eller tilsigte. Revolutionens Organer ville rimeligviis prise en saadan ugudelig, deres Parti værdig Heroismus i Gudsforgaaenhed; men de skulde dog fremfør Alt betænke, at hine Ulyksalige ikke bleve dømt, fordi de selv vare Republikanere, men fordi de havde myrdet fredelige Borgere, fordi disse ikke vare Republikanere! — Efter en Meddelelse i „Journal des Debats“ er Alles Opmærksomhed i Rom henvendt paa Orienten, hvorved Landets egne Spørgsmaal næsten blive forglemte. Man beretter, at den pavelige Regjering lader udarbejde et grundigt Memorandum med Hensyn til de hellige Steder, for med Kjendsgjerninger at svare paa visse af St. Petersborger Cancelli fremsatte historiske falske Paaastande; thi det romerske Hof frygter med Rette for, at Striden imellem Tyrkiet og Rusland, hvilket Udfald den end maatte faae, let kunde foranledige en ny Confikation af de hellige Steder i det Hele eller deelsviis til Gavn for Grækerne, og det ønskes derfor, ved at opklare Spørgsmaalet, faa meget som muligt at forebygge en ny Uretfærdighed. Dette Arbejde skal først meddeles de allierede Magter og derefter sandsynligviis offentliggjøres i Tidsskriftet „Civiltà catolica.“

Tyskland. „Kirchliche Anzeiger“ melder angaaende den katolske Menigheds Tilstand i Berlin og sammes Delegationsdistrict følgende: „Vi have her megen Aarsag til hjertelig Taknemmelighed imod Gud. Udenfor Berlin er det katolske Gebeet tiltaget; i

Fürstenwald og Schwedt ere nu to særskilte Gistlige ansatte, og begge disse Steder ere nu blevne ordentlige Missionsfogne; paa flere andre Stationer ere nye katolske Skoler oprettede for katolske Børn, medens den katolske Gudstjenestes regelmæssige Afholdelse stedse mere samler de adspredte Katholiker til enkelte Punkter. — Det katolske Ind- og Udlands Godbædighed har hjulpet os paa den roesværdigste Naade. Det nye katolske Sygehuus nærmer sig sin Fuldenbelse; den anden katolske Kirkes Bygning her i Berlin er rask fremskreden fremad. De katolske Skoler frekventeres i den Grad, at Bladsjen i samme allerede længe ikke har været tilstrækkelig for at optage alle Disciplene. Og endelig have ogsaa vedkommende Stadscommuner erklæret sig villige til, at betale de hidtil os forholdne Skolepenge ogsaa for de katolske Fattigbørn, hvis Antal desværre er omtrent 800, — hvorved vi see os i Stand til betydeligt at udvide vore Skoler. — Antallet af de aarlige Communicanter i vor herværende katolske Menighed beløber sig til omtrent 20,000, medens for 6 Aar siden Antallet af samtlige Communioner ikke oversteg 9000, saa at Antallet i 6 Aar har mere end fordoblet sig! Dog, saa lykkeligt som dette Resultat end er, staer det dog langt tilbage for hvad det kunde være, naar alle Katholiker vilde samvittighedsfuldt opfylde deres religiøse Pligt!“

Moldau og Wallachiet. Angaaende disse Landes katolske Befolkning, for hvilken man med Høie frygter meget i den nærværende russisk-tyrskiske Krig, indeholder „D. B. G.“ følgende statistiske Angivelser: Katholikerne i Moldau og Wallachiet staae under Propoganda-Kongregationens Tilsyn i Rom, fordi de boe i et Missionsland, men de have dog deres egne Biskopper i Jassy og Bucharest. Biskoppen i Jassy har i mange Aar altid været af Minoriterordenen, og den i Bucharest sædvanlig af Passionisternes Kongregation, fordi fordetmeste kun Missionspræster af disse to Ordener lede Katholikerne i de to Donau-Fyrstendømmer i Sjælesorgen. I Moldau leve, efter de noiaagtigste statistiske Beregninger i de sidste Aar, 45,184 Katholiker, som boe adspredte i 22 Sogne, og have 22 Præster af Minoriterordenen, 1 Præst af Franciskaner-Ordenen og 1 Verdensgeistlig til Sjælesorgere. Foruden de nævnte Katholiker have mere end 2000 Kjøbmænd fra forskellige Lande, som høre til den katolske Kirke, et næsten stadigt Ophold i Moldau, og boe fordetmeste i Galatz og Jassy. I den sidste By boe overhovedet ogsaa de fleste Katholiker — 2100 — og have der 2 Kirker; desforuden ere der endnu 86 Kirker og Kapeller i hele Fyrstendømmet. Missionsærerne ere mest fra Italien, nogle fra

Ungarn og Polen. Katholikernes Antal i Wallachiet er ikke mindre stort, og der blomstre flere Skoler, som i Moldau ellers kun ere mangelfulde, omendssjøndt Missionærerne her ogsaa holde Skoler i de fleste Sogne og meddele den katholske Ungdom Underviisning gratis. Vi ville haabe, at vor hellige katholske Religion, som siden Aaret 1252 tæller sine Betsindere i hine Egne — til Trods for Skismatikernes Førfølger — ogsaa vil see at overstaar denne den nu forestaaende Storm.

De joniske Øer. Fra Corfu berettes: En fransk Præst, men engelsk Underaaet i Gibraltar, ved Navn de Scandella, har iblandt Garnisonens Tropper bevirket talrige Omvendelser til vor h. katholske Kirke. Da han forstaaer det engelske Sprog, blev han ansat som de fransk-katholske Soldaters Sjælesørger. Ved Indsamling af Pengemidler lod han den til den h. Franciscus indviede Kirke restaurere til udelukkende Brug for Soldaterne. Iblandt en Garnison af 540 Mand ere 70 traadte tilbage til den katholske Kirke. Mons. Nicolson, Erkebiskop af Corfu, meddeelte alle disse Soldater den h. Communion i den nævnte Kirke.

Afrika. (Algier.) Omendssjøndt vor hellige katholske Kirke har i dette Land at kæmpe med mange Vanffeligheder, og dens Fornødenheder der stedse endnu ere meget store, saa har den dog gjort beundringsværdige Fremskridt. Den besidder der allerede mange vigtige Institutioner: Waisenhuuse, Huuse af Nonneordenen til „den gode Hyrde,” Skoler, religiøse Kongregationer, et Kloster for Trappistmunkene i Staouële, et Novitiat for samme Orden i Rab-Moum og et udmærket stort og et lille Præstseminarium. Det katholske Waisenhuus af Mustapha behøver ikke at skey en Sammenligning med lignende Anstalter i Europa. Paa alle Punkter i Algerien befinde sig kraftige, unge og energiske Geistlige. I Aar skulle ogsaa de forskjellige Ordners Geistlige tage Deel i Udøvelsen af Sjælesorgen. Af mandlige og qvindelige Ordener findes der: Jesuiter, Lazarister, Trappister, de saakaldte kristelige Skolebrødre, barmhjertige Søstre, Trinitarierinder, de kristelige Skolesøstre, Søstre til den gode Hyrde, Damer til Jesu h. Hjerte, og man finder dem adspredte iblandt alle forskjellige Stammer, fra en Nation til en anden indtil Orkenens Grændse. I Provindsen Algier er 5 Sogne af første Klasse og 40 af anden Klasse. I Provindsen Oran gives der 2 Sogne af første og 25 af anden Klasse. I Provindsen Konstantine: 3 Sogne af første og 19 af anden Klasse. Den utrættelige Virksomhed af saa mange nidkjære Præster, Ordensgeistlige og barmhjertige Søstre, de mangfoldige Besøyer, de aflægge paa sand kristelig Kjarlighed, kunde ikke blive uden

Frukt. De have bragt de glædeligste Frukter ogsaa midt iblandt den derværende europæiske Befolkning. Den største Deel af Europæere, som vare hidkomne fra alle Europas Kanter og for det meste vare aldeles blottede for al Tro og Religion, blev tildeels gjenvunden for Christendommen. I alle Samfundets Klasser bevirkes talrige Omvendelser, og dette gav Anledning til ogsaa at organisere den kristelige Iver og Kjarlighed hos Lagsfolk. Algier besidder saaledes en ret blomstrende Vincentius-Forening, som virker ligesaa opbyggeligt som indsigtsfuldt; den „kristelige Kjarligheds Forening,” som anvender betydelige Summer til de Fattige; Damerne, som ere Medlemmer i samme, lade sig ikke nøie med blot at uddele Almisser, men besøge selv personligen de Lidende i Christi Navn, opmuntre og trøste dem. Byen Konstantine besidder en Herre-Forening af mere end 100 Medlemmer, som forenede ved hellig kristelig Kjarlighed virke der med meget Held; en Dame-Forening, som med den kristelige Velgjørenhed forbinder den saak. evige Tilbedelse af det allerh. Alterens Sakramente. Oran besidder ligeledes en Dame-Forening, som understøtter mange Fattige; fremdeles et Kloster til den gode Hyrde og Waisenhuuse for Dreng og Piger. I de mindre Byer bestræber man sig for at efterligne Hovedstæderne. Denne vor hellige Kirkes heldbringende Virksomhed udøver ogsaa en meget velgjørende Indflydelse paa de i Algier levende Protestanter. Mange af disse ere vendte tilbage til vor h. katholske Kirke. En protestantisk Forfatter, som i en fransk Tidende klager herover, beregner, at den fjettede Deel af Algiers protestantiske Befolkning er allerede vendt tilbage til den katholske Kirke. —

Kirkelig Erindringsliste.

- Søndag d. 5. Martz. — 1. Søndag i Fasten. — Dagens Epistel: 2. Kor. 6, 1—10. — Evang.: Matth. 4, 1—11. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messer. — Kl. 10 Høimesser, hvor- efter vor Biskops Hyrdebrev og Fastemandat oplæses paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt til Jesu hellige Lidelse med Prædiken paa Tydsk. —
Onsdag d. 8., Fredag d. 10. og Lørdag d. 11. Martz ere Tømpere dage.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 11.

Søndagen den 12te Martz.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blanckensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Rk. Qvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

Karl Anton,

Biskop af Anthedon i. p. i., General-
vicar for Bispedømmet Ösnabrick,
Apostolisk Provicar for de Nordiske
Missioner i Tyskland og Danmark,
Doctor i Theologien &c.

Sender alle Vor geistlige Omsorg under-
gionne Troende Vor Hilsen i Jesu Christo
vor Herre!

Med dette Aars Begyndelse af den i hele den katolske Kirke, i alle Verdensdele og til alle Tider — fra Apostlenes Dage — særdeles helligholdte Fastetid for Paaske, ville Vi vel overlade denne hellige Tids nærmere Betydning til de Troendes egen Overveielse og deres aandelige Hyrdes Forklaring; imidlertid ansee Vi det dog for Vor Pligt, at henlede Opmærksomheden paa den i Almindelighed.

Enhvert Medlem af den katolske Kirke, som er bejælet af dens Aand, vil i sit Indre føle sig opfordret til, at opfylde sammes Diemmed og Anordninger for denne hellige Tid. Disse Diemmed og Anordninger have kun det ene Formaal — vor Helliggjørelse; hiin Helliggjørelse, til hvilken vi, efter Skriftens Udsagn (1. Thess. 4. 7. Hebr. 12, 14), ere kaldte, og uden hvilken Ingen skal see Gud. De nødvendige Betingelser for den ere: Tilintetgjørelse af enhver Slags sandfælig Tilboielighed, en rolig Aandsaamling og en værdig Brug af de i de hellige Sakramenter af Jesus Christus indstiftede Naademidler. Derfor er det ogsaa i Besynderlighed disse trede Punkter, paa hvilke Kirken i den hellige Fastetid især henviser os som nødvendige Betingelser for vor Stræben efter sand Helliggjørelse, idet den, foruden at den formaner os til den gjentagne værdige Annæmelse af de hellige Sakramenter, forlanger en tilbørlig Afholdenhed i Nydelsen af vore Spiser, og i denne Tid vil have udelukket de offentlige Forlystelser og de til dette Formaal sigtende altsor meget adspredende Sammenkomster. Det er saaledes kun meget Lidet, hvad Kirken udtrykkelig foreskriver, og den afviser i saa Henseende saare meget fra den gamle Tids almindelige Skikke og

Anordninger. Paa den ene Side handler den kun heri som en vis Moder, der i Forordningerne til sine Børn tager Hensyn til Tid og Omstændigheder og isærdeleshed til deres Svagheder; men paa den anden Side gjør den Regning paa deres gode Villie, saa at de ikke alene desto fuldkomnere opfylde det foreskrevne Lidet, men tillige godtgjøre dette med noget frivilligt overtaget Mere. Denne gode Villie eller, hvad her er det samme —: det virkelige rene Formaal, med Guds Naade at stræbe efter vor Sjæls Helliggjørelse, — dette er dog stedse, ved Lidet som ved Mere, Hovedsagen, dette er den egentlige Aand, uden hvilken enhver Overholdelse af de blot ydre Anordninger bliver en tom Formalitet, der ikke fører Menneftet et Skridt videre frem paa dets Vej til Gud. Kirken bør og maa sølgelig ogsaa forlange, at ingen af dens Medlemmer, uagtet dette foreskrevne Lidet, ved en modsat Opførsel paa den ene Side lægger Miskjendelse af dens hellige Formaal og deres egen Mangel paa sand religiøs Aand for Dagen, og paa den anden Side heller ikke give deres Medchristne Forargelse. — Gud give nu, at den hellige Fastetids Tiemed maa opnaaes af saare Mange!

Vi pleiede i de foregaaende Aar at omtale de forskjellige Anledninger til Frygt og Haab, Sorg og Glæde, som de have viist sig for vor — for Jesu Christi Kirke og dens Tilhængere. I sidstafvigte Aar og i Begyndelsen af nærværende er der foregaaet Ting, som ere Aarsag til den mest berettigede Sorg for den hele Kirke. Vel ere de ikke foregaaede hos os eller i vor umiddelbare Nærhed, men i en anden anseelig Deel af den katholske Kirke i Tydskland; men vi, og ikke alene vi, men alle Kirkens levende Lemmer tage den smerteligste Deel i den, fordi hele Jesu Christi katholske Kirke over den ganske Verden kun udgjør eet hemmelighedsfuldt Legeme, saa at hvor eet Lem lider, der lide det hele Legemes samtlige Lemmer, ligesom det ene Lems Fryd tillige er alle de andres Fryd. Dette er den nødvendige Følge af den Kjærlighed, som forbinder alle den hellige katholske Kirkes Lemmer med Jesus, og derfor ogsaa alle indbyrdes med hverandre.

Man er traadt op imod Kirken paa en

Maade,* og man har ladet sig henrive til voldsomme Forholdsregler, som i lang Tid have været uhorste i Kirkehistorien. Hvitdeligt afsluttede Overeenskomster med den katholske Kirkes synlige Overhoved har man ikke holdt, eller man har senere truffet egenmægtige Foranstaltninger, der ligefrem fuldkaste samme i deres Hovedpunkter. Man har overført de retmæssige og anerkjendte Biskoppers væsentligste Embedsrettigheder og Bemyndigelser i den verdslige Magts Sphære, hvor de ikke høre hjemme, og efter Kirkens guddommelige Stifters Anordning ikke kunne høre hjemme; ja, man har endog gjort Overhyrdes Undergivne til denne anmasfede Rets Redstaber og paa en vis Maade til deres egen Overhyrdes Bægtere. Man har enten tilbageviist Forestillingerne derimod eller i lang Tid ladet dem henligge upaaagtede, og efterat Biskopperne endelig, i det stufede Haab om at finde den skyldige Bønherelse og Afhjælpning, og paa den anden Side ved Umuligheden af at lade det saaledes gaae hen, uden at paadrage sig det tungeste Ansvar for Gud, — bleve nødsagede til at sætte deres Pligter og Rettigheder i Kraft, saa har man bestyldt dem for offentlig Opsætsighed og for at ville stifte Uro, og man er skreden til Forholdsregler, som ikke alene til det yderste have frænklet Medlemmerne af den katholske Kirke i og udenfor Tydskland, men ogsaa alle ædeltænkende Ikke-katholiker. Saaledes er det gaaet til i en katholsk Kirkeprovinde, og Vi berøre kun det Mindste. — Desuden frembyde ogsaa andre Egne Exempler paa Beslutninger og Forholdsregler, som den sunde Menneskeforstand vanskelig kan fatte.

Hvad vi under saadanne Forhold paa vor Side have at gjøre, er først ligefrem det, hvad Kirken i saadanne Tilfælde fra Begyndelsen af, stedse og overalt, har gjort, nemlig: at vi vende os til Gud i Bønnen, paa det at Han maa rigeligen tildele de Lidende Bliidsoms-, Raads- og Styrkes-Aand, standhaftig Taalmodighed og Trost i deres Gjenvordigheder, men da ogsaa tillige bringe deres

*) Her hentyder den Hoiærv. Biskop paa den senere Tids sørgelige Conflicter i Baden og Nassau i Tydskland.

Modstandere til en bedre Erkjendelse og snart føre en saavel for Samvittigheden som for den offentlige Ro lige truende Tilstand til en god Udgang.

Forresten indeholder denne sorgelige Historie Stof til vigtige, ligesaa lærerige som opløstende Betragtninger. Det forudgangne ufirkelige Læresystem og Dverbærelsen imod høist ufirkelige Lærere paa offentlige kirkelige Lærestole havde i hine Egne allerede virket forværveligt paa den kirkelige Aand og den kirkelige Disciplin; ved Siden heraf havde en falsk saakaldt Liberalitet, der overalt optræder som Kirkens Fjende, bemægtiget sig mange Gemytter. Det Eine som det Andet havde forud virket; uforenelige, verdslige og kirkelige, Rettigheder sammenblandedes, og den eneste retmæssige kirkelige Magt blev saaledes forstørstedelen overført i den verdslige Magts Sphære, saa at, hvis Kirken ikke tilsidst skulde forsvinde af Kirken og gaae op i den verdslige Magt, et afgjørende Redningsmiddel var absolut nødvendigt. At et saadant vilde være forbundet med Kamp, var at vente, saasnart man betragtede Menneskene og de, uagtet alle Forestillinger, saalænge vedblivende Dvergreb. Men Gud vilde sende Redning; og fordi det var Hans Villie, derfor havde Han draget Omsoarg for, at der paa Bispestæderne sadde Mænd med apostolisk Aand, som i Følelsen af deres Pligt og Ansvarlighed ikke skede Kampen, men førte den, som det sommer sig Apostlenes Efterfølgere, paa den ene Side uden at hævde sig for høit ved Misgjendelse af den Rettighed og Auctoritet, som skyldes den verdslige Dyrighed som saadan, og paa den anden Side uroffelige i Fordringen om og i Udøvelsen af de Rettigheder og Bemyndigelser, som fra Gud med Rette tilkomme dem som Overhyrder for den af Gud dem anbefroede Hjord, og i denne Henseende see de med rolig Forventning Alt imøde, hvad der end vil komme over dem. — Og saaledes, Elskede! er, Gud være lovet, Banen atter brudt, og om ogsaa Kampen endnu ikke er ført tilende, saa er der dog allerede vundet saameget, at det nu er blevet umuligt, at holde Kirken og dens Hyrder fangne i de tidligere Lænker. Det Dyrige ville vi vente af Gud, der forhaabentlig ogsaa

vil føre Det til en lykkelig Ende, som for Ham og ved Ham er blevet begyndt.

Den hele Begivenhed har noget meget Paafaldende og Sørgeligt ved sig, og mangen En maa vel spørge: Men hvoraf kommer denne urene Begjærighed efter at binde Kirken og holde den i Lænker? Er det ikke Kirken, hvis Dypgave og Stræben gaaer ud paa at prædike og at indpræge Orden, Sædelighed og Lydighed mod enhver bestaaende Dyrighed; hiin Lydighed, uden hvilken hverken de verdslige Loves Efterlevelse eller de verdslige Dyrigheder og Regjeringer ere sikrede i deres Stilling? Er det ikke Kirken, som paa den hjærligste Maade stiller sig den Dypgave, at lindre enhver menneffelig Lidelse, og, hvor man lader den frit virke, virksomt løser denne Dypgave? — Hvorfor træder man den da paa mange Steder saa hemmende og fjendeligt imøde? Vi ville ikke her indlade Os paa en dybere Undersøgelse af dette Spørgsmaal, men føre Betragtningen tilbage til vor Kirkes ældste Historie, som bestandig gjentager sig i den, og som giver den bedste Forklaring over Meget. Da Jesus, — hællovet i al Evighed! — lige overfor Phariseerne og Sadducæerne vedblev Sin Paastand, at Han var den levende Guds Søn, og henviste dem til Dommens Dag, da bragte de det endelig saavidt, at Han blev bunden til en Skampæl og hudstrøgen. Han vedblev alligevel Sin Paastand, lod Sig binde og hudstryge, — men Skændfelen blev deres, som havde bragt Ham saavidt! — Hævntørsten bragte Ham endelig paa Korset; men dvende paa Korset afvæbnede Han, som Paulus skriver, med Triumph Fyrstedømmer og Magter (Col. 2, 14, 15)! — Da det høie Raad i Jerusalem lod Apostlene Peter og Johannes fangne, fordi de ikke havde fyldestgjort dets Fordringer, ikke meer at prædike, og da det truede dem haardeligen, da svarede de rolig og med Standhaftighed: „Dømmer selv, om det er ret for Gud, at vi lyde Eder meer, end Gud? Vi kunne ikke andet! . . .“ Da lod man dem hudstryge og forbød dem det atter. Men de glædede sig over at være agtede værdige til at lide Forhaanelse for Jesu Navns Skyld, de lode ikke af at røgte deres høieste Hverv og Rald og overlode Skændfelen til --

deres fjendste Dommere (Apostl. Gjern. 4, 5.)! Saaledes er det fremdeles gaaet og vil fremdeles gaae i Jesu Christi h. Kirke. Hvad der er skeet med Hovedet gjentager sig med Hans Legeme — Kirken, og isærdeleshed med Dem, hvilke, som Paulus skriver, den Helligaand har kaldt, for at give Agt paa Hjorden og at regjere Guds Kirke, som Han erhvervede Sig ved Sit Blod (Apostl. Gjern. 20, 28.). Det er den altid sig fornyende Kamp, da Kirken aldrig mangler Modstandere. Men det er ogsaa i alle Kirkens Kampe dens Trost, at den har en Forkjæmper og Medfjæmper, ved Hvem den, — om ogsaa efter Bedrovelsens og Lidelsens Dage, dog tilfjæst — stedse er Seiren vis; saa at den ogsaa med Apostelen, trængt af Lidelser, tillidsfuldt kan sige: „Vi blive trængte overalt, men forsage ikke; vi see ingen Udvei, men ere dog ikke uden Udvei; vi blive forfulgte, men ere ikke forladte; nedfaste, men omkomme ikke! — Saa bære vi altid Jesu Christi Død i vort Legeme, paa det at ogsaa Jesu Liv maa aabenbare sig i vort Legeme (2. Cor. 4, 7 ff.)! — Jesu Legeme er Jesu Kirke. Dette være da ogsaa vor Trost og vor Tillid!

En anden Betragtning, som Tidens Begivenheder lægge os paa Hjerte, er den, at vi i Alt, hvad der angaaer vor Kirkes Bee og Vel, maae søge den fornemste Beskyttelse i os selv eller meget mere i vor Kirke; og naar vi blot gaae tilbærks i vor Kirkes Aand, da ville vi med Guds Bistand ogsaa finde den. Efterat man med Vold har berøvet Kirken dens Godser, fromme Fædres fromme Gaver. — efterat det er blevet vittterligt, hvorledes de hoitideligt sluttede Overenskomster med Kirkens Overhoved om enkelte nødvendige Boderlag eller Sikkerhed for Kirkens nødvendige Rettigheder og Bemyndigelser, blive upaaagtede eller ved eenfidedige Anordninger, Udlæggelser og Betingelser saite ud af Kraft, og da tillige en offentlig, almindelig Beskyttelsesret for Kirken i Lydsland ikke mere eksisterer, saa fremgaaer det af sig selv, at Kirken, ved Tabet af de ydre Beskyttelsesmidler, har at søge det fornemste i sig selv. Hvorledes dette bør skee, derom ville Vi kun berøre Lidet af hvad der tjener til Nytte og Fromme. Selv være vi retfærdige mod Enhver; desto

mindre vil der være Anledning til Uretfærdighed mod os! „Hvad Du ikke vil, at Andre skulle gjøre mod Dig, det gjøre Du ikke mod dem!“ — saaledes lyder Jesu Christi Lov. Lader os vise en uskromtet Kjærlighed mod Enhver! Kjærlighed til Næsten og Kjærlighed til Gud hænger nødvendig sammen. Lader os derfor, dette er Apostelens Lære (Gal. 6. 10. Rom. 13, 8.), „hjælpe og gjøre det Gode mod Alle, naar og hvor de have det Behov, men mest mod vore Troesfæller!“ Det er den eneste Gjæld, som vi aldrig ganske kunne afbetale, og det er ogsaa et væsentligt Middel til at bevare sig fra Krænkelser. — Lader os være uden Taddel i vor hele Vandel og vogte os saameget som muligt for enhver Forargelse, der i sine Følger saa let bliver overført fra de enkelte skyldige Medlemmer paa selve vor hellige Kirke. — Lader os ære den verdslige Dyrighed, ogsaa den er anordnet af Gud, og lader os ikke have Omgængelse med Saadanne, som gjøre det til deres Kald, at bespotte den og modsætte sig dens Anordninger! Dette er en Samvittigheds Pligt og det eneste sande Middel til at gjøre sig fortjent til dens Bisald og Beskyttelse. — Lader os holde fast ved vor h. Kirkes Grundsaetninger, ved dens Læres Efterlevelse og ved dens Naademidlers Brug. Heri tør Intet forstyrre eller vildlede os; thi i alt Dette ære vi Jesum Selv, Kirkens guddommelige Stifter, og deri have vi Borgen for Hans Beskyttelse. Skulde vi desaaarsag worde forhaandene, det bekymrer ikke Den, hvem Gien for Gud gjælder mere, end Gien for Menneskene! Vil en Magt end krænke os heri, saa staaer det os frit for, ja, det er endog vor Pligt, mod den at anvende alle tilladte Midler paa en tilladelig Maade; men komme vi ikkeheller dermed til Maalet, saa vakte vi desuagtet ikke og trade ikkeheller tilbage; thi vi have lært af Jesus, at hvo som frygter eller elsker Fæder eller Moder, timeligt Tab eller Menneskenes Haan, Løn eller Bisald mere, end Ham, er Ham ikke værd! Da sige vi med Apostlene: „Dømmer selv, om det er ret, at adlyde Gder mere, end Gud. Vi kke ikke andet!“ — Idet vi handle saaledes, staae vi paa en fast Grund; hvad der end vil skee og hvorledes det end vil komme, saa forlade vi

os paa den Allerhøiestes Beskyttelse, der i Sin Allmagt og Bidsdom allerede har bestemt de Tider og Diebliske, da Han vil forskaffe Sandheden og Retfærdigheden Seiren. Hvad Psalmisten synger med Priis om Jerusalems, Guds h. Stad: „Gud boer i dens Midte; den vil ikke blive rokket. . . Folkeslag geraade i Forvirring, Kongeriger gaae tilgrunde. . . Hærskarernes Gud er med os. . . Han er vor Tilflugt og vor Styrke. Derfor ville vi ikke frygte (Ps. 15.);“ den samme Priis maae ogsaa vi synge om os, med den Overbeviisning, at Den, Som har sagt: „Jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende!“ boer i vor Midte, og at Han er vor Tilflugt og Styrke, saafremt vi vise os værdige til Hans Beskyttelse og Bistand; lader os holde og søge Fred med Enhver, saameget det staaer til os; men holde fast ved Sandheden, følgerigen ogsaa ved vor h. Kirke, „der er Sandhedens Grundvold og Pillar,“ som Paulus skriver; dog skulle vi øve Sandheden i Kjærlighed, og saaledes tiltage i Ham, der er Hovedet — Kristus, ved Hvem Kirkens hele Legeme er sammenføjet og forenet og ved alldig Hjælp, efter den ethvert Lem tilbeelte Virksomhed, erholder Fremvart og bliver opbygget (Eph. 4. 15, 16.).

3. Betragtning af de Omstændigheder, som allerede i en Række af flere Aar have foranlediget en betydelig Formildelse i de gamle kirkelige Fastebud, og som fremdeles bestaae, have Vi fundet Os foranlediget til atter at lade en betydelig Formildelse indtræde i samme, og forordne Vi derfor, i Kraft af den Os overantvordede Apostoliske Fuldmagt, hermed som følger:

1. Den egentlige paabudne Faste eller Afholdenhed i Spise forbliver bestaaende i de hævdede Dage og Tider. Alligevel skal det i Fastetiden før Paafsten være tilladt paa de Sognedage, med Undtagelse af Aftensdag og de tre sidste Dage i den stille Uge, at nyde een Gang om Dagen Kjødspise: paa Søndagene i Fastetiden tør dog

saadant oftere ssee; paa de andre paabudne Faste- og Abstinentsdage i hele Aaret, til hvilke sidste ogsaa Lovdagene henhøre, tør dog (med fuldstændig Undtagelse af Fredagene) saadant kun ssee ved Maaltidet og Aften Collationen; men ikke Kjød- og Fiske-spiser paa samme Tid.

2. Abstinentsen eller Afholdenheden fra Kjødspiser forbliver bestaaende, foruden de ovenfor nævnte fire Dage i Fastetiden før Paafste, paa alle Fredage i hele Aaret. Dog skal, paa de her omtalte Dage, som ogsaa ved den saakaldte Collation under den 40 Dage lange Fastetid, Kjødsuppe og Spisernes Tilberedelse med Fedt, ligesom de Spiser, hvis Hovedbestanddeel ikke er Kjød, være tilladt. Fra denne Tilladelse er kun Langfredag ganske udelukket.

3. Abstinentsen eller Afholdelsen fra Kjødspiser bliver for alle Aarets Faste- og Abstinentsdage, Langfredag alene undtagen, endvidere isærdeleshed eftergivet følgende Personer: de i virkelig eller activ Tjeneste værende, casernerede og ucasernerede, Militairpersoner og ydermere, saafremt samme føre egen Huusholdning, ogsaa deres ständige saavel som tilfældige Huus- og Bordfæller; fremdeles Gjæstgiverne og Spiseværterne i Henhold til de gennemreisende som ogsaa de bestandige Gæster, og i Henhold til Værterne selv eller deres Stedfortrædere ved det offentlige Taffel; endvidere de Personer, som staae i Tjeneste hos ikkekatholske Herkaber, saasom: Tjenestetyende, Carlinger, Svende og Dagleiere, ligesom ogsaa de Personer, der opholde sig ved de offentlige Bade- og Curanstalter indenfor Vor geistlige Jurisdiction's Distrikt, saalange deres Curtid varer.

4. Endeligt bliver det overladt Sognepræsterne, ved opkommende Tvivl over foranførte Bestemmelser, samvittighedsfuldt at afgjøre samme, eller ogsaa i særegne Tilfælde og for enkelte Personer, hvor det maatte være nødvendigt, at meddele en mere udstrakt Dispens, imod at foreskrive passende Kjærligheds- eller Bødsgejerninger.

Forresten forbliver dette Faste-Mandat i Kraft indtil den hellige Fastetid næstkommende Aar.

Paasketiden er, med Hensyn til Opfyldelsen af det kirkelige Bud om Paaskecommunionen, for indeværende Aar fastsat fra Liden imellem Palmesøndag, den 9de April, og til den tredie Søndag efter Paaske, den 7de Mai, begge Søndage inclusive.

Givet i Ösnabrück, den 5. Februar 1854.

(L. S.)

† Karl Anton,
Biskop.

Altmeppen,
General-Vicariats-Secretair.

Den salige Pater Claver.

(Fortsat.)

6.

Clavers Sygepleie og Missioner paa Landet.

Efter Paaskefesten var det Clavers første Bestræbelse at opsoge de Syge, der ikke havde kunnet modtage Alterets hellige Sacramente i Kirken. Overhovedet udgjorde Besøg hos de syge Negre hele Aaret igjennem en af hans vigtigste Syssler. Han havde visse Folk, der strax maatte give ham Underretning om, naar Nogen blev syg, og, for at han ved de Syges store Antal ikke skulde komme til at glemme Nogen, førte han noie Bog over dem. Overeenstemmende med hans Ordens Regler turde han intet Besøg aflægge uden en Ledsager. Da nu de Brødre, der pleiede at yde Præsterne denne Tjeneste, hyppigen vare altfor beskæftigede, saa hjalp Claver dem at forrette de huuslige Syssler, for desto tidligere at kunne gaae ud med dem til de Syge. Hverken den meest glødende Hede eller Storm og Regn kunde afholde ham fra at bringe Religionens Trost til de i deres Lidelser kun altfor ofte aldeles forladte Slaver. De fleste

af dem laae enten i større Sygebærelser tæt op til hverandre eller i elendige Hytter, paa Dvistsværelser og i mørke Kroge, der snarere lignede et Fængsel end en Bopæl, og om end mange fromme Christne gjerne vilde skaffe dem nogen Lise, saa var de Syges Nærhed saa utaalelig, at de ikke kunde udholde det længe hos dem. Den slemme Lugt, som Negrene ved deres Ureenlighed altid udbredte, blev ved deres Sygdommes Natur ofte i høi Grad forøget. De fleste vare bedaffede med Bylder, mange lede af Kræft, og selv Kopperne vare meget hyppige mellem dem. Oveniljøbet maa man erindre sig Climactis Hede og Fugtighed, og man vil indsee, at der udfordredes mere, end almindelig om Medlidenhed til at holde ud hos slige Syge. Netop altsaa deres Elendigheds Storhed, der især lod dem saa haardt trænge til Hjælp, fordrev Dem, der ellers kunde have ydet dem den. Selv Præsterne maatte gaae deres Bei, naar de havde bragt Alterets hellige Sacramente til to eller tre; ikke fordi det stortede paa Midfærhed hos dem, men fordi deres Natur bukkede under. Kun Claver, hvis Natur understøttedes af en vidunderlig Naadefraft fra oven, tilbragte hele Timer hos dem. Han redede deres Seng, han rensede deres Saar, fort sagte: han ydede dem alle de Tjenester, til hvilke de trængte, i hvor væmmelige de end vare. Ofte sluttede han dem kjærlighedsfuldt i sine Arme, og som man fortæller om den hellige Frants Xaverius, den den hellige Catharina af Siena og nogle andre udvalgte Sjæle: at de, for aldeles at faae Bugt med den naturlige Modbydelighed, kyskede de Saar, hvis blotte Syn havde forfærdet dem; saaledes var denne høimodige Selvovervindelse, som vi fortjælede Christne næppe taale blot at omtale, noget ganske Almindeligt hos Claver.

Imidlertid vægrede Naturen ikke sjældent sin Bistand ved de heltemodige Bærker, til hvis Fuldbyrkelse Naaden drev ham. En Dag blev han kaldt til en Neger, som man paa Grund af hans Saars slemme Lugt havde lagt i en afsides Krog i Huset. Slavens Herre og fire andre Spaniere iagttog Claver i Afstand for at overtøye sig om, om Nyttet fortalte Sandhed. Claver grebes ved det første Syn af den ulykkelige Slave, der lignede et

Lig i forraadnet Tilstand, af en saadan naturlig Modbydelighed, at han forfærdet foer tilbage. Men hurtig fattede han sig, traadte til en Side og, da han ikke troede sig iagttagen, knælede han i andægtig Bøn til Gud og straffede sig selv for denne hans Naturs uvilkaarlige Bevægelse med en stærk Hudfletning. Derpaa vendte han tilbage til den Syge, nærmede sig ham knælende, kysede alle hans Saar, og efterat han havde hørt hans Skriftemaal, tilbragte han endnu lang Tid hos ham for at pleie og trøste ham! Spanierne, som havde fulgt enhver af hans Bevægelser, stode der maalløse af Beundring og Vrefrygt; de havde seet en Helgen i hans Svaghed for end mere at beundre hans Storhed! Og vi have ligeledes ikke villet skjule dette Træk i vor Apostels Liv for at minde vore fromme Læsere om, at selv Helgene ere Mennesker. De føle Bægten af det Dødens Legeme, der nedtrykker Sjælen, og en Lov i deres Lemmer, der modstrider Guds Lov, men de vide ogsaa, hvorledes de kunne forhverve sig „Jesu Christi Naade, der udfrier os af dette Dødens Legeme!“ Bøn og Spøgelse ere de himmelske Vaaben, der udruste dem med Kraft fra Døen, formedelst hvilken det Umulige bliver muligt. Gid vi stedse maae bevare denne Dvertydning levende i os!

Mere, end alt Andet, drog vor omme Missionær Omsorg for sine ulykkelige Negre, der ved ulægelige Sygdomme vare blevne unyttige for deres Herrer og derfor af disse kun altfor ofte ubarmhjertigen overlodes til deres Skjæbne. — I deres Pleie svækkedes hans Iver ingensinde. I tre samfulde Aar vedblev han at besøge en Negerinde fra Angola og at forsyne hende med Alt, hvad hun behøvede. Mod en Anden udviste han denne Kjærlighedstjeneste i ti Aar. — I en elendig Hytte, nær ved Byens Port, laae en Olding forladt af hele Verden. Indtil hans Død, det vil sige, i samfulde fjorten Aar, besøgte Slaver ham hver Uge og bragte ham selv Levnetsmidler og Medicin. Han bevirkede ogsaa, at andre fromme Personer af og til besøgte ham, lod hans Hytte udbedre og samlede Almiser til ham i hele Nabolauget.

Dette vare de Anstrengelser, hvilke Slaver

underkastede sig til Held for Negrene i Carthagena; og vare de end store, saa glemte han ikke over dem de mange Slaver, der arbejdede paa Plantagerne og i Bjergværkerne. Naar han efter Paasketiden havde besøgt de Syge og forsynet dem med det hellige Sacramente, begyndte han sine Missioner paa Landet. Omendstjondt disse Negres Opholdssteder for størstedelen vare langt fjernede fra Carthagena og ofte laae i lang Afstand fra hverandre, tilbagelagde han dog alle disse Reiser til Fods, ledsaget af en Neger, der tjente ham som Tolt og bar en Deel af hans Reisetoi. Heden var ved denne Tid af Aaret allerede ganske overordentlig for en Europæer, og i den maatte Slaver bestige mangt et steilt Bjerg, klatre op ad Klipper, der vare tæt begroede med Tjørnekrat, og vade igjennem Sumpe og Morasser. Ikke desto mindre pleiede han ogsaa paa disse Vandringer at holde sig fastende indtil Middag, hvor han først pleiede at feire det allerhelligste Messjeoffer; Slavers Epise var Sjælens indre Salighed. Ankommen til en Plantage, søgte han først til et Kapel eller et stort Kors, som han i Mangel af et Gudshuus havde ladet opreise. Derpaa erkjendte han sig meget omhyggeligt om alle Syge og begyndte da sin Mission ved at yde disse baade aandelig og legemlig Pleie. Gud velsignede hans Bestræbelser. Paa de Plantager, han besøgte, hørte man istedetfor Eder og Forbandelser — Bøn og Velsignelse, istedetfor smudsige og tvetydige Biser og Samtaler — hellige Sange. —

(Fortættels.)

Kirkelige Efterretninger.

Kjøbenhavn. Alle De, som have læst vor „Benerøst“ i Nr. 3 af „Skand. Kirker.“ d. A., ville deraf let have kunnet erkjende, at vi naturligviis gerne havde hørt noget offentligt Bidnesbyrd om hvorledes disse af et den danske Nation oprigtigt elskende Hjerter nedskrevne Ord ere optagne hos vore protestantiske Medchristne, især hos den geistlige Stand; og vi troe, at

den Aand, som tilkjendegav sig i Vennerøsten, turde idetmindste gjøre Krav paa et Svar i den kristelige Kjærligheds Aand, hvad enten det nu maatte lyde gunstigt eller ugunstigt. Høist ubehageligt beror, ja dybt krankede maane vi derfor jole os, da vi i Nr 9 af „Danst Kirket“ vistnok laste „Vennerøsten“ omtalt i en Artikel: „Om den kirkl. Gjenfor- ening“ af Cand. L. Helveg, men desværre snart maatte overtude os om, at denne Artikel langtsaa ikke aandede den Kjærlighed og Velvillie, som har diceret „Vennerøsten“; vor b. katolske Kirkes troende Medlemmer bæres af Hr. Cand. Helveg med Titlen af Bayerøende; der tales om at Romersk Stivsind skal lære at boie sin Nakke; den foragtelige Maade, hvorpaa vor h. Kirkes synlige Overbyrde, Paven, omtales, vidner altfor tydeligt om, at der boer Had og fjendtligt Sindelag i Forfatterens Bryst; men, hvad der allermest har oprørt vort Sind, er, at Hr. Cand. Helveg ikke undseer sig ved at drage det Allerseligste og Hørværdigste ned i Smuds og Stov, idet han sammenstiller den fromme Tilbedelse, som vi Katholiker, i levende Tro paa vor Frelseris vir- kelige og væsentlige Kærvarelse i det hoihell. Alterens Sakramente, yde denne Hans tilbe- delsesværdige og vidunderlige Kjærlighedsbæ- melighed, med den ugudelige Vanhelligelse at anvende det Allerseligste til — vor Ben vagrer sig næsten ved at skrive de Ord! — at helbrede sygt Dvæg (!!!) og deslige. — Vi afholde os her fra enhver Kritik og bemærke blot, at vi ikke kunne indlade os i nogenfomhelst Discus ion med Mænd, som Hr. Cand. Helveg, naar de føre saadanne Vaaden imod vor h. Kirke; thi vi maae vel frygte for at vi derved let maatte komme til at over- træde vor Frelseris Forbud hos Matth. 7, 6. — Alle De, som have last „Vennerøsten“ og Hr. Cand. Helvegs Artikel, maae forresten selv afgjøre og bedømme, hvilken Aand der gaaer gjennem den første, og hvilken gjennem Hr. Helvegs Besvarelse. Vi have endnu altfor megen Tillid og Agtelse for den Danst Præstestand til at vi kunne troe, at Hr. Helveg har ud- talt Jøvelserne hos sammes Fleertal.

Forøvrigt er det maaskee ikke af Wien, at bemærke, at ingen af de herværende romersk- katolske Præster er Forfatter eller Udgiiver af Skriften: „Epistel til Nordens Mænd og Qvinder;“ imidlertid kunne vi ikke negte, at dette Skrift indeholder mange vistnok bitre, men utvivlsomme Sandheder! —

Berlin. I det katolske Sygehuus erholdt s. A. 649 Syge, hvoriblandt i 48 af alle Confessioner, fri Lægeforpleining i 5306 Dage. Enhver Syg var i Gjennemsnit 31 $\frac{3}{4}$ Dag i Anstalten. Efter Totaludgiftens Forde- ling paa de enkelte Forpleiningsdage for disse

649 Syge, udgjør samme (Gunsleien iberegnet) næsten 2 Mark pro persona; hvilket med Hensyn paa de usædvanligt høie Priser paa Levnetsmidlerne, er meget billigt i Sammen- ligning med de andre Sygeanstalter her. An- stalten glæder sig overhovedet ved en mind- skranket Tillid, og Forstanderinden er ofte nødt til, med blødende Hjerte at maatte afvise de Hjelpsøgende af Mangel paa Plads; derfor stiger ogsaa de barmhjertige Søstres Glæde i samme Maaal, som Tiden rykker nær- mere, da Anstalten skal flyttes over til det nye smukke og rummelige Sygehuus, hvor der kan ydes et større Antal Syge Dptagelse og kjærlighedsfuld Pleie.

Østerrig. (Et kirkeligt Laug). Fors- dagen d. 31. Jan. fandt i Wien den høitidelige Indvielse af det nye Laugshuus for det for- enede Murer- og Steenbuggerlaug Sted. Kl. 10 bivaandede Lauget det h. Messioffer i St. Stephansdomkirken, hvorefter det begav sig til Laugshuset, hvor Dr. Anton Gruscha, efter den kir- kelige Betsignelse, holdt et Foredrag over Bez- tydningen af denne Høitidelighed. — Damerne af Klosteret til „den gode Hvirde“ i Neudorf ved Wien maae ifølge deres Ordensregler kun spise Kjød tvende Gange om Ugen. Men da de dem anbetroede Forbrydere efter de bestaa- ende Love ifkun maae faae eengang Kjød om Ugen, saa har Klosterets ærværdige For- standerinde strax anordnet, at alle Ordensjofstre ligeledes kun skulle spise eengang Kjød om Ugen. Forbryderne nyde saaledes ganske den samme Kost som Ordensdamerne. En saadan frivillig Fravigelse, som oven ene og alene for Guds Skyld og af reen Kjærlighed til Næsten, maa selv paa forhædede Hjerter gjøre et heldbringende Indtryk og bidrage til efter- haanden at vinde dem for en grundig For- bedring! --

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 12. Mars. — 2. Søndag i Fasten. — Da- gens Epistel: 1. Ibskjal. 4, 1—7. — Evang.: Matth. 17, 1—9. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Heimmesse, med Prædiken paa Iybst. — Efterm. Kl. 3 Andagt til Jesu Lidelse med Prædiken paa Danst. —

Kjøbenhavn.

Udgiwet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøve Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 12.

Søndagen den 19de Marts.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 R. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 S.

Den Tridentinske Troesbekjendelse.

Første Artikel.

„Jeg N. N. troer uroffeligen og bekjender Alt og Hvert især, hvad der indeholdes i den Troesbekjendelse, som den hellige Romerske Kirke bruger;*)“

Kirken fordrer af alle sine Medlemmer en fast, uroffelig Tro paa alle dens guddommelige Troessandheder, en Tro, som udelukker enhver frivillig Tvivl Kol. 1, 23.; denne Tro, som Kirken fordrer, er imidlertid ingenlunde en blind Tro, men den er grundet paa den fornuftige Overbeviisning om, at den romersk-katolske Kirke**) er Jesu Christi sande Kirke, som efter Jesu Forjættelse i Troessandhedens Forlyndelse og Foredrag er ledet og styret af den Helligaand, Sandhedens Aand, Matth. 10, 20. — ib. 16, 18. — ib. 28, 19. 20. — Joh. 14, 16. 17. 26. — ib.

*) See: „Fuldstændig Bønnebog for katolske Christne;“ udkommen i Kjøbenhavn, hos Hr. Kunsthandler C. Blaukensteiner; — Side 127 flg.

**) See Side 80 og 81 i Nr. 10 af „Skandinavisk Kirketidende“ b. N.

16, 13. — 1. Tim. 3, 15. — Apostl. Gjern. 15, 28., saa at man ifølge denne Overbeviisning ikke mere anseer Kirkens Troes- og Sædelære som feilbare Menneskers Lære, men som den ufeilbare og sanddrue Helligaands Lære, og derfor med ubetinget Underkastelse giver sin egen feilbare Forstand og Indsigt fangen under Troens Lydighed 2. Kor. 10, 5. —

Dog er det efter Jesu egen Lære, Matth. 10, 32. — Luc. 9, 26., hvilken Hans h. Apostel ogsaa indskærper os, Rom. 10, 10., ikke tilstrækkeligt til Salighed, blot med Hjertet og med uroffelig Overbeviisning at troe paa de ved Kirken aabenbarede guddommelige Sandheder, men det er ogsaa nødvendigt, med Munden at udtale og bekjende den Tro, som boer i Hjertet. — Romersk Kirke kaldes Jesu h. Kirke, fordi, ligesom Jerusalem var Sædet for den gamle Pagts Ypperstepræst, saaledes er Rom's Bispesæde af det guddommelige Forsyn udvalgt til, i den nye Pagt at være Sædet for den evige Ypperstepræsts synlige Stedfortræder og hele Hans h. Kirkes Middels og Eenhedspunkt her paa Jorden. Herom siden Mere.

„nemlig: jeg troer paa een Gud, den almægtige Fader, Himmelens og Jordens, alle synlige og usynlige Ting's Skaber; og paa een Herre, Jesum Christum,

Guds eenbaarne Søn, Som er fra Ewig-
hed født af Faderen, Gud af Gud, Lys
af Lys, den sande Gud af den sande
Gud; født, ikke skabt; af samme Væsenhed,
som Faderen; ved Hvem Alt er gjort;
Som for os Mennesker og vor Frelses
Skyld er nedstegen fra Himmelen, og
har paataget Kjød ved den Helligaand
af Jomfru Maria og er bleven Menneske;
Han er ogsaa bleven korsfæstet for os
under Pontius Pilatus, piint og begra-
ven; og Han er opstanden paa den tredje
Dag, efter Skriften, og opfaren til Him-
melen; Han sidder ved Faderens høire
Haand, og Han skal igjenkomme med
Herlighed at domme de Levende og Døde,
og paa Hans Rige skal der ikke være
Ende; og paa den Helligaand, Herren
og Levendegjørereren, Som udgaaer fra
Faderen og Sønnen (illoquæ), Som til-
lige med Faderen og Sønnen tilbedes og
forherliges, Som har talt ved Prophe-
terne; og paa den ene, hellige, ka-
tholske og apostolske Kirke. Jeg
bekjender een Daab til Syndernes Forla-
delse, og jeg venter de Dødes Opstandelse
og Livet i den tilkommende Ewighed. Amen!”

I denne Nicæist-Constantinopolitanke
Troesbekjendelse finde vi de fire Kjende-
tegn klart fremhævede, hvilke Jesu Christi
ene sande Kirke maa have, og derved er for
alle Christne den Maade angiven, paa hvilken
de med beroligende Sikkerhed og Visshed kunne
erkjende, hvilken iblandt de utallige Religio-
ner, Secter og Kirker, som i vore Dage udgive
sig for guddommelige Religioner, i Virkelighed
og med Føie kan betragtes og anerkjendes som
den af Jesus Christus indstiftede ene sande
og folgeligen ene saliggjørende Kirke.

Det er indlysende, at een iblandt de be-
staaende Religioner maa være Jesu sande
Religion, thi ellers havde Jesu Kirke jo op-
hørt at eksistere, hvilket er umuligt; indlysende
er det fremdeles, at ogsaa ikkun en eneste
iblandt de bestaaende Religioner eller Confes-
sioner er i Sandhed Jesu hellige Kirke, thi
alle bestaaende Religioner modsig hverandre
i meer eller mindre vigtige Troes- og Sæde-
lærdomme; der gives ikke to Confessioner,
som ere ganske overensstemmende med hin-

anden i Troes- og Sædelæren; og ligesom
iblandt to eller flere stridende Partier blot
har Ret og alle andre have Uret, saaledes
er der iblandt de mange hverandre modsigende
og bekæmpende Religioner kun en eneste
den sande og rigtige Religion, og alle andre
foruden denne ene ere usande, falske, tilsynelæ-
dende Religioner. Ligesom der kun gives een
Sandhed, og Alt, hvad der staaer i Modstrid
med denne ene Sandhed, er Usandhed og
Vildfarelse: saaledes gives der ogsaa blot een
sand Religion, og alle, som afvige fra denne
ene sande Religion, ere usande og vildfarende
Religioner; een Gud, een Tro, een Daab,
een Sandhed, een Frelser og saaledes ogsaa
kun een Frelserens sande Kirke! —

Ligesaa klart er det ogsaa, at Jesus
Christus maa have indstiftet Sin Kirke saa-
ledes, at den kan sees, erkjendes og findes af
alle Dem, som med god og ærlig Villie søge
den; Jesu Kirke maa altsaa fremfor Alt være
en synlig Kirke. Derfor sammenligner Jesus
Sin h. Kirke med en Stad, som ligger paa
et høit Bjerg og kan sees af Alle, som ikke
tillukke Dinene, — med et Lys, der ikke staaer
skjult og usynligt under en Skjeppe, men lyser
klart paa Lysestagen. Desforuden maa Jesus
Christus have udmærket Sin sande Kirke med
saadanne Kjendeteqn, af hvilke den med
Letthed og Tilforladelighed kan erkjendes og
vedkjendes som den ene sande iblandt alle
andre synlige Religionsfamsund. Dersom Jesus
ikke havde ved isænfaldende Kjendeteqn ud-
mærket og kjendeliggjort Sin h. Kirke fremfor
alle andre, saa vilde det være umuligt for
Menneskene, med Visshed og Sikkerhed at
skjelne den ene sande fra alle andre falske
Religioner. — Enhver Christen kan ved sin
Fornuft let overtøye sig om og den ovennante
Nicæist-Constantinopolitanke Troesbekjendelse
stadfæster, at disse Kjendeteqn paa Jesu ene
sande Kirke ere følgende fire: Enighed (unam),
Hellighed (sanctam), Katholicitet d. v. s.
Almindelighed (catholicam) og Apostolicitet
(apostolicam ecclesiam!).

I. Jesu Christi sande Kirke maa være
enig i sin Troes- og Sædelære; thi
Jesus har til alle Tider forkyndt een og
samme Troes- og Sædelære, fordi Hans Lære
var Sandhed, og Sandheden er kun een; og

Jesu Kirke skal ikke lære og forkynde andet, end Jesu Lære; — 2. isærdeleshed i sine Sakramenter; thi Jesu Kirke maa kun uddele og forvalte de af Jesus indstiftede Sakramenter og Naademidler, og Jesus har indstiftet de samme Sakramenter for alle Tider og for alle Folk; — 3. i sit Overhoved; thi Jesus som den viseste og indsigtsfuldeste Stifter og Lovgiver har, for at forebygge al Adspjittelse og Splid i Sin h. Kirke, givet Sin synlige Kirke her paa Jorden ogsaa en synlig Overhyrde i Apostelen Petri Person og dennes retmæssige Efterfølgere; denne synlige Overhyrde skulde være Samlings-, Middel- og Genhedspunktet for Hans hele over hele Verden adspredte Kirke. Jesus, som Slægtens anden Stammefader, vilde jo atter samle den ved Synden adspjittede Menneskehed og forene den til en stor Gudsfamilie, og Han maatte derfor ogsaa give denne synlige Gudsfamilie her paa Jorden et synligt Hoved.

II. Jesu Christi sande Kirke maa være hellig 1. i sin Stifter og i sin Oprindelse; den sande Religion og Kirke kjender naturligviis ingen anden Stifter, end Jesus Christus Selv, den Allerbhelligste; — 2. i sine Lærdomme; thi Jesu Kirke maa kun prædike Jesu Lære, og Jesu Lære er den allerreneste og allerbhelligste; — 3. i sine Medlemmer, d. v. s. Jesu Kirke maa virkelig besejle og aabenbare en helliggjørende Kraft ved at opdrage og danne Helgene i sit Skjød; ja Jesu Kirkes hele Indretning og Forfatning, alle dens Love, Forskrifter og Anordninger maae sigte til dens Medlemmers Helliggjørelse, saa at Alle, som leve efter Kirkens Lære og Forskrift, blive i Sandhed hellige og fuldkommengjorte. Imidlertid skal dermed ikke være sagt, at der i Jesu Kirke ikke skulde findes Syndere og Vanhellige; wertilmod Jesus Selv har antydnet, at ligesom der paa Ageren staaer Klinte iblandt Hveden og den fuldkomne Renselse og Adskillelse først finder Sted i Høstens Tid, saaledes skulde ogsaa i Hans h. Rige her paa Jorden, i Hans h. Kirke, findes Onde og Ugudelige iblandt Gode og Hellige, og at den fuldstændige Adskillelse imellem disse først skal finde Sted i det hiinsides Rige i Ewigheden.

III. Jesu Christi sande Kirke maa være

katholisk d. v. s. almindelig. Som vi allerede have bemærket i Indledningen Jesu Christi Religion eller Kirke er bestemt for alle Tider og for alle Mennesker, og den maa derfor baade synligen have bestaaet til alle Tider lige fra Apostlenes Dage af indtil vore Dage, og den maa ogsaa have udbredt sig over alle Lande, eller idetmindste være skicket til at udbredes allevegne og at optage alle Mennesker i sit Samfund.

IV. Jesu Christi sande Kirke maa være apostolisk; thi i Apostlene har Jesus givet Sin Kirke Lærere, Biskopper og Forstandere; paa Apostlenes Grundvold har Jesus opbygget Sin Kirke (Ephes. 2, 20.). Jesu sande Kirke maa derfor kunne paavise og godtgjøre, at alle dens Lærere og Biskopper ere apostoliske Lærere og Biskopper, d. v. s. at de i en uafbrudt Følgerække formedelt den gyldige apostoliske Haandspaalæggelse nedstamme fra en af Herrens tolv Apostler og af disse have modtaget den apostoliske Sendelse til deres biskoppelige og præstelige Kald (apostolisk Succession).

Hvilken iblandt de bestaaende Kirker eller Religioner kan nu rose sig af at besidde alle de nævnte fire Kjendetegn? — Gne og alene den h. romersk-katholske Kirke! Vi skulle bevise og godtgjøre vor Paastand.

I. Den romersk-katholske Kirke er enig:

1. i sin Troes- og Sædelære; Troes- og Sædelære er Det, hvad Bispernes Samfund i Forening med den romerske Biskop troer og lærer, og alle Katholiker i alle fem Verdens Dele holde fast ved denne almindelige Kirkens Lære; saasnart en Katholik fornægter en eneste af Kirkens Troes- og Sædelærdomme, er han ikke mere Katholik. Ved Troen paa Kirkens Useilbarhed i Troes- og Sædelæren ere alle Katholiker saaledes forbundne og forenede paa det Inderligste; den tridentinske Troesbekjendelse, som vi Katholiker bekjende her i Danmark, bekjende alle Katholiker i hele den katholske Verden. I andre Sager, i blot ydre kirkelige Ceremonier og Sikke, i saakaldte Skolemeneringer kan der vistnok bestaae en Forskjellighed, netop fordi de ikke ere Troes- og Sædelærdomme. — Medens den romersk-katholske Kirke nødvendigviis er enig og bærer Enighedens Princip i sig, idet den holder

fast ved Autoritets-Principet, ved Principet om Kirken's Ufeilbarhed: ere alle fra den adskilte Religions-samfund ikke blot factisk, men med Nødvendighed uenige i Troens og Sædelæren, de bære Uenighedens Princip i sig, idet de, ifølge den frie Forsknings Princip, enten blot beraabe sig paa den h. Skrifts Udsagn, hvilke da Enhver udtyder og fortolker efter eget Skjøn og eget Godtbeftindende, — eller foresgive, at den Helligaand leder og fører umiddelbart ethvert enkelt Menneſte til Sandheden, hvilket da, som den daglige Erfaring viser, fører til Sværmeri og Phantasteri. Idet enkelte Mænd traadte ud af den katholske Kirke og opstillede Lærdomme, som stride imod dennes Tro og Lære, satte de deres egne feilbare Meninger og Anskuelser imod den h. almindelige Kirkes Lære og medens de vægrede sig ved en ubetinget Tro paa den ufeilbare Kirkes Lære, fordrede de dog af deres Tilhængere og Disciple en blind og ubetinget Tro paa deres egne Udsagn. —

2. Den romersk-katholske Kirke er især ogsaa enig i Sakramenterne; de samme syv Sakramenter, som vi Katholiker troe paa og bruge her i Kjøbenhavn, troe og bruge alle Katholiker i hele Verden; det samme høih. Messesoffer, som er Middels og Glands-punktet for hele den katholske Gudstjeneste i den katholske Kirke her, er det ogsaa i alle fem Verdensdele. Og denne hele den katholske Kirkes ophøiede Enighed i Troen, i Sakramenterne og i Gudstjenesten finder et herligt og tydeligt Udtryk i det ene Kirkesprog; Latin er Kirken's Sprog i alle Lande, hos alle Nationer. En Katholik er derfor intetsteds fremmed eller Udlænding; han føler sig alle vegne hjemme i Kirken. Det samme Sprog, de samme Lyd, som han hører i Kirken i sit Fædreland, klinge ham imøde ogsaa i de fjerneste og forskjelligste Lande og Egne! — De samme hemmelighedsfulde Lyd, som vi i det nittende Aarhundrede høre fra Præstens Læber, naar han feirer Religionens ophøiede Myſterier, og hvis Betydning i Almindelighed enhver velunderrettet Katholik forstaaer, have nu allerede lydt gjennem 18 hundrede Aar; den samme Lyd, vi høre naar Præsten siger: ego te baptizo (Jeg døber Dig), ego te absolvo (Jeg tilgiver Dig Dine Synder), —

— sursum corda — Dominus vobiscum, — orate fratres, — Kyrie eleison — o. s. v. hørtes allerede for 18 hundrede Aar siden fra Apostlenes og deres allerførste Efterfølgeres Læber! Mon det ikke, paa en smuk og anskuelig Maade, udtrykker den katholske Kirkes Bestandighed og Enighed?! —

3. Den romersk-katholske Kirke er enig i sit Overhoved. — Biskoppen af Rom, Paven o: Fader, anerkjendes og æres i hele den katholske Verden som Apostelfyrsten Petri, den første romerske Biskops, Efterfølger og som hele Kirken's synlige Formand og Overhyrde. Den hele synlige Kirke, alle de henved 800 katholske Biskopper, alle de mange Tusinder af katholske Præster, alle 200 Millioner Katholiker i hele Verden ansee Biskoppen af Rom for Jesu Christi, Kirken's usynlige Overhyrdes, synlige Stedfortræder, adlyde ham med Uresfrygt i kirkelige Forordninger og danne saaledes en fast og tæt sammensluttet Enhed. — Alle fra den katholske Kirke adskilte Religions-samfund fattes et saadant synligt Holdes-Middel- og Enheds-punkt, og dette Savn er da ligeledes Aarsag til den Uenighed iblandt dem, som stedse træder meer og meer for Dagen; mange af dem anerkjende de verdslige Fyrster som deres Overhoveder; derfor gives der for dem ligesaa mange Overhoveder, som der gives forskjellige Lande og Fyrster; følgelig ingen Enighed i Overhovedet. —

II. Den romersk-katholske Kirke er hellig: 1. i sin Stifter; Jesus Christus er dens Stifter. Historien nævner intet Navn af nogen anden Stifter for denne Kirke, medens Historien har opbevaret Navnene paa alle andre fra den katholske Kirke adskilte Religioners Stiftere; og ingen af disse har udmærket sig ved Hellighed eller et opbyggeligt Levnet; tværtimod de have næsten alle ført et høist forargeligt Levnet og paa ingen Maade godtgjort deres Sendelses Guddommelighed; vi afholde os her fra en yderligere Begrundelse, thi exempla odiosa! Dem, som alligevel maatte onſke den, henviser vi paa et nylig udkommet lille Skrift paa Tydsk: „Die Moral der Reformatoren, von Chowaneg. Döna-brück. 1853.“ —

Den romersk-katholske Kirke er 2. hellig i sine Lærdomme. Alle De, som kjende den

katholfske Kirkes Lære, kunne vistnok ikke andet, end indrømme, at denne er reen og hellig i alle sine Punkter. Den katholfske Sædelære reuser selv den ringeste Synd hos Menneſket, den fordrer ikke blot en ubortet, legal Fromhed og Hellighed, men den kræver et reent, helligt Sindelag, den taaler ikke engang en frivillig Hengivelse til en mindre god og hellig Tanke eller Begjæring, den fordrer den strengeste Hjertensreenhed; ja den katholfske Sædelære lader sig ikke nøie med, blot at fordre det Pligtſkyldige, men den opmuntrer og tilskynder selv til Udøvelsen af de evangeliske Fuldkommenheder, til frivillig Fattigdom for Jezu Christi Skyld (Matth. 19, 21.), til en fuldstændig Underkastelse af sin egen Villie (Matth. 16, 24.) i ubetinget Lydighed imod en frivilligen valgt Foresat, og endelig til den fuldkomne Kydsfthed og uoplettet Jomfruelighed for Guds Skyld (Matth. 19, 12. — 1. Kor. 7, 1 flg.). Imedens næsten alle fra den katholfske Kirke adſtilte Religionsſamfund forkaſte eller idetmindſte ringeagte Udøvelsen af diſſe evangeliske Fuldkommenheder, ſatte de den ſædelige Stræben en Stranke og gjere Døvelsen af de ſjønneſte og heltemodigſte Dyder umulig. Forreſten kan heller Ingen miſtkjende, at alle fra den katholfske Kirke adſtilte Religioners Sædelære, ligeoverfor den katholfske Kirkes Alvor og Strengthed, tilkjendegiver en Lethed, en moraliſk Sløvhed og Slaphed, ſom naturligtviis tiltaler og ſmigrer de menneſkelige Lidenſkaber, men efterhaanden undergraver al Sædelighed og ægte Religioſitet; vi hentyde her blot paa et eneſte Punkt, ſ. Ex. mon den aldeles uevangeliffe Lære, ſom dog opſtilles og udføres udenfor den katholfske Kirke, at den ægteſtabelige Pagt kan opløſes, vidner om Hellighed? —

3. Den romerſk-katholfske Kirke er hellig i ſine Medlemmer; at denne Kirke har Kraft til at helliggjøre Menneſkene, det bevidne de mange Tuſinder og Millioner af Helgene og Martyrer, ſom levede i den og ſom prydede den til alle Tider. Ikke et eneſte af de øvrige Religionsſamfund kan opviſe en eneſte Helgen eller Martyr; de alle ere ogſaa i ſaa Henſeende Grene, der ere afſkaarne fra Livſens Træ, og derfor fattes al Livſens Kraft, de henviſne og udtørres nødven-

digviis efterhaanden. I ingen anden end den romerſk-katholfske Kirke er der ſteet Vidunder tegn eller Mirakler, medens i den romerſk-katholfske Kirke utallige Helgene have i Guds Kraft virket utallige Mirakler, vidunderligen helbredet de Syge, opvaſt de Døde, forudſagt det Tilkommende o. dsl. Jezuſ har ogſaa udtryffeligen forjættet, at Hans ene ſande Kirke altid ſkulde blive udmærket ved Mirakler Joh. 14, 12. — Mark. 16, 17. Hvo ſom vil negte, at utallige ſaadanne Mirakler ere ſteet i den katholfske Kirke, maa give Afkald paa al hiſtorisk Troærdighed, thi mange af diſſe Mirakler (jeg ſiger ikke: alle, thi der gives viſtnok iblandt de mange ægte ogſaa uægte) ere ſaa stærkt og tydeligen ſtadsfæstede og beviisliggjorte ved uimodigelige, uforkaſtelige Dien- og Drenvidner, at det vilde være urimeligt, at benegte dem. — Saadanne Helgene, hvem Gud Selv har forherliget ved Mirakler, have ene og alene levet og leve i den romerſk-katholfske Kirke, og de ere blevne hellige formedelſt denne h. Kirke, idet de indrettede deres Liv efter Kirkens Regler og Bud. — Naar der nu ved Siden af Helgene ogſaa gives mange Ugudelige og Syndere iblandt Katholiferne, ſaa kommer det netop deraf, at diſſe ikke leve efter Kirkens Regler og Bud; de ere netop ſlette Katholifer, d. v. ſ. blot Navn-Katholifer. Mon man kan ſige, at det er den romerſk-katholfske Kirkes Skyld, at enkelte Katholifer, enkelte katholfske Præſter eller Biſkopper overtræde deres Kirkes h. Bud og derfor føre et forargeligt Levnet? Mon det var Jezu Christi Skyld, at en af Hans Apſtler forraadte Ham, at en anden fornegtede Ham? — De enkelte katholfske Chriſtines Synder, Feil og Laſter vidne om jammes Ulydighed og Oſættighed imod deres h. Kirke. Derſom hele Kirken opſtillede en vanhellig og ugudelig Lære, ſaa kunde man viſtnok ſige, at det er Kirkens Skyld, naar enkelte Katholifer leve vanhelligt og ugudeligt; men ſaalænge Kirkens Lære er reen og hellig, ſaalænge Kirken fordømmer og forkaſter alle de Feil, Synder, Misbrug o. dsl., hvori enkelte af dens Medlemmer gjore sig ſkyldige, kan man ei heller beſkyde ſelve Kirken for Vanhellighed. Kirken er jo, ſom ſagt, Jezu Ager, der bærer Klinte iblandt Hveden.

III. Den romersk-katholske Kirke er katholsk d. v. s. almindelig:

1. med Hensyn til Tiden; thi denne Kirke omfatter alle Tider fra Apostlenes Dage af indtil den Dag idag. Den romersk-katholske Kirke kan bevise, at den har synligen bestaaet til alle Tider; ingen Historiker er istand til at angive et Tidspunkt efter Apostlenes Tider, hvor den romersk-katholske Kirke har begyndt. Jesu Christi's Apostel Peter er den romersk-katholske Kirkes første Pave, og fra ham nedstamme alle øvrige 259 romerske Paver i uafbrudt Følgerække. — Alle andre kristelige Religioner ere yngre; alle have begyndt i en senere Tid, en stor Deel af dem har først begyndt for 3 hundrede Aar siden, i det 16. Aarhundrede; før denne Tid kjendte man ikke engang deres Navne; og derved, at næsten alle andre fra den katholske Kirke adskilte Religionsfællesskaber bære Navnene af deres Stiftere, saasom: Lutheraner, Kalvinister, Zwinglianere o. s. v., aflægge de selv Bidnesbyrd imod sig selv, idet de derved udtale og bevidne, at de anerkjende blot menneskelige Stiftere, Stiftere, som tidligere selv havde været Medlemmer af Jesu's katholske Kirke, hvilken de forlode for paa egen Haand at stifte en ny Religion. —

Den romersk-katholske Kirke er 2. almindelig med Hensyn til Stedet. d. v. s. den er iblandt alle kristelige Religioner den meest og videst udbredte Religion (See Nr. 1. af Standnavig. Kirket. d. A., Kirkl. Efterretn. fra Rom); der gives neppe et eneste vigtigere Land paa den vide Jordens Kreds, hvor den romersk-katholske Religion ikke har Befjendere; og uophørligen udsender denne h. Kirke sine apostoliske Missionærer til Hedningernes Lande for at forkynde og laa dem det glade Budskab om Forløsningen ved Jesus Christus, og Guds rigelige Betsignelse hviler over de romersk-katholske Missionærers apostoliske Virksomhed og kroner den med talrige Omvendelser til vor h. Kirke; man læse: „Jahrbücher der Verbreitung des Glaubens; Köln.“ (Paa Franck udkomne de under Titel: Annales de la propagation de la foi.) Dersom derfor nogen iblandt de bestaaende kristelige Confessioner med Føie kan og bør kaldes den katholske d. v. s. den almindelige Kirke, saa er det vistnok den

romersk-katholske som den iblandt alle andre kristelige Confessioner meest og videst udbredte og saaledes factisk almindelige Religion fremfor alle andre. Man har derfor heller aldrig gjort vor h. Kirke denne Titel: „katholsk“ stridig, medens intet af de andre Religionsfællesskaber har vovet at tilegne sig denne Titel, men antaget Navnene af deres Stiftere, og derved have de allerede vidnet imod sig selv. —

Den romersk-katholske Kirkes Lære er fremdeles en saadan, som er aldeles stikket til at den kan antages og troes af alle Mennesker i alle Lande og af alle Stænder; den er stiftet til tilfulde at berolige og tilfredsstille det menneskelige Hjerte under alle Forhold og i alle Tilfælde; hvorimod Menneskets religiøse Trang maa nødvendigvis føle et stærkt Savn i alle andre Religionsfællesskaber. Og netop fordi Medlemmerne af disse andre Religionsfællesskaber ikke kunne føle sig fuldkommet beroligede og tilfredsstillede i deres Religion, saa søge og hige de stedse efter Nyheder, efter at reformere og efter at danne nye, forbedrede Religioner og Secter i det skuffende Haab om, da endeligen at finde den attraaede Hjertensro og Fred; lykkelige De, hvem Gud i Sin Naade da veileder til den h. romersk-katholske Kirke, hvor de ene og alene kunne finde hvad de søge, og vinde hvad de savne! — Medens den romersk-katholske Kirke desaaarsag ogsaa er kommen til Fodsætte i alle fem Verdens Dele, medens den let indlever sig i alle Nationers og Folkelags inderste Bevidsthed og da kun ved raa Vold og Magt kan udryddes (som Reformationens Indførelse i de fleste nordlige Lande bevidner), have alle andre Religionsfællesskaber kun i nogle enkelte Lande kunnet udbrede sig, og de have aldrig formaaet at slaae dybe Rødder i selve Folkenes inderste Bevidsthed; de have i det Høieste blot kunnet vinde en ydre Udbredelse i visse Lande, men aldrig kunde de gennemtrænge Folkenes indre Liv og Bevidsthed med deres religiøse Lærdomme eller Anskuelser. Desuden endstjundt de andre Religionsfællesskaber vistnok tælle Tilhængere i mange Lande, saa ere de dog i de forskjellige Lande ogsaa aldeles forskellige i Troen.

IV. Den romersk-katholske Kirke er apostolisk. — Den romersk-katholske Kirke kan

godtgjøre og paavise, at alle dens Biskopper og Præster ved den gyldige apostoliske Haandspaalæggelse i en aldrig afbrudt Følgerække nedstamme fra de h. Apostler og saaledes besidde og gyldigen udøve de samme guddommelige Myndigheder, hvilke Jesus Christus Selv har overantvordet de h. Apostler. Denne apostoliske Succession er derimod afbrudt eller forvirret i alle øvrige Religionsamfund, saa at intet af samme kan med Visshed og Sikkerhed sige, at dens Biskopper ere apostoliske Biskopper.

Da nu ifkun Biskopperne ere Apostlenes egentlige og umiddelbare Efterfølgere, saa har man i den christelige Kirke til alle Tider troet, at ogsaa kun en gyldig Biskop kan overdrage sin bispelige og præstelige Værdighed til Andre og saaledes gyldigen indvie Andre til Biskopper og Præster, medens Præstens Værdighed er afsluttet til Præstens Person og af ham ei kan meddeles; derfor kalder en h. Kirkefader fra det 5. Aarhundrede Biskopperne for Kirkens frugtbare Fædre, og Præsterne for Kirkens velsignede Sønner. Deraf følger, at hvor der ikke mere gives apostoliske Biskopper, der gives der heller ingen apostoliske Præster; hvor Bispeværdigheden er ophørt, der gives der heller intet Præstedømme. I det saaledes alle fra den romersk-katholiske Kirke adskilte Religionsamfund enten have aldeles tabt, eller dog forvirret den Biskoppelige Succession, saa kan intet af dem med Visshed og Sikkerhed paastaae og bevise, at det besidder gyldige apostoliske Biskopper og selgeligen heller ingen gyldige apostoliske Præster.

Hvor det apostoliske Præstedømme er ophørt, der ere naturligviis ogsaa de Naadevirkninger og Naademeddelelser ophørte, hvilke Jesus har knyttet til det apostoliske Præstedømme; der gives der selgeligen ingen gyldig Absolution, ingen gyldig Consecration, ingen gyldig Nadvere, intet Offer, ingen guddommelig Prædiken o. s. v. Man kan vistnok ikke nægte, at Vorherre i sin grændseløse Naade og Barmhertighed ogsaa kan meddele hine Naadegaver, saasom Syndsforladelse, den sacramentale Forening med Jesu Christi h. Legeme og Blod o. s. v., uden det gyldige apostoliske Præstedømme, men med

Visshed og beroligende Sikkerhed vide vi ikke, om, naar og i hvilken Grad Han gjør det; hvorimod vi med urokkelig Visshed vide og troe, at der, hvor det apostoliske Præstedømme bestaaer, hine Naadegaver ogsaa meddeles formedelst samme. Den gyldige Nadvere, den gyldige Syndsiltgivelse, den gyldige Sendelse til Guds Ords Forkyndelse og Menighedernes Styrelse findes med Visshed og Sikkerhed ene og alene hos de gyldige apostoliske Præster, i den apostoliske Kirke, og apostolisk er ene og alene den romersk-katholiske Kirke. —

Paa Grund af, at ovennævnte fire Ksendetegn ene og alene findes i den romersk-katholiske Kirke, paastaaer denne nødvendigviis, at den ogsaa er Jesu Christi ene sande Kirke, og da Jesus Kristus har villet og befalet, at alle Menneker skulle søge og finde Veien til den evige Salighed i og formedelst Hans ene sande Kirke, saa maa den romersk-katholiske Kirke ogsaa paastaae, at den er den ene saliggjørende Kirke. Dog herom skulle vi nærmere og tydeligere udtale os ved en senere Leilighed; thi dette Punkt forstaaes ialmindelighed saaledes, som om den katholiske Kirke fordristede sig til at udtale en ubetinget og almindelig Forkastelses- og Fordømmelsesdom over alle dem, som kaldes Ikke-katholiker; hvilket dog ingenlunde er Tilfældet. Den almindelig be kjendte Sætning: „extra ecclesiam nulla salus“ „udenfor Kirken gives der ingen Frelse!“ skal efter Kirkens Mening ikke sige andet, end, at De, som ved Guds Naade have indseet og erkjendt, at den romersk-katholiske er den ene sande Kirke og alligevel vægre sig ved at træde ind i den og forblive udenfor, — modstride den erkjendte Sandhed og begaae en Synd imod den Helligaand (Apostl. Gjern. 7, 51.), som hverken kan tilgives i denne eller i den anden Verden; for dem gives der da naturligviis ingen Frelse!

Kirkelige Efterretninger.

Sverrig. Nye Domfældelser for at have læst Bibelen. — De svenske Domstole vedblive stadig at dømme Lutheranerne for at have læst Bibelen.

En ny Brove herpaa berette de svenske Blade os med den sterke Aabenhartighed det vil sige, som en ganske ligefrem og naturlig Sag. Den angaaer toende Domme, afsagte den 5. og 6. Decbr. sidstl. af den kongelige Hofret i Stockholm, ved hvilke samme Ret underkjender Underrettens Dom i Elfsdal, som havde udtalt Domfældelse over en stor Mængde Bønder, for at have annammet „Brød og Blin som en Slags Madvere“ af Gen iblandt dem. Den kongelige Hofret finder ikke, at denne Handling strider imod Loven. Men den samme Bonde, Dvs Erik Ersson, som havde udeelt Communionen „uden at være ordineret Præst,“ havde ved denne Leilighed ogsaa oplæst nogle Steder af Bibelen og af Luthers Prædikener; og for denne Forbrydelse demte den kongelige Hofret ham og den Bonde, som havde overladt sit Bærelse dertil, hver til en Pengesbøde af 200 Rigsdaler. Vore Læsere ville visstnok have ondt ved at troe paa en saadan Dom i vore Dage, og vi anser det derfor nødvendigt at anføre selve Dommens egne Ord, nemlig:

„ . . . I Betragtning af at Dvs Erik Ersson har tilstaaet, den 3. Juli sidstl. paa den saakaldte Bededag, hos Georg Olaf Persson i den Hensigt, paa en værdig Maade at fejre Helligdagen i det særegne Broderskab i Elfsdal (omtrent 20 Personer vare tilstede), selv at have ledet en Forsamling, i hvilken efter hvad der er oplyst, flere Steder af Bibelen og Luthers Prædikener, kaldet „Kirkepostillen,“ ere blevne læste og sunge en Psalme af den gamle Psalmebog (som indtil 1810 var autoriseret af Regjeringen), — og i Kraft af den kongl. Befaling af 12. Januar 1726, kaldet Conventikel-Plakaten, — dømmer Hofretten Dvs Erik Ersson for denne Forbrydelse til en Pengestraf af 200 Daler Sølvmont, eller, i Tilfælde af Uformuenhed, til 15 Dages Fængsel paa Band og Brød.“ (28 Dage anses lige med Dødsstraf!)

„Med Hensyn til Georg Olaf Persson, som ligeledes har tilstaaet at have tilsladt, den 3. Juli sidstl., at den omhandlede Forening har fundet Sted i hans Huus, finder Retten ingen Anledning til at forandre noget i Underrettens Dom;“ (saaledes stadfæster Hofretten ovenmeldte Straf ogsaa for Olaf Persson).

Retten har udtalt sig paa samme Maade i en lignende Sag imod Bundmagerne Heidenberg og Forsell, som forrige Sommer bleve anholdte i Orsa, hvor de have læst det 8. Cap. af Pauli Brev til Romerne, og de maatte forblive i Fængsel, indtil de kunde transporteres paa Forbryderkarren over Provindsens Grændser.

Efter saadanne Kjendsgjerninger kunne vi næsten forudsæe Udfaldet af den Proces imod de katolske Konvertiter, hvilken for Dieblifter er henstillet for samme Hofret. Den 17. Februar forsvarede den katolske Pastor de Anklagede (hvoriblandt 6 gifte Fruentimmere) for Retten. Dette Forsvar maatte vistnok synes at være temmelig let, eftersom Anklageren var den samme Hr. Billbergh, som tidligere i en lignende Proces mod den samme Præst havde tilstaaet, at Landets Forsætning tilsikkrer enhver Svensker Ret til at vælge, hvilket Religionsfund han vil slutte sig til, samt den fornødne Beskyttelse til Udøvelsen af dets Kultus. Ikke desto mindre har Hr. Billbergh ikke undladt at fornye sit Andragende om, at de Anklagede dømmes til Landsforvisning og til at miste alle borgerlige og Arveskettigheder.

Angaaende Tab af Arveskettigheder erfare vi, at Retten i Norköping er i Begreb med at afsige Dom i en Sag, som er henstillet for Retten imellem to Brødre, hvoraf den ene, som bekiender sig til „den rene evangeliske Lære“, nægter den anden hans Arvedeel efter deres Fader, fordi denne, som allerede i nogle Aar har været i Udlandet og for Diebliffet opholder sig i Canada, siges at have antaget den katolske Religion. Da nu den Første, som tilhører „den rene evangeliske Lære“, efter nogle Aars Efterforsninger, har været saa heldig at opdage sin Broders „Apostasie,“ saa er Retten, som beredviligen har tilstaaet ham al fornøden Tid til at oplyse dette Punkt, nu i Begreb med at afsige sin Dom. Hvorledes denne falder ud, derom kan der vel ikke være noget Spørgsmaal. Den svenske „rene evangeliske Lære“ er jo Noget, som staaer over al Retsfærdighed!

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 19. Marts. — 3. Søndag i Fasten. — Broderskab. — Dagens Epistel: Ephef. 5, 1—9. — Evang.: Luc. 11, 14—23. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messje. — Kl. 10 Høimeesse med Prædiken paa Danst. — Efterm. Kl. 3 Andagt til Jesu Lidelse med Prædiken paa Tydst. —

Løvedag d. 25. Marts. — Marias Bebudelse. — Dagens Epistel: Jesajas 7, 10—15. — Evang.: Luc. 1, 26—38. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messje. — Kl. 10 Høimeesse med Prædiken paa Tydst. — Efterm. Kl. 3 Broderskabsandagt paa Danst. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Troft hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 13.

Søndagen den 26de Marts.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, N. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

En Franziskaner.

Paa Banegaarden i * * * stod en Franziskanermunk. Han var omgivet af en stor Flok Nysgjerrige. Nogle havde maaskee aldrig før seet en Munk og betragtede denne fremmede Skikkelse med Forbauselse; Andre betragtede hans blege Ansigt og blottede Fødder med en Art af Medlidenhed; flere Herrer med store Pelsfrakker og Pelsstøvler gjorde temmelig høirofste Bemærkninger om den „forunderlige Klerk“, som kun var andre Mennesker til Besvær. Jeg frygtede, at den arme Franziskaner maaskee havde anmodet disse Herrer om at betale Rejsepengene for ham, og jeg henvendte mig derfor til ham med det Spørgsmaal: om han allerede havde en Billet? Han tog da en Billet for fjerde Klasse*) frem af sin Habits vide Ærme, idet han pegede paa en ung Fyr i blaa Kittel, som havde foræret ham den. Det var kølet og stormede stærkt; derfor bad jeg ham at føre med mig

i anden Klasse. Dog, da jeg vilde gaae for at løse en Billet til ham, holdt han mig tilbage, idet han smilende sagde, at han dog hellere vilde føre med sin ubekjendte Ven, der saa godvilligen havde deelt sine Penge med ham; han vilde nu ogsaa gjerne dele Kulde og Storm med denne Ven.

Der ringedes til Afreisen. Jeg skyndte mig hen til Vognen, og da jeg var saa heldig endnu at finde en ubesat Coupé, blev jeg staaende ved Indgangen og slog min Kappe tilbage, fordi jeg haabede, at min sorte Præstefjole maatte skræmme Herrerne i Pelsfrakkerne, som viste stor Lyst til at fortsætte deres Bemærkninger om Munken for at fordrive Tiden, og herved let kunde faae Anledning til at udvikle deres Anskuelser om Religionen. Men det syntes som om min Kjole havde en stor Tiltrækningskraft. To Herrer i Pelsfrakker gjorde en let Compliment og toge Plads i Vognen; dem fulgte snart en Officer, saa en ældre Herre, og endelig en ung Mand, som blev fulgt til Banegaarden af tvende Damer, der lode til at være af højere Rang; maaskee var det hans Moder og Søster. — Det havde været en Ulykke, at jeg gjorde mig kjendelig med min Præstefjole. Hele mit Rejsefælskab, Herrerne i Joervarksfrakkerne, som vare Kjøbmænd, Officieren og den ældre Herre, en Embedsmand fra Berlin, som alle vare Protestanter,

*) Den fjerde Klasse er paa Jernbanerne i Tydskland en ganske fri og aaben Plads uden Sæde og paa hvilken man derfor er ubetalt for alle Veirets Strengheder.

havde, som jeg senere hørte, faaet en levende Interesse for Pateren med det blege aandrige Ansigt og de nøgne Fødder; de haabede nu at faae nærmere Oplysninger om ham af mig, som katholic Geistlig. Din Interesse for Franziskaneren ogsaa førte den unge Mand ind i vor Coupé, har jeg lige saa lidt faaet at vide, som til hvilken Stand eller Confession han hørte. Dog tror jeg, han maa være Katholik. — Det som jeg havde frygtet for, skeete. Neppe havde den unge Mand, som fra Bognen tilbøvede Damerne sit sidste Farvel, indtaget sin Plads, før Kjøbmanden begyndte, idet han henvendte sig til hele Rejsefjlskabet: „Det er dog et mærkværdigt Syn, at man nu baade i Syd- og Nordtyskland træffer disse Munk, Jesuiter, Redemptorister og Liguorianere og saa mange Navne, som de have; man maa ikke stufte sig, de ere Reactionens Trækfugle; hvem vilde have troet det i Maret 1848!“

„Naar man dengang havde tænkt mere og talt mindre, saa vilde nu Alt have et andet Udseende!“ yttrede den Ube kjendte med en temmelig skarp Betoning.

Ogsaa Officieren blev ubehagelig berørt af Erindringer om 48 og Ordet „Reaction,“ han strog sin Knebelbart og sendte Joerværksfrakken et noget uvenligt Blik.

Denne bemærkede snart, at han havde rørt ved en urigtig Streng; han fremtog sit Cigar-soutteral og præsenterede det til Selskabet med den venligste Mine. Officieren takkede, de Øvrige modtog den lille Foræring. Derved fik Kjøbmanden nyt Mod, og neppe brændte Cigarerne, før han begyndte paany:

„Denne Munks blottede Fødder i dette folde Veir stride virkelig imod Politiets Anordninger; man burde ikke taale noget Saadant!“

„Nu, det meget ærede Politi kan dog heller ikke give alle Menneffer, som fattes ordentligt Fodte, Strømper og blankede Sko eller endog Joerværksstøvler paa; saa havde vi Socialismen i dens bedste Form, og naar denne faaer Herredømmet, saa kunne vi snart Alle komme til at spadserer barbenede omkring!“ svarede den Ube kjendte med kjendelig Harm.

Embedsmanden smilede; Officieren strog atter sin Knebelbart. Anden Gang havde Kjøbmanden ikke truffet den rette Tone. Det

glædede mig, at Angrebene paa Franziskaneren bleve tilbageviste med saamegen Kraft, og jeg haabede, at den snaffesjalige Kjøbmand nu vilde vælge et andet Gemne for sin Underholdning. Men i dette Haab blev jeg fuldstændig stuffet; tværtimod han henvendte sig nu lige til mig med det Spørgsmaal:

„Til hvilken Orden hører denne Munk? Man har saa mange Ordener i den katholic Kirke, at man neppe kan huske alle Navnene.“

Jeg havde stor Lyft til at svare, at man dog havde een Orden mindre, end man havde bortdefreteret i Paulskirken i Frankfurt i Maret 1848; men jeg mærkede, at alle mine Rejse-kammerater saae paa mig med et spørgende Blik, derfor svarede jeg ligefrem:

„Det er en Franziskaner.“

Kjøbmanden var meget tilfreds med mit Svar, han kunde nu dog endelig begynde en Samtale om Munken, og spurgte derfor meget venligt:

„Hvad vil dog denne Mand egentlig med sine bare Been?“

Jeg: Gaae til Himlen!

Mit Svar behagede Ingen af Herrerne. Kjøbmanden saae ud af Vinduet, og en paa-faldende Taushed indtraadte, som Embedsmanden dog omsider brod med følgende Ord:

„Mener Munken maaskee, at man kun kan komme til Himlen med bare Been?“

Jeg: Det mener han visseelig ikke; men han tror, at han for sin Person sikkrere kan naae Himlen med sine blottede Fødder, og ved et haardt Liv fuldt af Spagelser i en fuldkommen Fattigdom.

Kjøbmanden: Den Mand synes at være en Sværmer, eller for at tale tydeligere, han er en Nar!

Den Ube kjendte: Jeg tror, der gives endnu større Narre, end denne!

Jeg: Og imellem de øvrige Narre og den arme Franziskaner bestaaer vistnok den Forskjel, at denne, for at tale med Apostlen Paulus, (1. Kor. 4. :0.) er bleven en Daare for Christi Skyld! —

Alle taug, og Ingen syntes at have Lyft til at fortsætte Samtalen, der antog en saa alvorlig Charakter. Dog, efter en kort Tid tog Embedsmanden atter til Orde, idet han henvendte sig til mig:

„De er vel en Ben af Franziskaneren og Munkewæsenet i Almindelighed; men De maa dog finde det meget vanskeligt, at retfærdiggjøre Munkewæsenet ved Christendommens Aand. Vor Luther har handlet meget rigtig i at bortkaste Habiten og fordømme hele Munkewæsenet!”

Det er mærkeligt, at en Munk stedse fremkalder ganske eiendommelige Erindringer hos Protestanten. Derfor havde jeg strax frygtet, at Spørgsmaalet skulde overføres paa det religiøse Gebeet, og svarede ganske rolig:

„Fritag mig for at sige Dem min Hjertensmening om Luther, det vilde kun føre til ubehagelige Forklaringer; men tillad mig et Spørgsmaal. Hvad forstaaer De ved Munkewæsen?”

Det var et slemt Spørgsmaal, som bragte hele Selskabet i Forvirring. For Kjøbmandens Sjæleblif drog de samtlige Monner og Munk af Eugen Sues Romaner forbi; men de kunde ikke ordne dem i et Begreb; Embedsmanden tænkte paa sit Conversationslexicon, men det var i Bibliotheket i Berlin; selv Officieren syntes at være heelt fortrædelig; kun den Ube kj endte var glad og betragtede sin Naboes Forlegenhed med et fint Smil. Jeg havde henvendt et direkte Spørgsmaal til dem, det maatte besvares.

„Hvad jeg forstaaer ved Munkewæsen,” svarede Embedsmanden efter en temmelig lang Pause, „det lader sig rigtignok ikke sige med saa Ord; — dog skal jeg sige Dem det i Korthed, — det er Forbindelsen af Dumheden med Hykleriet!”

„Nu, da maa jeg dog sige,” indvendte den Ube kj endte, „naar De forstaaer dette ved Munkewæsen, da fatter jeg ikke, hvorledes De for det Første med god Aand kan titulere vor Herr' Nabo en Ben af Munkewæsen, og for det Andet anmode ham om at retfærdiggjøre dette Munkewæsen ved Christendommens Aand.”

Embedsmanden blev forlegen og søgte at undskyldte sig; han havde ikke villet fornærme, og kun betegnet Munkewæsenet i dets største Redværdigelse og Udartning; jaadan var det vistnok en ligesaa stor Usskyldighed for de oplyste Katholiker, som for Protestanterne. Jeg kunde ikke undlade at bemærke, at jeg aldeles ikke ønskede, at Prædikaten „oplyst Katholik”

maatte anvendes paa mig, da Ordet „Oplysning” allerede længe havde faaet en eiendommelig og betænkelig Betydning hos os. Jeg vedblev:

Den bittere Erfaring, som jeg nu gjorde, gjøre vi Katholiker desværre hver Dag; saare mange Protestanter danne sig selv de forunderligste Begreber om vor h. katholske Kirkes Læresætninger og Institutioner, og saa kæmpe de tappert, som Don Quixote, mod Beirmøllerne, og frygte ikke for at sælde den usjærligste Dom over deres Medmennesker, netop i „den rene Christendoms” Navn.

„Hvad forstaaer De da ved Munkewæsen?” spurgte Officieren, sandsynligvis for at forebygge flere ubehagelige Forklaringer.

Jeg: Vi Katholiker kalde dem for Munk, som ved et Løfte have forpligtet sig til at leve efter de saakaldte evangeliske Fuldkommenheder, nemlig: at øve frivillig Fattigdom, bestandige Kysskhed og fuldkommen Lydighed; og vi ære denne Munkestand eller Ordensstanden, fordi vi see i samme et særdeles virksomt Middel til at opfylde den sande Christens Livsopgave — at blive fuldkommen. De erindrer dog vel, min Herre, den rige Yngling i Biblen, som engang kom til Christus og spurgte: Mester, hvad Godt skal jeg vel gjøre for at opnaae det evige Liv? Jesus sagde til ham: Vil Du indgaae til Livet, saa hold Guds Bud. Men da Ynglingen svarede: Alt det har jeg holdt fra min Ungdom af; hvad fattes jeg endnu? sagde Jesus: Vil Du være fuldkommen, da gaa hen, sælg Alt hvad Du eier, og da kom og følg Mig! Da Ynglingen horte dette, gif han bedrovet bort (Matth. 19.). Siden Apostlernes Tid har der i vor h. katholske Kirke stedse været Mange, som ikke lode sig skrække tilbage ved disse Frelserens Ord, men forlode Alt, og med Glæde gave Afkald paa alle Livets Nydelser og Glæder, for fuldkommen at kunne efterfølge Frelseren. Til disses Tal hører ogsaa den h. Franziskus af Assisi samt hans Elever og Disciple. Jeg tilstaaer Dem aabenhjertig, at jeg er en stor Beundrer af denne Helgen.

Den Ube kj endte: O, den h. Franziskus er ogsaa et herligt Syn! Da jeg paa min Reise igjennem Italien besøgte den stjerne

Kirke i Assisi, har jeg længe med Forbauselse betragtet Freskomaleriet, som pryder dens Hælvning. Kristus staaer der i hiin straalende Kølighed, som forklarede Hans guddommelige Afsyn efter Opstandelsen. Han tilbyder den ydmyge Franziskus en hellig Jomfrus Haand, og Franziskus sætter Forlovelsesringen, Pantet paa det evige Forbund, paa hendes Finger. Den skønne Brud er omstraalet af et himmelsk Lys og befrandt med Rojer, hendes Dine ere fulde af en blid Klarhed, Munden yndigt smilende, men hendes Klædebon er grovt og sonderrevet, og hendes Fodder ere saarede og blodige. Hun vandrer paa en haard og besværlig Wei over Tjørne og spidse Klippestykker, og Verdensbørnene mishandle hende, sende Skældsord og Steen efter hende, og overøse hende med Forbandelser og Mishandlinger. Det er Sindbilledet paa den hellige, kristelige Fattigdom! Englenes Hærskarer juble med himmelsk Fryd og bøje sig med dyb Værefrygt for denne mystiske Forbindelse. Og en Retfærdighedens Engel bortjager de Gherrige, som leste og bole med Pengesækkene; men en Barmhertighedens Engel fører den rige Ungling, som fordeler alt sit Gods iblandt de Fattige, ind i Fattigdommens stille Lykke. Franziskus har elsket den af Kristus ham trolovede Brud med den hjærligste Omhed og Trofast, han har begejstret Tusinder for hende, og vidunderlige ere de Seire, som han har vundet med sine Skarer af frivillige Fattige!

Vi saae Alle med Forbauselse paa den unge Mand, som pludselig talte med en saa stor Begeistring; kun Kjøbmanden rystede lidt med Hovedet, han tænkte sikkert: det er ogsaa en Sværmer! men han vovede dog ikke at udtale det, da han allerede havde erfareet, at den Ubekjendte med sit varme Hjerte forenede ogsaa en meget skarp Tunge. Da han havde sluttet, henvendte Embedsmanden sig venlig til mig, som om han vilde tilbagefalde sin tidligere haarde Dom, og sagde:

„Franziskus og hans Virksomhed bliver ogsaa anerkjendt af protestantiske Skribenter; men hvad Franziskanerne, disse Figurer fra Middelalderen, ville og skulle i vort oplyste og dannede Aarhundrede, det begriber jeg ikke. Hos os i Preussen taaler man endnu

enkelt saadanne Klostre af Henzyn til den katholske Befolkning, men disse Klostre gjøre sikkert mere Skade end Nytte.“

Jeg: Gifer min fuldeste Overbeviisning havde den h. Franziskus' ægte Sønner netop i vor Tid en særdeles heldbringende Mission.

Embedsmanden: Det betvivler jeg stærkt.

Kjøbmanden: Vi Kjøbmand holde mere af det Praktiske og indlade os nodig i lange Disputatier. Siig os engang, hvad Nytte gjør denne Franziskaner her paa Jerubanen; han har aabenbart allerede gjort Skade, thi den eenfoldige Bonde, som løste hans Billet, havde vistnok kunnet anvende sine Penge paa en nyttigere Maade.

Kjøbmanden ledsagede disse Ord med et haanligt Smil; dette foranledigede den Ubekjendte til at gjøre den temmelig bittere Anmærkning:

„Ja, denne Herre skal maaskee udmaale Profitten for Dem med en Alen?“

Jeg: Det vil slet ikke blive vanskeligt at vise Dem den Nytte, som den arme Franziskaner kan stifte selv her paa Jerubanen. Iraag er det koldt og stormfuldt; kunde Gondakteuren deroppe paa Bognens Tag og Bønderne og de fattige Haandværksværende i fjerde Klassees aabne Bogue ikke let see med noget eiendommelige Følelser ned paa Deres Foerværksfrakke og vore bequemme Coupéer, og derved let blive fristede til Mismod og maaskee til Misundelse? Hvad er det, som alene kan bevare disse Mennesker for Mismod og give dem Kraft til at bære de Besværligheder, som deres lave Stand medfører, med Glæde og Tilfredshed, og beskytte dem for at see med Harm og Misundelse paa de af Lykken mere Begunstigede i det menneskelige Samfund? — Det formaaer ene og alene Tanken paa Gud, Som efter Sin uransagelige Visdom styrer Menneskets Skjæbne, — den Overbeviisning, at ikke Rigdom og sandselig Nydelse og et bequemt Liv udgjøre Menneskets sande Lykke, — Haabet om et bedre Hiinstdes efter dette Liv fuldt af Moie, Arbeide og Lidelser. Jeg tænker nu, at den fattige Franziskanermunk med sine nøgne Fodder og i sin grove og simple Kjøle kraftigere og mere overbeviisende prædiker disse Sandheder for hine Fattige,

end ofte den allerbedste Taler og Prædikant formaaer det; og en saadan Prædiken kunde vistnok have stor Nytte netop i vor Tid, hvor Communister og Socialister allevegne søge at vække hos de Fattige Harmen imod de høiere Stander og Uilfredshed med deres egne trange Kaar. — Men ogsaa for os Alle, mine Herrer! kan den fattige Franziskanermunk holde en fortræffelig Prædiken. Betragtningen af det rædsomme: „Bee Eder!“ som Herren har udtalt over de Rige (Luc. 6, 24.), og af den Salighed, som Han har forjættet de Fattige, har maaskee bragt denne unge Mand til at forlade Alt og at vælge den frivillige Fattigdom. Ogsaa os giver han derfor den alvorlige Formaning, ikke at hænge vort Hjerter saa ganske ved dette Livs Goder, Glæder og Nydelser, men at henvende Sjælens Blik paa Himlen; han har givet hele sin Formue til de Fattige for at være fattig med dem; hvor indtrængende opfordrer han os ikke derved til, ogsaa at agte Fattigdommen og at elske vore fattige Medmennesker?! —

Imedens jeg talte, vare vi naaede til Stationen ***. Jeg mærkede, at jeg i min Tøer var kommen noget ind i den prædikende Tone, hvilket saa let kan hænde os Geistlige. Imidlertid lod det dog til, som om denne min lille improviserede Tale havde gjort Lykke. Thi de to Kjøbmænd, som forlode os paa denne Station, rakte mig Haanden til Afsked og ønskede mig et hjerteligt Levvel og en lykkelig Reise. De øvrige Reisesæller bleve i Bognen for at fortsætte Reisen med mig.

Efter nogle Minuter vendte den ene Kjøbmand tilbage og raabte ind i vor Coupé: „Munken er tiltrods for dette rædsomme Veir ved godt Mod. Alle Blouserne have dannet en Kreds omkring ham, som om de vilde beskytte ham mod Uveiret!“

Vi saae ud af Bognen og hørte, hvorledes den anden Kjøbmand indbød Munken til at drikke en Kop Kaffee med ham i Restaurationen.

(Slutte§.)

Den salige Pater Claver.

7.

Hospitalerne i Carthagena.

Bleg, afkræftet og affalden vendte den fromme Præst da tilbage til Carthagena fra sine Missioner; men han kunde saameget mindre unde sig nogen længere Hvile, som han ventedes længselsfuldt paa saa mangfoldige Steder Thi det var ikke blot Slaverne, der modtog Besøget paa hans aldrig hvilende Kjærlighed; Stadens Hospitaler og Fængsler, Soldaternes Tælte, de Fattiges Hytter, Børnenes Samlessteder, fortsagt hele Carthagena var Skuepladsen for hans Virksomhed, hvis Omfang kun de formaae at udmaale, der kjende Styrken af dens himmelske Driveffeder.

Et af sine første Besøg efter sin Tilbagekomst aflagde Claver sædvanligt i den h. Sebastians Hospital, der betjentes af de „barmhjertige Brødre.“ Naar han traadte ind ad Døren til den rummelige Sygesal, da opklaredes alle Ansigtter; et glæde: „Velkommen, ærverdige Fader!“ lod ham imøde fra alle Kanter, og de, der ikke kunde istemme dette almindelige Fryderaab, vinkede med Hænderne. Claver pleiede nemlig at besøge dette Hospital i det Mindste een Gang om Ugen; men, naar den almindelige Udskibning gik for sig, da tilbragte han der hele Dage. Han hjalp da Brødrene med de mange Arbeider, der vare nødvendige for at bringe de mange Syge ud paa Rheden. Men bleve disse fromme Ordensbrødre opbyggede ved Clavers Ydmyghed, da forbausedes de ikke mindre, naar de iagttog, at han holdt hele Dagen ud ved den majsommelige Sygetjeneste uden at tage mindste Næring til sig, ja uden at opfriske sine Kræfter ved saameget som en Draabe Vand; naar de saae ham undersøge sig blandt de Syge de allervæmmeligste, for at gjentage paa dem alle sine Prover paa heltemodig Kjærlighed, hvilke vi tidligere have omtalt; naar det viste sig, at der ikke var nogen Synder saa forstokket, ingen Udsvævende, hvem Følgerne af hans Levnet havde gjort til Gjenstand for den almindelige Afstø, saa dybt ned-

sunken, at Missionærens taalmodige Kærlighed og glødende Iver ikke fandt Vej til hans Hjerter og vakte Angerens Smerte tilligemed Haabet om det evige Liv i det. Denne Naadegave til at omvende forhærdede Syndere var saa ioinesaldende hos Claver, at man, hvor der fandtes en ubodfærdig Synder, viede til ham. Nogle saa Ord af den fromme Præst vare tilstrækkelige til at bevirke det, som man efter mange frugtesløse Forsøg næsten ikke vovede at haabe, og naar det hændte sig, at hans første dybtjulte Ord intet Gehør fandt hos Synderen, saa seirede dog omsider hans utrættelige Taalmodighed og vedholdende Bøn. Blandt dem, der saaledes ved ham forsonedes med Gud efter længe at have undflyet Ham, befandt sig i dette Hospital ogsaa flere Calvinister, der gjenkjendte den sande Kirkes Aand i denne dens Tjener og inderligen rørte vendte tilbage til dens moderlige Skjød. Een iblandt dem havde imidlertid alt i flere Dage modstaaet Naaden, og med bedrovet Hjerter forlod Claver ham for at forberede en anden Patient ved Siden af ham til at modtage det hellige Sakramente. Men ogsaa denne skienkede ham intet Gehør og var saa meget mindre urolig for sin Sjæls sorgelige Tilstand, som hans legemlige Lidelser endnu ikke havde naaet nogen høi Grad. Han fortæredes derimod af et dødeligt Had og var ikke at formaae til at skaffe sig Forsoning med Gud ved at udjone sig med sin Fjende. Næsten spottende ymtede han tilfjodt om, at han vilde gjere Afkald paa sin Havn, naar hiin Calvinist var bleven omvendt. Greben af disse Ord, kastede Claver sig paa Knæ og bad til Gud om de to ulykkelige Sjæles Frelse; og det varede ikke længe, inden Calvinisten lod ham kalde til sig og erklærede, at han havde besluttet at døe som Katholik. Da henvendte Claver sig ogsaa til den ubodfærdige Katholik og sagde mildt bebreidende: „seer Du nu, min Søn, at Gud ønsker Din Frelse for hver Brits: vil Du nu ikke kaste Dig ned for Hans naaderige Fod?“ I det Samme traadte han hen til Calvinistens Seng og lod ham i dybeste Sønderknuselse afslægge den Tvidensinste Troesbekjendelse og skrive sine Synder. Da den Anden saae dette, kastede han sig paa Knæ for Claver og bekjendte ligeledes sine Synder. —

Et andet stort Hospital, der var opfaldt efter den h. Lazarus, laae udenfor Stadens Mure. Vor Missionær havde neppe erfaret dette Tilværelse, før han gjorde det til sit Yndlingssted, som han i det Mindste besøgte to til tre Gange om Ugen. Det var et Hospital for Spedalske; og Alt, hvad der skræmmede de andre Præster og Læger bort fra det, trak netop Claver hen til det. Det Udslæt, der angreb Mange i disse Enger, var ikke blot en Hudsygdom, men var en Slags ondartet Kraft, der fortærede hele Lemmer og ikke sjeldent forvandlede den Ulykkelige's Legeme til et gispende Lig. Her fandt altsaa Claver Lidende, der i høieste Grad trængte til Kærlig Pleie, her gaves ham hyppig Leilighed til at øve helttemodig Selvovervindelse. Al den Tid, han derfor kunde undvære fra sine Negre, skienkede han, om end ikke udelukkende, saa dog fortrinnsviis disse Syge i St. Lazarus-Hospitalet.

En Morgen saae en Officer ham med glad Afsyn ile ud af Byen og fulgte med from Nysgjerrighed efter ham. Claver gik til Hospitalet for de Spedalske, og med hvilken Kærlighed iagttog Officeren ikke det Skuespil, der nu aabenbarede den kristelige Kærlighed i dens hele Adel og Helttemodighed for hans Dine! Først samlede Missionæren alle dem, der ikke vare sengeliggende, i Kirken, holdt knælende i deres Midre Bøn med lydelig Røst og udviklede derpaa i et længere Foredrag for dem, hvorledes de skulde bære deres Lidelser med kristeligt Taalmod og med angerfuldt og bodfærdigt Sindelag. Derpaa skristede han dem og indhyllede ikke blot dem, der ikke kunde taale Luftens Træk, i sin Kappe, men lod endog de mere Angrebne, der tillige vare de væmmeligste, sidde paa sine Knæ medens han hørte deres Skriftemaal. Efter Skriftemaallet feirede han den h. Messie og gik derpaa til Sygestuerne, for der, som i den h. Sebastians Hospital, ikke blot at røgte sit Kald som Præst, men ogsaa at forrette ethvert Slags andet Arbejde, der nogentunde kunde tjene de Syge til Lettelse i deres Lidelser. Dæslige Kærlighedstjester havde en saa meget desto større Værd, som de Syges Pleie i dette Hospital langtfra ikke opfyldte alle billige Fordringer. Den utrættelige Missionær søgte derfor

at raade Bod paa Manglerne, idet han rundt omkring i Byen samlede „for den h. Lazarus' Syge“ ikke alene hine Forvisningsmidler, som han ved hvert Besøg bragte med sig, men selv Linned, Charpi, Lægemidler og velsmagende Waande. Han forsynede deres Senge med tætte Omhæng, for at beskytte dem mod Mosquitoerne; ja det lykkedes ham endog, med de samlede Almiser at istandsætte den brøstfældige Kirke, medens han udfegte sig særegne Velgjørere, der vilde berede de stakkels Syge Festsmaaltider paa Aarets større Heitider og sørgede selv for, at de paa disse Heitidsdage opvartedes med Musik, for at opmuntre dem. Saa mild, saa deeltagende og opfindsom er den sande kristelige Kjærlighed! —

(Kortfattet.)

Kirkelige Efterretninger.

Tyskland. De katolske Foreninger i München i Baiern, navnlig Vincencius- og Svende-Foreningerne, ere i en meget blomstrende Tilstand. Regnskabsoversigten for den første Forening udviser en Totalindtægt af 15,319½ Gylden og en Udgift af 12,213½ Gylden. At disse vittnok betydelige Talstørrelser kun hentyde til een Side af Foreningens Virksomhed, er noksom bekendt. I de sidste Dage foretoges der den aarlige Bortlodning af Gewinster til Bedste for Foreningen; den forrige indbragte 1868 Gylden. — Den derværende Svende forening udbreder sig i Stilhed stedse videre; ligeledes begynde Borgerne i München, navnlig Haandværkerne, at indse denne Forenings Nødvendighed og velgjørende Indflydelse og understøtte den derfor efter Evne. Det Sidste fremgaaer isærdeleshed deraf, at „Volkshote“ (et derværende katolsk Blad) allerede for nogle Uger siden havde indsamlet henimod 2,000 Gulden. — I Würzburg, Erfurt, Barmen, Guskirchen, Stein ved Donau ere Svendeforeninger blevene stiftede; i Iglau i Mähren er en Forening i Begreb med at danne sig. — I Anledning af Aarsdagen for Keiser Franz Josephs Nedning fra Morderhaand bleve i München den 18. Febr. fejret hellige Messer i alle Kirker, som bivaanedes af Militair- og en Deel af Civil-Autoriteterne. Keiserens Brud havde ligeledes, for at helligholde Dagen, ladet fejre en heitidelig Messe i Franziskanernes Kirke, som bivaanedes af Hoffet og den høje Adel. —

Ifølge et Dekret fra Underviisnings-Ministeriet er hele Underviisningen ved alle katolske Gymnasier i Østerrig underlagt de hoiere Biskoppers Opsyn, som disse enten kunne udøve personligen eller ved en af dem befuldmægtiget Kommissær. „Opnaaelsen af det os satte Maal, hele Gymnasialunderviisningens Christianisering — er,“ som det hedder i Dekretet, „ikke alene afhængig af Religionsunderviisningen, men ikke mindre af den Mand, hvori Underviisningen i alle Fag udføres.“ Vi hilse denne Forordning som et meget gunstigt Forbud paa den nærførestaende Afslutning af Concordatet med den h. Apostoliske Stol. —

England. Lørderne Shaftesburys og Ahlsvs Beretninger afløre et Billede af den anglikanske Befolknings religiøse Tilstand, som maa opfyldte enhver kun nogentunde religiøs sindet Engländer med Smerte og Bekymring. Arbejderne og de Fattige besøge ikkun sjældent de anglikanske Kirker. De troe, at de ligesaa godt selv kunne læse og fortolke Bibelen, som deres Præster, og foretrække derfor at blive hjemme om Søndagen. Samme Beretninger godtgjøre den sørgelige Sandhed, at Kræmmerne og Middelflassen overhovedet kun da beskæftige sig med og vise nogen Interesse for Religionen, naar den katolske Kirke paa nogenjomhelst Maade bliver angreben paa de anglikanske Prædikstole. Derved at ingen religiøs Underviisning meddeles i Kirkerne og at de Fattige blive aldeles forladte af Geistligheden, er en af de herligste Nationer, et af de adelmødige Folkeslag forvandelt til en Mængde Janatikere og Vanroende. Folkets Uvidenhed i religiøs Henseende overstiger alle Begreber. Ifølge de nævnte Beretninger vidste Tusinder af vorne Piger intet at sige om Gud, om Kristus, eller om den Helligaand, men vare nedjunkne i den dybeste Uædelighed. Hundreder af Minearbejdere, som ved en Commission bleve examinerede, tilstode, at de endnu aldrig havde sat en Fod i Kirken; de vidste ikke, hvad en Katechismus er, og havde ikke den ringeste Forestilling om Korset. Gen kunde, paa Spørgsmaalet om Hvem der havde skabt ham, slet ikke give noget Svar. En Anden, hvem man forelagde det Spørgsmaal: hvormange Guder er der? svarede, at der gives syv, og at han var beredt til at slaes med enhver af dem! En Tredie blev spurgt om Kristus; han svarede: Jeg kjender ham ikke, thi jeg har endnu aldrig arbejdet i hans Mine! Man spurgte en Anden, om han ikke frygtede for Straffen i den anden Verden? han syntes ganske forundret over at man talte om saadanne Ting og svarede, at naar man begrov hans Steenmuffert med ham, saa skulde selv den haardeste Klippe ikke holde ham tilbage. Historien om de Wilde i Amerika og

Gottentotterne i Afrika opviser intet Exempel paa en saa fuldstaendig Demoralisation, som her viser sig iblandt de Klaster, som udgjore Fleertallet af den anglikanske Befolkning, — og det i det oplyste 19. Aarhundrede hos en Nation, som roser sig af at vare den mest dannede og oplyste paa hele Jorden! Hvorledes kan den anglikanske Geistlighed, som har en aarlig Indtagt af 74 Millioner Daler, vove at have sig, naar den betænker, hvormange Sjæle der gaae tilgrunde til Trods for de uhyre Hjælpe-midler, hvorover den raader? Hvorledes kunne indsigtsfulde Englændere endnu steds lade sig beddaare af de opdigtede Beretninger om fore-givne Omseil-elser af Katholiker til Anglikan-ismen i Irland, hvilke forstørstedelen ere Naafund af betalte Bagvaskere, for at Publikum ikke skal komme under Veir med saadanne uhyre Summers Forbrug, og undersøge et saa strafværdigt Hykleri. Naaskee er den Dag ikke fjern, da denne Mangel paa positiv christelig Kærdom hos Folket undergraver Grundvolden for hele Samfundets Orden i dette Land, og da det engelske Monarchi vil see sig nødt til at søge sin Kraft og Understøttelse i de sande Katholikers Trofskab og Hengivenhed, istedetfor at man, som nu, bestræber sig for at oppvække Mistro og Misbillid imod dem. — Den katholske Geistlighed faaer ikke en Huld fra Regjeringen, men underholdes ene og alene ved den katholske Befolknings christelige Kjarlighed. Den gjer en anden Brug af de Penge, som de Troendes Fromhed stiller til dens Raadighed; den virker mere med Gufernes Skjær, end den anglikanske Geistlighed med sine Millioner. Fra alle Sider bevise ny oprettede Kirker, Klostere og Skoler Katholikernes Iver og Gæmildhed. I Aaret 1830 havde Katholikerne 400 Kirker og Kap-peller, og i 1850 allerede 577; nu tæller man 812; siden Gjenoprettelsen af det katholske Hierarchi ere 41 Kirker blevne byggede. I Aaret 1840 havde Katholikerne ifkun 17 Munkes- og Nonneklostere, nu er der 75 Munkes- og 15 Nonneklostere; siden det katholske Hierarchies Restauration ere 24 Klostere blevne stiftede. Medens der i 1840 kun vare 577 Præster, beløber deres Antal sig nu til 1126. Mange nye Kirker ere under Bygning; den katholske Kalender nævner flere end 20, som skulle indvies iaar. I Brompton ved London bygge Dratorianerne et Kloster, hvortil Byggepladsen alene har kostet over 130.000 Daler. Til den nye Domkirke i Shrewsbury er Grundstenen fornylig bleven lagt. Den afdøde Greve af Shrewsbury, denne Katholikernes store Belgjører, har anvendt mere end 4½ Million Daler til Kirkers, Klosters og Skolers Opførelse. — Hvor finder man lignende opløstende Exempler paa høimodig Gæmildhed imod

Kirken? Hvor er Drivehjederen til den at søge? Ene og alene i den levende, katholske Tro, som gjer skiftet til Opførelse! —

Nordamerika. Efter Forslag fra de katholske Biskoppers Nationalconcil i Baltimore har den Apostoliske Stol for kort siden oprettet endnu 9 Bispedømmer i de forenede Stater, saa at Dioceernes Antal i denne Republik for nærværende Tid udgjør 41. Den for Aaret 1854 udfomne katholske Almanak viser, at Antallet af Dioceerne, Kirkerne og Præsterne, i et Tidrum af 20 Aar, er blevet fire Gange større. I Aaret 1834 talte man i dette Land: 11 Diocefer, 316 Præster, 299 Kirker, 9 Seminarier, 6 kirkelige Opdragelsesanstalter og 20 Klostere, som befattede sig med Ungdommens Opdragelse. I Aaret 1844 var Antallet paa Dioceerne 21, der vare 617 Præster, 611 Kirker, 19 Seminarier, 11 kirkelige Opdragelsesanstalter og 48 af Ordensdamer ledede forskjellige Pensionater. I Aaret 1854 tæller man endelig 41 Dioceer, 1574 Præster, 1712 Kirker, 34 Seminarier, 20 kirkelige Collegier og 112 til unge Pigers Opdragelse bestemte Klostere. Forholdsmaessigt ere de fleste Biskopper i Amerika af fransk Herkomst, ligesom ogsaa en stor Deel af den øvrige Clerus, idet enhver Biskop, hvem Organisationen af et nyt Dioecis bliver overdraget, søger fornemmelig i Frankrig at forstæffe sig apostoliske Arbeidere, Ordensdamer og de fornødne milde Gaver. Fra det katholske Irland udvandre ligeledes hvert Aar et ikke ubetydeligt Antal Præster til de forenede Stater; desuden blive ogsaa mange amerikanske Unglinge, ved Hjælp af de kirkelige Dannelsesanstalter, opdragne og uddannede til Præster; fremdeles er Antallet ikke ubetydeligt paa de protestantiske Præster, som vende tilbage til vor hellige katholske Kirke og da indvie sig til den geistlige Stand. Saadanne Tilbagetrædelser formere sig dagligen, og ligesom i England udøve disse Konvertitter ialmindelighed en særdeles stor Indflydelse, saa at Mange seke sig foranledigede til at gjøre sig nærmere bekendte med de katholske Sandheder. I det Hele taget er Høsten i Amerika stor, men Arbejderne ere endnu altfor saa. —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 26. Marts. — 4. Søndag i Fasten. — Dagens Epistel: Gal. 4, 22—31. — Evang.: Joh. 6, 1—15. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messje. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Danst. — Efterm. Kl. 3 Andagt til Jesu Sidste med Prædiken paa Tybst. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.
Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøve Alt og beholder det Gode!

1. Theesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 14.

Søndagen den 2den April.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, st. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglaver; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Rk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

Bønnens Arm.

Tab ei Modet i de tunge Dage;
Frygt ei, at Din Styrke skal forgaae
Naar Du kæmper! — Tro gjør stærk den Svage
Og skal over Mørket Seier faae!
Lad kun vilde Havflod Dig ombolge,
Bønnens Kraft Dig styrke vil og følge,
Være Skjold og Værn mod Sorg og Harm,
Ja, — thi: „Bønnen har saa lang en Arm!“

Langes Du, at Himlen maatte sjenke
Mildhed, Laalmod, Hjertets Keenhed, Fred; —
Vilbe vel Din Sjæl sig salig sænke
I den store sande Kjærlighed, —
Og Du da Dig føler svag og flovet,
Og Din Aand af Verdens Gjaglen døvet,
O, saa bed med Sjælen tro og varm,
Thi Du veed, at „lang er Bønnens Arm!“

Naar Dit Die græder bitter Taarer
For Din egen, eller Andres, Nød, —
Naar Du ei med Haabet meer Dig daarer
Og Du er bedrovet indtil Død:

Da Du lindre kan den bange Smerte
Bed at tænke paa hin Faders Hjerte;
Fold Din Haand, bed: Herre Dig forbarm!
Huff da: „Bønnen har saa lang en Arm!“

See, — igjennem Ethers Solberstrømme,
Gjennem glandsomfyldte Solens Bei,
Gjennem Rum, hvor Stjernehave svømme,
Rækker den, og standses kan den ei,
Nabner da sin Haand for Jesu Throne
Og modtager Troens Lon og Krone:
Alt hvad der i Livets Sorg er Trost,
Alt hvad der er Livets bedste Lyft!

Dog i Afgrundsdybet ogsaa strækker
Bønnens Arm, den Mægtige, sig ind;
Af saa dyb en Dødens Sovn den vækker
Synderens det natomhyl'te Sind,
Og, af Helvedsbaand ei mere bunden,
Som saa længe alt holdt ham omvunden,
Utter han ved Bønnen føres kan
Ind i Dydens skjonne Fædreland!

Stuer, hvor i tvivlsom Kampen svæver
Israël med Amalekes Slægt!
Men paa Bjergene i Bønnen hæver
Sine Hænder Moses, Herrens Knegt.

Juba feirer ved hoit hæved' Hænder,
Ved de sjunkne — Lykken bort sig vender.
Endelig er nedbedt fulde Seir!*)
Mægtig er den Arm, som Bommen eier!

See, i hele Landet Dodens Engel
Naser strækkelig med Pestens Sværd;
Haabets Blomst da brydes af sin Stengel,
Baandet brister, som har helligst Værd:
Dog en David beder for Guds Throne:
„Herre skaan os, lad vor Bøn Dig sone!“
Vad, — og see, i Skeden Sværdet gaer!**)
Ingen Arm saa langt, som Bønnens, naer!

Uf! som Jern er Himmelen alt længe,
Uden Liv og Frugt den tørre Jord,
Dg i Ephrem de til Fode trange,
Frygt for Hunger, Torst hos Alle boer.
Gud var over Synder-Folket Dommer! —
Dog husvalende nu Regnen kommer:
Thi Elias bad; — hans Bøn da var***)
Armen, som til Jorden Naaden bar!

See, en Petrus ligger hist som Fange
For den sande Tro, han lever i;
Lustind' Hjerter banke for ham bange;
Uf, men Ingen dog ham kan befri!
Dog forenet hele Kirken bed er,
Beder, at ham Gud af Faren leder! —
Dg — befriet Petrus for dem staaer! — †)
Ingen Arm saa langt, som Bønnens, naer!

Monika's sorgfulde Sjæl udgæder
Sig i varme Bøn for hendes Søn;
For Guds Throne hendes Taare flyder,
Naar hun beder inderligt i Løn.
„Qvinde, — Bøn og Graad, som Sorgen skabte
For en Søn, Du tør ei tanke tabte!“ ††)
Augustins Omvendelse gav Svar:
Mægtig er den Arm, som Bommen har!

Hvor er Frugtens Fæ, hvorfra udstrømmer
Over Verden al Betsignelse?
Hvor vi finde Fred, naar Herren dommer
Os med Krigens Rædsler, Rod og Bæe?

*) 2. Mosch. 17, 11. **) 2. Kong B. 24, 15 flg.
***) 3. Kong. B. 13, 36 flg. †) Apostl. Gjern. 12, 6.
††) Ved, som en Biskop sagde til Monika, da denne
under Taarer aabnede for ham sin Sorg og Be-
klængning over Augustins Færbildelse.

Hvor udspringer Bølfærd's søde Kilde? —
I den fromme Andagts Celle stille!
Alt vort Held af Bønnen kun opstaaer,
Al vor Qual ved Bønnen kun forgaaer!

Ja, see Bønnens mægt'ge Arme ville
Holdes inden Rummet's Skranker ei;
Om end Bjerg og Flod og Hav os skille —
Alle Sjæle, som ad Bønnen's Bei
Vandre, bundne er' i Kjærligheden
Ved et stærkt og helligt Baand herneben!
Alle, fast foren'de og dog fri',
Bønnens hulde Arm de hvile i!

Dg saa vore Elskte, som her favnes,
Uf, bortmeiede af Dodens Lee!
Dg som tro af stille Grave favnes,
Til de atter Livets Dag skal see,
Alle, som til Kamp er' her tilstede —
Alle Dem, som for at luttres græde —
Alle Dem, som Himlens Fænd forhynger —
Alle — Alle Bønnens Arm omslynger!
B. M.

En Franziskaner.

(Sluttet.)

Efter saa Minuter gav Klokken Tøget til
Afreisen. Neppe var Locomotivets klingrende
Piben hændet, saa kom den Ubekjendte allerede
tilbage til vor Samtale.

„De har paastaet,“ sagde han til mig,
„at Franziskanerne i vor Tid have en
sædeles vigtig Mission; vor Herr' Nabo
synes ikke at dele denne Mening.“

Embedsmanden betragtede mig nogle Die-
blikke og sagde, idet han rystede med Hovedet:

„Nei, det kan jeg rigtignok ikke begribe,
hvoreledes en forstændig Mand, i vor oplyste
Tid, kan tillægge sliige Munkene en saa stor
Betydning; disse Herrer her have en vigtig
Mission i vor Tid.“

Da han sagde de sidste Ord, gjorde han
en venlig Compliment henimod Officieren.

„Desværre, desværre!“ yttrede den Ube-
kjendte, „men jeg troer, at Hr. Officieren vil

give mig Ret i, at det er Soldatens skjønne Kald at beskytte Fædrelandet imod udvortes Fjender, og at det er et høist sørgeligt Tidens Tegn, naar Soldaten maa rette Kanonerne imod sine egne Medborgere!”

Jeg: Jeg agter Soldaterstanden, især, som Kardinal = Tyrsterkebiskoppen af Breslau siger, naar Vaabentjenesten ikke blot betragtes som en almindelig Værsjag, men som et kristeligt Ridderkab; men jeg troer ogsaa, at Beleiringsstilstande og Krigsrette ere en forunderlig og eiendommelig Maade at danne og opdrage Folket paa. Hæren skal beskytte os imod indre og udvortes Fjender, men det er ikke Hærens Opgave at opdrage Folket.

Embedsmanden: Det er Skolens Opgave.

Den Ubekjendte: Da er Alt i den bedste Orden hos os i Preussen: kalder ikke en fransk Skribent Preussen for Caserernes og Skolernes Land?

Jeg: Men tiltrods for alle vore Caser-ner og Skoler have vi seet Aaret 48, og dengang bleve mange dybe og farlige Saar aabenbarede.

Den Ubekjendte: Vær kun rolig, Hr. Pastor, snart er Alt igjen meget pænt tildækket.

Embedsmanden: Ja, stol De ganske sikkert paa, de Erfaringer, som man har gjort, ville ikke blive ubenyttede!

Jeg: Mange Saar vil alene Religionen, Kirken, kunne læge; men for at dette kan skee, maa man ogsaa give Kirken en fri Virksomhed.

Embedsmanden: Det giver jeg Dem Ret i; men De glemmer ganske vor Franziskaner.

Den Ubekjendte: Hr. Pastoren er paa den bedste Vej; tag De Dem iagt, De er fangen, inden De tænker derpaa! De romerste Theologer forstaae at disputere.

Denne underlige Dyring lod til at opfylde mine Naboer med Mistro; dette læste jeg i deres Miner. Jeg blev fortrædelig og yttrede med Uvillie:

„Jeg disputerer ikke, men vifter kun en venstabelig Samtale. Imidlertid har jeg intet imod, at De eller Deres Herrer Naboer udtale Indvendinger imod mine Paa-stande,

dersom De kun ville fremføre Deres Grunde med Aabenhed.”

Den Ubekjendte: Jeg beder om Forladelse; det var kun Spøg. Hvis jeg ikke feiler, have vi snart naaet en ny Station. Jeg foreslaaer da at invitere Pateren ind til os. Da vil han selv bedst kunne sige os, hvad han da egentlig vil i Verden. Veiret bliver jo stedse mere ugunstigt for den arme Mand.

Jeg: Jeg har allerede paa Banegaarden inviteret ham, men han siger, at han vil blive hos sine Venner og dele Storm og Uveir med dem.

Officeren: Denne Consequents behager mig hos Manden.

Jeg: Franziskanerne ere overhovedet mere Daadens, end Ordets Mand. Jeg troer, naar De spurgte Pateren, hvad han vil, da vilde han simpelthen svare: jeg vil tjene min Gud og mine Medmennesker for at blive salig!

Embedsmanden: Nu, saa lad Enhver blive salig paa sin Viis, siger vor Frederik den Store; troer Munkene, at han kan bedre tjene Gud med sine bare Been og sin Munkeskappe, jeg vil ikke hindre ham deri, jeg troer at jeg kan tilbede det højeste Bæsen paa en bedre Maade. Men hvorledes han vil være sine Medmennesker til Nytte, det forstaaer jeg ikke. De skylder os endnu stedse Beviset derfor.

Jeg: Jeg skal med Glæde opfylde Deres Onske. Tillad mig nogle Spørgsmaal. De har selv allerede tilstaaet, at de sidste Aars Tildragelser have aabenbaret store og farlige Saar i det selskabelige Liv. Hvilket holder De for det største og farligste Onde i vor Tid?

Embedsmanden: Det er naturligvis den stedse tiltagende Fattigdom, det stedse vorende Proletariat.

Jeg: Hvorfor er Proletariatet saa farligt?

Embedsmanden: Derom kan der intet Spørgsmaal være hos Alle, som see noget dybere; Kommunismen søger jo, at bemægtige sig samme og danner deraf sine Hærskarer, som den fører i Kamp imod Eiendommen.

Den Ubekjendte: Hvad Kommunismen vil, det have — jeg siger næsten: Gud være

lovet! — de sidste Tildragelser i det sydlige Frankrig viist os: den vil ikke alene ophæve Standsforskjellen og Eiendomsretten, men ogsaa styrte enhver Autoritet og sønderrive alle Sædelighedens Baaud.

Jeg: Hvorledes vil De beskytte Samfundet imod denne Fjende?

„Bed Kartesfer!“ raabte Embedsmanden ganske høit, idet han uvilkaarligt nærmede sig Officieren. „Det var den største Feil, man begik i 48, at man ikke bedre brugte Kanonerne.“

Den Ubekjendte: For Guds Skyld, De vil dog vel ikke nedkartsfer hele Proletariatet? Gevarer og Kanoner kunne vel hemme og tamme Kommunismen en Stund, men de kunne aldrig udrydde den fuldkommen. Er en af dens Armeer tilintetgjort paa et Sted, saa vorer en anden op af Jorden paa et andet Sted. Have de rædsomme Junidage udryddet Kommunismen i Paris?

Jeg: „Det bedste Middel imod Kommunismen er Katechismen“, deri har den aandrige Grev Montalembert Ret. Alene Christendommen kan overvinde Kommunismen, idet den prædiker den sande og ægte Kommunisme istedenfor den falske. Christendommen lærer de Rige kun at betragte sig som Forvaltere for deres jordiske Guds og i christelig Kjærlighed at meddele deraf til de Fattige; Christendommen formaner de Fattige til at bære Fattigdommens Tryk med Taalmodighed af høiere Hensyn og lover dem Himlens evige Glæde og Hvile som Løn derfor. Christendommen henviser Fyrsterne og Kongerne til Himlens almægtige Herfter, Som engang vil dømme dem med Strengheid, ligesom de have dømt deres Undersaatter, og den formaner de Undergivne til at øve Lydighed imod deres Dyrighed for Guds Skyld. Den fordrer af os Alle at beherske de sandselige Tilbøieligheder og lover en evig og herlig Krone i Himlen for enhver Seir, vi tilkæmpe os over den fordærvede Natur. Der, hvor sand christelig Tro hersker, kan derfor Kommunismen ikke trives.

Embedsmanden: Jeg misstjender ikke Christendommens store og velsignelsesrige Indflydelse og glæder mig over den Virksomheid, som saavel den katholske som den evangeliske Kirke udvikler for at vække den christelige Be-

vidsthed overalt. Jeg hører, at Folkemissionerne finde en stor almindelig Deeltagelse i de katholske Lande, og De vil vistnok heller ikke negte de saakaldte „indre Missioner“ paa vor Side Deres Auerkjendelse. — Men hvor bliver Deres Franziskaner af? De lader til at ville undflye til alle Sider. Locomotivet vil hurtigt bringe os til * * *, og det vil blive Dem umuligt at opfylde Deres Løfte.

Den gode Herre saae meget skarpt paa mig ved de sidste Ord, han troede maaftæe, at jeg var i Forlegenheid. Jeg brød mig ikke derom, men svarede:

„Hovedvirkksomheden af deres saakaldte „indre Missioner“ bestaaer i at udbrede Bibler og Traktater; man oversømmer ogsaa vort Westphalen dermed. Hvad vil man med alle disse Traktater og Bibler?“

Embedsmanden: Et saadant Spørgsmaal kan sandelig dog kun en Katholik gjøre! Man vil derved bringe Guds h. Ord Gemysterne nærmere. Ere end tusinde Bibler og Traktater spildte, her og hist falder dog et Sædeforn i en god Jordbund!

Jeg: Jeg er meget tilfreds med dette Deres Svar; jeg misstjender ingenlunde den store Nytte, som gode Bøgers Udbredelse frembringer. Tillad mig endnu et Spørgsmaal: hvad frembringer større Virkninger, det døde Bogstav eller det levende Ord?

Embedsmanden: Jeg forstaaer i Sandheid ikke, hvad De vil med slige Spørgsmaal, dem besvarer jo ethvert Barn. De maa dog vide, hvilken stor Bægt vor Kirke netop lægger paa det levende Ord, nemlig paa Prædikenen, ligeoverfor Deres tomme Ceremonitjeneste!

Jeg: Ogsaa vor hellige Kirke lægger stor Bægt paa Prædikenen, og vi katholske Geistlige befinde os i den meget lykkelige Stilling, at de Troende allevegne samles omkring vore Prædikestole i store Skarer, medens Deres evangeliske Kirketidender ere fulde af idelige Klager over, at deres Prædikanter ofte maae prædike for tomme Bænke om Søndagen. — Om jeg nu end udsætter mig for Deres Brede, saa vover jeg dog et tredie Spørgsmaal, min Herre! Hvad virker mere, det levende Ord eller det levende Grempel?

Embedsmanden: Nu, jeg vil gjøre Dem den Fornøielse at citere den gamle Sæt-

ning paa Latin: verba movent, exempla trahunt (Ord bevæge, Exempler træffe).

Jeg: Jeg er Dem meget takskyldig for Deres Citation, og jeg haaber, at De nu vil komme til, ret at skatte vor hellige katholske Kirkes religiøse Ordener, og navnlig den arme Franziskaner. Disse Ordener have netop det skjønne Kald at virke ved deres levende Exempel. Christendommen lærer, at Fattigdommen ikke er foragtelig, og den forjætter de Fattige Himmelfriget, naar de med Taalmodighed bære Fattigdommens Byrder. De maa nu prædike denne Lære saa udtryffeligen og eftertryffeligen som De vil, De maa trøste den Fattige med de hjærligste Ord, — det blotte Ord virker langt fra ikke saa kraftigt, som denne fattige Ordensmands Exempel, der af Kjærlighed til Christus har bestemt sig til at give Afkald paa alle Verdens Goder og at følge Christus i frivillig Fattigdom, Ham, Som ikke havde hvortil Han kunde helde Sit Hoved. Christendommen befaler os at være Dyrligheden underdanige for Samvittighedens Skyld (Rom. 13, 5.). Nu maa De gjerne anbefale og indskarpe disse Lærdomme med saamegen Alvor og Veltalenhed, som De vil, det blotte Ord gjør langt fra ikke den Virkning, som Synet af de mange Mænd og Kvinder, som have givet Afkald paa al verdslig Hæder og Ære og frivilligen underkaste sig en Ligemand eller maaskee endog en lavere Staaendes Herredømme, for desnærmere at efterfølge og efterligne Christum, Som blev lydlig indtil Døden paa Korset! — Christendommen fordrer af sine Bekjendere, at de beherske Sandseligheden og føre et Liv i strengeste Kydighed, Tugtighed og Reenhed. De maa gjerne skildre Kydighedens Skjønhed med de meest begejstrede Ord, De maa have Dyden nok saa høit — alle Deres Ord ville ikke have den Virkning, som hine mange Ynglingers og Jomfruers Exempel, der af Kjærlighed til Gud og Langsel efter Himlen tjene Gud i uplettet jomfruelig Reenhed. — Ja, Exemplet har en hemmelighedsfuld Kraft, og derfor have de Ordener, som med Mod og Trofskab øve de evangeliske Fuldkommenheder, virket store Ting i Verden, som Historien lærer. Da den h. Franziskus i det trettende Aarhundrede gav Alt, hvad han eiede, bort til de Fattige, endog

de Klæder, han bar, og formalede sig med Fattigdommen, Gudmennefets paa Jorden efterladte og forladte Brud, som Dante siger, da bleve Tusinder og atter Tusinder grebne af en vidunderlig Kjærlighed til Fattigdommen: Frivilligen gave de deres Gode til den h. Franziskus, for at trøste og berige de ufrivillige Fattige. Dengang har Franziskanerordenen udrettet i Sandhed meget Herligt, ja den har i Forening med Dominikanerordenen frelst og reddet det menneskelige Samfund. Vor Tid har megen Lighed med den h. Franziskus' Tid, endskjøndt den er adskilt fra den ved en Kloft af sex Aarhundreder. Det gjæder nu alle vegne, som dengang; de forskjellige Stænder staae med Fjendskab ligeoverfor hverandre; med Utilfredshed og Harm i Bryttet seer den fattige og arbejdende Klasse op til den Rige. — Hvo, min Herre, vil da vel kunne lee ad den arme Franziskaner med de bare Been og den fattige Kjole, naar han midt i vor forfjælede Tidsalders skarpe Modsatninger maaskee ogsaa forjøger paa at besværges Kommunismen ved ydmyg Bøn og haarde Spægelser? Jeg synes rigtignok, at disse hans Vaaben ere ædlere og kraftigere, end alle Kartesker og Kanoner!”

Da jeg havde sluttet, syntes ingen af mine Rejsefæller at have lyst til Modsigelse. Embedsmanden sad og grublede. Endelig bukkede den Ubekjendte ganske let for mig og sagde:

„Vi have maaskee den Fornoielse at gjøre Rejse med et Medlem af „Jesu Selskab?“ — Dette Ord virkede som et elektrisk Slag. Alle saae paa mig med forventningsfuld Forbauselse.

„De har allerede hædret mig formeget ved at titulere mig for Pastor. Jeg er kun en simpel Kaplan,“ svarede jeg strax, tog min Brevtaske frem og overrakte Embedsmanden mit Pas. Han betragtede det med megen Opmarksomhed, og selv Officieren kastede et forfæende Blik paa dets Indhold.

„En beqvem Indretning. disse Pas!“ — bemærkede Embedsmanden for at skjule sin Forlegenhed. —

Samtalen var nu aldeles afbrudt, og jeg glædede mig, da Maskinmesterens Signal underrettede mig om vor Ankomst paa Bane-

gaarden i * * *. Jeg sprang ud af Bognen for strax at kjøre videre med Posten til * *. Mine Rejseskammerater fulgte mig. Djsia Franziskaneren forlod Toget, men han kunde ikke saa hurtigt komme ud af Bognen, fordi alle hans Rejsesæller først toge hjertelig Afsked med ham. En Haandværkskømand med et stort Skjag trykkede særdeles hjerteligen hans Haand. Jeg hilste Pateren ved Banegaarden og hørte da, at han var sendt af Klosterets Foresatte til en nærliggende Landsby, for der at yde Bistand i Sjælesorgen ved en Folkemisjion; jeg kunde desværre ikke længere tale med ham, thi vor Postillon havde stor Hast; dog mærkede jeg, at mine tre Rejsesæller fulgte Franziskaneren i ijerde Klasses Ventefal. —

Den salige Pater Claver.

8.

Muhamedaneres og Vildfarendes Omvendelser.

Vi have allerede ovenfor omtalt det særdeles Held, med hvilket Clavers Bestræbelser for at omvende forhærdede Syndere og udrydde offentlige Forargelser, bleve kronede. Men dette Held, der ofte grændsede til det Vidunderlige, viste sig ikke blot blandt Negrene, som han syntes at forvandle til andre Mennesker, og blandt Carthagenas Heboere, hos hvem Epillefsyge, Ugudelighed og uanstændige Klæde- dragter bleve stedse sjeldnere; men ogsaa Tyrker og Bantroende, der for Handelens Skyld i store Skarer strømmede til Carthagena, lærte til deres Lykke Kraften af det Ord at kjende, med hvilket Herren havde forlenet Sin Tjener.

Saa snart Claver fik at vide, at der vare ankomne Muhamedanere, forspjode han sig til Havnen og søgte Leilighed til Samtale med dem. Med en dectagende Bens Velvillie, erkjendte han sig om Alt, der angik deres Person, deres Skjæbne og deres Ophold i Carthagena, gav dem Underretning om de Omstændigheder og Forhold, som det kunde

være til Gavn for dem at kjende, og tilbød dem sin Tjeneste i enhver Slags Forekom- menhed. Det er en bekjendt Sag, at Tyrkerne, mere haardnakkede end nogen anden Slags Bantroende, hange fast ved deres Vildfarelser. De sandfælsige Glæder, der billiges af deres Religion, gvale Uttraaen efter høiere og renere Glæder og Goder hos dem, og den stolte Foragt, med hvilken de ere vante til at see ned paa Underledestroende, lukker deres Dre for enhver Belæring. Ikke desto mindre var det kun et saare lidet Antal af alle dem, der til Clavers Tid opholdt sig noget længere i Carthagena, som kunde modstaae den Sandhed, der fremlyste af hele Clavers Liv og Virk- somhed i ligesaa høi Grad, som af hans Ord, og taledes til deres Hjerte. En rig Spanier havde en Muhamedaner til Slave, som han opbød alle sine Kræfter for at vinde for den katholske Sandhed ved hjertelige Formaninger og venlig Behandling. Efter mange frugtes- løse Forsøg henvendte han sig til Pater Claver; og en eneste Samtale med denne var tilstræk- kelig til at forvandle Muhamedanerens Hjerte. Han annammede snart den hellige Daab og pønsede nu itkun paa at gjøre ogsaa Andre dectagige i den samme Lykke, som var veder- faret ham selv. Gud skaffede ham snart en gunstig Leilighed. Paa et Skib, der ikke længe efter løb ind i Carthagenas Havn, befandt sig en yngre Broder til den omdvendte Maurer. Denne ilede glad i hans Arme og søgte at gjøre ham begribeligt, hvor lykkelig han var i Sandhedens Erkjendelse. Men Tyrken tilbageviste med Foragt og Brede alle disse Forestillinger, som Broderens dectagende Kjær- lighed lod ham gjøre, og længe var han ikke til at overtale til at besøge Præsten, der havde loffet hans Broder i Vildfarelse, som han udtrykte sig. Dog tilsidst lod han til at føle sig tiltrukket af de mange Fortællinger, han havde hørt om Pater Clavers Dyder og Tjenst- færdighed, og indvilgede en Dag, mere af Nysgjerrighed end af Agtelse for Manden, i at følge med Broderen hen til Præsten. Claver modtog ham med sin sædvanlige Venlighed og indlod sig i en Samtale med ham om hans Reise og Forretninger. Lidt efter lidt ledede han Samtalen hen paa Broderen og den indre Tilfredshed, som denne nu nød i

Hjertet. Den Ro og Sagtmodighed, med hvilken den fromme Præst talende, og den Urefrygt, som en Mand, der lever i nærmere Omgang med Gud, pleier at indgyde Enhver, der kommer i Berørelse med ham, fængslede Tyrkens voldsomme Sind; han hørte rolig paa Alt og undrede sig selv over sin Taalmodighed. Claver mærkede, at han allerede begyndte at vakle, og efter med stedse vorende Indtrængenhed at have talt til ham om Troen paa Christus og Forløsningens Nødvendighed, holdt han pludseligt den Korsfæstede Billede hen for Muhamedaneren og befalede ham i Herrens Navn at tilbede Ham, der er død for Alle og Hvem derfor er givet et Navn, for hvilket hvert Knæ skal bøje sig. Tyrken knælede dybt greben ned og lovede at modtage Underviisning i den christelige Religion. Han holdt Ord, og efter seierrig at have bestaaet nogle Kampen med Forløsningens Fjende og hans Fristelser, annammede han med levende Tro og hjertelig Gudfrygtighed Daabens h. Sakramente.

Men ikke altid kunde Claver glæde sig ved en saa let og raff Seir. En fattig men forstokket og raa Tyrk gjengjældte de Velgjerninger, som den medlidende Missionær ydede ham, med Spot og Grovheder i en Række af flere Aar. Men Clavers Sagtmodighed og Taalmodighed vare uovervindelige og seirede tilsidst over Tyrkens Forstokthed. En Anden modstod i 22 Aar hans hjærlige Bestræbelser, og først da han saae, at den fromme Præst ikke engang forlod ham paa Sotrefengen, aabnede han sit Hjerte for den guddommelige Naade. Claver var nemlig overtødt om, at han i Udøvelsen af sit hellige Embede maatte efterligne Gud i Langmodighed, naar Han fra Tid til Tid stedse paany tilbyder selv den meest forhærdede Synder Sin Naade, og han var derfor langt fra at fordømme en Sjæl, som Gud endnu havde givet Frist til at omvende sig. I hele 30 Aar havde han forgjæves bekæmpet en Tyrks Forstokthed; da søiede Gud det saaledes, at han blev tvungen til at forrette Skarprettertjenesten paa en Misdæder og blev ved denne Leilighed Vidne til Clavers Kjerlighedsgjæringer, hvilke vi ogsaa nærmere ville omtale. Missionæren tog sig nemlig med stor Iver af Fangerne og

hvilende ikke, for han havde forvandlet de Straffe, som den menneskelige Retfærdighed underkastede dem, til Midlet, ved Hjælp af hvilket de bleve udførelse med Gud. Han trængte ned i de dybeste og mørkeste Fængsler og vandt de Ulykkeligens Tiltro, der smægtede der, ved de samme Velgjæringer, ved hvilke han fængslede alle Syges og Fattiges Hjertes. Paa denne Naade lykkedes det ham at fordrive den mørke Tungindighed og Forbittrelse af deres Sjæl og med disse tillige at banhjuse de vilde Udbrud af Brede, Gudsbeispottelse, Eder og Forbandelser. Fælleds Bønner og andre Religionsøvelser, Prædiken og det h. Sakramentes Annæmmelse forøgede og styrkede de gode Følelser og Forsætter, som han havde indgydt dem, og ikke med Urette antog Claver, at de fængslede Forbrydere vare lykkeligere, end Verdens Born, der i Besiddelse af Friheden fremture i deres Synder! — Men med en ganske jærdeles Kjerlighed og Omhu tog han sig af de til Døden Domfældte, og Frugten af denne hans Iver var saa iøjensaldende, at man almindelig antog, at Alle, der i Clavers Tid bleve henrettede i Carthagena, døde som bødferdige Syndere. Derfor pleiede man, saasnart en Dødsdom var fældet, at underrette Claver derom. Claver ilede da strax derhen, omarmede Delinqventen og lagde Crucifixet i hans Hænder: „see der!“ udraabte han, „Dit eneste, men ogsaa Dit rige og sikke Haab! Din Frelser i Døden!“ Han bragte ham derpaa til at aflægge et Almeenskriftemaal over sit hele Liv og indgjød ham saa bødferdige Følelser, at han ikke blot betragtede Døden som et Fyldestgjorelsens Værk for sine Synder, men endog beredte sig til den ved vedholdende Bøn og haarde Bødsøvelser. Henrettelsesdagen samlede han Fangerne omkring sig, læste Evangeliet over Delinqventen, frembar det h. Messeroffer for ham og lod Fangerne synge det Lauretaniske Litani til den allerjælligste Jomfru. Derpaa talte han til dem, med Crucifixet i Haanden, og intet Ord blev tørt, medens han talde. Tilsidst lod han den Domfældte bede Alle om Tilgivelse, og, dersom han var i Stand dertil, holde en lille Tiltale til dem. Hverken paa Veien til Retterstedet eller paa selve dette veeg han fra den Ulykkeligens Side, og søgte ved Bøn og Tiltale, ved Opvækkelse af de til

Forholdet passende Dydsakter at vedligeholde den Stemning i ham, i hvilken han skulde træde frem for sin evige Dommer, og, for at han kunde vedblive i den, i Besiddelse af den frie Brug af sine Aandsevner, indtil det sidste Dieblif, forsynede Claver sig med styrkende Lægemidler, ved hvilke han kunde beskytte ham mod Bedøvelse og Sindsforvirrelse. Ikke sjældent foresaldt der paa Ketterstedet, især naar Skarpretteren ikke stille sig godt ved sin Bestilling, gruelige Optrin; men selv under dem beholdt den fromme Præst sin Fanning: de tjente kun til at vise hans Kjærlighed i dens hele Storhed og i det klareste Lys for Alle. Hiin bemeldte forstokkede Muhamedaner saae altsaa nu ved den Henrettelse, til hvis Fuldbyrkelse man havde tvunget ham, i den fromme Præst den christelige Dyd i dens fulde Glænde, han saae tillige Troens veldædige Magt, ved hvilken en bodfærdig Misdæder modtog Dødsbugget med større Ro, end han var i Stand til at give ham det: og et saadant Skuespil kunde hans, om end nok saa vilde, Hjerte ikke modstaae. Endnu samme Dag kom han til Missionæren, fastede sig ned for hans Fodder og blev fort derefter med stor Høitidelighed døbt i Domkirken.

(Fortsættelse.)

Kirkelige Efterretninger.

Kjøbenhavn. „Sønd. Morg.“ bringer en Meddelelse om Mormonerne, som vistnok for tjener i Menneskehedens Interesse Udbredelse i videre Kredse, for om muligt at aabne Vindene paa Mange, som hidindtil ikke have villet see. Ifølge „Sønd. Morgens“ Meddelelse, har en Bjerghand ved Navn Porvell fra Wales skrevet et Brev hjem, hvori det blandt Andet hedder: „Mormonismen er intet Andet, end et System af Logn og Klovsyge, et reent Bedrageri! Vi have udstaaet saa meget, at vi ofte tænkte, det havde været bedre, slet ikke at være fødte; Mormonerne tage allerede ved Afreften fra Hjemmet Alt (Cifardeleshed Pengene), fra Udvandreren hvad han eier; kommer han da endelig til Saltjøen (til det herlige Sion!), saa laabe de ham fulde ihjel, om det er muligt, og berøbe ham endog hans Hustru!“ — Det er i Sandhed smukke „de sidste Dages Hællige!“ Denne Beretning stemmer for-

resten aldeles overeens med hvad vi allerede for længere Tid siden læste i Bladene, at den amerikanske Regjering nemlig har ladet noie undersøge Mormonernes Koloni, paa Grund af den forfærdelige Ryggesløshed og Ufædelighed, som griber om sig iblandt dem!

Nordamerika. Den pavelige Nuntius Bedini var paa sin Rundreise i Nordamerikas forskjellige Diocefer nær bleven et Offer for de fra Europa flygtede Revolutionæres ryggesløse Forfølgelse. Den 21. Jan. bragte Senator Cass dette Overfald paa Bane. Alle Senatorerne deelte hans retfærdige Fortørnelse, og man udtalte almindeligt den Overbeviisning, at ingen født Amerikaner havde Andeel i samme, men at det kun var udøvet af de tydske politiske Flygtlinger. General Cass yttrede ved denne Leilighed: „Desværre have vi i den senere Tid faaet endeeel Indvandrere, politiske Revolutionære, som ere forviiste fra deres Fædreland og nu gjere deres socialistiske Grundsatninger gjældende ogsaa her. De ville gjerne overtale Amerikanerne til at troe, at de vilde være lykkeligere, naar de vilde dele Frugterne af deres Arbeide med saadanne dovre Theoretikere, som disse politiske Philosopher ere. I saadanne Folks Dine er Frihed eensbetydende med Ret til at stifte Uro og hævne formeentlig Uret; de finde deres Tilhængere i de store Masser af de udannede Indvandrere, som ikke haabe noget Begreb om den frivillige Underkastelse for Loven, og som i deres Fædreland kun kunde holdes i Tugt ved Bajonetterne og nu troe, her at turde give deres Begreber om Frihed Udtryk ved saadanne Forbrydelser! De ere derfor, saavel som disse filosofiske Phantaster, stedse beredte til saadanne Udhidselser, især naar de troe, derved at kunne berede deres tidligere Regjeringer en Uergrelse!“ — Senator Cass' Andragende gif ud paa at anerkjende Nuntiusen som en diplomatisk Gesandt fra Paven og som saadan at tage ham under Unionsregjeringens Beskyttelse.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 2. April. — 4. Søndag i Fasten. — (Paskions-søndag). — Dagens Epistel: Hebr. 9, 11—25. — Evang.: Joh. 8, 46—58. — Gudstjeneste: Ferm. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10. Soimesse med Prædiken paa Tybst. — Efterm. Kl. 3 Andagt til Jesu Christi h. Lidelse med Prædiken paa Danst. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 15.

Søndagen den 9de April.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Bogsalder; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Den Tridentiniske Troesbetjendelse.

Anden Artikel.

„Jeg annammer og antager uroffeligen de apostoliske og kirkelige Overleveringer og samme Kirkes øvrige Stikke og Indretninger.“

Hermed ere tvende Sandheder udtalte: 1. at der foruden det skrevne Gudsord i Bibelen ogsaa gives apostoliske og kirkelige Overleveringer, hvilke man skal antage og anerkende; 2. at Jesu h. Kirke er berettiget til at give sine Medlemmer Bud og Befalinger, hvilke disse bør efterleve.

Ad 1. Vor guddommelige Frelser gav sine Apostle og, i disses Person, alle deres retmæssige Efterfølgere Bemyndigelse og Befaling til at lære alle Folk at holde Alt, hvad Han havde sagt og lært, og forjættede dem, at Han selv vilde formedelst sin guddommelige Aand, Sandhedens Aand, forblive hos og med dem, alle Dage, evindeligen, indtil Verdens Ende, saa at de, udrustede med denne guddommelige Kraft fra oven, bleve stiftede og dygtiggjorte til at efterkomme den dem givne Befaling, — til uforfalsket og

uforvansket at forkynde Hans guddommelige Lære for alle Folkeslag og til alle Tider (Matth. 28, 20. -- Joh. 14, 16. 17. m. fl.). Lydige mod Herrens Befaling have Apostlene, og siden i Forening med selve Apostlene ogsaa deres Medhjælpere, de af dem indviede Biskopper, Præster og Diaconer, saasom en Timotheus, en Titus, en Apollo, en Clemens m. fl., prædikeret Herrens Evangelium allevegne; Herren arbejdede med og stadfæstede Ordet ved de medfølgende Terteign. Ved denne Apostlenes og deres apostoliske Medhjælperes mundtlige Prædiken bleve mange Tusinder af Jøder og Hedninger troende, idet de med uroffelig Tro antog Apostlenes og de apostoliske Biskoppers mundtlige Ord som en guddommelig Prædiken. Det levende, mundtlige Ord fra Apostlenes og sammes Medarbejderes Læber har saaledes bragt de første Christne til Troen, det levende, mundtlige Ord i Kirken har ogsaa til alle Tider været det Middel, hvorved Jesu Christi h. Lære heel og uforfalsket har vedligeholdt og forplantet sig til de fjerneste Tider og Lande, og det levende, mundtlige Ord i Kirken skal ogsaa indtil Tidernes Ende stedse vedblive at være Midlet til hele Frelsenslærens Vedligeholdelse og Udbredelse iblandt Menneskene. — Biskop have nogle af de h. Apostle og andre Herrens Disciple ved senere Leilighed, paa den Helligaands Indgivelse,

ogfaa skriftligen udtalt nogle af de guddommelige Aabenbaringssandheder, og det har stedse været en almindelig mundtlig Lære i Kirken, at alle de Skrifter, som vi nutildags kalde den h. Skrift, indeholde useilbare, guddommelige Sandheder, at Sandhedens Aand har saaledes ledet deres Forfattere, at de ikke nedskrevne en Bildfarelse i Troes- eller Sædelæren; men det staaer ingensteds skrevet, at alle Frelsenssandheder ere nedskrevne i den h. Skrift, og at den h. Skrift er den eneste Kilde, af hvilken vi skulle øse den; tværtimod den h. Evangelist Johannes siger ligesom: „der er endnu mange andre Ting, som Jesus har gjort, og dersom disse alle skulde skrives stykkevis, mener jeg, at ikke engang Verden selv kunde rumme de Bøger, som da skulde skrives!“ Joh. 21, 25. — Hvor og paa hvad Maade ere da saaledes alle Frelsenssandheder opbevarede, hvor og paa hvad Maade forkyndes de endnu den Dag idag? — Ved det levende, mundtlige Ord i Jesu h. katolske Kirke! — Kirkens mundtlige Lære prædiker og forkynder den hele og fuldstændige Frelsenssandhed, som Guds Søn, den evige Sandhed, har overantvordet den, og hvilken Hans guddommelige Sandheds Aand bevarer og beskytter for al Forsalfkning og Forvansking; af hvilken Grund Apostelen Paulus kalder Kirken *columna et firmamentum veritatis*, „Sandhedens Støtte og Grundvold“ 1. Tim. 3, 15. Dette mundtlige Ord, som Gud allerførst har givet at høre ved Apostlene, siden ved Apostlenes Efterfølgere, modtage vi ikke som Menneskers Ord, men (hvad det i Virkelighed er) som Guds Ord 1. Thessal. 2, 13. Derfor formaner Apostelen de Troende: „Holder fast ved de Overleveringer, hvori I ere blevne oplærte, være det ved Ord“ (den mundtlige Overlevering) „eller ved Brev fra os“ (den skriftlige Overlevering)! 2. Thessal. 2, 14. Som man seer, sætter Apostelen den mundtlige apostoliske Overlevering aldeles i Rang med den skriftlige, og det med Rette; thi den Helligaand leder og regjerer ikke mindre den mundtlige Lære i Jesu Kirke, end Den har ledet de hellige Skribenters Pen. — Jesus har jo heller aldrig givet Sine Apostle Befaling til at nedskrive Alt, men vel befalede Han, at lære,

at prædike Alt, hvad Han havde sagt og lært; og Paulus paalægger endog sin Discipel Timotheus, at skrive Alt, men mundtlig, ved mundtlig Lære at meddele det, han havde hørt af Apostelen, til Andre, som vare dygtige til atter at forkynde Andre det 2. Tim. 2, 2. — Fremdeles maa man betænke, at det Nye Testaments h. Skrifter først 400 Aar efter Jesu Fødsel, nemlig i Aaret 397 paa Kirkemødet i Karthago i Afrika, bleve i hele Kirken almindeligen anerkjendte og vedtagne som guddommelige Bøger; indtil Aaret 397 vidste man altsaa ikke med Sikkerhed, hvilke af det Nye Testaments Skrifter vare ægte, hvilke ei, hvilke Evangelier vare inspirerede, hvilke apokryphiske, hvilke af Apostlenes Breve maatte anses for kanoniske, hvilke ei, — og paa hvis Udsagn man derfor kunde støtte sig. I disse 400 Aar bestod dog Kirken allerede, og alle Frelsenssandheder forkyndtes og troedes i Kirken uden at man kunde godtgjøre dem ved Skriften som ved en guddommelig Autoritet; i disse 400 Aar var altsaa den mundtlige Lære, den mundtlige Tradition eller Overlevering, den eneste Kilde for Sandheden og den eneste Norm og Regel for alle Troende. — Mon nu i senere Tider Christi Kirkes Forsatning er bleven forandret? mon den kirkelige Traditions Gyldighed, mon den mundtlige Lære i Kirken har tabt sin oprindelige Kraft og Guddommelighed, efterat den selv i Aaret 397 har høitideligen erklæret og udtalt, at ogsaa det skrevne Ord i det Nye Testamente er Guds ubdragelige Ord? mon denne Erklæring har udtømt eller svækket Kirkens Autoritet og Useilbarhed, saa at vi nu ikke mere maae beraabe os paa Kirkens Lære, men ene og alene paa Skriftens Udsagn? — Nei! Evangelion erederem, nisi me Catholicæ Ecclesiæ commoveret auctoritas, sagde allerede den store Augustinus i det 4. Aarhundrede: „Jeg vilde ikke anerkjende Evangelierne som guddommelige Skrifter, dersom den katolske Kirkes Anseelse ikke bevægede mig dertil!“ (ib. adv. Ep. Fundamenti c. V.)

Imidlertid komme nu De, som forfaste og fornegte den mundtlige Traditions Guddommelighed og Nødvendighed i Kirken, og opstille Skriften som den eneste Norm og Regel

for Troesfandsheberne, endnu i mange andre Forlegenheder. — 1. Naar der opstaaer Tvivl om, hvilke Skrifter eller Stykker der maae ansees for virkelig guddommelige, hvilke for uægte (apokryphiske), — hvilke af de mange fra hverandre afvigende Læsemaader (Varianten) der ere de rigtige, hvilke vrang, — hvo skal da med beroligende Sikkerhed og Vished løse Tvivlsmaale? Man beraabe sig da ikke paa de Lærdes Udsagn, thi disse vise ved deres indbyrdes Uenighed noksom, hvor fejlbare og usikre de ere; iblandt dem finder man quot capita, tot sensus, saa mange Sind, som Hoveder! Da kan ingen Anden være Boldgiftsmand, end den mundtlige Lære i Kirken, den kirkelige Tradition eller Overlevering. — 2. Naar der opstaaer Tvivl om den sande Mening og Betydning af enkelte Steder i Skriften, om dette eller hiint Skriftsted er at forstaae bogstaveligen eller blot billedligen, om denne eller hiin Sætning udtaler en streng Befaling eller blot et Raad o. dsl., hvo skal da afgjøre Sagen? Selve Skriftens Bogstav siger ei, hvordan det skal forstaaes og fortolkes. Om de Lærdes Udsagn og Fortolkning gjælder her det Samme, som ovenfor er sagt. Da kan saaledes heller ingen Anden være afgjørende Dommer, end Kirkens levende Ord, den mundtlige Lære eller Tradition i Jesu h. Kirke! — 3. Der gives mange Lærdomme og Bedtægter, som ikke finde udtryffeligen og utvivlsom Begrundelse i Skriften, og som alligevel antages og vedkjendes selv af Dem, der ellers iorkaste Traditionens Guddommelighed; f. Ex. det staaer ingensteds i Skriften, at der i det ene guddommelige Væsen gives tre forskjellige Personer, at Christus forener tvende Naturer i een Person, at den Helligaand udgaaer fra Faderen og fra Sønnen, at ogsaa umyndige Børn kunne og skulle døbes, førend de selv kunne undervises og troe, at Daaben ei kan gjentages, at Lægfolk kunne døbe, at man skal helligholde Søndagen istedetfor Løverdagen (Sabbaten), at vi maae nyde Blod og det Qvalte, omendstjændt Apostlene udtryffeligen forbøde de første Christne dets Nydelse, o. s. v. — alle disse Punkter lade sig slet ikke tilstræffeligen godtgjøre ved den blotte h. Skrift, og dog antage alle Christne dem. Hvorfor? Fordi de finde en

tilstræffeligen Begrundelse i Kirkens mundtlige Lære eller Tradition, og denne er lige saa guddommelig, som Skriftens Ord, thi den staaer under den samme Helligaands Paavirkning og Styrelse, Som ledede den h. Skrifts Forfattere i Skrivningen. Men nu være man dog ogsaa consequent! — Man har aldrig vovet at besynde den christelige Kirke for Forvanskning og Tilfættninger, fordi den antog og optog bemeldte og andre Lærdomme, stjændt de ikke findes udtryffeligen i Skriften, men blot finde tilstræffeligen Begrundelse i Kirkens mundtlige Lære til alle Tider; — med hvilken Ret kan man da nu besynde den romersk-katholiske Kirke for Tilfættninger, for Forvanskninger o. dsl. fordi den, foruden de nævnte, ogsaa fremfætter flere andre Aabenbaringslærdomme, som vistnok hellerikke kunne utvivlsomt og tydeligen godtgjøres ved Skriften alene, men dog finde en utvivlsom Begrundelse i Kirkens mundtlige Lære eller Tradition? — Dersom Skriften indeholdt og paa en klar og utvivlsom Maade udtalte alle, samtlige til Saligheden nødvendige Troes- og Sædelærdomme, dersom Aabenbaringens hele Indhold var ind- og afsluttet i Skriften, saa kunde den romersk-katholiske Kirke vistnok med Føie besyndes for at have gjort Tilfættninger til Guds Aabenbaring, saasnart den lærte Noget, som ikke udtryffeligen staaer i Skriften. Men, som vi have seet, Skriften indeholder ikke Alt og udtaler eiheller Alt paa en for Alle forstaaelig og let fattelig Maade; den hele, fuldstændige uforvanskede Troes- og Sædelære har i Kirken forplantet sig fra Mund til Mund igjennem alle Aarhundreder, og Gud den Helligaand, Kirkens guddommelige Beskytter, har vaaget over den, at samme ei forvanskedes; og dette levende Ord i Kirken er klart, tydeligt og for Alle forstaaeligt. Ikke i Skriften alene, men i Skrift og Tradition maae vi altsaa søge hele Indholdet af alle Aabenbaringsfænder. — Vil man derfor med Føie gjøre den romersk-katholiske Kirke Bebreidelse for at have forvansket Guds Ord og Aabenbaring eller gjort menneskelige Tilfættninger, saa er det ei tilstræffeligen, at man blot viser, at denne eller hiin Kirkens Lære ikke udtryffeligen findes

udtalt i Skriften, men man maa med Grundighed godtgjøre, at Kirkens Troes- og Sædelærdomme hverken ere begrundede i den h. Skrift, eller i den kirkelige mundtlige Tradition fra alle tidligere Aarhundreder. Men saadant Beviis skal rigtignok falde Romerkirkens Modstandere noget vanskeligt!! — Den romersk-katholske Kirke har selv aldrig paaستااet og hellerikke anseet det for nødvendigt, at alle dens Troes- og Sædelærdomme maatte klart og udtrykkeligen kunne bevises ved Skriftsteder, f. Ex. Læren om de syv Sakramenter, Læren om Nadverens Dffer karakter, Læren om Afsad, om Skjærnsild o. s. v.; men den paaستااer, og vel med Rette, at alle disse dens Troeslærdomme ere tilfulde beviisliggjorte og stadfæstede ved det mundtlige, levende Gudsord, ved den mundtlige Tradition eller Kirkelære fra alle Tider! Man modbevise, om man kan, denne Paaستاand; man vise, at disse Kirkens Lærdomme ingen Begrundelse have i den kirkelige Tradition, og først da vilde man med Føie kunne sige: „Romerkirken har gjort Tilsetninger, den har forvansket Guds Ord!“ men saalange man ikke fremfører saadant Beviis og blot nøies med at forkaste og banlyse Romerkirkens særegne Læresætninger, idet man ideligen indvender: „det staar jo ikke i Skriften!“ — saalange ere alle Bebreidelser ugrundede.

Det er forøvrigt overmaade vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at indlade sig i en religiøs Kontrovers eller Diskussion med dem, der ikke ogsaa anerkjende den kirkelige Traditions Gyldighed og Guddommelighed, men ene og alene ville lade Skriften gjælde; thi for det første kan man, uden at paaberaabe sig den kirkelige Tradition, vanskeligen blive enig om, hvilke af Skriftens Bøger der maae ansees for guddommelige, hvilke ei; og for det andet vil man uden Traditionens Hjælp heller ikke kunne blive enig om, hvilken Mening og Betydning man maa tillægge de enkelte tvivlsomme Skriftsteder; naar den Ene anfører et Skriftsted som Beviis for sin Paaستاand, saa kan den Anden let indvende: men det Sted i Skriften bør ei forstaaes saaledes; jeg tillægger det en ganske anden Betydning! — naar den Ene stadfæster sin Lære ved at forstaae et eller andet Skriftsted bogstaveligen,

siger den Anden: nei, det Sted maa forstaaes billedligen! — og hvo kan og skal da afgjøre, hvilken af de to der har Ret? Her menetikens (d. v. s. Fortoltningskonstens) Regler ere desværre altfor usikre og vanskelige i Anvendelsen til at de altid kunde føre til en beroligende Sikkerhed og Visshed i Forstaaelsen af de vigtigste Steder i Skriften. Enhver læser sig saaledes ud af Skriften, hvad han vil; og der gives derfor heller ingen Branglærer, som ikke har forstaaet at fremsføre af Skriften tilsyneladende Beviissteder for sine Branglærdomme. Det er altsaa ene og alene den bestandige kirkelige Tradition, som baade forviiser os om, hvilke og hvor mange Bøger der høre til Skriftens Kanon og have kanonisk Anseelse og Gyldighed, hvilke Læsemaader der ere de rigtige, og som paa en utvivlsom Maade oplader for os Skriftens sande Mening og Betydning.

Ved de Ord i den Tridentinske Troesbekjendelse: „Jeg annammer og antager urofskeligen de apostoliske og kirkelige Overleveringer;“ bekjender man altsaa, at man ikke blot vil ansee Skriften for Guds Ord, men ogsaa antage og troe alle de Troes- og Sædelærdomme, som ikke staae i Skriften, men blot ved den mundtlige Tradition eller Overlevering fra Apostlenes Dage af have vedligeholdt sig i den katholske Kirke. —

Ad 2. Alle de Bud og Befalinger, Stikke og Indretninger, som have Hensyn paa Troen og de gode Sæder og som udgaae eller anordnes af Kirkens synlige Overhoved eller ere foreskrevne ved almindelige Kirkemøder, samt dem, som ere indførte og vedtagne ved hele Kirkens Brug og Vedtægt, maae vi ogsaa antage og efterleve; og dette er aldeles rimeligt og fornuftigt. — I det gamle Testamente havde Synagogen Myndighed til at foreskrive Love og Anordninger, hvilke Guds udvalgte Folk, Jøderne, maatte adlyde og iagttage, som Jesus Selv indstærper dem: „Alt hvad de monne hyde Eder til overholde, overholder og gjører det!“ Matth. 23, 3.

I det nye Testamente har Jesu Christi h. Kirke samme Ret og Myndighed. Den hellige Apostel Paulus siger til Biskopperne og Præsterne i Ephesus: „Giver Agt paa Eder selv og hele Hjorden, i hvilken den Helligaand satte Eder til Biskopper, at I skulle vogte Herrens Kirke!“ Apostl. G. 20, 28. For at vogte Menighedernes er det fornødent, efter Tidernes, Stedernes og Forholdenes Bessaffenhed, at kunne give dem hensigtsmæssige Anordninger og Love. Ligesom en Konge har den Ret og Myndighed i sit Land, at give Love og Forordninger, som tilfugte Landets Vel, og som ogsaa Undersaatterne ere forpligtede til at overholde: saaledes har Kirkens

Forstanderskab, den geistlige Dyrighed, Ret og Myndighed til at give Love og Befalinger i kirkelige Anliggender, og alle Kirkens Medlemmer ere forpligtede til at adlyde og overholde dem. Hvorledes kunde ogsaa en Menighed eller en Kirke, et Selskab, vel kunne bestaae uden særegne Love og Stauter! Alle fra den katholske Kirke adskilte Kirkesamfund foretæste ideligen vor h. Kirke, at den giver sine Medlemmer særegne Love og Bud; men de selv have ikkedestomindre saare mange særegne Love og Anordninger. Der bestaaer blot den Forskiel imellem dem og den katholske Kirke, at vi Katholiker modtage de kirkelige Love og Forordninger af selve Kirkens Dyrighed, medens Andre ogsaa i kirkelig Henseende staae under den verdslige Magts Regimente og Kommando og modtage af denne ogsaa de kirkelige Love og Anordninger. Hvilket Naag er da gavnligere? — „Men,“ indvender man her, „Christus forkaster jo dog alle Menneskenes Bedtagter eller Menneskesætninger!“ (Mark. 7, 8.). Vi svare: det er ikke sandt, at Christus forkaster alle Menneskesætninger; thi da maatte Han jo ogsaa have forkastet alle den verdslige Magts, Kongernes og Fyrsternes, Love og Anordninger, da disse dog ligeledes blot ere Menneskesætninger. Apostlene vare ogsaa blotte Mennesker, og deres Bud ere selvgeligen ogsaa blot Menneskebud; men alligevel fordrede de af de daværende Troende, at de skulde noiagtigen og samvittighedsfuldt iagttage og overholde deres apostoliske Anordninger og Befalinger: „de overgave dem de Anordninger til Efterlevelse, som vare besluttede af Apostlene og de Aldste i Jerusalem.“ Apostl. Gj. 16, 4. — jfr. 1. Kor. 11, 1—17. — ib. 34. o. fl. — Vor guddommelige Frelser forkaster paa det citerede Sted blot saadanne Menneskesætninger, som hindre os i at overholde Guds h. Bud; men vor h. katholske Kirkes Bud og Anordninger hindre os ikke blot ei i Overholdelsen af Guds h. Bud, men tværtimod lette os den og tilskynde os til en desto noiagtigere Iagttagelse af de guddommelige Love; til yderligere Begrundelse af denne vor Paastand anføre vi her ordret de fem vigtigste og almindeligst udbrede af de kirkelige Forskrifter og Bud, og Enhver maa da bedømme, om deres Opfyldelse kan vorde til Hinder for at overholde de guddommelige Befalinger. De fem Kirkebud lyde saaledes:

1. Du skal (foruden Søndagene) ogsaa helligholde Hvitidsdagene!
2. Du skal (for værdigen at feire Herrens Dage) hver Søn- og hver Hvitidsdag høre den hellige Messse (og om muligt ogsaa Prædikenen) med Andagt!

3. Du skal overholde de befalede Faste- og Abstinentsdage (som en meget gavnlig Dvælse i Spægelse og Selvfornægtelse)!
4. Du skal idetmindste een Gang om Aaret med angerfuldt og sønderknust Hjerte skrifte Dine Synder!
5. Du skal idetmindste een Gang om Aaret, nemlig i Paasketiden, annamme det allerhelligste Alterens Sakramente i Din Sognekirke!

Vi Katholiker vise Lydighed imod disse og alle hele Kirkens Bud og Befalinger, idet vi troe, at de Ord, som Jesus sagde til Apostlene: „Hvo som hører Eder, hører Mig, og hvo som foragter Eder, foragter Mig!“ Luc. 10, 16. gjælde ogsaa om Apostlenes Efterfølgere, nemlig om Kirkens Biskopper; og vi betragte Ulydighed imod Kirkens Bud og Forskrifter som en Synd imod den af Gud indsatte Autoritet; ja Jesus Selv har sagt, at Den, som viser sig ulydig imod Kirken, skal sættes i Rang med Hedningerne og aabenbare Syndere! Matth. 18, 17.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. De alvorlige Ord, med hvilke Hs. Eminence Kardinal-Biskopen for Rom, i dette Aar paa den h. Faders Begne, har opfordret de Troende i Rom til Fastens Overholdelse og overhovedet til Bod, fortjene vel, ogsaa at blive bekendte og tagne til Folge i det Fjerne. De lyde saaledes:

„Et opmærksomt Blik paa de nuværende, saa høist sørgelige Tidsforhold vil være tilstrækkeligt til at oplyde os med Rædsel og Frygt for en endnu langt ulykkeligere Fremtid, som vi gaae imøde. Den kun altfor vel grundede Frygt for Krigen, som i sine Følger stedse er uheldsvanger; en daarlig Høst, som fordæmte medfører Dyrtid; den bange Forventning af hiin Smitsot, hvis Ddelæggelser i vore Egne endnu ere i frisk Minde; en Mængde slette Mennesker, der ere udgaaue fra Morkets Rige som Guds og Menneskenes Fiender, og til Trods for det almindelige Had og den Forbandelse, hvormed de allevegne overføres, vedblive paa forræderisk Maade at true de fredelige Borgere's Liv, og ved deres ryggesløse Skrifter at undergrave og kuldkaste baade den kirkelige og borgerlige Orden: alt dette fremstiller et saa trostesløst Billede, at det maa oppække Gysen hos Enhver, der endnu har bevaret Tro i Sindet og Religion i Hjertet, og maa nøde ham til at faste sig

med Ansigtet i Støvet og spørge med Forfærdelse, om der endnu lyser en Straale af Haab?!"

"Men her maae vi erindre om en Sandhed, som saavel den h. Skrift, som alle Tidens Historie bevidne, at det nemlig er Synden, som gjør Folkene ulykkelige. Miseros facit populos peccatum! (Sal. Ordsp. 14, 34.) I samme Grad, som Synderne, ere for Dieblicket ogsaa alle vovrige Under paa Jorden tagne til. Aarsagerne maae altsaa have, for at afsende de fordærlige Følger, som nu plage Menneskeheden. De Trudsler og Straffe, hvormed Herren hjem søger os, ere ikke alene en Virkning af Hans Retfærdighed, men meget mere af Hans faderlige Barmhertighed. Thi ikke herrednede straffer Gud Synderne i al Sandhed, men forbeholder Sin Retfærdighedens Rådsler for det andet Liv! Den Dag vil komme, — det forviiser Troen os om, — da alle Guds og Kirkens Fjender, Alle som ikke have villet erkjende og bejvende Jesum Christum, alle Gudsbespottere, Uhydse, Gjerlige, Forsørere, slette Christne, som, forhærdede i det Dnde, ere dode Syndens forfærdelige Død, de maae ville eller ikke, skulle stævnes for den høieste Dommer og af Ham høre deres evige Fordømmelsesdom. Det er i Sandhed hiin Lynstraale, som for evigt vil nedstyre de Mennesker, som haardnaktede have elsket Mørket høiere, end Lyset. Men det Tugtens Riis, hvormed Gud revser os i dette Liv, er ligt den Torden, ved hvilken Han, ifølge Sin Godhed og Sit Dnske at tilgive, da Han jo ikke vil Synderens Død, men hans Omvendelse, — henleder vor Dmærksomhed paa den drabende Lynstraale, som maaskee allerede er nær. Hvo som i Sandhed vil sin Fjendes Død, advarer ham ikke, heller ikke tilraaber han ham i det Dieblif, da han vil dræbe ham, for at han skal tage sig sagt! „Der som Gud," siger den h. Augustin, „vilde straffe os, saa vilde Han ikke advarer os saa mange Aarhundreder forud. Imod Sin Villie lader Han Retfærdigheden sit Løb, da Han længe iforveien viser os, hvorledes vi kunne undflye den; den vil ikke slaae, som tilraaber Dig: Giv Agt! (de sanct. serm. 38.)"

"Men hvorfor, mine Christne, have vi begyndt denne h. Fastetid med Forhyndelsen af saa frygtelige Sandheder? Bisjelig ikke, for at nedslaae Eder, eller for at gjøre Eder modløse, men for at indgyde Eder en heldbringende Frygt, paa det at I, opmærksomme paa de Tidsforhold, under hvilke vi leve, maae tiltræde den h. Fastetid med de Troens, Fromhedens og Sønderknujselsens Følelser, som somme sig for sande Efterfølgere af det forsfæstede Gudmenneske. Dette er den beleilige Tid; dette er Frelsens Dage. Gud, Som er riig paa Barmhertighed, vil da, formedelst

Ein helligste Søns Fortjenester, Som er død for os og dagligen vedbliver at offre Sig for os i Alterets Hemmelighed, paa Sin hellige Moders Forbønner, og ved Synet af de Ham troe Sjæle, hvis Antal endnu er stort i denne Stad, naadigen optage vor Ddmyggelse og Sønderknujselse, og forunde os Fredens og Rolighedens Dage samt rigelig Høst, bortfjerne Sygdommen og enten omvende eller dmygge Kirkens hovmodige Fjender. Troen opmuntrer os til dette Haab. Skulde det da alligevel være saaledes besluttet i Guds evige Raadslutninger, at Hans tugtende Haand skal vedblive at tynges svært paa os, saa skulle vi idetmindste benytte Hans Tugtelsel til vor Frelse, forlade Syndens Bei og angrende vende tilbage til Hans fjerlige Faderhjerter. Paa denne Maade ville vi midt i Trangslerne komme til at glæde os ved den indre Hjertensfred, med Rolighed hengive os i Hans Tilskiffelser og, langtfra at beklage os, meget mere taknemmeligen kysse den Haand, som, medens den tugter os, paa vidunderlig Maade fører os til sand og evig Lyksalighed!"

Kjøbenhavn. Imedens vi nedskrive vore forklarende Anmærkninger til den Tridentinske Troesbekjendelse, for derved at lette de i samme udtalte Troeslærdommens Forstaelse, imedens vi saaledes søge, i en rolig og venkabelig Tone at begrunde de i vor „Vennerøst" i Nr. 3 fremjatte Paastande, og paa denne Maade, under Guds naaderige Bistand, at gjøre Dpnaaelsen af det atraaede Maal (Gjenforeningen imellem de uenige og adskilte Christne, især her i Danmark) mulig: møde vi, baade i offentlige kirkelige Tidsfrifter og i særskilte Brosjürer, saadanne Bedømmelser og Udtalelser over „Vennerøsten," der desværre bringe os til den utvivlsomme Dvetydning, at man i mange Kredse slet ikke har villet anerkjende den Kjærlighedens Aand, den uhykkede og ukunstlede Aabenhed og Lige fremhed, hvormed „Vennerøsten" er skreven; tvertimod man angriber den paa en heftig og lidenskabelig Maade, man gjør Forfatterens rene og ædle Hensigter mistænkelige, man søger at fremstille ham som en foragtelig, suu og suild Fisser i rørte Bænder; hans venlige Indbydelse skal være en „aabenbar Haan imod det danske Folk;" vor hellige katholske Kirke er en „Vedderfey," som er betænkt paa „at gribe det danske Folk som sit Bytte;" den af Apostelen Paulus Rom. 1, 9. — 2. Kor. 1, 23. — Phil. 1, 8. — 1. Thes. 2. 10. lærte Talemaade: „Gud er vort Bidne" o. s. v. er en „Lidenskabelighed, som er os Danske uvant;" det sandsfærdige Vidnesbyrd, som Forfatteren aflægger om det danske Folks ædle Character, er en „Tiloffelse for blot at bedaare den nationale Forsængelighed;" den oprigtige og ene i

Kjærligheden til Gud grundede, ægte christelige Kjærlighed til den danske Nation og sammes sande Held og evige Frelse, som bejjæler Forfatterens Bryst, er en „Forelskelse i det danske Folk,“ o. s. v. o. s. v. — Det vilde i Sandhed ikke være vanskeligt for os, at give et directe Svar; men vi kunne af flere Grunde ikke indlade os paa en directe Gjendrivelse af alle de enkelte imod os fremførte Beskyldninger, Angreb og tilsyneladende Modbeviser: — 1. Disse Skrifter have i enhver sand Christens Die gjendrevet og dømt sig selv ved den hadefulde og fjendtlige Tone, i hvilken de ere skrevne. — 2. Derjom vi vilde begynde en grundig Drøftelse af bemeldte Skrifter, saa kunde vi altsor let komme til at maatte antage en Tone, som ikke svarer til de Mænds Aand og Retning, som redigere dette Blad. Ved Bladets hele Holdning hidindtil have de nofsom viist, at det er fremfor Alt den største iblandt de tre guddommelige Dyder, nemlig vgrigtig og ufremtet Kjærlighed, som de ville bevare og nære; men i en Polemik imod jaadanne Modstandere, som tilkjendegive sig i bemeldte Skrifter, vil det næppe være muligt, at undgaae allehaande Krænkelser imod den Kjærlighed og Agtelse, som alle Christne skyldte hverandre. — 3. Men om vi da nu ogsaa vilde være mindre skrupsøse i dette Punkt og vilde give et directe Svar, saa kunde vi dog ikke vente nogetssomhelst heldigt Resultat deraf; thi en Udjevning af Meningsforskjellighed imellem to Partier er kun paa det Vilkaar mulig, at begge Partier have og stedse bevare gjensidig Agtelse og Tillid for hinanden; uden ubetinget Tillid til hinanden vil ethvert Forsøg paa Tilnærmelse ifkun føre til endnu længere Fjernelse, til Forbittrelse og Fjendtlighed. Af vore Modstanderes Skrifter see vi tydeligt, at de ikke have Tillid til os; og deres Udtalelser og heftige Angreb gjøre det desværre ogsaa umuligt, at vi kunne nære særdeles Tillid og Agtelse for dem, endstjøndt vi derfor dog ei ophøre at elske dem af Hjertet; thi vi bestræbe os for, i Alt samvittighedsfuldt at efterleve vor guddommelige Frelseres Befaling: „Elsker endog Ederes Fjender, beder for Dem, iom foragte Eder!“ — 4. Vi haabe, om Guds Naade fremdeles ledsager og velsigner vor Gjerning, efterhaanden at sætte vore Læsere istand til, selv at kunne gjendrive og modbevise alle de Beskyldninger, som man hvert Dieblis horer udtalte imod vor h. katholske Kirkes Lærdomme og Institutioner. Vi søge nemlig, i rolig forklarende og undervisende Tone, uden nogen Polemik eller fornærmelige Udtalelser imod Anderledesstroende, at fremstille og at begrunde de katholske Troeslærdomme; og da skulle vi, ved givne Keilighed, vistnok ogsaa bestræbe os for, fremfor andre

at sætte de Punkter i et klarere Lys, som mest og stærkest angribes og misforstaaes; og i saa Henseende ville netop alle de i denne sidste Tid fremførte falske og urigtige Paastande og ugrundede Angreb tjene os til Vejledning. Saaledes gaaer det ofte: ved overilet Zor og Hestighed skader man sin egen Sag allermost og giver sin Modstander Vaaben i Hænde! — Hvad vi have paastaet i „Bennerøsten,“ det paastaae vi endnu den Dag idag, nemlig: „at den største Deel af det danske Folk, baade Præster og Lægsfolk, bære den ægte og rigtige katholske Lære i Hjertet!“ og at, naar man her kæmper og ivrer imod Katholicismen, saa er det blot misforstaaede Lærdomme og Indretninger af den sande katholske Kirke, hvorimod man ivrer; og vore Modstandere have nu gjort os den Tjeneste, at de have end tydeligere viist os, hvilke fornemmeligen de mest misforstaaede Lærdomme og Institutioner ere; og vi skulle vistnok ikke undlade, paa vedkommende Sted og til rette Tid, at tage disse os givne Bink til Indtægt.

Af de omtalte Skrifter fremgaaer ogsaa, at man anseer vort Blad for ligesom et officielt Kirkeorgan, som om Bladets Udtalelser vare den katholske Kirkes Udtalelser, og som om Paven, Kirkens synlige Overhyrde, taledede igjennem „Stand. Kirketidende.“ Det er ogsaa en pur Indbildning og har ikke Skygge af Sandhed! Paven ved ganske vist slet intet af, at der eksisterer en „Stand. Kirke,“ idetmindste har Bladets Redaction endnu aldrig indgivet til ham nogen Beretning derom. Denne Kirketidende er ifkun en Frucht af den gode og religiøse Aand, som bejjæler flere Medlemmer af den herværende katholske Menighed; disse ønske nemlig, ved et offentligt Organ at kunne give deres religiøse Overbeviisninger et offentligt Udtryk, og ved sammes Fremme at fremme og oplive den religiøse Bevidsthed baade hos sig selv og hos Andre. Hvad der skrives og udtales i dette Blad, er altsaa ikke andet, end Anskuelser og Meninger hos Mænd, der staae urokkelige og af fuldeste Overbeviisning paa den katholske Kirkes Grund, leve i den katholske Kirkes Tro og hos sig selv tilfulde føle og erfare den Salighed, Ro og Fred, som den sande katholske Tro grundlægger i Katholikens Herte, og desaaarsag heller ikke have et indersligere Dulle, end at ogsaa ret mange Andre maatte blive deelagtige i samme Lykke og Naade. — Ligeledes er den Mening aldeles falsk og urigtig, at „menneskelig Regjeringsklogt“ (viist den Romerske Kurie?) „her holder Traadene i sin Haand og forud har betænkt og beregnet, at først skulde „Bennerøsten“ udgaae, dernæst „Epistel til Nordens Mænd og Qvinder.“ Hvis der i denne Tingenes Gestaltning virkelig skal ligge en Regjerings-

fløgt, saa kan den ikke være andet, end Forsynets Regjeringsfløgt; thi de menneskelige Redskaber have her handlet aldeles uden nogen indbyrdes Forstaaelse eller Aftale; da „Bennerøsten“ udgik, tænkte Ignatius Danicus sandsynligvis endnu ikke paa at udgive „Epistelen;“ og denne sidste udkom, uden at Bennerøstens Forfatter havde nogen Aenelse eller Medvidenhed derom. Begge „Sandhedsvener“ have saaledes ogsaa her aflagt deres Vidnesbyrd og gjort deres Gjerning i Christi Tjeneste efter Aandens Drift!“

Endeligen kunne vi ikke andet, end udtale vor Forundring over, at man fra saa mange Sider søger at vække Frygt, Mistillid og Mistanke mod Alt, hvad der stæer fra katolsk Side. Næppe har den katolske Kirke kunnet komme til Orde, næppe har en adeltændet Konges kongelige Hoimod befriet den katolske Kirke fra de vanærende Lænker, i hvilke den saa længe har maattet vanmægte, næppe er den sande Friheds Sol ogsaa opgaaet for Danmark, saa at ogsaa den katolske Kirke uden Sky kan offentlig tale et frit Ord til sit Forjvar, efterat den i samfulde 300 Aar blot har maattet høre Spot, Bagtalelser, Forhaanelser og Forbandedelser imod sig: førend man fra alle Sider hører Klage over katolsk Intolerance og Arrogance, katolsk Profelytmageri o. dsl. — Ja! Mormoner og Baptister og endnu ryggeslødere Sværmere, Secter og Selskaber lader man upaaagtede og upaaankede gaae hen, de kunne skrive og tale og prædike saameget som de ville, de kunne drage Tusinder i timelig og evig Fordærvelse, de kunne trindt omkring i hele Landet „udspænde deres Garn for at fange de danske Christne;“ imod dem lader sig næppe hist og her en svag Røst høre, imod deres Løgn og Bedrageri advarer man ikke de Gnsfoldige og Ukyndige: men naar den ældgamle Romerkirke, hvilken dog alle christelige Religioner maae anerkjende for deres Moderkirke, optræder med sine gamle og evige Sandheder og saliggjørende Lærdomme, naar den herværende Menighed efterhaanden hæver sig af Støvet, hvori man havde nedtrykt den, naar den udfolder et virksomt og velgjørende Menighedsliv, naar en katolsk Præst, med apostolisk Frimodighed, udtaler og prædiker de evige guddommelige Sandheder, uden Sminke og Dmjsjeb eller smukke Taleblomster, revjer Folkets Synder, og alvorlige Christne da tage sig hans Ord til Hjerter; — naar nogle saa Sjæle flygte til den katolske Kirke og finde i samme den Hv og Fred, som de andensheds ei kunde finde, — da faster man med Steen efter den og dens Bekjendere, da taler og skriver man med Iver imod al „papistisk Surodeig,“ da raaber og skriger man fra alle Sider Alt og Bæ og bliver bange! Selv heilærde

Professorer og Doctorer drage i Markten imod os, der dog ikke kunne rose os af saa stor Lærdom, som jaadanne høie Tæller og Værdighedere gjøre Krav paa! Det er dog ganske besynderligt og oveniud — mistænkeligt!? Det er sandeligen intet Tegn paa eller Vidnesbyrd om egen Kraftiylde, naar man viser sig saa angstelig bange for sin Modstander! — Vort Motto er og bliver derfor Apostelens Ord: Omnia probate; quod bonum est tenete! „Prøver Alt, og beholder det Gode!“

Kirkelig Erindringsliste.

I det vi herved erindre alle vore fromme Læsere om vor h. katolske Kirkes femte Bud:

„Du skal idetmindste een Gang om Aaret, nemlig i Paasketiden, værdigen annamme det allerhel- ligste Alterens Sakramente i Din Soqnekirke!“

gjøre vi tillige opmærksom paa, at „Paasketiden“ til Communienens Annamelse her er ubdelt til de fire Uger fra Palmesøndag, den 9. April, indtil den tredje Søndag efter Paaske, den 7. Mai inclusive, og ere i Følge deraf alle Katolsker forpligtede til, i Bøbet af bemeldte 4 Uger at gaae til Herrens h. Bord.

Søndag d. 9. April. — Palmesøndag. — Dagens Epistel: Vhil. 2, 5—11. og 2. Mos. B. 15, 27. — 16, 1—7. — Evangel.: Matth. 20, 1—9. og Jesu Videlseshistorie efter Matth. 26. og 27. Kap. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 9½ Palmesindvielse og derefter Høimeesse med Brødbiten paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt til Jesu Christi h. Videlse med Brødbiten paa Tybst. Paa Tirsdag d. 11. April, Form. Kl. 8¼ læses i den stille Messe Jesu Videlseshistorie efter Mark. 14. og 15, 1—46.; paa Onsdag, d. 12. April, efter Luc. 22. og 23, 1—53.

Stjærtorsdag d. 13. April. — Dagens Epistel: 1. Kor. 11, 20—32. — Evangel.: Joh. 13, 1—15. — Gudstjeneste: Form. Kl. 10 Høimeesse, og derefter Procession. — Efterm. Kl. 5 Andagt til det allerhell. Alterens Sakramente (paa Tybst), under hvilken Propheten Jeremias' Klagesange 1, 1—5. — 1, 5—9. — 1, 9—14. aflynges.

Langfredag d. 14. April. — Dagens Epistel: 2. Mos. B. 12, 1—11. og Hof. 6, 1—6. — Evangel.: Jesu Videlseshistorie efter Joh. 18. og 19. Kap. — Gudstjeneste: Form. Kl. 10 Brødbiten paa Tybst; derefter Epistel, Videlseshistorie, Korsets Afhylling og Hylbing, saa Procession og Præsanctificatenmesse (missa præsanctificatorum). — Efterm. Kl. 5 Andagt til Betragtning over Jesu syv Ord (paa Dansk), under hvilken Propheten Jeremias' Klagesange aflynges.

Paaskelørdag d. 15. April. — Dagens Epistel: Kol. 3, 1—4. — Evangl.: Matth. 28, 1—7. — Gudstjeneste: Form. Kl. 9. Aldens og Paaskelystets Indvielse, Propbetiernes Læsning, Daabvandets Indvielse, Litaniet til alle Hel- lige, og til Slutning Høimeesse.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sandt.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theesal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 16.

Søndagen den 16de April.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, N. Riibmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Til den hellige Paaskefest.

Legemets herlighedsfulde Opstandelse.

Forløsningsværkets Fuldbendelse, Troens Besegling, Solen for det christelige Haab, den hele christelige Aabenbarings Stadfæstelse og Grundvold — er den Kjendsgjerning, at Christus, hele Verdens eneste Forløser, Som blev korsfæstet og døde paa Korset, hæderkronet er opstanden fra Graven som Seierherre over Grav, Helvede og Død! — Christendommen fejrer sin Triumph i Herrens Opstandelse; i dens Stifter forenes den korsfæstede Kjærlighed med Almagtens Glorie, som hersker over Døden. Derfor toner ved den h. Paaskefest et frydefuldt Alleluja igjennem hele Christenheden; og det er et eiendommeligt Syn, at Folkeslagene, som ved Guds Styrelse ere fra hverandre adskilte ved Sprog, Sæder og Lande, harmonisk forene sig til Opstandelsens Forherligelse i eet Sprog, i eet Alleluja! Ja, dette Alleluja, som Propheten Aggæus sang for at udtrykke sin Glæde, da han saae, at Templet atter blev opbygget, og som allerede ved sin blotte Lyd saa særdeles egner sig til at betegne den christelige Troes Glæde og Haabets Opsving, — blev i de

første christelige Tider, da Troen var endnu varmere, Haabet rigere og mere levende, ogsaa brugt udenfor Paasketiden, i det sædvanlige Liv, og meget hyppigere, end nu. Som Apollo af Sidon beretter, lode Koerkarlene, for at kunne roe i Taft, Strandbredden gjenlyde af Allelujasang. Børnenes Tunge blev vænnet til Talem, idet den lærte at udtale Alleluja'et; Landsfolkene forfødede deres Møje og Besværligheder ved Markarbeidet, idet de udtalte, sang og tilraabte hverandre det frydefulde: Alleluja! Kun med Veemod kunne vi tænke paa, hvor fjern et saadant Troens og Haabets Alleluja ligger fra vor troesfattige og haabløse Tidsalder, og hvor mangen Mislyd der i Løbet af Aarhundreder indtil vore Dage har tonet ind i dette Alleluja, forstyrret og forvirret det! — — Dog, vi ville idag ved den hellige Paaskefest ikke bedrøve vort Hjerte ved at kaste mørke Blikke ind i Fortiden, Nutiden og Fremtiden, men, hævede over Grav og Død af Troens Kraft og Haabets glade Tillid, ville vi tværtimod ihukomme hin hæderkronede og herlighedsfulde Opstandelse, som efter Frelserens Forjættelse engang ogsaa skal blive os til Deel.

Menneskets Liv forekommer os som en fortsat Fastetid, som Dimmelugen, ved hvis Udgang Døden venter os og Graven aabner sig. Hine tre væsentlige Bestanddele af Jesu

Christi Liv, nemlig Arbejde, Bøn og Lidelse fremstaae og gjentage sig i enhver sand Christens Liv. Til Slutningen følger da „Consummatum est“ (det er fuldbragt!) i Døden; og Legemet, som er skilt fra Sjælen, bliver, ligesom Christi Legeme, nedlagt i Graven, dog ikke for der at forblive i Forraadnelse, men for, ligesom Kristus, engang hæderkronet og herlighedsfuld at opstaae igjen. Ligesom Opstandelsen var Fuldbendelsen af Christi Liv, saaledes er Opstandelsen ogsaa enhver sand Christens, Christi troe Discipels Fuldbendelse. Det er i Sandhed en trostesløs Lære, naar Bantroen indskrænker og afslutter Menneskets Liv til den jordiske Tilværelse, og i sin Løvhed og fuldkomne Mangel paa det højere Sving, som Troen giver vor hele Tænking, hellere vil lade Legemet tilbage paa Jorden i Mudder og Forraadnelse, end have sig til det saltige Haab om en hæderkronet Opstandelse. Med glad Tillidsfuldhed skriver den h. Johannes Jesu egne Ord: „Mndrer Ider ikke over, at den Time vil komme, da Alle, som ere i Gravene, skulle høre Guds Søns Røst, og De, som have gjort det Gode, skulle gaae frem til Livets Opstandelse, men De, som have gjort det Onde, til Dommens Opstandelse.“ Joh. 5, 28. 29. Og alle øvrige Apostle, ligesom de overalt, naar de prædikede Evangeliet, fremhævede Herrens Opstandelse, knyttede hertil altid Erindringen og Haabet om vor tilkommende Opstandelse; navnlig er det den h. Apostel Paulus, for hvem Herrens Opstandelse og vor deraf fremgaaende Opstandelse er den stedse levende rindende Kilde, hvoraf hans Tro og Haab, hans Kjærlighed og Mod, hans Kraft og apostoliske Livs hele Fylde fremgaaer. Med et ualmindeligt Eftertryk, ja med hellig Begeistring og en vis Driftighed, udtaler Apostelen sig, da han siger: „Hvis de Døde ikke staae op, saa er Kristus heller ikke opstanden.“ 1. Kor. 15, 16. Og fremdeles siger han: „Maar der nu forkyndes om Kristus, at Han er opstanden fra de Døde, hvorledes kunne da nogle iblandt Ider sige, at der ikke gives nogen Opstandelse af de Døde? Er der ingen Opstandelse af de Døde, da er Kristus heller ikke opstanden! Men er Kristus ikke opstanden, saa er vor Lære falsk og Iders Tro er da uden Grund.“

1. Kor. 15, 12. flg. Med samme Bestemthed skriver han i Brevene til Thessalonikerne: „Brødre, vi ville ikke lade Ider forblive i Uvidenhed angaaende de Hensøvede, for at I ikke skulle være bedrøvede som de Øvrige, som intet Haab have. Thi dette sige vi Ider som Herrens Ord: . . . selve Herren vil under Optraad, under Erkeangelens Røst, under Guds Basun, stige ned fra Himmelen, og de Døde i Christo skulle opstaae først. Dernæst skulle vi, som i levende Live ere opbevarede tilligemed hine, blive borttrykkede i Skyerne til et Møde med Herren op i Lusten, og saaledes skulle vi stedse være hos Ham.“ 1. Thess. 4, 13. flg. Men i korte Ord sammenfatter Herren i eet Udsagn Grunden for de Dødes Opstandelse, da Han siger: „Hvad de Dødes Opstandelse angaaer, have I da ikke læst hvad Gud siger: Gud er ingen Gud for de Døde, men for de Levende!“ Matth. 22. De h. Fædre komme i deres Skrifter ofte til at omtale de Dødes Opstandelse og søge da, navnlig ligeover for de vantroende Hedninger, udforligten at vise Sandheden af denne Troesætning, og i forskellige Billeder og Lignelser at gjøre den anskuelig. Derfor sammenligne de Legemet, som bliver nedlagt i Jorden, med et Sædekorn, som bliver begravet i Jordens Mørke og paa en vis Maade døer, for atter at opstaae i herlig Blomstring; det undrages for Sollyset og kommer atter tilsynne, for ved samme Solens Straale, at trives og modnes til Frugt. De finde ogsaa en Lighed i Aarets verlende Perioder, i hvilke Naturen er saa indflettet, at den selv aarlig døer og opstaaer; de fremstille Døden og Opstandelsen, ligesom Solens Nedgang og Opgang, og finde overhovedet i Opstandelsen intet Ubegribeligt for Menneskets Forstand. Derfor siger Minutius Felix saa fortræffeligt i sit Forsvar for Christendommen, som han skrev i de første christelige Tider: „Hvo er saa taabelig og uforstandig, at han skulde rove at bestride, at Mennesket, ligesom det i Begyndelsen kunde blive dannet af Gud, kan af Gud ogsaa blive omdannet paany? at det, ligesom det var fremgaaet af Intet, saaledes ogsaa atter kunde fornyes af Intet? Desuden er det vistnok meget vanffeliger, at begynde Det, som slet ikke er til, end at gjentage Det, som

er skeet. Troer Du, at Det, som gaaer tabt eller undrages for vort forsynede Die, gaaer ogsaa tabt for Gud? Ethvert Legeme, det maa nu enten forterre til Støv, eller opløses i Fugtighed, eller sønderstødes til Aske, eller opløse sig i Dunster, bliver unddraget os, men det bliver opbevaret for Gud, alle Elementernes Bevarer." Hvorledes Bantroen og Laster, begyndt af Sadducæerne indtil Nutidens Pantheister og Atheister, have bestræbt sig for at angribe og tilintetgjøre denne Lære, ville vi ved denne h. Paaskefest ikke forklare vore troende Læsere, for ikke at forstyrre deres rene Paaskeglæde, men istedet derfor glæde os ved Betragtningen af denne opløstende Tanke: „Christus, alle Hensøvedes Førstegrøde, er opstanden, Alleluja!" — „Ogsaa vi skulle engang opstaae, Alleluja!" — Og have vi levet godt paa Jorden, saa skal vort Legeme ved Opstandelsen blive herligt forklaret. Ogsaa derom har Aabenbarelsen givet os de bestemteste Oplysninger, og det er en stor Vildfarelse, dersom man, hvad ikke sjældent skeer, paaستااer, at kun saa bestemte og klare Oplysninger om Livet i den anden Verden ere blevene os meddeelte. — Fremdeles ere maaskee ogsaa det herligt forklarede Legemes Egenheder mange af vore fromme Læsere ikke ret klare eller mindre bekjendte. Vi ville derfor omtale dem noget udførligere i det Følgende, tillige i den Hensigt for derved paa Opstandelsesfesten at oplive vort Haab om det hinsides Liv, og for at styrke os til en fornyet Iver i alt Godt.

Et omtrentligt Billede af det tilkommende Livs herlighedsfulde Forklarelse har Herren villet give os i Sin egen Forklarelse paa Bjerget Thabor. „Hans Ansigt," saaledes skriver den h. Evangelist, „skinnede som Solen, Hans Klæder bleve hvide som Sne." Matth. 17, 2. Og Petrus, glædedrukken af den sieblikkelige Beskuelse af den himmelske Forklarelse, vil gjerne altid forblive saaledes, og, i sin Henrykkelse ganske forglemmende sig selv, vil han bygge tre Hytter for de tre Forklarede, Christus, Moyses og Elias. Han vidste ikke hvad han sagde, bemærke den h. Markus og Lukas. Den himmelske, guddommelige Glædes Strøm havde berøvet ham hans rolige Besin-

delse; han er fuldkommen lykkelig og tilfreds og ønsker i al Ewigheid intet andet, end at kunne vedblive at nyde Beskuelsen af denne himmelske Forklarelse. — Dette giver os et omtrentligt Begreb om hvad den herlighedsfulde Forklarelse i det tilkommende Liv maa være. Dog kunne vi endnu nærmere og nøiere angive det herligt forklarede Legemes Egenheder. Apostlen antyder og omtaler dem nærmere i sine Breve, 1. Kor. 15. Phil. 3. „Jesús Kristus," hedder det der, „vil omkabe vor Ydmygelses Legeme til at være ligedannet Hans Herligheds Legeme. . . . Der er baade himmelske Legemer og jordiske Legemer; men een er de Himmelskes Herlighed, en anden de Jordiskes. Ligesom Solens Herlighed er af een Art, Maanens Herlighed af en anden og Stjernernes atter af en anden — thi een Stjerne overgaaer den anden i Herlighed — saaledes gaaer det ogsaa med de Dødes Opstandelse. Der saaes (et Legeme) i Forfrænkighed, (men det skal) opstaae i Uforfrænkighed; der saaes i Banare, (men det skal) opstaae i Herlighed; der saaes i Skrobælighed, (men det skal) opstaae i Kraft; der saaes et dyrrisk Legeme, (men der skal opstaae) et aandigt Legeme." Derfor kunne vi, støttede paa disse Apostelens Ord, paa Fadrenes Lære, og efter den romerske Katechismus' Udtalelser antage følgende Egenheder for det herligt forklarede Legeme. — Samme skal være:

1. uforfrænkligt,
2. herligt glimrende,
3. aandigt,
3. let og bevægeligt paa Aandens Vink.

Det Legeme, som vi for Diebliffet bære, er et forfrænkligt Legeme; det har med den første Spire til Livet ogsaa allerede optaget i sig Spiren til Døden. Med Forfrænkighed bliver Mennesket næret; thi alle Spiser, som vi nyde, gaae over i en Slags Opløsning, forinden de kunne tjene til Næring for Legemet. Forfrænkigheden ligger i Legemets hele Bestaandighed, og Kunsten har maattet være opfindsom, for at skjule Legemets Forfrænkighed. Dertil kommer, at Legemet er underkastet mangehaande ydre Paavirkninger, Temperaturen med alle dens Foranderligheder, og det er afhængigt af ethvert Vindpust. Ind- og udvortes Marsager virke sammen, saa at

Mennesket hjemfoges af allehaande Lidelser indtil omsider den usle Hytte, efterat den har staaet i saa og korte Dage, bliver nedbrudt og beismuldrer i Graven. Det herligt forklarede Legeme vil derimod ikke komme til at befinde sig i denne Tilstand. Det vil blive uforfrænkelt og uafhængigt af enhver somhelst skadelig Indflydelse. Derfor: evig Ungdom, fuldendt Skjønhed, aldeles uimodtageligt for Lidelser! Hvor lykkelig denne Tilstand vil være, kunne vi nu let bedømme.

Denne Legemets Skjønhed og evige Ungdom vil blive forhoiet ved en glimrende Lysglands, i hvilken de forklarede Legemer komme til at skinne. Den h. Skrift lærer dette i de bestemteste Udtryk. Frelseren siger Selv: „De Retsfærdige skulle skinne som Solen i deres Faders Rige.“ Matth. 13, 43. Denne Lysglands fremtraadte ved Jesu egen Forklarelse paa Thabor. Denne Frelserens Lysglands paa Thabor vil, som Apostelen siger, Phil. 3, 21, ligne vore forklarede Legemers Glands. Et omtrentligt Billede af denne Glands saae ogsaa det israelitiske Folk hos Moyses, da han havde talt med Herren og kom ned fra Bjergtet. Men hvori denne Glands bestaaer og hvori den har sin Grund, forklares ret smukt af den romerske Katechismus; denne siger nemlig: Denne Glands er et vist Gjenstik af Sjælens Lyksalighed, som gaar over paa Legemet og meddeler ogsaa Legemet noget af den vidunderlige Salighed, som selv Sjælen nyder. Men denne Lysglands vil ikke være eens hos alle Salige. Medens Uforfrænkelsighedens Egenstik er eens hos Alle, vil Glandsen være forskjellig, eftersom deres Fortjenester ere forskjellige, som ogsaa Apostelen siger: nogle skinne som Solen, andre som Maanen, atter andre som Stjernerne. Og ligesom Stjernerne ved deres Glands adskille sig fra hverandre, saaledes vil det ogsaa blive ved de Dodes Opstandelse. Navnlige bemærker den h. Augustin, at Martyrernes Saar ville, lig Jesu Christi Saar, komme til at lyse som Guld og Edelstene.

Dette uforfrænkelt, evigt ungdommelige, herligt glimrende Legeme bliver, som det allerede forstaaer sig af sig selv, ikke et grovt, materielt, fjædeligt, som vi for Diebliffet bære

det, men det bliver et fiint, aandigt, ætherisk Legeme, der ikke mere bliver opholdt i Strøbelighed og kun med Mæde og Besvær ved Spijs og Drikke; det bliver et Lyslegeme, som bærer det evige, himmelske Livs Fylde i sig og staaer i en fuldkommen og sjen Harmoni til den fuldendte Sjæl. Det dyriske Legeme har ophørt, det aandelige er traadt i dets Sted; den dobbelte Lov, ved hvilken Legeme og Aand stode i uafslædig Modstrid, er ophævet, Legeme og Aand ere da atter forenede i Guds Kjærlighed og i Beskuelsen af den evige Urskjønhed. Sjælens og Legemets Lyksalighed og Fryd i denne Forklarelsens Tilstand kunne vi vel ane, men aldrig fuldstændigt fatte, saa længe som vi vandre her i det dødelige og strøbelige Legeme. — Dette ætheriske Lyslegeme vil endelig paa ingen Maade ved materiel Tyngde besvære Aanden, som vi nu stedse kun maae bære, efter Omstændighederne slæbe paa vort Legeme, men det vil da ogsaa blive et let Legeme, bevægeligt paa Aandens Vind, hvorhen Aanden vil drage det (corpus agile), som den h. Augustin og Hieronymus forklare det, og som det ogsaa allerede ligger udtrykt i Apostelens Ord: „Legemet skal opstaae i Kraft!“ Legemet skal ikke mere hindre Aandens frie Opving, men det skal følge den hurtigt og ligesom let flyvende, hvorhen Aanden vil; hvorfor da ogsaa Englene sindbilledlig fremstilles med Vingler.

Naar vi nu sammenfatte det Sagte og, affeet fra alle øvrige Himmels Herligheder, ved denne h. Paaskefest kun henlede vor Betragtning paa det herligt forklarede Legeme, som vil blive os Alle tildeelt, dersom vi have levet godt her paa Jorden, saa opstaaer i os en inderlig og levende Længsel efter hiint Dieblik, da Herrens Engel vil stige ned fra Himmelen og ligeledes vælte Stenen fra vor Grav og med Basunens Røst kalde os til Opstandelsen. Imidlertid ville vi, ligesom engang Noerkarlene lode Strandbredden gjenlyde af deres Alleluja'sange, ogsaa glade tilraabe hverandre det frydefulde Alleluja, saa længe som vi endnu befinde os paa Havet i vort lille Livets Skib; og, som engang Landsfolkene sang Alleluja'et ved Blougen, saa skulle ogsaa vi lade Alleluja'et gjenlyde fra

vore Læber ved denne h. Paaskefest, for modigen at lægge vor Haand paa Plougen; da tør vi ogsaa haabe lykkeligen engang at naae vort hiinsides, himmelske og evige Fædreland! „Christus er opstanden, Alleluja! Dgsaa vi skulle engang opstaae fra Graven, Alleluja!“ — Med Rette siger den fromme Thomas af Kempis i sin Bog om Christi Efterfølgelse, B. 3. K. 48., idet han med Længsel seer over til det hiinsides evige Liv: „D overvattes salige Volsig i den himmelske Stad, o Evighedens klarfjinnende Dag, som ikke fordunkles af nogen Nat, men som for evigt bestraales af den hvieste guddommelige Sandheds Sol! D denne evigt glade, evigt sikke og salige Dag, som aldrig meer forvandles til det Modfatte! Ak, gid denne Dag allerede var frembrudt! Oploft dit Ansigt imod Himmelen! Skal man for det evige Livs Skyld ikke gjerne og med Glæde bære alle Livets Besværigheder? Hisset vil Herren give os en evig Hertighed for en kortvarig udstaaet Forhaanelse, en glimrende Greskladning for vor liden Kummer, og for den laveste Blads heneden en Hersterthronen i Evigheden.“ Alleluja! — Og med salig Jubel og Begeistring udraaber en anden hellig Sjæl: „D den evige Saligheds evige Rige, hvor Ungdommen ikke aldes, hvor den yndige Skjønhed ikke falmer, hvor vor Glæde ei forstyrres og Livet ikke tager Ende!“ Alleluja! (Den h. August. Enetaler K. 35.)

Den salige Pater Claver.

8.

Muhamedaneres og Wildfarendes Omvendelser.

Den Gave, Claver havde modtaget af Gud, til ogsaa at bringe Brangtroende til Sandhedens Erkjendelse, havde først aabenbaret sig i Hospitalet til den h. Sebastian. Et stort Antal havde han der efterhaanden udsonet med Gud og Guds h. katholske Kirke, som de havde forladt; men vi ville ikke op-

holde os ved de utallige enkelte Tilfælde og kun meddele en eneste særegen Omvendelse af en engelsk Præst. — Hollandste og engelske Sorøvere havde bemægtiget sig de to Der, St. Christoph og St. Catharina, og grundlagt der to Kolonier for deres egen Nation. Deres Fjendtligheder og Roverier gjorde Havet usikkert allevegne og holdt alle Kolonierne paa Fastlandet i bestandig Uro. Mod disse for sine Underfaatter saa farlige Naboer udsendte derfor Kongen af Spanien sin Admiral Frederik Toledo med en veludrustet Flaade. Efter en kort Kamp indtog Spanierne Den og førte alle Hollændere og Engländerne, tilligemed deres Slaver og det rovede Gods, til Carthagena som Fanger. Reppe havde Claver erfaret deres Ankomst, før han, ledsaget af nogle andre Jesuitter, forsviede sig ud paa Flaaden. De Spaniere, der som Skildvagter vare blevne paa Skibene, modtog ham med sand Jubel og vare meget glade over, at han havde forsynet sig med alle de hellige Gjenstande, for at kunne frembære det hellige Messesoffer iblandt dem. Engländerne iagttog under denne h. Handling med dyb Rørelse den gudsfrøgtige Præst, hvorledes han saa at sige glødede af hellig Kjærlighed; men den Venlighed og Milderhed, han derpaa i Samtaler med dem lagde for Dagen, indtog dem aldeles for ham. De spurgte ham, om han ikke vilde see deres Prælat, Erkebiakonen af London, og da han venligen samtykkede heri, forestillede de en ærværdig Dding for ham. Efter de første Hilsener bad Erkebiakonen Missionæren om en Samtale i det latinske Sprog; Claver ønskede Intet inderligere og underholdt sig med den af Religionsvivl hjemsogte Dding til henad Aftenen om alle Troens Stridspunkter. Engländeren var snart overtydet om den katholske Troes Sandhed; men han havde jo Kone og Børn, der ved hans Overgang til den sande Kirke kunde let komme i Armod; og paa denne Klippe strandede hans Mod. Claver kunde sige, hvad han vilde derimod, saa vilde han, medens han i sit Indre var Katholik, vedblive i det Udortes at bekjende sig til Anglikanismen og først paa sin Sotteseng erklære sig for en Søn af den sande katholske Kirke. Claver var allerede i Begreb med inderligt bedøvet Hjerte at forføie sig bort

fra ham, da det randt ham i Hu, at Kirken paa denne Dag feirede Grundringen om den h. Ursula og hendes Lidelsesøstre. Han vendte sig om og befred med sin Troes hele Begeistring disse hellige Jomfruers Heltemed, der engang i Fortiden, som saa mange andre adle Britter og mangen en af deres Konger, havde erhvervet deres Fædreland den glørdige Titel af „de Helliges D,” for Kong Henrik den Ottende, en utugtig Barbar, havde gjort det til en Skueplads for raae Forvildelser og affhyelige Blodscener. Den dybt rystede Olding bad Missionæren under en Strøm af Taarer om at gaae i Forbøn for ham hos Gud, og at nedbede ham Kraft fra Oven; og Claver forlod ham med det glade Haab, om at denne Forbøn vilde blive virksom. Neppe vare otte Dage fulde af ivrige Bønner og Bødsøvelser fra Clavers Side forløbne, før man bragte ham den Efterretning, at den engelske Pralat var bleven farlig syg og bragt til den h. Sebastians Hospital. Claver ilede derhen. Saasnart den Syge fik Die paa ham, udraabte han: „o, kom, kom, min Fader! Det er paa Tide, at jeg omsider vender tilbage til Gud og mine Forfædres Tro!” og i mange Engländeres og Hollænderes Nærværelse aflagde han med lydelig Røst, den Tridentinske Troesbekjendelse, annammede med dyb Rørelse de hh. Sakramenter og saae nu sin sidste Stund imøde opfyldt af hiin salige Ro og Trost, som kun Gud formaaer at indgyde. Hans Ende nærmede sig med raske Skridt, men forinden holdt han med indtrængende Kraft en gribende Tale til alle de Englændere, der stode omkring hans Seng, og opfordrede dem til at overbringe de Ord, i hvilke han kun alt for sildre havde vidnet om Sandheden ved sin Indgang til det evige Liv, til alle deres øvrige Landsmænd. Denne hans sidste Villie blev udført, og Virkningen var forbausende. Paa Clavers Anmodning tillod Admiralen alle Fangerne at komme i Land; hidindtil havde dette kun været de Syge tilladt. De kom og onskede først og fremmest at see de Jesuitter, der paa deres Skibe saa ventligen havde besøgt dem. I kort Tid vare over sex Hundrede omvendte, og hele Carthagena kom i glad Bælgelse over denne Tildragelse. Admiralen, en ligesaa gudfrygtig Christen, som tapper

Kriger, anviste dem alle Bolig i Carthagena, og, for at de ikke skulde være nødte til at vende tilbage til deres Fædreland og der blive udsatte for Spot og allehaande Forsølgelser, optog han dem alle i sin Konges Tjeneste. —

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Efterat der i flere Dage vare indløbne nye Efterretninger om den Udelæggelse, som et vedholdende Jordbælv har anrettet i Perugia og Assisi, melder man nu fra Kongeriget Neapel, at Staden Cosenza, og sandsynligviis ogsaa Omegnen, har lidt samme Ulykke, og Udelæggelsen maa her vistnok være betydelig større. Det synes, at Indvaanerne neppe have haft Tid til at flygte fra de truede Huse; thi de, fra hvem man erholdt den første Efterretning herom, skrive, at de ifkun have reddet Livet ved Guds vidunderlige Beskyttelse. Jeg vil ikke skjule for Dem, at man i Italien med stor Bekymring imødeser den nærmeste Fremtid. Værtiden tiltager i den Grad, at man i Bjergetegnene snarere skulde troe, at der var Hungersnød; og de Efterretninger, som ikke alene indløbe fra Piemont og Lombardiet, men ogsaa fra andre Steder, vaffe Frygt for, at endnu Krig, og det endog Bergerkrig, vil slutte sig til hiint allerede saa frygtelige guddommelige Tugteris. Men det er i Sandhed ikke blot Italien, som saaledes er truet! — Glædelig er imidlertid den Nyer, med hvilken man søger at komme de Nødlidende til Hjælp, og det er især Medlemmerne af den fromme Vincenz-tius-Forening, som med rørende Opoffrelse antage sig de Fattige. — I den „Romerske Journal“ læser man desangaaende: Den h. Fader, dybt bedrøvet over den Ulykke, som ved Jordbælvet har truffet Beboerne i Umbrien, har ikke ladet sig nøie med, strax efter Modtagelsen af denne sorgelige Efterretning, at ddsende Understøttelse, men han har tillige givet Hs. Eminence, Kardinal-Generalvikaren Befaling, ved følgende Bekjendtgjørelse at lade udgaae et Optraad til Romernes velbekjendte Gudsforeningsind. Herpaa meddeler den „Romerske Journal“ Bekjendtgjørelsen, hvori det hedder, at man i det frygtelige Jordbælv, som har ødelagt flere Stæder og Landskaber, maa erkjende Guds Haand; henvende sig til

Ham i ydmyg Bøn, og komme de Ulykkelige til Hjælp. „For at fremme Hs. Helligheds Henſigter,“ ſiger Kardinal-Generalvikaren, „bringe vi til Kundſkab, at Medlemmerne af Vincentius-Foreningen, bejælede af den Kjærlighedsaand, ſom er deres fromme Stiftelse egen, have paataget ſig at modtage de, for af Jordffjalvbet ſaa haardt Hjemſøgte, beſtemte Gaver og Almiſſer. I den Henſigt ville de, forſynede med et af os udfædt Vidneſbyrd, beſøge Privathuſene, for hos de Troende at bede om frivillige Bidrag.“ —

Tſchland. Den første Søndag i Faſten fandt i Breſlau Vincentius-Foreningens ſtanit-mæssige Generalforſamling Sted. Beſøget var ſaaere talrigt. Generalberetningerne fra hele Provindſens ſamtlige Foreninger viiſte et glædeligt Reſultat. Foruden Byen Breſlau, ſom tæller 9 ſærſilte Konferentſer, beſtaaer der Filialforeninger i 18 andre Stæder i Provindſen Schleſien. Totalſummen, ſom Vincentius-Foreningen i Schleſien har udgivet i Aaret 1853 til Nødens Lindring, beløber ſig næſten til 20,000 Daler, hvoraf næſten 6000 Daler komme paa Breſlau. Antallet af de underſtøttede Familier i Breſlau var over 900. — Diſſe Summer maae rigtignok ſynes ringe ligeover for den grændſeløſe Nød, ſom allevegne ſkriger om Hjælp, ubetydelig i Sammenligning med de Tuinder, ſom blive bortodſede til Lurus og Overdaadighed; men det er dog ſtore Summer, naar man betænker, at de Tuſinder, ſom Vincentius-Foreningen i Schleſien anvender til Glendighedens Lindring, næſten ene ere indkomne ved de Fattiges og Riges Skillingſbidrag.

Holland. Den hollandske Regjering har forelagt Kamrene Budgettet for 1854. Samtidig meddelees Overſlaget over den Underſtøttelse, ſom Regjeringen vil bevilge de katholſke Biſkopper. Gehaltet for de fem Biſkopper er anſat til 2500 Gylden og for deres Secretairer til 400 Gylden. — De 5 katholſke Biſpedømmer ere for nærværende Tid inddeelte i 59 Dekanater, nemlig 15 i Utrecht, 16 i Harlem, 13 i Herzogenbuſch, 4 i Breda og 11 i Kuremonde. Der er 910 Sognepræſter: Utrecht har 236, Harlem 198, Herzogenbuich 222, Brede 77 og Kuremonde 177. Hvad Dioceſernes Beſtyrelſe angaaer, ſaa har hvert, foruden ſin Biſkop, en Generalvikar og en Secretair. Naar Omſtændighederne tillade det, kan enhver Biſkop ogſaa antage en Coadjutor. Til hvert Dioceſ hører et af de 5 beſtaaende katholſke Præſte-Seminarier. Diſſe kirkelige Dannelſeſeminarers Perſonale beſtaaer, Directeurerne og Lærerne indbefattede, af 81 Geiſtlige, af hvilke 15 tildeels høre deres Gehalt af Statskaſſen. Til de 910 Sognepræſter komme endnu 647 Kapellaner og Vica-

rier, ſaa at alle de katholſke Geiſtliges Antal i Holland beløber ſig til 1557.

Irland. Til Guldſtændiggjørelſe af en tidligere Artikel i Nr. 9 af „Stand. Kirket.“, angaaende den anglikaſke Propaganda i Irland, meddele vi følgende af „Halliſche Volksblatt:“ Paa Irlands Omvendelſe til Proteſtantismen arbejde for nærværende Tid ikke færre end 16 engelliſke Selſkaber, nemlig:

1. Det irſke Selſkab, af den biſkoppelige Kirke, ſiden 1826, underholder 59 Bibel-læſere og 719 Lærere og virker iblandt den ikke engelliſk talende Befolkning.
2. Det irſke Selſkab i London og Dublin i ſamme Diemed; dette er noget yngre. Indtægter i 1852 omtrent 9,000 Daler.
3. Det irſke Selſkab for Bibel-læſere, ſiden 1822, har udfædt 84 Bibel-læſere. Indtægter i 1852 omtr. 20,000 Daler.
4. Det hiberniſke Damſelſkab til fattige Wigers Opdragelſe. Aarlige Udgifter omtr. 17,000 Daler.
5. Selſkabet til Bedſte for Irlands Der og Kyſter, af den biſkoppelige Kirke, har 25 Forelæſere og Skolemestere i ſin Tjeneste og virker paa 48 Stationer.
6. Søndagsſkoleſelſkabet for Irland har anlagt omtrent 3000 Skoler med 226,000 Elever og ſiden 1-09 udbredt over 2 Millioner Bibler og chriſtelige Skrifter. Indtægt i 1851: meer end 22,000 Daler.
7. Det hiberniſke Bibelſelſkab, ſiden 1806, udbreder over 2 Millioner Bibler og Dele af ſamme. Indtægt i 1852, omtr. 35,000 Daler.
8. Det religiøſe Traktatſelſkab for Irland, ſiden 1829, med Magaſiner og Leiebibliotheker paa 1162 Stæder.
9. Wesleyanernes hiberniſke Selſkab, holder 158 Prædikanter, 25 Miſſionærer og 62 Lærere i naſfrudt Arbejde, hvilke trænge ind i „de ſkjulteſte Braaer.“
10. Et andet Wesleyaner-Selſkab, hvis Navn ikke angives, og arbejder paa ſamme Maade.
11. Baptiſtſelſkabet for Irland har udfædt 24 Geiſtlige og Evangeliſter.
12. Det biſkoppelige Selſkab til Opdragelſe i Irland, havde i Aaret 1-26 anlagt 1882 Skoler med 108,000 Elever.
13. Preſbyterianernes Kirkes indvendige Miſſion i Irland, har i Lobet af 16 Aar grundet 160 Menigheder og et Antal Miſſionsſtationer; det underholder 3-400 Skoler, i hvilke 20,000 have lært at læſe Bibelen.
14. Brødremenighedens Selſkab til Evange-liets Udbredelſe i Irland holder Forelæſere paa 6 Stationer.
15. Det biſkoppelige Miſſionsſelſkab i Irland,

til Bedste for de Romersk-Katholske, ikke fuldt 8 Aar gammelt, er i den nyere Tid meget virksomt.

16. Selskabet til Nærfærdighedens og Samvittighedens Forsvar, under Forsjæde af Erkebiskoppen i Dublin, til Proselyternes Beskyttelse imod deres tidligere Troesfæller.

Efter de ved nogle af dem gjorde Angivelser, kan man slutte, at disse 16 Selskaber tilsammen, aarlig udgive maafter henimod 650,000 Daler til Irlands Protestantisering! Nogle af dem have nu snart virket i et halvt Aarhundrede. Betænker man, at, foruden disse for Irland alene oprettede Selskaber, de store engelske Selskaber, Bibels, Traktat- og Skoleselskaber o. s. v., ligeledes arbejde for Irlands Forvædelse, saa ere Anstregelserne i Sandhed enorme; og naar man da, som den katholske Erkebiskop af Dublin fornøyligt klagede over, ovenikjøbet benytter sig af Hungersnøden for at gjøre Proselyter, saa kan det ikke forundre, at enkelte arme forfuldede Irlandere blive et Bytte for disse stammelige Bestræbelser, men Stort udrette de dog ikke; mange Penge og mange Bibler ere spildte!

Palæstina. Patriarken Valerga var fornøylig naar bleven et Offer for Skismatikernes Voldsomheder. Efter Dødsen af et stort Antal katholske Familier, som bebode den lille By Beidjella i Nærheden af Bethlehem, havde nemlig Hr. Valerga besluttet, paa det nævnte Sted at lade bygge et Kapel og at sende en Missionær dithen. Bygningen maatte ubindret finde Sted ifølge de Confessioner, som man i sin Tid gjorde Hr. Lavalette ved de af ham førte Forhandlinger. Men dette var Grækerne imod, og de anvendte alle mulige Intriquer for at tilintetgjøre Patriarkens Planer. Man søgte at afstraffe Missionæren ved Trudsel, og det var at befrygte at det hele Værk vilde komme til at strandre. Patriarken besluttede derfor, selv at indføre Missionæren og at dele Færen med ham. Hr. Valerga var neppe ankommen i Beidjella, førend en, af det græske Kloster, leiet Trop Afstendinger satte sig i Bevægelse imod det Huus, hvor han var tagen ind. Geværskud bleve affyrede, Huset taget i Besiddelse og Hr. Valerga opfordret til at trække sig tilbage. Med Korset i Haanden gif han de Rafende imøde, idet han vægrede sig ved at efterkomme deres uretfærdige Opfordring; han erklærede, hellere at ville lade sit Liv, end at afstaae fra sine patriarkalske Rettigheder! Den rasende Hob, hvoriblandt der befandt sig endeel Muselmand, blev for et Dieblisk imponeret ved denne Patriarkens uforfærdede Holdning. Men snart begyndte de atter at rase, og en affhyelig Forbrydelse vilde være bleven begaaet, hvis ikke Hr. Valerga, paa nogle Christnes indstændige Bønner, havde

trukket sig tilbage til et lille arabisk Kloster i Nærheden. Efter nogle Timers Forløb adspredte Angriberne sig, af Frygt for de stedse talrigere tillende Katholiker, som vare blevene underrettede om den Fare, hvori Patriarken befandt sig. Hvad der især havde givet hine Mod til deres Foretagende, var den Omstændighed, at der Intet var at befrygte af de lovlige Autoriteter i Jerusalem, da disse havde givet Tilsagn om deres formelige Uvirksomhed. De første Reclamationer fra den iranske Consul imod denne Voldsgjerning vare aldeles frugtesløse. Siden har han henvendt sig til Konstantinopel og formodentlig vil der blive fordret en eclatant Dypreisning. Med hver Dag venter man den nye Pascha i Jerusalem. Samme vil sandsynligviis medbringe et Firman, som indeholder Guldmagt til Opbyggelsen af den katholske Kirke i Beidjella. Dette er imidlertid ikke nok; Oprørerne bør exemplarisk afstraffes! Man er ikke mindre fortrydelig over Autoriteternes Afkærd, da denne Tildragelse ikke vilde have fundet Sted, dersom disse efter Pligt og Samvittighed havde beskyttet Patriarken i hans Rettigheder. —

Kirkelig Erindringsliste.

- Søndag d. 16. April. — Vor Herre og Frelseres Jesu Christi Opstandelsesfest. — 1. Paaskebad. — Dagens Epistel: 1. Kor. 5, 7-8. — Evangel.: Mark. 16, 1-7. — Gudstjeneste: Form. Kl. 6 Korsets høitidelige Optagelse, derefter Procession og første Høimesse. — Kl. 10 Anden Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Kl. 12 stille Messie. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Forelæsning paa Tydsk. —
- Mandag d. 17. April. — 2. Paaskebad. — Dagens Epistel: Apostl. Gjern. 10, 37-43. — Evangelisten: Luc. 24, 13-35. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Tydsk. — Eftermiddag Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk. —
- Torsdag d. 19. April holdes Reocommunicanternes og Confirmanternes Examen i Menighedens Skole.
- Søndag d. 23. April optages Menighedens Børn til den første hellige Communion og til Confirmationen.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sandt.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katholske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 17.

Søndagen den 23de April.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Kødmeagergade 68, og i alle Bogstader; i de danske Stater paa de Kongl. Postcontoire. Prisen er 3 Rk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 1 Sk.

Sjælens Bøn efter den h. Communionens Ammummelse.

Saa er Du, Jesus, nu hos mig,
O, lad mig Dig omarme;
Bliv, Elskede, bliv her! O viig
Dog aldrig fra mig arme.

For Dig, o søde Brudgom! vil
Jeg aande kun i Livet,
Kun Dig, Guds Lam, jeg horer til,
Dig har jeg mig hengivet!

O, Jesus! Hvor jeg uden Dig
Vel nogen Ben paa Jorden?
Hvis Du ei havde elsket mig,
Hvad var af mig da vorden?

Gjør af min Sjal Din Throne skion,
Drot over rene Sjæle!
Med Dig vil jeg, o Herrens Son!
Mig evigen formæle!

Med Dig jeg nu trolovet er,
Er Din for alle Dage,
Forsmaa Du ei Din Hjertenskjer,
Du aldrig fra mig drage!

Mit Hjerte ganske være Dit,
Du Faderens Genbaarne!
Men og Dit Hjerte være mit,
Min Kjærligheds Udkaarne!

Hos Dig, o Jesus! hvilken Lyst
Selv her i Sorgens Fængsel!
Din Omheds Raadeblik, Din Nost
Sødt stiller Hjertets Længsel.

Men uden Dig, o hvilken Qual!
Ak! tabte Dig mit Hjerte —
Selv om jeg kom i Himlens Hal,
Jeg folte der kun Smerte.

Ja, kun det Haab mig giver Lyst,
At jeg engang skal kve,
Den, Som jeg gjenner i mit Bryst,
Som seer mit Hjertes Lue!

Dg indtil da Du skal mit Bryst
For Dig beredet finde!
Dg ei i Smerte, ei i Lyst
Min Kjærlighed skal vinde.

Jeg styrket med Dit Kjød og Blod,
Bil gjerne doe herneben,
O, Jesus, vær mig Svage god,
Dg giv mig Himlens Eden.

W. S.

Børnens første hellige Communion.

Da vor herværende katolske Menigheds Børn idag fejre den skønneste og velsignelsesrigeste Dag i deres Liv, idet de første Gang træde hen til det guddommelige Bord, hvor den guddommelige Børneven, Jesus Christus, med ubegribelig Kjærlighed beviser dem med Sit allerhelligste Kjød og Blod i den hellige Communion, og da første Gang lader disse uskyldige barnlige Sjæle smage den endnu aldrig prøvede, ja ikke engang anede Salighed og Fryd, som opfylder enhver troende Christens Hjerter, naar han bærer Sin Gud og Frelser i sit Bryst: saa haabe vi, at det vil være kjærkomment for mange af vore fromme Læsere, at læse følgende Brev, som en from katolsk Moder før saa Aar tilbage tilskrev sin Son, paa den Dag, da han, fjern fra Faderhuset, i en af Tydsklands større Byer, fejrede sin første hellige Communion. Brevet vidner om et levende troende og inderligt elskende Moderhjerter og indeholder mange fromme Formaning, som vi ogsaa gjerne vilde medgive vor Menigheds unge Neocommunicanter ved deres første Hentraden til Herrens allerhelligste Bord. Forøvrigt vilde samme eiheller være overflødige for de vorne Communicanter, som, i denne hellige Paasketid, opfyldte vor hellige Kirkes Forskrift og Befaling.

B., 12. April 18. .

Min kjæreste Alfred! inderligt elskede Son!

Allerede en Stund har jeg sidet og veed ikke, hvorledes jeg skal begynde dette Brev, som er bestemt at skulle komme Dig ihænde samme Dag, da Du fejrer Din første h. Communion, for at tolke for Dig Din troe og elskende Moders Deeltagelse. Det vil neppe lykkes mig, i klar og bestemt Orden at udtale alle de Tølelser, som næsten overvalde mig i dette

Dieblit. Glæde og Anelse, Tak og Grefrygt paa trænge sig mit Bryst; jeg føler, at ogsaa Tølelsernes Overmagt er istand til at gjøre stum!

Det er en vigtig Dag, som Du fejrer, min dyrebare Alfred! en Dag, som selv Englene maatte misunde Menneskene, hvis de vare istand til at misunde! Denne Tanke har aldrig tidligere paa trængt sig mig saa magtig, som nu, da den yngste Son, som Herren har skænket mig, helligholder denne lykkelige, denne hellige Dag. Alfred! min Alfred! Du skal nu snart optage Himmels og Jordens Herre i Dit Bryst; min Sons Hjerter bliver da en Bolig, en levende Helligdom, for min Frelser og Forløser! O, lykkelig, uudagelig lykkelig er Du, min Son, at den evige Faders Son vil forene Sig med Dig; men ogsaa jeg er lykkelig; Din Moder er over al Beskrivelse lykkelig, fordi der skal vederfares hendes Son en saa livsalig Lykke. Inderlig Tak, uendelig Tak skee den elskelige Gud og Frelser, Ham, den evige Alforsbarmer!

Tretten Aar ere nu henrindne; dengang laae Du i Buggen som et svagt og sygeligt Barn. Jeg sad dengang ved Siden af Din Bugge tilligemed Din Onkel Joseph, som urop besogte os; og jeg saae paa Dig og paa min Broder, der stod i sin Unglingsalders fulde Kraft, og atter vendte mit Blik tilbage til den lille Dm i Buggen, og jeg grebes af Beemod og Moderfrygt; jeg vovede ikke at tænke paa, hvorledes jeg skulde opdrage dette svage lille Barn og beskytte det mod de mange tusinde Farer, som truede dets spæde Liv. Jeg følte mig beklemmt som aldrig nogensinde før. Jeg udtalte det for min Broder. Han troede, ved Spøg at kunne forjage mine Beskyninger. Men han forøgede kun derved min Engstelse. Da tog jeg i mit inderste Hjerter min Tilflugt til Jesu søde Navn, og i ivrig Bøn stillede jeg Dig under Hans almægtige Beskyttelse. Da jeg saaledes bad, var det, som om en Røst fra en anden Verden tilhvidskede mig: „Du er bønørt, ja, Herren vil beskyrme ham.“ Jeg saae tilbage i Buggen; Du smilede mig saa hjærtligt imøde, som om ogsaa Du havde fornummet den samme Stemme. — Men Herren har i Birkelighed bønørt mig; Han har beskyrmet, opholdt og styrket

Dig indtil denne Dag. Men nu vil Han snart forunde Dig den høieste og kosteligste af alle Naadegaver: Han vil hengive Sig Selv til Dig, indgyde Dig Sit Liv og med dette give Dig Underpantet paa Hans fremtidige Beskyttelse, paa en herlig Opstandelse og evig Lykkeligbed. I Sandhed, Alfred! dette er den Dag, som Herren haver gjort for Dig; lader os nu juble og fryde os paa samme. Overvættets fuld af Forbarmelse har Herren viist Sig imod Sønnen; overvættets fuld af Forbarmelse imod Moderen. Priset være Hans hellige Navn!

Du modtager tilligemed dette Brev den Korsfæstede Billede, et Krucifix, som i mange Aar stod paa Alteret i vort Huuskapel. Modtag det fra Din Moder, som et evigt Minde om Din lykkeligste Dag. Min Bedstemoder skjænkede mig det paa samme Dag, som et dyrebart Efterladenskab efter hendes Fader. Hun satte det hen for mig paa Bordet, tog mig ved Haanden og sagde: „See, Sophie! Saa uudsigtelig Meget har den hjære Frelser lidt for Dig, for at kunne hengive Sig for Dig, saaledes som Han har gjort det idag! Betragt Ham; kan Du ved dette Syn endnu tvivle om Hans guddommelige Kjærlighed til Dig? Betragt ofte dette Billede med Andagt; det vil indgyde Dig heldbringende Tanker og Forsætter: betragt det i Nød og Farer, under ivrig Ben, og Du vil finde Hjælp og Trøst, ligesom jeg har fundet dem.“ — Jeg har fulgt min Bedstemoderes Raad, jeg har fulgt det i gode og i onde Dage, og jeg har stedse fundet det tilforladeligt. Ethvert nyt Beviis derpaa har gjort mig selve Billedet end dyrebarere. Det har kostet mig megen Kamp, forinden jeg kunde beslutte mig til at stille mig ved samme. Men jeg ønskede, at kunne give Dig et for mig ret dyrebart, et ret velsignelsestrigt Minde paa denne vigtige Dag. Derfor valgte jeg dette min salige Bedstemoderes dyrebare Krucifix. Først denne Morgen gjorde jeg det færdigt til at affendes. Jeg blev greben af Beemod, da jeg vilde tage det bort fra Kapellet. Jeg knælede endnu engang ned for samme, og Herren indgav mig den Tanke, her ganske at offre Dig til Ham. „Herre Jesus!“ bad jeg, „Du, Som har skjenket mig den dyrebare Søn, og hidtil saa kjærlighedsfuld har

ledet og beffjernet ham og paa Sondag vil endog værdige ham Din uendeligt naaderige Besøgelse i Dit vidunderlige Kjærligheds-sakramente: i hans og i mit Navn overgiver jeg ham ganske til Dig. Opriag naadigen Sønnens og Moderens Offer. Lad min Alfred være og blive Din, lad ham leve i Dig og døe for Dig, lad ham tilhøre Dig evindeligt! Amen.“ Derpaa bad jeg den allersaligste Jomfru, at hun vilde nedlægge dette vort Offer og frembære sine Forbønner for sin guddommelige Søns h. Throne.

Jeg kjender Dit Sindelag, gode Alfred! Dit sidste Brev har afslagt et nyt, gladeligt Vidnesbyrd derom. Jeg veed, at Du af ganske Hjerte glad samtykker i dette Offer. Men jeg beder Dig, gjentag det idag knælende for dette Krucifix, bestemt og udtrykkelig; og istem saaledes Din Moders Ord. Befægl mit Offer ved en høitidelig Fornævelse paa den Dag, Du første Gang indgaar den inderligste Forening med den Korsfæstede i det høihellige Sakramente; og med Synet af dette Billede foren da for bestandigt et levende Minde om det Offer, som Du, som vi have bragt foran samme. Der vil komme Dage, da denne Grindring vil styrke og opretholde Dig i Livets Trængsler; der vil maaskee komme andre, da det samme Minde vil redde Dig fra smigrende Fristelsers Tillokkelser.

Blidt og roligt henfled hidtil Dit Liv som Vandet i den lille Bæk paa den yndige Eng. Men den lille Bæk iler nu mod Floden, og dens stille Vand drages med i det store Hav. Da griber Stormen det, pidsker det og slynger det imod den uberagelige Klippe, imod Klippelysten, saa at det stummende sprøiter i Veiret — den forhen saa fredeligt rislende lille Bæk! See der, min hjære Alfred! Billedet paa Dit Liv. Dersom Herren ikke før Tiden bortkalder Dig til Englenes Land, vil Livets Storme ogsaa gribe Dig og uden Forbarmelse fæste Dig i Nød og Trængsler. Herimod formaar Ingen at beskytte Dig, hverken Faderens forudseende Blik eller Moderens aarvaagne Omfarg. Kors og Lidelser ere alle Menneskebørns Lod; de ville ogsaa blive min Alfreds Lod. Men naar den Time slaar, da de nærme sig, da de trænge ind paa Dig, da tag Din Tilflugt til Krucifixet, til den Korsfæstede,

da vend Dit fromme og troende Die til den lidende Frelser; see, hvad Han har lidt. Hans forrigfulde Blik vil sige Dig, hvad Han har lidt for Dig, og med himmelsk Kraft opfordre Dig til, med Glæde ogsaa at lide for Ham. Da vil ogsaa Mindet om denne hellige og vigtige Dag opstige i Dig; Du vil da erfare, at Herren har antaget det Offer, som Du dengang bragte Ham paa samme Sted. Thi Diebliffet er kommet, da Han fordrer Dit hellige Løstes Opfyldelse; da Han prøver, hvor oprigtigt det var meent. Kunde Du i denne Time nægte Ham, hvad Du eengang frivilligen har tilbudt Ham? Kunde Du blive det Løste utro, som Du afslagde paa den Dag, da Du modtog det heieste Beviis paa Hans Kjærlighed? Nei, min Alfred! Det vil Du ikke kunne. Og ligeledes Han, den trofaste Jesus, vil opfylde, hvad Han saa høitideligt lovede Dig. Han vil vedblive at leve i Dig. Fra Korset vil al den Kraft tilstrømme Dig, som Du behøver; paany styrket vil Du da reise Dig, i Christi Kraft tage Dit Kors paa Dig og glæde Dig over, at Han agter Dig værdig til Deeltagelse i Lidelser, for saaledes ogsaa at berede Dig til Deeltagelse i Hans Herlighed, til Deeltagelse i hiin Fryd, om hvilken en svag Aelse, paa Søndag i den høihellige Time, vil gjenneitrangte Dit barnlige Bryst.

Jeg har nys talt til Dig om bekymrede Timer; og dog gives der endnu bedrøveligere, end Kummerens og Sorgens Timer; og om disse endnu bedrøveligere Timer nødes Moderhertet til ogsaa at tale med Dig. Der gives en meget større Ulykke, end den, som Verden betegner med dette Navn. Du veed det, min Alfred! det er Synden! — Ogsaa den vil nærme sig Dig. Du seer den nu i dens sande Skikkelse; den forekommer Dig nu frygtelig, skrækkelig, frastødende. Men af, den vil ikke altid forekomme Dig saaledes; den vil nærme sig Dig i skuffende, bedragerisk Tilhyllelse og Maffe. Henrivende, vundigt og fortryllende er da dens Mafsyn; liflig dens Stemmes Lyd. Den lover Dig da Alt, hvad Dit Hjerter begjærer; den forstaaer at opvække Begjærligheder hos Dig, som Du hidtil i lykkelig Uvidenhed endnu ikke kjendte. Da stormer det i Dit nu saa rolige og fredelige unge Bryst, og en mægtig, utømmelig Attraa vil da nøde Dig til at fælg

Legnersten og at forlade den Korsfæstedes tornefulde Sti!! — Det, kjære Alfred! ere de forfærdelige og allerbedrøveligste Timer, ved hvis Minde jeg allerede skjælver i mit inderste Hjerter. O! naar en saadan Fristelse nærmer sig, naar Du nogenstunde føler Dig henreven til forbuden Lyst, naar Haanden, næsten uilkaarligen, udstrækker sig efter Glædens søde Giftbæger, som Synden har tilberedt, og som den byder Dig med smigrende Sirensang — o! for Du griber det — jeg besværger Dig, o kjære Alfred! — tænk først paa min Bedstemoders Krucifix, træd et Dieblif hen for samme; see, hvad den Korsfæstede da kjærligen tilvinker Dig fra samme. Det vil erindre Dig om Hans Offer; det vil spørge Dig: om det Blod, som flyder fra Hans Saar, skal flyde forgjæves for Dig?! Og naar det da alligevel lykkes den forføreriske Lyst, at omtaage Dit Die, at formærke og at tilhylle det for Dig, som Du nu seer i klart Lys — maatte da Billedet af Din ymme Moder, som da maaskee histoppe allerede beder ved Frelserens Throne om Redning for Dig, træde frem for Din Sjæl! See hende da ved Foden af det samme Kors; ihufom de Ord, med hvilke hun for evigt indviede Dig Herren til et Offer; tænk da paa det høitidelige Løfte, som Du saa glad engang afslagde der: — og da vil Du gysse ved det Trostabsbrud, som Du staaer i Begreb med at begaae, og denne Gysen vil redde Dig for navnløs Glendighed, maaskee fra den evige Fordærvelse!

Tilgiv mig, min kjære, gode Alfred! at jeg ikke har undertrykt disse bekymrede, dybt rystende Tanker; tilgiv det moderlige Hjerter, som allerede forfærdes for den endnu sjerne Fare, som truer dets dyrebare Son. Ikke Tilbageblikket paa det Forbigangne, men Blikket paa Fremtiden har grebet mit Hjerter saa dybt. Jeg veed, at Du hidindtil har elsket Herren; jeg veed, at Du første Gang optager Ham i et elskende Hjerter med det Forsæt, for bestandigt at elske Ham i Tid og Evighed. Bliv dette Dit hellige Forsæt tro! Da kan jeg engang jublende gjentage den Lykensking, som jeg bringer Dig nu idag, naar Moderen ved Himmelens Port, iler den da ogsaa fuldendte Son imøde, for at føre ham, som hun engang offrede til den Korsfæstede ved Foden af Hans

ydmyge Billede paa Jorden, hen til Herlighedsens Throne.

Lev vel, min dyrebare Alfred! — Møttag endnu engang, i Din Faders saavel som i mit Navn, Dine Forældres Betsignelse!

Din troe og lykkelige
M o d e r.

Den salige Pater Claver.

9.

Clavers overordentlige Naadegaver og Vidundere.

Den Kortfattethed, som vi have troet at maatte gjøre os til Regel, tillader os ikke, særskilt at omtale alle den ærværdige Pater Clavers personlige Dyder; dog troste vi os med, at de af sig selv fremlyse af den Skildring, som vi have udkastet af denne apostoliske Mands Liv og Virken. Vi have jo alt gjensjendt hiin Tro hos ham, der stedse minder Sjælen om det evige Liv og jernfører Alt i dette jordiske Liv med det himmelske; hiin Tillid til Gud, der aldrig vakler i nogen Nød og Fare; hiin Kjærlighed, der opoffer sig i rastløs Stræben, uden nogenstunde at troe, at have gjort nok; Ydmyghed ved Siden af de herligste Dyder; Modfærdighed ved Siden af den rene Skyldfrihed; from Klogskab parret med den oprigtigste Enfoldighed; det strengeste Naadehold i alle Ting; Sagtmodighed trods alle Fornærmelser og Modstand; jernfast Udholdenhed i de største Møjsommeligheder, og endelig urokkelig Standhaftighed i Udøvelsen af alle disse Dyder i en saa lang Række af Aar! Dette ere netop de Dyder, der gjøre de store Guds Tjenere værdige til alle Troendes Besundring, og hvis Besiddelse ogsaa Kirken har tilkjendt den ærværdige Pater Claver ved sit høitidelige Udsagn, idet den erklærede ham for ærværdig, venerabilis!

Var altsaa denne fromme Brøst i Besiddelse af en Helgens Dyder, saa er det ikke til at undres over, at Gud ogsaa forlenede ham med en Helgens sjældne Naadegaver. Dem, som vi nu vil anføre, have vi alle

uden Undtagelse øst af de officielle Actstykker i Clavers Helgenproces; og endda af disse have vi ikkun valgt nogle faa. Forst og fremmest kunde den ydmyge Missionær ikke undgaae at aabenbare de overordentlige Naadebeviisninger, som Gud ydede paa hans Ven, saamegen Umage han end gjorde sig for at skjule dem Ved Alteret, omgivet af de Syge, i Forening med hvilke han opsendte sine Bønner. ja paa Ketterstedet, naar han stod de Domsældte bi, bemærkede man ofte, at han ligesom var omhyllet af en overnaturlig himmelsk Glans, der blendede Alles Dine; og hans Medbrødre fandt ham ofte paa sit Bærelse bortrykket fra Sandseverdenen i den Stilling, i hvilken han havde holdt Bon. svævende over Jorden og da ligesom omstraalet af et mildt Lys.*) — Dyrholdelsen af hans

*) Det Samme fortælles af uforkastelige Vidnener om flere andre Guds Tjenere. Man saae undertiden den h. Ignatius af Loyola, medens han bad, at være hævet to Fod høit over Jorden; saalange dette varede, var hans Begeme omgivet af et tindrende Lys. Vignende Epistoler omtales i Venerabelbeskrivelserne om den h. Dominicus, den h. Dunstan, den h. Philippus Neri, den h. Philippus Veniti, den h. Gaetan, den h. Albert af Siciilien, den h. Bernard Bolemei, Stifter af Olivetanernes Samfund, den h. Francisus af Assisi o. fl. a. Der er slet ingen Grund til at forcaste Forfatternes Vidnesbyrd derom. Nogle af disse ere høitagtede Mand formedelst deres Høilagthed og Oprigtighed i deres litteraire Værker; de Andre, som ikke kunde have Fordeel af at være Sandheden utroe, vare selv Vidnener til de fortalte Kjendsgjerninger. — I Annalerne af Trivet for Aaret 1240 f. Er. læser man Pag. 73: Da den h. Richard, Kantiker hos den h. Edmund, Erkebiskop af Canterbury, en Dag sagte aabnede Døren til Kapellet, hvor den h. Erkebiskop ferrettede stille Bon, saae han ham ephævet i Luften med beiede Aar og udstrakte Arme. Efterat den h. Edmund aiter var kommen ned paa Jorden og saae sin Kantiker, beklagede han sig over, at han havde forbindret ham i længere at nyde den uudigelige Fryd, som bliver Menneskene tildeel i den gudbommelige Høivatske. — D. Calmet, der formedelst sine Commentarer til den h. Skrift med Dette bliver skattet saa høit, forklarer, at han kjendte en Erdensmand, som under tiden, midt i sin Bøns Høftighed, blev hævet op i Luften og svævede der uden al Stotte. Han fortæller fremdeles, at han kjendte en Klosterdame, hvem det samme hendes oftere. See hans Afhandlinger om Syner,

legemlige Kræfter, ja af hans Liv, maa man betragte som et vedvarende Vidunder. Thi uden en særdeles Guds Virkning er det aldeles ubegribeligt, hvorledes en Mand af en ingenlunde stærk Legemsbeskaffenhed, i et slikt Klima, kunde udholde de usigelige Anstrengelser, vi have omtalt, og det ikke i nogle faa, men i samfulde sexogtredive Aar; især naar man betænker, at den tarvelige Næring, han tog til sig, først nødes efter Solnedgang, og at han kun undte sit a^l Arbejde og Bods gjerninger udmattede Legeme tre til fire Timers Hvile paa sit Bærelses nøgne Steengulv. I de første Aar, som han tilbragte i America ved Studeringerne, var han saa sølsom mod Heden, at han ofte blev syg af den og ikke turde gaar over Gaarden uden at beskytte sig imod Solens Straaler ved en stærk Hovedbedækning. Men siden han i Carthagena havde begyndt sin apostoliske Virksomhed, udfatte han sig i hele Timer for Solens stærkeste Hede uden derved at blive i ringeste Grad upasselig. Intet syntes at trætte ham. Hans Ledfagere kunde ikke holde ud at følges med ham, og, naar han havde mange Syge at see til, maatte han stifte Ledfagere flere Gange om Dagen. Kom han saa hjem om Aftenen, saa bad han Portneren, ikke at vække nogen anden Præst uden ham, dersom En i Nattens Løb skulde blive kaldt til en Syg. Vil nu Noget siges: at hans Mands Iver har bevaret og styrket Legemets Kræfter, saa maa han dog tilstaae, at netop denne Iver kun var en Virkning af en overordentlig Naade.

Cap. 21. — Man læser ligeledes i den h. Theresias Levnetæbeskrivelse, som hun selv har skrevet, at hun, uagtet sin Modstand, blev hævet op fra Jorden. Men ved hvilket Middel stete saadanne Opføtelser? Var det ved Englenes usynlige Bistand, eller ved en overnaturlig Virkning, som umiddelbart kom fra Gud? Det er et af de Spørgsmaal, som vi ikke ere istand til at besvare. De Versjener, som det angaaer, kunne maaskee selv ikke gjøre os Regnskab for hvad der foregik i dem. Saaledes var det den h. Paulus ubevidst, om han var borttrøffet til Himmelen med eller uden sit Legeme. Gud er vidunderlig i sine Helgener og virker med dem vidunderlige fer og aldeles ubegribelige Ting, hvis Betragtning skal opvække os til hellig Beundring og til en hellig Gysen og Grefrygt for den guddommelige Majestet og Almagt!

Vel maaskee ikke saa stor, men oienlyligere var den overnaturligere Bistand, med hvilken Gud ved mangen en Leilighed understøttede sin Tjeners Anstrengelse. Ligesom de Udøbtes farlige Tilstand, saaledes erkjendte han ogsaa meget ofte, naar de øvrige Negre svævede i Dødsfare, uden at være bleven underrettet om, at de vare blevene syge. Engang da han var sysselsat med en Kjerlighedsgjerning, sagde han pludselig til sin Ledfager: „hav kun et Dieblif Taalmodighed; det gjælder her en Sjæls Frelse;“ og med raske Skridt ilede han ud af Porten. I en fattig Hytte fandt de en bedaget Neger kampende med Døden. Han skrikkede, berettes med Alterens Sakramente og døde i Glavers Arme, der i det forfærdeligste Regnveir vendte tilbage til Byen. Og just denne samme Ledfager, en meget from Lægbroder bekræftede med Gød, at han ingen Ende vi ste paa de mange lignende Tilfælde, til hvilke han selv havde været Dienvidne. — Meget ofte forudsagde Glaver de fuldkommen Sunde deres nær forestaaende Endeligt og de Syge deres Helbredelse eller deres Dødsdag. Der gaves overhovedet ingen Naade, som han ikke med den uroffeligste Tro nedbad sig fra Gud, naar Talen var om at frelse en Sjæl. — En Neger fra Toloso forefandt han i den ynkværdigste Forfatning. Fra Top til Taa skrækkeligt opsvulmet og bedækket med utallige Bylder laa han der maals og bevidstløs. Ovenkjøbet kunde Glaver kun ved Hjælp af en Tolk underholde sig med ham. Men medens han syslede om den Syge for om muligt at kalde ham til Bevidsthed, flygtede Tolkten og hans Ledfager ud af Bærelset, overvældede af den skrækkelige Stank. Glaver kaster sig da ned ved Siden af den Syge og anraaber Hans Almagt, der med sit Blod har løskjøbt den Sjæl, som han stræbte at frelse. Han befalede derpaa sine to Ledfagere med lydlig Røst, at vende tilbage; de adløde, fandt Luften i Bærelset aldeles frisk og behagelig og den Syge ved sin fulde Bevidsthed. Glaver meddeelte denne derpaa Alterens hellige Sakramente og formanede Tolkten til, ikke meer at forlade ham, da hans Endeligt var nær.

En Ekare Neger var en Dag bestjæftiget omkring en Brønd. Pludselig opstaaer der et

stærkt Uveir, og med et frygteligt Skrald slog Lynilden ned midt imellem Slaverne. Den knuste Brøndhulet, saa at en Neger, der just holdt i Kjeden, styrtede ned i Brønden, medens de øvrige laae som affjælede omkring paa Jorden. Fra alle Kanter ilede man til Hjælp traf den, der var falden i Brønden, op og hentede i al Hast en Læge; men alle anvendte Midler og al Noie vare forgjæves; de Ulykkelige gaved intet Livstegn. Gaaſte urentet fremtraadte Slaver i deres Midte. Ved Synet af de rundt omkring ham liggende Negre, som han elskede med sand Faderkærlighed, var hans Hjerte færdigt at bryde; stride Taarer strømmede frem af hans mod Himlen vendte Dine, og han paafaldte Barmhjerighedens Fader for sine Børns Liv. Derpaa bredte han sin Kappe over Negrene en efter den anden, og, da han havde rørt ved den sidste, sloge de Alle Dinene op i samme Minut og reiste sig sunde og friske, og uden Smerte eller Saar.

Antonia, Spanieren Emmanuel Lopez's Slavinde, som havde ydet Pater Slaver mange Tjenester ved Sygepleien paa Hospitalet til den h. Lazarus, laa saa færlig syg, at Slaver vaagede i tre Nætter hos hende for at staae hende bi i hendes Dødstime. Men Aftienen før den h. Lazarus' Fæst traadte han til hendes Seng, tog hende i Haanden og udbrod: „idag, Antonia, feire vi den hellige Lazarus' Opstandelse, tak nu Din Gud, thi Han gjengiver Dig idag Din Helbred!“ efter disse Ord unddrog han sig iilsomt de Nærvarendes Blikke, men den Syge blev fuldkommen heldbredet, og saa længe hun levede, bragte hun paa den h. Lazarus' Fæst Alt, hvad hun hele Aaret igjennem havde fortjent, til Hospitalet.

Vincents af Villalobos, en fornem Officer i Carthagena, bevidner i Acterne for Slavers Helgenproces følgende endnu langt større Under. En af hans Slavinder var død uden at have modtaget Alterens h. Sacramente; og allerede traf man paa hans Bud Anstalter til at jorde hende, da Slaver traadte ind ad Døren og bad om en kort Opsættelse. Han kaldte Slavinden ved Navn og knælede ved Siden af Baaren. Neppe havde han bedet nogle Dieblikke, før Slavinden begyndte at røre sig og fort derpaa at tale. Slaver

bad de Omkringstaaende, der af Forbauselse og hellig Erfreygt vare som lynslagne, om at bortfjerne sig, og begyndte en Samtale med Slavinden. Han opdagede da, at hun ikke var død endnu; og neppe var hun død og havde aamammet Alterens h. Sacramente, førend hun døde anden Gang. —

(Sluttes.)

Kirkelige Efterretninger.

England. Det er ikke længe siden, at der hos Dronning Victoria feiredes en storartet kirkelig Høitidelighed. Dronningen sad paa en ophøjet Throne; Erkebiskoppen af Canterbury, i Spidsen for sin Geistlighed, nærmede sig ærefrygtfuld Hendes Majestæt, faldt for hendes Fødder paa Knæ og overgav hende et Bønskrift. Dronningen modtog det i Naade og udvalte sin særdeles Tilfredshed med den Jær og Nidfærhed, med hvilken Rigets første Erkebiskop vaagede over „Troeslærens Reenhed“ og især over „Dronningens øverste Magt i de kirkelige Anliggender.“ Derpaa blev Erkebiskoppen, ligeledes knælende, tilføjet til Haandkys! — Hvilket rørende og opløst Skueſpil! En Erkebiskop ligger paa Knæ — for en Kvindes Fødder! Det er i Sandhed dog et stammeligt Bytte for det ellers saa meget lastede Godkys hos Paven, den h. Apostelsførste Petri Efterfølger! — Imidlertid vil man finde det forklarligt, hvorfor den anglikanske Geistlighed gjerne taaler dette Nag og denne Fornedrelse, naar man tager i Betragtning hvad det italienske Blad „Armonia“ beretter. Dette Blad giver nemlig en Oversigt over alle kristelige Kirkers Indtægter paa hele Jorden og sammenligner disse med den engelske „Høikirkes“ Indkomster. Ifølge denne Beregning har den hele kristelige Geistlighed, med Undtagelse af den anglikanske, en Indtægt af 248,728,000 Franks; derimod har den anglikanske Geistlighed alene en Indtægt af 236,489,125 Franks, altsaa næsten lige saa meget, som hele den øvrige kristelige Geistlighed i alle fem Verdensdele. Derfor skulde de anglikanske Bisper deres Dronning-Pave naturligviis megen Tak! — Den hele anglikanske Geistlighed har at sørge for 7 til 8 Millioner Sjæle, og hvor ypperlig deres Sjælesorg er, det kan iblandt andet Nr. 13 af „Standin. Kirket.“

fortælle! — Den hele øvrige christelige Geistlighed skal derimod sørge for 343 Millioner Sjæle! — Det er maaske heller ikke uden Interesse for vore Læsere, ved denne Leilighed ogsaa at erfare, i hvilket Forhold de katolske Missionarers Indkomster staaer til de anglikanske. En katolsk Missionær iblandt Herdinger saaar omtrent 100 Romerske Scudi d. e. 200 Daler aarligen, derimod en anglikansk i Almindelighed 240 Pd. St. d. e. 1920 Daler; og er han gift, saa faaar han for Konen desforuden 40 Pd. St. d. e. 320 Daler og for hvert af sine Børn 20 Pd. St. d. e. 160 Daler. —

Tydskland. I den lille By Bensheim i Hessen var fornylig stort Tillob til den der-værende katolske Kirke. Et sjeldent Syn tiltraf Folkemængden. En Kapuciner prædikede og katechiserede tre Gange under den offentlige Gudstjeneste. — Vistnok et mærkværdigt Syn! En stor, mager Mand med et stærkt, sort Skjæg, iført en grov, brun Habit, med bare Fødder naaget den endnu strenge Kulde og med hæs Stemme og dog energisk og ildfuld Tale! Det var Pater Bonaventura, den forhenværende Husarofficer og rige Baron, Friherre v. Ketteler, Broder til den nuværende Biskop af Mainz. I Mandens blotte ydre Fremtræden laae allerede — det maa Enhver tilstaae — en mægtig og gribende Prædiken til den nærværende i Blodagtighed og sandfælgelige Nydelser saa dybt ned-sunkne Slægt! —

Spanien. De spanske Biskopper optræde nu meget bestemt imod den flette Pæse, hvis Toilesløshed overgaaer alle Skranke. Først har Biskoppen af Barcelona ved Hyrdebrev skarpt revjet nogle af vore liberale Blade. Nogle andre Biskopper have fulgt hans Exempel; nu har Erkebiskoppen af San Jago og hans 13 Suffraganbiskopper i Fællesskab ladet udgaae et Hyrdebrev imod de flette Blade, navnlig imod nogle udtryffeligt nævnte usædelige Feuilletons, og forbudt disses Læsning i deres Diocefer. —

Italien. Universitetet i Neapel har stedse glædet sig ved de bourboniske Fyrsters Gæmildhed. Kong Ferdinand II. har oprettet et mathematiskt Facultet og syv nye Lærestole. Nævnte videnskabelige Anstalt tæller iblandt sine Elever fra de tidligere Aarhundreder ogsaa den høitberømte hellige Thomas af Aquin, som med Rette kaldes for „Skolernes Engel“ doctor angelicus. Kongen har nu befaleet at Universitetet skal sættes under denne Helgens særegne Protection, samt at Professererne, saavel som Præsidenten og Medlemmerne af Generalraadet for den offentlige Undervisning, for Fremtiden skulle bære en Medaille med den h. Thomas'

Billede i et himmelblaat Baaud, som er den ubesmittede h. Jomfrues Symbol.

Østerrig. Lazaristkongregationens Indførelse i Østerrig er nærføretaaende. Den endelige Beslutning blev fornylig tagen i en imellem Erkebiskoppen af Wien og Kongregationens Bistator afholdt Conferens. Ordrenens Noviciat eller Brovehuus skal oprettes i Wien, og angaaende Kjøbet af en passende Grundeiendom ere Forhandlinger allerede indledede. De første Præster, som melde sig som Kandidater til Ordenen, skulle sendes til Paris for et Tidsrum af sex Maaneder, for der ved Skiden at lære at kende Ordenens Aand og dens særegne Dvælses. Lazaristordenens Birkjomhed (Ordenen er ogsaa bekendt under Navn af: „den h. Vincens af Paulus' Missionspræster,“) omfatter fornemmelig Folke-Missionerne paa Landet, ligesom i Stæderne Exercitier eller geistlige Dvælses for Præster, og endelig Ledelsen af Seminarierne, i Tilfælde at disse blive dem anbetroede af Biskopperne.

— Det religiøse Liv i Ungarn tager, ved Kardinal-Fyrstbiskop v. Soitovskys' utrættelige Bestræbelser, et stedse glædeligere Opving. Man anvender navnlig stor Flid paa Religionsundervisningen i Folkeskolerne. — De i Besth fornylig indførte barmhjertige Søstre have allerede erhvervet sig almindelig Agtelse; de have der oprettet en Søndagskole for fattige, forladte Børn og qvindelige Tjenesteyende, hvilken bliver meget godt besøgt. — Besth's Universitet er af Undervisningsministeriet erklæret for et katolsk Universitet. — Efter Paasken bliver sandsynligvis en Folke-Mission afholdt i Dfen. —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 23. April. — Hvide Søndag (dominica in albis). — Dagens Epistel: 1. Joh. 5, 4—10. — Evangel.: Joh. 20, 19—31. — Gudstjeneste: Form. Kl. 10 Høitidelig Messes, under hvilken Neocommunicanterne fornøe Daabspagten og feire deres første hellige Communion: — Prædiken paa Dansk; og til Slutningen Confirmationens Meddelelse. — Kl. 12 Hvide Messes. — Efterm. Kl. 5 Andagt med Prædiken paa Tydsk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 18.

Søndagen den 30te April.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, N. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

Hvorfor anvendes det latinske Sprog ved Gudstjenesten?

(Efter det Tydske af Hr. P. Zurstrassen.)

Hensigten med følgende Linier er ikke at behandle det Spørgsmaal: om Brugen af det latinske Sprog ved Gudstjenesten er en Pligt sag; hvorfor skulde man endnu behandle et Spørgsmaal, som allerede har fundet sin Løsning for 300 Aar siden.*) De ere kun nedskrevne for dem, som paa Grund af Kirkens Autoritet ville troe paa dette Sprogs større Fortrin fremfor Landets Sprog, men ikke kunne indsee dette paa Grund af den naturlige Tænkning. For at disse ogsaa maae erkjende det for bedre, som de hidindtil blot have troet at være bedre, ville vi her forsøge Spørgsmaalets Besvarelse: Hvorfor anvender Kirken det latinske Sprog ved de gudstjenstlige Handlinger? — Kirkens Modstandere vide hurtigt at svare: at dette aabenbart kun skeer, for at vedligeholde Katholikerne i Uvidenhed og Dumhed! — At ethvert Ord, som af Præsten bliver

talt ved Gudstjenesten paa Latin, i ordret Oversættelse findes i de Troendes Hænder, — derom har man ikke, eller rettere sagt, derom vil man ikke have nogen Anelse. Det vilde være aldeles overflødig, at spille kun et eneste Ord paa denne jammerlige Bagvaskelse. — Det latinske Sprog bruges i den katolske Kirke af følgende Grunde:

1. Fordi Kirken ikke er en dansk- eller tydsk- eller fransk- eller engelsk-katolsk, men en sandfærdig katolsk, d. v. s. en almindelig Kirke, i alle Lande een og den samme. Denne storartede Fremstilling af den katolske Kirkes Enhed og Enighed udøver det stærkeste Indtryk i et Land, med hvis Sprog man ikke er bekendt. At føle sig eensom og forladt midt iblandt Mennesker, at være omgivet af Mennesker og dog saa langt fjernet fra dem ved det fremmede Sprogs uigjennemtrængelige Mur — dette foraarsager den samme heift pinte Følelse, som med Sorg i Hjertet at være i Glædens Selskab, døv og blind at bevæge sig iblandt Seende og Hørende. Den fuldfornne Forløsning — thi hvo kan lære alle Sprog? — fra dette ved Synden opstaaede Tryk, finder jeg i den katolske Kirke! Flygter jeg i min Sorg indenfor dens h. Mure — see! hvor jeg end er, Sprogens Forskjellighed er da forsvunden; jeg er allevegne som hjemme; der hører jeg de samme Ord, som allerede

*) 3te. Trident. Concil. 22. Møde. 8. Kap.

opbyggede mig som Barn, Ord, som alle Treende forstaae, Ord, til hvis Lyd mit Ore er vant fra Barndommen af. — Et lignende Indtryk gjer det paa mig, naar jeg knaler ved Gudsstjenssten i den mindste Landsbykirke og tænker: Det, som i dette Dieblig hæver og opbygger mig her, det samme Ord toner igjennem hele Verden, er Middelpunktet for den meest glimrende Høitidelighed i St. Peterskirken sine vide Haller, saavel som her i min lille Sognkirkes indskrænkede Rum. Allevægne i alle Lande samme Klædning, samme Sprog, samme Ceremonier, samme Sang, samme Offer, samme Guds Lov og Priis, — hele Verden er her for os et Faderhuus, hvor kun eet Sprog tales! — Hvo, som ikke finder dette stort og ophøiet, maa slet ikke være modtagelig for det Skønne og Dphøiede.

2. Ethvert levende Sprog forandrer sig; det latinske Sprog forbliver altid uforandret, og Kirken viser saaledes ved sammes Brug, at den ikke alene er een og enig i alle Lande, men ogsaa at den har været det til alle Tider. Den h. Augustinus Stemme toner fra det fjerde Aarhundrede over til os i det nittende Aarhundrede, og han siger i en Prædiken: „Synger ikke blot: sursum corda (Opfør Eders Hjerter!) og: habemus ad Dominum (Vi have opført dem til Herren!) i Kirken, men Eders hele Liv være et sursum corda, et habemus ad Dominum!“ — Hvad tilraade os disse den h. Lærers Ord? — I Sandhed guddommelig maa denne Lære være, da ikke engang Ordene selv, i hvilket den fremtræder, har kunnet forstyrres igjennem saa mange Aarhundreder; uforandret maa denne Lære være bleven, da ikke engang Ordet har forandret sig i Sangen! — Paa mine Reiser i protestantiske Lande horte jeg engang i en lille katolsk Menighed i Prædiken følgende, formedelst Stedet, hvor de bleve udtalte, meget overtydende Ord: „Derjom Eders Forfædre, som for 300 Aar siden have skilt sig fra Kirken, nu stode op fra deres Grave, saa vilde de kunne bede og synge med os: sursum corda — habemus ad Dominum. Hvad dengang opbyggede dem, er blevet staaende paa det mindste Punkt nær. Men hvad de efter deres Frafald fra den katolske Kirke i det tydske (danske) Sprog

have sat i Stedet for den h. Messe, vilde de nu ikke mere finde; og hvad der nu bliver sunget, vilde de heller ikke mere forstaae. I denne Tid har det tydske (danske) Sprog forandret sig saaledes, at Ingen nu mere taler det saaledes, som det dengang blev talt. Betænker dette vel, og erkjender deri den katolske Kirkes Herlighed. De Ord, som I den Dag idag høre og synge, have allerede Eders Fædre hørt og sunget. De ere nu ligesom helligede og have faaet en høiere Indvielse ved mange Aarhundreders lange Brug. Det hellige Sprog staaer i den katolske Kirke som en ærværdig Sangerolding fra de henrindne Aarhundreder. Have I vel lagt Mærke dertil? Han sang allerede ved Eders første Aners Bugge: Ego te baptizo (Jeg dober Dig); han ledsagede dem i Ushydighedens hvide Klædebon til det hellige Bord, og i den grønne Brudefrands førte han dem til Herrens h. Alter; i Glædens som i Sorgens Stund stod han som en trofast Ven ved deres Side; efter deres Hjerters skuffende Følelser stemte han sin Harpe, sang dem Trost og Glæde og h. Begreiftning ind i deres Hjerter. I de haarde Kampe for det himmelske Fædreland istemmede han den hellige Kampesang, og hans Melodier vækkede Heltetmod og høimodig Dødsforagt i deres Bryst, saa at de jublende ilede til den hellige Kamp; og naar Eders Forfædres Legemer nedlagdes i Jorden, stod han ved den aabne Grav og sang efter dem med skjælvende Stemme: „Requiescant in pace!“ (De hvile i Fred!) Hvad Fablen digter om Orpheus, det har han i Sandhed gjort. Lod hans Stemme: Ego te absolvo: (jeg forlader Dig Dine Synder!) da rortedes Klipperne og fulgte fulde af Glæde hans Sang; de, som lig Dyrene efterfulgte deres Lidenstaber, ilede til ham, for ved hans Sang at blive Menneker, ja, at blive Engle. — I ile nu hid for at see den vidunderlige Olding. Hans Solvhaar, hans surede Pande vidne tydelig ont, hvor mange Aarhundreder, der ere henrindne over hans Hoved. Dog, idet han griber Citharen og aabner Munden til Sang, see! hvilken vidunderlig Forandring; Eders Aners gamle Skjald staaer for Eder som en blomstrende Ungling! Blonde Lokker i rig Fylde bedække hans Skuldre; med ungdommelig Friskhed glider hans Haand over

Strengene; hans Stemme klinger ikke som fra et bævende Oldingebryst, men som den lifligste Tones fuldkomne Rundhed og han istemmer sine gamle Viser: og I blive da grebne, opløstede og begejstrede, ligesom han har rørt og begejstret Eders Forfædre. Saaledes synger han nu; saaledes vil han synge indtil Dagenes Ende; saaledes vil han hilse Eders Børn ved Indtrædelsen i Livet og ledsage ogsaa dem med sine himmelske Harpetoner igjennem Livet til Graven. Saaledes sidder han ved dette Livs Bæde; alle Slægter drage forbi og svinde hen; kun Oldingen samt hans Stemmes Styrke og hans Sangs Kraft forbliver. — Og denne ærværdige Sangerolding er — det latinske Sprog i den katholske Kirke!

3. Gudstjenesten bliver værdigere og høitideligere ved Brugen af det latinske Sprog. Ved de hellige Handlinger bruges et Sprog, som ikke mere anvendes til jordiske Diemed, som er helliget ved Kirkens Brug og Tidens Længde, saa at dens værdige Tone uophørligen tilraaber de Troende: Her maa alt Jordisk forstumme; her er — Herrens Helligdom, Englenes Fælledskab! — Skal det danske eller tydske Ord klinge værdigt og høitideligt, saa maa det udtales meget langsomt; den ofte uundgaelige Hurtighed i Udtalen ved større Trængsel vilde betage de danske eller tydske Ord al Kraft, medens det latinske Ord, selv noget hurtigere udtalt, beholder sin Værdighed. Den mindste Feil mod Grammatiken, enhver urigtig Betonning, enhver mindre god Udtale vilde i det danske eller tydske Sprog være paafaldende, forstyrrende og stødende og lettelligen vanhellige det Hellige. Det er aldeles vist, at nu selv en Præst, som med ringere Anstand fejrer Messen eller uddeler de hh. Sakramenter, dog forretter disse hh. Handlinger langt værdigere og høitideligere, end en Præst, med om end ikke flette, saa dog kun almindelige Anlæg, vilde gjøre, hvis det danske eller tydske Sprog var indført ved Gudstjenesten. Enhver, som har lært at kjende denne Modsætning i andre Religionsfamsund, som bruge Modersmaalet ved Gudstjenesten, vil vist understkrive og stadfæste denne Dom.

4. Kirken foreskriver Præsten det latinske Sprog, fordi den altid tager Hensyn

paa det menneskelige Hjertes Trang. Naaden ophæver ikke Naturen, men fuldender den. Grunden ligger i den Naade, hvorledes stærke Lidenskaber virke paa Menneskene. I alle Sindsbevægelser, hvor det Overordentlige, Usædvanlige og Store træder Hjertet imøde, bliver Mennesket ligesom overvældet; den stærke Følelse er ikke istand til at udtale sig i tydelige Ord, men den kan kun tilkjendegive sig ved ubestemte Lyd. Den, som i Brede endnu skjælver i et flydende Sprog, eller som i forbausende Bemærkning endnu taler et sædvanligt Sprog, har kun først naaet en ringe Grad i Lidenskaben. — Præsten maa nu vistnok ved den h. Handling gribes af den høieste Sindsbevægelse, fordi netop der ikke blot det Overordentlige, men det Overnaturlige, det Guddommelige træder det Naturlige, Menneskelige imøde, fordi Præsten der er et Redskab for de hemmelighedsfulde Naadevirkninger, han er der et udvalgt Redskab for den guddommelige Naades Meddelelse eller endog for selve Naadegiverens vidunderlige Medlælelse i Sakramentet. I den af denne Bevidsthed opstaaede Hjertets Bevægelse maa med psykologisk Nødvendighed det klare, sædvanlige Ord vige. Enten maatte Kirken da lægge ham et eneste Forbaujelsens Udraab i Munden, som f. Ex. den h. Thomas' Ord: „Min Herre og min Gud!“ eller, — fordi dette af let fatelige Grunde ikke vilde være hensigtsmæssigt, — foreskrive ham Talem i et usædvanligt, fremmed Sprog, for at idetmindste det ydre Ord nogenledes kan svare til den indvortes Bevægelse. Efter vor Formening maatte det være en trykkende Følelse for Præsten, dersom han, f. Ex. ved Uddelingen af den h. Communion, da han bærer Himmels og Jordens Gud i sin Haand, vilde tvinge sine Følelsers opsvulmende Strøm ind i Hverdagssprogets suævre og flade Sprog.*) Kirken kjender os og vore Fornødenheder bedre, end vi selv. Den aabner det latinske Sprogs hemmelighedsfulde Dal for Følelsernes Strøm! — Virkningen paa de Troende stadfæster Sandheden af det Sagte. I disse efter Ordlyden ubekjendte Toner horer den Troende

*) Paa samme Naade og af samme Grund ere ogsaa f. Ex. Prædikener paa Aarets høieste Fesidage, ved Børnens første Communion, o. s. v. de værdigste.

Strømmens brusende Bulder og bliver selv greben deraf. Hvad vilde da skee, naar han nu saae det ved Brugen saa ligegyldigt blevne Hverdagsord, at henflyde saa ganske ubestemt? Han vilde da blive ligesaa hverdags, kold, flau og ligegyldig, som Hverdagsordet selv. Eller Præsten vilde, for at den ydre Lyd kan svare til den indre Stemning, af al Magt anstrenge Ordets Strenge og da nødvingen falde i en falsk Pathos, i Affectation. Men den falske Pathos gjør Tilhørerer angest og bange, den begejstrer ikke, men støder tilbage. — Det fremmede Sprog byder Alt: Klarhed for den reflecterende Fornuft før og efter den h. Handling, — mytisk Dunkelhed i Uddelelsens hemmelighedsfulde Dieblif.

5. Brugen af det fremmede Sprog er overmaade henigtsmæssigt, hvis Præstens Virksomhed, som skal ledsage de guddommelige Frelsensgjerninger, skal være ordnet efter den levende fremstillende, dramatiske Konsts Grundsætninger og udøve sin fulde Virkning. Den katolske Kirke har viist sig som en uovertruffen Mester i Tonerens Rige og den plastiske Kunst. Dens Kirker, hvilke selv ere Bygningskonstens Mesterværker, ere tillige Museer for de meest fuldendte Kunstprodukter, som med den høieste Idee forbinde den fuldendte Technik; dens Choralsange ere udtømmelige Guldgruber, og den verdslige Konsts Mestere undsee sig ikke ved at samle af samme glimrende Guldvorn. Denne Betragtning alene maatte allerede bringe os til Overtydning om, at denne Kirke eiheller i den levende fremstillende Kunst, ved de dramatiske Handlinger, med hvilke den omgiver sine høieste Hemmeligheder, vilde komme til at fornægte dette sit Mesterkab.*) Og saaledes er det ogsaa!

*) Hvorledes selv Katholiker, som troe paa den Helligaands Virken i Kirken, kunde drage dette i Tvivl, er aldeles ubegribeligt. Den samme stæbende Mand, som i Naturen har stroet Sperene af sin guddommelige Skjønhed i og omkring os, har jo ved et uoploseligt Baand formælet sig med Kirken ved Pinstjefesten; og medens Naturen kun er Brudgommens Ven, som staaer i det Fjerne og glæder sig, da han horer hans Stemme, saa er Kirken Bruden selv, som glæder sig ved hans Omgang. Har den ogsaa kun paa Sandhedens Gebeet Løftet om Ufeilbarhed, saa er den dog paa det

Brugen af det latinske Sprog er ikke planløs og imod Konstens Regler, men med den fineste Kunstfølelse ordnet efter de høieste Grundsætninger. Til Bevitts spørge vi først om, naar dette Sprog bruges? Det anvendes i hine hh. Dieblitte, hvor Herrens Naade eller Herren Selv nedlader sig til Menneskene, hvor saaledes en selvstændig, ikke menneskelig, men guddommelig — altsaa den meest gribende — Handling forestilles for de Troendes Die. Hertil slutter sig af sig selv det Spørgsmaal: Hvilken Stilling maa, efter Dramatikens Regler ved enhver selvstændig, for sig allerede stærkt gribende Handling, det ledsagende Ord indtage? Stiller Konsten f. Ex., naar den i levende Opførelse fremstiller Heltens gribende Død, en Deklamator ved Siden, for at ledsage Handlingen med bestemte og lydelige Ord? Dette vilde vistnok stride imod Konstens Regler og virke forstyrrende. Kun selve Handlingen, som jo efter den h. Chrysostomus' rigtige Bemærkning toner lydeligere, end mange Basuner, maa tale alene; og Ordet, som vilde kappes med Handlingen om Inddrykket, vilde gjøre sig ligesaa latterligt, som en fortønet Dverg i Bæddeløb med en Kæmpe. Skal Ordet træde til, saa tør det ikke staae stolt og opreist i høilig Tone, men maa fornedre sig i Styvet for den majestatiske Handlingens straalende Throne, til et sagte Aandedræt; i denne Ydmygelse indtager det den for det sømmelige Stilling, og i og ved den er det endog istand til at have selve Handlingens Storhed. Kun sagte fra det Fjerne tonende Sang, neppe hørlige Suk, Musikens smeltende Adagio, tør ledsage den for sig gribende Handlingens lydeligt tonende Sprog, saafremt hine skulle forhøje og ikke svække Indtrykket. Efter disse den dramatiske Konsts ubestridelige Grundsætninger har Kirken indrettet sine hh. Handlinger. Til nærmere Forklaring vælger jeg Dieblittet til den h. Communications Uddelelse. Man for-

Skjønnets Gebeet idetmindste en større Autoritet, end den blotte Natur. Istedetfor altsaa at criticere Kirken efter den reent naturlige Lærnings tvivlsomme Resultater, skulde man hellere have søgt at bringe sin Mening i Overensstemmelse med dens Indretninger! Det havde været fornuftigere og vidnet om større Pietet for Guds h. Kirke!

undre sig ikke, naar jeg her sammenstiller det Guddommelige med det Menneskelige. Hvorledes kan jeg bevise, at Kirkens Handling ogsaa er konfirmeret fuldendt, dersom jeg ikke sammenligner den med det Menneskelige? — Præsten bærer ved Communionen Herren i sin Haand! — gives der vel nogen Handling, som er mere gribende og mere vidunderlig? Gjerningen selv raaber og prædiker her med guddommelig Stemme; derfor tier ethvert belærende og opmuntrende Ord af Præsten; ingen lydelig Tone tør da drage Opmærksomheden paa sig og saaledes svække den h. Handling's mægtige Indtryk. Hvorledes turde det menneskelige Ord her vove, at kappes med denne guddommelige Gjerning om Indtrykket? — Præsten træder derfor tilbage for Majestæten's Herlighed i det fremmede Sprogs Dunkelhed; som svage Toner fra det Fjerne bryder de fremmede Ords blide Velgeslag sig imod de Hørendes Øre; som et blidt Aandedræb fra den overjordiske Verden toner hans Stemme, naar han holder Guds-lammet i sin Haand og siger: „Ecce agnus Dei!“

6. Kirken har ved denne Anordning ogsaa ladet sig lede af pædagogiske Hensyn, for nemlig at give Selvvirksomheden frit Rum ved de h. Handlinger. Det fremmede Sprogs Fortrin fremfor Modersmaalet er lige saa stort som den blot betragende Bøns Fortrin fremfor den mundtlige. Et Barn lærer aldrig selv at gaae, naar det altid bliver baaret af Moderen; den forstandige Moder rækker det kun Haanden, at det kan støtte sig og saaledes støttet vove sig selv. Det let forstaaelige Modersmaal ved Gudstjenesten vilde være den bærende Arm, — det halvforstaaelige latinske Sprog er den støttende Haand, ved hvilken vi skulle vove os selv i selvstændig Bøn. De Fleste blive formedelst vor Naturs Svaghed kun svage Børn paa den betragtede Bøns Veie; derfor bydes os i den h. Messe steds et fast Støttepunkt for Betragtningen, men heller ikke meer, for at vor frie, selvstændige Bevægelse ikke maa ophøre. Af denne Grund bliver selv Epistelen og Evangeliet ikke forelæst ved Messen i det danske eller tydske Sprog. I fromme christelige Familier pleier man at læse dem hjemme allerede om Aftenen

før. — Men ogsaa uden denne Forudsætning dømmes Kirken meget rigtig om, at det mangler de Troende mere paa Villien, end paa Kundskab; den veed, at den første Synd i Paradiset, har saaret Villien endnu dybere end Forstanden, og derfor retter Kirken ogsaa fornemmelig sin lægende og frelsende Virksomhed paa hiin. Ved Forelæsningen i Modersmaalet virker Guds Ord først paa Forstanden, og igjennem denne paa Villien; men i den h. Messe bliver Villien nu greben directe, idet den Troende, hvis han overhovedet er nærværende med sin Aand, næsten nødsages til, med sin Villie at slutte sig til den h. Handling, da Forstandens Virksomhed er ved det fremmede Sprogs Elor hindret fra at see ind i det Hellige. Villien er ei hindret ved dette skjulende Dække; den trænger igjennem, idet den beslutter sig til at indrette sit Liv efter Epistelens Formaning og at fastholde Evangeliet i Troen. I dette saaledes forberedte Hjerte udstrøes da med meget større Nytte, førend Prædikenen, Evangeliet i det levende danske eller tydske Ord.

7. Som syvende Grund anfører jeg: for at Leden lettere undgaaes saavel for Præsten som for de Troende, og for at Bønnerne, det Helliges Skal, bliver steds ligesaa nye og skønne, som det Hellige selv. Man hører ikke gjerne hver Søndag Dødsandagtens eller Dimmellugens gribende Bønner og Sange; — den h. Messes daglig horte Bønner vilde visstnok friste samme Lod, dersom de skulde læses paa Dansk eller Tydsk. Det forstaaelige danske og tydske Ord vilde drage Opmærksomheden fra den h. Handling hen til sig, og de skønneste og meest gribende Bønner vilde snart tabe deres Indtryk ved den daglige Brug, ligesom Spidsen paa det haardeste Staal affumpes ved den hyppige Brug. Nu derimod da den læses paa Latin, bliver den h. Messe — dette alle de hh. Handlingers Glands- og Middelpunkt har jeg hovedsageligen for Øie — altid ny og altid skøn; man kan dagligen læse og høre Messe-Bønnerne, og de trætte dog aldrig. Hvor findes der noget Lignende i naturlige Ting, som dagligt anvendes og ikke bliver hverdags, som vel er blevet til Bane, men dog ikke bliver sædvanligt eller almindeligt? En vidunderlig, hemmelighedsfuld og uendelig

indholdsrig Bog er den h. Mæsse i sit hemmelighedsfulde latinffe Sprog! Dagligen læser jeg i denne Bog og aldrig faaer jeg den læst ud; med enhver Stemning af mit Gemyt sympathiserer denne h. Handling. Føler jeg Glæde, — see! de mørke Bogstaver i denne h. Bog blive til glade Binger, paa hvilke mit Hjertes jublende Tak svinger sig op til Gud, medens de samme Linier i sorgmodige Timer sukke og klage med mig, trøste og styrke mig. — Hvor finder jeg iblandt alle Tonekunstens Mesterstykker en Sang, som jeg altid hører, og som aldrig taber sin Ynde for mig? En Sang, som glæder sig med de Glade og sørger med de Sorgmodige og bliver Alt for Alle? Hvad den naturlige Kunst ikke kan byde, det byder den h. Kirkes overnaturlige Etæbning. Den h. Mæsse er denne vidunderlige himmelffe Sang. Et Ord af Præstens Læber lyder, — og hvor mangfoldige ere ikke dets Virkninger? Snart er det en Ild, som antænder den hellige Kjærlighed; snart et kjølende Vand, som udslukker Hadet; snart en lindrende Balsom for blødende Saar; snart en vederqvagende Dug for det efter Naade tørstende Hjerter; snart et knyttrende Lyn for de Forstokkede; snart en trøstende Englesang for de Forsagte. Saaledes vilde det ikke være, dersom det lydelige, let forstaaelige danffe eller tydfte Ord paastrængte Tilhørerne sit bestemte Indhold. Ordets Indhold og Betydning vilde da komme til at bestemme Følelsen, nu bestemmer derimod min Følelse i en vis Henseende Betydningen af det af Præsten udtalte Ord; nu fremholder Præsten mig Ordets Ramme, og mine Følelser, mine Fornemmelser — som male meget bedre og lettere, end den største Konfuer, — male det tilsvarende Billede deri; nu er Præstens Ord en Kloffe, i hvilken alle Hjerternes Toner klinge; det er en Golsnarpe, ved hvis Strenge mit Hjertes Aandedræt aander den tilsvarende Tone. Et Ord af Præsten lyder, og ledsaget af Tilhørernes tusinde Følelser stiger det op imod Himmelen som en sand Collecte (Samling) af de mangfoldigste Følelser, Duffer og Bønner. Præstens danffe eller tydfte Ord og Sang vilde være hele Menighedens eenstemmige Chor; det latinffe Ord, den latinffe Sang er det mangestemmige Chor, som vel er eens i Klang, men hvis enkelte

Stemmer harmoniff gaee igjennem Hjertets hele Toneffige. Ved Præstens danffe eller tydfte Sang vilde de enkelte Tilhøreres Tanke blive ligesom legemlig, menneskelig og begrundet, ligesom det menneskelige Ord; ved Præstens latinffe Sang opffige Alles Tanke og Duffer, ikke fængslede til Ordet, men kun let omhyllede med det hellige Sprogs hemmelighedsfulde Bevandt. Det Aandige bliver da aandedigt; Hjertets Tanke og Bønner opffige mere umiddelbart til Gud. Vi tale saaledes i Kirken eet Sprog med de himmelffe Aander, vi tale der Aanderne, ikke ved Ord tilveiebragte Sprog; vi tale det i de hellige Følelseres Ubundenhed, der lader sig ved Ord begrænffe eller indfrænffe, og syngte da: *Et ideo cum Angelis et Archangelis . . . una voce — sine fine dicentes: Sanctus! — Sanctus! — Sanctus! —*

Missionæren.

Den h. Frants af Xaver faae med Forundring, hvorledes franffe og spanffe Kjøbmænd med Livsfare seilede over Havet, for at søge deres Lykke. „Hvorledes?“ udraabte han, „er det muligt, at disse Folk ere ivrigere i at grunde deres jordiffe Lykke og samle forgængelige Skatte, end jeg er for at vinde Sjæle for Gud og at forstørre Hans h. Rige? Hver Dag beder jeg: „*Tilkomme os Dit Rige!*“ og dog er jeg saa doven og forfømmelig i at bidrage noget til Udbredelsen af det guddommelige Rige!“ — Denne Tanke bestemte den h. Franciscus til at gribe Vandringstaven og at drage til Indien og Japan, for der at vinde Sjæle for Guds Rige. Ligesom baaren af Stormens Binger — iler han fro til Afstens fjerneste Egne, til Indien, Molukkerne, China og Japan. Intet skrækker ham tilbage, hverken de store Farer paa Søen, i Orkanen eller paa Bjergene, hverken Storme og vilde Korfarer eller Hunger og Tørst! — Ifkun udrustet med Frelserens h. Kors, iler han hen for at erobre Verden for Christus og Hans hellige katholffe Kirke, og at føre Folkene til Guds Børns herlige Frihed. Franciscus alene har omvendt

to og halvtredstindstyve Riger; han har plantet Korsfets Seiersfane i en Omkreds af tre tusinde Mile, og døbt med egen Haand næsten en Million Afgudsdyrkere og Muhamedanere! — Begeistret af Guds hellige Kjærlighed opreiste han alle vegne Herrens Banner. — Er det ikke at bede i Ord og Gjerning: „Tilkomme os Dit Rige!“ — og af! hvad gjøre vi for Udbredelsen af det guddommelige Rige? Vel veed jeg, vi kunne ikke alle som Missionærer drage ud til fjerne Verdensdele og forkynde Guds Evangelium; men vi kunne dog idetmindste bede, at Guds h. Kirke paa Jorden altid maatte finde videre Udbredelse og Hans h. Bud mere Baaagtning og Lydighed; vi kunne idetmindste bede, at Guds Rige tilkomme os, og kunne virksomt understøtte hine Dydens Helte, der drage ud til fjerne Verdensdele som Missionærer, med en liden Skjærv, som vi ofre for dem med et front Sind. Paa saadan Maade vilde vi bede den anden Bøn i Fadervor ikke alene med Munden, men bekræfte den i Gjerningen. Siden de forskjellige Missionsforeninger bestaae, fattes os i Sandhed ikke Leilighed til at yde vor h. Kirkes Missioner virksom Hjælp!

Kirkelige Efterretninger.

Tydskland. Angaaende Striden imellem Kirke og Stat i Almindelighed, yttres Protestanten W. Menzel sig i sit Literaturblad med følgende Ord: For Revolutionen, som vil fuldstaae Staten saavel som Kirken, kan i Virkelighed Intet være mere velkomment, end Conflicten imellem Stat og Kirke. Men deraf følger, at Intet er mere misligt for Staten, end at lægge sig ud imod Kirken, og det formeddelt Ting, i hvilke Kirken ikke alene, idetmindste for en stor Deel, har Ret, som man ogsaa kun betragter Spørgsmaalet som et almindeligt Retsspørgsmaal men ogsaa (naar man gaaer ud fra et høiere politisk Standpunkt) tillige især er til Gavn og Nytte for selve Staten. Thi alene ved Kirkens Anseelse kan Statens Anseelse opretholdes. Enhver Nebværdiggelse og Mishandling af Kirken ved Bureaokratiet's uforstandige Iver svækker den

Indflydelse, som Kirken i Statens velforstaaede Interesse skal udøve paa Folket. — Hvis der ikke skeer et Vidunder, vil den revolutionære Bevægelse reise sig paany; og de Tider ville komme igjen, da Regjeringerne atter ville erfare, at ubrodelig Trofskab alene er at finde hos de sande Gudfrygtige. Manges Statsmand vil da vel komme til at angre at have fejget imod Hierarchy's Straffebillede, medens Revolutionen med Haanlatter smedede nye Baaben bag hans Ryg. Staterne ville ikke faae Ro førend Kirken atter har erhvervet sig tilstrækkelig Anseelse, for at kunne føre Guds frygt og Tillid til Gud tilbage i Folkens Bevidsthed. Kirken alene er den Læge, som kan helbrede „Satsygdommen.“ Men nu advarer den i Sygdommen skjulte Dæmon ibrigt og Skadefro for Lægen, ja der gives Stater, som endnu angsteligen klynge sig fast til Sygdommen, alene for at kunne undvære Lægen. — Kirkens Magt er i de sidste tyve Aar tiltagen betydeligt, og det netop formeddelt Revolutionen; thi jo mere denne udartede, jo frækere den blev, jo mere den satte sig op imod Vorherre Selv: desmere maatte de renere og bedre Naturer atter føle sig hendragne til Kirken; og Andre, som endnu befandt sig ved Agrundens Rand, med Forbauselse vende angrende tilbage. Staterne have ikke alene ei ydet dette kirkelige Opving nogen Bistand, men meget mere hemmet det. Revolutionen har nu udspyret al sin Dragegift imod dem. Kirken er kun atter bleven mægtig ved den Helligaands Naadegaver i dens gjenopvakte Bekjendere. Den havde ikke paa nogen skjønnere Maade kunnet gjenopbygges af sine Ruiner. Gud er med den, derfor maae Alle, som ere imod den, tilsidst dog bukke under. —

Østerrig. I Teme svar i Ungarn holder den høiarv. Biskop selv kristelige Forelæsninger for Tjenestetjyende. I mange Aar have Tjenestefolkene staaet meget langt tilbage i religiøs Henseende; man ventede endog, at kun meget faa vilde indfinde sig til disse Underviisningstimer. Den høiarv. Biskop lod sig ikke affrakke derved; og see, Kirken var ganske syltet, og iblandt Tjenestefolkene bemærkede man ogsaa en meget fornem Dame med sine Børn at bivaane denne kristelige Underviisning. Et herligt Exempel! —

Tyrst-Erkebiskoppen af Salzburg, Maximilian Joseph, har udstedt et Hyrdebrev til Erkebispefets Præstefab, i hvilket han udtaler den Overbeviisning, at en særdeles grundig videnskabelig Uddannelse hos Præsterne, fornemmelig i vore Dage, er en uafviselig Trang, og han giver derfor saaregne, udførlige Anordninger for Præsterne's Pastoral-Conferencer.

Frankrig. Vi kunne ikke afholde os fra,

at meddele vore Læsere følgende Træk af ægte christelig Kjærlighed til Næsten. Allerede i nogle Aar har man seet en Herre i Begyndelsen af hver Maaned at besøge Paris' forskjellige Hospitaler, og han tilvender fortrinnsviis de der forpleiede syge Børn sin Opmærksomhed. Iblandt Reconvalescenterne vælger denne Herre da steds 20—25 Personer, som han tager med sig ud paa Landet. Denne Menneksleven er et Skud af den gamle bekjendte Slægt, Marquis de la Roche-Joucauld, som har grundet en talrig Børnecolonie paa sit Slot La Roche-Guyon. De Smaa, Piger og Drengene, blive her forpleiede og opdragne. Tre barmhjertige Søstre med det fornødne Hjælpepersonale forestaae den hele Anstalt. Børnene blive underviiste i alt Nødvendigt med Hensyn paa deres fremtidige Livsbane. Stedets værdige Sognepræst tager ogsaa virksom Deel i deres Uddannelse. Saaledes fuldkomment helbreddede paa Sjæl og Legeme, dimitteres de senere for at gjøre Plads for andre. Allerede i nogle Aar har Marquis'en virket i Stilhed og saaledes aarlig udrevet over 300 Børn fra den visse Elendighed og uddannet dem til brugbare og fromme Arbeidere af ethvert Slags. Først i den nyeste Tid blev dette Foretagende tilvældigviis mere bekjendt og vakte fortjent Opmærksomhed. Denne Mennekslevens Fortjeneste er saa meget større, da hans Privatformue paa ingen Maade er saa betydelig, at han kan forsætte sit Værk uden betydelige Pengesoffre. Men nu, da det er blevet bekjendt, iler Mængden med at understøtte Marquis'en; man sender ham talrige Bidrag fra alle Frankrigs Egne, og det ofte med en Hast og Omhu, som om man havde at gjøre en gammel For-glemmelse god igjen. Byraadet i Paris har for kort siden oversendt ham en betydelig Sum; Kultusministeren og flere Biskopper ligeledes; Indenrigsministeriet har endog aabnet Marquis'en en stor Credit. For ganske nylig fortalte man Sagen til Keiserinden, der strax interesserede sig levende for samme. Dybt rørt over de meddeelte Details om den lille Kolonie udraabte hun: „Ogsaa jeg vil give mit Bidrag; — hvor meget maa jeg da sende?“ Man svarede hende: at 1000 Francs vilde være en anseelig Gave. „Nei,“ sagde den høie Dame, „dette Værk er altfor smukt; jeg vil give 4000 Francs og hvert Aar samme Sum.“ Herved er nu en langt større Virkefreds aabnet for Marquis'en, og allerede i denne Maaned har han afsendt mere end 50 Børn. Vi fortælle dette, mindre for denne Hadersmands Skyld, der, fordringsløs og besejdet, ikke attraaer Verdens høie Lovtaler, end for det øvrige Publikum, som her paaany kan overbevise sig om, hvor meget en Gnefte formaaer i det Gode, naar han er besjælet af

levende Kjærlighed til Næsten og Tillid til Gud! Her kunde man virkelig med Frelseren sige til mængden En: „Gaae da hen, og gjør ligesaa!“ —

England. Den engelske Armees tæller i sine Rækker næsten en Trediedeel katolske Soldater. Til Expeditionscorpset, som er afs-gaaet til Tyrkiet, har Regjeringen medgivet 10 katolske Præster. Parlamentsmedlemmet, F. Lucas, fandt de nærværende Omstændig-heder at egne sig til at fremføre de katolske Soldaters og Matrosers Klager, for at faae disse afhjulpne. Han paaviste i sin Tale den Partiiskhed, som herskede med Hensyn til Sjælesorgen for de katolske Soldater. For at tilfredsstille de krigstjenstgjørende Anglika-neres religiøse Fornødenheder, udgiver Staten store Summer, medens der næsten Intet skeer for Katholikerne. I de fleste Tilfælde gjør man Intet for dem, om man ikke netop gjør det umuligt for dem at tilfredsstille deres religiøse Fornødenheder. I det Lucas opregner de for de anglikanske Militairgeistlige anvendte Summer, paaviser han, at medens en Tredie-deel af Armeen bestaaer af Katholiker, neppe en syvende Deel af den dertil bevilgede Sum anvendes til Tilfredsstillelsen af deres religiøse Fornødenheder. Vi kunne vente, at denne Tale, under de nuværende Forhold, vil have en forenklet Virkning. — En Beretning om Universiteterne Oxford og Cam-bridge af Lord Shaftesbury giver Publikum et høist affrækkende Billede af begge disse protestantiske Universiteters moralske Tilstand. Den afflærer saamange Skændigheder og In-famier, saadanne Scener af Udsvævelser og Drukkenskab, om hvilke han paastaar, at de udgjøre de unge studerende Theologers sædvanlige Beskjæftigelse, at man i England næsten var almindelig tilbøielig til af fra-dømme denne Beretning al Troværdighed og kun endelig lod sig overbevise ved de vedkom-mende Skyldiges egne Tilstaaelser og Vid-nesbyrd. Af den Grund forkyndte ogsaa Dronningen i sin Tale ved Parlamentets Åb-ning, at Regjeringen var betænkt paa at raade Bod paa disse sorgelige Misbrug.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 30. April. — 2. Søndag efter Paaske.
— Dagens Epistel: 1. Pet. 2, 21—25. —
Evangel.: Joh. 10, 11—16. — Gudstjeneste:
Form. Kl. 8 og 12 stille Messer. — Kl. 10
Soinesse med Prædiken paa Lybst. — Efterm.
Kl. 3 Andagt paa Danst.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

I. Thejsæl. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 19.

Søndagen den 7de Mai.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler G. H. Mankenstein, St. Rindmagergade 68, og i alle Bøglæber; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Rk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

Den Tridentinske Troesbekjendelse.

Credie Artikel.

„Ligeledes antager jeg den hellige Skrift efter den Mening, hvilken den hellige Moder, Kirken, har haandhævet og haandhæver, hvem det tilkommer at afgjøre de hellige Skrifteres sande Mening og Fortolkning; og jeg vil aldrig antage og fortolke samme uden efter de hellige Fædres eensdrægtige Overensstemmelse.“ —

„Hellige Skrift“ kalde vi Samlingen af alle de Bøger, om hvilke den h. katolske Kirke troer og lærer, at de ere forfattede og skrevne ved den Helligaands Indskydelse og under den Helligaands Ledelse og Styrelse. Iblandt disse h. Skrifter, som den katolske Kirke anerkjender for hellige og guddommelige Skrifter, gives der nogle, som hos andre Religionsfællesskaber kaldes for „apokryphiske“, og som de ansee for at være vægte eller dog ei skrevne under den Helligaands umiddelbare Medvirkning. Men med hvilken Ret forkaste de disse saakaldte apokryphiske Skrifteres Guddommelighed? De kunne slet ingen gyldig Grund fremsføre for denne Forkastelse; thi den samme katolske Kirke, som har bevaret og

overleveret de saak. proto kanoniske Skrifter, og af hvilken alle øvrige Religionsfællesskaber have erholdt disse, har ogsaa overleveret de deuterokanoniske eller saak. „apokryphiske“ og tilkjendt disse samme Guddommelighed og guddommelig Indskydelse, som hine. Har man nu antaget og anerkjendt de proto kanoniske Skrifter for guddommelige, fordi Traditionen i den katolske Kirke antager og anerkjender dem for saadanne, — af hvad Grund negter man da de deuterokanoniske eller saak. „apokryphiske“ Skrifter denne Aerkjendelse, da dog samme Tradition i den samme h. katolske Kirke ogsaa stedse har anerkjendt dem? Enten anseer man Traditionen i den katolske Kirke indtil Reformationen for paalidelig eller for upaalidelig. Anseer man den for upaalidelig: hvorledes kan man da stole og forlade sig paa de proto kanoniske Skrifteres Vægt, som jo ene og alene kan godtgjøres paa Grund af den katolske Kirkes Tradition, da denne baade har overleveret dem i den saakaldte Grundtert og i Oversættelser? Hvo kan da indestaae for, at ikke ogsaa disse proto kanoniske Skrifter ere blevne forfalskede og forvanskede, at de ei ere blevne forøgede ved feilagtige Tilføjninger eller formindskede ved et eller flere Stykker? — Eller anseer man den katolske Kirkes Tradition for paalidelig: med hvilken

Grund forkaster man da de saak. „apokryphiske“ Skrifter, da den katolske Kirkes Tradition stedse ogsaa har anerkjendt dem?

Den Indvending, man her pleier at gjøre, idet man siger, at de deuterokanoniske Skrifter først paa Tridentiner Conciliet bleve af den katolske Kirke anerkjendte for guddommelige og indførte i Skriftens Canon, — denne Indvending beroer deels paa Usandhed og deels paa Misforstaaelse. Den beroer paa Usandhed, dersom man dermed vil paaastaae, at man i Kirkens første Tider ikke har tilkjendt de deuterokanoniske Bøger guddommelig Ansæelse; thi Historien lærer, at man i den katolske Kirke til alle Tider har anset dem for hellige og ved den Helligaands Indskydelse skrevne Bøger, og at man derfor til alle Tider har øst Dplysning om de evige Sandheder og Beviissteder for samme, ligesaaavel af de deuterokanoniske, som af de protokanoniske Bøger. At nogle enkelte hh. Kirkesædrene vare af den Formening, at hine ei kunde sættes i Rang med disse, det modbeviser Intet. Der har jo ogsaa været enkelte iblandt de gamle hellige Kirkesædrene, som endog droge enkelte af de saak. protokanoniske Bøgers guddommelige Ansæelse i Tvivl! Vilde man saaledes tillægge enhver enkelt Kirkesædrens Mening og Ansæelse i denne Sag en afgjørende Vigtighed, saa vilde vel neppe een af de hh. Bøger blive tilovers, som af alle Kirkesædrene fra alle Tider anerkjendes for en guddommelig Bog! Dog, ikke enhver enkelt Kirkesædrens Privatmening udtaler hele Kirkens Tradition, men kun de Punkter, i hvilke alle hh. Kirkesædrene ere overensstemmende, maas med Visshed og Sikkerhed anses for at være hele Kirkens traditionelle Lærdomme. Vil man altsaa med Grund paaastaae, at den første Kirkes Tradition forkastede de deuterokanoniske, saak. „apokryphiske“ Bøger, saa maa man godtgjøre, at alle hh. Kirkesædrene fra de første Aarhundreder have været enige i at frakjende samme guddommelig Ansæelse. — Ovennævnte Indvending beroer paa en Misforstaaelse, forsaavidt man mener, at den katolske Kirke før Tridentiner Conciliet ikke har tilkjendt de deuterokanoniske Bøger guddommelig Indskydelse, fordi disse først paa det almindelige Kirkemøde i Trident er udtrykkeligen og

navnlig indførte i Skriftens Canon. Om det 3die Concilium i Carthago end ikke var et almindeligt, men ikkun et særskilt Kirkemøde, saa kan man dog ikke andet, end indrømme samme en betydende Vigtighed og utvivlsom Tilforlidelighed med Hensyn paa hiin Tids kirkelige Tro og Bevidsthed; og allerede paa dette Kirkemøde i Carthago i Aaret 397, ligesom ogsaa paa Conciliet i Hippo Aar 393, findes alle de deuterokanoniske eller saak. apokryphiske opregnede med iblandt de protokanoniske Bøger, uden at der angives nogen Forskjel imellem samme med Hensyn til deres guddommelige Udspriug og Ansæelse. Omendkjøndt intet tidligere almindeligt Concilium har udtrykkeligen opregnet de deuterokanoniske Bøger med iblandt de hellige Bøger, saa har Kirken dog stedse anset dem for saadanne. At intet tidligere almindeligt Kirkemøde før den Tridentinske har udtalt sig derom, har simpelthen sin Grund deri: at det tidligere ikke har været fornødent, at hele Kirkens Lærestand gav en afgjørende Erklæring desangaaende; og den har først paa den Tridentinske Synode affaagt høitidelig Dom i denne Sag, fordi det da først var blevet nødvendigt, ved et kirkeligt Udvalg at bringe Kirkens Lære og Tro til Kundskab og Stadfæstelse hos Alle. Havde Kirkens Modstandere dengang ikke fornegtet Kirkens Lære ved at negte de deuterokanoniske Bøgers guddommelige Ansæelse, saa vilde Kirkens Lærestand heller ikke paa Forsamlingen i Trident have været foranlediget til en saa udtrykelig og høitidelig Udtalelse om samme, som den nu har givet for at modarbejde de modstridende vildfarende Meninger, der dengang med større Driftighed, end nogenstunde før, begyndte at udbredes iblandt Mange. —

Saaledes gaaer det med alle øvrige Kirkens Troes- og Sædelærdomme. Kirken har aldrig antaget nye Troes- og Sædelærdomme; den har modtaget den hele Troens Stat ganske fuldstændig af Jesus Kristus og Hans hh. Apostle; og alle de Troes- og Sædelærdomme, som den katolske Kirke troer og lærer i det nittende Aarhundrede, troedes og lærtes allerede af den katolske Kirke i det første Aarhundrede, i den apostoliske Tidsalder; thi i og ved Jesus Kristus og Hans

hellige Apostle er den hele guddommelige Aabenbaring fuldendt og afsluttet, og efter den Aabenbaring, som ved Jesus Christus og Hans Apostle er bleven os tildeel, er slet ingen ny guddommelig Aabenbaring kommen til. Kirken vilde altsaa opgive og ophæve sig selv og fornegte sit guddommelige og apostoliske Udspring, saasnuart den vilde fremkomme med nye Aabenbaringssandheder som Tilfætninger til Aabenbaringen ved Jesus Christus og Apostlene. Dog saa sandt og sikkert dette end er, saa er det heller ikke mindre sandt, at Kirken ikke til alle Tider har lige klart og lige udtryffeligen udtalt alle enkelte den anbettede guddommelige Aabenbarings sandheder, men den har snart meer snart mindre skarpt udtalt nogle af dem, snart fremhævet disse, snart andre; alt eftersom Tidernes og Forholdenes Forffjellighed krævede snart en høitidelig kirkelig Erklæring om denne, snart om en anden Troeslære. Og da var det især Kjerternes og Branglærernes Modstand og vildfarende Lærdomme, som foranledigede og nødsagede Kirken til, snart ret klart og høitideligen at fremhæve og at udtale den ene, snart den anden Troeslære, snart høitideligen at banlyse den ene, snart den anden fremkommende Branglære.

Aldeles urigtigt og urimeligt er det derfor, naar man siger, at vor h. Kirke efterhaanden opfinder nye Lærdomme eller Aabenbaringer, at den stadigen paabyrder nye Troes artikler og efterhaanden kommer frem med saadanne Læresætninger, som den selv i mange Aarhundreder ikke har kjendt. Sandt og rigtigt er det vistnok, at Jesu h. Kirke efterhaanden udvikler, forklarer og udtaler sine gamle og evige guddommelige Troes sandheder tydeligere, klarere og bestemtere; men urigtigt er det, at kalde disse nye, klarere og bestemtere Former og Udtalelser af de gamle Lærdomme for nye Lærdomme og nye Troes artikler.

Vi kunne belyse dette med en Lignelse, som vi tage af selve Kirkens h. Sifter og Forbillede. — Jesu Christi h. menneskelige Natur besad i sin Tilværelses første Dieblit al menneskelig Kundskab's Fylde, saa at det lille guddommelige Barn i Krybben besad ogsaa i sin blot menneskelige Forstand en større

Rigdom paa Kundskab og Lærdom, end nogen Lærd nogenstunde har besiddet eller vil besidde; imidlertid udfoldede og viste det guddommelige Barn sin Kundskab's Fylde og Rigdom ifkun efterhaanden, alt eftersom de ydre Forhold fordrede det; og omendffjendt Jesus Christus, ogsaa i sin menneskelige Natur, var ligesaa viis, ligesaa forstandig og kundskabsrig da Han laae i Krybben, som da Han stod i Templet og lærte eller sad paa Bjerget og prædikede: saa fremtraadte og aabenbarede denne Hans Viisdoms Rigdom og Fylde dog klarere og mere udviklet i Hans Manddom, end i Hans Ungdom. Paa liguende Maade forholder det sig med Kirken, som er et Billede af Jesus Christus og Jesu Christi levende Repræsentant for de fortlevende Slægter. Ligesom Jesus Christus er et Gudmenneske, i hvem det Guddommelige paa det Inderligste er forenet med det Menneskelige, saaledes er ogsaa Kirken en gudmenneskelig Anstalt, i hvilken det Guddommelige forener sig med og gjennemtrænger det Menneskelige. Ligesom Kundskabens og Viisdommens Fylde hos Jesus Christus først efterhaanden kom til at udfolde og udvikle sig udad: saaledes kommer ogsaa Aabenbaringernes og den evige Sandheds Fylde, som er nedlagt i Kirken af dens Sifter ved dens Indstiftelse, først efterhaanden til at træde frem for Dagen og at vise sig i sin hele Rigdom og Storhed. — Ligesom det ogsaa er den samme Sol og samme Solens hele Glæds og Skjønhed, som viser sig den aarle Morgen i matte og svage Straaler, og først efterhaanden udfolder og udbreder større Glæds og lysere Straaler, indtil den endelig om Middagen har naaet sit Hødepunkt, hvor den da staaer og viser sig i sin fulde Skjønhed og Pragt: saaledes var ogsaa Kirken, denne herligt glimrende Sol for Naadens Rige, allerede i sin Tilværelses allerførste Tid i Besiddelsen af alle guddommelige Sandheder og Aabenbaringer og levede i Bevidstheden om samme; imidlertid i den første Tid viste den sin Glæds ifkun ved Morgenrødens matte og svage Straaler, d. v. s. Kirken udtalte og erklærede sine hh. Aabenbaringers Indhold ifkun i faa og korte Sætninger, i korfattede Omrids; men ligesom den skrider videre frem

i Tidernes Løb, udfolder og udbreder den sine evige Sandheders og guddommelige Aabenbaringers Glæds og Fylde i stadig klarere og skønnere Straaler, d. v. s. Kirken udvikler, forklarer og udtaler de gamle Sandheder i stadig udførligere, tydeligere og klarere Former eller Sætninger; og naar da Tidernes Fuldstændelse omsider indtræder, saa vil Kirken staa der og vise sig i den hele Skønhed og fulde Glæde, med hvilken den himmelske Brudgom har smykket denne sin Brud; og da vil Kirken træde tilbage for den evige Sandhedslys eget klarifikkende Lys, for at stifte Tilnærmelsen med Evigheden, Kampens Hede med Herlighedens Hvile, den ufuldkomne og gaadefulde Erkendelse i Troen paa de evige Sandheder med den klare og fuldkomne Indsigt i Beskuelsen af den evige Grundsandhed og guddommelige Skønhed! —

Kirken er det altsaa, som har bevaret og overleveret den hele hellige Skrift og lærer os, hvilke Bøger og hvilke Dele, der bør ansees for guddommelige Skrifter. — Dog er det ei tilfrækkeligt for os at vide, hvilke Skrifter der ere hellige og indgivne af den Helligaand, naar vi ikke ogsaa vide og med usejlbare Biskoper lære, hvilken Betydning og Mening der maa tillægges de enkelte Udsagn i samme. — Her er det nu atter, hvor vi møde afvigende Ansuelser hos næsten alle de Religiøssamfund, som have skilt sig fra vor h. katolske Kirke. I Modsetning til dem lærer nemlig den katolske Kirke: at den h. Skrift selv i de Punkter, som angaa Troens og Sædelæren, ikke er klar og let at forstaae, — at enhver Privatfortolkning selv af Skriftens vigtigste Steder er underkastet mange farlige Bidsærelser og vrang Opfattelser, og at derfor Kirkens Lærestand — som den af Jesus Kristus indsatte og bemyndigede og ved den Helligaands Bistand oplyste og usejlbare Lærer for Verden, — ene og alene er berettiget og stiftet til, med Bidsærelse og Tilforladelighed at afgjøre den hellige Skrifts sande Mening og Betydning. —

Sandheden og Rigtigheden af denne kirkelige Lære er let at indsee. — Ikke saa Steder i selve den h. Skrift godtgjøre den. Den h. Apostel Petrus siger i sit andet Brev (3. 16.),

at mange Ukyndige og Ugubelige „fordreiede hellige Skrifter til deres egen Fordærvelse;“ hvilket ikke kunde være Tilfældet, dersom de h. Skrifter ikkun i mindre vigtige eller unødvendige Ting og ikke ogsaa i væsentlige og nødvendige Punkter vare vanskelige at forstaae og underkastede mange Misforstaaelser; thi Fordreielser og Misforstaaelser af mindre vigtige Skriftsteder vilde ei have kunnet forarsage hine Menneskers „Fordærvelse.“ — I denne Bevidsthed om de h. Bøgers Dunkelhed beder ogsaa den kongelige Psalmist gjentagne Gange saare indstandigen til Herren om særdeles Bistand og Oplysning til sammes rigtige Forstaaelse (Jfr. Ps. 118, 34. 68. 135.). — Selv Jesu egne Disciple havde ikke engang været istand til at forstaae de høist vigtige Steder i den h. Skrift, som tale om Jesu Christi Sendelse og Forløsningssværk, og de behøvede derfor en særegen Forklaring og Fortolkning derom af Frelserens egen Mund (Jfr. Luc. 24, 27. 45. m. fl.). — Alle h. Kirkefædre fra alle Tider ere ganske enige i at indromme, at den h. Skrift selv paa de vigtigste Steder er vanskelig at forstaae, og at den meget lettelligen kan fordreies og misforstaaes; allerede Irenæus, Cyprian, Augustinus o. fl. a. gjøre opmærksomme paa, hvorledes alle Kjætterier ere opkomne formodt en vrang og vilkaarlig Fortolkning af Skriftens dunkle Steder.

Og dette kan ei heller være anderledes. Thi for det første ere Troens Hemmeligheder, som meddeles i Skriften, altsaa høie og vanskelige til at de ikke meget lettelligen kunde misforstaaes og urigtigen opfattes, dersom de ene og alene skulde opfattes og læses ved det døde Bogstav; — for det andet er Skriftens Sprog og Talemaade, de Udtryk, Billeder, Lignelser o. dsl., af hvilke de h. Forfattere betjene sig, saa afvigende fra Nutidens, at der horer megen Lærdom og Sagkundskab til, for med nogen Sikkerhed at kunne forstaae dem; ja selv de Lærde ere endnu ofte meget tvivlsraadige og uenige i deres Opfattelse. Hvortil vilde det da føre, dersom denne h. Bog overlodes til Alle og Enhver for at læse og udlægge den efter eget Skøn og Godtbefindende? — Hvortil dette fører, derom

fan Historien berette os, det viser den sørgelige Historie om de utallige Secter og Kjetterier, som ere fremkomne i Løbet af de nu henrundene 18 Aarhundreder, og som næsten alle paaberaabe sig den h. Skrift som Bevisfilden til deres Branglardomme. De fire Ord af den h. Skrift: „Dette er Mit Legeme!“ have erholdt ikke færre, end henved 200. siger to hundrede, forskjellige, hverandre modsigende Udtydninger. Iblandt den augsborgske Konfessions oprindelige Tilhængere gaves der paa een og samme Tid ikke færre, end tyve forskjellige, hverandre modsigende Meninger med Hensyn til „Fyldestgjørelsen,“ som alle tilfammen godtgjorde deres Rigtighed ved Skriftsteder; sexten forskjellige Anskuelser gaves der iblandt dem med Hensyn til „Arvesynden.“ — Derfor har Luther ogsaa vel Ret, naar han siger: „I de hh. Skrifter forstaae vi vi neppe ABC, og ei heller dette rigtigt! — Guds Ord er uudgranskeligt; det er en reen Umulighed, endog blot at udgranske et eneste Ord af den h. Skrift og ret grundigen at forstaae det. Jeg benægter, at selv de lærde og Theologerne ere istand dertil, om de endog anstrenge sig nok saa meget. Fordi det nemlig er den Helligaands Ord, overgaae de Menneskenes Begreb. . . . Jeg vilde undertiden betragte de ti Bud, men naar jeg kom til de første Ord: „Jeg er Herren, din Gud“. . . saa begyndte jeg at stamme i Forordet: „Jeg;“ og jeg kan endnu den Dag idag ei ganske forstaae dette: „Jeg!“*) — Hvorledes selve Djævelen hyperligen forstaaer at tolke Skriftens guddommelige Ord efter sit Lykke og at tage sig dem til Indtægt, det lærer den evangeliske Historie om Jesu Fristelse i Ørnen hos Matth. 4, 5 flg. — Hvorledes den frie Skriftfortolkning endog fører til at fornægte Jesu Christi Guddommelighed, det viser det sidste Aarhundredes lærde og oplyste Gregeter (Skriftfortolkere) kun altfor tydeligt! — Et Exempel paa hvor vanskeligt, ja hvor umuligt det er, ved Hjælp af den blotte h. Skrift at gjendrive de urimeligste og besynderligste Bildfarelser og Kjetterier, have vi nyligt kunnet iagttage. Hvor megen Banske-

lighed har det ikke kostet, til hvor mange slags Udflugter og konstlede Udtydninger maatte man ikke tage sin Tilflugt, for fra det blot bibelske Standpunkt at gjendrive Baptisierens og Mormonernes Gjendaab, og at paavise Barnedaabens Gyldighed?! — Og vi sige reent ud: de, som have forladt den katolske Kirkes Tradition og opstille den h. Skrift som Troens eneste Regel og Rettegjor, ville aldrig med Grundighed og afgjørende Bestemthed kunne modbevise Baptisierens og Mormonernes Bildfarelser, thi Skriftens Ord synes altfor klart og tydeligen at tale for dem. Og dersom nogen anden Sect idag fremkommer med den Paastand: at Nadverens Nydelse er ligesaa uundgaeligt nødvendig til Saligheden, som Daabens Annamelse, og at ogsaa umyndige Børn derfor, ligesom de blive døbte, ogsaa nødvendigviis maae annamme Alterens Sakramente, fordi Jesus Kristus har udtrykkeligen og ganske almindeligen sagt: „Dersom I ikke æde Menneskens Sønns Kød og drikke Hans Blod, saa skulle I ikke have Livet i Eder!“ — hvorledes vilde de, som ei anerkjende den katolske Kirkes Traditions Guddommelighed, med den blotte Skrift være istand til at gjendrive saadanne nye Secterere? Vi troe, de vilde slet ikke være istand dertil. Fremdeles, naar en anden Sværmer imorgen optræder og siger: „alle Christne skulle vaske hverandres Fødder, thi Fodvasningen er ogsaa et Sakramente!“ — thi Fodvasningen har, ligesaa vel som de øvrige Sakramenter, alle de tre Stykker, som udfordres til et sandt og virkeligt Sakramente, efterdi 1. det er et synligt Naadeteegn; 2. det meddeler Naade, da Apostlene derved bleve rensede fra Synder for værdigen at annamme den h. Nadvere; 3. det er indstiftet og befalet af Jesus Kristus;“ — hvorledes vilde man da ved Hjælp af den blotte h. Skrift kunne modbevise denne fjætteste Paa-stand? Skriftens Ord synes altfor klart og tydeligt at tale for den! Og saaledes kunde vi opregne en heel Mængde af Bildfarelser, der meget let vilde kunne retfærdiggjøres og forsvares ved den h. Skrift, dersom Enhver er berettiget til at udlægge og fortolke den. Og dette kunde dog ei være Tilfældet, dersom

*) Jfr. Lutheri Symposiaca cap. 1. fol. 2. et fol. 3.

Skriftens Ord vare saa ganske tydelige og klare. — Hertil svare nu den katolske Kirkes Modstandere, at de have „den hele kristelige Kirkes apostoliske Grundbekjendelse,“ og „til den kristne Kirkes sande Enighed er det nok, at man stemmer overeens om Evangeliets Lære og Sakramenternes Uddeeling.“ — Men, spørge vi her, 1. hvo har givet dem den apostoliske Grundbekjendelse, Evangeliets Lære og Sakramenterne? — Den h. Skrift? nei, men Traditionen i den katolske Kirke! — Altsaa anerkjende de derved Traditionens Nødvendighed ved Siden af den h. Skrift og indrømme den h. Skrifts Ufuldstændighed! — 2. Mormonerne, Baptisterne, de Reformeerte, Lutheranerne og Katholikerne — alle have den apostoliske Grundbekjendelse, Evangeliet og Sakramenterne (Daaben og Nadveren idetmindste tilsyneladende), men ere de derfor allerede enige nok i Troen? — 3. Hvad „Evangeliets Lære“ angaaer, saa spørge vi: hvad er „Evangeliets Lære?“ Er det den Lære, som Mormonerne se af Skriften? — eller er det den, som de Reformeerte finde i de hh. Bøger? eller er det den, som Lutheranerne finde i dem? eller er det den, som en Paulus, en Mosheim, en Wegscheider, en Strauß, have fundet i Evangelierne? — 4. Med Hensyn til „Sakramenterne“ spørge vi ligeledes: hvilke og hvor ere de rigtige og sande Sakramenter? — er det dem, som Mormonerne uddele, — eller dem, som de Reformeerte anerkjende, — eller dem, som findes hos Lutheranerne, — eller dem, som de russiske Grækere have, — eller dem, som Anglikanerne lære, — eller skulle vi søge dem i den romerske Kirke? — det er Spørgsmaal, som kunne aldrig med Grundighed besvares af tankende og consequente Christne, naar de engang have forladt den katolske Kirkes Tradition og ene paaberaabe sig Skriften, som den eneste, fuldstændige og tydelige Aabenbaring og Troesregel.

(Sluttet.)

Missionsberetning.

S Forbindelse med hvad vi allerede have berettet i Nr. 7 af denne Tidende, angaaende Pater Philip Minh's Martyrdød i Cochinchina, skulle vi ikke undlade at meddele følgende Skrivelse af 9. Juli 1853, fra Hr. Lefèvre, apostolisk Biskop og Biskop af Tsauropolis, hvori han giver følgende nærmere Details:

„Til Hr. Superioren og Directeuren for Collegiet i Penang! — Gre og Roes tilkomme Collegiet i Penang! Samme have vi at takke for en haderkronet Martyr i den ærværdige Præst, Philip Minh's Person. De veed allerede, at han blev greben i Omegnen af Mac-Bac, den 26. Februar d. A. Da han havde vægret sig ved at træde med Fødderne paa Korset, troede man, at han, i Overeensstemmelse med den af den nuværende Konge, Tu-Duc, ved hans Regjerings Tiltrædelse, udstedte Lov, blot vilde blive dømt til bestandig Landsforvisning; og virkelig havde ogsaa Provindsens Mandariner i Sinde at afgive den Dom, at den ivrige Præst skulde forvises til Tong-King, og at de 6 med ham fængslede Christne straffes med 100 Bambusslag og derefter sendes tilbage. Denne Dom blev sendt til Hovedstaden, for at forsynes med den kongelige Stadfæstelse, som det er Skik med alle Domme. Men istedetfor at stadfæstes, blev den casseret af Hans hedenske Majestæt og Hovedstadens Mandariner erholdt Befaling til at affige en anden Dom paa Grund af en ny Forfølgelseslov, som vel allerede havde ligget færdig i længere Tid, men endnu ikke var offentliggjort. Ifølge denne nye Lov er den indfødte Præst underkastet den samme strenge Straf som de europæiske Missionærer, nemlig: at halsbugges og kastes i Havet. — Samme Dom blev ogsaa affaagt imod Pater Philip. Han blev bragt til Fængslet i Bing-Kong, hvor han forblev indtil Søndagen den 3. Juli. Paa denne Dag fejrer Kirken, som bekjendt, et festligt Minde om vor Herre Jesu Christi dyrebare Blod. Denne herlige Dag var af Forsyuet ogsaa bestemt til

hans Blods Udgydelse for den hellige Tro. Dommen skulde paa Stedet fuldbyrdes, og Mandarinerne paaahyndte Executionen, fordi de befrygtede et Oplob af de Christne saavel som af Hedningerne, som muligen kunde have villet forhindre dem deri. Den fromme Præst tænkte paa intet mindre end dette, da en Christen, som havde besøgt ham og just var gaaet bort, saae to Soldater komme ud fra Dombuset, som sagde til hinanden: „Det er dog sorgeligt! Den stakkels Præst! De ville nu strax fuldbyrde hans Straf!“ — Den Christne vendte øieblikkeligen tilbage til den Geistlige, og underrettede ham om, at man traf Forberedelser til en Henrettelse. Vateren svarede ikkun: „Det angaaer mig!“ og strax kastede han sig paa Knæ for at anraabe om Hjælp fra oven og bringe Gud Offeret af sit Liv.

Man spurgte ham om, paa hvilket Sted han onskede sit Legeme begravet; han gav dem med et Ord at forstaae, at han i denne Stund ikke mere havde at beskæftige sig med saadanne Tanker og fortsatte da sin Bøn. Neppe et Dvartees Tid derefter, kom Soldater, for at føre ham bort. Han overgav sig til dem, og gik med rolige Stridt og heltemodig Freidighed bag efter dem til Retterstedet, idet han holdt Rosenkrandsen i sine Hænder og anraabte Maria. Nogle Gange standsede han paa Beien, for at bede med større Iver, og ankommen til Maalet, bad han om endnu at forunde ham et Dieblit til Bøn, hvilket ogsaa tilskodes ham. Denne Bøn blev temmelig lang; endelig gav han Starprekkeren et Tegn, at han var færdig, og rakte da sin Hals frem for Sværdet, som et uskyldigt Lam. . . .

Hans Legeme, som man lod ligge paa Jorden, blev baaret bort af den eneste Christen, som var nærværende ved Executionen. Hans Hoved, som en Soldat vilde kaste i Floden, fjøbte denne Christen, da Mandarinerne tillode det. Man lagde nu Krop og Hoved sammen, iførte Legemet det præstelige Ornat og jorde det vel i al Stilhed, men saa hæderligt og høitideligt, som Omstændighederne tillode det. Selv Hedningerne sagde: „Den gode Præst er i Himmelen!“

Dette er den første Martyr fra Collegiet i Penang; men det er sandsynligt, at det ikke

vil blive den Sidste; thi Kongen har givet enhver af de tre Stændige, som anklagede Vater Minh, en Pengebelønning og deres djævelske Iver i at arrestere Præsterne er nu betydeligen bleven vaft og forhoiet ved Torsten efter Penge. De og mange andre af deres Lige-mænd anstille nye Efterforskninger, for at paa-gribe nye Offere. — Det synes mig, at De gjorde vel i, at siige Deres Disciple, at Alle maae være forberedte paa Martyrdomen; thi naar Gud ikke Selv sætter Grændse, saa troer jeg, at vi gaae en rasende Forfølgelse imøde. Lu-Duc er i Sandhed en Slags Antichrist, som Helvede har udspøjet. En Hovedomstændighed, som opægger og pirrer hans Raserie og Brede imod de Christne, er den, at hans Broder og Medbeiler til Regjeringen er forsvunden, uden at man veed hans nærværende Opholdssted. Djævelen maa have indgivet Lu-Ducs Aand den Mistanke, at de Christne have været behjælpelige med Broderens Undvigelse og maaskee skjule ham. Dog adjutorium nostrum in nomine Domini! — Gud vil beskytte os!“ — Hermed ender den apostoliske Biskops Beretning.

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. Den franske Armee i Orienten vil blive ledsaget af sex Feltpræster. Det keiserlige Dekret, som forordner dette, er dateret den 10. April. I Motiverne anføres, at Indførelsen af Feltpræster paa Flaaden allerede har vilst saare heldige Resultater, og at det er af den høieste Vigtighed, at Soldaterne under Krigens Gjenordigheder ikke ere berøvede Religionens Opmuntring og Trost. Nævnte Præster modtage deres geistlige Fuldmagter (Jurisdiction) af Biskopperne paa de Steder, hvor Indskibningen finder Sted; der er tilstaaet dem en Hest hver, saalange Felttoget varer, og samme Gehalt som en Capitain af 2den Klasse. En Over-Feltpræst, hvem er medgivet en Medhjælper og som gageres som en Bataillonschef, staaer i Spidsen for denne kirkelige Indretning, der som bekendt nu allerede er indført paa Flaaden. — I Bourbonnernes Tid var der fuldstændigt sørget for Sjælsorgen hos

Militairet; Juli-Revolutionen affaffede Feltpræsterne og tvang i Frihedens Navn de mange tusinde katolske Christne, som danne Hæren, til, langt fjernede fra Hjemmet, at opoffre deres Liv for Fædrelandet, uden at dette havde draget Omfarg for at lade Religionens Trost følge dem i de fremmede Lande og paa Valpladsen. — Den til Overfjeltpræst for den orientalske Armee udnævnte P. Parabère hører til Jesu Selskab. Han har alt tidligere ledsaget de afrikanske Tropper, som under den daværende General St. Arnaud gjorde Felttoget mod Kabylerne, og er nu paa selve Marschal Arnauds udtryffelige Ønske bleven havet til sin nuværende Post. Efter „Gazette de Lyon“ ønsker Regjeringen, at endnu flere Præster af Jesu Selskab vilde ledsage Tropperne, for at yde dem Religionens Trost og Tjeneste. Hvo som kender Feltpræsternes overmaade vanskelige og besværlige Stilling og Tjeneste, maa vistnok rose og beundre de ædle Præsters adelmødige Sindelag, som giver Afkald paa alle Begyemmeligheder, ene og alene for at yde deres Medmennesker Trost og Bistand i Farens Stund. —

Sveits. Den 8. forrige Maaned aflagde Frøken Maria v. Mohr af Chur den Tridentinske Troesbekjendelse i det biskoppelige Kapel i Solothurn; hun modtog samtidig dermed Confirmationens h. Sakramente. Foruden hendes Fader, den fortjenstfulde Historiegransker Theodor v. Mohr, bivaandede den berømte L. v. Haller den hellige Handling. En Fætter til den Nyomvendte, Martin v. Mohr, blev forleden udnævnt til General af Kongen af begge Sicilier.

Australien. Et Medlem af Picpus-Kongregationen, Bernhard Hermann Kockemann, kom i de sidste Dage af Marts Maaned til Westphalen, for at tage Afsked med sine i Ostbovern boende Forældre og derefter at begive sig som Missionær til Sandwichsøerne. Gud ledsage den unge Missionær paa hans Reise, som paa Grund af den store Afstand, efter hans Udseende, vel vil vare over et halvt Aar! — Vi tilføie nogle Ord om Sandwichsøerne. Allerede i Aaret 1826 aareiste den første katolske Missionær til Sandwichsøerne, men maatte snart paa Grund af de fra de methodistiske Missionærer (disse have allerede nedfat sig der for 30 Aar siden) udgaaede Forfølgelser, vende tilbage. Imidlertid, ved Taalmodighed og Udholdenhed under utallige Kænker og Boldsommeligheder, er det dog lykkedes dem, i Aaret 1833, regelmæssigt at organisere denne Mission som et apostolisk Bifariat. Missionærerne have allerede bygget flere større Kirker og mange Kapeller, oprettet Skoler og besiddet endnu et Pensionat af 30 Elever i Hoved-

staden Honolulu. Hele Bifariatet bestaaer af 7 beboede Der. Folkemængden beløber sig omtrent til 86 à 90,000, hvoriblandt 22,000 Katholiker, 22,000 Protestanter; Resten ere endnu Hedninger. Religionen er fri efter Landets Love, som endog forbyde den gamle Overtro. Imidlertid begunstiges Hedenskabet endnu hemmeligt ved de indfødte Høvidsmænd, og den katolske Religion forfølges underhaanden af Ministeriet, som fordetmeste bestaaer af Protestanter, især hvad Skolerne angaaer, idet nemlig de katolske Lærere kun med de største Vanskeligheder kunne opnaae en Ansættelse, blive tilfredsset med Hensyn til Lønneu og endnu uafsladeligen blive opmuntrede til Frastald. Desuagtet flyde Ministrene hele Skylden paa Høvidsmændene, der i Grunden ikke ere andet, end Ministrenes Redskaber. Men Guds Haand bliver derved kun saa meget desto synligere. Thi trods alle Hindringer gjør Katholicismen meget betydelige Fremskridt. I Aaret 1851 talte man 1700 Døbte, og efter de sidste Beretninger holder Befolkningen mere og mere til den katolske Tro, især fordi de i den nyere Tid under en ødelæggende Sygdom kun altfor tydeligt have erfaret de katolske Missionærers opoffrende Kjærlighed.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 7. Mai. — 3. Søndag efter Paaske. — Dagens Epistel: 1. Pet. 2, 11—19. — Evangel.: Joh. 16, 16—22. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tydsk. —

Fredeag d. 12. Mai. — De hellige Apostelskyrjters Petrus' og Paulus' festlige Mindedag. — Dagens Epistel: Apostl. Gj. 12, 1—11. — Evangel.: Matth. 16, 13—19. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Tydsk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk. —

Correspond. De os tilsendte Digte kunne ei indrykkes, da anonyme Bidrag ikke optages.
R e d.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøve Alt og beholder det Gode!

1. Theesal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 20.

Søndagen den 14de Mai.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiners, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Rk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Natur og Naade.

Nun faa Mennesker er det givet at udøve en velgjørende eller skadelig Indflydelse paa Verdens Skjæbne i det Store. Derimod er ethvert Menneske for sig en Verden i det Smaa, og dens Bø og Vel ligger i Menneskets egen Haand; det angaaer ham umiddelbart, han raader over samme, eftersom han enten nærmer sig til eller fjerner sig fra sit Maal. — Medens Fyrtjerne raadslaae om Verdens Bø og Vel, verke Noter og Breve, medens Kourere flyde igjennem Verden og Nationerne med bange Frygt see den Dag imøde, da det store Spørgsmaal — om der vil blive Krig eller Fred — bliver afgjort, gaaer Kirken sin rolige Gang igjennem Verdenshistorien, og opfordrer Enhver til at tænke paa det store Livsspørgsmaal, af hvis heldige Udfald en Evighed afhænger! Medens Vaabenlarm og Krigstummel høres fra alle Sider, formaner ogsaa Kirken til hellig Krig og siger: „Fører Eder Guds Rustning, for at I kunne modstaae Djævelens Efterstræbelser!“ Ephes. 6, 11. Verden er den store Baljplads, og Vaabenrustningen, som vi skulle iføre os, er Guds Naade. — Evende Sandheder kan Mennesket ikke noksom lægge paa Hjerte: — den første: at Mennes-

ket blot indskrænket til sin fordærvede Naturs Kræfter, maa ligge under for sine Fjenders Angreb, og folgelig har al Grund til at have Mistillid til sig selv; — den anden: at Guds Barmhertighed byder Enhver tilstrækelige Naademidler, for at han kan tilkæmpe sig Seieren. Hvor mægtige altsaa vore Fjender, hvor skrøbelig vor Natur nu end monne være: Ingen forsage, Enhver haabe; svag er Naturen, stærk er Naaden; utæmmelige ere Begjærighederne, almægtig er Naaden; aldrig ophører Kjædet at modstræbe Naaden, aldrig ophører Naaden at tilbyde os Vaaben. Fra Ungdommen indtil Graven vedvarer Kampen imellem Natur og Naade, dette forunderlige Skuespil af menneskelig Svaghed eller Dufskab, guddommelig Langmodighed og Barmhertighed; i Enhver gjentager sig samme, og derfor ville vi henvise paa en Mand, hvis Liv fremstiller denne Kamp saa klar, hvis Exempel er baade affrækkende og opmuntrende, og hos hvem saavel den menneskelige Naturs Forvildelser vise sig, som og den guddommelige Naades Seier; vi mene — den hellige Augustinus.

Menneskets Elendighed er saa stor, hans Fordærvelse saa dyb, hans Uvidenhed saa grændseløs og hans Usmagt saa fuldstændig, at han hverken for sig eller ved sig selv kan fatte et godt Forsæt, begribe en stor Plan,

eller føle nogen Attraa efter Nogetsomhelst, som er Gud behageligt eller gavnligt for hans Sjæl og evige Frelse. Paa den anden Side er Menneskets Værdighed saa stor, hans Natur saa ædel, hans Oprindelse saa ophøiet og hans Maal saa hertighedsfuldt, at Gud Selv aabenbarer Sig ved hans Tanker, seer ved hans Dine og virker ved hans Hænder. Gud er det, Som fører Mennesket, forat det kan gaae, Som vogter det, at det ikke skal saare sig; Han befaler Sine Engle, at staae Mennesket bi, forat det ikke skal falde. Derfor siger Augustinus: „Vi troe, at Ingen kommer til sand Frelse, naar ikke Gud kalder ham, og at Ingen, efterat han er bleven kaldet, gjør, hvad der tjener til Frelse, naar Gud ikke understøtter ham.“ Gud er ligesom en Moder; Mennesket ligesom det lille Barn. Moderen opvækker hos Barnet Instet om at kunne gaae, rækker det Haanden, forat det kan gaae, og har det gaaet, da kysser hun endog Barnet, fordi det har gaaet ved Hjælp af hendes Haand.

Her have vi den vidunderlige Hemmelighed af hiin omfakende Magt, som feirer saa mange, saa uventede Triumpher over Menneskets fordærvede Natur, og som vi nu nærmere skulle fremstille hos en enkelt Personlighed, den h. Augustin. Augustin blev i Aaret 354 født i Tagaste i Afrika. Med ødsel Haand havde Naturen udstyret sin Yndling Augustinus med de herligste Gaver. Et ventligt Ydre, en skøn Været, et indtagende Væsen, en fyrig Aand, en lys, gennemtrængende Forstand, en henrivende Veltalenhed, et paa tusinde Indfald frugtbart Vid, gjorde ham til Skaberens store Skildner. Ligesom imidlertid store Talenter altid, naar de ikke ere parrede med dyb og ægte Religiositet, blive hvøist farlige, saaledes var det ogsaa med vor Helgen, saa meget mere, som han kun nød en halv, en deelt Opdragelse, som vi ogsaa i vore Dage desværre saa ofte iagttage og kunne blive vaer ved de blandede Ugeffaber! — Hans Fader, en Hedning, der kun tragtede efter Verden og dens Glæder, søgte at drage Sønnen med sig paa den samme Bane; Monika, hans Moder, en from Christen, opbød Alt, hvad der stod i hendes Magt, for at vinde ham for den christelige Tro. Faderen

belæste hans ungdommelige Gemyt med al jordiff Viisdoms Fylde; Moderen bestræbte sig for at begejstre ham for den ene evige Sandhed og den ene evige Skjønhed. Desværre voxer Ufrudet sædvanligen stærkere og hurtigere, end den gode Sæd, og saaledes lærte Drengen Augustinus lettere at bestjæle Raabernes Haver, end han vilde begribe sin fromme Moders Lærdomme. Naturen feirede allerede over Augustinus i Barnealderen; men han skulde synke endnu dybere i sin Unglingsalder. Da han var 17 Aar gammel, sendte hans Fader ham til Carthago, hvor Ungdommen ved berømte Læreres Fodder studerede Talerkunsten; og vistnok gjorde han der dygtige Fremskridt, men med Kæmpeffridt fulgte han tillige Lastens Bane. Vee ethvert ungt Menneske, som, naar Lysten nærmer sig ham med sine Blomster og med sin Bellugt, ikke seer den stille Død, som truer ham; som, naar dens Stemme lyder, ikke ængsteligt flygter, førend han, ikke mere Herre over sig selv, falder i hiin Sløvhed og Svaghed, som er Dødens Forløber. Naar man giver efter for den sandfælige Lyst, saa maa man enten elendig bulke under, eller fremgaae forandret derfra. Drengen, som hengiver sig til Lysten, kommer ikke til at see Ungdommen, Unglingen finder da i denne graae Haar, og Oldingen — Døden. Til dens Haand afftaaer Mennesket da som Seiersbytte sin Villies Magt, sin Forstands Styrke og Driften til store Handlinger. Dette erfare vi ogsaa hos Augustinus. Fornøielseffsygen og den deraf udspringende Bellustens laveste Last holdt hans Hjerte omslynget; falske Venners Nøes og Beundring bestyrkede ham endnu mere i hans farlige Skuffelse, og hvad disse ei formaaede, fuldendte Skuespillene, som han flittigt besøgte. „Skuespillene,“ siger han selv i sine Bekjendelser, „være et Tønder for min Flamme; jeg glædede mig paa Skuepladsen med Lidenskaben, naar den ved Forbrydelser tilkæmpede sig den ffjændige Nydelse; og blev den ikke tilfredsstillet, saa led jeg med den. Men baade det Ene og det Andet tjente kun til at fildre min lastefulde Lyst, ligesom det allerede betændte Saar, naar man kradsfer det, frembringer endnu mere Gøder.“ Det maa her være tilladt at tilføie en stor Mands, den bekjendte Digter Zacha-

rias Werners, Ytring om Theatret; han siger: „Jeg fordømmer ikke Theatret ubetinget; fornuftige Folk maa gjerne søge, fra Skuepladsen af, at belære Folket eller at lade sig belære, idet de see eller græde over denne der billedlig fremstillede, trodsige og forsagte Ting, — som kaldes Menneskehjerte; — men kan ikke det, som maaskee er en Balsam for den allerede prøvede Erfaring, blive til Gift for den endnu uprovede Ungdom? Biskop med Rette vogte I Eders Børns dødelige Legemer for Drikke, som ophidsede Blodet; men skulde I da ikke med meget større Omhu bevare deres u dødelige Sjæl for den toilesløse Indbildningskraft og deres fornuftige Aand for Ufornuftighedens Plantevekster?“ — Saaledes taler en Mand, som selv har skrevet mange fortræffelige Stykker for Theatret; og at det har været hans Alvor, viser han ved den Bøn, som han tilføjer: „at Forældre og Opdragere ikke ville give Ungdommen selv hans egne Theaterstykker ihænde!“ — Theatrene ere saaledes ikke ubetinget at fordømme; ja, de kunne, ved en forandret Tendents, blive til en mægtig Løftestang til Sandhedens og Dydens Befordring. Men for at opnaae dette, er det først og fremmest nødvendigt, at der kun gives og opføres saadanne Skuespil, ved hvilke Fornuft og Sædelighed idetmindste ikke behøve at rødme; og det vilde sikkert være et adelt Foretagende, som var kristelige Menneskevenner værdigt, dersom Mænd af Indflydelse og Lærdom foræne sig til dette Diemed, idet de tragede efter, at vi ikke mere behøvede at beklage den fordærvelige Indflydelse, som Theatret nu desværre udøver paa Aand og Hjerte, i Særdeleshed hos Ungdommen, og som ogsaa Augustinus allerede forstørstedelen tilskrev sine Forvildelser. Til Lykke havde Augustin en from Moder, denne Himmelens rige Betsignelse. I blandt de store Mænd have netop de været til største Gavn for Verden, hvis Hjerte har dannet sig efter Moderens Hjerte. Naar en stor Aand udvikler sig i en Mand, som har indsuget en god og from Moders Melk og af hende erholdt den første Underviisning, saa er det ikke til at befrygte, at denne Aand skal udvikle sig til en Svøbe for Samfundet; den vil tværtimod worde dets Trost og Lys; og saalænge der endnu findes Mødre, i hvis Sjæle der

falder en Himmelens Straale, tør man ikke fortvivle paa Landets Fremtid. Vor h. katolske Kirke feirer derfor Mindet om den h. Monika med Hoiagtelse og Taknemmelighed. Det er meget sandsynligt, at den katolske Kirke ikke havde vundet den store Augustin uden hans Moders bitre Taarer og fromme Omhed. Hun var hans Moder for Troen, ligesom hun var det for hans legemlige Tilværelse; hendes Taarer og ophviede Dyder fødte ham til det kristelige Liv. De Taarer, som en from Moder udgyder for sin Søn, forvandle sig til et Diamantffjold, som beskytter ham i Livets Labyrinth; maa han end begrave sig i Lognens Nat, de moderlige Taarer have dog den vidunderlige Kraft, at de udrive ham endog af den dybeste Afgrund; de tale, ligesom engang Kristus, til den i Bildfarellens Egligste hvilende Yngling: „Yngling, jeg befaler Dig, staae op!“

Vel syntes Moderens Paamindelser og Bønner længe at være forgjæves; — Augustinus var døv imod hendes Stemme. Alligevel fandt han intetsteds Ro; Gud vækkede ham stedse ved en hemmelighedsfuld Stemme fra hans faldte Svov; — dog var det ifkun enkelte lyse Diebliske, og disse hindrede ham derfor ikke fra stedse dybere at indvikle sig i Lasternes Nat. Allerede havde han naaet et høit Trin af Lastefuldhed. Med Tyveri begyndte han som Dreng; da blev han en forsængelig Daare; derefter overlod han sig til skændig Bellyst, og til samme Tid krænkede han sin elskende Moder ved Utaknemmelighed og haardnakket Ulydighed. — Kun Et manglede endnu — Gudsbespottelse, — og heller ikke derfor bævede han tilbage. Troen blev ham snart en Gjenstand for Spot, Kirkens Bud betragtede han som et egennyttigt Raafund af Præsterne, hele Religionen forekom ham snart som en Toile, som en klog Politik paalægger det enfoldige, toilesløse Folk. Han gik endnu et Skridt videre og rokkede med sin svage Forstand ved U dødelighedens Klippe, idet han fremstillede som sandsynligt, at Troen paa et Hiinsides kun var een af de Fordomme, som Opdragelsen indpoder Mennesket, et Skrækkbillede, for at bestyrke Overtroen. For imidlertid at jikkre sine kjødelige Lyster den usforstyrrede Nydelse,

maatte han gaae endnu videre, og enten fornegte Tilværelsen af en retfærdig Gud, eller, da dette er vanskeligt, idetmindste udtænke sig en Gud efter sit fordarvede Hjerte. Og en saadan Gud havde han snart udtænkt: „Den, som har skabt mig med Begjærligheder,“ — saaledes filosoferede hans fordarvede Hjerte, — „kan ikke tilregne mig samme til Synd; han kan ikke straffe Forseelser, som Naturen er Skyld i; thi: — enten kan han forebygge Synden, og gjør det ikke, og da er han en uforsigtig Gud, — eller han kan ikke, og da er han en afmagtig Gud.“ Derfor fandt han meest Behag i Manichæernes Læresystem, „at nemlig Alt, som i Mennesket var godt, var skabt af en god Gud, men Synden af et ondt Princip;“ — en Lære, som vistnok maa berolige den største Nidding, fordi den gjør Gud Selv til det Dudes uimodstaelige Aarsag og Ophavsmand. Han besøgte i denne Tilstand vel endnu de Christnes Templer; men kun for at fornøje sig ved en smuk Tale, eller for at gjøre sine Venner en Tjeneste eller endog blot af Nysgjerrighed. Han læste ogsaa det gamle og det nye Testaments Bøger; men da han i dem ikke fandt nogen Blomster af forsængelig Beltalenhed, spottede han med Skrivemaadens Enfoldighed og over Lærens flette Smag. Imidlertid vedblev han at leve i sine Lidenstaber, hans Hjerte brystede sig i Hovmod, hans Aand opblæste sig ved de saakaldte store Anders hule Biidom, og han tumlede saaledes frem fra Afgrund til Afgrund. —

Hadde Augustinus ikke selv fortalt alt dette, hvo skulde da ikke troe, at vi her havde overdraget Billedet af saa mange af vore Dages Unglinge paa ham? paa hvor Mange af disse passer ikke Træk for Træk denne Historie om den h. Augustin!! — Hvor mange unge Daarer gives der ikke ogsaa i vor Tid, som neppe have nippet af Videnskabernes Bager, og allerede, idet de forglemme den evige Sandheds guddommelige Lærdomme, troe sig berettigede til, at foragte vor h. katolske Religion, for hvilken de største Tankere arbejdigen boiede deres Fornuft? Hvor mangen skjægløs Ungling, neppe voren fra Skolen, holder sig i sin dumme Indbildskhed ikke for berettiget til at afgjøre religiøse Spørgsmaal,

som om han var en Doctor i Theologien! Og er det maaskee Sandhed, Kjærlighed til Sandheden, som behersker deres Indre? — Ak, ligesom hos Augustin, er det deres fordarvede Hjerte, som fordunkler deres aandige Dige; ligesom det syge Dige ikke kan taale Solens lyse Straaler, saaledes kan det fordarvede Hjerte ikke taale Sandhedens klartskinnende Glands. Det af Lidenstaben beherskede Hjerte indvikler sig i Lastens Garn, det troer ikke at kunne forbedre sig; snart siger det til sig selv: maaskee har du slet ikke nodig at forbedre Dig, — thi maaskee gives der ingen Evighed! — saaledes fører Lasten først til Tvivl og endelig til fuldstændig Bantro!

O, maatte saa mange unge Mennesker i vore Dage, som have fulgt den h. Augustinus i hans Forvildelser, ogsaa lære af ham at kæmpe mod Naturen, og besejrede ydmygeligen at kaste sig i Naadens Arme! Ak, Mange, Utallige efterfølge Augustin i hans Laster, i hans Bantro og Forvildelse; men dem, som følge ham i Duvendelsen, i Dyden og Helligheden, maa man søge efter med Laternen! —

(Sluttes.)

Den salige Pater Claver.

10.

Clavers sidste Sygdom og salige Død.

(Sluttet.)

Claver havde forberedt Carthagenas Indvaanere paa Jubelaarets Høitideligholdelse 1650, da man fik den Efterretning, at Besten begyndte at udbrede sig fra nogle Nabøer til Fastlandet. Langtfra at lade sig affrække ved den Fare, for hvilken han udsatte sit Liv, fandt den utrættelige Missionær netop i denne Omstændighed en ny Bevæggrund til at paasthynde sin Missionsreise til Landbefolkningen langs med Kysten. Frugterne af denne hans Reise vare

overordentlige; men, da Pesten vedblev at fræve sine Offere, forøgede Slaver, for at afvende Guds Svøbe fra Folket, sine natlige Bønner med Faste og Bødsøvelser i den Grad, at hans svækkede Livskrafter hvert Dieblit truede med at udtømmes. Underrettet herom, kaldte hans Foresatte ham tilbage til Carthagena. Slaver adlød diebliffelig uden mindste Modsigelse, og han var neppe ankommen, før han blev angreben af en smitsom Sygdom, som ødelagde Staden. Hans Liv svævede i den største Fare, og allerede havde han modtaget den sidste Salvelse, da han mod Alles Forventning helbrededes. Men Sygdommen undlod ikke at efterlade sig Følger. Som hans Forgænger i den apostoliske Virksomhed, P. Sandoval, skulde ogsaa Slaver forøge sine Fortjenester i de sidste Aar af sit Liv ved store Lidelser. En bestandig Kysten over alle Lemmer berøvede ham Brugen af Hænder og Fødder, og man maatte betjene ham som et Barn. Men endog i denne Forsatning forlod den Bødsiver, i hvilken han havde levet, ikke den halvsiertjindstyveaarige Olding. Han befalede den Neger, der klædte ham paa, at omgive ham med hans piggede Bødsbelte, og naar den Time kom, i hvilken han efter den h. Paulus' Exempel pleiede at tugte og at hudflette sit Legeme, gjengav Gud ham Hændernes frie Brug og baade lønnede og billigede saaledes ved denne Naadegave Sin Tjeners fromme Strengthed imod sig selv. Hver Dag skristede Slaver, næsten altid under stærk Taarestrøm, og taalte ikke, at Skriftefaderen kom til ham, men opsogte ham, understøttet af denne Neger, paa hans Bærelse. Han lod sig ligeledes hver Morgen lede til Kirken, forat han, da han ikke selv kunde feire det h. Messioffer, i det Mindste kunde annamme Livsens Brød i det allerh. Alterens Sakramente i Forening med de øvrige communicerende Læjsfolk. Men han vedblev at være streng mod sig selv og virksom i sin Kjerlighed til Næsten. Naar han havde modtaget den h. Communion, maatte man lede ham til Skriftestolen, og han forlod den ikke, førend Kræfterne aldeles svigtede ham. Desuden bød han, at man hele Dagen igjennem skulde bringe dem, der ønskede at skriste, op paa hans Bærelse; ja han lod sig endnu

ofte bære til Sygehuset og i de syge Negres Hytter. Da der engang ankom et Skib med Slaver af en meget vild Nation, vedblev han at bede om at bringes til deres Telte, indtil man foiede ham deri. Kun med megen Noie var det lykkedes ham at faae en Loff oppurgt og ved ham at faae en kort Religionslære oversat. Med ubeskrivelig Kjerlighed uleiligede nu Oldingen sig med, at gjøre denne fattelig for Negrene og at formilde deres raac Siad ved Sandhedens milde Lys. Han vilde selv døbe alle Børnene og havde den Glæde, hos de Borne at see Længselen efter at nyde den samme Belgjerning vaagne og yttre sig. Dette var de sidste Børn, som han skjenkede Guds hellige Kirke.

Imidlertid forøgede hans Lidelser sig paa mangehaande Maader. Pesten havde bortrevet mange Jesuiter; de, som vare bleorne sfaanede, vare derfor saa overlæssede med Arbejder, at de næsten aldeles maatte overlade Omsorgen for deres syge Broder til nogle Negre. Først efter længere Tids Forløb opdagede de den flette Behandling, som Slaver havde nydt, især af en af dem; den fromme Lidende havde taus taalt den uden Brede eller Klage. Men hvad der var endnu mere paafaldende: hele Carthagena, der havde seet sin høitagede Apostel i ham i saa mange Aar, syntes pludselig aldeles at have glemt ham; kun en enkelt Gudsfrygtig gav ham nu og da et Tegn paa Deeltagelse. Ved en sliq Uffjensomhed fra Menneskenes Side pleier Gud deels at opfylde sine troe Tjeners Dnsse om stedse større og større Lidelser, deels ogsaa at udrydde den sidste Længsel efter menneskelig Trøst, for at de kunne møde for Hans Throne aldeles frie og rene. Dog beredede Gud i hine Lidelsens Dage Sin prøvede Tjener ogsaa ganske overordentlige Glæder. En af hans Medbrødre bragte ham en Dag „Broder Alphons af Rodriguez's Levnet,“ der da første Gang var udkommet i Trykken. Slaver blev inderlig rørt og kunde ikke finde Ord til at udtale sin dybtfulte Tak. Han tog Bogen, kysjede den med Underlighed og lagde den med dyb Grefrygt først paa sin Isse og derpaa til sit Hjerte. Man ansaae dette for et bekvæmligt Dieblit til at afløse ham nogle Gemmeligheder, angaaende hvilke han hidindtil stedse

havde iagttaget den dybeste Tausshed. Man spurgte ham nemlig, om det var sandt, at Alphons havde forudsagt ham hans Sendelse til Carthagena og navnlig hans Virksomhed der som Missionar. Claver forsikrede, at Alphons gjentagne Gange havde omstændeligt forudsagt ham dette. Men, idet han vedblev at fortælle om de overordentlige Naadesbevisninger, med hvilke Gud havde hjemsogt denne hellige Olding, blev han selv saa bevæget ved Naadens Virkninger, at han geraadte i hellig Henrykkelse — hans Dine luffedes og hans Mund forstummede.

Kort før hans Endeligt blev ham endnu en anden Trost til Deel ved Ankomsten af en ny Missionar. Det var Pater Diego af Farigna, bestemt til, i hans Sted at udøve Sjælsorgen blandt Negrene. Saasnart Claver var bleven underrettet om hans Ankomst, søgte han, støttet paa sin Stok, snarest muligt at naae hen til hans Børelse. Hvor forbausedes ikke den nys ankomne Missionar, da han saae den ærværdige Olding synke paa Knæ for sig, og inden han kunde forhindre det, kyssede hans Fod! Thi paa denne Maade, vilde Claver udtrykke sin Grefrygt for det Embede, til hvilket han lykønskede sin Medbroder. Farignas Undseelse steg, da han erfarede, at den Olding, der knælede for ham, ikke var nogen Anden, end den ved sine apostoliske Arbejder vidt og bredt berømte Claver. Nu kom Røden til ham, med dyb Rørelse at kaste sig paa Knæ for den Mand, der skulde være ham en Lærer, en Fader, et Mønster og Forsbillede; og de to Guds Tjeneres Kæmpesid i Ydmyghed afgav et gribende Skuespil for alle Tilskuerne.

Ifke længe derefter forudsagde Claver en from Ordensbroder og nogle andre Personer sit nær forestaaende Endeligt paa det Bestemteste. Den 6. September gif han stotende sig paa to Negre endnu engang i Kirken for at annamme den hellige Communion. Da han vendte tilbage til sit Børelse, jagde han til Sakristanen: „mit Endeligt er nær,“ lod sig lægge i sin Seng og tilbragte hele Dagen i Underholdning med sin Gud i Stillehed. Om Aftenen angrebes han af en Feber, og den næste Morgen fandt man ham allerede maaløs og uden Bevidsthed. Alle Fædrene og Brodrene

ilede samlede til; man meddeelte ham den sidste hellige Salvelse. Da Efterretningen herom udbredtes i Byen, vaagnede pludseligt hos alle Carthagenas Indvaanere hine Taanemmelighedsfølelser og al den Kjærlighed og Høiagtelse, som de engang havde ydet den Mand, som de kun kaldte „den Hellige“ eller „deres Apostel,“ og nærrede den inderligste Hengivenhed for. Fædrene kunde ikke forhindre, at en Mængde Personer af alle Stænder trængte sig ind i den Døendes Børelse. De vilde endnu engang trykke hans Haand, endnu en Gang stue hans milde Afsyn. Claver laa der i stille Ro, med Dinene vendte mod Himlen. En himmelsk Fred hvilede over hans Afsyn, saa at han snarere syntes henfjunken i dyb Slummer eller i Betragtninger over himmelske Ting, end kæmpende med Døden. Indtil langt ud paa Natten vedvarede Tilløbet, og enhver higede efter at medtage Noget fra Børelset, for at opbevare det som en Reliquie. Den følgende Morgen, den 8. September 1654, henimod Kl. 2, da man just holdt den Korsfæstedes Billede hen til ham og anraabte de hellige Navne „Jesus og Maria,“ udaandede han blidt sin hellige Sjæl. — I samme Dieblit forvandlede hans Afsyn: Dødens Blegghed forsvandt, og istedetfor Dødens Træk og Farve vendte en ungdommelig Livsfriskhed tilbage.

Saasnart det var bleven Dag, kom hele Staden i Bevægelse. Augustineres Prior lod ringe med alle Stadens Klokker og begav sig med sin hele Klostermenighed til Jesuiterkirken for strax at foranstalte Sjælemessen. Gouverneuren sammenkaldte Byens Raad og besluttede i Forening, at udrede Omkostningerne ved Begravelses høitideligheden af Stadens Kæse. Den var berammet til den følgende Dag; i den mellemliggende Tid blev Liget stillet til Skue i Kirken. De fornemste Geistlige kappedes om den Ære at bære ham til Kirken, og hele Dagen trængte Folket sig i tætte Masser omkring Baaren. Klostermenighederne anførte af deres Foresatte, Geistligheden af Stadens Generalvikar, Adelen af den Høistcommanderende over Marineen, begave sig til Kirken for at bevidne den Afdøde offentlig og høitidelig deres Ærbødhed. Alle disse knælede omkring Liget, mindre for at bede for den

Af døde, end for at udbede sig hans Forbøn hos Vorherre. Men da henimod Aften Negrene og de Fattige ogsaa begyndte at strømme til, maatte man bruge Magt for at besyttte Liget mod Skade. Paa den høitidelige Sjælemesse, til hvilken den næste Dag de fornemste Indvaanere af Carthagena indfandt sig, næsten Alle med brændende Vorlys, fulgte flere andre Messer og tilsidst en som alle Negrene lod holde for deres Fader og Beskytter.

Gud vilde vise, hvor velbehagelig den Iver var ham, med hvilken man ærede hans Tjeners Dyder og Fortjenester. En Mængde Mirakler af enhver Art forherligede Clavers Gravsted. Hvad der end havde tjent til hans Brug, hans Stole, hans Kappe, blev af Vorherre brugt som Middel til at fordrive Sygdomme, til at gjengive de Stumme Mølet, de Døve Hørelsen, de Blinde Synet. Stadens Magistral bad Domcapitlet at anstille en formelig Undersøgelse over Clavers Liv og disse Mirakler. Denne Undersøgelse begyndte tre Dage efter Missionærens Død, og hvad i denne talrige Vidner edeligt have forskifret, lagdes senere til Grund for Clavers Helgenproces. Denne begyndte i Rom ved det forrige Aarhundredes Begyndelse, og blev afbrudt for lang Tid, efterat Decretet, som erklærede denne Guds Tjeners heltemodige Dyder, var udstedt, hvorved han i Kirkens Sprog erholdt Titel af „Ærværdig“ (venerabilis). Først i vore Dage har Hs. Hellighed Pave Pius IX. befordret Pater Clavers samt flere andre Guds tjeneres Helgenproces, og for omtrent et Aar siden blev det Decret udstedt, hvorved Claver erklæredes for „Salig“ (beatus). Man imødeser nu i de næste Aar den fuldstændige Tilendebriagelse af denne Sag, idet han da ogsaa vil af Kirken blive erklæret for „Helgen“ (sanctus). — Mon man med Føie kan sige, at den romerske Kirke med Letthed og Lettroenhed erklærer afdøde Mennesker for Helgener? Mon nogen Christen, som har læst Clavers Levnetsbeskrivelse, kan tvivle om, at han er salig hos Gud i Himmelen? — og dog anerkjender den Romerske Kirke ham end nu ikke for nogen „Helgen!“ —

Kirkelige Efterretninger.

Østerrig. Hs. Maj. Keiseren af Østerrigs Formaling med Hds. Kgl. Høihed, Hertuginde Elisabeth af Baiern blev den 24. April fejret i Augustiner-Hoskirken i Wien med stor Høitidelighed. Vi meddele her til vore fromme Læseres Opbyggelse et forfattet Udtog af Wiener-Blade. — Kirkens Forskønnelse var rig og smagfuld. Den forreste Deel af Kirkens Skib var decoreret med rødt guldvirket Floiel, som naaede op til Hvælvingen; den bageste Deel derimod med Tæpper, paa hvilke der var broderet Scener af den bibelske Historie; Gulvet var ligeledes overalt belagt med de prægtigste Tæpper og hele Kirken var oplyst med 10,000 Lys i over hundrede større og mindre Vyskroner. Over Høialteret, som var smykket med de sjeldneste Blomster, svævede en Baldakin af rødt guldbrammet Floiel; en anden af hvidt guldvirket Floiel var anbragt over den ligeledes med hvidt guldbroderet Floiel overtrukne Bedefammel, som var opstillet foran Høialteret for det høie Brudepar; paa Evangelie-Siden var for den fungerende Forstbiskop en pragtfuld decoreret Throne anbragt paa en med Trin forsynet Forhøining; bag Bedefammelen vare Pladserne for de høie Herzskaaber, ligeledes under en Baldakin; paa begge Sider af Høialteret og ved Sakristiet vare Pladser bestemte for den høie Geistlighed; Kirkens Skib var for den k. k. mandlige Hofstat, Paladsdamerne, de opvartende Damer, de høie Rigsdignitarier, det k. k. Generalitet og Officiercorps; for det diplomatiske Corps, Landsdeputationerne, saavel som for de indbudne fremmede og indenlandske Gæster, hvoriblandt Wiens Borgermeester, var et eget Dratorium indrettet. — Allerede Kl. 6 om Efterm. var hele Kirken opfyldt. Iblandt de høie Kirkesyrster befandt sig den pavelige Nuntius, Kardinal-Erkebiskoppen, 9 Erkebiskopper, 3 Fyrstbiskopper, henved 40 andre Biskopper og Abbeder; og af Generalitet den alderstegne Radecky, Hef, Schlic m. fl., Militairgouverneuren af Wien, Friherre af Kempen og Baron Jellachich. Iblandt de fremmede Gæster, som denne Høitidelighed havde fort til Wien, bemærkede man Hertugen af Koburg-Gotha, Prindsen af Slesvig-Holsten-Glücksborg, Prindsen og Prindsessen af Hohenlohe-Waldenburg og Hertugen af Cambridge. Kirken, som var fyldt med Herrer, i rige guld- og sølvbroderede Uniformer fra alle Europas Nationer, med Damer i de pragtfuldeste Klæder og med de rigeste Smykker, frembød et saa stortartet, glimrende og blendende Syn, som man

vist neppe saa let vil faae at see igjen. — Dmtrent Kl. 7 satte Brudetoget sig i Bevægelse. Det hvide Brudepars Indtrædelse i Kirken blev hilset af Paukers og Trompeters Lyd. Den som Copulant fungerende Fyrstbiskop af Wien modtog, omgivet af sin Assistance, det hvide Brudepar ved Kirkens Indgang med Bievandskosten (Asperges), som blev bragt ham af den k. k. Hof- og Borgpræst. Copulanten begav sig nu tilligemed Assistenten forud til Høialteret. Det hvide Brudepar traadte op til Bedestammelen, hvor den Durchlaughtigste Brud blev ledsaget af Hendes Keiserlige Hoihed, Erkehertuginde Sophie og Hds. Kgl. Hoihed Hertuginde Louise af Baiern, hvorefter de hvide Damer, saavel som de øvrige hvide Herkaber forføiede sig til deres Pladser. Derpaa begav Fyrstbiskoppen sig med sin Assistance fra Epistelsiden til Midten af det underste Altertrin, og traadte da tilligemed den k. k. Hof- og Borgpræst op til Alteret, paa hvilket Trolovelsesringene paa en Guldkop laae beredte til Indvielsen. Den k. k. Hof- og Borgpræst, iført det præstelige Ornat med omhængende Stola, holdt Guldkoppen hen for Copulanten, efterat han først havde raft ham Bievandskosten, for at foretage Indvielsen, hvorpaa han fulgte ham ned paa det tredje Trin. Imidlertid forrettede det hvide Brudepar knælende paa Bedestammelen en fort og andægtig Bøn; efter Ringenes Indvielse reiste de sig paa et Tegn af den k. k. Hofceremoniemester og begave sig til Høialterets Trin, hvor Hs. Maj. Keiseren stillede sig til Hoire og den hvide Brud, ledsaget af Hoiftammes Dverhofmesterinde, til Venstre. — Copulanten holdt nu en fort Tale og retræde først til Hs. Majestat, dernæst til den hvide Brud, de forefrevne Spørgsmaal. Efter disses Besvarelse bleve Trolovelsesringene paa Guldkoppen overrakt Copulanten af den k. k. Hof- og Borgpræst, der atter præsenterede dem til det hvide Brudepar, som modtog dem og satte dem paa hinandens Fingre; de gave hinanden derpaa Hænderne, hvorefter Copulanten udtalede den kirkelige Betsignelse over denne deres gjensidige Forbindelse. Kanonerens Torden og Folkeskarens Jubelraab udenfor Kirken forhoiede ikke lidet dette hellige og vigtige Dieblifs Indtryk. — De hvide Nyformalede vendte da tilbage til Bedestammelen, medens Copulanten traadte tilligemed den k. k. Hof- og Borgpræst ned ad Trincene, og forrettede da, idet han knælede ned for Alteret, Trolovelsesbønnerne, under hvilke Alle knælede ned. — Copulanten besprangte derefter det hvide Brudepar med Bievand, og Deres Majestater begave sig nu til Thronen, ledsagede af Allerhoiftammes Omgivelser. Copulanten tilligemed Assistenten traadte hen til Epistelsiden og ifemmede nu

Te Deum, som blev affungen af det k. k. Hofmusikkapel og hvorved sex k. k. Peger gjorde Opvartning med brændende Borsfalter. Da den Ambrosianske Lovsang var affungen, intonerede to Hofkapellaner som assisterende Diaconer, Benedicamus Patrem; — Pontificanten bad Orationen og uddelte derpaa, iført Mytraen og med Bispestaven i den venstre Haand, den høitidelige bispelige Betsignelse fra Alteret af. Derefter traadte samme ned ad Alterets Trin hen i Midten af Presbyteriet; alle øvrige Erkebiskopper, Biskopper (alle iførte deres fulde bispelige Ornat med Mytra) og Prælater sluttede sig nu til paa begge Sider i en Halvkreds og vendte sig hilsende henimod Deres Majestater. Allerhoiftamme reiste sig og forlode med de hvide Herkaber, under Paukers og Trompeters Lyd, Kirken for at vende tilbage til Hofborgen. — Gud velsigne dette ungdommelige og haabefulde keiserlige Ægtepar! — Hele Staden Wien, ja hele Keiserstaten tager den inderligste Andeel i dette betydningsfulde Giftermaals Glæde, og navnlig berette Wiener-Blade, at den unge Keiserinde allerede har vundet Alles Hjerter og Agtelse især paa Grund af den Ynde, Godmodighed og inderlige Fromhed, som viser og udtaler sig i hele hendes Ydre. — Foran samme Alter, foran hvilket den 24. April det keiserlige Brudepar blev viet, ere Dagen efter mange andre Brudepar indviiede, fornemmeligen saadanne, til hvilke Wiens Magistrat i Anledning af Dagens Høitidelighed har givet et Udbyr af 500 Gylben; ikke færre, end 50 Brudepar ere bleve benaadede med denne velsignelsesrige Gave, og alle øvrige Fattige i Wien bleve paa Keiserens Formalingssdag understøttede og glædede med keiserlige Gaver. — De Fremmedes Antal ved denne Høitidelighed angives tit 50,000. —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 14. Mai. — 4. Søndag efter Paaske. — Dagens Epistel: Jak. 1, 17—21. — Evangel.: Joh. 16, 5—15. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Soimeesse med Brædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Brædiken paa Tydsk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 21.

Søndagen den 21de Mai.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Natur og Naade.

(Ettet.)

En anden Hindring, som traadte Augustinus imøde paa hans farefulde Bane, var hans hellige elskende Moder. Hvad gjør da Augustinus, for at undgaae hendes velmeente, men besværlige Formaninger og Bønner? Han bedrager hende under det Paaskud, at han vilde ledsage sine til Europa reisende Venner ned til Strandbredden. Monika fulgte efter ham. Han gaar ombord i Skibet, og for sin ventende Moders Dine, flygter han i Selskab med sine Venner over Havets Bolger til Rom. Men Moderens bekymrede Klarhed frygter ikke det troløse Element; ogsaa hun bestiger et Skib og iler til Rom. For at undgaae Moderens bebreidende Stemme og for uforstyrret at kunne styre sine Lyster, flygter Augustinus fra Rom til Mailand. Utrættelig som Guds Langmodighed og Barmhertighed, følger den h. Monika efter den Forvildede ogsaa derhen. Netop befinder han sig midt i et muntert Selskab; Alt svalger i toilesløs Glæde, da pludselig en anseet Matrone træder ind i Salen! Den dybeste Bedrøvelse var udbredt over hendes Ansigt, og dybe Taare-

furer vare indgravne paa hendes Kinder. Som om et Spøgelse havde staaet for dem, bliver hele Selskabet ligesom bedøvet ved Synet af den ærværdige Moder, den h. Monika. Augustins Tunge klæber sig fast i Munden, Blodet trænger sig sammen om det forskrækkede Hjerter, hans Ansigt blegner; Udfrygt for hans troe elskende Moder, som han saa fjændigt havde foragtet, bedraget og forladt, rørte sig i hans Sjæl. Monika var den Første, som aabnede sin Mund; Strømme af Taarer bestyrkede hendes moderlige Ord: „Du min Son,“ sagde hun, „Du tør sige Din Moder, at Du kun vil ledsage Din Ven til Strandbredden, og Du tør lade hende ligge lange Nætter paa Strandbredden, idet hun beder for Dig paa sine Knæ? Denne Person her var maaskee den Ven, som Du maatte ledsage til Strandbredden, til Rom, og fra Rom til Mailand? . . . O min Son, hvor ofte, hvor ofte vil Du endnu gjennemføre din Moders troe Hjerter med den dødbringende Dolk? Er dette Frugten af de Lærdomme, som jeg i Din Barndom indprægede Din spæde Sjæl? Er dette Lønnen for de søvnløse, gjennemvraagede Nætter, som jeg anvendte til Din Opdragelse? Oplylder Du saaledes de hellige Løfter, som Du gav Din Moders brændende Taarer? Mon jeg fordrer for meget, naar jeg ønsker, at Du vandrer dydig igiennem Verden? — Augu-

stinus! bliv en Christen, da ville alle, alle Helvedes Skygger og dets Mørke flygte, hvilke nu forblinde og forføre Dig!" — "En Christen — ?!" sagde Unglingen, idet han skælvede ved Moderens Ord, thi hans skuldige Samvittighed gjorde ham raadvild; men Guds Raade, som omsider vilde seire over hans haarde Hjerter, førte en fornem Afrikaner, ved Navn Politianus, ind i Huset, for at aflægge et Besøg hos den h. Monika. Denne, som kjendte Marsagen til hendes Taarer, vendte sig til hendes vanartede Son og sagde: "Hvorledes, Augustinus! Du tvivler endnu paa Religionens Sandhed, paa Evigheden, paa Guds Dom? Vilde Du vel tiltroe Dig at døe og træde ind i Evigheden med denne Din Bantro, med denne Tvivl, med denne Ubished, — maaffee gives der en Gud eller ingen, maaffee gives der en udødelig Sjæl eller ingen, — ? — forudsat at der var et Regnskab at aflægge for alle Dine Handlinger?" Augustinus sad en Tid lang ganske maalloos. "Spørgsmaalet er vanskeligt" sagde han, "men Svaret er endnu vanskeligere." — Han besluttede at tale med Biskoppen Ambrosius om denne Gjenstand. Han staaer op, Beien fører ham forbi en Kirke; han gaaer derind og beder — maaffee for første Gang i sit Liv beder han her med helligt Alvor! I ville være begjærlige efter at høre en Fritænkters Bøn: "Store, endnu ubekjendte Gud," saaledes bad Augustinus, "giv min Sjæl Lys, forat jeg kan erkjende Dig; udryd Bøllystens Tønder af mit syrige Hjerter, meddeel samme Reenhed og Kyndighed, men — af, dog ikke førend jeg har mættet mine brændende Begjærligheder. Her min Bøn, — men bønner den ikke strax; thi dette vilde være dødeligt for mig, for mine Venner og Veninder!" — En taabelig Bøn! Saaledes er Menneffet; det vil og det vil ikke! Munden beder, Hjertet modsigter; Villien er fast, Gjerningen tøvende. Dog, allerede staaer Augustinus i Samtale med den h. Kirkefærelse Ambrosius; denne og en Præst, ved Navn Simplicianus, overbevise ham snart om vor h. Religions Sandhed, og fra nu af begynder den flygtelige Kamp imellem Natur og Raade i vor Augustinus' Hjerter.

Som et Menneffe, hvis døvne Sjæl

sønderffjæres af tusind Tvivl, vender han hjem fuld af Frygt og Angest; der kaster han sig i en Lænestol. Alt hvad han havde hørt af den h. Ambrosius' Mund, gjentog han opmærksomt hos sig selv. Lige som den bortflygtende Sjæl kæmper med den ubøielige Død, saaledes kæmper Augustinus' Sjæl med de frygtelige Tvivl, som Samtalen med Biskoppen havde fremkaldt hos ham; Taarerne stode ham i Øinene, og kold Sved bedækkede hans Pande. "Af," jukkede han, "af, Døden! af, den stræffelige Dom! Hvorledes, hvis der gives en Gud, en udødelig Sjæl, en Evighed, — hvad, — hvad vil da blive min Lod?" — Han føler sig tilskyndet til at begynde et nyt Liv, og grændende udraaber han: "Jeg vil, ja! — men jeg kan ikke!" Han har besluttet, endnu idag at blive en Christen, men Kjødets Stemme raaber: "Imorgen, imorgen omvend Dig Augustinus, bliv en Christen imorgen, begynd imorgen at leve dydigt." Og "imorgen!" raaber Augustinus. — Hvad vil han gjøre imorgen? Det synes ham, som om han seer sine Veninder med vridende Hænder at tilraabe ham: "Augustinus, Du vil forlade os imorgen, for evigt forlade os? See, dette flammende Hjerter vil Du forlade?" — "Af," sukker Augustinus, "jeg vil, jeg maa — dog nei! jeg kan ikke! Besidder jeg da en dobbelt Villie? Har jeg da to Augustinus i mig? Det er jo mig, som siger: jeg vil! — og hvo er det, som raaber i mig: jeg kan ikke! Hvem er jeg? hvor er jeg? hvad gjør jeg?" — Han staaer op, griber den h. Pauli Sendebreve, slaaer dem op og læser: "Ikke i Splid og Avind!" — "Jeg vil!" raaber han — han læser videre: "men isører Eder vor Herre Jesus Kristus!" Rom. 13. 13. Han spørger sig selv: "kan Du isøre Dig Christum? Jeg vil, ja jeg vil, men — jeg kan ikke!" Saaledes kæmper Naturen med Raaden i den vanskelmodige Augustinus. "Staa op, Timen er kommen!" tilraaber den guddommelige Raade den Svøndysfede; han hører Stemmen, han vil, — men den døvne Natur beroliger ham: imorgen, imorgen, siger den; han følger den klare Stemme og sover og drømmer videre. Men den forbarmende Raade vilde nu ikke mere slippe hans i sin Grundvoold rystede Sjæl. En af

hans Benner besøger ham og fortæller ham om Cneboeren Antonius' bodfærdige Liv. Augustinus zitterer og bæver, og rødmer over sit Hjertes Skam; han staaer op som et Menneske, der vil flygte, men holdes tilbage ved hundrede Hænder; saaledes kæmpende søger han at trænge igjennem, og staaer endnu stedse paa det samme Sted; endelig gaaer han langsomt, som et Menneske, der er fordybet i Tanker, ned i Haven. Langt fra Huset, sætter han sig ned paa en Eng, og lægger Apostelen Pauli Sendebreve, som han ubevidst havde taget med sig, ved sin Side; her anstiller han Betragtninger over sig selv, og mumler imellem Tænderne: Augustinus, hvor hæslig er Du, naar Du sammenligner Dig med den store Cneboer Antonius? Du, fuld af Synder, Hormod og Ureenhed, — og denne fuld af Dyd og Indgetogenhed, Anger, Bod og Hellighed? — Hele Skarer af Cneboere stode glimrende for hans Phantaste, og indbøde ham til Dyd. Men pludselig viste sig atter alle Bølgster, Benner og Beninder; Hrens Krands og Rigdommens Statte fremstillede sig for hans indre Die. — Og alt dette vil Du, alt dette kan Du forlade, Augustinus? De smigre, kjærtogne, tilvinde og tilraabe ham: Augustinus, kan Du blive Cneboer? iagttage evig Kydsfthed? være udelukket fra vort Selskab? — Augustinus! tilraaber ham atter de Helliges glimrende Skare, Du skulde ikke kunne, hvad vi kunde? — Hvem holder mig tilbage, udbryder han; kunde disse det, hvorfor kan da ikke ogsaa jeg det? Ja, jeg vil, men ak, jeg kan ikke! Han staaer op. Med vædede, af Graad fordunklede Dine, vanker han bort; han kaster sig ned under et Figentræ; det var ham som om han udstod Torturen. Han huler som en Glendig, hvis Hjerter knuses; badet i Taarer, kæmper og strider han; han udraaber: Augustinus, hvor længe — i morgen? hvorfor ikke idag? hvorfor ikke nu? Han tier — han hører en Sang — han lytter opmærksomt og den syngende Stemme siger: „Tag op og læs!“ Og han tager Sendebrevens Bog og læser: „Ikke i Svær og Ruus, ikke i Udsævelser og Løsaagtighed, ikke i Riv og Avind, men ifører Eder vor Herre Jesus Kristus og bærer ingen Omfjorg for Eders Kjød og Eders Lyfter.“ Rom. 13, 13. — Det

er nok! siger han — lægger et Mærke i Bogen og luffer den.

Som et Menneske, der pludselig opvaagner af Sovnen — som et Menneske, for hvem pludseligt et klart Lys frembryder i den sorte Nat — som et Menneske, der pludseligt befries fra sine Lænker — som et Menneske, der længe har kæmpet med svære Tvivl og nu paa eengang sætter en tapper Beslutning, saa siger Augustinus nu rolig og glad: „Jeg vil, jeg kan!“ — Han iler til Kirken; som Tolderen knaler han ned i en Krog og beder: „Store, uendelige Gud! hvo er Du, og hvo er jeg? — Jeg, Syndens og Glendighedens Afgrund, og Du, Fuldkommenhedens og Barmhertighedens Afgrund! Du har brudt min forvante Villies Jernlænker og givet mig Friheden. Min Sjæl var død, og Du har vakt den til Livet; mit Hjerter var nedstanket i en Afgrund, og Du har udrevet det af Dybet; min Forstand laae i Mørket, og Du har oplyst den med et klart Lys; jeg seer og erkjender nu min Afstyrelighed og Din Skjønbed, — Dig seer jeg og kan ikke fatte Dig. I hvilket andet Menneske har Du nu forvandlet mig! Begjærigheden efter Ære og Hæder, efter Rigdomme og Kjødets Lyfter, alle, alle ere forsvundne af mit Hjerter; Du har udryddet dem og i deres Sted taget ind i mit Hjerter. Jeg feler Dig, jeg fornemmer Dig, mit Hjerter flammer i Din Kjærlighed. Hvor sød er Du! Jeg priser Din Godbed, jeg priser Din Barmhertighed, jeg takker Dig for Din Forbarmelse!“ — Efter denne selvsesfulde Bøn gif han til Biskoppen Ambrosius, som neddykkede ham i det helliggjørende Daabsvand, og reen og uskyldig som et Barn steg Synderen Augustinus ud af Gjenfødselens Bad. Hele hans, efter Omvendelsen, paaafølgende hæderfulde Liv som Helgen, som Biskop, Kirkelærer, Ordensstifter og Undergjører — var ikke mere nogen Kamp, det var kun de Millioner, som i ham ære deres Sjæles Redder, kun hans Seiers Trophæer.

Vi have seet, hvorledes den udartede Natur i den h. Augustinus blev bekæmpet og besejret af Naaden. Han tumlede allerede ved Afgrundens Rand, og — blev en Christen og en Helgen! Vi ere allerede døbte i Vand med Livets Ord, — men en anden Daab vil

Herren berede os: Det er Daaben i Jesu Christi helligste Blods Kilder, som i 2' odens h. Sacramente slyde for enhver Synder. Et fuldstændigt og oprigtigt Skriftemaal vil maaskee koste mangen En en ligesaa stor Kamp, som Modtagelsen af den h. Daab kostede Augustinus. Kampen vi tappert denne Kamp, da maa Naturen døe! Naaden skal leve op! Men Enhver ruste sig til den alvorlige og hellige Kamp, hvis han ikke vil ligge under for Slagene af sin fordærvede Natur, og i dyb Mistillid til sig selv, maa Enhver bede med den h. Thomas af Kempis (3. Bog, 55. Cap.: om Natur og Naade.): „Efter Dit Billede, o Herre! har Du skabt mig. Skjænk mig nu ogsaa Din Naade, hvilken jeg erkjender for et saa stort, uundværligt Gode. Skjænk mig Din Naade, paa det jeg kan overvinde Naturen, som er ødelagt og fordærvet og river mig borti til Synd og Fordærvelse. Thi, i mit Kjød føler jeg Syndens Jernlov, som modstiger min Aands Love og bortfløder mig som en Fange, saa at jeg paa mange Naader adlyder Sandfælgigheden. Jeg kan ikke gjøre nogen Lidenskab resolut Modstand, naar Din Naade ikke hjælper mig at stride og som en hellig Flamme antænder mit Hjerte til det Gode.“ —

Kirkelige Tilstande i Mexico.

Præsident Santa-Annas' Dekret, som gjenopretter Jesu Selskab i Mexico, har paaany hendet Opmærksomheden paa dette Land. Man er forliden bekjendt med Landets religiøse Tilstand, og det er derfor meget glædeligt, at vi for kort Tid siden have modtaget tvende Aktstykker, som ere meget vigtige baade paa Grund af Forfatterens høie Værdighed og fordi de tillade os at kaste et klart Blik ind i de kirkelige Tilstande i Mexico. Det ene Aktstykke er en Tale om Mexico, som blev holdt i Bu-

falo i de forenede Stater i Nordamerika, af Timon, Biskop i denne By, efter en langvarig Reise i de forskjellige Dioeser i hiin gamle spanske Colonie. Det andet er en udførlig Skrivelse fra Mcmanay, Erkebiskop i San Francisco, som han udfærdigede, efterat han, siden sin Tilbagekomst fra Nationalconciliet i Baltimore, havde gjenneireist det mexicanske Gebeet. Disse to Pralater høre til den katolske Kirke i de forenede Stater; havde de, medens deres Ophold i Mexico, havt Grund til at klage over Religionens Tilstand der, havde de kun burdet tie. Deres offentlige Vidnesbyrd ere derfor et gunstigt Beviis for Troen hos det mexicanske Folk. — Mexico's udstrakte og frugtbare Gebeet har kun en Befolkning af 8 Millioner, medens der godt kunde leve 30 Millioner. Iblandt Befolkningen ere 4 Millioner af reen indianisk Herkomst; derimod stamme 2 Millioner fra en Forbindelse af Indianere med andre Racer, hvortil endnu komme 1,500,000 Kreoler, Afkom af Spanierne i lige Linie. De ere alle Katholiker, og i hele Mexico findes der kun 5000 Indvaanere, som ere af fremmed Oprindelse. Den indianiske Stamme er, i Sammenligning med dens Tilstand i det 16. Aarhundrede, siensynlig i Ophøst. Dengang førte de uafslædig Krig med hverandre, og paa Gudealterne offredes aarlig omtrent 50,000 Mennesker. Nu ere Indianerne Christne og Agerdyrkere, og leve i uforstyrret Fred; med Undtagelse af Indvaanerne i Yucatan, bryde de sig slet ikke om de politiske Revolutioner, ved hvilke de stifte deres Herrer. „Kun er der ikke Præster nok for at undervise, siger Biskoppen af Buffalo; uagtet de unge Geistlige blive underviste i de indianiske Sprog i Seminarierne, kunne dog saa Geistlige tale til Indianerne i disses Sprog. I denne Henseende var Adskillelsen fra Spanien til stor Skade for de Indfødt. De fleste Ordensgeistlige maatte i Følge af en Lov, som fordrev alle Spaniere fra Landet, forlade deres Missioner i Mexico. Ved Jordernes Fordeling betragtede Spanien Indianerne som unyndige. De havde fri Afbenyttelse af deres Eiendomme, men kunde ikke sælge dem. Da Uafhængighedserklæringen befriede dem for dette Formynderskab, tjente dette dog ikkun til Spekulanternes Fordeel; thi mange Indianere solgte

snart deres Besiddelser for en Bagatel; de bleve da jagede fra Huus og Gaard, og saaledes tvungne til at vende tilbage til det vilde Liv og at vandre omkring imellem Bjergene. Ikke desto mindre fandt jeg de indianske Stammer meget bedre, end jeg havde ventet det og at staa langt over baade Indianerne i de forenede Stater og deres egne afjendiske Forsædre. Ogsaa har Religionens velgjørende Indflydelse forsaavidt feiret en Triumph, som den indianske Stamme har vedligeholdt sig, trods Grobringen og de hyppige Krige. Endnu for Diebliffet leve i de Dele af Amerika, som ere coloniserede af Katholiker, 18 Millioner Indianere af ublandet Herkomst, som ere Christne og nyde politiske Rettigheder, medens de Indfødte i de forenede Stater i Nordamerika næsten aldeles blive udryddede.

Erkebiskoppen af San Francisco siger: „Folket er godt og fromt, og naar der iblandt dem ikke gives mange ærgjerrige Demagoger, som ville tilrane sig Magten, saa vilde dette Folk snart blive endnu langt lykkeligere. Ved List vinde de Indflydelse paa de ligefremme og lettroende Mennesker. Hvorledes kan man undre sig over, at Sagen forholder sig saaledes, naar man betænker, at syv Niendedeel af Befolkningen er af indiansk Oprindelse; medens de Indfødte i andre Egne blive odelagte og udryddede, blive de i Mexico hævede og civiliserede, bevarede for Christendommen og Samfundet, og denne Kjendsgjerning vil tjene Mexico og de Grundsætninger, efter hvilke Missionerne ledes i dette Land, til evig Ære.“ — Da begge de amerikanske Prælater reiste til Mexico, deelte de nogle af de Fordomme, som den katholske Religions Fjender havde søgt at vække imod dette Lands Geistlighed; derfor føle de nu en saa meget større Glæde, offentlig at kunne bekiendtgjøre, at de tværtimod have fundet saa megen Anledning til Opbyggelse. Erkebiskoppen af Mexico, Don Lazaro de Garcia, er berømt for sin Videnskabelighed og Iver; han staaer hver Morgen op kl. 2^{1/2}; efter nogle særegne Andagtsøvelser, Bønner og Betragtninger frembærer han det h. Messesoffer, og anvender da hele Dagen til de mangehaande Forretninger i sit udstrakte Diocæs. Af hans Indkomster,

som beløbe sig til 120,000 Fres. aarlig, understøtter han talrige fromme Værker. Mons. Munzia er bekjendt ved flere betydelige litteraire Værker, en dyb Videnskabelighed, store Talenter og et mønsterværdigt Liv. Han er høit agtet i sit Diocæs, og ligesom hans Forgænger, Mons. Portugal, elste de Fattige ham som deres Fader. Den udnævnte Biskop af Guadalajara har forfattet flere fortjenstfulde theologiske Værker, og udfolder i sin Virksomhed de opbyggeligste Dyder. Den udnævnte Biskop af Monterey er et sandt Lys for Videnskaberne; han taler flere Sprog og forbinder med en forbausende Lærdom den meest ymgye Beskedenhed. Domherreerne og Sognepræsterne i Stæderne danne en Corporation, som er uden Plet og Dadel, hvad Dyd og Fromhed angaaer. Mons. Alemany udtaler sig derom saaledes: „Jeg har i Mexico truffet overmaade lærde Geistlige, især i Theologien, den hellige Skrift og den kanoniske Ret. De danne i Almindelighed en Corporation af høit fortjenstfulde og fromme Mænd; man vil let kunne begribe dette, naar man erfarer, at alle Befordringer til geistlige Embeder blive bestemte ifølge offentlig Concurs, hvorved man meget alvorligt prøver alle Ansøgenes Egenstaber. Dette alene er allerede et for sig tilstrækkeligt Middel, for sikkert at opnaae og bevare Udholdenhed i Studering og Sagtagelse af den kirkelige Tugt.“

Men desværre er det kun altfor sandt, at man, i længere Afstand fra Biskoppens Tilsyn, vel finder nogle Præster, som ere deres hellige Kald uærdige. Med Rette bemærker Mons. Timon, at een slet Geistlig altid vækker mere Opsigt og Forargelse, end tyve gode kunne gjøre godt igjen; og at derfor Hines Antal synes større. Hvorledes kan man forøvrigt undre sig over, at Kirketugten undertiden slappes, naar man betænker, at Mexico nylig har gennemgaaet en 43-aarig Revolution? I flere Aar var der i hele Mexico ifkun een Biskop, og de, som vilde være Præster, maatte, for at erholde Præsteindvielsen, begive sig til de forenede Stater. — Det største Onde for Mexico bestaaer deri, at det er fysisk og moralsk umuligt for de saa Biskopper, at opfylde alle deres Embedspligter. Medens

Irland har 4 Erkebiskopper og 24 Biskopper for en Befolkning af 7 Millioner Katholiker og for et Flaaderum som Mexicos Dioecese alene, — medens de forenede Stater have 40 Biskopper for 4 Millioner Katholiker, tæller Mexico med 8 Millioner kun 10 Biskopper; og disse 10 Bispædommer danne kun een Kirkesprovinds eller eet Erkebispedømme. Af disse Bispæstole ere kun de syv besatte; de fire øvrige ere vacante ved Dødsfald. Af de fire sidste Biskopper af Guadalajara har kun een, i Løbet af en lang Embedsforløb, eengang kunnet foretage en Generalvisitation i sit Dioecese. De tre Andre besøgte kun en lille Deel; alle fire døde paa Visitationerne; thi meget store ere Rejsens Besværligheder i dette Land! Den h. Fader i Rom har allerede længe beskæftiget sig med en for Religionen saa ufordeelagtig Tingenes Stilling; men hans Anstrengelser ere hidtil bleve hindrede af Autoriteterne; og den apostoliske Delegat, Mons. Clementi modte, indtil Santa-Anna atter kom til Magten, i den mexicanske Congres en haardnakket Modstand ved alle sine Forslag. — Mexico danner, som sagt, een Kirkesprovinds; man tæller omtrent 1100 Sogne, 4000 Verdenspræster og 3000 Ordensgeistlige af forskjellige Ordener. Erkebispedømmet Mexico, som er stiftet af Pave Paul III., har næsten 2 Millioner Diocesaner. Mechoatan-Dioecset, dannet i Aaret 1544 af Pascuaras' gamle Dioeces, tæller 500,000 Katholiker og 115 Sogne. Det i Aaret 1547 grundede Dioeces Chiapa har 160,000 Katholiker og 70 Sogne. Det 1547 stiftede Dioeces Antequerra indbefatter næsten ifkun omvendte Indianere (800,000); det skal ogsaa have 20 Dominikanerklostre. Dioeserne i Tlascala, oprettede 1527, have en Befolkning af 800,000 Sjæle. Dioeset Guadalajara, til hvilken By det tidligere Bispædomme Compostella blev henlagt i Aaret 1570, har henimod 1 Million Katholiker. Det 1720 stiftede Dioeces i Durango er over 4000 □ Mile stort, med en Befolkning af omtrent 300,000 Sjæle. Ny-Mexico henhørte tidligere til dette Dioeces. Men efterat de forenede Stater i 1845 bemægtigede sig denne Provinds, skilte den h. Stol det fra Durango-Dioeset og gjorde det til Bispædommet af Santa-Fé. Merida-Dioeset omfatter Halvøen Yucatan med 500,000 Sjæle.

Lineras eller Monterey Dioeces har 150,000 Katholiker, som ere fordeelte paa 10 Sogne. Dioeserne i Bonora har et større Flaadeindhold end Frankrig; indtil 1840 hørte ogsaa Californien dertil. I denne Tid underhandler den h. Stol med den mexicanske Regjering om Grundlæggelsen af et nyt Bispædomme i Monterey i Californien. Da denne Stat erobredes af de forenede Stater, befriedes det romerske Hof for de Hindringer, hvilke de mexicanske Autoriteter tidligere lagde Samme i Veien. Af flere Dele af Sonora-Dioeset er nu Kirkesprovindsen San-Francesco dannet, hvor Hr. Alemany er første Erkebiskop.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den h. Fader har udstedt et apostolisk Sendebrev til Biskopperne og de Troende af den armeniske Nation. I dette „Brev“ fastsætter Hans Hellighed nogle Punkter med Hensyn til den armeniske Nations kirkelige Disciplin, og udtaler ved denne Leilighed for Mechitarist-Kongregationen i St. Lazaro det bedste Bidsøbyrd om dets Rettroenhed. En høitstilt Dignitarius af den forenede orientalske Kirke, havde nemlig i et Skrift, med Hensyn til de dogmatiske Lærdomme, opvakt nogen Mistanke imod dette af Kirken og den armeniske Literatur saa høit fortjente Institut. Samme blev sendt til Rom af Propagandaen, og efter en lang omhyggelig Prøvelse har den h. Fader fuldstændigt anerkjendt Mechitarist-Kongregationens Uafhængighed. I berørte „Breve“ omtaler Hs. Hellighed, at han har modtaget en af samtlige Munkes undertegnet Skrivelse, hvori de bevidne deres inderlige Hengivenhed for den romerske Kirke og afvise med stor Indignation enhver Mistanke om at helde til Skismatikerne. —

Rusland. I Aaret 1832 bleve som bekjendt alle høiere og lavere Skoler for den unerede katolske Geistlighed i Hvide-Rusland og Lithauen ophævede, og de katolske Theologer maatte fra den Tid af gjenneemgaae deres Curjus paa den skismatiske Skole i Petersborg. — Naar nu Østerrig var gaaet frem paa samme Maade imod de skismatiske Grækere,

naar Østerrig ogsaa havde luffet deres Seminarier og tvunget deres theologiske Kandidater til at studere ved et katolsk Universitet i Wien eller i anden Provinds-Hovedstad, — saa vilde selvfølgelig en Noteudverling være bleven indledet fra Ruslands Side — og man vilde have gjort Allarm i visse russiske venstrebende Journaler over østerrigsk eller katolsk Samvittighedstryk. Den uenrede katolske Kirke blev fremdeles i samme Aar 1832 stillet under den skismatiske saakaldte „hellige Synodes“ Herredømme i Petersborg, og saaledes berøvet den sidste Rest af Selvstændighed. — Under de meest forskellige Paaskud blev fra nu af den ene katolske Kirke efter den anden luffet og overgivet til den skismatiske Klerus. De merede katolske Geistlige, som samvittighedsfuldt ikke vilde efterkomme de nye Anordninger — ikke vilde sælge og forraade deres Kirke, bleve som bekendt sendte til Siberien i Dufinviis! Den elendige Joseph Siemazko, som ved Guds udragensfulde Børløse blev Biskop, overtog aldeles Judaskrollen blandt den merede katolske Klerus; han sagde sig løs fra Primatet i Rom tilligemed to ligesindede Biskopper, gif over til Skismaet med 1300 Geistlige d. e.: gifte Mænd med Kone og Børn, som mere vare gjorte bange ved Trudsler, end bestemte dertil ved Løfter, og bønfaaldt — efterat Rollen tidligere var godt understøttet og Spillet aftalt — den „hellige Synode“ i Petersborg om Optagelse i den skismatiske Kirke! — Naturligviis bleve de optagne i Naade og med Beredvillighed. Over 2½ Millioner Katholiker bleve saaledes paa Statsbegne og Statsomveie løsbare fra den katolske Kirke; — og Pave Gregor XVI. forelagde Czaren, da denne i Rom benægtede Katholikerne Forsølgelse, Afstrafferne af alle de russiske Aftvister angaaende denne Sag, hvorover Czaren naturligviis forbauses. Den første Befordrer og det virksomste Redskab for dette sørgelige Forfald, Siemazko, den forfaldne Biskop, har nu allerede staaet for Guds Domstol; han døde i Aaret 1852 og begrav endnu paa sit Dødsleie sin Forvildelse, som havde draget Millioner Sjæle med sig i Fordærvelse. Et af disse ulykkelige af Siemazko forførte Offere, Basilianermunknen Chlorkiewicz, begjærede, piint af Samvittighedsnag, i sin Dødsstund med hylende Raab, en katolsk Præst. Siemazko, som frygtede den Scandal, dette vilde afstedkomme, formanede den Døende til at være rolig. Da skreg denne: „Ja, jeg doer nu i Fordærvelse; men tag Dig i Agt, Du, vor Forfører, — Dig vil Djævelen endnu hente i levende Live!“ — Oprindningen skal have været gyfeligt og grueligt, som den gamle „Eion“ af Petersborg beretter. — Saaledes dør en

— Apostat! — Dette er kun nogle Bink om Katholikerne Skjæbne hos det russiske Folk, som i den nyeste Tid er blevet betegnet som Christendommens Klippe og Bestjærmer. Derfor bemærker ogsaa det franske Blad l'Univers: „Det er at haabe, at Frankrig tilsidt vil sige til Czaren: „Du holder 14 Millioner Katholiker under det haardeste Nag; Frankrig kan ikke længere taale deres Dvaler; opret atter deres Altene. De skulle være frie ved min Seier; det og intet andet skal være min Andeel i Krigens Bytte!““

Trykkel. Efter en Meddelelse i Wiener Kirchenzeitung Nr. 22 staae 32 Millioner Underaatter under Sultanens Secepter i Europa, Asien og Afrika, nemlig 16 Millioner i de europæiske Lande, Moldau, Wallachiet og Serbien indbefattet, 10,900,000 i Lilleasien og Syrien, 2,500,000 i Egypten, 1,600,000 i Turis og 1,000,000 i Tripolis. Disse 32,000,000 fordele sig i Henseende til deres Religion paa følgende Maade:

1. Katholiker: — i Europa 718,000, i Asien 700,000, i Afrika 60,000; — tilsammen 1,478,000.
2. Skismatiske Grækere: — i Europa 10,600,000, i Asien 3,700,000, i Afrika 240,000; tilsammen 14,630,000.
3. Protestanter: — i Europa 12,000.
4. Jøder: — i Europa 260,000, i Asien 800,000, i Afrika 300,000; tilsammen 1,360,000
5. Muhamedanere: — i Europa 4,320,000, i Asien 5,700,000, i Afrika, 4,500,000; tilsammen 14,520,000.

De latinske Katholiker (d. e. dem, som ved Gudstjenesten betjene sig af det latinske Sprog og den romerske Kirkes Ceremonier) have til geistlige Overhyrder: 1 Patriark i Jerusalem, 1 Patriarkal-Biskop og Erkebiskop i p. i. i Constantinopel, 3 Erkebiskopper i Antivari, Durazzo og Scopia, 7 Biskopper i Sappa, Scutari, Alessio, Pulati, Nicopolis, Samagusta og Scio; 2 apostoliske Delegerer og Erkebiskopper i p. i. i Smyrna og i Anzura ved Bjerget Libanon; 5 apostoliske Biskoper og Biskopper i p. i. i Sophia i Bosnien, i Herzogowina, i Moldau og i Alexandria med 700 Præster, Ordensgeistlige og Lægbrødre, som paa meget faa Undtagelser naar samtlige tilhøre Franciskaner-Ordenen af den strenge Obsevants. — De maronitiske Katholiker (d. e. dem, som ved særegen Tilladelse af Kirkens Overhyrde betjene sig ved Gudstjenesten af det syriske Sprog istedetfor det latinske), som med Undtagelse af 800 i Kairo, befinde sig i Syrien ved Libanon, ved Middelhavet og paa Den Cypern, have 1 Patriark med Titel af Antiochia og Residents i Klosteret Kanno-

bin ved Libanon; 7 Erkebiskopper i Aleppo, Damascus, Tarablus, Bairauth med Residensen i Baaskirta, Sydon, Baalbek, og Zeit Najeh paa Cypern; 2 Biskopper i Bostri og Gibail og 3 Titular-Biskopper i Acca, Dibbije og Eden. Maroniterne have mere end 200 med Verdensgeistlige (Geistlige, som ikke tilhøre nogen religiøs Orden, men leve i Verden, i Modsigning til Ordensgeistlige, der leve i Klostret,) besatte Sogne, 320 Kirker, 60 Munkeklosterer af Alleppiner, Libanenser og Baladiter Ordenerne, 14 Nonneklosterer og 1100 Verdenspræster og andre Geistlige, 1500 Munke, 400 Nonner, foruden flere velindrettede Dreng- og Præste-Seminarier. — De græske Katholiker, ogsaa kaldede melchitiske Grækere (d. e. dem, som med særegen Tillidelse af Paven ved Gudstjenesten betjene sig af det gammelgræske Sprog og af flere fra de romerske forskellige Ceremonier), have 1 Patriark med Titel af Antiochien og Residens i Damascus, 1 Erkebiskop i Tyrus, 12 Biskopper i Aleppo, Bairauth, Sidon, Akkar, Bosra. Damascus, Baalbek, Tripolis, Homs med Alana, Zachali med Fenjul, Acre og Kairo, og 2 apostoliske Vikarer, den ene i Syrien og den anden i Ægypten med 120 Verdenspræster og 90 Basilianermunke. Omendkjøndt de følge den græske Ritus, fejre de Liturgien foruden i det græske ogsaa i det arabiske Sprog, da denne Kirkes Tilhængere samtlige ere Arabere efter Herkomst og Sprog. — De syriske Katholiker bestaae af syriske Monophysitter, der ere vendte tilbage til Kirkens Eenhed; de have 1 Patriark med Titel af Antiochien og Residens i Jerusalem, 1 Erkebiskop i Jerusalem, og 8 Biskopper i Aleppo, Bairauth, Damascus, Homs, Mardin, Mossul, Rabek og Tarablus, tillige med 60 Verdenspræster og andre Geistlige; de fejre Gudstjenesten i det døde gammel-syriske Sprog, i hvilket ogsaa deres liturgiske Bøger ere skrevne med Peshito-Bogstaver, og de bestaae ligesom Maroniterne, de chaldæiske Katholiker, Jacobiterne og Nestorianerne, af Levninger af semitiske Gammel-Syrier og Chaldæere. — De katolske Armenianere have 1 Patriark med Titel af Cilicien og Residens i Antoniter-Munkenes Kloster i Byzummor paa Libanon. Under ham staae de 2 Erkebiskopper i Constantinopel og Smyrna, samt de 3 Biskopper i Aleppo, Mardin og Adana med 100 Verdensgeistlige, 120 Munke af den h. Antonius' Orden i 3 Klosterer. De boe adspredte i Ægypten, Mesopotanien, Syrien, Lilleasien og Rumelien og høre samtlige til den armeniske Nation. — De koptiske Katholiker, som blot bestaae af de til den katolske Kirke tilbagevendte Kopter (Levninger af Ægyptens Urindvaanere), staae under 1 Biskop i Kairo og 30 Verdenspræster af deres Nation

og Ritus, hvilken de fejre med i det døde koptiske Sprog skrevne liturgiske Bøger. — De chaldæiske Katholiker eller merede Nestorianere staae under 1 Patriark med Titel „af Babylon“ og Residens i Mossul; de have 4 Erkebiskopper i Bagdad, Amadia, Diarbekir og Mossul, samt 5 Biskopper i Aderbidschan, Gezira, Kerkuk, Mardin og Salmas med 101 Verdenspræster og 60 Munke af den h. Hormisdas' Orden i 1 Kloster. — Alle disse Patriarker for de forskellige Ritus anerkjende den romerske Biskop som deres fælleds Overhoved, ere ham underkastede i kirkelig Henseende og erholde af ham Indsættelse og Stadsfæstelse i deres Patriarkal-Bærdighed. —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 21. Mai. — 5. Søndag efter Paaske. — Broderskab. — Dagens Epistel: Jak. 1, 22—27. — Evangel.: Joh. 16, 23—30. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Tydsk. — Efterm. Kl. 3 Broderskabsandagt med Prædiken paa Dansk. —

Paa de kirkelige Bededage — Mandag d. 22, Tirsdag d. 23, og Onsdag d. 24. Mai — holdes om Form. Kl. 8 en stille h. Messie og Kl. 10 en hvitbelig Messie, efter hvilken Vitaniemidlet til alle Helgene bedes, for ved disses Forbøn at indkalde Himmelens Bølgelighed over vore Marker til Frugtens lykkelige Trivsel. — Dagens Epistel: Jak. 5, 16—20. — Evangel.: Luf. 11, 5—14. —

Torsdag d. 25. Mai. — Ver Herre og Frelseres Jesu Christi Himmelfart. — Dagens Epistel: Apostl. Gj. 1, 1—11. — Evangel.: Mark. 16, 14—20. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tydsk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysning og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 22.

Søndagen den 28de Mai.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. H. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Den Tridentinske Troesbekjendelse.

Credie Artikel.

(Sluttet.)

Den katolske Kirkes Lære, at den h. Skrift selv i Henseende til de til Saligheden nødvendige Troes- og Sædelærdomme ei er klar og tydelig, men megetmere underkastet mange Misforstaaelser og vrang Opfattelser, — bekræftes og godtgjøres endvidere, naar man opmærksomt betragter den religiøse Tilstand hos de Religionsforsamfund, som lære, at Bibelen er for sig klar og tydelig, og som derfor overgive Bibelen i Enhvers Hænder, for at Enhver af samme maa indhente den til Saligheden fornødne Kundskab. — Vi ville stedse tale med Agtelse og Skaansel om alle fra os adskilte Medchristne, og vi ville derfor ogsaa her afholde os fra at udfaste et ganske tro og fuldstændigt Billede af den sorgelige Tilstand i religiøs Henseende, hvortil den frie Skriftfortolkning har ført dem; thi en saadan Fremstilling vilde let faare altfor dybt. Vi antyde her ifkun Lidet!

Siden man i det 16. Aarhundrede begyndte at benytte Bibelen som et Vaaben imod

den h. Kirke, idet man ved en egenmægtig og vilkaarlig Fortolkning af dens Udsagn forsøgte at fremstille den katolske Kirkes gamle Troes- og Sædelærdomme som modstridende det frevne Gudsord: har man i de Religionsforsamfund, som i Folge deraf skilte sig fra Kirkens Skjød, troligen benyttet den Frihed i Skriftfortolkning, som derved var indrømmet enhver Christen. — Imidlertid, indtil den nyere Tid, har man, Gud være lovet! i Særdeleshed overladt de Lærde og Theologerne Skriftens Fortolkning efter egen Indsigt og eget Lykke; og til hvilke Resultater denne de Lærdes og de theologiske Gregeters frie Skriftfortolkning har ført, det lærer de tre sidste Aarhundreders Historie. Man tæller meer, end 300 christelige Secter og Partier, som med Bibelen i Haanden have dannet sig i Løbet af disse 300 Aar udenfor den katolske Kirke! — Der gives neppe et eneste Skriftsted, som handler om Troessager, som ikke møder de meest modsigende Fortolkninger hos de ikkekatolske Gregeter. I Henseende til flere af de vigtigste Skriftsteder gives der iblandt dem saa mange Sind og Fortolkninger, som Hoveder. Alle tankende, besindige og fordomsfrie Protestanter ville heri vistnok give os Ret! — Paa samme Tid, da Luther i Tydskland med Bibelen i Haanden bekæmpede Pavedømmet og godtgjorde dets gruelige Bild-

farelser ved Hjælp af Skriftsteder, optraadte i Genf og Frankrig Calvin med samme Bibel og bekæmpede Luther ved Hjælp af Skriftsteder; paa samme Tid reiste Zwingli sig i Sveits og stred med Bibelen imod Paven, Luther og Calvin; nogen Tid derefter behagede det ogsaa den vellystige Henrik VIII. i England at betjene sig af samme h. Bog, Bibelen, som et Vaaben imod Paven, Luther, Calvin og Zwingli; og saaledes gik det ogsaa senere. Af samme Bibel, af hvilken Luther troede at kunne bevise, at Frelseren virkelig er nærværende i Alterens Sakramente i, med og under Brødet, — vidste Calvin at bevise, at Kristus ikke er virkelig tilstede i Nadverens Sakramente! — Hvortil Bibelens frie Fortolkning fører, det lære fornemmeligen ogsaa det sidste Aarhundredes Rationalister, som endeligen formødelst Bibelen ere komne til den Anskuelse, at hele den h. Skrift ikke er andet, end en Samling af Fabler og Myther!! Vi bringe her blot nogle bekendte og berømte Navne i Grindring: De Wette, Wegscheider, Bretschneider, og fremfor alle de frie Gregeters Kamp og Fører: Strauss, fremdeles Bruno Bauer, Paulus m. fl. a. — Man indvender her ikke: at der ogsaa gives forskjellige Meninger og Anskuelser med Hensyn til Skriftsteders Fortolkning iblandt den katolske Kirkes Gregeter! — thi omendkjendt de katolske Gregeter afvige fra hverandre i deres Meninger og Anskuelser, med Hensyn til enkelte Skriftsteders Beviisraft og Betydning, saa ere de dog alle forsaavidt ganske enige i deres Skriftfortolkning, at de alle fortolke og udtyde Skriften i fuldkommen Overensstemmelse med den useilbare Kirkes mundtlige og traditionelle Lærdomme, og ingen katolsk Greget vil nogeninde fordrifte sig til at udtyde af Skriften Lærdomme, som stride imod den useilbare Kirkes Læresætninger. De katolske Gregeter have saaledes en sikker og tilforladelig Veiledning og et fast Criterium ved deres Skriftfortolkning, nemlig: den klare og mundtlige Lære i den katolske Kirke, som er ledet af samme Sandhedens Aand, der har indgivet den h. Skrift, og som folgelig aldrig kan komme i en virkelig Modsetning

til Skriftens Lære (Jfr. Side 80 af Skand. Kirket.). Desaarfsag ere ogsaa alle katolske Gregeter ganske overensstemmende i Fortolkningen af alle de Skriftsteder, om hvis Betydning Kirkens Lærestand enten ved udtrykkelige Udsagn eller ved sin traditionelle Tro, (som udtales i Kirkefædrens Skrifter) har erklæret sig. Saasnart Kirkens Lærestand har talt og erklæret sig om noget, ophører al Disputation iblandt de katolske Lærde og Gregeter! — Overhovedet mærke man vel: vi tale her ikke om enkelte Misbrug, som drives af enkelte Protestanter med Bibelen, men vi tale her om Protestantismens Grundsetning, om den Grundsetning nemlig, „at Bibelen er klar og tydelig nok, og at Enhver derfor kan forstaae og tolke den efter egen Indsigt og eget Dømmeme;“ og da sige vi: at denne Grundsetning med Nødvendighed har ført til de sørgelige Resultater, som vi ovenfor ifkun korteligen have berørt. — Har de Lærdes frie Skriftfortolkning viist saa store Farer, hvad vil der da først blive af, naar nu ogsaa de Lærde tage den h. Bog i Haanden for at se af samme deres Troes- og Sædelærdomme?! Den allernyeste Tid og den daglige Erfaring viser os det kun altfor tydeligt, hvor Christendommen bliver af, naar Alle, som netop have lært at læse A B C, holde sig for berettigede til og begynde at læse og at fortolke det guddommelige Sprog i den h. Skrift! Mon der endnu gives nogen Urimelighed, nogen Daarskab i Verden, som saadanne Skriftfortolkere ikke finde tydeligen i den h. Skrift. Naar „de sidste Dages Hellige“ bevise af Skriften, at Polygamiet er en guddommelig Institution, at Daaben ved Neddøkkelse er guddommelig Besæling o. dsl., saa er det slet ikke noget Nyt, ei heller det Værste. Johan fra Leiden fandt allerede for 300 Aar siden i den h. Skrift, at han maatte tage 11 Rouer, hvilke han da siden maatte dræbe; en David Georg lærte af den h. Skrift, at han var Guds sande Son; en anden ved Navn Hermann læste sig ud af Skriften, at han var Frelseren, at alle Præster og Dyrigheder maatte myrdes; Dværfene, Methodisterne, Baptisterne, Svedenborgianerne o. s. v. — de alle finde Beviissteder for deres latterlige og oftest høist usædelige Bild-

færelser og Branglærdomme i den h. Skrift.
— Mon man endnu med Alvor kan ville paa-
staae, at den h. Skrift er klar og tydelig nok,
— at Enhver kan selv forstaae og fortolke den?
Mon det vel er til at forundre sig over, at den
berømte protestantiske Theolog, Samuel Warena-
fels, fra den frie Skriftfortolknings Standpunkt,
kunde komme til at sige om den hellige Skrift:

„Gud denne Bog forfattede

„Til Menneskenes Ledelse;

„Han skrev den saa, at Een og Hver

„Sin egen Lære finder der!“ — ?

Al Frugterne kjender man Træet; af hiin
Grundsætnings Virkninger lære man at be-
dømme selve Grundsætningen! —

Mange af vore christelige Læsere ville her
vist strax indvende imod os og sige, at de selv
ofte have læst i den h. Skrift, følt sig derved
meget opbyggede og trøstede, og fundet ogsaa
rigelig Dplysning ved Læsningen i denne h.
Bog! — Vi ere i Sandhed langt fra at ville
benægte dette, og vi ere tilviisende ikke dem, som
ville frakjende denne guddommelige, under den
Helligaands umiddelbare Medvirkning skrevne
Bog, en saadan Kraft og Læsningen i samme
en heldbringende Virkning; men vi paaastaae,
at en saadan gavnlig Virkning og et saadant
i Virkeligheden heldbringende Indtryk ikkun
kan have sig og haabes paa følgende to Vilkaar:
1. at man læser Bibelen med et fromt og
allerede troende Gemyt, d. v. s. efterat
man allerede har mundtlig erholdt tilstræk-
kelig Kundskab og Dplysning om Christen-
dommens Troeslærdomme; og 2. at man, naar
man under Læsningen støder paa saadanne
Steder, som synes at staae i Modstrid med
de mundtlig overleverede christelige Troes-
eller Sædelærdomme, at man da fortolker
og forstaaer disse tvivlsomme Skriftsteder i
Overeensstemmelse med den christelige
Kirkes mundtlige Lære. — Hvor disse tvende
Betingelser iagttages, der kan Læsningen i den
h. Skrift rigtignok være meget gavnlig og
heldbringende, og paa disse Vilkaar anbefaler
ogsaa den katholske Kirke den flittige Læsning
i Bøgenes Bog, i den h. Skrift. Derimod
hvor disse tvende Betingelser ikke iagttages, der
bliver Læsningen i den h. Skrift høist farlig
og fordærvelig. —

Den katholske Kirke har aldrig
givet et almindeligt og ubetinget
Forbud for Lægfolk imod Læsningen
i den h. Skrift! Den katholske Kirke vil
ikkun forhindre og forebygge alle de Misbrug
og Farer, som udspringe af en letsindig
Bibellæsning. Alle disse Farer opstaae for-
næmeligen enten deraf, at man læser vrang-
forfalskede Bibeloversættelser, — eller deraf,
at man fortolker de enkelte Skriftsteder urig-
tigt; og derfor har den katholske Kirke forbudt,
at læse Bibelen i feilagtige Oversættelser, og
at fortolke dens Udsagn efter eget Lykke imod
Kirkens Lære. — Da Kirkens Lærestand er
den af Jesus Christus bemyndigede og beskittede
useilbare Lærer for hele Verden, da den er
„Sandhedens Støtte og Grundvold,” der stedse
bliver veiledet af den Helligaand, Sandhe-
dens Aand (jfr. Side 79 og 80 af Stand.
Kirket. 1854): saa er denne kirkelige Lærestand
ogsaa den eneste useilbare Voldgiftsmand
og Dommer om, hvilke Bibeloversættelser
der ere rigtige og frie for Bildfærelser, og,
om, hvilken Fortolkning af den h. Skrift
der er den rigtige. Af denne Aarsag forbe-
holder denne useilbare kirkelige Lærestand sig
ogsaa den Ret, at bestemme og afgjøre, hvilke
Bibeloversættelser der maae læses uden Fare
og i hvilken Mening og Betydning de maae
læses.

Den hele kirkelige Lærestand har anerkjendt
den latinske saak. Vulgata som en dogma-
tisk rigtig og authentisk Bibeloversæt-
telse. Dermed har Kirken ikke erklæret, at
der i Vulgataen slet ikke findes nogen gram-
matisk eller exegetisk, det Dogmatisk
uvedkommende, Unviagtighed og Urigtighed, men
blot, at den latinske Vulgata er aldeles fri
for dogmatisk Feil, og at den derfor kan
med Tilforladelighed anvendes som en sikker
Veileder hvad Troes- og Sædelæren an-
gaaer.*) Alle Oversættelser i de levende Sprog

*) Derjem Kirken ikke havde erklæret Vulgataens til-
forladelige Rigtighed, saa kunde man i mange meget
vigtige Punkter slet ikke vide, hvad man egentlig
maatte holde for at være Bibels Lære, hvad ei; thi
en over al Tvivl ophøiet Grundtext har man jo
slet ikke meer; og alle Oversættelser efter den saak.

skulle derfor ogsaa udarbejdes efter Vulgataen, hvorved imidlertid i mindre vigtige Ting en eller anden grammatikalisk Rettelse efter den græske eller hebraiske saak. Grundtext ikke engang er forbudt. — Fremdeles befaler Kirken, at alle Bibeloversættelser i levende Sprog, som ere bestemte til Læsningen for de mindre kyndige Lægsfolk, skulle ogsaa være forsynede med passende Anmærkninger, som forklare de mindre klare Skriftsteder, hvilke ellers saa letteligen kunde misforstaaes og fordreies. — Af det hidtil Sagte fremgaaer, at den katolske Kirke ikke forbyder, tværtimod den anbefaler selv ogsaa Lægsfolk Læsningen i de af Kirkens Lærestand stadfæstede, rigtige og med passende Anmærkninger forsynede Bibeloversættelser i de levende Sprog. Derfor gives der jo ogsaa saa mange, ja utallige katolske Bibeloversættelser i de levende Sprog, som læses af katolske Lægsfolk. At Luther har været den første, som har oversat Bibelen i det levende Sprog, det kan kun en Genfoldig paastaae, der slet ikke kjender Historie*). — Imidlertid kan det heller ikke negtes, at der i den h. Skrift, navnlig i det Gamle Testamente, findes mange Ting, som for almindelige Troende hverken kunne tjene til Opbyggelse eller til Trøst, andre Ting, som ere for høie og vanskelige, atter andre, som let kunne tjene til Forargelse for mindre rene og kyndige Sjæle; og desaarjaag har man i den katolske Kirke holdt det for hensigtsmæssigere, at give de almindelige Troende passende kortere Udto og af den h. Skrift, i Form af en Bibelhistorie, end uden Forskiel at give allerede de smaa Børn den hele store Bibel i Hænde. — Alle de Forbud imod Bibelens Læsning i den katolske Kirke, som saa ofte anføres af den katolske Kirkens Modstandere, ere enten ikkun rettede imod Læsningen i vilkaarlige, egenmægtige Bibeloversættelser, og uden An-

mærkninger, eller imod den egenmægtige Fortolkning af den h. Skrifts Udsagn med Tilsidefattelse af den ufeilbare Kirkens Fortolkning og Lære. —

Vi overlade det nu til vore Læseres Bedømmelse, hvad Gavn saaledes er at vente af de saakaldte „Bibelselskaber,“ til Folkenes sande Frelse og Fremme i Christendommen. Disse „Bibelselskaber“ have sat sig den Opgave, at fordele Bibeloversættelser iblandt alle Christne, Bibeloversættelser, som oftest ere aldeles vrang eller idetmindste for hvis Rigtighed og Nøiagtighed ingen tilforladelig Borgen kan gives, Bibeloversættelser uden forklarende Anmærkninger, saa at Enhver kan forstaae eller misforstaae de vigtigste Skriftsteder efter eget Godtbefindende.

Man uddeler Bibler i Tusindvis iblandt Folket, og mener dermed at kunne omvende Folket; men deri tager man meget feil! — Det er nu meer en 50 Aar siden at Bibelselskaberne bleve indstiftede; i Løbet af 36 Aar, fra 1804 til 1840, have de uddeelt meer, end 12 Millioner Exemplarer af Bibelen i 148 forskjellige Sprog. I det ene Aar 1839 fordeelte de i Frankrig henimod 173,000 Exemplarer; fra September 1840 til Januar 1841 omdeelte de i Spanien ikke færre, end 100,000 Exemplarer; i det katolske Italien have de ligeledes forsøgt at udbrede en forvansket Bibeloversættelse, som var udarbejdet af en vis til Calvinismen hældende Deodati. — I det ene Aar 1838 beløb det engelske Bibelselskabs Indtægter sig til meer, end 10 Millioner Daler. Allevegne uddele de Bibler i Modersmaalet og ikke sjældent aldeles vrang, forvanskede Oversættelser; ja selv iblandt Hedningerne fordele de deres Bibler; denne h. Bog, hvis Forstaaelse og rigtige Fortolkning er saa vanskelig, at selv lærde og oplyste Christne let komme til at misforstaae den (som vi have seet), skal da endog oplyse og omvende de aldeles uvidende Hedninger! den h. Skrifts vilkaarlige Læsning og Fortolkning har desværre gjort mange Christne til Hedninger (mon Strausianerne fortjene et bedre Navn?), men den kan vissefælgelig ei gjøre Hedninger til Christne! — Det er forøvrigt, skjøndt en temmelig dyr, dog meget let, beqvem og magelig Maade, at være Mis-

Grundtext afvige fra hverandre. Til hvilken af dem kunde man vel sætte Lid, dersom den ufeilbare Kirke ikke havde givet os en tilforladelig Oversættelse i Hænden? —

*) Jfr. Doctrines and Practicess of the Catholic Church, by Dr. Wiseman. London. 1845.

sionær paa, naar man ei har at gjøre andet, end uddøle Bibler! Dog dette er ikke den Maade, hvorpaa Apostlene og alle apostoliske Missionærer have forplantet det „rene Evangelium“ og det „rene Gudsord!“ I de første Aarhundreder bleve mange Millioner Hedninger omvendte til meget gode og hellige Christne, men vi læse ingensteds, at man har omvendt dem ved Bibler; dengang gaves der neppe Bibeloversættelser i de levende Sprog. Eller mon den christne Kirke ogsaa allerede i de tre første Aarhundreder var udartet og holdt fangen under „Bavedømmets gruelige Nat og Mørke?“ Ja, dersom Læsningen i Bibelen er saa nødvendig til Salighed eller til Dplysning om de evige christelige Sandheder, saa har det endnu for omtrent 400 Aar siden været de fleste Menneſter aldeles umuligt at komme til Dplysning om de christelige Sandheder; thi dengang da Bogtrykkerkonsten endnu ikke var opfundet, vare Bibler, ligesom alle Bøger, saa sjældne og dyre, at ifkun saa og rige Folk kunde anskaffe sig dem. Alle, som dengang ikke havde en stor Sum Penge for at købe sig en Bibel, kunde dengang heller ikke blive oplyste i Christendommen og komme til Saligheden!? — Det vil med andre Ord sige: først ved Bogtrykkerkonsten er Bibelen bleven udbredt hos alle Folk og saaledes er ogsaa først formedelst Bogtrykkerkonsten Afdgangen til den evige Salighed naabnet for Alle! —

Men, spørge vi nu, hvilket er da Frugten, hvilket er da Resultatet af alle den nyere Tids uhyre Anstrengelser og Udgifter for at udbrede Bibler? Den protestantiske Forfatter til Historien om de protestantiske Missionærer*) for Aaret 1817 (da Bibelselskabet saaledes allerede havde virket i 13 Aar) siger ordret følgende: „Nu, ved Slutningen af denne Bog, som skulde berette om Christendommens Udbredelse“ (især ved Bibelordeling!), „kunde vi vistnok være nær ved at lade Modet synke, hvis vor Religions Udbredelse maatte bedømmes efter og var afhængig af de Resultater, som vi hidtil

have vundet, og hvorom vi have skrevet i denne Bog!“ — Det lyder rigtignok temmelig flaut! — Ikke mindre aabenhjertig udtaler sig Protestanten Piferſeth, Sekretær ved Bibelselskabet, i Aaret 1823 (altsaa efter 19 Aars Virksomhed!) i en Tale*), han holdt og i hvilken han siger: „I Løbet af de første 10 Aar efter Bibelselskabets Grundlæggelse have vi ei erholdt Kundskab om et eneste Individ, som (ved Bibelselskabet), er blevet omvendt fra Hedenskabet til Christendommen!“

— I Aaret 1829, saaledes 25 Aar efter Selskabets Indstiftelse, læste man i sammes Beretninger**): „Efter tyve Aars Anstrengelser kunne vi ikke opvise heldige og synlige Resultater som Beviis paa at vore Arbejder ere Gud velbehagelige!***) — Vilde man beregne Selskabets Virkninger og Omvendelserne efter de fordeelte Bibles Antal, saa kunne de vel nok synes store; men man maa ikke troe, at Folket ved at læse den h. Skrift bliver omvendt! Man maa heller ikke troe, at alle de, som modtage en Bibel, ogsaa læse i den, og meget mindre, at de forstaae den! Hvor ofte handes det ikke, at Hedningerne anvende de modtagne Bibler til aldeles forskjellige Formaal, de senderrive Bøgerne o. dsl. En Hr. Martyn, som havde paataget sig det Hverv at fordele Bibler, beretter, at Mange havde bedt ham om Bibler i den Mening, at de indeholdt Ramayana d. e. et berømt indianisk Digt! Nouveau Journal asiatique for 1828 tom. II. fortæller paa Siden 40, at de af Dr. Morison udarbejdede Bibeloversættelser paa Chinesisk bleve i China paa offentlig Auction salbudne og forstørstedelen købte af Skomagere til Tøffel-foder!! — Det er Bibelselskabets Frugter, det er Resultatet af de store Anstrengelser i at fordele Bibler! Et i Kjøbenhavn udkommende protestant. Kirkeblad har endnu i vore Dage meddeelt en lang Beretning af en Bibelselskabsmissionær, ved Navn Georg Borrow, om hans Reise i Spanien til dette Lands Lykfuldgjørelse for-

*) Jfr. York Herald, May. 1823.

***) Rapport of Bible soc. London 1829. p. 43.

***) Man læse det ypperlige Værk af Dr. Wisemann: „Die Unfruchtbarkeit der protestant. Missionen.“

*) Jfr. M nth. row. 1817. p. 252.

medelst Bibelfordeling. I fire Aar har denne Herre Borrow reist i Spanien og udrettet sin Gjerning, idet han paa et Muulafsel red fra den ene By til den anden, med en opvartende Betjent ved Siden, og saaledes fordeelte mange Exemplarer af Bibler til Boghandlere, til „Muulafelsdrivere, Foermænd og andre Personer af ringere Stand;“ han har ogsaa „oprettet en Boglade alene for Udsalget af den hellige Skrift“!!! En ypperlig, i Sandhed apostolisk Missionær! Hvad har været Frugten af hans Missionsreise? Mon Spaniens Folk er blevet lykkeligere, frommere og helligere i Folge af Hr. Borrow's fireaarige (fra 1835 - 1839) Missionsvirksomhed? derom læse vi ikke et eneste Ord i hele hans Beretning! — En noget paafaldende Virkning af en tidligere Bibelfordeling berettes imidlertid; nemlig: „da nogle Bibler vare faldne i Hænderne paa nogle Søfolk fra Padron, saa vare disse gode Folk paa engang blevne overordentligt stivsinde og disputeerfyge! Det var ikke muligt, at tale om religiøse Gjenstande i deres Nærvaarelse, uden at finde Modsigelse. „Det er falsk,“ pleiede de at sige, „St. Paulus i det og det Capitel og Vers siger just det Modsatte!“ o. s. v. („Sønd. Morg.“ Nr. 25. 1854). Skal man ogsaa her af Frugten lære Træet at kjende? — I vort Naboland, det protestantiske Mecklenborg, klager man høit over den der stedse meer og meer tiltagende Bantro og Irreligiositet, og for at føre Folket tilbage til Troen, udbreder man ret ivrig Bibler; dog hidtil har man ei sporet nogen Frugt af denne Bibelfordeling! Tværtimod i Mecklenborg er Usædeligheden og Bantroen netop størst iblandt de Folkemæsser, hvor Enhver har tre til fire Exemplarer af Bibelen hjemme! Grunden dertil er, fordi Folk ikke læse i Bibelen, eller dersom de læse i den, saa læse de sig ud af den hvad de selv synes og hvad der er dem det Beqvemteste! De ere jo alle bemyndigede til Skriftfortolkning! Ja, det er en gammel Erfaring, at de værste Kjætringer og Dogenigter altid føre en heel Mængde Bibelsprog i Munden!

At mange Bibelselskapers Tendens er aldeles fordærvelig og farlig, fremgaar ogsaa af den Kjendsgjerning, at de ikke vies

med blot at udbrede Bibler, men de fordele ogsaa alleflags religiøse Skrifter, som i Almindelighed ere fulde af aldeles løgnagtige Beretninger om og de heftigste, ofte raare og grove Angreb og ugrundede Beskyldninger imod den katolske Kirkes Lærdomme og Indretninger, ja, Bibelselskaber undsee sig ei ved selv at udbrede Romaner! En høitstillet Embedsmand i Mexico skrev for kort siden til Erkebiskoppen af Mexico et Brev, i hvilket han siger iblandt andet: „Jeg gjør Deres Excellence den Meddelelse, at mange methodistiske Bibler sendes til Mexico og methodistiske Missionærer besøge de mindre Byer i Uvalitet af Lager, Charlatans eller Kræmmer. Dette er, som Deres Excellence veed, den letteste Wei, for at faae Udgang til Familierne. Foruden Bibler udbrede de ogsaa Tractater af den methodistiske Propaganda, og de søge at forhøie Virkningen af disse Bøger ved Udbredelse af et stort Antal franke Romaner; om disse end ikke tjene til at prædike Protestantismen, saa blive de dog ogsaa et Baaben imod den katolske Kirke, forsaavidt som de efterhaanden fordærve Ungdommens Hjerter!“ — Saaledes anvender man de enorme Pengesummer, som ere samlede af Enfernes og de Faderløses Skjerve, og ved hvilke de fattige Tjenestepigeres og haardt Trængendes Sved klæber! —

Mon man da endnu kan dadle eller fortanke den katolske Kirke i, at den forkaster Bibelselskaberne som fordærvelige og ugudelige? Mon det endnu kan være nogen Tvivl underkastet, at denne ubetænksomme Fordeling af vilkaarlige Bibeloversættelser til ukyndige og ubefæstede Christne, ja, selv til aldeles uvidende Hedninger, snarere fører til al Christendoms Oplosning, end til dens Udbredelse og Befæstning? „De Ukyndige og Ubefæstede fordreie de hellige Skrifter til deres egen Fordærvelse!“ (2. Petr. 3, 16.) Desaarjag holde vi Katholiker os til vor hellige katolske Kirke, som er „Sandhedens Støtte og Grundvold,“ og høre paa denne paa Sandhedens Klippe byggede, ubdragelige Kirkes Ord og antage den hellige Skrift efter denne Kirkes Mening og Fortolkning for „at vi ikke ogsaa, henrevne ved de Ugudeliges Bildsa-

relser, skulle falde ud af vor egen Fasthed, men kunne være i vor Herre og Frelfers Jesu Christi Naade og Kundskab. Ham være Vre baade nu og til evig Tid! Amen!" (2. Petr. 3, 17. 18.).

En Agerkarls Endeligt.

Den h. Bernardin beretter os følgende Historie: For flere Aar siden var en Dyrtd opstaaet i Rimini i Italien. Alle sørgede over at Kornpriserne stedse steg høiere; kun En glædede sig derved, nemlig en elendig Agerkarl, der havde sammenhobet en stor Mængde Korn. Omvendtstjondt Prisen allerede havde naaet en enorm Høide, vilde han dog endnu ikke sælge noget af sit Forraad; det skulde stige endnu høiere. Men for at unddrage sig for Indvaanernes bestandige Efterspørgsler og Bønner, reiste han ud paa sit Landgods. Dog dagligen erkyndigede han sig nysgjerrigt hos Folk, som kom fra Byen, om hvor høit Prisen paa Kornet stod. Naar nu disse med en sørgmodig Mine svarede, at Prisen altid var i Stigen, saa lyttele ogsaa han dyb Sorg, men han loe inderligen i Hjertet. — Men da skete det, at to rige Mennekkere havde indkjøbt en stor Mængde Korn i Apulien og lode det bringe til Rimini for at afhjælpe Nøden. Prisen faldt nu paa een Dag ned til det Halve. — Agerkarlen, der netop denne Dag havde havt i Sinde, at gaae til Byen, for nu at gjøre sig sine Medmennekkers Nød til Nytte, erkyndigede sig paa Veien først om Prisen, men blev meget ubehageligen overrasket, da han saae en Mængde Mennekker, jublende og syngende, at drive deres med Kornsække svært belæssede Væler foran sig. Ikke anende noget Godt, spurgte han med skjælvende Stemme, hvorledes det stod til med Prisen. „Alleluja!" raabte de Adspurgte, „idag er Prisen falden ned til det Halve!" — Agerkarlen blev staaende som forskenet; efter nogle Minuters

Forløb mumlede han kun: „Falden ned til det Halve!" — Han gik nu ind i Byen; nogle Bekjendte hilsende ham, men erholdt intet andet Svar end: „Falden ned til det Halve!" — Da han traadte ind i sit Huus, kom Kone og Børn ham imøde og bøde ham venligen Velkommen; men han svarede ei andet, end: „Falden ned til det Halve!" — Han gik til Sengs; Konen forstræffet over hans blege Udseende og stive Blik, lod skyndsomt Lægen kalde, men denne bragte intet Andet ud af Patienten, end altid de samme Ord: „Falden ned til det Halve!" — Man hentede en Præst, som formanede ham til Bod og Skriftemaal, men Svaret blev: „Falden ned til det Halve!" Hans Tilstand forværredes stedse mere, indtil han kort efter opgav Anden med de Ord: „Falden ned til det Halve!"

Saadanne Kornpugere gives der desværre ogsaa endnu i vore Dage; ved saadan Ager maae de Fattige ofte lide meget. Ager er en af de affhyeligste Laster paa Jorden, og Gud straffer den strengt paa Agerkarlen selv eller dog visseelig paa hans Børn. „Hvo som tager Agerrente" siger Herren vor Gud, „mon han skal leve? Nei, han skal ikke leve! Han skal, da han har gjort alle disse Bederstyggeligheder, være Dødsens! hans Blod skal komme over ham!" (Ezechiel 18, 13.)

Kirkelige Efterretninger.

Rusland. Den i Berlin udkommende „protest. Kirchenz" bringer i sit Nr. af 15. April nogle Spørgsmaal og Svar af den russiske Katechismus, som ere meget betegnende:

Sp. Hvori bestaaer Vrefrykten for Gs. Maj. Keiseren, og hvorledes bør den yttre sig?

Sv. Ved den enfoldigste Underkastelse i Ord, Miner, Opførsel, Tanker og Handlinger.

Sp. Hvilken Slags Lydighed skyldes vi ham?

Sv. En fuldstændig, — lidende, — og ubegrændset Lydighed i enhver Henseende!

Sp. Hvori skal vor Trostaa mod Keiseren bestaae?

Sv. Deri, at vi udføre hans Bud paa det Punkteligste og uden at prøve dem.

Sp. Hvilke Exempler bekræfte denne Lære?

Sv. Jesu Christi eget Exempel; thi han levede og døde i Underdanighed mod Keiseren af Rom og underkastede sig lydigen den Dom, som fordomte ham til Døden. —

Man seer heraf, at Keiser Nicolaus ogsaa har Anlæg til Katechismus-Arbejder; de Diocæser, som endnu ikke besidde en god Katechismus, behøve kun at henvende sig direkte til St. Petersborg! — Men al Epog til Side! Disse faa Spørgsmaal og Svar betegne tilfulde Keiser Nicolaus' Tankemaade og hans Regjerings System, men ogsaa tillige det Færlige i hans Stilling. Idet Keiseren fordrer en ubegrændset Lydighed i enhver Henseende, har han stillet sig lige med Gud, underfuet Samvittighederne, gjort Menneskene til blinde Redskab for sin Villie og sig selv til Despot. Idet han forbyder enhver Underjøgelse, har han ophævet den guddommelige Sætning: „Giv Keiseren, hvad Keiserens er, og Gud, hvad Guds er.“ Czar og Gud ere eensbetydende; og derfor taler General Gortschakoff i sin Proklamation ifkun om den hellige Czar. En Underjøgelse om hvad man skylder Gud og hvad man skylder Keiseren, er forbudt i Rusland; derfor er heller ikke det russiske System lange holdbart; det modstiger ligesom guddommelige Anordninger og tilintetgjør dem. I den hele Katechismus ere desforuden overalt Ordene „Gud“ og „Keiser“ trykte med store, men „Christus“ med almindelige Bogstaver.

Osterrig. Den høiærværdige Biskop J. v. Ranoleder af Bøshprim har skænket 12,000 Gylden til Indførelse af de barmhjertige Søstre (for Sygepleien og Ungdommens Underviisning) i Bøshprim, og med utrættelig Iver har han virket derhen, at der allerede nu med de bestaaende Stiftelser og milde Bidrag af 2000 indtil 4000 Gylden, skænkede af flere Bøshprimer Doms herrer, er samlet en Kapital af 26,000 Gylden.

Afrika. „Tyroler Volks- und Schützenzeitung“ indeholder en lang Skrivelse (dat. Chartum i Mellemafrika) fra den høiærv. Hr. Gostner, en af de Missionærer, som ere dragne didhen med Provikar Dr. Knoblauch, for at prædike den Korsfæstede. Desværre er allerede en af disse Troens Apostle bleven et Offer for Klimaat; forøvrigt indeholder Brevet ligesaa interessante som glædelige Efterretninger. „Det er næsten utroligt,“ skriver Hr. Gostner iblandt Ander, „hvormegit Stammernes Hovidsmænd i denne Egn ere vor Mission hengivne. Deres Tillid og Hengivenhed, deres Arefrygt og Hoiagtelse for Missionærerne, er overordentlig. Hvor de kun kunne finde Leilighed, bevise de os Velgjerninger med den største Uegennyttighed,

hvorom vi allerede paa Reisen hertil havde flere Exempler. For „Abuna Soliman,“ som de kalde Provikaren Dr. Knoblauch, er dem intet Offer for stort. Saaledes benytter den gode Gud ogsaa de Brangtroende til den sande Troes Udbredelse. Hovidsmændene og deres sorte Colleger havde ligeledes en overordentlig Hengivenhed for „Abuna Hanna,“ som de kalde den afdøde høiærv. Hr. Kociancic (den nyligen afdøde Missionær). Endnu altid tale de med Agtelse og Roes om denne værdige Mand, som ogsaa vi smertelig savne. Naar de tale om ham, vil man ofte kunne bemærke Taarer i deres Øine. En høitiltillet muhamedansk Embedsmand beklagede for den høiærv. Provikar sit store Tab af ham og sagde: „Naar jeg har tilbragt og oplevet en rolig, glad og tilfreds Time, saa har det været i Abuna Hannas Selskab.“ Denne ædle Missionær stod netop i Livets Blomster; som Generalvikar af Chartum har han allerede en stor Byrde af Sorger og Forretninger. Han var en from Præst, en dygtig Theolog, en nidkjær Sjælsjæger; desforuden en usorligelig Mechaniker. Hans utrættelige Virksomhed grændser til det Utrolige. Ved hans hjærlige og kloge Opførsel gjorde han sig, under sit korte Ophold her, Koptere og Muhamedanere, ja Alle, som kjendte ham, til Venner og udryddede derved mange Fordomme imod vor h. Religion. Han saade et Frøkn i disse Ulykkeliges Hjerter, som vistnok i sin Tid vil bære herlige Frugter. Hans Legeme hviler i vor Have ved Siden af den berømte Missionær Vater Nylo. Hans værdige Missionsbroder, Milharci, som gif forud ham, ligger begravet i Orkenen ved Berber, en Fjerdingvei herfra, hvor vi besøgte hans Grav og bade for ham. Ogsaa han var en udmærket Mand, fuld af Dmtyghed, Kjærlighed og Sagtmodighed. Hans Kjærlighed til de stakkels, uhykkelige sorte Medbrodre, drev ham over alle Hindringer bort til det glødende Afrika. I Hjemmet opoffrede han Alt hvad han eiede, her endog sin Helbred og sit Liv!“

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 28. Mai. — 6. Søndag efter Paaske. —
 — Dagens Epistel: 1. Petr. 4, 7—11. —
 Evangel.: Joh. 15, 26—16, 4. — Gudstjeneste:
 Form. Kl. 8 og 12 stille Messje. — Kl. 10
 Høimesse med Prædiken paa Tydsk. — Efterm.
 Kl. 3 Andagt paa Dansk. —
 Løverdag d. 3. Juni er befalet Vigilie=Fastedag
 til den høihellige Juntseft.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katholske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 23.

Søndagen den 4de Juni.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. H. Staunkensteiner, N. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Rk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Christi Legemsfest.

1246.

„Dette er Mit Legeme!“ Matth. 26, 26.

Den katholske Kirke er „Sandhedens Støtte og Grundvold;“ den Lære, som den har modtaget af sin guddommelige Stifter, forkynder den reen og uforfalsket igjennem alle Aarhundreder. Efterat Christus ved den sidste Nadvere havde med guddommelig Magtfuldommenhed udtalt de vidunderlige Ord: „Dette er Mit Legeme; — Dette er Mit Blod; — Gjør dette til Min Ihukommelse!“ — og derved havde indstiftet den største af alle Troens Hemmeligheder, det allerhelligste Alterens Sakramente: kunde disse Ord og det i dem indeholdte Troesdogma, med sin hele Fylde og Dybde, aldrig gaae tabt i Tidernes Løb; de vare nedlagte i Hans h. ufeilbare Kirkes Skjød. Fra Christi Mund gif denne Sandhed over i Apostlenes Hjerter. Da de, idet de i hiin heiligtelige Aftenstund i Nadverens Sal i Jerusalem havde modtaget Livsens Vrod af selve Gudmenneskets egen Haand, havde holdt deres første Communion

og snart derefter, paa Pintsedagen, annammet den Helligaands Ild, prædikede de ikke alene Christum, den Korsfæstede, men nedlagde Ham ogsaa, som den i det h. Sakramente sandfærdigt Nærstående, i de Nysomvendtes Hjerter. „De holdt sig varagtige i Brødsbrydelsens Samfund!“ — Den h. Johannes meddeler i sit Evangelium (Cap. 6.) det af Christus givne Løfte om dette heil. Sakramentes Indstiftelse, og de tre andre Evangelister, Matthæus, Markus og Lukas, samt den h. Apostel Paulus, berette ligesom med eet Hjerter og een Mund: „At Christus ved den sidste Nadvere tog Brødet i sine h. Hænder, takkede, velsignede og brod det og gav Disciplene det med de Ord: Dette er Mit Legeme!“ — Saaledes havde Christi Disciple nedskrevet denne Sandhed i det nye Testaments Bøger, og ved den daglige Uddeeling af dette h. Sakramente indskrevede de den uudstøtteligen i alle de Troendes Hjerter, som af deres Hænder modtog Gudsfønnens allerhelligste Legeme og heiligtelige Blod. — Christi Udsagn i Nadverens Sal i Jerusalem trangte nu frem til alle Folkeslag igjennem alle Tider. Der gives vel heller ikke nogen anden Troeslære i den katholske Kirke, for hvilken man kan fremføre saa mange, saa bestemte og saa klare Vidnesbyrd fra alle Aarhundreder, som for denne Sandhed, at Christus sandelig

og virkelig er nærværende i det h. Alterens Sakramente som Gud og Menneske. Læren om det vidunderlige Alterens Sakramente skinnede som Solen paa den kirkelige Himmels Firmament med saa magtigt lysende Straaler, at de endog gjenembrøde de første Aarhundreders Arkandisciplins hemmelighedsfulde Dunkelhed.

Hvad Aposteldisciplen og Biskoppen Ignatius, som stod den første christelige Tid saa nær, at han ifølge et fromt Sagn skal have været et af de Born, som Kristus ifølge Mark. 10, 16. velsignende tog paa Armene, lærte og prædikede om dette Sakramente, nemlig: at Eucharistien er vor Frelser Jesu Christi Kjød, det Samme, som havde lidt for vore Synder og som Faderen efter Sin Godhed opvakte*), har til alle Tider og hos alle Folkeslag været den katholske Kirkes uforandrede Troesbekjendelse. Ligesom Israël i Orkenen blev glædelig overrasket ved Manaa'et, som Gud lod regne fra Himmelen, saaledes udstrakte ogsaa det christelige Følt med from Attraa Hænderne efter dette himmelske Livsens Brød. Naar den samme Biskop Ignatius, som stod paa den christelige Kirkes Dørtærskel, skriver i Brevet til Romerne: „Jeg attraaer ingen forgængelig Næring, men Guds Brød, Himmelsbrødet, Livsens Brød, som er Jesu Christi, Guds sønns Kjød, og anden Drik attraaer jeg ikke, end Hans h. Blod!“**) saa har han derved kun udtalt den Længsel, som opfyldte alle sande Troende af alle Sprog og fra alle Tider. Troen paa den i det h. Sakramente sandfærdigt nærværende Kristus stod saa fast i Kirken og havde slaaet saa dybe Rødder i de Troendes Hjertes, at ingen Branglærer i den første christelige Tid vovede at optræde aabenlyst og ligefrem derimod. Denne ulyksalige Forvovenhed var forbeholden det ellefte Aarhundrede. Det var nemlig Berengar af Tours, som ved Negtelsen af Christi Nærværelse i det h. Sakramente tiltrak sig alle Troendes Villoie og Foragt. Thi endnu gjentød Christi Ord fra Nadverens Sal og det klareste Vidnesbyrd

fra Apostlenes Mund altfor levende i det christelige Folks Hjertes til at de ikke skulde have reist sig med h. Brede og Harme imod en Branglærer, som vilde frarive dem den levende Gud fra Helligdommen. Berengar kom forovrigt til Indbigt mod Slutningen af sit Liv, og i Aaret 1078, paa en Kirkeforsamling i Rom under Pave Gregor VII., tilbagefaldte han høitideligt sin Bildfarelse, idet han som sin Dverbeviisning besvor en paa det klareste og bestemteste affattet Troesformel, som lod derhen, at Brødet efter Consecrationen virkelig er det af Maria fødte Christi Legeme, og at Brødet og Vinen med deres Substants blive forvandlede til Christi Legeme og Blod. Han tilspøiede ligeledes den udtryffelige Erklæring, at han tidligere havde taget fejl i sin Lære. Han døde udsonet med Kirken, med Anger og i streng Bødsøvelse.

Det synes, som om disse Krænkelser imod Jesus Kristus i det h. Sakramente ved Berengar og nogle andre af hiin Tids Rættere have ført dertil, at Troen snart derefter viste sig desto herligere og i desto større Glæds. Det trettende Aarhundrede frembrød, i hvilket saa meget Stort og Vidunderligt udfoldede sig i Christi Kirke fra alle Sider. Da opstod den h. Franziskus af Assisi; har omgjorde sig med Spagellsens Bælte, iserte sig Bodens Bevandt og drog ud med sine aandelige Søner, for at erobre Verden for Evangeliet. Da greb den h. Dominikus tilligemed sine Disciple det guddommelige Ords tveæggede Sværd og slog Laster og Bildfarelser paa Flugten; da hævdede Erkebiskopperne velsignende deres Haand og indviede de gothiske Templers vældige Bygninger, som Datidens levende Tro havde skabt. I denne store og herlige Tid skulde ogsaa det h. Alterens Sakramente omgives med endnu større Glæds, end tidligere var skeet. Havde dog de christelige Tyrster og Folkeslag reist sig i disse Aarhundreder, for i Korstogene at bringe Liv og Blod til Offer for det hellige Lands Befrielse! Men var dem det Sted, hvor Forløsningens Kors engang havde staaet, saa helligt, hvormeg mere maatte de da ikke, i levende Tro, glade samle sig om den i det h. Sakramente nærværende Kristus!? — Christendommen havde, efter lange og svære Kampe, vundet Seier over Hedenkabet; de

*) Ad. Smyrn. c. 7.

**) Ad. Romau. c. 7.

sidste Spor af Afgudstjenesten forsvandt altid mere og mere; Europas mægtige Riger og alle Knæ bøiede sig for Korset. Kirken, som i Begyndelsen havde fejret Troens Himmeligheeder kun paa skjulte Steder, fordi den maatte frygte ethvert Speiderblik, vilde da nu ogsaa træde offentlig frem som Seierherre og tage den hele Natur, som Faderen havde skabt, i Besiddelse som gjenvunden for Kristus og indvie den til et Guds Tempel. Christi Seier skulde kundgjøres og den hele frelstte Menneſſehed glæde sig ved samme*). Men hvad der i Verdens Dine var usfelt og foragtet, valgte Gud, for at fuldbringe store Ting. Han havde udseet Sig en fattig, men from Klosterdame, for ved hende at indstifte en Fests, paa hvilken alle Folkelag paa den vide Jordens Kreds skulde glæde sig og hvert Aar feire Troens Triumphantog.

I Aaret 1193 blev den sal. Juliana**) født af fromme Forældre paa Landgodset Netines i Bispedømmet Lüttich. Hendes Fader hed Heinrich, Moderen Frescendis. Da Juliana allerede mistede sine Forældre i sit femte Aar, blev hun, tilligemed sin ældre Søster Agnes, betroet til Nonnerne i Klosteret Corneliberg ved Lüttich. I sin omme Omsorg for den unge Julianes Ledelse og Opdragelse, henvendte Klosteret sig til den i det aandelige Liv meget erfarne Ordenssøster Sapientia, som boede i Nærheden. Denne lagde i Juliana Grunden til hendes fromme og hellige Liv; hendes Helligheds Tempel hvilede paa den dybeste Ydmygheds Grundlag. Juliana valgte derfor stedse Husets laveste Syssler og Arbejder til sin Beskjæftigelse, saa at hendes Søster Agnes, der ofte saae hende forrette de besværligste Arbejder hos Dvæget, frygtede for, at hun

snart vilde komme til at ligge under for Austrengelserne. Da den ærværdige Moder Sapientia blev valgt til Priorinde for Klosteret Corneliberg, indviede Juliana sig ligeledes til det klosterlige Liv efter den h. Augustinus' Regler. Sin Fritid anvendte hun til geistlig Læsning, i Særdeleshed yndede hun Davids Psalmer, den h. Augustins Skrifter og den h. Bernards Forklaringer over Høisangen. Hun undgik alle Sammenkomster med Verdens Store, talte meget lidt med dem, for ikke at blive forstyrret i sin Ensomhed og Aandsfamling. Hvad Fasten angik, var hun overmaade streng imod sig selv; hun iagttog ikke alene de alle Klosterdamerne foreskrevne Fasteforskrifter, men blev, i samfulde 30 Aar, hele Dagen fastende, ved alle Arbejder og Austrengelser, indtil Aftenen. Men jo mere hun holdt sig fjern fra legemlig Næring, desto større var hendes Længsel og Attraa efter det aandelige Brød. Hun havde ganske indviet sig Tilbedelsen og Dyrtelsen af det h. Alterens Sakramente. Naar hun havde aannammet den h. Communion, sølte hun sig saa vederqvæget af den guddommelige Naades Dug, at hun bad, at man dog maatte lade hende alene, heller ikke at give hende nogen legemlig Epise, fordi hun sølte sig uendelig stærk for medelst Livsens Brød.

Gud saae med Velbehag ned paa denne Klosterdames Ydmyghed og Selvfordreelse; da hendes Vrefrygt for og Kjærlighed til det h. Alterens Sakramente næsten ikke kjendte nogen Grænse, saa havde Han udseet hende til, i Kirkefesternes hellige Krands at indfætte den kosteligste Edelsteen: Christi Legemsfestens Høitid. I Aaret 1208, da hun netop var 16 Aar gammel, havde hun et Syn, hvori hun saae Naanen at stinne i fuld Glands; kun paa den ene Side var den noget fordunklet. I sin Ydmyghed ansaae hun dette Syn for en Fristelse, kæmpede imod den og bad i to Aar indstændigen om, at Gud vilde tage denne Fristelse bort fra hende. Ligeledes bad hun sine Medsøstre om deres Forbønner. Men forgiæves; Synet gjentog sig ved alle Bønner. Da hun saaledes i to Aar havde stridt i Ydmyghed og Angest, begyndte hun at bede om Forklaring og Dplys-

*) Zfr. „Das h. Messopfer und das Frohnleichnamsfest in ihrer weltgeschichtlichen Bedeutung.“ (Det h. Messopfer og Christi Legemsfest i deres verbenshistoriske Betydning) von Eduard Meyer. Erfurt 1841.

**) Zfr. Acta Sanctorum Bollandi mens. April. Tom. I. pag. 437 ss. og Hortus Pastorum et Concionatorum etc. Auctore R. D. Marchantio. — Coloniae anno MDCXXXVIII.

ning angaaende dette Syns Betydning. Da erfarede hun, at Maanen i sin fulde Glæde findbilledliggjorde Feskredsen i Christi Kirke, og at Formørkelsen ved Randen skulde betyde Mangelen af en særegen Fæst til Christi Forherligelse i det h. Alterens Sakramente. Tillige fik hun det Hverv, at bære Omsorg for Indførelsen af denne Fæst ved at aabenbare dette Syn for den kirkelige Dyrighed. Men Ydmygheden lukkede hendes Mund. Hvor meget den h. Juliana forøvrigt forstod at beskytte sig mod Selvroes og phantastisk Overspændthed — hvilke Feil et vantroende Sind gjerne tillægger Guds Helgener, fordi det, medens det altid kryber i Jordens Støv, ikke formaaer at spænde sin slappede Mand for det Himmelske og desaarfag finder Overspændthed i alt Heiere og Overnaturligt — fremgaaer deraf, at hun i tyve samfulde Aar uophørlig bad om, at Gud maatte opvække Mænd af Lærdom og af høj kirkelig Værdighed til et saadant Siemed. Men alle Benner vare frugtesløse; altid vendte det samme Syn tilbage med den samme Opfordring. Da hun i 20 Aar saaledes havde viist sig som Herrens ydmyge Tjenerinde og ikke vilde ophøre at bede om Fritagelse for det overdragne Hverv, hørte hun en Stemme, som sagde: „Jeg talfer Dig, Fader, at Du haver skult dette for de Vise og Kloge og aabenbaret det for de Smaa!“ Men hun svarede: „Dphoi Dig Selv, o Herre, og lad mig, Din ringeste Skabning, i Fred!“ — Derpaa svarede den guddommelige Stemme: „Han har lagt en ny Sang i min Mund, en Sang for Gud!“ — Da nu det samme Syn ligeledes blev en anden Klosterdame, ved Navn Isabella, og en Eremitinde ved Lüttich, den fromme Eva, en fortrolig Veninde af den h. Juliana, tildeel, troede Herrens ydmyge Tjenerinde, ikke længere uden Synd at turde modstaae den Allerhøiestes Billie.

Paa Berengars Tid havde navnlig den lærde Kanniker i Lüttich aabent og feierligt stridt for Troens Opretholdelse angaaende det h. Alterens Sakramentes værdige Tilbedelse. I Særdeleshed var det Kanniken til den h. Lambert, ved Navn Algerus, der i sine Bøger om det h. Alterens Sakramente slog Berengars Kjættereri til Jorden, hvorfor ogsaa Petrus af Clugny, i sit Skrift

mod Henricianerne*), giver ham det hæderlige Vidnesbyrd, at han, endnu bedre, fuldkomnere og grundigere end Lanfrank, havde gjendrevet Branglareren. Algerus', Durandus' og Adelmans' ædle og roesværdige Bestræbelser kunde endnu ikke være glemt. Den fromme Juliana blev imidlertid udnævnt til Priorinde for Klosteret Corneliberg, henimod Aaret 1230, og da meddelte hun sin høvte Aabenbaring til Kanniken ved St. Martinskirken, Johannes af Lausenna, en ved sin Lærdom og sine Dyder udmærket Mand, med den indstændige Bøn, at fortie hendes Navn; hun fandt et villigt Øre. Hun bad ham om, at overveie Sagen i Forening med andre Lærde. Nu blev Jacob af Troyes, Archidiacon af Lüttich, som senere blev Biskop af Verdun, derpaa Patriark af Jerusalem og endelig under Navn af Urban IV., besteg den pavelige Stol, spurgt om sin Mening. Archidiacon Jacob henvendte sig i dette Anliggende til Hugo, Provincial for Dominikanerordenen og senere Kardinal, og til Guido, Biskop af Cambrai, til Kloster-Brødrene Regidius, Johannes og Renardus, Profesorer i Dominikanerordenen i Lüttich og til nogle Andre. Indførelsen af Christi Legemsfæst forekom disse værdige og lærde Mænd slet ikke at være uensigtsmæssig. — Men alt Godt møder Modstand; kun ved Kamp og Nøie kommer det til Rodenhed! — Naaget disse nævnte Mænd, af fuldkommen Overbeviisning, stemte for Indførelsen af en Fæst til Christi Forherligelse i det h. Sakramente, saa mødte den dog Modsigelser fra alle Sider. Man kaldte den h. Juliana for en Drømmerinde, betegnede den projecterede Fæst som et unødvendigt nyt Paafund, da jo Indstiftelsen af det h. Sakramente dagligen blev fornyet i den h. Mæsse; man maatte ikke paabyrde sig nye Byrder, og især vogte sig for Overdrivelser!

Den h. Juliane bar alt dette med Glæde og Taalmodighed og fordoblede sin Iver i Bønnen. Hun foretog i denne Hensigt en Valfart til Coln, lod sig indføre i St. Peterskirken, kastede sig her ned foran Alteret —

*) P. Clun. lib. I. contra Henricianos, p. 2.

bønfuldt med sit h. Hjertes hele Inderlighed, at Gud dog, paa den h. Apostelsyrste Petrus' Forbønner, maatte fuldende det Værk, Han havde begyndt. Ligeledes besøgte hun Andreas-Kirken, og tog ind hos Ursulinerinderne, som hun ligeledes opfordrede til Bøn for dette Anliggende. Derefter begav hun sig paa en Balsfart til Guds Moders Kirke i Tongern og til den h. Servatius' Kirke i Utrecht. — I denne Kampens Tid bad hun ogsaa den fromme Klosterbroder Johannes om at gjøre et Udkaft til et Officium (Breviarbøn) om det h. Sakramente og understøttede ham under Arbeidet med sin Bøn, da han foregav sin Udygtighed dertil. Officiet blev færdigt; det begyndte med de Ord: „Animarum cibus,“ fandt alle Sagkyndiges Bifald og blev brugt i hele Bispedømmet Lüttich, indtil den h. Thomas af Aquin, i Aaret 1264, paa Pave Urban IV.'s Befaling, havde udarbejdet det nye*).

Christi Udsagn stadfæstede sig hos den h. Juliana: „Alt, hvad I bede Min Fader om i Mit Navn, det vil Han give Eder!“ Thi Biskoppen af Lüttich, Robert, ikke agtende Modstandernes Ansættelser og ugrundede Betyrninger, tiltraadte de forstnævnte Mænds Mening og udstedte i Aaret 1246, et Hyrdebrev, hvori han anordnede for sit Bispedømme en Festsdag for det allerhelligste Sakramentes Forherligelse og befalede at iagttage Vigilien til Festen som en Fastedag. I dette Hyrdebrev hed det blandt Andet: „Blandt de store og vidunderlige Hemmeligheder, som Herren haver virket, maa i Særdeleshed det fremhæves, at han hengiver Sig dem til Spise, som elske Ham; dette er Hans Legemes hemmelighedsfulde Sakramente, hvilket Han har esierladt os som et vidunderligt Mindesmærke. Da Han Selv, Som vil erindre Sit Testamente i al Evighed, har befaleet at gjentage dette store Vidunder, idet Han sagde: „Gjører dette, saa ofte I gjøre det, til Min Thukommelse!“

*) Begge de berømte Hollandske: Gotfred Genischiens og Daniel Popebroch fandt efter mange Bestræbelser et gammelt Antiphonarium, hvori endnu fandtes Dele af det af Johannes forfattede Officium. Disse ere meddeelte i „Winterims Denkwürdigkeiten“ 5. Bind 1. Deel. Side 284 ff.

saar kan man ikke dable, om der, paa Grund af vor letsærdige Glemsomhed, træffes en Foranstaltning, ved hvilken dette høihellige og tilbødelseværdige Sakramente, foruden hiin bestandige Grundring, som i dette vidunderlige Sakramente feires dagligen paa Alteret under den h. Messe, een Gang om Aaret kaldes med større Høitidelighed tilbage i alle Troendes levende og taknemmelige Grundring. — Da selv de Hellige, hvis Minde ogsaa dagligen feires i Litaniet og Messen og i andre Bønner, ikke destomindre have deres særegne Fester og Mindedage om Aaret, saa er det vissest ogsaa billigt og rigtigt, at ogsaa det allerhelligste Sakramente har en særegen Festsdag og Mindedag, for at bevidne Gud, vor Herre, vor inderligste Taknemmelighed, da Han dagligen, af den reneste og af uudgrundelig Kjærlighed, hengiver og offerer Sig for os paa Alteret og saaledes aldrig ophører, at opfylde Sit Løfte: „See, Jeg er hos Eder alle Dage indtil Verdens Ende — og det er Min Glæde, at boe hos Menneskebørnene!“ — En saadan Festsdag frembyder os ogsaa Leilighed til, at gjøre vor daglige Efterlædenhed og Lunkenhed god igjen, og Ingen vil kunne betvivle, at denne Festsdag vil bidrage til Guds Ære og Forherligelse og for de Udvalgte til Bestyrkelse i Troen, Haabet og Kjærligheden og vorde for Alle til mangfoldig Gavn. — Da Vi ville tilvende Vor Hjord rigelig Betsignelse, saa befale Vi herved, at en særegen Festsdag for det allerh. Sakramentes Forherligelse hvert Aar skal feires og helligeholdes paa den femte Dag efter den h. Trefoldighedsfest (Trinitatis-Søndag) i alle Sognekirker i Vort Bispedømme Lüttich, og at alle Troende have paa denne Festsdag at afholde sig fra alt tjenstligt Arbejde, som paa en Søndag. Præsterne skulle hvert Aar, paa Søndagen forud, offentligen opfordre og formane de Troende i deres Sogne til, at de til Bod for deres Synder faste paa Festens Vigiliedag og imidlertid ved Bønner, Almisser og andre gode Værker forberede sig til denne Festsdag, forat de kunne anstamme det h. Sakramente paa denne Dag til rigelig Gavn og til Frelse for deres Sjæle!“ —

Biskop Robert havde ogsaa flere Gange ladet det af Johannes forfattede Officium afskrive og uddele, og han besluttede, ogsaa at

sammenkalde en stor Synode og paa denne selv at bekjendtgjøre Christi Legemsfests Judsforelse. Men da han havde udstedt Hyrdebrevet, døde han d. 16. Oct. i Aaret 1246, forinden han kunde forsamle Synoden. Og saaledes blev Sagen atter forstyrret og afbrudt. Kannikerne ved St. Martinskirken i Lüttich feirede vel Christi Legemsfest i det følgende Aar paa den fastsatte Dag, men en almindelig Høitideligholdelse blev endnu ikke indført. — Imidlertid blev Hugo, Dominikaner-Provinzialen, der strax i Begyndelsen havde optaget den h. Juliana's Meddelelse saa gunstigt, af Paven udnævnt til Kardinalpræst og pavelig Legat for Tydskland. Han kom ogsaa til Lüttich og bar efter bedste Gyne Omfarg for Christi Legemsfests Fremme og Udbredelse. Det blev bekjendtgjort, at Kardinal Hugo vilde feire Høitiden for det h. Sakramente i St. Martinskirken i Lüttich; en stor Mængde Menneker strømmede didhen. Kardinalen holdt under den h. Messe en Tale til de Geistlige og Løgsfolk, anbefalede paa det Indstandigste denne Fests Høitideligholdelse til Alle og bad til Gud, at Han vilde meddele alle andægtige Deeltagere i denne Fest sin Naade i saare rigeligt Maal. Prædiken blev ikke uden Virkning. Kanniken ved Martinus-Kirken, ved Navn Stephanus, bivaandede samme. Da han var kommen hjem, sagde han til sin fromme Søster, som var en intim Veninde af den h. Juliana, at dersom han ikke allerede havde skjenket hende (Søsteren) sin Formue i sit Testamente, saa vilde han nu have overgivet en Deel af samme til en Stiftelse ved St. Martinskirken, forat Christi Legemsfest kunde feires paa en ret værdig og glimrende Maade. Strax bad Søsteren sin Broder om at fuldbyrde dette Forehavende, uden at tage Hensyn til hende. Hendes Duffte blev opfyldt. Da hun senere blev syg og modtog den h. Communion paa Christi Legemsfest, erholdt hun samme Dag ved Guds Naade sin fuldkomne Sundhed igjen. — Denne første Stiftelse blev kort efter, ved en Gave fra Kanniken Johannes, forhøiet saaledes, at Høitideligholdelsen udstrakte sig til hele Octaven (d. e. otte Dage efter selve Høitidsdagen). Da nemlig denne Johannes paa Dødsengen blev berettiget med det allerh. Sakramente,

sagde han: „Da jeg saa ofte har havt den Naade at modtage min Frelser uagtet min store Uværdighed, saa skjenker jeg min halve Formue til St. Martins-Kirken for at hele Octaven efter Christi Legemsfest maa kunne feires paa en ret værdig og høitidelig Maade.“ — Desforuden udstedte nu ogsaa Kardinal Hugo, førend sin Hjemreise til Rom, under 28. Dec. 1252, et Circulaire til Erkebiskopperne, Biskopperne, Abbederne, Dekanerne og Erkediaconerne, hvori han befalede at indføre denne Fest ikke alene i Lüttich, men ogsaa i alle Kirker i hans Legations-Distrikt, og meddeelte en Uklad til Befordring af alle anseelige Bodfærdiges Andagt, som, paa Festsdagen selv eller ogsaa i Octaven, besøgte den Kirke, hvor Høitideligheden blev holdt. To Aar senere, d. 30. Nov. 1254, stadfæstede Kardinal Petrus Capoccius, ligeledes i et Circulaire, Christi Legemsfest og anbefalede den med særdeles Eftertryk og Varme.

(Sluttes.)

Kirkelige Efterretninger.

Tydskland. Den 23. April var det 25 Aar siden en ærbar Jomfru i Coln traadte i Tjeneste som Boutiksmedhjælperinde, i hvilken Tjeneste hun endnu er. For at høitideligholde denne Dag, har hun, af sit i dette Tidrum Sammenpærede, ladet forfærdige 25 Kjoler og ligesaa mange Stykker Linned, som hun, igjennem forskellige af Stadens Præster, har ladet uddele til gamle, fattige Koner med den eneste Anmodning, at de paa hendes Jubeldag vilde annamme den h. Communion i denne nye Paaklædning og da bede for deres ubekjendte Velgjørerinde! — Hvo skulde ikke med Glæde istemme de andægtige og fromme Duffer, som saadanne Gæstgjæster udtale ved Herrens h. Bord for hende, som har indbudt dem til Samme for at høitideligholde hendes Festsdag! — Være være den brave Pige, som paa saadan Maade kroner sin 25-aarige troe Tjeneste! Være være det Herfskab, som har forstaaet at bevare en saadan Skat i 25 Aar!

England. Parlamentet har atter forglemt, at det allerede een Gang har gjort sig latterlig med Titelbiller, idet det gav en Lov, som ingen Minister havde Mod til at bringe i Udførelse. Denne Gang er paa en vis Chambers' Andragende udkommen en Lov, som, naar den kommer til fuldstændig Udførelse, vil undertaste de katholske Kloostere, navnlig Nonnekloostrene en protestantisk Control. Hvorledes Katholikerne, saavel i England som i Skotland, tænke derom, fremgaaer af en fra samme udstedt Erklæring, hvoraf vi ville anføre nogle Steder: „Undertegnede ønske, at det maa blive bekendt, at de ansee Antagelsen af det Chambers'ske Andragende til Underhuset som et directe Angreb paa den katholske Religion og som en Fornærmelse mod Sammes Bekændere, saavel som en Krænkelse af den religiøse Tolerance, som er tilfikkret dem ved Forsamlingen. . . . De udtale herved den Erklæring, at de betragte Hr. Chambers' Andragende som et ligefremt Beviis paa Had til og Frygt for den katholske Religion og som et ivrigt Duffe om med Magt at standse dens lovligt tilladte Udvikling. . . . Vi afgive denne Erklæring, forat der ingen Tvivl skal være om den Mening, som Katholikerne havde om et Uliggende, som saa nært berører deres borgerlige Rettigheder.“

Denne Erklæring er underskrevet af meere end 300 katholske Lægfolk af de høiere Stander. I Spidsen staae den unge Greve af Shrewsbury, Hertugen af Norfolks to Sønner, Greverne Arundel og Surrey og Lord Edward Fitzalan Howard, samt 11 andre Lords, iblandt hvilke ogsaa den forfærdige anglikanske Sognepræst, Lord Charles Thynne og Dronningens Kammerherre, Lord Camoys, der tidligere just ikke altid blev regnet til de ivrige Katholiker; derefter følge 8 „Honourables“ (Pairsfrøner) og 11 Baronets. — Biskoppen af Birmingham, Dr. B. Ullathorne, af den h. Benedictus' Orden, har offentliggjort et Hyrdebrev om Kirkens nye Forsølgelse, i hvilket han formaner til at bede for Kirken. — I Biskoppen af Lüttichs Privatkapel modtoges for kort siden to engelske Konvertiter Confirmationens h. Sakramente; den ene af dem er en Hr. Hamilton af en af de berømteste skotske Familier; han er Mag. Artium og Medlem af Balliol-Collegiet i Orford. — I Ditley i Devonshire er en Hr. W. Adams vendt tilbage til den katholske Kirkes Skjød. — Erkebiskoppen af Dublin har fra en Ubenævnt modtaget 7000 Daler til det katholske Universitet, som skal oprettes i Dublin. — Den anglikanske Geistlige, William H. Scott, en Brodersøn af Baronet Sir. Joseph Scott og Fellow af Brasenose-Collegiet i Orford, er i Hydes i Franfrig vendt tilbage i Kirkens Skjød. Ved den ham

betingelsesviis meddeelte Daab*) stode den unge Greve og Enke-Grevinden af Shrewsbury Fadder. — Biskoppen af Shrewsbury har d. 12. Mars i Stalybridge udeelt Confirmationens h. Sakramente; iblandt de 438 Confirmanter vare 45 Konvertiter. Af de 40 Personer, som samme Dag bleve confirmerede i Keith i Skotland, vare 10—12 Konvertiter.

*) Den katholske Kirke anseer enhver Daab, som er forrettet med naturligt Vand og med de Ord: „Reg dober Dig i Faderens, Sønnens og den helligaands Naam!“ — for fuldkommen gyldig, hvorjemhelst og af hvemjemhelst den end maa være meddeelt; og med Hensyn til en saadan gyldig Daab lærer Kirken, at den aldrig maa og kan fornøyes eller gjentages. Gjentagelsen af en gyldig Daab betragtes i den katholske Kirke som en sakrilegigt Vanhelligelse og revses med hvare Kirkestraffe. — Imidlertid er ogsaa enhver Daab, ved hvis Uddeling enten naturligt Vand eller den ovennævnte Formular ikke er anvendt, ugyldig eller idetmindste dens Gyldighed tvivlsom. Da nu af Daabens Gyldighed eller Ugyldighed saa uhyre Meget er afhængigt for Sjælens evige Frelse (sfr. Joh. 3, 5): saa befaler Kirken i sin omme mederlige Omsorg for alle sine tvende Børn, at den h. Daabshandling skal fornøyes i alle de Tilfælde, hvor nogen grundet Tvivl opstaaer om Daabens Gyldighed; dog for at forebygge enhver mulig Vanhelligelse, maa i saa Tilfælde den døbende Præst ifkun betingelsesviis (sub conditione) forrette Daaben, d. v. s. han maa have den Hensigt (intentio), ved denne fornøede Daabshandling at vilie døbe, hvis den første Daab ei har været gyldig, og derimod ikke at vilie døbe, hvis samme har været gyldig. Paa denne Maade sikkres baade Sjælens Frelse og Daabens Hellighed, efterdi man paa ingen Maade kan kalde en saadan betingelsesviis Fornøelse af den h. Daabshandling for en Gjen-daab: thi for det Tilfælde, at den første (for os tvivlsomme) Daab har virkelig været gyldig, saa er denne fornøede Daabshandling, ifølge den tilføiede Betingelse, ifke en sakramental Handlung og derfor heller ifke en ny Daab, men ifkun en Ceremonie uden Kraft og Virkning, — derimod for det Tilfælde, at den første (for os tvivlsomme) Daab har virkelig været ugyldig, saa er denne fornøede Daabshandling heller ifke en Gjen-daab, men da er den den første Daab. Ved en saadan betingelsesviis meddeelt Daab pleier Præsten i Almindelighed, efter Kirkens Naad, ogsaa udtrykkeligen at tilføie og at udtale sin betingede Hensigt (intentio), idet han nemlig siger: Si non es baptizatus, ego te baptizo etc., d. v. s. „Hvis Du ifke er døbt, saa døber jeg Dig“ o. s. v. — Naar man nu lægger Mærke til de mange Stridigheder, Meininger, vrangte Anskuelser, som herse hos de fleste fra den katholske Kirke adskilte Religionsfamfund, selv med Hensyn til Daaben og dens nødvendige Requisite, naar man iagttagter den Egegyldighed og Skjedsløshed, hvormed endog denne saa overnaade vigtige Handlung forrettes hos mange af dem: saa maa man vistnok tilstaae, at den katholske Kirke har tilstrækkelig Grund til at drage den hos andre Religionsfamfund meddeelte Daabs Gyldighed i Tvivl, — ei fordi den ifke kan gyldigen meddeles af dem, men fordi den i Virkeligheden ifke bliver forvaltet paa gyldig og tilbørlig Maade; saaledes er det jo f. Ex. en notorisk Kjendsgjerning, at der endnu i dette Aarhundrede har været en Tid,

Irland. Grevnen af Dunraven, en Proteſtant, har for kort ſiden paa egen Bekoſtning ladet opføre en katholiſk Kirke og to Kloſtere i Noare i Grevſkabet Limerick, det ene for Skolebrødrene og det andet for de barmhertige Søſtre. Kirken er bygget i gothiſt Stil. Til denne Bygning ſkal der endnu bygges rummelige Skoler for fattige katholiſke Børn. — Det er chriſteligt Udmod og efterlignelſesværdig Tolerant! —

Frankrig. I Nîmes har Biſkoppen ved det 39. Linie-Regiments Afmarch feiret en h. Meſſe og derefter holdt en Viſtedstale, hvori han anbefalede „Frankrigs Søner,“ ikke alene at viſe ſig ſom tappre, men ogſaa ſom retſkafne Soldater paa den fremmede Jordbund; og om de efter Keiſerens Ord heller ikke vare beſtemte til at gjøre Erobringer, ſaa dog ved opbyggeligt Exempel og gode Sæder paa den muſelmanſke Grund at gjøre Erobringer for den chriſtelige Civiliſation!

— Spørgsmaalet om Søndagens Helligholdſe er bragt paa Bane i hele Frankrig og gaar med uimodſtaaelig Magt en glædelig Loſning imøde. Den i denne Anledning dannede Comité for det andet Diſtrict i Paris er meget tilfreds med de i Gaderne Vivienne og Richelieu opnaaede Reſultater og har nu ladet en Opfordring udgaae til de Handende i de øvrige Diſtricter om at følge det ſkjønne Exempel i nævnte Diſtrict. — „Selſkabet til at bane Veien for en værdigere Høitideligholdſe af Søndagen,“ ſom ſiden 1. Nov. f. A. har virket i Calais og Boulogne,

har allerede opnaaet overraſkende Reſultater. I Lille have de fleſte Kjøbmand beſluttet, at bringe det for Søndagens Høitideligholdſe i Paakkefeſten beſtemte Reglement i Udførelſe. I Burgos har ligeledes et stort Antal Kjøbmand og andre Forretningsmand forenet ſig, for at bede Præfekten om Tilladſe til at danne en Comité i ſamme Anledning. „Journal de Caſtres“ ſkriver: „Allevegne danner der ſig Selſkaber, for at forberede Søndagshvilen. Kjøbmandene forpligte ſig frivilligen til at lufte deres Boutiker, Arbejderne til ikke at ville arbejde. De meelt befolkede Stæder foregaae i denne Henſeende med et godt Exempel. Unionen „de l'Oueſt“ ſiger: Selſkabet til Søndags og Feſtdagenes Helligholdſe, ſom er udgaaet fra Angers, har i den Grad udbredt ſig, at man med Viſhed kan forudſige det nære Dieblik, hvor det i denne Stad vil have ligefaa mange Medlemmer ſom der gives Kjøbere og Sælgere i ſamme. I Løbet af 4 Dage have meer end 400 Perſoner tiltraadt Foreningen. Omendſkjøndt Reglementet forſt ſkulde være bindende fra Paakke af, ſaa vare dog allerede før Paakke en ſtor Deel Boutiker lukkede om Søndagene. — Mon det ikke var meget vønlighedsfuldt, at dette Frankmændenes roedsværdige Exempel fandt Efterlignelſe ogſaa i Danmark, iſær i Hovedſtaden? Idemindſte turde vi vel vente det af katholiſke Kjøbmand og katholiſke Meſtere!

Kirkelig Erindringsliſte.

- Søndag d. 4. Juni. — Den Helligaands Medtændeſe over de h. Apſtle. — 1. Pintſedag. — Dagens Epitel: Ap. G. 2, 1—11. — Evangel.: Joh. 14, 23—31. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 ſtille Meſſe. — Kl. 10 Høimeſſe med Prædiken paa Danſk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tydſk. —
- Mandag d. 5. Juni. — 2. Pintſedag. — Dagens Epitel: Apſt. G. 10, 42—48. — Evangel. Joh. 3, 16—21. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 ſtille Meſſe. — Kl. 10 Høimeſſe med Prædiken paa Tydſk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Danſk. —
- Tirsdag d. 7., Freddag d. 9. og Løverbag d. 10. Juni ere kirkelige Tæmpredage og berfor ogſaa paabudne Faſtedage.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

da man her i Danmark døbte med den meningsløſe Formular: „Jeg døber Dig i Dydens, i Ubedelighedens Navn“!!! At en med denne Formular meddeelt Daab er aldeles krasløs og ugyldig; at ſølgelig alle de paa denne Maade Døbte ere ſlet ikke døbte, ere ſlet ingen Chriſtne, dette er indlyſende. En Kjendsgjerning er det fremdeles, at ikke ſaa proteſtantſke Geiſtliche døbe med den Formular: „Jeg døber Dig i Navnet Guds Faderens, i Navnet Guds Sønnens og i Navnet Guds den Helligaands,“ — en Formular, ſom den katholiſke Kirke ikke ligefrem erklærer for ugyldig, men hvis Gyldighed er tvivlſom (forma dubia), fordi ved denne tredobbelte Ojntagelſe af Ordene „Navn“ og „Guds“ den guddommelige Naturs Enhed ei ſtarkt nok bliver fremhævet. Da der h. Kirke nu ikke vil udsætte ſine Troendes evige Frelſe for nogen Fare ved at lade dem forblive i en Daab, hvis Gyldighed er tvivlſom, ſaa hyder den, at foretage en betingelſeløſ Daab ved alle dem, ſom fra andre Religionſamfund vende tilbage til dens Skjød, og hvis Daabs Gyldighed ei kan ſættes udenfor al fornuſtig Tvivl. — Dette være ſagt til Retſædiggjærelſe af denne kirkelige Praxis og for at tilbageviſe enhver Miſtanke for Billigheſe af Ojendobernes Bildfarelſer, ſom den katholiſke Kirke og enhver Katholik anſeer for ugudeligh og ſakilegliſt Vanhelligheſe!

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 24.

Søndagen den 11te Juni.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. N. Blaukensteiner, st. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Christi Legemsfest.

1246.

(Sluttet.)

Med disse Mænds Bestræbelser havde Christi Legemsfest allerede fundet en betydelig Udbredelse. Men ligesom een Tro lever i Alle, saaledes skulde ogsaa alle Kirkens Medlemmer aflægge Vidnesbyrd om denne Tro paa en og samme Dag. — I Aaret 1261 besteg den tidligere Erke dia kon af Lüttich, Jacob af Troyes, den pavelige Stol under Navn af Urban IV. Ham var det nu, der som Christi Statholder vakte i hele den katolske Verden den Tanke, som Gud først havde lagt i en from Klosterdames Hjerte. I en Bulle af Aaret 1264 opfordrede han Erkebiskopperne, Biskopperne og alle Troende til, hvert Aar at feire Christi Legemsfest paa en værdig og op høiet Maade. I denne Bulle ere om trent de samme Tanker og Betragtninger udtalte, som forefindes i Biskop Robert af Lüttichs Circulaire. Christi Statholder taler i levende, hellig Vegeistring om dette Christi Legems allerh. Sakramente og stiller meget skjønt

Nydelsen af den forbudne Frugt i det gamle Testamente ligeoverfor Nydelsen af Livens Brød i det nye Testamente: — „Paa den Dag I spise deraf, skulle I døe Døden!“ „Hvo som spiser af dette Brød, skal leve evindeligt!“ — Paven drog ogsaa Omjerg for Affattelsen af et henstigtsmæssigt Officium for Christi Legemsfesten. Dette Hverv overdrog han som ovenfor allerede er antydet, til hele Christenhedens største Lærde, til den h. Thomas af Aquin. Den Hellige svarede fuldkomment til de Forventninger, som man nærede om ham. Thi dette af ham affattede Officium alene, vilde have gjort hans Navn berømmeligt hos Efterverdenen. Pave Urban skal have foræret den h. Thomas en Selvdue for de udmærkede Hymner (Pange lingua — Lauda Sion — Verbum supernum — Saeris solemnitis —) i dette Officium. Derfor seer man den h. Thomas afmalet med disse Symboler: en Due paa Skulderen og en Kæll i Haanden.

Den h. Juliana oplevede ikke Dagen, da Christi Legemsfest blev almindelig indført. Hun havde allerede i Aaret 1258, kort efter Baasken, endt sit fromme Liv efter mange uds tandede Lidelser og haarde Forfølgelser. — Eremitinden Eva, som tilligemed Juliana og Isabella havde havt det samme Syn, levede endnu. Til denne skrev Pave Urban

under 9. Septbr. 1264, og oversendte hende den h. Thomas' Officium. „Din Sjæl har attraaet med stor Længsel,“ saaledes hedder det i denne Skrivelse, „at en Fæst til Forherligelse for vor Herre Jesu Christi hellige Legeme maatte indføres, som de Troende maatte seire til evige Tider. Derfor meddele vi Dig til Din Glæde, at Vi, til den katholske Troes Befæstelse, have anordnet en særegen Fæst, idet vi have fastsat en bestemt Dag, nemlig den femte Dag efter Pindsefestens Octav, til denne Fæst. Og Du maa vide, at Vi, tilligemed alle vore Brodre, den h. Rømerste Kirkes Cardinaler, alle Erkebiskopper og Biskopper og øvrige kirkelige Prælater, som for Tiden opholde sig hos Os, have fundet en saadan Fæsts Høitideligholdelse hensigtsmæssig. Derfor opløst Din Sjæl til Herren og Din Aand juble i Gud, Din Frelser, fordi Dine Dine have seet den Frelse, som vi have beredt i alle Folkelags Paasyn.“

Kort efter Kundgjørelsen af denne Bulle kaldte Gud Pave Urban til Sig. Paa Grund heraf blev atter den ganste almindelige Fuldbyrdelse af det pavelige Edict udjat for nogen Tid. Men Værket var fredeet saa vidt frem, at der kun fattedes den sidste Slutsteen. Denne satte Pave Clemens V., idet han, paa den almindelige Kirkeforsamling i Vienne, i Aaret 1311, paany indskærpede sin Forganger Urbans Anordning og fastsatte for hele den katholske Kirke Torsdagen efter Trinitatis Søndag til Høitideligholdelsen af Christi Legemsfæst.

Fra denne Tid af og indtil det 16. Aarhundrede havde den katholske Jordkreds, foruden den daglige Tilbedelse i den h. Mæsse, hvert Aar ved Christi Legemsfæst, sjunget Jubel- og Takkesange, og i uroffelig Tro frembaaret for det under Brodets Skikkelse skjulte Gudmenneske Tilbedelsens Virak: da frembrød en stormfuld og uheldsvanger Tid. Genreven af en foregiven Reformations Svindel, trængte man endog ind i det nye Testaments Allerhelligste og angreb selv, med beklagelig Forblindelse, den katholske Kirkes Offeralters Søiler, som vare grundlagte af Christi egen Haand. Man forsøgte at omslytte Alteret, d. v. s. Offerbordet, paa hvilket Kristus allerede i halvandet Aartusinde dagligen havde

hengivet Sig til Offer. Men i blind Forvildelse saae man ikke, at hele Kirkens Bygning hviler paa Offeralterets Søiler; neppe vare disse Søiler bortfjernede, førend fordærvelige Revner viste sig i hele Bygningen. Og med Alterets Indstyrrelse forsvandt ogsaa den levende Kristus selv i den foregivne forbedrede (reformerte) Kirkebygning! Thi da de saakaldte Kirkeforbedrere ikke mere vilde vide af noget Offer og formedelst Tabet af Præstedømmet heller ikke formaade mere at frembære noget Offer*), kunde de heller ikke længer beholde Kristus i det h. Sakramente i deres Midte, fordi Han ikkun vil nedstige ved Offeret, for, under Brodets Skikkelse i Sakramenter, at boe iblandt os og at tage ind i vore Hjertes. Om Luther derfor endog saa med al Kraft prædikede om Christi sande Nærværelse i det h. Sakramente i Nydelsens Dieblik, saa steg Zwingli strax et Trin lavere, da han negtede Christi Nærværelse ogsaa i Nydelsens Dieblik og nedværdigede den h. Nadvere til en blot og tom Cereemonie. — Den katholske Kirke derimod lod sig, i Bepidskheden om sin Ufeilbarhed, ikke vildlede; den lærte uafbrudt og uafslædig den oprindelige guddommelige Sandhed, saaledes som den var udgangen fra Christi Mund, uden endog kun at forandre en Tøddel deri. Omendkjøndt omringet af Branglarere fra alle Sider, holdt den fast ved Christi Ord: „Dette er Mit Legeme!“ og tilbageviste med Affhyde Trafsaldnes forvirrede Anskuelser og grove Bildfarelser. Med Klarhed og Bestemthed udtalte Kirken sin Tro paa den store Forsamling

*) Offer og Præst ere hinanden betingende Begreber. Præst er den, som frembærer et Offer, og et sandt Offer kan ikke frembæres uden af en Præst. Hver der intet Offer frembæres, der gives der heller ingen Præst og heller intet Præstedømme. Da Protestantismen forkastede Mæsse-Offeret, saa forkastede den ogsaa Præstedømmet, og de Geistlige iblandt Protestanterne ere derfor ingen virkelige Præster; hvilket endog indbrommes af dem selv, da de navnlig i Tydskland ikkun kalde sig „Prædikanter, i edets Tjenere.“ Det protestant. Kirkeblad „Sønd. Morg.“ tilstaaer det Samme, naar det siger: „Hvor der ikke gives noget egentlig Offer, der gives heller ikke egentlige Præster.“ (Nr. 13. 1854.)

i Trient, og i levende Følelse af sin guddommelige Sendelse og den den iboende Ufeilbarhed truede den alle dem med det apostoliske Anathema (1. Kor. 16, 2. — Gal. 1, 8. 9.), som fordristede sig til at angribe denne Christi Kirkes ældgamle Lære om det h. Sakramente. — Men hvad der staaer indvortes fast, maa ogsaa nødvendigviis udvortes finde det tilsvarende Udtryk. Da Kirkeforsamlingen derfor paa det Bestemteste havde udtalt den sande Tro om Alterens Sakramente ligeoverfor Reformatorerne, gav den ogsaa Forskrifter med Hensyn til Sammes udvortes Dyrkelse og navnlig med Hensyn til hine festlige Dage, paa hvilke Kirkens Tro paa dette h. Sakramente kundgjør sig paa den meest storartede og glimrende Maade. Efterat Conciliets Fædre i det 13. Møde, som blev holdt under Pave Julius III. den 3. Oct. 1551, havde afhandlet i det første Kapitel om Christi væsentlige Nærværelse i det h. Sakramente, i det andet om Hensigten med Indstiftelsen af dette Sakramente, i det tredje om Eucharistiens Fortrin fremfor de øvrige Sakramenter, i det fjerde om Transsubstantiationen, d. e. om Forvandlingen, gavede i det femte Kapitel Forskrifter betræffende den Cultus og Dyrkelse, som skulde vises dette h. Sakramente. I det 5. Kapitel siger Kirkeforsamlingen saaledes: „Tilmed erklærer det h. Kirkeraad, at den Skik er indført i Kirken i en gudfrygtig og meget from Hensigt: at dette store og høiv. Sakramente aarligen skal feires paa en sær egen og høitidelig Dag med særdeles Høitidelighed og Festlighed, og at det ærbødigt og paa en værdig Maade bæres i Procession igjennem Gaderne og over de offentlige Pladser. Thi det er aldeles sømmeligt, at der fastsættes nogle Helligdage, paa hvilke alle Christne, paa en særegen og sjelden Maade bevidne den fælleds Herre og Forløser et velbehageligt og taknemmeligt Sindelag for en saa undsigelig og virkelig guddommelig Velgjerning, hvorved Hans Døds Seier og Triumph fremstilles; og saaledes var det vistnok nødvendigt, at den feierrige Sandhed triumpherer over Løgn og Branglære, paa det at dens Modstandere, i Paasyn af saa megen Glands og en saa stor Glæde i den hele Kirke, enten kraftløse og besejrede blive til Skamme, eller, grebne af

Skam og forvirrede, med Tiden gjøre Bod.“ — Hvad Kirkeforsamlingen her lærte med Ord, det har den ogsaa paa den meest storartede Maade viist den hele Verden ved Exempel. Angelus Masarellus beskriver i Tridentiner Conciliets Alter, den Pragisfyldte, med hvilken Fædrene feirede de høitidelige Processioner for Christi Legemsfest. Legaterne og Cardinalerne og de forskjellige Høffers Gesandter toge Deel i det høitidelige Tog, og, foruden disse og mange andre Præster og Lægfolk, to hundrede og ti Biskopper, Alle i fuldt Pontificalornat, med Mytra og Stav. Cardinal Johannes Moronus bar det h. Sakramente under en pragtfuld Baldakin. Ved denne Høitideligholdelse af Christi legemsfest i Trient havde den stridende og lærende Kirke i ydmygt troende Tilbedelse skaret sig om Jesus Kristus i det h. Sakramente som dens levende Middelpunkt og Overhyrde! da stege lydelige Bønner og frydefulde Lovsange fra den stridende og lærende Kirke op til den triumpherende; da knælede den stridende og lærende Kirke i levende Tro tilbedende ned for det samme Gudmenneske Jesus Kristus i det h. Sakramente, for hvem den triumpherende og forklarede Kirke i salig Betselse synger Trisagion, det tredobbelte „Hellig“, da forenede Jordens Hosianna sig paa vidunderlig Maade med Himmelens Alleluja, og Himmel og Jord stadfæstede Evangelistens Ord: „Vi have seet Hans Herlighed som Faderens Genbaarne, fuld af Naade og Sandhed!“ Joh. 1, 14.

Hvad den katolske Kirke paa Conciliet i Trient lærte om det h. Alterens Sakramente og hvorledes den forherligede den i Sakramentet nærværende Jesus Kristus: alt dette havde allerede for Tridentiner-Conciliet været og det er ogsaa blevet Kirkens udeelte Arvelod og Eiendom. Saa langt den katolske Kirkes Kors og Jane naaer, flokker sig ved Christi Legemsfest alle troende Sjæle om den iblandt dem nærværende Kristus i Sakramentet og med lydelig Jubel og Festsang ledsage paa den Dag over hundrede Millioner Katholiker Gloriens og Udødelighedens Rønge. Denne med hvert Aar tilbagevendende Høitid har ogsaa bidraget til, i Folket at vedligeholde Troen i sin hele Bestemthed og Fylde. Medens

derfor alle de, som staae udenfor Kirken ved deres Adskillelse og Løsrivelse fra Møderen, have sønderfaaret den sande Livsnerv, forbløde de sig af den falske Oplysningssaar og gaae stedse mere og mere Bantrens Død imøde. Derimod hæver den katolske Kirke allevegne frit og modigt sit Hoved og trænger aabent ind i Verden, da den veed, at Gud, fra Hvem den er udgangen, ogsaa har tilsikket den en evig Bestaaen. Fordi Offeralteret er styrket i de fra den katolske Kirke adskilte Religions-samsund og med Indførelsen af det almindelige Præstedømme den sande Præst med sin høiere Indvielse og Salvelse er forsvunden og kun er bleven til en Ordets Forkynder, til Prædikant: saa maatte ogsaa den levende Kristus nødvendigviis forsvinde fra Sakramentet, fordi Ingen mere havde den guddommelige Sendelse og Myndighed til, at consecrere Herrens h. Legeme. Triumphens Faner bleve da lagde til Side, det evige Lys sluktedes, ingen Virakky steg mere op fra Alteret; man kunde ikke mere feire Christi hellige Legemsfest, fordi man ikke mere havde den levende Kristus i det h. Sakramente! Da Kristus i Sakramenter var vegen bort fra Kirken, holdt Tomhed og Stivhed sit Indtog. Derfor siger ogsaa en from Mand af vort Aarhundrede, den lærde og aandrige Grev Leopold Stolberg: „Jeg kunde ikke længere føle mig vel i den protestantiske Kirkes Haller uden Alter, uden præsens numen (den nærværende Guddom)!“ — Men med denne Tomhed og Fattigdom havde man endnu ikke naaet det sidste Maal. For det Første vilde man ikke mere tilbede den i Sakramentet under Brødet Skikkelse skjulte Frelser som Guds Søn, og dermed glemte man Troens Ydmyghed, indtil man omsider vægrede sig aldeles for at bøje Knæet for Ham. De stolte Læber forkastede den troende Petri Bekjendelse: „Du er Kristus, den levende Guds Søn!“ — Den katolske Møderkirke staaer imidlertid med belligt Alvor der som den Stad, Herrens egen Haand grundlagde paa Bjerget, og den vakler i al Evighed ikke; vistnok er den meget ofte bleven forspottet, forfulgt, trængt og bagtalt, men med sin hele Fylde af Troens Kraft, af Naade og Besigelse træder den Wildfarelsen og den fuldendte Bantro imøde i den

ene Sandheds hele Skarphed og med de bestemteste Udtryk. Fordi Kirken med Troens Ydmyghed tillige erholder sammes Reenhed, saa har den ogsaa havt den Glæde, trods alle Storme og Anfægtelser at helligholde den 600aarige Jubel-tid for Christi Legemsfest og derved at kunne udfolde sin Troes Rigdom for hele Verdens Dine. Biskop Cornelius, en værdig Efterfølger af Robert paa Bispestolen i Lüttich, forelagde i Aaret 1845, under sit Ophold i Rom, den h. Fader den Plan, i det følgende Aar 1846 at høitideligholde det 600aarige Jubilæum for Christi Legemsfests Indstiftelse, og han erholdt af Christi Stattholder den fuldkomne Billigelse og Stadfæstelse af sine fromme Ansø. I et „Breve“ af 23. Marts 1845 meddeelte Paven, paa Festens Dag og de paafølgende 14 Dage, en fuldkommen Afslutning for alle de Troende, som efter et ydmygt og angerfuldt Strikemaal over deres Synder og værdig Annæmmelse af den hellige Communion vilde besøge St. Martins Kirken i Lüttich og der bede til det bekjendte tredobbelte Dømed. Støttende sig herpaa, gjorde Biskop Cornelius i Begyndelsen af Aaret 1846 Anmeldelse om, at Jubelfesten i samme Aar skulde feires med al Pragt og Herlighed. I dette Hørdebrev hed det iblandt andet:

„Det høihellige Alterens Sakramente er Indbegrebet af det Vidunder, som Godhedens og Barmhjertighedens Gud har virket for Menneskenes Frelse: det er for dem den store Gjenstand for deres Gudstjeneste, det nye Testaments evige Slagt- og Søneoffer, om hvilket de maae skare sig, for at bringe Guddommen en Dens uendelige Majestæt værdig Hylдинг. Uden den h. Eucharistie*), gives der i Kirken ikke mere nogen guddommelig Cultus; uden den h. Eucharistie er Kirken en sin guddommelige Gemal berøvet Enke; uden den h. Eucharistie ere Kirkens Born forladte Forældreløse; uden den er den guddommelige Viisdoms ypper-

*) Det græske Ord: „Eucharistie“ har samme Betydning som det danske Ord: en fortrinlig Gave,“ eller: „Taksigelse,“ og det bruges oftest for at betegne det allerh. Alterens Sakramente, hvis Nydelse medfører os den allerfortrinligste Gave, Jesu Christi h. Kjøb og Blod, — og hvis Offering indbefatter den Gud velbehageligste Taksigelse fra vor Side.

ligte Mesterstykke, for at forbinde Himmelen med Jorden, forspundet!”

Efterat han nu i Korthed har meddeelt Historien om Anledningen til Christi Legemsfests Indførelse ved den h. Juliana, Biskop Robert o. s. v., vedbliver han:

„Hvilken Roes, høitløfede Brødre, for Kirken i Lüttich, at den saaledes af Forsynet blev udset til at berede det høih. Alterens Sakramente dets glimrende aarlige Triumphdag, den katholske Kirke dens herligste og skønneste Høitid. Man maa endnu undre sig over, at, da Branglærdommene i det 16. Aarhundrede allerede havde besmittet hele Landet og tilsidst ogsaa viste sig ved den h. Hubertus' Stads (Lüttichs) Porte, at dens Indvaanere da vare stærke nok i Troen til at tilbagevise dem! Lüttichs Indvaanere erklærede sig for Rom, og reddede saaledes deres h. Troes Skat. For desmere at befæste dem i deres h. Tro, fremmede deres ærværdige Biskopper Drettelsen af det verdensberømte Erkebrodereskab til det høih. Alterens Sakramente i St. Martins-Stiftskirke og Indførelsen af den evige Tilbedelse for Samme i Staden og Diocezet Lüttich, og mange Kirker i Christenheden fulgte dette skønne Exempel og sluttede sig til Erkebroderskabet*) i Lüttich.

*) Ogsaa i Tydskland har dette Broderskab fundet megen Udbredelse. Allerede i Aaret 1845 meldte Breve fra Bonn, at 19,000 Tydskere vare indtraadte i dette Broderskab og fra den Tid af have allerede 2000 Medlemmer laabet sig indskrive i Münster og nærmeste Omegn. — Dette Broderskabs Diemed er: 1) ved en frem Andagt, Erbovigthed og Tilbedelse, at yde vor Herre Jesus Kristus hin Ærefrygt, som vi ere Ham skyldige i det høih. Sakramente for Hans uendelige Kjærlighed; 2) at gjøre Ham Ærbigt for hine mangfoldige Fornærmelser, Krænkelser, Vanhelligelser og Efterlæbenheder, for hvilke Herren, paa Grund af Menneskenes Ondskab og Vefindighed, er udsat i dette h. Sakramente. — Broderskabs Medlemmerne paahviler ingen anden Forpligtelse end: idetmindste een Gang om Aaret at tilbringe en heel Time i Bonnen foran det h. Sakramente og i denne Time ret andægtigen at bede om Opnaaelsen af ovennævnte fremme Diemed i Broderskabets Mening. — Ethvert Medlem kan frit vælge Dag og Time for denne Tilbedelse og Andagt; men den engang valgte Time maa bibeholdes; skulde det formeddelt Sygdom eller andre Forhindringer blive aldeles umuligt for et Medlem, at tilbringe den

. . . Men hvorledes skulle vi nu feire denne Jubelfest?

Smykker Eders Hjerters Tempel med alle christelige Dyders Blomster. Dette kunne I iværksætte ved Bon og fromme Bærter. — Ikkun een Bon have Vi endnu at udtale til alle fromme og gudindviiede Sjæle, hvad enten de have deres Bolig midt i Verden eller i Andagtens Tilflugtssteder (i Klostre). Saa ofte I i disse Forberedelsens Dage nedkaste Eder i Støvet foran det Nye og det evige Testaments høih. Tabernakel, da beder Herren med hellig og særdeles Inderlighed, at Han vil aabne Dinene paa alle dem, som endnu holde dem lukkede for vor h. katholske Troes Lys og ikke mere bøie deres Knæ for vor guddommelige Frelseres Jesu tilbedelsesværdige Navn. . . .”

Naar vi fra dette 600aarige Jubilæum for Christi Legemsfest i Aaret 1846, overflue vor hellige katholske Kirkes 18 Aarhundreder, saa møder os stedse og overalt den ene og den samme Lære og Sandhed. — Kristus har eengang udtalt i Navverens Sal i Jerusalem det almægtige Ord: „Dette er Mit Legeme! — Dette er Mit Blod!” og dette Almægtens Ord er med tusindfold Gjenlyd trængt frem indtil Jordens Guder. Kristus har eengang sagt og befalet: „Gjører dette til Min Ihu-kommelse!” og der staaer nu i den katholske Kirke trehundredetusinde Præster, udrustede med Salvelsen og den høiere Indvielse, for dagligen, fra Solens Opgang indtil dens Nedgang, i det h. Messcoffer, at gjentage det, som Kristus har befalet at gjøre til et helligt Minde om Ham! Kristus har eengang sagt: „Tager og æder, thi det er Mit Legeme,” og to hundrede Millioner Troende skare sig i hellig Attraa om Herrens Bord, for med Ham at feire Kjærlighedens Maaltid; de kaste sig i den meest levende Tro paa Knæ foran Tabernaklet, og i alle Verdens Sprog og Tungemaal frembrøder fra

bestemte Time i Kirken foran det h. Sakramente, saa kan han ogsaa hjemme ferrette sine Bønner i samme Hensigt, eller saasnart muligt erstatte Timen i Kirken. — Paverne Leo XII. og Gregor XVI. have tilstaaet Broderskabets Medlemmer mangfoldig Æftad.

Alles Læber den Ene Troes ydmyge Ben og
 : effendelse: „Domine, non sum dignus: — O
 Herre, jeg er ikke værdig, at Du indgaaer i
 mit Hjerte, men tal kun et Ord, saa er min
 Sjæl helbredet!“ — Biskopper og Præster,
 Konger og Fyrster, Børn og Oldinge, Fattige
 og Rige, Fædre og Mødre forene sig med
 ydmygt Hjerte og slaae sig for Bryttet
 med den Bekjendelse: „Agnus Dei, qui tollis
 peccata mundi, miserere nobis! — O Du
 Guds Lam, som borttager Verdens
 Synder, forbarm Dig over os og giv
 os Din Fred!“ — Gengang har Kristus
 klart og bestemt udtalt for den hele Verden
 Sandheden om Hans væsentlige og virkelige
 Nærværelse under Brodets Stikkelse og alle
 Kirkens troende Folkeslag og Slægter raabe
 ved det nye Testaments Alter: „Amen, Amen!“
 — om ogsaa adskilte ved Søder og Lande,
 ræffe de hverandre Broderhaanden i den ene
 og samme Tro paa og Kjærlighed til den
 sakramentale Jesus; den ene Række slutter sig
 til den anden, det ene Lem til det andet, og
 paa Christi Legemsfestdagen aabner den hele
 katholfske Jordfreds Hjerte og Mund med den
 Bekjendelse: „I Alterens helligste Sakramente
 vare Jesu evig Tak og Prais og Ære!“ Den
 levende Kristus, den sandfærdige Guds Son
 i Sakramentet tilraaber paa denne Dag os
 Alle med lydlig Stemme det store Sursum
 corda! „Oplofter Eders Hjerter! Som Han
 engang vandrede igjennem Judæa under en
 Tjeners Stikkelse, saaledes skrider Han nu
 under Brodets ringe Stikkelse hen over den
 hele vide Jordens Kreds og velsigner, fra Sit
 høih. Sakramente af, Sine Frelste alle i Syd
 og Nord, i Ost og Vest! Den hele katholfske
 Verden befunder sig paa denne Dag i en
 høitidelig Procession ligesom paa Vandringen,
 og saa langt som Kirkens Kors og Fane
 rækker, hører man ogsaa Lovsangen: „Te Deum
 laudamus! Herre, Gud, Dig love vi; o
 Herre, Dig bekjende vi, den hele
 Jordfreds, evige Fader, tilbeder Dig;
 alle Engle, Himlene og alle Himle-
 nes Magter, Cherubim og Saraphim,
 raabe til Dig med uophørlig Stemme:
 Sanctus, Sanctus, Sanctus! Hellig,
 hellig, hellig er Du, Herre, Hærsta-
 rernes almægtige Gud!“

Dette er den katholfske Kirkes Tro; saaledes
 var den i Begyndelsen og saaledes skal den
 blive indtil Verdens Ende; thi Kristus har
 sagt: „Himmel og Jord skulle forgaae,
 men Mine Ord skulle ikke forgaae!“

Anm. Vi have ikke uden en vis Betæn-
 kelighed optaget forestaaende historiske Artikel
 om Christi Legemsfests Indførelse; thi vi kunne
 nok forudsee, at den for en vis Klasse af
 Personer atter vil blive en Anstødssteen, idet
 de maaskee troe, i hele denne Historie om
 Christi Legemsfests Indførelse at finde
 et nyt Beviis for Rigtigheden af den ikke
 sjeldent fremførte Bebreidelse imod vor h. Kirke,
 at den bygger og grunder sin Tro paa
 Drømme, paa Syner og Aabenbaringer; ja, en
 hollærd lutherisk Doctor i Theologien har
 ikke undseet sig ved at sætte vor h. katholfske
 Kirke i saa Henseende i Rang med den fana-
 tiske og ugudelige Mormonersect! Dette er
 ingenlunde ædler, end naar et gjenstridigt og
 uartig Barn er blevet bortviist fra Moderens
 Hjem, og da begynder at skjelde og smælde
 paa Moderen, at give hende Skjeldsord, og
 at sætte hende i Rang med æreløse Qvinder.
 — Imidlertid den Overbeviisning, at enten
 ifkun fordomsfulde Lærde eller høit over-
 fladiske og ensfoldige Folk ville kunne forledes
 til hiin Mistanke, har snart undertrykt vor
 Betankekighed. Fornuftige og indsigt-
 fulde Personer begribe nemlig meget vel, at
 der en stor Forskiel paa: at indføre en ny
 Fests eller Høitidsdag — og: at indføre
 en ny Troeslære; — og da er det ogsaa
 indlysende, at der ved Indførelsen af Christi
 Legemsfest ikke handlede om Indførelsen
 af nogen Troesartikel, men ifkun om Ind-
 førelsen af en kirkelig Fests og Høitidelig-
 hed, ved hvilken den uforandrede, gamle ka-
 tholfske Tro med Hensyn til det vidunderlige
 Alterens Sakramente kunde paa en værdigere
 og høitideligere Maade udtale sig. Alle kirke-
 lige Fester og Høitider, ligesom næsten alle
 øvrige disciplinære Indretninger, Ceremonier
 o. dsl. i Kirken, ere efterhaanden og ved
 Leilighed indførte, men alle Troes- og
 Sædelærdomme i den katholfske Kirke ere

oprindelige og saa gamle, som Christendommen selv. — At Vorherre nu netop har behaget at indgive en from Dvinde den første Tanke om Christi Legemsfest's Indførelse, kan ikke have noget Anstødeligt for den troende Christen. Har Gud ikke ogsaa ophøiet en Dvinde til den høie Værdighed, at være Hans eenbaarne Søns virkelige Moder? — Forøvrigt er det ogsaa aldeles urigtigt, naar man spottende paaستاer, at en Dvinde har indført Christi Legemsfest; thi det var ikke den h. Juliana, som indførte denne sjonne Høitid, men det var Biskop Robert, som indførte den i Bispedømmet Lüttich, og det var Pave Urban IV., Kirkens synlige Overhyrde, som i Overeenskomst med de øvrige Biskopper i Kirken har indført den i hele Kirken. Det udeelte og almindelige Bifald, som Christi Legemsfest snart fandt og som den stedse har fundet i den hele katolske Verden i samfulde 6 Aarhundreder, har forresten ogsaa tydeligt godtgjort, at denne Høitid fuldkomment svarer til den hele Kirkes gamle og uforanderlige Tro. —

Red.

Kirkelige Efterretninger.

Kjøbenhavn. Da man her allerede tvende Gange, ved en offentlig Høitidelighed, har fremstillet Hgtesfolkene Madias Arrestation i Florents paa en aldeles forkeert og fordreiet Maade, kunde det maaskee være benyttelsesagt, endnu engang, at gjentage en meget vigtig Retteelse i denne Beretning. — Vi have allerede flere Gange, paa en saa tydelig Maade, som det vel kan lade sig gjøre, fremstillet, hvad vor h. Kirke lærer og til alle Tider har lært angaaende Læsningen af det skrevne Guds Ord i Bibelen, saa at det rigtignok kunde anses for overflødig, at vi endnu engang skulde udtale os desangaaende; imidlertid, visse Folks uafsladelige Behreidelser imod os node os dertil. En Hr. Doctor har fornøylig i en offentlig Forsamling paaستاet, at det er en Uforskamethed, naar Standin. Kirketidende siger, at Bibellæsningen ei er forbudt for katolske Lægfolk. Og for at bevise, at de Katoliker, der redigere Stand. Kirket. slet ikke kjende den Kirkes Lære og Indretninger, til hvilke de bekynde sig, citerer Hr. Doctoren et Par pavelige Buller, eller Concilie-Beslutninger, i hvilke ikke andet bliver forbudt, end den letfærdige Læsning i vrangte Bibeloversættelser og sammes

vilkaarlige Fortolkning, hvorom vi ogsaa noksom have udtalt os i Nr. 22 S. 175. Men Doctoren faaer naturligtvis en ganske anden Mening ud af disse Buller ic. — Og for da at sætte Kronen paa Værket og for at fremføre en ret slaagende aldeles uimodsigelig Bevisgrund for sin Paastand, har det ei kjedet Hr. Doctoren, atter at opvarte sine Tilhørere med den forslidte Historie om Hgtesfolkene Madias Martyrium. Hgtesfolkene Madias i Florents, siger han, ere blevne arresterede, for at have læst i den h. Skrift! Denne Historie kunde maaskee forjaavidt have nogen Betydning, dersom den ifkun var sand. Hgtesfolkene Madias have ikke været arresterede fordi de have læst i Bibelen, ikke heller fordi de havde forladt den katolske Religion, men ene og alene fordi de havde gjort sig skyldige i ulovligt Proselytmagerie; hvilket forekommer os at være noget ganske Andet. Et Bevis for hvad vi her sige, fremgaaer af den Omstændighed, at de paaagjældende Hgtesfolk have beholdt deres protestantiske Bibel hos sig saalænge som de have været fængslede. — At den civile Lov i Toscana forbyder protestantisk Proselytmagerie, vedkommer aldeles ikke den katolske Kirke, og endnu meget mindre dens Lære. Vistnok er det sandt, at den katolske Kirke maaskee tilsyneladende vinder Noget, ved at beskyttes af den civile Lov i Toscana, men deraf følger ikke, at det er Kirken, som har givet denne Lov, og heller ikke kan man gjøre Kirken ansvarlig for denne borgerlige Lovs Virkninger. Den selsamme Lov bestaar desuden hos vore Naboer hinsides Sundet. Eller mon man ikke veed, at det virkelige er forbudt i det lutheriske Sverrig, at læse i Bibelen, naar flere Personer ere tilstede? Mon man ikke veed, at det i det lutheriske Sverrig er forbudt at gjøre Proselyter under Straf af Landsforvisning og Tab af alle borgerlige Rettigheder? Mon man ikke veed, at det i det lutheriske Sverrig er forbudt, under en Muld af 10 Daler, at overvære den katolske Gudstjeneste? Og mon man ikke veed, at otte fuldvorne Personer, hvoriblandt ser Hgtesfolk, for Tiden ere under Tiltale, ene og alene fordi de have forladt den Lære, som den svenske civile Lov erklærer at være den „rene evangeliske Lære?“ — Man opfylder ideligen hele Verden med Raab og Strig naar noget skeer i et katolsk Land imod nogen Protestant, hvorimod man bevarer en klog Tausshed, naar det selsamme skeer i et protestantisk Land imod Katholikerne. Hvad der skal være Uret i det katolske Toscana, skal det da være Ret i det protestantiske Sverrig? Vi kunne opregne en stor Mængde af katolske Blade og Tidsskrifter, som have

dadlet den toscanske Regjerings Udsærd, eller rettere sagt, den forældede Lov, som den har haandhævet. Men hvor saa ere ikke de protestantiske Blade, som have været at sige endog kun et Ord om hvad der skeer i Sverrig? Selv de svenske Blade, som ellers helst forsvare de mildere Principer, der i politisk Henseende have gjort sig gjældende i de nyere Tider; selv de Blade, som kalde sig for liberale, have neppe talt om hvad der er skeet i deres Nærhed imod Katholikerne; men var der blot vederfaret nogen Protestant den allerringeste Ubillighed hos Antipoderne, saa vilde man skrigte Af og Bæe fra alle Sider, da vilde man tale om Martyrium og Despotie; man vilde sætte Diplomaterne i Activitet, men — for Papisterne er det ikke Umagen værd! Er det Retfærdighed? Er det Upartiskhed?

Rusland. Siden Aaret 1665 bestod i Krim et Franziskanerkloster, som saalænge dette Land stod under tyrkisk Herredomme, uforstyrret kunde varetage Sjælesorgen hos de derværende Katholiker. Men da samme kom til at staae under russisk Herredomme, begyndte strax Forfølgelserne, som endog tiltog, siden den nuværende „allerfrommeste“ Czar besteg Thronen. Det vilde føre for vidt, dersom vi vilde her enkeltviis anføre alle disse Volds-gjerninger; men det være nok, her blot at anføre den ene betegnende Kjendsgjæring, at det under Trudsel af Forviisning til Sibirien, blev forbudt de katholske Ordensgeistlige at undervise selv en Hedning i Christendommen og at optage ham i Kirkens Skjød. Man vilde ved uafslidelige Plagerier bringe disse Præster til frivilligen at drage bort. Men de taalte og bleve. Da saaledes den russiske Regjering ikke opnaaede sin Hensigt, saa søgte den efter et Paaskud, for at kunne fordrive dem, og besjente sig derved af en uærdig Geistlig som Redskab. Denne overøste de værdige Fædre med de affhyeligste Befjældninger, foregav, at deres Udvæisning var saavel den katholske Befolkning som ogsaa de ivrige katholske Geistliges Døds, hvilke Sidste stode under Klosterpriorsens Jurisdiction og tilveiebragte derfor femten Geistliges Underskrifter. General Reidhard, som dengang var Civil- og Militair-gouverneur der, anstillede, mod Regjeringens Hensigt, en Undersøgelse, og denne beviste ikke alene det aldeles Ugrundede i Befjældningerne, men godgjorde tillige, at Underskrifterne vare vægte og falske! Generalen sendte derefter Undersøgelsesakterne til Czarens Ministerium med Ben om, for Fremtiden at lade Fædrene i Fred. Dog, hvad skee? Ministeriet ansatte derpaa netop hin foragtelige Judas som Superior, forbed Fædrene af Deeltagelse i Sjælesorgen og lod dem fratage alle kirkelige Papirer og officielle Bøger.

General Reidhard, som vel ikke var nogen „allerchristelig Russer,“ men derimod en jævntighedsfuld, retfindet Mand (en født Lydsker), gjorde Modforestillinger, men fik en skarp Trettesættelse og Befaling til at landsforvise Fædrene. Da imod denne Befaling Intet mere var at gjøre, saa bade disse om at maatte blive i Landet idetmindste til mod Slutningen af Vinteren, men fik desuagtet Befaling til vieblikkelig at bortførerne sig! De besluttede imidlertid i Betragtning af denne skrigrigende Uretfærdighed, kun at vige for Magten og bleve derpaa ved Politiets Foranstaltning slæbte bort fra Kirken og Alteret i deres præstelige Klæder under de tilstedeværende Katholikers lydelige Klager, satte paa Karrer, og ledsagede af Kosacker, midt i den strengeste Vinter over de is- og snebedækkede Bjerge, transporterede over den tyrkiske Grænse. „Her,“ saaledes skriver den ærværdige Prior i et Brev, hvori han skildrer de udførelse og Forfølgelser, „fandt vi, fra de hedenske Tyrkers Side hin gjæstfrie Optagelse, som christelige Moskoviter have vægret os!“ Saaledes læser man det i „Jahrbücher der Glaubensverbreitung vom Jahre 1844;“ dog dette er ifkun en Draabe i Havet af den Slags Christendom, hvoraf de „allerfrommeste“ Russerne bryste sig. Derfor bliver det ogsaa forklarligt, at det samme christelige Europa, som for Aarhundreder tilbage drog i Kampen mod Tyrkerne, nu tager Partie for Tyrkerne mod den allerfrommeste og hellige Czar over alle Russer!

Kirkelig Erindringsliste.

- Søndag d. 11. Juni. — Den allerhelligste Tre-soldighed's Fest. — (Trinitatis-Søndag.) — Dagens Epistel: Rom. 11, 33—36. — Evangel.: Matth. 28, 18—20. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messje. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tydsk. —
- Torsdag d. 15. Juni. — Christi Legemsfest. — Dagens Epistel: 1. Kor. 11, 23—29. — Evangel. Joh. 6, 56—59. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messje. — Kl. 10. Hvitidelig Procession med det Allerhelligste; derefter Høimesse med Prædiken paa Tydsk. — Om Aftenen Kl. 8 Andagt med Prædiken paa Dansk. —
- Fredag d. 16. Juni. — Form. Kl. 8¹/₂, stille Messje. — Om Aftenen Kl. 8 Andagt med Prædiken paa Tydsk. —
- Løvedag d. 17. Juni. — Form. Kl. 8¹/₂, stille Messje Om Aftenen Kl. 8 Andagt paa Dansk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 25.

Søndagen den 18de Juni.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukenstein, St. Rindmagergade 68, og i alle Bogsaler; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Det hellige Alterens Saframente.

I. Christi virkelige Nærværelse i denne hellige Himmelhed.

S Asfuerus' Dage (det var den Asfuerus, som fra Indien indtil Ættopien herskede over eet hundrede og syv og tyve Landskaber), var Susan Hovedstaden i hans Rige, da han satte sig paa den kongelige Throne. Men i sin Regjerings tredie Aar gav han for alle sine Fyrster og Tjenerer, for de Mægtige iblandt Perserne og for de Herlige iblandt Mederne og for Landskabernes Hovdinge, et stort Gjæstebud, som varede i mange Dage, nemlig i eet hundrede og firindstyve Dage, for at vise sit Riges herlige Rigdomme og sin Magts Størhed og Pragt. Og da Gjæstebudet var forbi, indbød han det hele Folk, som befandt sig i Susan, fra den Største til den Mindste, og lod i syv Dage anrette et Maaltid i Forgaarden til Haven og Lunden, hvilke vare kunstigt plantede af kongelig Haand. Fra alle Sider hængte der himmelblaa, røde og hyazinthfarvede Tæpper, opbundne med linnede og purpurrøde Snore i Elfenbens-Ringe og fastede til Marmorsoiler. Der stode

ogsaa Bænke baade af Guld og Sølv paa Gulvet, hvilket var indlangt med smaragdgrøn og parist Marmor. Men de, som saaledes vare indbudne, drak af Guldbægere, og Spisjerne bleve frembaarne i andre og atter andre Fade; ligeledes blev den bedste Biin frembaaret i Overflodighed, saaledes som det sømmede sig for den kongelige Herlighed. Og Ingen nødte den Anden til at nyde imod sin Villie, men som Kongen, der over hvert Bord havde sat en af sine Fyrster, havde befalet, skulde Enhver nyde hvad han vilde. Esther. 1, 1—8.

Med dette Kong Asfuerus' Gjæstebud have de hellige Kirkesædrene sammenlignet et andet Maaltid, som paa den katolske Jordsfredses vidtudstrakte Omraade bliver fejret fra Solens Udgang indtil dens Nedgang. Kirken har i Asfuerus' Gjæstebud fundet et Billede paa den hellige Nadvere, og synger til Thukommelse om det Nye Testaments vidunderlige Maaltid med et glad bevæget Hjerte i Detaven af Christi Legemsfest, saa langt den katolske Tro naaar: „Fecit Assuerus grande convivium. . .“ Alle enkelte Træk af Kong Asfuerus' Gjæstebud lade sig betragte som ligesaa mange Hentydninger paa den hellige Nadvere. Ordet „Asfuerus“ betyder: Fyrste. Den Fyrste, som i det Nye Testamente foranstaltede det store Gjæstebud, er

Jesus Kristus; Han var Konge og blev kaldet Sit Folks Konge. Asfuerus var sin Tids største Fyrste, thi han herskede over eet hundrede og syv og tyve Landstaber; Kristus er den største Konge; thi Hans Herredomme strækker sig over Himmel og Jord. — Asfuerus holder Gæstebudet i Susa; Kristus holder det i Sin Kirke. Susa betyder: „Lilie.“ Kirken bliver ligeledes kaldet for „Lilien,“ Høisang II, 2. — Asfuerus giver det store Gæstebud i sin Regjerings tredje Aar; Kristus indstiftede den hellige Nadvere i det tredje Aar af Sit Læremere. Og ligesom hist, først Fyrsterne og Tjenerne, de Mægtige iblandt Perserne og de Herlige iblandt Mederne vare indbudne, saaledes indbyder Kristus først Sine Udvalgte, Apostlene, Hans troe Tjener, de Mægtige og Herlige, Fyrsterne iblandt Menneskeslægten. — Asfuerus vil i Gæstebudet vise sit Riges herlige Rigdomme, sin Magts Størrelse og Pragt; Kristus aabenbarer i det hellige Alterens Sakramente Sin Magts Størhed, men endnu mere Sin Kjærligheds uendelige Rigdom. — Og efterat Asfuerus først havde indbudt sine troe Tjener og Fyrster, indbyder han Alle fra den Største til den Mindste i Susa; saaledes indbyder Kristus Alle, som befinde sig i Susa, i Kirken, Rige og Fattige, Høie og Læge, Sunde og Syge, til Sit h. Maaltid, saaledes som Han endnu tydeligere har tilkjendegivet os det, i Særdeleshed i Rigelsen om det kongelige Bryllup. Matth. 22. Og hiin Have, som kunstigt var plantet af kongelig Haand, hvad betyder den andet, end Guds Kirke overhovedet, og hine hellige Templer især, i hvilke Nadverens h. Maaltid bliver fejret! — Hiin Udsmykning og Brydelse i Haven, hine røde, himmelblaa og hyazintfarvede Tæpper, hiint kostbare Gulv, hine Marmor-Søiler, hine Bænke af Guld og af Sølv, hine maleriske Brydelse, hvad andet skulle de tilkjendegive os, end den katholske Kirkes Herlighed, dens Temples Brydelse, — den hellige Kunst, som er udsprungen af Troen og Kjærligheden, og har kappedes om, at forherlige vor Troes høieste Hemmelighed, det allerh. Alterens Sakramente, for saaledes allerede paa Jorden at anskueliggjøre det andet Livs Glæde og Lykke. — Asfuerus' Gæstebud

varede en heel Uge; — saaledes skal det Nye Testaments h. Maaltid eengang om Aaret feires og forherliges i otte samfulde Dage i den h. Christi Legemsfefts Octav, for at ære og tilbede den store Konge, Som ved dette h. Maaltid har forherliget Susa, Sin Kirke, og glædet alle Børn i hele Sit store Rige. — Og Alle glæde sig ved Asfuerus' Gæstebud; Ingen bliver nødt til at nyde; over ethvert Bord han sat en af sine Tjener; de drifte af Guld- og Sølvbægere: — saaledes skulle Alle uden Forskjel glæde sig ved Jesu Christi Maaltid, navnlig i den h. Christi Legemsfefts Octav, Alle ere indbudne, Ingen bliver nødt, i enhver katholsk Kirke staaer det hellige Bord beredt, den store Konge er Selv nærværende, over ethvert Bord har Han sat Sin Tjener, i Sølv og Guldkar bliver det høih. Maaltid frembaaret og uddeelt. — Og Alle i Susa kom til Asfuerus' Gæstebud, ifkun Basthi, den stolte Dronning, som af Kongen var kaldet til at forherlige Festen, vil ikke møde, men bliver derfor udstødt af Riget, — og Esther, Ydmygheden og Beskedenheden selv, som havde valgt sig den simpleste Klædning, finder Naade for Kongens Afsyn og bliver Dronning. Saaledes bliver den stolte Verden borte fra Jesu Christi Maaltid og vil ikke møde paa den store Konges Indbydelse. Men Esther forsoner ikke alene Kongens Brede, men hun redder sit hele Folk, som var bestemt til Undergang. Saaledes udvirker Ydmygheden og navnlig den ydmyge Tro paa det h. Sakramentes Sandhed, Forsoning for den hele stolte Verden. Ydmyghed og Tro redde Verden fra Undergang, ligesom altid, saa nu og indtil Tidernes Ende. Saaledes er den hellige Nadvere, efter sine Hovedtræk, sindbilledligt forbetydet i Asfuerus' Gæstebud, men den stolte Dronning Basthi paaviser den dybeste Grund, som holder Verden tilbage fra denne ophøiede Hemmelighed og da har Udstøelsen af Riget, Løsningen fra Kirkens Samfund til Følge: medens der i Esther bliver hentydet paa, at Ydmyghed, og kun Ydmyghed, gjør os den store Konge, Jesus Kristus, værdige, og formæler vor Sjæl med Ham, saa at den bliver denne store Konges elskede Dronning.

Det h. Alterens Sakramente er naturlig-

viis Middelpunktet for hele den katholske Tro, den hele Høide og Dybde, det altomfattende Indhold af hele vor indvortes og udvortes Gudsyndelse; Begyndelsen, hvormed Alt begynder, Enden, hvor alt træffer sammen i det ægte, religiøse og katholske Liv; Solen paa den kirkelige Himmel, hvorfra alle den katholske Kirkes Lys- og Liv=Straalere udgaae. Vi ansee det derfor for gavnligt, ogsaa at tilvende denne vigtige Gjenstand vor Opmærksomhed i denne vor Kirketidende, ikke alene fordi vi for Tiden fejre Octaven for Christi Legemsfest, men især fordi vor Tidsalder overhovedet bærer en Character, som synes at gjøre en nærmere Omtale og Betragtning af denne vidunderlige Troes=Hemmelighed fortrinnsviis nødvendig og nyttig. Vor Tid har en talende Liighed med hiin stolte Basthi, og Intet er mere nødvendigt, end en Esther, som ved Idmyghed redder Verden fra Undergang. Hvis imidlertid Basthi følger Indbydelsen og kommer til Jesu Christi høihellige Maaltid, saa er ogsaa hun reddet. — Vi begynde derfor først og fremmest med at fremsætte Beviset for Jesu Christi virkelige Nærværelse i det høih. Alterens Sakramente.

Som Katholiker troe og bekiende vi, hvad den h. Kirkeforsamling i Trident (Møde 13.) har lært og udtalt om dette h. Sakramente. Det hedder der som følger: „Den h. Forsamling lærer, at vor Herre, Jesus Kristus, efter Brødet og Vinens Consecration, under sammes synlige Skikkelser, som sand Gud og Menneske, sandelig, virkelig og væsentlig indeholdes i den h. Eucharisties op-højede Sakramente.“ — Denne her udtalte Tro grunder sig hvad os Katholiker angaaer vistnok og nærmest paa Troen paa hiin Ufeilbarhedens Gave i Troes- og Sædelærdomme, hvilken Herren, efter den hellige Skriffs udtryffelige Vidnesbyrd, har skjenket Sin Kirke, og som nu snart allerede i to Aartusinder har stadfæstet og godtgjort sig ved Historien paa den mangfoldigste Maade og under de vanskeligste Tidsforhold, idet man aldrig har seet, at et almindeligt Kirke-møde, paa hvilket den hele lærende Kirke udtaler sig, har taget fejl i Troes- og Sæde-

lærdommenes Foredrag. Dog ligger Beviset for denne vidunderlige Troes=Hemmelighed om Alterens Sakramente ikke alene i den saakaldte Autoritets=Tro, men vi tør paaستااع, at, ligesom vor Tro overhovedet, bestaaer navnlig ogsaa denne h. Hemmelighed enhver og den skarpeste Prøve, ja, at ingen anden af Troens Hemmeligheder, selv ligeoverfor Fornuften, kan være dybere begrundet, end Læren om Jesu Christi virkelige Nærværelse i det allerhelligste Alterens Sakramente. Og da vor Tid har en fremherstende vantro, tvivlende og grublende Forstandsrætning, ville vi nærmere gaae ind paa de Grunde, paa hvilke den katholske Tro støtter sig i Henseende til Christi sande, virkelige og væsentlige Nærværelse i det h. Sakramente, og forsøge at paavise:

at Læren om det h. Alterens Sakramente staaer i Forbindelse med hele Menneskeslægten's Historie;

at ingen anden Lære tydeligere er udtalt i den h. Skrift og i de h. Fædres Udsagn end denne; og

at saaledes Vantroen bliver beskjæmmet og alle Tvivl om denne Hemmelighed falde bort i Intet.

Spørge vi om Oprindelsen af det h. Alterens Sakramente, saa vide vi, at samme, for omtrent 2000 Aar siden, hvitideligen og for alle Tider blev indstiftet af Jesus Kristus, Verdens Frelser, om Astenen for Hans Lidelse og Død, i Nadverens Sal i Jerusalem i Hans Apostles Nærværelse. Paa hiin usforandrede, af Christo foreskrevne Maade, bestaaer det nu allerede i 2000 Aar trods Vantro, Kamp og Fjendskab af ethvert Slægt, og bliver tilbedet, fejret og forherliget i Tro og Idmyghed af Millioner i den hele katholske Verden. Vilde vi undersøge denne h. Hemmeligheds første Begyndelse, dens dybere Grund og ældste Oprindelse, saa maae vi vende endnu 4000 Aar længere tilbage i Tiden, til Verdens og Menneskeslægten's første Begyndelse.

(Fortættes.)

Det h. Sakramentes Dyrkelse.

Hele Octaven efter Christi Legemesfest er af Kirken bestemt for det hellige Alterens Sakramentes særdeles Dyrkelse. Vi maae ikke lade disse hellige Dage gaae ubenyttede forbi! Vi dyrke i det h. Sakramente Herren Selv, Jesum Christum, den høieste Gjenstand for vor Dyrkelse, Tilbedelse og Kjærlighed. Kirken vil hvert Aar, ved en otte Dages Hvitidelighed, bringe os denne hellige Hemmeligheds ophøiede Væsen og dens store Betydning til levende Bevidsthed, bevæge og opmuntre os til Taknemmelighed for Frelserens uendelige Kjærlighed og til at gjøre for denne h. Hemmeligheds Forherligelse Alt hvad der staaer i vor Magt. Lad os følge vor h. Kirkes Stemme og tage Kirkens Helgener til Mønstre, som i det h. Sakramente have fundet Kraft, Styrke og Mod, Livets sande Lykke og den udtømmelige Kilde, af hvilken enhver Christen skal ose Kraft til Dyd, Fuldkommenhed og Hellighed. Den h. Liguori opfordrer paa det meest Indtrængende til en from Andagt til denne Hemmelighed. „Jeg idetmindste,“ saaledes skriver han, „maa takke Besøgersne ved det h. Alterens Sakramente for min fuldstændige Afsondring fra Verden, i hvilken jeg desværre til min Ulykke har levet indtil mit ser og tyvende Aar!“ Den h. Avila siger: „Jeg veed ikke at finde noget mere yndigt Sted, end en Kirke, i hvilken det høierverdige Gode bliver opbevaret.“ Den h. Aloysius la Ruza, en meget berømt Missionar, havde allerede som Ungling, da han endnu levede i den verdslige Stand, en saa stor Kjærlighed til det h. Alterens Sakramente, at det næsten syntes ham umuligt, at sjerne sig fra Sammes Nærhed. Den h. Aloysius Gonzaga kunde, ikkun ved Lydighed imod sine Foresatte og ikke uden stor Smerte, filles fra det høierverdige Gode. Den h. Franziscus Xaverius, naar han havde hele Dage været fysisksat med Sjælens Redning, dvælede om Natten i Bøn foran det h. Sakramentes Tabernakel, og naar Sønnen overfaldt ham, fastede han sig ned paa Alterets Trin, og efter en kort

Hvile, underholdt han sig atter med sin elskede Herre i Sakramentet. Og naar den h. Franziscus Regis, som offrede sit Liv i en ti-aarig Misstonsvirkfomhed, havde tilbragt hele Dagen med at prædike, at høre Skriftemaal og andre Værker for Sjælens Frelse, bestod hans eneste No deri, at han om Natten underholdt sig med Frelseren i det høierverdige Gode. Og naar han da fandt Kirkedørene lukkede, knælede og bad han udenfor, for at bevise sin Frelser den skyldige Tilbedelse. Den sal. Alvarez søgte, naar han personligen ikke kunde være i Kirken, idetmindste at henvende sine Tanker til det Sted, hvor det høierverdige Gode blev opbevaret. Saa ofte som der tilstødte den h. Franziscus Assisi en Gjenwordighed eller naar han havde at raadslaae med Gud om et vigtigt Anliggende, tog han sin Tilflugt til Christus i det h. Sakramente. Den h. Theresia siger: „Den samme Tre og Tilbedelse, som de Salige i Himmelen yde det guddommelige Væsen, skulle vi paa Jorden yde det h. Sakramente!“ Særdeles inderlig var den Andagt, som den h. Wenzeslaus, Konge i Bøhmen, saavel som Keiser Ferdinand II. viiste imod det h. Sakramente. Den h. Konge Wenzeslaus var gjennemtrængt af en saa from Kjærlighed og Grefrygt for det høierverdige Gode, at han med egen Haand indsamlede og tilberedte de Hvedekorn, som vare bestemte for de h. Hofstier, presede selv Druerne og tilberedte Hofstierne. Han besøgte om Natten og i den strengeste Vinter, ja med blottede Fødder Kirkerne, hvor det høihellige Gode var opbevaret, og hans Sjæl blev ved disse Besøgerser opflammet til en saa glødende Kjærlighed, at hans Legeme blev meddeelt en overnaturlig opvarmende Kraft, saa at han slet ikke følte Luftens naturlige Kulde. Kort sagt, de Hellige have i det h. Sakramente fundet al Livsens og Salighedens Kilde. Og naar vi forbauses over en saadan heltemodig Kjærlighed, over en saadan Iver, Inderlighed og Andagt, saa maae vi svare med den h. Augustin: „Haver ikkun en Sjæl, som Intet elsker uden Christum, og I ville da ikke finde dette forunderligt.“ Naar vi imidlertid endnu ikke have denne de Helliges glødende Kjærlighed, saa maae vi i Ydmyghed gjøre hvad der staaer i vor Magt,

og, efter Kirkens Hensigt ogsaa til dette Dødsbed, anvende Octaven af Christi Legemsfest. Herren vil ganske vist ikke lade det mangle paa Sin styrkende Raade og en overvættets rigelig Løn! —

Moderens lille Søn.

Den af den katholske Præst Alban Stolz udarbejdede „Kalender for Tid og Ewighed“ indeholder en Fortælling, som viser os, hvor straffeligt det er, at modstræbe Guds Billie. Denne Fortælling lyder ordret saaledes: „Hvorfor seer man saa mange Fremmede fra nær og fjern paa Gaden? Det er dog ikke Markedsdag eller Helligdag idag! Hvad er det for en Tummel og Dpløb af Menneffer, og Alle løbe ud til Byens Port? Hvorfor lyder Forbryderkloffen saa sørgeligt og gyseligt fra Taarnet? Hvad fjører der saa langsomt og tungt imellem Soldater og Folk? Hvo sidder der paa Bognen ved Siden af Præsten og har en hvid Klædning paa med sorte Baand? Bee! det er et endnu ganske ungt Menneffe paa tyde Aar og har begaaet store Forbrydelser. Amtmanden har netop brudt Staven over ham og kastet begge Stavens Stykker ned til ham fra Raadhuusaltanen, til Tegnen paa, at der ingen Raade er mere hos Menneffer; og nu bliver den unge Forbryder ført ud for at henrettes. — Der var engang en Moder; hun havde en eneste Søn, en ganske lille Søn. Nu hændtes det, at dette Barn blev sygt og Sygdommen blev altid værre; man kunde nok see, at det ikke mere var til at hjælpe, og at Barnet maatte døe. Moderen var i Begyndelsen meget ængstelig; men da Sygdommen aabenbart vilde have Døden til Folge, blev hun som vanvittig af Fortvivlelse; thi Barnet var hende kjærere end hele Verden og kjærere, end — Gud Selv; thi de fornemme Folk forfalde til Afguder i imod deres Børn! Da den Geistlige erfarede det, gif han ogsaa hen for at indgyde Moderen Trost og Hengivelse i Guds

Billie; men Alt var forgjæves. Da forsøgte han en anden Maade; han stod ved det syge Barns Dødsleie og, mere for Moderens Skyld end for Barnets og Guds Skyld, bad han høit iblandt andet ogsaa saaledes: „Herre! dersom det er Din Billie, saa skenk dette Barn atter Liv og Sundhed!“ Moderen hørte disse Ord og hylede vildt: „Nei, ikke: dersom det er Din Billie! det kan jeg ikke udstaae: dersom det er din Billie; det skal være hans Billie; han tør ikke lade mit Barn døe fra mig!“ Præsten blev forstræffet over disse forfærdelige Ord og gif hjem igjen. Men see! mod al menneskelig Beregning og til umaadelig Glæde for Moderen kom Barnet sig atter, levede, blev sundt og vorede op. — Ja! det er voret og blevet stort, det Barn, som hun ikke vilde lade døe; det er voret og blevet stort paa Legeme og i Dndskab. Og Drengen forvoldte Moderen Aar fra Aar mere og mere Uergrelse, Skam og hjertenagende Kummer. Men fordi en Dvinde i Almindelighed er seiglivet, saa har hun udholdt det og levet, indtil endelig Solnen ogsaa havde begaaet et Mord og blev henrettet af Skarpretteren. — Og det er netop hiint unge Menneffe, som de nu just have ført ud af Byen paa Bognen. Jeg vil ikke gruble over Guds Hemmeligheder; thi det gaaer med saadanne Grublerier som med Myggene, naar de sværme omkring Jlden, — de brænde sig derved! Men saameget siger jeg: „Modstræb ikke Guds Billie ved syndig Tale og Trods!“ Han kan ellers letteligen lade din Billie see, som ofte vilde være en stor Ulykke for dig. Derfor siger jeg og tilig ogsaa Du alletider: „Fader vor, — Din Billie see som i Himmelen saaledes og paa Jorden!“

Kirkelige Efterretninger.

Rom. I Collegiet „All' Anima“ opholder sig for nærværende Tid en interessant Gæst, den hæderligt be kendte Missionær Baraga, Biskop og apostolisk Vicar i Nord-Michigan.

Efter sin Consecration reiste han hertil, for at bringe den apostoliske Overhyrde sin Hylдинг. Han har allerede to Gange havt Audients hos den hellige Fader. Hs. Hellighed modtog med levende Interesse de Bøger, som Forfatteren forærede ham, nemlig den første Grammatik og den første Ordbog i det Indianersprog, som tales af den ved ham omvendte og i Sjælsforgeren ledede Stamme. Dette Sprog har ingen Lyd, som svarer til Bogstavet r. Tidsordene grupperer sig i 9 Conjugationer. Baraga roser dets gjennemgribende Regelmæssighed og Belyd, omendstjondt disse Indianere vare uden Musik, ja endog uden Sang, da han underviste dem deri. Af Overleveringer af den bibelske Historie havde de kun faa Levninger: Troen paa den gode Aand og Antagelsen af en ond Aand; Dyreoftere, som de dog frembare jaavel til den onde som til den gode Aand, hvilken sidste de kalde den „store Aand;“ endelig det Sagn, at den store Aand i ældgamle Tider har aabenbaret for en af sine ivrigste Tjenere, at en Alt odelæggende Oversvømmelse vilde indtræffe, og at han skulde bygge sig en stor Flaade og samle Dyr omkring sig, for at redde sig og disse; og saaledes var det skeet. Nærende er den Hengivenhed og Kjærlighed, som den høiarv. Biskop Baraga nærer i sit Hjerte for sine Indianere. Han længes, selv i Midten af Roms Markværdigheder og Udspredelser, tilbage til de amerikanske Urskove. I Sandhed, Baraga er aldeles Missionær. Han søger intet Andet, og tænker næsten ikke paa Andet, end sine Indianere. Denne levende Tro, denne ekkelige Aabenhed, denne blide Ydmyghed, denne ivrige Bøn, denne Sagtmodighed og Taalmodighed, denne evangeliske Armod, denne Fortrolighed og Faderlighed i Guds Ords Forkyndelse, erindre i Sandhed om Troens Sendebud fra de første kristelige Tider.

I Paaskefestens hellige Dage, beretter „Civilta Cattolica“, vandt Kirken atter nye Bern. Paa Langfredagen blev den forhenværende protestantiske Biskop af Nord-Carolina i de forenede Stater, Dr. Jves' Hustru optagen i den katholicke Kirke ved den høiarv. Dr. Manning, efterat Dr. Jves allerede halvandet Aar forud havde afslagt den katholicke Troesbekjendelse. Frue Jves blev confirmeret af Hs. Em. Cardinal Fransoni og annammede af den daværende Biskop af Boston, den høiarv. Dr. Sig Patriks Haand, sin første Communion paa Paaske dagen i Kirken til den h. Ignatius. Hun er den førstefødte Datter af den afdøde Lærde, Dr. Hobart, som var Biskop af Ny-York. — Paa Paaskeleverdagen bleve Israliten Leoni fra Afrika og den unge Muhamedanerinde Jes fra Alexandrien døbt og confirmerede af Hs. Em. Cardinal Patrizi af Lateran-Domkirken. —

Sverrig. Følgende Kjendsgjerning berettes fra Norkjøping: To Brødre, Adolph og Frederik Lindholm havde levet sammen i omtrent tyve Aar, da den Sidste fandt Leilighed til at reise til Paris, hvor han blev Katholik og hvorom han underrettede sin Broder. Nogle Aar efter døde Faderen, og hans Efterladenskaber bleve deelte. Den fraværende Arving Frederik Lindholm, overdrog en Magistratsperson, Hr. Herzmann, som var en gammel Ven af Familien, at varetage hans Interesser i Boet. Hr. Herzmann modtog sin Clients Benge og satte dem ud. Efter nogle Aars Forløb, da Frederik Lindholm kom tilbage fra Canada, reclamerede han de ham tilkommende Benge, idet han skriftligen henvendte sig til Hr. Herzmann desangaaende. Men denne, ifødetfor at remittere Pengene, som han havde i Forvaring, gav dem, med vedkommende Magistrats Samtykke, til Adolph Lindholm i Norkjøping, idet han raadede ham til at gjøre Brug af den fortrolige Meddelelse, som Broderen havde gjort ham for nogle Aar siden, og gjøre ham, som Katholik, hans Arvepart stridig, i Henhold til en gammel Lov af 1606, der naturligtviis er ophævet ved Constitutionen af 1809. Frederik Lindholm gjorde Regning paa den Ret, som Constitutionen hjemlede ham og besluttede at procedere. Han betroede sin Sag til en udmærket og meget bekjendt Sagfører, Baron Geberstrøm; men uagtet de meest flaaende og overbevisende Argumenter, opnaaede denne ikke andet end følgende Dom:

„I Betragtning af at det ved Efterforskning, stadfæstede ved fortrolige Breve fra Frederik Lindholm til hans Broder, er blevet oplyst, at han, efter at have forladt sit Fædreland, Sverrig, har den 21. Nov. 1839, i et fremmed Land, afsvoret den rene evangeliske Lære for at antage en vildfarende Religion:

erklærer Retten: **at Frederik Lindholms Fordring, ifølge Lovens 21 § skal betragtes som ikke skeet, samt at Processens Omkostninger skulle erlægges af begge Brødrene, med Halvdelen hver.**

Givet i Norkjøping, den 27. April 1854.

ex officio Baath.

Vi kunne i Sandhed ikke andet end see i denne Dom en formelig Gudsbespottelse; thi den „rene evangeliske“ Lære bruges i samme som Motiv til den meest skrigen Uretfærdighed, som om Jesu Christi helige „rene Evangelium“ havde ophævet det svønde Bud: „Du skal ikke stjæle!“ Til hvilken Slags renjet Christendom maae Evenskerne dog ikke ophøje sig, naar det „rene Evangelium“ i Sverrig nu endog begynder

at rense og luttre de evige og guddommelige Loves Tavler, idet det udstryger et saa vigtigt Bud af dem! Naar selve Domstolene, som ellers i andre Lande pleie at være Tilflugtssteder for den frænkede og forfulgte Retfærdighed, i Sverrig give saadanne opløstende Exempler paa exemplarisk Uretfærdighed, hvad skal man da vente af den almindelige Retfærdigheds- og Sammelighedsjands hos vore „evangeliske“ Kæboer? Det kan nu heller ikke forundre os meer, at et svensk Blad, som forsøgte at gjendrive og modbevise Skandin. Kirketidendes store Anklage imod den svenske Intolerants, med skamløs Ugeneerthed og i fuldt Alvor udtalte den Formening, at det under visse Forhold, og affeet fra visse mindre Inconveniensers, aldeles ikke vilde være uhensigtsmæssigt eller uevangelisk, at skabe en Slags Siberien d. v. s. en „Deportations-colonie“, for at transportere derhen alle Svenskere, som gaae over til Katholicismen! Saaledes kan man læse det i Nr. 34 af det hæderlige svenske Blad „Waktaren“ 1854. Det lader næsten til, at dette „rene evangeliske“ Blad er gaaet i Skole hos den „allerhelligste og allerfrommeste Czar“ over alle Ruslere!

— Endelig har ogsaa en Retfærdigheds Stemme ladet sig høre af den protestantiske Presse i dette Land til Fordeel for de forfulgte Katholiker. Det protestantiske „Aftonbladet“ skriver i sit Nr. 115 saaledes:

„Som bekendt behandler den kgl. svenske Hofret for nærværende Tid et Religionspørgsmaal mod 7 Fruentimmer, som ere gaaede over til den romersk-katholske Religion og i en af Dagene vente deres Dom, lydende paa Landsforviisning. Dette oprørende Søgemaal har længe og gjentagende været behandlet af Udlandets fornemste Blade og en i Udlandet boende Landsmand har fornylig tilsendt os en Skrivelse, i hvilken han paa følgende Maade resumerer nogle franske Avisers Meninger denne Sag betræffende.

„Hr. Redacteur! Naaget den europæiske Presse i senere Tid har været meer end ellers optagen af de vigtige Tildragelser, som udmærkede dette Aars Begyndelse, har den alligevel i Lobet af sidstafvigte Febr. og Marts Maaneder med megen Udførlighed gjort Rede for en svensk Religionsproces, anlagt mod 7 Fruentimmer, som af Advocatscalen Billbergh tiltales for Overgang til den katholske Lære, og mod hvilke, som Følge deraf, andrages paa Landsforviisning og Tab af Arverettighed. Denne quasi-Criminalhistorie har vist en saadan Opfigt, at enhver Svensker, som er om over sit Fædrelands Ære og gode Navn, maatte ønske at den var mindre betydelig. Uden Hensyn til de forskjellige religiøse og politiske

Anskuelser, har den udenlandske Presse betragtet denne Religionsproces som et slaaende Beviis paa religiøs Intolerants i den Anledning anstillet Sammenligninger mellem Sverrig paa den ene og Spanien, Portugal og Italien paa den anden Side, — Sammenligninger, som ikke falde ud til vor Fordeel! At katholske Blade see sig foranledigede til at bryde Staven over os, burde maaskee mindre forundre os, men Pressen i England og det protestantiske Tyskland have i ligesaa skarpe Udtryk gjort det samme. Jeg tager mig den Frihed at tilsele, til Indrykkelse i deres agtede Blad, nogle Uddrag af de fornemste protestantiske Organer i Frankrig, for at det svenske Publikum ei maa være uvidende om den vel strenge, men desværre grundede Dom, som i Anledning af vor Intolerants har rammet os. —

Saaledes ytrer „L'Esperance“ af 16de Marts: Vi kunne neppe udtrykke den Smerte og Uvillie, hvormed vi have læst Anklageacten af den svenske offentlige Anklager. Dette Factum, Middelalderen værdigt, sætter os flere Aarhundreder tilbage i Tiden! Ligesom vi have taget de i Toscana forfulgte Protestanter Madaia i Forsvar, ligesaa bestemt fordrer vi Samvittighedsfrihed for Katholikerne Madaia, som forselges i Sverrig. Vi ville, at man skal have Frihed i Sverrig til at gaae over til Katholicismen, ligesaaavel som vi forlange Frihed i Toscana og Frankrig til at gaae over til Protestantismen. Hvis den svenske Regjering ikke erkjender denne Grundsatning, maa Protestantismen rødmere for Berdens Dine. Det er fra et saadant Synspunkt, at vi med al den Kraft, hvormed vort oprørte Indre er gjennemtrængt, brændemærke den svenske Anklagers Fordring, hvilken, som vi haabe, nedtrykt af den offentlige Mening baade i Sverrig og Europa, ikke vil komme til Udførelse.

I et Nummer af samme Maaned ytrer „Aien“: Sverrig. Uffskyelig Intolerants! Med Blussel og Smerte see vi i Sverrig det Offentlige at anklage 7 Fruentimmer for Overgang til Katholicismen og mod dem at andrage paa Landsforviisning efter en Lov af 1686. Disse uhyggelige Love ere i Grunden ikke andet, end Levninger af den gamle katholske Lovgivning! ??? (Disse Herrer synes ikke at være særdeles bevandrede i Protestantismens Historie i Sverrig), „men Sverrigs Ære fordrer uvilkaarligt deres snare og fuldstændige Afstæffelse, saafremt ei Protestanterne i hele den øvrige Verden skulle see sig nødsagede til at fornægte al Fjendskab med denne consequente exclusivisme (det franske Ord har ikke noget tilsvarende i vort Sprog), som i Sverrig har vanæret Protestantismens Navn.“

Sluttelig læses i „Les Archives du Christianisme“ for den 11. f. M. i Anledning af en Yttring om Sverrig af Abbé Migne i et katolsk Tidsskrift: „Kraftigere end vi selv, kan ei Abbé Migne brandemærke deslige Handlinger; de ere en Skampet for Sverrig og skulle være det for hele Protestantismen, dersom denne ikke med al Kraft misbilligede den.“

De Blade, af hvilke ovenstaaende Citater ere hentede, nyde i hele den protestantiske Christenhed en ligesaa stor som velfortjent Anseelse.

En i Udlandet boende Svensker.“

Dette Brev fra en ærlig Protestants Haand kunde give rigeligt Stof til rolig og begrundig Eftertanke og Betragtning for fanatiske Protestanthers Hoveder, som en Hr. Pastor Gædahl, en Hr. Dr. Thomander o. Fl. i vort oplyste Naboland!

London. Cardinal Wisemann er efter en stærkmaanedlig Fraværelse vendt tilbage fra Rom til London. I Slutningen af April Maaned fandt den aarlige Forsamling af alle engelske Biskopper Sted hos ham. Derefter skal Erkebispeet Westminster's Diocesanynode afholdes. — Præsidenten for Missionsseminariet Alhallows i Nærheden af Dublin, Dr. Moriarty, er af Erkebiskoppen af Dublin bleven indviet til Biskop af Antigona i. p. og til Coadjutor hos Biskoppen af Kerry. — I Dublin beskæftiger man sig med Forberedelserne til en katolsk „Aggregat Meeting“ (en Forsamling af alle Irlands Deputerede) i Anledning af Klosterundersøgelsen, som skulde afholdes den 15. Mai. Local-Meetings ere allerede afholdte paa mange Steder. Ligeledes circulerer allerede en samme Sag betreffende „Erklæring fra Katholikerne i Irland,“ som har Lighed med den tidligere i Nr. 23 af Skand. Kirket. omtalte „Erklæring for de engelske Katholiker.“ Den er allerede undertegnet af 3 Erkebiskopper, 22 Biskopper og mange Geistlige, af de irske Lords Fingal Gormanstown, Bellew og Southwall og mange andre Katholiker. „Eng. Corr.“ betegner med Rette Erklæringen for moderat; men at den derhos er stærk og bestemt, maa følgende Uddrag bevidne: „Vi afgive denne offentlige og høitidelige Erklæring, for at møde alle Misforstaaelser betreffende Katholikerne's Mening om denne Sag. Vi fordre ingen Love til vor Gunst; men vi fordre ogsaa, at ingen særegne Love udstedes imod os. Vi fordre ingen Privilegier; men fuldstændig Religion's frihed og Lighed for Lovene. Mere fordre vi ikke; men vi ere fast besluttede paa, ikke at lade os nyde med Mindre, og vi frygte ikke for, at lidenskabelig Fanatisme og samvittighedsløs Partisjyge skulle seire over os. Vi besidde endnu den Magt, hvormed vi tilkæmpede os Emancipationen, og den Aand, som

gjorde hiin Magt seierlig, saavel som alle Confessioners og fornuftige og gode Mennekers Sympathier i hele Verden, som opmuntrede os i Fortidens Kampe, da netop de, som nu gjerne ville angribe vore Klosters, forgjæves stræbte efter at forevige vor Trældom og at udslette vor h. Tro. Paa denne Magt, paa denne Aand og Sympathie stole vi og vente Beskyttelse mod Uret og Dpfsydelse af vor Ret. Vi ville forblive den borgerlige og religiøse Friheds store Grundfætninger troe og uden Frygt stole paa vor Enighed, vor Sags Retfærdighed og det almægtige Forsyns Beskyttelse, som have beskyttet vore Forsfædre i mørkere Dage og mod endnu frygteligere Fjender.“ — At Erkebiskoppen af Tuam har negtet at underskrive denne Erklæring, derom veed „Tablet“ Intet; derimod bringer den en, aldeles i samme Aand, affattet Skrivelse fra denne Prælat til hans Geistlighed. —

Kirkelig Erindringsliste.

- Søndag d. 18. Juni. — 2. Søndag efter Pintsfe. — Dagens Epistel: 1. Jos. 3, 13—18. — Evangel.: Luc. 14, 16—24. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Om Aftenen Kl. 8 Andagt med Prædiken paa Tydsk. —
- Mandag d. 19. Juni. — Form. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ stille Messie. — Om Aftenen Kl. 8 Andagt med Prædiken paa Dansk. —
- Tirsdag d. 20. Juni. — Form. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ stille Messie. — Om Aftenen Kl. 8 Andagt med Prædiken paa Tydsk. —
- Onsdag d. 21. Juni. — Form. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ stille Messie. — Om Aftenen Kl. 8 Andagt med Prædiken paa Dansk. —
- Torsdag d. 22. Juni. — Form. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ stille Messie. — Om Aftenen Kl. 8 Andagt med Prædiken paa Tydsk; derefter høitidelig Procession med det Allerhelligste igjennem Kirken.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katholske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 26.

Søndagen den 25de Juni.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiners, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Det hellige Alterens Sakramente.

I. Christi virkelige Nærværelse i denne hellige Himmelhighed.

(Fortsat)

Ligejom den rigtige Forstaaelse og Opfatning af hele Christendommen, jaaledes beroer ogsaa Læren om det h. Alterens Sakramente og dets rigtige Opfatning, paa Læren om Menneskets oprindelige Tilstand og Syndesfaldet. Christendommens samtlige Traade rækker tilbage indtil Menneskættens Bugge, og saaledes ligge ogsaa de første Spirer, af hvilke det h. Alterens Sakramentes Livsstrå fremgik, i Paradiset, ved Tidernes Begyndelse. Som den bibelske Historie om Skabelsen beretter os, var det første Menneske helligt og retfærdigt, stod i samme Forhold til Gud som et Barn til sin Fader, og Gud vandrede med det. Men da Morkets Engel var traadt ind i Paradiset og Synden var fuldbrydet, flyer Mennesket for Gud og skjuler sig. Da det har raft Satan sin Haand, kan det ikke mere vandre ved Guds Hand; da det har seet paa den forbudne Frugt og spist

deraf, har det tabt den Naade og Gyne, at see og beffue Gud; da det har hørt paa Morkets Engels smigrende Stemme, kan det ikke mere taale at høre Guds Stemme, og skjælver, da Gud taler. Gud maa søge Mennesket, som er flyet og har skjult sig. Og fra den anden Side skjuler ligeledes Gud sig, da Han ikke kan have noget Fællesskab med Synden; Mennesket maa søge Gud; dog bliver Gud endnu paa Grund af Sin uendelige Kjærlighed, i nogen Forbindelse med Menneskeslægten ved en Røst fra det Fjerne, ved Aabenbaringen, som Han later udgaae til Sine Udvalgte. Men saa stor var Afvikelsen dog bleven imellem Gud og Mennesket, formeddelt Synden, at selv Moyses, som har talt med Herren Mund til Mund, ikke kunde taale Guds Glands og maatte skjule sit Ansigt. Men efterat Gud var forsvunden for Mennesket, ved dets egen Skyld, og var borttruffet i en saa lang Afstand, begyndte Menneskeslægten Daarstaber og Forvildelser. I det faldne Menneske aabenbarede sig en Trang til at tilbede Gud, til at forene sig med Ham, saavel som til ved Offere at forherlige og forsone Ham. Af denne tredobbelte Trang udviklede sig formeddelt Menneskets syndige og sjunkne Natur, hine den bedenkste Gudeyrkelses Afstueligheder, som ere den dybeste Bessjammelse for den

menneftelige Natur og iffe lade midfjende demonifk Indflydelse, naar vi kun erindre om, at Menneftet offrede til Mennefter og endog forvitdede fig indtil Djævelens Tilbedelse.

Da nu Glendigheden havde naaet fit høiefte Trin, begyndte Forløsningen i Guds Søns Menneftelivelse. For anden Gang vandrer Gud da iblandt Menneftene, kalder den faldne Adamsøn, fom er bortflygtet, atter til Sig, aabenbarer Sig for ham, fom havde skjult sig imellem Træerne i Paradiset, ved Tegn og Vidundere, antager og paatager Sig ved Menneftelivelsen Menneftets egen Natur, forener den med Sit guddommelige Væfen til een Person, omfatter i Kjarlighed derved hele den faldne Slagt og gjenopretter en Forening, fom var nærmere og inderligere, end den beftod i Paradiset. Det menneftelige Sprog kan iffe finde Ord for det Høie og det Dybe i denne Menneftevordelsens Hemmelighed. — Denne Christi perfonlige, faanfandige og virkelige Nærværelfe paa Jorden og iblandt Mennefteflægten ffulde imidlertid forfættes og vedvare indtil Tidernes Ende: faaledes vilde Frelferens Kjarlighed det, og faaledes fordrede Menneftets Fornødenhed det! Midlet hertil blev det h. Alterens Sakramente. Kristus, vor Herre, vælger de to renefte og ædlefte af Naturens Gaver, Brød og Viin, og beftutter, under diſe i Sakramentet helligede Gaver at forblive, at boe og at vandre perfonlig, virkelig, fandelig og væfentlig, fom Gud og Mennefte, paa Jorden, i Sin Kirke og iblandt Mennefteflægten. Men for klarere at kunne erkjende denne h. Hemmeligheds store Betydning for hele Mennefteflægten, dens Nødvendighed for den faldne Natur og tillige dens Herlighed og Dybde, fremhæve vi følgende Punkter:

1. Ved det h. Alterens Sakramente er og bliver Kristus, omendffjendt ligefom ved et Slør skjult under Skiftelferne, alligevel fynlig og perfonlig iblandt Mennefteflægten. Kristus valgte dette faakramentale Slør eller Dække, fordi det jordiffe og fyndige Die iffe er fuffet til at ffulde Ham i Hans Forflarelfe. Vi vide nu Tiden, naar, og Stedet, hvor Han er nærværende. Saaledes bør det være; dette er blevet en Fornødenhed for den dybt faldne menneftelige Natur. Levede

Christus blot i vor Grindring fom en hiftoriffk Person, der havde levet og virket for 1800 Aar fiden, faa vilde Han, ligefom enhver anden hiftoriffk Person, være borttrykket for os i en lang Afstand, og Han vilde i Aarhundredernes Lob ftedfe forsvinde mere og mere af vore Tanfer. Vi vilde hverken i Troen eller i Kjarligheden kunne faftholde Kristus, Guds Søn og Menneftenes Frelfer, uden Hans perfonlige Nærværelfe i det h. Sakramente; dette er iffe blot en Tanke, men det er en hiftoriffk ftaffæftet Sandhed. Hvo, fom forkæfter det h. Sakramente, hjemfalder enten til Bantroen eller til Dvertroen. Alle Bantroende, fom forkæfte det h. Sakramente, komme ogfaa snart faavidt, at de fornegte Christum Selv, og ville da, da Jngen kan have Faderen uden Kristus, blive trangte videre frem til fuldfommen Gudsfornegtelfe. Alle øvrige fra den katholiffe Kirke løsbrevne Religionsfamfund antafede denne h. Hemmelighed, — og i Lobet af tre Aarhundreder er med hver Dag Troen paa Kristus, Hans Guddommelighed og paa Gud mere og mere forfunden iblandt dem. Joden vilde (Joh. 6.) iffe anerkjende det h. Alterens Sakramente; men derfor er han heller iffe naaet til Troen paa Kristus, og har derfor ei heller engang kunnet faftholde Troen paa Jehova. Hos alle de Katholiker, fom ere vantroe imod denne h. Hemmelighed, eller iffe vife den nødvendige Grefrygt for famme, kunne vi gjøre de famme Jafttagelfer. Troen paa det h. Sakramente afgiver Maaleftoffen for Troen overhovedet. Og fordi den katholiffe Kirke, og kun den alene, i Aarhundredernes Lob, har bevaret det h. Sakramente og dermed den perfonligt nærværende Kristus, derfor har fornemmeligen ogfaa ene og alene i og formedelst den katholiffe Kirke en levende Tro faavel paa Kristus, fom paa den perfonlige, treenige Gud og paa Alt, hvad Gud har aabenbaret, vedligeholdit fig reent og uforkaffet, og den vil blive vedligeholdit i vor h. Kirke indtil Tidernes Ende.

2. J det h. Alterens Sakramente har Gud givet Menneftet den høiefte og værdigfte Gjenftand for Tilbedelse, og er derved den menneftelige Naturs Fornødenhed og dens Svaghed bleven imødefommen paa en kjarlighedsfuld Maade. Vi have allerede bemærket

ovenfor, at Guds Tilbedelse kundgjør sig som en Fornødenhed, der er begrundet i den menneskelige Natur og i det Forhold, hvori Mennesket staar til Gud; og da den evige Gud ligger for det stakkels, blinde og svage Menneske saa fjern, er fra ham borttrykket i en saa overvættets Hoide og Afstand, saa kunde der aldrig lettere fremkomme Forvildelser, end netop i Guds Tilbedelse. Hedenfabet har leveret Beviset derpaa. Hvo som maatte ogsaa skulde holde dette for en blot Tanke, han spørge upartisk Historien og see, hvorledes paa den ene Side en Trang til Guds Tilbedelse alle vegne ytrer sig, og paa den anden Side, hvorledes Blindheden og Hjertets Mørke have forbyttet Skaber og Skabning, og tilbedet Sol, Maane, Stjerner, Dyr, Træklovs og Steen istedetfor Gud Selv. I disse Affhyeligheeder laae Verden nedsjunken, da Christus viiste sig paa Jorden; og dersom Gudealtrene skulde omstyrtes og Afgudsdyrkelsens Affhyelighed skulde tilintetgjøres, maatte en Tilbedelse i Mand og i Sandhed indføres. Det høiværdigste Gode i Alterens Sakramente blev denne, for den svage og sandkelige Natur anskuelige, og dog sande, høieste og helligste Gjenstand for Tilbedelsen. I Stedet for Gudetemplerne traadte den katholske Kirkes Tempel og Alter med den sande og levende Gud, og dermed begyndte paa den hele Jordkreds Tilbedelsen i Mand og i Sandhed, hvorom Herren taler til Samaritanerinden; — Bildfarelserne i Tilbedelsen ophørte, og vi paaftaae med Rette, at den katholske Kirke virksomt og væsentligt har styrket Guderne og Gudealterne formedelt det h. Alterens Sakramente. — Men tillige traadte Gud med en vis Fortrolighed Mennesket nær ved sin vidunderlige Nærværelse i det h. Sakramente. Guds Søgen, var nu bleven forffjellig fra den, vi ovenfor antydede; Mennesket vidste nu Tiden, naar, og Stedet, hvor Kristus er nærværende. Men aabenbart og jeltalende ligger deri en Opfordring for os til, ogsaa fra vor Side at nærme os Ham med Tillid og bringe Ham vor skyldige Tilbedelse, hvor og hvorledes Pligten byder os det, eller naar Hjertets Trang gjør os Guds synlige Nærværelse uundværlig. — At de katholske Templer have erholdt deres sande, høieste og egentlige

Judvielse, deres væsentlige Værd og deres Betydning som „Guds hus,” ved denne Christi bestandige Nærværelse i det h. Sakramente, — fremdeles at de katholske Menigheder have i og ved det h. Alterens Sakramente, et Middels og Enigheds punkt, som ikke kan erstattes ved noget som helst Andet, det ville vi nu ikkun i Forbigaaende berøre, da vi senere ville komme tilbage derpaa.

3. Ved det h. Alterens Sakramente blev der givet os et sandt Offer, saavel til Guds Forherligelse, som til Syndernes Forladelse. Siden Syndefaldet var det en Trang for den menneskelige Natur, at frembære Guddommen Offere, og den guddommelige Retfærdighed fordrede Offere. Og atter ogsaa her tabte Mennesket sig i gyselige Forvildelser, som vi ovenfor allerede have antydet, da vi erindrede om Menneskeoffringerne og om Tilbedelsen af selve den onde Mand. Christendommen skulde raade Bod derpaa; — og det var væsentlig det h. Alterens Sakramente, som styrkede saavel de jødiske som hedenske Offere, — som styrkede saavel Skyggerne og det tomme Ydre ved de jødiske Offere, som ogsaa den hedenske Offertjenestes dæmoniske Forvildelser, og grundede istedetfor en Offercultus i Mand og i Sandhed. Offeret blev Jesus Kristus, som frembærer sig Selv, sit hellige Kød og Blod som et Offer til den himmelske Fader, ved Hvem vi forherlige Faderen, og Hvem vi fremsatte for den evige Fader som Offerlammet for vore Synder. Ved dette Offer har Jesus een gang for alle forebygget alle de Forvildelser, hvilke Mennesket ellers, ifølge sin faldne Naturs Trang til Offer, vilde være udsat for, og tillige er dermed givet Menneskets Offer den høieste Gjenstand, og den ydre Cultus erholdt den størst mulige Herlighed, Dybde, Sandhed og Værdighed.

4. Mennesket er bestemt og skabt til en Forening med Gud; af egen Trang drives det til denne Forening, og allerede Plato siger, at Menneskets Bestemmelse er „en Tilnærmelse til og Forening med Gud.” Ved Syndefaldet var en Adskillelse imellem Gud og Mennesket indtraadt, hiin sørgelige Tilstand, hvor Mennesket flyede for Gud og Gud skulte sig for Mennesket; — Gud søgte Mennesket og Mennesket maatte søge Gud, som havde unddraget

Sig fra det. Men ved Forløsningsværket skulde den hele og fuldkomne Forening atter tilveiebringes. Denne Menneffets fulde, personlige, virkelige og factiske Forening med Gud, hvori, saa at sige, den faldne Skabning og Skaberens atter nærme sig hinanden i Kjerlighed, tilveiebringes ved det h. Alterens Sakramente, ved den h. Communion, hvilken er, som vi senere skulle forklare næiere, inter Mindre, end: fra Guds Side, en fuldkommen Hengivelse til Menneffene, og omvendt: fra Menneffets Side, igjen en fuldkommen Hengivelse til Gud. I Communionen fuldender Menneffets Forløsning sig, og Forløsningsens Frugter blive ham tilvendte i deres hele Fylde. Menneffeheden var ved Jesu Christi Dod paa Korset forsonet med Gud, ved Jesu Lære og Exempel var Veien til Livet viist og banet; — ved den h. Communion træder Gud factisk og personligt ind i ethvert enkelt Menneffe, omdanner og omskaber det nyt, saa at vi blive ligedannede med Christo, Gæt med Ham, ligesom — efter den h. Cyrillus' Dod — to Stykker Bær, naar de blive smeltede, flyde sammen og blive Gæt! Ved den h. Communion skal egentlig ligesom en Væsensforvandling for alle enkelte Christne bevirkes. Væsensforvandlingen — bemærker den lærde og fromme Mohler*) leilighedsviis saa træffende, hvor han taler om Transsubstantiationen — indtager en betydelig Stilling i den katolske Kirke. Og ligesom ved Consecrationen Brodens og Vinens Væsen bliver forvandlet til Jesu Christi Legemes og Blods Væsen, saaledes skal ved den h. Communion vort Væsen mere og mere blive forvandlet til Jesu Christi Væsen. Hiin omskabende Kraft, som den katolske Kirke har udøvet over hele Verden og endnu uophorligen udøver, hiin hemmelighedsfulde Magt, hvorved laustefulde Hedninger i de forste christelige Tider

pludseligen bleve forvandlede til Vidundere af Dyd og Hellighed, Kraft, Mod og Sjælestyrke, ligge i det h. Alterens Sakramente. Uden det h. Sakramente havde Christendommen ikke opnaaet sit Diemed og h. Formaal: Menneffeslægtenes Omdannelse; Læren og Sædelærens Prædiken alene vilde aldrig have formaaet, at frembringe denne Omdannelse.

(Fortsættes.)

Religiøse Tilstande i Amerika.

Et Nummer af det Liegniger Kirkeblad for evangelisk-lutheriske Menigheder indeholder et Brev fra en til Synoden Missouri i de forenede Stater i Nordamerika hørende lutherisk Pastor Claus (som for flere Aar siden udvandrede fra Schlesien til Nordamerika) til en Menighedsforstander Hilbig i Löwenberg, som giver en Skildring af de derværende Menigheders Tilstande. Det hedder deri: — „Fremfor alt meddeler jeg Dem med et bedrøvet Hjerte, at der er indtraadt en Adspaltning i min Menighed. Tro Bedholdenhed ved den rene Lære var Marsag dertil. Den største Deel af min Menighed vilde have mit ordentlige Kald (til Prædikeembedet) ophævet og fæste mig aarlig eller dog paa ubestemt Tid, saa at det til enhver Tid vilde staae Menigheden frit for, at afskedige deres Pastor, selv uden al Marsag. Vi ere Herrerne, sige Menighederne her, og Pastorerne ere vore Tjenere, og det staaer os aldeles frit for, om vi ville beholde dem eller ikke! — Hundreder af Prædikanter, som oveniud kaldte sig lutheriske, lade sig fæste paa denne Maade, — men maae da naturligviis ogsaa prædike saaledes, som Folkene gjerne ville høre det, og gjøre hvad den store Hob siger; ellers blive de, naar deres Fæstetid er udloben, ikke fæstede paany. — Saadanne Prædikanter, som saaledes lade sig hyre, ophøre naturligviis at være Guds Tjenere, de ere Menneffe- og Menighedstrælle, som for en vis Løn forrette geist-

*) Det nyverlige Værk af Mohler under Titel af: „Symbolik, oder Darstellung der dogmatischen Gegenstände der Katholiken und Protestanten nach ihren Bekenntnisschriften. Mainz, Verl. von Kupferberg.“ — vilde sikkert afgive en meget oplysende og gavnlig Beskning for alle dannede Katholiker og Protestanter. Samme Værk er ogsaa oversat paa Fransk og Engelsk.

lige Functioner, Daab, Begravelse o. dsl. Saa skrækkeligt bliver det hellige Prædikeembede nedtraadt i Støvet! Bliver nu et saadant Punkt fastholdt af en Menighed, saa kan man med god lutherisk Samvittighed ikke forblive; thi Kaldet til det hellige Prædikeembede er jo guddommeligt. — Efter Matth. 9, 38, Epheserne 4, 11, Apostlenes Gjerninger 20, 28, er det jo den hellige Trefoldighed, som sender og indsætter Prædikanter. — Saaledes gjere de ogsaa guddommelige Værker, — og for de herlige Navne, som Skriften tillægger dem, maae jo Konge- og Fyrstenaavne træde i Skyggen! — Denne Fæstemaade er jo ogsaa imod Ausburger Confessionens Art. 14. Nu, det veed De bedre end jeg. Derved vises sandelig heller ikke, at en Guds Tjener skjønnes dobbelt Værdig. Jeg skulde ikke alene fra nu af vælges paany hvert Aar efter Stemmesleerhed, men al Kirketugt skulde ogsaa affaases. (Matth. 18, 15—18.) — Ja, hvem som hører til Menigheden, det skulde heller ikke komme mig ved. Rettigheden til at høre til den herværende Menighed skulde ikke være fæstet til Personen, men til Grundeie- domsbesiddelsen, om selv en Jøde besad Grundeiendommen. — De allergroveste og meest aabenbare Syndere skulde ikke blive udelukkede fra Menigheden. Engang fik jeg endog et Brev, i hvilket jeg i Manges Navn blev anmodet om at bede for Kosjuth. Kosjuth blev i dette Brev kaldet for en h. Martyr og Følgebefrier. — Jeg forsøgte i en timelang Prædiken at belære de stakkels Folk, og det frugtede ogsaa hos Nogle saa meget, at de lode de Penge, som de havde medbragt til en Collect for Kosjuth, blive i Kommerne, men de Fleste sammenstode efter Kirken ganske aabenlyst en Sum Penge for denne fortræffelige Herre, efterat de allerede først offentlig havde gjort Modsigelser og Spetakler i Kirken. — Ved Menighedsforsamlinger optraadte man med knyttede Næver og med Knive i Hænderne, saa at man taus og rolig maatte bortfjerne sig fra saadanne Røver- og Morderforsamlinger. — Endelig kort før Vintzen 1752 kom det til en Afgjørelse. En heel Bande havde sammenrottet sig; en ugudelig Læge havde hidindtil været deres Fører. Man holdt en Forsamling imod min og flere Menig-

hedsmedlemmers Villie. I Majoritetens Navn blev jeg af Forstanderne endnu engang spurgt, om jeg vilde lade ordentligt Kald og Kirketugten fare? — og da jeg maatte afflaae dette, blev Kirken diebliffeligt tuffet for mig og jeg skulde forlade Præsteboligen inden 10 Dage. — De Troende og troe Tjenere bade mig om, for Guds Skyld dog ikke at forlade dem. Jeg vilde aldeles ikke give efter for blotte Trudfler. Men fordi Stemmesleerhed her til Lands faaer Ret ogsaa hos den verdslige Vdrighed, saa besluttede vi os endelig til, af Kjærlighed til Freden at lade alle Kirkegodser fare og at begynde forfra. De Trolevne vare i Begyndelsen af 70 Familier omtrent 30. Vintze-Helligdagene over havde vi Guds-tjeneste i min Bopæl. Banden drak imidlertid ved Siden af i Værtshuset. — Havde vi denne Dag reist os og muligen forsøgt paa at opbryde Kirken, hvilket vi turde have gjort efter Lovene her, saa havde der sandsynligvis vanket blodige Pander. Vi vege for Overmagten. Jeg flyttede nu ind i en anden Bøllig. Et tro Menighedsmedlem indrommede gjerne sit Huus til Kirke. Da nu Sjenderne saae, at jeg alligevel ikke veeg, begyndte de først rigtig at forfølge os, saa at vi om Natten kun kunde gaae til No med Frygt og Bæven. Og det vilde vel ogsaa have faaet et slemt Udfald, dersom Gud ikke havde lagt sig derimellem med Choleraen. Men denne optraadte saa heftigt, at 80 Mennesker af dem inden 3 Uger bleve angrebne og bortrevne. — I denne Tid havde vi No. — Nogle bade om Forladelse. Jeg besøgte i den Tid saa Mange, som jeg kunde, selv mine Sjender. Da var jeg velkommen og havde den store Glæde, at lede idetmindste een Modstander for hans Død ind i Jesu Saar. Mange ere vistnok forstokkede og ubodsferdige farne heden. — Hos de Trolevne fandt jeg allevegne stor Freidighed for Døden. — Kun et Exempel vil jeg anføre. En Kone raabte mig ved min Judtrædelse de skjøne Psalmevers imøde: — „Glæd dig heit min Sjæl!“ —; jeg maatte synge med hende: „D, Kristus, Du Guds Lam;“ hun havde endnu engang samlet alle sine Kræfter og sang med lydelig Stemme. Nogle Timer derefter indsov hun, uden at smage Dødens Bitterhed meget. Mig bevarede

Gud vidunderlig i denne Tid. — I denne skræklige Tid syntes der atter at skulle blive Enighed i Menigheden. Dette mærkede de unerede Geistlige, af hvem jeg desværre er omgivet paa alle Sider. De kom da og prædikede imidlertid een Gang hver 14. Dag. Synoden vilde ikke give en Prædikant, fordi den derved vilde have blameret sig altfor meget; ikke desto mindre sagde de leilighedsvis til Saadanne, som endnu ikke hørte til deres Forening, men dog deelte deres Tankemaade, at her var en Menighed, her kunde de gaae ind. — Og saa kom da, efterat allerede et halvt Aar var hengaaet, endelig en saadan Herre. — Denne hørte nu hidintil ikke til nogen Synode, er ikke ordineret, men forretter dog alle Embedshandlinger. Om Djævelen, siger han, vil han ikke prædike, men om Kristus. — Hvad siger De dertil? — Hans Elique er meget veltilfreds med ham. Imidlertid havde min lille Menighed atter bygget en lille Kirke, hvilken tildeels blev ødelagt om Helligaftenen. Gjerningsmandene bleve snart opdagede og af os bragte for Dyrigheden. Efter mange Benner blev desværre Menighedens Udvalg enig med disse Kirkevere om en Bøgebod. Bore Folk meente det godt; de tænkte derved at undgaae endnu større Ulykke. Men den kunde de alligevel ikke forebygge. Noget Uger efter laae vor kjære Kirke i Aske! — Hvor mange Lærere der bleve udgydte, kan De forestille Dem. Snart havde vi da tabt Modet. Mange besluttede at sælge deres Bladser og drage andetsteds hen. Men fordi navnlig de Fattigere da havde maattet blive tilbage i dette Sodoma, besluttede de Alle at blive.“ —

Vi kunne vistnok ikke andet, end af Hjertet beklage saadanne religiøse Forvildelser, som denne lutheriske Præsts Brev fremstiller for os; men vi nødes herved ogsaa til den Paastand, at de ere aldeles nødvendige Conseqvenser og uudblivelige Følger af Protestantismens Grundsaetninger. Det af det 16. Aarhundredes saakaldte Reformatorer opstillede Princip om alle Christnes almindelige Præstedømme er intet Bedre i religiøs Henseende, end det revolutionaire Princip om Folkesuveræniteten i politisk Henseende, og det første maa med

Tiden ogsaa i Religionen og i Kirken føre til de selysamme sørgelige Følger, til hvilke det sidste har ført og endnu bestandigen fører i Politiken og Staten!

Kirkelige Efterretninger.

Rom. De geistlige Ordener i den katholske Kirke virke for Missionerne paa følgende Maade: Jesuiterne besiddede i Europa 29 Anstalter med 236 Medlemmer af deres Selskab; i Asien 40 Anstalter med 57 geistlige Arbejdere; i Afrika i Algiers District 3 Anstalter med 11 og i Amerika 35 Anstalter med 325 Arbejdere. — Oratorianerne have over 100 Præster paa Ceylon. — Lazaristerne have 40 Anstalter med 195 Arbejdere. — Congregationen for den udenlandske Mission underholder 80 Præster i Ostindien og China. — Congregationen af St. Sulzvice i Amerika har 8 Anstalter med 80 Præster; Redemptoristerne 7 Anstalter med 25 Præster; Passionisterne 3 Anstalter med 10 Præster; Oblaterne til den h. Jomfru 2 Anstalter med 12 Præster i Ostindien; Gudisterne 1 Anstalt med 4 Præster i de forenede Stater i Nordamerika; Congregationen af Picpus 30 Præster i Polyneisien; Maristerne 40 Præster i Polyneisien; Mechitaristerne fra Wien 10 Præster; de fra Benedig 60 Præster; Benedictinerne 70 Munk i de forenede Stater i Nordamerika; de græske Basilianere 90 Præster i Syrien; de katholsk-chaldæiske Munk af St. Hormisdas 30 Præster i Mesopotanien; Dominicanerne 40 Anstalter med 7 Biskopper og 408 Munk; Franziskanerne 7 Biskopper og 220 Præster; Minoriterne 28 Præster; Capucinerne 56 Anstalter med 200 Præster; de beskuede Augustinianskere 7 Præster og de barfodebe Carmelitere 12 Anstalter, 4 Biskopper og 50 Præster.

Den 7. Mai var St. Peterskirken smykket med en rig Fjstklædning. Dufteude Lovværk gjemmemslettet med Blomstergrene prydede dens Facade, et Teppe af de skønneste Foraarsblomster bedækkede Gulvet i Forhallen, det Indre af Bauliken glimrede af kostbare guldvirkede Silkestoffer og tallose brændende Børlys. I det saaledes smykkede Gudshuus,

ankom to Timer før Middag Congregationen for de h. Riter*) ved Høialteret; Decretet om Saligerklæringen af den franske Hyrdepige Germaine Cousin fra Bibrac i Toulouse Diöces, blev oplæst af en Deputeret, og Kl. 11 forkyndte Glædesfuddene fra Engelsborg, under alle Kloffernes Ringning, Fuldendelsen af Saligerklæringens kirkelige Akt. Mange sündrig Indskifter mellem Festdecorationens Linier, anbefalede Hyrdinden at bede ved den Allerhøiestes Throne for den snare Gjenfor-
 ening af Christi hele Hjord under den ene Hyrde i Rom. Antallet af de Troende, som biraanede Festen, var overordentligt stort, da alle Tilstedeværende kunde blive declagtige i en fuldkommen Afslad paa de Vilkaar, at de efter Skriftemaalets og Communionens værdige Annammelse under Festen i den vaticanske Basilika skulde forrette en andægtig Bøn efter den h. Faders Viemed. Hs. Hellighed Paven ankom om Eftermiddagen Kl. 6 og forrettede sin Andagt foran den nye Saliges Villedede ved Høialteret. —

Rusland. Med Hensyn til „Ruslands kristelige Helte- og Høimodighed“ maa „Volksbore“ til Nytte og Gavn for hine naive Sjæle, som, til Trods for alle slaaende Morberøiser i Ruslands nærværende Optraaden, ifkun ville see en ophøiet kristelig Høitemodighedsakt, meddele nogle paa Aftitnykker grundede Prøver paa russisk Christendom, hvilke fuldkomment egne sig til, hos alle ikke skismatiske Christne, at opvække det Ønske, at Propheten Muhameds Fane fremdeles hellere maa vaie i Orienten, end Christenhedens foregivende Forkampers Dobbeltkors. — 3 Mærene 1833—34 udbrød en Hungersnød i Hvide-Rusland. En Hr. Schröder, en med en russisk Dame gift Protestant, var paa den Tid Provindsens Statholder og ledede den berøgtede Omvendelsesforretning til Gavn for den skismatiske Kirke; og Protopopen maatte meddele hans Anordninger til de andre By- og Landpoper. Poperne lovede nu enhver katolsk Bønde en halv Sæk Meel om Maanedes, dersom han skriftlig vilde forpligte sig til at gaae over til det russiske Skisma, kaldet den orthodoxe Kirke; som Underskrift antoges ogsaa tre Kors for gyldig. Under Hungersnøden underskrev vistsnok Mange; men det lovede Meel fik de ikke at see. Da meente Bønderne som saa: for-

gjøves ville vi ikke have givet Slip paa vor Tro, — og de vilde da atter være katolske; da foreholdt Poperne dem deres Underskrifter! Mange Bønder angrede, hvad de havde gjort af Hensyn til deres Familier, som Hungeren plagede, og vægrede sig nu ved at blive skismatiske; de bleve derpaa grusomt forfulgte, fastede i Fængsel og Kænter, overladte til Hunger og Torst, hver Dag slagne med Knuten, udreerne af deres Familier og bortslæbte i Landsforvisning. Borgere, som vilde række de Ulykkelige Næring, bleve behandlete som Statsforbrydere. Offentlige Embedsmand bleve sendte til Skatbjergværkerne; der lovede de de katolske Livogne eller bedre sagt Slaver Friheden, hvis de vilde blive russisk-skismatiske; mange af disse stakkels Mennesker lode sig, for at undgaae deres beklagelige Stilling, forlocke og faldt fra den katolske Tro. Den lovede Frihed varede i 15 Dage, da bleve de atter behandlete som Slaver og formelig spændte i Laget; gjorde En Mine til atter at blive katolsk, eller vilde han ikke gjøre de skismatiske Skifte med, saa kunde han være vis paa en blodig Vidstning! Hele Landsbyers Beboere bleve vidstede til Blods og slagne i Ansigtet af Soldater under Anførsel af Protopoper og verdslige Embedsmand, fordi de ikke vilde forlade deres katolske Tro og gaae over til Skismaet! — Det er russisk Udel, Høi- og Høitemodighed! Saa faderligen regierer den allerfrommeste og allerhelligste Czar Nikolaus!

Tyskland. Fra Münster i Westphalen berettes om Grundstenens Lægning til Franziscus-Hospitalet i St. Maurits Forstaden: Dagen efter den h. Ludgerus' Fest blev paa St. Mauris af vor heiarv Biskop, Johann Georg, Grundstenen lagt til Sygesøstrene af den h. Franziscus' nye Sygehus. Høitideligheden begyndte Kl. 9 om Formiddagen med en høitidelig Høimesse. Da samme var endt, bevægede Processionen sig under festlig Klofferingning, fra Kirken til den nærliggende Byggeplads. Foran gik Skoleungdommen tilligemed Waisenhuusbørnene, derefter kom Drengsøstrene, Murer- og Tommerfolkene, Medlemmerne af Curatoriet og endelig den heiarv. Biskop med Mytra og Hyrdestav, samt de assisterende Geistlige. Talrige Indvaanere fra St. Mauris sluttede sig til Toget, i hvilket ogsaa Medlemmer af „de unge Svendes Forening“ med deres Fane deeltog; ligeledes fra Münster manglede det ikke paa Deeltagere. Veien fra Kirken til den rummelige Byggeplads var afstøkket ved 10, to og to opplanterede, Fane og smykket med grønne Grene. Først lagdes Grundstenen til Sygehusets Capel. Efterat de kirkelige Høitideligheder vare tilende, de brugelige Hammerlag af Biskoppen fuldførte og det i Stenen nedlagte Document oplæst

*) D. e. den Congregation af Cardinaler og berømte Theologer, som af Paven er bemyndiget til at undersøge og afgjøre opstaaende Spørgsmaal angaaende de kirkelige Ceremonier (Ritus), samt ogsaa at foretage de levndne Undersøgelser over de hebenfarne fremme Guds Tjeneres Levnet og at lede deres saakaldte Helgenprocesser.

i det latinske og tyske Sprog, holdt den høiærværdige Biskop en Tale, hvis Indhold omtrent var følgende:

„Hvad der blev sagt om Herren: „Han gik omkring og gjorde vel,“ det gjælder endnu stedse om Kirken, i hvilken denne Herrens Belgjoren fortsattes og vedvarer. Den barmhjertige, hjælpende, reddende Kjærligheds-aand er først ved Christendommen og ved den Christendommen pleiende og forplantende Kirke bleven indført i Verden. Og dersom denne Aand, den af Troen fødte Kjærligheds Aand, naaede til Seier og Herredomme, saa vilde der ikke mere gives nogen Glændighed paa Jorden, saa vilde alle Menneskers Lidelser og Smertes blive lindrede. Denne Kjærlighed, som i Brødrene ikkun seer og tjener Frelseren Selv, den har i Løbet af de kristelige Aarhundreder grundlagt alle christelige Belgjorenheds- og Barmhjertighedsværker, den har vedligeholdt dem og ført dem til Maalet. Og det kan heller ikke være anderledes. Thi hvor den levende Tro paa Kristus er tilstede, der lever ogsaa Kjærligheden, der søger sin Glæde i at gjøre vel, og der er desaarjaag ethvert ædelt Værk sikret. Paa dette den levende Troes Fundament hviler ogsaa den Bygning, som her bliver paabegyndt, og derfor vil det heller ikke mangle den paa en glædelig Fremgang. Ingen christelige Kjærlighedsanstalter ere strax fra Begyndelsen blevene foretagne med store Pengemidler, men man har sat sin Lid til de Summer, som den gavmilde Kjærlighed skænker, der boer i de Christnes Hjerter; og denne Tillid er aldrig bleven til Skamme og vil heller ikke i dette Tilfælde blive det. Pengene til den her paabegyndte Bygning ere endnu ikke tilveiebragte; der mangler endnu Alt til sammes Forsættelse; men den fornødne Capital er der dog: Ederes troende og elskende Hjerter er det, mine høitelskede Diocesaner, alle Münsterlanderes Hjerter er det; i Ederes stedse utrættelige Kjærlighed, — der hviler Skatten, der ere de nødvendige Summer givne. Derfor ere vi ved godt Mod og vide bestemt, at I ville understøtte dette h. Værk, og at det vil komme i Stand til Guds Ære og til Frelse for den lidende Menneskehed. Den h. Ludgerus' Aand er ikke død iblandt os! I ere jo debte, I ere jo Christne, katholske Christne, I ere jo Lemmer af den h. Kirke, hvis inderste, egentlige Liv er: Kjærlighed, og atter: Kjærlighed, og i al Evighed intet andet, end: Kjærlighed! Derfor opgive vi ei i et Dieblit det tillidsfulde Haab, at Bygningen vil komme til Fulendelse, til Glæde for dem, som inden dens Mure, idet de forglemme og give Afkald paa Verden med alle dens Goder, gaaft og udelukkende ville leve for deres

ulykkelige Brødres og Søstres legemlige og aandelige Vel, samt til væsentlig Fortjeneste for dem, som have taget Deel i dette goddådige Værk!”

Efter Talen skete Grundstenens Lægning til det egentlige Sygehuus paa samme Maade, og nu bevagede Festsaget sig, ligeledes under Klokkernes Ringning, i samme Orden tilbage til Kirken, hvor fra Alteret af, til Festens Slutning, den biskoppelige Velsignelse blev meddeelt. Henimod Kl. 12 var Høitideligheden endt. — Gid den høiarv. Biskops Ord maatte finde Gjenklang i ret Manges Hjerter! Thi hvor overmaade nødvendig den paatænkte nye Bygning er, turde til Overflødighed fremgaae af den Omstændighed, at Søstrenes Refectarium (Spiseværelse) maatte indrettes i et forhenværende Skuur, medens de havde deres Sovesteder paa Gulvet i et Huus, som en Nabo af Velvillie havde overladt dem. Maatte derfor Overhyrdens Ord, som vi kun have kunnet meddele i almindelige Omrids, sætte ret mange hjælpende Hænder i Bevægelse! —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 25. Juni. — 3. Søndag efter Pintsfe. — Den hellige Johannes den Døbers Fødselsfest. — Dagens Epistel: Aes. 49, 1—7. — Evangel.: Luc. 1, 57—68 (Søndagens Epistel: 1. Petr. 5, 6—11. — Evangel.: Luc. 15, 1—10.) — Gudstjeneste: Fern. Kl. 10 Høimesse med Brødbiten paa Lybsk. — Kl. 12 stille Messe. — Efterm. Kl. 3 Andagt paa Dansk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Ibesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 27.

Søndagen den 2den Juli.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Ganga ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. H. Blaukensteiner, st. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglaaber; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoiret. Prisen er 3 Rl. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

To Timer paa Jernbanen.

Aar 1846.

Det var en skøn Sommermorgen. Solens endnu blide og venlige Straaler, trængte efterhaanden gennem de lette Taagemasser. En forfriskende Vind blæste fra Østen, som om den forud vilde styrke Menneskenes Lemmer til Middagens Hede. Klokker slog fem fra Landsbyens Kirketaarn. Jeg tømt hurtigt min sidste Kop Kaffe og skyndte mig til Banegaarden, som laae en Hjerdingvei borte. I Byen var det endnu stille; de fleste Boutiker vare endnu lukkede, kun hist og her aabnedes en Dør, for at lade Reifende med deres Reifegods komme ud, som da strax toge samme Retning som jeg. Saaledes befandt jeg mig allerede ved Porten i et temmeligt ialtrigt Selskab, der tiltog paa Veien til Banegaarden, som uagtet den tidlige Morgenstund ret var levende. Vogne, Fodgængere og Dragere følgede frem i brogede Rækker og med lige Hast. Et endnu mere bevæget Liv havde allerede udviklet sig paa Banegaarden.

Mange af de Tilstedeværende, saaledes forekom det mig, vilde visstnok ikke have

indsundet sig saa punktligt til en Gudstjeneste i den tidlige Morgenstund og skyndt sig saa meget! — Tætte Hobe følgede der imellem hverandre, Hvie og Lave. Herrer, Damer og Børn, Kjøbstedfolk og Landmænd, af forskelligt Alder, med og uden Reifegods; de forskjelligste Raab lode hist og her, og Lyden af de Talende tabte sig i en ubestemt Mumlen. Ellers gik den Gne forbi den Anden med fornem Kulde og Ligegyldighed; man tog ingen Notits af hverandre og teede sig som om man var ganske alene der. Dette Slags Liv, som gjentager sig paa enhver stor Banegaard, forekom mig som et Billede af den store Verden og Menneskenes Virksomhed i det Smaa. Saaledes som det er her, tænkte jeg, saaledes er det i den store Verden, jo mere Selvsyge og Stolthed forgifte Menneskenes Hjerter. Der handler ogsaa Enhver som om han var alene i Verden og som om det alene kom an paa ham. Kun, hvor han trænger til en Andens Hjælp, der træder han denne nærmere, ofte med stor Høflighed og Venlighed, idetmindste udvortes, men som ikke sjelden ikkun er et Dække for den nedrigste Selvsyge. Interesse forbindes og adskilles, Egenytte holder Samfundet sammen, idetmindste i det Hele og det Store; den christelige Kjærligheds Baand omslynger kun saa flereere Kredse. Verden som saadan kjender ikke den sande Kjærlighed.

Banegaardsklokkens Ringning afbrød mine moraliske Reflexioner og drev Alle til at søge Plads i Coupéerne. De, som havde medbragt meget Reiseogs, gjorde sig stor Uleilighed med at bringe det i Sikkerhed. Hvo, som Intet havde, som jeg, reiste meest ugeneert. Saaledes gaaer man ligesaa ogsaa lettest igennem Livet, naar Sjælen ikke bebyrdes med meget Gods og store Eiendomme, som den maa slæbe med som Reiseogs, og saaledes naaer man hurtigt Maalet for den for disse Virkning! Snart var Banegaarden tom; alt Liv havde indsluttet sig i Coupéerne. Taarnuhret forkyndte det sidste Kvarteer af den femte Morgentime. Dieblilken gennemskjær Locomotivets stingrende Piben, som Signal for Afgangen, Luften og Passagerernes Dren. Maskinen gjorde sine første Anstregelser; dens stønnende Lyd var snart hendoet, som om en infernalisk Magt havde bemægtiget sig den, og den lange, sorte, døde Vognrække fløi, som bevæget af en usynlig Kraft, hen over Skinnerne med stedse vorende Hurtighed.

Da jeg ikke kjendte nogen af de Medreisende, var jeg paa Lykke og Fromme gaaet ind i en Coupée, hvor flere Herrer allerede havde taget Plads. Jeg satte mig i et Hjørne, for at nyde Udsigten. Som om et Panorama paa begge Sider uafladeligt blev oprullet af usynlige Hænder og atter undraget Diet, — saaledes ilede Huse og Haver, Marker og Enge, Landsbyer og Skove med trylleagtig Hurtighed forbi det utrætteligt virksomme Die. Det var mig som om jeg nu først ret forstod Apostelens Ord: „Denne Verdens Skikkelse for-gaaer!“ idetmindste blev jeg alvorligen greben af denne Sandhed og tænkte roligt over alle Tingenes Omverlinger; over det Jordistres For-gængelighed og Tidens hurtige Hensvinden.

Imidlertid udviklede der sig en Samtale imellem mine Reisekammerater, som dannede en skjærende Contrast til mine Følelser og Tanker. Min Nabo til Benstre, en ung, livs-glad Kjøbmand, i en elegant Paletot efter nyeste Mode, propert Linned, med et jirligt holdt Skjæg, udgjød sig i veltalende Lovtaler over Banens Fortrinlighed; den var den bedste og bekvemmeste, han nogenstunde havde hørt paa; Befordringen saa hurtig og billig, som neppe nogen anden i Tydskland. Hertil knyt-

tede han den Bemærkning, at de øvrige projecterede Jernbaners Guldendelse vilde give Handelen og Industrien nyt Opving, og man vilde, ogsaa i Tydskland, altid mere komme til den Overbeviisning, at Handel og Industrie udgjøre Menneskehedens eneste og højeste Interesse, hvilke alt andet var underordnet. Mine Reisesæller gavede lydelig deres Bifald tilkjende og gjentog i forskjellige Phraser de af ham yttrede Tanker. Opmuntrret derved, vedblev han med forhøjet Pathos:

„Vor Tid er virkelig en skøn og stor Tid; ved sine industrielle Bestræbelser rager den langt frem over alle tidligere Aarhundreder. Naar en for hundrede Aar siden Afød stod frem af Graven, vilde han holde vore konstige Maskiner, vore Fabrikker og Jernbaner for Trylleri. Industrien have vi at takke for Folkefredens Betsignelse; den vil ogsaa fremdeles vedligeholde os den; og De, Hr. Capitain“ (her henvendte han sig til en kraftig, noget krigerisk udseende Herre med en stor Knebelbart og i civile Klæder, som sad ligeover for mig i det andet Hjørne af Vognen) „vil ikke saasnart atter faae Leilighed til at vise Deres Bravour, som i Aarene 13 og 14. Saalænge som vore Dampmaskiner ryge, bliver der Fred og Deres Kaarde rolig i Skeden!“

Nu hævede sig roligt en allerede ældre, stor, temmelig mager Mand, som sad ved Siden af Capitainen. Hans sorte Haar begyndte hist og her at graane, hans Die vidnede om stor Klogskab og hans Blik forraadede Omfagt og Klogskab. Hans Klædedragt var simpel, men udvalgt. Som jeg senere erfarede i Samtalens Løb, var han Eier af en betydelig Staalvarefabrik i H. Han havde tidligere med nogle Ord skjenket Kjøbmandens Raisonnement sit Bifald, nu bifaldt han atter hans Lovtaler over Industrien og beklagede kun, at nogle Monarker alligevel endnu ikke noksom vurderede sammes Betydning og Handlens almægtige Indflydelse paa deres Under-saatters Vel. „Imidlertid haaber jeg,“ vedblev han, „at ogsaa de snart maae følge Tidernes og Begivenhedernes Trang. I Kirkestaten f. Ex. fandt indtil nu Industrien ikke alene ikke nogen Opmuntring, men fjendtlig Modvirken; men den nye Pave begunstiger

den, og har, som De veed, bifaldet Jernbaners Anlæggelse. Efter alt hvad man kan see, er han en stor Mand og begriber Tiden. Hans Stilling er betydningsfuld; den gjør Udslaget. Naar kun han nu vil tage fat paa Sagen, saa vil ingen Stat i Italien, ja i hele Verden mere kunne blive tilbage!”

„Fortræffeligt!” faldt den unge Kjøbmand ham i Talen „ganske min Mening! For det i den mørkeste Andenat smægtende Italien har en Frelser viist sig; Katholicismen bekæmper ikke længere Industrien. Paven er liberal, høist liberal; jeg er aldeles udfønet med Pavedømmet. Nu vil Liberalismen vistnok vinde Indgang og Udbredelse overalt!”

Jeg havde hidindtil ikke givet en Lyd fra mig, men hele Tiden hørt rolig til. Mine Medreisende havde — hvilket ikke var undgaet mig — flere Gange kastet et betænksomt Blik paa mig og maalt mig fra Top til Taa i min Præstefjole. Forunderlige Gisninger maae derved have gaaet dem igjennem Hovedet! Jeg forundrede mig over, at disse Folk, som i deres Vittringer havde tilkjendegivet sig for mig som Protestanter, dog tillagde Pavedømmet i verdslig Henseende en saadan Betydning og en sliq politisk Indflydelse. Disse Herrer vilde maaskee, tænkte jeg ved mig selv, endog finde Pavernes Indflydelse paa Verdenshandelen i Middealderen ganske naturlig, maaskee endog forsvare og billige denne politiske Indflydelse. — Men da de engang vare komne ind paa den katholske Kirkes Gebeet og allerede havde fremsat et Par dygtige Usandheder angaaende katholske Tilstande, foreskom det mig ikke længere tilladeligt, at holde mig tilbage fra Underholdningen. „Mine Herrer” begyndte jeg derfor med en noget ængstelig Tone, „De ere ganske uventet komne paa en Gjenstand, som maa berøre mig meget nær som katholsk Præst, og jeg haaber, De ville derfor tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger.” Man var gjerne villig til at høre paa mig. „Ogsaa jeg,” vedblev jeg, „er fuld af Urefrygt for den nuværende Pave; han synes virkelig at være en Mand, som vor Tid trænger til; kun opfatter jeg naturligviis hans Stilling uendeligt høiere, end De. Han er noget ganske andet for mig end en verdslig Tyrste for en lille Stat. De Forbedringer,

som han har foretaget, kunne virkelig være meget ønskelige for hans Undersaatter; imidlertid er der angaaende de Reformere, som skulle være udgaaede fra ham, skrevet meget i Verden, hvilket ikke har Skygge af Sandhed. Der gives Folk, som forstaae at fremstille deres Ønsker som Andres Gjæringer. Naar hans Forgænger, Pave Gregor XVI., som de Liberale nu dadle saa haardt, mindre har beskæftiget sig med politiske Forbedringer, saa ligger det tildeels deri, at de kirkelige Anliggender dengang medtog hans hele Kraft og Tid. De falder den nuværende Pave liberal; nu vel! Liberalitet kan ret godt bestaae under Katholicismen og Pavedømmet, ja, der hersker netop i Katholicismen den største Liberalitet, dog ikke vore Communisters og Socialisters Liberalitet, som er eensbetydende med Lovløshed, Ryggesløshed og Tyrannie, men den ægte positive og conservative Liberalitet. — Ligeledes maa jeg modfuge den Bemærkning, at Katholicismen træder fjendtlig op imod og hemmer, eller idetmindste ikke beforder Industrien og Vindskibelighed. Katholicismen er ifølge sit Væsen i enhver Henseende katholsk og universal (d. e. almindelig), og aldeles skiftet til at slutte sig til enhver ny Tidsretning. Den følger denne indtil en vis Grad, benytter den til sine høiere Hensigter; men tillige forstaaer Katholicismen ogsaa at lede, ordne og begrænde og at forædle samme; — og . . .” —

Kjøbm. Nei! nei! (afbrød Kjøbmanden mig her hurtigt i Talen) det kan De umuligt sætte igjennem. See Dem dog omkring! Hvor blomstrer Handelen, hvor er der Industrie og Fabrikation i Verden?

Jeg. De har uden Tvivl England eller den protestantiske Deel af Tydskland for Øie. Jeg sætter ganske simpelt det katholske Frankrig og Belgien derimod, hvilke Lande De i Sandhed ikke kan frakjende industriel Virksomhed. Jeg vil slet ikke tale om, at England paa Grund af sin geographiske Belliggenhed og politiske Forhold er blevet Handelens og Fabrikernes Land, men ikke fordi det er et protestantisk Land. Kun det vil jeg i alt Fald indrømme Dem, at Katholicismen meer, end Protestantismen nutildags, bestræber sig for, at henvise Mennesket ved dets mercantile og

timelige Syster paa et høiere og helligere Maal, som uendeligt mere fortjener hans Anstregelser; og saaledes søger Katholicismen at bevare Mennesket for en Overvurdering af det Timelige og af Industriens og Fabrikvæsenets Forguldelse, der ellers aldeles hører til Dagens Orden.

Kjøbm. Ypperligt! nu er De fangen! Katholicismen stiller ikke Industrien høit nok, den forhindrer, at man tilbørligen vurderer dens Værd og beforderer den af alle Kræfter. Men jeg siger Dem: Handel og Industrie er Menneskets højeste Maal! Fra disse udgaaer den rigeste Betsignelse over Jordens Folkeslag. Alt maa tjene Industrien, for denne maa Altid virke. Intet Andet har nogen Betydning mere i vor oplyste Tid. Og De kan (her hørvede han Stemmen) ikke indblæse Tiden nogen anden Aand, saameget De end anstrenger Dem; De kan ikke paalægge den nogen Hjultvinge og ikke opholde Tidshjulets Løb, om De ogsaa tilligemed hele det katholske Klerike nok saa kraftigt griber hemmende ind i dets Gær!

Jeg. Ikke saa hidstg, min Ven; jeg tænker, vi komme nok tilrette. Jeg vil f. Ex. strax indrømme Dem, omendstjondt jeg for min Person er af en anden Mening, at der her paa Jorden, for denne Verden ikke gives noget Vigtigere eller Noget, som er mere værd at stræbe efter, end Industrien. Men hvad den Betsignelse angaaer, som den skal frembringe, saa gjør De bedre at tie derom. Et Blik paa England, paa de Millioner af halvt forhungrede Beboere i dette industrielle Land, frembyder gyselige Scener nok til et stort Maleri, som kunde komme til at fremstille Industriens Forvandelse. Men, min Herre, Mennesket lever og arbejder ikke blot for denne Jord, men ogsaa for en anden Verden, ikke blot for denne Tid, men ogsaa for en Evtighed; og da indtræder ganske andre Hensyn, da gjælder en ganske anden Maalestof. Og netop denne rigtige Maalestof holder Katholicismen, som jeg naturligviis anser for at være Christendommens eneste sande Religion, uafsladelig hen for Mennesket; den søger, ved sine Fester og Høitider, ved sin Cultus og ved alle sine Anstalter meer og

meer at opløste det fra det Jordiske til det Evtige.

Kjøbm. Det er meget alvorlige Ting. Lad os ei tale om dem her paa Jernbanen. I Ferretningstilivet har man ikke megen Tid til at tænke paa slike Sager. Dem overlade vi gjerne til Theologerne. Og ovenikjøbet om Katholicismen har den oplyste Verden afgivet en temmelig afgjørende Dom.

Jeg forstod ham. Paamindelsen om det Evtige berører ublidt det i det Jordiske aldeles nedstjunkte Menneske. Det virker som Lynglimt og Tordenbrag i dets Sjæl. Det vækker ham og bringer ham til at fare op som En, der sover haardt, men strax igjen synker tilbage i den forrige Slummer. Jeg søgte derfor at rykke ham lidt nærmere.

Jeg. Men, min Herre, De maa dog antage et Hiinsides, en Evtighed, en Vedbliven af Deres Væsen, en Gjengjældelse og et Regnskab. Nu, og i dette Hiinsides vil det visse-ligen ikke komme an paa, hvor gode Forretninger De har gjort, hvor vindstibelig De har været, hvor meget Deres Handel har udviklet sig, hvormange Baller Varer De har forsendt o. dsl., men . . .

Fabrikbej. De falder atter ind i Prædiketonen, Hr. Pastor, men jeg holder Dem det gjerne tilgode. Kun Skade, at De ikke fjender Verden og Livet. Deres Moral lyder fortræffeligt paa Prædikestolen, men den lader sig ikke gennemføre i Ferretningstilivet. Vil man da altid saaledes dreie og bevæge sig efter Deres Takt, saa vil man sjeldent bringe det vidt, og aldrig komme til at indtage nogen betydelig Stilling i Verden. Jeg er Familie-fader, har syv Børn, og reiser netop hen, for at hente min Kone fra Badet. Jeg har begyndt min Fabrik i H. med ubetydelige Midler, og nu er den een af de betydeligste. Det er en Livsopgave for mig, at bevare mig den Stilling, som jeg indtager, at vedligeholde min Fabrik i sin Drift, eller om muligt endnu at udvide og høre den for mine Børn.

Jeg. Trods alle Deres Argumenter maa jeg vedblive min tidligere Paastand. Regter De Muligheden af, i Hverdagslivet at opfylde den christelige Morals strenge Forskrifter, saa

kuldkaster De paa een Gang hele Sædelighedens og Moralitetens Orden. Da gives der slet ikke mere nogen Grændse eller Holdpunkt. Enhver Uretfærdighed, enhver Forbrydelse er frigiven. Da bliver Dyden en Umulighed, en Uting, en Bane. — Men jeg har desuden den guddommelige Autoritets Anseelse, for at modbevise Deres Grunde. Det er et eneste Ord, der modstaaer Dem som en uigjennemtrængelig Dømmning. De kjender det sikkerligen. Det hedder: „Hvad gavner det Mennesket, om han vinder den hele Verden, men lider Skade paa sin Sjæl?! — Eller, hvad kan Mennesket give, for igjen at indløse sin Sjæl?“

Kjøbm. Hoho! det klinger aldeles som det var fra det tolvte Aarhundrede! —

Forbavset over en saa grændseløs Ujenskab til den h. Skrift, og neppe istand til at holde den for mulig, hvis den ikke var en ganske almindelig Erfaring hos de fleste Halvdannede, svarede jeg raff:

„Nei, min Herre, ikke fra det tolvte Aarhundre, men fra en meget tidligere Tid, fra Aaret 32, da vor Herre Christus selv talede disse Ord, som De kan eftersee i deres Bibel hos Marc. 8. Dog tvivler jeg næsten om, at De vil lade mig komme igjennem med Bibelen.“

Kjøbm. Nei, visstelig ikke! Vi have frigtort os for dens Bogstav og i Stedet derfor bemægtiget os dens Aand! Den indeholder saa selsomme, ubegribelige Lærdomme og saa meget Fabelagtigt, at det er paa Tiden, snart ogsaa at unddrage Ungdommen den. Der hører megen Indfrænkethed til at tage alle de vidunderlige Fortællinger for historiske Kjendsgjerninger; men dens Kjerne, dens dybere Betydning, dens Moral er god, og derved holde vi fast og og have meer end nok dermed.

Nu opløste Gaaden sig for mig. Min Hr. Nabo var altsaa en oplyst Lyshen! Jeg havde hørt og læst meget om vor Tids saakaldte Lyshenner, men var hidindtil endnu ikke kommen i saa nær Berørelse med nogen af dem. — Før jeg kunde svare ham, sagde Fabrikherren:

„Jeg er ikke ganske af Deres Mening.

Man maa nødvendigviis gjøre en Forskiel. Den Dannede, især en Mand af Samfundets høiere Classer, behøver vistnok ikke den positive Bibeltro. Han danner sig selv sine Meninger om Tid og Evighed, han gjør sig sine særegne Forestillinger om det høieste Væsen og om det Hiinsides, alt efter hans individuelle Dannelsesgrad og Fattetvner. Men Folket kan ikke undvære en positiv Religion; det maa have en vis Norm og Kettefnor, et Symbol for Troen og en eensformig Slags Gudstjeneste; ellers viger al Orden fra Verdén, der mangler Tugt og Toile; de bestaaende Forhold falde sammen eller blive idetmindste vaklende og uiffre.

Capitainen. Jeg er aldeles enig med Dem! Religionen er god for Folket. Dette kan ikke undvære den. Troen maa være eens overalt; Gudstjenesten maa holdes ganske overensstemmende, ganske uniform, som efter en Snor. Det maa indskærpes og Saadant maa strengt befales fra Dyrighedens Side.

Jeg. Naar det bare lod sig gjøre saaledes som ved Militærvæsenet. Menneskenes Tanker og religiøse Anskuelser lade sig dog ikke forme paa en fabrikmæssig Maade eller tilffjære efter en ganske nøie bestemt Model, ligesom man vuffer det. Berliner Synoden navnlig, har gjort det til en Umulighed for Preussien. Den har, som de nyeste Aviser eensstemmigen melde som notorisk Kjendsgjerning, i sit Fleertal offentligt og høitideligt protesteret imod al Symboltvang og derved opgivet enhver gammel, fast Troesnorm. Istedetfor at opbygge, har den nedrevet, istedetfor at indføre Enighed i Kirkevæsenet, har den kun gjort Adspittelsen endnu større og lagt den aabenlyst for Dagen. Det vil give den sidste Rest af positiv Tro og Kirke-domme hos det protestantiske Folk i Preussien et haardt Stød. Men Synoden kunde ikke udtale sig anderledes. Den har kun strengt fastholdt den i Protestantismen tilstaaede personlige Troesfrihed og deraf udtaget de sidste følgerigtige Slutninger. Eller — her henvendte jeg mig til Fabrikherren —

dommer De anderledes om denne Synode? —
Fabrikh. Synoden? nu ja! dens Afgjørelse imod Symboltvangen maa gjerne have de af Dem antydede Folger; jeg for min

Person maa være meget tilfreds med den, da den billiger mine friere religiøse Anskuelser og giver mig Medhold i samme.

(Sluttes.)

Kirkelige Efterretninger.

Malta. I det protestantiske engelske Blad: „The London Express“ hedder det i en Correspondents fra Malta: „Jeg har den Sorg, at meddele Dem, at Antallet paa Protestanterne, siden min sidste Reise til Malta, har formindsket sig ganske betydeligt, medens Jesuiterne med ligejaa stor Zver som Held under vise og opdrage Folket i deres Ideer. Vor Biskop gjør ikke meget Godt. Derimod anvender den katolske Erkebiskop hele Renten af sin Privatformue, som aarlig beløber sig til 40,000 Thlr., en for Malta umaadelig Sum, til kristelige Kjærlighedsgaver. Han bliver næsten forgudet af Folket. . . . Vor Kirke her trænger meget til at vækkes af sin Dødsøvn; i meer end een Henseende kan man ansee den for Kirken i Laodicea! (Joh. Ab. 3, 14—22.)“

Sverrig. — (Katholske Tilstande.)

— Vi ville nu engang kaste et Blik ind i det katolske Waisen- og Brøstehuus i Stockholm. Naar vi banke paa den uanseelige Dør, træder en bedaget Mand os imøde, og man horer strax, paa hans slette svenske Udtale, at han er en Udlanding; vi tiltale ham i et andet Sprog; han svarer paa Tydsk, Fransk og Behnisk, men i den Grad fordærvet, at man sieblikligt mærker, at man har et Individ for sig, som, lig en Legebald, er bleven kastet omkring i Verden mod sit Dunst og mod sin Billie. En født Währer, kom han tidlig i Militairtjeneste, saldt i fransk Fangenskab under Felttoget 1812, undkom fra samme og efter mangfoldige Dntumlinger kom han til Stockholm; her blev han Pormer ved det katolske Waisen- og Brøstehuus og tillige Waisenhuusdrengenes Ledsager paa deres Spadsjeretoure. Disse Spadsjeretoure kalder han sin Skjærtsild og betragter dem som en Straf for sine begangne Synder. Men en saadan Tour er i Wirkelighed ogsaa en Skjærtsild! Dffentlig at insultere den gamle Mand, at udskjælde Bornene, at kaste Steen paa dem og selv at udstøde Blasphemier mod den katolske Kirke, — det er de sædvanlige Ledsagere paa en saa-

dan Spadsjeretour, — og alt dette i det nordiske Paris, som Evenskerne saa gjerne kalde deres Hovedstad! — Ja, hvad siger da den Danste Bestindighed til følgende Factum: En af en Stormagt accrediteret og til den svenske Regjering anbefalet katolsk Rejsende, gif en Dag i Stockholm over en Bro, da han seer en velklædt Mand med knyttede Haver at styrte løs paa sig og hilst med de Ord: „Du forbandede Katholik!“ — kun nogle tilliende Mands Raab til den Rasende reddede den Rejsende fra videre haandgribelige Mishandlinger. Rignende kristelige og smukke „evangeliske“ Ord blive i denne „rene evangeliske“ By kun altfor hyppigt udstødte imod den katolske Pastor Bernard og hans Capellan Huber. Bernard er en Elsjæser, fra Strasburger Dioces, en Mand, som veed at forene fransk Ild med tydsk Energie. Vel behandret i Protestantismens Inconsequents, besidder han Nolighed nok, til ofte at bestamme sine Angribere med sarcastisk Bittighed. Pastor Ekdahl, Katholikforfølgernes offentlige Syndebuk, frygter ham meest; og da Pastor Bernard ligejaa godt kjender den svenske Anklagebank og Retsfal, som sin Prædikestol og sin Kirke: saa vare nedrige Denuncianter og de betalte og ophidsede Anklagere hidiindtil ikke istand til at bæare Hr. Pastoren med nogen anden, end i det Høieste med en Pengebøde. For ikke lange siden sad Pastor Bernard atter paa sin Wresbank, som han kalder Anklagebanken; han behøver i det constitutionelle Sverrig nogle Edsvorne til sit Forsvar; han bad flere agtbare og som Benner af Katholikerne bekyndte svenske Borgere, at yde ham denne Kjærlighedstjeneste; den ene undskyldte sig aldeles efter Evangeliets rene Lære; den anden reiste bort, og Bernard maatte vælge bosiddende Katholiker; — i den Grad terroriseret er den offentlige Stemning! Men neppe bleve Navnene paa disse katolske Borgere bekyndte, førend den radikale Tidende „Folkets Røst“ i sin „evangeliske“ Biisdom prædikede: „En Katholiks Ed er ingen Ed; thi hans Sognepræst kan løse ham fra samme!“ Ja, man skyede endog disse Katholikers Boliger, og da de ere Forretningsmand, sølte de ogsaa eftertryffeligen deres offentligen afslagte Bekjendelse. Saaledes forstaaer man i det „rene evangeliske“ Land Sverrig den „rene evangeliske“ Lære om Broderkjærlighed og gjenfirdig Agtelse! — Capellan Huber er en født Baiter, den personificerede Sagtmodighed og aandelige Dpoffrelse; omendskjændt pbynt swag, styrker den guddommelige Naade ham i den Grad i hans Kald, at han ved Siden af Skoleunderviisningen, som medtager hele Dagen, endnu hver anden Søndag holder

Prædiken i det svenske Sprog. Kørende er hans Dmhu for de ham anbettede Børn, som han uafslædig forbereder paa den Storm, som venter dem, naar de engang ere vorede fra den beskyttende Fredning. „Hvad skal der blive af mine Børn!“ hører man ham ofte klagende at udbrøde. Og sandelig — mørk, yderst mørk er Fremtiden for en saadan katolsk Waisenhuusdreng; den lutheriske Mester er bange for at tage ham i Lære; at faae en Ansættelse paa et Bureau eller i Hæren forbyde de „rene evangeliske“ svenske Løve ham; til at begynde en Handel fattes han Midlerne; thi han er fattig; han tør heller ikke bestemme sig for de høiere Studier, fordi han er uformuende; altsaa, — da han ikke kan blive i Waisenhuset hele sin Levetid, saa maa han udvandre, og søge sit Brød paa fremmed Jordbund; — en jørgelig Udflugt, som ikke er den opvoksende katolske Ungdom ubekjendt; ogsaa veed den katolske Yngling, at det kun koster ham en Gang til den „rene evangeliske“ Pastor Ekdhall, for at see den mørke Udflugt i Fremtiden øieblikkelig forvandlet til en haabefuld Nutid! Og nu endog de stakkels Piger! — hvad skal der blive af disse? Disse nyde Undervisning i qvindelige Arbejder af Madame Boyer, en allerede ældre fransk Dame, som med en omfattende Dannelse besidder hiin diplomatiste Flexibilitet, som alene gjør hende det muligt, at anbringe de udtrædende Piger hos katolske Familier i Ind- og Udlandet, navnlig i Belgien. De færreste finde et blivende Sted i Sverrig; thi de vide, at et blandet Ægteskab af den katolske Kirke kun kan tillades paa Vilkaar, paa hvilke Svenskerne aldrig gaae ind; derfor høre saadanne Ægteskaber til de største Sjeldenheder. — Ved paa denne rene evangeliske Maade at nedfue og nedtrykke Katholikerne, kan naturligviis deres Antal ikke stige i Sverrig; det kan kun tiltage ved Tilbageværelser til Kirken; men hvilken Lod der forestaaer Convertiterne, have vi allerede viist. — I Afrika hober man Hedningebørn, for at lade dem opdrages katolsk, og i det „rene evangeliske“ Sverrig maae katolsk opdragne Børn udvandre, og maae siden maaskee sælge sig til tydske Hedninger!! Er hele dette Forspørgselsystem i Sverrig evangelisk eller uevangelisk? Russernes allerfrommeste Czar med Knuten og Svenskerne evangeliske Blade, evangeliske Domstole, Doctorer og Pastorer med deres „Deportations-Colonie“ og Landsforviisnings-Defreter synes at have lært deres „rene evangeliske“ Christendom af besynderlige og temmelig stærkt rensede og luttrede Beretninger af Jesu Christi Evangelier! Gud bevare os og hele Danmark fra et saadant rensat Evangelium! —

Irland. En Historie om to tusinde anglikanske Prædikener. Som bekjendt har man i England allerede længe speculeret paa det katolske Irlands Protestantisering og — med god Villie men lidet Held arbejdet derpaa. Det „evangeliske Forbund“ i England har, for at naae Maalet, opfundet det ubedragelige Middel dertil, og gjort det bekjendt for Verden ved en af sine Secretairer, D. D. Edward Steane. Hans Forslag gik ud paa, „at der skulde holdes 2000 (siger to tusinde) evangeliske Prædikener i et bestemt District i Irland i Løbet af een Maaned ved Geistlige fra alle kirkelige Samfund.“ Dette skulde da udføres saaledes: Efterat et District, som f. Ex. Provindsen Connaught eller Grevskaberne Galway og Mayo, var udvalgt til denne Omvendelses eller Fervendelsesoperation, skulde eet hundrede Geistlige fra Storbritanien dissendes, af hvilke enhver skulde holde tvende Prædikener paa fire paa hinanden følgende Søndage og tre i hver imellem disse Søndage faldende Uge. Saaledes kommer enhver til at prædike fem Gange ugentlig i 4 Uger, hvorefter eet hundrede Geistlige komme til at holde 2000 Prædikener. — Sagen er ikke bleven ved det blotte Forslag, men er kommen til virkelig og fuldstændig Udførelse. Den 29. Juli f. A. ankom de Geistlige, som havde erklæret sig beredte til at medvirke for Irlands Protestantisering, til Dublin, for at modtage de endelige Instructioner af D. D. Steane, og deres Mission begyndte med den sidste Søndag i Juli Maaned. I Lime-ric, Clonmel, Kilkenny og Kilmallock var det nær kommet til Mord og Drab, fordi Irlands-derne ikke saa uden videre vilde lade sig „omvende“, og de katolske Geistlige havde fuldt op at gjøre for at forhindre det værste. Omendkjendt „Missionarierne“ maatte holde inde i nogen Tid, forat Gjæringen kunde dæmpes, og mange af dem endog maatte ganske bortfjerne sig, saa kom de dog alligevel igjen og forsvarede med beundringsværdig Udholdenhed deres Poster, indtil de havde forbrugt deres hele Munition af to tusinde Prædikener. — Men nu kom ogsaa Regnskabsdagen! Ifølge en Bestemmelse modte den 25. Aug. alle de udsendte anglikanske Geistlige i Dublin paa en paa denne Dag berammet meget talrig Forsamling, for af de forskjellige Talere at erfare „Kjendsgjeringerne.“ Liknende Forsamlinger bleve efter hinanden afholdte i nogle og tyve andre Steder, for overalt at glæde de anglikanske Jælters Hjerter ved de fuldførte „Kjendsgjeringer.“ Havde nu een af vore ærede Læsere været indbudet til een af disse Forsamlinger og var gaaet derhen, saa vilde han undervejs maaskee have tænkt ved sig selv: Noget Stort er der sikkerligt ikke opnaaet, dog med to tusinde

Prædikener maa det imidlertid vel altid være lykkedes at lokke et Par Tusinde usidende og lejsindige Katholiker i Snaren, og de ville nu eiheller undlade at addere deres Erobring og glæde sig over den udkommende Summa Summarum! — Men see, de lode Alderingen ganske borte, aabenbart fordi der Juet var at addere; kun paa Prælerier og Talemaad r, som ikke have noget at betyde, lode de det ikke mangle. De Missionsgeistliges Tænkemaade og Ansættelse, — hedder det i en for Foretagendet høist begejstret Beretning, — er bleven skildret af een af dem med følgende Ord: „I det Hele er jeg høerten bleven opmuntret eller skuffet ved denne Mission! Aldrig har jeg have større Kjærlighed for Irland, aldrig større Jver for at befordre Irlands Belferd, aldrig har jeg været mere fast besluttet paa, at føre en evig Krig mod Papismen, som Guds og Menneskenes store Fjende (sic.?) end siden min Tilbagekomst fra denne Missionsreise. Vor Mission har bevirket, at Papismen viiste sig i sine sande Farver. Den har tillige i ikke ringe Grad tjent til at svække de papistiske Præsters Indflydelse i det sydlige Irland, en af Papismens fæste Borge. Dette Stød vil den føle til sin Død; følge endnu flere saadanne Stød, saa turde dette kun være Begyndelsen til en Ende. Missionen har havt den meest velgjørende Indflydelse paa Protestanterne i det sydlige Irland. De ere ved vore Bestræbelser blevne opmuntrede og vakte til et kraftigere Liv. Den har ligeledes bragt Geistlige saavel som Lægsfolk af forskellige Samsund hinanden nærmere til fælleds Virksomhed. Vi hende nu vor Forenings Kraft og see, hvorledes vi kunne gaae sammen i Kampen mod den fælleds Fjende og i Befordringen af Troens Sag i Almindelighed. Den har udrettet Stort! Vi haabe med Tillid, at den under Guds Forsyn vil gjøre endnu større Ting for Irland og — for Verden!“

Ville vore Læsere roligt og opmærksomt overveie det i disse Ord givne Referat, saa ville de finde, at deri paa den blideste og meest trøstende Maade er udtalt, at hiint store mod den katholske Kirke i Irland foretagne Felttog ikke har funnet forvandle en eneste katholsk Irlander til Anglikaner! Dette er Udbyttet af to tusinde anglikanske Prædikener! — Hvilket ægte kristeligt og kjærlighedsfuldt Sindelag udtaler sig ikke ogsaa i bemeldte Geistliges Beretning! Med et Hjerte fuldt af dødeligt Had til Paven og alle sine papistiske Medchristne, forudsiger han Papismens snare Oplosning og Undergang; ligesom denne værdige Guds Mand, have ogsaa det 16. Aarhundredes fromme Guds Mand sagt, at Papismen var sin Oplosning nær, og de formeente, at de havde givet Jesu Christi hellige katholske

Kirke Banestødet; men ligesaa latterlig og urimelig, som disses, vil ogsaa hiin fromme Geistliges Forudsigelse vise sig. — Forøvrigt maae vi af Hjertet beklage, og alle vore Læsere ville visseligen istemme vor Klage, at man i England ikke bedre og hensigtsmæssigere anvender dets aandelige Kræfter til Landets egen Christianisering og Cultivering, thi som vi erfare af Lorderne Shaftesburys og Ashleys Beretning, (Nr. 13 af Skand. Kirket. i 854,) seer det just ikke saare alimrende, men meget daarligt ud med Anglikanernes Christendom i England! Det er saaledes ikke sand Kjærlighed til deres Medmenneskers sande Belferd, der besjæler disse anglikanske Geistlige, ellers vilde de ei være saa forfømmelige i deres eget Hjem; men det er kun Had, og atter Had, som er Driivfjederen til alle deres Anstrengelser og Bestræbelser. Digterens Ord i: „Det moderne Hedenskab“ — (Skand. Kirket. Nr. 9.):

„Og Kjærligheden svandt, — kun Had er blevet!“
 finde deres bogstavelige Anvendelse paa dem. — Mon det er en Missionsvirksomhed i Jesu Christi Aand?

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 2. Juli. — 4. Søndag efter Vintse. — Marias Hjemsegelse. — Dagens Epistel: Guf. 2, 8—14. — Evangel.: Luc. 1, 39—47. (Søndagens Epistel: Rom. 8, 18—23. — Evangel.: Luc. 5, 1—11.) — Gudstjeneste: Form. Kl. 10 Høimeffe med Prædiken paa Danst. — Kl. 12 stille Messie. — Efterm. Kl. 3 Broderfadsandagt paa Tydst. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sandet.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøve Alt og beholder det Gode!

1. Theosal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 28.

Søndagen den 9de Juli.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. H. Blaukensteiner, N. Kjøbmagergade 68, og i alle Bogsaler; i de danske Stater paa de tal. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

To Timer paa Jernbanen.

Aar 1846.

(Slutter.)

Under disse Bemærkninger om Synoden havde min Nabo, Kjøbmanden, lænet sig tæt op imod Vognens Bagklædning og luffet Vinene. Det syntes som om han hidkaldte Sønnen, for at blive fri for at høre paa og deeltage i en Samtale, som kun saa lidet tiltalte ham. Det blev ham aabenbart altfor obscult, Atmosfæren altfor trykkende. Synoden var ham vist endnu altfor positiv, og ovenikjøbet en Synode, hvor fjedsommeligt maatte den ei forekomme hans frie Land, som allerede for længe siden med Drueflugt havde smunget sig langt over alt Kirkedømme og Kirkelighed og ladet den blive tilbage paa Jorden som noget elendigt Stramlerie. Ligeledes for Capitainen syntes Underholdningen at blive fjedelig; thi kort Tid efter laae ogsaa han i samme Situation som Kjøbmanden i Hjernet af Vognen, og saae, naar han vaagnede paa Stationerne, ud af Binduet, for ikke at have noget mere med os at gjøre. — Underholdningen begyndte

derfor saameget mere levende imellem mig og Fabrikherren, og jeg henvendte strax følgende Ord til ham:

„For at komme tilbage paa den Forskjel, som De antager imellem Religionen for Folket og Religionen for de Dannede, nedværdiger De da ikke Religionen paa det Dybeste, idet De kun gjør samme til en Tugtemester for Folket, til en Politianstalt? Og i hvilken Nødværelse kommer De ikke med Dem selv? De gjør for Deres Person Fordring paa fuldstændig Troesfrihed, eller, om De vil tillade mig det Udtryk, paa Troesvilkfaarlighed, og dog vil De forholde og unddrage Folket den, som i dette Tilfælde har de samme Rettigheder som De? Ligger deri ikke en skrigen Ubillighed og Uretfærdighed? Til de Dannede fremdeles, hvem De tilsteder fuldkommen Trolesløshed i Troen, regner De dog sikkert ogsaa Deres Prædikanter. Hvorledes ville nu de, som idet de have gjort Brug af deres Ret, have bortkastet den positive Tro (og saare Mange iblandt dem have desværre aabent og uden Sky slaet sig paa Lyssvenernes Side), hvorledes ville de kunne bane og pleie iblandt Folket en Tro, som de selv have svigtet? Kunne de vel meddele hvad de selv ikke besidde? Eller skulle de (hvilket man vistnok med fuldt Alvor har foreslaaet dem og anmodet dem om som Udjevningmiddel) paa Prædikestolen

vare tvrige i deres Kald som Symboltroende, derimod i Selskaberne raisonnere som Lysvenner, og saaledes gjøre Prædiken til et Theaterpil, og med Guds Ord drive et nærligt Epil og forbandelsesværdigt Hyllerie. Det kan visjeligent ikke være Deres Mening! Desforuden, mener jeg, har netop Vanroen i Samfundets høiere Kredse indvirket saa forærværligt paa de lavere Klasser; fra hine er Smitten udsprungen, og har gradviis forbedret den Troesfattigdom, som, uagtet Gustav-Adolfs-Foreningens og Bibelselskabernes vidt forgrenede Virksomhed, synes fra Dag til Dag at stige og efter Manges Mening at modnes til en almindelig Troesbankerot hos de tydske Protestanter. At den sociale Orden sandeligen trues med Undergang ved denne Troens og den positive Christendoms Forsald, og at Communismen paa Troens Ruiner vil opbygge sit Herredomme, der ikke er andet end Vilkaarlighed og Despotisme, derom er De jo selv, efter hvad De nyligen erklærede, fuldkommen enig med mig. Jeg begriber ikke, hvorledes der netop iblandt de Industrielle findes saamange Venner og Besødere af Communismen, da denne dog i Grunden er Industriens værste Fjende og et Sødsfendebarn til Pengearistokratiet. Den stille Dypulmen af denne frugtbare Stroems communistiske Bevægelser, som allerede ere trangte ind i mange Stæders høiere Kredse og anseete og rige Familiers Skjød, opfylder mig med Smerte og bange Auelser. Den allerførste Fordærvelse truer os netop fra denne Fjende, hvis Gud ikke naadigen sætter ham en Dæmning, og Menneskene selv ikke alvorligen modvirke ham. Dog ikkun ved et eneste Middel kan Ondet afvendes."

Fabrikh. Og det er? jeg er begjærlig efter at lære det at kjende.

Jeg. Folkets Tilbageførelse til positiv Tro, til sand, gammel Christendom, til kirkeligt Sind. Thi Socialismen trives kun paa Vantrøens og Ugudelighedens Jordbund, og derfor iøge de socialistiske Foreninger først og fremmest aldeles at berøve de fattige Haandværkere og Arbeidere den medbragte Troeskat, idet de planmæssigt sætte de meest irreligiøse af Had og Raserie imod Troen overfyldte Skrifter i Omlob, og med satanisk Klogt iagttage de derved endogfaa en gradviis Fremskriden.

Fabrikh. Deres Middel kan nok være godt, men, i Sandhed, Sagen er, som De allerede selv har bemærket, vanskelig at udføre.

Jeg. Om Protestantismen efter sit indre Væsen og i sin nuværende Stilling og Udvikling, kan iværksætte det, maa jeg vistnok med Grund betvivle. Thi med den personlige Tøilesløshed og Vilkaarlighed, som den tilstøder i det Religiøse, har den ganske følgerigtigt ledet over til en aldeles vrang Opfatning af den politiske Frihed, og er bleven til et nudsluffeligt Aldsted for destructive og radikale Tendentser og falske Frihedsprojecter.

Fabrikh. Jeg mærker nok, at De vil anbefale mig Deres Katholicismus som en Læge for Tidsønden; men den formaaer endnu meget mindre end Protestantismen!

Jeg. Den Forestilling, som De har om den katolske Religion og Kirke, er sikkert ikke en rigtig og fordeelig. Men desuagtet maa jeg sige Dem, at netop Katholicismen ved sin faste, positive Character, mere end De troer, ogsaa nutildags bidrager til, at opretholde Verdens politiske Orden. Katholicismens uforanderlige Fastholden ved Læren om den kirkelige og verdslige Magts guddommelige Udspring og Anseelse, den statsretlige Ordens guddommelige Begrundelse, og den til enhver Katholik stillede Fordring om ydmyg, selsfornegtende Lydighed mod al Dyrighed for Guds og Samvittighedens Skyld, — den træder alt communistisk Uvæsen kraftigt og bestemt imøde. Kun Katholicismen udøver en gjennemgribende Indflydelse paa Folket. Det vide Communisterne selv ret godt, og derfor ere de, ligesom ogsaa navnlig det unge Tydskland i sine vantrøe og revolutionære Poetier, saa bitre Fjender af Katholikerne. — Skal nu, det komme nu enten fra Katholicismen eller fra Protestantismen, et ægte christeligt Sinds-lag atter gjennemtrænge hele Folket, saa maa et saadant nødvendigviis først og fremmest vinde Plads hos dem, som have bidraget saameget til, at berøve Folket samme. De høiere dannede Stænder maae atter blive christelige og kirkelige og ligeledes De, min Herre! — maa atter blive bibel- og symboltroende.

Fabrikh. Jeg vil ikke dolge for Dem,

at jeg undertiden vel har havt Attraa efter den jævne Landmands og almindelige Arbejders enfoldige Vibetro. Jeg mener ogsaa, at en saadan Tro maa yde en særdeles trostefuld Ro i Alderdommen og i Døden. Maaſkee! — tilføiede han her smilende at ogsaa jeg paa mine gamle Dage, naar mine Aandskræfter tage af, endnu kommer til den. Det er jo ingen Sjeldenhed, at selv erklærede Atheister da endnu blive hyperorthodore og aldeles pietistiske!

Jeg. En saa forslidt Fordom, at Aandskræfternes Aftagen i Alderdommen afhjælper Troen, havde jeg allermindst troet at skulle træffe hos en Mand af Deres Dannelselse. Nei, min Herre, De kan være overbevist om at der til Troen hører meget Mod og megen aandelig Kraft. Ikke at troe, at bortnegte og forfaste Alt, det er uendelig lettere, det er en reen Bagatel. Troens Skat er skjult i Agerens Dybde, og det koster megen Anstrengelse, for at løfte den op. Deres, om end meget overfladiske, Dnsse om, at komme til Troen, er forøvrigt allerede et lille Skridt hen til den, en første Naadesbeviisning fra oven, hvilken De ikke burde letfjændigen vise bort fra Dem. Bed da om yderligere Naade, for at Fordommens Skæl maa falde fra Deres Dine. Bed ret ofte med den fromme Mand i Skriften: „Herre, hjælp min Bantro!“

Fabrikh. At bede?! — men naar jeg slet ingen Trang føler til at bede? Jeg vil være oprigtig imod Dem. Jeg beder aldrig, gaaer aldrig i Kirke, gaaer aldrig til Alters. Dog nei, et Par Gange har jeg rigtignok været til Alters, for Anstands Skyld, naar et af mine Børn blev confirmeret. Men jeg var da hele Dagen utilfreds med mig selv, fordi jeg derved var kommen i en skjæv Stilling til mine religiøse Anskuelser. Jeg forekom mig selv som en Hykler, og derimod stred min medfødtte Aabenhed og Ligefremhed.

Dyb Medlidenskab opfyldte min Sjæl ved denne Tilstaaelse. Hvor troesfættig og uddød var ikke denne Mand's Indre, han, som ellers forraadte en ædel og aaben Character! Selv den sidste religiøse Trang, Trang til Bonnen, var jo fuldstændig forbynden hos ham, og hans Sjæl derved kommen til at ligne en tør

Hede, en Sandorken uden al Trivsel og Vegetation! Ved hans recent jordiste Svulster og Arbejder var, ligesom hos mange Industrielle alt Hviere hos ham gaaet under og uddeet. I det jeg da lod det komme an paa, at blive tilbageværet af ham, henvendte jeg mig dog endnu engang til ham med venligt Mvord:

„De har, min Herre, ingen Trang til Bon, Kirkegang og udvortes Religionsøvelse, og, hvad der er slemst nok, med Dem have mange Tusinder den ikke. Men mange andre Tusinder og atter Tusinder føle den dog ogsaa. Saaledes gives der ogsaa nogle Menneſker, som ikke have nogen Spiselyst, ingen Trang til Spise og Drikke, ja endog Bammelse derfor, men dem kalde vi Syge; og jo større deres Mangel paa Appetit er, desto bekæmligere og farligere er deres Tilstand! Hos den Sunde yærer den naturlige Trang til Spise og Drikke sig desto stærkere, jo sundere og kraftigere han er. — Det synes, at de hid, indtil kun har levet i lykkelige Forhold og at Verden altid ikkun har tilsmilet Dem venligt. Havde den vendt Dem Ryggen, havde Livets Rød og Tryk hvilet haardt paa Dem, havde Deres Liv været omflettet med Lidelfernes Tornetrands, eller være ogsaa Tid til anden Storm og Uveirsskyer gaaede hen over Deres Hoved: uden tvivl vilde De da have løftet Haand og Hjerte imod Døen, og troligen have tjent Herren i Hans Tempel. Da vilde uden Tvivl Trangen til Bon være bleven vakt hos Dem! Dgsaa har Deres udstrakte Forretningstilv gjort Deres Synsfreds meget suver, og indskrænket den til denne usle Verden her nede. De havde eller undte Dem selv ingen Hvile, for undertiden fra Livets og Forretningers Tummel at opløfte Deres Die til en anden Verden, for at see ud over denne Taagegrændse hen til det Himmels. Tanken paa Død og Eviighed vilde da have lært Dem at bede, fort Dem i Kirken, opvakt religiøs Trang i Dem, fremkaldt Troen, styrket og formet den. — Seer De, over Mark og Eng ile vi nu uopholdelig fremad paa de glatte Skinner; snart ere vi paa Banegaarden. Saaledes ile vore Levedage, og de bruse hen, uden at vi mærke det. Bludselig ere vi ankomne til Eviighedens Banegaard, hvor Tidens lange Bane

udløber og hvor Livets Bane begynder for Enhver. Vi indbilde os, at Evigheden er langt borte, og den er os dog saa uudsigelig nær. Kun et Skridt, en Linie, skiller os fra den; kun en Time, et Secund, ligger imellem den og os. Der behøves kun, at en Skinne sænker sig, at Rjedelen springer, at Maskinmesteren begaaer en Uagtsomhed, og da sønderrives alle rede vor Livsstraad, Evigheden begynder for os i et Nu! De gaaer hen, som De siger, for at afhente Deres Familie fra Badet; men hvem borger Dem for, at De med den atter seer Hjemmet? Mon Regtelse eller fornem Ignoreren af Christendommen ogsaa der ville kunde finde Sted, hvor dens alvorlige Sandheder udvikles og omdannes til Virkelighed, og hvor den nu af Tusinder forsmaaede og Sin Herlighed berøvede Guds søn, Jesus Kristus, fejrer Sin Seier over al Vantro, og hvor han udøver Sit guddommelige Dommerembede ogsaa over Sine Modstandere og Fornegtere efter det af disse bepottede og nedværdigede Evangeliums Norm og Regel?" —

Jeg taug. Maskinmesterens Signal meldte efter en to Timers Fart og Underholdning vor Ankomst paa Banegaarden. Mine Rejsesæller forlode deres Pladser og tabte sig iblandt Mængden, uden endog kun at iagttage den almindelige Anstand eller at anbefale sig saameget som med et Ord. De syntes overmaade glade over, at være undslupne et saadant Selskab. Men Fabrikherren nærmede sig mig og greb venlig min Haand. „Tro ikke," sagde han til mig, „at Deres Ord have saaret mig. Modtag meget mere min hjerteligste Tak derfor. Vi Forretningsmænd høre sjeldent flige Sandheder. Jeg beklager kun, at vore Beie skilles og at jeg ikke kan endnu længere reise i Deres Selskab. Imidlertid vær overbevist om, at Deres Ord ret ofte ville give mig Stof til alvorlig Eftertanke!"

Hensunken i Betragtninger forlod ogsaa jeg Banegaarden. Endnu nogle Skridt, og jeg stod ved Rhinen og havde det gamle ærværdige Colln og Domkirkes Pragtbjyning liggende for mig. Og da mindedes jeg den Tid, da man lagde Grundstenen til samme, da Jernbaner endnu ikke gjennemkrydsede vore Marker, da Maskineriernes Larmen ikke omsusede vort

Dre og talrige Dampskibes Røgstøjer endnu ikke formørkede Luften, men hvor simpel barnlig Tro levede i Folkets Hjerter. Som et uforfæstelligt Vidnesbyrd om denne Troeskraft hos Folket stod Colner Domkirken der for mig. Kunstnerens troende Sjæl undfangede i hellig Begeistring Planen; Troen udskar Billedværket, dannede disse Kampeblokke, plantede disse Søiler, optaarndede disse Masser. Var det end muligt, at Alt omkring nedsank i Vantro, saa vilde disse Stene evigt og høit prædike Forfædrenes Tro for deres ubartede Efterlæggt. Snart stod jeg paa Kampedomens Hvide ved Foden af det forgyldte Kors. Ved min Side stod en ældre Herre, hensunken i den dybeste Beskuelse. Pludseligt henvendte han sig til mig med en usædvanlig Fortrolighed: „Veed De, hvad den gamle Tid besad og vor Tid fattes? — To Ting: — Tro og Udholdenhed! Begge i Forening have dengang skabt og efterladt os denne Mængde pragtfulde Domkirker; og nu er det selv endog et Spørgsmaal, om Nutiden er istand til at fuldføre denne ene! Det er ei mere Troen, som nu bygger derpaa, men det er ifkun lav Interesse. Den første Begeistring er snart henværet, og Deeltagelsen for skønne Værker er i Aftagende. Ja, — kunde man bygge den færdig med Damp og 10 pCts. Actier, saa vilde den rigtignok snart vorde fuldendt!" Jeg steg atter ned i Kirken og knælede paa en stille lille Plads ned foran et Billede af den Korsfæstede. Da bad jeg den evige Forbarmer, Jesus Kristus, at Han vilde bevare os i Sin Kirkes hellige katholske Tro, og vække vore vildfarende Brødre og Søstre til Vængsel efter Moderhusets Overflod og Rigdomme, og i Særdeleshed vilde naadigen føre min vantroende Rejsesælle og med ham de Mange, som, ved deres altfor store industrielle Virksomhed, have mistet Menneskets helligste og største Skat, — Troen, — til den christelige Sandheds saliggjørende Erkjendelse!

Præstehævn.

(En sandfærdig Begivenhed.)

Ved Indgangen til en Kirke i Paris indfandt sig dagligen i en Række af Aar en gammel Tigger, som man kjendte under Navn af „gamle Jacob.“ Han pleiede at sætte sig paa et Trin udenfor Kirken, for at indsamle Almiser. Han sad der sorgmodig og mørk, talte næsten aldrig og nikkede kun med Hovedet til Tak for hvad man gav ham. Man saae et forgyldt Kors paa hans Bryst, naar hans Pjalter skjode sig lidt til Side. En ung Præst, ved Navn Paulin, som pleiede at læse den h. Messe i den samme Kirke, undlod aldrig at række den fattige Jacob sin lille Gave. Udsprungen af en rig og adelig Familie, havde han som Præst ganske indviet sig til Gud og lagde sin hele Formue i de Fattiges og Ulykkeliges Skjød. Uden at kjende ham videre, elskede den gamle Jacob ham meget. En Dag saae Paulin ikke mere den gamle Jacob paa sin sædvanlige Plads og bemærkede, at han i længere Tid ikke mere lod sig see. Dette foruroligede ham og gjorde ham bekymret for hans gamle Protegé; han erkjendte sig efter hans Opholdssted, og en Dag efter den h. Messe, begav han sig til den Gamles Bolig. Han bankede paa Døren; en svag Stemme svarede; han traadte ind og fandt Jacob — syg i Sengen eller rettere sagt paa sit elendige Leie, bleg med matte Dine. „Ak! er det Dem, høiarværdige Herre?“ udbrød han, da han gjenkjendte den gode Præst. „De er meget god, at De vil komme til et saa elendigt Menneske, som jeg er. Det fortjener jeg ikke.“ „Hvad siger Du, Jacob,“ svarede Paulin, „veed Du ikke, at Præsten er de Ulykkeliges Ven? Desuden, tilfoiede han smilende, ere vi ogsaa endnu gamle Bekjendte.“ „Ak, min Herre! dersom De vidste . . . dersom De kjendte . . . , saa vilde De sandeligen ikke tale saaledes til mig! . . . Nei, nei, tal ikke saa godt til mig; jeg er en Elendig . . . fordømt af Gud og Mennesker . . .“ „Fordømt af Gud? Hvad falder Dig ind? Ak, stakkels

Jacob, stilig dog ikke Saadant! Hvis Du har gjort noget Dødt, saa angre det og frist; Gud er jo Godheden selv; de Angerfulde tilgiver Han Alt.“ Ak nei! mig. — mig vil Han ikke tilgive!“ „Nu, hvorfor da ikke? Føler Du maaskee ingen Anger?“ „Om jeg føler Anger, om jeg føler Anger;“ raabte Jacob høit, idet han reiste sig i Sengen og saae sig omkring med et forstørret Blik. „Om jeg føler Anger! — Ja, ja, jeg angre det — i tredive Aar har jeg angret det . . . og desuagtet er jeg en Fordømt . . .“ Den gode Præst søgte at trøste ham og at indgyde ham Mod, men forgjæves. En skrækkelig Hemmelighed laae skjult i hans Hjertes Inderste, og Fortvivlelsen forhindrede den Ulykkelige i at aabenbare sin Forbrydelse. Endelig, overvunden ved Præstens blide og deeltagende Tale, besluttede den ulykkelige Jacob sig til at fortælle følgende med halvqvast Stemme:

„Under den blodige Revolution i det forrige Aarhundrede, førte jeg Opfyndet med en rig Families Slot. Mit Herfskab var Godheden selv . . . Greven, Grevinden, deres to Døttre og deres Søn . . . jeg har dem at takke for Alt, for min Stilling, min Opdragelse, de gode Dage, som jeg nød hos dem. . . . Men da Rædselsregjeringen kom . . . da . . . — forraadte jeg dem! De havde skjult sig; jeg vidste hvor! . . . Jeg angav det, for at vinde deres Eiendomme, som man havde lovet Angiverne. . . . Og — de bleve dømt til Døden, Alle, paa den lille Paulin nær, der endnu var for ung.“ Her udstødte Præsten vilkaarligt et Skrig og den kolde Sved sprang frem paa hans Pande. „Ak Herre,“ vedblev den gamle Tigger, som ikke bemærkede Præstens Sindsbevægelse, „det er skrækkeligt! Jeg var tilstede, da deres Dødsdom blev oplæst, saae dem alle Fire at blive kastede paa Forbryderkarren, jeg saae — at min Herre! jeg saae hvorledes deres Hoveder faldt under Øren! Jeg Uhyre! Og siden den Tid har jeg hverken Rist eller No. Jeg græder, jeg beder for dem. Jeg seer dem daglig for mine Dine. Seer De, der ere de, under det Linned. . . .“ Idet han sagde dette, viste han med skjælvende Haand paa et Forhæng, som tildeels skjulte Muren. „Det Kors, som De seer ved min Seng, var den naadige Herres. . . . Dette

lille Guldfors, som jeg bærer hos mig, har fordem altid den naadige Frue. . . . O min Gud! hvilken Forbrydelse! hvilken Forfærdelse! hvilken Angersmerter! Alt, høiarverdige Herre, har Medlidenshed med mig! Stød mig ikke bort fra Dem! Bed for mig, den sterke Forbryder og den Ulykkeligste af alle Menneſkeborn!!!“ Præsten laae paa sine Knæ ved Siden af Sengen, bleg som Døden. Saaledes forblev han i næsten en halv Time. Da stod han op fuld af Ro, gjorde det h. Korstegn, trak Forhængen til Side og saae to Portraiter. . . . Jacob udstødte et Skrig, da han saae dem og kastede sig tilbage i Sengen. Præsten græd. „Jacob,“ sagde han med bævende Stemme, jeg vil bringe Dig Tilgivelse i Guds Navn; jeg vil høre Dit Skriftemaal.“ Med disse Ord satte han sig ved Siden af Sengen og den gamle Jacob skristede. Da den Døende var tilende, sagde Paulin til ham: „Jacob, den kjære Gud har tilgivet Dig; men dette er endnu ikke Alt, ogsaa jeg tilgiver Dig af Kjærlighed til Ham. Thi de, som Du har bragt Døden, vare . . . min Fader, min Moder og mine to Søstre!!“ Haarene reiste sig paa Jacobs Hoved; han aabnede Munden, fremstammede nogle uforstaaelige Ord — han sank tilbage i Sengen. Præsten traadte nærmere. Tiggeren var død.

Kirkelige Efterretninger.

Friedrichsstadt, d. 17. Juni. Efter mange Sorger og Bekymringer have vi da endelig fuldendt vor Kirkebygning og indviet det nye Gudshuus Trinitatis Søndag. Om Morgenen forsamlede Menigheden sig først i det gamle Capel, hvor vi endnu engang i stille Bøn takkede Gud for de mange Velgjerninger, Han i saa mange Aar havde beviist den herværende Menighed. Som bekendt har denne Bygning, som fordem var en Hestestald, allerede i over tohundrede Aar tjent til Capel, da nemlig de h. Fædre af Jesu Selskab i Aaret 1649 oprettede denne Mission. Fra Capellet droge

vi i Procession gennem Pastorens Have til den nye Kirke; i Spidsen bares Korset og Fakerne, hvorefter fulgte Chordrengene og to Rækker hvidklædte Smaapiger, som stroede Blomster paa Veien. Da Processionen var ankommen til Kirkepladsen, blev den forestrevne Indvielse af den udbøvede Bygning foretaget, hvorefter den lille Kirke snart fyldtes med Tilskuere. Nu blev Litaniet til alle Helgene sungen paa Latin og derpaa Kirkens indvøvede Num under de forestrevne Bønner indviet, hvorefter Høiamtet fulgte. Jeg havde gjerne seet ved denne Leilighed at kunne have holdt en Levitmesse; men de nærløende Geistlige kunde ikke faa godt forlade deres Menighed til denne Festdag. Ikke desto mindre søgte vi at gjøre det saa høitideligt som de indskrænkede Midler noglunde vilde tillade. En herværende Sangerforening var saa høflig at tage virksom Deel i vor Fest, og bidrog meget til sammes Høitideligholdelse ved Aflyngelsen af nogle tydske og latinske Sange, som bleve meget smukt udførte. Efter Høiamtet fulgte Prædikenen, hvorved Høitideligheden om Formiddagen sluttedes. Om Eftermiddagen debtes tillige et Drengedarn; hvilket ligeledes fuldbyrdedes meget høitideligt, da hele Menigheden var nærværende og alle Børnene, som endnu vare klædt i Festdragter havde skaret sig omkring Daabsstønen. Børnet fik Navnet Augustarius. Saa simpelt end ogsaa denne Høitidelighed var, saa glædede dog Alle sig meget derover, og Protestanter saavel som Katholiker forlode Kirken meget opbyggede. Hvad nu Kirkens Bygning samt dens indvøvede Decorering og Udstaffering angaaer, saa er derom kun en Mening, nemlig, at vi have en smuk lille Kirke. Efter sin Størrelse kan den beqvemt rumme 200 Personer. Kirkens ydre Bygning, er saavidt det lod sig gjøre, da vi maatte anvende meget af den gamle Kirkes Materialier, bygget i gothisk Stil. Som Du formodentlig veed, er ogsaa denne, ligesom den tidligere Kirke, opført ved mitde Gaver fra Tydskland og forffjellige Missionsforeninger. Men der mangler os endnu meget for at dække Bygningsomkostningerne. Vi have gjentagende anholdt hos det Kgl. Ministerium for Hertugdømmet Slesvig om en Stadeserstatning for den gamle Kirke, som i den bekjendte Catastrophe ved Friedrichsstadt leed meget saavel ved de fjendtlige Kugler som ved Jdsvaade. Man har nu givet os Udsigt til at erholde denne Stadeserstatning urbetalt af Brandkassen, og vi ville da have den Glæde ikke at have nogen forgjærdet Kirke. Flere Fornødenheder, navnlig et lille Drægel, haabe vi senere at kunne afhjælpe.

Rom. Den 12. f. M. er den høitærede Cardinal Lambruschini, den udmærkede Statssecretair, Pave Gregor XVI. vel-

signet Jhu Kommelse, afgaaet ved Døden. Som bekendt var han en Stræk for det unge Italien og de italienske Revolutionære, og under den romerske Revolution var hans Liv i stor Fare. Han blev født den 16. Mai 1776 i en lille Landsby i Omegnen af Genua. Hans Forældre, som udmærkede sig ved deres Dyder, deres Fromhed og deres Godgjerenhed mod de Fattige, gave Drengen en omhyggelig Opdragelse. Han traadte tidlig ind i Barnabiterordenen, som, formedelst de Tjenester, den har ydet Religionen og Videnskaberne, staaer i høi Anseelse i Italien. Den unge Lambruschini blev snart, paa Grund af sine Fortrin, befordret til de høieste Værdigheder i Ordenen; han var Consulat ved flere romerske Congregationer, og deltog, som Secretair ved Congregationen for de overordentlige kirkelige Anliggender, i Afslutningen af Concordatet med Neapel og Bairen. I Marts 1819 blev han Erkebiskop af Genua; 1827 udnævntes han til Nuntius for Frankrig, og kun ugerne gav den daværende Konge af Sardinien, Carl Felix, sit Samtykke til at man berøvede hans Land denne vise og fromme Prælats Virksomhed. Efterat Cardinal Bernetti i Marts 1836, indstændigt havde ansøgt om Entledigelse fra sit Embede som Cardinal-Statssecretair, blev Cardinal Lambruschini af Gregor XVI, ansat i denne udmærkede Post. Efter Pavens Død trak Cardinalen sig tilbage fra det offentlige Forretningstilv.

Spanien. Ved et kongl. Dekret bleve Eneboerne af den h. Hieronymus' Orden atter indførte i Klosteret i Escorial. Dette Kloster, med hvilket tillige den kongl. Residents er forbunden, er et Mesterstykke af Bygningskunst, og blev grundlagt af Kong Philipp II. til Erindring om Seieren ved Saint-Quentin. Bygningens Vedligeholdelse blev overdraget til Hieronymiterne, som meget samvittighedsfulde varetoge dette og stedse holdt Bygningen i god Stand. Da i Marts 1836 alle Munkeordener bleve ophævede ved et Benneslæg, maatte ogsaa Hieronymiterne forlade Escorial. Siden den Tid forfaldt Bygningen fra Aar til Aar, og derfor besluttede endelig Regjeringen, at falde Hieronymiterne tilbage til Escorial, for atter, som tidligere, at sørge for Klosteret og dets rige Bibliothek, saavel som for den kongl. Residents.

Italien. „Gazetta di Milano“ offentliggjør en d. 29. April dateret Skrivelse fra Hds. K. S. Regentinden af Hertugdømmet Parma til Hs. Hellighed Paven, hvori det, efterat den høie Dame takker for den hende meddeelte Trøst og beder om Betsignelse for sine Børn og sig, som har faaet en Krones Byrde og den Opdage „at aflade dens Torne,“ saavel

som om en Bøn for den afdøde Hertug iblandt Andet hedder:

„Parma behøver en energisk og vis Biskop og jeg beder Deres Hellighed om at udvalge en Saadan og at sende ham til os. Jeg veed, at det har været paatænkt, at foreslaae en agtvaerdig Præst af en fremmed Nation; men vi trænge til en italiensk Biskop af Deres Helligheds Hænder. — Gudnu maa jeg omtale Concordatet, for hvis Ordning jeg har illet med at sende Hr. Marzolini til Rom. Jeg føler Trang til at bevidne min tro Hengivenhed og Underkastelse for den hellige romersk-katholske Kirke og saaledes at tilvende min elskede Søn Robert Guds Betsignelse. Jeg forlader mig paa Deres Helligheds oplyste og faderlige Høimodighed, for ved dette Concordat at forene Kirkens Rettigheder med Statens. Jeg vil ikke sive noget Offer, for at beseire de nærværende finantielle Vanskeligheder; Kirken, vor hellige Moder, vil ligeledes yde os Bistand; min samvittighedsfulde Orefrygt for dens hellige Rettigheder, vil, saa haaber jeg, ikke være nogen Bevæggrund til at afslaae os de Bønner, som synes retfærdiggjorte ved Omstændighederne. — Louise.“

Genua. (Abbé Olivieri og hans Bærf.) Domherre Olivieri i Genua folte inderlig Medlidenskab med sine ulykkelige Negerinder, som bleve solgte som Slavinder, og fattede derfor som bekendt den Beslutning, at udrydde saa mange som muligt af denne forgelige Skjæbne og føre dem til Erkendelse af Jesus Kristus. I Kairo og Alexandria købte han disse Ulykkelige og overgav dem til Frostklosterne for at opdrages, hvor de ogsaa beredvilligen optoges. I denne Henseende kom han aldrig i Forlegenhed; de fleste Frostklostere i Frankrig og Italien deltog med Glæde i disse den christelige Kjærligheds udmærkede Bærter. Men den største Vanskelighed bestod i, at Slavinderne ere meget dyre i Kairo og Alexandria, samt at Omkostningerne ved Transporten over Søen er meget høi. Olivieri anvendte næsten hele sin Formue paa dette christelige Kjærlighedsværk; derefter samlede han Almisker og naar han saaledes havde samlet en lille Sum, sendte han en Tjenestepige, som var besjælet af samme Iver som han, til Egypten, hvor hun besøgte Slavehandlerne, og medbragte da 10, 12, 15 eller 20 Negerpiger, alt efter den Sum, hvorover hun kunde raade. Disse Negeringer, som bleve fordeelte i forskellige Kloster for at nyde en christelig Opdragelse, anbefalede et saa kosteligt Bærf. Christendommens Sandhed var dem snart indlysende, de folte en indre Fred og vare meget glade over, at være undgaaede Satans Snarer. Flere af dem gavede Exempler paa udmærket Dyd, især

een, som i Aaret 1845 døde i Klosteret til den gode Hyrde i Angers. De fleste af disse Bern ere ude af sig selv af Glæde over, at de ere blevne Christne. De formaaet at lege og ville kun tænke paa Gud; Nogle ønske at trække sig tilbage til Indtøgenhed, Andre længes efter at komme hjem til deres Fødeland for at bibringe de smaa Bøger Kundskab om Gud, og love, uforfærdede at gaae alle Vindfler imøde; Naadens Virkninger paa disse barnlige Sjæle er aabenbar; der gives iblandt dem Vasener, som blive al Slags Naade tildeel. Maria Camilla, som døde i Angers, var en Datter af en rig Kone i Ætiopien; i hendes tidlige Ungdom havde Slavinder staaet ved hendes Bugge. Da hun nu var bleven borttrøvet og solgt, havde hun, til Trods for alle Ansejtelser, bevaret sin Ustyrlighed, og da hun kom til Frankrig, viste hun sjeldne Hættevner; mere end een Gang satte hun sine Religionslærere i Forbauselse; det lod som om hun fattede Religions sandhederne, uden at hun behøvede at lære dem. En anden Negerinde, da hun en Dag saae, at en Klosterdame, som havde communiceret, varmede sig ved Jlden, spurgte hun samme om, hvorledes hun endnu kunde føle til Kulden efter at have annammet sin Frelser! Hun døde i en Alder af 11 Aar. Da Olivieri paa den Tid opholdt sig i Grenoble og græd ved hendes Seng, sagde hun til ham, at han dog ikke maatte græde, thi hun ønskede, at forlade dette Liv for at gaae til Himmelen og beskue Gud. Klosterdamerne, som ere anbettede deres Opdragelse, sige, at det ere nye Hjerter og at deres troende Mand beskammer dem. En anden var syg i Toulon, og da nu Forstænderinden sagde: „Du lider vist,“ svarede Negerinden smilende, idet hun viste paa et Crucifix: Vor Herre er fastet til Korset; jeg har ingen Nagler, see mine Hænder og Fødder; en Smule Smerte i Siden, hvad er det? Gaae, gaae, jeg lider ikke! Slige opbyggelige Træk findes i stor Mængde i Beretningerne. — Disse Negerinder, hvis Antal allerede overstiger 200, skulle nu sættes istand til selv at fortjene deres Underhold. De, som ville forlade det Kloster, hvor de ere opdragte, kunne blive i Europa eller vende tilbage til Kairo eller Alexandrien, maastee ogsaa danne en Colonie i Alger under Ledelsen af Klosterdamer, hvor deres Exempel vilde udøve en velgjørende Indflydelse. Slige vidtudseende Planer havde Olivieri ikke, da han begyndte sit Værk, men det har lidt efter lidt vundet i Udvidelse. Klosters i forskjellige Lande erklærede sig beredte til, at sorge for saadanne Negerpigeres Opdragelse; ligeledes erholdt Olivieri rigelige Almiser. Den hellige Fader hørte tale om dette Værk, og da Olivieri var i Neapel, for atter at foretage en Reise til

Ægypten, begav han sig til Portoci, for at forestille sig for Paven, som efter sin Flugt fra Kirkestaten, dengang opholdt sig der. Paven erkendte sig noie om Olivieris Værk og vilde ogsaa see Bogen, som havde besørget Indkjøbet af Negerpigerne. Han gav hende sin Belsignelse, skænkede hende en Rosenkrands til Erindring og overgav hende en anseelig Sum til Indkjøb af Negerpiger. Men Paven lod sig ikke noie med at understøtte dette Værk med sine Almiser og berige det med rige Afkod, men var ogsaa betænkt paa at udvide og begrunde Værket paa en varig Naade. Han havde i Sinde at overdrage dette til Medlemmerne af Trinitariernes Orden. Disse besluttede i et Ordens Generalcapitel at understøtte Olivieris Værk. De bragte 55 Negerpiger med tilbage. Lidsomstændighederne ere for Diebliftet meget gunstige for dette Værk. Tidligere var det de Christne i de mahomedanske Lande forbudt, at betrede Slavemarkedet. Dette Forbud bliver ikke mere overholdt eller er dog let at omgaae. De fleste Klosters kjøbe Slaver, som de undervise i Religionen. Et Firman fra Sultanen og en Ubefaling fra Paschaen af Ægypten have i denne Henseende givet den apostoliske Provicar af Ægypten, Hr. Knobleder, fuldkommen Frihed. Den apostoliske Provicar har ogsaa modtaget særegne Befalinger for Paschaen af Chartum, hvor der er et betydeligt Marked for Negerpiger. Saaledes vil Olivieris Værk ikkun møde Hindringer, naar han mangler Pengemidler. For kort siden have fromme Sjæle kjøbt et Huus i Pyrenæerne i Aurethal, hvor Medlemmer af et geistligt Samfund fra Tours alene ville befatte sig med Negerpigeres Opdragelse. — Det lader sig endnu slet ikke forudsæe, hvilke heldbringende Virkninger alt dette kan have for Christendommens Udbredelse i Afrika. —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 9. Juli. — 5. Søndag efter Pinte. —
 Dagens Christus: 1. Brev Petri 3, 8—15. —
 Evangel.: Matth. 5, 20—24. — Gudstjeneste:
 Form. Kl. 10. Høimesse med Prædiken paa
 Tydsk. — Kl. 12 stille Messe. Eftem.
 Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sandt.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theesal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 29.

Søndagen den 16de Juli.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Wankenstein, N. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 R. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

Kirkestriden i Baden.

Vore Læsere have uden Tvivl allerede gjennem andre offentlige Tidsskrifter hørt om den bedrøvelige Splid, som isjor opstod imellem den høiarværdigste Erkebiskop af Freiburg og den badenske Regjering, fordi denne sidste vilde trænge ind i den katolske Kirkes indre Helligdom og anmasse sig Kirkens Bestyrelse og dens Gudsiers Forvaltning, hvortil ene og alene det af den Helligaand indsatte kirkelige Forstanderskab, nemlig Biskopperne i Forening med den Romerske Biskop, er bemyndiget. — Af mange Grunde havde vi besluttet, i vort Blad aldeles at tie om en saa uhyggelig Tildragelse, der maa sætte hiin verdslige Regjering i ondt Ry hos alle fornuftige og retsindige Christne. Imidlertid antager denne Sag nu en saa alvorlig Character og har allerede vundet saa megen Udbredelse, at vi neppe længere kunne afholde os fra at gjøre den ogsaa til Gjenstand for vore Læseres opmærksomme Betragtning. Vort Blads Rum er desværre altfor indskrænket til at vi kunne give nogen udførlig Beretning om alle de Voldsgjerninger, som den badenske Regjering har tilladt sig

imod de Katholiker, Rægsfolk saavel som Præster, der vare blevne deres h. Religions Grundfæstninger troe og vilde adlyde Gud mere, end Menneskene; man har indespærret dem i Fængsel, selv dødsfuge Præster har man transporteret derhen, fordi de i kirkelige Anliggender have adlydt deres af Gud indsatte kirkelige Overhyrde mere, end den i disse Ting aldeles ubeskiiede verdslige Regjering; man har paalagt disse trofaste Præster store Bøgebøder, forholdt dem deres lovlige Indtægter; de katolske Embedsmænd, som ikke vilde frasælde deres katolske Tro, ere blevne affædigede; endelig er Regjeringen endog gaaet saa vidt, at den har sat selve Erkebiskoppen under Tiltale, fordi han navnlig paaستاaer og fordrer, at den katolske Kirkes Formue, til hvilken den ifølge de fromme Stiftelser har fuld Eiendomsret, skal forvaltes af Kirkens Tjenere og ikke af Statens Tjenere, — og ifølge deraf blev da den 82aarige Erkebiskop belagt med Arrest. For at vore Læsere desto klarere kunne indsee den badenske Regjerings Uretfærdighed, Uafnemmelighed og Ufornuft, maa vi underrette dem om, at det i Oprørsaaarene 1848—50 fornemmeligen har været den nuværende Erkebiskop af Freiburg og de katolske Præster, som nu ere blevne fængslede, der med Energi og Kraft traadte op imod Revolutionen i Baden, med ædel Selvopoffrelse og Døds-

foragt holdt det Trofsabsløfte, de havde svoret deres retmæssige Landsfyrste, og standhaftigen vægrede sig ved at hylde eller anerkjende den dengang oprettede revolutionaire provisoriske Regjering; flere af de nu fængslede katolske Præster havde, da de bleve transporterede til Fængslet, smykket deres Bryst med de Ordener og Hæderstegn, med hvilke de i sin Tid vare blevne decorerede af Regjeringen, paa Grund af deres trofaste og hæderlige Holdning ligeoverfor Revolutionen! Skulde nu denne Erkebiskop og disse selsomme katolske Præster i Lobet af de sidste 4 Aar have saa meget forandret sig, at de nu skulde vare blevne Edbrydere og deres Landsfyrste utro? Nei, ganske vist ikke! Men ene og alene fordi den badenske Regjering forlanger noget Utilladeligt og Syndigt af dem, fordi den forlanger, at de skulle tilkjende den verdslige Magt et Overherredømme i Kirken, hvilket den ikke tilkommer, derfor adlyde de den ikke, idet de sige, at man maa adlyde Gud, der har givet Jesu Kirke en selvstændig og af den verdslige Magt uafhængig Forsatning, mere end de Mennesker, der fordrifte sig til at kuldaste denne af Gud indfattede Orden. En saadan Ulydighed viste ogsaa Apostlene imod det høie Raad i Jerusalem. — En anden meget betegnende Omstændighed ved nærværende Sag er ogsaa den Kjendsgjerning, at det paa den anden Side, navnlig er de Embedsmænd, som i Oprørs-aarene 1848—50 brod det deres Landsfyrste givne Trofsabsløfte og hylde den revolutionaire Regjering, der nu igjen vise sig som villige Redskaber i Regjeringens Haand, for at forfølge Erkebiskoppen og hans troe Præster. Mange af de badenske Embedsmænd, som dengang i Farens Stund, seige toge „Reishaus“, ere nu de, som vise sig mest modige og ivrige i at mishandle og fængsle de værgeløse katolske Præster. Hvorledes er det dog muligt, at den badenske Regjering kan vare saa forblindet, at den ikke seer Bedraget! — Fra sin Side har Erkebiskoppen ikke ladet sig skræmme ved Trudsel og Forfølgelser; ei heller har han undladt, at opfylde sin biskoppelige Pligt imod de gjenstridige Medlemmer af den katolske Kirke, som rakte Regjeringen velvillig Haand til dens ubesøiede Udfærd imod Erkebiskoppen; og det er bekjendt, hvorledes denne sidste hvitide-

ligt har udtalt Kirkens store Band over alle de katolske Medlemmer af det storhertugelige Overkireraad, og saaledes udelukket dem fra Kirkens Samfund, indtil de gjøre Bod og yde Gyldestgjørelse for deres sakrilegiske Deeltagelse i Regjeringens uretfærdige Handlemaade. Nedenfor meddele vi en ordlydende Afskrift af en anden Excommunication, som Erkebiskoppen fornylig har udtalt imod to andre Katholiker, der ligeledes havde taget virksom Deel i Forfølgelsen imod deres kirkelige Overhyrde. — Fra alle Sider i hele den katolske Verden, fra Frankrig, England, Irland, Spanien, Italien, Amerika og Afrika, har Erkebiskoppen modtaget utallige Deeltagelseskrivelser fra Biskopper, Præster og Lægsfolk, som bevidne ham deres Uresfrygt og fuldkomne Overeensstemmelse i hans katolske Grundsatninger, og den hellige Fader, Paven, har allerede flere Gange udtalt sin fuldkomne Tilfredshed med den ærværdige Erkebiskops apostoliske og energiske Optræden imod Regjeringens ubesøiede Indblanding i Kirkens indre Anliggender. — For at skuffe og forlede det katolske Folk i Baden til Ulydighed imod sin kirkelige Overhyrde, have selv Embedsmænd og den officielle Presse ikke skammet sig ved at udbrede iblandt Folket den Mening, at det egentlig slet ikke var Erkebiskoppen selv, der optraadte saa energisk imod Regjeringen, men at det ifkun var hans Raadgivere, som brugte den alderstegne, svage og næsten allerede barnagtige Erkebiskop som Redskab til deres trodsige Planers Gjennemførelse. Imod en saadan djævelsk og løgnagtig Underfundighed protesterer Erkebiskoppen i det sidste Hyrdebrev, han fornylig har udstedt til alle Præster og Troende i sit Erkebispedømme. Da dette Hyrdebrev overhovedet meget klart og tydeligt fremstiller hele Kirkestridens Marsag, Betydning og dens nærværende Standpunkt, saa have vi troet, at det vilde kunne interesse vore Læsere at kjende dette Hyrdebrev; hvorfor vi herved lade det følge i en ordret Oversættelse.

Hermann von Vicari,

af Guds Barmhertighed og den høihellige
apostoliske Stols Raade.

Erkebiskop af Freiburg
og Metropolit for den overrhinske Kirke-
provinds etc. etc.

sender den høiarværdige Geistlighed og
alle Troende i Erkebispedømmet, Hilsen
og Betsignelse i Gud Faderen og vor
Herre Jesu Christo!

Høitelskede! Den hellige Kirke har stedse under alle sine Trængsler fundet Trost og Styrke i sin guddommelige Stifters bittre Lidelser, saameget mere som Kirkens Lidelser ei ere forskjellige fra selve Forløserens egne Lidelser, Som bliver og fortlever i Sin Kirke indtil Dagenes Ende. Omgiven af haarde Trængsler finder ogsaa jeg og finde I, mine høiarværdige Brødre og høitelskede Diocefaner! med mig den sødeste Trost i Betragtningen af vor lidende og døende Frelser. Ja, vi øse ikke alene Trost af Korsfets Raadefilde, men vi føle ogsaa Glæde, efterdi vi ere agtede værdige at lide med Herren, at tage Deel i Hans Forjædelser, i Hans Dømygelse og Smerte. Medkastet foran den Korsfæstedees Billeder, skriver jeg disse Hørdeord til Eder, mine høiarværdige Brødre og høitelskede Diocefaner, i Særdeleshed for at udiøle min inderligste Tak til Eder for den alsidige Deeltagelse, for de mange og mangfoldige Kjærligheds og Hengivenheds Beviser, som jeg under min Fængsling har modtaget af Eder, og for at tilkendegive Eder, hvilken uudsigelig Trost jeg, under de mange Forurettelser, som jeg navnlig i den sidste Tid har maattet udholde, har fundet i Eders Kjærlighed, i Eders Sorg og Bøn.

Høitelskede, jeg er en 82aarig Olding, jeg staaer ved Indgangen til Evigheden, jeg troer fast og urokkeligt paa den evige Dommer, Jesum Christum, alle Sjælens ypperste Biskop, Som haver kaldet mig, Sin uværdige Tjener,

til at vogte denne Deel af Hans ved Hans kostbare Blod saa dyrt løstkjøbte Hjord, og Som snart vil kalde mig for Sin Dommerstol, for at kræve mig til Regnskab over Forvaltningen af mit — endog for Engleflutbre saa tunge — biskoppelige Embede. Hvo beskriver da ikke, at jeg under saadanne Forhold stedse anvender det modneste Overlæg i Udvøvelsen af dette mit Embede og at jeg i mine biskoppelige Anordninger ene og alene følger min Samvittigheds Tilskyndelse?!

Gud den Allerhøieste være evigt lovet, at Han i Sin Raade, uagtet min høie Aldersalder, uagtet mit lange, i Sandhed mofommelige og arbejdsfulde Liv — haver bevaret mig Aandens Kraft og Villiens Styrke i deres hele Fylde, saa at jeg høitideligt protesterer mod den i Skrifter og Taler — selv af Embedspersoner — blandt Eder udbredte Røgn, som om jeg blev brugt som Redskab for et vist Partie eller visse Personer, og som om de Forordninger og Befalinger, som udfædtes i mit Navn, ikke vare en Udskyldelse af min Villie. Ligesom Jesus Kristus af Herodes er bleven behandlet og mishandlet som en Daare, saaledes ville Kirkens Fjender bestynde mig, Eders Overhyrde, for Aandsfvaghed og Villieløshed, for derved at svække mine Anordninger og forlede Eder til Ulydighed, under det forbryderiske Foregivende, som om det ikke var mig, der udfædte de biskoppelige Befalinger, — i Sandhed en djævelsk Trædskhed! Dog, medens Kirkens Fjender paa den ene Side bestræbe sig for at skildre mig som et villieløst Børn, — erklære de mig paa den anden Side for en gemeen Forbryder, for en Mand, der fortjener at overantvordes til Domstolene og at dømmes af samme.

Ogsaa deri, Høitelskede, er jeg agtet værdig at træde i vor guddommelige Mesters Fodspor, som det hellige Evangelium beretter (Luc. 23, 1. 2.): „Den hele Forsamling stod op og førte Ham (Jesum) til Pilatus. Men de begyndte at anklage Ham, idet de sagde: Denne have vi fundet at forvende Folket og forbyde at give Keiseren Skat, idet Han siger, at Han er Kristus, en Konge.“

„Høitelskede! er det ikke lignende, ja de selsamme Anklager, som man reiser mod mig, Eders Overhyrde?

For di jeg giver Vidnesbyrd om Sandheden, fordi jeg værner om og forsvarer Jesu Christi Riges Frihed og Selvstændighed, fordi jeg haandhæver, at Kristus er Konge over Sin Kirke, og at denne i Ordningen og Forvaltningen af sine Anliggender, i Forvaltningen og Anvendelsen af sin Eiendom ikke er den verdslige Magt underkastet, men overgivet det af Gudmennesket indstiftede og med den Helligaand udrustede Hierarchy til Regjering og Ledelse, derfor bliver jeg anklaget og brændemærket for hele Folket som en Urofficer og Oprører, som en Overtræder af Loven og en Foragter af Landsherrens Høihedsret, som en Meeneder.

Det er en bitter Lidelseskalk, som her bydes mig; dog af Kærlighed til min Frelser, Som af Kærlighed til os har paataget Sig langt større Forsmædelse, drifter jeg den gjerne og freidigen. I den beroligende Bevidsthed om, kun at have opfyldt min Pligt, vilde jeg hellere tie, og stille lidende forene min Smerte med Herrens Smertier og opoffre den til den Allerhøieste. Dog, af Hensyn til Eder, mine høiarverdige Brødre og høitelskede Diocesaner, af Hensyn til mit Overhyrdeembede, som Gud haver overdraget mig, nødes jeg til at tale.

Derfor reiser jeg mig, styrket af den Helligaand, i Bevidstheden om mit apostoliske Embede, paa min erkebiskoppelige Stol, og protesterer for den alvidende og alhellige Gud og den hele Verden mod de imod mig reiste Anklager og sværger ved Alt, hvad helligt er, at jeg ene og alene har forsvaret min Kirkes Rettigheder, opfyldt min med en evig Ansvarlighed forbundne Pligt, at jeg, ligesom altid, saa ogsaa nu har givet Keiseren, hvad Keiserens er, men ogsaa Gud, hvad Guds er.

Ligesaa uretfærdig som Anklagen var mod Jesum, at Han forbød at give Keiseren Stat, da Han dog havde lært det Modsatte ved Ord og Gjerning: ligesaa uretfærdig er den mod mig reiste Bemyndning, at jeg skulde have brudt den til min naadigste Landsfyrste aflagte Ed!

Mon der vel kan fremføres nogen større Anklage mod en Religionens Tjener, navnlig mod en Biskop, end denne Anklage for Eds-

brud og Meened? Maatte I ikke affhye mig af Eders ganske Sjæl, dersom Meenedens Brændemærke kunde paatrykkes min Pande? — Sandelig, dersom jeg var mig en saadan Forbrydelse bevidst, vilde jeg aldrig vove, at rette et Hørdeord til Eder.

Dog Høitelskede, Eders 82aarige Erkebiskop, Eders i Kirkens Tjeneste graaenede Overhyrde, der med Kængsel onsker sin Opløsning, for at være hos Christo, er ingen meenederf, ingen meensvoren Mand. Høitelskede! jeg veed, til Hvem og Hvad jeg har svoret, og min Ed er jeg bleven tro indtil den Dag i Dag. Det er endnu ikke længe siden, da vildt Oprør rasede i vort elskede Fædreland, da Folkesforørere og Gjender af det menneskelige Samfund og af Ordenen løste det hellige Baand, der omslynger Tyrke og Folk; de fordrev den saa milde, kjærlighedsfulde Landsfader fra hans Residents og Land, grundede et Kædselsherredømme og gjorde Fordring paa edelig besvoret Trofskab og Lydighed for sig. Dengang var Ildproven for Helligholdelsen af den til Landsfyrsten aflagte Ed. **Dg hvo bestod denne Ildprøve? — Al, ikkun Faa, meget Faa bevarede dengang deres Samvittighed reen!**

Embedsmænd, Statsjtenerere, landsfyrstelige Tjenerere hylbode den provisoriske Regjering, modtog Embeder af den, og gjorde Revolutionens Grundsætninger gjældende. **Men hvad gjorde jeg? — — Omendskjøndt hver Time i Dødsfare, vægrede jeg mig standhaftigt og urokkeligt ved at aflægge Ed til den revolutionære Regjering, bevarede under alle Trængsler min Trofskab for og Kærlighed til mit retmæssige Statsoverhoved, jeg flygtede ikke bort fra min Hjord, men blev, uvis om Kængsel eller Død ventede mig, i deres Midte, for, saameget som det stod i mine Kræfter, at opretholde og styrke mine Præster og Diocesaner i Opfyldelsen af deres underaatlige Pligter.**

Dg nu reise sig endog Saadanne, som dengang ikke hurtigt nok kunde hylde den provisoriske Regjering, og som endog forsøgte at forlede Andre til samme Eds Aflæggelse, — mod mig, og besyldte mig for Edsbrud og Meened. — At de ikke rødme over en saa forbryderisk Udfærd! At de kunne

vove, at træde frem for Folket med saadanne Beshyldninger!

Hvorved skal jeg da have brudt min Ed?

Derved, at jeg adlyder Gud mere, end Menneskene? — Men Eden bliver jo aflagt til den Allerhøieste, og kan saaledes aldrig forpligte til Noget, som er Ham, den Helligste, mishageligt, eller til nogen Synd. Ingen Ed kan derfor afholde fra at værne om og forsvare Guds Kirkes Rettigheder, — men det alene har jeg gjort og det nødtvungen, tilskyndet af min Samvittighed.

Eller skal Edsbrudet bestaae deri, at jeg i kirkelige Anliggender ikke anseer Landsherrens Forordninger for forpligtende? — Men jeg har jo aldrig svoret, at jeg vilde vise saadanne af den verdslige Magt udstedte, ubesvæiede Forordninger angaaende kirkelige Anliggender Lydighed; men jeg har lovet Statslovene Lydighed, altsaa de Love, som høre under Statens Ræsført, de Love, som enhver Statsborger er undertastet uden Hensyn til Religionens Forskjellighed. Hvorledes og naar har jeg overtraadt en saadan Statslov? I nærværende Conflict handles der ingenlunde om Statslovene, men om Kirkelove, over hvilke Staten paa ingen Maade har Ret til at raade og hvilke tillige ere garanterede ved folkeretlige Contracter; men at jeg holder Kirkelovene hellige og vil bringe dem til Udførelse, det har jeg høitideligt og edeligt lovet den hellige Fader ved Tiltrædelsen af mit Overhyrde-Embete. Jeg giver Keiseren hvad Keiserens er, Gud, hvad Guds er — er det Edsbrud? Eller skal en til Staten aflagt Ed ubetinget forbinde til Alt, hvad den verdslige Magt behager at befale og anordne? Ifølge en saadan Grundfætning vilde en Undersaat endogsaa være forpligtet til at fornegte sin Tro, saasnart Statsmagten vilde befale det. Ifølge denne Grundfætning vilde tusinde hellige Martyrer og Beshændere fra de første Aarhundreder være meenederfte Mennesker; ifølge denne Grundfætning vilde Christendommen aldrig være bleven indført og udbredt i Verden!

Saa meget Christendommen, saa meget den katholicke Kirke end indskærper Lydighed mod Statsmagten, saa meget den end trænger paa Helligholdelsen af den edeligt besvorne Trofskab,

saa har den dog aldrig lært, at denne Lydighed udstrækker sig endog til Sager, som ene og alene ere Kirkens Myndighed undertastede. Ligesaa lidt som Kirken tør gjøre Indgreb i Statens Gebeet, ligesaa lidt er det Staten tilladt at gjøre Indgreb i Kirkens Gebeet.

Min Forordning af 5. Mai d. A., hvorom der her nærmest handles, og som har forarsaget den verdslige Magts voldsomme Storm mod mig og min troe Clerus og mine troe Diöcesaner, — udstrækker sig ene og alene til de enkelte kirkelige Sognes kirkelige Formue, altsaa til det katholicke Religionsfunds Formue, saaledes som det findes adspredt i de forskjellige katholicke Menigheder. Til Forvaltningen og Anvendelsen af denne Kirkens Formue har Staten nu i ingen Henseende nogensomhelst Ret; samme er en hellig og uantastelig Domaine for Kirken, og sammes Forvaltning maa udelukkende være overladt det dertil bestfittede kirkelige Forstanderskab. Fra de apostoliske Tider af har man i Guds Kirke altid med stor Bestemthed gjort Fordring paa den kirkelige Forvaltning og Anvendelse af Kirkens Gods; Kirkens Love opfatte stedse ethvert Indgreb i den kirkelige Formue som en stor Forbrydelse; flere af disse Love betegne Den, som gjør sig skyldig i Sligt, som en Morder, med den Bemærkning: at hvo, som ligesom røver fra og bedrager Gud, sin Fader, der lod ham føde, og Kirken, sin Moder, som har gjenfødt ham ved den hellige Daab, vel med Føie kan betragtes som Saadan; men det almindelige og gængse Udtryk for en Saadan er: „sacriligus“ d. e. en Gudsrøver!

Deraf, Høitæskede, kunne I ogsaa klart erkjende, under hvilken svær Synd en Biskop er forpligtet til, at forvalte og anvende Stiftelsernes Kirkeformue efter deres Bestemmelser, og hvor oprørende den Bebreidelse er, at jeg skulde have til Hensigt, ved Kirkegodsets Forvaltning og Anvendelse, at unddrage Eders Menigheder Eders kirkelige Formue, at anvende den til uvedkommende Diemed, at forøde den i Udlandet eller med den at berige Kirkestaten, medens dog min eneste Hensigt, overensstemmende med en Biskops Pligter, ikke var eller er nogen anden, end den: at bevare Kirkeformuen som saadan, og at vaage over, at den virkelig ogsaa paa bedste Maade kun

bliver anvendt til kirkelige og fundatsmæssige Diemed.

Desuden maae J ogsaa vel lægge Mærke til, Høitelskede, at jeg sandelig kun nød tvungen har udstedt Forordningen af 5. Mai d. A., og det først, efterat den verdslige Magt selv, egenmagtigen har forandret sine hidtil gjældende Anordninger om den kirkelige Stiftelsesformues Forvaltning og lagt Hindringer i Veien for den fundatsmæssige Anvendelse af Kirkens Gods. Kun en onskabsfuld Bagvaskelsøhyge kunde føre til ovenberørte Mistankeliggjørelse, for derved at opfylde Eder, Høitelskede, med Uvillie mod mig og ophidse Eder til Ulydighed mod mig, under det Paaskud, at Eders Interesse og Jver for Bevarelsen af Eders kirkelige Formue fordrede dette.

Ikke forgjæves har jeg i Forordningen af 5. Mai udtryffeligt og bestemt erklæret: „Vi ville i Særdeleshed forhindre, at de katholske Kirkefonds formindskes, eller endog bortffjernes fra vedkommende Menigheder,“ og jeg har tydeligt udtalt, at den berørte Forordning var udstedt af mig, „forat Kirkeformuen i de enkelte katholske Sognemenigheder bevares efter Fundatsen.“

Hvorledes kan man, efter saadanne klare og bestemte Erklæringer, indgyde det katholske Folk den Belymring, at de enkelte Menigheder, ved den kirkelige Forvaltning, vilde komme til at tabe deres Kirkeformue? — Om end ogsaa svagere Aander, maatte være blevne vaklende ved saadanne Indskydelsler; — den største Deel af min Hjord har visseligen med Harme bortvendt Dret fra saadan Bagvaskelse imod deres Overhyrde, og er bleven den Overbeviisning tro, at Kirkeformuen under Biskoppens Forvaltning, der ved de strengeste Kirkelove er forpligtet til den fundatsmæssige Anvendelse af Kirkens Gods, er ialfald aldeles sikket imod Formindskelse og Bortffjernelse.

Man siger Eder fremdeles, Høitelskede, at den storhertugelige Regjering har indledet Underhandlinger med den h. Stol, om at ordne de kirkelige Anliggender i Erkebispedømmet, og at jeg havde afstaaet fra Udvøvelsen af mine biskoppelige Rettigheder, saalænge disse Underhandlinger varede.

Høitelskede! Af Kjærlighed til Freden og i Forsønlighedens Aand har jeg strax ved dette Aars Begyndelse erklæret mig beredt til, at lade indtræde en Mellemtilstand; men for at udføre denne, blev fra den storhertugelige Regjerings Side stillet til mig saadanne Betingelser, som jeg aldrig vilde have kunnet opfylde, uden derved svarligen at krænke min Samvittighed og mine biskoppelige og hellige Embeds-Pligter. Saaledes frandede disse Bestræbelser for at begrunde en Fredstilstand.

Den storhertugelige Regjering sendte i den durchlauchtige Grev Leiningens Person en overordentlig Gesandt til Rom, hvorom den vistnok underrettede mig, men ingenlunde meddelte mig hans Instructioner; tværtimod, den erklærede, at den vilde aldeles forblive paa det hidtil haandhævede Standpunkt. Den udstedte derefter Befalinger til de storhertugelige Amter, ifølge hvilke den biskoppelige Embedsvirksomhed og navnlig Kirkeformuen blev underkastet den verdslige Dyrighed. Det blev derfor min helligste Pligt, i Udøvelsen af mit erkebiskoppelige Embede, ene og alene at tage Kirkens Dogma og Forsatning til Rettefuor, saameget mere som den h. Fader havde gientaget og i den nyeste Tid atter billiget Alt, hvad jeg havde gjort, og opfordret mig til, at vedblive paa den betraadte Wei; han har saaledes i min Fremgangsmaade ingenlunde seet en Meened eller nogen anden Forbrydelse. Saalænge som derfor den h. Fader ikke bestemmer nogen anden Regel for min Handlemaade, kan og tør jeg ikke forlade den betraadte Wei.

Den storhertugelige Statsregjering har, som J vide, overantvordet mig til de verdslige Domstole, hvis Competens jeg, i dette reent kirkelige Anliggende og for min biskoppelige Embedsvirksomhed, aldeles ikke kan anerkjende, da verdslige Domstole alene have at afgjøre over verdslige Anliggender. Hvorledes end Udfaldet bliver af Rettens Dom, saa bliver dog derved ikke det Ringeste forandret i mine biskoppelige Pligter og Rettigheder; over disse har en anden Dommer at afgjøre, hvis Dom jeg trostigen imodseer — nemlig den hellige apostoliske Stol; den har allerede utallige Gange betegnet som Kirkens Ret og Biskop-

pernes Pligt, hvad man tilregner mig som en Forbrydelse. Er den guddommelige Frelser bleven overleveret til Domstolene og dømt af disse, og lig en Forbryder død paa Korsfættet imellem to Misdædere: saa maa Tjeneren ikke ville have det bedre end sin Mester, men tværtimod glæde sig over, at han værdiges at følge efter sin Herre.

Have de kaldet Jesum Christum for en „Folkeophidser,“ saa er det ikke til at undres over, at man ogsaa kalder Hans Tjener saaledes. Jeg er mig for Gud bevidst, at jeg ikke haver gjort Noget, som kunde ophidse Folket, tværtimod, jeg har stedse formanet det til Rolighed og Orden. Er der alligevel forekommet Oprin af en anden Art, saa maa de forsvare det, som forbittede Gemytterne ved deres Voldsgjerninger, som saarede de Troendes Hjerter ved deres uretfærdige Indsriden mod Præster og som bedrøvede og krænkede dem ved at forurette Kirken. Bistof skal den sande Christen i saadanne Dieblikke vise, at han er besjælet af Hans Aand, Som blev slagen og ikke slog igjen, Som blev spottet og ikke spottede igjen, Som blødende paa Korsfættet bad til Faderen for Sine Mordere: „Fader tilgiv dem; thi de vide ikke hvad de gjøre!“ hvorfor jeg ogsaa atter og atter formaner Eder, Høitæfede til, kun at gribe til Bønnens og de gode Gjærningers Vaaben, og ved Lydighed mod Dyrigheden i alle verdenslige Ting at vise Eder som sande Børn af den katholske Kirke, denne Sandhedens, Fredens og Ordrenens Støtte og Grundvold!

Jøvrigt, høiarværdige Brødre, høitæfede Diocesaner, holder standhaftigen og modigen fast ved den hellige katholske Tro og ved alle Eders af Gud indfattede Overhyrdes Anordninger, da Gjenstridige og Ulydige jo selv løsrive og udelukke sig fra Kirken. Erindrer den store Ignatius, denne store og hellige Biskop og Martyr, den h. Apostel Johannes' Discipel, som sagde: „Hvor Biskoppen er, der er den katholske Kirke!“ og erkjender deraf, at de, som søge at løsrive Eder fra Eders retmæssige Erkebiskop, ville berøve Eder Eders katholske Tro. Haver Tillid til Retfærdigheden og Helligheden af min gode Sag, som allerede er bleven hele den katholske Verdens Sag. Lidelser og Gjenvordigheder

haver stedse ifkun beredet Kirken desto større Seier og Triumph. Hængende paa Korsfættet har Guds Søn tiltrukket Sig og erobret Menneskenes Hjerter. Saaledes er det ogsaa med den i sine Forstanderes Person betrangte, forhaanede, forfulgte Kirke, som netop nu gjenvinder utallige, hidtil ubestemte, vankelmødige, sunkne, indvortes frafaldne Sjæle. Magtigere end nogenfinde før, haver den katholske Bevidsthed sig i Forfølgelsens Tid. I hele den katholske Verden føler man de Saar, som tilføies den katholske Kirke i Baden. Den Forsmædelse og Forurettelse, som man tilføier mig, en af den katholske Kirkes Biskopper, saarer alle katholske Hjerter; de alle føle Smerten og lide i Forening med mig og med Eder; de bede i Forening med mig og med Eder. Ja, Millioner Hænder opløstes til den guddommelige Forbarmelses Throne, paa det at Hjælp maa komme til den saa haardt betrangte Kirke i Baden. Og den vil ogsaa komme fra Ham, Som har sagt: „Mig er al Magt givet i Himmelen og paa Jorden; see, Jeg er hos Eder alle Dage indtil Verdens Ende!“

Til Ham, Kirkens evige Konge, ville vi alle opsende de varmeste Bønner; tillige ville vi andægtigen anraabe den altid rene Gudsmoder Maria og alle Guds Hellige, paa det at den Allerhøieste paa deres Forbønner maa skjenke Sin hellige Kirke Ro og sand Fred, — og at denne da atter maa stråle i Frihedens og Selvstændighedens Gevandt som Gudmenneskets værdige Brud, til Værelse for den Allerhøieste og til det Heles sande Vel!

Vi forventer, at de høiarværdige Sjælesørgere fortsætte de anordnede Bedetimer i denne Hensigt, saaledes, som det er muligt i de enkelte Sogne, og vi forpligte dem ved den canoniske Lydighed, til fra Prædikestolen af, at forkynde nærværende Hyrdebrev for de Troende, saasnart samme (i Betragtning af de nærværende Forhold) paa hvilkensomhelst Maade maatte være kommen dem i Hænde.

Vor Herre og Frelser Jesu Christi Naade være og blive med Eder Alle!

Freiburg, Afteften før Binstefesten,
den 3. Juni 1854.

† Hermann,
Erkebiskop af Freiburg.

Uagtet alle Politiets Efterstræbelser, er ogsaa dette den høiarv. Erkebiskops sidste Hyrdebrev næsten allerede forkyndt over hele Landet; da Posten ikke er sikker, maatte det besorges ved Budde. Stammelige Blade af ethvert Slags udbredes mod Biskoppen. Uagtet Dyrtiden, maae gode og uskyldige Katholiker modtage 20 til 30 Mand i Indqvartering. — I Ludvigshafen lod Borgemeesteren Pintse-Søndageftermiddag og Pintse-Mandagformiddag bekendtgjøre, at Jngen skulde holde Bedetimerne; thi Erkebiskoppen var en Folkeforsører og Meeneder. For at undgaae Forstyrrelse i Kirken, forlod Sognepræsten ikke hele Dagen Kirken og stod i Ordets strengeste Forstand Skildvagt ved Helligdommen.

* * *

Den ovenfor omtalte Excommunications-sentents lyder saaledes:

Si Hermann von Vicari,

af Guds Barmhertighed og den h. apostoliske Stols Naade, Erkebiskop af Freiburg og Metropolit for den overrhinske Kirkeprovincs, sender alle Præster og Troende i Vort Erkebispedømme, Hilsen og Velsignelse i Herren. I Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn. Amen.

† † †

Paa Grund af at de nedenfor nævnte Katholiker gjentagende have foragtet vor h. Kirkes Bud og deres af Gud indsatte Overhyrdes Anordninger, og navnlig have ved Gjærningen negtet den Troessætning i den katholske og apostoliske Kirke, at samme nemlig styres og regjeres af den h. Fader og Biskopperne, men ikke af den verdslige Magt; fremdeles paa Grund af at de have deeltaget i Mishandlingen af de Præster, som adløde den verdslige Magt i al Det, som falder under Statens Omraade — derimod ogsaa adløde den kirkelige Authoritet i alle de Punkter, som vedkomme samme, paa Grund af, at Efternævnte have paa en forargelig Maade tilladt sig Angreb paa den katholske Kirkes Eiendomsret; endelig paa Grund af at de ved deres mangfoldige Voldsgjærninger mod Præster og Troende

have givet en navnløs Forargelse, og forarsaget en beklagelig Ophidselse af Gemytterne; da alle disse Kirkeforbrydelser ere truede med den store Kirkeband, og de nævnte Katholiker, uagtet den dem givne Advarsel, ikke ere gaaede i sig selv, ikke have villet høre Kirken og yde samme en Fyldestgjørelse, saa

udelukke og affondre Vi

herved i Overeensstemmelse med de kirkelige Anordninger og efter de h. Fædres Exempel, efternævnte Foragtere af Guds Kirke, nemlig:

Maximilian Ruth og

Michael Steinam,

begge af Sognet Tauberbischofsheim, ved den af Gud Os overantvordede Myndighed og ved den Helligaands Dom, fra den hellige Moderkirkes Skjød og fra den hele Christenheds Samsund, saalænge indtil de gaae i sig selv og yde Guds Kirke Fyldestgjørelse.

Vi forpligte Vor Geistlighed i Tauberbischofsheim ved dens Samvittighed og ved den canoniske Lydighed, til at kundgjøre derved denne Vor Anordning.

Saaledes skeet i Freiburg, den 16. Juni 1854.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 16. Juli. — 6. Søndag efter Pintse. — Dagens Epistel: Rom. 6, 3—11. — Evangel.: Marcus 8, 1—9. — Gudstjeneste: Form. Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Kl. 12 lille Messe. — Efterm. Kl. 3 Andagt paa Tydsk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 30.

Søndagen den 23de Juli.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Ganga ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blanckensteiner, st. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoire. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Det hellige Alterens Sakramente.

I. Christi virkelige Nærværelse i denne hellige Himmelhed.

(Fortset.)

Henvende vi nu vor Opmærksomhed paa Skikkelseerne, under hvilke Kristus vilde forblive personligen nærværende paa Jorden og iblandt Menneskeslægten indtil Tidernes Ende, saa støde vi heller interstedes her paa Modsigelser og Urimeligheder, men have meget mere kun ny Leilighed til at beundre Guds Wiisdom og allevegne til at blive et dybt indre Sammenhang vaer. Naar Kristus vilde og maatte vælge et Dække, et Slør, for at skule sin Forklarelses Glands for det dødelige Dø; dersom alle hine Diemed, som efter Guds vise Raadslutninger havdes til Hensigt ved det h. Sakramente, skulde opnaaes, saa kunde, om vi tør udtrykke os saaledes, ingen andre Skikkelser vælges. Eucharistiens hellige Skikkelser, ere Brød og Vin, de rene og adleste Naturens Gaver. Disse Skikkelser vare allerede forbetydede i det Gamle Testamente i Melchisedechs Offer, i Manna'et, i Stuebrødene,

i Elias' Brød; en Antydning ligger aabenbart ogsaa deri, at Kristus blev født i Bethlehém. Bethlehém hedder „Brodets Stad“; usynlig og paa en vis Maade som Barn, lige som i Bethlehém, er Kristus ogsaa nærværende under Brodets Skikkelse. — Den Gave, ved hvilken det første Menneske skulde bestaae sin Brove i Paradiset, var tagen fra Planteriget; de Gaver, under hvilke Kristus vil være nærværende og som ere Provestenen for Menneskets Tro, om dette ved Troen med Overvindelse og fri Villies Beslutning, vil gjøre sig skicket for den tilkommende Beskuelse, ere ligeledes valgte fra Planteriget, og ere tillige dette Riges adleste, rene og mest luttrede Gaver. De bære et Liv i sig, besidde den Egenkab, at give et Liv, og fremstille Livsens Træ i den anden Skabelse. Hvorledes Mennesket forholder sig ligeoverfor dette Livsens Træ, deraf vil dets Forhold til Gud og Kristus, dets Liv i Tiden og dets Lykke i Evigheden, være afhængigt. Det h. Sakramente og Nydelsen af Livsens Træes Frugt bringer Udbødelighedens Spire ind i vort dødelige Legeme. „Hvo, som spiser mit Kjød og drikker mit Blod, han bliver i mig og jeg i ham, og jeg vil opvække ham paa den hjerste Dag.“ Det h. Sakramente er Erkjendelsens Træ paa Godt og Ondt; ved dette Træ adskilles Tro og Bantro, Lys og Mørke, Chri-

stendom og Hedenkab, Ddmyghed og Stolthed, Guds og Djævelens Rige. — Brød og Vin indtage, iblandt Spiserne og Drickene, den første Plads; Brødet er en Spise, af hvilken Alle betjene sig, Fyrsten saavel som Tiggeren: saaledes skal Kristus være vor Spise, vor Drikke, en Spise for Alle uden Forffjel. — Hungeren er en naturlig Trang hos Menneſket; Brødet er det simplest, mest skikkede Middel, til at stille den. Ligesom den Hungerige længes efter Spise, saaledes skal den Christne længes efter Kristus, sin sande Sjæleſpise, og i Ham erkjende det nærmeste, høieste og mest skikkede Middel til at tilfredsſtille enhver høiere aandelig Attraa og Trang. — Brødet er en Spise, som er en daglig For nødighed og aldrig bliver modbydelig for den Sunde: saaledes skal Kristus være de Christnes Trang og en Spise, som aldrig bliver modbydelig for den sande og funde Christen. Brød og Vin vederqvæge og styrke det legemlige Liv: saaledes skal det h. Sakramente give den Christne Kraft og Vederqvægelse paa hans Reife til det himmelske Fædreland. — Vinen opmuntrer: saaledes skal det h. Sakramente give den Christne den sande Livsglade og Livets Lykke. Elias vandrede, styrket ved Nødelsen af et Afkebrød, 40 Dage og 40 Nætter igjennem Ørkenen, indtil han naaede Horeb, Guds Bjerg: saaledes er ogsaa det h. Sakramente et Sjælebrød, som styrker os til modigen at forfølge Frelsens snevre Vej, indtil vi naae Bjerget Zion og Herren optager os i de evige Boliger. — Brødet er den simplest Spise, som Menneſket fører med sig paa Vandringen: Kristus er den sande, mest styrkende Spise, som Menneſket skal føre med sig paa Veien til det himmelske Fædreland. — Ligesom Gud lod Manna regne ned fra Himmelen for det israelitiske Folk efter det Befrielse fra det ægyptiske Slaverie og efter dets Dvergang over det røde Hav: saaledes er det h. Sakramente, efterat Kristus i sit Blod har befriet os fra Syndens Slaverie og ført os over det røde Hav, den Spise, som vi skulle nyde paa Reife igjennem Ørkenen indtil Jordan og indtil vi naae det forjættede Land, som flyder af Melk og Honning.

Men tage vi Hensyn paa hiin sakramentale Forening af Menneſket med Gud, hvilken,

efter Frelserens Villie, skal fuldbyrdes i den h. Communion, saa kunde, for denne det religiøse og katholske Livs Act, Jutet vælges mere betegnende, end netop disse Skikkelser, som efter deres Natur ere en Spise og betyde en Spise. Hiin Forening, som gaaer for sig, naar vi optage Spisen, og bringer den i Forbindelse med Legemet, er den nærmeste, inderligste og egentligste Forbindelse, som overhovedet kan tænkes. Spisen gaaer over i Legeme og Liv; Legemets adleste Organer ere i Virksomhed for at berede den og at omfatte den til en Livsſaft, i Blodet; en langsom og omhyggelig Virksomhed af den menneſkelige Organisme adskiller og forbinder, affondrer og luttrer; ved forffjellige Trin og Organer bliver hiin Livsſaft, der er vundet ud af Spisen, ført igjennem, førend den naaer Legemets Middelpunkt, Hjertet. Fra Hjertet strømmer Blodet i regelmæssige Pulsſlag ud i Legemet, bevæger sig i Kredsløb igjennem hele Legemet, trænger ind i de fineste og yderste Ender og Nerver, nærer alle enkelte Dele, giver ethvert enkelt Lem Styrke, Varme og Liv, og hvor dette Kredsløb er forstyrret eller ophævet, der er Livet selv forstyrret eller ophørt. Spisen er, ved hiin Dvergang i Blodet, bleven Livet selv, og Spisen kunde ikke atter udtrages eller adskilles fra Legemet, uden at ophæve Livet selv og Menneſkets legemlige Eksistens. Vi beundre denne Virksomhed i den legemlige Organisme og i det hemmelige Værktøed, i hvilket det legemlige Liv bliver dannet, næret og underholdt. En saadan Spise skal, efter Christi Villie, det eucharistiske Maaltid være, kun med den Forffjel, at, medens den legemlige Spise danner og opholder det legemlige Liv, skal den eucharistiske Spise bringe det sande Liv ind i Legeme og Sjæl og føre til et høiere Liv i Christo. Ligesom Livets Brød er bestemt til at gjennemtrænge og hellige alle Legemets Lemmer, at give dem en høiere Betydning og Indvielse og nedlægge i dem Spiren til Udoelighed og tilkommende Forklarelse, saaledes skal netop dette Brød iligemaade og fortrinnsviis ordne og hellige alle Mændens Organer, Menneſkets familige Sjæleevner, Fornuft, Forstand, Frihed, Iddbildningskraft, Sukommelse, hele Erkjendelse, Villie og Begjæringer, og skal fremfor Alt Herren Jesus Kristus boe og

herste i Hjertet, og derfra lade udstrømme Sin Guddoms helliggjørende og besjælende Kraft indtil det legemlige og aandelige Livs fineste Trævler, i et uafbrudt Kredsløb gjennemtrænge det hele Menneske fra Oven til Neden og være i Forbindelse med Mennesket, ligesom Blodet med Legemet. Disse Antydninger maae med Hensyn til denne Christi Forbindelse med Mennesket være nok for det Første; naar der senere vil blive Tale om Communionen, ville vi nærmere gaae ind paa Enkelthederne denne Gjenstand betræffende. Kunde der for det eucharistiske Maaltid og for dets Betydning for Menneskeslægten have været valgt fortrinligere og mere betegnende Skikkelser, end netop hine reneste Skikkelser fra Naturriget, hvilke ere en Føde for det menneskelige Liv?

Endelig have netop disse Skikkelser endnu deres særegne Betydning for et andet Diemed, som skal opnaaes ved det h. Alterens Sakramente. Ved det h. Sakramente skal fremfor Alt Mindet om hine vigtigste Momenter i Christi Liv, om hans h. Lidelse og Dod levende og vedvarende vedligeholdes iblandt Menneskeslægten. Intet kunde dybere og betydningsfuldere tyde herpaa, end hine Gaver, som Herren Kristus har valgt til dette Diemed for Sin stedsevarende Nærvarrelse. Efter Kirkens udtryffelige Forskrift bestaaer den ene Skikkelse: af „Brød“ af Hvede, den anden Skikkelse: af „Viin“ af Druen. Hvedefornet bliver nedlagt i Jorden, unddraget Lyset, ligger skjult en Tidlang i Jordens Skjød, gaaer over i en Slags Forraadnelse, skyder da Spirer, stiger frem fra Mørket op til Lyset mod Solen, danner Straa og Blomster, og udvikler ved Solens Straaler, ved Nattens Dug og Himmelens Regn, den fuldendte Frugt. Brødet selv fremkommer af flere til Meel malede og ved Jlden bagte Korn, og danner da, efter at det har gennemgaaet disse Mellemtrin, den spiselige Føde til Livets Opholdelse og Styrkelse. Saaledes blev Kristus begravet og hvilede i Jordens Skjød, og gif ved Opstandelsen, Lyset, Forklarelsen og Herligheden ved Faderens Høire imøde. Og ligesom Kornet bliver knuust og bagt ved Jlden, førend det danner sig til det nærende og styrkende Brød, saaledes blev Kristus saaret paa alle Lemmer, ja knuust ligesom Hvedeforn; paa den vold-

somste Maade drev man Blodet ud af Hans Arer, berøvede Ham Livet ved jordiske Pinslers heftigste Jld, paa Korset blev Han brækket llig et Brød, og ud af den aabnede Side strømmede Livets Kilde for Verdens Liv. Men ligesom Hvedefornet ved en successive Proces bliver til Menneskets Føde, saaledes bliver ogsaa Vinen voldsomt udpresjet af Druerne, gaaer derpaa over i en Forraadnelse lignende Gjærning og bliver efter Gjæringen den Drif, som styrker, vederqvæger og har den besynderlige Egenkab at den opfylder Sindet med Munterhed. Finde vi ikke her i Eucharistiens hellige Skikkelser og i deres Oprindelses Eienommelighed Christi hele Liv, dets dybere Betydning, Maaden af dets frelsende Virksomhed og Forløsningsværkets Fuldbendelse, Hans Lidelse og Dod indtil Opstandelsen og Forklarelsen, fremstillet siindbilledlig og paa den mest anskuelige Maade? Og idet vi, ved den hellige Communion, optage i os de h. Skikkelser med den nærværende Kristus, forkynde de os ikke Indbegrebet af den hele Christendom, Betydningen af hele den jordiske Tilværelse, som ved Lidelser og i en mangfoldig Gjæringsproces skal opstige til Lyset og til et bedre Livs Forklarelse? — —

Efter de givne Antydninger, har det h. Alterens Sakramente en høi, ja den høieste Betydning for Mennesket, og da Meget og Alt i det christelige Liv aabenbart afhænger af Troen eller Ifke-Troen paa denne h. Hemmelighed, saa lader det sig forvente, at Gud, angaaende denne Lære, har nedlagt de bestemteste Oplysninger, navnlig ogsaa i hiint Document, som er os bekjendt under Navn af den h. Skrift eller Bibel. Dog maae vi, naar vi gaae nærmere ind paa Skriftbeviset for det h. Alterens Sakramente og tillige ville høre Fædrenes Stemme og den samlede Tradition, selvforstaaelig indfranke os til det Væsentlige, og i denne Henseende henvise vi vore Læsere til Wisemanns Skrifter, som behandle denne Gjenstand med stor Grundighed og Lærdom.

For ikke at lade nogen Tvivl Rum om den virkelige Nærvarrelse i denne h. Hemmelighed, valgte Herren, hvor Han talte om denne h. Hemmelighed, forsiætlig de simpleste, bestemteste og korteste Ord. Man læse uden Fordom, hvad der staaer skrevet hos Joh. 6,

hvor det h. Sakramentes Indstiftelse bliver lovet: „Det Brød, som jeg vil give Eder, er mit Kød, som jeg vil hengive for Verdens Liv.“ Jødernes Stolthed og Sandfælgighed Pharisæernes Indbildskhed stodes over disse Ord, og det havde været Frelserens Pligt, at forklare Sig nærmere, dersom nogenstunde Ordene skulde forstaaes i billedlig og figurlig Forstand. Men Han gjenfalder ikke, men bekræfter Sine Ord og siger simpelt: „Mit Kød er sandeligen en Epse, mit Blod er sandelig en Drikke... Naar I ikke spise Menneskesønnens Kød og ikke drikke hans Blod, saa ville I ikke have Livet i Eder... Hvo som spiser mit Kød og drikker mit Blod, han bliver i mig og jeg i ham og jeg vil opvække ham paa den yderste Dag.“ Selv Hans Disciple finde Talen haard og uforklarlig, ja Nogle forlade Ham. Men Herren tager ikke Sine Ord tilbage, men siger til Sine øvrige Disciple og til Apostlene: „Vil I ikke ligeledes gaae?“ Havde det ikke været den belligte Pligt for Menneskeslægtens Lærer og Frelser, at forklare, at tilbagefalde Sine Ord, hvis de blot skulde forstaaes billedlige? Men tværtimod søger Han at styrke deres Tro, idet Han henviser dem til Sin Opstandelse og Himmelfart og siger: „Hvad om I da faae at see, at Menneskesønnen farer op til Himmelen? Maa dette ikke forekomme Eder endnu forunderligere, end min Nærværelse under Brødet og Vinens Skikkelse og min Indgang i Eder ved dette hellige Sakramente?“ Ja med Hensigt har Herren, førend Han taler om denne h. Hemmelighed, ladet tre store Vidundere gaae forud: den vidunderlige Formerelse af Brødet, den Blindfødtes Helbredelse og Lazarus' Opvækkelse. Ere disse ikke for sig selv lige saa store Vidundere, som Christi Nærværelse i det h. Alterens Sakramente; og naar Kristus kunde bevirke disse Vidundere, kunde Han da ikke ogsaa, naar det var Hans Villie, forblive nærværende blandt os under disse Skikkelser?

Lige saa tydelig og endnu tydeligere og bestemttere ere de Ord, som Herren brugte ved selve Indstiftelsen om Aftenen før Sin Lidelse. Herren vælger forjættelig atter de simpleste, bestemteste Udtryk. Han tager Brødet og siger: „Dette er mit Legeme“ — Han tager Kalken og siger: „Dette er mit Blod.“ Disse Ord

ere ligelydende hos den h. Matthæus, Marcus og Lucas. Og endelig maa den h. Paulus 1. Cor. 11, gjentage de samme Ord med den samme Bestemthed og udtrykkeligen tilføie: „Af Herren har jeg modtaget det“, og de andre Ord: „Hvo som æder og drikker uærdigen, han æder og drikker sig selv til Dom,“ og 1. Cor. 10.: „Velsignelsens Kalk, som vi velsigne, er den ikke Samfund med Christi Blod? og Brødet, som vi bryde, er det ikke Samfund med Christi Legeme? — Det er næsten til Lede for de Troende, naar disse saa klare og utvetydige Steder stedse maa anføres paany og deres Beviisskraft godtgjøres. I den h. Skrift staaer der hverken: „Dette bliver“ eller „dette betyder mit Legeme“. Kun Menneskesønnes Vanro og Forkeerthed har kunnet lægge denne Mand deri. Selv Luther bekjender, at Dævelen længe havde stridt frem og tilbage med ham, førend han kunde overtale ham til at angribe den katholske Lære om det h. Alterens Sakramente. Lad os i Særdeleshed i Korthed betragte Følgende:

Det var den sidste Gang, da Herren var forsamlet med Sine Disciple; det var Aftenen før Hans Lidelse, Afskedstimen; Herren saae ind i Fremtiden og vidste, at Millioner og atter Millioner i Troen vilde tilbede og dyrke denne h. Hemmelighed, — maatte Herren ikke her give bestemte Forklaringer, dersom Han vilde have Sine Ord forstaaede i nogen anden Forstand og billedlige, saameget mere som her var en stor og uendelig Forskjel imellem Billede og Ting? — Indstiftelsen af denne h. Hemmelighed var Hans Testamente, Hans sidste Villie, — maatte dette Testamente, denne sidste Villie ikke være klar og bestemt? Kristus gav Sine Disciple et Hver: „Gjør dette til min Ihukommelse,“ — maatte dette Hverv ikke atter udtales paa den bestemteste Maade, forat Disciplene kunde vide, hvad de skulde gjøre til Hans Ihukommelse. Vi komme her allevegne til de største og mangfoldigste Modsigelser med Frelserens Person, naar vi antage, at Han i dette vigtige Dieblif og i dette hellige Anliggende, ogsaa kun i ringeste Maade, havde givet Blads for nogenjombhelst Uklarhed, Tvivl eller Bilsfarelse.

(Sluttes.)

Den omvendte Rige.

Grev Wilhelm af B... hørte til de Unglinge, som tilbringe deres Liv i Lyst og Glæde; han fik sine Klæder fra Paris, sine Heste fra England, sine Jægere fra Tyrol, sine Vine fra Frankrig, sine Malerier fra Italien; den unge „Verdensmand“ satte, for at at kunne være dette tilgavn, hele Verden i Contribution.

Som rig, aandsfuld, skjon og let tilgængelig, maatte han naturligtviis have mange Venner, og desuagtet kjædede han sig og smilede siden sit eet og tyvende Aar næsten ikke mere, saa at han, den rige Lykkelige, kunde have anvendt Ordspøget paa sig: „Der gives Intet, som endnu kan glæde mig!“

Han elskede Jagten ikke mere, var kjedsommelig ved Gæstebuddet, dansede ikke mere, troede ikke mere paa Verdens Bestandighed, Konsters og Venskabs Tryllemagt; han havde opgivet Alt, selv Haabet. Dog nei — endnu een, dybt i Sjælen tillokkende Lidenstabs, blev ham tilovers: Spillet Lidenstabs. Kun ved Spillebordet fandt han endnu nogen Glæde, alt Andet rørte ham ikke, der følte han idetmindste endnu Noget; Spillelykkens Berlen, Grevinsten og Tabet, tiltalte og oplivede ham. Da han en Dag havde været i et meget slet Lune, bade hans Venner ham om at give et stort Bal, hvilken Bon han ogsaa opfyldte, idet han dog forbeholdt sig ikke at danse ved samme. Til en ung Kunstner sagde han: „Jeg giver Dem Penge til Festens Forherligelse, for at Intet skal mangle!“ Den unge Maler lod sig ikke dette sige to Gange, og udførte Salens Decorering i Sandhed baade pragtfuld og smagfuld; aldrig havde man i den gode By seet Mage til en saadan Belysning og Blomsterpragt. Man troede sig forsat fra Natten til det lyse Solstik, fra Vinteren til Sommeren.

Ballet fandt Sted i den strengeste Vintertid; i mere end otte Dage havde alle Byens Tage været belagte med Sne og Husenes Facader med Isthappe og de saae ud som fryskalliserede. Markerne og Engene med deres

Græs og de frozne Smaabække lignede Døde i hvide Liglagener; overalt herskede Sorgmodighed, Dø og Bedrøvelse. De Rige froz i deres tatte Huse, og de sluttede sig i tatte Kredse om den venlige Kamin. — Men den saade, den bitre Nød traf de Fattige, dem, som ikke havde tatte Døre, ingen dobbelte Vinduer, ingen Sengenhang, intet Brande, ingen Ild i Ovnen! Ak, Kulden er noget Strækkeligt; i den milde Aarstid er Glendigheden kun halv saa stor; thi da er Luften noget Blidt, en Veninde for Alt, som aander og lever; men Vinterens kolde Aande, hiin isnende og skjærende Vind, som faaer Oldingen til at skjælve og Moderen med sine Smaa til at græde, er en strækkelig Dval! — Dog, hvem veed det?

Om Aftenen Kl. 10 straalede en blendende Lysglands ud fra Vinduerne i Grev B.s Pallads; Lykene lignede store, klare Dine, som saae ud i Natten og ikke vilde lukke sig til Sovn. Skjæret fra det festligt oplyste Huus kastede et rødtligt Gjenstik paa Sneen og lignede Smilet paa et Ligs Ansigt. Ud af Boguene, som lydlose rullede ind under Teltet, som var anbragt over Fratrappen, steg de med Blomster og Diamanter smykkede Damer ned paa bløde Tæpper; men iblandt Damerne bemærkedes endnu — Een, og Greven havde bemærket hendes Fraværelse. Henimod Midnat gik han ud, for at see, om hun endnu ikke skulde komme; thi hans Fader havde sagt til ham før sin Død: „Min gamle Vaabenbroders, Baron W.s Datter, havde jeg gjerne ønsket at kalde min Datter; hun er skjon, rig og befidder Dyd og Talenter. Hendes Fader og jeg have i vore Dromme mere end een gang forlovet Eder sammen.“ — Wilhelm ønskede derfor levende, at see hende ved denne Fest.

Da han stod paa Dørrinet for at see om hun kom og en Kone med et grædende Barn paa Armen nærmede sig ham, raabte han: „Bortfjern denne Tiggerste!“

„Ak, naadigste Herre, jeg fryser og er saa fulten!“ —

„Jeg har ladet Almisser uddele denne Morgen!“

„Skjent mig af Medlidenhed Noget, hvorfor jeg kan kjøbe Brød og Brænde! Mit Barn døer af Sult!“

I dette Dieblif kjorte den ventede Dames Bogn hen for Trappen: Tiggersten maatte bortfjerne sig. —

Hun kom igjen, da den glimrende Equispage var fjort bort; hun kom igjen, men hendes Barn græd ikke mere; det var faldet i Sovn. Ogsaa hun følte, trods Hungeren, at hendes Dienlaage bleve svære. — Hun lagde sig under Tritrappens Telt. — Sneen faldt ned i tykke Flokker. En af Tjenerne opdagede hende her og jog hende ud: den stakkels Stabning kunde ikke mere, hendes Lemmer stivnedes; hun lagde sig ned ved Porten, støttende sig til Pillerne, hun trykkede Barnet til sit Bryst, men det græd ikke længer, det var koldt, stivt, dødt! Dog, hun vidste det ikke. Genstrakt paa Sneen, sov ogsaa hun ind, for aldrig mere at opvaagne. Forinden hun døde, saae hun endnu engang op til de oplyste Binduer i den Riges Pallads, endnu saae hun de glimrende smykkede Damer at dandse forbi. Ak, havde man kun givet hende en eneste af disse til Skue baarne Perler, hun kunde da have kjøbt sig Brænde for at varme sig, Bred for sit Barn og et varmt Dækken, men — hun fik Intet! —

Da Wilhelm vilde ledsage en Fyrstinde, som havde bæret hans Bal med sin Nærvarelse, til hendes Bogn, stødte han med Foden paa Noget, som laae i Sneen, og han skjendte paa Tjenerne derfor.

De saae efter og fandt under den fastfrosne Sne — den stivnede Tiggerste og hendes Barn. —

Trods Orkestrets Larmen, Dandsen og Glæden, erfarede man i de straalende oplyste, med Blomsterduft fyldte og behageligt opvarmede Sale, Tiggerstens skrækelige Død; da viste der sig dog en Gnist af Medfølelse og Agtelse for Glendigheden; Dandsen ophørte og Gjæsterne bortfjernede sig. —

Da Wilhelm var alene, gik han ned for at see den Døde, som netop var bleven bragt ind i Forstuen. Fruentimre guede hende med uldne Stoffer, men det var for sildt! Saa stærk havde den sidste Dødskamp været, at Fruentimrene kun med Moie kunde stille det lille Barn fra den stivnede Moders Bryst. —

Wilhelm blev staaende ved Liget i over een Time. Derpaa rev han i et Anfald af

Raseri Blomsterkrandsene ned fra Salens Bægge, traadte paa dem og indeluffede sig i sit Bærelse. Ingen kunde følge ham derind, og den næste Morgen var han endnu indeluffet. I disse eenfomme Timer modnedes en stor Beslutning i hans Sjæl: foran sin Moders Portrait havde han aflagt et Løfte. —

Han stiftede Stadens Hospital. Og da Bygningen var færdig og intet mere manglade Aflyet, blev Wilhelm en tjenende Broder og døde fem Aar efter i Ry for Hellighed, efterat han først havde skjenket sin Formue til de Fattige. — Statuterne for denne fromme Stiftelse, som hans Land har ham at takke for, havde han selv udkastet: det hedder deri blandt Andet:

„Fra Dagen for Alle Helgenes Fests indtil den h. Evangelist Marcus' Festsdag d. 25. April, skulle to Sale i Hospitiet godt opvarmes og Udgangen dertil være aaben Nat og Dag for de Fattige. Om Middagen og om Aftenen Kl. 7 skulle de bespisnes med Suppe.

Barmhjertige Søstre skulle overtage Modrenes og Børnenes Forpleining.

Desforuden skal forend hvert Aars Juul uddeles Brænde og uldne Tæpper til Stadens Trængende.“ —

Kjære Læser! har Du tidligere fulgt Grevnen i hans syndefulde Levnet, saa efterfølg ham ogsaa nu i Bøden, idet Du lindrer de Fattiges Nød. Det vil ikke komme til at angre Dig paa Dødsjengen eller i Evigheden.

Kirkelige Efterretninger.

Rom, 15. Juni. Jeg underretter Dem herved om et ligesaa uventet, som smerteligt Dødsfald. I dag Morges er Cardinal Fornari, som Følge af et Slagflod, afgaaet ved Døden — et stort Tab for Rom og hele den katolske Verden. — Han var født i Rom d. 23. Jan. 1788 af fattige Forældre. Han fuldendte sine Studier ved det romerske Collegium, som dengang lededes af Folkeclerus'en og var forenet med Seminariet, med et saadant Held, at han snart efter blev optaget blandt Lærerpersonalet og navnlig udmærkede sig som Professor i Theologien. Senere beklædte han, hvilket ikke vil være Dem ubekendt, de vigtige Embeder

som apostolisk Nuntius i Brüssel og Paris, hvorfra han i 1847 vendte tilbage hertil, efter at Hs. Hellighed Pius IX. d. 21. Dec. 1846 havde hævet ham til Cardinals-Værdigheden. Kun hans personlige Fortjenester, hans Lærdom, hans prøvede Retfærdighed og hans standhaftige Iver for Guds og Kirkens Sag, havde aabnet ham denne ærefulde Bane, og netop disse Egenskaber gjorde ham til en sand Prydelse for det herværende Collegium, som tillige med den hele Stad sørger over ham med sjelden Deeltagelse.

Kiel. (Af en Privatskrivelse.) Kort før Pintse laae den franke Flaade tilankers her i Havnen, og jeg vil meddele Dem hvad der fornemmelig interesserede os Katholiker. — Paa ethvert af Skibene var der ansat en Geistlig, som ikke gjorde lidet Opstigt, naar han viste sig iland i sin geistlige Dragt og med et Kors hangende i en blaa Cordel paa Bryttet, for hvilket Kors de danske Soldater præsenterede Geværet; thi en Skibspræst, som ikke bar dette Kors til Skue paa Bryttet, — fik ingen militair Honneur. Om denne Gresbeviisning muligen stete efter Ordre fra den danske Generalcommando eller af virkelig Grefrygt for Korset eller den geistlige Stand, ved jeg ikke; imidlertid gjorde denne Opførsel fra Militairets Side et godt og velgjørende Indtryk. — Hver Sondag feirede Præsterne det h. Messesoffer paa Dækket, men om Hverdagen i deres Lukaser. Messesklæderne og de hellige Kar ere anskaffede af den franke Regjering, og alle disse Gjenstande, som ere meget smukt forarbejdede, ere forsynede med et Anker som Vaaben, til Tegn paa at de ere bestemte for Flaaden. De h. Kar bestode af en indvendig forgyldt Sølv-Messeskalk, af et Sølv-Ciborium, af Sølv-Messeskander med Tallerken, Sølv-Messeskottet og et mindre Kar, i hvilket det h. Vandingsbrød bliver bragt til de Syge, og endelig af et Kar til Opbevaring af den h. Olie. Messesklæderne bestode af en fin Albe med Tilbehør og to Messesagler af Silke. De sidste vare indrettede saaledes, at begge Sider kunde bruges, idet de havde fire Farver, nemlig den ene hvid paa den ene Side og rød paa den anden — og den anden violet og sort. — Foruden den Nigt at forrette Søndags og Festsdags Gudstjeneste, paaligger det Præsterne at give Ungdommen Undervisning i Religion, og det er at haabe, at der paa en saadan Maade dannes religiøse Søfolk. — Ogsaa Statuen af Stella maris saae jeg ombord paa Skibene og der brændte en Lampe foran samme. Ligesom overhovedet den allerseligste Jomfrues Cultus er meget yndet i Frankrig, saaledes are Søfolkene i Særdeleshed Maria som deres højeste Skytshelgeninde under det betydningsfulde Navn: maris stella. — Skibenes Afseiling fra

Frankrig maa have været meget paaskyndt, da nogle af Skibene vel havde Præster ombord, men ingen gudstjenstlige Messesklæder o. desl., hvilket først nu er sendt efter; af den Grund havde vi den Glæde, at Præsterne feirede den h. Messe i den herværende katholske Kirke. En af dem holdt Høimant paa Søndagen før Pintsen, hvilket gjorde et herligt Indtryk, da det ogsaa her gav Vidnesbyrd om den katholske Kirkes Enhed; thi ene og alene i den katholske Kirke vil det være muligt, at en Præst fra et fremmed Land kan feire Hovedgudstjenesten i et Land, hvis Sprog han ikke kjender; thi hvor end en Præst celebrerer i en katholsk Kirke, forsvinder enhver Nationalitet; han celebrerer ikke som Tydsker, Franskmænd eller Spanier, men som katholsk Præst og som Stedfortræder for den ene Uppræstpræst, Jesus Kristus, Som er kommen for alle Folkelag og til Alle. —

Tyskland. I Königs-hofen i Grabfelde afholdtes en Folke-Mission ved de udmærkede Fædre af Jesu Selskab: P. Pottgeiser fra Coblenz, som Superior, P. Zeil af det førstelige Huus Zeil-Zeil, og P. Smeddink, som tidligere var Verdenspræst og Cappellan i Westfalen. Missionærerne kom fra Eschweiler ved Aachen, hvor de ligeledes havde holdt en Folke-Mission. Det dem forudilende Ry for udmærkede Talegaver tiltrak strax paa den første Dag af den h. Mission en saadan Mængde Menninger — man anslaaer 9-10,000 — at den h. Mission ikke kunde aabnes i den saa rummelige (gothiske) Sognekirke, men maatte afholdes paa det store Torv, hvor en Prædikefest var anbragt. Eftermiddagsprædikenerne bleve i Regelen holdte paa Torvet. Ved Slutningen af den h. Mission anslaaer man de tilstedeværende Andagtiges Antal til 18-20,000. Der tilstrømmede Troende, som boede 8 til 13 Mil fra Königs-hofen. Dette var en i enhver Henseende udmærket Folke-Mission, og den vil etheller undlade at bære de skønneste og varigste Frugter til Folkets sande Gavn og Velværelse! —

Østerrig. (Kronstadt i Siebenbürgen, 21. Juni.) D. 28. Mai sidst. begyndte de ærværdige Fædre af Jesu Selskab, Mar. Klinikström Rohmann og Weiss, Missionen i vor Menighed. Talrige Tilhørere af alle Stænder bestræbte sig for at overvære de ærværdiges hjerteoplysende Tale, hvis første glædelige Folger vare, at flere ikke-katholske Individer ere vendte tilbage i den katholske Kirkes Skød. Saalange Missionstiden varede, stod Theatret tomt, saa at Landbiskoppen fandt sig foranlediget til derfor at bevilge vedkommende Theaterdirecteur paa hans gjentagne Ansøgning en passende Godtgjørelse. Boutikerne bleve under hele denne Tid lukkede tidligt, da ingen af de herværende Njøbmænd vilde for-

some Aftenprædikenen. For ogsaa at vedligeholde Erindringen hos de ærv. Missionærer om deres opoffrende Virksomhed i vor ved den yderste Grandse af den østerrigiske Keiserstat beliggende By, overrastes vændragtigen de bortreisende ærv. Fædre en lille Foræring, som blev modtagen med megen Velvillie. Endnu medens den h. Mission varede, reiste den høiarv. Landsbiskop til Gisk-Somhyo, for første Pintsedag, der tillige er en Nationalfestdag for Szeclererne, at deeltage i Balsarten. Om Aftenen før Festen førte Overhyrden i egen Person Processionen til det saakaldte Salvators-capel og holdt Dagen efter en gripende Tale til den fra alle Egne i Szeclerlandet hidstrømmede Menneffemængde (14-15,000 Sjæle), og efter at Høisamme, i Anledning af de forestaaende besværlige Tider, havde formanet Folket til fast Tillid til Hs. M. vor allernaadigste Keiser og Konge, Franz Joseph I.'s Bisdom og hans af Gud saa magtigt understøttede ridderlige Kraft, samt til uroffelig Trofskab, Hengivenhed og Lydighed mod Monarken, — afslagde den af disse Ord grebne Forjæmning glade og jublende Trofskabs-Eden i den høiarv. Overhyrdes Hænder. — Paa samme Maade udtalte Hs. Ercl. sig ved Visitationen af Grandseftæderne Törzburg og Tömös; og saaledes bliver, ved den Magt, som denne Kirkesyrstes Ord udever, overalt hvor han lader sig see, Jesu Christi Ord: „Giv Keiseren, hvad Keiserens er, og Gud, hvad Guds er“, til haandgribelig Sandhed.

Wien. Christi Legemsfest blev feiret med megen Høitidelighed og Pragt. Alle Stadens Corporationer: Langene, Waisenhuset, Sognepræsterne, Ordensgeistligheden, Menighedsraadet, Magistraten, Borgemeesteren, de k. k. Hofbetiente og Geheimeraader, Ridderne af det gyldne Blies, Domcapitelet af St. Stephan og Universitetets Decaner og Rector, vare repræsenterede. Efter disse fulgte den apostoliske Nuntius, Cardinal Viale, de infulerede Abbeder og Biskopper, Statholderen af Østerrig, den øverste Politichef, Feltmarschallient. von Kempen, og endelig Erkehertugerne Franz Carl (Keiserens Fader), Joseph, Ernst, Reiner og Ludvig. Under en pragtfuld Baldakin bæres det Allerhelligste af Hs. Høiarv., Først-Ercebiskoppen. Umiddelbar efter Baldakinen gik Keiseren i Feltmarschalsuniform, og hans andægtige og arefrygtfulde Holdning tiltjendegav, hvor inderligt han sølte, at han fulgte sin Herre og Mester, Kongernes Konge og Hærskarernes Herre. Efter Keiseren og hans Folge fulgte den unge Keiserinde, klædt i en roienfarvet solvirket Silkeklædning med Hofsaabe og med en pragtfuld straalende Brillantkrone paa Hovedet; Bager bare Slæbet af hendes rige Klædning. Overalt var Militæret

opstillet i Spalier; den keiserlige Livgarde, en Afdeling Kuirasierer og Infanterie sluttede Toget. Den Glands og Pragt, som i Særdeleshed det keiserlige Hof udfoldede, var over al Beskrivelse og som om Alt vilde sig til det foran baarne Allerhelligste: „Alles Herre, hvad vi have og hvad vi ere, er fra Dig og tilhører Dig!“

Belgien. De i Brüssel med saa stor Utaalmodighed forventede Konner: „de Fattiges smaa Søstre“ ere nu endelig ankomne. I den korte Tid af 8 Dage have de allerede indrettet Asyl for fattige Folk. Fornylig feiredes hos dem en rørende Høitidelighed, som kan ansees som deres Jndførelsesfest. Seren gamle Folk vare allerede optagne, da Sognepræsten ved Sablon Menighed for første Gang feirede den h. Messie i deres Bolig. Som en from oplyst Sjæl udtalte sig, fandtes Gud og de Fattige her forenede. Heri ligger ogsaa den store Hemmelighed i disse fromme Søstres Stiftelser; saaledes udøve de allevegne, hvorhen Forsynet kalder dem, Vidundere af kristelig Kjærlighed. Ved denne Høitidelighed havde Personer, som gjerne pleie at tage Deel i alle gode Foretagender, indfundet sig i stort Antal; siden efter besaae de med den største Interesse hele Anstaltens indre Indretning. Man kunde umuligt betragte de Fattiges Tilfredshed her og den Omhu, med hvilken de bleve betjente, uden at føle Taknemmelighed imod Dyrigheden og alle dem, som have bidraget til Jndførelsen af „de Fattiges smaa Søstre“, saavelsom ikke mindre mod Hds. K. H. Hertuginde af Brabant, som stedse yder Søstrene sin høie Beskyttelse.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 23. Juli. — 7. Søndag efter Pintsje. — Dagens Epistel: Rom. 6, 19—23. Evangelium: Matth. 7, 15—21. Gudstjeneste: Form. Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Tydsk. — Kl. 12 stille Messie. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sandt.

Troft hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysning og Opbyggelses Fremme.

Prover Alt og beholder det Gode!

1. Thesfal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 31.

Søndagen den 30te Juli.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtages i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. H. Blaukensteiner, N. Kiebmagergade 68, og i alle Bogsaler; i de danske Stater paa de Kongl. Postcontoirer. Prisen er 3 Rk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Det hellige Alterens Sakramente.

I. Christi virkelige Hærværelse i denne hellige Hjemmelighed.

(Sluttet.)

Forsvovrigt paatrænges vi af det Spørgsmaal, hvad man da, i de første christelige Aarhundreder umiddelbart efter Christus og Apostlenes Tider, har troet, tænkt og lært angaaende denne Lære, og vi finde da, at den hele Tradition giver Vidnesbyrd om det h. Sakramente og om den samme Tro, saaledes som samme endnu troes, læres og bibeholdes i den katolske Kirke. Med Fædrenes Vidnesbyrd lader sig fylde en heel Bog; de gaae uafbrudt frem, fra det første til det nittende Aarhundrede, og der gives ingen Hellig i den katolske Kirke, som ikke har aflagt Vidnesbyrd om denne h. Hjemmelighed. Kun Den, som forsætlig vil lukke Øie og Øre for denne Sandhed, kan forkaste disse Vidnesbyrd. Fædrene fra de første christelige Tider levede i umiddelbart Samqvem med Apostlene, havde af deres Mund hørt og modtaget Christi Lære; hvorfor høre vi da ikke ogsaa den eneste Faders Stemme,

som omtrent, som Luther, sagde: „Dette bliver mit Legeme,“ — eller som Calvin: „Dette betyder mit Legeme?“ — — Ja vi bemærke allerede hos de h. Fædre en Stræben efter at frembringe Troen ved Signeller. I denne Hensigt siger den h. Cyrillus: „Herren forvandlede i Kanaan Vand til Viin; hvorfor skulde vi ikke tiltroe Ham, at Han kunde forvandle Viin til Sit h. Blod?“ Og en Anden fejler leilighedsvis følgende Ord til dette Sted: „Djævelen kom til Kristus i Orkenen og sagde: Bød, at disse Stene blive til Brod. Djævelen tillagde saaledes Kristus den Magt at frembringe en saadan Forvandling, og naar Du frakjender Kristus denne Magt, saa staaer Din Tro under Satans Tro.“ Den h. Ambrosius siger fortræffeligt: „Herren befalede, og Himmelen blev til; Han befalede, og Jorden blev til; Han befalede, og Havet blev til; Han befalede, og alle Skabninger bleve til. Du seer saaledes, hvor magtigt Herrens Ord er. Men naar Guds Ord var saa magtigt, at Det blev til, som ikke var, hvormeget mere skulde Han da ikke kunne formaae, at forvandle Det, som er til. Der var ingen Himmel, der var ingen Jord, — og see, han talte, og det er bleven til, Han befalede, og det er sket. Derfor siger jeg Dig: For Consecrationen var Christi Legeme ikke der, og efter Consecrationen er Christi Legeme der. Han Selv har sagt det

og det er skeet." Den h. Ambrosius anfører endnu andre Exempler og omtaler navnlig hvorledes Ild faldt ned fra Himmelen ifølge Elias' Bøn o. s. v. Dog er det ikke alene disse de enkelte Fædres Udsagn, som bekræfte denne Lære om det h. Alterens Sakramente, men Kirkens hele Praxis er et fortløbende Beviis for denne h. Hemmelighed. Vi ville her i Korthed udhæve Følgende:

De Troende tilbade ikke alene det h. Sakramente, men de ansaae det endog for en Synd ikke at tilbede det. Derfor siger den h. Augustinus: „Vi synde ikke alene ikke, naar vi tilbede, men vi synde, naar vi ikke tilbede." Derfor opstod der den Mening blandt Hedningerne, at de Christne tilbade Ceres og Bacchus, hvilket ligeledes den h. Augustin anfører i sin Bog mod Faustus. — Troen paa Christi virkelige Nærværelse fremgaaer fremdeles tydelig af den store Omhu, med hvilken de Christne behandlede den h. Eucharisti og navnlig forebyggede at Intet af de h. Stikfælses skulde falde paa Jorden. Ved Modtagelsen af den h. Communion holdt de den venstre Haand under den høire, som Dionysius Alexandrinus og Cyrillus af Jerusalem meddele os. For de Præster, som af Efterladenhed lode Noget falde paa Jorden, vare strenge Straffe fastsatte i de canoniske Forskrifter, og Pave Pius I. foreskrev allerede en Bud af 40 Dage, og gav tillige den Befaling, at Stedet, hvorpaa den h. Partikel var falden, skulde vaskes og affræbes; men at hvad der var affræbet, skulde brændes og Asken lægges tilbage paa det Sted, som man pleier at kalde Sakrarium. Som Origenes bekræfter i sin 13de Homelie, regnede ogsaa Rægsfolk sig det til stor Synd, naar de i denne Henseende vare uforståtne. Var det kun Brod og Viin, som de Christne annammede, saa maa dog enhver Fornuftig slutte, at en saadan Forsigtighed var aldeles overflødig. Det strenge Bud, fastende at modtage den h. Communion, taler atter for Troen paa det h. Sakramente, saaledes som det bestaaer i den katholske Kirke. Dette Bud bestod siden de ældste Tider, og Overholdelsen af samme blev paaseet med stor Strengthed. Derfor skriver allerede den h. Augustinus i sit Brev til Jannarius: „Det har behaget den Helligaand, at, til Gode for en saa stor Hem-

melighed, først Herrens Legeme gaaer ind i Munden og da de andre Spiser." Og da den h. Chrysostomus anklagedes for at han havde ladet Nogle komme til den h. Communion uden at være fastende, skrev han i sit tredje Brev til Cyriacus: Dersom jeg har gjort det, saa blive mit Navn udsløjet af Biskoppernes Bog, af den sande Troes Bog og faste ogsaa Kristus mig ud af sit Rige." — Med stor Omhyggelighed, paa særdeles smykkede og indviiede Steder og efter udtrykkelig Forskrift, blev, som den Dag i Dag, den h. Eucharistie opbevaret i Guld- og Sølvkar. — Som den h. Basilus udtrykkelig bemærker i sit Bærf om den Helligaand, var det ikke engang Katechumenerne tilladt, at see paa den h. Eucharistie. — Oldtidens hele saakaldte Arkandisciplin har sin egentlige og væsentlige Grund i denne h. Hemmelighed og i den store Grefrygt mod samme, og vi maatte ønske Meget af denne Arkandisciplin tilbage i vore Tider, da man ofte lægger en uerbødig og tankeløs Opførsel for Dagen mod denne h. Hemmelighed.

Men hvad der navnlig oppækker vor Beundring, er, at de h. Fædre havde en saa stor Grefrygt mod det h. Sakramente, at de, ligesom det eengang ikke var tilladt Jøderne, at udtale Guds Navn, (nomen Dei tetragrammaton) neppe vovede, i deres Foredrag eller ved forskellige Leiligheder, at udtale Navnet paa denne h. Hemmelighed. Den h. Augustin betjener sig derfor hyppigen, naar han taler om den h. Eucharistie, af de Ord: „I vide . . . o. s. v. Og den h. Chrysostomus siger: „I vide det, I som allerede ere underviste." Men vi spørge: naar det h. Sakramente er Intet og ikke blev holdt for noget Andet end Brod og Viin, for et blot Minde, for et Billede og en Grindring om Kristus, i hvilken Hensigt blev det da viist en saa stor og guddommelig Gode? Betegner ikke ogsaa Døbevandet den Helligaands Naade og Salvelse? men hvor er det bleven viist en lignende Gode, hvor har man stillet Døbevandet lig med den Helligaand Selv, hvor bliver det tilbedet, indelukket i Guld- og Sølvkar, hvor er der om samme bleven sagt noget Lignende, end hvad den h. Paulus skriver om den h. Nadvere: „Hvo som spiser og drikker vær-

digen, spiser og drikker sig selv Dommen til.“ Hvor er Saadant bleven sagt om Paaskelammet og om Manna'et, som vare det h. Sakramentes Billeder og Fortegn? Nede ikke Gode og Onde samme ustraffet? Hvorfor bliver da den uværdige Nydelse af det h. Sakramente en Skyld, og Skylden betegnet med det stærke Udtryk som: „en Gden og Drikken til Dom.“

Hvad Concilierne angaaer, saa blev Læren om Christi virkelige Nærværelse i det h. Sakramente med største Grundighed og Skarphed udtalt ligeoverfor Reformationen paa det første almindelige Concilium i Nicæa, senere paa Conciliet i Constantinopel og ved Kirkeforsamlingen i Florenz, og endelig paa Conciliet i Trient. Den første Bildfarelse angaaende det h. Sakramente fremkom i det ottende Aarhundrede ved Johannes Scotus og blev strax fordømt af Kirken. I det 11te Aarhundrede traadte Berengar i Johannes Scotus' Fodspor, og denne Lære blev forkastet af flere Concilier, indtil han endelig selv gjenfaldte sin Bildfarelse. Allerede trehundrede Aar senere angrebe mere afgjørende Wicleff og Huss Læren om det h. Sakramente, og bleve forkastede paa Conciliet i Constantz, indtil endelig Luther, Calvin og Zwinglius fremfaldte, navnlig ogsaa ved deres Branglærdomme, den fuldkomne Adskillelse fra Kirken.

Imidlertid er der fra katolsk Side, i videnskabelig Henseende i ældre og nyeste Tider, skeet Alt, hvad der nogenledes egner sig til at oplyse og begrunde denne h. Hemmelighed. Hvo, som vil lade sig lede og bestemme ved exegetiske, historiske og Fornuftgrunde, kan ikke forsage Aerkjendelsen af denne h. Hemmelighed og ikke modstaae Troen paa Samme. Men hvo, som opgiver Troen paa det h. Sakramente og paa den Lære, saaledes som den katolske Kirke har opstillet og fastholdt den, han er nødt til consequent at opgive Troen overhovedet, Læren om Menneskets Fald og Forløsning, Troen paa Kristus og Hans Guddommelighed, paa Troens Totalindhold, paa Kirken og hele den guddommelig Saliggjorelsens Orden, og hjemfalder da til en flad Bantro eller til et pantheistisk Sværmerie. Desværre maae vi, efter al Erfaring, tilstaae, at, ligesom til Bantroen overhovedet, saaledes ligger i Regelen

ogsaa Grunden til Bantroen imod det h. Sakramente, i moralsk Fordærvelse; at Bantroen tager sin Begyndelse, hvor denne begynder og at Troen aftager i samme Maal, som Menneskets Forfald tiltager. Hvo, som antager og troer paa Christi virkelige og personlige Nærværelse paa Jorden og iblandt Menneskeslægten ved denne h. Hemmelighed, hvo, som troer paa den h. Communion og vil modtage den, saaledes som den katolske Kirke foreskriver, maa føre et godt Liv, fordi man, dersom man er bedækket med Laster og vil leve i Synder, støder Christi Nærværelse fra sig og kaster sig i Bantroens Arme. Saa fint endogsaa undertiden det Slør er, hvormed Bantroen tilhyller sig, saa er, naar man undersøger Sagen dybere, moralsk Fordærvelse i de fleste Tilfælde den Jordbund, i hvilken Bantroen slaaer sine første Spirer, og da fremvorer i lige Skridt med Lidenskaberne, indtil den har fordærvet det hele Menneske, ofte for Tid og Ewigheid. Imidlertid holde vi, trods al Nutidens Fordærvelse, fast ved Kirken, saavel som ved denne h. Hemmelighed, og siige med den h. Augustin i ydmygt Tro: „Gud, Sjælens naadigste og bedste Gifter! vi takke Dig for Dit Legemes og Blods heibellige og levende-gjørende Hemmelighed, hvorved vi dagligen i Din Kirke blive nærede og sødskede, afvaskede og helligede og deelagtiggjorte i den ene hvieste Guddom.“

Opsæt ei til i Morgen, hvad Du kan
gjøre i Dag.

Fortiden tilhører os ikke mere; Fremtiden vil maaskee aldrig komme til at tilhøre os; det nærværende Dieblik alene er vort. Have vi et Anliggende af Vigtighed og er det os muligt strax at besørge det, lægge vi øieblikkelig Haand paa Barket, endnu idag; thi Morgen vil maaskee ikke mere oprinde for os. Et Tilfælde, som fornylig tildrog sig i et af Paris' Fængsler, vidner kun altfor tydeligt om,

hvor flog, viis og nødvendig denne Klogskabsregel er.

Gellefængslet de la Roquette i Paris er indrettet saaledes, at een Deel af samme optager de almindelige Forbrydere, medens den anden kun optager unge Mennesker, som en tidlig Forbrydelse har bragt i Fængslet paa kortere eller længere Tid.

Paasketiden nærmede sig. Fængslets værdige Præst forsamlede de derværende unge Mennesker og erindrede dem om den strenge Forpligtelse, der paahvilede dem at holde deres Paaskefest. Han indbød dem, som dertil onskede at forberede sig, til at lade deres Navne indskrive. Alle meldte sig paa En nær. Dette unge Menneske var 17 Aar gammel.

Præsten, bekymret over hans Taushed, der var saa forskjellig fra de Dvriges gode Billie, gik den følgende Dag for at besøge ham i hans lille Celle. „Min Ven,“ sagde han ventlig, „Du har nok forglemte at anmeldte Dig til Dit Paaskefristemaal?“ „D nei, min Herre;“ svarede det unge Menneske rolig, „jeg har vel tænkt derpaa, men . . . jeg er endnu ikke enig med mig selv; jeg er ikke endnu behørig forberedt.“ „Det siger Juter, min Sen, det skal jeg nok hjælpe. Det er saa simpelt, som vel noget kan være. Lad mig kun indskrive Dig tilligemed de Dvriges, saa indstaar jeg Dig for, at Du fuldkomment skal opfylde Din Pligt.“ „Nei, Herre, ikke endnu, senere; lad mig engang see . . . næste Aar, ikke iaar.“ „Hvorledes? næste Aar? Men, min gode Ven, vil Du ikke til næste Aar have de samme Betænkkeligheder, som iaar? hvorfor da opsætte det? Du er jo heller ikke vis paa . . .“ „Dog, til næste Aar vil jeg holde min Paaske; iaar ikke!“

Præsten kunde ikke overtale ham til at forandre sin Beslutning og bortskjernede sig bedrøvet over et saa ubejndigt Stivind. „Stakkels Menneske,“ tænkte han ved sig selv, „Du bortviser den eneste Trøst, som er levnet Dig i Dit Fængsel. Naar Du betænkte, Hvo Du bortviste!“

Dagen efter gik han efter Sædvane paa Sygestuerne, for at besøge en anden Fange, der ligeledes var 17 Aar gammel og som for 5 eller 6 Dage siden havde modtaget de h. Sakramenter. Idet han passerede Gangene, bemær-

kede han over en Celle i Nærheden af sin Syges Celle, Nummeret paa den Fange, som Dagen iforveien havde viist et saa daarligt Sindelag. Forbauset aabner han Døren og seer virkelig det unge Menneske liggende i Sengen. „Hvad fattes Dig?“ spurgte han ham. „Gaar forekom Du mig endnu sund og frisk, og idag seer jeg Dig paa Sygestuen.“ Juter Svar. Præsten traadte nærmere. „Ak, min Gud,“ sagde han, „det er meget daarligt med ham.“ Han gaar bort og kalder paa Lægen og den barmhjertige Søster. Disse indfinde sig strax. „See,“ sagde Præsten, „dette unge Menneske er besvimet. Hvad feiler ham?“ „Det er Juter af Berydighed,“ svarede Søsteren, „omtrent for en Time siden blev han hidbragt; han har stærk Hovedpine.“ „Min Gud,“ udraaber Lægen, „ingen Puls mere — Hjertet slaar ikke mere — Aandedrættet er ophørt. Mennesket er død i dette Dieblit!“

Hvilken Efterretning for den stakkels Præst! Han blev staaende hos den Ulykkelige, uden at kunne fremføre et Ord. Med en ubeskrivelig Beklemmelse stirrede han paa disse blege Læber, denne halvaabne Mund — han troede endnu at høre de Ord: „Næste Aar! iaar vil jeg ikke gjøre min Pligt. Senere; til næste Aar.“ Og Evigheden var allerede begyndt for ham, og der skulde han aldrig see noget følgende Aar. Sjælen var allerede dømt!! — Og med et sergmodigt Hjerter bortskjernede han sig.

I Cellen ved Siden af laae det andet unge Menneske, ligeledes paa Smertensleiet. Tegnet paa den nære Død var allerede synligt i hans Træk. „D min Fader,“ raabte han med svag Stemme til den indtrædende Præst, „hvor lykkelig er jeg! Jeg døer; jeg reiser med min hjære Gud! Siden jeg har annammet de h. Sakramenter, er jeg saa tilfreds, saa rolig!“ Da den Geistlige gav ham noget Haab om hans Helbredelse, sagde han: „Tal ikke saaledes; siig ikke, at jeg ikke vil døe. Jeg vilde gjerne døe netop nu; thi nu er jeg forberedt. . . Jeg elsker Gud, Som er saa god. . . men naar jeg atter kom mig, kunde jeg maafee fornærme Ham paany og tabe min Sjæl! Nei! det er bedre for mig om jeg døer nu!“ — Og endnu den samme Aften stod denne fra den anden saa forskjellige Sjæl for Guds

Domstol. To Dage efter stode Begges Rister ved Siden af hinanden i Fængselscapellet og bleve derfra bragte til Kirkegaarden; den samme Grav optog dem . . . Naar disse To atter staae op paa den yderste Dag, mon deres Lod da vil blive den samme? Ak! vel har Guds Barmhertighed sine Hemmeligheder, som vi ikke kunne gjennefsue; men er det ikke til at befrygte, at den Gne af disse vil komme til at staae til Venstre som en Fordømt, medens den Anden kommer til at staae til Høire af Dommeren som en Udvalgt? Og det, fordi han opsatte til Fremtiden en Blygt, som han vieblikkelig kunde have opfyldt saa let! —

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den, som det synes, saa skjæbnesvangre Krig mellem de europaiske Magter, har næsten ganske bortdraget den offentlige Opmærksomhed fra Begivenhederne i China. Imidlertid ere dog Efterretninger, som iblandt saa mange sorgelige Budskaber geraade de troende Gemytter til Trost, derfra naaede til os. Det Haab, som man vilde opvække, at Rebellerne vilde vise sig mere tilbøielige for den kristelige Religion, er vel forsvundet paa Grund af deres gruopvækkende Skjændselsgjerninger; ikke desto mindre foranlediger nu denne Borgerkrig store Fremskridt for Evangeliet. Byen Schanghai blev indtaget af Insurgenterne, men i længere Tid belejret af de keiserlige Tropper. Den ofte fornyede Kamp opfyldte Staden med Saarede, om hvilke man kun lidet bekymrede sig. De katholske Missionærer, som opholdt sig i Staden, oprettede strax et Hospital for disse Ulykkelige. De indsamlede Bidrag til samme og Gud velsignede deres Møie. Et stort Antal Saarede bleve optagne der og gratis forplejede. De kan forestille Dem, hvilket Indtryk det maatte gjøre paa disse Mennesker, at see sig optagne med en saa heimodig Kjærlighed og udvæne af Glendigheden og Døden med en saa standhaftig Iver, netop af de Christne, som endnu for kort siden saa blodigen havde forfulgt deres Partie. Men ogsaa paa de øvrige Hedninger udøver dette Exempel paa kristelig Kjærlighed en mægtig Indflydelse. De Rigere iblandt dem bidrage til Hospitalets Underholdning; men Alle ere forbausede over

et Værk, der blandt dem, som et længe vedvarende Bidunder, giver Vidnesbyrd om Jesu Christi Religion. Da Brevet jeg meddelere Dem disse Efterretninger afgik, vare allerede 500 Hedninger, dels udfrevne fra Hospitalet, dels gaaede over i Evigheden; men ikke een, uden først at have troende bekiendt den kristelige Lære, i hvilken man havde undervist ham, og efter at have modtaget Gjenfødselsens h. Sakramente. — Missionærernes Exempel i Schanghai vil uden tvivl blive efterlignet, og man lover sig betydeligt Held af denne Maade at prædike Troen paa.

England. „Bieu public de Gand“ lader sig under 1. Juni d. A. tilskrive følgende fra London: „Den katholske Kirke fortsætter paa en hæderlig Maade sin Virksomhed i England. Hver Uge indvies talrige Kirker og nye Klostre; fra alle Sider berette Bladene os, at Grundstenen er bleven lagt til en eller anden Kirke. Men alene i den sidste Uge bleve fem nye Kirker høitideligt indviede, nemlig: i Stone i Staffordshire en Kirke og et Kloster for barmhjertige Søstre; i Liverpool en til den h. Walburgis indviet Kirke; i Nord-Hide en Kirke til vor kjære Frue; i Kilstyre i Grevskabet Meath en ny Kirke i Nærheden af Ruinerne af det berømte Abbedie Kilstyre, som blev ødelagt af „Reformatorerne“, og hvis Indkomster gik over paa en fornem Lord i Nabolandet; endelig i Dalkeith ved Edingburgh en beundringsværdig smuk Kirke, som man har at takke den dydige Hertuginde af Lothians Gæmildhed for. Kirken ligger i ringe Afstand fra de til Newbattle-Abbey (har tidligere i flere Aarhundreder været det fornemste Abbedie i Skotland) hørende Domainer og herstabelige Bestiendelser, som nu tilhøre den Lothianske Familie. Er det ikke trostende og behageligt for det katholske Hjerte, at den nye Kirke i Dalkeith, den adelmødige Gave af denne anseete Families første Gunvertitinde, hæver sig paa et Sted, hvortil saa hellige Minder knytte sig? For nogle Aar siden søgte Hertuginde af Lothian sin Fred i den katholske Kirke; nogle Maaneder senere fulgte hendes tvende Døtre, Lady Cæcilia og Lady Alice Kerr deres Moders Exempel, og i dette Aar aflagde to af hendes Sønner, Lorderne John og Ralph, den katholske Troesbekjendelse for Hr. Gillis, Biskop af Distriktet Skotland. Den fromme Grevindes tre andre Sønner ere ikke katholske endnu — maatte de snart følge deres Brodres Exempel! Ligeledes har Lord Kerr forladt Protestantismen. Kirken i Dalkeith er aldeles bygget i gothisk Stil. . . Da jeg nu engang taler om Tilbageværelser til den katholske Kirke, saa vil jeg ogsaa endnu omtale den berømte Skribent Tactcray's Dvergang . . .“ Slige Kjendsgjærninger tale kun altfor tydeligt, til Trods

for Alt hvad der fra modsat Side tales og skrives. Netop blandt de høiere Stænder, hvor man i Regelen finder større Dannelse og en liberalere Opdragelse, tiltage med hvert Aar Overtrædelserne til den katolske Kirke, ikke alene i England, men nu ogsaa i Skotland.

Frankrig. „Ami de la Religion“ indeholder en Rapport fra den franske Admiral over Østersøflaaden til Marineministeren, d. d. Barsund, d. 19. Juni, som meddeler interessante Details i Anledning af den høitidelige Indvielse af et af Keiseren til Flaaden skjenket Billede af den h. Jomfru. Admiralen skriver: „Da Flaaden endnu ikke var samlet og Storalmosenieren (Feltprovsten) endnu ikke var indtruffen, saa manglede det hidindtil paa en passende Heilighed til den høitidelige Indvielse af det herlige Mariebillede, som H. M. Keiseren har skjenket min Eskadre. Efterat vi havde forenet os paa min forste Ankerplads ved Kysten af Finland, fandt denne Høitidelighed Sted igaar, Søndagen i Christi Legemsfests Octaven, og var begunstiget af et saa herligt Veir, at den kunde afholdes paa Admiralskibets Dæk. — Det ved Joden af Stormasten opreiste Alter havde Matroserne prydet med Grønt og Lovværk, som de havde samlet paa de os omgivende Smaager. Billedet var anbragt over Alteret. Jeg havde forsamlet Contreadmiral Perard, alle Skibscheferne og Overofficererne om mig forude; Deputationerne fra alle Skibene vare opstillede agter og Mandstabet midtskibs; Væresvagtten var dannet af Expeditionstropper; Admiralskibet havde heist alle Flag og Vimpler. Kl. 11 traadte Storalmosenieren, assisteret af 12 Præster, op til Alteret. Begjæret ved det Giendommelige ved denne katolske Høitidelighed ved en fredelig Ryst, tokkede Abbé Carron, i en ligesaa udmærket som rørende Tale, Østersøflaadens Taknemmelighed mod Keiseren, hvis fromme Sind vilde vide vor Eskadre, jaavel som den i det sorte Hav, stillet under Søflettens Skytshelgenindes jærdeles Beskyttelse. Efter endt Tale gav Sungen: „Ave maris stella“, Signalet: Vagten præsenterede, og idet Tambourerne sloge Feltmarschen, saluterede Admiralskibet med 21 Kanonstød det høitidelige Dieblit, da Præsten nedbad den h. Jomfrues Belsignelse over Keiseren, Frankrig og vore Vaaben. — Jeg vil ikke forsøge at beskrive Dem vore Følelser ved en saadan Høitidelighed, paa et saadant Sted og i et saadant Dieblit; man føler dem, men man kan ikke udtrykke dem med Ord. Deres Grel. vil derfor tillade mig, at jeg holder mig indenfor Grændserne af en simpel Fortælling. Da Messen var endt med Afhyngelsen af Magnificatet og sac Domine salvum, eftergav jeg alle idømte Disciplinarstraffe; vore brave Søfolk

tilbragte Dagen med at besøge hverandre paa Skibene; Admiralskibet beholdt til om Aftenen sine Flag og sin Festklædning. Jeg har den Ære ic. Berseval, Admiral.

Paris, 20. Juni. Algerien vinder med hver Dag i Betydning. Krigsministerens sidste omfattende Beretning til Keiseren over Tilstanden af de indvortes Forvaltningsforhold, viser dette tydeligt nok. Af Beretningen fremhæve vi følgende: I Hovedstæderne er i det Hele anlagt 7 Vaisenhuuse, hvor mange tusinde Børn finde Huusly, Pleie og den fornødne Opdragelse. Geistlige Søstre lede disse Anstalter under Sognepræsternes Opsyn, og Ministeren lader disses Indretning, Disciplin og Forvaltning tilkomme den fuldstændigste Roes. Men hertil foreligger endnu et andet Motiv; i Frankrig, hvor næsten alle sige Anstalter ere overfyldte, har man nemlig frygtet for at sende Vaisenhuusbørnene til Algerien til Optagelse i de derværende Vaisenhuuse, paa Grund af en blot Fordom mod Climaet, Afstanden o. s. v. Men nu udviser Ministerens Rapport, hvorledes Dødelighedsforholdet i Algerien er langt gunstigere end i Frankrig, nemlig kun 2 Børn af 300 (i Frankrig meer end 3 af 100).

Paris, 1. Juli. I længere Tid have vi med Glæde bemærket en staaende Rubrik i de franske Blade: „La liberté du Dimanche.“ Egentlig Tvang til ikke at helligholde Søndagen, finder vel ikke Sted; men det langt overveiende Fleertal af de herværende Forretningsfolk vilde afryste Arbeidets Aag paa Herrens Dag, dersom de ikke frygtede for, at Underledessjænderne vilde passe Heiligheden, for at berige sig paa deres Bekostning. Til trods for disse Hensyn, som man maa holde den menneskelige Svaghed tilgode, bemærker man alligevel betydelige Fremstredt i denne Henseende. Man seer nu om Søndagen hele Gader, hvor ikke en Boutik er aaben. Over mange Boutiker staaer der skrevet: „Lukkes om Søndag og Helligdagene.“ Antallet paa de Industridrivende, som skriftligt have forpligtet sig til at lade alle Forretninger hvile om Søndagen, tiltager med hver Dag, og saaledes vil man ad Associationens Vej naae Maalet, uden at trænge til det Offentliges Bistand. Det er at haabe, at ogsaa senere intet Blad vil udkomme om Mandagen; flere Journaler: „Union“, „Univers“, „Pays“, „Assemb. Nat.“ m. fl. ere beredte til dette Offer, som „Siecle“, „Presse“ o. a. undslaae sig for. — I Amiens fandt i disse Dage to store religiøse Festsigheder Sted, nemlig: Viskoppen af Perpignan, Hr. Gerbets Consecration og Afsløringen af Peter den Gueboers Statue. Consecrationen fuldbyrdedes om Morgenen i Cathedralen ved Hs. Em. Cardinal-Erkebiskop Gousset af Rheims, under Assistance af 12 Prælater, hvoriblandt

Erkebiskoppen af Cambrai og Biskopperne af St. Denis (paa Den Reunion) og Boston. Ligeledes vare Abbé Coquerneau og Vater Ravignan, for Tiden Frankrigs største Prædikanter, tilstede. Om Aftenen affloredes Peter den Eneboers Statue; det var et imponant Dieblif, da den i Herrens Mand mægtige Mand, under Militairmusikens Lyd, ligesom traadte frem for Dagslyset fra den forgangne Tids Nat, og, visende paa Korset, syntes at give Tegnet til Oprud til det forjættede Land. Denne Afflorning falder paa en forunderlig Maade sammen med det Tidspunkt, da Besten med forenede Kræfter trænger Skismaet tilbage. „Charivari“ svarer paa den russiske Proclamation, hvori de Christne loves Beskyttelse, med et Billede, som forestiller de russiske Generaler, som have forrettet deres Andagt i de katholske Kirker i Wallachiet; de fromme Moskoviter ere belæstede med Kors og Bispekræve, Monfransiser, Messeskæder og Viralskræve, som de slæbe med sig som Bytte.

— Paris. „Constitutionnel“ skriver: „De sidste Efterretninger fra Constantinopel ere yderst vigtige. Vor Correspondent beretter os nemlig, at Fyrst Leo af Armenien ventes til Rom, for at underhandle med Paven om den østlige Kirkes Udjoning med den romerske. Dette Anliggende, som føres af en af de fornemste Personer i den østlige Kirke, kan, som man siger os, kun faae et gunstigt Udfald. Vor Correspondent tilføjer, at Fyrst Leo, den legitime og directe Descendent af den regjerende Familie i Armenien, er en ung, begejstret og talentfuld Mand, og at det letteligt vil lykkes ham, at bortjærne de Vanfæligheder, som forhindre Foreningen af de to, ikke meget afvigende Kirker. Denne, for de østlige Christne saa heldbringende Sammensmeltning, vilde derved, betragtet fra et religiøst Standpunkt, danne en af de betydningsfuldste Begivenheder i nærværende Tidsperiode.

— Keiserinden har overtaget Protectoratet over samtlige Aflyer for Smaaabern.

Portugal. Siden de ældste Tider har den katholske Kirke, om ogsaa bedrøvelige Forargelser manges Gang have forarsaget den Smerte, desto oftere fundet Trost ved hoiitidelige Omvendelser. Noget lignende er fornylig skeet i Henseende til det indisk-portugisiske Skisma. Den mest fremragende Befordrer af dette sorgelige Skisma har laant Dre til Overhyrdens faderlige Stemme, og Christi Statholders rørende Ord have vundet hans Hjerte. De Troendes Bønner, de gjentagne Forsikringer, hvorved Tusinder af portugisiske Katholiker bevidne deres ubetingede Hengivenhed for Petri Klippe og den apostoliske Stols Rettigheder og forsøgte deres strafværdige Gjenstridighed og beklagelige Adskillelse fra samme, have erobret disse for-

vildede, men endnu for Bliqens og Retfærdighedens Følelser tilgængelige Sjæle. Biskoppen af Macao har nemlig i Ydmuyghed underkastet sig den h. Stols Kjendelse. Samme har skrevet et Brev til Pius IX., i hvilket han giver usfremtede Beviser paa sin Lydighed mod og Enighed med den h. romerske Kirke, og han har derefter trukket sig tilbage til sit Diocæs Macao. Dette Tilfælde vil for Paven være Gjenstand for den mest levende Glæde. Biskoppen af Macao's Opførelse adler ham ikke alene selv, men den bibringer ogsaa Skismaet et afgjørende Slag og letter Undertrykkelsen af den Norden, som odelægger Indien. I Virkelighed havde Skismatikerne, efter Erkebiskoppen af Goa's Bortfjernelse, kun endnu i Biskoppen af Macao deres Kilde og Støttepunkt. Denne havde atter opreist deres ringe Forhaabninger, og vovet, efterat han havde forladt sin Jurisdiction, at forrette biskoppelige Functioner i de apostoliske Vicarer underlagde Provindsfer; han havde fremdeles, idet han befordrede Forargelserne og gav dem ny Næring, meddeelt de h. Indvielser til en Mængde Gjenstridige, gjort fælleds Sag med deres Fædere og opmuntret til Intriguer. Uden ham havde de Revolutionære kun havt nogle berygtede Personligheder og nogle med offentlig Foragt brandmærkede Præster til Anførere. Han alene vedligeholdt Haabet for det revolutionære Partii, som i Lissabon tilstræffeligt havde stemplet sig ved sine Angreb og Fornærmelser mod den h. Stol. Han alene gav de Projecter, som udgik fra de jansenistiske Bise og politiske Sophister, der havde triumpheret i Deputeredekamrets skammelige Forsamling af 20. Juli, et Skin af Lovlighed. Secrererne bragte ham de mest smigrende Ovationer, og hver Dag hørte man hans Roes at blive udbasunet i den vantroende Presse. De Retfærdigheds Bedrøvelse, Kirkesjændernes Lovtaler og endnu mere Overhyrdens Formaninger have oplyst Biskoppen om hans ulufsalige Handlemaade. Nu ligger Dre ved Roden af Træet: Skismaet kan kun endnu bestaae paa en elendig Maade, for da at gaae under i Foragt. Nu er den fornemste Hindring, som stillede sig imod Anerkjendelsen af den h. Stols Rettigheder, lykkelighvis bortfjernet. Saafremt Regjeringen nærer en oprigtig Tankemaade, kan og maa den nu, i Forening med de firkkelige Authorityer, træffe hensigtsmæssige Foranstaltninger, betræffende det indiske Patronat, og Freden vil vende tilbage der, hvor Uenighed herskede og hvor Undergangen var sandsynlig.

Schwitz. Landamtmanden af Thur, Theodor v. Mohr, har fulgt sin Datter Marias Exempel (v. St. Kt. Nr. 19.) og i Zürich traadt over til den katholske Kirke. Nogle Dage efter sin Tilbagekomst til Thur,

døde han af Følgerne af en Sygdom, hvoraf han i længere Tid havde lidt.

— — Fornødig døde Biskoppen af Solothurn i Schweiz. Hans Død er under de nuværende Omstændigheder en sand Ulføtte for Katholikerne i Bispedømmet. Det er til at befrygte, at Bispedømmet atter bliver adspiltet, og meget langvarige Underhandlinger ville udfordres, for atter at tilveiebringe en ordnet Tilstand. Hvis Bispedømmet ikke bliver opløst, saa har det baselfke Domcapitel at indstille sex Candidater, af hvilke Regjeringerne i Bern, Luzern, Zug, Aargau, Basel og Thurgau kunne stryge tre. Af de tre Dvorige vælger Domcapittet een til Biskop af Basel. Af den Aand, som hersker hos de fleste af disse Regjeringer, saavel som hos selve Domcapitularene, tør man ikke nære store Forhaabninger for Katholikerne. — Fra Chur erfarer man, at den heiarv. Pater Theodosius, en Capuciner, er udnævnt til Coadjutor hos Biskoppen af Chur. Bispedømmet Chur kan onske sig til Lykke til dette fortræffelige Valg. Men hvem vil nu lede de talrige Velgjorenheds-Anstalter, som denne ivrige, fromme og vise Munk har grundet og ledet i Schweiz? De af ham indførte „Søstre til det h. Kors“ og „Hospitalsøstre“ virke allerede i flere Egne velsignelsesrigt for de Fattiges og Syges Vel og for det qvindelige Kjøns Opdragelse. I den seneste Tid har han ogsaa begyndt Grundlæggelsen af en Anstalt for Skolebørn. Ved sine Anstalter bevirker han en sand Gjenfødselse for Katholikerne i Schweiz. Vi ville haabe, at han i sin nye Værdighed som Overhyrde i Kirken ikke vil unddrage sine tidligere Stabninger den velsignende og ledende Haand, og at han vil finde en Efterfølger, som er istand til at opfatte og gennemføre hans Planer.

Tyrkiet. Den gamle, 400aarige prægtige Sophiekirke i Constantinopel, blev som bekjendt, i sin Tid forvandlet og nedværdiget til et Hedningetempel — til en saakaldet Moschee. Udsædigt er dette blevet iværksat, ved at Tyrkerne have oversmurt alle dens Prydelser og Kunstværker med tyk Kalk; thi en tyrkisk Moschee — det er Regelen — maa nu engang for alle see ud omtrent som en nys hvidtet Stald, paa hvis tomme Bæge kun hist og her er skrevet noget Krimskrams, som skal være Koransprog. — Som jeg erfarede af Gofner's „Hausfreund“, trængte Sophiekirken til en Reparation; en Armenier skulde bejerge denne, og en Dag kom Sultanen hen for at besee Arbeidet. Da viste Armenieren ham, hvorledes man bag Kalken, som var falden af Muren, havde opdaget Malerier af Helgener og kristelige Stribilleder, som paa denne Maade havde været skjulte i flere Aarhundreder. Men Sultanen sagde paa Frank: „Døf det

for Altid til igjen; Tiden er endnu ikke kommen.“ — Men er det ikke mærkværdigt, at den kristelige Herlighed under Barbarernes Kalk steds endnu ligesom slumrer Opstandelsen imøde? Og at Kalken netop efter 400 Aars Forløb nu ikke mere vil holde? Og at Sultanen siger: „endnu er Tiden ikke kommen.“ Han maa da altsaa selv troe, at den kommer og at Islams Herredømme vil tage en Ende.

Palæstina. Ifølge Efterretninger fra Jerusalem af 28. Mai tage den katholske Kirkes Anliggender nu en glædelig Bending. „Lloyd's“ Dampbaad, som d. 23. Mai aakom til Jaffa, overbragte Gouverneuren i Palæstina, Macoub Pascha, Storvezirens Skrivelse, som indeholdt aldeles tydelig og bestemt Befaling til at opsøge, arrestere og straffe Ophavsmandene til Urolighederne i Beit Djalla. Endvidere paa lagdes det ham at udbetale Patriarken og hans Folk en Erstatning for den lidte Skade, samt at sende tre Gfendis eller Medlemmer af Divanen i Jerusalem, som havde ophidset Folk til Voldsomhederne i Beit Djalla, til Constantinopel, forat de der kunde blive domte. Paschaen syntes besluttet paa at udføre disse Befalinger. Men endnu vides det ikke afgjort, om man vil tillade Patriarken at bygge en Kirke i Beit Djalla. Der underhandles endnu derom i Constantinopel. Patriarken har besluttet at blive i Jaffa, indtil Missionens Fremtid er sikket i Beit Djalla. — De Russere, som boede i Jerusalem, have forladt denne Stad d. 24. Mai; Archimandriten gif i Epidjeu for dem; de begave sig til Jaffa, for derfra at vende tilbage til deres Fædreland. Denne Afreise opvakte ingen stor Sorg i det store græske Kloster i Jerusalem. De græske Munkte vare nemlig komne til den Erkjendelse, at Russerne ikkun stræbte efter det uindskrænkede Herredømme.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 30. Juli. — 8. Søndag efter Pinte. — Dagens Epistel: Rom. 8, 12—17. Gang. Luc. 16, 1—9. — Gudstjeneste: Form. Kl. 10 Heimese med Prædiken paa Dansk. — Kl. 12 stille Messe. — Eterm. Kl. 3 Andagt paa Tydsk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thesfal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 32.

Søndagen den 6te August.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler G. H. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Bogsæder; i de danske Stater paa de Kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Rk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Et.

Den h. Communion under een Skikkelse.

Protestant. Jeg har fulgt Deres venstabelige Indbydelse, Hr. Pastor. Deres Hr. Capellan har viist mig Kirken og det nye Hospital; derpaa gik vi en lille Spadsretour, og vi ere langs Korsveien vendte tilbage til Byen.

Pastor. Det seer rigtigt katolsk ud her, ikke sandt?

Pr. For at lære Katholikerne og det katolske Liv at kjende, reiser jeg netop igjennem Westfalen, og jeg maa tilstaae Dem, at jeg allerede har opgivet mangen Fordom og faaet en ganske anden Mening om mange katolske Sæder og Skikke. Det har roert mig inderlig, at finde saa mange Bedende paa Korsveien og det har givet mig et smukt Bidnesbyrd om, at Troen paa Forløseren er dybt rodfæstet i det katolske Folks Hjertes. Det gjælder nu, at forsvare Christendommens Grundsandheder og Grundkjendsgjærninger mod Bantroen, og da maae Katholiker og Protestanter forglemme det, som adskiller dem, og staae enige i Kampen for det, som forener dem.

Capellan. Det er et sorgeligt Phænomen, at saadanne Fredsstemmer strax forstumme, naar Kampen alene gjælder den katolske Kirke. I inderlig Forening med Nationalisternerne tiljublede de orthodoxe Protestanter Konge Bifald, da denne i sin Tid søgte at kaste Tvedragtens Fakkell ind i den katolske Kirke. Først da Kongeanismens Tendentser fremtraadte mere aabent, traf de troende Protestanter sig langsomt tilbage, og, da Lysvennerne gjorde Brug af de Friheder, som man indrømmede Kongeanerne, kaldte man atter Katholikerne til Bundsforvandre.

Past. Lad os ikke mere tænke paa disse sorgelige Erfaringer; den upartiske Historie har optegnet dem til Belæring og Advarsel, men det katolske Hjerte maa forglemme dem. Jeg glæder mig over, at netop de nyere religiøse Bevægelser faae mangen troende Protestant til at henvende Blikket paa den katolske Kirke, som staaer der saa rolig og opbøiet under alle Storme. Jeg har tidligere læst Thiersch's Forelæsninger; det var velgjørende for mit Hjerte, at see, hvorledes den ædle Forfatter kæmper for, at afslæppe mange gamle Fordomme og uheldet at bedømme den katolske Lære og det katolske Liv. Jeg ærer enhver Protestant, som nærer en saadan Tankemaade; det var mig derfor haardt, at maatte afbryde vor Samtale i Morges saa snart; dog, mit Kald fordrer,

at jeg om Søndagen ganske opoffer mig for min Menighed. Mine Sognefolk fra Landet besøge mig sædvanligen efter Gudstjenesten, for at tage mig paa Raad i deres Familieanliggender. Jeg turde ikke lade dem gaae.

Pr. Dette inderlige og skønne Forhold, hvori Katholikerne staae til deres Sjælesørgere, behager mig meget, og netop denne Tilstrømning af Ung og Gammel til Præsteboligen, som jeg bemærkede i Morges, har fremkaldt sorgelige Erindringer hos mig om mange protestantiske Menigheders Tilstand. De synes overhovedet, Hr. Pastor, at have en fortræffelig Menighed. Jeg var i Morges i Deres Kirke og har til min Glæde seet, at mange Menighedsmedlemmer der gik til Alters; dog maa jeg aabenhjertigen tilstaae Dem, at det gjorde mig bitterligt ondt, at disse fromme Christne, hvis Tro, hellige Attraa og inderlige Andagt lyfte ud af Ansigterne, bleve unddragne Kalken, og at de katholske Præster endnu stedse betragte denne som deres Privilegium.

Past. Deri tager De meget feil. Communionen under begge Skikkelse er intet Privilegium for de katholske Præster, men Præster, Biskopper og selv Paven communicere kun under een Skikkelse. De vil kunne overbevise Dem derom, naar De bivaaner den katholske Gudstjeneste om Skærtorsdagen, paa hvilken Dag alene Sognepræsten feirer det h. Messesoffer, hvorimod de øvrige Præster deeltage deri ved den h. Communion. Ogsaa til den syge og døende Præst bliver det h. Vandingsbrød tildeelt under een Skikkelse. Bistof har vor Frelser indstiftet og uddeelt Eucharistien i dobbelt Skikkelse og befaleet Apostlene at feire samme i dobbelt Skikkelse, men dette er kun nødvendigt ved det h. Offer, den ublodige Gjentagelse og Fremstilling af Christi blodige Korsoffer, hvor den symboliske Adskillelse eller Brodets og Vinens affødrede Consecration i Christi Legeme og Blod kundgjør Herrens Dod. Men Kristus er sandfærdig og virkelig nærværende under enhver Skikkelse og den h. Communion kan derfor feires under een Skikkelse.

Pr. Det er mig ubegribeligt, Hr. Pastor, og jeg maa blive ved min tidligere Mening: den katholske Kirke vansker det h.

Sakramente og handler imod Christi oprindelige Anordning.

Past. Forend vi gaae nærmere ind paa dette Spørgsmaal, maa De sige mig, hvad De troer om den h. Nadvere. De sagde i Morges, at De hverken var Lutheraner eller Reformeert; jeg kan derfor ikke vide, hvilken Lære om Sakramentet De hylder.

Pr. Nu, jeg har sagt Dem, at jeg er en evangelisk Kristen og at jeg troer ganske simpelt om den h. Nadvere, hvad der staaer i Evangeliet.

Cap. Det sige ogsaa Lutheranerne og de Reformeerte.

Pr. Jeg troer hvad Evangeliet lærer, at jeg i den h. Nadvere sandelig og virkelig annammer Christi Legeme og Blod; men om Brodets eller Vinens Væsen forvandles til Christi Legeme og Blod, eller om jeg annammer Christi Legeme og Blod i, med eller under Brodet og Vinen, det ere Spørgsmaal, som jeg slet ikke indlader mig paa; jeg holder mig simpelt til Frelserens Ord; videre Grublen er ved denne Leilighed ifkun til Fordærvelse.

Cap. De bærer Dem ad, ligesom eengang Berliner Landsynoden. Denne var ogsaa bange for at udlægge Skriften og overlod det til Lysvennerne og Rationalisterne.

Past. Lad os ikke gaae videre ind derpaa; jeg troer at vi nu kunne oplyse hinanden. Tillad mig nogle Spørgsmaal. Troer De, at De i den h. Nadvere annammer Jesu Christi sande Legeme og Blod, at De ved det h. Bord sandfærdigt og virkelig forener Dem med Gudmennesket?

Pr. Ja, jeg føler mig lykkelig og salig i denne Tro.

Past. Da vil De ogsaa troe, at De ikke annammer Frelserens døde Kjød og Blod, men at Frelseren er levende tilstede i den h. Nadvere.

Pr. Naar jeg ikke troede det, vilde jeg jo have en yderst raa Forestilling om det h. Sakramente; jeg beder Dem om, ikke at tiltroe en Protestant Eligt.

Past. Nu, da maa De ogsaa tilstaae mig, at Jesus Kristus er heel nærværende under enhver af Skikkelse. Jesu Christi forklarede levende Legeme kan jo ikke være uden

Blod. Var Blodet adskilt fra Kjødet, fra det h. Legeme og Legemet fra Blodet, saa at først begge Dele udgjøre den hele Christus, hos hvilken Deel befinder sig da Herrens Sjæl, den kan dog ikke deles; hos hvilken Deel befinder sig da Herrens Guddom, den kan dog ikke udstyffes?

Pr. Det indrømmer jeg Dem gjerne; vi tør ikke, som Apostelen Johannes siger, opløse Jesum; men om jeg ogsaa indrømmer Dem dette, saa maa jeg dog holde fast ved min Baaftand, at den katolske Kirke, ved at unddrage Lægfolk Kalken, ganske handler mod Christi Anordning.

Cap. De vil tillade mig, at jeg fra Hr. Pastorens Bibliothek henter Deres Kirkes Stifters Skrifter. . . .

Pr. Deres Hr. Capellan er meget tolerant; det lader til, at han ogsaa vil indbyde Luther til vor Samtale; det undrer mig at De besidder Reformatorens Skrifter.

Past. I enhver katolsk Geistligs Bibliothek vil De finde protestantiske Skrifter. Hos protestantiske Prædikanter vil De vist neppe finde det Modsatte. Fornylig blev der i Nabolaget solgt et Bibliothek efter en afdød anseet protestantisk Prædikant, og man fandt i det 50 Sider store Catalog neppe 3 ubetydelige katolske Skrifter. Jeg forklarer mig deraf, at ogsaa de mest dannede Protestanter nære de groveste Fordomme mod den katolske Kirke. Skulle vi paa en fredelig Maade udjævne den store Forskjel imellem den katolske og protestantiske Confession, da maae Protestanterne ogsaa læse katolske Skrifter og navnlig studere de katolske Bekjendelsesfrifter.

Cap. Jeg har her hentet nogle Bind af Luthers Skrifter; af dem vil De see, at den, som troer paa Christi virkelige Nærværelse i Sakramentet, ogsaa maa troe ligesaa fast, at Christus er heelt nærværende under enhver Skikkelse. Derfor indrømmer Luther ogsaa selv, at Communionen under een Skikkelse ikke er nogen Banstabelse af Sakramentet; jeg har allerede fundet de vedkommende Steder. Luther siger i 2. Deel af det babyloniske Fangenskab: „Hvo, som kun bruger een Skikkelse, synder ikke imod Christus, fordi Christus ikke har befalet at bruge begge Skikkelser, men overlader Saadant til Enhvers frie Villie og

har sagt: Saa ofte I gjøre dette, gjører det til min Ihukommelse.“ Paa et andet Sted skriver han: „Vel behager det mig, at man skal troe fast, at Christus ikke er deelt, men ganske og heel nærværende under enhver af Sakramentets Skikkelser; dette troer jeg og derpaa skal Enhver ligeledes troe.“ Jeg kunde maaskee endnu opsege Dem flere saadanne Steder.

Pr. Nu, Luther kan have paaftaaet dette. Da han skrev det, var han endnu for meget hildet af den katolske Aufkuellesmaade; men jo mere den oplyste lærer fordybede sig i Guds Ord, desto mere indsaac han sin Bildfarelse, og derfor har han, stolende paa Evangeliets faste Jordbund, med hele den ham eiendommelige Kraft, tilkæmpet Kalken for Lægfolk.

Cap. Om det just var en Fordybelse i Guds Ord, som bevægede Luther dertil, turde vel være meer end tvivlsomt. Hor, hvad Reformatoren aabent bekjender derom. Han skriver*): „Hvis det Tilfælde indtraf, at et Concilium skulde tillade Communionen under begge Skikkelser, da vilde vi først til Ringagtelse for Conciliet og dets Bud bruge kun een eller slet ingen, men ingeninde begge Skikkelser, og forbande alle dem, som, paa Grund af Conciliets Autoritet og dets Befalinger, vilde bruge begge Skikkelser. Vi vedblive baade at lære og handle imod dem, saa meget mere som vi vide, at det gjør dem ondt.

Pr. Vær forsikkret om, at jeg dybt misbilliger saadanne Dtringer af Luther. Jeg har allerede erklæret, at jeg ikke er nogen ubetinget Tilhænger af Luther: jeg er en Evangelisk.

Past. Vi ville derfor tage Evangeliet til Hjælp og see, hvad det siger angaaende vort Spørgsmaal.

Cap. De seer, at den h. Skrift laae her paa Hr. Pastorens Arbeidsbord; Bogens hele Ydre tyder vel ogsaa paa, at den ikke altid har ligget under Banken.

Past. Hr. Capellanen spøger gjerne.

Pr. Gud give, at alle Katholiker kun vilde spøge over Protestanternes Bagvaskelser

*) Op. Luth. T. III. 338.

og ugrundede Angreb; jeg veed, at den katholiske Kirke, som bevarer Bibelens Grundsandheder saa tro og uroffelig fast, ogsaa stedse har ariet denne h. Bog og holder det for en Uretfærdighed, naar der fra vor Side bliver paastaet, at Luther først har bragt den h. Skrift for Lyset.

Past. Naar vi nærmere betragte de Steder i den h. Skrift, som handle om Altersrens h. Sakramente, saa fremgaaer deraf paa det Tydeligste og Bestemteste først og fremmest, at Frelseren tilsikrer de Troende, som ansumme Ham under een Skikkelse, den selv samme Naade, som under begge Skikkelser. Ligesom Frelseren Joh. 6, 54. siger: „Derjom I ikke aede Menneskesønnens Kjød og drikke Hans Blod, saa have I ikke Livet i Eder,“ saaledes siger Han Joh. 6, 52.: „Hvo, som aeder af dette Brød, vil leve i Ewighed.“ Ligesom Han Joh. 6, 55. lover: „Hvo, som aeder mit Kjød og drikker mit Blod, haver det evige Liv,“ saaledes siger Han Joh. 6. 52.: „Og det Brød, som Jeg vil give Eder, er Verdens Liv.“ Ligesom Han endelig siger Joh. 6, 57.: „Hvo, som aeder mit Kjød, og drikker mit Blod, han bliver i mig og Jeg i ham,“ saaledes siger Han Joh. 6, 59.: „Hvo, som aeder dette Brød, skal leve evindeligen.“ Saaledes som Christus taler om Nadveren, saaledes taler ogsaa Apostelen: „som af Herren Selv har modtaget, hvad Han overleverede.“ „Hvo, som uværdigen aeder dette Brød, eller drikker Herrens Kalk,“ hedder det i 1. Kor. 11, 27., „han forfeer sig mod Herrens Legeme og Blod.“

Pr. Jeg har Intet at indvende mod Deres Opfatning af disse Steder i den h. Skrift; ligeledes er jeg af den Mening, at ikke denne Spisen og Driften, men Annamelsen af Christi Legeme og Blod giver Livet, og at den, som uværdigen aeder eller drikker, derfor paadrager sig Dommen, netop fordi han uværdigen annammer den tilkommende Dommer. Men jeg beder Dem at opslaae Matth. 26, 27., hvor der staaer skrevet med tydelige Træk: „Drikker Alle deraf.“ Hvo har Ret til at udtyde eller endog til at omstøde disse Herrens bestemte og klare Ord?

Cap. Til hvem ere disse Ord rettede?

Pr. Til hvem andre, end til Apost-

lenes hellige Skare, disse hele Kirkens Repræsentanter.

Cap. De er nok en Dvæger, min Herre?

Pr. Nu spøger De atter. Jeg en Dvæger?

Cap. Ja vist. De forkaster Læreembedet, Præsteembedet og Forstanderembedet i Kirken; De kalder Apostlene hele Kirkens Repræsentanter. Naar de Ord: „Drikker Alle deraf“ ere rettede til hele Kirken, saa kan man med samme Ret sige, at hele Kirken har af Herren faaet den Befaling: „Gjører dette til min Thukommelse,“ — „Lærer alle Folk,“ saa have alle Kirkens Medlemmer Magt til at velstigne Brødet, eller som vi sige, consecrere den h. Hostie, da kunne Alle staae op og prædike og uddele de h. Sakramenter — Fruentimmerne ligesaa godt som Mændene.

Past. De Ord: „Drikker Alle deraf“ ere alene rettede til Apostlene. Disse og ingen Andre, vare nærværende ved den h. Nadvere, hverken Maria eller Magdalena eller en Eneste af alle Hans Disciple, hvem Herren ellers lod tage Deel i alle øvrige Naadestatte, som f. Ex. ved Modtagelsen af den Helligaand. Herren indstiftede i dette Dieblik ikke blot den h. Nadvere, men ogsaa det nye Testaments ublodige Offer; Han indviede Sine Apostle til Præster og gav dem Fuldmagt til at frembære Forsoningsofferet og uddele Hans Kjød og Blod som Offerspise. Derfor tog Han, omendstjondt Han allerede havde givet Sit Legeme og Blod til Apostlene under Brødets Skikkelse, ogsaa Kalken, paa det at Hans Død til Verdens Forløsning, skulde blive fremstillet under Brødets og Vinens adskilte Skikkelser og befalede Sine Præster, til Tegn paa, at det altid maatte skee saaledes ved Offeret: „Drikker alle heraf.“ Med den største Trost, følger den katholiske Kirke denne Christi Anordning. Naar den gjentager den h. Handling, som Frelseren indstiftede ved den sidste Nadvere, da bliver Brød og Viin consecreret og den h. Communion modtaget af Præsterne i begge Skikkelser. Kirken anseer dette for saa nødvendigt, at den udrykkeligt har erklæret, at den h. Mæsse hellere ikke maatte holdes, end at feire den under een Skikkelse af Mangel paa Viin. I denne h. Offerhandling, den

ublodige Gjentagelse af Korsofferet, tage de Troende den inderligste Andeel, idet de optage Frelseren i deres Hjerter, og dette kan skee saavel under een som under begge Stikfælsler.

Pr. Men det maa De dog tilstaae, Hr. Pastor, at der, ved Communionens Annæmmelse under een Stikfælse, ikke i Overensstemmelse med Skriften: „Herrens Død bliver forkyndt indtil Han kommer,“ og derved taber Communionen sin store Betydning.

Past. Jeg indrømmer Dem gjerne, at Nadveren, naar man vilde unddrage Protestanterne Kalken, derved vilde blive endnu mere betydningsløs for dem. Hvor Nadveren, som navnlig hos de Reformerte, er bleven til et blot Erindringsmaaltid, en blot Ceremonie, der tør vistnok Kalken ikke mangle. Da Luther havde forkastet det h. Messoffer, maatte han ved Nadveren atter indføre Brugen af Kalken. Men ganske anderledes er det i den katolske Kirke. Fra Solens Opgang til dens Nedgang frembæres Herren paa alle Steder og hver Dag et reent Episcoffer og netop i og ved dette Offer forkyndes „Herrens Død, indtil Han kommer.“ Det h. Messoffer, Middelpunktet for hele den katolske Gudstjeneste, er, som jeg allerede har bemærket for Dem, en vedvarende Fornæelse og Fremstilling af Frelserens blodige Korsdød; den holder Katholiken Christi Forløsningsdød dagligen for Die og minder ham paa det mest levende og kraftigste derom. Ja, Frelseren, Som døde paa Korset for Verdens Synder, træder i samme stedse, med Sit blodige Offers Fortjeneste, som Midler imellem Guds Hellighed og vore Synder, og opoffer Sig for Alle og enhver Enkelt til den hellige og retfærdige Gud; og Alle og enhver Enkelt kunne troende træde hen til den ypperste Præst og blive deelagtig i Hans ypperstepræstelige Naade og i Ham og ved Ham frembære deres Liv og Alt, hvad de eie, for Gud som et velbehageligt Offer. Offerlammet, Som blev slagtet for os, men Som nu lever i Himmelen, giver Sig i det h. Messoffer stedse til Offerspise for alle Troende, forat de indvortes fornæde og styrkede leve ved Sonnen som Han lever ved Faderen. Dette er vor Tro om det h. Messoffer. Vistnok maae vi gjøre Forskjel imellem Communionen og det h. Messoffer, men vi tør ikke adskille den fra

samme, og just fordi Protestanterne have forkastet det h. Messoffer, er den katolske Lære om den h. Communion bleven uforstaaelig for dem.

Cap. De seer, at Messofferet ikke er noget Afguderie, som Heidelberger-Catechismen siger. Protestanterne have forkastet Messofferet og maaskee ved Communionen under begge Stikfælsler villet levende erindre om Christi Forløsningsdød. Men hvad er Følgen bleven. Alt Liv er vejet bort fra Guds tjenesten og hvorledes seer det ud hos dem med Troen paa Frelseren?

(Sluttes.)

Kong Karl II. af Englands Død.

Det var Sondagasten d. 1. Febr. 1685. Det store Gallerie i Whitehall, en beundringsværdig Levning af Tudors Pragt, var propfuldt af Mennesker; nogle og tyve Hoffolk sadde ved et Kaartpartie omkring et stort Bord, paa hvilket Guldet laae i store Dyrger. Kongen sad og takte og spøgede, men klagede over, at han ikke befandt sig ganske vel; han havde ingen Appetit ved Aftensbordet; hans Søvn var urolig, men om Morgenen stod han tidlig op som sædvanlig. — Neppe var Karl staaet op, førend de ham opvartende Personer bemærkede, at hans Ytringer vare forvirrede og at hans Tanker syntes at være forstyrrede. Flere fornemme Personer havde, som sædvanligt, forsamlet sig. Kongen gjorde Forsøg paa, at underholde sig med dem paa den vaante muntre Maade, men hans Udseende opvakte Bestyrtelse og Uro. Bludselig udstødte han et Skrig, vakkede og faldt om i Armen paa Lord Thomas Bruce. En Læge, som var overdraget Tilfynet med de kongelige Retorter og Smeltedigler, var tilfældigviis nærværende. Han havde ingen Lancet hos sig, men aabnede en Aare ved Hjælp af en Penneskiv. Blodet flød uhindret; men Kongen var stedse endnu bevidstløs.

Han blev lagt paa Sengen. Dronningen

og Hertuginde af York ilede til Bærelset. Portene i Whitehall, som under sædvanlige Omstændigheder stode aabne for Alle, bleve lukkede. Ikkun bejendte Personer bleve tilstedte Afgang. Forgemaftet og Gallerierne vare snart overfyldte, og i selve Sygeværelset indtrængte Pairs, Geheimeraadere og fremmede Gesandter. Alle Londons berømteste Læger bleve kaldte. En romersk-katholsk Læge, Dr. Thomas Shors, hvis Duellighed dengang var meget berømt, var tilstede. Flere Recepter ere opbevarede; een af dem er undertegnet af 14 Doctores. Patienten kom atter til Besindelse, men var vensynlig i en yderst faresfuld Tilstand.

Dronningen var en Tidlang ufortroden i den Syges Pleie. Hertugen af York (senere Kong Jakob II.) veg ikke fra sin Broders Side. Den engelske Høikirkes Primas og fire andre Biskopper vare dengang i London. De bleve hele Dagen i Whitehall og paatog sig ligeledes afværende at vaage om Natten i Kongens Bærelse.

Om Aftenen d. 5. Februar erfarede man i London, at Lægerne havde opgivet alt Haab. Den offentlige Stemning var meget urolig, dog viste der sig intet Spor til Tumult. Hertugen af York, som allerede havde overtaget Befalingen, overbeviste sig om, at Staden var fuldkommen rolig og at han uden Vanskelighed kunde udraabes til Konge, saasnart hans Broder var død.

Kongen led af store Smerter og klagede over, at det var ham, som om en Ild brandte i hans Indre. Alligevel udholdt han sine Lidelser med et Mod, som ikke syntes eget for hans Naturel. Synet af hans elendige Tilstand angreb hans Kone i den Grad, at hun faldt i Afmagt og blev bevidstløs baaret til sit Bærelse. De hos ham fungerende Prælater, havde fra Begyndelsen af formanet ham til at forberede sig paa sit Endeligt. De ansaae det nu for deres Pligt, at tiltale ham paa en endnu mere indtrængende Maade. Erkebiskoppen af Canterbury sagde: „Det er Tid til at udtale sig; thi, Sir, De skal nu snart møde for en Dommer, Som ingen Forskiel gjer paa Personen.“ Kongen svarede ikke et Ord.

En anden Biskop forsøgte derpaa sin Overtalelseskunst; af alle Prælaterne kunde

Kongen lide ham bedst. Alligevel førte det ikke til Noget, at Biskoppen opbød hele sin Betsalenhed; Karl blev ikke bevæget. Til Svar paa de Geistliges paatrængende Spørgsmaal, sagde han, at han fortrod Alt, hvori han nogenstunde havde forset sig; men da man vilde nøde ham til at erklære, at han vilde døe i den engelske Kirkes Samfund, syntes det som om han ikke hørte det, og Intet kunde bevæge ham til at modtage Alterens Sakramente af Biskoppens Haand. Et Bord med Brød og Vin blev bragt hen ved Siden af hans Seng; men forgjæves. Flere Gange sagde han, at det havde ingen Hast, eller at han solte sig for svag.

Denne mærkværdige Afsærd blev af Mange tilskrevet Foragt for gudelige Ting, af Andre den Tilstand, som ofte gaaer forud for Døden. Men der vare nogle faa Personer i Paladset, som vidste bedre Betsed; Karl havde aldrig været noget oprigtigt Medlem af Statskirken; i Hjertet var han romersk Katholik. Hertugen af York vidste det, men var saa aldeles befastiget med at sørge for sine egne Interesser, at han ikke tænkte paa, at hans Broder svævede i Fare for at døe uden de h. Sakramenter. Den franske Gesandt erfarede af en Hofdame den saa faa bekjendte Hemmelighed; han ilede til Soveværelset og drog Hertugen til en Side. Dennes Samvittighed blev slagen, han soer op, som om han var bleven vasket af Svøne, og erklærede, at Intet skulde forhindre ham i at opfylde den hellige Pligt, som kun altfor længe var bleven opjat. Afskillige Planer bleve overlagte og forkastede. Til sidst befalede Hertugen Hoben at trække sig tilbage; han gif hen til Sengen, bukkede sig ned over den Syge og hvidstede Noget, som ingen af de Tilstedeværende kunde høre, men som de formodede, angik et eller andet Statsanliggende. Karl svarede med oprømt Stemme: „Ja, ja, af ganske Hjerte.“ Ingen af de Omkringstaaende, undtagen den franske Gesandt, anede, at Kongen erklærede det som sit Dufte, at blive optagen i den katholske Kirkes Skjød. —

„Skal jeg lade hente en Præst?“ spurgte Hertugen. „Gjer det, min Broder,“ svarede den Syge. „For Guds Skyld gjer det og tab ingen Tid. Dog nei, det vil foraarbage

Dig formegen Meilighed.“ — „Om det end skal koste mit Liv,“ sagde Hertugen, „saa vil jeg hente en Præst.“

Det var alligevel ikke saa let, strax at finde en Præst til saadant Niemed. Thi, som Loven dengang bed, gjorde den Person, som optog Proselyter i den romersk-katholske Kirke, sig skyldig i en Capitalsforbrydelse. Efter flere forgjæves Bestræbelser erfarede endelig Hertugen, at en Benedictinermunk, ved Navn Johann Huddleston, netop befandt sig i Whitehall. Denne Mand havde, med stor Fare for sit eget Liv, reddet Kongens Liv efter Slaget ved Worcester, og havde paa Grund heraf stedsse siden Restaurationen (da Huset Stuart atter kom paa Thronen) været en privilegeret Person. I de Proclamationer, som udstedtes imod de katholske Præster, var nemlig Huddleston undtaget. Han samtykkede gjerne i, anden Gang at sætte sit Liv i Fare for sin Fyrste. En betroet Tjener bragte ham op ad en Bagtrappe. Hertugen befalede nu i Kongens Navn, at alle Tilstedeværende, med Undtagelse af to protestantiske Lords, hvis Trofskab var tilforladelig, at forlade Værelset.

Hertugens Befaling blev efterkommet og selv Lægerne trak sig tilbage. Bagdøren blev nu aabnet og Pater Huddleston traadte ind. En Kæppe skjulte hans geistlige Dragt. „Sir,“ sagde Hertugen, „denne gode Mand har en Gang reddet Deres Liv. Han kommer nu for at redde Deres Sjæl.“ Karl svarede med svag Stemme: „Han er velkommen.“ Huddleston knælede ned ved Sengen og hørte Skriftemaalet. Han spurgte om Kongen ønskede at modtage den h. Nadvere. „Bissegelig,“ sagde Karl, „derjom jeg ikke er uærdig.“ Den h. Hostie blev bragt ind. Karl gjorde et svagt Forsøg paa at staae op og knæle ned for samme. Præsten bad ham at forholde sig rolig og forsikrede ham, at Gud antager Sjælens Ydmygelse, men fordrer ikke Legemets. Det faldt Kongen meget vanskeligt, at aannæmme den h. Hostie, saa at man var nødt til, at aabne Døren for at skaffe et Glas Vand. Derpaa holdt Ordensbroderen et Crucifix i Beiret for den Bodsfærdige, formanede ham til, at heste sine Tanker paa Frelserens Lidelser, og bortskjernede sig. Hele Ceremonien havde omtrent medtaget tre Quarteer, og i denne Tid havde Hoffolkene, som opfyldte de ydre Gemakker, meddeelt deres Mistanke til hverandre ved Hvidtsken og betegnende Blikke. Endelig bleve Dørene aabnede og Hoben fyldte atter Dødens Kammer.

Det var nu silde om Aftenen. Kongen syntes meget lettet ved det Skete. Om Natten anbefalede han sin Gemalinde til sin Broder. Dronningen lod sin Graværelse udfylde. Hun sagde, at hun var for rystet, til atter at ind-

tage sin Blads ved Sygeleiet og bad om Tilgivelse for enhver Fornærmelse, hun uden Vidende kunde have tilføiet ham. „Hun beder om min Tilgivelse!“ udraabte Karl, „Jeg beder af ganske Hjerter om hendes Tilgivelse.“

Morgenlyset brød ind igjennem Whitehalls Vinduer og Karl bad de Tilstedeværende, at drage Forhaenget til Side, forat han endnu en Gang kunde see Dagen. Han bemærkede, at det var Tid, at oprække et Uhr, som hængte i Nærheden af Sengen. Denne lille Omstændighed blev længe omtalt, fordi den over al Tvivl beviste, at han, da han erklærede sig som Katholik, havde været i fuld Besiddelse af sine Mandskræfter. Strax efter Morgendæmringen forlod Mælet den døende Konge. Noget før Kl. 10 var hans Samling forsvunden. Fredagmiddag, d. 8. Febr., hensov han uden Kamp.

Kirkelige Efterretninger

Belgien. D. 3. Mai., Føst dagen for Gjenfindelsen af det h. Kors, afreiste fra Havre med Skibet „Carioca“ 21 Missionærer af Congregationen i Löwen, for at afgaae til Balparaiso i Sydamerika og derfra, i Overeensstemmelse med deres færgene Bestemmelse, til Verne i Sydhavet. 2 Præster, 2 Subdiaconer, 3 theologiske Studenter samt 5 Lægbrodere ere bestemte for Chili i Sydamerika. Blandt disse befinde sig Subdiacon Caspar Wilhelm Zumborn fra Südkirchen og Stud. theol. Ernst Caspar Haake fra Mühlheim ved Rhinen. Tre Præster, hvoriblandt Hr. Hermann Bernard Kötemann fra Ostbevern, ere bestemte til Sandwichsøerne. De øvrige ser Lægbrodere ville begive sig til Tahiti, Gambier- og Marquesasøerne, for som Catecheter eller paa anden Maade at være Missionærerne behjælpelige. Allerede i flere Dage havde de i Havre ventet paa Afreisen, men en ugunstig Vind syntes at ville modsætte sig deres fromme Forehavende og varme Nuffer. Dog endelig har Herren hørt deres fromme Bønner, og efterat vor General-Superior, som ledsagede dem, havde ombord frembaaret det h. Messesoffer for dem og begyndt Mai-Andagten til Hædret for den allerjaligste Jomfru Maria, som Missionærerne stulde fortsætte i den Himmeldronningen indviiede Maaned, have de endelig d. 3. Mai under Udflytningen af Kirkehymnen: Ave maris stella, forladt Europas

Kyster og, ledsaget af deres Brødres Enffer og Bønnen, givet sig til Vris for Vinde og Volger. — Foruden disse, ville endnu 2 Subdiaconer indsfibe sig i Brest i Lobet af denne Maaned, for at afgaae til Tahiti, og i naeste Maaned vil den hoiaary. Biskop af Ariri i. p. i. Jousjin, apostoliff Vicar af Tahiti, som i forrige Aar gjorde en Rejse til Franfrig i sin Missionens Interessse, tiltrade sin Tilbagereise. — Ligeledes ville endnu over 30 Søstre af vor Congregation, hvoriblandt flere tydskjødte, afreise, for, overeensstemmende med deres Ordensregler, at opoffre sig for Ungdommens Opdragelse i Valparaiso, Santiago, Cochiago og Lima. To Præster skulle ledsage dem paa Seereisen og derpaa indvie sig til Missionerne paa Gambier- og Marquesas-øerne. — Blandt de 25 Missionærer af vor Congregation, hvilke, foruden de 2 Biskopper, enten allerede ere afreiste eller endnu ville afreise, befinder sig allerede 3 Tydskere, af hvilke 2 ere fra Diocæs Münster, og flere andre vente med Utaalmødighed paa den Dag, da vor Forstander ogsaa vil bestemme dem for de udenlandske Missioner. Hvor mange tydske Søstre der endnu ville afreise, kan jeg endnu ikke angive; men der er flere end 4.

Amerika. Medens de spanske Republikker Ny-Granada og Ecuador aabent byde Haanden til Protestantismens Indtrangen og begunstige de protestantiske Prædikanter, medens de uvise Biskopper og Jesuiter, søger man i andre Stater, som Guatemala, Chili og Peru, at beskytte Folkets Tro imod alle Branglærens Forsørelser. Siden Santa-Anna atter staaer i Spidsen for Regjeringen i Mexico, gaaer man ogsaa i denne Stat frem paa samme Maade. Justitsministeren henvendte sig for kort siden til Erkebiskoppen af Mexico, for at henlede denne Prælats Opmærksomhed paa Bibelselskaberne. Han skriver: Det er Deres Excel. bekjendt, at der i denne By eksisterer et Selskab under Navn af: „det amerikanske Bibelselskab“, som forstørstedelen bestaaer af protestantiske Methodister, og besjæder en stor Formue som Folge af Legater og Donationer. Dette Selskab har i flere Aar arbejdet paa at udbrede deres religiøse Meninger i det spanske Amerika, og forsmaaer intet Middel, for lykkelig at naae sit Maal. Bibler oversatte i det spanske Sprog og Missionærer ere deres fornemste Vaaben. Hidtil have Protestanterne kun kunnet gjennemføre deres Planer i den columbianiske Republik og Ny-Granada. I denne sidste Stat anerkjender Forfatningen, som er et Værk af den mest demagogiske Congress, som nogensinde er traadt sammen i Amerika, ingen af Staten beskyttet Religion, og medens den giver sig Ekin af, at yde Religionsfrihed, forbyder den den frie Oprettelse af ka-

tholffe Congregationer og negter Jesuiterne Adgang til Republikken. Idet jeg skriver dette Brev til Deres Exc., har jeg til Hensigt, at gjøre Dem bekjendt med, at mange protestantiske Bibler komme til Mexico, og at de fra Texas' Grandse blive indførte i Districtet Tamaulipas. Missionærerne komme ofte som Læger, Charlatans og Kræmmere til de mindre Byer. Som Deres Exc. veed, er denne Maade den letteste at faae Adgang til Familieme. Foruden Bibler udbrede de Traktater af den protestantiske Propaganda, og Virkningen af disse Bøger bliver foreget ved et stort Antal franske Romaner, som, om de end ikke nytte til at prædike Protestantismen, dog derved blive et Vaaben imod den kattholffe Kirke, idet de forderve Ungdommens Hjerter. Den nøiagtige Undersøgelse og Opregnelse af alle gjennem Handelen indførte Bøger og dertil en streng Control fra Lovdvaerjens Side, med alle de Bøger, som Rejsende føre med sig, kan til en vis Grad forhindre denne Indflydelse.“ Erkebiskoppen af Mexico har, som Folge af denne Skrivelse, udfærdiget et Circulaire til sin Geistlighed, hvori han anbefaler den største Aarsvaagenhed med Hensyn til Udbredelsen af protestantiske Bibler og tilføjer, at Justitsministeren udtrykkelig har tilsagt ham Regjeringens Medvirking, for at beskytte et Folks Tro, som er aldeles kattholff og ikke har Lust til at skifte Religion.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 6. August. — 9. Søndag efter Vintse. — Dagens Epistel: 1. Cor. 10, 6—13. Ewang. Luc. 19, 41—46. Gudstjeneste: Form. Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Tydsk. — Kl. 12 stille Messje. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøve Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 33.

Søndagen den 13de August.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtages i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl. Postkontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

Den h. Communion under een Skikkelse.

(Sluttet.)

Protestant. Om De ogsaa søger at forsvare Communionen under een Skikkelse nok saa meget, saa maa jeg dog altid vedblive min Paaastand, at Uddragelsen af Kalcken er aldeles ubibelsk. Vi maae paa det Nøieste iagttage alle Christi Anordninger. Frelseren har, ved den sidste Nadvere, som De siger, indstiftet det nye Testaments Offer; Apostlene have deeltaget deri, og det, for at betjene mig af Deres Udtryksmaade, ved Communionen under begge Skikkelser; hvorfor lader man disse Christi oprindelige Anordninger ikke bestaae i den katolske Kirke, hvorfor uddeler man ikke den h. Nadvere paa samme Maade, som Kristus først har uddeelt den?

Capellan. Hvorfor tage Protestanterne for Nadveren ikke Skoen af? hvorfor omgjørder Prædikanten sig ikke med et Klæde og toer deres Fodder? hvorfor bliver den h. Nadvere ikke feiret hos dem om Aftenen? hvorfor spise de ikke forinden et stegt Lam?

Pr. Derom findes allerede Hentydninger i Pauli Brev til Corintherne.

Cap. Men ogsaa om Afstæffelsen af Fodvaskningen? Frelseren siger dog: Naar nu jeg, Herren og Mesteren, har vasket Eders Fodder, saa maae ogsaa I vaske hverandres Fodder. Joh. 13, 15.

Pr. Denne Skik findes ligeledes ikke i Kirkens. Christi Ord ere ikke at ansee som en i bogstavelig Forstand tagen Befaling, men maae forstaaes billedlige.

Cap. Hvorfra veed De det? Staaer det i Bibelen?

Pr. Af Historien veed jeg det.

Cap. Siig hellere: Af Traditionen. Protestanterne forkaste vel Traditionen, men de ere dog i Virkeligheden tvungne til, at tage deres Tilflugt til den katolske Kirkes Overlevering, for at afgjøre en Mængde Punkter, som den h. Skrift har ladet være tvivlsomme. De helligholde Søndagen, og ikke, som Bibelen lærer, Sabbaten. De døbe Børnene, og dog siger den h. Skrift udtrykkelig: Hvo som troer og bliver døbt, vil blive salig; de iagttage ikke Fodvaskningen o. s. v. Hvorledes retfærdiggjøre de alt dette? Derved, at de beraabe sig paa Kirkens Lære og Praxis. Hvorledes kunne de nu, uden Inconsequens, forkaste Kirkens Lære og Praxis med Hensyn

til andre Punkter, som f. Ex. til Communionen under een Skikkelse?

Pastor. Allerede i Kirkens første Tider, eller, som De siger, i Urkirken findes ogsaa Communionen under een Skikkelse. Bibelen hentyder derpaa. I Apostlenes Gjerninger 2, 42. 46. 20, 7. 27, 35. er kun Tale om Brødets Brydelse; det hedder om de døbte Nyomvendte i Jerusalem: „De holdt sig varagtige til Apostlenes Underviisning, til Samfundet og Brødets Brydelse og Bønnerne“ og den anden Skikkelse bliver slet ikke omtalt. Ligeledes synes det mig, at den h. Pauli forskjellige Udtryksmaade i hans Forkrist om Annammelsen af den h. Nadvere er værd at lægge Mærke til. Om Brødet skriver han 1. Cor. 11, 24. ligefrem: „Gjører dette til min Thukommelse“ og om Vinen 11, 25. „Gjører dette, saa ofte I drikke deraf, til min Thukommelse.“ Betydningsløs kan denne Tilfættning vel ikke være. Hvortil kunde denne forskellige Gjentagelse af Jesu Befaling om at tænke paa Ham, tjene, dersom aldrig det ene turde sies uden det andet?

Pr. Disse Steder lade sig ogsaa forklare anderledes.

Cap. Vistnok have Protestanterne bragt det vidt i at fortolke Bibelen, men det turde falde Dem noget vanskeligt, at forklare disse Steder anderledes, i Særdeleshed da De allerede har indrommet, at Kristus under een Skikkelse er heel og sandfærdigen nærværende.

Past. I Kirkens første Tider ere vel forresten disse Steder bleve forstaaede saaledes, som vi Katholiker forklare dem; Historien paaviser klart, at Communionen allerede dengang var brugelig under een Skikkelse. Eusebius beretter i sin Kirkehistorie*), at Dionysius af Alexandria lod Eucharistien i Brødets Skikkelse bringe til en vis Bodfærdig Serapion paa hans Dødsleie. Ligeledes fortæller Paulinus i den h. Ambrosius' Levnetsbeskrivelse, at Biskop Honoratus af Bercelli meddeelte den Hellige ved hans Hedenfart den h. Nadvere blot under Brødets Skikkelse.

Pr. Det ere enkelte Nødstilsælde og disse kunne umuligt ansees som fuldgyltige Beviser.

*) VI. 44.

Past. Være disse de eneste Exempler, saa vilde jeg vistnok ligeledes ikke paatage mig at grunde et Beviis derpaa; men jeg kan anføre Dem endnu mange andre Vidnesbyrd af den ældste Kirkehistorie, hvoraf det fremgaaer klart, at den h. Kalks Nydelse aldrig af Kirken er bleven betragtet som absolut nødvendig. Af den h. Basilus**), den h. Ambrosius**), Tertullians***), den h. Justinus†), den h. Gregor af Tours††) og andre Kirkefædres Skrifter erfare vi, at de første Christne, i deres Bedehuse og Boliger, opbevarede den h. Eucharistie under Brødets Skikkelse til Privatcommunion og til Vandringssbrød i Dødsfare. Kunde en from Christen, formeddelt Sygdom eller andre Marfager, ikke blive den h. Offer, for ved samme at modtage den h. Communion, saa var det sædvanligt, at det blev bragt ham ved en Diacon. Gneboerne toge den h. Eucharistie med sig i Rejserne, for der at styrke sig ved Livets Brød; Biskopperne sendte samme til hverandre, til Tegn paa christeligt Samfund. Det h. Sakramente blev dengang, ligesom endnu, altid opbevaret i Kirkerne, forat det kunde meddeles de Døende til enhver Time paa Dagen eller Natten. Paa den anden Side var det brugeligt, at række de døbte Børn den h. Communion alene under Vinens Skikkelse.

Pr. Ligeoverfor disse Vidnesbyrd lader det sig vistnok ikke negte, at Communionen i de første Aarhundreder var brugelig under een Skikkelse, men dette var en Afvigelse fra Christi Anordning; allerede tidlig opkom der desværre mange Misbrug i Kirken.

Cap. Og disse Misbrug skulde Mænd som: Basilus, Ambrosius og Gregor have billiget; Mænd, som alle Christne see hen paa med Grefrygt? — Eller søger ogsaa De, som saa mange Protestanter, den sande Christendom hos de første Aarhundreders Kjættene?

Pr. Men hvorfor befalede da Pave Gelasius (490), at annamme Communionen under begge Skikkelser? Han var dog ikke nogen Kjætt, og ansaae dog Communionen under een Skikkelse for en Misbrug.

*) 1. 5. Sacr. c. 4. Ep. 289. ad Caes. **) orat. de obitu fratris. ***) I. 2. ad ux. c. 5. †) apol. 2. ††) I. 10. c. 8. hist.

Past. Dette Paven's Bud havde en ganske anden Grund. Der var dengang en Sect, Manichæerne, som paa stod, at Vinen var skabt af den onde Aand og for sig ond, og derfor forfastede den sacramentalste Kalk; i Rom vilde de gjælde for Katholiker og gif med dem til den h. Communion. For at opdage dem og for at adskille dem fra de sande Troende, anordnede Paven, at Communionen skulde modtages under begge Skikkelser. Senere, da disse Kjættere forsvandt, blev Communionen under een Skikkelse atter mere brugelig. Men til sammes almindelige Indførelse bidroge vel de saakaldte Korsstog det Meste. Da der ikke altid var Forraad nok af Vin for saa mange Korsfarere, paa saadanne lange Reiser, for at kunne række Alle den h. Kalk og da paa Stibene det h. Blod let kunde spildes ved Uddelingen af den h. Kalk, saa uddeelte man Communionen kun under Brødets Skikkelse, og snart forplantede denne Brug sig fra Korsfarerne til Folket i Almindelighed. Imidlertid bibeholdt man paa enkelte Steder den Stik at communicere under begge Skikkelser. For at tilvejebringe Enighed, blev derfor, paa Conciliet i Costniz*) (1415) anordnet, at Sacramentet for Fremtiden skulde uddeles overalt under een Skikkelse. Conciliet i Basel**) (1431) og den sidste almindelige Kirkeforsamling i Trient***) (1562) stadfæstede denne Anordning.

Pr. Anordningerne af Conciliet i Trient, ere mig ikke ubekjendte. Det er haardt, ja skrækkeligt, at dette Concilium har forbandet Brugen af Kalken. Havde Conciliet optraadt mindre brat i denne Henseende, saa havde Mange ikke skilt sig fra Kirken.

Cap. Det er dog sørgeligt, at alt hvad der er katholsk altid bliver fordreiet af Protestanterne. De har sikkerlig aldrig læst Conciliet.

Past. Lad os tage Conciliet frem og læse de enkelte Canoner. I den 21. Forsamling 1. Canon hedder det: „Naar Nogen siger: alle og enhver Christen ere ved et Guds Bud og formedelst Frelsens Nødvendighed forpligtede til, at nyde begge Skikkelser af det h. Alterens Sacramente, — han være ude-

luffet fra Kirkens Samfund.“ Canon 2: „Naar Nogen siger: at den h. katholske Kirke ikke er bleven bevæget af retfærdige Aarsager og Grunde til, at række Læggfolk og ikke de den h. Messe feirende Geistlige den h. Communion kun under Brødets Skikkelse, — han være udeluffet fra Kirkens Samfund.“ Canon 3: „Naar Nogen negter, at den hele og udeelte Christus, Kilden og Ophavet til alle Naadestatte, nydes under Brødets ene Skikkelse, fordi Han, som Nogle falskeligen paa staae, ikke, efter Christi egen Indstiftelse, nydes under begge Skikkelser, — han være udeluffet fra Kirkens Samfund.

Cap. Seer De nu ikke selv, at de katholske Lærdomme blive fordreiede i de protestantiske Skrifter? Intetsteds findes, at Conciliet forbander Kalkens Brug. Ogsaa viser et ubildet Blik paa Historien, at ganske andre Aarsager, end Unddragelsen af Kalken, bevirkede Adskillelsen. Jeg maa oprigtigt tilstaae Dem, at, naar jeg hører Calvinisterne at klage over Sacramentets Banfæbelse, jeg da uvilkaarligen bliver erindret om de Ord, som Herren rettede til Pharisæerne: „I blinde Veiledere, som I se Myggene fra, men nedsluge Kamelen!“*) De have jo borttaget Herrens Legeme med Hans Blod og istedetfor kun ladet Brød og Vin blive tilbage; de have tilintetgjort Sacramentet og fornødret den h. Nadvere til en blot Cereemonie.

Past. Conciliet har kun banlyst dem, der, ligesom Husfiterne, Taboriterne, Lutheranerne, Calvinisterne o. s. v. paa stode, at Annammelsen af den h. Communion var absolut nødvendig under begge Skikkelser. Disse maatte belægges med Anathema'et; thi en saadan Paa stand beskylde ikke alene Kirken, som tilsteder Communionen under een Skikkelse, for Bildfarelse, men gaaer ogsaa ud paa en Negtelse af Brødets og Vins Forvandling til Christi Legeme og Blod. Kirken maa træde enhver Bildfarelse skarpt imøde, den tilflører ikke Modsatningerne for Fredens Skyld, men den holder Alle Sandheden klart imøde og udelukker dem, som negte samme sin Anerkjend-

*) Sess. XIII. **) Sess. XXX. ***) Sess. XXI.

*) Matth. 23, 24.

delse. Med Sorg og Beemod lader den dem udtræde af sit Samfund; men den mindes sin guddommelige Stifter, Som jo ogsaa engang, da Han talte om den h. Nadvere, maatte lide den Smerte, at mange af Hans Disciple traadte tilbage og ikke mere vandrede med Ham. — Men der gives ogsaa endnu andre vigtige Grunde for Communionen under een Skikkelse. Hos den store Mængde troende Christne, som om Søn- og Helligdagene gaae til Herrens Bord, maa det altid befrygtes, at ogsaa, selv ved den samvittighedsfuldeste Behandling, Formen af det Høieste og Helligste, som Mennesket kan værdiges, ved Spilden og desl. kunde vanhelliges. Den fromme Sky for en saadan Vanhelligelse har netop mest bidraget til almindelig Indførelse af Communionen under een Skikkelse og bevæger Kirken til endnu altid at opretholde denne Brug. Fremdeles er Vinen i mange Lande vanskelig at erholde; Mange kunne heller ikke drikke Viin; var nu Communionen strengeligen foreskrevet under begge Skikkelser, saa vilde Mange blive berøvede Eucharistiens Naadestatte og Velsignelser. Jeg er overbevist om, at De vil agte saadanne hjarlige Hensyn. Kirken bevarer Altrens Sacramente som sin helligste Stat; med største Strengthed, ja med en vis hellig Uengstelighed holder den al Nødværdigelse og Vanhelligelse fjern fra samme, men ogsaa med den største Kjarlighed indbyder den alle sine Troende til det h. Maaltid; ved dette Kjarlighedsmaaltid skal Ingen savnes.

Cap. Da jeg var paa Universitetet, besøgte jeg nogle Gange de protestantiske Kirker. Det var mig paafaldende, der at see, at først de Fornemste af Menigheden, de høie Embedsmænd og rige Kjøbmænd gik til Herrens Bord; siden kom de ringere Borgere, tilsidst Tjenesteyende og Dagleiere. Jeg kunde ikke fatte en sliq Adskillelse ved det store Kjarlighedsmaaltid. Da jeg senere erkjendte mig om Aarsagen, fik jeg til Svar, at man dog ikke godt kunde forlange, at de Fornemme skulde drikke af den samme Kalk som ubekjendte simple Folk. Mange vilde maaskee endog af sandfelig Væmmelse over deres Ureenlighed, med hvem de skulde drikke af samme Kalk, ganske undlade at modtage den h. Nadvere. — De maa idemindste ansee dette for store Mangler, og agte Kirken,

som af viis Forsigtighed lykkeligen har forebygget Sliq. I vore Kirker knæler ved det h. Maaltid det fattigste Medlem af Menigheden ned ved Siden af den Fornemste, den ringeste Dagleier ved Siden af Tyrster og Grever; hos os er det et sandt Kjarlighedsmaaltid.

Pr. Jeg beklager disse Misforhold; de maae modarbeides; de ville forsvinde, jo mere christeligt Sindelag og sand Kjarlighed atter blive herskende overalt.

Past. Naar de adskillte Brødre atter nærme sig Moderkirken i sand Kjarlighed, naar de atter glade istemme den ene sande Troesbekjendelse, naar da det almindelige Ønske ligesaa meget udtaler sig for Communionen under begge Skikkelser, som det tidligere har udtalt sig derimod, da vil Kirken maaskee give Enhver Valget, om han vil drikke af den velsignede Kalk eller ikke. At forklare, at Communionen er nødvendig under begge Skikkelser, kan Kirken ikke og vil heller ikke nogen sinde gjøre det, men vel kan den atter tillade eller foreskrive samme. Kirken vakler ikke i Troen; denne forandrer den aldrig, men vel af vigtige Aarsager uvæsentlige Skikke, og hvilke Aarsager kunne vel være vigtigere, end Ophævelsen af Adskillelsen, Opretholdelsen af Eenheden og den almindelige Kjarlighed?

Disse ligesaa milde som klare Ord af den værdige Pastor, syntes at gjøre et dybt Indtryk paa Protestanten; han vilde netop gjøre nogle Modbemærkninger, da Kirketjeneren traadte ind og meldte, at en ung Mand, som var bleven syg af Nervesfeber, ønskede at anname det h. Vandringsbrød. Det var allerede sild om Aftenen, Veiriget temmelig ublidt, og den Syges Bolig over en Miil borte. Capellanen tilbød sig strax, at forrette den h. Tjeneste; dog Pastoren afflog venligen dette Tilbud, da han af den unge Mand's Fader, der imidlertid ogsaa var traadt ind i Værelset, hørte, at den Syges Tilstand var yderst betænkelig. Han havde underviist Unglingen, antaget ham til det h. Skriftemaal, og raft ham den første Communion, — nu vilde han ogsaa staae ham bi i den sidste Stund. Med saa venlige Ord tog han Afsked med sin Gæst og begav sig skyndsomst til Kirken.

Den Fremmede kunde ikke afholde sig fra, til Capellanen, at udtale sin Beundring over Pastorens fromme og hellige Iver, og kunde ikke begribe, at de katholske Geistlige ikke frygtede for at blive smittede.

Si stærke Slag paa den store Klokke forkyndte hele Menigheden, at en Medbroder kæmpede med Døden, og opfordrede Alle til fromme Forbønner. Snart hørte man ogsaa den lille Sygeklokke, og fra Præsteboligen af saae man den fromme Hyrde med det h. Sakramente at ile igjennem Gaderne. Lygten, som Kirketjeneren bar foran, udbredte sine Straaler vidt omkring. Capellanen knælede ned ved Vinduet, og fra Kjøkkenet hørte man Tjenestefolkenes Bønner. Den Fremmede var synlig rørt. Da Capellanen ledsagede ham tilbage til Gæstgivergaarden, talte han kun lidet.

Fyrstbiskoppen af Genf, den hellige Franz af Sales' Liv og Levnet.

I.

Hans Ungdoms- og Studereaar indtil hans Præstevielse.

Iblandt hine store Hellige, som Forsynet har skjenket den katholske Kirke, for at forhindre Udbredelsen af Reformatorernes Lære, indtager Franz af Sales en fremragende Stilling. Han omvendte mange Tilhængere af Calvins Lære, styrkede svage Katholiker i deres Tro, dannede en dygtig Clerus i sit Dioces, gjenoprettede Sædeligheden i mange Klostre og stiftede en ny Fruentimmerorden. Men ogsaa udenfor sit Dioces, sporedes hans adle Virksomhed; thi mange Fyrster søgte og fulgte hans Raad i Kirke- og Religionsanliggender; Biskopper betragtede ham som deres Lærer og henvendte sig til ham i forskjellige Anliggender. Endelig indvirkede han ogsaa paa andre Dioceses, idet han ikke alene ofte prædikede i saadanne, f. Ex. i Paris, Grenoble, Chamberi o. fl.,

men han skrev ogsaa gode Bøger, som bleve meget læste.

Det Land, hvor vor Hellige forste Gang saae Verdens Lys, er Savoyen. Høie Bjerger, som tildeels ere bedækkede med evig Sne, gjennemskære samme. Indbyggerne ere ikke velhavende, da Naturen, med Undtagelse af de særdeles skønne og frugtbare Dale ved Genfersøen, er meget ufrugtbar, hvorfor ogsaa mange Savoyarder forlode deres Hjem, for at søge deres Brød i Udlandet. Iøvrigt ere de et kraftigt Folkeskær, arbejdsomme, Italiens bedste Soldater og deres Tro og vanlige gode Sæder vedhængende. Sproget i dette lille Land er fransk, skjøndt der i det tilgrændsende Piemont, med hvilket det næsten stedse har været forenet, tales italiensk.

I den nordlige Deel af Savoyen henimod Conton Genf, ligger Byen Annecy i en romantisk Egn, og neppe tre Mil fra samme, Slottet Sales. Der boede i mange Aar Grever, som kaldte sig efter Slottet og stode i stor Anseelse. I Slutningen af det 16. Aarhundrede var Franz, Greve af Sales, Gier af dette Slot. Han var gift med Franziska af Sionas. Han var en stor Verdensmand i Ordets bedre Forstand; han bekræftigede sig meget og gjerne med Krigs- og Statsanliggender, og besad i hoi Grad Hertugen af Savoyens Tillid, i hvis Tjeneste han stod. I midlertid var han hverken lunken i Religionen eller udsvævende i sin Vandel, som man saa hyppigt finder hos Hoffolk; men han skattede baade sin Kirke og dens Tjenere høit, bivaanede regelmæssigen Gudstjenesten og førte en kristelig Vandel.

Hans Gemalinde var en i Sandhed from Kone; hun tilbragte daglig flere Timer med Andagtsøvelser, ovede hyppigt kristelige Barmhertighedsgjerninger og, da Gud skjenkede hende Børn, var det hendes ivrigste Omsorg at opdrage dem godt. Gud velsignede ogsaa hendes Bestræbelser, idet det forste af Børnene, vor Franz, døde som Hellig, og et andet, Johann Franz af Sales, ikke alene efterfulgte navnte Hellige i hans Vardighed som Fyrstbiskop af Genf, men ogsaa i Fromhed. Men en tredie Søn, Ludvig, tog Stamgodset i Besiddelse, da den Førstefødte, vor Franz, gav Afskald paa samme, og døde, efterat han havde ført et

næsten helligt Liv, i den høie Alder af 78 Aar, i sin Søn Carl Augusts Arme, der ligeledes var Biskop af Genf.

Den h. Franz af Sales formaner i sin „Veiledning til et fromt Liv“ kristelige Koner til at indvie deres Børn til Herren, medens de endnu bære samme under Hjertet, da dette vilde nedkalde Guds Velsignelse over dem. Han henviser dem til, at den h. Augustins og Thomas af Aquins Moder, hvis Børn bleve saa store for Herren, have gjort dette. Efter Fodfelen skulde de atter indvie dem til Ham som et dem blot anbetroet Gode. Saaledes har den h. Bernards Moder gjort, og hendes syv Børn have siden ført et meget helligt Liv. Men var deres Børns Forstand først vaagnet, saa skulde de dybt indprente Guds frygten i deres spæde Hjerter og siige til dem ligesom Blanca sagde til sin Søn, den h. Ludvig: „Omendkjøndt jeg elsker Dig, mit Barn, ligesaa heit som mit eget Liv, saa vilde jeg dog hellere see Dig at døe for mine Dine, end at Du skulde begaae en eneste Dødsynd.“

Det Selvsamme, som den Hellige her forlanger af kristelige Moder, iagttog hans gudsfrygtige Moder med ham. Da hun nemlig haabede sin Redkomst med ham, bad hun inderlig til Gud, at Han vilde bevare det Barn, hun bar under sit Hjerte, for Verdens Fordærvelse, og hellere aldrig at lade hende werde Moder, end at skjenke hende et Barn, der nogeninde maatte fortørne Ham. Efter sin Redkomst opoffrede hun ham til Gud. Franz saae Verdens Lys for tidligt — allerede i den syvende Maaned — og var, som Følge deraf, et saa svageligt og sygeligt Barn, at han i lang Tid maatte være under Lægebehandling. Men ved Moderens omhyggelige Pleie og Lægernes Omhu, blev det spæde Liv frelst og opholdt. Senere udviklede hans Legeme sig meget fordeeltigt; han blev stor og stærk, og hans Ansigst opnaaede den Skjønhed og Ynde, som man saa almindeligt beundrede hos ham.

Til Legemets Fortrin sluttede sig langt større Aands-gaver, hvis fortræffelige Udvikling dannede ham til den store Mand, som Kirken ærer i ham. Foruden en god Hufommelse, besad han en sjelden skarp Forstand og en meget god Jagttagelsessevne, hvorfor han saa nysigtigt kunde opfatte alle i Naturen og Men-

nessellivet forekommende Phænomener indtil den mindste Detail, saaledes som vi finde dette i hans Skrifter. Dog disse Gaver havde andre store Mand og Hellige tilfældes med ham; ja der var Mange, som besad en skarpere Forstand og en ulige bedre Hufommelse; men næsten uovertruffen er han i sine Gemytsanlæg, som han saa fortræffeligt udviklede. Han havde nemlig et meget blidt, fiintfølende, men dertil meget dybt Gemyt. Dette gjorde Franz høist elskværdig hos Enhver. Ved sin oprigtige, sagtmodige og hjertelige Omgang vandt han Alles Hjerter. Det var ham næsten umuligt at fornærme Nogen og han forblev elskværdig selv hvor han maatte dadle og straffe. Derfor var Jugen bedre end han skiftet til at omvende Syndere og i Særdeleshed Brangtroende.

Hans Samtidige, Cardinal du Perron, pleiede at siige, at han troede at have givet Midler nok i Hænde, til at overbevise Brangtroende; men for at omvende dem, maatte man sende dem til Biskoppen af Genf, som dertil i Særdeleshed var bestemt af Gud. Ligeledes erklærede ogsaa den berømte Dratorianer og Cardinal Berulle, at Guds Haand siensynlig ledede vor Hellige i disse Bestræbelser.

Disse Talenter søgte nu de fromme Forældre omhyggeligen at udvikle. Faderen havde i Sinde at danne ham til en stor Stats- og Verdensmand, som kunde gjøre Familien Ære; den fromme Moder derimod bar mere Omsorg for, at han opvokrede i Guds frygt, tidligt lærte at elske og udøve Fromhed og forblev ufordærvet. Herpaa arbejdede hun uafsladeligt i de første sex Aar, i hvilke Franz var hende anbetroet. Hun talte ofte med ham om Gud og Hans Søn Jesus Kristus, tog ham med sig i Kirkerne, som hun ofte besøgte og lærte ham at bede med Andagt. Ogsaa de Helliges Levnetsbeskrivelse, eller snarere enkelte Dele af samme, som vare fattelige og opbyggelige for Drengen, forelæste hun for ham og forklarede ham det Læste. Senere fortsatte han selv meget ivrigt denne Læsning og anbefalede den paatrængende til Enhver; thi, pleiede han at siige, de Helliges Gjerninger ere intet Andet, end Evangeliets anvendte Lære; idetmindste vilde man ved at læse samme, opnaae stor Kundskab om og Hviagtelse for Dyden og Naademidlerne. Paa Grund af sin udmærkede

Dpfatningsøve bleve de skjønne Træt og Gjæringer af de Helliges Liv, altid staaende for hans Aand, og ved Fortællinger om disse, vidste han at gjøre sine Prædikener, Samtaler, men især sine Skrifter, høist opbyggelige og underholdende. Da hans Moder selv meget ivrigen vuede de legemlige Barmhertigheds-gjæringer, søgte hun ogsaa at indgyde sin Søn Tilbøielighed for samme, og tog ham i denne Hensigt med sig, naar hun besøgte de fattige Syges Hytter, lod ham uddele Almisser til de Fattige og vakte overhovedet Medlidenhedsfølelsen i ham. Hendes Bestræbelser bleve tidligt kronede med Held; thi allerede som Dreng tog Franz ivrig Deel i de Fattiges, Syges og Pestbefangtes Skjæbne, og frasagde sig ofte sine barnlige Fornøielser, for at kunne skjenke de Fattige de Penge, som han erholdt dertil, ja, han gik endog saavidt, at han, naar han selv Intet eiede, bad sine Venner og Bekjendte om Almisser til dem. Saaledes var det en god Moder, som i ham nedlagde de første Spirer til Barmhertighed, som senere aabenbarede sig i saa stor Velgjørenhed og virksom Hjælp mod de Fattige, Syge og Fangerne o. s. v., at han bortskjenede Alt hvad han eiede, ja endog sin sidste Skjorte, for at hjælpe saa Mange som muligt.

Heller ikke hans moraliske Dannelse forsmøgte Moderen. Hun indskærpede ham, ofte og allevegne at have Guds Nærværelse for sig, at hade Synden over Alt, at flye al Løgn og Forstillelse og at være ydmyg og sagsmodig. Denne moraliske Opdragelse bar sine Frugter; thi allerede som Dreng var han en Efterligner af Herren og tiltog med Alene i Dyd og Elskværdighed for Gud og Mennesker. I Særdeleshed beundrede man hans Oprigtighed, idet han aldrig, naar han undertiden begik en lille Feil, som ofte er Tilfældet med Børn, skulde eller negtede samme for sine Forældre, for at undgaae Straf, men derimod aabent tilstod den og underkastede sig Rødselsens. Da han havde fyldt sit sjette Aar, blev han sendt til Studereanstalten i Rocheville og derfra til Annecy, hvor han formedelst sine fortræffelige Anlæg gjorde hurtige Fremskridt og tillige forenede Bønnen og Fromhedsøvelser (især Læsningen af Legenderne og Barm-

hertigheds-gjæringerne) med det offentlige og private Studium.

I Aaret 1578 besluttede hans Fader at sende ham til den berømte Højskole i Paris til videre Uddannelse. Da han kun var elleve Aar gammel, faldt dette meget haardt for den fromme Moder. Hun indsaae de Farer, som tre unge Mennesker paa Højskolerne og frygtede for, at hendes Barn, som endnu ingenlunde var selvstændigt og og fast i Dyden, skulde flere hundrede Mål fra Forældrene, blive forført. Imidlertid vedblev Faderen sin Beslutning og hun skædede sig efter hans Villie, men gav Drengen mange gode Lærdomme med paa Veien, og indskærpede ham især, altid at have Gud for sig, ofte at bede og aldrig at synde. „Min Søn!“ sagde hun med den for omtalte hellige Ludvigs Moder, „jeg vilde hellere vide Dig død, end erfare, at Du havde begaaet en eneste Dødsynd.“ Det laae Faderen ikke mindre end Moderen paa Hjertet, at Franz under sit Ophold i Paris ikke blev forført, hvorfor han medgav ham en geistlig Hovmester, der hidindtil havde havt Opsyn med ham og ledet hans Studeringer. Denne forte Opsigt med Franz, saalænge han var i Paris og ligeledes senere da han frekventerede Universitetet i Padua. Franz havde stedse megen Orbdighed for denne Geistlige, kaldte ham sin Fader og Lærer og gjorde ham, da han var bleven Biskop, til Medlem af Domcapitlet.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger

England. Den afdøde Greve af Shrewsbury har anvendt over 3½ Million Thaler til Kirker, Klostre og Skoler. For tyve Aar siden købte han i en øde Egn ved Birmingham et stort Stykke Land, som han lod opdyrke, deels til Haver, deels til Agerbrug; han anlagde Skove og lod grave Vandledninger, saaledes som det er Brug paa de store Landeindomme. Det Hele lod han omgive med en Muur. Hvorfor? Han vilde anlægge en Mensteranstalt til Opdragelse for katolske Dreng og Unglinger. Tidligere maatte den engelske og skotske Ungdom, som tilhørte den katolske Tro, søge deres Kundskaber i Udlandet, hvor der ved fromme Bidrag var oprettet Anstalter for dem, f. Ex i Douai i Frankrig, i Rom og i Regensburg. Da Forholdene i England havde forandret sig, vilde den ædle Greve af Shrewsbury gjøre det muligt for den katolske Ung-

dom at uddanne sig i Landet selv, hvorved han især havde for Øie, at danne dem for det engelske Folkets og navnlig for Parlamentet. Paa den kjøbe, allerede dyrkede Grund, lod han opbygge to store grundmurede Bygninger, hvoraf den ene skulde tjene til Bolig for omtrent 300 Gymnastaster med deres Lærere, og den anden til Bolig for 100 philosophiske Studenter, ligeledes med deres Lærere. Mellem disse Bygninger var opført en pragtfuld Kirke. Fra alle Europas Lande lod han anskaffe ældre og nyere philosophiske og theologiske Bøger for Bibliotheket. I Rom traf han Aftale med den lærde Wiseman, som nu er Erkebiskop og Cardinal, og gjorde ham til første Rector ved det nyistiftede og til den h. Jomfru Maria indviede Collegium i Dscott ved Birmingham, hvorfra allerede mange dygtige Præster og Lærere ere dimitterede. Hvilken Velsignelse for England! Hvilket Exempel for dem, som Gud har velsignet med timeligt Guds! Da Collegiet var besat med Lærere og Elever, aabnedes i Kirken i Dscott et Skuespil, som man aldrig før havde hørt eller set i England. Da man havde indført den opløstende gregorianiske Kirkesang ved Guds-tjenesten, saa forestille man sig, naar 250 indviede unge Mennesker med deres Lærere, i. Er. ved den h. Messer, synge det bedende Kyrie eleison, det jublende Gloria in excelsis, det alvorlige og høitidelige Credo o. s. v. Hvilket mægtigt Indtryk maa dette ikke gjøre paa de Tilstedeværende! Fra alle Sider kom man, for at bivaane Guds-tjenesten. Medlemmer af alle derværende Secter indfandt sig; uvilkaarlig sank de tilligemed Katholikerne paa Knæ og bade, og — hvo, som først i Ydmyghed vil bede til Gud, han vil ogsaa fremdeles blive oplyst og finde Sandheden. — Hver Uge anmeldtes nye Overtrædelser. Dette er en Grund mere, hvorfor Omegnen af Birmingham viste sig saa tilbøielig for Katholicismen. Den sidste ærv. Biskop dersteds har indviet over 30 nye Kirker for meget store omvendte Menigheder. Med Glæde kunne vi tilføie, at den unge Greve ganske træder i sin værdige Faders Fodspor.

Spanien. Dette skønne Land, som allerede har lidt saameget ved Revolutioner, er desværre atter blevet indviklet i en sorgelig Borgerkrig, og det er i dette Dødblik endnu ikke til at forudsee, hvorledes Sagerne vil ende. Af en Privatfrivælselse ere vi imidlertid i Stand til at meddele glædelige Efterretninger. Folkemissionerne og Exercitiene, som ledes af Jesu-Selskabet, ere i fuldt Flor. Tyve Missionærer bereise Provindserne Castilien, Navarra, Aragonien, Catalonien og de baskiske Lande. I Burgos holdtes Exercitier, hvori 500 Mennesker deltog. Ved Folkemissionerne ere ofte flere end 10,000

Mennesker tilstede. Collegierne paa Guatemale og de canariske Øer tiltage paa en glædelig Maade; i Havana er et nyt Collegium blevet aabnet. Maatte derfor Landets politiske Forhold kun blive ordnede; det spanske Folk indslutter i sig saa fortræffelige Elementer, at man med Rette kan være de bedste Forhaabninger for Fremtiden.

Alien. (De engelske Antiller.) Den apostoliske Delegat, Hr. Spaccapietra, Biskop af Arcadiopolis i. p. i., har beordret Biskopperne m. fl. paa de engelske Antiller og hollandske Colonier, nemlig Biskoppen af Roseau og de apostoliske Vicarer af Jamaica, Demerare, Surinam og Curacao, til at møde d. 15. Juni i Puerto d'España, for der at afholde et Concilium. Ogsaa de franske Biskopper af Fort-Royal (Martinique) og Basse-Terre (Guadeloupe), som høre til Kirkeprovindsen Bordeaux, bleve indbudne til at deeltage i dette Concilium, af hvilket man ventte sig meget Glædeligt for Religionen. — I den sidste Fastetid prædikede Hr. Spaccapietra Korsveien paa Den Trinitad hver Fredag under aaben Himmel ved Foden af et Calvariebjerget. Mængden, som bivaanede disse Prædikener, beløb sig til meer end 8,000 Personer. Samme Brølat holdt ogsaa særegne Foredrag for Mænd over philosophiske Gjenstande og Controverspunkter. Domkirken i Puerto d'España var allerede fyldt for den fastsatte Tid; en stor Mængde Protestanter og selv nogle protestantiske Prædikanter besøgte stadig disse Foredrag, som havde paa-faldende Omvendelser til den katholske Kirke til Følge. Det religiøse Sind, som besjæler Folket, trænger stedse dybere ind, i samme Maal, som de Geistliges Antal tiltager og den kirkslige Organisation befastes. — Den engelske Regjering lader Katholikerne have fuldkommen Frihed i deres Colonier.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 13. August. — 10. Søndag efter Pintsfe. — Dagens Epistel: 1. Cor. 12. 2—11. — Evang.: Luc. 18, 9—4. — Gudstjeneste: Form. Kl. 10 Hoimeesse med Prædiken paa Dansk. — Kl. 12 stille Messer. — Efterm. Kl. 3 Andagt paa Tydsk.

Tirsdag d. 15. August. — Marias Himmelfartsfest. — Dagens Epistel: Eccli. 24, 11—20. — Evang. Luc. 10, 38—43. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messer. — Kl. 10 Hoimeesse med Prædiken paa Tydsk. — Efterm. Kl. 3 Broderstabs-Andagt paa Dansk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sanber.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prover Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 34.

Søndagen den 20de August.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Kiøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl Postcontoirer. Prisen er 3 Rk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

Den katolske Lære om den ene saliggjørende Kirke.

Indledning.

For Protestanten, som paa Grund af sin Opdragelse og Underviisning er indtagen af saa mangfoldige Fordomme mod den katolske Kirke, maa det være ualmindelig vanskeligt at betragte samme med et roligt Blik. Omendkjendt den paa Grund af den uroffelige Fasthed, med hvilken den for nærværende Tid staaer der midt i Tidens Storme, nødvendigviis maa tildrage sig hans Opmærksomhed, saa vender han dog atter Blikket bort med en uvilkaarlig hemmelig Gysen og gjer sig Bebreidelser for den Følelse af Beundring, der for et Dieblis paakom ham over dens storartede Tilværelse. Meget vilde være vundet, hvis det ved en rolig Samtale kunde lykkes, at bortfjerne disse mange Fordomme. Til de Punkter, som mest bebreides Kirken, som allermeest ere misforstaaede, og som have fremkaldt saa mangehaande Forhaanelser, henhører Læren om den ene saliggjørende Kirke. Følgende Samtale er et Forsøg paa at tilvejebringe en rigtig Forstaaelse

af samme. Vi troe, at protestantiske Læsere, naar dette tilfældigt skulde komme dem ihænde, vilde faae andre Anskuelser og saaledes forbauses over deres egne Fordomme. Tillige kan det tjene til at gjøre mange Katholiker, af hvem denne vigtige Lære endnu ikke rigtigheden er opfattet og forstaaet, nærmere bekendt med dens Betydning. I ethvert Tilfælde holde vi det for tidsvarende, at Katholiker saavel som Protestanter søge at forskaffe sig et klart Begreb om denne Lære.

Præsten i D., en lille Landsby i Westfalen, faae sig i Aaret 1847 paa Grund af sit svækkede Helbred og ifølge Lægens indstændige Raad, nødt til at underkaste sig en Guur, der vilde medføre et Ophold af flere Uger ved Badeanstalten i Gms. Det kunde ikke undgaaes at han her stiftede mange og forskjellige Bekjendtskaber, iblandt andet ogsaa med en Rejseringsraad K. fra B., med hvem han adskillige Gange var truffen sammen paa sine daglige Spadsereetourer langs den skønne Bred af Lahnsfloden. Omendkjendt den fremmede Herre var Protestant, saa syntes dog netop den Omstændighed, at han kunde gjøre nærmere Bekjendtskab med en katolsk Geistlig, ham særdeles behagelig. Som troende Christen havde han nemlig allerede ofte kastet et længselsfuldt

Blif over paa den katholske Kirkes Obeet, efterdi denne, ifølge de sidste store Begivenheder, i samme Maal atter havde begyndt at gribe virksommere ind i Livet, som Forstyrrelsen i hans egen Confession stedse var fremtraadt mere sfrigende; og allerede længe havde han ønsket en Leilighed, saaledes som den nu tilbød sig, for ugeneert og fordomsfri at kunne samtale med en katholsk Geistlig om saa mange Ting. For Præsten, som hidindtil kun meget sjelden var kommen i Berørelse med Protestanter, kunde den Ubønhed, med hvilken den Fremmede kom ham imøde, kun være velgjørende, saameget end ogsaa det i Sandhed utrolige Ubekjendtskab med katholske Læresætninger og Skikke, som denne ellers saa dannede Mand lagde for Dagen, maatte forundre ham; og saaledes udviklede sig i kort Tid, paa de næsten dagligen fælleds gjentagne Spadsjere-toure, et fortroligt og næsten venstabeligt Forhold imellem dem.

Paa denne Maade havde de allerede samtalt om maangt et Punkt, og mangen Fordom var forsvunden af Protestantens Sjæl; men eet Punkt havde han altid søgt at undgaae med sand Ungstselighed, og saa ofte som Præsten ligefremt, som under hele Samtalen, havde brugt Udtrykket: „den ene saliggjørende Kirke“, ignorerede han samme med en næsten synlig Forlegenhed.

Da handtes det en Dag, da de næsten havde fuldendt deres Spadsjere-tour og ad en smal Bjergsti gik op til en dem velbekjendt Hvileplads, hvorfra man ned den herligste Udsigt over den nærliggende By med dens skjønne Omgivelser, at de allerede fandt denne Plads besat af to andre Herrer, som indbyrdes og med Regjeringsraad K. stode i et intimt Venstabsforhold, men som for Diebliffet vare i en saa levende Ordstrid med hinanden, at de ikke bemærkede de Ankommende, førend disse, idet de boiede om Hjørnet, stode ved deres Side.

Hvorledes — tilraabte K. sine Venner — i en saa heftig Strid i denne herlige Natur og ved denne henrykkende Udsigt!

Hvad bryder jeg mig om Natur og Udsigt! svarede den ene af de Tilstalte, en orthodox, noget til Pietismen hørdende Lutheraner, i en opbragt Tone, hvad bryder jeg mig om

al Verdens Herlighed, naar Troen paa min Herre Jesum Christum skal frarives mig. I Sandhed, vedblev han noget roligere, idet han henvendte sig til K., vor Ven antager med hver Dag en friere og frivolere Retning, som faaer mig til at skjælve for hans Retroenhed og hans Sjæls Frelse.

Den, som denne Bebreidelse gjaldt, optog samme roligt og med et neppe undertrykt Smil, og istedetfor at svare, gjorde han med et Blik opmærksom paa K.s Ledfager, som stod noget affides, og i hvis Nærværelse den begyndte Samtale ikke godt kunde fortsættes. Præsten, som indsaar, at hans Nærværelse her var ubeseiligt, havde imidlertid allerede gjort Mine til at tage Afsted med sin Ledfager, hvilket denne ikke tillod, hvorimod han forestillede ham for sine Venner som en Mand, for hvem han havde lært at være en oprigtig Høiagtelse, og hvis Nærværelse kun kunde være dem behagelig.

Jeg bemærker, at jeg dog allerede har forstyrret Deres Underholdning, svarede Præsten, som vilde bortferne sig, da Britankerens pludselig spurgte ham:

Om Forladelse, er De en Beundrer af Pius IX.?

Ja, en saa varm, som han vel kan have nogen, svarede Præsten, thi jeg haaber at være en oprigtig Katholik.

Den Tilfætning ville vi indrømme, sagde den Anden, men naar De virkelig er en Beundrer af den store Pius, har jeg Intet imod, at De tager Deel i vor Strid, omendstjændt den handler om Ting hvortil man ikke gjerne har en Ikke-Protestant til Vidne.

Og hvad er Gjenstanden? spurgte Præsten.

Jugen anden, end det særdeles vigtige Spørgsmaal: om Retroenhed er nødvendig til Saligheden; her vil De — tilføiede han med et haanligt Smil — desuden faae Leilighed til at lade Deres ene saliggjørende Kirkes svære Skjæbne høre op.

Efter denne Indledning, havde Præsten just ingen synderlig Lyft til at indlade sig i en saadan Ordstrid; men K., som her eengang havde fundet en fortræffelig Leilighed til af en katholsk Præst at høre udviklet dette for ham vanskelige Punkt i den katholske Lære, hvorom han aldrig havde havt Mod til directe at

spørge, i Modstrid til de to Partier, som sanderlemme den protestantiske Kirke, holdt nu ikke op, førend han havde bragt en formelig Overenskomst istand om at de skulde forhandle det reiste Spørgsmaal med al Rolighed og Agtelse for gjensidige Overbeviisninger.

Min Overbeviisning er den, begyndte Rationalisten, at det kun kommer an paa Handlingen, men at Troen, hvori Gen er opdraget, ikke gjør nogen Forskiel hos Gud.

Men jeg, svarede Pietisten, bliver fast og uforanderlig ved den Aaastand, om hvis Sandhed min indre Følelse beviser mig med mere end naturlig Visshed, at der gives intet andet Navn, i hvilket vi kunne vorde salige, end i Jesu Navn, og at ifkun Den kan opnaae Frelse, som ved Guds Raade er bleven vaft til denne rette Tro i sit Indre.

Det er befynderligt nok, svarede derpaa Præsten, at Enhver af Dem gjør Fordring paa Halvdelen af det, som vi finde forenet med hinanden i vor h. katholske Kirke, der som bekjendt lærer, at saavel Troen som Værkerne ere nødvendige til Saligheden. — Jovrigt, vedblev han, idet han henvendte sig til Rationalisten, finder jeg i det, som De kaldte Deres Overbeviisning, Noget, som jeg maatte give Dem Ret i, dersom De kunde overbevise mig om, at De ikke netop deri tager Feil, at De troer at have en Overbeviisning i denne Sag.

Forklar Dem nærmere, svarede den Tiltalte fortrydelig, og som kun ved den rolige og deeltagende Tone, hvori Præsten havde sagt de ovenanførte Ord, blev afholdt fra at finde en Fornærmelse i samme.

Jeg mener, vedblev Præsten, at man kun kan have en Overbeviisning om det, som ogsaa er noget virkeligt. Hvorledes man kan have en Overbeviisning om, at Troen ikke er nødvendig, indseer jeg i Sandhed ikke; eller vil De maafee udgive det for Deres Overbeviisning, at Bantroen er nødvendig til Saligheden?

Det vilde virkeligen være meget mere end jeg havde i Sinde, vedblev Indifferentisten.

Præsten. Og dog indseer jeg ikke, hvorledes De vil kunne undgaae denne Slutning. Dom selv; indeholder ikke Overbeviisningen om en Tings Sandhed ogsaa Overbeviisningen om Usandheden af det Modsatte?

Vil De paaftaae, at have en Overbeviisning om Sjælens Udødelighed, naar De paa den anden Side mener, at det vel ogsaa ikke kunde være saaledes? Men nu er Troen fremfor Alt en fast Overbeviisning, en inderlig uomstødelig Overbeviisning om Sandheden af Guds Aabenbaringer; maa altsaa ikke Den, som har sand Tro, netop af den Grund, have den Overbeviisning, at det, som modsiges denne Sandhed, er Bildfarelse eller Løgn, eller i alt Fald Usandhed, og, kan Bildfarelse, Løgn og Usandhed være en Vej til Salighed, som netop fornemmeligen allerførst bestaaer i Sandhedens udeelte fulde Besiddelse? Har De derfor virkelig den Overbeviisning, at Troen ikke er nødvendig, saa maa De ogsaa være overbevist om, at de ere i Bildfarelse og i Usandhed, som ansee Troen for nødvendig, og da maa De enten tilstaae, at Menneket netop ved Usandheden kommer til Saligheden, til Sandheden, eller, at netop Bantroen er Sandheden og fører til Saligheden, men at Troen forhindrer samme.

De fører mig i Sandhed videre, end jeg selv har villet, svarede Tritanteren noget nedstemt i Tønen.

Præsten: Jeg troer saaledes ikke at have saa ganske Uret, naar jeg meente, at De med Deres Overbeviisning endnu ikke var aldeles paa det Rene om at Troen ikke gjør noget til Saligheden. De vilde vel egentlig kun indromme, at De, forvildet ved den saa sørgelige Strid imellem de forskjellige Confessioner og Sekter, er bleven uvis om, hvilken Tro De skulde ansee som den sande og altsaa som den ene saliggjørende Tro, og naar De engang staaer paa dette Punkt, saa kan De umuligt beskylde den katholske Kirke for Intolerant, naar den, saaledes som den staaer uroffkeligen fast i sin Tro, ogsaa nødvendigviis gjør Fordring paa Prædikate af den ene saliggjørende; De vil dog idetmindste ikke kunne negte den den Ret, som De, være det for Bantroen eller for hvilken som helst Form af Troen, i ethvert Tilfælde maa gjøre Fordring paa, saafremt De forøvrigt vil bekjende Dem til en Overbeviisning. —

Disse Præstens Ord gjorde et meget forskjelligt Indtryk paa Selkabet; Indifferentisten taug, fordi han for Diebliffet følte sig slagen;

den orthodoxe Lutheraner kunde ikke andet end paa en Maade anerkjende, hvad Præsten havde sagt, men meente dog at Katholikerne engang for alle havde forbrudt deres Fordring paa Christi Arvedeel, saalænge som De endnu satte deres Tiltro til allehaaande Menneſkeværk og ikke kom deril, at de hentede den rene Tro fra Guds Ord. K. glædede sig over at hans Ven var istand til at forsvare en Sag, som han i Grunden altid havde anseet for fortvivlet; men hans Glæde blev, hvad dette Punkt angik, snart forvandlet til den gamle Ungsteligbed, da paa eengang Indifferentisten, som havde samlet sig til et nyt Angreb, henvendte følgende, ikke uden Lidenskab udtalte Ord til Præsten:

Min Herre, De troer at kunne fange mig med Deres sophistiske Grunde, godt, jeg vil tilgive Dem, at Enhver, som troer at have en Overbeviisning, maaskee gjerne, kan ansee Alle, som have en anden Mening, for at befinde sig i Bildfarelse og udelukket fra Sandheden, — jeg vil ligesaalidt aftrætte Katholikerne eller den katholske Kirke denne Ret, som vore Orthodoxe eller Nogenſomhelst; men det vil jeg altid ansee for en utaaelig Unmæsige, naar Nogen vover at udtale en saadan Fordommelse over sine Medmenneſker; det er en Forbandelse, som ryster Skarligheden og Menneſkenes gjensidige Belvillie i deres Grundpiller, undergraver Freden hos Menneſkeslægten og sætter en uoverſtigelig Dæmning for den fremadskridende Dplysning og Aandsdannelse; og hvo har mere end den katholske Kirke bidraget til at nære denne Fordom hos Menneſkene, at udbrede denne Forbandelse paa Jorden, — hvor er nogenſinde, uden netop ved den, enhver fri Aandsyttring voldelig bleven undertrykt, under det Paaskud, at opretholde den ene saliggjørende Tro; brændmærket enhver afvigende Mening som Kjetterie; saalænge som det var muligt, med Ild og Sværd forfulgt ethvert sandt Fremſkridt til Dplysning, og hvor dette ikke mere var muligt, seet ſkjævt dertil; — vil De for Alvor paatage Dem, at retfærdiggjøre alt det Skræffelige, som, hvad Historien opviſer, er ſkeet ved den romersk-katholske Kirke og i dens Navn, fordi den har havt den Overbeviisning alene at være i Besiddelse af den sande Tro?

Ja, min Herre, afbrød nu den Orthodoxe,

som her var bragt paa det Punkt, hvori han stemmede overeens med Fritænkeren, ja, min Herre, tank paa de grusomme Kjetterforfølgelser fra Begyndelsen af, tank paa Waldenserne, paa Albigenerne, paa Husz, paa den katholske Maria i England, paa Inquisitionen, paa Parifer-Blodbadet og paa de Glædesfester, som i den Anledning bleve fejrede i Rom, og da vil det vel blive Dem klart, hvorledes den ene saliggjørende Kirkes Lærdomme tage sig ud i Virkeligheden og i Livet, hvilket De i Sandhed synes indtil nu at have taget meget lidt i Betænkning.

Præsten var virkelig meget godt bevandret i alle disse Sager; for ham vare de af Protestanterne kun altfor ofte gjentagne Befkoldninger og disses Gjendrivelse ikke noget Nyt, men alligewel gjorde det et overordentligt opværende Indtryk paa ham, da de saaledes for første Gang bleve udslyngede imod ham med deres hele Vægt; han sølte Blodet at koge i sine Aarer; men det lykkedes ham, med voldsom Austrengelse at fatte sig og forinden han gif videre, havde han overskuet hele den Bending, Striden nu havde faaet og udfæstet sin videre Slagplan. —

(Fortsættes.)

Skriftbiskoppen af Genf, den hellige Franz af Sales' Liv og Levnet.

I.

Hans Ungdoms- og Studereaar indtil hans Præstevieelse.

(Fortsat.)

I Paris forblev han nu i sex Aar. Her studerede han først Rhetorik og Philosophie ved Jesuitercollegiet. Men paa samme Tid maatte han lære at ride, sejte og dansse, da dette ved unge Adelsmands Opdragelse blev anseet som en væsentlig Nødvendighed. Han fandt kun liden Smag heri, men underkastede sig uden Modsigelse sin Faders Villie. Imidlertid vare disse Dvælseser ikke uden Nytte for ham; thi de

hærdede hans Legeme og forskaffede ham hiin Anstand, som udmærkede ham saa særdeles.

Med stor Iver lagde han sig derimod efter at lære det græske og hebraiske Sprog under den berømte Profesør Genubrards Veiledning og studerede ligeledes den positive Theologie under Jesuiten Maldonat. Denne Sidste lærte fra sig med en sjelden Skarpsindighed og Grundighed, besad en Kundskab i det græske og hebraiske Sprog, som maaskee neppe fem af alle hans Samtidige, og forfattede Commentarer til Evangeliet, der indtil nu ikke ere overtrufne. I sine Foredrag gjendrey han med stor Skarpsindighed Reformatorernes, især Calvins Lærdomme og bekæmpede deres Tilhængere i Disputationer, hvori han besad stor Færdighed. Paa den Tid, da Franz af Sales studerede i Paris, vare Maldonats Forelæsninger saa stærkt besøgte, at Høresalen allerede tre Timer i Forveien var fyldt med Tilhørere, og han maatte sædvanlig begive sig ud i Collegiets Gaard, da Salen ikke var stor nok til at rumme den videbegjærlige Ungdom, som vilde høre ham. Det er vist neppe til at betvivle, at Franz af Sales tildeels skylder Maldonat sin grundige theologiske Dannelse og sin Færdighed i at gjendrive Calvinisterne, formedelst hvilken han senere tiltrak sig Europas Opmærksomhed.

Franz forglemte ikke sin Sjæls Frelse formedelst sine Studeringer; meget mere bad han gjerne, bivaanede flittigt den hellige Messje og læste dagligen et Afsnit af den h. Skrift; tillige annammede han ofte de hellige Sakramenter. Hvad Bønnen angaaer, da læste han, som Folge af et Løfte, daglig Rosenkrandsbønnen, om hvilken han troede, at den var Gud og den saligste Jomfru meget velbehagelig. Men til Betragtning og aandelig Læsning betjente han sig fornemmelig af det af L. Scupoli udgivne Bærk: „den aandelige Kamp“. Han satte stor Priis paa samme, havde det altid hos sig og læste daglig deri. Det var hans Mening, at man hovedsagelig skulde holde sig til een aandelig Bog; dog betjente han sig undertiden af „Christi Efterfølgelse“ til sine betragtende Benner, samt af „Syndernes Veilederinde“ af Ludvig af Granadin, og roste begge disse Bærker meget.

Som Folge af flere Samtaler med Pater Angelus Joyeuse, som tidligere havde været Hertug og Marschal, men siden var bleven et ydmygt Medlem af den h. Francisus*) Orden, paalagde han sig flere Spægelsjer. Han fastede ofte, var tre Gange om Ugen en Bodsklædning af Haar, og spægede sig paa mange Maader. Om han allerede brugte Svøben under sit Ophold i Paris, kan man ikke bestemt angive, men at han gjorde dette senere, er beviist. Iovrigt anjaae han aldrig deslige ydre Spægelsjer for nogen Hovedsag. Han troede, at den indvortes Underkuelse af onde Tilbøieligheder, af Egenwillien, Misundelsen og Breden o. s. v. var meget mere værd. Man maatte ikke afstræfte Legemet for meget, for at det kunde være istand til at forrette Kaldspligterne. Hvormeget han alligevel havde underkuet sin Spiselyst, fremgaaer deraf, at han een gang kom Vand i en Væggeskal og nød det, og fandt denne Spise saa behagelig, som om han havde spist det Indvendige af et Æg. Ikke mindre erhvervede han sig et overordentlig Herredomme over sin Tunge, som Folge af flittig Arvaagenhed.

Medens han var i Paris, aflagde han en Dag Kydsfjedsløftet i Kirken St. Etienne de Grès. Omendkjendt han senere hos Adelen kom i meget tillokkende Fristelser formedelst sin Fodsel, sin store Videnskabelighed og sin fortrinlige Legemsffionhed, bevarede han dog ikke alene den udvortes Kydsfjeds, men ogsaa Hjertets Reenhed. Imidlertid forblev han stedse aarvaagen og talte senere som Biskop med Fruentimre sædvanligt kun igjennem et Gitter, og skrev ikke til dem, medmindre de vare nærbeslægtede med ham. Og naar Talen var om hans Aarværendes Udseende eller Klædedragt, kunde han ikke sige noget derom; thi han havde kun seet paa dem ganske overfladisk, men aldrig beskuet eller betragtet dem. For sikkert at kunne bevare Kydsfjeden, anbefalede han sig ivrigt til Marias Beskyttelse og anraate hende daglig. Da han var født i Octaven af Hendes Himmelfart, og senere modtog den biskoppelige Indvielse paa Festen for hendes ubesmittede Undfangelse, og tillige tilskrev hende Ukyldighedens ubesmittede Be-

*) Han var Kapuziner.

varelse, saa ansaae han det for sin Pligt, ogsaa senere som Præst og Biskop, at lovsprise Hende fra Prædikestolen og selv i Privatsamtaler at lægge dem, som vare anbefalede til hans Omfarg, Hendes Dyrkelse paa Hjerte. Alligevel overffred han aldrig denne Dyrkelse. Hans Grundfætning var: „Hvo, som attraaer at behage Gud og Hans jomfruelige Moder, handler vel, ja meget godt; men hvo, som vil behage den saligste Jomfru ligesaa meget eller mere end Gud, vilde begaae en hoist strafværdig Feil.“

En anden Guds Naade, som han, paa den sal. Jomfru Marias Forbønner, erholdt mod Slutningen af sit Ophold i Paris, bidrog ligeledes til at gjøre ham denne store Helgeninde kjær og dyrebar. Allerede i længere Tid havde han nemlig ved sine Bønner og Betragtninger følt megen indre Glæde og Husvælelse. Men siden unddrog Gud ham pludselig disse i en heel Maaned, saa at hans Bøn var yderst tor og ham aldeles imod. Dertil kom heftige Fristelser af Djævelen, som bibragte ham den Mening, at han var evig fordømt. I disse Lidelser var han indvortes aldeles trostesløs, forladt og tungfndig, og troede at se Dødens og Helvedes Dvaler; dog forblev han standhaftig i sin Tillid til Gud. Efterhaanden tabte han al Lyst til at spise og drikke, og blev yderst bleg og asmagret. Om Natten gråd han sædvantlig i den Grad, at hans Seng vædedes med Taarer. Efterat han i en heel Maaned havde befundet sig i denne sorgelige Tilstand, besluttede han at gaae til den h. Stephanskirke, hvor han tidligere havde aflagt Kysshedsloftet, og bede foran den s. Jomfru Marias Billede, at hun maatte nedbede ham den Naade, at han, hvis han var bestemt til hieset at gaae evig tabt, idetmindste medens han endnu levede, kunde elske Gud af sit ganske Hjerte. Da bad han den Bøn: „Huskom, o saligste Jomfru Maria, at man aldrig har hørt, at den, som tog sin Tilflugt til Dig, paafaldte Din Hjaelp og anraabte Din Forbøn, gif bortabt. Bessælet af denne Tillid, iler jeg til Dig, Jomfru over alle Jomfruer! til Dig kommer jeg, og gradende staaer jeg for Dig som en Synder. O Du det evige Ords Moder, forsmaae ikke mine Bønner, men bonhor mig naadig. Amen.“ Efter denne Bøn forlod

Tungfndigheden og de indvortes Anfegtelser ham, og den gamle Munterhed vendte atter tilbage.

I Aaret 1584 bragte hans Fader ham til Universitetet i Padua i Lombardiet. Efter dennes Dødsferte hørte han her den berømte Pancerolus' Forelæsninger over Lovkyndigheden, og blev Doctor i den dobbelte Lovkyndighed. Men Theologien tiltrak ham mere, hvorfor han henvendte sig til Jesuiten Possavin, som underviste i dette Fag og var meget berømt for sin Lærdom og Fromhed, og meddeelte ham at han ønskede at opoffre sig for Theologien. Possavin indfaae strar, at dette var hans Kald, og forudsagde ham ogsaa tydeligt, at han var bestemt til at forkynde Guds Ord for vildsfarende Mennesker og til at vare Troens og Religionens Støtte for sit Fædreland. Han underviste ham da dagligen to Timer i Theologie og gjennemgif med ham Thomas af Aquin og Cardinal Bellarmins Controverser. Tillige paatog han sig hans aandelige Veiledning, og bragte ham videre paa Fromhedens Wei. Franz styrkede samme ved sin ivrige Modtagelse af de h. Sacramenter, (thi han communicerede hver ottende Dag) ved sine fromme Værker og især ogsaa ved sin Kysskhed. „Naar Du vil tjene Gud“, hedder det, „saa var belavet paa Anfegtelser;“ dette erfarede ogsaa han; thi han var, for medelst sit skjønne og elskværdige Udortes og indtagende Væsen, under Opholdet i Padua, udsat for mange tillokkende Fristelser, men varede desuagtet en engleagtig Uffylbighed. En anden Prøvelse, hvormed Gud hjemsogte ham, var en meget farlig Sygdom, som Lægerne erklærede for et sikkert Forbud paa den nærførestaaende Død. Han var aldeles ikke bestyrtet derover, men længtes glad efter det Dieblik, da hans Aand kunde sprænge Livets Baand og indgaae til de Saliges Hvile. Men Gud havde høiere Hensigter med ham; han skulde endnu fuldføre store Værker, førend de Helliges Hvile var ham forundt; denne Sygdom havde kun det Diemed, at frigjøre ham endnu mere for Kjærligheden til Verden, og at gjøre ham Forgængeligheden af alt Jordisk ret klar. Efterat dette Diemed var opnaaet, nød han den fuldkomne Sundhed og kunde fortsætte sine Studier til sit fire og

tyrende Leveaar. 1591 erholdt han den theologiske Doctorgrad, efter først at have underkastet sig en glimrende Prøvelse.

Efter sin Faders Anviisning begav han sig i nogen Tid paa Reiser og besøgte de fornemste Byer i Italien. Paa Grund af hans fine Følelse for alt Skjønt og hans skarpe Fagtagelsesevne, bidrog denne Reise vistnok meget til hans Dannelse. Rom tiltrak ham i Særdeleshed, dels fordi den var Stedet for alle Tidsalderes Kunstværker, men endnu mere som den h. Stad, hvor Kirkens Overhoved befandt sig, hvor Apostlenes og Martyrernes Grave ere og hvortil såmange Hellige vandrede. Som en ivrig Dyrker af Maria, kunde han ikke andet end at gjøre en lille Udflugt fra Rom til hendes berømteste Balsfartssted „Loretto“, for at bede og fornye sine Bøtter.

Ankommen til Hjemmet, skulde den med saamegen Omhu dannede og ved saa mange Kundskaber udmærkede unge Mand begynde sin Løbebane i Berden, og hans Fader havde hos Hertugen af Savoyen erholdt en Raadmands-plads for ham i Chamberi, og ligeledes seet sig om efter en ligesaa rig som dannet og skøn Brud, en Datter af Statsraad Friherre af Begy. Men Franz havde allerede for længe siden frasagt sig Egtestanden og alle verdslige Embeder og Væresposter, hvorfor han ikke i fjerneste Maade tænkte paa at efterkomme sin elskede Faders Viste i denne Henseende. Men da han ikke vovede, ligesom at erklære sig derimod, henvendte han sig til sin Onkel, Ludvig af Sales, som var Domherre ved Kirken i Genf, og denne, som erkjendte den Helliges Kald, paatog sig at mæggle hos sin Broder, Greven af Sales. Tillige opnaaede han hos den h. Fader, en Plads for den haabefulde Brodersøn som Domprovst ved Kirken i Genf. Da denne Værdighed blev ham overdragen uden hans Vidende og Billie, modsatte hans Ydmyghed sig i længere Tid at modtage samme; dog seiede han sig tilsidt deri, og lod sig meddele Diakonatsvielsen, hvorved han blev befuldmægtiget til Udvælsen af Prædikeembedet. Han forvaltede samme indtil sin Død som sit Kalds Hovedsag.

Hidindtil havde man sjældent prædiker, desuden vare Prædikenerne i Domkirkerne meget lærde og rigeligen udstafferede med græske og latinske Sentenser. Mange Præster havde jaget efter Effect, betjent sig af et glimrende, blomstrende Sprog og skjøne Billeder og mere villet behage end overbevise Tilhørerne, anspore til Dyd og røre Hjerterne. Vor Hellige slog ind paa den modsatte Veie. Han prædikede ikke alene paa Sønde og Helligdagene, men ogsaa ofte paa Hverdagens, i Særdeleshed i Faste- og Adventstiden. Indholdet af hans Prædi-

tener var gjennemtænkt, Tankerne dybe, Beviserne slaaende og logisk ordnede. Men desuagtet var hans Sprog saa populært, at de simpleste Bønder, Dagleiere og Hyrder forstode ham meget godt og hørte ham iærne. Han besad nemlig den sjeldne Gave, at tale meget tydeligt og hjerteligt, at indtage Tilhørernes Gemynter og ved skjøne, dog ikke søgte Billeder, Lignelser og Exempler fra de Helliges Liv, at gjøre Foredraget opbyggeligt og underholdende. Hans Foredrag var meget langsomt, roligt og blidt. Han blev ikke ivrig, fornærmede ikke ved saarende Udfald imod Tilhørere eller Fraværende og overdrev ikke sine Skiltringer.

Med Prædikeembedet forenede han ogsaa Katechisationen, og gjennemvandrede oftere de mest afsides liggende Steder, hvor Folket var meget uvidende og uoverskaar. Med den ham egne Sagtmodighed, som han besad i en saa sjelden Grad, belærte han disse fattige Menneſter og forberedte dem til Modtagelsen af de hellige Sakramenter.

Da Franz havde naaet Myndighedsalderen, 25 Aar, og tillige havde forberedt sig meget omhyggeligt, kunde han modtage Præstevielsens h. Sakrament. Det var Claudius af Granier, Biskop af Genf, som lagde Hænderne paa ham og indførte ham i det nye, hellige Embede. Franz af Sales modtog dette h. Sakrament med stor Andagt og yderst opbyggeligt, og havde siden altid den Naade for Die, som ved Haandspaalæggelsen af denne Biskop, hvis Efterfølger han blev, var bleven ham tildeelt.

Daglig frembar han det h. Messesoffer med en saadan Hjertensrørelse og Andagt, at hans Ansigt straalede; derefter hørte han Skriftemaal, gav Børnene Underviisning, besøgte de Syge og forrettede alle sin nye Stands Functioner indtil den sildige Aften.

Naar han uddeelte de h. Sakramenter til Folk, stete det oftere, at disse vilde vise sig taknemmelige. Børn og Fattige gave ham da nogle Rødder, Æbler, Kastanier, et Æg, noget Ost eller ogsaa nogle Smaaapenge. Han modtog Alt med Taknemmelighed og Glæde. Bøngene fordeelte han derpaa blandt de Fattige, som han modte paa Veien; men Frugeterne bar han hjem i Præsteskolen og spiste dem ved Bordet, idet han sagde: „Ernær Dig ved Dine Hænders Arbejde, da vil det gaa Dig vel.“

Et Aar efterat han havde modtaget Præstevielsens, stiftede han i Annecy et Broderskab, hvis Medlemmer forpligtede sig til at undervise de Uvidende, at besøge de Syge og Fængslede og aldrig at fore Klage over Noget for Øvrigheden. Han var overhovedet ind-

tagen for Dprettelsen af Broderskaber, og tilraade dem, som toge ham paa Raad, at lade sig indskrive i de i deres Menigheder bestaaende Broderskaber.

(Fortfættet.)

Kirkelige Efterretninger.

Dresden, 15. Juli. „Die freimüthige Sachsenzeitung“, et protestantisk Blad, have vi gjentagende seet optræde som Forsvarer for et Princip, som altid synes at blive mere og mere fremmed for den tyske Presse — nemlig Retfærdigheden og Sandheden. Og saa i den badenske Kirkestrid fornegter „Sachsenzeitung“ ikke sin Grundfætning og giver den katolske Kirke et glimrende Gresvidnesbord. Artiklen lyder ordret saaledes: „Den katolske Kirkestrid i det sydvestlige Tyskland finde vi nu hyppigt gjort til Gjenstand for vidtloftige, reent politiske Conjecturer. Selv Organer, som tidligere vare tilbøielige til at anerkende Biskoppens Ret ligesoverfor Staten, vise sig nu anderledes jundede. De forlade Bedømmelsens Standpunkt, som er givet af selve Sagens retlige Side, og knytte til den sorgelige Strid mellem Stat og Kirke Tanker over sammes Oprindelse og Næring, som ere bestemte til at opmuntre Regjeringerne i deres Modstand imod den katolske Kirke. Saaledes siger man: at den Energie, hvormed Biskopperne i den overrhinske Kirkeprovincs fastholde deres Fordringer, er anbefalet fra Rom, i den Hensigt, fordi Paven vil grunde et nyt Sted i Tyskland, hverken han kan forlægge den h. Stol, naar Italien skulde blive uholdbar. Den Forskiel, som viser sig mellem den h. Stols Fremgangsmaade i Tyskland ligesoverfor protestantiske Regjeringer, og i Italien ligesoverfor den katolske sardiniske Regjering — fremhæves. I Tyskland streng fastholden ved alle Fordringer, i Italien forsigtig Optraaden ligesoverfor den saa kirkesjendtlige Regjering i Turin. Man skammer sig ikke ved at udtale den Formodning, at de Franskes Keiser i Rom virker derhen, at de kirkelige Differentser i Tyskland skulle blive mere og mere uløselige; — i hvilken Hensigt, turde vare let at gjette, dersom denne Formodning var grundet. Saaledes bringer man ogsaa Kirkestriden i Tyskland i Forbindelse med det orientalske Spørgsmaal, idet man henviser til, at den katolske Clerus allevegne viser Had mod Rusland og forraader en Helden til Frankrig. Angaaende Opdagelsen af saadanne

Formodninger skulle allerede Vedkommende fra den preussiske Regjerings Side vare givne Tilhold om at indkomme med Beretninger i Henseende til den Wiistrante, man nærer om en Forbindelse mellem den katolske Clerus og de franske og demoratiske Agitatorer. Alle disse Formodninger og Conjecturer ere de nødvendige Fostre af en saalange udtrukken retsløs Tilstand i den katolske Kirke i Tyskland. Af Ondskab mod den katolske Kirke (eller vare det et Paafund af ugrundet Befymring), skulle disse skammelige Bagvættelser forrykke selve Sagen til Skade for den katolske Kirke. Den tyske Politiker kan vistnok ikke handle mere samvittighedsløst, end ved enhver Leilighed at anklage et nationalt, det tyske Folk saa dybt gjennemtrængende Livselement, som statsfjendeligt og unationalt. Vi ere Protestanter, men Retfærdigheden fordrer, at vi vedgaae: Skulde der holdes en historisk Afregning over det, som Protestantismen og Katholicismen have gjort mod den tyske Nationalitet til Gunst for Fremmede, saa vilde samme ikke falde gunstig ud for os. Den katolske Kirke i Tyskland er saa national, saa folkelig, som noget som helst af Folket elsket verdsligt Dynastie. Det er derfor temmelig naturligt, at man ved en Conflict, som saa dybt berører Folkelivet, som Tilfældet er i Baden, ogsaa maa høre Befymringer, som gaae over det religiøse Livs Omraade; thi intet Menneske kan leve dobbelt, og der horte et dobbelt Liv til at beholde glad Lydighed og Kjærlighed for en Dyrighed, som saarer os i vort inderste Hjerte. Men vi tænke, at samtlige tyske Regjeringer, netop ved den udstrakte Medfølelse i denne Strid — man maa ellers mene om den ovenomtalte Bagvættelse mod den katolske Clerus, hvad man vil — maa føle Interesse ved, at denne Conflict snart kunde faae en retlig Ende.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 20. August. — 11. Søndag efter Pintske. — Dagens Epistel: 1. Cor. 15, 1—10. — Ewang.: Mark 7, 31—37. — Gudsstjeneste: Form. Kl 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tysk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sandet.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøve Alt og beholder det Gode!

1. Thesfal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 35.

Søndagen den 27de August.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, st. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoire. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

Den katolske Lære om den ene saliggjørende Kirke.

(Fortsat.)

Naar jeg, saaledes begyndte Præsten, vilde gaae videre paa den Vej, som De, mine Herrer, nu have betraadt; naar jeg vilde opregne alle hine Boldsgjerninger og Grusomheder, som ere bleve uøvede i „Reformationens“ Navn, baade af Orthodoxe, af de Oplyste, af Enkelte, af Regjeringer og af den fanatiserede Masse, saa vilde vi tabe os i Bitterheder, og det vilde da være forbi med den rolige Fortsættelse af vore Underjøgelse; lad os undgaae at komme paa denne Afvei.

Det er rigtignok fordeelagtigt og beqvemt for Dem, vedblev Indifferentisten ikke uden Bitterhed.

Jeg indseer virkelig ikke, sagde Regjeringsraaden, hvorledes vi godt kunne undvige det omtalte Punkt.

At undvige er sandelig ikke min Hensigt, svarede Præsten; Nøglen til den fuldstændige, rigtige Bedømmelse af hine Kjendsgjerninger, hvis Bigtighed jeg ikke mis kjender, vil jeg først være istand til at give Dem ved Slut-

ningen af vor Samtale; men jeg mener at have fundet det rette Middel, til at bringe idetmindste en foreløbig god Forstaaelse tilveie imellem os, for at vor Samtale kan faae et heldigt Udfald og ikke udarter til en lidenskabelig Strid. Det af os Alle ærede Navn „Pius“ kunde ogsaa her, ligesom i Begyndelsen af vor Samtale, tjene som Mægler.

Det er vistnok et Navn, som er istand til at forlige Meget, vedblev den Frihede.

Dg som endog synes at være kaldet dertil af Gud, tilsvaarede Præsten, og, vedblev han da, naar De nu seer, at ikke alene jeg, men med mig alle Katholiker, ere denne vor Kirkes Overhoved hengivne med den oprigtigste og inderligste Kjærlighed og Uafrenst, og naar De paa den anden Side seer, at hverken Paven selv, eller nogen af de ham saa hengivne Katholiker give det allerringeste efter i de strenge Grundsætninger, betræffende den ene saliggjørende Kirke, saa er det dog, mener jeg, tydeligt nok for Enhver, som vil see, at den Haardhed og Ukjærlighed, som De finder saa affrækkende ved den katolske Kirke, ikke i og for sig er nedlagt i dens Natur, og ikke nødvendigviis er forbunden med samme

Pietisten forsøgte her allehaande Indvendinger, og hentydede til Concessioner, hvilke den oplyste Pave, som Kirkens Overhoved, idetmindste tilsyneladende havde maattet gjøre

Tidsaanden, og gav ikke utydeligt at forstaae, at det med de blindtroende Katholikers Hengivenhed for samme, nok ikke var saa ganske Alvor, o. desl. Men med Uvillie lagde Regjeringsraaden sig imellem og bortviste saadanne Insinuationer, idet han med Alvor yttrede, at man ikke kunde gjøre Fordring paa at kaldes en redelig Mand, naar man selv ikke mere vilde skjenke den ærede Modstanders udtryffelige Erklæring Tiltro, og bad med synlig Deeltagelse Præsten om heelt og fuldstændigt at fremføre sin eller rettere den katholske Opfatning af dette Punkt.

Gjerne — tog Præsten atter Ordet — vil jeg opfylde Deres Ønske, dog under den Betingelse, at De ogsaa frimodigen fremkommer med enhver Tvivl og Indvending, saafremt disse vedkomme Sagen; jeg for min Deel har den Bevidsthed, at jeg ikke behøver at frygte saadanne. Misforstaaelsen altsaa (thi saaledes opfatter jeg det) har udelukkende sin Grund deri, at De opfatter den katholske Lære efter protestantiske Begreber, at De tillægger den katholske Kirke en Lære, som den slet ikke har, at De, tillad mig, mine Herrer, at sige det reent ud, aldeles ikke kjende til den katholske Lære, hvad dette Punkt angaaer.

Ikke kjende? — gjentog Indifferentisten noget fornærmet, og selv Regjeringsraaden syntes dette Udtryk aldeles ikke at behage.

Præsten: Mine Herrer, jeg vil bevise Dem min Baaftand ved Gjærningen; giv Agt: den katholske Kirke, siger jeg, har aldrig nogensinde fordømt noget Menneffe eller endog kun erklæret ham for fordømt, hverken hvad Troen eller nogen anden Sag angaaer.

Hvorledes? — spurgte Indifferentisten med haanlig Forundring; den, som høit og lydeligt fordømmer Enhver, der ikke troer paa dens ufeilbare Autoritet, den skulde aldrig have fordømt Nogen?

Den, — vedblev Pietisten, — som ledsager enhver af sine Troesartikler med det skrækkeligste Anathema!

Ogsaa Regjeringsraaden kunde ikke afholde sig fra at yttre, at det var en stærk og utrolig Baaftand.

Retop denne Deres Forundring, mine Herrer, svarede Præsten, giver mig det haandgribeligste Beviis for Sandheden af min Baa-

ftand, at den katholske Lære hidtil har været Dem Alle ubekjendt; det er, som jeg allerede har bemærket, den Forverking af Person og Sag, som er mange Protestanter saa egen, og som ogsaa her atter har spillet Dem en slem Streg; De anvende paa Personerne, og det paa de enkelte bestemte Personer, hvad Kirken kun vil have forstaaet om Sagen.

Regjeringsraaden. Forklar Dem tydeligere, Herr Pastor!

Præsten. Tillader De, at jeg forelægger Dem Sagen i Spørgsmaal. Kan en Tørstig slukke sin Tørst uden at drikke?

Regjeringsr. Det er Ufsindighed!

Pr. Kan en Syg blive helbredet, naar han ikke vil tage den nødvendige Medicin?

Regjeringsr. Ligesaa lidt.

Pr. Troer De, at et Menneffe kan komme til Gud, naar han støder Troen paa Gud fra sig; troer De, at der gives noget andet Navn, i hvilket vi kunne blive salige, end i Jesu Navn?

Regjeringsr. Det ligger, ifølge min Dverbeviisning, idetmindste ligesaa nødvendig i Sagens Natur, som at en Tørstig ikke kan slukke sin Tørst, uden at drikke, og som at en Syg ikke kan blive rask, uden at tage Medicin.

Pr. Finder De noget Anstødeligt i, naar en Læge erklærer, at den Syge, uden at tage Medicin, ikke kan helbredes?

Regjeringsr. Nei.

Pr. Finder De det da mere anstødeligt, naar Kirken erklærer, at Menneffet, uden at have den rette, den sande Tro, ikke kan blive salig; at han, naar han haardnattet og egenfjændig støder den fra sig, ganske vist vil gaae tabt?

Regjeringsr. Ligheden imellem Tilfældene er fuldstændig; Slutningen er nødvendig; og jeg indseer ikke hvad der kan indvendes derimod.

Og De? spurgte Præsten, idet han henvendte sig til Indifferentisten.

Jeg, svarede denne, lader mig ikke saa let løfte af Sadelen; saa smukt end Deres Sætning i Almindelighed lyder, saa strider det dog, efter mine Følelser, imod Kjærlighedens Aand, som jo er den kristelige Religions Aand, naar man vil gjøre et Menneffes Salighed afhængig af denne eller hiin, ofte baade saa smaalige

og spidsfindige Erklæring, hvilken jeg dog kun kan ansee som en menneskelig Tilfætning, og ved hvilken det, af særdeles mange reent udbortes Tilfældigheder, afhænger, at Een kjen-der den, medens en Anden ikke kjen-der den.

De fremfører meget paa een Gang, svarede Præsten; tillad mig da, at jeg opløser Deres Svar i dets Dele. Hvad for det Første angaaer Kjærlighedens Aand, som udgjør den christelige Religions Væsen, saa vil jeg kun erindre Dem om, at Christus Selv har sagt til Sine Apostle, da Han udsendte dem, for at forkynde Evangeliet: „Hvo, som ikke troer, skal vorde fordømt.“ Mark. 16, 16., og at Hans Apostle med største Eftertryk forkynder: „Og om ogsaa en Engel fra Himmelen forkyndte Eder et andet Evangelium, end det, som jeg har forkyndt Eder, han være forbandet.“ Gal. 1, 8. 9. — Hvad for det Andet de men-neskelige Tilfætninger angaaer, saa gaaer De desværre altid uden videre ud fra denne An-tagelse; men hvorledes da, hvis virkelig Kir-ken, d. e. det i den bestaaende Læreembede, var den retmæssige Autoritet, indsat af Gud og udrustet til at bevare og udlægge Troen, Jesu Christi Aabenbaringer? hvorledes da, hvis denne var istand til, med de mest slaaende Beviser, med de mest autentiske gamle Docu-menter, at tilkjendegive sig som saadan? hvor-ledes, hvis Kirkens Stifter, idet Han forud- saa og imødegik disse Indvendinger, eftertryk- keligen har erklæret: „Hvo, som hører Eder, hører Mig, og hvo, som foragter Eder, for- agter Mig; men hvo, som foragter Mig, for- agter den, som udsendte Mig.“ Luc. 10, 16. — Hvad endelig angaaer de Smaaligheder og Spidsfindigheder, som De vil finde i saa mange af Kirkens Forklaringer, saa beder jeg Dem at betænke, om De ikke, naar De stir Dem i Foden, ligesaa godt kunde forbløde deraf, som naar De strax overstaa Halsen. Jeg vil sige, at, ligesom det menneskelige Legeme udgjør et i alle sine Dele saa inderligt sammenhængende Heelt, at ethvert Lem, selv det mindste, udgjør en væsentlig Deel af dette Hele: at saaledes den guddommelige Aabenbaring i alle dens enkelte Sandheder er et nødvendigt sammen- hængende Heelt, af hvilket De ikke kan opgive det Mindste eller tilsyneladende Ubetydeligste, uden at sætte det Hele i Fare. — Altsaa,

Uantasteligheden af den guddommelige Aaben- baring i alle dens Dele, den absolute Nødven- dighed, at Enhver, som vil naae til Frelsen, ganske maa bryde sin Egenwillie og underkaste den høiere guddommelige Autoritet sig og sin Fornuft aldeles og uden Forbehold, det er det, som Kirken lydeligt vil bekjende, naar den under Straf af den evige Frelses Fortabelse forlanger Antagelsen af dens useilbare Troes- sætninger; og naar De nu engang har følt, at hele Menneskeslægten's høieste Gode bestaaer i Opretholdelsen af den sande Tro, som er an- betroet Kirken, saa vil visselig det Alvor og den Eftertrykkelighed, med hvilke Kirken efter den h. Skrifts Exempel gaaer frem i dette vigtigste Anliggende, ikke mere være anstødeligt for Dem.

Et Dieblis's dyb Stillehed fulgte paa disse Præstens Ord; især syntes Regjeringsraaden hensunken i dyb, alvorlig Eftertanke, og hans Ansigtstræk viste tydeligt Kampen i hans Indre; da tog Indifferentisten Ordet og sagde med en snu Mine, som om han var vis paa, at kunne overrumple sin Modstander:

Meget smukt, Hr. Pastor; Enhed og Consequents er der i den katholske Lære, det kan man ikke negte; men nu beder jeg Dem om, ogsaa at blive ved denne Consequents og ikke vige saa frygtsomt tilbage for den sidste Conclusion.

For hvilken? spurgte Præsten roligt.

De har, vedblev den Anden, endnu ingen- lunde indfriet Deres Løfte til os; De vilde bevise os, at den katholske Kirke, ved sine Af- gjørelser om Troes-sager, kun har Sagen for Sie, men ikke Personerne; det kan være, at den aldrig har anført nogen Person ved Navn; men naar den erklærer: Hvo som ikke troer dette eller hiint, han er fordømt; og naar det nu er en notorisk bekjendt Sag, at f. Ex. alle Protestanter netop ikke troe dette, — er da dermed ikke alle Protestanter erklærede for fordømte? Seer De, det er den sidste Consequents, som vi Alle gjøre, og som De, naar De vil være ærlig, ikke heller kan undgaae.

Jeg vil, svarede Præsten, bære over med, at De uden videre mistænker mig for en uær- lig Tænkemaade, hvor De ikke mere formaaer at finde nogen Udvei; jeg vil bære over der- med, fordi netop denne vor Samtale aldeles

har overbevist mig om, hvor vanskeligt det er for en Protestant at sætte sig ind i den katolske Kirkes simple og naturlige Opfattning. Thi hvad Sagen angaaer, da er denne saa simpel, at jeg haaber, at jeg kun behøver at gjøre Dem opmærksom derpaa, for at De vil indsee og forhaabentlig vil indrømme mig den fuldkomne Uholdbarhed af Deres sidste Consequents, hvorpaa De synes at lægge saamegen Vægt. Jeg fremsætter den almindelige Sætning: Hvo, som forsætlig dræber sin Næste, er en Morder og skal dømmes som Saadan. — Nu vel, min Naboes Søn er dragen i Krigen, har dræbt een, maaskee flere Fjender og vel med Hensigt; — vil De nu deraf udlede den Consequents: altsaa bør han dømmes som Morder? Jeg beder Dem om ikke at negte mig Svaret.

Nei, paa ingen Maaee, svarede Indifferentisten noget tvøende, thi her fattes aabenbart Intentionen, det indvortes Sindelag, som egentlig gjør Ophavsmanden til en Andens Død til en Morder.

Loven altsaa som saadan, vedblev Præsten, bør vel adskilles fra Anvendelsen paa det enkelte Tilfælde, det udvortes Faktum fra det indvortes Sindelag, hvorpaa egentlig Tilregneligheden berouer.

Jeg seer, hvorhen De vil, afbrød Modstanderen ham, men triumpher ikke for tidligt; vor Lovgivning tager meget rigtig Hensyn til det indvortes Sindelag, til Intentionen; vore borgerlige Love vil ikke dømme Nogen som Morder, hos hvem ikke Intentionen — det indvortes Sindelag — fandt Sted, som gjorde ham til Morder; men Deres kirkelige Bestemmelse fordømmer uden Undtagelse Alle, som ikke stemme overens med Deres Lovs Bogstav.

Nu vil De atter gjerne sammenfatte Meget i een Sætning, svarede Præsten; De maa derfor tillade mig, at jeg ogsaa nu atter fremhæver Deres Indvendingens enkelte Punkter hvert for sig. Hvad altsaa for det Første Udtrykket: „at fordømme“ angaaer, saa maa De vide, at Kirken aldeles ikke engang bruger dette; men det Udtryk, som den bruger, nemlig at Den, som forfalder Troen, „være Anathema“, hvilket man kan oversætte med „han være forbanded“, men ogsaa mildere: „Han være i

Band“, dette Udtryk har Kirken taget fra den h. Skrift, som jeg allerede har bemærket; og hvorledes vi have at forstaae Anvendelsen af dette Udtryk, derom har ligeledes den h. Skrift belært os, da Apostlen Paulus, idet han udtrykker det samme med de endnu haardere Ord, tilføjer: at man skal overantvorde Satan den forstøffede Synder, 1. Kor. 5, 5., for at Sjælen maa blive reddet paa Herrens Dag. Den kirkelige Excommunicationsstraf, som netop er udtalt med disse Ord, skal saaledes være for Den, der har paadraget sig samme, et Middel til Forbedring; hine Ord indeholde saaledes ikke nogen Dom om, at en Saadan useilbarligen er hjemfalden til Fordømmelsen, men en Advarsel og en Trubsel om, at han vil hjemfalde samme, naar han ikke forlader sine fordærvelige Veie, forsaavidt nemlig som Kirken kan udtale nogen Dom herover. Thi dette er nu for det Andet, det Vigtigste og Hovedpunktet, ved hvilket hele Deres Consequents falder sammen til Intet, — at Kirken nemlig aldeles ikke tillader sig nogen Dom over Personen, men udtrykkeligen overlader denne Dom til Gud, og dette skeer saa udtrykkeligt, at i den canoniske Retssbog den mulige Forskjel imellem den guddommelige og den kirkelige Dom forskjellige Gange bliver særdeles tydeligen fremhævet, idet den Grund bliver anført, at nemlig Gud alene kjender Menneskets Hjerte, hvorimod den kirkelige Dom maatte rette sig efter ydre Kjendetegn, ved hvis Bedømmelse en Wildfarelse kan finde Sted*). Altsaa, selv naar Kirken ligeoverfor en enkelt falsk Lære fælder den Dom, at den,

*) Dec. Grat. cap. 23. X. de sent. excom. Gud's Dom er altid begrundet i Sandheden, som hverken stuffer selv, eller kan stufes; men Kirkens Dom følger undertiden en Mening, som baade kan stufes selv og kan stufes; derfor forekommer det undertiden, at Nogen, som er bunden hos Gud, er løst hos Kirken, og omvendt: hvo som er løst hos Gud, efter det kirkelige Ibsagn er bunden. — Fremdeles: Naar Nogen ved Kirkesforstandernes feilagtige Dom er afskilt og udelukket, uden at han selv forud udeluktede sig, d. e. uden at han begik saadanne Handlinger, hvorved han fortjente Udelukkelsen, saa bliver Intet saaret eller krænket i ham, fordi han synes udelukket ved en feilagtig menneskelig Dom. Og saaledes hændes det, at undertiden den, som bliver kirkelig udelukket (excommuniceret), er i det Indre, (d. v. s. staaer alligevel indenfor Jesu Kirke) og at

som lærer denne eller hiin falske Lære, belægges med Anathema'et, saa vil dette, efter Kirkens udtrykkelige Lære i sin canoniske Lovbog, kun i det Tilfælde ogsaa have Gyldighed for Gud, at en Saadan ikke blot udvortes tager feil, d. e. befinder sig i en uforskyltet Bildfarelse, men at han haardnakkethed, egenfjendigheden og i Lidenskab, eller overhovedet ved sin egen Skyld modstræber Sandheden; og derover kan Gud alene dømme. Tillad mig, for at fuldstændiggjøre mit Beviis, endnu at anføre et Punkt, som vil vise Dem, at Kirken, uden at komme i Modsigelse med sig selv, slet ikke kan fordømme Nogensomhelst her paa Jorden eller erklære ham for fordømt. Det er nemlig en udtrykkelig Lære i vor Kirke, at en fuldkommen af reen Kjærlighed til Gud udprungen Anger, ogsaa uden Bodens Sakramente (dog forsaavidt den indslutter Attraaen efter samme), er tilstrækkelig til at bevirke alle Synders Tilgivelse hos Gud. Sæt altsaa, at en Branglærer lige til sin Død, udvortes med Haardnakkethed havde fastholdt sin Bildfarelse, saa tør jeg alligevel ikke fælde nogen Dom over ham, og Kirken gjør det ikke og taaler ikke, at jeg gjør det, fordi hverken jeg, eller selve Kirken veed, om han ikke endnu før sin Død ved Guds Naade er bleven vakt til en saadan fuldkommen Anger, som den h. Skrift f. Ex. beretter om Misbæderen paa Korset.

Saa mener De altsaa, svarede derpaa Indifferentisten i en letfærdig Tone, at jeg ogsaa endnu kan komme i Himmelen?

De synes, svarede Præsten med Uvillie, neppe at være tilgængelig for en alvorlig Belæring, og da har jeg ingen stor Lust til at indlade mig paa Besvarelsen af Deres letfærdige Spørgsmaal.

Dg dog, sagde Regjeringsraaden, jeg beder Dem om for min Skyld ikke at lade Spørgsmaalet ubesvaret.

Jeg vil opfylde Deres Ønske, svarede Præsten, dog, først maa idetmindste De give

den staar udenfor, som (ifølge Kirkens Dom) synes at staae i det Indre. Ibd. cap. 4. caus. 24. qu. 3. de excom. — I Almindelighed er det her vel at mærke, at Kirkens Ufeilbarhed refererer sig til Troens og Sædelærdomme, men ikke til Personernes faktiske indvortes Skyld eller Ulykklighed.

mig den Fyldestgjørelse, at indbrømme mig Rigtigheden af ovenanførte Consequents, paa hvilken, som det synes mig, Protestanternes Fordom ganske særdeles støtter sig imod den katholske Kirke.

I Sandhed, sagde Regjeringsraaden, synes det ogsaa mig hidindtil at være en naturlig og ganske nødvendig Slutning, at den katholske Kirke udtaler en almindelig Fordømmelsesdom over alle Protestanter, naar den beslægger alle dem med Band, som modstige dens Troesfættninger; og fordi netop disse saakaldte Troesfættninger forstørstedelen kun forekomme mig som ligegyldige, theologiske Spidsfindigheder, saa kunde denne Fremgangsmaade kun forekomme mig høist grusom og ukjærlig; og dette har — jeg tilstaaer det — hidtil opfyldt mig med en vis indre Afsty for den katholske Kirke, som afholdt mig fra alvorligen at nærme mig samme.

De vil forhaabentlig nu have indseet, svarede Præsten, at Kirken, ved hiint Anathema som vistnok har en alvorlig og frygtelig Betydning, kun har til Hensigt at værne om Troens Reenhed, at den, ved Dommen over den Person, som rammes, overlader Gud, Som alene veed, om en Saadan er en sand Kjætter, d. v. s. en Saadan, som ved egen Skyld, med Bevidsthed og haardnakkethed modstræber Sandheden, og derfor, efter Frelserens egne Ord, Joh. 3, 18., fordømmer sig selv, fordi han ikke har troet, — eller om han blot udvortes og uden egen Skyld befinder sig i Bildfarelse; og i dette Tilfælde vil Gud ved Sin Naade enten indvortes eller udvortes, skjult eller aabenbart, føre ham til Erkjendelsen af sin Bildfarelse og til Sandhedens fulde Anerkjendelse. De vil have indseet, at den katholske Kirke paa ingen Naade gjør et Menneskes Salighed eller Ulykklighed afhængig af en udvortes Troesformel, „som det ene tilfældigviis har og det andet tilfældigviis ikke har,“ — men af Menneskets indvortes Forhold til Sandheden, af Menneskets Sinds- og Hjertelag; og ligesom Kirken paa den ene Side lærer, at Gud forunder ethvert Menneske den nødvendige Naade til Salighed, saaledes have allerede, i den „mørke“ Middeltalder, Theologerne, uden at møde Indsigelse fra Kirkens Side, ganske almindelig udtalt den Sæt-

ning: at Gud ikke unddrager Den Sin Naade, som gjør hvad der staaer i hans Magt.

En Lysstraale falder i min Sjæl; jeg takker Dem, Hr. Pastor, sagde Regjeringsraaden med et glad, næsten forklaret Ansigt.

(Sluttes.)

Fyrstbiskoppen af Genf, den hellige Franz af Sales' Liv og Levnet.

II.

Hans Mission i Chablais.

(Fortset.)

Efter Reformationens Indførelse i Genf, (1527) var den derværende katholske Biskop nødt til at residere i den til Savoyen hørende By, Annecy. Genferne erobrede snart derpaa ogsaa det ved den italienske Kyst af Genfersøen beliggende Landskab Chablais, samt Landfogderierne Ger, Terni og Gaillard og indførte der Calvins lære. I tressindstyve Aar forblev Chablais i Genfernes Hænder. Men i Aaret 1594 blev det erobret af Hertug Karl Emanuel af Savoyen, som forlangte, at Indbyggerne atter skulde optages i den katholske Kirke. Biskoppen af Granier ønskede ligeledes, da en god Leilighed tilbød sig, atter at vinde disse forhenværende Diocesaner, og sammenskaldte i denne Hensigt den nærboende Clerus. Han erklærede samme, at han selv vilde gaae til Chablais og arbejde for disse Vrangtroendes Omvendelse; kun skulde nogle Præster ledsage ham og understøtte ham i hans Missionsvirksomhed; de, som vare villige dertil, maatte erklære sig.

Da nu den unge Domprovst Franz skulde erklære sig, sagde han, at han ansaae Besvarlighederne, især i Begyndelsen af Missionen, for altfor anstrengende for den alderstegne Biskop; dertil behøvedes der unge, kraftfulde Mænd; heller ikke ansaae han det for rigtig, at mange Præster strax gik til Chablais; man burde først afsende nogle faa, og dersom disse bleve modtagne, kunde flere følge efter,

og Biskoppen kunde da selv lægge den sidste Haand paa Værket. Tilslidst erklærede han, at han selv var beredt til at reise bort som Missionær. Hans Forslag vandt almindeligt Bifald; men foruden Franz, besluttede kun en eneste Præst sig til at følge hans farlige Exempel, og denne var hans allerede før omtalte Onkel, Canonicus Ludvig af Sales. Franz erklærede, at de Begge vare nok for Begyndelsen, og Biskoppen var ogsaa enig med dem, at de for det Første alene skulde foretage Missionen.

Men da begge Grevernes Slægtninge erholdt Kundskab herom, søgte de at afholde dem fra deres Forehavende, og da deres Bestræbelser ikke førte til Maalet, tilskreve de vor Helliges Forældre. Franz blev kaldt hjem. Han skulde alligevel, for at komme til Chablais, lægge Veien forbi Faderens Slot, og han undlod derfor heller ikke at tage derind. Faderen søgte nu at faae ham til at opgive sin Plan; han kaldte denne Mission for en forulykket Idee, som ikke vilde bringe nogen Frugt, men derimod megen Skade. Men da nu Provsten viste ham Hertugens og Biskoppens Skrivelser, forundrede det ham, at saa kloge Mænd havde kunnet anordne dette Foretagende og han tilbød sig, at gjøre Modforestillinger hos dem Begge. Men Franz svarede paa sin sædvanlige blide og indtagende Maade, som Ingen kunde modstaae i Længden: „Ogsaa Apostlenes Forehavende, at ville omvende Verden, blev anseet for Daarskab, men det blev dog kronet med et lykkeligt Udfald. Vel var der stor Forskjel imellem dem Begge og Apostlene, men deres Mission var ogsaa lettere end Apostlenes, da de ikke bleve sendt til Hedninger, men ifkun til vrangtroende Christne, og Dyrigheden ikke forfulgte, men understøttede dem. Dersom de skulde falde i et Slag med Kaarden i Haanden, vilde Familien rose sig deraf; om man da vilde afholde dem fra at kæmpe med det guddommelige Ords Sværd? Nei (her greb han Faderens Haand), lad os drage bort, hvorhen Gud kalder os; Andre kunde ellers komme og borttage den Krone, som er beredt for os.“

Den gamle Greve lod sig berolige ved disse Grunde og lagde ikke nogen Hindring i Veien for sin Søns og Broders Forehavende.

Men disse reiste nu glade til Allinges, hvor den hertugelige Gouverneur, Baron v. Hermands, boede. Denne var en ivrig Katholik og stattede Biskop Granier og Greven af Sales meget høit, hvorfor han modtog Missionærene meget venlig. Han sagde dem, at de i Begyndelsen vilde have at kæmpe med store Bauskeligheder, især vilde de ikke finde nogen Optagelse i Thonon, Landstæbers Hovedstad. Men de skulde kun hver Aften komme tilbage til Allinges, hvor hans Huus og Capel stode til deres frie Raadighed. Han medgav dem derpaa en Skrivelse til Magistraten i Thonon, hvori han befalede denne, at beskytte de to Missionærer, samt gjorde den ansvarlig for alle de Ubehageligheder, som maatte møde dem.

De reiste nu til Thonon og overrakte deres Skrivelser. Folket havde faaet at vide, at de vare der, og yttrede som de hørte derpaa: „Man burde faste disse Udsendinge fra Paven ud af Byen og saaledes betage dem Lyften til at komme igjen; Maadeholdenhed var ikke paa sit Sted her, da man vilde fratage Folket deres Samvittighedsfrihed.“ Ligeledes kom der en Skrivelse fra det calvinistiske Forstanderskab i Genf, som ligger fem Mil fra Thonon, hvilken ophidsede Folket i den Grad, at Missionærene ved deres første Fremtræden, saae sig nødte til hurtigt at bortferne sig.

Ludvig af Sales tabte derved Modet og opgav Haabet om et heldigt Udfald, men Franz indgjød ham nyt Mod; dersom de holdt ud, meente han, vilde Alt give sig med Guds Bistand; thi hans Tillid til Gud var saa stor, at intet ulykkeligt Tilfælde kunde bringe ham ud af Fatning og ingen Hindring afftrække ham. Da Gouverneuren erfarede, hvorledes man havde behandlet dem, vilde han medgive dem en Escorte; men Franz satte sig derimod med al Kraft. Derfor sendte han paa hans Raad blot en Skrivelse til Raadet i Thonon, hvori han paany indstærpede samme, at forebygge at der skete Missionærene Overlast, og erklærede, at Ingen paa nogen Maade skulde nødes til at antage den katholske Tro, men at kun gennemreisende eller i Thonon boende Katholiker saavel som Reformerte, som ønskede det, skulde gives Leilighed til at faae Underviisning ved Missionen.

Fra nu af gjorde man dem ikke mere noget Ondt; imidlertid vilde Ingen optage dem i sit Huus, ligesaa lidt som man indlod sig i Samtale med dem; thi saaledes havde Prædikanterne og Statsraadet hemmeligt besaaet. Men Missionærene viste sig dog hver Dag i Thonon, for at vænne Folket til Synet af sig. Det var i den strenge Vinter 1494/95 og de lede meget ved deres Frem- og Tilbagerejser; især blev Franz meget stærkt angreben af Frost i Fødderne. En Aften havde de forsinket sig og farede vild, uden at vide, hvor de vare. Endelig ankom de til en Landsby; men omendkjøndt det var en bidende Kulde, vilde ingen af Bønderne lade dem komme i Huus. Til Lykke opdagede de en endnu noget varm Bagerovn, hvor de ganske forfrosne tilbragte den øvrige Deel af Natten. En anden Gang forvildede de sig i en mørk Skov. Stormens Susen og de vilde Dyr's Hysten gjorde Grev Ludvig forsagt; men Franz forblev uroffelig i sin Tillid til Gud, Som endelig lod dem finde en forsalden Bygning, hvor de søgte Ly; men den Hellige kunde alligevel ikke sove.

Besætningen i Allinges bestod af Tropper, som vel vare Katholiker, men desuagtet hengivne til Drukkenskab, Utugt og mange andre Laster. Den Hellige bragte det ved sine Formaninger saavidt, at de aldeles aslagde deres Feil. Da Soldaterne oftere kom til Thonon, bleve Calvinisterne snart opmærksomme paa disses moralske Forvandling, og da man nævnte Franz som den Mand, der havde bevirket dette, begyndte de at agte ham. Desuden begave to katholske Adelsmænd sig til Thonon og nedsatte sig der; hos disse kunde derfor Greverne tage ind, og vovede da ogsaa at besøge nogle calvinistiske Familier. En Dag duellerede de to Adelsmænd; Franz ilede hen, hvor Duellen fandt Sted, og det lykkedes ham at forsone dem og tillige at omvende dem. Den ene af dem tog derpaa ud paa et Landgods i Nærheden af Staden, hvor han ofte holdt Selskaber, til hvilke Protestanter fra Byen, saavel som Franz af Sales indfandt sig. Samtalen faldt ogsaa paa Religionen, og den Hellige erklærede da til rette Tid og paa sin sædvanlige milde Maade, at Luther og Calvin ikke havde handlet rigtigt i at hidføre en Spaltning i Religionen, som havde havt saameget Ondt til Følge. Saavidt han

kjendte deres Lære, paastode de, at den katholske Kirke havde forfalsket Herrens Lære, drev Afguderie i sin Helgendyrkelse og nedsatte Værdien af Christi Fortjenester, idet den anslog de mennekelige Fortjenester for høit. Men dette forholdt sig ikke saaledes. Han anførte da de Forjættelser, som Christus havde givet Kirken, og hvorledes denne ikke kunde falde i Bildfarelse, og gjendrev Protestanternes enkelte Angreb mod enkelte katholske Troeslærdomme. Der kom lidt efter lidt flere Protestanter, for at høre disse hans Foredrag, og de gave ham deres Bifald; thi de fandt den katholske Kirkes Lære ganske anderledes fremstillet, end deres Prædikanter pleiede at fremstille den.

Det blev almindeligt bekendt og man udsprede nu, at det, hvad Franz af Sales lærte, ikke var Pavens og Kirkens Lære, at han havde optaget meget fra Protestanterne og kunde vel selv endnu træde over til dem, eller, at han spillede Hykleren, saalange indtil han, ved falske Fremstillinger af de katholske Religions sandheder, havde lokket dem over til den katholske Kirke, men at han da vilde fremstille sammes Lære i et ganske andet Lys.

For at gjendrive alle disse falske Rygter, udgav den Hellige et trykt Skrift, i hvilket han fremstillede den katholske Lære efter det Tridentinske Conciliums Troesartikler. Dette meget moderate lille Bærk adspredte mange Fordomme og vandt mange protestantiske Familier for ham, saa at man siden ofte besøgte ham og indbød ham til Gjenbesøg.

Han troede nu, allerede at kunne voye at nedfatte sig i Thonon; dog forblev hans Fætter Ludvig endnu i Allinges. Gouverneuren i Allinges lod nu et gammelt forfaldent Kapel ved Thonon nogenlunde restaurere. Her holdt Franz siden Prædikener, som bleve meget talrigt besøgte af Protestanterne, først af Nysgjerrighed, og siden fordi de ønskede at lære Sandheden at kjende. I disse Prædikener pleiede han at forklare de Steder i Bibelen, som Protestanterne benytte til at angribe de katholske Lærdomme, og at bevise, at hine netop talte for disse. Men derved undlod han ikke, tillige at forklare de kristelige Sædelærdomme og at formane til at følge dem.

(Fortsattes.)

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. (Paris.) Spørgsmaalet om Søndagens Helligeholdelse gaaer stedse mere sin endelige Løsning imøde, og det blot ved frivillig Deeltagelse. Regjeringen har ikke indblandet sig i Sagen paa anden Maade, end

ved sit Exempel; den har, som bekendt, ved alle Contracter om offentlige Bygninger etc, gjort det til en udtrykkelig Betingelse, at der ikke maa arbeides om Søndagen og de anerkjendte Festsdage. I Paris og især i de rigeste og mest befolkede Qvarterer af Staden er Sagen saavidt fremmet, at man lettere kan tælle de Boutiker, som ere aabnede om Søndagen, end de, som ere lukkede. Pays, som meddeler dette, angiver nu ogsaa Midler til fuldstændigt at ordne Sagen. Denne Tidende opfordrer nemlig til, ikke at købe Noget om Søndagen, og overhovedet ikke at købe Noget hos dem, som have deres Boutiker aabne om Søndagen.

Tyrkiet. D. 15. Juli om Aftenen Kl. 7, blev, som et Brev d. d. Gallipoli d. 19. i. M. beretter, den afdøde franske General Carbuccia begravet. Man forbausedes, da man saae, hvorledes Tyrker og selv Dervischer næsten løb for at komme til at see Sørgetoget, foran hvilket et stort Kors blev baaret. Man skulde have troet, at hele Gallipoli var forladt; thi den Bei, som Sørgetoget fulgte, var besat af en talrig tyrkisk og græsk Befolkning, og paa de tyrkiske Begravelsespladse stode en stor Mængde tilslørede tyrkiske Damer i Grupper. Armeens Geistlige fulgte Liget og beviste det de religiøse Tressbeviisninger. Den katholske Præsts Nærværelse trostede de Christnes Sjæle og gav denne Begravelse, som fandt Sted paa Byens nordlige Strænt, der beherstkes Marmorhavet og fra hvilken man kan see den europæiske Leir, et imponant Udtryk. General Couston, som anførte Sørgetoget, holdt en lille Tale, og sagde iblandt Andet med skjælvende Stemme: „Endnu iforgaars bivaanede General Carbuccia den h. Messe med os.“ — De heitidelige Ceremonier gjorde et dybt Indtryk paa Muhamedanerne, som ikke kjende til Saabant i deres egen Religion. —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 27. August. — 12. Søndag efter Pintsfe. Maria's h. og ubesmittebe Hjertes Fests. — Dagens Epistel: 2. Cor. 3, 4--10. Evangel. Luk. 10, 23--37. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Tybsk. — Efterm. Kl. 3 Andagt til Maria's h. og ubesmittebe Hjerte, med Prædiken paa Dansk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sanber.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 36.

Søndagen den 3die September.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Riismagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Den katolske Lære om den ene saliggjørende Kirke.

(Sluttet.)

Og nu — vedblev Præsten — skal jeg besvare Deres Herr Collegas Spørgsmaal, hvortil jeg kun var uvillig, fordi jeg veed, at han ikke vilde have gjort samme, dersom han var gaaet alvorligere ind paa Indholdet af mine Ord. Hvad saaledes Protestanterne angaaer, (og det Samme gjælder om Grækerne saavel som om alle christelige Secter), saa maa De fremdeles vide, at alle disse, paa Grund af at Daaben, saafremt den er fuldbyrdet paa den rette Maade, høre til Jesu Christi ene sande, d. e. til den katolske Kirke. Thi Daaben er kun een, og om den end bliver meddeelt af Brangtroende, saa bliver den ligesuldt efter Kirkens udtryffelige Erklæring, anerkjendt for gyldig, saafremt den er bleven forrettet paa den tilbørlige Maade*). Hvad altsaa de umyndige, om ogsaa i en fra den katolske Kirke adskilt Sekt, døbte Børn angaaer, saa have de aabenbart paa Grund af den retmæssigt fuldbyrdede Daab netop den

samme Fordring paa den evige Salighed, som de i den katolske Kirke Døbte. Hvad de vorne, fra den katolske Kirke adskilte, Christne angaaer, saa afhænger deres Frygt for den evige Fordømmelse og Haabet om den evige Salighed næst Guds Naade, som imidlertid aldrig mangler dem, aldeles af Maalet af deres egen personlige Skyld, med hvilken de forblive i Vildfarelsen, og af Maalet af den alvorlige Medvirkning, som de anvende, for at komme til Sandheden, og dette Ansvar er vistnok for Protestanterne saameget større og farligere, fordi Protestantismen gjør den egenmægtige Forskning til een af sine fornemste Grundsætninger. Saavidt mit Svar; at jeg endnu speciellere skulde gaae ind derpaa, kan De ikke forlange; det er, min Herre, Deres egen Sag!

Regjeringsraaden og Indifferentisten taug efter disse Præstens Ord; imidlertid viste den Holdning, som de antog, meget tydeligt Forskjelligheden af de Følelser, som bevægede deres Indre; Regjeringsraaden havde truffet sig tilbage paa Yderenden af en Pant, paa hvilken han havde taget Plads, og hans Blik, medens han sad der roligt med forslagte Arme, forraadte tydeligt den glade Bevægelse, som foregik i hans Indre, hvorledes dette efterhaanden opklaredes og hans forvirrede Tanker ligesom kom i Orden. Indifferentisten lænede sig med Hovedet støttet paa Haanden forover og legede,

*) Jvfr. Skand. Kirket. Nr. 23 Anm. Side 187-88.

idet han ligesom tankeløst saae hen for sig, med sin Stok, som han dreiede imellem Fingrene og stødte imod de Smaastene, der laae for hans Fødder, som om han vilde fordrive de alvorlige Tanker, som umiskjendeligen ogsaa hos ham vare fremkaldte ved Præstens Ord. En ubehagelig Stemning herskede nogle Døgn i Selskabet, og Ingen af de Tre, som hidtil havde ledet Samtalen, følte sig kaldet til først at optage samme paany, da Pietisten, som hidtil havde været mest taus, men i Særdeleshed ved Præstens sidste Udtalelser havde udtrykt sin synlige Misbilligelse, kom frem med et nyt Angreb.

De forfatter Dem, Herr Pastor — sagde han — en let Seir, idet De midt i Kampen gjør fælleds Sag med Modstanderen og kun endnu tilsyneladende fører Deres Vaaben imod ham. Er den af Dem opstillede Synsmaade virkelig den katholske Kirkes, saa er De aabenbart paa en og samme Vej som Indifferentisten, hvem jeg ikke kan andet end kalde en Bantroende; thi paa denne Maade aabner De, dersom jeg ikke tager feil, for Alle uden Forskiel, for Christne saavel som for Hedninger, for Troende saavel som for Bantroende, Adgangen til Himmelen; men hvilket Bærd beholder da endnu Troen paa Jesus Kristus, paa Hvem alene den sande Christen bygger sit Haab; hvor bliver De af med den Bekjendelse, at alene i Jesu Navn Frelsen er at finde?

Falder det Dem da ikke ind, — svarede Præsten, idet han synliggen endnu fortorrede den Forlegenhed, i hvilken Pietisten befandt sig — falder det Dem ikke ind, at den h. Skrift selv indeholder saadanne Steder, som efter Omstændighederne ogsaa synes at aabne Hedningerne Adgangen til Himmelen? Grindrer De ikke hine Pauli Ord i Brevet til Romerne, hvor han siger: „Vrede og Hæder og Fred forundes ethvert Menneske, som gjør det Gode, først Jøderne, siden ogsaa Hedningerne“, Rom. 2, 10., hvilket aabenbart er at forstaae om den sande Vrede og Hæder for Gud; og hiint andet Sted af den h. Petrus, hvor han skriver: „at Kristus i Underverdenen har prædiker Evangeliet for dem, som vare vantroende paa Syndflodens Tid“, 1. Petr. 3, 19. 20., saa at altsaa selv for dem eller idetmindste for nogle af dem Haabet om Himmelen endnu ikke ganske

var affaaaret. Iøvrigt, vedblev han, havde jeg nok ventet denne Deres Indvending; den foranlediger mig til endnu at omtale to Punkter; for det Første denne Indvending selv, som i alle Henseender er af den Slags, at den ogsaa kunde faae en mindre velunderrettet Katholik til at studse, og for det Andet at give Beviis for min lige fra Begyndelsen opstillede Paastand, at hiin Forverling af Person og Ting, som er Grunden til den hele Misforstaaelse, aldrig er udsprungen fra andet end fra Protestantismen, og paa det Nærfeste hænger sammen med dennes hele Væsen. —

Ved disse Præstens Ord reiste Regjeringsraaden sig og stillede sig, idet han lyttede til med den største Opmaerksomhed, ligeoverfor Præsten; Indifferentisten derimod forandrede ikke sin Holdning.

Den katholske Kirke lærer, saaledes begynder Præsten, at alle Mennesker bliver tildeelt den til Saligheden nødvendige Naade og Tro; den h. Skrift indeholder, som vi have seet, flere tydelige og umiskjendelige Udsagn, ifølge hvilke det paa ingen Maade er os tilladt, at fradømme alle Dem, som ikke have opnaaet Kundskab om Guds overnaturlige Aabenbaring, Muligheden af at opnaae Saligheden; men paa den anden Side lærer den h. Skrift paa det Eftertrykkeligste, og Kirken lærer det med den, at der ikke gives noget andet Navn, i hvilket vi kunne blive salige, end i Jesu Navn; her synes saaledes at finde en aabenbar Modsigelse i Aabenbaringen Sted. Sæt nu, at vi ikke kunde lese samme, saa turde vi dog ikke paa en eensidig Maade forkaste det ene eller det andet Udsagn; men vi kunne lettigen forene begge med hinanden og den h. Skrift selv giver os Veiledningen dertil. Naar Kristus, i Johannes' Evangelium, betegnes som det sande Lys, der oplyser hvert Menneske, som kommer ind i denne Verden, Joh. 1, 9.; naar Kristus siger om Sig Selv: „Jeg er Sandheden“, Joh. 14, 6.; naar Apostelen Johannes i sine Breve skriver: „Hvo som bliver i Kjærligheden, han bliver i Gud“, 1. Joh. 4, 16., er da i saadanne Sætninger ikke klart nok antydet, at Den, som redeligen følger, saa godt han kan, det høiere Lys i sig og som mener det alvorligt med sin Stræben efter Sandheden og Kjærligheden, derved allerede begynder paa

en skjult Maade at træde i en inderligere Forening med Christus, hvilken Forening, naar han kun selv medvirker paa den rette Maade, ganske vist her eller hidset vil føre til det fuldkomne Samfund med Christus, hvilket udgjør Kirkens Væsen.

Men, min kjære Hr. Pastor, afbrød Regjeringsraaden ham her, frygter De virkelig ikke for, at betræde den usynlige Kirkes Obeet med disse Anskuelser, som dog, saameget som jeg begriber af Sagen, ligefremt stride mod den katholske Lære; og seer De ikke, hvor skjælmst vor Ven der (her pegede han paa Indifferentisten) fordreier sine Miner, da han seer Dem at optræde som Lysets og Kjærlighedens Forsvarer.

Frygt Intet, svarede Præsten, thi hvad den usynlige Kirke angaaer, saa mener jeg, at der er en stor Forskjel paa, om Gen forsætlig lukker sine Dine for Jesu Christi sande Kirke, som ophøiet og synlig ligger der i den evige Sandheds Solglands, og da udraaber, at Kirken er usynlig, — eller, om han først fra det Hjerne erkjender den synlige derliggende Kirke i dens almindelige Omrids, og, saameget han formaaer, stræber efter at komme den nærmere. De begriber, at den sande Kirke, som engang staaer usforandret der i den den af Christus givne Orden, ikke kan tabe det Mindste af sit Væsen derved, at vi paa staae, at der i alt virkeligt Bedre, i enhver alvorlig Stræben efter Sandheden ligger en vis, om end ubevidst Stræben henimod den sande Kirke; og hvad den Stræben efter Sandhedens Lys og Kjærligheden angaaer, paa hvilken de Fornufttroende eller Rationalisterne trodse saameget, ja vilde jeg slet ikke tage i Betænkning, ogsaa deri at erkjende en saadan hoiere Stræben henimod Kirken, dersom jeg hos disse Religionens Modstandere blot saa Gjærningen, at svare til Ordene, blot engang saa dem gøre Begyndelsen til at øve, jeg vil ikke sige Kjærlighed, men kun Retfærdighed mod den katholske Kirke, idet de uafslædelig og til Kjedsommelighed uden Prøvelse gjentage de flaaeste Bagvaskelser imod samme; men saaledes fordomme de sandeligen sig selv, fordi de, idet de altid føre det Ord i Munden at man altid selv skal see og prøve, — netop lader det Vigtigste uprøvet.

Uden Prøvelse? sagde Indifferentisten, som følte sig truffen ved disse sidste Ord.

Ja, min Herre, svarede Præsten, uden Prøvelse! thi alle de af Deres Landsfæller, som alvorligen have prøvet og adspurgt de rette Kilder, ere vendte tilbage til den katholske Kirke, eller ere dog paa Veien til samme; og disse ere sandeligen ikke de Sletteste. Dog lad mig nu fuldende mine begyndte Undersøgelser! Jeg vilde gjerne endnu fremhæve et Punkt, som, hvis jeg ikke tager fejl, væsentlig kan bidrage til at stille hele Sagen i sit rette Lys. Guds Sønns Mennekevordelse er ikke Forløsningens Begyndelse, men dens Høidepunkt; Forløseren staaer i Historiens Midte og Hans forløsende Kraft virker baade tilbage og fremad; med Forjættelsen om den tilkommende Forløser, strax efter Syndefaldet, begynder ogsaa allerede selve Forløsningen; denne Forjættelse modtog vore Stamforældre og forplantede den paa deres Efterkommere fra Slægt til Slægt; her er den lyse Traad, som gaaer igjennem Mørket. Gud forte Menneksene igjennem den naturlige Lov, under hvilken Han kun talte til dem ved Samvittigheden, og igjennem den positive Lov, som Forberedelsen paa Christus; under begge disse Love kunde Menneket, naturligtvis ikkun ved Christi Forjænters tilbagevirkende Kraft, virke sin Frelse, og hvo som ikke virkede den, mistede den ved sin egen Skyld, dengang ligesom nu; der er heller Intet i Veien for at antage, at selv overordentlige Naadevirkninger fandt Sted paa enkelte Menneker for Christus, da, efter den katholske Lære, den actuelle Naade, d. e. de enkelte Naadevirkninger, ikke ere nødvendigvis betingede eller afhængige af den helliggjørende Naade, d. e. af Naadestanden. — Saaledes er og har de katholske Theologers eenstemmige Lære altid været, ligesom Kirkesædrene af, igjennem Middeldalderen indtil vore Dage.

Naar dette forholder sig saaledes, sagde Regjeringsraaden, saa er det næsten ubegribeligt, hvorledes da en saa falsk Opfatning af den katholske Lære har kunnet finde saa almindelig Udbredelse.

Uden Tvivl, svarede Præsten, bidrager Menneksenes aandelige Træghed og Magelighed hertil, da de ikke ville gjøre sig den Uleilighed,

at fastholde og i alle Tilfælde at anvende hiin strenge Adskillelse mellem Personen og Sagen, hvilken dog forresten ganske er begrundet i Kirkens Lære; men Hovedgrunden til hiin falske Opfatning ligger uden Tvivl i den Retning, som Protestantismen har givet hele Tænkningen.

Jeg er nysgjerrig efter at høre Deres Beviis herfor, sagde Pietisten.

Protestantismens Væsen, ligeoverfor den katolske Kirke, jagde Præsten, synes mig ikke at bestaae i Andet, end deri: at det enkelte Menneske, med Hensyn til sin Tro, er fritagen af den høiere Autoritet; — deri at enhver Autoritetstro ophæves.

De mener — afbrød Pietisten her — Samvittighedsfriheden, hvoraf vi vistnok rose os som den kosteligste Frugt og som den skønneste Triumph, vi have tilkæmpet os ved Reformationen.

Vi ville ikke stride om Navnet, svarede Præsten, dog enhver consequent Protestant vil give mig Ret, naar jeg sætter den væsentlige Grundfætning for hele Protestantismen, sammens Livsnerve, i den Enkeltes Frihed, selv at søge og at bestemme Indholdet af sin Tro, hvorved saaledes Troen bliver til en ganske personlig Sag, d. v. s. ganske afhængig af den Enkeltes personlige Meninger og Anskuelser.

Indifferentisten nikkede bifaldende; Pietisten vilde svare noget, men Præsten forekom ham, idet han sagde:

Paa Bibelen kan De, efter de foreliggende Erfaringer, umuligen beraabe Dem; thi den er ikke mere nogen faststaaende Troesnorm, fordi i den protestantiske Kirke Enhver kan udlægge den efter sit eget Skjøn og Lykke.

Heller ikke da, sagde Pietisten, naar denne Forstaaelse beroer paa en umiddelbar Oplysning af den Helligaand, naar den Enkelte i sit Indre føler og klart fornemmer, at Naaden i ham er kommen til Gjennembrud?

Jeg føler mig ikke kaldet, sagde Præsten, til at træde nogenformhelt personlig Overbeviisning i Veien; men det maa De dog i alt Fald kunne indrømme mig, at Deres Overbeviisning og Tro, ogsaa i dette Tilfælde, bliver en ganske personlig Sag.

Uden Tvivl, ja; sagde Regjeringsraaden, idet han forekom Pietisten, som gjorde Mine

til at udbrede sig vidtløftigere over den aandelige Sødme, som Følelsen af den til Gjennembrud komne Naade skal forarsage.

Da nu saaledes, begyndte atter Præsten, Troen var bleven til en personlig Sag for den Enkelte, saa var først og fremmest Intet naturligere, end at man ogsaa bedømte den katolske Kirke og dens Forhold efter samme Maalestok; man vilde i dens Troesafgjørelser ikke mere anerkjende den retmæssige, af Kristus indsatte Autoritets Stemme, hvis eneste Hensigt og Opgave det er: at beskytte den guddommelige Aabenbarings evige Sandhed mod enhver vilkaarlig menneskelig Tilfætning og Forvanskning; men man saa kun i den katolske Kirke en menneskelig Anmættelse, fuld af bittert Had til alle dem, som vilde gøre den dens Gueherredomme stridigt; man tilkrev da den katolske Kirke samme Handle- og Tænkemaade, hvormed man selv var bleven vant til at behandle Troens Sager; man meente, at den katolske Kirke ogsaa kun betragtede Troen som en personlig Sag; og man var derfor slet ikke mere istand til at bedømme den rigtigt og fordomsfrit.

Det er jo meget begribeligt og naturligt, sagde Regjeringsraaden; har man engang taget et Par grønne Brillen paa, saa seer man Altting grønt.

Men, vedblev Præsten, hiin Retning, som hele Tænkningen erholdt ved den saakaldte Reformation, havde endnu en anden Følge, som fuldstændigt forklarer og begrunder Nutidens sorgelige Erfaringer paa det religiøse Gebeet. Man havde, som vi have seet, derved at man indsatte enhver Enkelt til Dommer over Troen, gjort selve Troens Indhold afhængigt af den personlige Overbeviisning, ja af den Enkeltes personlige Vilkaarlighed. Da man nu strax i Begyndelsen slet ikke havde i Sinde, at kulfaste al Tro, saa blev der naturligviis intet Andet tilovers, end atter at opstille en anden fast Troesnorm, men som dog ikke mere skulde beroe paa en guddommelig, af Kristus auordnet Autoritet, men paa den Enkeltes personlige Overbeviisning eller personlige Vilkaarlighed; til dette Formaal tog man Bibelen frem, udlagt i den Mening, i hvilken den blev opfattet af den Enkelte; da man nu paa samme Tid med særdeles Skarphed

altid fremhævede den Sætning: „at Troen alene gjør salig“, saa var det en ganske nødvendig Følge af Protestantismens Væsen, at de Enkelte, de Faa, som holde sig for de Kaldede og Udvalgte, for de i den rette Tro inderliggen Døplyste, ifølge denne deres personlige Overbeviisning ansæ alle Andre for at være den evige Fordømmelse redningsløst priisgivne.

Bietisten, som egentlig havde maattet føle sig truffen ved disse Ord, syntes dog ikke at være berørt meget; — beviis De, sagde han, saameget De vil; Deres Grunde gjælde intet for mig mod min indre Stemme. Ak, jeg hviler saa sødt i Naaden, som har oplyst mig, jeg elsker min Herre Jesus og seer, hvad jeg sandelig heller ikke har kunnet vente anderledes; at ogsaa De tilligemed den store Hob farer til

Jeg beder Dem, hold inde! — faldt Røgteringsraaden ham i Talen.

At jeg farer til den evige Fordømmelse, eller maastee endog til Dj....., vilde De sige, fortsatte Præsten; lad dog Enhver sige sin Mening reent ud! Jeg for min Part veed vistnok ikke med Visshed, om jeg kommer til at opnaae Saligheden, men, idet jeg tragter efter den, bygger jeg paa Herrens Ord, Som har henviist os til Sin Kirke, idet Han siger: „Hvo, som hører Eder, hører mig;“ derved henviser Han os ikke til den egne Privatmening eller Følelse, hvilken, som jeg altfor godt veed, skuffer saa let, ved hvilken Egentjærligheden saa ofte spiller en stor Rolle og formeldst bedrageriske Phantomer fører i Billedede. Forøvrigt har netop denne vilkaarlige Fordømmelsesfyge i den saakaldte orthodoxe Protestantismus været Hovedaarsagen til, at alle de, der formene at være kaldede til at forsvare Fornuftens Rettigheder, nu træde saa fjendtligt op imod enhver Tro, der efter deres Anskuelse træder af Fornuft og alle billige Hensyn under Fødder, saa at de formene, ifkun formeldst en fuldstændig Indifferentismus og ved at forkaste al Forskiellighed i Troen (hvilket dog ikke er andet, end at forkaste selve Troen) at kunne redde Kjærligheden; imidlertid er det en Kjærlighed, som ikke er mere, end en Skygge; thi den sande Tro kan ligejaalidt bestaae uden Kjærlighed, som den den sande

Kjærlighed kan bestaae uden Tro. Saaledes opstaaer der i Protestantismen, som en uundblivelig Følge af dens Væsen, en Splid og Modsigelse, der paa den katholske Kirkes Grund aldrig vil kunne opstaae.

Jeg misunder Dem virkelig, Hr. Pastor, sagde derpaa Indifferentisten med et tildeels tvungent satirisk Smil, en saadan Overbeviisning, der med den største Lethed formaaer at see bort fra alle de Modsigelser, i hvilke den forvikler sig, og som uanseet alle Historiens modsigende Kjendsgjerninger ei lader sig forstyrre eller skræmme.

Jeg forstaaer Deres Hentydning, svarede Præsten, De vil erindre mig om hine Kjendsgjerninger, hvilke man som uimodstaaelige Beviser for den katholske Intolerants allerede noksom har foreholdt os. Her er mit Svar derpaa: Lad os for et Dieblisk antage, at alle hine Kjendsgjerninger, som De allerede for har opregnet, vare saa sande og maatte blive bedømte saaledes, som de fra protestantisk Side pleie at blive fremstillede, saa er alligevel ingen af alle de Kjendsgjerninger istand til at omstøde Hovedsætningen af min Paastand, nemlig: at den katholske Kirke i sit ufeilbare Læreembede aldrig har udtalt sig saaledes, at den, overskridende sin Besoielse og gribende ind i Guds Dommerembede, har affagt Dom over en Persons evige Salighed eller Ulyksalighed; den katholske Kirke tilskriver sig ei heller en dogmatisk Ufeilbarhed i Henseende til dens Dom over historiske Kjendsgjerninger eller over personlig Værdighed eller Uværdighed; forøvrigt vil det ingenlunde være Dem ubekendt, hvor hyppigt hine Kjendsgjerninger ere forvandskede, hvor hyppigt Kirken paabyrdes det, som slet ikke kommer den ved; hvorledes endelig selv de Kjendsgjerninger, som man, som f. Ex. ved Hus's Dom, endnu med det største Stik af Ret kunde paabyrde Kirken, i Virkeligheden dog ei bevise andet, end at i hiin Tid den borgerlige Ret saa inderligt var forbunden og sammenflettet med den canoniske eller kirkelige, og Kirken med Staten, at en Straffedom i den ene ogsaa ligesom af sig selv havde en Straf til Følge i den anden. Jeg vil paa ingen Maade ubetinget rose hine Tilstande og er langt fra at ønske hiin Tid endnu engang tilbage; men man kunde dog vel med al Ret

spørge, om hiin forgangne Tids Ideer har fordret større og sværere Offere af Menneskeheden end vor nyere Tids Ideer? Men hvorledes vi end maae dømme derom, saa vil det, jo mere vore nuværende Tilstande udvikle sig, desto klarere vise sig, at Kirken netop derved har viist hele Menneskeheden den største Tjeneste, at den har forrettet et sandt og storartet Kjærlighedsværk, og at den har bevaret Troen paa Jesus Kristus i sin hele Sandhed, reen og uforvansket; maastee er det os endnu forbeholdt at see, naar engang vor Tids vantroe Theorier gjøre sig mere og mere gjældende, naar de, saavidt de formaae, støde alle Christendommens Betsignelser fra sig, hvorledes da Kirken for anden og tredje Gang vil være kaldet til at skabe et nyt Liv af dette Chaos. — Dog, mine Herrer, Solen staaer allerede høit paa Himmelen og minder os om at vende tilbage. —

Begge de Fremmede fortsatte deres Vel. Præsten vendte tilbage til Staden tilligemed sin Ven, Regeringsraaden; thi fra denne Stund vare de bleyne sande Venner; dagligen, saalænge som de endnu vare sammen, talte de om Religion, og nu talte de med hinanden uden al Tilbageholdenhed.

To Maaneder efterat enhver af dem havde begibet sig hjem, modtog Præsten fra sin Ven et af Taknemmelighed imod Gud overstrømmende Brev, hvori denne gjorde ham den glædelige Anmeldelse, at han nu befandt sig i den katholske Kirkes Skjød og at han i samme havde fundet den fuldkomneste Fred for sit Hjerte. —

Christbiskoppen af Genf, den hellige Franz af Sales' Liv og Levnet.

II.

Hans Mission i Chablais.

(Fortset.)

Der meldte sig nu dagligen Convertiter og det ikke blot enkeltviis, men i hele Selskaber; saaledes meldte der sig een Gang efter en Prædiken om den h. Nadvere ser hundrede

Landsbyfolk. Men Tilløbet af Borgere og Bønder blev Dag for Dag større. Dette forbittede deres Modstandere i den Grad, at man paa forskjellige Maader tragtede Missionærerne efter Livet; men Forsynet beskyttede dem, saa at de undgik flere Farer. Den gamle Greve af Sales havde neppe erfaret dette, før han skrev til sin Søn og alvorligt opfordrede ham til at vende tilbage til Anney, hvor han som Domprovst kunde virke mere Godt end i Missionen, ved hvilken han til ingen Nytte udsatte sig for Farer og høstede intet andet end Skam. Han ansaae det for en Gæde, „at have Hellige i sin Familie, men det skulde være Bekjendere og ingen Martyrer.“

Franz lod naturligtviis ikke Modet synke derfor, men fortsatte, efterat han havde beroliget Faderen i sit Svar, sine Prædikener og forfattede og lod trykke endnu flere Skrifter, som alle fandt mange Læsere. I disse Skrifter, saavel som ofte ved Slutningen af sine Prædikener, opfordrede han de reformeerte Prædikanter til offentlige Religionsamtaler. Efter længere Raadslagning besluttede disse sig til en saadan Sammenkomst. Franz af Sales og mange Tilhørere saavel fra Omegnen, som fra selve Genf mødte; men de reformeerte Prædikanter bleve under intetsigende Paaskud borte paa een nær, som da efter Gjennemlæsningen af den Helliges Skrifter og efter gjentagne Samtaler med ham, traadte over til den katholske Kirke, omendskjendt hans Troesforvandle paa enhver Maade søgte at afholde ham derfra.

En meget anseet Retslærd, ved Navn Bonzet, følte sig tilskyndet til nærmere at lære den Mand at kjende, for hvem hans Confessions Prædikanter havde en saadan Frygt, at de ikke tiltroede sig at kunne indlade sig i en Religionsamtale med ham. Han besøgte Franz, vandt ham strax kjær, og blev, ved hans Underviisning, saa fast overbevist om den katholske Troes Sandheder, at han offentlig affvor sin Bildfarelse.

Denne og den før omtalte Prædikants Omvendelse vakte overordentlig Opsigt og havde mange andre Afsværgelser fra Bildfarelsen til Folge. Men endnu gunstigere virkede Omvendelsen af en meget rig, dannet og indflydelsesrig Baron, ved Navn Avilly. Det gif for-

øvrigt meget langsomt dermed, idet den Sidste ikke vilde gjøre et saa vigtigt Skridt, uden at være grundigt overbevist. Han lod endog de katholske Lærdomme opskrive af Franz og sendte dette Skrift til Bern og Genf, forat det der kunde blive gjendrevet af de protestantiske Prædikanter. Og først da der, som den Hellige havde forudsagt, ikke indløb noget Svar, aflagde Baronen offentlig og i mange Folks Nærværelse sin Troesbekjendelse og udgav et eget Skrift, hvori han reiseværdiggjorde sit Skridt.

Den Helliges Held blev nu omsider bekiendt, og overalt glædede man sig derover. Biskoppen af Genf, hans fordums Lærer, Jesuiten Bosssevin, som nu var pavelig Nuntius i Turin, og flere andre ansete Mænd, sendte ham og hans Staldbroder Lykønskingskrivelser. Selv hans gamle Fader glædede sig nu over den ham saa nærstaaende Missionærs Virksomhed; især hørte han med stor Tilfredshed, at hans Ven, Baron Avilly, den mest formaende Mand i hele Chablais, havde omvendt sig.

Hertugen af Savoyen kaldte nu begge Greverne til sin Hovedstad Turin, for at høre deres Raad angaaende den videre Fremgangsmaade. Franz foreslog ham, at indrømme Katholikerne i Thonon Kirken til den h. Hipolit, at oprette et Jesuitercollegium der og bære Omforg for Udbredelsen af gode Bøger.

Da han kom tilbage, tog han, med den nye Gouverneurs Bistand (Hermans var død kort iforveien), den nævnte Kirke i Besiddelse og feirede 1596 Julfesten i samme. Paa denne Dag annammede 800 Personer den h. Communion, og efterat han havde holdt en gripende Prædiken, anmeldte Indvaanerne fra tre nærliggende Landsbyer deres Overtrædelse.
(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Irland. Som bekiendt have Storbritanniens Biskopper for lange siden havt i Sinde, at stifte et katholsk Universitet i Irland, for at hemme de sørgelige Følger, som Opdragelsen i de af Staten stiftede Anstalter medfører. Universitetets Stiftelse er nu en fuld-

endt Kjendsgjerning. Den berømte Conventit, Dr. Newmann, som tidligere var Professor ved Universitetet i Oxford, har overtaget Anstaltens Ledelse og paa Pinsefesten aflagt den foreskrevne høitidelige Tridentinske professio fidei i Cathedralen i Dublin. En Sum af 50,000 £ Sterl., som er indkommen ved Almisser, samlede i hele Europa, er bestemt til Vedligeholdelsen af dette i Sandhed katholske Værk, som er kaldet til at yde vor hellige Kirke de største Tjenester. Vi beklage, kun at kunne give et kort Udtoget af Tablet om denne Høitidelighed. „Saaledes er nu,“ siger Tablet, „dette Nationalværk fuldbendt; det er udført af det katholske Irland, ikke blot af det europæiske, men ogsaa af det, som ligger hiinsteds Oceanet og hvilket allerede overtræffer Moderlandet i Udstrækning og Befolkning. Meer end een gang havde Betyrning og Spot, som lode haant om Grundlæggelsen af et katholsk Universitet, næsten gjort selve Arbejderne modløse; men det er den katholske Kirkes Giendommelighed, at den gaaer langsomt og sikkert fremad; fire Aar udfordredes, til at falde dette katholske Universitet i Live, men Instituter, som ere beregnede for Aarhundreder, kunne ei heller reise sig i saa Uger. — Den Forhaling, som forstrækkede de Utaalmodige, har havt sine gode Følger; thi paa denne Maade lærte hele den vide Verden Foretagendet og Udgifterne at kjende. De forenede Stater i Nordamerika have bidraget dertil med en Iver, som har gjort dette Værk til en af vor Tids vigtigste katholske Manifestationer. Der laae noget uadvaanligt Rørende i den Offervillighed, med hvilken endog de fattigste Klasser ydede deres sammen sparede Skillinger til Universitetets Oprettelse. Erkebiskoppen af Dublin sagde i den herlige Tale, han holdt i Anledning af P. Newmans Installation som Rector ved Universitetet, at dette Foretagende i Særdeleshed havde vundet de Fattiges Bønner for sig. Intet er mere sandt, end dette; thi omendkjendt man iblandt de høiere Stander mødte roesværdig Gavnildhed, saa yttrede dog netop de lavere Klassers Deeltagelse sig med endnu større Styrke og Virkning. . . . Hvilket andet Folk kan rose sig af noget Lignende? Irlanderne have til alle Tider tragtet efter en høiere Opdragelse for deres Landsmand: paa en Tid, da de katholske Skoler, til Skændsel for hele England, under Straf bleve lukkede, lærte fattige Studenter i Stilhed Virgil og Homer paa en eller anden fattig Forpagtergaard. Erindringen om denne Tid lever endnu, og den fattigste Irlander indseer derfor meget rigtigt, hvor vigtig en lærd Opdragelse er for hans Fædrelands Bedste. . . . Vi kunne ikke undertrykke den Tanke, at en vis Forudsølelse om en tilkommende Storhed, har bevæ-

væget de fattige Katholiker i Philadelphia, New-York og New-Orleans til saa adelmødigen at bidrage til dette store Nationalværk. Disse Befolkninger ere muligens kun ved to eller tre Generationer adskilte fra en vigtig Epøke af aandelig Udvikling; de jevne nu Veien for denne tilkommende Dannelse; de føle, at de opdrage Fædrene til de Børn, som maaskee engang ville blive kaldede til at udfolde en Virksomhed, hvilken de for Diebliffet endnu slet ikke tænke paa. Derfor er Fuldbendelsen af denne Anstalt, der ligesom dens Søstre i Paris, Padua, Salamanca og Oxford, blev grundlagt under den h. Støls Auspicer, af umiddelbar Interesse endog for Samfundets laveste Klasser — den er ogsaa for dem et Livsspørgsmaal. — En utallig Mængde Mennesker fyldte ved Vintjefesten Skibene i Dublins Cathedral; og i Sandhed frembød der sig da et Skuespil, der var lige rørende for Hjerte og Aand. Ved Synet af den apostoliske Vicar, Erkebiskop og Primat for Irland, Dr. Cullen, som repræsenterede den h. Petri Efterfølger og stod med Ansigtet mod Alteret, medens hiin berømte Glev fra Oxford, Dr. Newman, et levende Vidnesbyrd om den katholske Sandheds uimodstaaelige Magt, knælende afslagde for ham den offentlige Betsendelse om sin uforbeholdne Underkastelse under den h. romerske Kirkes Tro og Lære, ved Synet af en saadan Aandsstørhed og Hjertensdyndmyghed, forsatte Aanden sig ved Grindringen 1500 Aar tilbage i Tiden til hiin Dag, da en h. Ambrosius optog den h. Augustin i Mailands Domkirke. — Intet var desuden forsømt, forat den materielle Deel af Festen kunde svare til dens aandelige Vigtighed. En fortræffelig Musik, høitidelige Viraktskyer, tusinde funkende Vorlys, en talrig Præstefare, isert det prægtigste Ornat — alt bidrog til at efterlade et dybt Indtryk i de kristelige Tilhøreres Sjæle, for hvem denne Indvielsesdag var ligesom en stor Høitidsdag. Efter den høitidelige Høimesse, afslagde P. Henry Newman, Doctor i Theologien og Rector ved det katholske Universitet, den Tridentinske Troesbetjendelse med høi og kraftig Stemme; derefter besteg Erkebiskoppen Prædikestolen, og holdt en fortræffelig Tale, som vort Blads indfrankede Rum desværre forbyder os at meddele. — Det berømte Pallads Whaley i Dublin tjener til Locale for Universitetet. Denne Bygning har Universitetet den adle Mr. Charles Bianconis Gæmildhed at takke for. Palladset Whaley, en stor herlig Bygning, er bygget af en vis Whaley, som paa Grund af sin Grufomhed, sit tøilesløse Had til Katholikerne, sine Afstyheligheder af ethvert Slags, som han begik under Oprøret i Irland, paa drog sig Spotnavnet: „Bagerovnen“. Hans Rigdomme, erhvervede ved Katholikerens Mord

og Blyndring, have tjent til denne Bygning, der ligesom var Lønpen for hans Udaad. Men Guds Haand traf ham førend han kunde tage dette Pallads i Besiddelse; Mr. Charles Bianconi, en udmærket og adelmødig Katholik, købte det af hans Søns Enke.

Turin. Erkebiskoppen af Genua reiste i Juni Maaned til Savoyen, paa Grund af sin Sundhedstilstand. D. 28. Juli erfarede han, at Choleraen var udbrudt i Genua og begav sig strax paa Reisen did, uagtet han endnu var meget syg. Man ventede ham d. 31. Juli i Genua. — Statsraadet offentliggjorde, at de Fattige, saalænge Sygdommen varede, kunde erholde Brød til nedsatte Priser, og der bliver forget saameget som muligt for de Forældreløse, der have mistet deres Forsørgere ved Choleraen. Choleratilfældene have fordoblet sig siden d. 23. Juli. En Kjøbmand Parodi i Genua har lukket sit Bureau, og som saa mange Andre (25,000), forladt Staden. Førend sin Afreise overgav han 250,000 Fres. til Autoriteterne, og overlod det til dem, at tilbagebetale ham Summen, naar de kunde. Til Cholerahospitalerne stenkede han endvidere 80,000 Fres. — Theatrene ere lukkede. — Netop denne Tid, hvor Præster, Munk og Nonner sætte deres Liv paa Spil i Tjenesten for de Cholerasygges legemlige og aandelige Vel, benytter Ministeriet, til at fordrive Karthauerne af Collegene fra deres Kloster, under det Paaskud, at de ikke have villet optage Cholerasyge der. —

Kirkelig Grindringsliste.

Søndag d. 3. September. — 13. Sondag efter Vintje. — Dagens Epistel: Gal. 3, 16—22. Evang.: Luc. 17, 11—19. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Danst. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Lydf.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysning og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Hæft. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 37.

Søndagen den 10de September.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gaa ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukenstein, st. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl. Postkontoire: Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Jomfruen til Maria.

Skuer jeg til Himlens
Venlige Blaa,
Dig da, o Jomfru!
Tænker jeg paa;
Bredt Dig til Leppe
Er Himmelen stor;
Huld dog, lig Stjernen,
Seer Du til Jord!

Seer jeg til Jorden,
Sorgfuld jeg mig
Tænker, at Torne
Var den for Dig!
Dugrige sanke
Blomsterne sig: —
Paa Taalmod og Taarer
Var Du saa rig!

Gaaer jeg i Skoven,
Tænker jeg Dig!
Blomsten i Lunden
Udfolder sig:
Saa og Du blomstred'
Kjærlighedsrig;
Gud og hver Engel
Skued' paa Dig!

Gaaer jeg ved Engens
Klareste Strom,
Lammet der vogtes
Af Moderen om:
Dig jeg da tænker,
Moder saa varm!
Tænker paa Himlens
Barn i Din Arm!

Dugdraabens Perle,
Kilden saa reen,
Maan'lys paa hvideste
Marmorværks Steen: —
Alt om Dig minder
Altid og nu,
Kæreste Jomfru!
Var jeg som Du!

Gaaer jeg til Haven,
Er Du mig nær,
Fagreste Blomster
Blomstre jo der:
Blomster Du valgte
I evig Glæds,
Dyder Du fletted'
Viisdom til Krands.

Træet jeg skuer,
Smykket med Green:
Saadan Du smyktes,
Jomfru saa reen!
Stræbende høit imod
Himmelens Sky,
Stærk ubi Stormen —
Sødeste Ly!

Bladet fra Træet
Faldet i Høst,
Luften har Røst lig
Sukkende Drøst: —
At, da mig synes,
Sorgfuldeste!
Jeg kan ved Korset
Græde Dig see.

Liljer i Engen jeg
Søger til Krands:
Pryd om Dit Billed'
I Hjertets Glænde.
Slukkes mit Livslys,
Kæm Du Dig mig,
Plant som en Blomst mig
Hjæset hos Dig!

Seer jeg bortdrage
Fuglen i Høst,
Længes mig flygte
Fra Jordens Røst.
Her at, kun Storme
Herske om mig,
Var jeg dog hjæset!
Var jeg hos Dig!

B. M.

Om den romerske Kirkes Primat.

(Tvende Prædikener, holdte af Hoiærv. Pastor Schürhoff i den katolske Kirke i Kjøbenhavn 2. Søndag efter Paaske og d. 12. Mai, Petri og Pauli Festsdag, 1854.)

I. Petri Primat.

„Da der skal blive en Hjord og en Hyrde.“ Joh. X. 16

Naar Frelseren vilde betegne Sit Forhold til den af Ham forløste Verden med det korteste Udtryk, saa kaldte Han Sig den gode Hyrde; og naar Han da angav det Diemed, hvorfor Han havde indgaaet et saadant Forhold til den frelste Verden, forsikkrede Han: „Jeg haver ogsaa andre Jaar, som ikke ere af denne Sti; ogsaa disse bør Jeg hidføre; og de skulle høre Min Røst, og der skal blive een Hjord og een Hyrde.“

I disse faa Ord ligger Verdens hele tilkommende Eftærbne indsluttet, saa at den gode Hyrde tidlig eller sildig vil komme til at forsamle alle Jordens Folkeslag under Sin Stav, for at huse dem herne den paa Troens, Haabets og Kjærlighedens grønne Marker, og hæsset omkring Herlighedens Throne i al Evighed.

Men paa hvilken Maade vil Han udøve dette Sit Hyrdeembede til det betegnede Diemed?

Som vi Alle vide, erkjender den katolske Kirke det som den guddommelige Frelseris udtryffelige Billie, at det betegnede Hyrdeembede efter Hans Himmelfart, skal vedvare paa synlig Maade i Simon Petrus og dennes Eftersølgere. Hvorpaa støtter denne Tro sig? eller hvad berettiger og forpligter os til, i Petrus og dennes Eftersølgere efter Herrens Himmelfart, at anerkjende Jesu Christi Stedfortræder, det vil altsaa sig: den gode Hyrde, og selgeligen ogsaa Kirkens synlige Overhoved, og til at underkaste os ham og hans Ledelse?

Hvad lærer den h. Skrift os derom? og hvad lærer de første Aarhundreders Kirkehistorie?

Det første Spørgsmaal skal beskæftige os idag, og det andet næste Gang til Petri og Pauli Festsdag.

Vilde Frelseren, at det Hyrdeembede, som Han under Sin Vandel paa Jorden Selv forvaltede, skulde efter Hans Himmelfart udøves af en Anden?

Naar Herren vilde foretage en gennemgribende Indretning, noget særdeles Bigtigt for Sin Frelsensanstalt, saa gjorde Han det ikke pludselig eller paa een Gang, men pleiede lidt efter lidt at forberede Gemytterne dertil. Saaledes finde vi det ved det allerh. Alterens Sakramente, ved den Helligaands Sendelse, ved Forudsigelsen om Hans Død og Opstandelse; og saaledes ville vi sikkerlig ogsaa finde det ved hiin vidunderlige Indretning, til hvilken Han har villet knytte hele Sin h. Kirkes Bestaaen og Vedvaren. Simon, Jonas' Son, var efter den katolske Kirkes Tro den af Herren Udvalgte, der skulde udfylde Hans Plads som synlig Overhoved for Hans Kirke.

Lad os da efterforske den h. Skrift, hvorledes Han indledede og siden fuldendte sammes Op-
hvielse til denne høie Værdighed.

Andreas og Johannes vare de Første, som ifølge deres Mesters, Johannes den Dø-
bers, Vidnesbyrd, fulgte Jesus. Andreas førte
ogsaa sin Broder Simon til Ham, og saasnuart
Jesus saae denne, sagde Han til ham: „Du
er Simon, Jonas' Søn, Du skal fra nu af
hedde Petrus, d. e. Klippe.“ — Hermed
var Sædekornet lagt. Uden tvivl forblev denne
Navneforandrings dybe Betydning endnu skjult
for Apostlen, hvorfor han ogsaa saavel som An-
dreas snart atter vendte tilbage til deres tid-
ligere Haandtering, saa at Jesus, da Han
senere traf ham tilligemed hans Broder ved
Soen Tiberias, endnu en Gang opfordrede
ham til at efterfølge Sig, og det med den nærmere
Bestemmelse: „Følger efter Mig; fra nu af
skulle I fange Mennesker.“ (Mark. I. 16. 2c.).
Den samme Opfordring udtalede Frelseren siden
endnu en Gang til Petrus i Særdeleshed,
da denne med sine Staldbrodre havde gjort
den vidunderlige Fiskefangst: „Frygt ikke,“ sagde
Jesus til ham, „fra nu af skal Du fange
Mennesker!“ (Luk. V.)

Men snart skulde det blive klart og tyde-
ligt for Simon, hvorfor Jesus havde foran-
dret hans Navn til Petrus og til ham
fremfor alle andre sagt: „Du skal fange Men-
nesker.“ Som vi læse hos Matth. XVI., rettede
Jesus det Spørgsmaal til Sine Apostle: „Hvem
sige Menneskene, at Menneskets Søn er?“ og
paa deres Svar, at Nogle holdt Ham for Dø-
beren Johannes, Andre for Elias eller En af
Propheterne, vedbliver Han: „Men I, hvem
holde I mig for?“ Da tager Simon Pe-
trus Ordet og siger: „Du er Kristus, den
levende Guds Søn.“ Men Jesus svarede og
sagde: „Salig er Du, Simon, Jonas' Søn; thi det
haver Kjød og Blod ikke aabenbaret Dig, men
Min Fader, Som er i Himmelen. Nu vel,
Jeg siger Dig, at Du er Petrus, d. e.
Klippen, og paa denne Klippe vil Jeg
bygge Min Kirke, og Helvedes Porte skulle
ikke faae Overhaand over den. Og Jeg vil
give Dig Nøglerne til Himmeriges
Rige, og hvadsomhelst Du binder paa Jorden,
det skal være bundet i Himmelen; og hvad
Du løser paa Jorden, det skal være løst i Him-

melen.“ Evangelisten Lukas beretter derhos,
at Jesus først havde bedet; ligesom Han og-
saa havde tilbragt en Nat i Ben, førend Han
valgte tolv af Sine Disciple til Apostle. Ivs-
rig Bøn gif altsaa forud for Apostlenes Valg
i det store Hele, og ivrig Bøn gif forud for
disse høitideligt udtalte Ord til en Æneste af
Apostlene! Lyder denne Vor Herres omhyg-
gelige Forberedelse ved Bonnen ikke paa, at
Han vilde grundlægge en særdeles vigtig Ind-
retning for Sin Kirke? og er Forholdet imel-
lem Kristus og Petrus, og imellem Petrus
og de øvrige Apostle ikke tydeligt nok lagt for
Dagen i disse Frelserens Ord til Petrus?
Saameget er vist, at Ordene ere talte til Pe-
tri Person og til ingen anden af de Tolv.
Petrus taler og ham svarer Herren; Herren
lover og giver, Petrus hører og modtager.
„Du er Guds Søn!“ — det var Petri Be-
kjendelse; „Du er Klippen!“ — det var
Frelserens Svar. Havde Apostlen udtalt det
Høieste hvad han kunde sige om sin Herres og
Mesters Person, saa udtaler hans Herre og
Mester ogsaa om ham det Høieste, Han kunde
erklære ham for. Petrus har høitideligen be-
kjendt Christi Værdighed, og Kristus har for-
kyndt Petri Forrang. Derfor altsaa havde
Han tidligere forandret Simons Navn, fordi
han skulde være Petrus, Klippen, der i Frem-
tiden skulde holde og være Hans Kirke; „paa
denne Klippe vil Jeg bygge Min Kirke!“ „Og
Dig vil Jeg give Himmeriges Nøgler.“ Hvad
betyder dette? — Vi læse hos Propheten Esaias
XXII., 20—22: „Og paa denne Dag skal jeg
falde min Tjener Eliakim, at han skal være
Fader i Huset for dem, som boe i Jerusalem
og Judas Huus. Og jeg vil lægge Nøglen
til Davids Huus paa hans Skuldre, paa det
at han aabner og Ingen skal lukke; at han
lukker, og Ingen skal aabne;“ — og Kristus
siger om Sig Selv i Joh. Aabent. I., 18:
„Jeg har Dødens og Helvedes Nøgler.“
Ordet „Nøgler“ er her aabenbart det billedlige
Udtryk for Magt og Herskermyndighed,
og Nøglernes Overlevering kan og skal ikke
betyde Andet, end Overansvarelsen af Op-
synet og Overherredømmet over en
Bygning eller et Rige. Ogsaa nu overgiver
man jo en Feltherre, som har indtaget en
Stad, Nøglerne til samme, for at antyde,

at man underkaster sig ham eller hans Konge. Himmerigets Røgler overgiver Himmels og Jordens Herre ene og alene til Simon, hvem Han paalagget som et særegent Kald „at fange Mennesker“, hvem Han har givet Navnet: Klippe, hvem Han kalder Petrus, paa hvem Han vil bygge Sin Kirke. — Hvorledes er det dog muligt at miskende den ved disse Udtryk betegnede Myndighed og Værdighed, som herved tillægges Hovedet for Apostlene?

Imidlertid det Duffe, at kunne borttrødde Jesu Christi synlige Stedfortræder, har forsøgt at fordreie og fortælle endog disse saa klare Ord paa de mangfoldigste Maader, naagtet de ere talte i saadan Forbindelse og ved saadan Leilighed, for at Herren kun ikke maa have talet og handlet, saaledes som Han virkelig haver talet og handlet! — Nogle paastaae nemlig, at Jesus, efterat Han havde sagt til Simon: „Du er Petrus,“ har med Fingeren peget tilbage paa Sig Selv og vedblevet: „og paa denne Klippe (nemlig paa Mig) vil Jeg bygge Min Kirke!“ — Andre sige, at Kristus, paa Petri Bekjendelse: „Du er den levende Guds Son,“ har svarer: „Paa denne Din Tro vil Jeg bygge Min Kirke!“ — da dog efter Herrens klare Ord, ikke Petri Tro, men Petrus paa Grund af sin Tro og til Belønning for sin høitidelige Bekjendelse blev gjort til Kirkens Grund og Klippe; thi ligesom Kirken selv ikke bestaaer af Troen, men af troende Mennesker, saaledes kan den synlige Kirkes Klippe ogsaa kun være den troende Klippe-mand. — Men, saa sige atter Andre, om man ogsaa vistnok ikke kan negte, at Petrus her blev overdraget en vis Myndighed af Herren, saa følger dog deraf aldeles ikke, at han har erholdt en Forrang fremfor de øvrige Apostle; thi den Binde- og Løsemagt, som Kristus her tilliger Petrus, har Han senere ogsaa meddeelt alle øvrige Apostle. — Vistnok sagde Han siden efter til alle Apostlene: „Hvad I binde paa Jorden“ ic. (Matth. XVIII.) Men netop den Omstændighed, at Han anbefroede den samme Fuldmagt, som Han havde overdraget det hele Apostelcollegium med Indbegreb af Petrus, endnu i Særdeleshed til denne alene, — maa dog have sin Betydning. Lad os tænke os, en mægtig Konge, som staaer

i Begreb med at forlade sit Rige paa længere Tid, kalder Landets Store for sin Throne og siger: „Alt, hvad I binde i mit Land, — d. e. hvad I gjøre til Lov, — det skal ogsaa af mig agtes som Lov“, o. s. v.; og derpaa fremkalder han en Gæste af alle disse Store og siger til denne Gæst: „men Dig gjør jeg til en Klippe i mit Land; paa Dine Skuldre lægger jeg mit hele Rige; Dig overgiver jeg Røglerne til Samme, til Stæderne, Borgene og Slottene; Alt, hvad Du gjør til Lov og binder, det er Lov for mig:“ — har da denne Gæst itkun samme Magt, som de Øvrige, eller har han en større? er denne Gæst de Andre lig, eller er han sin Herres egentlige Stedfortræder og de Andre Overhoved? — At de øvrige Apostle først da blev givne Binde- og Løsemagten, efterat Petrus høitideligt var valgt til Grundstenen, skulde vise dem, at de kun i Forbindelse med Hovedet skulde udøve deres guddommelige Magt.

Herren udmærker overalt Petrus mest fremfor sine øvrige Apostle. Ikke blot, at Han forandrer hans Navn alene, — men Han betaler Skat for Sig og Petrus alene, Han vasker først Petri Fødder, Han forudsiger Petrus alene Martyr døden, omendstjondt dog Alle, paa Johannes nær, lede Martyr døden, Han tiltaler Petrus, da Han i Gethsemane fandt Disciplene sovende, for at indstærpe ham, Forstanderen, den Blikt, at han burde have holdt de Andre vaagne og foregaaet dem med et godt Exempel, de fromme Dvinder skulde navnlig forkynde ham Herrens Opstandelse, for ham i Særdeleshed viser Han Sig efter Sin Opstandelse; til Petrus henvendte Jesus Sig om Astenen, da Hans Lidelse begyndte, med disse betydningsfulde Ord: „Simon, Simon! see, Satan har begjæret at stige Eder som Hveden; men Jeg gif i Forbon for Dig, at Din Tro ikke maa slippe; og naar Du engang er omvendt, da styrk Dine Brodre!“ Da Satan vil friste alle Apostle, hvorfor beder da Herren kun eller dog fortrinnsviis for Petrus, hvis denne ikke var mere, end de andre Apostle? Men var Petrus Klippen, Overhovedet, Midelpunktet, da maatte det visseligen være Herren særdeles magtpaaliggende, at Petrus staaer fast, eller, naar han falder, hurtigt

reiser sig igjen, for at han kan være et Holdes og Støttepunkt for de Øvrige og, som Jelt-herren, atter samle dem omkring sig.

Alt dette havde Herren foretaget med Simon Petrus, for at forberede ham og de øvrige Apostle paa hiint høist vigtige Dieblif, hvor det skulde gaae i Opfyldelse, hvortil det Hele sigtede. Efterat Herren tredie Gang efter Sin Opstandelse havde aabenbaret Sig for Sine Disciple, sagde Han i Apostlenes Nærværelse til Simon Petrus: „Simon, Jonas' Son, elsker Du Mig mere, end disse ølste Mig?“ Petrus svarer: „Ja, Herre, Du veed, at jeg elsker Dig.“ Da siger Jesus til ham: „Vogt mine Lam!“ — Atter siger Han til ham: „Simon, Jonas' Son, elsker Du Mig?“ — Denne svarer: „Ja, Herre, Du veed, at jeg elsker Dig!“ — Jesus siger anden Gang: „Vogt mine Lam!“ — Og derpaa siger Jesus for tredie Gang: „Simon, Jonas' Son, elsker Du Mig?“ Da blev Petrus bedrovet, fordi Jesus for tredie Gang spurgte ham: „Elsker Du Mig?“ og han sagde til Ham: „Herre, Du kjender alle Ting, Du veed, at jeg elsker Dig.“ Da sagde Jesus til ham: „Vogt mine Faar!“ (Joh. XXI.) Jesus spørger altsaa Petrus: „Elsker Du Mig mere, end de Øvrige ølste Mig?“ Hvorfor mere? Skulde Petrus i Fremtiden kun være og yde netop det Samme, som enhver anden Apostel, da var det jo tilstrækkeligt, naar han kun havde en ligesaa stor Kjærlighed, som de Øvrige. Men den Omstændighed, at Herren netop af Petrus fordrede en større Kjærlighed, det viser jo klart nok, at Han overdrog ham et vanskeligere Embede, en større Forpligtelse, end de Andre. Og hvori dette Embede, dette Kald bestaaer, er udtrykt i de Ord: „Vogt mine Lam, vogt mine Faar!“ — At vogte betyder: at lære, at forestaae, at beskytte, at føre, at regjere. Petrus bliver saaledes sat over hele Gjorden, over Lam og Faar, til hvilke sidste ogsaa de øvrige Apostle hørte; ham bliver Overhyrdeembedet overdraget; og netop fordi Simon Petrus skal føre det øverste Opsyn og Ledelsen af hele Kirken, maatte Kirkens Stifter og Herre ogsaa fordre af ham en ganske særdeles Iver og en fortrinlig Kjærlighed.

Petrus var saaledes nu som Overhyrde

indsat til Herrens Stedfortræder; i ham havde Apostlene saavel som den hele Kirke, efter Christi Himmelfart, deres synlige Overhoved. Dette var Simon Petrus sig vel bevidst, og det anerkjendte ogsaa de øvrige Apostle; thi fra dette Dieblif af, regjerer den Ene, og de Andre følge ham. Efter Herrens Himmelfart er det Petrus, som andrager paa, at der i Judas' Sted skal vælges en Anden til Apostleembedet; Petrus er det, som i det første Concilium i Jerusalem leder Forhandlingerne og afgjør Stridsspørgsmaalet. Petrus er det, der som Hoved for Apostlene tager Ordet til deres Forsvar efter den Helligaands Medtædelse; Petrus er det, som straffer Ananias' og Saphira's Forbrydelse, og reiser omkring for at besøge og styrke de unge kristne Menigheder. Hele Kirken bad for Petrus, da han sad i Fængslet; for at see Petrus og for at forestille sig for ham som Christen, foretog Paulus efter sin Omvendelse Reisen til Jerusalem og opholdt sig der i 15 Dage. Matthæus kalder udtrykkelig Petrus for den Første, — mon han gjør det, blot fordi han var den første, som Herren kaldte? Ingenlunde; den første, som Herren kaldede, var hans Broder Andreas; men, som den h. Chrysostomus siger, fordi han var Forstanderen, Anføreren. Blive Apostlene navnlig anførte, saa bliver Petrus altid nævnt først og Judas sidst, medens de Andres Folgerække verler; og er Talen blot om Apostlene i Almindelighed, saa bliver dog Petrus' Navn aldrig forglemt. Saa hedder det: „Simon og de, som vare med ham,“ „säg det til Hans Disciple og til Petrus,“ „Petrus samt de Elleve.“ — Hvad følger nu af alt dette? Kristus, den guddommelige Hyrde, har ved Sin Bortgang fra Jorden, i Simons Person, efterladt Sin til Menneskeslægtenes Forløsning og Helliggjørelse stiftede Kirke et synligt Overhoved som Hans Stedfortræder; hvem Han af denne Grund gav Navnet Petrus eller Klippen; hvem Han forlehnede med Nøglemagten til at binde og løse; for hvis Standhaftighed og Trofasthed Han ganske særdeles bad til Sin Fader, for at han maatte kunne styrke de Øvrige; hvem Han kort før Sin Himmelfart, efterat han havde forsikret ham om sin

jardeles Kjærlighed, høitideligt overdrog det Hverv at vogte Hans hele Hjord, baade Lam og Faar! -- Petrus selv har stedse anseet sig for og handlet som Herrens Stedfortræder, og alle de øvrige Apostle have anerkjendt ham som Saadan! Hvilken Sandhed vil man endnu være istand til at kunne bevise af den h. Skrift, naar man endogfaa vover at bestride og benegte denne? Amen!

Fyrstbiskoppen af Genf, den hellige Franz af Sales' Liv og Levnet.

II.

Hans Mission i Chablais.

(Fortsat.)

Da Pave Clemens VIII. havde erfaret den h. Domprovst af Genfs lykkelige Bestræbelser, sendte han ham Capuzineren Baumes til Medhjælper og lod ham ved denne give det Hverv, at forsøge Omvendelsen af Hovedet for Calvinisterne i Genf, den berømte Theodor Beza, som i sin Tid var mest anseet af sine Troesfæller. Franz begav sig hemmelig til Genf og traf lykkeligviis Beza alene. Efterat den Hellige havde givet sig tilkjende, jagde Beza, at det glædede ham, at see en Mand af saa store Talenter og Kundskaber, at han havde hørt meget om ham, men beklagede, at han anvendte sine Talenter for en saa fortvilet Sag, som den katholske Kirkes var. Franz spurgte ham derpaa, om han troede, at man kunde blive salig i den katholske Kirke? Da han efter nogen Østertanke bekræftede dette, spurgte han ham, hvorfor han da havde forladt denne Kirke? Beza svarede, at man havde udstødt ham og hans Troesfæller af samme. Da Franz dertil bemærkede, at de ikke havde underkastet sig Kirkens Beslutninger, svarede han, at Kirken netop havde befalet Noget, som stred mod Fornuften. Kirken, vedblev Franz, holdt sig til den h. Skrift, saaledes som den blev forklaret ved Traditionen; den kunde saaledes ikke befale noget Ufornuftigt. Derefter sagde Beza, at Traditionen var en

Forsalfkning af Guds Ord; Guds Aand, som enhver af dem havde, gjorde Skriften klar for Enhver. Da nu den Hellige gjorde ham opmærksom paa, at de jo modsigede hverandre og at de aldeles ikke udlagde den h. Skrift eens, og som Bevis herfor henviste til den i Aaret 1527 i Cornasse holdte Religionsamtale, i hvilken Beza selv havde deeltaget, — blev denne fortrydelig, men gjorde dog paa en vis Maade Afbigt, da Franz svarede ham med sin vanlige Mildhed. Hermed endte den første Samtale. Den Hellige kom endnu to Gange til Beza og forttatte Samtalen. Beza var bevæget, og trykkede hans Haand til Afsted med de Ord: „Dersom jeg ikke skulde være paa den rette Vej, saa beder jeg Gud, at Han efter Sin Barmhertighed vil forhjælpe mig paa den.“ — Endelig afslagde Franz ham endnu et fjerde Besøg; men denne Gang indlod han sig ikke i nogen Religionsamtale, men meddeelte Beza det pavelige Hverv, og besvor ham, at vende tilbage til den Kirke, i hvilken han var født og opdragen; Gud talte maaktee for sidste Gang til ham igiennem hans Mund; han vilde angre, ikke at have hørt ham; Guds Barmhertighed kunde gjøre Blads for Ketsfærdigheden. — Beza hørte opmærksomt til og sagde da: „Jeg troer, at man kan blive salig i den katholske Kirke, men jeg tvivler heller ikke om, at man ogsaa kan finde Saligheden i min egen Confession.“

Franz bortfjernede sig og kunde ikke komme igjen, da hans Besøg rygtedes og man ikke mere lod Beza være alene. Kort Tid efter døde den alderstegne Mand som Calvinist. Han skal have ønsket at træde tilbage til Kirken, men være bleven forhindret deri af sine Troesfæller.

Naar Beza's Omvendelse imidlertid ikke var lykkedes for den fromme Domprovst, saa havde han dog snart efter den Glæde at optage tre Medlemmer af Ministeriet (den geistlige Øvrighed) i Thonon, samt Syndicus'en og et stort Antal af Stadens Indvaanere, i Kirken, saa at han nu kunde kalde hele Byen katholsk og underskrive sig som Stadens Sognepræst.

Da ogsaa Districterne Gillard og Terni som høre til Chablais, vare blevne forte tilbage til Kirken ved en Jesuit og en Domini-

kaner, som Biskoppen selv tilligemed flere Præster, for at besøge de med Diecejet atter forenede og til samme til alle Tider hørende Districter. Ved denne Leilighed holdt han en høitidelig Takkefest i Thonon, hvorefter atter mange Reformeerde converterede. Da endelig Hertugen selv besøgte disse Egne og imod den h. Franz's Raad paa en haard Maade vilde tvinge de Indvaanere, som vilde forblive i Bildfarelsen, til at udvandre, omvendte desuden alle øvrige derværende Calvinister sig paa Grund af den Helliges hjærlige Tiltale. Da Franz blev kaldt tilbage, kunde han derfor skrive til Paven: „Da jeg begyndte min Gjerning, var der neppe hundrede Katholiker i 65 Sogne, og nu vil man der neppe finde mere, end hundrede Reformeerde.“ Antallet paa samtlige Omvendte i Chablais beløb sig til 72,000 Meeneester.

Efter hans Forslag oprettedes nu Sogne, som bleve doterede med St. Lazarus og St. Mauritiusordenernes Indkomster, der vare confiscerede af Hertugen, samt forsynede med nidkjære Præster; ligeledes stiftedes et Jesuitercollegium i Thonon, hvorved den katholske Tro blev saa befæstet, at Chablais indtil nu er forbleven samme tro.

I fire Aar havde den Hellige virket i Chablais og næst Gud aabenbart bidraget det Meste til Omvendelsen af denne forvildede Provinds, da hans Biskop atter kaldte ham tilbage til Annecy og udnævnte ham med Hertugens Samtykke til sin Coadjutor (d. e. Medhjælper i Bispeddømmets Forvaltning). Franz anfaae sig ikke for duelig til at forvalte dette Embede; og da han vægrede sig ved at overtage samme, bød Granier ham det under Lydighedens Pligt. Han skulde nu underkaste sig en Prøve i Rom, for at erholde den pavelige Sanction. Den ydmyge, beskedne Mand haabede, ikke at blive befunden værdig af den h. Fader, men han stoffede sig meget; thi Clemens VIII. havde en meget høi Mening om ham, og den af de to store Cardinaler, Bellarmin og Baronius, foretagne Prøve faldt meget glimrende ud for ham. Han vendte derfor tilbage til Annecy som Biskoppens Coadjutor.

(Fortættets.)

Kirkelige Efterretninger.

Tyskland. Medens der fra nogle Egne i Tydskland indløbe saa sorgelige Efterretninger om Kirkens Forfølgelse, modtager man dog fra andre Steder stedse nye Beretninger, som lade haabe Kirkens snarlige Befrielse. Keiser Franz Joseph skrider standhaftig og frimodig frem paa den Bei, som han strax i Begyndelsen af sin Regjering betraadte. Han vil i Sandhed Kirkens Frihed, idet han vel veed, at den har faaet Ret til samme af Gud, Kongernes Konge. Men han lægger ogsaa Tillid for Dagen, og frygter ikke Kirkens Indflydelse. Et Beviis paa denne Tillid har han fornylig aflagt derved, at han har erklæret det for sin Billie, at Biskopperne indrømmes en stor Indflydelse paa Ungdommens Opdragelse og Indretningen af de offentlige Skoler. Dette er udtalt i et offentligt Decret; men man veed desuden, at de hollærs. Biskopper (idetmindste i det lombardisk-venetianske Kongerige) ere opfordrede til at erklære, paa hvilken Maade de kunne udøve denne Indflydelse med det Held, som Keiseren ønsker. Det er saaledes ikke tomme Ord; man vil virkelig Ungdommens christelige Opdragelse og Underviisning, og vil det ved dem, som Gud har bestemt til Folkenes Hyrder og Lærere. — En anden — dog ikke eneitaende — Kjendsgjerning tilfjendegiver hvor lidet Keiseren, naar det handler om Kirkens Rettigheder, tager Hensyn til Verdens Dom og Tidsaanden. — I Padua var en offentlig Synder ikke alene død ubodsferdig, men som en Gudsbespøtter, idet han med Frækhed bortviste Kirkens Præst. Biskoppen forbød saaledes, overeensstemmende med Kirkeloven, at Begravelsen maatte finde Sted i indviet Jord. Den Afdødes Elægtninge henvendte sig til Stadens Øvrighed, men denne vovede ikke at afgjøre noget og henviste dem til Regjeringen i Venedig. Her troede man at kunne beraabe sig paa et lignende Tilfælde; en Kone, som var død med samme Sindelag, var, paa Regjeringens Befaling, bleven begravet paa Kirkegaarden. Regjeringen resolverede, at Gudsbespøtteren skulde blive samme Øre tildeelt. Det skete; uden dog at Geistligheden tog Deel deri. Biskoppen indberettede Sagen til Wien, hvorfra der strax udgik Befaling til Øvrigheden i Venedig, at det Tilfælde, som den havde afgjort, ikke hørte under dens Ressort, og at de kirkelige Autoriteter skulde vises Lydighed, hvorefter ikke alene hiin Afdøde, om hvem nu Talen var, men ogsaa den Kone, som allerede tidligere var bleven begravet i indviet Jord, tværtimod Biskoppens Kjendelse, atter skulde opgraves og, overeensstemmende med Kirkeloven, bisættes udenfor Byen i uindviet Jord. Hvilket

Zammerstrig maa ikke en sliq keiserlig Resolution foranledige iblandt vore Dages Oplyste! Da dog er Sagen saa simpel. Menneſter, som i Liv og Død trodsig vise Kirkens Belsjig- nelse bort fra sig, og ikke have villet noget Samfund med den, kunne heller ikke faae denne Belsjignelse og dette Samfund efter Døden.

Prag. Det synes virkelig, at en bedre Aand er begyndt at besjale de færgene Klasjer. En Militaircapellan holder nu allerede paa tredje Aar i Wintermaanederne (hvilket Regi- mentscommandoen ikke alene har tilladt, men endog onſket), to Gange ugentlig religiøs og catechetisk Underviisning i Casernerne, og ind- over Mandſkabet hver Loverdag i Messesange og Nationalsangen, hvorved ogsaa de Herrer Officierer ere tilstede. Saaledes forklarede han den hele Catechismus, hvilket gjorde me- gen Virkning; thi Soldaterne yttrede Glæde og Opmærksomhed, ja mange takkede Capella- nen meget hjerteligt, og alle stormede omkring ham, da han uddeelte nogle Helgenbilleder og Bøger iblandt dem. De forrette nu det h. Skriftemaal og den h. Communion med synlig Andagt, og jeg havde den Glæde, ogsaa at see Officiererne at gjøre det samme. En brav Stabsofficer opmuntrede selv og uden Foranledning Nogle til at give Mandſkabet dette skønne Exempel. Capellanen holder ogsaa hver Søndag, efter Ordre, en kort For- maning, saavel som i Fastetiden hver Uge en længere, ordentlig Prædiken med den h. Bel- sjignelse. Gud velsigne hans Bestræbelser og lade denne vistnok heldbringende Fremgangs- maade blive ret almindelig! Ja, det er skönt og rørende, naar man sees Soldater at bede!

Frankrig. Ami de la Religion skriver: Fem barmhjertige Søstre ere i disse Dage af- reiste til Boulogne; de onſte længselsfulde at tage Deel i Expeditionen i Østersøen. Tre af dem ere fra forskjellige Ordenshuse i Paris og de to fra Paris' Diocæs. I det Nærlig vi skrive dette, melder man os, at de have ind- ſkibet sig, for at gaae ombord i det nogle Mil fra Havnen liggende for Lægetjenesten bestemte Fartoi; tillige melder Beretningen, at den engelske Regjering lader nogle Fartoiere, under Navn af „Skibshospitaler“, følge med Flaaden. De ere af Udseende og Størrelse liig dem, man sees paa Themsen. Paa disse Fartoiere ville de ærværdige Søstre tage deres Ophold, for med Fare for deres eget Liv at tilvende begge Nationers Syge og Saarede deres hjærlighedsfulde Pleie. Det største af disse Fartoiere kan rumme 1200 Menneſter og hedder „den Uforfærdede“; det har samme Bærefraft som Skibe paa 104 Kanoner. Naar man besøger det, troer man sig forsat til det smukkeste Hospital i Paris; Intet er forfømt der, selv ikke et Capel.

Warschau. Af alle Polens Beboere have de katolske Geistlige den vansteligste og piin- ligste Stilling. Medens i alle russiske Kirker i Polen den russiske Statskirkes Retroenbed prædikes og forkyndes imod Katholicismen, me- dens russiske Poper erkære alle de Christus, som ikke ville anerkjende Czaren for Kirkens Overhoved og boie sig for det russisk-græske Kors, for Hedninger og fra Prædikestolen af fordomme dem — paalægges man de katolske Geistlige, ikke alene at de skulle bede for de russiske Baabens Seir, men ogsaa for den or- thodore Kirkes Triumph! Derved maa man ikke forglemme, at Ingen tør understaae sig, hverken i større eller mindre Kredse, at omtale eller endog at kritisere de russiske Popers Baa- stande og Argumenter, — om Kjendsgjernin- gerne ere nok saa fordreiede og nok saa absurde. Hvilken bitter Ironi, naar man betænker, at Rusland har opfattet sig til Beskytter for de af det muselmaanske Herredømme truede Chri- ſtenrettigheder! —

Nordamerika. Den protestantiske Prædi- kant Karl Vogel er optagen i vor h. Kirkes Eksped. Tidligere var han lutherisk Missionær i China, og studerer nu katolsk Theologie. Hans omfattende Kundskaber og hans Iver berettiger os til det Haab, at han vil blive en dygtig Arbejder i Herrens Viingaard.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 10. Septbr. — 14. Søndag efter Pintsje. Den h. Jomfru Marias Fødsel. — Dagens Epistel: Salom. Ordsp. 8, 22—35. — Evang. Matth. 1, 1—16. (Søndagens Epistel: Gal. 5, 16—25. — Evang. Matth. 6, 24—33.) — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Mæsse. — Kl. 10 Høimeſse med Prædiken paa Indsk. — Østern. Kl. 3 Bre- derstabsandagt med Prædiken paa Danſk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 38.

Søndagen den 17de September.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, st. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de kongl. Postcontoirer. Prisen er 3 Rk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Om den romerske Kirkes Primat.

(Tvende Prædikener, holdte af Høierw. Pastor Schürhoff i den katolske Kirke i Kjøbenhavn 2. Søndag efter Paaske og d. 12. Mai, Petri og Pauli Festsdag, 1854.)

(Sluttet.)

II. Petri Efterfølgeres Primat.

„Du er Petrus og paa denne Klippe vil Jeg bygge Min Kirke, og Helvedes Døer skulle ikke faae Overhaand over den!“ Matth. XVI. 18.

Saalænge Frelseren under synlig menneskelig Skikkelse vandrede her paa Jorden, var Han tillige Sin Kirkes synlige Overhoved; dog — fra det Dieblig, Han unddrog Verden Sin synlige Nærværelse, indtraadte den af Ham for dette Tilfælde anordnede Stedfortræder med sin hele Magtfuldkommenhed.

Med Christi Himmelfart begynder saaledes den Indretnings Virksomhed, som Herren havde anordnet for Sin Kirke, altsaa Udøvelsen af de Fuldmagter, hvilke Apostlene i Almindelighed og Petrus i særdeleshed havde modtaget af Frelseren, idet denne Sidste skulde være Hans synlige Efterfølger i Regjeringen af Hans Kirke. At Apostlen Petrus nu

virkelig har modtaget denne Fuldmagt af Herren, at han ogsaa virkelig har udøvet sin Regjeringsmagt som Overhoved, og endelig, at den uden Modsigelse er bleven anerkjendt af de øvrige Apostle, det have vi i den forrige Time tydelig seet af den h. Skrift. Vort Spørgsmaal er nu: Var denne Petri Forrang blot en personlig Udmærkelse for denne Discipel, saa at den ophorte med hans Død? — eller: fortsattes denne øverste Regjeringsmagt i Kirken, dette Jesu Christi synlige Stattholderkab, ogsaa i Petri Efterfølgere, de romerske Biskopper? Som Enhver indseer, kan ikkun den christelige Oldtid give os det tilfredsstillende Svar paa dette Spørgsmaal, og dette ville vi da høre i Dag.

I Almindelighed maa jeg forudsætte den Bemærkning, at Jesus Kristus igaar og idag og i al Ewigheid er den Samme, at folgelig ogsaa den Indretning, som Han ansaae for at være nødvendig for Sin Læres og overhovedet for Sin Frelsansstalts Opretholdelse og Forplantning, maa vedvare, saalænge som denne Anstalt selv bestaaer. — Har Han saaledes opbygget Sin Kirke paa Apostlenes Grund og Apostlene paa Petrus som den kirkelige Enhedsgrund: saa have Apostlenes Efterfølgere paa deres Bispesæder, med fuldkommen Ret

grebet deres Stave, lært, regjeret, tilretteviist og straffet med apostolisk Magtfuldkommenhed, aldeles ligesom Apostlene selv; og ligeledes har ogsaa med samme Ret enhver af Apostlen Petri Efterfølgere, i apostolisk Magtfuldkommenhed, ligesom Petrus selv, taget Skibets Roer i Haanden og styret og regjeret samme efter Herrens Willie. Det Embede, som Kristus overantvordede Apostlene som Hans synlige Stedfortrædere, har ikke ophørt; kan og tør da den Enhedsgrund, hvorpaa samme hviler, have ophørt med Petrus? Og omvendt, naar allerede for Apostlenes Tid, et synligt Overhoved blev af Frelseren anset for nødvendigt, omendssjændt de h. Apostle dog vare dannede og oplærte af Frelseren selv, og desuden, enhver for sig, ved den Helligaands Bistand vare ufeilbare, hvorledes kunde da senere Genhed og Orden vedligeholdes, uden et saadant Genhedens Middelpunkt, da Kirken ikke mere var indskrænket til det snævre Rum af Jerusalem, Judæa og Palæstina, men udbredte sig over alle Verdensdele, optog Jøder og Hedninger i sit Skød, og i samme Forhold, som de Troendes Antal tiltog, ogsaa Antallet paa Biskopperne, som Apostlenes Efterfølgere og Besiddere af deres geistlige Magt, tiltog? Hvorledes, et Overhoved skulde have været nødvendigt for den lille Kirke, saaledes som den bestod til Apostlenes Tid, og for den senere Tid, hvor den var udbredt over alle Lande og Nationer, hvor den fik en hundrede, ja tusinde Gange større Udvidelse, hvor Jesu Christi Sennopstorn vorede op til et Træ, som med sin Krone overskyggede Verden, der skulde et saadant Genhedens Middelpunkt være overflødig? Nei, ligesom Kirken, efter dens guddommelige Stifters udtryffeligt udtalte Willie, skal bestaae indtil Verdens Ende, saaledes maa ogsaa den Klippe eller det Fundament vedvare, hvorpaa Han selv har grundet den; thi ikkun den paa denne Klippe grundlagte Kirke har Han tilsagt den uroffelige Bedvaren, trods alle Helvedes Storme og Angreb. Saaledes slutte vi allerede paa Grund af den h. Skrift. — Lader os nu underøge, hvad den christelige Oldtid svarer paa vort Spørgsmaal.

Men for ikke at blive uforstaaelig ved det

overordentlig rige Gemme, som her foreligger os, vil jeg:

1. anføre de tidligste Kirkefædres mundtlige Vidnesbyrd, og da
2. lade Kjendsgjerningerne af de første Aarhundreders Kirkehistorie tale.

1.

Allerede den h. Ignatius (døde i Aaret 107 eller 116), Biskop af Antiochia og Apostlen Johannes' Discipel, kalder den romerske Kirke: „Kjærlighedsforbundets Forstanderinde“, hvilket ikke kan betyde andet, end hele Christenhedens Forstanderinde. — Irenæus (døde i Aaret 210), en Discipel af Polycarpus, der selv var en Discipel af den h. Johannes, siger: „Det er nødvendigt, at enhver Kirke, d. e. alle Troende, hvor de end ere, stemme overeens med denne („d. e. den romerske“) Kirke, paa Grund af dens mægtige Forrang; i samme har den fra Apostlene kommende Overlevering altid vedligeholdt sig hos de Troende, de komme hvorfra de end ville.“ Nu anfører han ved Navn samtlige Petri Efterfølgere indtil den sidste Halvdeel af det andet Aarhundrede. Alle Troende, hvor de end ere, maae altsaa stemme overeens med den romerske Kirke. Hvorfor? „Paa Grund af dens mægtige Forrang“ siger Irenæus; „thi den er Kjærlighedsforbundets Forstanderinde,“ erklærer den h. Ignatius; „den er alle Kirkers Rod og Moder, det biskoppelige Samfunds Baand og Genhedens Middelpunkt,“ som den h. Cyprian (døde i Aaret 258) skriver; hvilket altsammen beviser, hvorledes disse hh. Fædre have forstaaet Herrens Ord: „Du er Petrus, og paa denne Klippe vil Jeg bygge Min Kirke.“ Denne samme Cyprian, Biskop af Carthago, som henimod Midten af det tredje Aarhundrede beseglede den katholske Læres Sandhed med sit Blod, skriver i sin Bog: „Om Kirkens Genhed“: „Paa Petrus er hele Kirken grundlagt formedelsk Genheden; denne Apostel er hele Kirkens Oprindelse og Middelpunkt; sin Forrang har han overdraget til den romerske Kirke, hvorfor sammes biskoppelige Stol, Petri Stol, Kirken i Rom er den første og første; med dens Biskop maae alle Biskopper

staae i Forbindelse." Advarende for Spaltninger, skriver han saaledes: „Spaltninger opstaae, naar man ikke gaaer tilbage til Sandhedens Oprindelse, ikke seer sig om efter Hovedet og ikke agter paa den himmelske Lærers Lærdomme; der behøves ingen lang Underfølgelse; saaledes siger Herren til Petrus: „Du er Petrus, og paa denne Klippe vil Jeg bygge Min Kirke, o. s. v.“ I et andet Skrift af den samme Kirkefader, hedder det: „Der er een Gud og een Kristus og een Kirke og eet Sæde, som ved Herrens Ord er blevet grundlagt paa Petrus; et andet Alter eller et andet nyt Præstedomme kan ikke oprettes ved Siden af dette eneste Alter, ved Siden af dette eneste Præstedomme; hvo, som samler andetsteds, han adspredes.“ — Athanasius (døde i Aaret 373) tilstaaer i et Brev til den romerske Pave Felix: „Derfor har Herren stillet Eder og Eders Forgængere paa Hoihedens Borg, og befalet Eder at bære Omsorg for alle Kirker, paa det at I staae os bi.“ — Theodoret paaftaaer: „Den h. romerske Stol har Ledelsen af alle Kirker i den hele Verden.“ — Ganske i samme Aand taler den h. Hieronimus (døde i Aaret 420) i sit Brev til den romerske Pave Damasus: „Jeg søger Hjælp hos Dig, som et Faar hos sin Hyrde. Ingen, uden Kristus, Hvem jeg følger, erklærer jeg for høiere; og jeg er forenet med Din Hellighed, d. e. med Petri Stol; thi jeg veed, at Kirken er bygget paa denne Klippe; hvo, som ikke er forbunden med den romerske Kirke, befinder sig udenfor Kirken.“ — Den store Kirkelærer og Biskop Augustinus (døde i Aaret 430) udtrykker sig paa følgende Maade: „Roms Dom er hele Kirkens Dom, som ikke tør underkastes nogen Prøvelse. Hvo, som er fordømt af Rom, er fordømt af den hele Jordkreds; Rom har talt, Striden er endt.“

Følgende var alle de første kristelige Aarhundreders Kirkefædres Mening: — Hele Kirken er eet Legeme! og paa dette Legeme er atter ethvert Enkeltled — et Heelt; i den enkelte Kirke er Biskoppen Eenhedens Grund; Petrus og hans Efterfølger i Rom er Hovedet for at forbinde alle og samtlige Enkeltled. — Denne almindelige Tro blev nu hist og her kun modsagt af Saadanne, som strafaldt Kirken. Fordi de havde lidt Skibbrud

paa Troen, saa opløstede de deres Stemmer fra Sandbanken, hvorpaa de vare strandede, udfkrege den Kirke, paa hvilken Kristus havde grundet Sin Kirke, som en ond og daarlig Klippe, og roste sig af at have fundet en sikker Havn paa deres Sandbanke. Saaledes iblandt Andre Tertullian i det tredje Aarhundrede, der, efterat han i Begyndelsen havde staaet paa den faste Klippe, endte sin Løbebane dermed, at han spottede den, efterat han var forfaldet til den montanistiske Sect.

2.

De romerske Pavers Forrang og den af dem paaftaaede og udøvede Rettighed, at regjere hele Kirken, bliver fremdeles godtgjort ved de mest slaaende Kjendsgjerninger af den kristelige Tidsregnings første Aarhundreder. — Betanker man derhos, at Forbindelsen med Rom, i Kirkens første Tidsalder, var langt vanskeligere, paa Grund af de hedeniske Forfølgelser, og at der dengang gaves endnu færre Branglærdomme og Llovere, end i sildigere Tider; — overveier man fremdeles, at langt fra ikke alt denne Sag Angaaende er blevet nedskrevet, og desuden, at mange Bøger ere gaaede tabt under Tidens store Omvæltninger: saa ere de mange Kjendsgjerninger, som vi desuagtet kunne anføre for at vise, at Rom virkelig udøvede et Overhyrdeembede, saameget mere slaaende og overbevisende. — Vi ville, for ikke at forvirle os ved den for os liggende Mængde Kjendsgjerninger, begynde med den ene af Europas yderste Ender, nemlig Grækenland, derefter gaae over til Asien og derfra til Afrika, for paa den anden Side af Europa at ende med Spanien, Portugal og Frankrig. Det var den hele dengang bekjendte Verden. —

Den h. Clemens, med Tilnavnet Romanus, hvem Paulus i sit Brev til Philippenjerne omtaler som een af sine Medarbejdere, sad som den h. Petri tredje Efterfølger paa den biskoppelige Stol i Rom. Da opstod der i Corinth i Grækenland Splid i Anledning af et Bispevalg. Hvorhen vendte man sig da, for at faae Striden afgjort? Ikke til det nærliggende Ephesus, hvor man talte det samme Sprog, hvis Beboere hørte til den samme Nation og hvor ovenikjøbet Apostlen Johannes endnu levede; nei, men man henvendte sig til det fjern-

liggende Rom, til Petri Efterfølger, til den h. Pave Clemens, der i to Breve, som vi endnu besidde, afgjorde Striden med apostolisk Værdighed og Magtfuldkommenhed. Dette skete i Aaret 92.

Lad os nu gaae til Aften! Da Branglæreren Marcion var bleven udstødt fra Kirkens Samfund af sin Biskop, som havde sit Sæde i Sinope i Pontus, henvendte han sig, for at blive løst fra sin Banskættelse, til Paven i Rom, til Tegn og Beviis paa, at man endogsaa i hine fjerne Egne tilkjendte den romerske Biskop den ypperstepræstelige Rettighed, at ophæve den af hvilken som helst anden Biskop udtalte Banskættelse. Dette var i Begyndelsen af det andet Aarhundrede. — Fremdeles: Imellem Øster- og Vesterlandets Kirker var en Forskjellighed indtraadt i Henseende til Tidspunktet for Paaskefestens Helligholdelse. Den h. Polycarp, Biskop af Smyrna, Apostlen Johannes' Discipel, søgte at tilvejebringe Overensstemmelse i dette Punkt; og paa hvilken Maade? Derved, at han, som Repræsentant for de østerlandske Kirker, reiste til Rom, for ved Hjælp af den romerske Biskops Myndighed over hele Kirken at gjenoprette Eenhed i denne Henseende.

Nu til Afrika. Biskop Dionysius af Carthago var bleven anlagt for, at han var Branglæreren Sabellius gunstig. Han retfærdiggjorde sig i hele Kirkens Paasyn for Paven i Rom. — Fortunatus og Felicissimus, der, fordi de i Carthago havde foranlediget et Oprør imod den h. Biskop Cyprian, vare bleven excommunicerede af de afrikanske Biskopper, bestræbte sig for hos den romerske Pave Cornelius at erholde Gjenoptagelse i det kirkelige Samfund. Men denne stadfæstede Banskættelsen. — Den h. Cyprian henvendte sig selv til den samme Pave Cornelius, for at opnaae hans Samtykke til den af de afrikanske Biskopper fattede Beslutning med Hensyn til de Træfaldnes Udsoning og Gjenoptagelse, hvilket Paven ogsaa meddeelte; men da han senere, hos Efterfølgeren, Pave Stephanus, bad om de med Hensyn til Kjættedaaben tagne Beslutningers Stadfæstelse, blev denne negtet. Dette skete i Aaret 253.

Vi vende nu atter tilbage til Europa. I Spanien vare to Biskopper, Martialis og

Basilides, blevene affatte paa en Forsamling af spanske Biskopper. Begge toge deres Tilflugt til Rom, til den h. Pave Stephanus, for ved dennes Udsagn at underkjende det hele Spaniens bispelige Domfældelse. Modsigede Spaniens Kirke disse tvende Biskoppers Fremgangsmaade? Ivertimod, den anerkjendte Appellationsretten, idet den sendte to andre Biskopper til Rom, for at de maatte retfærdiggjøre deres Domfældelse for Paven. Saaledes skete det i Aaret 260.

Hele Kirken i Frankrig androg hos den romerske Pave, den h. Stephanus, paa at affætte Marcian, Biskop af Arles, fra sin Post paa Grund af hans Branglære, og den omtrent Cyprian fra Afrika understøttede dette deres Andragende, idet han skrev iblandt Andet følgende Ord til den h. Stephanus: „Vær Omsorg for, at Marcian bliver affat og en Anden valgt i hans Sted.“ Saaledes i Herrens Aar 250.

Naar nu saaledes alle Kirker i Øster- og Vesterlandet tilkjendte de romerske Biskopper Ret til, at stadfæste eller at forkaste hele Provindsers Beslutninger, at løse fra en Banskættelse, som en anden Biskop havde udtalt, at drage Biskopper til Ansvar angaaende deres Rettroenhed, at afgjøre Stridsspørgsmaal i andre Kirker med afgjørende Magtfuldkommenhed, at anordne Forholdsregler for hele Kirken, naar fremdeles den romerske Biskop fra Begyndelsen af virkelig gjer Fordring paa og udøver denne Rettighed, — hvorfor fandtes der da heller ikke en eneste Kirke eller en eneste i den apostoliske Tro udholdende Biskop, som satte sig op mod denne de romerske Biskoppers Forrang? Hvorfor optraadte ikke en eneste af alle de hh. Biskopper, som dog sølte sig stærke nok til ligeoverfor de mægtige Keisere, Præfecter og Consuler, at forsvare deres kirkelige Rettigheder endog med Blodet, — for slet og ret at sige til den romerske Biskop, der jo paa den Tid besad ligesaa liden jordisk Magt som de selv: „Du anmæsser Dig Rettigheder, som ikke tilkomme Dig!“ — Hvorfor ikke? Fordi Herren havde sagt til Petrus: „Vogt Mine Lam, vogt Mine Faar!“ — fordi Rom's Biskopper vare Petri anerkjendte Efterfølgere, — fordi de hh. Fædre vare overbeviste om, at den romerske Biskop des-

aarsag var Fundamentet og Eenhedsgrundten for hele Kirken, Forstanderen i Kjærlighedsforbundet, at alle Troende i hele Kirken maatte stemme overeens med ham og hans apostoliske Stam- og Moderkirke paa Grund af sammes mægtige Forrang.

Ja, denne af Herren Selv indsatte Orden, var selv ikke ubekjendt for Hedendommen. Da Biskoppen af Antiochia, Paul af Samosata, i Aaret 273 blev affat af et Concilium og en Anden var udnævnt til hans Efterfølger, vagede hiin sig ved at rømme det biskoppelige Huus for denne. Striden mellem begge Biskopperne kom for den hedenske Keiser Aurelian, og denne affagde den Dom, at Huset skulde tilkendes den, som af den romerske Biskop anerkjendtes som gyldig Biskop af Antiochia. — Ja, Hedningen Ammianus Marcellinus kalder den romerske Pave Liberius for „Religionens Forstander“.

Det er altsaa den af Christus stiftede over hele Jorden udbredte katholske Kirke; den bliver vogtet og sammenholdt af Petrus og hans bestandige Efterfølgere i Rom som Christi synlige Stedfortrædere. Kun den paa Petrus, paa denne Klippe, hvilende Kirke har af Herren modtaget Løfte om, at Han Selv vil blive hos den indtil Verdens Ende, og at derfor Helvedes Porte aldrig skulle overvælde den. Katholsk kan kun den være, som er romersk-katholsk. Hvor Petrus er, kun der er Kirken, kun der findes Apostlenes retmæssige Efterfølgere, kun der gives der gyldige Biskopper og gyldige Præster, kun der findes den sande Tro, de rette og ene gyldige Sakramenter, Frelsen, Kristus; — og der ville ogsaa vi forblive nu og alle Dage, saalænge som vi endnu vandre herved i Troen! Amen.

Bysbiskoppen af Genf, den hellige Franz af Sales' Liv og Levnet.

III.

Hans Virksomhed som Coadjutor og Biskop for Genf's Dioces.

(Fortsat.)

Den nye Coadjutor til Kirken i Genf forrettede paa Hjemveien fra Rom i Loretto sin Andagt til Herrens saligste Moder, for at opnaae hendes Bistand til Forvaltningen af sin nye Embede. Atter ankommen til Annecy, udførte han sine Forretninger med Iver, og udbredte Betsignelse overalt hvor han arbejdede, fordi Gud var med ham. I Aaret 1600 anmodede Dyrigheden i Annecy ham om, at holde Fasteprædikenerne der. Men medens han i dette Niemed begav sig paa Veien, erfarede han, at hans Fader var bleven farlig syg. Han ilede derfor til sit Hjem, for endnu en Gang at see den gode Fader, som stedse havde elsket ham saa om, og for at takke ham for alle Belgjerninger og endnu en Gang at slutte ham i sine Arme, berede ham til Døden og troste ham i den sidste Kamp. Men efterat han havde raat ham det h. Vandringsbrød, blev det bedre med ham, hvorfor Franz atter reiste til Annecy; dog maatte han nogle Uger senere vende tilbage til Slottet Sales, fordi hans Fader døde. Han gav Afkald paa sin rige Fædrenearv og aftraadte, som tidligere meldt, sin Førstefødselsret til den ti Aar yngre Broder Ludvig, som han ved Underviisning og Exempel veiledede til et meget fromt Liv.

Da en Deel af Dioceset Genf, nemlig Landskabet Ger, i Aaret 1598 blev affaaet til Frankrig, reiste Franz til Paris, for at anholde om Kong Henriks Tilladelse og Medvirkning til Indbyggernes Omvendelse i Ger. Henrik IV., den første Bourbon, som besteg Frankrigs Throne (1589), havde selv i sin Ungdom bekjendt sig til Protestantismen, men kunde trods sin Tapperhed og Klogskab ikke komme i Besiddelse af Paris og andre vigtige Stæder af hans næsten aldeles katholske Rige, førend han 1593 lod sig optage i den katholske Kirke, som han lige indtil sin Død

(1610) forblev tro af Overbeviisning, endskjøndt hans Levnet havde betydelige Flekker.

Henrik modtog vor Helgen med megen Velvillie, viste sig tilbøielig til at opfylde hans Ønske og beviste ham fra denne Tid af, saalange han levede, overmaade megen Agtelse og Hengivenhed, og spurgte ham ofte til Raads. Da han vidste, at Bispedømmet Genfs Indkomster vare meget ringe, saa vilde han give ham et mere indbringende Bispedømme i sit eget Rige, saasnart et saadant blev ledigt; men indtil den Tid tilbød han ham en aarlig Raadegave af 4,000 Livres. Franz takkede Kongen meget høfligt derfor, men erklærede, at han vilde blive i Bispedømmet Genf, da man ikke maatte vurdere Bispedømmer efter deres Indtægter, men efter den Leilighed, der frembød sig til at tjene Gud og hvorpaa det ikke manglede i hans Diocæs. Hvad Raadegaven angik, saa bad han om, at samme maatte beroe hos Hans Majestæts Skatmester, indtil han behøvede den for de Fattige eller til Beskridelsen af kirkelige Niemed. Henrik beundrede denne Uegennyttighed og sagde: „Denne Mand vil aldrig lade sig bestikke med Penge.“ Søvrigt agtede han ham endnu mere end tilforn.

Da Fastetiden faldt ind under hans Ophold i Frankrig, holdt Franz ifølge Anmodning Fastepredikener i Fontainebleau, hvilke bleve meget talrigt besøgte og havde flere ansjete protestantiske*) Familiers Omvendelse til Følge. — Han blev i det Hele ni Maaneder i Paris og hidrog med Raad og Daad meget til Ordningen af Landets vigtigere Kirkeanliggender, saavel som til adskillige Synderes Omvendelse. — Paa Tilbagereisen erfarede han den af ham saa høit agtede Biskop Claudius Graniers Dødsfald. Som Sammes Coadjutor maatte han følge ham i Embedet og til den Ende modtage den biskoppelige Indvielse.

Han traf sig nu tilbage paa det fædrene Slot og holdt i Gensomhed Andagtsøvelser (saak. geistlige Øvelser eller Exercitier) i tyve

*) I Frankrig fandt Calvins lære temmelig Indgang og foraarstagede i næsten tredive Aar Religionskrige mellem Katholikerne og Calvinisterne, hvilke sidste førte Navn af Hugonetter. Med Henrik IV.s Omvendelse endtes disse Krige.

Dage, for at forberede sig til sit høie Embede; derpaa afslagde han et Almeenskiftemaal (d. e. en sakramental Syndsbekjendelse over hele Livet) og fattede en ganske ny og bestemt Plan, hvorefter han vilde ordne alle sine Arbejder i sit nye Kald; ligeledes udkastede han en Dagsorden, som han senere ogsaa samvittighedsfuldt overholdt. Saaledes fornyet og styrket i Manden modtog han d. 8. Decbr. 1602, i Thonon i sit Diocæs den biskoppelige Indvielse af Erkebiskoppen af Vienne, Vespasian Grimaldi, som den franske Dronning Katharina havde høvet til høie Gæstgæster.

Den nye Biskop af Genf var i Sandhed bleven kaldet af Gud, ligesom engang Aron; han havde ikke anjagt sit Kald, ja ikkun med Uengstelse soiet sig deri, da dets Modtagelse var bleven befalet ham under Lydighedens Pligt; thi han havde ikke den Gæ, som denne høie Værdighed forskaffede ham, for Die, men ikkun det store Ansvar, som Ledelsen af saamange Præster og Troende vilde paadrage ham! Da han nu saaledes var bunden, saa var det hans eneste Ønske, at blive befunden tro, og ikke at behage Menneskene men Gud, hvorfor han hverken lod sig blende ved Røes eller ved Magt eller Modsigelse. — Hvad hans huuslige Liv i den nye Stand betræffer, saa stod han op hver Morgen Kl. 4, derpaa holdt han en aandelig Betragtning over de evige Sandheder i en Time, hvorefter han læste en Deel af de i Præsternes Breviar foreskrevne Bonner, og derpaa forrettede han Morgenandagten tilligemed sit hele Tjenesteyende. Mellemtiden indtil Kl. 9 tilbragte han med Studier og Læsningen af den h. Skrift. Kl. 9 feirede han det h. Messjeoffer. Efter den h. Messe forrettede han Taksigelsesbonner, og hjemme beskæftigede han sig da med Altliggende, som angik Diocæsens Forvaltning. Efter Middagsmaaltidet anvendte han en Timestid til Hvile og Adspredelse, hvorpaa han atter gik til sine Embedsforretninger; naar han da endnu havde nogen Tid tilovers, studerede og bad han. Efter Aftenmaaltidet holdt han tilligemed hele Huusstyendet Aftenandagten, og tilsidst læste han den øvrige Deel af de præstelige Bonner i Breviariet. Sin Bon forrettede han, selv om han var alene, saa samlet og i en saadagtig legemlig Stilling, som om han saae

Lufinder af hellige Engle omkring sig; ligeledes deeltog han i alle særegne offentlige Andagter, som holdtes i hans Residentstad.

Hans Bolig var en smuk leiet Embedsbolig. Det biskoppelige Audientsværelse var prydet med Meubler, og han havde der ogsaa smukke hellige Billeder, ja endog Tæpper; dette kaldte han for Biskoppens Værelse. Men hans Privatværelse var mørkt og uden al Prydelse. Dette kaldte han for Franz's Værelse. Hans Klæder vare af Uld; Silke og Camelot forsmædede han. Han var ogsaa selv reparerede Klæder. Da han engang iførte sig nogle saadanne, sagde han spøgende til sin Ven, Biskoppen af Belley: „Mine Betjente forstaae at gjøre Mirakler! Af en gammel Kjøle have de gjort mig en ny!“ Hans Bord var meget simpelt; thi han nød kun lidt og ganske almindeligt tillavet Kjød, ofte kun Grøntsager og Brød eller Frugter. Han fastede ofte, især hver Fredag, Loverdag og om Aftenen før Marias Festsdage. Naar han forøvrigt modtog Besøg af høie Herkaber af verdslig eller ogsaa geistlig Stand, bevoertede han dem godt, saa at de forundrede sig over, at han med en Indkomst af ifkun 4—5,000 Livres kunde bestribe saadanne Udgifter. Han nød en fort Søvn. Han lagde sig ærbart tilfængs, ihukommende at Gud og de h. Engle, som aldrig sove, see ham, saavel som de onde Aander, der, som han sagde, lagde Snarer for Menneskene, især paa de Løder, de ere tilfængs. Som hans Tjenere iagttogte, afbrød han ofte sin Søvn for at spørge sit Kjød.

Sine Hyrdereiser gjorde han sædvanlig tilfods, uden Hensyn til, om Veiriget var varmt eller regnsuldt; han vilde ogsaa deri efterligne Apostlene. Naar han da ofte paa Bjergene maatte lade sig nøie med et slet Logis og kun Brød og Sneevand eller Grønt, efterat han var ganske udmattet, var han alligevel hjertensglad og tilfreds. De fattige Hyrder og Bønder, og overhovedet simple Folk og Born, ansaae han for sine Lige og viste sig altid fortrolig og venlig imod dem.

Engang da han ogsaa reiste over Bjergene, fortalte man ham, hvorledes en Hyrde, ved at søge efter et Dyr af sin Hjord, var styrtet ned i en Afgrund, hvor man siden havde fundet ham død. Da sagde han ved sig selv: disse

stakkels Mennesker gjøre saameget for deres Dyr, — og Biskoppen skulde ikke opoffre sig for deres Sjæle! — Han elskede disse Folk, fordi de vare jævne og ufordærvede, og sagde om dem: „Deres Enker og Jomfruer ligne ved deres Dyder de frugtbare Dale ved Bjergets Fod.“ Som en Ven af Naturen glædede han sig paa sine Vandringer over dens Skjønheder. De med evig Sne og Is bedækkede Gletscher, den yndige Sø ved Foden af samme, i hvilken Bjergene med deres Træer og Buske afspejlede sig, de skønne Dale med deres Riis- og Kornmarker, deres mangfoldige Frugttræer, saavel som selve Græsset og Sangfuglen, eller den lille Fisk i den klare rislende Bæk, forkyndte ham deres Stabers Bliidsom og Godhed. Var Nogen hos ham, saa udtalte han høit de Tanker, som Synet af Naturens Skjønheder fremkaldte hos ham, f. Ex.: „Dalene ere yndige og frugtbare, naar de blive befugtede med Vand; saaledes befrugte Naadens Bænde de ydmyge Sjæle og lade de hoffærdige Sjæle (ligesom det naturlige Vand de høie Bjerge) tørre og bare.“ Eller: „Naar vil vor Sjæl blive beplantet med Blomster, bevoret med Frugter, godt ordnet og smykket, naar vil den blive fri for Alt, hvad der mishager den himmelske Gartner?!“ Eller idet han kastede sit Blik paa Bjergene: „Jeg har høvet mine Dine til Bjergene, hvorfra jeg vil faae Hjælp. Alle Høie og Bjerge love Herren!“ Eller idet han betragtede Træerne: „Et Træ, som ikke bærer gode Frugter, skal omhugges og kastes i Ilden. Et godt Træ bærer ingen slette Frugter.“ Saaledes maatte Alt, hvad han saa, give ham Stof til fromme Betragtninger og tjene hans Aand til en Stige, ad hvilken han hævede sig op til Himmelen.

(Fortsattes.)

Kirkelige Efterretninger.

Italien. Syngelisterne fra Genua udvise endnu stedse over 30 Dødsfald daglig. Præsten St. Matteo er død som Følge af Overanstrengelse ved Udøvelsen af sine Kaldspligter

imod de Cholerafyge, hvis Senge han siden Sygdommens Begyndelsen næsten aldrig forlod. Han tilhører den berømte adelige Familie Doria og var desuden ogsaa en udmærket Naturkyndig. — Giornale di Roma af 16. Aug. indeholder: Den h. Fader har, foruden de betydelige Summer, han selv har skjenket til de Fattige i Anledning af Choleraen, yttret det Duffe for Conferentierne af den h. Vincenz af Paulas Forening, at sammes Medlemmer maatte fra Huis til Huis opvække Bergernes Medlidenhed for de Fattige, samt modtage Bidragene.

— Fra Rom skrives: „Den h. Jomfrues Festsdage“ blive i Rom stedse fejrede med megen Pragt. Andagten til denne Himmels Dronning er et Hovedtræk i det romerske Folks Character. D. 15. Aug., Marias Himmelfartsfest, viste Fromheden sig dobbelt inderlig, da et jareget og vigtigt Niemed opflammede den: dens „Moder og Frue“, som Folket kalder den allerjæsteligste Jomfru, skulde anraabes om, ved sin kraftige Forbøn at yde Hjælp i den ved Choleraen forarsagede Glendighed. D. 14. og 15. om Aftenen var Staden illumineret, Kirkerne vare begge Dage godt besøgte, og mange Tusinder gik til Herrens h. Bord. Man erindrede der ved ogsaa Aaret, 1837, da den asiatiske Sygdom rasede frygteligt iblandt os, men efter d. 15. Aug. betydelig aftog. — Paa den anden Side fejrede den franske Armee ogsaa sin Keisers Navnefest i Forbindelse med Marias Himmelfartsfesten. Allerede tidlig var Divisionen opstillet paa Straaningen og Toppen af Monte Pincio, hvor General Albonvieu afholdt Monstring. Kl. 10 var høitidelig musikalisk Messe i Nationalkirken St. Louis. Gesandten med hele sit Personale, Overgeneralen i Spidsen for sin Generalstab, en Mængde Officerer, Cleverne af det keiserlige Academie og mange herboende eller gjenneireisende Frankmand, bivaanede Gudstjenesten. Derefter fandt et stort Festsmaalid paa 40 Couverts Sted hos Gesandten, hvortil iblandt Andre Hs. Em. Cardinal Antonelli indfandt sig. Om Aftenen var Militaircaño oplyst, og Festen endte ligesom den begyndte om Morgenen, med Kanontorden. Indtil langt ud paa Natten bolgede Indvaanerne igjennem Gaderne. — Choleraen holder sig endnu inden mindre farlige Grændser; dagligen meldes omtrent 16 Syge og 3 Døde; af hine 16 komme 13 paa Hospitalerne og kun 3 paa selve Byen. —

Frankrig. Den i Februar Maaned d. A. udkomne nye Undervisningslov, som endnu mere end de tidligere Bestemmelser indremmer Kirkens Forordringer og Interesser, bliver nu sat i Kraft. Som Følge deraf indstillede Cultusministeren Fortoul i sin Beretning til Keiseren, at Academiets nye Rectorer

maatte vælges iblandt Universitetets nuværende Rectorer og at deres Gehalt maatte fastsættes fra 15—20,000 Frcs.; Alt efter deres Residensers Bigtighed. Keiseren skrev paa Randen af Beretningen: „Det er ikke nødvendigt, at de nye Rectorer høre til Universitetet; man vælge ogsaa Geistlige, f. Ex. Diocefernes Storcvicarer (Generalvicarer). Det foreslaaede Gagebeløb kan forhøies.“

Palestina. Følge Esterretninger fra Constantinopel har den tyrkiske Sulten ladet udgaac en keiserlig Befaling, som bestemmer: 1) Nakhib ul eschraf (Emirernes Overhoved) af Jerusalem er afsat; 2) tre Effendis, Medlemmer af Retten, som have viist sig fiendtlige imod den latinske Patriark, forvises fra Jerusalem; 3) Dyrerernes Overhoveder, som have stomet og plyndret den latinske Missionærs Huis i Beit-Djalla, samt mishandlet Missionæren saavel som Patriarken, dømmes til Tvangsarbejde; 4) for den Skade, Patriarken ved denne Leilighed har lidt, gives en passende Erstatning; 5) et Firman udfærdiges for Bygningen af en latinsk Kirke i Beit-Djalla; 6) den tyrkiske Regjering giver uden Vederlag det Grundstykke, hvorpaa Kirken skal bygges; 7) Paschaen af Jerusalem gjøres personlig og i strengeste Forstand ansvarlig ligesoverfor den tyrkiske Keiser for Udførelsen af ovennævnte Befalinger. — Disse Befalinger ere allerede affendte til Jerusalem; der handles nu altsaa blot om Udførelsen, som i Tyrkiet just ikke altid er nogen let Sag. — Den tyrkiske Regjering har idetmindste ligesoverfor Frankrig indgaaet de høitideligste Forpligtelser, at lade Patriarken af Jerusalem, Hr. Valerga, vederfares Respekt, og Frankrigs Vre kræver denne Forpligtelses Dpfylbelse.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 17. Septbr. — 15. Søndag efter Vintse. — Broderskab. — Dagens Epistel: Gal. 5, 25—6, 10. — Evang. Luk. 7, 11—16. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Eterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tydsk.

Torsdag d. 20., Fredag d. 22. og Lørdag d. 23. Septbr. ere kirkelige Tasterdage og desaarjag ogsaa befalede Fastedage.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 39.

Søndagen den 24de September.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Ganga ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Kiebmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoire. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Det evige Lys.

Til Hre for Jesu Christi bestandige Nærværelse i det allerhelligste Alterens Sakramente, brænder i den katolske Kirke foran Helligdommen et evigt Lys, hvilket, efterat det er blevet tændt om Paaskeløverdagen med den samme Dag indviende Ild, lyser i sin milde Glands Dag og Nat hele Aaret igjennem. — Ophøiet, stor og sundrig er denne vor h. Kirkes Anordning; thi det evige Lys er et Sindbillede paa det guddommelige Lys, som Frelseren har antændt for os, saavel som paa vor Tro paa samme; det er et Sindbillede paa det over os vaagende Forsyn, paa vor Tillid til Gud og paa vor Vandel for Gud; det er et Sindbillede paa Guds og Menneskenes gjensidige Kjærlighed; det er et Sindbillede paa det h. Lys, som lyser den trofaste Pilgrim til Himmelen og fører den Forvildede tilbage ved Boden; det er et Sindbillede paa den Herligheds evige Lys, som venter os efter et helligt og gudfrøgtigt Liv.

I.

Det evige Lys er først og fremmest et Sindbillede paa vor Troes guddommelige Lys. Mørke og Forvirring vilde endnu, ligesom i Hedenfæbets Dage, omleire vor Forstand;

angaaende de vigtigste Spørgsmaal i Henseende til vor Bestemmelse herned, vort Liv efter Døden og dette tilkommende Lys Beskaffenhed, vilde vi forgjæves første efter beroligende Oplysninger, naar det paa Alteret nærværende Gudmenneske ikke havde forbarmet Sig over os og oplyst os derom. Men ligesom den evige Lampe svæver ned fra Døen, ligesom ned fra Himmelen Hvalving og hænger midt i Helligdommen, saaledes har Jesus Kristus bragt os Sin Læres Lys fra Himmelen og antændt det i Midten af den af Ham indstiftede Kirke, paa det at det maa lyse for Alle, paa det at Alle maae føle sig vederkvægede ved dets milde, beroligende Skjær. — Mange ere optraadte før Jesus, og Mange ere fra Aarhundrede til Aarhundrede optraadte efter Jesus og have tiltraabt Menneskene: Kom hid til os, vi bringe Eder Lys og Oplysning! men dette Lys kom ikke fra Himmelen; det var et Veirlys, et Foster af Jordens Dunster; det var intet evigt Lys, det slagrede idag og blendede Menneskenes Dine og imorgen udsluktes det atter. Men det fra Himlen komne, i Kirken af Frelseren tændte Troeslys — blænder ikke; med mild og rolig Glands omlyser det vort Hoved og straalere Betsignelse og Fred ind i vort Hjerte. Det er et evigt og evindeligen det samme Lys; den Flamme fra den Helligaand, som oplyste Apostlene, den Tro,

som styrkede og opløstede dem, — de blive evigt uforandrede, de skifte ei. Thi Herren siger: „See, Jeg er hos Eder alle Dage indtil Verdens Ende.“ Matth. 28, 20. Og ligesom det evige Lyses Flamme vel udbreder Lys omkring sig i Mørkets Tid, og viser os Alteret og Kirkens Dele, men dog ikkun i et hemmelighedsfuldt Halvmørke; saaledes er den ogsaa deri et Billede paa Troen, som lærer os ophøjede Hemmeligheder, hvilke vi herved ei heller formaar ganske at gjennefskue. Troen lærer os klart og tydeligt, hvad vi behøve at vide til dette Livs Lykkeligbed og til Opnaelsen af den evige Salighed; dog Meget bliver os alligevel indhyllet i et hemmelighedsfuldt Mørke, fordi vi, idet vi leve i Tiden og paa denne Jord, have et altfor begrændset Syn, til at vi kunne fatte det Evige og Himmelske. Saaledes vide vi, at Guds Forsyn ordner Menneskenes Veie; men hvo begriber altid dets Wiisdoms vidunderlige Raadslutninger? — saaledes vide vi, at Frelseren selv boer i vor Midte og drager ind til os under Brodets Skikkelse; men hvo begriber Overmaalet af denne uendelige Kjarlighed? O! gid da at, ligesom det evige Lyses stille Flamme brænder mildt og venligt i Lampen, saaledes ogsaa Troens Lys stedse var tændt i vor Forstand, og at vi da maatte indrette vor hele Tanke, Begjæring og Virken, ei efter Verdens Grundsaetninger, men efter Troen, og saaledes glæde os ved dens vederqvægende Lys.

II.

Det evige Lys er fremdeles et Sindbillede paa det stedse over os vaagende Forsyn, paa det stedse paa os henvendte Guds Vie. Altid brænder den evige Lampe; naar vi forsamlе os i Guds Tempel til Hans Ære, saa glædes vi ved dens Lyses Skjar; naar Andagten er endt, naar intet Menneske mere er i Gudshuset og alle Døre ere lukkede, — Lampen brænder; naar end Menneskene rundt omkring Kirken hengive sig til de mest adspredende Forretninger, til de mest larmende Forsvielser, — roligt brænder det evige Lys; og naar i Midnattens Time hele Egnen, sig selv ubevidst, hviler i den dybeste Søvn, — det evige Lys brænder uophorligt hist i Helligdommen. O! Du hellige Billede paa det fader-

lige, uafladeligen over os vaagende Forsyn! om vi hvile eller arbejde, vaage eller slumre, i Sundhed eller i Sygdom, i Fare eller i Sikkerhed, — i Frygt eller i Glæde, — see, vorre Sjæles Bevogter, vor Fader, sover eller slummer aldrig; Hans Almagt er det, som beskytter os, Hans Wiisdom, som regjerer os, som ordner Alt til vort Bedste, Hans Kjarlighed, som beskjærmer os. Han serger for os Dag og Nat, og ligesom en Fader forbarmer sig over sine Børn, saaledes forbarmer Herren sig over dem, som frygte Ham. Han vaager over os med en inderligere, en større Kjarlighed, end den hvormed den ymteste af alle Mødre bevogter sit spæde Barn. —

Og hvor vederqvægende er ikke denne i levende Tro opfattede Tanke paa Guds h. Forsyn! Ja, ligesaa mildt og venligt, som Skjæret af det evige Lys, indgyder dette Haab, denne Fortroetning til Guds kjarlighedsfulde Forsyn, en udsigelig Trost, Beroligelse og Fred i vor Sjæl. „Den, som ikke skaanede Sine eenbaarne Søn, men hengav Ham af Kjarlighed til os, hvorledes skulde Han da ikke ogsaa med Ham have skjenket os alle Ting?“ Hander af uendelig Kjarlighed har villet boe iblandt os, som vor Frelser, vor Læge og som vor Hjælp, — hvorledes skulde vi ikke ganske og uforbeholdent sætte vor Lid til Ham? — Men ligesom det evige Lys falder mindre i Dinene og yder mindre Tjeneste ved høi lys Dag, hvorimod det bluser op med et mildt, veltgjørende Skjar, naar Mørket er indtraadt: saaledes ihukommer Mennesket, saalange Lykkens Sol straalер for ham, ofte kun lidet det forbarrende Forsyn, som leder det; men naar Aanden er nedsunken i Mørket, naar Prøvelsens og Lidelsens Stund er kommen: o, da er det Blikket paa Guds h. Forsyn, som alene formaar at give grundig Trost, og som ogsaa virkelig oplarer den trofaste Christens omtaagede Sind og ligesom straalер et mildt Lys ind i hans Sjæl. — Gid da, at denne Tillid, ligesom den lille Flamme i den evige Lampe, aldrig maa udslukkes i os, hverken ved Dag eller Nat, i Glæde eller Lidelse, men stedse brænde klart og lyst til Guds Ære og til vor Frelse! Gid at vi, paa alle Veie og Stier, i Farer og Fristelser, ihukomme det gudsdommelige Vie, som stedse seer ned paa os, —

og indrette alle vore Tanker, vor Talen og vore Handlinger, som om vi stode for Guds seende Die, paa det at vi maae vandre for Ham, ligesom Abraham, og afholde os fra Synder, selv fra de mest forborgne, og i Stillehed gjerne beslitte os paa det Gode, da Guds Die stedse er aabent og skuer i vore Hjerters skjuleste Braa.

III.

Det evige Lys er for det tredie et trafseende Sindbillede paa Guds evige Kjærlighed og vor Gjenkjærlighed til Ham. Det brænder jo foran den høieste og ubegribeligste Kjærligheds Hjemmelighed. Kjærlighed var det, som skabte os efter Guds Billede, paa det at vi i evig Forening med Ham maatte blive deelagtige i Hans Salighed. Og da vi ved Ulydighed havde bevirket Adskillelsen og Hjernelsen fra Ham, og saaledes gjort os usikkede og uværdige til denne Salighed, hvad var det andet, end en uudgrundelig Kjærlighed, som paany antog sig os, som bevægede Guds eenbaarne Søn til, at paatage Sig vor Natur, at blive vor Broder og ved ydmyg Lydighed i de bitterste Lidelser og i den forsmædeligste Død, atter at udvirke Forbarmelse og Naade for os. Og heller ikke hermed naaede Hans Kjærlighed sine Grændser. For at vi i Fremtiden aldrig mere maatte skille os fra Ham, for at vi maatte have et bestandigt Minde om Hans Kjærlighed, og tillige et Minde om alle Synders Forbandelsesværdighed for Die; for at vi allerede hermeden bestandigt maatte kunne være forenede med Ham og finde Kraft og Styrke i denne Forening og være trofast udholdende i Dyd: derfor vilde Han bestandigen boe hos os i det h. Sakramente, og endog drage ind i vore Hjerters. O! Du vor Frelsers store Kjærlighed!

Og hvor tydeligt minder ikke denne foran Helligdommen altid brændende Lampe os om denne Kjærlighed! Dens Form ligner fordetmeste et Hjerter, og ligesom Flammen uophørlig vedligeholdes i den, saaledes brænder i vor Frelsers Hjerter den rene og helligste Kjærlighedsflamme for os, Hans forløste Born. — Gid da at ogsaa vore Hjerters maae brænde af Gjenkjærlighed til Ham; gid at i samme al lav og jordisk Kjærligheds urene Ild maatte slukkes, og ifkun den h. Flamme af den inder-

ligste Kjærlighed til Gud, til vor Frelser, og for Hans Skyld ogsaa til alle Mennesker, vore Brødre, opblusse! Thi saaledes siger Herren: „Hvad I have gjort eller ikke have gjort imod een af disse mine mindste Brødre, det have I gjort eller undladt at gjøre imod mig.“ — Levende som Flammen, skal vor Kjærlighed være og vise sig i gode Værker. Mild og rolig som det evige Lys, skal vor Kjærlighed være og ei udbrøde i Voldsomhed og ville naae Maalet med Hefstighed, men ledes af Sagmodighedens og Besindighedens Aand. Vor Kjærlighed skal være virksom og tjene til Opbyggelse og Exempel for Alle; derfor siger Herren til Sine Disciple og til os: „Lader Eders Lys lyse for Menneskene, at de maae see Eders gode Gjerninger og prise Eders Fader, Som er i Himlene.“ Matth. 5, 16. Ligesom nemlig det evige Lys vel brænder bestedent, og ikke prunker og funkler meget udadtil, men heller ikke just skjuler sig, saaledes skulle vi ikke rose os af vore gode Gjerninger for Menneskene, men heller ikke af falsk Undseelse skjule dem der, hvor deres Aabenbarelse tjener til Guds Ære og Brødrenes Opbyggelse.

IV.

Det evige Lys er et skjont Sindbillede paa det hellige Lys, som lyser den trofaste Pilegrim paa Veien til Himmelen og fører den Forvildede tilbage ved Boden. Lad os tænke os en Vandringssmand, som i den mørke Vinternat har forvildet sig paa Veien til Hjemmet; for ham lyser ingen Naane, ingen Stjerne straalet for ham; han veed hverken hvor han er, eller hvorhen han skal vende sig; den vedvarende Usikkerhed og den ved den ophidsede Phantasies mangehaande Blændværk forhøiede Angst for Farer, som muligens true ham, driver Sveden frem paa hans Pande; — men see! da piner han i nogen Fristand et tindrende Lys; det er en fredelig Hytte, hvor Lampen brænder, og som beboes af redelige og hjærlighedsfulde Mennesker. Vandringssmanden følger efter Lysets Skin; hans Angst er forsvunden, han finder Ro og Ly i Fredens stille Bolig og erfarer af de venlige Beboere den rette Vej, som fører ham til hans Hjem. — En lignende Betydning har ogsaa det evige Lys i vore Templer. O! hvo som nogenstude har

forvildet sig paa Bantroens eller Tvivlens Afveie; hvo som ved Synd har bortffjernet sig fra den Frelsens Vej, der ene fører til Himmelen, til vort sande Hjem, for hvem, som følge deraf, den indre Sjælefreds stille Maa-nelys ikke mere skinner, for hvem Haabets Stjerne om en bedre Tilvarelse er udslukket, — see. for ham lyser den evige Lampe i Guds Helligdom; didhen vende han sine Skridt, paa det at hans Uro og Angst maae forsvinde, paa det at ved Templets Tjeneres troe Omhyggelighed hans Tvivl maa have's og hans senderrevne Hjerter og faarede Samvittighed maa læges, og han da med Sikkerhed erfarer den Vej, ad hvilken han kan naae den timelige Lykkes og evige Saligheds forønskede Maal. O! vor gode Frelser, denne barmhjertige Samaritan, har tændt et Troens og Naadens Lys i Sin Kirke, for at alle Forvildede maae tye derhen og finde Frelse og Redning ved samme.

V.

Det evige Lys er endelig et Sindbillede paa det Herligheds Lys, som venter Guds troe Tjeneres efter dette Liv. O! naar alle Lys forsvinde fra denne Jord, naar den jordiske Sol slukkes og Maanen taber sit Skin for os, naar vore i den sidste Stund bristende Dines Lys omüder udslukkes, naar Dødens Mærke griber os og Grav og Eviqhed træder ganske nær hen til os: — hvilket er da det eneste Lys, som gaaer op for den Christnes indre Blik og straal'er Trost og Hengivelse, ja endog Fred og Glæde ind i hans Sjæl? — Det er Herligheds evige Lys i Faderens Rige, i det nye Jerusalem, i Guds Stad, der, som Kjarligheds Discipel siger: „ikke har Brug for Solen, ei heller for Maanen; thi Guds Herlighed har overstraale't den og dens Lys er Lammet; — i Faderens Rige, hvor Herren vil astørre hver Taare af deres Dine, hvor der ikke mere skal være nogen Sorg eller Klage eller Smerte eller Død, hvor Han, Som sidder paa Thronen, skal fornøe Alting.“ Aabenb. Joh. 21, 4. 23.

Og derom erindrer os det evige Lys, som brænder i vore Templer. Derfor bede vi i hiin inderlige, indholdsrige Kirkebøn for de Afdøde:

Requiem æternam dona eis, Domine!
Et lux perpetua luceat eis!

Herre! giv dem den evige Hvile,
Og lad det evige Lys lyse for dem!

Al, heneden vandre vi i Troen, endnu ikke i Beskuelsen; i Mærke indhyles ofte de Veie, ad hvilke Gud fører os, og endog det Lys, som allerede heneden er tændt for os, bliver ofte fordunklet af menneskelige Tvivl og jordiske Lidensfaber. Men hi'set ville vi skue Ansigt til Ansigt, der vil vort Blik blive friere, der vil det, som endnu heneden var omhyllet af et helligt Slør, aabenbares for os i et klart Lys. — Herre! giv dem den evige Hvile, og lad det evige Lys lyse for dem! Herre! naar disse vore Dines Lys slukkes, lad os da blive deelagtige i Dit evige Lys og nyde Din lykfsaliggjørende Beskuelse i Samfund med alle Engle og Hellige.

Dette er omtrent de frydefulde, ophøiede Tanker og Følelser, som opstaae i den religiøs-dannede Christens Sjæl ved Synet af det evige Lys i Kirken. Vel formaaer Ordet ikke heelt og fuldstændigt at fremstille, hvad der bevæger Sindet og Sjælen ved den inderlige Betragtning af slike vor h. katholicke Kirkes ophøiede Anordninger og Skikke; men aligevel kan det kun være heldbringende, efter Gode at bringe dette til vor Besidsthed. — Maatte da det evige Lys, som brænder i de katholicke Templer, være for alle Troende et Sindbillede paa hiin sande, fra Himmelen stammende — evigt uforanderlige Tro, som, skjøndt i Halvmørke, dog fører os med Sikkerhed til Himmelen; maatte det evige Lys i Prøvelsens Stund, i natlige Timer, naar Sorg eller Sygdom bortjager Sovnen, svæve for vort Die som et Sindbillede paa det over os kjarligt vaagende Forsyn, og i Fristelsernes Diebliske minde os om Guds altseende Die, som endog trænger ind i vort Hjertes Inderte; det opmuntre os Alle, ved Betragtningen af Jesu Christi uendelige Kjarlighed, til ogsaa at være den rene og hellige Kjarligheds Flamme til Ham og vor Næste; det indbyde den fra Troens og Dydens Vej Forvildede til at vende tilbage til Guds Huus, for at

gjenfinde Frelsens Bei og betræde den med nyt Mod; det være et Sindbillede paa Herlighedens evige Lys, som vil opgaae for os efter dette Liv, naar vi troligen følge det af Frelseren for os herveden tændte Troens- og Kjærlighedens himmelske Lys!

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Paven's Besøg i Cholera-hospitalet i Rom. — Fornylig begav den h. Fader sig til Hospitalet San Spirito. Ved Indtrædelsen i de rummelige Sale, hvor Anstaltens samtlige Cholera-syge befunde sig, sagde han til sit Følge, at Enhver, som ikke følte sig stærk nok i Anden, eller muligens frygtede for Virkningerne af de Syges Nærhed, gjerne maatte forblive udenfor; de skulde imod deres Villie ikke udsættes for nogen Fare; ham kaldte imidlertid høiere Pligter. Prælaterne Falbot de Malahide og de Merode, samt tvende Officerer af Nobelgarden traadte ind tilligemed den h. Fader. Paven gik fra Seng til Seng, og til alle Cholerapatienterne rettede han hjertelige og trostende Ord, og da tvende af disse, der fra Arresthuset vare indlagte i Hospitalet, bade om deres Frihed, formanede Pius IX. dem til, at de først skulde udfone sig med Gud, for Gvis Domstol de hvert Dieblit kunde blive kaldede, og lovede dem, senere at tage deres Benaadning under Overveielse. Den h. Fader har talt Trostens Ord til enhver af de Vidende og meddeelt dem alle den apostoliske Betsignelse. En Cholerapatient, som just droges med Døden, rakte han selv det guddommelige Vandringensbrod i den h. Communion og meddeelte ham den sidste Betsignelse for de Døende med en fuldkommen Afsad. Ved sin Borgang roste Paven i Særdeleshed Prælaten Jos. Ferrari, som leder Anstalten, saavel som den opoffrende Iver, de ærv. Fædre af Capuzinerordenen lagde for Dagen ved at rakte de Syge den h. Communion. Dette Besøg var ganske uventet, og det fremfaldte et overordentligt velsgjørende Indtryk paa Indvaanerne i Rom, og Efterretningen om en saa høimodig Fromhed og faderlig Kjærlighed vil visstelig gjenlyde over hele den katolske Verden. Dajaa fra mange andre Stæder i Italien, hvor Choleraen raser, rofes de beundringsværdige Exempler paa Opoffrelse og Selsfornegtelse fra Gæistlighedens Side, medens ofte de strengeste Trudfler ere nødvendige for at holde de verds-

lige Embedsmand paa deres Pladser. I Neapel, hvor 85,000 Mennesker i de første Dage forlode Staden, besøgte Cardinal=Erkebiskop Sforza, opflammet af rastløs Iver, næsbrudt de fattigste og af Sygdommen mest hjemvægte Dvarterer, idet han trøstede og opmuntrede Beboerne og uddeelte Almisser og Lægemidler, saavel som andre Fornødenheder, til de Syge og deres Familier, og Ingen blev forglemt. Den pavelige Nuntius kappedes med Erkebiskoppen, og undlod ikke, saavel som den lavere Clerus, frivilligt og til Held for de talrige Vidende at efterligne det fra oven givne Exempel. —

— Et almindeligt Jubilæum. — I det Dieblit, hvor Krigens, Pestens og Hungersnødens Sybe hviler tungt paa hele Europa, opløfter Christenhedens Fader sin Stemme, for at opfordre de Troende til Ben og for at aabne Naadestættens Rilder: et Jubilæum forestaaer os. I denne Anledning meddele vi Indholdet af et Brev, som Ami de la Religion offentliggjør: „De har maaffee i dette Dieblit allerede erhølet Kundskab om det almindelige Jubilæum, som den h. Fader forkynder, for at nedbede: 1) Fred blandt de kristelige Tyrster, 2) Undertrykkelse af Revolutionens og Dporet's Aand, 3) Afvendelse af Choleraens og Hungersnødens Tugteris, 4) den Helligaands Dplysning for Paven ved den forestaaende dogmatiske Afgjørelse om den h. Jomfru Marias ubesmittede Undfangelse. Desforuden kalder en Indbydelse fra den h. Fader alle den katolske Verdens Biskopper til Rom, for at bivaane den almindelige Kirkeforsamling, som skal beskaffes sig med Forkyndelsen af Kirkens Tro angaaende dette sidste Punkt. Den h. Fader ønsker, saafremt ingen Hindringer maatte træde i Veien, at forkynde den betræffende Troesartikel d. 7. Dec. i Besperen for Marias ubesmittede Undfangelses'est.

Baiern. Paa Maria Himmelfartsfest feirede det 1200 Aar gamle berømte Balsfartssted Altötting, som er den gammelbairiske Folkstammes største Helligdom, en høist oploftende Fest. Den h. Fader havde foræret det hellige Capel en kostbar, rigt forgyldt og med Edelstene prydet Solslampe, som paa denne Dag høitideligen blev overgivet ved den høierv. pavelige Nuntius i München, Hr. de Lucca. Biskopperne af Passau og Regensburg, samt Erkebiskoppen af München, forherligede Festen ved deres Nærvarrelse. Den Sidste feirede den høitidelige Mæsse; den Første holdt Festsprædikenen, efter hvilken den pavelige Nuntius meddeelte Betsignelsen og overrakte den h. Faders Gave, der, baaren af 4 Mand, i høitidelig Procession, blev bragt fra Sognekirken ind i det h. Capel. Derpaa kysede de tilstedeværende

Prælater det derværende ældgamle Mariabillede, hvorefter Høitideligheden sluttedes med en Maria-sang. Over 15,000 Pilegrimme vare hidstrømmede fra Baiern, Overøsterrig, Tyrol og endog fra Würtemberg. De tilstedeværende Præsters Antal beløb sig, uagtet det var en høj Fstedag, til omtrent hundrede.

München. Siden Aaret 1782, da Pave Pius VI., som dengang var i München, fra den saakaldte Landstabsbygning, velsignende opløstede sine Hænder over vor Stad, har paa den herværende saakaldte „Schrammenplatz“ ingenstunde en saa stor Mennekesmasse været forsamlet, som Mandagen d. 24. Aug., ved det høitidelige Bedecoffer, som foran det der fremstillede Allerhelligste blev høitideligholdt ved Mariastotten, for at den albarmhjertige Gud, paa Baierns Skyishelgenindes Forbøn, maatte naadigst afvende den skrækkelige Cholera fra os. Paa Mariastottens forreste Side var opreist et Altar, som var prydet med Blomster, og foran hvilket der var opstillet Bedestole. Allerede længe før den fastsatte Tid, hidstrømmede de Andagtige, saa at ikke alene selve Pladsen, men ogsaa de til samme grændsende Gader og Stræder vare overfyldte med Mennekeser, saa at der tilsidst var mere end 25,000 Mennekeser forsamlede til det h. Offer. Kl. 9 satte det høitidelige Tog sig i Bevægelse ud af St. Peterskirken. Det Allerhelligste blev baaret af den høiarv. aldersteagne Sognepræst og geistlige Raad Schuster. Den høiarv. Erkebiskop, Stadens Commandant, Regjeringspræsidenten med Gemalinde, Borgermesteren, Magistraten og Menighedernes Befuldmægtigede, et stort Antal Borgere med Borshjert og en uoverskuelig Skare af Andagtige, fulgte det Allerhelligste, med hvilket Velsignelsen lyfites over de forsamlede Tusinder. Det var i Sandhed et herligt og gripende Syn at see, hvorledes alle Folk, høie og lave, i den trængsfulde Tid vare andagtigt forenede foran Guds Throne, for at bede Ham om Hjælp, hos Hvem Hjælp alene er at finde. Høimesjen ledjagedes og forberligedes af en opløstende Choral-sang: herpaa istemtes Domine salvum fac regem, hvorefter Toget efter meddeelt Velsignelse atter bevægede sig ligesaa høitideligt tilbage til Kirken. Himmelen havde udbredt sit skjonnest Blaa over de andagtigt bedende Tusinder og over det store Berealter; Alt vidnede derhos om, hvorledes Folket, som i troende Tillid anraabte Allforbarmeren om Befrielse for den frygtelige Landeplage, fælte sig opløst ved Religionen. Ved Mariastottens fire Hierner blev indsamlet Offergaver for de stakkels Cholera-syge. Den saaledes tilvebragte Sum beløb sig til ikke mindre end 1366 Gylde, som alle tilfalde de Fattige. Den ærværdige Præstebolding, Schuster, havde givet den første

Impuls til dette store Bedecoffer, saavel som allerede tidligere til Balsarten til Rammersdorf; men uagtet hans høie Alder holdt han ligeledes samme Dags Eftermiddag Kl. 4 atter en høitidelig Bedetime ved Mariastotten, ved hvilken Keilighed Rosenkrandsen og Litaniet bleve bedte af de Tusinder, der havde indfundet sig ligesaa talrigt som om Morgenens.

— Fra München skrives angaaende Choleraen, som for Dieblirket ogsaa raser der: Det os tilskikkede Tugtensriis har allerede havt een god Folge. Mange, som hidtil endog have ringeagtet Borherre og Ar ud og Ar ind slet ikke have bekymret sig om Ham, mærke dog endelig, at Han og ingen Anden er Verdens Herre, og tage nu i Roden deres Tilflugt til Ham. I Sandhed kunne Tidens alvorlige Tegn, til hvilte Choleraen vistnok ogsaa horer, ikke undgaac noget tænksomme Mennekes opmærksomme Blik; men ligesaa lidt kan en Christen ogsaa stufte sig derover, at Tugtelserne fra Dven ikke ville standse, før end Hoi og Lav atter oprigtigen have vendt sig til Gud. Det gamle priisværdige Ord-sprog siger: „Begynd med Gud og end med Gud!“ men hvor meget eller snarere hvor lidt er dette ikke blevet taget i Betragtning i vor Tid! Man har formeent, at man ikke havde Borherre behov, og har desaaarsag kun bekymret sig lidt om Hans Velsignelse; derfor er denne ogsaa udebleven og veget bort fra os. Revolution, Hungersnød, Oversvømmelser, Dyrtd og lignende alvorlige Advarsler og Paamindelser fra Dven, have ifkun lært Folk at bede en Smule i den største Nøds og Farens Dieblit; men neppe er dette forbi, før end ogsaa Borherre atter er sat i Glemmebogen. — Men nu farer Hans Svøbe hen over Landene og viser sig i al sin Alvor uanmeldt, snart i denne, snart i hiin By, forkyndende Guhyer, at: „Gud er Herren!“ Hvor mange Gange har Hovmodet ikke rnyket Næsen, naar der blev sagt: „Alt kommer an paa Guds Velsignelse!“; thi en saa forslidt Talemaade passede jo ifkun for eenfoldige Bønder og andre gammeldags Folk, men ikke for „Dannede“ og „Dplyste“, som have lært ganske anden Visdom, end den, der staaer i Catechismen. Men netop til Catechismen, til Guds Bud og til Kirken maa der vendes tilbage, hvis Tugtelserne skulle borttages fra os. Til christelig Ydmyghed maa man vende tilbage, thi Han, Som nu valdigen spinger Svøben, træder Hovmodet under Sine Fodder og lader Sig ikke ustraffet tilrådesætte. Naar Hoi og Lav atter erkjender dette oprigtigen og udholdende handler der-efter, da vil ikke alene det nærværende Tugtensriis vige bort fra os, men Guds Velsignelse vil da ogsaa vende tilbage, paa hvilket

Alt kommer an. Vor Hjælp er i Herrens Navn! Saaledes raaber ogsaa det troende Folk paa alle Steder og søger fremfor Alt Bistand ved de hellige Altære.

Sachsen. Den almindelig udbredte Sorg over Kong Friedrich Augusts voldsomme Død, bliver stedse fornyet ved mangfoldige Meddelelser om velgjørende, christelige Træk af den Afdodes Liv. Saaledes findes i et Testamente, som den ædle Konge, først i dette Aar, ligesom i Forudsættelsen om sin Ulykke, egenhændigen har nedskrevet, følgende Ordteleser, der vidne om hans religiøse Sindelag: „I den allerheligste Treenheds Navn! Fremfor Alt takker jeg min elskede Kone for den trofaste Kjærlighed, med hvilken hun forskjonedes mit Liv, opmuntrede mine mørke Dage, og beredede mig de lykkeligste Timer, som jeg nød i dette Liv. Ligeledes takker jeg mine kjære Sødsfende og Svigerinder, min Svoger og mine Sødsfendebørn, samt alle Slægtninge for deres imod mig stedse beviste Kjærlighed. Ogjaa alle mine troe Tjenere, i Særdeleshed mine Ministre, somjaa trofast have staaet mig bi, og dem, som stode mig nærmere i Livet, for den mig paa saamange Maader beviste Hengivenhed. Jeg tager den hjerteligste Afsked med dem alle; maatte Gud gjengjælde dem, hvad de have gjort imod mig, og maatte de tilgive mig Alt, hvorved jeg mulig kan have krænket dem. Alle mine Undersaatter, mine Sachserer, som jeg har elsket med Trofasthed, sender jeg min Afskedshilsen; maatte de ogsaa stedse mindes mig med Kjærlighed. Jeg anbefaler disse mine efterladte Børn til min Efterfølgers Omsorg. Alle dem, som have bedrøvet og krænket mig i mit Liv, tilgiver jeg af mit ganske Hjerter. Maatte Gud tilgive dem, som have gjort dette med Forsæt, og gid Han maatte røre deres Hjerter, saa at de maae indsee deres Brode.“ — Om Enkedronningen berettes, at hun bar dette Skjæbnens frygtelige Slag med christeligt Mod. Da hun, ikke anende Ulykken, modtog det første Bud, som skulde overbringe Sorgensbudskabet, og kunde mærke paa ham, at en smertelig Efterretning ventede hende, befalede den hvide Dame ham, at berette Alt uden Dmvsob og Indkladning. Saa snart Dronningen erfarede denne skrækkelige Sandhed, sank hun paa Knæ, overvældet af Smerte. I denne Stilling forblev hun en Tidlang, idet hun ved Tegns bortviste al menneskelig Hjælp. Derpaa reiste hun sig og sagde: „Gud har opfyldt mig med Kraft og Styrke i min Bon; jeg kunde takke Ham, fordi Han har skjænket mig 21 Aars agtestabelig Lykke.“ — Hvor levende maa ikke den Tro være, som gjorde Dronningens Hjerterjaa kæmpestærkt i hendes Livs smerteligste Time,

saa at hun kunde takke sin Gud? — Om den nuværende Kong Johann meddeles ligeledes Træk, som bevise, at han under Kongekronen har bevaret sit Christens og Broderhjerter. Da Liget af den afdøde Konge ankom til Dresden om Aftenen for Mariae Himmelfartsdag og under Fakkelskin blev ført i høitidelig Procession til den katholske Hofkirke, fulgte Kong Johann samme den lange Bei tilføds, med boiet Hoved og et Udtryk i Ansigtet af den dybeste Smerte; ved Siden af ham gik hans to Sønner. Ved den høitidelige Sjælemessejaae man Kongen at bivaane det h. Offer i sin Bedestol, hele Tiden med andægtigt foldede Hænder. I Sandhed! det iactisffe Kongehuus erkjender, at den skjønneste Juvel i en Kongekrone er Religiositet!

Augsburg. Her hvor Choleraen forholdsvis raser i langt større Grad, end i München, kappes alle Stænder om at imødekomme den store offentlige Ulykke med lindrende Balsam, og dersom det er tilladt at tale om Enkeltes Offere, maae vi næst efter Lagersnes utrættelige Virksomhed, nævne de barmhertige Søstre, disse Engle i Menneffskikkelie, hvis Sygepleie fra alle Sider beskrives som mønsterværdig og i Sandhed rørende.

Frankrig. Alle franske Blade anerkjende eenstemmig de store Tjenester, som de barmhertige Søstre yde den franske Armee i Tyrkiet; som bekiendi har denne for Diebliffet at bestaae Choleraens svære Provelser, og lidt soelilige Tab. Sygdommen begyndte i Gallipoli, angreb derpaa Piræus og Keiren ved Barna. Ifølge det officielle Blad Moniteur, har Marschal St. Arnaud i sine Rapporter jardeles rost de Feltgeistlige og de barmhertige Søstre, som man stedse seer ved Sygeleierne. De barmhertige Søstre, siger Moniteuren, ere fra Constantinopel komne til Piræus, Gallipoli og Barna. Overalt optoges de som træstende Engle. Allerede deres blotte Navnvarrelse var en stor Lykke. Efter Ami de la Religion har Krigsministeren i et Dpraad paamy anraabt denne Ordens Offervillighed, og man har paa det Beredvilligste imødekommet hans Duffer. 25 Søstre ere allerede afreiste, for med første Dampskib, som afgaaer fra Marseille, at ile til Orienten; 25 andre Søstre ville følge næste Gang, og deres værdige Forstanderinde har udtalt det Haab, snart at kunne forøge deres Tal til 100.

— En d. 1. Septbr. fra Marseille til Constantinopel afgaaet Dampskibebaad har 22 barmhertige Søstre ombord, der skulle pleie de Syge ved den orientalske Armee.

— Fra Calais berettes: Vor Sognekirke frembød, medens den Division var her, som skulde indskibes til Østerjøen, et meget træstende Syn. Generaler, Overofficerer og Ca-

pitainer, der alle have Grestegn for deres Tapperhed, samt Menige i stort Antal, nærmede sig Herrens Bord og sluttede Fred med ham, Som kalder Sig Hærskarernes Gud. Eognpræsterne vare meget beffæstigede i to Dage.

Asien. (Palæstina.) I Rom har man i længere Tid beffæstiget sig med et Udkast til Kirkens Organisation og Forvaltning i det hellige Land. De væsentlige Betingelser for denne Anordning vare næsten fastsatte, alle katholicke Magter vare indbudne til at deeltage i dette Bærk, Østerrig havde allerede antaget Udkastet, og den spanske Gesandt ved den h. Stol, der stedse har viist sig meget ivrig for de katholicke Interesser, haabede at udvirke sin Regjerings Samtykke. — da pludselig den sidste Revolution udbrod, og det er endnu ikke klart, hvad Kirken i Spanien vil komme til at erfare. Den h. Congregation de propaganda side usteede for kort siden en Instrur for Franziscanerne i det h. Land, som uden tvivl vil gjøre en Ende paa den Modstand, som Patriarken adskillige Gange har modt hos dem. — Sagerne i Beit-Djalla henstaae endnu uafgjorte. Gouverneuren i Jerusalem, Yacoub Pascha, har endelig befalet de tre Gændis, som vare Ophavsmandene til Urolighederne, at rejse til Constantinopel, for der at aflægge Regnskab for deres Opførsel. Yacoub Pascha viser sig gunstigt stemt for Graferne, som stolte udspredte, at de have Grund til til at gjøre Regning paa ham. De, som have compromiteret sig ved Voldsomhederne mod Hr. Valerga og hans Missionær, have, uden at overile sig, trukket sig tilbage til Gaza, hvor man lader dem i Ro. De havde Tid nok til at ordne deres Anliggender. Den tyrkiske Justits var uundtommelig i sin Høflighed mod dem. Fire eller fem af Forbryderne ere fængslede i Jerusalem og skulle sendes til Saint-Jean-d'Acre paa Galeerne; men man tøyer i den Grad med at udføre denne Straf, at man almindelig troer, at man vil fritage dem for samme. Hovedmanden for Opstanden mod Missionæren i Beit-Djalla, den græske Degn, befinder sig endnu stedse paa fri Fod i Jerusalem og forhaaner Katholikerne paa en uforstammet Maade. Man forundrer sig i Jerusalem meget over, at det franske Gesandtskab i Constantinopel endnu ikke har kunnet sætte saa meget iagennem, at denne Degn er bleven sat under Tiltale. — Det franske Gesandtskab ansøger nu ivrig om det fornødne Firman, for at kunne paabegynde Opførelsen af en Kirke i Beit-Djalla. Hr. Valerga opholder sig endnu stedse i Jaffa, og vil ikke rejse derfra, førend Firmanet er indtrukket i Jerusalem.

Nordamerika. (Canada.) Biskopperne af Kirkeprovindsen Quebec ville lade overrække

den pavelige Nuntius, Mr. Bedini, et meget rigt Album, som er overordenligt pragtfuldt udført. Dette Album indeholder Afbildninger af de forskjellige geistlige Ordener i Canada. Da den nævnte Nuntius for eet Aar siden gjenreiste denne Provinds, blev han meget behageligen overrasket ved, at han i Canada fandt Klostre, som tilhørte Congregationer, hvis Tilværelse han ikke engang formodede. Han anmodede derfor en af Landets ældre Lærde, Jacob Biger, om at forfatte ham en kort historisk Notits over ethvert af disse Ordenssamfund, samt at tilføie Afbildninger af deres Dragter. Dette Arbejde foretoges de paa Provincialconciliet forenede Biskopper af Canada, der skænkede samme deres Bifald; de forhoiede Vardien af dette Skrift endnu der ved, at de besluttede at ville lade overrække Hr. Bedini samme i hele Kirkeprovindsen Quebecs Navn. Abbé Taschereau, Præst i Quebec, hvem det er overdraget at overrække den h. Fader det andet Provincialconciliums Beslutninger, skal tillige overlevere den omtalte Erindring til Hr. Bedini. Abbé Taschereau skal blive flere Aar i Rom, for ved det deryørende Sapienza-Universitet at opnaae alle theologiske Grader. Han ledsagedes til Paris af Abbé Hamel, som i Carmeliterklosterets Anstalt der vil indvie sig til de høiere geistlige Studier. To andre Præster af Quebecs Dioces studere allerede ved denne Anstalt, og forberede sig til at overtage Professurer ved det katholicke Universitet i Canada.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 24. Septbr. — 16. Søndag efter Pintsje.
— Dagens Skrifte: Eph. 3, 13—31. —
Evangel: Lut. 14, 1—11. — Gudstjeneste:
Ferm. Kl. 12 stille Messe. — Kl. 1: Hoi-
messe med Prædiken paa Tybft. — Efterm. Kl.
3 Andagt paa Dansk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katholske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 40.

Søndagen den 1ste October.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, N. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Kgl. Postcontoire. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Christi Kirke.

Et historisk Epos i fireogthve Sange

of

Karup.

Første Sang.

1.

Før var min Aand et bundløst Svalg af Smerte,
Dg var jeg glad — til Smerte blev min Lyst!
Før blødte sønderknust mit deelte Hjerte,
En indre Ild fortærede mit Bryst;
Før gik jeg ved Forstandens svage Hjerte
I Storm og Mulm omkring paa ode Kyst:
Mit Seg og Verden var for mig en Gaade,
Hvis Løndomsruner ei jeg kunde raade!

2.

Seg havde levet Dødens Liv — fornummet
Alt hvad Forgiæng'lighedens er paa Jord;
Dg hver forborgen Drift, som Hjertet rummed,
Var bleven pleiet, til den atter foer
I Sjælens skjulte Dyb, hvor den forstummed.
Da var min Lyst forbi. Et Sorgens Flor
Laa over Livet, og bag Aftenrøden
Seg saae kun ham, som Verden frygter — Døden.

3.

Dg alt hvad Menneffene tragted' efter,
Blev for mig kun til Tomhed og til Lant;
Det hele Liv blev til et Spil af Kræfter,
Hvori min Tanke ingen Hvile fandt.
I Livet saae jeg intet Maal, hvorefter
Seg kunde stræbe — hvor jeg Lykken vandt:
Da matted jeg min Aand med Mismod's Smerte,
Min Lyre knuste jeg — koldt blev mit Hjerte.

4.

De Kundskabskatte, som jeg havde vundet
Bed eensom Gransken i min Ungdoms Vaar,
Var mig til Intet. Ei jeg havde fundet
Den Vel, som over Tidens Trængsel gaaer;
Mit Blik var end i Fordoms Lanker bundet,
Min Sjæl et Dyb af skjulte, mørke Braaer:
Da, hulde Frelser! did mit Fjed Du ledte,
Hvor Sandheds Sol min Sjælenat adspredte!

5.

Du med Barmhertighed og Raade førte
Mig til min Moder — Din udkaarne Brud! *)
D hvilket Dieblik, da hun afflorde
Før mig Din høie Sandhed, Dine Bud!
D hvilket Dieblik, da hun berørte
Mit indre Die, og jeg fandt — min Gud!
D dette Dieblik vist faa kun fatter:
Seg var forløst — mit Hjerte folte atter!

6.

Nu sidder jeg blandt Naadens Millioner,
Som dyrefjødtes ved min Frelser's Blod,
Blandt Sødfkende fra alle Verdens Zoner
Jeg hviler ydmyg, Moder, ved Din Fod!
Jeg priser Dig med Hjertets Jubeltoner!
Du har gjenfodt min Aand ved Naadens Floed!
Nu er jeg tryg; jeg aldrig Dig vil slippe,
Du Jesu Christi Brud paa Petri Klippe!

7.

Som Pant paa min Taknem'lighed jeg vier
Dig, omme Moder, min gjenfodte Sang;
Gjenfodte — ja, ei vilde Phantasier
Jeg synger meer, som dem jeg quod engang.
Nu lytter jeg til Dine Harmonier,
I dem hensmelter nu min Harpes Klang.
Jeg vil besyngte Dig og hvad Du eier:
Dit Martyrdom — Din Sandhedskamp — Din Seier!

8.

Dg Du, som fordem venligt laante Dre
Lil mine Sange, sat Dig hos mig ned!
Dg kunde fordem mine Toner rore,
Hvorfor da ikke nu, da jeg har Fred?
Jeg vil Dig gjennem soundne Tider fore,
Dg vise Dig Din Vei til Salighed:
Jeg vil Dig lære Christi Brud at kjende,
At Du kan see en Moder og i hende!

9.

Lil Himlen Himlens Konge foer. Tilbage
Paa Jorden blev Hans Kjarlighed — de Saa,
Som havde fulgt Ham i de soundne Dage,
Da Dodelige Livets Herre saae.
Omkring i Verden skulde de nu drage,
Mod Verdens Bantro fast som Klipper staae;
Dg ene stode de i Verdensvrimlen,
En fattig Flok, hvis Hyrde var i Himlen.

10.

Hvem vare de? Tolv ringe Galilaer,
Sun fattige, ulærde Fiskermand,
Der skulde de vanslægtede Hebraer
Lil deres Gud og Konge lede hen,
Der skulde fore Kamp mod Pharisaer,
Dg lære Wiisdom verdensvise Mand:
O hvilket Hvern, og hvilken Kamp ulige!
Tolv Galilaer grundfaste Jesu Rige!

11.

Dg dog det skete saa. Da Solens milde
Guldstraaler spredtes over Zions Stad
Paa Pagtens Dag,² sig aabned' Kraftens Kilde.
Mens Engleklarer Jubelfange quod,
Forventningsfulde og med Andagt stille
Paa Salen³ Jesu Christi Vidner bad —
Dg ei forgyæves! Himlen horte Bønnen:
Guds Aand nedsteg fra Faderen og Sønnen!

12.

Da Lovens Pagt blev sluttet, hortes Jorden,
Dg Lyn paa Lyn igjennem Skyen brod,
Saa var det ogsaa nu; henover Jorden
En voldsom Storm, en mægtig Brusen lod;
Naturen skjælved' ved den nye Orden,
Som Flammelyn sig Herrens Aand udgjød;
De tolv Apostles Hjertes blev' Guldskaaler,
Hvori sig sankte Aandens stærke Straaler.

13.

Hvilken Forandring! For de vare Svage,
Nu Stærke, væbnede med Aandens Sværd;
For saa forsagte, fuld' af Mismods Klage,
Nu fuld' af Mod at gaae mod Mørkets Hær;
For vaklende, med Diet vendt tilbage,
Nu saa frimodig fremad seer enhver!
For sængled' af det usle Timelige,
Nu frie og med Bevidsthed om Guds Rige!

14.

Dg meer end det. Thi Aanden dem hufvalte
Med Haab og Fred og hellig indre Lyft,
Den gav dem Ordets Fylde, og de talte
I mange Sprog med klar, begejstret Røst.
De kunde nu, hvad Herren dem befal'de,
At lære Alle — bringe Alle Trost,
De havde Ordet og de Naadefatte,
Som Kristus til vor Frelse selv indsatte⁴.

15.

Dg midt iblandt den store Menneffekare,
Som Vidner blev' til Aandens Sendelse,
Stod Petrus frem og præd'ede med klare
Kraftfulde Ord til Syndsomvendelse.
Et friff og helligt Væld hans Læber vare,
Fra hvilket bruste den Bekjendelse:
At Kristus, som paa Korset maatte bløde,
Var sandelig opstanden fra de Døde.

16.

Men Israels Børn, som nys Guds Son forskodte,
Der saared' Lammet som en grusom Drn,
Der al Hans Kjærlighed med Kulde modte,
Der trykked' om Hans Tinding Smertens Tjorn,
Der raabte grusomt, da de saae Han blodte:
„Hans Blod tilregnes Os og vore Børn!“¹⁾
De havde nu for Aandens Magt sig boiet:
De stod' med smeltet Hjerte, Graad i Diet.

17.

Dg Mænd og Qvinder, Ynglinger og Piger,
Som taufe om Apostelkaren stod',
Udbrøde dybt bevæget: „Brødre! siger,
Hvad skulle vi?“ — I skulle gjøre Bod,
Dg troer I den Korsfæstede, da stiger
I Jesu Christi Navn i Naadens Flod,
Fra Syndens Traldbom vorde I frikjøbte! —
Dg samme Dag blev tre nye Tusind døbte!

18.

O Pintsedag! Du Glædens Dag blandt Dage!
Du skjenkte os vor Moder — Christi Brud!
Hun, som Alverdens Slægter skulde drage
Fra Hedenskabets Nat til Lysets Gud!
Den gamle Pagtes Orden veeg tilbage,
Den nye Pagt sin Klarhed folded ud:
Blandt Adams Børn man saae Guds Aand at virke,
I Tidens Strøm paa Klippen — Christi Kirke!

¹⁾ Den ene saliggjørende Kirke.

²⁾ o: Pintsedag, som hos Jøderne var indstiftet til Minde om den gamle Pagt, om den sinaiiske Lovgivning.

³⁾ Act. Apost. I, 13., II. 1.

⁴⁾ De hellige Sakramenter.

⁵⁾ Ev. Matth. XXVII. 25.

(Sluttes.)

De Fattiges Søstre.

I Frankrig, dette Land, som i de sidste halv-
tredshundstyve Aar har seet saa mange nye Dr-
denselskaber og religiøse Foreninger at opstaae
paa sin Jordbund, har der i de senere Aar

dannet sig et nyt Samfund, der allerede nu,
tretten Aar efter dets første tilsyneladende ganske
ubetydelige Begyndelse, uenigtelig har udøvet
en høist velgjørende Indflydelse paa det sociale
Liv, og som synes at bebude en stor, velsignet-
jædvrig Fremtid. Det er hiin, nu allerede i
mange af Frankrigs Stæder udbredte Forening
af Jomfruer, som fører det ydmyge Navn af:
„De Fattiges Søstre“, hvis eneste Livsopgave
det er, at pleie gamle, hjælpeløse Personer af
begge Kjøn. Omendkjøndt ogsaa andre Orde-
ner, som f. Ex. „de barmhjertige Søstre“, ved
Siden af deres øvrige Diemed ogsaa drage
Forpleiningen af gamle hjælpeløse Personer af
begge Kjøn ind i deres Virksomheds Kredse,
saa er dog den Maade, hvorpaa denne For-
pleining bevirkes af „de Fattiges Søstre“, ny
og eiendommelig. Samfundets hidtilværende
Historie og Udvikling egner sig aldeles til,
paa den ene Side at godtgjøre den bekyndte
Sandhed, at Gud, til Bessjæmmelse for Ber-
den, har valgt det, som i dens Dine er svagt,
for derved at fuldbyrde Stort, og paa den
anden Side for at vise den kristelige Kjær-
ligheds Magt og Virksomhed i et nyt og her-
ligt Lys. Lillige glædede det nye Samfund
sig lige fra Begyndelsen ved en særdeles gud-
dommelig Beskyttelse og Bistand, og i stedse
rigeligere Maal har Himmelen indtil den Dag
idag udgydt sine Velsignelser over samme. Alt
dette giver os Haab om, at følgende Medde-
lelser, som vi have taget fra franske Beremin-
ger, ville være af stor Interesse for vore
Læsere.

En ung Præst, Vicarius i Saint-Servan,
en lille Søhavn ikke langt fra Saint-Malo
ved Canalen imellem England og Frankrig,
bemærkede med veemodig Deeltagelse det store
Antal gamle Folk, som i hans Menighed be-
fandt sig uden hensigtsmæssig Hjælp i en sør-
gelig og forladt, baade for Legeme og Sjæl
fordærbelig Tilstand. Særdeles stort var i
Saint-Servan Antallet paa de Enker, hvis
Mænd havde fundet deres Død paa Søen,
og der som Enker fristede deres gamle Dage
i yderlig Nød. Han sølte sig mægtigt til-
skyndet til at komme disse Ulykkelige til Hjælp,
og meddeelte sine Tanker til to arbejdende
Jomfruer, som udmærkede sig ved Gudsfrøgt
og varm Kjærlighed til Næsten, skjøndt den

ene først var 16 og den anden 18 Aar gammel. De gik ind paa hans Plan; der blev fastsat en kort Regel, og det unge Samsfund stillede sig under den ubesmittede Jomfrues, den h. Augustins og den h. Josephs Beskyttelse. Efterat dette første Skridt var gjort, ventede man rolig, indtil Gud vilde betegne det af Ham fastsatte Tidspunkt til selve Værkets egentlige Begyndelse. Dette varede imidlertid ikke længe. Genimod Midten af Aaret 1838 havde Abbé Le Pailleur (saaledes hed Vicaren i Saint-Servan) først fattet hiin Plan, og d. 15. October 1840, paa hvilken Dag Kirken fejrer den h. Theresia's Minde, begave begge de fromme Piger sig til en blind Person paa 78 Aar, som ved Døden havde mistet sin Søster, der hidtil havde rigget Underholdet for dem begge. De bare hende paa deres Arme op paa et lille Tagkammer, som beboedes af en forhenværende Tjenestepige, ved Navn Johanne Jugan, der ernærede sig ved Uldspinderie. Hun havde stedse været god og from, og modtog ikke alene velvilligen den selsomme Gave, men forenede sig tillige med de to Piger til det fromme Værk og besluttede, ganske at indvie sig til samme. Kort efter optog de endnu et andet brødt og ligeledes meget bedaget Fruentimmer, som var lam. Johanne Jugan offrede nu sine to Pleiedøtre hele sin hjærlige Omhu, og de to unge Piger arbejdede indtil langt ud paa Natten, for at kunne bestræbe de betydeligt forstørrede Udgifter for fem Personers Underholdning. Vicaren i Saint-Servan søiede til deres Fortjeneste, hvad hans meget beskedne Huusholdning paa nogen Maade kunde yde.

I denne Tilstand forblev Foretagendet indtil d. 29. Septbr. 1841. Da ledede Vicaren nemlig en daarlige Stueetage, som havde tjent til Skjenk, og havde hverken Brænde eller Ilesigulv. De tre Søstre flyttede ind; tolv gamle Koner forenede sig strax med dem som Pleiedøtre; flere Personer kunde Pladsen ikke rumme. De af de optagne Fattige, hvis Kræfter tillode det, vedbleve at bede om Almiser. De modtog fra Fattigbestyrelsen desuden Brød og Linned; Huset ydede dem paa egen Bekostning Suppe, de andre Fødemidler tillavede Søstrene af de indsamlede Gaver; det var for Diebliffet umuligt at gjøre mere. Men Gud, Som vilde aabenbare Sin Kjærlighed

og Omforg for de Fattige, indgav Søstrene den Tanke, at de skulde skaae deres Fattige for Liggeriets Beskæmmelse og Besværligheder og selv paatage sig denne Uleilighed. Johanna Jugan, den ældste af Søstrene, tog uden videre en Kurv og indsamlede selv i de Huse, hvor de Fattige regelmæssigen bleve understøttede, Smaaaffillingerne og Madlevningerne. Naar Johanna var forhindret i selv at gaae, gik de andre Søstre istedetfor hende. De hjælpende Familier saae gjerne dette Skifte i de Bedendes Personer, fordi de nu vare visse paa, at deres Almiser bleve godt anvendte. Tillige vandt Søstrene ved dette Skridt stedse mere den almindelige Deeltagelse for deres fromme Værk, og det varede ikke længe, førend Huset saae sig istand til selv at sørge for de Fattiges samtlige Fornødenheder, Bolig, Fødemidler og Pleie.

Kun eet manglede endnu, nemlig Lærred; i barnlig Enfoldighed benfaldt de den h. Jomfru Maria om, ved sin Forbøn hos Forsynets Throne, at yde dem Hjælp i denne Hensende. D. 15. August 1841, Maria's Himmelfartsfest, opreiste man et lille Alter, og lagde i Nærheden af samme fem eller sex opslidte Særte, hvilket for Diebliffet udgjorde de Fattiges hele Linned; Lagener manglede aldeles. I Løbet af Ugen besøgte mange Personer det lille Alter; Taarerne vædede mangt et Die ved Synet af saa stor en Fattigdom, og Huset modtog næsten fire Douzin Særte og et Douzin Lagener. Det lille Samsfund priste Gud og Hans h. Moder; fra nu af kunde de ogsaa forsyne de fattige Koner med Linned.

I eet Aar boede Søstrene i den usle daarlige Stueetage. Efter denne Tid blev den dem for indskrænket; thi hjælpeløse Personer kom fra alle Sider og bade om Optagelse. Vicaren af Saint-Servan købte en gammel Klosterbygning for 22,000 Frcs. For at betale denne Sum, forlangte han ikke nogen Gave af Rogen. Han havde selv sammenparet 4—500 Frcs., og lagde dertil, hvad han fik ind ved Salget af sit Uhr, en Kalk og Solvmeßsekander. Johanna Jugan besad en lille Formue af 600 Frcs., som vare udsatte paa Rente; de to første Søstre erholdt af deres Forældre omtrent 900 Frcs., og en fjerde Arbejderske, som sluttede sig til Samsfundet, med-

bragte 400 Frcs. Med disse Penge kunde man dække Omkostningerne ved Kjøbecontracten, samt betale en lille Sum til Afdrag. For Resten gjorde man Regning paa Forsynet. Man virkede jo for de Fattige; Forsynet turde derfor ikke lade dem blive til Stamme. Og det gjorde Det i Sandhed heller ikke; thi Aaret efter var Huset aldeles betalt, og Pengene dertil komne ind paa tusinde uformodentlige og næsten vidunderlige Maader.

De Fattiges Antal tiltog nu daglig. Midlerne til deres Underholdning bleve stedse de samme, nemlig Levninger fra Huusholdningerne, Indsamling paa Torvene af Grøntsager, sammentiggede Almisdser og Foræringer fra Folk, som besøgte Huset. Flere Gange hændtes det i dette første Huus i Saint-Servan, at Søstrene om Aftenen, naar de havde bespiist deres Fattige, ikke havde Noget tilovers for deres egne Personer. En Dag iblandt Andet vare de meget udmattede af Arbejdet; Alt hvad de havde, havde de givet til de Fattige, og da Røden kom til dem at nyde Noget, var der ifkun et qvart Pund Brød i Forraad. Aldrig havde de været lykkeligere, end da de bleve denne deres Trang vaer. Enhver af dem vilde helst give Afkald paa Brødet; men Gud endte denne ædelmodige Kæpestrid. Der blev ringet paa Døren: det var om Vinteren og allerede sildig; fra Præsteboligen bragtes rigelige Levninger af Brød og Kjød, og Søstrene kunde stille deres Sult. I andre Tilfælde, da de havde fuldkommen Mangel paa Alting, hjalp Gud stedse paa samme Maade, og Søstrene kom aldrig i den Stilling, at de ikke kunde give de Fattige det Fornødne.

Imidlertid var Huset blevet aldeles besat, ja det blev endog atter for indskrænket, hvorfor man maatte være betænkt paa en Udvidelse. Samfundet besad dertil ikke mere end 50 Centimer. Man nedlagde dem ved den h. Jomfrues Fødder og begyndte en Tilbygning i fast Tillid til hendes kraftige Forbøn. Forst maatte et lille Sidehuus nedrives; Søstrene gjorde dette med egne Hænder, foretog da ved Hjælp af to Haandlangere Udgravningen for Fundamentet til den nye Bygning, og bortskaffede Jorden i en Længde af 50 Fod til en saa stor Dybde, som var nødvendig for Kjælderens Anlæggelse. Saaledes var Alt forberedt til Byg-

ningen; men man havde stedse endnu ingen Penge. Ikkedestomindre blev det nødvendige Materiale anskaffet og Murerarbejdet overdraget til en Mester.

Imidlertid arvede Abbé Le Bailleur ganske urentet et Legat af 7,600 Frcs., som en i Saint-Servan født, paa Den Jersey afdød Mand havde testamenteret ham. Denne Mand havde i mange Aar boet paa denne Ø, men havde to Maanedes før sin Død gjort en Reise til Saint-Servan, for at erkjendige sig om en gammel Tante, som havde ført et meget slet Levnet. I lang Tid hengiven til Drukkenstubbens Last, havde hun været en Gjenstand for hele Byens Afsky. Han erfarede, at hun var optaget i „Asylet“ (maison d'asile), — saaledes kaldte man Anstalten, — og at hun nu opførte sig godt. Han besøgte Anstalten og blev meget glad, da han fandt, at hans Slægtning var vendt tilbage til Religionen og en ordentlig Vandel. Efter sin Tilbagekomst til Jersey udfærdigede han sit Testamente og skjenkede Abbé Le Bailleur hiin Deel af sin Formue, som skulde være tilfalden hans Tante, idet han troede, og vel med Rette, at han saaledes bedst vilde have baaret Omjorg for denne fattige Kones Vel. Denne Sum var en god Hjælp til de betydelige Omkostninger ved Nybygningen.

Paa samme Tid blev Johanna Jugan tilkjendt Stiftelsen Monthyons første Præmie til Beløb af 3000 Frcs. af det franske Academie, som havde erholdt Kundskab om hendes Opoffrelse for de Fattige. Efter Stifterens Bestemmelse skal aarlig den adleste Gjerning i Frankrig belønnes med denne Gæspræmie. Til begge disse betydelige Summer kom endnu mange Gaver fra Velgjørere, saavel som Friksjorseler, som de i Nærheden boende Forpagtere ydede. Kort sagt, Bygningen var betalt til samme Tid som den var fuldendt. Det nye Huus fyldtes hurtigt med Fattige. I Aaret 1851 befandt sig i Anstalten 90 gamle Folk af begge Kjen, som bleve forpleiede af 14 Søstre.

Anstalten gav Beboerne af Saint-Servan Anledning til at udøve mange skønne Handlinger af christelig Ædelmodighed; kun een vilde vi omtale her. Arbejderne hos en vis Hr. Guibert, en formuende Skibsreder i denne lille Søstad, 4—500 i Tallet, sammenlagde hver ganske frivilligt ugentlig 5 Centimer for

de fattige gamle Folk i Aflyet. Denne Almisfe, som egentlig var Armødens Skær, bragte Huset stor Nytte og var for de gode Arbeidere en kilde til guddommelig Belsignelse.

Neppe havde Anstalten i Saint-Servan paa denne Maade vundet en varig Tilvarelse, forend ogsaa allerede den Tid var kommen, da Barket efter Guds Villie skulde opnaae en videre Udbredelse og finde Jordbund i andre af Frankrigs Stæder. Et stort Antal fromme Personer, næsten alle Arbeiderker, uden Formue, men fulde af brandende Kjarlighed til Jesus Christus, lode sig optage i det nye religiøse Samsfund. I Januar 1846 blev nu ved Søster Marie-Augustine (Johanne Jugan), som var bleven Samsfundets Generaforstanderinde, det andet Huus grundlagt i Rennes, og neppe 6 Maaneder derefter det tredie Huus i Dinan. Allerede i det paafølgende Aar (1847) grundede hun et fjerde Huus i Tours og i Aaret 1849 et femte i Paris; paa det sidste Sted ved Hjælp af 45 Confe-rentjer af den h. Vincenz af Paulus Forening. Søster Marie-Therese, den ene af de to unge Piger, som Gud havde udvalgt til at begynde Barket, grundlagde det sjette Huus i Nantes. Huset i Paris, som aabnedes i Septbr. 1849, bliver nu beboet af over 100 gamle Personer af begge Kjon, der af 20 Søstre blive pleiede med en Opoffrelse og Kjarlighed, som kun den christelige Tro kan indgyde og holde ved Live. Det indskrankede Rum tillader ikke at optage et større Antal fattige Oldinge; derfor bestræber man sig for at oprette flere lignende Huse i Paris' forfjellige Dvarterer, og der er grundet Haab om, at disse Bestræbelse ville lykkes. Ligesom overhovedet Paris angiver Tonen for hele Frankrig, og hvad der finder Anerkjendelse der, let vinder Efterlignelse, andetsteds, saaledes foranlediger Abningen af Huset i Paris, at man fra alle Sider forlanger Søstre, for ogsaa at oprette Huse i andre Stæder. I det korte Tidsrum af eet Aar, fra Septbr. 1849 til Slutningen af Aaret 1850, have lidt efter lidt ogsaa Stæderne Besangon, Angers, Bordeaux, Rouen og Nancy aabnet lignende Tilflugtssteder for den hjælpeløse Alderdom, og overdraget „de Fattiges Søstre“ Forpleiningen i samme.

Alle disse Anstalter ere grundlagte og be-

staae, ligesom den i Saint-Servan, det vil sige, uden forudbestaaende Hjælpemidler, uden faste og sikre Indtægter, blot ved Hjælp af den private Velgjørenhed og daglige Almisfer. Hiin Kjarlighed, som, udstrummet fra Jesu Christi guddommelige Hjerte, finder Glæde i at deeltage i dette uanfellige Bærk, for at yde gamle fattige Folk, vore Brødre og Søstre i Christo, den legemlige Pleie, som de ved Slutningen af deres jordiske Liv saa meget behøve, men hovedsagelig, for at forskaffe dem hiin aandelige Bistand, med hvilken deres Sjæle, vel forberedte og rene for Synden, kunne vende tilbage til deres Stæder. Men denne Omstændighed, at alle disse Huse ere grundede uden foregaaende Besiddelse af Pengemidler, og bestaae og trives uden nogen sikker eller fast Indtægt, er i vor Tid en ny Forherligelse og lydelig Abenbaring af det guddommelige Forsyn. De troende Christne see sig derved nødte til at prise Forsynet; men hine Christne, som ikke tænke eller troe paa Samme, blive ved hiin Omstændighed stedse erindret om Sammes Tilvarelse og mod deres Villie overbeviste derom. Allerede i det Dvenstaaende er der blevet henviist paa denne det guddommelige Forsyns synlige Fremtræden ved Husets første Grundlæggelse og senere Udvidelse i Saint-Servan. Men lignende Phenomener leverer Historien om ethvert af de øvrige Huse. Tvende saadanne Tilfælde skulle vi her i Korthed fortælle.

I Tours havde Søstrene strax efter deres Ankomst leiet et lille Huus og vare gaede omkring paa Gaden, for at opføge nogle fattige Folk til samme. De havde snart sly Saadanne, og netop de nødvendige Lagener for dette Antal; for tre Søstre blev der ifkun eet Lagen tilovers. De lagde to Straasække tæt ved Siden af hinanden, for at det ene Lagen skulde komme dem alle tilgode. See! da fører man en ottende gammel Kone ind i Huset. „Velan, mine Born,“ siger Forstanderinden, „for den Fattiges Skyld, som Gud sender os, ville vi dele vort Lagen i to Dele; vi selv ville behjælpe os med den ene Halvdeel, saa godt det kan lade sig gjøre.“ Søstrene holdt Lagenet og Saren i Hænderne, for at dele det, da man i det samme hører det at banke paa Døren. Det er et ungt Menneffe, som bringer sex Par Lagener! Saren falder dem ud af

Hænderne, de knæle alle ned og takke Gud for Hans ubegrænsede, faderlige Godhed.

I Nantes gif en Dag en af Søstrene paa Grønttorvet. Hun bad en Sælgekone om, af Kjærlighed til Gud, at ville give hende nogle Grøntsager for de gode fattige Koner. En af Sælgekonerne svarede: Ja, min Søster, det er meget smukt! En Anden: Ja, min Søster, naar jeg bliver gammel, behøver ogsaa jeg Eders Huus! Andre svarede paa samme Maade; kort sagt, tre Sække bleve fyldte med Grøntsager. Søstren tog een af Sækkene og lagde den paa sine Stuldre, men vlieblikkelig kom flere Sælgekoner løbende hen til hende og trak Sækken ned fra hendes Stuldre med de Ord: „Beware's, De skal ikke bære den.“ De lagde nogle Penge sammen, og lode nogle Koner, som de betalte derfor, bære Sækken hjem. Da Søstren gif bort, raabte de efter hende: Kom dog endelig hver Onsdag og Løvedag igjen, og bed for os!

Samsfundets Moderhuus er for nærværende Tid i Tours. Erkebiskoppen af Tours viser Barket stor Deeltagelse og faderlig Omhu. Antallet paa familige Søstre beløber sig til over 100. Samsfundet har sine egne Regler og Constitutioner, hvilke ganske svare til Medlemmernes Kald og den Opgave, som de have sat sig. Disse Reglers egentlige og adskillende Kjendemerke er Enfoldighed og, hvis man tør bruge det Udtryk, Lidenhed; derfor kalde Søstrene sig ogsaa for „de Fattiges smaa Søstre“ (Petites-Sœurs des pauvres). De sætte sig — og deri udtaler den nye religiøse Families egentlige Aand sig — i enhver Henseende fuldkommen i Rang med deres kjære Fattige, søve, ligesom disse, paa Straafsække og ernære sig ligesom disse af de dem skjenkede Madlevninger. En sliq Ydmyghedens og selvfornegtende Kjærligheds Aand har endnu stedse virket Stort, og vil ikke blot blive nyttig for den hjælpeløse Alderdom, men ogsaa holde et Speil frem for vor egenkjærlige, hovmodige og nydelsessyge Tid og bære en ny Suurdeig ind i samme. — Hvor rigtig og viis er dog ikke den oplyste Verdens Dom, naar den med fornem Ringagt og hovmodig Vigtighed udraaber: Ak, disse orkesløse, dumme og taabelige Konner og Munkel! et Misfoster fra Middelalderens mørke Tider!!

Kirkelige Efterretninger.

Kjøbenhavn. Noget om Mormonerne. Omendstjondt vi troe, at ingen af Stand Kirketidendes Læsere nogenstinde vil se sig fristet til at blive Mormon, og at en Advarsel imod denne gudsforgaaene Sect ei er nødvendig for dem selv, saa vil dog følgende Referat af Berl. Tid. være dem velkomment, for ved givne Keilighed at kunne benytte den i samme indeholdte Bekjendelse af en Mormons egen Mund, til at advare andre ulykkelige Folt, med hvem de maatte komme i Berørelse og som maaskee ere udsatte for den Fare at blive et Rov for denne ryggesløse Sect. Enhver, der afholder en af sine Medchristne fra at blive Mormon, eller endog formaaer ham til at træde tilbage, dersom han alt maatte være frafalden til denne Sect, udover udenrviol et af de adleste Kjærlighedsværker for sin Næste, og det var i Sandhed at onste, at der baade fra Katholikernes og Protestanternes Side, viste sig en større og virksomere Iver for at modarbejde Mormonismens Udbredelse, ved at overtøbe og overbevise de truede eller forførte Personer om det Færlige og Urimelige i deres Bildfarelser. Vi ere overbeviste om, at en ret blid og kjærlighedsfuld Fremgangsmaade, forbunden med varm Nidkærlighed og nogen Sagkundskab, vilde endnu kunne redde mange af disse ulykkelige Mennesker. — Referatet i Berl. Tid. fra en Hr. Pastor Nørgaard lyder ordret saaledes:

Genimod Slutningen af December 1852 forløbe 2 for Mormonerne vundne Familier, Svogrene Smed Jørgen Nielsen af Kr. Saabye og Indsiddet Jens Hansen af Kildserup Sogn, begge med Kone og Born, deres Hjem, for at begive sig til Mormonlandet Utah. I henved 2 Aar har man derefter Intet hørt om eller fra disse Familier, indtil for et Par Dage siden et Brev fra Forstævnte til Bøver Niels Andersen i Kr. Saabye ankom hertil. Brevet, for hvis Ægthed indestaates, er uden Datum; men af Poststemplet sees, at det er afgaaet fra Council Bluffs i Iowa den 8de August. Foruden Underretning om Brevsfriverens nuværende Stilling, Hilsener til Forstkjellige o. a. d., indeholder det følgende, som vistnok fortjener at blive bekjendt i en videre Kred, da det muligen vil kunne tjene til at advare idetmindste nogle af dem, som endnu staae fare for at blive Offre for Forsførelsen, og saaledes maaskee bidrage til at frelse dem for den bitterste Skuffelse, og maaskee livsvarig Glendighed, og deite saa meget mere som det hidrører fra en Mand, som her var bekjendt som en af de ivrigste Tilhængere af Mormonismen:

... „Jeg vil bede Dig ydermere, at Du fortæller Enhver, som er Mormon, at de tage dem iagt; thi det er det største Bedrageri, som er i Verden; thi det, de lære i Danmark, det bruge de ikke, naar de kommer der. Da jeg saae al den Uretfærdighed, som de brugte, gif jeg tilbage og blev boende i Council-Bluffs. Fra den Tid de fortalte mig, at de selv vare Guder, og at de maatte have saa mange Hustruer, som de vilde, alle dem, som vare Guder, og at de kunde tage enhver Mand's Hustru, som de lystede, da var jeg ligesaa kold for den mormoniske Lære, som Jisstumperne ere imod hinanden. Saa gav de mig det Gode, og toge alt det jeg eiede, og efterlod mig med tomme Hænder, og lovede, at Alt skulde svinde som Dug for Solen. Deres Ondskab er stor, naar de først tør ytre den. Du kan blot betragte den skønne Skovpige*), og det skulde . . . **) der kan Du betragte Mormonernes Liv i deres Hellighed. Ydermere kan jeg fortælle, at Indianerne have bekriget dem det hele Aar, og have slaet mange Hundreder ihjel. Hungeren er saa stor, at de maa spise Bark som Brød og Bønner som Suul. Jens Hansen med sin Familie er gaaet dertil, fordi han var bleven en Gud. Han var ganske ligegyldig mod sin Kone og Børn. Hans Ondskab steg saa høit, at han kunde gjerne dræbt sine egne Børn. Det smertes mig for hans Børn og Kone; jeg veed, at de maae lide meget. Da han først kom fra Kjøbenhavns Toldbod, var han ikke mere den, som han var før; da viste han, hvad han bar i sit Hjerte. Dersom der er Nogen, som haver Lyst til at rejse til Amerika, da fortæl dem, at de gaae privat og vare vel paa sine Penge.“

Jeg skal endnu kun tilføie, at Brevet er affrevet aldeles ordlydende; kun er Bogstaveringen rettet.

Kr. Saabye Præstegaard d. 22. Sept. 1854.

P. Møth Th. Mørgaard,
Sognepræst.

England Flere anglicanske Geistlige ere af deres Erkebiskop anlagede for Kætterier og specielt for ikke orthodoxe Meninger angaaende Nadværen. Erkedebanten Wilberforce, den betydeligste af de anlagede Personligheder, har for sit Bedkommende forebygget denne Anklage ved at nedlægge alle geistlige Embeder. Han erklærer tillige ved samme Leilighed, at han er kommen til den smertelige Overbeviisning, at han heller ikke længere kan stemme overens med et andet Dogma i Høikirken,

*) En Fortælling, han havde læst herhjemme.

**) Her er et Ord utæseligt.

nemlig med Dogmaet om Kronens Suprematie. Han var som altid, ogsaa endnu beredt til at indrømme Hendes Majestæt at vare suprem over alle hendes Underfaatter, og i alle verdslige Anliggender, og vilde steds i denne Henseende bevise hende en loyal Lydigheid. Men at hun eller nogenjomhelst anden verdslig Herster skulde vare suprem i alle geistlige og kirkelige Anliggender, det kunde han ikke længere anerkjende. —

Frankrig. Under de overordentlige Dødelæggelser, som Choleraen har anrettet i Marseille, viste svage Fruentimres Offervillighed og Kærlighed til Næsten, hvilken Styrke den katholske Christendom formaaer at give. Et stort Antal barmhjertige Søstre fra Marseille ere døde som Offere for Kærligheden til Næsten. I et Kloster var allerede for nogle Uger siden kun Forstanderinden tilbage; i andre Klostre ere flere Søstre døde, ikke alle af Cholera, men af Overanstrengelse ved at staae de Syge bi.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 1. October. — 17. Søndag efter Pintsje. Dagens Epistel: Eph. 4. 1—6. — Evangel.: Matth. 22, 35—46. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messer. — Kl. 10 Gøimekke med Brædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Brædiken paa Tydsk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøve Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 41.

Søndagen den 8de October.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gaaug ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtages i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiners, N. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Kgl. Postkontoire. Prisen er 3 Rk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Cølibatet.*)

I. Dets Historie.

„Men det sandhelige Menneffe fatter ikke, hvad Guds Rands er: thi det er ham en Daarfab og han kan ikke forstaae det, fordi det maa bedømmes paa aandelig Wiis.“ 1. Cor. 2, 14.

Det er en bekjendt historisk Kjendsgjerning, at Cølibatet, det rene, afholdne, ugifte Liv, stod i en høi Anseelse til alle Tider og hos alle Folkeslag, og at man allerede i den hedenste Oldtid endog tilfrev samme en høiere moralisk Fortjenstlighed. De dybere aandelige og moraliske Ideer ere nu engang et fælleds Gode for den hele Menneffeslægt, og ligesom en Folkestamme ligner den anden efter det Ydre, saaledes er ogsaa Menneffets indre, aandelige Bygning ligesartet dannet, og hvad der her rører sig indvortes, det gjør sig med en vis Uimodstaacelighed gjældende og aabenbarer sig, om ogsaa hist og her i en noget forskjellig Farve og Skjyning, dog efter sit Grundvæsen overalt paa samme Maade. Deraf bliver det os forklarligt, hvorledes vi finde

Ideen om Cølibatet almindelig udbredt hos alle Jordens Folkeslag fra den ene Pol til den anden, og hvorledes man overalt, med en vis Anerkjendelse, Agtelse og hellig Værfrygt, møder en Personlighed, som af høiere Hensyn har valgt den ugifte Stand. Allerede Hedningens langfelfulde Sjæl, siger den ædle og lærde Møhler, vilde gjerne have hævet sig bort over de jordiske Forhold til det Guddommelige og Evige og prøist Den lykkelige, hvem dette fuldkomment var lykkedes. Spor af det Guddommelige, dybe Auelser, dunklere og klarere Forestillinger om en høiere Verdensorden, Erkjendelsen af, ja endog Villien til det Bedre, en Længsel efter en Forbindelse med Guddommen, træffe vi allevegne, selv hos Hedningerne. Derfor daaned allerede den hedenste Oldtid sig et ophøiet Ideal om moralisk Reenhed og havde Mand i sin Midte, som, kun indviede til Gud, skulde være løste fra alle jordiske Baand og derfor ugifte. — Sandt og skjont er Menneffeshjertets evige Længsel efter det Høiere og Guddommelige udtrykt i den indiske Saga. Birma skabte, saaledes fortæller Legenden, Braama, Præsten, og denne de tre Patriarker for de tre øvrige Kaster; kun Braama var ikke nogen Egtefælle tiltænt; thi Birma sagde til ham: „Du skal ikke adsprede Dig, men ene have Omsorg for Læren, Bønnen og Gudstjenesten!“

*) Nr.: Der Cølibat. Regensburg, 1841, bei G. J. Manz; og: Møhlers ges. Schriften Bd. 1.

Ganske anderledes end vor moderne vantrende Verden, tænkte Østerlandets Wiisdom om dem, som udøvede Afholdenhedens hellige Dyd, og kaldte dem Himmelens Søner, Solens Søner, dannede af Gud, og betragtede den ugifte Stand som en Gæve for Gud og Menneskene, ja som en særdeles Guds Naade. Den persiske og kinesiske Sædelære roste Tilintetgjørelsen af det Jordiske i Mennesket og Sandernes Underkuelse. Ganske de samme Anskuelser finde vi i Japan og paa Ceylon. I Egypten bleve Isis' Præster udtvækkelig forpligtede til Afholdenhed. Ligeledes Grækerne betragtede Afholdenheden som en overnaturlig Gave, og Keenhedens Dyd stod, uagtet dette Folks Sandjelighed, alligevel i høi Anseelse. Artemis satte sin Stolthed i den ugifte Stand. Pallas Athene og Muserne bleve dyrkede paa Grund af deres Frihed for jandselig Lidenksab. De Indviede i de eleusinske Hemmeligheder udøvede den strengeste Afholdenhed. Græske Vise og Digtere erklærede i Ord og Gjerning den ugifte Stand for en Stand, der gjør Mennesket fuldkomnere og bortfjerner og befrier det stedse mere fra Jordelivets Svagheder. Grækernes store Mand, Thales, Pythagoras, Plato, Aristoteles, Zeno, selv Epicur, forbleve ugifte. Plato's og Zeno's Tilhængere søgte ifølge deres Grundsatning at befordre det afholdne Liv blandt Grækerne. — Hos Romerne er Besta Afholdenhedens og Keenhedens Forbillede. Om hendes jomfruelige Tjenerinder, Vestalinderne, ville vi kun i Forbigaaende erindre. Romernes yngre Philosopher, Appolonius, Epiktet, Plotinus, Porphyrius, Proklus ic. ansaae den ugifte Stand for en høiere Grad af Fuldkommenhed. — De gamle Galliers, Britters og Skandinaviers Præstinder skulde alene leve for Gud, og Mexicanerne dyrkede endog Marterne for deres jomfruelige Vestalinder og indsamlede Hosten for dem. — Af de gamle Floridaners Præster fordrede man trende Dyder: Alvor, Beskedenhed og Afholdenhed. Ved en lang og streng Disciplin, bleve de forberedte til deres Kald. Under Faste, Genjsomhed og fuldstændig Afsondring fra sandjelige Fornøielser maatte de staae Prøven i samfulde tre Aar. — Paa en lignende Maade forholdt det sig med Perua-

nernes og Trokesernes Præster og h. Jomfruer. Missionærerne melde os, at den ugifte Stand nød Agtelse hos disse Folkeslag. Blandt Peruanerne og Trokeserne har man seet Gueboere, som levede i den strengeste Afholdenhed, og Pater Charvoix taler om visse Lægeurter, som de vilde kun forsaavidt tilskrive nogen Kraft, som de bleve tillavede af rene Hænder. — Grønlanderne roses formodentlig deres tydste Levemaade; dette Lands Præster gjøre sig ved mangehaande Prøver skikkede og værdige til, at omgaaes med en af Aanderne, og begive sig i Genjsomheden, for at bede Gud om Sendelsen af en af hine Aander. Ved Afholdenhed og Spægelie forberede de sig paa Aandens Besøg. — Ja, selv hvor man mindst skulde formode det, hos Muhamedanerne og Araberne, har man fundet Spor af Agtelse for det rene og afholdne Liv. — Vi have med Henjsigt nævnt saa mange Folkeslag, for at bevise, at Ideen om Celibatet eller Jomfrueligheden forefindes til alle Tider og hos næsten alle Folkeslag. En Idee, som ifølge Historien viser sig rodfæstet og begrundet i Folkeslagenes inderste Liv, maa dog have sin Grund i Sandheden, omendskjøndt vor moderne Verden, indskrænket og omtaaget af Uvidenhed og Lidenksab, helst afbryder enhver historisk Traad og uden al historisk Grundlag opfatter og decreterer Sagen, ganske efter Lyst og Behag.

Gaae vi nu over til Jøderne, saa fattes det heller ikke paa Spor af Agtelse for det jomfruelige eller afholdne Liv. Utvivlsomt henviser Esaias 56, 4. derpaa, naar han taler om Afholdne, som Herren vil give en Plads i Sit Huus og indenfor Sine Mure, og et bedre Navn, end Søner og Døtre, og som Han lover et evigt, uforgængeligt Navn. Desaarfsag forstaaer da ogsaa den h. Augustin under dette evige Navn den særdeles herlige Belønning, som Gud har lovet dem, som for Himmerigets Skyld leve afholdne. — En af de mærkværdigste Personligheder i det gamle Testamente er Melchisedech, den Allerhøjstes Præst og Konge af Sælem. Han staaer der uden Familie og Slægtregister, uden noget nærmere Forhold til nogensomhelst Dødelig, og dette er netop Grunden til den store Grefrygt, som i det

gamle Testamente vises ham. — Eusebius af Cæsarea mener, at Moses, efterat han modtog Loven af Guds Haand, har levet afholden. — Det er bekjendt, at den mosaiske Lovs Præster, naar de havde den h. Tjeneste i Templet, maatte øve Afholdenhed. — Hine vidunderlige og hh. Mænd i det gamle Testamente, saasom: Elias, Elisæus og Daniel, der havde indviet deres Liv ene og alene til Gud og det israelitiske Folks høiere Belsærd, og navnlig i Farens Stund stode beskyttende, advarende, belærende og hjælpende, ved dets Side, levede ugifte.

Vi nærme os da den Tid, da Menneskeslægtens Forløser træder ind i Verden, for at lindre og hellige alle ved Synden vanstabte Forhold og give dem den høiere, himmelske Indvielse. Der møder os i Begyndelsen af det nye Testamente den store Mand, den Kaa-bendes Røst i Orkenen, iført et Klædebon af Kameelhaar, et Læderbelte om sine Lænder, levende af Græshopper og vild Honning, og som sagde: „Himmeriget lider Vold!“ og uforfærdet foreholdt Herodes, at han levede i en forbuden Dmgang, og maatte derfor bøie sit Hoved for Bøddelens Sværd — den h. Johannes, — han levede ugift! — Forløseren fødes af en jomfruelig Moder; — Maria, den ophøiede, hellige Jomfru, den evigt jomfruelige Moder, der har lovet Herren, at hun vil tilhøre Ham alene, hun bliver og kun hun kunde blive Verdensforløserens Moder, og førend Kristus havde paany helliget Ægte-skabet ved at ophøie det til et Sakramente, er Maria, den h. Jomfru, gaaet forud, har i Begyndelsen af det nye Rige bekræftet Virginiteten og har aabnet Rækken af alle de jomfruelige Sjæle i Christendommen, og beskyttende og beskjærmede skal hun for alle Tider staae ved Siden af alle dem, som, idet de forsmaae de jordiske Forhold, ene og alene trachte efter den himmelske Forening med Kristus. — Og see! Kristus, vor Herre, er bleven os liig i Alt; men Han har ikke knyttet det almindelige Livs Familiebaand. Han har formælet Sig med Menneskeheden, og den af Ham forløste Menneskehed er bleven Hans Brud, Moder, Søster, Familie. Og i Sin Lære stiller Herren den ægtefædelige Forbindelse ligeoverfor Sjælens Formæling

med Gud ved det fuldstændige og frivillige Afkald paa Alt hvad der er jordisk. Derfor siger Han: „Der er Ugifte for Himmeriges Skyld. Hvo som kan fatte det, han fatte det! — Derjom Noget kommer til Mig, og ikke hader sin Fader og Moder, og Hustru og Børn, og Broder og Søster, ja endog sit eget Liv, da kan han ikke være Min Discipel!“ Matth. 19, 10—12. Luc. 14, 26. — Hvo indseer ikke, at i disse Ord Fornegelsen af Familielighederne opstilles som Betingelse, under hvilken den fuldstændige og udeelte Deeltagelse i Guds Rige tilsiikres! Vi henvise kun endnu til Parablen om den i Ageren skjulte Skat, til den evangeliske Fortælling om dem, som vel følge Kristus, men først vilde begrave Faderen eller tage Afkald med Deres, — om at lægge sin Haand paa Plougen og see tilbage. Ogsaa Herrens Advarsel om, at den, som vil bygge et Taarn og føre Krig, først maa beregne Omkostninger og Stridskræfter, slutter atter med de Ord: „Saaledes kan heller ingen af Eder være Min Discipel, uden at han forsager Alt, hvad han har.“ Luc. 14, 33. — Den samme Sandhed udtales i Parablen om den rige Yngling. I alle disse Jesu Lærdomme og Ytringer, som de møde os overalt i Evangeliet, ligger dog aabenbart intet Andet udtalt, end den udtryffelige Formaning, ved fri Villiebeslutning, at vælge det Evige istedetfor det Timelige, det Himmelske istedetfor det Jordiske, det Hele istedetfor en Deel, og til den Ende endog at give Afkald paa det ægtefædelige Forhold, altsaa netop paa det, som af det naturlige og sandsjelige Menneske ansees for Blomsten af den jordiske Tilværelse! —

Iblandt Apostlene finde vi den h. Johannes, den jomfruelige Discipel; og han er netop derfor den Discipel, som Herren har kjær; han har den Lykke, ved den sidste Nædvære, at hvile ved sin guddommelige Mesters Brøst; — han skal spørge om, hvad Ingen af de øvrige Disciple vovede at spørge om; han staaer tilligemed den jomfruelige Moder under Korset; han løber tilligemed den h. Petrus til Graven, men kommer først dertil, et Sindbillede paa, som flere Kirkefædre sige, at han var den jomfruelige Discipel og ikke var besværet ved Baand af jordiske Forhold. — Apostlene forlode tilligemed Fiske-

garnene ogsaa deres Hustru. — Man læse fremdeles uden Fordom, hvilke Forskrifter Herren giver Sine Disciple, da Han udsender dem parvies, for at prædike Evangeliet, hvorledes Han da foreskriver dem, ikke at have to Kjoler, ingen Reisesæk, intet Guld og Sølv, ikke at hilse Noget paa Veien o. s. v., og man vil da komme til at indsee, dersom man ikke aldeles vil lukke Øinene, hvad Herren egentlig vil have antydnet ved alt Dette! — Paulus, den store Apostel for Hedningerne, er i Ord og Gjerning en veltalende Forvarer af det jomfruelige Liv. Ved sit eget Liv og fornemmelig i det berømte Sted: Cor. 7, hvor han taler om Ægteskab og Jomfruelighed, har han aabenbart tilkendt den sidste Forrang, og slutter det 40. Vers med de Ord: „Men saligere (beatior) er Den, som forbliver saaledes, efter mit Raad; men jeg mener, at ogsaa jeg haver Guds Aand!“ — De første Christne fulgte Christi, Marias og Apostlenes Exempel. Christendommen var indtraadt i en aldeles fordærvet Verden, i hvilken Legemet havde anmasset sig Herredømmet over Aanden, og sandselige Udvævelser havde naaet det høieste Maal. Til denne Verden og dens Lyster vilde og skulde netop de Christne danne en Modfætning. Ubesmittet Reenhed træder os derfor strax imøde i Christendommens første Begyndelse, som den herligste og skønneste Blomst i de Christnes Wandel, og den danner den strengeste Modfætning til Hedenskabets Raahed og Sandfælsighed. Christendommens Forvarere beraabe sig til sammes Retfærdiggjørelse ligeoverfor Hedningerne netop paa denne Dyd. Martyr Justinus siger: „at der iblandt de Christne af begge Kjøen befunde sig en stor Mængde, som, opdragne i Christendommen fra deres Barndom af, levede afholdne og ugifte indtil deres 60. og 70. Aar, og han onsker, at det Samme ogsaa maatte kunne opvises blandt andre Folkeslag.“ — Paa lignende Maade siger Athenagoras: „Det er meget let, iblandt os at finde Aand og Dvinder, som indtil deres siddigste Alder forblive ugifte, fordi de ere overbeviste om, at de i den ugifte Stand ville have mere Leilighed til at gøre sig Gud behagelige og blive optagne af Ham!“

Følge det Sagte lader det sig forklare, ja, det var en Sag, som forstod sig af sig selv, at Christendommens Præster maatte leve i Celibatet. Frelseren Selv havde hentydet paa det store og vidunderlige Særsyn, at det i Hans Religion aldrig vilde mangle paa dem, som bestodde aandelig Kraft nok, for at øre Afholdenhedens h. Dyd for Guds Riges Skyld; og Apostelen Paulus omtaler ogsaa et aandeligt Liv, som i sin hele udeelte Tilværelse indvier sig til Kristus alene. Hos hvem, spørge vi, kunde dette Liv lettere findes, eller hos hvem skulde dette Liv lettere findes, end hos Den, som er sat til at vogte Herrens Hjord? Vi ville derfor forgjæves søge efter nogen Trolovelsesfest i den katholicke Kirkes store og hellige Mands Liv. Af denne Grund valgte man, fra de første og ældste christelige Tider, hvor det end var muligt, Ugifte til Præster. Dog kunde det ikke undgaaes, at man i de allerførste christelige Tider vistnok ogsaa maatte tilstede prøvede og dydige Layfolk, som allerede vare gifte, Udgang til Præstestanden, fordi, som den h. Epiphanius og Hieronymus bemærke, der ellers i hine Tider vilde være bleven Mangel paa Præster. Men disse forlode siden, efter Apostlenes Exempel og efter Kirkens Billie, Verden med Alt, hvad de havde besiddet i samme, afbrøde derved ogsaa de Familiebaand, saaledes som disse tidligere havde bestaaet, for ene at leve for Gud, Guds h. Tjeneste og den dem anbetroede Menighed. — Conciliet i Elvira i Aaret 305 og Conciliet i Ancyra i Aaret 314 fandt sig allerede foranledigede til at indskærpe dette, og Synoden i Nicaea beslutter Afstættelsen af dem, der som Præster indtræde i Ægteskab. Den almindelige Kirkeforsamling i Nicæa, Aar 325, fattede paa Biskop Naphnutius' Forslag, den Beslutning, at de der som ugifte indtraadte i den geistlige Stand, efter Kirkens gamle Lære ogsaa skulde forblive i ugift Stand.

Saaledes stode Sagerne, da Folkevandringeren brød ind over Verden, da en stedse større Billedhed bemægtigede sig det romerske Rige, og da de raade nordiske Stammer reve Alt med sig bort i deres Raaheds Strøm. Fra nu af var man, idetmindste forstørstedelen,

ikke mere istand til at fastholde Idealet af det præstelige Kald, og Paverne begynde nu den vanskelige Kamp, ved bestemte Forordninger og Love atter at falde det tilbage til Livet, hvad de forste og skjønneste Tiders begejstrede religiøse Aandsfylde og Dybde havde frembragt. Paverne holdt sig ogsaa i denne Henseende aldeles til det, som altid havde bestaaet, var befundet at være gavnligt og allerede var fastsat paa Concillierne. Da optraadte den store Pave Gregor VII. i det 11. Aarhundrede. Udartelsen og Fordærvelsen i Kirken var stegen til det Høieste. Da udfordredes der en Mand som Gregor VII., hans Udholdenhed og Fasthed, Iver og Fromhed, for at træde op imod denne Udartelse. Imidlertid udstedte Gregor ingen ny Lov angaaende Celibatet, som Celibatets Modstandere saa ofte og almindeligt have paastaet og i den nyeste Tid atter gjentage, men han erindrer kun om og fordrer med Bestemthed (som ogsaa Gregors Samtidige, Lambert af Aschaffenburg, siger) hvad Kirkens gamle Kirkelove allerede havde fastsat paa tidligere Concillier og Synoder. I hvilke Forviklinger disse Fordringer bragte Gregor VII., men med hvilken Kraft han kæmpede den store Kamp og seierriig reddede Kirken under Guds særdeles naaderige Styrelse, er bekendt. Celibatet bestaar endnu den Dag idag, ja det blomstrer i den katolske Kirke!

Det 14. og 15. Aarhundrede kom, og med dem den saakaldte Reformationens nærmeste Forløbere, Wiclef og Huss. Begge vare Celibatets Modstandere; men den berømte Kantøler ved Pariser Universitetet, Gerson, blev dets veltalende Forsvarer, og ligeledes seirede Celibatets Sag paa Kirkeforsamlingen i Basel. — Hvorledes Luther tænkte om Celibatet, er bekendt. Han gjorde Celibatets og Klosterløsternes Forkastelse til en Hovedlære, brød dem begge selv, og Augsburger Confessionen hæver sig, i Forsvaret for denne protestantiske Lære, neppe over den sædvanlige Ukyndighed og Overfladighed. Luther traadte, ved de groveste Raaheder, Egteskabets og Somfruelighedens høiere Betydning under Fødder og udalte sig om begge i sine Prædikener og Borttaler med Udtryk, som saare enhver ædlere Følelse paa det aller-

dybeste*) I den katolske Kirke derimod kom netop derved baade Egteskabets og Somfruelighedens indre Væsen og dybere Betydning til desto klarere Bevidsthed og bestemtere Udtryk. Som Luther tænkte, saaledes tænkte ogsaa Calvin, Zwingli, Defolampadius og alle saakaldte Reformatorer i alle øvrige Lande. Det almindelige Kirkemøde i Trident saae sig derfor nødsaget til, at optage Sagen paany og at bestemme Følgende: 1.) En gift Person maa ikke indvies til Præst, undtagen den anden Part giver sit Minde dertil og træder ind i en Orden eller aflægger Kydskhedsloftet, saafremt hun allerede er i en fremrykket Alder. 2.) De høiere Indvielser til Subdiacon, Diacon og Præst, forpligte til Celibatet. — Siden Kirkemødet i Trident er Celibatet fastholdt med ubrødelig Strengthed. Ifkun nogle Gange have Stænderforsamlinger, som hyppigt bekymre sig om Ting, der ikke vedkomme dem, og som de ovenikjøbet ikke forstaae sig paa, fundet sig foranledigede til, at tage under Dverveielse, paa hvilken Maade man kunde fratage de katolske Præster Celibatet og gjengive dem de saakaldte „naturlige menneskelige Rettigheder“. I Aaret 1824 blev f. Ex. i den württembergiske Stænderforsamling andraget paa Ophævelsen af Celibatet; men forgiæves. Samme Skæbne havde et lignende Andragende til den badenske Stænderforsamling i Aaret 1828, hvilket gjentoges i Aaret 1831. De 111 Affendinges Andragende til Frankfurter Nationalforsamlingen i Aaret 1848 har leveret det sidste mest besynderlige Aktstykke til Celibatets Historie. Hvor latterlig Frankfurter Nationalforsamlingen har gjort sig ved dette Andragende om Præstecelibatets Ophævelse, det kunne vi vel ogsaa forudsætte som tilstrækkeligen bekendt for alle Læsere, der kjende lidt til Begivenhederne i Aaret 1848! —

(Fortsattes.)

*) Man læse det lille Bærf: „Die Moral der Reformatoren“ v. J. Chovanetz. Osnabrück, Berl. v. Fredebeck. 1853.

Fyrstbiskoppen af Genf, den hellige Franz af Sales' Liv og Levnet.

III,

Hans Virksomhed som Coadjutor og Biskop for Genf's Dioces.

(Fortsat.)

Franz var alle Fattiges og Bekymredes Ven, hvorfor han gjerne pleiede at bønhøre Saa-danne, som kom til ham, gav dem gode Raad eller Penge eller Hjælsomhelst, hvormed han kunde hjælpe dem, og mangen Gang sine Klæder, Hunsgeraad og det indkomne Beløb af Guld- og Sølv-Kirkerebsfaber, som han i denne Hensigt folgte. Men ikke tilfreds dermed, opsøgte han ogsaa de Fattige og Syge, og bragte dem aandelig og legemlig Hjælp. I hele Omegnen af Six vare trænde Bjerges Toppe styrtede ned i den mellemiggende Dal og havde begravet tre Landsbyer og mange Mennecker og Dyr. Keppe havde vor Helgen, som netop befandt sig i Six, erfaret dette, før end han ilede til Stedet, græd, da han saae Glendigheden, trøstede de gode Folk, gav dem Penge og henvendte sig for dem til Hertugen, som da paa hans Forbøn eftergav dem Skatterne.

Men hvorledes kunde han bortgive saa meget, da han havde givet Afkald paa sin Fædreearv og som Biskop kun havde en Indkomst af to tusinde, hoist tre tusinde Gylden? Fordi han brugte meget lidet for sig selv, saa at han kunde bortskjenke endeel af sine egne Indkomster; men især fordi rige og fornemme Personer ofte gjorde ham Foræringer, som han da anvendte til fromme Diemed. I blandt mange Exempler ville vi her kun anføre eet. Den franske Prindsesse Christina, som formælede sig med Prindsen af Piemont, gjorde ham til sin Storatmisfeuddeler, og skjenkede ham i denne Anledning en kostbar Diamant paa det Vilkaar, at han skulde opbevare den godt.

„Naadige Frue,“ svarede han, „jeg lover Dem dette, saalange som de Fattige ikke behøve den.“ „I dette Tilfælde,“ sagde Fyrstinden, „maa De ikkun pantsætte den; jeg skal da indløse den;“ „jeg frygter for, at dette vil skee altfor ofte,“ svarede Franz.

Da han kort efter kom til Turin, var Diamanten allerede ikke mere i hans Hænder. Da skjenkede den høie Dame ham en endnu kostbarere, med det Paalæg, at bevare den bedre. „Det kan jeg ikke indestaae for,“ var da hans Svar; „thi jeg er kun lidet vant til at opbevare slige kostbare Sager.“ Og virkelig var Sammes Værdi kort efter atter i de Fattiges Hænder.

En Dag kom hans Forvalter og klagede over, at han ikke havde flere Penge. „Hvad bryder De Dem om det,“ sagde den Hellige; „nu ligne vi mere vor guddommelige Lærer, Som ikke engang eiede en Steen, hvortil Han kunde helde Sit trætte Hoved.“ Derpaa raadede han ham til at sælge Noget af hans Indbo.

De Syge saae ham meget gjerne hos sig; thi han besad en ganske eiendommelig Gave til at trøste dem, at løse deres Tvivl og at forberede dem til en salig Død. Han foredrog kun korte Sententser, hvis Sygdommen var farlig eller den Syge var mat, f. Ex.: Min Jesus, jeg faster mig i Dine hellige Arme! . . . Min Gud, gjør mig salig til Din Gæ; jeg er Din Skabning og Dit Barn! . . . O min Gud! ikke min, men Din helligste Villie skee!

Forbrydere og ubedsfærdige Syndere kunde Ingen bedre end han forberede til Døden, saa at de gik til Forbryderdøden ligesaa glade som til et Høitidsgilde.

Han kunde saameget bedre trøste Syge og Tungstundige, fordi han selv i sin Ungdom, som ovenfor er meldt, havde lidt haarde, indre Kamp, saavelsom han ogsaa under sit Ophold i Padua og senere som Coadjutor havde været meget farlig syg. Under denne sidste Sygdom havde man allerede opgivet Haabet om hans Helbredelse, og han selv tvivlede ikke om, at han maatte døe. Da sagde han: „Det er ligegyldigt, om vi falde i Hænderne paa den guddommelige Godhed idag eller imorgen. Hvo, som døer tidligt, har mindre Regnskab at aflægge for Andre. Det er bedre, at sove i Christi Skjød, end at vaage paa et andet Sted. De, som haabe paa Ham, ville aldrig blive til Skamme. Lader os døe med Ham.“ Da man erindrede ham om, at han endnu var saa ung, og at han endnu kunde virke saameget i Herrens Tjeneste, svarede han: „Vor Frelse,

døde, da Han var endnu yngre; Han veed bedst, naar det er Tid at indhøste Frugterne. Han skal være vor Ledestjerne i Krybben og paa Calvariebjerg. Hvo, som efterfølger Ham, vil ikke vandre i Mørket, men have det evige Lys."

Om ogsaa alle Guds Helgener have udmærket sig i alle Dyder og tragtet efter at blive Christus liig i alle Retninger, saa var dog ialmindelighed en eller anden Dyd en Yndlingsdyd for dem, hvori de bragte det til en ganske særdeles Fuldkommenhed. Den vor h. Biskop af Genf eiendommelige Hoveddyd var Sagtmodighed. I to og tyve Aar havde han, efter hvad han selv fortalte, gjort sig megen Umage for at tilegne sig den; men hans Møie blev ei heller forgiæves. Sagtmodigheden blev ham tilfødt en anden Natur, uagtet han tidligere havde maattet kæmpe haardt imod Fristelser til Brede og ueblifflige heftige Sindsbevægelser. Han sagde derfor, naar man besværede ham med Modsigelser, Riv og Trætte, at han endog da nød en saa blid Fred, som neppe til nogen anden Tid, og sluttede deraf, at hans Sjæl var fast rodfæstet i Gud. Det bedste Middel mod Utaalmodighed, fandt han i en blid og rolig Taushed. Om man i Bredden kun taler nok saa faa Ord, sagde han, saa indsniger Egenhærligheden sig dog altfor let og man gjør Vittringer, som opfylde Hjertet med Bitterhed i fire og tyve Timer.

Det var en Folge af hans Sagtmodighed, at han daglig gav Enhver Audients og hørte overbærende paa alle Folks ofte kjedsommelige Tale. Især snakkede Fruentimmer ofte meget lange. Han pleiede da at staae ganske stille og taalmodig, uden at sige et Ord, indtil deres Tale ganske var til Ende.

Mod sit Lyende betjente han sig aldrig af Trudsel eller straffende Ord, men naar han gav dem en Tilrettevisning, gjorde han det med en saadan Ynde, at de beskammede strax forbedrede sig. Han sagde: „Vel tør man ikke lade deres Feil, især de større, forblive upaaanfede, men man maa ogsaa betænke, hvilke Tjenester de yde os; man maa ialmindelighed vise sig tilfreds med dem, sætte Tillid til dem, staae dem bi i Nøden og være dem behjælpelig.

En Person haaned ham engang uafbrudt. Efterat han længe havde tiet, svarede han blidt: „Vid, at dersom I udstødte mit ene Sic, saa vilde jeg med det andet ansee Eder som min bedste Ven."

(Fortsattes.)

Kirkelige Efterretninger.

China. En Protestants Dom over de katholske Missionærer. I Englandsen Robert Fortune's Bærk: „Treaarige Vandringer i Chinas nordlige Provindser", efter hvis andet Dylag en Oversættelse udkom i Göttingen i Aaret 1853, finde vi en anerkjendende Dom over de katholske Missionærens Heltmod og Diferwillighed. Medens den protestantiske Forfatter angaaende de protestantiske Missionærer kun bemærker, at de indfrankede deres Bestræbelser til de saa Estader, hvor der ingen Fare er formedelst de engelske Krigsskibe, og ikke veed at fortælle noget særdeles Bigtigt om deres Virksomhed, dvæler han med oienhynlig Fortjærlighed ved det Indtryk, som de katholske Præsters apostoliske Iver har gjort paa ham. Det betræffende Sted lyder saaledes: „De romersk-katholske Missionærer indrette deres Handlemaade paa en fra Protestanternes noget forskjellig Maade. De indfranke sig ikke alene til Rigets Ryststeder, hvor det er alle Fremmede tilladt at drive Handel, men de trænge ind i det Indre og fordele sig over hele Landet. En af deres Biskopper, en italiensk Adelsmand, boer i Provindsen Kiang-su, saa Wiil fra Shanghai, hvor jeg ofte har truffet ham. Han klæder sig i Landets Dragt og taler dets Sprog fuldkomment rigtigt og flydende. Paa det Sted, hvor han boer, er han omgivet af sine Omvendte. Det er i Sandhed en lille kristen By, hvor han er fuldkommen sikker, og jeg troer, at han sjeldent bliver foruleiligt af de chineiske Auctoriteter. Naar der ankomme nye romersk-katholske Missionærer, blive de modtagne af nogle af deres Brodre eller Convertitter i de deres Bestemmelsessteder nærmest liggende Havne og hemmelig bragte til det Indre; den europæiske Dragt byttes med den chineiske, deres Hoveder rages, og i denne Tilstand føres de til den tilkommende Skueplads for deres Arbejder, hvor de da først begynde at studere Sproget, hvis de ikke tidligere have lært det, og i henved to Aar ere de

istand til at tale det tilstræffelig godt, for at kunne undervise Folket. Disse stakkels Mennesker udsatte sig for mange Savn og Farer for den Sag, som de have indviet sig til, og omendstjondt jeg ikke billiger den Lære, de forkynde, saa maa jeg dog lade dem tilkomme den største Roes formedelst deres Enthusiasme og Hengivelse for deres Tro. Paa europæiske Skikke, Vaner og Lurus gjøre de alle Afkald fra det Dieblif, de have sat Foden paa Chinas Kyiter; fra Slægtninge, Venner og Hjemmet høre de ofte ikke mere; foran dem ligger et bedent Land, fuldt af Fremmede, som ere kolde og ligegyldige for Religionen, for hvilken de selv opoffre Alt, og de ere sig bevidste, at deres Grave ville blive langt borte fra deres Fødeland og Ungdoms Hem. De synes at have meget af den Aand og Enthusiasme, som besjælede den kristelige Religions første Forkyndere, da disse af den guddommelige Lærer bleve udsendte i Verden; for „at prædike Evangeliet for al Skabning“ og for „at adlyde Gud mere end Menneskene.“

Foranstaaende Billede af en katholsk Missionær er ikke fremmed for os Katholiker; fordomsfrie Jagttagere finde det i samme Skjæbhed hos alle katholske Missionærer. Intet er naturligere end dette; thi selv om vi forudsatte Troesfredighed og god Villie hos de protestantiske Missionærer, saa ligger der dem dog et vist Noget i Veien. Til Beviis herfor tjene et Brev fra en tydsk protestantisk Missionær i den amerikanske Stat Missouri af Feb. d. A., som findes indrykket i „Neue reformirte Kirchenzeitung“. „Skulde jeg,“ saaledes skriver den gode Mand, „fortsatte det hidtil førte Liv i sin nuværende Form, saa vilde jeg blive en stedse flettere Theolog og heller ikke nogen rigtig Staldkarl, -- to Extremes, imellem hvilke jeg altid bliver hængende paa en uheldig Maade. Tænk Dig kun en saadan Løverdags og Søndags, som jeg har dem, og sammenlign dem med en Landsbypræsts Løverdags og Søndags! Om Løverdagen for Frokosten begynder jeg mit Arbeide med at fodre og malke vore to Køer; min Hest affædte jeg allerede forrige Sommer for Uleilighedens Skyld! Efter Frokosten maa jeg passe mit Barn, medens min Kone besjæger sit Arbeide, vasker op, gjør rent og laver Mad. Maaskee kan jeg desuden rydde op i mit Studereværelse — og det er ofte i flere Dage den eneste Leilighed, ved hvilken jeg besjæftiger mig der i længere Tid. Efter Middagsmaaltidet bæres Brænde; Gaard og Stald gjøres rene, Kirken feies og Støvler pudses ic. Nu kommer maaskee for Solens Nedgang endnu en rolig halv Time. Naar det begynder at mørknes, maae Køerne atter fodres og malkes. Klokken bliver saa næsten

fyv, førend Alt er i sin Orden. Hvad der saa bliver studeret efter en saadan Dag, begriber Du vel uden videre Forklaring. Søndagen begynder ligesom Løverdagen, med at fodre og malke; derefter Frokost. Er det koldt, lægger jeg i Kaffelovnen og passer da paa Barnet, indtil Moder er færdig til at gaae i Kirke. I dette Mellemrum maa jeg endnu ringe første Gang med Klokken. Ofte bliver der mig kun et Kvartierstid tilovers for Gudstjenesten; om Eftermiddagen holder jeg Catechisation, hvorefter jeg da kan tilbringe den øvrige Deel af Dagen hos min Familie, fra regnet den Tid, som medgaaer til Aftenfodringen og Malkningen.“ — Her til kommer endnu Klager over slet Kost, ringe Indkomster og utaaelig Varme. Findes saadanne Menigheder ogsaa i en katholsk Missionærs Breve? Dg. saa de katholske Missionærer maae forskaffe sig deres tarvelige Brød i deres Ansigtis Svæd, men de klage ikke saaledes som denne protestantiske Missionær, der forresten synes at være en velhavende amerikansk Jorpagter, da han tilstaaer paa et andet Sted, at han hver Dag kan spise Svinefjod og holde en lille Dvægsavl! Over „Borneoppasningen“ behøve vistnok de katholske Præster ikke at besvære sig; derimod finder man i deres Breve stedse Klage over, at Høsten er saa stor og Arbejderne saa saa, — en Klage, som synes at være ganske fremmed for denne protestantiske Missionær.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 8. October. — 18. Søndag efter Vintse.
— Dagens Epistel: 1. Cor. 1, 1—5. —
Evang.: Matth. 9, 1—8. — Gudstjeneste:
Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10
Høimesse med Prædiken paa Tydsk. — Efterm.
Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thesjal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 42.

Søndagen den 15de October.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Ganga ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, N. Kjøbmagergade 68, og i alle danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Æolibatet.

(Fortset.)

II. Dets særegne Betydning for den katolske Præst.

Som vi allerede have paa viist i denne Afhandlings historiske Deel, opstod Æolibatet for den katolske Præstestand ikke ved bestemte Love og Fordringer, ikke, som man sædvanlig søger at fremstille Sagen, ved Tvang fra Kirkens Side; men det udviklede sig paa en aldeles naturlig Maade og i ganske organisk Gradation af selve Christendommens Idee. Hvad Hedningen allerede havde attraaet, hvad hans Forstand allerede havde erkjendt som heit og ophøiet, det kunde først opnaaes i den Nyffabning, som skabtes ved Christum. Efterat Christi Forløsning havde forhvervet den fornødne Maade, for at Idealet af sædelig Reenhed kunde virkeliggjøres i Livet, da træder ogsaa strax det jomfruelige Liv os imøde som den skønneste Blomst og rene Frugt, som den

høieste og herligste Udvikling af evangelisk Livskraft. Men fremfor Alt Præsterne, Herrens Efterfølgere, som Han havde valgt forat de skulde afbilde i sig Hans Liv i alle Henseender, fremstille det for Verden og lede det over paa Verden, havde for sig fundet et Bink i deres guddommelige Mesters Crempel og Ord; — der rørte sig i dem af sig selv hiin religiøse Kraftfyldte, hiin himmelske Længsel efter, udelukkende at leve for Gud og det Guddommelige, for Christus og Hans hellige Kirke, — de gave frivilligen Afkald paa Verden og Alt, hvad der er i Verden, og valgte med troende Resignation og heltemodig Beslutning den ugifte Stand, for netop derved at blive Alt for Alle og for at kunne betragte alle Mennesker, uden al Forskjel paa Alder og Køn, Tid og Sted, som Brødre og Søstre i Christo Jesu. Æolibatet hænger saa nødvendig og saa inderlig sammen med den katolske Præsts Væsen og Betydning, med hans Kald og Stilling, at hver den, som har opfattet Ideen om det katolske Præstedomme i dets hele Dybde, ikke kan stille Æolibatet fra samme. Den katolske Præst, — siger den fromme Biskop Sailer meget træffende i Indledningen til sine Forelæsninger over Pastoraltheologien, — kaldes fremfor Alt Geistlig (d. e. Åndelig), og han kaldes netop Geistlig:

for det Første, paa Grund af hans Kald, som ikke er noget andet, end den menneskelige Aands Tilnærmelse til Gud og sammes Forening med Gud;

for det Andet, paa Grund af hans Kalds Kræfter, som ifkun kunne være Aandskræfter;

for det Tredie, paa Grund af hans Embedes enkelte Forretninger, som ifkun ere aandelige Arbejder; og

for det Fjerde, paa Grund af den aandelige Modsatning overhovedet, han skal danne til Verden og dens Lyster.

Vor hele Afhandling om Colibatets Betydning for den katolske Præst, kunne vi let knytte til disse den adle Sailer's Ord, for netop derved at vinde de faste Holdpunkter og den nødvendige Oversigt over denne Gjenstand.

1.

Den Geistlige er, ifølge sin Stilling og sit Kald anvist et aldeles aandeligt Gebeet. Alt, hvad han tænker og gjør, maa bevæge sig paa dette Gebeet, eller paa en eller anden Maade staae i Forhold til samme. Ved Guds særdeles Raadevalg og ved hans egen frie Selvbestemmelse, er han affondret og skilt fra Verden og besidder derfor ingen Arvelod, uden Gud, ingen Eiendom, uden det Evige og Guddommelige. Hans Tjeneste er fremfor Alt Guds-tjeneste! Den Geistlige er sendt af Kristus, ligesom Kristus var sendt af Faderen. (Joh. 20, 21.) og derfor skal den Geistliges Liv ligesom være en Fortiættelse af Jesu Christi Liv i alle dets Retninger, i ham skal man see den legemlige Fremstilling af selve den Helligaands Virksomhed. Ingen bevæger sig derfor mindre paa den jordiske Verdens Bane, Ingen skal være mindre underkastet det verdslige Livs naturlige Love, end netop den Geistlige. Hans hele Beskæftigelse, hans Livs Niemed og Maal er rettet paa et uafbrudt Samqvem med reent aandelige og guddommelige Ting, hans Liv selv er et vedvarende Vidnesbyrd om Guds Forbarmelse i Christo, en uophorlig Fremmen af dette Gudsrige, saa at alle jordiske Hensyn maae træde tilbage og svinde for dette hans ophoiede Maal. Hans Løsen er fremfor Alt: „Vide I da ikke, at jeg bør være i det,

hvad Min Faders er?“ Og i den enge og inderlige Forbindelse med det Guddommelige har han hævet sig ud over alle verdslige Forhold, har han selv frivilligen løst sine hellige og inderlige Familiebaand, og han siger med Kristus: „Hvo er min Fader, hvo ere mine Brødre?“ Hans hele Liv skal være et Døvsving af den udeelte, aandelige Kraft til Gud, en stadig Higen og Længsel af hans hele Sjæleliv oventil, skal vidne om den rene Flamme, som brænder paa hans Hjertes Alter. — Stort er derfor Præstens Kald, uendelig vanskeligt er hans Opgave; imidlertid bemærker dog Sailer: „Aldrig vil den Geistlige være istand til at fuldbyrde store Ting, naar ikke Storheden af hans Kald lynes ind i hans Sjæl med guddommelig Styrke.“ Men det uafsladelige Samqvem med det Uhyulige, saaledes som det katolske Præstedømmes Betydning og inderste Væsen fordrer det, finder intet sikkert Sted i Livets Stoi og Sysler, i de huuslige Sorger, i Familielevets Afspredelser, hvilket desuden efter al Erfaring fremfalder en særdeles rigelig Fyldte af alle Slags Trængsler og Gjenvordigheder. Familiefaderen bliver vanskeligt Herre over Censomheden, og dog er Censomhed det fortrinligste Mittel, for at blive Et med Gud og sig selv, for iblandt Mennesker at kunne forblive Et med sig og sin Gud. „Censomheden,“ siger træffende den h. Hieronymus, „danner den Geistlige;“ og vi tage her dette Ord i dets mest udstrakte Bemærkelse, hvor det netop bemærker: at staae og at hvile ene og alene i Gud og at være løsrevet fra enhver Skabning, fra alle det jordiske Livs Baand og Forhold. Den Pligt, den Geistlige har, at betragte og at overveie sit hellige Kalds Ophøiethed, for hvilket, som den h. Thomas siger, selv Engleskuldre bære tilbage, gjør det nødvendigt, at den Geistlige maa, saaledes som den indre Nødvendighed fordrer det, efter fri Villie og til enhver Tid, kunne trække sig tilbage i Censomheden, have Samqvem med Gud, og derved naae til Beskuelsen af den evige Sandhed. Bilde den Geistlige vel være istand til, altid at vælge denne Censomhed efter fri Villie, vilde han vel kunne blive fri for Tilløkkelser til et ydre og materielt Liv, hvis han var bunden og besværet ved Familiebaand og Fa-

millielivets adspredende Forhold; vilde han som Familiefader kunne faa klart opfatte Dybden af sit h. Kald, vilde han have Tid og Leilighed til at trænge ind i sit Kalds Bæsen og i alle Henseender at leve i Overeensstemmelse med sit ophøiede himmelske Kald? Ved Sorger for Kone og Børn, og ved Pligter, som ere begrundede i Familielivets Natur, vilde hans Frihed i tusinde Tilfælde vende indskrænket, formindsket, tilintetgjort, ophævet, hans Virksomhed i Guds Rige vilde forstyrres og hemmes og han maatte da selvfolgelig give Afkald paa hiin hellige Resignation, med hvilken Christus svarer Sin Moder: „Vide I ikke, at Jeg bør være i Det, hvad Min Faders er?“

Men ikke alene hører det til det præstelige Kald, at føre sin egen Aand Gud nærmere og at forene samme med Ham, men han skal ogsaa lede Guds Aand over paa Verden. Omendkjendt han er affondret fra Verden, staaer han alligevel for den som Lyset paa Lysestagen og som forborgent Salt i dens Midte, som Surdeig i Massen. At fremkalde og at forplante det aandelige, guddommelige Liv, det er Præstens Opgave. Ligejom Ægteffabet ved Christendommen er ophæiet til et Sakramente, og som saadant skaber det jordiske Livs Grundlag og Spire, og det jordiske Liv forplantes ved samme: saaledes er ogsaa Præstedømmet helliget og indviet ved et Sakramente, og har som saadant den ulige høiere Opgave, at forplante det aandelige Liv iblandt Menneskeheden, og paa Grund af denne høiere, aandelige Avling blive ogsaa Kirkens store Mænd kaldte: Fædre eller Kirkefædre, i Ordets høieste og skønneste Betydning. Den Geistlige er Fader, men paa Aandens Enemærke; han er knyttet ved Baand, men ved aandelige Baand; han har Børn, men i aandelig Forstand; han har en stor Familie, men Familien er en aandelig Familie; hans Familieliv er et aandeligt Liv. Det jordiske Livs materielle Avling og det aandelige Livs aandelige Avling og Forplantning vilde komme i en haard Modstrid med hinanden, og der vilde danne sig en skarp Modsetning, hvis Præstestand og Ægtestand vare forenede i een Personlighed. Naar derfor Kristus og Hans Apostle allerede havde anbefalet en Jomfruelighed, som af Kjærlighed til Gud giver Af-

kald paa og forglemmer alle jordiske Forhold, — naar Kristus badler sine Slægtninge, fordi de underordne Interessen for Guds Rige under den personlige Kjærlighed til deres Naarørende, — naar Frelseren fremdeles forkynder, at det ikke vilde mangle paa dem, som for Himmerigets Skyld forblive ugifte, — naar Paulus har et aandeligt Liv for Die, som bringer hele sin udelte Tilværelse Gud til Offer; — saa forstod det sig af sig selv, at disse Udsagn ganske særdeles maatte have Hensyn paa dem, som netop havde modtaget den høie Opgave, at være Christi og Apostlenes Efterfølgere, at fremstille for Verden Christi Liv i muligt fuldent Skikkelse, og ikke alene at nærme og forene sig selv og deres egen Aand til og med Gud, men ogsaa at føre hele den dem anbettede Jordens Aand Gud og Himmelen nærmere. Netop den geistlige Hyrde var jo det mest stikede Kar, i hvilket Gudhengivenhedens helligste og ædleste Blomst, som det jomfruelige Liv steds blev anset for, kunde udfolde sig i den rene og skønneste Forklarelse; han er jo Lysestagen, fra hvilken dens Lys klarest og virksomst skinner ned paa den Jord, som fører til Himmelen. Hvorledes kan Den, som er kaldet til at aflevere den ham betroede Jord ved Himmelenes Porte, betragte sine Jaar anderledes, end som Brødre og Forløste i Christo Jesu?! Regemlig Dannelse, og Skikkelse, Skjønhed og Slægtforhold tør i dette store Anliggende ikke komme i Betragtning. Præsten tør ei betragte Mennesket i slige Forhold, og hine Sider, som det blot ydre Liv frembyder, tør ikke gjøre noget Indtryk paa ham. Hans Aand nærer andre Tanker, hans Hjerte andre Følelser, over hvilke sandelig Ynde og Familielivets Behageligheder ikke kunne udøve nogen Magt. De i det hedske og jodiske Præstedømme som Brudstykker fremtrædende Sympathier for præstelig Reenhed og Afholdenhed maatte i det christelige Præstedømme udvikles til et Heelt og Præstecolibatet maatte fremtræde som et kirkeligt Institut. Imidlertid har Kirken ikke vilkaarligt og despotisk octroyeret sine Love, men organisk ud af selve Livet har dens Lov om Præstecolibatet udviklet sig, og desaarfag er denne dens Lov en sand og sund Lov. Først efterat en fordærvet Tids Strømninger havde

udflettet de Skriftræk, med hvilke Jomfruelighedens Idee var skreven i de Christnes, navnlig i Præsternes Hjertes, først da skriver Kirken sin Lov paa Papiret, fremloffer og fremkalder netop derved den forvittrede guddommelige Skrift, eller indgraver den paany der hvor den var udflettet og giver den en ny og levende Colorit. Derfor viser Kirken da nu Enhver, som vil indvie sig til Kirkens h. Tjeneste og indtræde i Præstestanden, sin Lov og siger til ham: Finder Du disse samme Træk, som her staae skrevne paa Papiret, ogsaa skrevne i Dit Hjerter, saa vær os velkommen i Herrens Binnbjerg; men kjender Du ikke denne Skrift og kan Du ikke fatte den, saa gik en anden Livets Wei, thi forskjellige Veie føre til Himmelen, og Naadegaverne ere ulige fordeelte, til den ene saaledes, til den anden anderledes. Ligesom Kirken ikke tvinger Noget til Præstestanden, saaledes tvinger den heller ikke Noget til Colibatet. Men vel er Colibatet en Provesten for den og en fortrinlig Maalestok, ved hvilken Kirken dommer, om Noget opfatter det katholske Præstedømmes Idee i dens hele Dybde, om han har optaget den med dens hele Omfang i sig, om han har valgt denne Stand og dette Kald med klar, bestemt Besidstthed, og om hin Oflervillighed foresindes, som i alle Henseender fordres af den katholske Præst som en nødvendig Betingelse. Men for den Discipel, der, ligesom Apostlene og den hele øvrige Skare af hellige, gudindviede Sjæle, er villig til at forlade Alt, for at følge Kristus, henpeger Kirken til den overvattede store Løn, der venter ham, og den siger til ham de Ord: „Og hver den, som forlader sit Huus, eller Brødre, eller Søstre, eller Fader, eller Moder, eller Hustru, eller Børn, eller Aagre, for mit Navns Skyld, han skal faae hundrede Fold igjen og han skal arve det evige Liv.“ Matth. 19, 29. Kirken viser ham den hertige Løn og den meddeler ham ved den hellige Præst=Indvielse Naade og Kraft til, at han fortrinnsviis ved den jomfruelige Afholdenheds Dyd kan være Verdens Lys og Jordens Salt, og sættes istand til at optage i sig og fremstille Jesu Christi Liv i muligt fuldent Skikkelse og Reenhed. og at han fri for alle jordiske Forholds Baand og ophøiet over disse, fra nu af besidder Styrke

og Evne til, i renefte, klarefte Strømning at bære og lede det Evige og Guddommelige ind i alle Livets Forhold.

Saaledes som den Geistlige ifølge sin Siikling og hele Kald er henviist paa et aandeligt Gebeet, saaledes ere ogsaa de Kræfter, hvormed han arbejder paa dette Gebeet, ifkun aandelige Kræfter. Sailer siger derfor:

2.

„Den Geistlige hedder netop Geistlig, paa Grund at hans Kalds Kræfter, som ifkun kunne være Aandskræfter.“

Vi ville nærmere belyse denne Sætning med særdeles Hensyn til Colibatet. — Præsten har sin præstelige Sendelse fra Dven; derfor stammer ogsaa hans Kraft fra Dven. Hans Arbeide er et aandeligt Arbeide; derfor er ogsaa hans Kraft en aandelig Kraft. Hans Maal er et aandeligt Maal, derfor ere ogsaa hans Midler aandelige Midler. Ved Guds særdeles Naade er han kaldet og affondret fra Verden, ved Guds Naade bliver han styrket opretholdt og baaren i sit h. Embede. Den Geistlige virker ikke ved Verdens Midler og Veie, han virker ved den guddommelige Naade. Guddommelig Naade behøver han fremfor Alt for sig selv, for, som Christi Efterfølger, at kunne være, hvad han skal være. Alle hans Functioner ere hellige Functioner; de fuldføres paa Jorden, men naae med deres Virksomhed altid op til den overjordiske Verden; Præsten maa altid først optage Naaden i sig selv, for at kunne udøve den paa en tilbørlig Naade. Som umiddelbart Redskab for den guddommelige Naade staaer han ligesom imellem Gud og Menigheden, skal neddrage og meddele den guddommelige Naade til Alle og til alle deres forskjellige Forhold og Fornødenheder. Naade, Liv og Kraft for sig selv og for sin Menighed, har og henter han fra Dven. Men Midlet, ved hvilket han stedse holder sig i denne levende Forbindelse med Himmelen, er Bønnen. Bønnen er ligesom Forbindelsesveien imellem Himmelen og Jorden, Bønnen er det Sendebud og Sprog, som nedbeder og neddrager Naaden til den Geistlige selv og til Menigheden. Ligesom derfor den Geistlige, ifølge sin hele Opgave og sit hele Liv, fremfor Alt er henviist til den

guddommelige Naade, saaledes ogsaa til Bønnen. Bønnen er den Geistliges første og fortrinligste aandelige Kraft; den er forskjellig fra den jordiske, menneskelige Kraft og overtræffer ved sin seirende Magt Guld og Sølv og alt Verdenslivets Diplomati. Ligesom den Geistlige behøver den guddommelige Naade i særdeles rigeligt Maal for ethvert Moment i sit Liv, for enhver af sit ophøiede Embedes h. Functioner, saaledes behøver han ogsaa Bønnen; og fra den anden Side kan han kun nedbede Naaden over Menigheden ved Bønnen, og efter al Erfaring gives der utallige Tilfælde, tusinde Forhold, hvor den Geistlige ene og alene er henviist til Bønnen, for at kunne virke for sin Hjord. Den Geistlige er derfor fremfor Alt Bønnens Mand; Bønnen er for ham fornemmelig et aandeligt Handedrag. Han lever ved Bønnen, Menigheden med ham; Bønnen er for ham en Livsbetingelse. Apostelens Formaning: „Beder uden Dødhjør“, har navnlig sin Betydning for den Geistlige. Den katolske Geistlige kjenner sin Menigheds Fornødenheder; han veed, hvor og hvad der fattes, hvor Bøn og Naade er nødvendig. Han beder for sin Menighed og fremstiller dens Antligger hos Gud, ligesom Moyses i Ørkenen; han opløfter sine Hænder i Kampen, ligesom Moyses paa Bjerget; naar hans Hænder synke, da synker Menigheden; naar han opløfter sine Hænder, da seirer Israel over Amalek. Den katolske Geistlige er derfor af Kirken anvist til en bestemt Bøn, fra hvilken ikkun Sygdom eller andre uovervindelige Hindringer kunne fritage ham; han beder, saasnart han har modtaget den første h. Indvielse, de canoniske Dagstider, det saakaldte Breviar. Men forøvrigt kan han ikke fastsætte og indskrænke sin Bøn ikkun til bestemte Tider; hvert Dieblid kan der indtræffe Tilfælde, da han uhindret og efter fri Villie maa hengive sig til Bønnen. Frelseren har imidlertid i Henseende til Tiden for deres Bønner villet give alle Sine Præster et Blik; thi, som Evangelierne berette, stod Han tidligt op, for at bede; Han gik ene op paa Bjerget, for at bede der til Nattetid; Han begav sig sildig om Aftenen til Oliebjerget, for at bede. — Og nu spørge vi Enhver, og Enhver maa bedømme uden For-

dom, om den katolske Geistlige, hvis han var bunden ved ægtefabelige Forhold, besværet ved Familiebaand, ved Sorger for Kone og Børn, — om han da vel kunde være i Besiddelse af denne den katolske Præsts fornemste Egenkab, om han da vel uforstyrret kunde staae i Menigheden som Bønnens Mand? — Hvor finde vi en gift Prædikant, der beder om Natten som den h. Patricius, — der tilbringer otte Timer i uafbrudt Bøn som den h. Carl Barronius og den h. Franz Borgias, — der ved Bøn leder Folkelagens Skjæbne og Slagens Udfald som den katolske Kirkes Helgener, der istedetfor alle jordiske og ægtefabelige Baand havde valgt den nærmeste og uafbrudte Forbindelse med Gud og Himmelen? Derfor udtaler Apostelen selv sig i Cor. VII. om de store Hindringer, som netop ved Ægtefabelen lægges i Veien for det høiere og aandelige Liv; derfor raader han Ægtefolkene, at de idetmindste nu og da ville vælge sig en Tid, for alene og udelukkende at leve for Gud og Bønnen, og udtaler denne h. Mand, der ganske og udeelt vilde leve for Gud og Hans hellige Sag, det Duffe, at Alle maatte være som han! Disse den store Apostels Ord finde en bogstavelig Anvendelse paa den katolske Geistlige, der, i alle Henseender og navnlig ved det ugifte Liv, ikke mindre end selve den h. Apostel, skal være en apostolisk Mand. Meget smukt siger den h. Hieronymus: „Naar Lagmanden og enhver Troende ogsaa i Ægtestanden undertiden skal leve afholden for Bønnens Skyld, saa skal Præsten, som stedse skal frembære Offeret for Folket, bede altid. Men skal han bede altid, saa maa han ogsaa stedse være afholden.“ Ligeledes siger den h. Epiphanius: „Naar Apostelen befaler Menighedens Medlemmer, at de skulle være afholdne til Bønnens Tid, hvormeget mere befaler han Præsterne det, for aldeles uforstyrrede at kunne varetage Guds h. Tjeneste.“ Paa en lignende Maade yttre Drigenes sig. — Og kaste vi nu et Blik paa Livet, saa høre vi, at netop fromme og gudfrygtige Ægtefolk ikke sjældent føre indderlige Klager over, at de formedelst Familienlivets Sorger saa meget hindres i Bøn og det høiere og aandelige Liv, at de derved rives saameget ind i Livets Udspredelser, kunne finde

faa lidt Tid for Bønnen, at de ofte selv under deres Bønner ikkun ere bekymrede for og bøn-
falde Vorherre kun om det daglige Brød og
det timelige Udkomme, og derimod faa liden
kunne bestræbe sig for og bede om det over-
jordiske Brød, og altid ere i Fare for at
omkomme og at gaae ganske op i Livets lavere
Kredse.

Næst Bønnen har den Geistlige ogsaa
en anden aandelig Kraft, nemlig Videnska-
ben, og den Videnskab, som han har og dyr-
ker, er fremfor Alt og navnlig den hellige
Videnskab; vistnok ere ogsaa alle andre pro-
fane Videnskaber ham ikke fremmede, men han
opfatter ogsaa dem i en høiere guddommelig
Betydning. Naar derfor allerede en Pytha-
goras, en Aristoteles og andre af Graekernes
store Mænd; naar selv en Newton og Leibniz
vare ugifte, for bedre at kunne leve for Vi-
denskaben, hvo finder det da ikke naturligt, at
den katholske Geistlige har valgt den ugifte
Stand, for navnlig ogsaa at kunne leve for
den hellige Videnskab!! Gaae hen til Bi-
bliothekerne og see, hvad den katholske Videns-
skab har frembragt i alle Aarhundreder. Vi
forbaujes over en h. Augustins, en Origenes',
en Thomas af Aquins Værker, over disse lange
Rækker af Folianter, som Kirken h. Fædre have
skrevet, disse colossale videnskabelige Værker, som
de forskjellige Ordensfæller, Jesuiterne, Mauri-
nerne og Dratorianerne endnu i de sidste Aarhunde-
der have leveret. Den ugifte katholske Geistlige
kan derfor bedre, end nogensomhelst Anden, gjøre
det muligt, hvad Kirken efter den h. Skrift i
sine Dagstider siger om sine h. Lærere: „Den
Vise forsker efter alle de Gamles Viisdom og
ransager Propheterne. Han lægger Mærke til
berømte Mænds Taler og trænger tillige ind
i Meningen af deres Udsagn. Han forsker
efter Ordsprogenes Hemmeligheder og dvæler
ved Tegnernes Forborgenheder. Og naar
det behager Herren, faa opfylder Han ham
med Forstandigheds Aand, og da lader han
sine Viisdomstaler udstrømme som Regn og
priser Herren i sin Bon. Han bringer sine
Lærdomme og Raad i Udferelse og raadslaar
i sine Hemmeligheder. Hans Minde udledes
ikke og Menigheden forkynder hans Roes.“
Ja, selv Philosophen Bayle bryder ved Lei-
lighed, da Taler var om Celibatet, sin hedenske

Tænknings Dunstreds og udraaber: „Man
maa lade den første Kirkes store Mænd, som
saameget have anbefalet Celibatet, veder-
fares Retfærdighed. De have ladet sig lede
ved gode Motiver. Man har iagttaget, at
Egteskabet medfører tusinde jordiske og sandse-
lige Forretninger, som for geistlige Beskæfti-
gelses vilde foraarsage alt for mange Udspredeiser!“

(Sluttes.)

Bispebisdommen af Genf, den hellige Franz af Sales' Liv og Levnet.

III.

Hans Virksomhed som Coadjutor og Bispe for Genf's Dioces.

(Fortsat.)

Engang kom en anseet Herre og forlangte,
at den Hellige skulde give en vis Præst et be-
stemt Præstekald. Han svarede, at han i den
Henseende maatte høre de af ham ansatte Dom-
mere og Examinatorer og først lade ham prøve
af dem; viste han sig da værdig og duelig,
faa skulde han faae Kaldet. Den nævnte
Herre, som vel viste, at hans Protegé kun
daarlige vilde bestaae Proven, sagde i en vred
Tone, at han søgte tomme Udslugter, var en
Hykler, og udstødte Trudsel imod ham. Ja,
han tillod sig Uttringer mod den hellige Bi-
skep, som man ikke tør nedskrive. Den Hellige
blev staaende ganske rolig og med venligt An-
syn, ligesom Klippen i Havet, naar Brændin-
gen bryder sig imod den. Endelig forsøgte
han at formilde ham med venlige Ord. Men
forgjæves. Han var ingen gammel Kjærling
eller noget Barn, sagde denne, at han saaledes
skulde lade sig affpise. Siden efter erklærede
den Hellige for en Præst, som havde været
nærværende, at han i Aanden havde forestillet
sig denne Herres andre gode Egenskaber og
det Venst, han hidtil havde vist ham, og
derved kunnet holde sig fri for al Brede og
Heftighed. Udsælsmanden indsaar snart efter,
hvor usømmeligt han havde opført sig, gif til

den Hellige og bad ham under mange Taarer om Tilgivelse.

Senatet i Chamberi unddrog ham engang, da han holdt Fasteprædikener der, hans Indkomster. Til Dverbringeren af denne Beslutning sagde han, uden at det ringeste Tegn paa Uvillie kunde mærkes paa ham: „en Biskop maa være uafhængig af det Tidelige;“ og uden at besvare sig hos Hertugen over denne uretfærdige Senatsbeslutning, vedblev han at holde sine Prædikener, som om man havde beviist ham en Gæ. Senatet indsaae imidlertid strax sin Uret og tilbagedalste sin Beslutning.

Paa det mest Glimrende beviste han sin Sagtmodighed sædvanlig imod Syndere, med hvem han viste meer end menneskelig Dverbærelse. En Dag skristede et meget lastefuldt Menneske for ham, uden at have nogensomhelst anden nødvendig Betingelse for et gyldigt Skriftemaal end Syndsbekjendelsen. Da græd den Hellige. Skriftebarnet spurgte ham, om han seilede noget. „Nei, min Broder,“ svarede han, „jeg er sund, men jeg græder over Gæds Tilstand.“ Denne vedblev i næsten spøgfuld Tone og uden at yttre mindste Tegn til Anger, at bekjende sine affyelige Laster. Da begyndte den Hellige at græde endnu mere. Synderen spurgte atter, hvorfor han græd saaledes? „At Broder,“ svarede han, „fordi I ikke græder.“ Da udbrød denne: „Jeg Glendige er kold over mine Synder og denne Retfærdige græder over dem,“ og hans Hjerte blev rørt; han græd med, modtog de h. Sakramenter med stor Sæderknuselse og førte sidenefter et meget bødferdigt og dydigt Liv, og fortalte i en senere Alder dette Tilfælde med denne Tilfætning: „Andre Syndere blive bevægede til Taarer af deres Skriftefædre, men jeg har bevæget min Skriftefader til Taarer.“

En anseet Person aflagde ligeledes engang et Skriftemaal for Franz af Sales og anklagede sig for en meget beskæmmende Synd. Derpaa sagde han: „Min Fader, for hvad vil De nu komme til at ansee mig i Fremtiden?“ „For en Helgen,“ svarede Biskoppen; „thi ved Bodens h. Sakramente træder de jo ind i Hellighedens Stand.“ — „Men hvad vil De dog sige til mit hidtil førte Liv?“ „Slet Intet,“ svarede han; „affect fra, at det er aldeles

forbudt, at tale derom, vil jeg ikke engang mere tænke paa disse Synder, som nu ere tilgivne og som slet ikke mere ere til.“ —

Engang havde han seet sig nødt til at lade en Geistlig indesparre paa Grund af hans forargelige Levnet. Men efter nogle Dages Forløb onskede samme angerfuld at turde komme for Biskoppen. Denne soiede sig i hans Bøn. Den Geistlige kom, kastede sig ned for hans Fødder, bad angerfuld om Tilgivelse og lovede Bedring. Nu knælede ogsaa Biskoppen ned, græd og sagde: „Jeg beder Dem, at De vil forbarme Dem over Kirken, Præstestabet, det hele Diocæs, og over Gæds egen arme Sjæl, og jeg formaner Dem til, i Jesu Christi Navn, at De ved en sand Bod vil udfone Dem med Gud.“ Denne syndefulde Præst gav senere et meget opbyggeligt Exempel. Den offentlige Virksomhed, som Franz lagde for Dagen som Biskop, var ikke mindre udmærket, end hans Liv som Privatmand og Sjælesørger.

Medens andre Biskopper kun pleiede at prædike meget sjældent, formedelst deres omfattende Embedsforretninger, ansaae vor Helgen netop Prædikeembedet som sit Hovedkald og prædikede i Reglen hver Søndag og Fæsttag, saavel som ogsaa om Ugen i Fæstetiden og Adventstiden. Derved søgte han paa ingen Maade at vinde Tilhørernes Bifald, men deres Sjælsfrelse; derfor prædikede han meget hellere for Bønder og simple Folk, som roste ham mindre, end for Beboere af de større Stæder. Da han i Aaret 1619 var i Paris, hidstrømmede en saa stor Mængde Mennesker, for at høre hans Foredrag, at han saae sig nødt til at prædike to Gange om Dagen. Da erindrede en af hans Venner ham om, at han dog skulde staae sig og tage mere Hensyn til sin Sundhed. Han svarede: „Til Hyrde og Evangeliets Forskynder er jeg beskiftet. Skal ikke Enhver fuldføre det ham anviste Arbejde? Iøvrigt forundrer det mig, at Pariserne saa flittigt bivaane mine Prædikener, da disse hverken udmærke sig ved høie Tanker eller ved en skøn Stil.“ Vennen svarede: „Troer De, at man søger Beltalenhed i Deres Prædikener? Det er allerede nok, naar man kun seer Dem paa Prædikestolen. Deres Hjerte lyser ud af Deres Ansigt og Dine, naar De kun beder Fædervor. De besidder en eiendommelig Talekunst,

hvis Virkninger ere vidunderlige.“ Og saaledes forholdt det sig virkelig; Guds Ord er, kunde man sige, kun Guds Ord i Helgenes Mund. Saaledes pleiede ogsaa Folket at sige i Rom, da den af Franz af Sales meget yndede, 1556 afdøde h. Ignatius prædikede der, at Evangeliet i hans Mund, om han end foredrog det nok saa simpelt, havde en ganske besynderlig Kraft.

(Fortsattes.)

Kirkelige Efterretninger.

Tyskland. Forleden fejredes i den lille By Ueden i Westphalen, paa en glimrende og særdeles høitidelig og opbyggelig Maade, Hovedfejten for det saakaldte Missionsbroderskab, som blev stiftet under den der holdte usorglemmelige Folke-Mission i Mai Maaned d. A. Til den Ende var Kirken festligt smykket med Blomster, Faner, og et udmærket skjønt Mariabillede. Et i Sandhed rørende Indryk gjorde det paa alle Tilstedeværende, da efter Fromsessen og dertilige Medlemmer (først Zomfruerne og derefter Ynglingene), henimod 500 i Tallet, nærmede sig Herrens Bord og i Fælledsskab annammede den h. Communion af deres værdige og saa nidjære Sognepræsts Haand. Kl. 10 begyndte den høitidelige Messé, under hvilken holdtes en herlig Prædiken. Under Eftermiddags-Gudstjenesten fulgte en anden meget indtrængende og gripende Prædiken af vor Sognepræst selv, der handlede om Kydsjhedens Skjønhed og Fortræffelighed, og om Midlerne til at bevare denne Dyd. Efterat flere Mariasange vare afsungne, sluttedes denne første i Sandhed skjenne Fæst med et høitideligt Te Deum. Sid dette Missionsbroderskab, der danner et saa herligt Fundament for den religiøse Stræben efter en stedse større Fuldkommenhed, efter Fromhed og Hellighed, efter Kydsjhed og Dyd, efter Guds almægtige Belsignelse og den allerfalgste ubesmittede Zomfru Marias Forbøn, ret maa trives til Sjælens sande Held og Frelse!

Sachsen. Den nye Kong Johanns Hovedbebræbelse gaaer ud paa, at indføre den størst mulige Sparfommelighed i Statshuusholdningen og at lette Skatterne. Hvad Kong Johann vil — og han vil ikkun det Gode — det veed han ogsaa at sætte igjennem. Vi ville kun anføre eet Exempel. Det syntes Mange selsomt, da den nye Monark, som ikke har nogen Forkjærlighed for Militairet, kort efter sin Thronbestigelse, erklærede sig for Chef for Ar-

tilleriet. Sagen forholdt sig imidlertid saaledes: Krigsministeren androg hos Kongen om Bemyndigelse til at besætte den vacante Post, med hvilken der er forbunden et aarligt Gehalt af 3000 Thlr. I Begyndelsen benægtede Kongen Nødvendigheden af denne Forholdsregel, men gav endelig forsaavidt efter, at han tillod Udfærdigelsen af Udnævnelses-Decretet, men befalede at Pladsen for Navnet paa den, der skulde udnævnes, maatte blive aaben. I Ministeriets Forsamling erklærede derefter Kongen, at han selv vilde overtage denne Post. Paa denne Maade blev Krigsministeren tilfredsstillet, og Landet vil spare 3000 Thlr. aarlig, da Kongen ikke modtager nogen Gage.

Østerrig. De fattige Arbejdere i en Cigarfabrik i Wien foranstalte indbyrdes hver Uge en Pengesamling til Bygningen af en Cathedral i London, der iblandt sine 2,360,000 Judvaanere tæller 200,000 Katholiker. Disse fortræffelige Piger bidroge i forrige Aar 1000 Gylden til den Kirke, som skulde bygges til Erindring om Keiserens Redning, og endnu for kort siden deeltog de i det store Nationallaan med 14,000 Gylden! Sandelig, dette er et Beviis paa, at der endnu gives gode og sunde Elementer under den arbejdende Klasse, og tillige viser det den mægtige Indflydelse, som en faderlig og christelig fundet Foresattes Ord og Exempel formaae at udøve paa sine Undergibne.

Frankrig. Iblandt dem, som af Keiseren ere blevne belønnede med Hæderstegn i Anledning af Bomarsunds Indtagelse, befinde sig ogsaa to Præster, som ved et sjeldent Heltedmod have udmærket sig ved under den heftigste Zid at bringe de Saarede Religionens Trøst. Begge disse Præster ere saa agtede og afholdte, at Soldaterne selv have andraget hos Overcommandoen om denne Udmærkelse for dem. De bleve udnævnte til Riddere af Ureslegionen. — I det Hele er ved denne Leilighed uddeelt 22 Uresforsk og 44 Medailler.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 15. Decbr. — 19. Søndag efter Jintse. Broderskab. — Dagens Epistel: Ephef. 4, 23—28. — Matth. 22, 1—14. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messé. — Kl. 10. Svimesse med Prædiken paa Danst. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tybst. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 43.

Søndagen den 22de October.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtages i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. M. Blaukensteiner, St. Rindmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Colibitet.

(Sluttet.)

II. Dets særegne Betydning for den katolske Præst.

3.

Den Geistlige kaldes Geistlig paa Grund af hans Embeds-Forretninger, som kun ere aandelige Arbejder.

Den Geistliges første Dagsarbejde er frem for Alt: at offere for Menigheden. Den katolske Geistlige frembærer dagligen det h. Messеоffer, han beder for sine egne og Folkets Synder, nedkalder Frelseren i Brødet og Vinnens Stikkelse paa Alteret, omgaaes Ham, bærer Ham i sine Hænder, forener sig med Ham i den h. Communion! Læs, hvad Moyses i sin Lov foreskriver de jødiske Offerpræster, og da vil Du kunne bedømme, hvad den katolske Præst, som daglig træder hen til Alteret, bør være. Den mosaiske Lov udtaler en hellig Frygt for at afbryde Præsten i hans Omgang med Gud ved verdslige Forstyrrelser, ja selv

tilladelige Afspredelser og Glæder. Al Mennesketjeneste maatte vige for Gudstjenesten. For Jehovas Afsyn, omgiven af den Ulynliges ophøiede Helligdomme, udtraadt af al Forbindelse med Verden, for at indgaae en hellig Forening med den Æneste, Evige og Uforanderlige, sølte selv den jødiske Præst sig hævet ud af sin borgerlige Stilling iblandt Folket og løst fra de Slægtskabsbaand, som bandt ham til sin Familie. Sjaldt dette om de jødiske Præster, hvad skulle vi da sige om den katolske Præst; hvilken Stilling har han ligeoverfor det uendelig ophøiede Offer, som han dagligen skal frembære? Naar Josephus siger om de jødiske Præster: „Dobbelt kydske, afholdne og maadeholdende skulle Præsterne være,“ hvilken Fordring skulle vi da stille til den katolske Præst? Tor han vel være bunden ved Slægtskabs- og Familieforhold? For vore katolske Læsere, som kjende den katolske Kirkes Troslære angaaende det høihellige Messеоffer, have vi allerede sagt nok, og de ville allerede i den blotte Lære om det h. Messеоffer have erkjendt Sømmeligheden, ja næsten Nødvendigheden af Præsternes ugifte Stand. Netop ved den daglige ublodige Fornyeelse og levende Fremstilling af Jesu Christi blodige Offerdød paa Korset skal navnlig Christi Offerliv steds mere og mere levende afpræge sig i Præstens Sjæl og Liv, saaledes at Præsten ogsaa

maa kunne sige med Christo: „Hvo er min Moder, hvo ere mine Brødre?“ —

Alle den Geistliges øvrige Arbejder ere aandelige Arbejder. Han virker først og fremmest og overalt for Menighedens aandelige Vel, og derved middelbart ogsaa for dens timelige Lykke og Velsfærd. Meget passende er derfor Benævnelsen: Sjælesørger, som man har tillagt den Geistlige. Præsten bør efter de forskjelligste Forhold, i en høiere aandelig Betydning, være Fader, Ægtefælle, Brudgom, Broder og Ven, saavel for hele Menigheden som for de enkelte Medlemmer af samme. Broderstabs Forhold til alle Mennesker fremtræder i intet andet Kald saa tydeligt og virksomt, som netop i det præstelige Kald. Det Skønne i den patriarkalske Førelse og Veiledning af et velordnet Heelt, lader sig intetsteds gjengive saa fortræffeligt, som ved Sjælesørgerens Forbindelse med sin Menighed. Hele Menigheden er hans aandelige Familie. Den gode Hyrdes omme Omfarg for sine Faar bliver her paa den mest rørende Maade forkyndt af Christo og udøvet ved Hans eget Exempel. Hvilke Familieinteresser naae i Høihed og Adel saa høit, som den Deeltagelse, den geistlige Familiefader tilbender sine geistlige Børn! Han grundlægger og opbygger i og hos dem, hvad han selv levende fremstiller i sig selv. Han lever ganske og udeelt for sin Menighed. Han er for Enhver det, som denne mangler. Ligesom han bærer alle sine aandelige Børn i sit Hjerte, saaledes bliver han ogsaa søgt, elsket og æret af disse. Derfor er den Geistlige fremfor Alt Syndernes og de Forvildedes Tilflugt, og netop den h. Skrifteanstalt aabner for ham en Virksomhed, hvorom en Protestant ikke har nogen Anelse. Men netop denne Skrifteanstalt fordrer, at Præsten, løst fra Alt, kan staae til Ansvar for Alle, at han fri for alle jordiske og kjødelige Baand, fornemmelig, ja ene og alene kan staae til Ansvar for Menneskets Sjæl, han tør ikke have tilvendt eet enkelt Menneske sin Kjærlighed og sit Liv, men han maa ganske og uforbeholdent have hengivet Kjærlighed og Liv for enhver Enkelt. Enhver Katholik føler vistnok dybt og klart, at Cølibatet er uadskilligt og nødvendigt forbundet netop med den h. Skrifteanstalt, at en tilbørlig og heldbringende Forvaltning

af Skriftemaalets h. Sacramente fordrer Cølibatet. Læs, hvad hellige Skriftefædre have gjort for Synderne, hvorledes den h. Franziscus Xaverius har hudflettet sig selv, for at opnaae en forstøffet Synders Omvendelse, hvorledes den h. Vincenz af Paula har bedet Herren om at lade en haardt Hiemsogts Fristelse overgaae paa ham selv, hvorledes den h. Johannes af Nepomuk, hellere, end han vilde røbe Dronningens Skriftehemmelighed, lader sig styrte i Moldau-Floden. Mon den gifte Præst vilde være istand til at gjøre det Samme! Mon overhovedet en Katholik vilde beskjende eller skrifte alle sine Synder for en gift Præst med samme Lethed og Aabenhjertighed, som han nu gjør det for den ugifte Præst? det troe vi neppe. — Den Geistlige er endvidere Fader for alle Børn i hans Menighed, han er Børne- og Ungdomsven, han underviser og lærer dem, han omgaaes med dem, han opdrager dem, han træder i Forældrenes Sted, hvor det mangler disse paa Duellighed og Tid til at opdrage deres Børn. Aabenbart vilde den Geistlige, dersom han ved ægtefællige Baand var bunden og indskrænket til en snevrere Kreds, undrages fra denne store vide Familie-kreds i Menigheden. Ja netop den ædle Mand vilde søge samvittighedsfuldt at opfylde sin Pligt som Familiefader; men jo inderligere han da elsker sin Familie, jo omhyggeligere han som Familiefader sørger for Lemmerne af sit Huusvæsen, jo samvittighedsfuldere og ommere den Omhu da er, han drager for Sine, desto betænkeligere, vanfæligere og hyppigere ville ogsaa de Collisioner være, i hvilke Pligten for Familien og de præstelige Kaldspligter geraade til hinanden. Derfor mener selv den arlige protestantiske Prædikant Claus Harms i sin Pastoraltheologie, „at Prædikantens Familie ofte er en Skillevej imellem Prædikant og Menighed, som forhindrer, at Embedet kommer til fuld og velsignelsesrig Virksomhed.“ See efter i Historien og betragt, hvad de ugifte katholske Præster have været for Børnene, hvorledes de ere blevne Børnenes Fædre, sande Børne- og Ungdomsvenner! Hvad gjorde den h. Joseph af Calasanz, hvad gjorde den h. Philippus Neri, hvad gjorde de h. Fædre af Jesu Selskab, hvad gjorde i den nyeste Tid la Salle

for Ungdommen, og stig, om Gifte vilde være istand til at fuldføre Saadant! —

Den Geistlige er navnlig de Fattiges Fader. Fornemmelig de Fattige udgjøre en betydelig Deel af hans talrige Familie. Herren har bespiist de Fattige — saaledes skulde ogsaa hans Efterfølgere gjøre det. Den katholiske Kirke har altid været de Fattiges Beskytter og Talsmand; saaledes skal ogsaa enhver katholisk Præst være det. Og den ugifte katholiske Præst kan og vil lettest være de Fattiges Fader. Han hindres ikke af Sorger for Kone, Børn og Familie; hvad han beholder tilovers, det tilhører hele Menigheden, navnlig de Fattige og Trængende. Netop den ugifte Stand gjør det muligt for den katholiske Geistlige, ganske særdeles at indvie sig til de Fattiges Tjeneste og Pleie. See efter i den katholiske Kirkes Annaler og betragt, hvad dens Ugifte have gjort for de Fattige. Den h. Laurentius forsamler de Fattige omkring sig og kalder dem sine Statte; den h. Augustin sælger endog Kirkefastene; den h. Dominicus sit Bibliothek; den h. Karl Borromæus sit Huusgeraad, for at understøtte de Fattige. Træd om Middagen ind i et Franziscaner-kloster og see, hvormange Fattige, der blive bespiiste der. Den katholiske Kirkes ugifte Geistlige have ingen Sorger for en Families Fremtid, for deres egne Børns Dannelse og standsmæssige Opdragelse; derfor stamme netop de fleste Fattigtiftelser og Belyjrenhedsanstalter fra katholiske Geistlige. Hvo kan angive disse Stiftelsers Antal! En Protestant har beregnet, at de tre Fjerdedele af Fattigtiftelserne ere stiftede af Ugifte. — Paa Grund af den ugifte Stand kan den katholiske Geistlige ogsaa i Sandhed være en Fader for Enkerne og de Forældreløse. Bedre og lettere, end nogen Anden, kan den katholiske Geistlige gjøre det muligt, hvad der staaer skrevet i Jobs Bog: (29, 11. Afsn.) „Det Dre, som mig hørte, priste mig lykkelig, det Dre, som mig saae, gav mig Vidnesbyrd; thi jeg reddede den Fattige, som raabte til mig, og er kommen den Forældreløse til Hjælp, som ingen Hjælper havde. Deres Betsignelse, der ellers vilde være gaaet til Grunde, kom over mig, og jeg trøstede Enkens Hjerter. Jeg klædte mig i Ret-

færdighed, jeg iførte mig min Ket som en Kaabe og et Diadem. Jeg var et Dre for den Blinde, og en Fod for den Lamme. En Fader var jeg for de Fattige, og deres Sag, som jeg ei kjendte, undersøgte jeg omhyggeligt. Jeg sønderbrød den Ugudeliges Kjævebeen, og rev ham Rovet ud af hans Tænder.“ Man maa kjende en Sjælesørgers praktiske Liv, for at kunne erkjende, at mange Ord af dette Sted finde deres bogstavelige Anvendelse paa hans Virksomhed som Sjælesørger. Hvorledes vilde en gift Præst, som altid og overalt var bunden ved Sorger for Kone og Børn, paa saadan Maade kunne være Fader for Enkerne og de Forældreløse! —

Den katholiske Geistlige er de Syges og de Døendes Hjælper og Trøster, deres Kraft og Styrke. Den første Forkrist, Frelseren gav sine Disciple, da Han udsendte dem to og to, havde Hensyn til Sygepleien. Fornemmelig Sygepleien har den katholiske Kirke trolig varetaget, og den har kunnet gjøre det navnlig ved sine Tjeneres ugifte Stand. Eller hvo har hørt, at de katholiske Sjælesørgerere seige ere vegne tilbage og flygtede for Smitte, for Pest eller andre Sygdomme. Lyve Tusinde Franziscanermunkene bleve et Offer ved de Pestsyges Forpleining, da den sorte Død drog igjennem Europa. Den h. Franziscus Xaverius kysker i Benedig de Syges Pestbylder, i Bestindien kysker den ædle Claver Negernes Udslet; fromme Missionærer lade sig indelufte med Galeislaverne i de uhyggelige Stikrum og døe med dem; endnu for faa Aar siden bare Fædre og Brødre af Jesuiterordenen Choleraligene til Graven paa deres egne Skuldre. Da Pesten udbrød i Mailand og Alt flygtede, blev Karl Borromæus tilbage. Den h. Johannes af Gud stiger ned i de Banvittiges mørke Fængsler, omarmmer dem, løser Lænkerne af deres Hænder, tiltaler dem venligt, og see, selv den Banvittige anerkjender den katholiske Præsts Kjærlighed og Opoffrelse, han bliver taalmodig, blid og ydmyg som et Lam. Du kan ogsaa finde de katholiske Præster blandt de Døende paa Balpladsen, i Epidemien af Armeerne med Korset i Haanden, beredte til at hengive deres Liv for den hellige og retfærdige Sag! thi de frygte ikke Døden.

Endnu for faa Aar siden gif Erkebiskoppen af Paris midt ind i Kugleregnen og faldt paa Barrikaderne som et Sønsøffer for Staden! —

Vi have inderlig Medlidenhed med enhver gift Præst eller Prædikant, naar Pesten eller en smitsom Sygdom raser trindt omkring og han da med bange Beemod seer paa sin Kone og sin Borneflokk, seer Familiens Taarer, kan ikke bestaae denne Kamp og bliver tilbage; eller han løsriver sig fra Omarmelserne og træder da med langsomme Skridt og bankende Hjerter hen til de Pesthyges Dødsleier. Skjon er denne haarde Kamp imellem Kjærligheden til Familien og Kaldspligten fremstillet i den engelske Roman „Geraldine“. — Har Du fremdeles hørt om den katolske Kirkes Missionærer? Med Kors, Breviar og Rosenfrands begive de sig paa Vandringen. Verden er deres Fædreland, Menneskeheden deres Familie. De gennemsejle Havet, bestige Bjergene, gennemtrænge Skovene, gennemvade Moradserne, sige hverken Fængsel eller Død, for at vinde Sjæle for Christum. Har Du hørt, hvorledes de i Hunger, Kulde og Nøgenhed gierne sove paa den bare Jord? Løsrøve fra alt Jordstø, ere de kun fængslede til Nationernes Sjæle, som endnu sidde i Mørke og Dødens Skygge. See, hvilken herlig og talrig Familie den katolske Missionær har i sine indianske Børn! Missionærerne have ikke graadt nogen Afsteds-taare, da de bestige Skibet, men vel har man seet Langsels- og Glædestaarer i deres Dine, da Skibet stodte fra Land, Flag og Vimpel valedede, og Skibet hurtigt førte dem over Bølgerne hen til deres h. Missionssted. De ugifte katolske Præster have ogsaa ryddet Danmarks Skove, have draget de vilde Gøther og Normanner ud af deres fugtige, sneebedækkede Huler frem til det milde, venlige Sollys, have lært raare Jægere og Sorøvere den fredelige Have- og Agerdyrkning, de have grundlagt vore første Skoler, de have dannet og lyksaliggjort Danmark ved Troens Sandhed.

Overhovedet faae alle den Geistliges Forretninger og Arbejder netop ved Celibatet en større Kraft og Hylde, en høiere og hellig Indvielse, en dybtgribende Virksomhed og rigeligere Held. Netop paa Grund af den ugifte Stand kan den Geistlige som Døfferpræst, Lærer, Raadgiver, Fader for Menigheden, være hvad han

skal være. Og naar efter al Erfaring de katolske Geistlige staae i en langt engere og inderligere Forbindelse med deres Menigheder, end de protestantiske Prædikanter, faa er Grunden dertil vistnok ogsaa fornemmeligen at søge i Celibatet. Og i dette hans Forhold til Menigheden blive ogsaa de rene og helligste Glæder den katolske Geistlige tildeelt, Glæder, i hvilke han finder rigelig Erstatning for Alt, hvad Verden og selv de lykkeligste Familienbaand vilde kunne byde ham. Træffende siger derfor den ædle Möhler:

„Man maa selv have seet eller erfaret, hvilken Kilde til de hjerteligste Glæder det er, at være æret og elsket af en heel stor Menighed som en Fader, at bære dem Alle i sit Hjerter, at bemærke Fremvarthen af den udstrøede, guddommelige Sæd og at see Frugterne under sine Hænder at modnes for Himmelen. Af Erfaring maa man kjende den Salighed, som udstrømmer fra den aandelige Forbindelse med fromme Sjæle, som med Inderlighed og Varme hænge ved deres værdige Sjælesørger, jo mere man føler, at ogsaa han ganske lever for sit hellige Hyrdeembede, og at ogsaa alle hans Døffer og Glæder ere indsluttede i samme. Kjærligheden er Gjenkjærlighedens Maal: hvo, som deler sit Hjerter imellem Familie og Menighed, kan efter naturlige Love ikke forlange den varme og sømme Følelse fra Menighedens Side, som den, der er den ganske og udeelt hengiven. Jo frommere og fortrinligere Sjælesørgeren er, desto inderligere er hans Forhold til Menigheden, desto fuldere og mere omfattende ere hans Glæder. Hvad Familielivet vilde yde, det bliver noksom erstattet, tænker jeg. Men hvo, som vil nyde dei Gode i fuldt Maal, maa give Afkald paa det Andet. Kirken vil, at Sjælesørgeren maa nyde det fulde Maal af hine hellige og ædle Glæder, som rene, aandelige og moralske-religiøse Baand kunne byde ham.“ —

4.

Den Geistlige kaldes endelig Geistlig paa Grund af den aandelige Modsatning overhovedet, som han netop skal danne til Verden og dens Lyst. Kristus Selv dannede den skarpeste Modsatning til Verden (mundus), Han udtog Sine Disciple fra Verden

og stillede dem ligeoverfor Verden. Saaledes er ogsaa den Geistlige affondret fra Verden og staaer ligeoverfor samme. I Modsaetning til Verdenslivets Lyster og Sandfælgighed, skal han fremfor Alt personligen i sig selv fremstille Christendommens Grundcharacter, Forsagelse og Selvfornægtelse, og den egentlige Væsenhed i Christi Liv, Hans Offerliv! „Hvo, som ikke forlader Alt, hvad han eier,“ siger Herren selv, „kan ikke være Min Discipel.“ Hvor og stille Tilbagetrukkethed ere derfor Egenheder, som ere aldeles nødvendige for den geistlige Stand. Den sunde Følelse mærker strax og stærkt et uvilkaarligt Misshag, naar den Geistlige nærmer sig den brogede Verdslighed og i sit Liv sammenvæver og vil forene det Verdslige med sit himmelske og aandelige Kald. I mange Tilfælde føler man særdeles stærkt det Upassende i en sliq Sammenblanding og, hvor det træder frem, bliver det stærkt dadlet. Man finder det desaaarsag upassende og usømmeligt, naar en Geistlig tager Deel i Dandsforlystelser, besøger Theatret, bærer brogede Klæder, fører Vaaben, pynter sig, og desl. Det frivillige Valg af Cølibatet er nu netop en Handling, hvorved den Geistlige klart og tydeligt tilkjendegiver, at han har sat sig Forsagelse og Selvfornægtelse og Christi Offerliv som sin Livs Formaal, at han saaledes har tilegnet sig og fremstiller i sig Christendommens Grundcharacter. Og netop herved er han ogsaa bleven Saltet for sin Menighed, han hviler skjult som Suurdeigen i Massen, hans Lys skinner klart fra Lysestagen, hvorpaa han er sat, ind i de Troendes Sjæle. Cølibatet bevarer ham for verdslig Dmgang og for at omkomme i Livets materielle Bevægelser og Sykler, medens det ægtefædelige Forhold vilde bringe ham i tusinde Forhold, som vilde stride ligesaa meget imod hans ophøide Kaldspligter, som de vilde være upassende for hans hellige Stand. „En god Forsanger,“ siger den aanderige Philosoph Hamann saa træffende, „angiver altid Tonen noget høiere, fordi han veed, at Menigheden synker.“ Saaledes har ogsaa den katholske Geistlige valgt det fuldkomnere Liv i den frivillige Forsagelse, for, om det end ikke lykkes ganske og i Almindelighed at lede hele sin anbettede Hjord paa den

christelige Fuldkommenheds Vej, saa dog at kunne holde den paa Dydens Vej. Ved sit eget Offer og ved sin egen Forsagelse lærer han Menigheden ogsaa at ofre, at forsage, at moderere og hellige sine Nydelser, han beskytter mod Udsævelser og Lidenskaberens vilde Udbrud og tilraaber idelig Menigheden ved sit eget Liv den h. Apostel Pauli Ord (1. Cor. VII, 29.): „Men det siger jeg, Brødre: Liden er iøvrigt kort, for at de, som have Hustruer, maac være, som om de ingen havde; og de, som græde, som om de ikke græd; og de, som glæde sig, som om de ikke glædede sig; og de som kjøbslaae, som om de Intet eiede; og de som gjøre Brug af denne Verden, som om de ingen Brug gjorde af den; thi denne Verdens Skikkelse forgaaer.“ — Hvad man ofte gjør til en Bebreidelse for Cølibatet, som om det forfastede og ringeagtede Ægtefædet, det er usandt; tværtimod, netop ved Cølibatet bliver Ægtefædet helliget og sammes høiere Betydning bliver mere fremhævet. I Intet Religionssamfund bliver desaaarsag Ægtefædet og Ægtepagten agtet høiere og helligere, end i den katholske Kirke. Med Forkastelsen af Cølibatet er ogsaa Ægtefædets Hellighed sjunken i Protestantismen, ider denne tilstaaer Muligheden af Ægtepagts Ophævelse ved Skilsmisken, hvilket den katholske Kirke høitideligt forkaster og affkyer! Den store Erkebiskop af Köln, Clemens August, var ugift, og netop han er traadt i Kampen for Ægtefædets Hellighed og er vandret i Fængsel for Ægtefædet! — Netop ved Cølibatet danner den Geistlige, der overhovedet skal danne en Modsaetning til Verden og dens sandfælgelige Lyster, den skarpeste og meest heldbringende Modsaetning, en saadan Modsaetning, som enhver katholsk Menighed selv forlanger af sin Sjælsorger, saaledes som dette har viist sig til alle Tider og endnu for saa Nar siden, saa klart og bestemt, saa herligt og skjont, saa eenstemmigt og fast blev udtalt for hele Verden af de katholske Menigheder i det katholske Land Westphalen i Anledning af Frankfurter Parlamentets uheldige Debatter om Præstecølibatets Afkæffelse i Aaret 1848. — Giv da Gud, at et ret lykkeligt Forhold imellem Præst og Menighed ogsaa maatte altid bestaae her iblandt os! Gud give, at navnlig ogsaa hele den katholske Menighed

heri Kjobenhavn vilde stedse engere og inderligere slutte sig til sine Præster, — at navnlig visse mindre ædle og hellige Elementer, som næres ved Grundringen om tidligere uheldige Tidsforhold, og som nu ikke sjældent true med at forstyrre den skønne Enighed og Samdrægtighed i Menigheden, maatte snart aldeles forsvinde! Det krænker og saarer dybt Præstens og Sjælsforgerens Hjerter, naar endog hans rene og ædleste Hensigter og Bestræbelser lastes eller mistænkeliggøres; og dette skeer her, men, Gud ske Lov! hidindtil ikkun i meget faa Familiers Kredse. I de Troendes egen Interesse ønske vi ret af Hjerter, at alle Menighedens Medlemmer vilde bestræbe sig for, ved oprigtig og inderlig Kjærlighed og Tillid til deres Præster, at gjengjælde den i Sandhed oprigtige, udeelte og uforbeholdne Kjærlighed, hvormed disse give fuldstændigt Afkald paa alle Livets og Verdens Lyster, Morstaber og Nydelser, for ene og alene og udelukkende at indvie alle deres Aands- og Legemskræfter for denne dem anbefoede Deel af Herrens Hjord; thi ikkun paa det Vilkaar, at gjensidige Kjærligheds og Tillids Baand forbindes og omslynge Præst og Menighed, er det muligt, at Præstens Virksomhed kan bære de forenkede velsignelsesrige Frugter. Og ikkun paa dette Vilkaar vil vor Menighed være og blive, hvad den skal være, nemlig et levende Billede og en levende Deel af hiin store Herrens Menighed eller Kirke, som vi kalde: „de Helliges Samfund“, i hvilket alle enkelte Lemmer ere inderligt forenede i Aandens Enighed ved Fredens og Kjærlighedens Baand til eet hemmelighedsfuldt Legeme, hvis Hoved er Jesus Kristus, vor høieste Konge og Herre og vor evige Øpperstepræst, Hvem da være al Lov og Pries og Ære og Tak i al Ewigheid. Amen!

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den h. Fader besøgte d. 30. Aug. atter Cholerahospitalet. Han var seent paa Eftermiddagen fjørt til Lateranen, for at over-

være Udgravningen af nogle der fornylig opdagede Mindesmærker. Da han hjørte forbi St. Johanneshospitalet, hvor qvindelige Syge forpleies, lod han Vognen holde og begav sig ind i Sygehuset og lod sig strax føre ind i Cholerapatienternes Bærelse. En Kone, som netop droges med Døden, berettede han selv med det h. Vandringsbrød, og da hun døde saa Dieblikke efter, udtalte han med dyb Kærlighed Psalmen: de profundis over hende.

England. Efter Times bliver en ny pragtfuld katolsk Kirke bygget i Birkenhead. For nogle Dage siden fandt en Forsamling af Katholiker Sted, for at raadslaae om Midlernes Tilveiebringelse ved Subscription. Den ædle Greve af Shrewsbury tilbød 15,000 £ Sterl.; Resten vil indkomme fra de øvrige Beboere. En Collect indbragte ved denne Forsamling 1,500 £ Sterl. og siden ere atter 1,000 £ Sterl. indkomne.

Medens der ifølge den franske Keisers specielle Befaling er tilstrækkeligt sørgt for den franske Flaades og Armees religiøse Fornødenheder, have selv alle katolske Biskoppers indstændigste Bønner ikke kunnet bevæge den engelske Regjering til en lignende Fremgangsmaade. Selv den høikirkelige Times fordrer nu Forøgelsen af de katolske Feltpræsters Antal ved de engelske Expeditionstropper. „I vor Arme“, — siger den — „tjene 6,000 Katholiker, der kun have 2 Præster, og naar man betænker, at Soldaterne ere adspredte i flere Leire, saa begriber man, at Mange kunne blive syge og døe, uden at modtage deres Religions Trøst. Dette er haardt, og man burde idetmindste tilstede dem een Præst paa hver 1000 Mand. Det er det Grusomme, at lade et Menneffe døe uden religiøs Hjælp. Vi forlange ikke, at man skal forhøie de katolske Præsters Indflydelse i Armeen; men naar vi gjøre Brug af de katolske Soldaters Tjeneste, saa ere vi ogsaa forpligtede til, at sørge for deres religiøse Fornødenheder.“ Iøvrigt synes den sstrigende Nødvendighed og Frankrigs Exempel at have tilskyndet det engelske Cabinet, da de nyeste engelske Blade melde: „Som Følge af den utaalelige Byrde, der paahviler de 2 katolske Feltcapellaner i den orientalske Arme, har Regjeringen i dette Dieblik affendt 3 nye katolske Feltcapellaner til Krigsfuepladsen. En af disse er en Dominicanermunk, de to andre Verdenspræster. Overfartsomkostningerne og Gehaltet for disse 3 Feltpræster blive betalte af Greven af Shrewsbury.“ I Sandhed, en bitter Haan! Det rige Albion, som har beriget sig med katolsk Kirkegods af Millioners Værdie, skammer sig ikke ved, at lægge Beslag paa en formedelst sine storartede Udgifter beromt katolsk Greves Gavnildhed. Med samme Hensynsløshed gaaer

man forøvrigt der frem imod selve Høikirken; for de 25,000 protestantiske Soldater ved Expeditionen, ere ligeledes ikkun 3 Capellaner ansatte. —

Frankrig. Fra Iller skrives: Ved de sparsomme Efterretninger, som angaaende Choleraens Optraaden i Frankrig komme til vor Kundskab, turde det ikke være uinteressant, at erfare Indholdet af en Privatfrivelse, som i Slutningen af August Maaned er naaet hertil fra La Marche i Vogeserne fra en meget agtværdig Kilde. Brevskriveren skriver iblandt Andet saaledes: „De kjender vel af de offentlige Blade den store Trængsel, hvorunder en stor Deel af Frankrig for nærværende Tid sukker. Men det vil maaskee falde Dem vanskeligt at begribe, hvor skrækkelige de Udelæggelser ere, som Choleraen anretter, saavelsom den Ræfsel, den udbreder blandt Folket. I de mindste omliggende Landsbyer døde ikke sjældent 8—10 Mennesker paa een Dag. Forrige Søndag gif en Professer til en Landsby, som har 400 Indvaanere, for at hjælpe den derværende syge Sognepræst. Paa denne ene Dag saae han 12 Personer at døe. Bistnok vedvarer Sygdommen ogsaa ofte i noget længere Tid, men sædvanlig paafølger en hurtig Død. Strækken for denne frygtede Sygdom er som Følge deraf ligesaa stor som naturlig. Bore rige Folk, som frygte for deres Liv og ikke ville deri erkjende Guds Haand, ere i Tide flygtede til Bjerlandet. Vort Departement inddeles i to Dele: Sletterne og Bjergene; de sidste have hidtil været forstaaede for Sygdommen, medens den raser paa Sletterne paa en i Sandhed skrækkelig Maade. En lille By har mistet Hjerdedelen af sin Befolkning. I Begyndelsen søgte Beboerne Tilflugt i Skovene og boede der i Hytter; men ved deres Tilbagekomst bleve de i deres Boliger fordetmeste angrebne af Sygdommen. Midt i denne dybe Trængsel see vi mange ophsiede Vidundere af Kjærlighed. Sognepræsterne opfyldte ikke alene deres Kaldspligter, men de vare ogsaa Læger, Sygeopvartere, ja undertiden endog Graverkarle. Biskoppen af Verdun's Generalvicar og Broder pleiede tiligemed Forstanderinden for de „barmhjertige Søstre“ de Syge i en naboliggende Landsby, hvis Sognepræst laae paa Sygeleiet. Den gode Søster døde; Generalvicaren var selv nødt til at grave hendes Grav. Vi glæde os over, at vi have mange Søstre under den herskende Sygdom; de Menigheder, som have været forsynede med barmhjertige Søstre, have forholdsmaassig langtfra lidt saa meget. . . De forskjellige Regjeringer, som i de sidste 50 Aar have fulgt hverandre i Frankrig, vare meget blinde, idet de forhindrede Udbredelsen af de religiøse Ordener. Den nuværende Re-

gjering handler anderledes; den sender 100 barmhjertige Søstre til Barna, for at pleie vore Soldater.“ —

— Journal de la Haut-Saone skriver Følgende: Et ungt Menneske fra Germigney begav sig forrige Uge til Montseugny. Neppe ankommen der, anfaldes han i Nærheden af Præsteboligen af et heftigt Ildbefindende. Uden at spille nogen Tid optog den derværende Præst ham; men Sygdommen tager til, det viser sig, at det er Cholera; al aandelig og legemlig Hjælp bliver ham tildeel, men den Syge dør efter ni Timers Forløb. Dette blev snart bekjendt over hele Menigheden; de gode barmhjertige Søstre søge En, som kunde gjøre Risten, men Ingen var til at finde, — saa stor var Frygten; men den kristelige Kjærlighed til Næsten var endnu større; to barmhjertige Søstre gibe sig til Arbeidet og efterat de havde arbejdet en stor Deel af Natten, er Risten færdig og Liget lagt deri af de samme Søstre. —

— De to i Gallipoli af Cholera døde franske Generalers opbyggelige Død er et nyt Beviis paa det gode kristelige Sindelag, som hersker i den franske Hær. Alle Feltpræsternes Beretninger bekræfte dette, og om Flaaden gjælder det Samme. Hertugen af Elchingen aflagde Dagen før sin Død et angerfuldt Skriftemaal og tilstod ligesom sin Uret i ikke at have været alvorlig nok i religiøse Sager, medens han levede; General Carbuccia annammede i Overværelse af hele sin Stab den h. Communion, og bemærkede for Præsten, at han netop med Forsæt havde ladet sine Officierer komme. Det gode Exempel virker velgjørende paa Soldaterne; overalt have Feltpræsterne fuldt op at gjøre fra tidlig til sildig, og fire nye Præster ere atter nylig afsaaede fra Marseille, for at begive sig til Barna, hvor man venter dem med Længsel.

Sardinien. Det piemonteske Ministerium holder ikke inde med sin Krig imod Munkke og Nonner. Efter Karthausernes Fordrivelse maatte heller ikke de saakaldte „Søstre af det h. Kors“ blive i deres Celler. Natten mellem d. 17. og 18. Aug. fuldbragtes det lysfæde Værk. Ni Dage isorveien havde Hr. Urban Ratazzi ladet Nonnerne opfordre til at rømme Huset. Paa Forstanderindens Svar: „at det var dem umuligt, at afstaae deres Kloster uden den h. Stols Minde, da ikkun Paven kunde dispensere dem fra Clausuren,“ lod Ratazzi svare: „Om Rom giver sit Minde eller ikke, saa skal De rømme Deres Bolig, og gjør De det ikke godvilligen, vil man drive Dem ud med Bold!“ Den strenge Herre har holdt Ord. D. 17. skrev han til det erkebiskoppelige Dificium, saavelsom til Ordenssøstrene, at Klosteret i den paafølgende Nat vilde blive besat af den bevæbnede

Magt. De Gud indviede Jomfruer tilbragte hele Natten i Bøn, og bade til Gud om Styrke i denne haarde Prøvelse, samt om Oplysning for deres Forsølgere, forat disse maatte indse det Uretfærdige i deres Forhavende og afstaae derfra. Henimod Kl. 2 om Morgenen omringedes Klosteret af en Troop Soldater, som anførtes af General-Intendanten, der ledsaget af Kvastoren var omgivet af Retsbetjente og Gensdarmere. Han bankede paa Klosterporten og forlangte at indlades. Den hidkaldte Abbedisse svarede, at Ordensreglerne og de kirkeretlige Love forbød hende, at adlyde denne ubesviede, ja uretfærdige Opfordring, og at hun kun vilde vige for Magten. Alt flaae Porten ind forekom de bevabnede Embedsmand tidsspildende; de erindrede sig, at Nonnerne i Aaret 1848 havde indrommet Regjeringen en Deel af deres Bygning til Indkvartering af Soldater, som 1850 atter droge bort. Istandsættelsen af denne provisorisk afgivne Deel af Klosteret kostede Nonnerne betydelige Summer; ikke desto mindre tog Regjeringen den fort efter atter i Besiddelse, og benyttede den til Magazin. Smidertid havde Søstrene ladet opføre en Skillevæg, for usorstyrrede at kunne leve for deres fromme Kald i det dem tiloversblevne Rum. Paa denne Muur stige nu Herrerne op ved Hjælp af Stiger, hvorefter man fratog Forstanderinden det Knippe Nøgler, som hun holdt i Haanden, og aabnede Hovedporten. En mundtilig Protest mod en saa uhorrt Voldsbegjæring var naturligtviis til ingen Nytte; Nonnerne bleve revne bort fra Alteret og tilligemed deres værdige Forstanderinde snarere slæbte end førte ind i femten særdisgstaende Vogne. Ligeledes maatte de syge Nonner forlade deres Smertensleie og friste samme Skjæbne som de andre. Ministeriet har besluttet, at sende dem alle til et Kloster i Asti, men hvorfra man først har maattet bortjage Beboerinderne. Lykkeligtviis stillede den ædle Marquise af Barolo et af sine Landgodser til de Fordrevnes Disposition, og herfra, i Nærheden af Abbediet Stura, udfærdigede Abbedissen Seraphine Promis den høitidelige Erklæring, at Ordenssamfundet af „Søstrene til det h. Kors“ ei havde ophørt at bestaae, og vilde fra nu af opflaae deres Bolig i Barolo. Tillige blev Stedet indviet dertil af Geistligheden, og Clausuren høitideligen erklæret. Dette skete d. 19. Ministeriet blev i behørig Form underrettet derom, og den modige Seraphine har maastee ved sin Bestemthed, idetmindste endnu for en Tid, reddet Klosterets Giendomme, hvorefter Hr. Ratazzi synes at være særdeles lystet. — Flere Decreter, som befale Udviisning af religiøse Ordener, skulle allerede være forelagte til Kongelig Underskrift; iblandt de betegnede Offere nævnes: Fædrene af San Filippo og af Mis-

sionerne, Nonnerne af det h. Sakramente og Capuzineserne. Endog Maga, det meest ultrademokratistiske Blad, synes dette for galt. Ja, hvad skal man vel sige eller tænke om en saadan Regjering, som den piemontesiske? Den klager idelig over, at Tyrierer og Roverier gribe med hver Dag mere om sig i hele Sardinien, saa at man næsten paa enhver Landevei, ja i selve Byers Gader, maa hvert Dieblif frygte for at blive overfaldet af Rovere. Mon dette er til at undre sig over, naar den høieste Statsmagt i Landet giver et saa skjønt og opbyggeligt Exempel paa at træde det 7. Bud („Du skal ikke stjæle!“) under Fødder?! At et saadant Ministerium begunstiger Protestantismens Indførelse i Piemont, det er just intet Gresvidnesbyrd for Protestantismen; vi misunde den ikke flige Beskyttere! —

Tyrkiet. Divanet (Statsraadet) har besluttet, at en særegen Lovbog for den christelige Befolkning i Tyrkiet skal affattes under selve de Christnes Medvirkning, og den dertil nedsatte Commission vil med det allerførste træde sammen. — Naar denne Lovbog nu bare falder christeligt ud og ei bliver behandlet efter Tyrkernes Viis!

Athen. I August Maaned har den latinske Patriark af Jerusalem, Hr. Valerga holdt sit høitidelige Indtog i Jerusalem. Han ledsagedes ved denne Høitidelighed af den franske og den østerrigiske Consul, foruden et glimrende Følge af Katholiker og endog Muhamedanere.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 22. October. — 20. Søndag efter Pintsfe.
— Dagens Epistel: Ephes. 5, 15-21. —
Evang.: Joh. 4, 46-53. — Gudstjeneste:
Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10
Høimesse med Prædiken paa Tydsf. — Esterm.
Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katholske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prover Alt og beholder det Gode!

1. Theßfal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 44.

Søndagen den 29de October.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtages i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blankensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de kgl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Christi Kirke.

Et historisk Epos i fire og tyve Sange

af

Karup.

Forste Sang.

(Fortset.)

19.

Hvor skjon var ikke Kirkens Morgenrode!
Hver Kamp blev Seir — hver Trængsel Herlighed!
Den forste Menighed man saae at gløde
Af Tro, af Haab, af hellig Kjærlighed;
Som Brødre kom hverandre man imøde,
Og Herrens Hjord vandt Kraft ved — Enighed.
De Christnes Hjerter var en Offerflamme,
Og Tro og Levnet var hos dem det samme!

20.

En hellig Mand fra hine forste Dage
Staaer Stephanus imellem Kirkens Mand;
Han blandt Modstandere har ei sin Mage,
Hans Aand er hoi og lys som Himmelen.
Man stiller ham for Raadet med den Klage:
Alt han foragter Loven, spotter den.
Da hæver han sin Røst, og Raadets Sale
Gjenklinger af hans skjønne, djarve Tale.

21.

Med bittere Sandhedsord han hoit udbryder,
Han skildrer Israels Utaknemlighed;
Hans Sjæl af dyb, retfærdig Harme syder,
Og Straffeord hans Tale ender med.
Han Dlie i Hadets Flamme gyder,
Man harmfuld Tønder skjæver ad ham vred.
Men Stephanus, omstraalet af Engleluer,
Jehova og Hans Son i Himlen fluer.

22.

Da dette Syn han Raadet aabenbarer,
Det bliver rasende og styrter frem;
Sandrægtelig som een det mod ham farer,
Og støder ham ud af Jerusalem;
Der stenes han af grumme, vilde Skarer,
Han synker om — men beder dog for dem:
„Min Gud! tilregn dem ikke deres Brøde!
Annam min Aand, o Jesus!“ og han døde.

23.

Hil Stephanus! hans Dod blev Kirkens Seier!
Hans Liv var Kamp, og Kampen han bestod!
En hellig Fane over Kirken vaier,
Hvis Seiersskrift er skrevet med hans Blod!
Triumph! den forste Martyr Kirken eier!
For Christi Skyld han faldt ved Korsets Fod.
Han ved sin Dod erhverved Helgenglandsen,
Han smykke Christi Brud med Martyrkrandsen.

24.

Iblandt de Afende, som Stene slængte
Mod Stephanus, en adel Yngling var;
I rige Folder om hans Skuldre hangte
Et græst Bevandt, skjøndt han Mesusam bar;⁶⁾
Hans høie Aand hans Afsyn gjennemtrangte,
Fra Orneblilket lyste Tanken klar.
Af Had til Herrens lille Flok han brændte,
Skjøndt han tilforn personligt Kristus kjendte.⁷⁾

25.

I Tarsus, hedenff Wiisdoms Kongesæde,⁸⁾
Der blev han født som romersff Borger frei;
Hans Fader lod ham tidlig alt betrede
Minervas Tempel; men Philosophi
Var ham ei nok. Som Israels Haab og Glæde
I Zion lærte han Theologi:
Her blev han Pharisaer. Hans Navn var Saulus,
Men Christendommen kjender ham som — Paulus.

26.

Det Aferi, som i hans Hjerte brændte,
Snart til en voldsom Hevnelyst udbrod:
Han alle dem, som Kristus hoit bekjendte,
Til Fængslet forte, ja, til grumme Død;
Selv Børn og Qvinder, hvor hans Hevn sig vendte,
Ei sfaaned han, skjøndt deres Laarer flød.
Hans stærke Billie lod sig ikke boie,
Af jødisff Fordom blandet var hans Die.

27.

En Dag han til Damascus gik — han forte
Til Christnes Fængsling Fuldmagtsbrev med sig —
Da faldt et himmelff Lys paa ham, han horte
En Røst: „hvorfør forfølger, Saul, Du mig?
Jeg Jesus er!“ og denne Røst ham vorte,
I Stovet kasted han sig ængstelig;
Blind laae han der — blind var han trende Dage:
Da blev han døbt, og fik sit Syn tilbage.

28.

Nu havde han sin Gud og Frelser fundet,
Den snevre Dei, som gaaer til Himmelen,
Et evigt Lys var for hans Aand oprundet,
Der sendte Klarhed, Barme, Ro i den;
Hans Had til Christi Vidner var forsvundet,
Kun Njærlighed, kun Sandhed var igjen.
Med dem han kæmpede til Herrens Væge,
Dg kraftig han forkyndte Jesu Lære.

29.

Men Petrus og de andre Elleve droge⁹⁾
Omkring i Jødeland foruden Hjem;
De lærte tidt i Jøders Synagoge,
Dg Mænd og Qvinder tidlig fulgte dem.
De haarde Jøder dem tilfange toge,
Man for Synedriet dem bragte frem.
Men da det vilde Ordet dem forbyde,
De svared': „Gud vi meer end Menneffer lyde!“

30.

Dg Simon Petrus som Apostelfyrste
De andre ledte paa den trange Sti.
I Tro og Aandens Kraft var han den Største,
Hans Ord var fuldt af Ild og Energi.
I Raad og Daad han nævnes som den Første,
Selv Paulus overtraf ham ei deri:
De Syge gav han Sundhed — Døde Livet,
Dg selv hans Skygge himmelff Kraft var givet.¹⁰⁾

31.

I Israael var Frelsens Sol oprunden,
Dg hidtil ene Israael den saae;
Men Palestina var ei ene Grunden,
Paa hvilken Christi Kirke skulde stoae;
Alverdens Slægter havde Naade funden,
Alverden Deel i Frelsens skulde saae:
Dg derfor ved et Syn blev Petrus givet
Det Huerv, at føre Hedninger til — Livet.

32.

Dg da han vidste, det var Herrens Billie,
At stille Hedningernes Rod og Savn,
Cornelius med hele hans Familie
Han døbte strax i Jesu Christi Navn.
Snart mange Hedninger vandt Troens Lilie,
Dg hvilte trygt i Frelsens aabne Faavn.
I Antiochia de en Kirke danned',
Der blev en Pryd for hele Morgenlandet.

33.

Men over Zion skjæbnevangre Skyer
Paa Kirkens Himmel viser sig igjen;
Forfølgelsen Herodes¹¹⁾ nu fornjer,
Hvorved han troer, at blive Folkets Ven;
Den svage Christne bort fra Staden slyer,
Den Stærke bliver, trods Forfølgelsen;
Han lider for sin Frelser gjerne Trængsler:
Dg Mange kastes i de skumle Fængsler.

34.

Jacobus¹²⁾ maa for Sværdet lade Livet,
Og Petrus bli'er i Fængslets Lænker lagt;
For ham til Gud bli'er Donnens Offer givet,
Men om hans Fængsel staaer en vældig Vagt.
Dog Herren boier Stovets Magt som Livet,
Hvo kan modstaae Hans hoiæ Vældes Magt?
En Engel tog fra Petrus Lænkens Byrde:
Og fri stod atter Kirkens Overhyrde!

35.

Men Blodtyrannens usle Liv var veiet
Og fundet altfor let¹³⁾ — brudt blev hans Stav;
En rødsom Sygdom kasted ham paa Leiet,
Hvor Orme Larven, som hans Aand omgav,
Fortærede, til Dødens Lee ham meied:
Da sank hans Grumhed i den kolde Grav.
Nu Christi Vidner havde Freden fundet,
Ved Herrens Magt de havde Seiren vundet.

36.

Det var en Festens Dag — tolv Aar just vare
Genrundne siden Aanden sendtes dem,
De tolv Apostle havde uden Færr
Forsamlet sig nu i Jerusalem.
Her skreve de med Ord saa faa, saa klare,
Det første Symbolum i Jacobs Hjem.
Med Martyrblod er det befeglet blevet,
I hvert et Christenhjerte staaer det skrevet.

37.

Og da de havde Pinfestesten feiret,
Til Golgatha de alle fulgtes ad;
Her, hvor Guds Søn af Helved var omleiret,
Her med hverandre inderlig de bad;
De bad om Seir, som Jesus havde feiret,
Derpaa de fra hverandre skiltes ad:
Fra Golgatha de gik i Verden vide,
At bringe andre Frelse — selv at lide.

38.

Til Indien vandrede Bartholomæus,
Hans Blod her under Bøddeløren flød;
Til Paradisets skjønne Land¹⁴⁾ Thaddæus
Sig vendte, her han fandt sin Martyrdød;
Til Afrika med Ordet gik Matthæus,
Her Sixtus hans ædle Blod udgjød,
Fordi Apostelen ham maatte nægte
Den hellige Eugenia at øgte.

39.

Mathias sig til Ethiopia vendte,
Her feirende han Martyrkronen vandt;
Philippus hoit i Phrygien bekjendte
Sin Frelser, til hans Blod paa Korset randt;
Andre's og Simon Evangeliet tændte
I Asia, hvor samme Død de fandt;
Blandt Parther Thomas lærte, led og blodte:
Ved Korsets Fod ham Hedningspyd nedstodte.

40.

Det vide vi — og det er nok om disse!
Paa Sagas Tavle intet om dem staaer,
Skjøndt deres Navn og Liv og Daad tilviise
I Tidens Glemselsbolger ei forgaar!
Den Krone, som omstraaer deres Ise,
Er skabt for Evigheden, ei for Aar —
Naar Spor af Verdens Helte meer ei findes,
Vil de af christne Hjertes evigt mindes!

41.

Men Paulus, som af hellig Iver brændte,
Med Barnabas til Den Cypern drog,
Med store Tegn han Frelseren bekjendte
En Christusspotter¹⁵⁾ han med Blindhed slog:
Da ansaae Mange dem for Guds Udsendte,
Selv Sergius¹⁶⁾ den christne Tro antog!
Saaledes Korset feirede paa Den.
Men Paulus drog tilbage over Soen,

42.

Og kom til Antiochia.¹⁷⁾ Her blandt Folket
Han talede om Kristus Kraftens Ord,
Det hele store Frelsens Vært blev tolket,
Og baade Hedninger og Jøder troer;
Men hadesfuld, fordi han der vandt Folket,
De Vældste sig imod ham sammensvor,
Og stødte ham ud fra Peshidens Egne:
Men Christne fandtes der dog allevegne.

43.

En Dag han stod i Lystra, hvor han hørte
En stakkels Lam, som ved hans Fodder laac,
Den arme Krobling Pauli Hjerte rørte,
Han saae hans Tro, og bød ham op at staae.
Han reiste sig og gik. Men det forforte
De Hedninger, som saae den Lamme gaae:
De troede Guder fra Olympens Nige
Nedstegne vare blandt de Dodelige.

44.

De tænkte Paulus maatte Hermes være
Og Barnabas Gud Zeus. De ilte frem;
Et Dyre-Offet vilde de frembære
I Tempelet paa Alteret for dem.
Men Paulus blev opbragt ved denne Ære —
Med Tordenroft blandt Folket sprang han frem;
Han raabte: Flyer Afguderiets Morke!
Kun een er Lysets Gud — Ham bor I dyrke!

45.

Men kort derefter kom til Lystra Joder,
Som Folket Had til Christi Navn indgjød,
Hver, som nys vilde offere, Paulus moder
Med Steenkast, saa hans Blod paa Jorden flød;
Ophidset man ham ud af Staden stoder,
Indtil man anseer ham at være dod.
Men Paulus var ei dod. Med sin Ledfager
Han farff til Antiochias Brødre drager.

46.

Og da han kommer der, er Menigheden
I heftig Strid om en mosaiff Skif;
De Jodechristne meente, Saligheden
De uomftaarne Dobte ikke fik.
Da var det, for at redde Enigheden,
At Paulus skyndsomst op til Zion gif.
Han skulde Kirkens egen Stemme here,
For ret at vide, hvad man burde gjore.

47.

Og i Jacobi Huus¹⁸⁾ forsamlet bliver
Apostlene, Presbyter, Menighed.
Nu Petrus træder frem; med vanlig Iver
Han taler Hedningernes Sag. Han veed,
At hver, som troer, ved Christi Naade bliver
Deelagtiggjort i Himlens Salighed —
Og derfor dobte Hedninger han ikke
Besvare vil med Mosaismens Skikke!

48.

Det Overherdens Mening er.¹⁹⁾ Man horer
Hans korte Tale — og istemmer den.
Omfiger og Jacobus Ordet forer;
Han viser forst til Petri Tale hen,
Derpaa med Tynd han Skriftens Ord afflorer,
Som larer: Gud er alle Menneffers Ven,
Tilfidsst besluttet: „Hedninger bevares
Ei skal med Moseloven, ei omskjæres.“

49.

Med hiin Beslutning Kirkemødet ender,
Dog for man skilles, vælges nogle Mand,
Som man til Antiochias Brødre sender,
For Hedningerne at forkynde den.
De drage did — hvor Fred tilbagevender,
Og Menigheden blomstrer sukket igjen.
Conciliets Beslutning de adlode,
Den Andens var, som paa hvert Kirkemøde.

50.

Blandt hine Mand var Paulus. Nogle Dage
Han lærte her, og raffløs var hans Aand;
Med Langsel tænkte ofte han tilbage
Paa dem,²⁰⁾ som knyttet var' med Troens Baand
Til ham ved Kristus. For at kunne drage
Dem meer til deres Frelser, i sin Haand
Han tager Staven; han mod Vest sig vender:
Paaan han Evangeliets Fakkell tender.

51.

Med Silas gaaer han nu til hine Steder,
Som fordem alt har hort hans adle Røst;
Hver Menighed han vækker, styrker, leder,
Opmuntret den med Evangeliets Trost.
Tilfidsst i Troas han et Skib betræder,
Han vil til Macedoniens skjonne Kyst.
Et helligt Haab om Kirkens Seir ham følger,
Glad pløier han Ægøas mørtblaa Bolger.

52.

Han lander ved en Stad, hvis Navn os minder
Om Cassius' og Brutus' Kamp og Dod:
Philippi kaldes den. Her Paulus finder
Snart Troende, men ogsaa Kamp og Rød.
Man fængsler ham, man ham til Valen binder,
For Christi Skyld hans Blod her atter flød.
Men som han Gud lovsynger i sit Fængsel,
Et Jordstjælv kaster Døren af sit Hængsel.

53.

Han faaer sin Frihed — freidig han begiver
Sig derpaa ned til Thessalonica.
Her taler han med Troens Kraft og Iver,
Med Seir og Trængsel gaace han hort derfra.
Søs Beroenserne en Tid han bliver,
Fra dem han vandrer ned til Attica.
Her søger han den største blandt dets Stæder
Og snart Athen hans trætte Fod betræder.

54.

**A t h e n ! Du Skjønheds Brud paa Skjønheds Throne!
Aarhundereder var Bidne til Din Glands!
Som Aandens Dronning bar Du Aandens Krone:
Din Tinding smykke Laurens Hæderskrands;
Din Nost var fuld og klar som Eynens Tone.
For Formens Keenhed aaben var Din Sands:
Hvad Du har malet, meislet, bygt og skrevet
Er for Artusinder et Monster blevet!**

55.

**Din Tid er endt — Din Herferkthroner falder!
Olympens Dommer¹⁾ er fremtraadt paa Jord
I Dine soilesmykte Marmorhaller
Maa hedensk Wiisdom lytte til Hans Ord!
Fra Dine Dromme Frelseren Dig kalder:
Knus Guderne, omstøt Dit Offerbord!
Hvad Plato dromte, Virk'lighed er vorden:
Hans Drom Guds Ord bekræftet har paa Jorden.²⁾**

¹⁾ Mesufam o: Tankeseddel. Denne var en smal Strimmel Skind, paa hvilken flere Bibelsæder vare skrevne; med Remme bekræftedes den om Hovedet; om Armen var en lignende Seddel bekræftet. Phariseerne bare især Tankesedler. Matth. XXIII, 5.

²⁾ At Paulus har kjendt Frelseren før Dennes Vortgang fra Verden, antager jeg for en historisk Kjendsgjerning. Stephanus led Martyrbøden Aar 36, da Paulus var Phariseer: nu er det ikke sandsynligt, at han har tilendebragt sine Studier af Loven og den jødiske Theologi i kortere Tid end 2 Aar, og han maa derfor have været i Jerusalem Aar 34, da Herren døde paa Korset; men vægtigere end disse Hypotheser ere Pauli egne Ord i Ep. I. ad Corinth. IX, 1.

³⁾ Omendkjøndt man ialmindelighed betragter Athen som den græske Videnskabeligheds Planteskole, saa overtraf Tarsus paa Pauli Tid saavel denne Stad som Alexandria i Spog og Philosophi. Cfr. Strabo XIV.

⁴⁾ Under „de andre Elleve“ er Paulus ikke indbefattet. Denne blev først anerkjendt som Apostel, efterat han havde forladt Damascus og var ankommen til Jerusalem, hvor Barnabas fremstillede ham for Apostlene (Act. Apost. IX. 26—30).

⁵⁾ Act. Apost. V. 15.

⁶⁾ Herodes Agrippa Forfølgelsen fandt Sted i Aaret 44. Cfr. Act. Apost. XII. 1—23.

⁷⁾ Jacobus den Ældre, Johannes' Brøder.

⁸⁾ Denne Trope er laant af Proph. Daniel. V, 27: Thekel.

⁹⁾ o: Persien.

¹⁰⁾ Barjesus, en hedensk Troldmand, som paa den Tid opholdt sig paa Den. Vide Act. Apost. XIII, 6—11.

¹¹⁾ Han var den romerske Keisers Landshøvding paa Cypern og distinet en Hedning.

¹²⁾ Det her omtalte Antiochia var en lille Stad i Mesidien, og maa ikke forveksles med den større af samme Navn, som er omtalt i denne Sangs 32. Strophe.

¹³⁾ Jacobus den yngre forlod ikke Jerusalem; men forestod som Biskop den christne Menighed i denne Stad indtil sin Død i Aaret 63.

¹⁴⁾ Den Omstændighed, at Petrus aabner dette Christenhedens første Concilium, omendkjøndt det blev afholdt i Jerusalem, hvor Jacobus Minor var Biskop og nærværende under samme, er, blandt de mange uovervindelige Grunde for det katholske Dogma om Petri og hans retmæssige Efterfølgeres Supremat, af særdeles Betydning.

¹⁵⁾ Man erindre sig denne Sangs 41—43. Strophe.

¹⁶⁾ Kristus.

¹⁷⁾ Plato (429—48 f. Chr.), Grækenlands dybsindigste og aandrigste Tanter, lærte Tilværelsen af een eneste, god, wiis, retfærdig og fri Gud, Sjælens Præeristens, Menneskenes Affald fra Gud, ja ahned selv Sjælens Udbodelighed og Straf og Belønning efter Døden; men enkelte Yttringer i Phædon tyde paa, at han indsaae Nødvendigheden af et aabenbart Ord, der kunde bekræfte hans menneskelige Ideer og Ahnelser. Cfr. Dr. Horstfel: Platonis doctrina de Deo, Lips. 1804.

(Sluttes.)

Byskebiskoppen af Genf, den hellige Franz af Sales' Liv og Levnet.

III.

Hans Virksomhed som Coadjutor og Biskop for Genf's Dioces.

(Fortfat.)

Da den Hellige, ligesom engang den h. Apostel Paulus, troede at være Alles Skyldner, modtog han ofte Anmodninger udenfra, og holdt i forskjellige Stæder Faste og Adventsprædikener, omendkjøndt han ellers lagde megen Vægt paa sin biskeppelige Residentspligt og aldrig uden Nødvendighed forlod Annecy. Saaledes holdt han Fasteprædikener i Dijon, Chamberi, Grenoble, Paris o. s. v. Overalt trængte

Folk sig talrigt om hans Prædikestol, mange Syndere og Calvinister bleve omvendte ved ham og mange Svage styrkede i Udøvelsen af Dyd og Fromhed.

Da en calvinistisk Prædikant i Grenoble bemærkede, hvorledes hans Sogneborn lode ham næsten ene i Kirken og ilede til Fyrstbiskoppen af Genèvs Prædikener, ivrede han meget imod ham og udfordrede ham til en Religionsdisputats. Men da Franz erklærede sig villig dertil, åstod den Anden atter derfra. I sær fortrod det dog Protestanterne, at Marschal Lesdiguiers, en Tilhænger af deres Tro, ikke alene meget ofte bivaandede den Helliges Prædikener, men ogsaa besøgte ham ofte i hans Bolig og indlod sig i Religionsamtaler med ham. De lode ham derfor gjøre Forestillinger, men som kun havde til Følge, at han endnu oftere besøgte den hellige Biskop. Da han senere blev Storconnetable, afslagde han den katolske Troesbefendelse (1662).

Det er allerede omtalt, at Franz, da han endnu var Coadjutor, i Paris talte med Kong Henrik IV. angaaende Omvendelsen af det til hans Diocæs hørende Landskab Gex. Da han var bleven Biskop, begav han sig derhen med flere Geistlige og bragte det, omendkjøndt man lagde ham mange Hindringer i Veien og endog stræbte ham efter Livet, saavidt, at hele dette Landskab igjen blev katolsk. Han gav da de enkelte Menigheder ivrige Sjælesørgere og befæstede dem derved i deres nye Tro.

Dog ikke blot mundtlig, men ogsaa skriftlig søgte den h. Biskop at lede Sjælene. Derfor forfattede han flere Bærker, hvoriblandt fremfor alle „Beiledning til et gudfrygtigt Liv“ (Introduction à la vie devote) maa omtales. Denne Bog blev allerede i hans Levetid oversat paa mange Sprog, og er stedse i nye Op- lag udkommen i disse forskjellige Sprog lige indtil nærværende Tid. Saaledes udkom f. Ex. i den nyeste Tid hos tre Boghandlere tre forskjellige tydske Oversættelser, og det vilde være en sand Binding for den religiøse danske Litteratur og for Religionen overhovedet, om ogsaa vi besad en god dansk Oversættelse af denne Bog. Men til Eugen Sues Romaner vil der vist lettere findes Oversættere, end til dette gudelige Skrift. Bogen hedder ogsaa hyppigere „Philothea“, fordi den Hellige deri henvider sig til en „gudelskende Sjæl“, (det er Bemærkelsen af Ordet: „Philothea“ paa Dansk) og giver hende Anvisning til, hvorledes hun (udenfor Klosteret) kan føre et fromt Liv. Denne lille Bog indeholder i en mesterlig, populær Fremstilling en Beiledning til de vigtigste Dyder, som en from Christen skal øve, saavel som Regler for et gudeligt Liv. Den er meget praktisk og, da den mindre behandler det indre,

mystiske Aandsliv og de mere fuldkomne Christnes Bødsøvelser, saa er den særdeles nyttig for Enhver, for Verdens- og Forretningsmanden, for den Dannede og for Landmanden. Derfor har, med Undtagelse af „Christi Efterfølgelse“, vel ingen lignende Bog funden saa mange Læsere, som denne oprindelige kun for een Person forfattede Anvisning til et fromt Liv af den h. Franz. Henrik IV. læste meget hyppigt deri og fandt sin største Glæde i dens Indhold. Dronning Maria af Medicis skattede den ikke mindre høit og sendte et prægtigt indbundet Exemplar af samme til den engelske protestantiske Kong Jakob I. *) som roste den meget og spurgte sine Biskopper, hvorfor de ikke ogsaa kunde forfatte saa salvelserige Skrifter? Fra flere raadte manden Hellige, i Fremtiden ikke mere at gribe Pennen, da det ikke var muligt, at skrive noget Bedre, end det, han havde skrevet i „Philothea“. Men han sagde: „Naar Gud velsignede dette mit ringe Arbejde, hvorfor skulde jeg da ikke ogsaa kunne haabe det Samme ved Affattelsen af et nyt Værk?“ Og han udgav da ogsaa virkelig en Afhandling om Guds Kjærlighed under Titel af „Theotimus“, hvori han viser en stor Lærdom og et dybt Kjendskab til de indre Aandsstilstande. Dette Skrift er forøvrigt ikke let forstaaeligt for Enhver; men det blev ligeledes skattet i den Grad, at Karthäusernes General, som, efterat han havde læst „Philothea“, havde raadet den h. Franz til, ikke at skrive mere, nu derimod raadte ham til, i Fremtiden at skrive endnu ret Meget, da hans sidste Værk endog overtraf det første. Ligeledes fandt Kong Jakob I. sig saameget tiltalt af dette Værk, at han sølte en levende Altraa efter at kunne faae dets Forfatter at see. Da Franz horte dette, ønskede han langselfuldt at ile til hiin D. (England), som eengang før sit Frafald fra Kirken, havde været saa frugtbar paa Helgener, for med Livsfare at forkynde Guds Ord der

*) Henrik VIII. regjerede i England medens de saakaldte Reformatorer udbredte deres nye Lære i Tyskland og Schweiz. Han skrev først imod dem og erholdt derfor af Paven den Hæderstitel: defensor fidei (Troens Forvarer), hvilken Titel baabe han og hans Efterfølgere endog efter deres Frafald fra Troen, bibeholdt, saa at endog den nuværende protestantiske Dronning af England, Victoria, fører den af Paven skændte Titel defensor fidei! — Fordi Paven ikke vilde tillade at Kong Henrik gifte sig anden Gang, saalange hans første Gemaltinde levede, stille han sig fra Rom, erklærede Ugtefæbet for uløseligt, og led sig selv af det engelske Parlament erklære for den engelske Kirkes Overhoved. — Hans Datter Elisabeth gif endnu videre (1558—1602); hun affatte alle katolske Biskopper og indførte med Bold Calvins Lære. Alligevel bibeholdt hun Biskopper og mange katolske Stifte, men erklærede sig imidlertid selv for Kirkens Overhoved. Jakob I. var hendes Efterfølger.

og atter føre dens vildfarende Indvaanere tilbage til den katolske Kirkes Tro og Samfund.

Han forfattede endnu mange andre Skrifter, som M. Sintzel, forhenværende Skriftefader hos de barmhjertige Søstre i München, ogsaa har udgivet paa Tydsk; desforuden skrev han mange Breve, som bleve samlede og trykte. Ligeledes indeholder den af J. P. Camus, som i Aaret 1606 blev indviet af den h. Franz til Biskop i Vellez, forfattede Bog: „Den h. Franz af Sales' Aand“, en Mængde Udsagn, Meninger, Fortællinger og Handlinger af vor Helgen, og har vundet saa stort Bifald i Tydskland, at det indtil vor Tid er bleven flere Gange oversat i det tydske Sprog.

Franz af Sales vidste meget vel, at han, for at kunne virke ret meget Godt i sit Diöces, fornemmelig behøvede dygtige og ivrige Præster og Sjælesørgere. Derfor lod han det være sig særdeles magtpaaliggende, at opdrage saadanne, og han var desaar sag meget forsigtig for ikke at meddele nogen uwardig Aspirant den h. Præsteindvielses Sakramente. Slige maade saae han meget paa, at de geistlige Kald kun bleve bortgivne til meget værdige og duelige Præster og nedsatte derfor en særegen Undersøgelseskommission, som omhyggeligt maatte examinere Aspiranterne og undersøge deres Vandel. Han var selv Medlem af denne Kommission; men han bortgav kun Kaldene efter Stemmeflerthed. Han befalede alle Geistlige paa det Strengeste aldrig at bortfjerne sig fra deres Menigheder i længere Tid, at prædike om Søn- og Helligdagene og forklare Catechismen. Dog vilde han ikke have, at Prædikenerne maatte være over en halv Time, fordi simple Folk lettere kunne fatte de kortere Prædikener. For at de h. Sakramenter kunde uddeles paa en opbyggelig og eensformig Maade i hele Diöceset, udgav han et meget fortrinligt Ritual; og for levende at bevare Præstedømmets Aand iblandt Præsterne, forsamlede han Tid efter anden, efter den h. Carl Borromæus' Exempel, hele sin Geistlighed til de saakaldte Conferentier.

De feilende Præster viste han til Rette paa en hjærlig Maade; hjalp dette ikke, saa straffede han dem, og førte dette heller ikke til Maalet, saa affatte han dem aldeles. Dette forekom imidlertid sjældent, da han besad den Gave, at tale de Feilende saaledes til Hjertet, at de ganske vorte gif i sig selv. Saaledes fortæller Biskoppen af Vellez et Tilfælde, hvor en Præst havde givet Forargelse, saa at man bestemt androg paa hans fuldstændige Afjættelse. Den Hellige lod ham komme til sig og sik ham i den Grad til at erkende sine Feil, at han grædende faldt paa Knæ og bad selv om streng Afstraffelse, ja om formelig Afjættelse. Den Hellige sendte ham atter tilbage til sit

Sogn, hvor han siden levede saa opbyggeligt og var saa ivrig i sit Kald, at han blev et Monster paa Dyd for hele sin Menighed, som derfor hangte ved ham med inderlig Kjærlighed.

Naar vi betragte disse den h. Franz' Bestræbelser, saavel som hans eget udmærkede Exempel, ved hvilket han virkede endnu mere end ved sin mundtlige Tale, saa vilde vi gjerne troe ovennævnte Biskop Camus, naar han paaستاer, at han ikke i noget Diöces havde fundet en Geistlighed, som han i Henseende til Fromhed i Vandel og Kaldsiver, turde sætte ved Siden af Diöceset Genf. Men den Værdigste blandt de Værdige var vor Helgens egen yngre Broder, Johann Franz af Sales, som derfor efter Erkebiskop Friederich Borromæus' Raad blev udnævnt til hans Coadjutor og efterfulgte ham paa den biskopelige Stol.

Imod Øvrigheden viste han punktlig Lydighed, saavel som stor Værfrygt og Agtelse; derfor stod han ogsaa i høi Anseelse hos Fyrsterne og deres Tjenere; alligevel opholdt han sig aldrig uden Nødvendighed ved Hoffet og blandede sig aldrig i Statsanliggender, da han var af den Mening, at dette vilde have skadelige Følger for en Biskop.

Iblandt sine Undergivne havde den h. Fyrstbiskop tillige flere geistlige Ordener; derfor tilvændte han ogsaa dem sin Hyrdeomsorg, idet han i flere Klostre gjenoprettede den slappede Ordenstugt. Men foruden dette har han endog selv stiftet en egen Orden, som vi ville omtale noget udførligere.

(Fortsættes.)

Anmærkn. Til Underretning for de af vore fremme Læsere, som maatte ønske at anskaffe sig et af de tvende ovennævnte Skrifter af den h. Franz af Sales, anføre vi den fuldstændige Titel paa en tydsk Oversættelse af samme:

Philothea, oder: Anleitung zum gottseligen Leben von dem h. Bischofe Franz v. Sales. Bearb. v. Joseph Meermann, Vikarius. Münster, 1852. Bei F. H. Veiters.

Theotimus, oder: von der Liebe Gottes. Aus dem Französischen überf. v. J. P. Silbert. 2 Bde. München, 1822. Bei Jakob Viel.

Kirkelige Efterretninger.

Berlin. Det nye katolske St. Hedevigshus Sygehus samt Kirke er d. 11. d. M. heiligtelig bleven indviet af Pbrost Baldram ifølge Biskoppen af Breslau's Tilladelse. Flere høie Embedsmænd og 2 protestantiske Prædikanter bivaanede Høitideligheden. Talen blev holdt af Capellan Beyer i Gaarden foran Sygehus-

fets saafaldte Tritrappel, og den gjorde et dybt Indtryk. — Berlin har i denne pragtfulde Bygning ikke alene erholdt et nyt Kloster paa Sygepleie, men ogsaa en Prydelse for Residensstaden. Til Bygningens gothiske Stil svarer ogsaa den lille, men smagfulde Hospitalkirke. Omkostningerne ved denne Bygning, der staaer aaben for alle Syge uden Hensyn til deres Religion, ere hidtil fordetsmeste kun dækkede ved Kjærlighedsbidrag. De hidtil indkomne Gaver beløbe sig til c. 90,000 Rbdlr., men der behøves endnu c. 105,000 Rbdlr., for at fuldende Foretagendet. Antallet af de Senge, som Bygningen skal optage, naar den er fuldendt, beløber sig til 250. De Syge fra det hidtidige katholske Sygehuus ere allerede flyttede derhen, og med dem de barmhjertige Søstre, hvis Antal foreløbig og saalange Anstalten ikke behøver flere, er fastsat til 12. Det forrige i Aaret 1847 ved Provst Brinkmann oprettede katholske Sygehuus talte til Slutningen 50—60 Senge, deels for betalende, deels for ikke-betalende Syge. I de syv Aar denne Anstalt har bestaaet, havde den vundet en saa fast Organisation, at den allerede kunde bestaae uden noget som helst Tilskud.

Østerriq. Hvo, som besøger Tschl, for der at betragte den henrivende skønne Natur, og for ved dette henrykkende Syn, saavel som ved den rene Bjergluft at vederqvæge Land og Legeme, hører af de derværende Beboere de mest rørende Meddelelser om de der hvilende Medlemmer af Keiserhuset. Med hjertelig Glæde fortalte gamle Folk mig, hvorledes Hs. Majestæts salige Fader ikke havde anseet det under sin Værdighed at indlade sig i en fortrolig Samtale med dem, at erkjendte sig om deres Befindende, at trøste dem og give dem rigelige Forøring. Hvo, som besøger den herværende Sognegudstjeneste, vil sjældent savne de keiserlige Forældre og bliver overrasket og opbygget ved deres dybe Andagt. Hver Fredag begyver Franz Karl sig til det herværende Calvariebjerq, for at bivaane en hellig Messe. Seer han det Allerhelligste at bæres til en Syg, og er Afstanden ikke for stor, saa iler han til, for at ledsage det h. Sakramente til den Syges Bolig. Men dvæler han tilfældig ved et nærliggende Bjerg, hvorfra han seer Præsten at bære det h. Vandringbrød, saa bliver han saalænge han kan øine Præsten, knælende henfunken i Tilbedelsen af det Allerhelligste. Ja selv ved Østermiddags-Gudstjenesten og ved den h. sakramentale Velsignelse, indfinder han sig gjerne, og med stor Interesse hører han Børnenes Svar paa Catechetens Spørgsmaal. Har en brav Familie havt en eller anden Ulykke, det være sig ved Sygdom eller Dødsfald, da viser han sig uventet og ofte ukjendt i den fattige Hytte, for ved sit trøstende Ord og sin hurtige

Hjælp at lindre Sorgen. Ved en saadan Nedlædighed og Hjertensgodhed, ved saamange Beviser paa sandt kristeligt Sindelag er den kjærlige Hengivenhed forklarlig, som vi finde hos de herværende Bjergbeboere for den keiserlige Familie. Meget kunde jeg meddele af den høie Families Privatliv, der kun endnu mere kunde forhøie Østerriqernes Grefrygt for deres Keiserhuus. Men dette lader sig kun fortælle mundtlig. Hvo, som navnlig betragter Seeværdighederne i og omkring Tschl, vil ikke undgaae at blive de Mindesmærker om kristelig Fromhed vaer, som vort Keiserhuus har indviet til den Allerhøiestes Tilbedelse og den sal. Jomfrues Grev. Sognekirken indeholder to pragtfulde Sidealtere med herlige Malerier, der ere en Forøring af Oerkeheringer, og ikke langt fra Stedet staaer et paa en from Tschler-Borgers Bekostning bygget Mariacapel, der er prydet med et Madonnabillede, og med et taenmeligt og rovt Hjerte læser Bederen følgende Ord under samme: „Hanc imaginem Beatae Mariae Virgini dedicavit Sophia Archidux Austriae.“ Et saadant Fyrstehuus kan visseelig være forfikkret om den guddommelige Velsignelse og Beskyttelse i rigeligt Maal, og Østerriqerne maa det opfylde med retfærdig Stolthed, naar Fremmede af Hjertet lykønske dem til deres adle Fyrste.

Kirkelig Erindringsliste.

- Søndag d. 29. October. — 21. Søndag efter Pintske. Dagens Epistel: Ephes. 6, 10—17. — Evangel. Matth. : 18, 23—35. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Østern. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tydsk.
- Tirsdag d. 31. October er befalet Vigilie-Fastedag for
- Onsdag d. 1. Novbr.: Allehelgensdag. — Dagens Epistel: Joh. Abenb. 7, 2—12. — Evangel. Matth. 5, 1—12. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Tydsk. — Østern. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk.
- Torsdag d. 2. Novbr. — Allejæuledag. — Dagens Epistel: 1. Cor. 15, 51—57. — Evangel. : Joh. 5, 25—29. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 stille Messe. — Kl. 10 høitidelig Sjælemesse. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 45.

Søndagen den 5te November.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos H. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Rindmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Det hellige Messesoffer.

Fra Aarids Tid have Menneskene bygget Templer og Altare for Guddommen, og man finder i alle Tiders og Folkelags Historie Præster, som have frembaaret Offeret i disse Templer og paa disse Altare. Hvor indfranket den Kundskab, som man havde om Gud og guddommelige Ting, end maatte være til forskjellige Tider og hos forskjellige Folkelag, saa kunde dog Menneskene, om de end stode paa et nok saa lavt Dannelsesstrin, ei misfjende, at de vare underkastede en høiere, guddommelig Magt og at de traangte til sammes Bevaagenhed og Naade, men at de ikke altid vare værdige dertil, og saaledes heller ikke kunde gjøre Fordring paa samme som en Fortjeneste. Derfor søgte f. Ex. de hedenske Folkelag, ved Offeret og Gaver at stemme de Guder, paa hvem de troede, gunstige for sig. At saadanne Offeret, som frembares til falske Guder, vare til ingen Nytte, er klart. Men ogsaa det israaelitiske Folk, som tilbad den ene og sande Gud, havde Offeret og Præster og en Ypperstepræst. Og Ypperstepræsten gif eengang om Aaret ind i Templets Allerhelligste, for at offeret for Folkets Synder. Imidlertid kunde disse Offeret ikke mere udsone den falske Men-

neskehed med Gud; thi Ypperstepræsten, som offerede, var selv et syndigt Menneske og kunde saaledes ikke gjøre Fyldest for Andres Synder. Og selve Dyrenes Blod, som blev udgydt ved disse Offeret, kunde heller ikke udslette Menneskenes Brøde. Disse Offeret vare ifkun en Skal og et Forbillede af et tilkommende Offer, som virkelig og sandfærdig skulde forsjone den syndige Menneskehed med Gud. Og da den Tid var kommen, som Guds faderlige Naade havde fastsat, nedsteg den sande og evige Ypperstepræst, nemlig Christus, den evige Faders eenbaarne Søn, i Menneskeskikkelse paa Jorden. Og denne Ypperstepræst kunde offeret for Andre, fordi Han Selv var uden Synd; og Han kunde frembære et Offer, som virkelig udsønde Menneskeheden med Gud, fordi Han var Gud og Menneske tillige, altsaa en sand Midler imellem Gud og Menneskene. Og dette Offer har Han fuldbyrdet: Han har nemlig paa Korset hengivet Sit Legeme og udgydt Sit Blod til Syndernes Forladelse. Da Han under de haardeste Lidelser hang paa Korset imellem Himmel og Jord, var Han bleven Midler eller Mægler imellem Himmelen og Jorden, d. e. imellem Gud og Menneskene. I det Han døde paa Korset, gjenerhvervede Han os den tabte Ret til Livet. Derfor siger den h. Skrift: „Offeret og Gaver har Du ikke villet; med et Legeme har Du beredt for os!“

Dg: „Viid, at I ikke ere løskjøbte ved Bukke eller Kalveblod, men ved Jesu Christi, det ubesmittede Lam, dyrebare Blod.“ Jesu Død er det nye Testaments sande og eneste Offer, og ligesom Jesus har fuldbragt dette Offer blodigen paa Korset, saaledes fornyer Han det ublodigen paa det nye Testaments Altare allevegne og til alle Tider, fra Solens Opgang indtil dens Nedgang (Jvfr. Malach. 1, 11. og Psalm. 109, 4.). Den h. Handling, i hvilken dette fuldbyrdes, kalde vi Messse. Denne er altsaa det nye Testaments ublodige Offer.

Og ligesom den er det nye Testaments ublodige Offer, saaledes er den ogsaa den heiligtelige og bestandige Grundring om Jesu blodige Forløsningsdød paa Korset. Apostlen Paulus skriver 1. Cor. 11, 23—26: „Den Herre Jesus, i den Nat, Han blev forraadt, tog Brødet og takkede, brød det og sagde: Tager og æder; dette er Mit Legeme, som hengives for Eder; gjører dette til Min Ihukommelse! — Tilgemaade tog Han efter Nadveren ogsaa Kalken og sagde: Denne Kalk er det nye Testamente i Mit Blod; gjører dette, saa ofte I drikke deraf, til Min Ihukommelse! Thi saa ofte I æde af dette Brød og drikke denne Kalk, skulle I forkynde Herrens Død, indtil Han kommer.“ Naar derfor Kirken, ifølge Jesu Befaling: „Gjører dette til Min Ihukommelse!“ uafbrudt fejrer dette ublodige Offer og forvandler Brød og Vin til Jesu Legeme og Blod; og naar de Troende i Kirkens Land ikke alene een Gang om Aaret, hvilket ikke faa gjøre i vore lumne Tider, men oftere maae tage væsentlig og sand Deel i denne Høitidelighed derved, at de tillige med Præsten nyde det nye Testaments Kjærlighedsmaaltid ved den sakramentale Communion; naar de paa de Dage, de ikke føle sig værdige nok dertil, idetmindste i Landen nyde det med under Høitideligholdelsen paa Alteret ved den aandelige Communion, og med barnlig Taknemmelighed fornye Mindet om Gudmenneskets uendelige Kjærlighed, som har hengivet Sit eget Legeme og udgydt Sit eget Blod for os paa Korset: saa fremgaaer deraf bestemt og tydeligt, at Kirken ved denne, Aar ud og Aar ind, uafslædig og daglig fornyede Høitidelighed uophørligen forkynder Herrens

rens Død, indtil Han kommer, d. e. indtil Dagens Ende, da Han vil igjenkomme for at domme de Levende og de Døde.

Den h. Messse er ogsaa den vigtigste Deel af hele den kattholste Gudstjeneste. Det var den ogsaa allerede i Christendommens første Tider. Det gudommelige Ord's Forkyndelse i Forbindelse med den h. Nadveres Høitideligholdelse, hvortil kom Almiser's Uddeling til de Fattige, udgjorde, som vi allerede have seet*), deres fælleds Søndagshøitidelighed. Heraf har Messsen i sin nuværende Form sin Oprindelse. Det Væsentlige heraf har Kirken altid fast bevaret, det Uvæsentlige er blevet forandret i Tidernes Løb. Saaledes blev f. Ex. Kjærlighedsmaaltidet (den saakaldte Agape) meget tidlig afføjet, fordi der havde indfueget sig Misbrug ved samme. Fremdeles var det i de første Tider en Pligt for alle dem, der vilde bivaane Messsen, ogsaa hver Gang at communicere under Messsen tilligemed Præsten; senere ophævedes denne Forpligtelse, saa at de Troende, som paa de almindelige Dage bivaanede denne Høitidelighed, ikke mere som forhen vare forpligtede til at annamme den h. Communion tilligemed Præsten; Aarsagen dertil var: fordi Kirken ikke vilde gjøre Besøget ved Gudstjenesten noget Afbræk derved, at den forpligtede de Besøgende hver Gang til Deeltagelsen i denne h. Handling. Men Kirkens Dnske, at ret mange Troende oftere om Aaret, naar de bivaane den h. Messse, ogsaa virkeligen communicere, har ikke op hørt.

Da det latinske Sprog, som bruges ved denne Høitidelighed,**) ikke kan forståes af Menigmand, saa har Kirken gjort Sjælesorgen det til Pligt, fra Tid til anden at forklare de Troende de Bønner og Ceremonier, som anvendes ved samme. Men det er ogsaa Pligt for Kirkens troende Medlemmer: selv at gjøre sig bekendt med saadanne Forklaringer. For at Du altsaa, o kjære Læser! maa kunne bivaane den h. Messse til sand Gavn for Din Aand og Dit Hjerte, saa overvei ret ofte dens Indhold!

Først staaer Præsten ved Alterets nederste

*) Jvfr. Skandinav. Kirket. 1853 Nr. 1.

**) Grunden dertil: see Skandinav. Kirket. 1854 Nr. 18.

Trin og aflægger, afverlende med de Tilstedeværende (som repræsenteres ved Altertjeneren eller Ministranten), den offentlige Syndsbejndelse, som paa Latin begynder med Ordet: *confiteor* (d. e. jeg bekynder) og derfor kaldes *Confiteor*. Naar Du da seer, at Præsten dybt nedbøjet slaar angerfuldt for sit Bryst, da slaae ogsaa Du, min Christen, angerfuldt for Dit Bryst og beslut for Guds h. Afsyn, at Du vil rette Dine Feil og Synder, forat Du paa en værdig Maade maa kunne bivaane Høitideligholdelsen af Jesu Dfferdød.

Efterat Præsten derpaa ved Alterets høire Side har læst Indgangen eller Indledningen (*Introitus*) til Messen, som i Almindelighed bestaaer af et kort Skrifstød, følger Bønnen til Gud Fader, Søn og Helligaand om Forbarmelse. Ni Gange siges afverlende *Kyrie Eleison! Christe Eleison*, — d. e. Herre, forbarm Dig! Christus, forbarm Dig! trende Gange til Faderen, trende Gange til Sønnen, og trende Gange til den Helligaand.

Men Herren har virkelig forbarmet Sig, Han har hengivet Sin Genbaarne, paa det at alle de, som troe paa Ham, ikke gaae tabte, men have det evige Liv. Derfor hensesætter Præsten sig i Anden til Verdensforløserens Fødested og istemmer i en høitidelig Tone Englenes Jubelsang: *Gloria in excelsis Deo!* d. v. s.: „*Herre være Gud i det Høie!*“ — Denne skjønne og ældgamle Hymne, som begynder med disse Ord, og som Kirken beder i glad Følelse af taknemmelig Grindring om Frelserens Mennekevordelse, lyder fuldstændig saaledes:

Herre være Gud i det Høie! Og Fred paa Jorden for Mennesker, som have en god Villie. Vi love Dig, vi prise Dig, vi tilbede Dig, vi forherlige Dig. Vi takke Dig for medelst Din store Herlighed. Herre Gud, himmelske Konge, Gud, almægtige Fader! Herre Jesus Kristus, Du eenbaarne Søn! Herre Gud! Guds Lam! Faderens Søn. Du som borttager Verdens Synder, forbarm Dig over os! Du som borttager Verdens Synder, annam vor Bøn! Du som sidder ved Faderens Høire, forbarm Dig over os! Thi Du Alene er hellig, Du Alene er Herre! Du Alene er den Allerhøieste, Jesus Kristus,

med den Helligaand, i Gud Faderens Herlighed. Amen.

Efter denne Hymne vender Præsten sig til Menigheden med det Betsignelsesønske: *Dominus vobiscum*, d. e.: Herren være med Eder! hvorpaa Svaret lyder: *et cum spiritu tuo!* d. v. s.: og Herren være med Din Aand. — Her maa med saa Ord den Ceremoni forklares, at Præsten flere Gange under Messen kysker Alterbordet. Dette Alterets Kys finder Sted hver Gang Præsten enten hilser og velsigner Menigheden eller indvier Dffergaverne. Da der paa Alteret skal feires det hellige Dffer, fra hvilket al Frelse og Betsignelse udgaaer, — da der paa Alteret Jesu Christi hellige Kjød og Blod skal consecreres: saa er selve Alterbordet et Symbol for eller en sindbilledlig Hentydning til Jesus Kristus og Hans verdensforløsende Dffer; og idet Præsten kysker Alteret, tilkjendegiver han, at han itkun ved en inderlig Tilslutning til og Forbindelse med Jesus Kristus i hellig Kjærlighed kan selv modtage den Kraft at udbrede Frelse og Betsignelse over hele Menigheden og at neddrage den himmelske Indvielse over de hellige Dffergaver.

Efter Præstens Hilsen følger *Collecten* eller Kirkebønnen, som er forskjellig efter de forskjellige Tider og Festsdage i Kirkeaaet; Præsten læser eller synger den med i Korsform udstrakte Arme og til Himlen opløstede Hænder. Derefter læses nogle Steder af den h. Skrift, først *Lectiønen*, d. e. et Læsestykke af Apostlenes Gjæringer eller af Apostlenes Epistler (Breve) eller ogsaa af det gamle Testamente; derpaa forretter Præsten foran Alterets Midte en kort Bøn til Gud om sit Hjertes og sine Læbers Renselse, og læser eller synger paa Alterets venstre Side, den saakaldte *Evangeliestide*, et Afsnit af et af de fire Evangelier. Ved Begyndelsen af samme reiser Menigheden sig og hører staaende til, hvilket da skal være et Tegn paa, at den er beredt til standhaftigen at bekynde sin Tro paa Jesu Evangelium, paa den Korsfæstede og Opstandne; en lignende Betydning har ogsaa den Skik, at baade Præsten og Menigheden ved Evangeliets Begyndelse betegne sig med Korsets hellige Tegn paa Bænde, Munden og Brystet.

— Til Evangeliets Dplæsning slutter sig efter Kirkens ældste Brug en Forklaring over samme eller Prædikenen. Men ogsaa der, hvor, som f. Ex. her i den katholske Kirke i Kjøbenhavn, Prædikenen ifølge en meget senere Anordning holdes adskilt fra den egentlige Messje, ophører den alligevel ikke at være en væsentlig Deel af Hovedgudstjenesten. Og naar der paa nogle Steder gives Christne, som formene, at have gjort nok, naar de blot bivaane Messjen og aldeles forsømme Guds Ord, saa kan Kirken aldrig bifalde, og har heller aldrig bifaldet en saa forkeert For-
mening.

En from, oplyst Præst siger med Hensyn til denne Misbrug:

„O, det er et slemt Tegns, naar Mennesket ingen Glæde finder ved det guddommelige Ords Forkyndelse. Derved beviser det, at det ikke vil vide eller høre noget om de vigtigste Gjenstande for hele Menneskeheden, om Gud, Dyd og Uddødelighed, om den Christnes almindelige og særegne Pligter, at det ikke vil opvækkes fra sin Syndesøvn og ikke vil aflægge sine lastefulde Baner. Det er, som om det derved vilde sige: at det kun har et Legeme, ingen uddødelig, efter Guds Billede skabt Aand, ingen Hunger eller Tørst efter det Ulynlige og Evige, — at det Synlige, Sandfælsige og For-gængelige var dets Alt og Alt. Ligesom de øvrige levende Slabninger kun ere betænkte paa deres legemlige Næring og paa Tilfredsstillelsen af deres blot sandfælsige Begjærligheder, saaledes har det heller ingen anden Sorg. O Gud, hvilken Fordindelse! hvor dybt staaer et saadant Menneske ikke under den menneskelige Værdighed.“

Efter det guddommelige Ords Forkyndelse fremstiger Præsten den christelige Troesbekjendelse, saaledes som samme er bleven affattet af de almindelige Kirkeforsamlinger i Nicæa (A. 325) og i Constantinopel (A. 381), og de forsamlede Christne skulle da tilligemed ham i Hjertet fornye deres Tro paa den treenige Gud.

Ligesom nu Brød og Viin af de Troende i den første Kirke blev lagt paa Alteret og derefter en Deel af samme blev udsondret til den h. Nadvere, men det Øvrige lagt tilside til Kjærlighedsmaaltid, til Kirketjenerens og

de Fattiges Underholdning; saaledes tager nu ogsaa Præsten Brød og Viin, som er bestemt til den h. Nadvere, indvier og velsigner dem under flere Bønner, og bringer Herren dem som et siudbilledligt Offer, hvilket siden ved Forvandlingen skal bringes i Virkelighed.

Men som denne egentlige Offerhandling rykker nærmere, bliver ogsaa Kirkens Opfordring til de Troende om andægtig Deeltagelse i samme, indstændigere. Derfor vender Præsten sig nu til Menigheden og siger: Orate fratres! d. v. s. Beder, Brødre! at mit og Eders Offer maa worde velbehageligt for Gud, den almægtige Fader.“ Og Altertjenerne eller Ministranterne svare i Menighedens Navn: „Herren modtage dette Offer af Dine Hænder til Dit Navns Lov og Pris, ogsaa til vor og hele Sin hellige Kirkes Nytte.“

Efter en stille Bøn (Secrete) opfordrer Præsten anden Gang Menigheden til: at opløste Sindet og Hjertet — sursum corda! — og at takke Herren vor Gud — Gratias agamus — og synger da med glad og høi Stemme: Vere, dignum et justum est! Det er i Sandhed billigt og ret, pligtmæssigt og gavnligt, at vi altid og overalt takke Dig, Herre! hellige Fader, almægtige, evige Gud!“ Nu følger, eftersom de kirkelige Tider og Festsdage ere forskjellige, den særegne Taktsigelse for de mangfoldige aandelige Belgjæringer, som vi høitideligholde i disse Tider og paa disse Festsdage i Kirkeåret. Men altid er Begyndelsen til denne Sang: Præfationen (d. e. Fortale til Consekrationen) væsentlig den samme, saavel som Slutningen, hvor der siges, at alle Engle og salige Mænds Chor prise Guds Majestæt og uophørlig raabe: Sanctus — Sanctus — Sanctus! — og her istemme Præsten og Menigheden i Forening med Englene den høitidelige Hymne:

Hellig, hellig, hellig, er Herren, Gud
Sebaoth! (Hærskarernes Gud!)
Himmel og Jord ere fulde af Din Herlighed!

Hosanna i det Høie!
Lovet være Den, Som kommer i Herrens Navn!

Hosanna i det Høie!

Nu følger den saakaldte Canon d. v. s. Regel, fordi denne Messjens Deel er altid

regelmæssig den samme. Nædbøiet i dybeste Dy- myghed begynder Præsten denne Canon og beder da om Frelse, Fred og Velsignelse for hele Kirken og for alle dens Forstandere: Paven og Bis- kopperne og alle rettroende Christne. Derefter navnlig for alle de Troende, som han og de Tilstedeværende ville særdeles ihukomme i deres Bønner (Memento for de Levende); og fornem- melig beder Præsten her for de Omkring- staaende, og erindrer ogsaa om det hellige Fælledskab og Samsund i Troen og Bønnen, i hvilket vi staae med Apostlene og Martyrerne (Communicantes. — Communio sanctorum), som i den apostoliske Troesbekjendelse kaldes: „de Helliges Samsund“. —

Endelig er det ophøiede og høitidelige Dieblif kommen, da den høitidelige Grindring om Jesu blodige Forløsningsdød, Hans Kiær- lighedsoffers ublodige Fornylse, skal fuldbyrdes. Præsten udtaler nemlig paa Jesu Befaling og Begne over Brødet og Vinen de vidunderlige Ord, som Jesus Selv udtalte ved den sidste Nadvere. „Dette er Mit Legeme!“ Hoc est corpus meum! „Dette er Mit Blod & Kalk! Hic est calix sanguinis mei! — Og Brød og Vin blive ifølge disse Ord ved Guds Almagt forvandlede til Jesu Legeme og Blod. Jesus Kristus Selv er virkeligen og væsentligen nærværende under Brødets og Vinens Skikkelser! Derfor oplæser Præsten Jesu Christi høihell. Legeme og Blod under Brødets og Vinens Skikkelser og hele Menigheden synker ned i Knæ og tilbeder Jesum den sandelig og virkelig nærværende Gud og Menneke! Et herligt, opløstende Dieblif er dette, hvor det troende Gemyt bli- ver overvældet af Følelsernes Strøm og ifkun udbryder i de Ord: „Jesús, Dig lever jeg! — Jesús, Dig døer jeg! — Jesús, Din er og bliver jeg i Livet og i Døden!“ —

Slutningen af hine Jesu h. Ord lyder: „Saa ofte I gjøre dette, gjører det til Min Ihukommelse!“ Derfor vedbliver Præsten med udstrakte Arme og opløstede Hænder:

„Derfor, o Herre, ihukomme vi, Dine Tjenere og hele Dit hellige Folk, saavel samme Jesu Christi, Din Søns, vor Herres, salige Lidelse, som ogsaa Hans Opstandelse fra de Døde, og Hans herlige Himmelfart, — samt

frembære for Din uendelige Majestæt af Dine Gøder og Gaver et reent Offer, et helligt Of- fer, et ubesmitet Offer, det evige Livs hellige Brød, og den evige Frelses Kalk.“

„Værdiges med naadigt og mildt Naahyn at skue ned herpaa, og at modtage det, ligesom Du værdigedes med Belvilie at modtage Abels, Din retfærdige Tjeners Offer, og Abrahams, vor Patriarks Offer, og Hvad Din Ypperste- præst Melchisedek frembar: dette hellige Offer, denne ubesmittede hellige Hostie! Dybt ned- bøiet foran Alteret fortsætter Præsten sin Bøn:

„Vi bede Dig bønlig, almægtige Gud! lad dette Offer, ved Din h. Engels Hænder frembæres paa Dit hellige Alter for Din gud- dommelige Majestæts Naahyn, forat vi, saa Mange der komme til dette h. Alter og an- namme Din Søns høihellige Legeme og Blod, maae blive opfyldte med al himmelsk Velsig- nelse og Naade: ved den samme Kristus, vor Herre. Amen.“

Nu følger en Bøn (Memento) om Ro og Fred for de Hedenfarne, til hvilken slutter sig den Bøn: at Herren ogsaa vil optage os i syndige Mennesker (Nobis quoque peccatoribus), ikke for vor Fortjenestes Skyld, men formedelt Sin Forbarmelses Fyld, i Sine hellige Apostles og Martyrers Samsund: ved Jesum Christum, vor Herre, ved Hvem Herren altid skaber, helliggjør, opliver og vel- signer alt det Gode, og tildeler os det: ved Hvem, og med Hvem, og i Hvem, Gud, den almægtige Fader, i den Helligaands Eenhed, har al Ære og Herlighed fra Ewighed til Ewighed, per omnia sæcula sæculorum! —

Nu opfordrer Præsten Menigheden til: „formane de ved heldbringende Lærdomme og dannede ved guddommelig Underviisning,“ at udtale Herrens Bøn: Pater noster, Fader vor! Efter Slutningen af samme beder han: „Herren frelse os fra alle forbigangne, nær- værende og tilkommende Under; og ved For- bønne af Hans jomfruelige Moder, Hans hellige Apostle og alle Hellige, give Han os naadigen Fred i vort Livs Dage, paa det at vi, understøttede af Hans Barmhertigheds Hjælp, altid maae være befriede fra Synd og alle Trængsler.“

Ved Slutningen af denne Bøn sender- bryder Præsten den h. Hostie i treende Dele,

og idet han holder den mindste Deel af samme over Kalken, tilraaber han Menigheden Velsignelsesbønnet: Pax Domini sit semper vobiscum! d. e. Herrens Fred være altid med Eder! Menigheden svarer: „Dg den være med Din Aand!“ Nu lader han denne Deel af den heib. Hostie falde i Kalken og beder derved: „Denne Blanding, og Forvandlingen af vor Herre, Jesu Christi Legeme og Blod, geraade os, som nyde dem, til det evige Liv! Amen.“

Nu bøier Præsten sig dybt for Herrens hellige Legeme og Blod og siger, idet han i Følelsen af sin Syndighed slaaer sig tre Gange for Brystet: Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis!

O Du Guds Lam, Som borttager Verdens Synder, forbarm Dig over os!

O Du Guds Lam, Som borttager Verdens Synder, forbarm Dig over os!

O Du Guds Lam, Som borttager Verdens Synder, forund os Fred!

Derefter beder han til den foran ham nærværende Frelser: „Herre Jesus Kristus! Du, Som har sagt til Dine Apostle: „Fred lader Jeg Eder, Min Fred giver Jeg Eder,“ see ikke paa mine Synder, men paa Din Kirkes Tro, og værdiges at sjenke samme efter Din Villie Fred og Gnighed: Du, Som lever og regjerer, Gud fra Evighed til Evighed. Amen.“

Efter denne Bøn gavede de tilstedeværende Troende i den gamle Kirke hjerende Fredens Kys; da denne Ceremoni nu har ophørt, saa skulle Alle istedet derfor i deres Hjerter opvække og oplive sand Broderkærlighed og kristelig Fredsommelighed, som mundgaaelig nødvendig Forberedelse til den h. Communion.

Nu følger Præstens Bønner til hans nærmeste Forberedelse til den h. Communion og denne selv. Er der da nogle iblandt de tilstedeværende Troende, som ogsaa ville communicere, saa modtage disse ligeledes det h. Sacramente strax efter Præstens Communion. De Dyrige skulle efter Kirkens Ønske idets mindste attraae den h. Communion og saaledes communicere i Aanden, — de skulle fornye Erindringen om den heitidelige Time, da Apostlene for første Gang annammede det

velsignede Brød og den velsignede Kalk af Jesu egne ærværdige Hænder, — de skulle ihukomme den uendelige Kærlighed, hvormed Han gik i Døden for os og til Minde derom efterlod os Sit Kjød og Blod, og fulde af hellig Attraa efter denne himmelske Sjælesøde fatte det hellige Forsæt, i Fremtiden at gjøre sig værdige til sammes sakramentale Nydelse ved en samvittighedsfuld Overholdelse af Hans hellige Bud og taknemmelig Gjenkærlighed.

Den gjentagne Hilsen: „Herren være med Eder!“ en kort Takfølelsesbøn, — Præstens Velsignelse — og Begyndelsen af Johannes' Evangelium, slutte denne h. Handling. — Ved samme feirer og forkynder den katolske Kirke uophørlig Herrens blodige Offerdød; men feire vi den ogsaa hver Gang paa en gavnlig og heldbringende Maade? Da Jesus den sidste Gang gik til Jerusalem og Disciplene forkyndte Lazarus' Død, sagde Thomas til de Dyrige: „Lad os gaae med Ham, for at vi kunne døe med Ham!“ De døde med Ham, ikke dengang, men senere. Erindringen om Hans Død gjorde dem stærke til, af Kærlighed til Ham at gaae i Døden for Ham. Dg ligesom de, døde af Kærlighed til Ham mange Tusinder af de første Christne, som vi kalde Martyrer. De havde heller ikke, som selve Apostlene, seet Ham i Hans Lidelser og efter Hans Opstandelse. Men de havde af Apostlene modtaget Mindet om Hans Lidelse og Død; de høitideligholdt samme i from Andagt til Hans Ihukommelse. Denne høitideligholdelse gjorde dem stærke til freidigen at gaae i Døden for Ham. Dg dersom Du, o kjære Læser, ved Deeltagelsen i denne høitidelighed nogensinde er bleven saaledes opfyldt af Erindringen om Jesu Christi Lidelse og Død, saaledes styrket i Troen, befæstet i Haabet og gennemglødet af hellig Kærlighed til Ham, at Du vilde være beredt til, fra Kirken strax at gaae i Døden for Ham. — saa har Du feiret den paa en værdig Maade! — Dg saa her gjælder det Ord: „paa deres Frugter skulle I kjende dem!“ Viis da nu Frugterne af Din Messesandagt! Herren vil maaskee ikke, at Du skal døe Martyrdøden, men vel, at Du doder og dræber Dine lastefulde Bæner, Dine syndige Tilblieligheder og Dine

lave Lidenskaber, at Du begynder at leve et nyt Liv i Kristus og med Kristus. Maatte dette altid være Frugten hos Alle, som bivaane den h. Messje!

Kirkelige Efterretninger.

Italien. Cardinal Falconieri, Erkebiskop af Ravenna, har udstrevet en Provincialsynode. Den vil komme til at bestaa af alle Biskopper fra Romagna, det gamle Aemelia's og Middalalderens Romandiola, som ere den ravenniske Metropolit's Suffraganer eller Lydbiskopper. Den vil blive afholdt i Imola, en By, som ligger paa den store Consulatvei, der gennemskærer Provindsen fra Flekken La Cattolica indtil Granden; Stedet ligger saaledes beqvemt for alle Biskopper. Paa Synoden ville derefter foruden selve Erkebiskoppen ogsaa Biskopperne af Imola, Faenza, Casena, Rimini, Forli, Cervia, Sarsina og Bertino faae Sæde. Erkebiskoppen af Ferrara, som staaer umiddelbart under den apostoliske Stol, er ogsaa bleven indbudt til at deeltage i Concilforsamlingerne, og har modtaget Indbydelsen trods sit svagelige Helbred. Romagnaen, og især Districtet Forli, beherskes af Bantroens eller den religiøse Egegyldigheds Aand, hvilket forstørstedelen har sin Grund i den politiske Revolution i Aaret 1848. De politiske Sæters Virksomhed har forstyrret og svækket Troen i mangt et Hjerte, og en fuldstændig moralsk Forvildelse er en nødvendig Folge af det kolnede katholske Sindelag. Den nye Synode vil nu udforske og angive Midlerne til Troens Oplivelse og Sædernes Forbedring, o. s. v. Provindsens Biskopper ere udmærkede Mænd, Cardinal Falconieri, som nedstammer fra en af de berømteste Familier i Rom, er en Prælat med levende Iver og almindelig rost paa Grund af sin Retfærdighed og Uegennyttighed; han anvender den største Deel af sine erkebiskoppelige Indtægter til kristelige Kjerlighedsværker. Cardinal Balluffi, Biskop af Imola, forbindes med de nævnte Egenskaber ogsaa en stor Lærdom i kirkelig og verdslig Henseende; derom vidne navnlig hans saa lærde Hyrdebreve, og hans Historie om det spanske Amerika, som er vigtig formedelst de Reizenotisser, han selv, som forhyverende apostolisk Delegat hos Regjeringen i Ny-Granada, har samlet fra Archiverne i Bogota og Carthagena; for Dieblicket er han beskæftiget med Udgivelsen af et Værk

om den Kjerlighedens Aand, som udgjør den katholske Kirke. Cardinal Falconieri har ved en egenhändig Skrivelse anmodet den ærv. Fader Passaglia af Jesu-Selskab om at ville overtage en Theologs besværlige Embede ved den ravenniske Synode; men den h. Fader vilde ikke give sit Samtykke til den høilærde Jesuits Fjernelse fra Rom, da de romerske Congregationer drage stor Nytte af hans Blisdom og grundige Lærdom. —

Tyrkiet. Gazette du Midi offentliggjør et Brev fra en ved den franske Armee ansat katholsk Geistlig, d. d. Constantinopel, d. 9 Aug. Vi uddrage deraf følgende: „Jeg var alene midt iblandt de Syge. For at kunne høre deres Skriftemaal, maatte jeg knæle ned ved deres Side. Her begreb jeg først, at man, for med Jesus Kristus at redde Sjælene, ogsaa maa være beredt til, med Ham at udstaae Legemets og Sjælens dobbelte Døds-kamp. Min største Prøvelse var den, at jeg stod ganske ene; jeg har tilbragt samfulde sex Uger der, uden at jeg selv har kunnet skrive, og medens jeg saae Alt at doe omkring mig, havde jeg selv ikke engang det Haab, at kunne faae aandelig Bistand i det sidste Dieblik. Gud bevarede aabenbart mit Liv, forat jeg kunde give saamange forberedte Sjæle Religionens Trøst; var Prøvelsen stor, saa var Trøsten det ogsaa! Saa ofte jeg traadte ind i Hospitalet, hørte jeg raabe fra alle Sider: „Kom til mig, hjælp mig til hurtigt at udsone mig med Gud, thi jeg har kun endnu nogle faa Dieblikke at leve i!“ Andre trykkede min Haand med Inderlighed og sagde: „Hvor lykkelige ere vi ikke, at De er iblandt os; naar De ikke var her, hvo vilde da trøste os i vore sidste Dieblikke?“ Flere af dem gavede mig deres Familiers Adresser, og bade mig om at skrive til deres Slægtninge, at de vare døde som gode Christne. Officiere af alle Grader annammede ligesaa ivrigen Religionens Trøst, som de simple Soldater. — De to Generaler, som Døden bortrev, gavede Exempel paa en virkelig kristelig Død. Den ene, Hertugen af Elchingen, en Søn af Marschal Ney, var en Mand, som udmærkede sig ligesaa meget ved sine Aandsgaver, som ved sin blide Character; han forstjente, at hele Armeen sørgede over ham. Jeg kom flere Gange sammen med ham; saa Dage før sin Død udgjød han Taarer, da jeg fortalte ham en ung Sergeants sidste Dieblikke, som var en Søn af en Oberst, med hvem han stod i Benskabsforhold. Da jeg viste ham Marschalens Befaling, som kaldte mig til Constantinopel, sagde han: „Nei, De maa ikke reise bort; vi kunne ikke blive her uden Præst; vi kunne komme til at behøve Deres Hjælp, og maaskee jeg fremfor Alle!“ Om Søndagen havde han bivaanet den i Leiren feirede Mill-

tairmesse og derefter saa indstændigen indbudt mig til Frokost, at jeg ikke kunde aflaae det. To Dage efter kom hans Adjutant til mig i Høspitalet: „Kom dog hurtig til Generalen, han beder Dem at komme, thi han er meget lidende.“ Da jeg traadte ind i hans Værelse, hvor hans Generalstab var forsamlet, gav han mig sin Haand og sagde: „Høierværdige Herre, det er mig meget om at gjøre, at man faaer at vide, at jeg har ladet Dem falde. Jeg tilstaaer at jeg har handlet urigtigt i, at jeg i Livet har holdt mig fjern fra Religionen. Min Kone er en Engel, og jeg vil døe som en god Christen.“ Da han derefter havde aflagt et angerfuldt Skriftemaal over sine Synder og modtaget Absolutionen, lagde han sine Hænder overførs paa Brystet, offrede Gud sit Liv og bad en rørende Bøn til Gud for sin Kone og sine Børn. Om Eftermiddagen Kl. 3 meddelte jeg ham den sidste Salvelse. Kl. 8 om Aftenen kom jeg for sidste Gang i hans Værelse, der var opfyldt af alle Armeens høitstaende Personer. Dødskampen indtraadte nu; jeg knælede ned og forrettede de Bønner, som efter Kirkens Forskrift bedes for dem, der befinde sig i Dødskampen. Hans to Adjutanter stode ved min Side og holdt brændende Børllys i Haanden; lige da jeg havde endt min Bøn, udaandede den ædle General sit sidste Suk under de Tilstedeværendes Hulken. — General Carbuccia commanderede Liigparaden ved Hertugen af Elchingens Fordefærd; — tre Dage efter fulgte han hertil allerede i Graven. Dagen før hans Død mødte jeg ham i det Dieblik, jeg begav mig til Høspitalet; han spurgte mig, om man havde indrettet Sygeforpleiningen saa godt som muligt. Da jeg havde besvaret hans Spørgsmaal, overleverede han mig en Sum Penge og sagde: „Brug disse Penge, for at forsøde disse stakkels Børns Stilling!“ Den følgende Dag lod Generalen mig falde: han var en Corsicaner og besad disse Børns levende Tro; han opfyldte sine religiøse Pligter paa den mest opbyggelige Maade. — Under Indtrykket af den Straf, som Choleraen opvakte, levede Troens Følelser atter op i Alles Hjertes. Officiererne vare de første, som tyede til præstelig Hjælp; de kom til mig hver Time paa Dagen og Natten. Ofte var jeg nødt til at høre deres Skriftemaal paa Veien fra det ene Høspital til det andet; flere Gange fandt jeg dem ventende paa mig paa Trapperne i Høspitalerne. Jeg lænede mig da til Raskværket, de knælede ned ved min Side og modtog den præstelige Absolution. Saa ofte de saae mig paa Gaden, stege de af Hesten, takkede mig hjerteligt og tilfoiede næsten altid: „Kom dog for alting til mig, naar Sygdommen angriber mig, strax,

naar jeg lader Dem falde!“ Hver Aften havde vi Begravelse af Officierer. En Aften stod jeg ved 8 Kister, og omkring mig Officierer af alle Regimente; jeg bad om Tilfaldelse til at tale nogle Ord. Staaende paa en Gravhøi, talte jeg i en heel Time; aldrig nogen sinde har jeg seet et mere rørende Syn; jeg saae Taarer i Alles Dine og hørte ikke andet end Hulken. — Disse Anstrengelser udtømte mine Kræfter og omendkjøndt jeg ikke havde følt noget Anfald af Choleraen, var jeg dog saa svag, at jeg ikke kunde gjøre et Skridt uden at støtte mig til en Stok eller en Arm. Medens jeg saaledes slæbte mig hen til Sengen, hvor mine stakkels Syge laae, og neppe kunde tale nogle Ord til dem, ankom ved det guddommelige Forsyns naadige Styrelse d. 20. Juli en af de sidst udnævnte Militairgeistlige paa Rheden af Gallipoli. Han modtog strax Ordre af Generalcommandanten for Divisionen, til at gaae iland. Efterat jeg havde tilbragt tre Dage sammen med ham, for at gjere ham bekendt med sine nye Embedsforretninger, afreiste jeg til Constantinopel, hvor jeg først ankom for 5 Dage siden. Mine Kræfter gjenfinder jeg lidt efter lidt, og jeg kaaber snart at være istand til atter at overtage mine Functioner.“ —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 5. Novbr. — 22. Søndag efter Pintsfe. — Dagens Epistel: Phil. 1, 6—11. — Evang.: Matth. 22, 15—21. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Heimeesse med Prædiken paa Danst. — Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Tybst. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøve Alt og beholder det Gode!

1. Theosal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 46.

Søndagen den 12te November.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. M. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoiere. Prisen er 3 Rl. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Profelytmageri i Canton Genf.

For nogle Uger siden bragte de tydske katolske Blade „Deutsche Volkshalle“ og „Mainzer Journal“ en af „Deutsche Volksblatt“ tagen Efterretning, som med største Forundring er bleven optagen i mange Kredse. Det hedder nemlig i hine Blade: „I Genf ere nu igjen nogle Dufin saakaldte Katholiker gaaede over til Protestantismen. Hvo, som kjender Sjælehandelen i denne Stad, vil ikke forundre sig over, naar fra Tid til anden nogle forkomne Savoyarder eller brods- og troedsløse Tydskere af Kjærlighed til den protestantiske Unions Penge, ogsaa træde ud af den udvortes Forbindelse med den Kirke, som de allerede med Hjertet længe ikke mere have tilhørt.“ — Desværre ere saadanne Overtrædelser en masse en Kjendsgjerning i Genf; men ligesaa sandt er det ogsaa, at de derværende Protestanter, kun ved de uærdigste og laveste Midler bringe saadanne ellers uhorste Apostasier istand. Omvendt selve Genfer Statskirken dagligen mere og mere undergraves og opløses ved de af de forskjellige Partier bestaaende Methodister, som i Cantonerne Genf og Waadt føre Navn af Momiers, og en fuldstændig Oplosning i Conventikler forestaaer dem alle tilsammen.

jaa række dog alle disse indbyrdes fjendtlige Brudstykker i den saakaldte „protestantiske Union“, som har Katholikernes „Omvendelse“ (d. e. Forvendelse!) til Diemed, hverandre venstabeligt Haanden til dette vædle Diemeds Opnaaelse. De Midler, som man dertil anvender, de hemmelige og offentlige Bete, som man vælger, samt de derved virksomme Personligheder, omtales i en Artikel af Ami de la Religion fra Juli d. A., hvilken vi nedenfor deelviis meddele i en Oversættelse; vore Læsere ville da ikke længere finde ovenstaaende Notits saa gaadefuldt eller uforklarlig. Vi ere iøvrigt langt fra at ville gjøre den hele Protestantismens solidarisk ansvarlig for disse skammelige Begivenheder i Genf, men vi kunne dog ikke tilbageholde vor Forundring over, at der paa Gustav-Adolfs-Foreningens Generalforsamling i Braunschweig, hvor man iøvrigt diskuterede katolske Landes „Evangelifisering“, ikke hørtes et eneste Ord, der udtrykte Afsky for eller Dadel over denne skamløse Sjælehandel, som drives i Genf. Ami de la Religion skriver saaledes:

Første Række af Kjendsgjerninger: — Efter den protestantiske Forenings Statuter, bliver intet Arbejde, ingen Søgning nogen Katholik tildeel, som vægrer sig ved at frasalde sin Tro. I hvilket Evangelium Genfer-Protestanterne have lært den christelige Kjær-

ligheds-Regler, kunne vi saamen ikke forstaae! — Som Følge af denne djævelske Overeenskomst, der bærer det officielle Navn af „protestantiske Bestræbelser“, har man allerede seet mange katholske Handlende blive nødte til at lukke, mange til at gjøre Banquerot. Man seer en stor Mængde fattige Tjenestefolk, Haandværkere, Kunstnere at blive affedigede og paa det Grusomste udjagne af Landet, naar de vægre dem ved at frasalde deres katholske Tro. Man siger dem: „I faaer hverken Brød eller Arbeide, dersom I ikke blive Protestanter! Gaae over til vor evangeliske Religion, overlad os Eders Børn; da skulle de blive ernærede og forpleiede.“ For at tilveiebringe de til denne græselige Sjælehandel fornødne Pengesummer, gives der i Genf, ifølge de offentlige Avertisementsblade, 30 skrifer tredive saakaldte Bureauer for Modtagelsen af Penge til Foreningen. —

Anden Række af Kjendsgjerninger: — Prædikanter af Nationalkirken, Prædikanter af de forskjellige methodistiske Partier — Mand og Dvinder, fornemme Damer og Tjenerer — fordele Stadens forskjellige Qvarterer saavel som Omegnen imellem sig, og trænge dagligen med Magt ind i de fattige Katholikers Huse og sige: „Her have I Bøger og Tidsskrifter, som ikke koste Eder Noget! I ere kun lidt bemidlede; besøger blot vor Gudstjeneste og Intet skal da mangle Eder! Bivaaner vore Controversprædikener, vore historiske Foredrag, vore Catechisationer, som udelukkende ere bestemte for Katholiker, — og Eders Dine og Dren skulle da aabnes! I skulle da see, at Paven er Antichrist, at Biskopperne, Præsterne og de Ordensgeistlige ere Uhyrer, og at derimod vore Præster og I alle ere hellige Personer. I skulle komme til at indsee, at Kjødets Spøgelse, Fasten, Skriftemaalet og de gode Gjerninger ere aldeles overflødige og unyttige til at bevirke Frelsen, at den blotte Tro tilbækker alle Eders Synder og gjør Eder hellige og retfærdige, at Hgteskabet er bedre end den jomfruelige Kydsfærd! I ville faae at see, at vore gifte Præster ere meget fuldkommere og helligere, end Eders ugifte Præster; hos os ville I idetmindste have Frihed til at troe og gjøre hvad I ville; thi vi have intet Skriftemaal for at tyrannisere Eders

Samvittigheder, ingen bindende Troesbekjendelse o. s. v. o. s. v.

Men disse Profelytmageres mest slaaende og kraftigste Beviisgrunde ere følgende: „Skynd Eder med at blive Protestanter, og I skulle da faae en Sum af —! Bliv Protestanter, og I, som ikke elske Eders Børn, kunne let blive fri for dem; I, som ikke elske Eders gamle, svage og fattige Hgtesælle, I kunne gjøre Paaastand paa den hos os Protestanter tilladte Skilsmisse, og gifte en ung Protestantinde. Leve Friheden!“

Dette er de store Midler, som i det 19. Aarhundrede anvendes til Udbredelse af Bildefarelsen; de have, som man seer, stor Lighed med de Midler, man anvendte i de forrige Aarhundreder.

Følgende Kjendsgjerninger kunne tjene til yderlige Beviis. I det katholske Sogn Ghouler, paa det gamle Slot, som tilhører Greven af Ghouler, Kongen af Sardiniens Ex-Minister, lever et Hgtespar ved Navn Picot; de ere Genfere af Fødsel og fanatiste Romiers. De have stillet sig den Opgave, at omvende de katholske Beboere i Ghouler, alle fattige Gjennemreisende og overhovedet Enhver, til den saliggjørende Protestantisme. Denne Picot tilhandlede sig forleden i Sognet Thoner to unge Pigers Sjæle; han lovede Familien Blonais fra Siez i Savoyen 3000 Fres., og gav flere Gange Haandpenge for at bevirke Faderens, Moderens og fire Børns Overtrædelse til Protestantismen. Imidlertid gjennemstreifer denne Picot fra Kl. 7 om Morgenen de enkelte Huse i Ghouler og udvider sine propagandistiske Spadseretoure indtil de nærliggende Byer. For nogen Tid siden gik han ind i en Skomagers Værksted for at tilhandle sig en ung Skomagersvends Sjæl for et Klædningsstykke! —

Saadanne Tilfælde tildrage sig ikke alene i Ghouler, men ogsaa i Genf og dets Omegn, i hele Savoyen, og overalt hvor der findes en Romier, Unionist eller protestantisk Tjener.

Tredie Række af Kjendsgjerninger: — Regjeringen i Genf synes paa sin Side at begunstige denne Maneuvre. Den sendte ikke alene 4 Compagnier Soldater til Chevrans, en aldeles katholsk Landsby, for der at understøtte og beskytte den prote-

stantiske Prædikant Bourrits under hans Prædikener, — man veed desuden, at Regjeringen for kort siden forfulgte de stakfels Landbosfolk, der nedlagde Protest imod disse roforstyrrende Prædikener; i hele 14 Dage bleve disse stakfels Folk bevogtede af Gensdarmet, midt om Natten bleve de grebne og fængslede; næsten alle Indvaanerne af Menigheden Corsier og de nærliggende Menigheder bleve i et Tidsrum af tre Uger stævneede for Domstolene ved Criminaldommer Raisin, der for enhver Priis vilde sætte de katholske Præster i Rang med Oprørerne, forsøge Slagtoffernes Antal og forhøje Omkostningerne til det Uendelige; man veed, at denne Dommer gjentagende blev overbevist om, at han havde forfalsket de protokolerede Udsagn, at alle Defensorer bleve tilbageviste, og endelig at de, som vare beskylde for fjendtligt Sindelag imod de lutheriske Prædikener, bleve fæstede i mørke og fugtige Fængsler, derpaa dømt og paany indeespærrede. Regjeringen i Genf har endvidere gjort sig skyldig i en religiøs og tillige politisk Forbrydelse, idet den tværtimod de udtrykkelige Bestemmelser i Statscontracterne, har berøvet alle Elementarskolerne i de franske og sardinianske Sogne, som ere forenede med Genf, deres katholske Character. Regjeringen har endog tilladt sig at fjerne alle katholske Bøger fra Skolerne, og istedet derfor at give Børnene Skrifter ihænde, der ere fulde af Bilsfarelser og Uædelighed. Regjeringen i Genf vedbliver i Forening med Regjeringerne i Freiburg, Waadt, Neuchâtel og Bern at holde Diocesansbiskoppen (af Freiburg) i Landflygtighed, for om muligt ved Overhyrdens Hjælp at fremstynde et almindeligt Grafsald ligesom i det 16. Aarhundrede. Regjeringen i Genf tillader de protestantiske Prædikanter at angribe, bagvask og udskjælde den katholske Religion og dens Tjencere, uden at sige Noget derimod. Den maadeholdne Modstand, som Katholikerne i Chevrans gjøre de roforstyrrende Prædikener, har den strengt straffet; men den har hverken Die eller Dre for de Fornærmelser, som man hvert Aar i Kirken St. Germain i Genf og paa andre Steder tilføier den katholske Cultus, hvor man bespøtter Processionerne og nedriver endog Korset. Den samme Praxis findes hos Genferpolitiet og

Domstolene, og der gives der 10 Slags Bægt og Maal, 10 Slags Retfærdighed, 10 Slags Sandhed, naar Taler er om Katholiker, katholske Præster og Anliggender. Begivenheden i Chevrans har givet et klart Beviis derpaa. Instruktionsdommeren og Generalprocuratoren lagde begge et stort Had til Katholikerne for Dagen. De samme Beviiser paa Had og Raserie gave de protestantiske Edsborne: een af disse sagde høit, da nogle Forsvarere optraadte i Undersøgelsen angaaende Sagen i Chevrans: „Man burde strax uden videre fæste disse Vidner i Fængsel!“

Omkostningerne ved denne Undersøgelse androge 1890 Francs., de tre Advocaters Salair ikke iberegnet; Dommen lod paa 22 til 25 Dages Fængselsstraf. Det var vistnok meget, men man havde ventet endnu meget mere; saa stort var Protestanternes Had! Men hvad skulde man gjøre? Anklageacten, som talte om „attenteret Brandstiftelse, Udelæggelse af Eiendom, og Blesjurer,“ viste sig at være luttet Løgn og Bagvaskelse.

Fjerde Række af Kjendsgjerninger: — Prædikanten fra Baudoewre, Hr. Termain, har nylig oprettet et eget Bedehuus for de Nyomvundte fra Savoyen og Schweiz. Ligeledes skulde et Bedehuus oprettes i Dnex, en til det katholske Sogn Consignon hørende By. Et andet Bedehuus er allerede aabnet i Bernier, et aldeles katholsk, tidligere af Frankrig aftraadt Sogn; ligeledes fortsætter Prædikanten Bourrits sine ophidsende Prædikener i Chevrans imod Katholikerne. Da han desuagtet ikke har kunnet forskafe sig noget Auditorium, saa kjøber han til hoi Priis alt Land og alle Huse, som ere til Salg. Paa denne Maade kan han idetmindste danne sig et Auditorium af protestantiske Forpagtere!

Og Frugterne af alle disse kæmpemæssige Anstrengelser til Katholikernes Forvendelse ere følgende:

Skjærtorsdag, d. 13. April d. A., saae man i Genf en Række Dvinder af Borgerstanden, i hvide Klæder at drage til St. Peters Cathedralkirke, der i tre hundrede Aar har været i Protestanternes Hænder. I Epidfen af disse Fruentimre gif nogle unge Folk og Familiefædre. De vilde Alle afsværge deres katholske Tro for den protestantiske Prædikant.

Antallet paa de Frasaldne er endnu ikke noie bekendt; Protestanterne anslaae dem til 100; Andre, hvilket er sandsynligere, til 50. Til dette Tal maa man da ogsaa medregne de Frasaldnes Børn. —

Have vi Ret, naar vi føre Klagemaal herover? — Hvad vilde man vel sige, dersom den katholske Kirke endog ifkun vilde anvende et eneste af de lave Midler, som vi her see Protestanterne at anvende, for at vinde Tilhængere? — Dog det tillader den katholske Kirkes Værdighed ei, og den behøver sandeligen ei heller at tage sin Tilflugt til saadanne uværdige Midler; dens eneste og feierrige Forsvarsvaaben og Udbredelsesmiddel er — Sandheden, den evige, guddommelige Sandhed. Den forsvare og udbreder sig ved sig selv og trænger ikke til fremmed Hjælp.

Imidlertid, for at vise selve vore protestantiske Medchristne, i hvor farligt og mistænkeligt Selskab de kæmpe imod den gamle Moderkirke, ville vi endnu anføre een Kjendsgjerning: Den 21. September d. A. fejredes i Genf Indvielsen af det evangeliske Capel for frasaldne katholske Italienerne. Hr. Reta var Præsident eller Biskop ved denne selsomme Ceremoni; hele Forsamlingen bestod af henimod 100 Troende. Om Middagen træder Hr. **Mazzini** (ogsaa en Evangelist? og tillige Demokrat og Revolutionær af reneste Bland!) ind i Forsamlingens Midte, og bliver modtaget med eenstemmig Jubel (i Capellet!!); han indtager sin Plads ved Siden af Præsidenten. Den dybeste Tausshed følger efter den ved den store Agitators Ankomst fremkaldte Bevægelse. Hr. Reta holder først en Tale, i hvilken han sammenfatter Italienernes Pligter imod deres Fædreland, naturligviis de Pligter, som paahvile dem ifølge **Mazzini's** Grundsætninger, hvis Discipel og Beundrer Hr. Reta roser sig af at være. Derpaa oplæses en kort Bøn, uidentviis, for at nedbede fra Himlen Opfyldelsen af saa varme og hellige Ønsker, og Kraft og Styrke over de nye evangeliske Apostler. — Da tager **Mazzini** Ordet (i Capellet!!). Han erindrer de Tilstedeværende i et ildfuldt Foredrag om det Dagværk, som de i dette Dieblis staae i Begreb med at julføre. Italienernes Frasald (Apostasie fra deres h. Tro) er for **Mazzini** et herligt Middel

til at vedligeholde Revolutionen, og tillige en veltalende Protest imod det romerske Hof. Til een Bund forener og sammenfatter han Protestanternes Forhaabninger og Skjæbne i Italien og Schweiz, — han viser dem de fælleds Farer, som de maae unddrage sig for, og udtaler tillige sit Haab om, at det vil lykkes ham, tilligemed den religiøse Reform (d. e. Protestantismen), ogsaa at tilveiebringe den politiske (d. e. Revolution, en almindelig europæisk Republik!), samt at udbrede den første over hele Italien. — Den politiske Revolution kan, siger **Mazzini**, ei tilveiebringes uden den religiøse; man maa derfor af alle Kræfter stræbe efter at forsøge de Frasaldnes Antal. Universaldemokratiet og de **Mazzinistiske** Ideer kunne ifkun opnaaes ved Frasald fra den katholske Religion! — Ved disse Ord afgiver Reta, som Organ for sine Venner, det Løfte, at Genfer Protestanterne ville gjøre fælleds Sag med det protestantisk-revolutionære Parti i Italien; desuden nærer han det grundede Haab, at Guldet fra den engelsk-evangeliske Propaganda ogsaa vil komme baade den religiøse og politiske Bevægelse til Hjælp. — **Mazzini** slutter derpaa Medet med en heftig Philippica imod alle Tyrster, hvis Udryddelse han inderligst ønsker, og han seer allerede i den nærmeste Fremtid paa Ruinerne af alle Verdens Herskerthroner Alteret for en ny og Gud velbehagelig Tro oprettet! — Mon saadanne Kjendsgjerninger ikke maae opvække Mistillid hos alle gode Protestanter? Mon det særsyn, at Revolutionærerne, saa gjerne række Protestanterne en broderlig Haand, og vise et saa dødeligt Had til den katholske Religion, ikke maatte vække hos eftertænkende Protestanter den Mistanke, at Protestantismens Princip og Grundvold maaskee er nær beslægtet med det Princip og den Grundvold, paa hvilke **Mazzini** og Consorter basere deres revolutionære Stats teorier? — Paa den anden Side holde vi det for et glimrende Gressvidnesbyrd og en herlig Roes for den katholske Religion, at den af selve Revolutionærerne anses for at være det stærkeste Bolværk imod Revolution, saa at Revolutionen ei kan gjenneføres, førend dette katholske Bolværk er bortryddet! Men Gud ske Lov! at dette er umuligt, thi alle Helvedes

Magter og alle Djævelens Udsendinge ville aldrig være istand til at overvalde den Herrens Kirke, som er bygget paa Petri Klippe! Himmel og Jord skulle forgaae, men dette Herrens Ord skal ei forgaae! —

Christbiskoppen af Genf, den hellige Franz af Sales' Liv og Levnet.

IV.

Stiftelsen af Salesianerindernes Orden, ogsaa kaldet: „*Nonner til Marias Hjemfølgelse*“.

(Fortfat.)

Den hellige Franz dadlede meget, at mange Fruentimmerordener vare rige, og at man fordrede en temmelig stor Medgift af dem, som vilde indtræde i samme. Derved, meente han, bleve de Fattige, som ofte netop vare de mest værdige og fra Dven kaldede Medlemmer, udelukkede. Ikke mindre udtalte han sit Mishag over, at Nonneklostre hyppigt vare exemte, d. e. fritagne for vedkommende Biskoppers Tilsyn, og roste, at Ordenerne i Italien, især efter Conciliet i Trient, vare underordnede Biskopperne. Ligeledes holdt han de Ordener, som beskæftigede sig med Arbejde, Borneundersviisning, Sygepleie og overhovedet med Uøvelsen af den virksomme Kjærlighed til Næsten, i særdeles Hre. „Naar jeg skal sige Sandheden,“ sagde han engang, „saa holder jeg iblandt alle Forsamlinger af Jomfruer mest af Hospitaliterinderne, Ursulinerinderne og Nonnerne af den h. Jomfrues Congregation, hvis Opgave det er, at undervise smaa Børn; thi disse leve i Virkelighed af det aandelige og legemlige Arbejde.“ — Imidlertid, omendskjondt han holdt mest af de mere praktiske Ordener, saa meente han dog, at de heller ikke tilfredsstillende fuldkomment, idet mange Personer af det kvindelige Kjon, som ønske at følge de saakaldte evangeliske Raad og at føre et mere fuldkomment Liv, end man pleier at føre i Verden, ikke kunde optages i de bestaaende Ordener, nemlig Enker, ældre Jomfruer og syge-

lige og svagelige Personer. Han tænkte derfor paa, at grunde et Ordenssamfund, i hvilket nævnte Slags Personer kunde indtræde; og da det var ham om at gjøre, at de fornemmelig øvede sig i den virksomme Kjærlighed til Næsten, saa vilde han give dem den Opgave, at besøge Syge og forrette de øvrige Barmhertighedsværker. Desuden skulde de være fattige og hverken have Klausur eller nogen særegen Klædedragt; det skulde være nok, naar de bare mørke Stoffer og unddroge sig for Forsægeligheden. Han vilde ikke foreskrive anden Faste, end den, som den katholske Kirke befaler for alle katholske Christne, heller ikke nogen legemlig Spægelse, fordi ældre Personer ikke ere istand til at taale mange saadanne Spægelse; derimod vilde han anbefale den indvortes aandelige Spægelse.

Da han nu var paa det Rene med sig selv om Grundlæggelsen af en saadan ny Orden, indsaae han, at der, for at grunde den, fornemmelig behøvedes en fra Dven kaldet from Kvinde, som egnede sig til Forstanderinde og som var stærk nok til at bære alle de Vanskeligheder, som man maatte forudsæe vilde finde Sted ved Foretagelsen af et saadant Værk.

En saadan Person fandt han i Dijon, da han i Aaret 1604 holdt Fasteprædikener der. Hun hedder Johanna Franziska af Chantal, født Fremiot. Hun var gift med Friherre af Chantal og var paa Grund af sin øyestfabelige Kjærlighed og Trofskab, sin Klogskab og Sagtmodighed, saavelsom for sin elskværdige Adfærd overordentlig elsket af sin Gemal. Gud bevarede fire af hendes Børn ved Livet, hvilke hun opdrog efter den fortræffeligste Moders, den allersjaligste Jomfrues, Exempel; hvilket hun saa meget lettere var istand til, som hun foruden stor Fromhed ogsaa besad herlige Talenter og en Aandsdannelse, som ellers er sjelden blandt hendes Lige. Men disse Børn mistede deres Fader endnu forend deres Opdragelse var endt, idet han en Dag blev dræbt paa Jagten ved et Vaadestud. Johanna Franziska bar dette Skæbnens haarde Slag med en Hjops Taalmodighed, idet hun sagde med denne fromme Lidelsesmand: „Gud skjenkede mig min dyrebare Gemal; Han har taget ham bort fra mig; Hans Navn vare prisf; fra nu af skal Gud være Alt for mig!“

Hun besluttede nu, ganske udelukkende at tjene Gud og derfor heller aldrig at gifte sig paany. For aldrig at glemme Jesus, skrev hun Hans h. Navn med et glødende Jern paa sit Bryst. Sine Tjenestefolk affkedigede hun paa nogle faa nær, med rigelige Gaver; sine Guldsmykker gav hun til de fattige, og gjorde det koste, i Fremtiden ikkun at bære Klæder af Uld. Sin hele Tid anvendte hun kun med sine fire Børns Underviisning, med Arbeide og Bøn, og forlod sjeldent sit Hjem.

Johanna Franziska ønskede at føre et fromt Liv og at kunne finde en Mand, som kunde vejlede hende i denne Henseende. Da nu Franz af Sales holdt Fasteprædikener i Dijon, indsendt ogsaa hun sig som Tilhørerinde, og en indre Stemme syntes at sige hende, at han var den Mand, som Gud havde bestemt til hendes geistlige Fader og Veileder. Hun traf sammen med ham i sin Faders, Præsident Fremiots Huus. Den Hellige fandt i hende en Person af en sjelden Dffervillighed og Energie, af en levende, meget opvakt Aand og en kun altfor heftig Jver for det Gode. Han indsaae, at hun var den Person, som han søgte for sin nye Orden. I een af de første Samtaler, han havde med hende, spurgte han hende, om hun ikke var tilstræffelig klædt med en Hue uden Kniplinger og et Halstørklæde uden Piber? Da svar hun strax Piberne bort med en Sax, og da hun kom hjem, tog hun Kniplingerne af. Den hellige Franz underkastede hende endnu flere andre Prover, og hun gjorde meget hurtige Fremskridt i den kristelige Fuldkommenhed og udtalte det Dufte, at kunne indtræde i en Orden. Han foreslog hende Hospitalinderne, Clarisinderne og Carmeliterinderne. Hun svarede, at den, hvortil han mest raadede hende, var hende tilpas.

Efterat han tilstræffeligt havde prøvet hende, meddeelte han hende sin Plan med Stiftelsen af en ny religiøs Orden og hun indvilgede med Glæde at indtræde i samme. Da gik hun til sin Fader og erklærede ham, at hun, siden sin Gemals Død, følte en uimodstaelig Trang til at forlade Verden og for Fremtiden kun at leve for Gud, og at hun troede, ikke længere at turde modstaae sin Kaldelse fra Oven. Hendes ældste Datter var

gift og hendes to yngre Døtre i et geistligt Huus, som for dem var en Dydens Skole. Men hendes eneste Søn havde hendes Fader selv taget til sig, og saaledes var ogsaa han godt forserget. Hun bad ham nu om, at tillade hende at følge sit indre Kald.

Oldingen omarmede hende under Taarer og sagde: „Agter Du en Fader, som altid elskede Dig saa ømt, saa ringe? Lad mig dog døe først; Du vil ikke komme til at vente længe; da kan Du jo gjøre, hvad Du vil.“ Han kunde endnu ikke overtale sig til at give sit Samtykke til hendes Bøn; men dog efterat han havde talt med hendes Broder, Erkebiskoppen af Bourges, og med Byskopskopen af Genf, som gjaldt meget hos ham, erklærede han: „Jeg seer nok, at jeg maa beslutte mig til dette grusomme Dffer. Det vil koste mit Liv, men hvo er jeg, o min Gud, at jeg i ringeste Maade kunde modstræbe Din Villie!“

Det Estræffeligste for Johanna Franziska selv, var hendes Afsted, ved hvilken en for et Moderhjerter yderst smertelig og gribende Scene forefaldt, uden at dog denne høimodige Dvinde, som var kaldet af Gud til at udholde endnu mange Storme, lod sig derved bringe ud af Fatningen. Hendes eneste, dengang femtenaarige haabefulde Søn faldt hende nemlig ved Afstedens om Halsen og holdt hende ved Armen, idet han foreholdt hende Alt, hvad den barnlige Kjærlighed kunde indgive ham, for at bevæge hende til at blive. Hun søgte med Omhed at trøste ham og løst sig blidt fra ham, for at tage Afsted med Faderen. Da alle Ynglingens Bestræbelser bleve frugtesløse, gjorde han endnu et sidste Forsøg. Han lagde sig nemlig tvers ned over Dørtærskelen, som hun skulde passere. „Naar I ikke vil lade Eder holde tilbage, saa maa I idetmindste træde paa Eders Søn, forend I forlader ham,“ sagde han. Da kunde hun ikke mere tilbageholde sine Taarer; hun blev staaende tvivlraadig i nogle Dieblkke; men derpaa fattede hun sig, satte Foden over Barnet og ilede hen til Faderen, for at bede om hans Belsignelse. Denne omarmede den elskede Datter under mange Taarer, og idet han havde sine Dine til Himmelen, raabte han høit: „O min Gud, hvilket Dffer fordrer Du af mig. Dog, Du

vil det; jeg overgiver Dig derfor dette dyrebare Offer. Tag til Dig Datteren, og vær Du da Faderens eneste Trost."

Ved Udtrædelsen af Huset fandt hun mange Slagtinge, Venner og Hunsfolkene forsamlede, som gjentog de Forestillinger, som hendes Fader og Søn havde gjort hende. Synet af disse grædende, kjære Personer afstøvede hende ogsaa Taarer. Men forat det ikke skulde see ud, som om hun angrede sit Skridt, antog hun pludselig atter en munter Mine og sagde: „Man maa holde mig min Svagthed tilgode; jeg skilles vel fra min Fader og min Søn, men baade de og jeg, vi ville allevegne finde Gud."

Efterat hun saaledes, overensstemmende med Herrens Ord: „Hvo, som elsker Fader og Moder eller Søn og Datter mere end Mig, er Mig ikke værdig," og: „Hvo, som, efter at have lagt Haanden paa Blougen, seer tilbage, duer ikke for Guds Rige," — havde opoffret Gud Alt paa Jorden og ikke blev hindret ved Noget mere, i udeelt at indvie sig til Hans Tjeneste, ilede hun til Annecy til den h. Franz af Sales og grundede der, d. 6. Juni 1610, det første Hus af den nye Orden.

Denne Bygning blev forsynet med Celler for de tre Søstre, med hvem den Hellige begyndte at indrette Institutet; han foreskrev derpaa en Dagsorden, en sort Klædebragt og forskjellige Øvelser i Selskabsnegtelse. De skulde daglig besøge de Syge og forrette andre Barmhjertighedsgjerninger, men være frie for Klausuren og staae under deres Diocesambiskop.

Under Ledelsen af en saa hellig Forstanderinde, som Johanna Franziska var, blev dette Selskab snart meget afholdt og der meldte sig mange Candidatinder, og i mange Stæder, som f. Ex. Lyon, Grenoble, Chambery m. fl., forlangte man Grundlæggelsen af Filialhuse. Damerne fandt ogsaa allevegne meget Bisfald, da de strengt overholdt Armødens Lovte og udmærkede sig ved den fra deres Stifter ligesom arvede Venlighed, Ydmyghed og Sagtmodighed. Den h. Franz plejede at sige til dem: „Hjemfølgelsesnonnerne skulle altid med stor Ydmyghed tale om deres ringe Orden og foretrakke alle andre Ordener fremfor deres eget Institut. Men hvad Kjærligheden angaaer, skal deres

Selskab have Fortrinet. Lad os tilstaae, at andre Forjamlinger ere bedre og rigere, men at deres Medlemmer ikke ere elskværdigere end I!" Franz saa derfor allerede ved Optagelsen i Noviciatet (Prøveaar) fornemmelig paa jagtmodige og ydmyge Aspirantinder og foretrak navnlig de Fattige, som besadde disse Egenstaber.

Da Forsamlingen hidtil kun havde været en Congregation og ingen egentlig Orden, idet Medlemmerne blot afslagde simple Ordensløfter og ikke holdt Klausuren, saa befrygtede Cardinal Masquemont, Erkebiskop af Lyon, der var en fortrolig Ven af den Hellige, at Lugten, efter den h. Johanna Franziska's Død og ved Institutets større Udbredelse, vilde komme til at slappes, dersom intet høitideligt Lovte blev afslagt eller nogen Klausur holdt, og tilskrev den Hellige sine Betænkkeligheder og Dussker i saa Henseende. Denne fandt disse vel begrundede og valgte derfor en bestemt Ordensregel for Søstrene; først den h. Augustins, men efter at han havde overveiet Sagen nøiere, ansaae han Jesuiterordenens Regler for mere hensigtsmæssige og lagde dem derfor til Grund ved Affattelsen af Statutterne for den nye Hjemfølgelsesorden. I samme bestemte han, at ældre Personer og Enter fortrinnsviis skulde optages i Ordenen, men tillader dog ogsaa Optagelsen af Ungre som nødvendige for at gaae til Haande. Han foreskrev ikke Breviaret, men kun den daglige Fremfølgelse af den saligste Jomfru Marias smaa Dagsstider. Han tillod ogsaa Ordenshusene at have nogle Indtægter, dog skulde de enkelte Medlemmer icke saa Lidet af deres Eget, at de hvert Aar maatte skifte deres Celler, Senge, Bøger, Kors og Rosenkrands. Han foreskrev ligeledes (som i Reglerne for Jesu Selskabet) den strengeste Lydighed; Arbejderne og Barmhjertighedsgjerningerne skulde Husets Forstanderinde bestemme for de enkelte Medlemmer; hun disponerede over Anvendelsen af deres Tid; for hende skulde de selv aabenbare deres Tanker og Dussker.

Under store Lovtaler stadfæstede nu Pave Paul V. Ordenen og dens nye Regler i Aaret 1618.

Da den Hellige i Aaret 1619 i Paris lærte den store og dog saa bestedne Brøst,

Vincentius af Paula*), at kjende, gjen- nemskuede han strax hans skønne Sjæl og er- klærede for en Ven, at denne Mand var en af de helligste Præster, han nogenstunde havde seet. Han, saavel som den h. Johanna Fran- ziska, troede ogsaa, at Samme ganske sær- deles egnede sig til at overtage Ledelsen af Klosteret af Hjemføgelsen, som netop dengang blev grundet i Paris. Vincenz, som meente, at han var kaldet til at lede Landsfolket, raar Galeislaver o. s. v. og ikke duede til at lede saa fromme Personer, vagrede sig ved at op- fylde de tvende Helliges Duffe. Men Franz af Sales henvendte sig nu til den meget ind- flydelsesrige Cardinal og Erkebiskop Metz i Paris, og denne befalede Vincenz at paatage sig Hverdet. Han gav da efter, og ledede Non- nerne i tredive Aar meget godt, paasaar med Strengthed, at Reglerne iagttoges, og var, efter den h. Fyrstbiskop af Genes Død, paa en vis Maade dennes Stedfortræder og hele Ordenens og Forstanderindens Fører og Raadgiver.

I Aaret 1641 døde nemlig Johanna Franziska, d. 13. Decbr., i Moulin i Frankrig paa Tilbagereisen fra Paris til Annecy. Vin- cenz af Paula saar i et Syn hendes og den h. Franz af Sales' Sjæle at optages i Him- melen. Kirken ærer Johanna Franziska som Helgeninde og har fastsat hendes Minde- dag til d. 21. August.

Da hun døde, talte Ordenen 87 Klostre; førend den franske Revolution 199; men nu kun 108, hvilke Carmeliteren Karl af den h. Alois alle anfører i sit Værk: „Den katolske Kirke i sin nærværende Udbredelse paa Jorden“. Fortiden beløber Nonnernes Antal sig til 3000. De blive kaldte „Hjemføgelsesnonner“, eller endnu oftere „Salesianerinder“.

(Sluttes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den h. Fader giver vedblivende de skønneste Exempler paa faderlig Medlænde- hed. D. 22. Sept. besøgte han de cholerahyge franske Soldater i Militairhospitalet. Hs.

*) See Skandinav. Kirket. 1853 Nr. 1 og 4g.

Hellighed gif til de Syges Senge, spurgte til Patienternes Befindende, velsignede dem og forærede nogle af dem imaa indviede Me- dailier. Vaade hos de Syge og Sunde har dette Besøg gjort det bedste Indtryk.

Østerrig. Ved den pavelige Nuntius Be- jræbelsler i Wien finder Foreningen til Gre- tor den allersjaligste Jomfrue Ma- rias ubesmittede Undfangelse en stedse større Udbredelse i Østerrig. Foreningen, hvis Udbredelse ogsaa den h. Fader Pius IX. in- derligst ønsker, bestaar hver Gang af een og tredive Præster, som forpligte sig til, hver een Gang om Maanedn at frembære det h. Messioffer til Taksigelse for de mange og store Naadegaver, hvormed Gud udmærkede den aller- sal. Jomfru; især for den Naade, at hun blev undfangen uden Arvesynd, — fremdeles for at opnaar hendes Forbønner i alle Kirkens Træng- sler, samt for Syndernes Omvendelse.

Schweiz. Blade fra Bern melde, at den h. Fader har tegnet sig for 21,500 Fres. til den projecterede Bygning af en katolsk Kirke i Forbundsstaden Bern. Det er i Sandhed en heimodig Akt af Velgjørenhed, især naar man betænker, at den h. Fader har at sørge for saamange Fornødenheder i hele den katolske Verden, hvilket han ogsaa gjør paa en fader- lig Maade. Det er forbausende at høre om saa mange og saa store Bekostninger i alle Retninger. Gud velsigne og opholde vor h. Fader Pius IX. endnu længe!

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 12. Novbr. — 23. Søndag efter Pintsfe.
— Dagens Epistel: Phil. 3, 17 4, 3. —
Evangel.: Matth. 5, 18—26. — Gudstjeneste:
Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10
Høimesse med Prædiken paa Lybst. — Efterm.
Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Danst. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katholske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 47.

Søndagen den 19de November.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtages i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglaeder; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Christi Kirke.

Et historisk Epos i fire og tyve Sange

af

Karup.

Første Sang.

(Sluttet.)

56.

Omkring i Staden Paulus eensom vanker,
Bed Templerne han standser tidt sit Fjed;
Af hellig Sorg hans adle Hjerte banker
Bed Synet af Athens Banhellighed.
Nu staaer han sjunken hen i dybe Tanker,
Dg lytter taus til lærd Spidsfindighed:
Men Philosophernes ordrige Lære
For Paulus er en glimrende Chimære.

57.

De Lærde for det høie Raad²³⁾ ham fører,
Her taler han paa deres eget Bud;
Forbauset bliver man, da man ham hører
Forkyndende høit Athens „ufjendte Gud“.²⁴⁾
Hans skjønne Tale mangt et Hjerte rører,
Dg da han fra Forsamlingen gaaer ud,
Ham følger Troende af Mand og Qvinder,
Blandt dem han selv et Raadets Medlem finder.

58.

Dg fra Athen han med fornyet Styrke
Gaaer til Corinth, omkrandsd af Bjerg og Hav.
Her Aphrodite var det Skik at dyrke,
Man Vellyst hende som et Dffer gav.
Med Yppighed, med Pragt og Lasters Morke
Den skjønne Stad laae liig en smykket — Grav.
For Christus her begyndte han at virke,
Dg i Corinth fremblomstrede en Kirke.

59.

Her greb han først sin Stylos, for at skrive
Til Thessalonica det første Brev.
Fra nu af skrev han tolv — og disse blive
Et Vidne om, hvad han for Kirken blev.
Ja, disse tretten skjønne Breve giv
Et herligt Billede af ham, som skrev:
Viisdom og Kjærlighed, en Aand som gløder
For Christi Sag, man i hver Linie møder.

60.

Lo Mar henrandt, deelt mellem Kamp og Seier,
Nu vandrer han til Ephesus, en Stad,
Som Hedenskabets største Smykke eier:
Dianatemplet med sin Søilerad.
Her Hedenskabets har sin største Leier,
Her Overtro med Lærdom følges ad:
Her staaer en Mand, som vil fra Scepticisme
Forsløse og gjenreise Paganisme.

61.

Men Apollonius²⁵⁾ forgiæves vier
Til dette Kald sin rige, hse Aand;
Ehi Verden voxet er fra Phantasier,
Den vil ei gaae i Fabels Ledebaand.
Hvor ere nu hans fordums Sværmerier?
De ere knust' forlangt af Tidens Haand!
Ja, Alt som ikke Herrens Billie følger
Maa synke sporløst ned i Lethes Bolge.

62.

I meer end toende Aar til Jesu Xre
Var Paulus virksom her i Ephesus,
Dg trods Diana — Jesus og Hans Lære
Blandt Tusinder — trods Apollonius!
Hvad Paulus saae, saae man Frugter bare
For Evigheden — trods Demetrius!²⁶⁾
Blandt Mørkets Dverge stred han som en Kampe
For Sandheds Lys, som Ingen kunde dæmpe.

63.

Omfiger Paulus drog derfra. Tilbage
Han vilde reise til Jerusalem.
De Velbste bød han til sig, for at tage
En kjærlig Afsted med dem i sit Hjem.
O, hvilke Afstedord foruden Mage!
Han skulde aldrig mere gjensee dem.
Han bad Farvel! da blodte hvert et Hjerte,
Dg Diets Laarer tolked' deres Smerte.

64.

Han kom til Zion. Lænker og et Fængsel
Han af de hjertelose Jøder fik;
At see ham drøbt var deres største Bøngsel.
Hans Tale for at aabne deres Blik,
Var frugtesløs. Dog i sin bittre Trængsel
Hans Haab og Mod, hans Aandskraft ei forgik:
For Felix' Domstol, Jødernes Anklage
Med Djerthed han, skjondt lænket, slog tilbage!

65.

Dg tvende Somre Hedningerne hørte
Ei Pauli Røst — han laae i Fængslets Vaand.
Da man en Dag til Raadets Hal ham førte
For Agrippa²⁷⁾ med lænkebunden Haand.
Her Paulus klart sit Liv, sin Sag aflørte,
Hans Tale vidned om hans høie Aand!
Kong Agrippa bevøget ham fritkjendte,
Men Festus²⁸⁾ ham til Romas Keiser sendte.

66.

Et Skib bestiger han. En Luftning følger
Det gunstigt bort fra Palastinas Kyst.
En Maaned flyer det trygt paa Havets Bolger:
Da høver Stormen høit sin hule Røst,
Bog sorte Skyer sin Flamme Solen dølger,
Dg Havet fraader vildt om Skibets Bryst.
Snart som et Brag det om paa Dybet driver,
Dg Skibsbefatningen sit Haab opgiver.

67.

Mod Ost, mod Vest, snart fremad, snart tilbage,
En Voldt for Bolgerne, for Storm og Slud,
Det drev paa Dybet meer end fjorten Dage;
Men Paulus stolede fast paa sin Gud.
Han standsede med Trost de Andres Klage,
Han deelte kjærligt blandt dem Spise ud.
Omfiger Skibet paa en Klippe stranded:
Paa Plankerne de redded sig til Landet.

68.

Det Maltha's Klipper var, som dem tilbode
I Nødens Dieblik en Frelsens Havn.
Maltheserne dem venligt bragte Føde
Dg Klæder, fort, afhjælp dem hvert et Savn.
Med Kjærlighed de Paulus kom imøde,
Af Vrefrygt de gav ham Gudenavn.
Han sine Hænder paa de Syge lagde,
Helbredte alle dem, man til ham bragte.

69.

Saaledes Vint'ren svandt. Da Stormen hvilte,
En Foraarsdag fra Maltha's Klipper man
Uffeilede; og herligt Snekken ilte
Forbi Charybdis' Stjonne, falske Strand.
Italias Kyst snart Paulus mildt tilsmilte,
Dg ved Puteoli han gaaer iland.
Ved Trestaberna han til Velkomst finder
En Flot af Romas christne Mænd og Qvinder.

70.

I Keiserstaden tvende Aar som Fange
Han præd'ede med Kraft og Ridkjærlighed.
Hans Varme steg jo meer hans Stier blev' trange,
Hans Aandskraft voxede, jo meer han led.
Blandt Hedningerne han omvendte mange:
Selv Neros Folk kom til Guds Menighed!²⁹⁾
Til sidst fritjendes han af Romas Keiser,
Dg bort fra Staden han til Spanien reiser.

71.

Han planter Korset her. Dog snart han tager
Fra Landet bort; han ned til Kreta gaaer,
Hvor Titus, hans Discipel og Ledfager,
Af ham paa Den Dispestaven faaer.
Herfra til Kirken i Corinth han drager,
Hvor blandt dens Ældste Simon Petrus staaer.²⁰⁾
Med Glade Menigheden Paulus moder,
Endskjøndt i Løndom hvert et Hjerte bløder.

72.

Fra Brødrene i Rom et Rødsraab lyder:
Den grumme Nero raser nu igjen;
I Wanoid han de Christnes Blod udgyder,
Hans Lidsfordriv er kun — Forfølgelsen.²¹⁾
Da Paulus hører dette, strax han hyder
Corinth Farvel — han ile vil derhen.
Ham Petrus følger. Begge uforfardet
I Kampen gaaer, mod Frygt er Hjertet hardet.

73.

Som Trostens Engle komme de til Staden,
De vække deres Brødres sjunkne Mod.
Som Falter disse brander man paa Gaden,
Og andre kaster man i Liberens Flod.
Til sidst til Kirkens Fyrster kommer Røden,
Da de skal offre deres eget Blod.
Man dem en Lænke og et Fængsel giver,
Til Blodtyrannen Dommen understriver.

74.

Og Dagen kom, da Begge Dommen horte,
Hiin Sommerdag blev til en Seiersdag.²²⁾
Kun Kirkens Trængsler deres Hjexter rørte,
Men ei at døe for Christendommens Sag.
I Rom man Paulus til Skafottet førte,
Hans Hoved faldt for Dødens hvassse Slag.
Hans Liv og Daad, hans Kamp var endt herheden:
Han tabte Liden, men vandt — Evigheden.

75.

Og samme Morgen maatte Petrus lide
Paa Vaticanets Bjerg sin Martyrød;
Den sidste store Kamp han maatte stride,
Den Kamp, hvortil kun faa af os blev fød.
Med Ydmyghed han led sin Frelasers Qvide:
Paa Korsets Træ hans bittre Dødsfuld Lød.
Den største Marter led han ufortrøden:
Han stor i Livet var — men størst i Døden!

76.

Saaledes vandt I Seirens Martyrpalme,
I Mandens Helte! Eders Daad var stor!
Ei Eders Minde nogentid vil falme,
Om end Martusinder i Glemfel foer!
Bed Eders Grav en hellig Høderspsalme
Skal tone, medens Kirken staaer paa Jord:
Og den skal ei forgaae i Tidens Volger,
Saa lange Petrus har en Efterfølger!

²⁰⁾ Areopagus, Atheniernes højeste Retssamling.

²¹⁾ Foruden de 30,000 Gudbrødre, som Graekerne tilbage efter Hesiodus' Udsagn (Op. et Dies I. 250.) var det Skik iblandt dem at optage enhver fremmed Guddom blandt deres Gudeers Tal, for ikke at fornærme nogenjombest Gud. Ifølge denne Skik havde Athenienserne opreist et Alter for den „utjendte Gud.“ Cfr. Act. Apost. XVII, 23.

²²⁾ Apollonius fra Tyana (Mar 3—96 e. Chr.) af den pythagoræiske Skole arbejdede i Ephesus paa det forfalne Hedenstabs Gjenoprejsning; men hans phantastisk-philosophiske Læresystem og hans Gjøgerier fornaaede ikke at tilfredsstille Tidens religiøse Trængsel. Alligevel fandt han ikke faa Tilhængere blandt de mere overfladiske Gemytter.

²³⁾ Vide Act. Apost. XIX, 23—40.

²⁴⁾ Kong Agrippa den yngre.

²⁵⁾ Den romerske Landshøvding over Palæstina.

²⁶⁾ Vide Ep. ad Philipp. I, 13, IV, 22.

²⁷⁾ Omendskjøndt Petrus var den første Biskop for den af ham selv i Aaret 32 stiftede Menighed i Rom, har dog ingen af Apostlene virket saameget som han for Menigheden i Jerusalem; ogsaa Menighederne i Antiochia og Corinth skyldte ham saare meget deres Opkomst og Befæstelse.

²⁸⁾ Denne Forfølgelse under Nero (64—68 e. Chr.) var mest indskrænket til Rom og meget grusom. Narfagen tilskrives Stadens store Brand, hvis Anstiftelse man paadigtede de Christne. Tacit ann. XV. 44.

²⁹⁾ Den 29. Juni Mar 67.

Ende paa første Sang.

Den hellige Communion's Uddeling.

Vor hellige Kirke har omgivet det helligste og mest ophøiede af alle Sakramenter, i hvilket vi modtage den guddommelige Naadegiver Selv, med kun meget faa og simple Ceremonier og udvortes Tegn. Det synes, som om den dermed har havt til Hensigt, ene og alene at henvende hele vor Opmærksomhed paa den vidunderlige og ophøiede Hemmelighed, og som om Følelsen ved Gudmenneskets umiddelbare Nærværelse ei kan finde noget tilsvarende Udtryk, men kun enkelte Forbauselsens og Tilbedelsens Ord; det er som om Kirken deri har villet efterligne Petrus i hans Henrykkelse paa Bierget Tabor, eller Thomas, som i sin hellige Glæde ikke kunde frembringe andet end de simple Ord: „Min Herre og min Gud!“ — Det er som om vor h. Kirke saaledes har valgt sig Apostlenes stille og besindige Adfærd ved den h. Nadveres Indstiftelse til sit Forbillede ved denne h. Handling. Imidlertid selv disse faa Ceremonier, Skikke og Bønner ere ganske særdeles stiftede til at meddele os den sidste Forberedelse til en værdig Modtagelse af denne den guddommelige Kjærligheds største Hemmelighed, og til at sætte os i den rette Stemning, og endnu engang at fremkalde for os alle de Følelser, hvormed vi bør nærme os Herrens allerhelligste Bord.

Ved alle disse Ceremonier er fornemmelig Følelsen af den dybeste Ærefrygt, Tilbedelse, Sønderknuselse og Ydmygelse for den nærværende Gud og Frelser fremherskende, Følelsen af, at intet Menneſte kan ansee sig for at være denne høieste Naade værdig; derfor først og fremmest: Syndsbejdelsen (Confiteor) og Frikjendelsen (Misereatur — Indulgentiam), derfor Høvidsmandens Ord: „O Herre, jeg er ikke værdig!“ (Domine, non sum dignus), derfor den Skik, at slaae sig for Brystet, derfor Korsstegnet, til Minde om, at vi have Herrens Død og ikke vor egen Kraft og Værdighed at takke for alle de overnaturlige Naadegaver, og at vi hverken kunne deeltage i Lammets Høitidsmaaltid hernelen eller i hiint hiøset i Himmelen, dersom ikke Jesus ved Sin Død paa Korset havde aabnet den Dør, som adffilte os fra

begge disse Høitidsmaaltider. Saa meget i Almindelighed; vi skulle nu betragte de enkelte Dele af denne h. Handling. —

Først fremfiger Messetjeneren eller Ministranten paa Menighedens, og navnlig paa de Medlemmers Begne, som ville modtage den h. Communion, det saakaldte: Confiteor eller den almindelige Syndsbejdelse. Omendkjøndt den, som vuffer at communicere, allerede har aflagt sin særegne Syndsbejdelse hemmeligt for Præsten, og allerede er rensket ved Bødens eller Skriftemaalens h. Sakramente, bliver denne almindelige Syndsbejdelse her igjen udtalt, for at overtude os om, at vi, skjøndt vi fra vor Side have opfyldt Alt, efter Pauli Exempel alligevel skulle holde os for unyttige Tjenere, og ikke turde vove at nærme os til dette høihellige Bord, dersom Herren ikke Selv saa udtrykkeligt og indstændigen havde indbudt os dertil, ja endog havde befalet det med den Trudsæl: at vi ikke skulde have Livet i os, dersom vi ei toge Deel i Hans h. Legemes og Blods Hemmelighed. Syndsbejdelsen er allerede hemmeligen aflagt for Præsten i Skriftestolen, nu udtales den for hele Menigheden som en Bod eller Fyldestgjørelse for enhver ved Synden givne Forargelse, som en offentlig, frivillig paalagt Bødsøvelse og Ydmygelse.

Confiteor bestaaer af tvende Dele: den første Deel er den offentlige, for Gud, for Englene, de Hellige og for selve Præsten aflagte Bejdelse, at man ved sin egen Skyld (mea culpa!) har syndet paa mangfoldig Maade; den anden Deel er en Paakaldelse af de Helliges og Præstens Forbøn til Gud, vor Herre. Begge disse Dele ere Dvælses i Ydmygheden, saavel selve Syndsbejdelsen, hvilken tre Gange gjentages og under hvilken man, ligesom for at tugte sig selv og til Tegn paa hjertelig Sønderknuselse, slaaer sig for det skyldbevidste Bryst, som ogsaa Paakaldelsen af de Helliges Forbønner, der allerede staae høiere end vi, idet vi ikke holde os værdige til at nærme os den Allerhøiestes Throne uden Talsmand. Det er aldeles billigt, at Maria, den altid rene Jomfru, alle pure Stabningers Krone, Englenes og alle Helliges Dronning, Herrens høitvælsignede Moder, i denne Paakaldelse nævnes først; dernæst følger Michael,

den Første iblandt Erkeenglene, som bliver nævnt istedetfor alle Englene, saa den h. Johanne's den Døber, den fornemste af alle det gamle Testaments Helgener, som vor Frelser Selv har canoniseret; fremdeles fremhæves Petrus og Paulus, de hellige Apostelfyrster; den Første paa Grund af sin Forrang og Værdighed som Overhyrde og sin levende Tro paa Guds Søn, hans Ydmyghed ved Fodvaskningen, hans glødende tre Gange saa levende udtalte Kjærlighed til sin Mester: den Anden som Hedningernes Apostel og som Herrens udvalgte Redskab, opfyldt af glødende Iver for Christi h. Sag; begge disse Apostle repræsenterer alle øvrige Apostle, saavel som samtlige det nye Testaments Helgener; og endelig nævnes Præsten som Kirkens Tjener og Repræsentant. For disse bekender man sin Synd, som et Tegns paa, at man føler, hvor meget man endnu staaer tilbage for dem, hvor meget man føler sig beskjemmet ligeoverfor dem, og hvor meget man endnu maa bestræbe sig for at efterfølge dem, derjom man vil haabe, engang at naae hen til disse Helgeners Samfund i Himmelen. — De Hellige, som staae ved Guds og Lammet's Throne som Guds kjæreste Børn, anraaber man derefter ogsaa om deres Forbøn; hvad vi Syndere, i den levende Bevidsthed om vore Synder, ei vove at hønfalde om, det forvente vi ogsaa af deres Kjærlighed; thi den triumpherende Kirke staaer jo i den inderligste Forbindelse med den stridende Kirke, en Forbindelse ved gjensidig Kjærlighed, der ytrer sig fra de Helliges Side ved en kjærlighedsfuld Forbøn for os, en Forbindelse, vi Christne alle bekiende os til, naar vi i den apostoliske Troesbekjendelse sige: „jeg troer paa de Helliges Samfund!“ Ogsaa om Præstens Forbøn beder man; han skal jo være de Troendes aandelige Fader, og han beder ikke alene i sit eget, men i hele Kirkens Navn. — Denne af de Troende udtalte Bøn om, at Præsten maa bede for dem, opfyldes af denne snart derpaa, idet han nemlig henvendt til Folket og iført Stolaen, dette den præstelige Værdigheds Særtegn, hvis Brug er foreffreven ved alle præstelige Functioner, med foldede Hænder beder: „Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris perducatur vos ad vitam æternam!“ (d. v. f.

Den almægtige Gud forbarme Sig over Eder, tilgive Eder Eders Synder og føre Eder til det evige Liv!) — Derefter gjør han et Kors-tegn over Communicanterne og siger: „Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens et misericors Deus!“ (d. v. f. Naade, Forladelse og Eders Synders Tilgivelse skenke Eder den almægtige og barmhertige Gud!)

Messetjeneren, som repræsenterer selve Communicanterne og Menigheden, svarer paa begge Bønner: „Amen!“ (d. e. Det skee saaledes!)

Efterat Syndsbekjendelsen er udtalt for Himmelen og Jorden, for Kirken her og hišset, og efterat alle Helliges og Kirkens Forbønner ere paakaldte, nedbøder Præsten i Kirkens Navn Tilgivelsen; Menigheden svarer med „Amen“, og selve Communicanterne ønske den af Hjertet. Hvad Præsten udtaler her, er kun en Forbøn, og ingen sakramentalst Absolution som ved Vodens Sakramente; ved dettes Forvaltning siger Præsten: „Ego te absolvo a peccatis tuis!“ (d. e. jeg frikjender Dig for Dine Synder!) her derimod siger han: „Gud tilgive Eder Eders Synder!“ Dog er det sikkert ikke afvigende fra Sandheden, naar vi antage, at ogsaa denne Præstens sidste Absolution i ønskende og bedende Form kan bevirke Befrielse for Communicanternes Svaghedssynder. — Tvende af Guds Gjenstaber fremhæves i disse Præstens Ord, nemlig: Almagten, som alene kan udslætte Synderne, og Barmhertigheden, som vil tilgive Fornærmelserne. Denne Hentydning, umiddelbart for den h. Communion, er ogsaa særdeles passende, fordi det høihellige Alterens Sakramente baade er Almagtens og Kjærlighedens Vidunder; Almagtens, som ene kan bevirke Dets Forvandling, og den guddommelige Frelser's Barmhertigheds Vidunder, som hengiver Sig Selv. Saaledes kan kun en Gud handle og elske!

Bed den anden præstelige Bøn om Syndsbetilgivelse bruges pleonastisk tre lignende Ord, — „Naade, Forladelse og Eders Synders Tilgivelse“ — rimeligviis for at antyde den aldeles fuldkomne, hele Tilgivelse. Ved denne anden Forbøn gjør Præsten med Haanden det h. Kors-tegn, for at antyde, at vi skulde baade Faderens Almagt og Barmhjer-

tighed og Hans eenbaarne Søns Forløsningsdød paa Korset vor Benaadning og vore Synders Tilgivelse, og at vi med Tillid vente denne Tilgivelse af Ham og ved Ham, Som er kommen for at søge det Fortabte, og for at udslutte og forjone vor Skyld.

Efterat Præsten i begge disse Bønner har udtalt sin Forbøn, nedknæler han og tilbeder det allerh. Sacramente, den virkelig nærværende Gud og Frelser; derpaa fremtager han Kalken, det saakaldte Ciborium, tager een af de høih. consecrerede Hostier i Haanden, og fremviser den for Menigheden, idet han siger: „Ecce, Agnus Dei! — ecce, Qui tollit peccata mundi!“ (Seer, det er Guds Lam! seer, det er Den, Som borttager Verdens Synder!)

Saaledes taleden den h. Johannes den Døber, dette Ydmyghedens ophviiede Mønster, som selv kunde ansees for at være Messias, men som sagde med Bestemthed: „Jeg er ikke Kristus;“ — han, som af Guds Son Selv blev erklæret for den Største, der fødtes af en Kvinde, og som dog sagde: „Jeg er ikke værdig at løse Hans Storemme!“ — som selv havde mange høitbegeistrede Tilhangere og Disciple, men henviste dem alligevel til den højere, guddommelige Mester. Meget passende fremføres for os Døberens ærværdige Skikkelse kort før Communionen, for at han nemlig skal være os et Mønster paa Ydmyghed. Endnu mere passende ere netop her disse hans Ord valgte. Der hentydes i dem til det guddommelige Offerlam, som har borttaget Verdens Synder, der hentydes til Herrens Offerdød, til Hans store Bærk til Menneskeslagens Frelse og Forløsning. Nylig har det af Præsten gjorte Korstegn talt til vore Dine, nu udtaler han det samme ogsaa til vore Dren: „See her den guddommelige Kjærligheds to største Bidsunder! — Han, Som døde for Eder paa Korset, — Han, Som lod Sit Legeme saare og udøste Sit Blod for Eder, — Han hengiver nu Sig Selv, Sit Kjød og Sit Blod som Næring for Eders Sjæle!“ — Hvad kunde vel ogsaa, kort før Communionen, være mere skiftet til at opvække Gjenkjærlighed, end denne Præstens Hentydning? Det er som om Præsten siger: „Saa meget har Guds Son gjort for Eder, — saa høit har Han elsket Eder, — og I vilde ei gjenelske Ham?

I vilde ikke synke ned i Støvet og udraabe med Petrus: „Herre, jeg elsker Dig, ja Du veed, at jeg elsker Dig!“ —

Idet Kirken, ved Korstegnet og ved Henviisningen paa det ubejmittede Guds Lam erindrer om Frelserens Endeligt og Død, opfylder den ogsaa den h. Apostel Pauli Befaling: „Saa ofte som I æde af dette Brød og drikke af denne Kalk skulle I forkynde Herrens Død, indtil Han kommer!“

Præsten gjentager derpaa tre Gange de Ord: „Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea.“ (O Herre! jeg er ikke værdig, at Du indgaaer under mit Tag, — men sig ikkun eet Ord, saa bliver min Sjæl helbredet!)

Her bliver et andet Mønster paa Ydmyghed fremsørt for os, nemlig den hedenffe Høvidsmand, som ikke troede sig værdig til at Herren skulde hædre hans Huus med et Besøg. Hvad han bekyndte om sig selv, det anvender Kirken paa Enhver, i hvis Hjerte Herren vil drage ind. Til en saadan Værelse og Naade tør vi ikke ansee os værdige, ja om vi endogfaa ikke vare os nogen Synd bevidst, saa turde vi alligevel ikke vove at indbyde Herren til os, hvis Han Selv ikke saa venligen havde tilladt, ja endog befaleet os at komme til Ham. Vi skulle tilstaae, at vi ere fuldkomment overbeviste om vor Uværdighed til en sliq Naadesbeviisning; og dette gjøre vi med Høvidsmandens Ord, idet vi synke dybt ned i Støvet som Legn paa Tilbedelse, idet vi flaae os angerfuldt for Bryttet som Legn paa vor Syndighed, vor Uværdighed og Sanderknuselse; vi udtale da vor Ydmyghed med den hedenffe Høvidsmand, og udtale den tre Gange som en Bekræftelse paa vor Bekjendelses Oprigtighed.

Endeligt gaaer Præsten med den h. Kalk fra Alteret til Communionbordet, og meddeler de enkelte Communicanter, som med beskædent nedslagne Dine og andægtigt foldede Hænder knæle her, det høih. Sacramente med de Ord: „Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam aeternam!“ (O. v. s. Vor Herre Jesu Christi Legeme bevare Din Sjæl til det evige Liv!) Dette Kirkens fromme Betsignelsesønske stemmer overeens med

dens guddommelige Stifters Ord: „Hvo, som æder af dette Brød, skal leve evindeligt!“ — „Hvo, som æder Mit Kjød og drikker Mit Blod, han har det evige Liv.“ — Iblandt den værdige Communionens mangfoldige saliggjørende Virkninger, fremhæves især denne endelige Hovedvirkning. —

Efter disse Ord forstummer Kirkens Mund, og Enhver bliver da, i Besiddelsen af den højeste Sjælekat, ganske overladt til sine egne Følelser og Bønner.

Kirkelige Efterretninger.

Nordtyskland. Fra Ludwigslust i vort Raboland Mecklenborg modtog vi følgende kirkelige Beretning: Som De allerede veed, har den nidkjære apostoliske Overhyrde for de katolske Menigheder i Nordtyskland og Danmark, Biskop Karl Anton Lüpke, en Ddning paa 80 Aar, endnu engang foretaget den besværlige Reise til de fjernliggende Missionkirker, for efter et Tidsrum af 7 Aar atter at besøge de til hans geistlige Omsorg betroede Menigheder og for at uddele Confirmationens h. Saframente iblandt dem. Hs. Biskoppelige Raade besøgte Menighederne i Bremen, Hamborg, Altona, Lübeck og Schwerin, og alle viste en overordenlig stor Deeltagelse for den ærverdige Ddning. Antallet paa Confirmationanterne var saa uventet stort, at de for dem medbragte Confirmationssedler allerede vare opbrugte i Schwerin. De kan tænke Dem, hvilken Glæde den høiarv. Biskop følte ved det allevegne saa betydelige Dpving af Katholikernes religiøse Sindelag og Iver; hans aftagende Kræfter syntes med hver Dag at forynges sig ved denne trostefulde Jagttagelse. Dagen for Marie Himmelfartsfest, d. 14. Aug., henimod Kl. 6 om Aftenen, havde vi her i Ludwigslust den Lykke at modtage vor ærverdige geistlige Overhyrde og Fader tillige med hans Følge, de høiarv. Herr Domvicar Overhus fra Osnabrück og Pastor Broken fra Schwerin. Et betydeligt Antal Medlemmer af vor lille Menighed saavel som Bernene fra vor Skole vare forsamlede i Præsteboligen til venlig Modtagelse af den hvide Gæst. Forventningen om denne hele Høitidelighed var her overhovedet saameget større, som den høiarv. Biskop ikke har været her siden Aaret 1842. Mange havde endnu aldrig seet nogen Biskop,

hvis Ankomst imidlertid var bleven almindeligere bekendt. Deraf kom det, at Katholikerne havde indfundet sig saa talrige selv fra fjernliggende Byer i det Preussiske, saasom fra Wittenberg, Perleberg og Prignalk. Hvad nu Hovedfesten paa Marie Himmelfartsfesten angaaer, saa undskylder De mig vistnok om jeg ikke giver Dem nogen detailleret Beskrivelse over samme; jeg siger Dem kun, at vor smukke lille gothiske Kirke var pragtfuldt smykket; en Levit-Høimesse blev feiret, hvilken den høiarv. Biskop assisterede paa en smagfuldt indrettet Throne; efter Messen administrerede Høisamme Confirmationens h. Saframente til 51 Personer. Kirken var overfyldt af Menneffer, hvoraf neppe Halvdelen vare Katholiker, de øvrige vare Protestanter og selv enkelte Jøder. Havde nu overhovedet selve Høitideligheden, og især Biskoppens ualmindelig ærverdige Ddre, allerede gjort et dybt Indtryk paa alle de Tilstedeværende, der gav sig tilkjende ved deres aldeles værdige og sømmelige Holdning for og under Gudstjenesten, saa indtraadte der en endnu større Rolighed og Opmærksomhed, da den høiarv. Biskop begyndte sin Tale om den Grefrygt, vi skyldte den sal. Jomfru Maria, og derefter, om den Helligaands Naanegaber, som meddeles ved Confirmationens h. Saframente. Kort sagt, den tilsyneladende saa svage, 80aarige Ddningens saa passende, klare og kraftige Tale gjorde et umiskjendeligt dybt Indtryk, og svarede fuldkomment til de Forventninger Tilhørerne muligen havde fattet. Om hele Festen, saavel som om den til samme Aften Kl. 6 ansatte Andagt, hvilken Hs. Biskoppelige Raade ligeledes assisterede og ved hvilken et ligesaa stort Antal Menneffer vare tilstede, hørte man almindelig, selv fra Protestanternes Side, de mest anerkjendende Utringer. Efterat den høiarv. Biskop den følgende Dag havde besøgt Skolerne og taget nogle af Stedets Markværdigheder i Diesyn, fortsatte han om Torsdag Middag sin Rundreise videre tilbage over Hamborg for at besøge Frederikstad og Kiel. Hans Hjerter drog ham magtigt endnu videre, især til Kjøbenhavn, men Havet er en betænkelig Barriere for en saa gammel Mand. Gud tage Sin Tjener under Sin Beskyttelse og høre alle hans velsignende Duffer og Bønner for hele den ham betroede Hjord! Dagen iforveien havde de fremmede Katholiker fra Wittenberg, Prignalk og Schwerin, efter først at have modtaget den biskoppelige Velsignelse, allerede forladt os, og vi saae os atter alene med vor lille Menighed, idet vi dybt følte den Sandhed som Psalmisten udtaler med de Ord: „D hvor godt og herligt er det, naar Brødre bocsammen!“

Nordamerika. Weekly-News af 16. Sept.

offentliggjør et Brev til en anglicansk Geistlig i Leeds fra hans Brodersøn John Beeson. Denne Beeson opholder sig i Amerika som Missionær. — Beeson modte paa sin Reise en Engländer med sin Kone, som vare bortflygtede fra „de Helliges Stad“ (saaledes kaldte Mormonerne deres Hovedstad). Begge havde i England ladet sig forlede af en mormonisk Missionærs Prædikener, og vare derefter ifølge Sammes Opfordring udvandrede til Utah-Søen. — „De Helliges Stad“ forekom dem at være et nyt Sodom. Stadens Præsident, Brigham-Young, der tillige er Prophet, Konge og Præst, træder Egteskabets Hellighed under Fødder. Biskoppen, de Aldste og Kirkens andre Medlemmer følge paa den laveste Maade hans stammelige Exempel. Drukkældighed er en ganske almindelig Last i alle Klaser af dette Selskab, og slet Intet skeer, for at modarbejde samme. Derimod opvækker man saa meget som muligt alle sandfælske Lidenskaber ved Musik og Dands. Dwindens Levemaade er for de fleste iblandt dem en Rilde til megen Kummer. Et stort Antal af disse Ulykkelige faaer kun en meget slet Kost; dette er den første Ubehagelighed ved Mormonernes Fleerkoneri, men ogsaa den mindste af alle. Konerne have allerede erfaret, at denne Indretning forøger det hushlige Livs Prøvelser og Lidelser og banlyser enhver høiere Glæde. Virkelig fromme Personer, som vare blevne loffede over til Amerika af de mormoniske Udsendinge, have næsten aldeles mistet Forstanden; Andre ere forfaldne til Fortvivlelse, Ugudelighed og Gudsbespottelser, og saare Mange ere fuldstændigt geraadede i Bantro. — Men ved Siden af disse forvildede Aander findes der ogsaa en talrig Mængde, for hvem Mormonernes Lære og Levnet har meget Tillokkende. Da deres dyrlige Tilhøieligheder og Interesser indtage dem for den nye Lære, ere de i deres Antal stærke nok, til at holde de Gjenstridige i Lydighed og skaffe Regjeringens Anordninger Atelse. Embedsmændene betjene sig til deres Befalingers Udførelse af en vis Klasse Folk, som kaldes Dan-Stammen. Hvo, som vil optages i denne Stamme, maa kunne tilfredsstille flere Betingelser i Henseende til Legemsdannelse og Constitution, navnlig udførelses røde Haar og en rød Knebelssbart! De maae ved Gud forbinde sig til, at udføre Kirkens hemmelige Befalinger, hvorledes disse end maae lyde. Især paaligger det dem, at vaage over og vieblikkelig at undertrykke enhver Ytring af Gjenstridighed. Alle Breve, som kantomme eller afsendes, gaae igjennem deres Hænder, førend de naae deres Bestemmelse. De nærmeste Colonier for civiliserede Mennesker ere 800 eng. Mile borte; man er skilt fra dem ved uover-

stigelige Bjerge og ved Ørkener, som besædes af indianiske Stammer, der uden Barmhertighed dræbe alle Hvide, som de træffe ubevæbnede. Enhver Flugt er umulig, uden om Sommeren, naar Udvandrerne begive sig til Oregon-Districtet. Kirkens Raad og Gouverneurer fordrer, at Enhver ved sin Ankomst overlader til Kirken Tiendedelen af sin Eiendom og sine Indkomster; men iøvrigt er Alt indrettet saaledes, at det næsten er umuligt, ogsaa kun at beholde en Deel af det, man har medbragt eller erhvervet sig. De Helliges Stad ligger midt paa en umaadelig stor Slette, hvis Jordbund er fortræffelig og særdeles egner sig til Kornavl og overhovedet til meelholdige Frugter; men det er meget koldt der.

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 19. Novbr. — 24. Søndag efter Pintsfe. — Broderskab. — Dagens Epistel: 1 Theosal. 1, 2—10. Evangel.: Matth. 13, 31—35. — Guds-tjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messse. — Kl. 10 Høimesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk. —

Rettelser:

I Nr. 46 Side 368, 2den Spalte, Linie 3 fra oven læs: eet Bundt, istedetfor: een Bund.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 48.

Søndagen den 26de November.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Ganga ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukenstein, st. Rindmagergade 68, og i alle Bogsaler; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Dvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Om Mariedyrkelsen i den katolske Kirke*).

Det er en af den katolske Kirkes Modstandere meget ofte udtalt Bebreidelse, at man i samme ærer den h. Jomfru Maria i den Grad, at man forsømmer og tilside sætter Sønnen for Moderen. Thi, siger de, til Marias Ære anordner man saak. Balfarter, indvier man Kirker, fejrer man Høitider, hendes Billede seer man allevegne, til hende henvender man sig ofte i Bønnen, hendes Navn er i Alles Hjerter og svæver paa Alles Læber. — Naar man betragter denne Bebreidelse noget nærmere og dybere, saa vil man finde, at ogsaa den er en af de mange Fordomme imod vor h. katolske Kirke, der deels have deres Grund i Mangel paa grundig Sagkundskab, deels i virkelig og forsætlig Ondskab. For derfor at styrke og befæste alle fromme Troende i deres barnlige Andagt til den allerjaligste Jomfru, og for at give dem de fornødne Vaaben i Hænde, med

*) I Mangel af et aldeles tilsvarende Ord i det danske Sprog for det latinske: veneratio, cultus (tydsk: Verehrung), som ikke bemærker Tilbedelse, men ifkun Ærefrygt, Høiagtelse o. dsl., see vi os nødsagede til at bruge det kun tilnærmelsesviis rigtige danske Ord Dyrkelse, hvilket ellers hyppigt ogsaa tages i samme Betydning som Tilbedelse.

hvilke de kunne tilbagevise Modstandernes Angreb og overtyde disse om deres Bildfarelse, skulle vi her til Ære for selve den høitbenaadede Gudsmoder i al Korthed besvare det Spørgsmaal: „Mon den Tilbedelsens Dyrkelse, som tilkommer Jesus Kristus, vor guddommelige Frelser og Herre, bliver ifølge den katolske Troeslære forsømt eller krænket i den katolske Kirkes virkelige Liv ved den Andagt, Ærefrygt eller Dyrkelse, vi Katholiker yde Jesu h. Moder, den allerjaligste Jomfru Maria?“

Den katolske Kirke udvikler i alle sine Troeslærdomme stor Klarhed og Bestemthed, baade hvad Begreb og Opfatning angaaer; og saaledes ogsaa her i denne Lære om Mariedyrkelsen. Den katolske Kirke skjælnes nemlig meget nøiagtigt imellem en dobbelt religiøs Dyrkelse eller Cultus: inellem Tilbedelsen (adoratio*),

*) Det latinske Ord adoratio udtrykker egentlig, ligesom det tilsvarende græske Ord προσκύνησις, den Gjærning at bøie sit Hæue for Nogen, og omendkjøndt det ialmindelighed bruges for at udtrykke den egentlige Tilbedelseact for Guddommen, saa bruges det dog ogsaa undertiden blot i den Betydning: ved en Knebøining at vise sin indre Ærefrygt for en Person; desaaarsag have de katolske Theologer valgt et andet Ord, for ubetvækkende kun at udtrykke den egentlige Tilbedelses høieste Dyrkelse, nemlig det græsk-latinske Ord: cultus patriæ.

som ene og alene tilkommer Gud, og den Dyrkelse (veneratio), som vises de af Gud hviitbenaadede Personer, Englene og Helgenerne. — Tilbedelse maa man altsaa ikkun yde Gud, det fuldkomneste Væsen, alle Ting's Skaber og Herre; intet skabt Væsen, jaa ophøiet det end maatte være, kan eller tør tilbedes. Thi Tilbedelsens Væsenhed bestaaer netop deri, at man anerkjender og be- kjender i et Væsen den høieste Majestæt og det uindstrankede Herredomme; og disse Egen- skaber besidder ene og alene Den, Som er til og bestaaer i og ved Sig Selv, og fra Hvem Alting har sin Tilværelse. Hver den, som yder nogen som helst Skabning Tilbedel- sens Dyrkelse, gjør sig skyldig i Afguderi, begaaer et Noe paa den Gæ, som tilkommer Skaberens alene, og det er den største Krankelse og Fornærmelse, som kan tilføies det guddom- melige Væsen. I denne Betydning taler Herren i det gamle Testaments Lovgivning: „Jeg er Herren, Din Gud, Du skal ikke have frem- mede Guder ved Siden af Mig!“ — I denne Betydning indskræper Moyses Folket Israæl det Bud: „Du skal frygte Herren, Din Gud, og tjene Ham alene; thi Herren, Din Gud, er en nidkjær Gud!“ — Derfor siger Apostelen Paulus: „Gud alene være Gæ og Priis!“ Og Frelseren tilbageviser Fristeren, idet Han ligeledes siger: „Der staaer skrevet: Du skal tilbede Gud, Din Herre, og tjene Ham alene!“ — Dette Begreb om Tilbedelse fastholder den katholske Kirke med den aller- største Strengthed. Hvo som vilde anerkjende eller bekiende noget som helst skabt Væsen for et guddommeligt Væsen eller endogsaa kun til nærmelsesviis sætte det i Rang med Guddommen, er efter den katholske Kirkes Be- greb og Lære en Afgudsdyrker, en Hæd- ning. I den katholske Kirke tilbeder man derfor ene og alene den ene og treenige Gud, Fader, Søn og Helligaand. Men den anden guddommelige Person, Guds Søn, er, for at frelse os, bleven Menneske, har levet iblandt os og lidt for os. I Fortøserens gud- dommelige Person er den guddommelige Natur forenet med den menneskelige. Dette Gud- menneske, Jesus Kristus, er sand Gud; der- for tilkommer ogsaa Ham Tilbedelse i Or- dets egentligste Betydning. „Tilbede skulle

Ham,“ saaledes forudsagde den kongelige Psal- mist, „alle Jordens Konger, alle Folk skulle tjene Ham!“ „I Jesu Navn,“ siger Apostelen til de Philipp. II, 10., „skal hvert Kne bøie sig, deres i Himmelen, og paa Jorden og un- der Jorden!“ Denne Tro har Kirken stedse bekiendt sig til, og i denne Tro tilbedende hyllet Ordet, Som er blevet Kjød, Gud- mennesket som sin Herre og Frelser, i denne Tro bringer den endnu den Dag idag sin tilbedende Hyl- ding for Ham, Som er ophøiet ved Fa- derens høire Haand, Ham, Som ogsaa boer iblandt Sine Børn her paa Jorden i det aller- helligste Alterens Sakramente.

Aldeles forskjellig fra denne Tilbedelse er hiin Dyrkelse eller Cultus, som Kirken vi- ser Helgenerne. Vi ære, høiagte de Hellige, vi beundre deres ophøiede Dyder, deres her- lige Fortjenester, for at efterfølge dem; vi prise den Triumph, som de Hellige have til- kæmpet sig, den Herlighed, som de nyde nu i Himmelen. Men vi rose ikke disse stor- artede Monstre paa Dyden, som om de Hellige ved sig selv havde opnaaet saadanne For- tjenester; vi vide, at alt Godt kommer alene fra Gud, at Han er Den, Som virker i os baade det at ville og at udrette. Vi ære saa- ledes de Hellige for Guds Skyld, vi lov- prise Herren, hvis Naade har virket saa store Vidundere i Sine svage Skabninger; med eet Ord: Vi forherlige Gud i Hans Hel- lige! Alt hvad de Hellige ere, ere de ved Kristus; de Helliges Fortjenester ere en Frugt af Christi Død, saa at sige en Udstrømmelse af Hans Fortjenester; den Gæ, som vises Tjeneren, gaaer tilbage paa Herren; Bæret priser Mesteren! —

Men den katholske Kirke paakalder Helgenerne! — Ikke som om vi ventede Noget af disse ved deres egen Magt, men vi bekiende med Tridentinerconciliets Ord, at Jesu Kristus alene er vor Frelser og For- løser, vi vide, at Han ene og alene er vor Midler. Vi anraabe de Hellige om deres Forbøn hos Gud, for at vi maae opnaae Naade i Tid og Evighed ved Vorherre Jesus Kristus. Det er altsaa klart, at de Helliges, deres Billeders og Reliquiers Dyrkelse for det Første er væsentlig forskjel- lig fra den Tilbedelse, som vi yde Gud

og Jesus Christus; men for det Andet at, netop hiin Dyrkelse, som vises de Hellige, er iffun en anden Art af selve Gudsdyrkelsen, idet vi dyrke Gud i Hans Hellige; at navnlig de Helliges Paakaldelse, langt fra at adskille os fra vor eneste Midler, Jesus Kristus, tværtimod henviser os til Ham som al Naades og Helligheds Kilde; thi netop ved Ham, ved Hans Fortjenester og fra Ham, skulle de Hellige nedbede os Alt hvad vi anraabe dem om. Vi kunne derfor sige, at der gives to Slags Gudsdyrkelse, en umiddelbar i selve Tilbedelsen (*cultus latræ*), og en middelbar i de Helliges Dyrkelse (*cultus dulæ*), d. e. vi ære eller dyrke de Hellige som Guds Tjenerere. —

Af det Sagte fremgaar, at den allerjaligste Jomfrues Dyrkelse efter det katholske Dogma er en ganske anden, end Christi Dyrkelse. Maria er ved sine Dyders Storhed, ved sin høie Værdighed som den jomfruelige Gudsmoder, langt ophøiet over alle øvrige Stabninger; derfor lovprise vi hende med Engelen Ord som den Naadefulde, den Betsignede iblandt Dvinderne (Luk. 1, 28.), og hylde hende som Himmelens, alle Engles og Helliges Dronning. Vi ile hen til hendes Throne, vi bønfaalde hende om at nedbede os Naade hos sin Søn og betragte hende som vor Midlerinde og Forbederinde hos sin Søn. Men hvor høit endog den katholske Kirke ærer og dyrker denne saligste Jomfru, saa har den dog aldrig tilkjendt hende hverken guddommelig Dyrkelse (Tilbedelse) eller guddommelige Egenstaber, aldrig anseet hende for Frelsens egentlige Kilde og Giverinde. — Da i det fjerde Aarhundrede under de saakaldte Collyridianeres Sect i Arabien en saadan Tilbedelse virkelig begyndte at fremkomme, var den katholske Biskop Epiphanius strax ved Haanden for at gjendrive dette Kjættereri. — Naar vi prise Marias herlige Dyder, og i det Lauretanke Litanie hilse hende som: Retfærdighedens Speil og Wiisdommens Sæde, som den ærverdige og priisværdige Jomfru, saa forglemme vi ikke, at denne Koes falder tilbage paa Den, Som har gjort store Ting mod hende, Som er mægtig, og Hvis Navn er helligt (Luk. 1, 49 flg.). Vi vide, at Maria, fra Evighed af udvalgt af Gud Fader til

Hans Søns Moder, af den Helligaand er bleven beredet til at være hiint kostelige Kar, hiin Pagtens Ark, hvori den Allerbhelligste Selv hvilede. Vi vide, at den høieste af alle Værdigheder, som nogenstunde kunde blive en Stabning tildeel, netop bestod deri, at være Guds Moder*), og at denne Værdighed som en fri Naadegave af Gud var forundt Maria. Netop derfor finde vi os forpligtede til at prise denne Høitvælsignede fremfor alle øvrige Stabninger, derfor føle vi os nødsagede til, at bringe hende fremfor alle øvrige Hellige og Salige vor Hylдинг. Jo mere levende vi ere overbeviste om vor Herres og Frelsers Guddom, desto høiere skatte og ære vi denne vor guddommelige Herres Moder. Ikke som om vi forstode Jomfruens Koes saaledes, som om hun ved sig selv var det, hun er; nei, men vi prise Moderen, for ved Moderens Koes at ære Sonnen, Som har udvalgt hende til sin Moder. Vi følge iffun det os af Maria selv givne Exempel. Engelen bragte hende det Naadebudskab, at Guds Søn skulde fødes af hende. Men Maria sagde: „See, jeg er Herrens Tjenerinde, det skee mig efter dit Ord!“ Hun bekyndte Herren som sin Herre, sig selv som Herrens ydmyge Tjenerinde. Saaledes tilbede ogsaa vi Jesus som vor Herre, og lovprise Maria som Herrens høitbenaadede Tjenerinde. Maria besøgte Elisabeth, sin Frænde. „Betsignet er Du iblandt Dvinderne, og velsignet er Dit Livs Frugt. Og hvordan hændes mig dette, at min Herres Moder kommer til mig?“ Saaledes hilste Elisabeth. Men Maria sagde: „Min Sjæl ophøier Herren, og min Aand fryder sig i Gud, min Frelser.

*) Det er latterligt og vidner om stor Ukyndighed i Theologiens første Principer, naar man ikke forstaaer at skjelne imellem Udtrykket: Guds Moder og Udtrykket: Guddommens Moder; dette sidste er en *contradictio in terminis*, en Urimelighed; men det første bemærker, efter Reglerne for den saakaldte *communicatio idiomatum*, intet andet, end: den sande og kjæbelige Moder til det Menneske, som tillige er Gud og derfor kaldes og er Gudmenneske. Vi maae tilstaae, at vi høitigen forbauses over den theologiske Ukyndighed, som allerede ved flere Leiligheder har tilkjendegivet sig endog hos hervedværende graduerede Theologer, hos Licenciaten og Doctorer, i nogle af de her udkommende protestantiske Kirkeblade.

Thi Han har seet til Sin Tjenerindes Ring-
hed; thi see, fra nu af skulle alle Slægter prise
mig salig; thi store Ting haver Han gjort
mod mig, Som er mægtig og Hvijs Navn er
helligt!" Dette den saligste Jomfrues Mag-
nificat er det skønneste Forsvar for hendes
Dyrkelse og den bedste Gjendrivelse af de
Spottere, som sige, at vi sætte Maria over
Christus. Gud har seet til Sin Tjenerindes
Ringhed, udvalgt hende fremfor Alle af hen-
des Kjon, bestemt hende til den anden Eva,
til Guds Moder, til Himmelens Dronning. Han
har gjort store Ting mod hende, og har navn-
lig bevaret hende alene, fremfor Alle af vor
Slægt, reen for Arvesyndens Besmittelse;
hvilket til alle Tider har været Kirkens fromme Tro,
skjendt det hidindtil endnu ikke høitideligen er
udtalt og erklæret som en formelig Troes-
artikel, som et deklareret Dogma; hun er
ikke bleven plettet af nogensomhelst virkelig
Brøde, hun er smykket med alle Dyders rigeste
Prydelse. Den ophviiede Jomfru føler sig høit-
benaadet; men hun tilskriver ikke sig selv No-
get, hun erkjender og bekjender, at det er Gud,
Som har gjort det, hun priser Herren, Som
har skabt saadanne skjonne Vidundere af Sin
Raade og Hellighed. — „Alle Slægter skulle
prise mig salig!" O dette skjonne prophetiske
Ord! Ja, ophviiede Jomfru, alle Slægter have
prist Dig og skulle prise Dig salig. Dig pri-
ser Kirken i sine Bønner og Hymner, Dig
prise de til din Ære indviiede Templers stor-
artebe Bygning, dig priser Kunstnerens Mester-
haand i beundrede Malerier, Dig priser den
fromme Sanger i sine Sanges melodiske Klang.
Dig priser Pilgrimmenes høitidelige Tog til
Raadebilledet, Dig priser den eensomme Vand-
dringsmand hvilende i Skyggen af Dine Ca-
peller ved Beien. Dig priser det glade Barn
i sin Uskyldigheds Dage, Dig priser Ungdom-
men som sin Prydelse, sit Forbillede; Dig pri-
ser Dvindernes Chor, Dig skal vor Mund endnu
udtale i Døden! Dig, o Maria, prise alle
Slægter! — Men hun, den Lovpriste iblandt
Dvinderne, modtager denne alle Tiders og
alle Tjernerens Lovsang ikke som sin Eiendom,
hun nedlægger den, i Forening med sin egen
Briis, for sin Gud og Herre. „Min Sjæl
ophviier Herren, og min Aand fryder sig i
Gud, min Frelser!" — Kan da vel endnu

Nogen sige, at vi forglemme Sønnen, idet vi
prise Moderen?

Men man forarger sig navnlig over, at
Katholiken skatter den saligste Jom-
frues Magt saa høit, at han i sine
Trængsler iærskilt tager sin Tilflugt
til hende. — For det Første fremsatte vi
atter Kirkens Dogma: at kun Een er vor
Herre og Midler. — Jesus Christus, Han
alene er vor Frelses Kilde og Haab. Naar
derfor i nogle Bønner Maria ogsaa kaldes
vor Frelses Aarsag, causa et origo salutis,
saa er hun det ikke i og for sig selv, men kun
formedelst Sønnen, Som hun har født;
vor Midlerinde, mediatrix nostra, kaldes
Maria ogsaa kun fordi hun haver født os
Midleren; paa samme Maade forstaae vi
de Benævnelser og Titler, som andægtige Bøn-
ner tillægge den saligste Jomfru: vita, spes
nostra, vort Liv, vort Haab, d. v. s. hun er
Moder til Ham, Som er vort Liv og vort
enefte Haab, Jesus Christus. — Vi ere over-
beviste om, at vi ved hendes Forbøn sikkerligen
opnaae Bønnyttelse hos Gud. Vi støtte denne
vor Overbeviisning paa Sønnens Kjærlighed
til Moderen og paa Marias moderlige Kjær-
lighed til os, der ere hendes af Christus paa
Korset hende anbetroede Børn (Joh. 19, 27.).
Maria er derfor vor kjærlighedsfulde Forbeder-
inde, hun er Syndernes Tilflugt, de Bedrø-
vedes Trost og de Christnes Hjælp, idet hun
med om og moderlig Kjærlighed tager sig af
dem ved at bede for Syndernes Benaadning,
for de Bedrøvedes Husværelse, for alle Christ-
nes timelige og evige Belfærd. Hun er hele
Kirkens og de enkelte Troendes advocata, en
mægtig advocata; men hun er det ifkun ved
sin kraftige Forbøn, ikke ved sig selv eller ved
sin egen Magt. Derfor bede vi i Litanierne,
naar vi henvende vor Bøn til de tre guddom-
melige Personer: miserere nobis, for barm
Dig over os; men til Maria saavel som til
alle Hellige sige vi: ora, orate pro nobis, bed,
beder for os! Derfor slutes alle Kirkebønner
med den Formular: ved Jesum Christum
Vorherre, per Dominum nostrum Jesum
Christum. — Saaledes gjør den katholske Kirke
og enhver Katholik meget vel en væsentlig For-
skjel imellem Den, fra Hvem alt Godt kommer,
og dem, ved hvis Forbønner han sønfter at

give sine Bønner Kraft og Eftertryk. — Det er altsaa klart, at den allerfalgigste Jomfrues Stilling i den katholske Kirkes Kære og Liv vistnok er en saadan, at hun, saavel hvad Dyrkelsen som hvad Aaakaldelsen angaaer, bliver langt foretrukken fremfor alle øvrige Helgener, netop paa Grund af hendes høiere Hellighed og Værdighed som Herrens jomfruelige Moder; hendes Dyrkelse er, som den theologiske Talemaade udtrykker det, en cultus hyperduliae, de andre Helgeners derimod en cultus duliae; men aldrig er denne Cultus eller Dyrkelse en cultus latria, d. v. s. en saadan religiøs Cultus, som alene tilkommer Gud, den Treenige, og Kristus, Gudmennesket!

(Sluttet.)

Fyrstbiskoppen af Genf, den hellige Franz af Sales' Liv og Levnet.

V.

Den Helliges sidste Arbejder og Død.

(Sluttet.)

I Aaret 1619 reiste Prindsen af Savoyen til Paris, hvor han forlovede sig med Christina, Kong Ludvig XIII.s Søster. Han tog Fyrstbiskoppen af Genf med sig som Ledjager. Da den h. Franz Aaret iforveien havde udnævnt sin Broder, Johann Franz af Sales, til Coadjutor, og denne da bestyrede Diocetet, kunde han blive samfulde tre Maaneder i Paris, hvor han prædikede meget hyppigt, og bidrog ved Raad og Daad til Udførelsen af mange gode og hellige Foretagender. Cardinal Retz holdt saameget af ham, at han, efterat ogsaa Kongen med Glæde havde givet ham sit Samtykke, vilde udnævne ham til sin Coadjutor og Efterfølger paa den erkebiskoppelige Stol i Paris. Men Franz modsatte sig denne Plan saa kraftigt, at Cardinalen afstod fra sit Dnske; idet den h. Biskop meget smukt sammenlignede Biskoppens Forhold til sin Hjord med Brudgommens Forhold til

Bruden, sagde han ved denne Leilighed: „Jeg troer ikke, at man tør forlade en fattig Kone, for at formåle sig med en rig. Og dersom jeg havde i Sinde at forlade min, saa vilde jeg ikke gjøre det for at tage en anden, men for at være ganske fri; efter Pauli Raad: Er Du fri for en Hustru, saa traagt heller ikke efter at faae nogen. Siden jeg har skienket min Kirke (min første Brud) min hele Kjærlighed, kan jeg ikke mere bære Kjærlighed til nogen anden!“

Den fromme og lærde Cardinal Bellarmin stod i Brevverling med Franz. Han pleiede at sige, at han, saa ofte han læste et Brev fra den Hellige, blev oplyst af en saadan Høiagtelse og Beundring for ham, at han ønskede, kun for et Dieblik at være Pave, for ogsaa at kunne udnævne ham til Cardinal. Imidlertid var den lærde Jesuit og Cardinal Bellarmin ikke den Eneste, som havde dette Dnske. Ogsaa Paverne Clemens VIII. og Paul V. tilbode den h. Franz Cardinals værdigheden; men altid forgjæves, da han havde fast besluttet, ikke mere at forlade Genf, det skulde da være, for ganske at trække sig tilbage i Gensomheden.

Dette Sidste havde han ogsaa i Sinde og allerede i Aaret 1622 truffet alle Forberedelser for at nedlægge sit biskepelige Embede strax efter sin Tilbagekomst fra Lyon, hvorhen han begav sig ifølge Hertugen af Savoyens Dnske. Han havde nemlig ladet restaurere et forfaldent Capel, som laae ved Annecysoen og ved Siden af det ladet bygge en Eremitbolig med fem, sex Celler. I Nærheden laae et Benedictinerkloster, i hvilket han selv atter havde gjenoprettet Ordenstugten. Da en meget god Aand siden efter herskede der, dvælede han gjerne der og kaldte de Ordensgeistlige for sine Brødre og Sønner. Han pleiede ofte at sige til Abbeden i Klostret: „Naar jeg har truffet mig tilbage i Gensomheden, ville vi tjene Gud med vore andægtige Beviarbønner, vor Rosenfrands og med Penner. Der ville vi nyde en hellig Ro og til Guds Ære og Sjælenes Veiledning have Leilighed til at nedskrive det, som jeg allerede i tredive Aar har gjemt hos mig. Omendskjondt jeg ikke har nogen god Hukommelse, saa stoler jeg dog paa den guddommelige Bistand, at der i mit Indre

vil komme Tanker fra Himmelen, saa talrige som Sneestofferne, der om Vinteren falde paa Jorden. Paa dette Sted vil jeg da blive, for at vente paa min Omdannelse." Dette var den Helliges Plan; men Guds Plan med ham var anderledes.

Allerede i længere Tid havde han følt sig svagelig, da Hertugen i Maret 1622 indbød ham til at begive sig med ham til Avignon, hvor han vilde lykønske Kong Ludvig XIII., der netop havde tilføjet sig en glimrende Seier over Huguenotterne. Han ledsagede Hertugen derhen.

Medens den franske Konge holdt et prægtigt Indtog, forrettede den h. Franz en andægtig Bøn, og negtede sig saaledes Synet af denne jordiske Pragt. Han maatte derfor ledsage Hoffet til Lyon. Som Følge af to Hoffers Sammenkomst der, var der stor Trangiel og Mangel paa Boliger. Imidlertid ansaae Byens mest anseete Indvaanere og deriblandt Provindsens Statholder, det for en Ære, at optage en saa agtet Biskop i deres Hus og at stille nogle Værelser til hans Disposition. Men han gik ikke ind paa deres Ønsker, men svarede, at han havde nok forudsæet, at det vilde falde vanskeligt at finde en Bolig og at han derfor i Tide havde seet sig om efter et passende Logis. — Det viste sig siden, at denne bekvemme Bolig bestod i et lille Kammer hos Salesianerindernes Gartner, hvilket han da ikke mere vilde forlade.

Omendkjøndt han allerede var syg, prædikede han dog gjentagende i Jesuiternes Kirke; thi han havde stor Ærefrygt for denne Orden, som han fornemmelig havde sin Underviisning og Opdragelse at takke for, og hvis Medlemmer dengang navnlig udmærkede sig ligejaa meget ved deres Lærdom som ved deres Fromhed.

Om Aftenen før Juleaften indviede han et Kors, som Dronningmoderen havde ladet opreise, og holdt ved denne Leilighed en salvelsesfuld Prædiken. Ved selve Julefesten hørte han Prindsen af Piemonts og hans Gemalindes Skriftemaal og rakte dem den h. Communion; derefter gav han to Hjemføgelser nonner Støret og holdt Festrædiken.

Omendkjøndt han anede, at hans Død var nærforestaaende, beholdt han dog sin sædvanlige Munterhed; thi han havde en stor

Tillid til Guds Barmhertighed og var allerede længe saa forberedet paa Døden, at han hver Dag kunde døe rolig; thi han havde en reeu og uplettet Samvittighed, og en hellig Bandel liggende bag sig.

Paa St. Stephansdagen, anden Juledag, følte han en heftig Trykken; ligeledes mistede han Synet; desuagtet frembar han det h. Messesofer som sædvanlig og udførte endnu flere Kaldsforretninger. Navnlig besøgte han, fordi han vilde reise den næste Dag, Prindsen af Piemont og hans Gemalinde, for at tage Afsted og for at ordne nogle kirkelige Anliggender.

Han kom ganske udmattet hjem fra dette Besøg, men skrev imidlertid endnu nogle Anbefalingsbreve, samt modtog nogle Personer, som vilde tage Afsted med ham. Ratheden blev nu saa betydelig, at han var nødt til at gaae til Sengs, hvor han piudselig fik et Slag.

Reppe var det rygtet i Lyon, at Fyrstbiskoppen af Genf var meget syg, førend Prælater og Verdensgeistlige ilede til, for at see ham endnu en Gang. Hertugen af Nemours, som led af Podagra, lod sig endog bære hen til ham. Han havde tidligere forfulgt Franz, men var senere bleven hans største Beundrer. — I samtlige talrige Kirker i den store By holdtes offentlige Bedetimer for hans Helbredelse.

Imidlertid bevarede Franz sin fuldkomne Fatning og længtes efter sin Opløsning. Opflammet af den guddommelige Kjærligheds Ild, taledede han med Skriftens Ord: „Mit Hjerte og mit Kjød haver frydet sig i den levende Gud. Naar vil jeg kunne træde frem for Hans Ansigt? Vis mig, o mit Hjertes Elskede, det Sted, hvor Du hviler!“ — Han annammede strax ved Sygdommens Begyndelse Bodens h. Sakramente og den sidste Salvelse; derimod kunde han paa Grund af hyppige Opkastninger ikke annamme den hellige Nadvere.

Man lagde ham et Trækplaster paa Brystet og berørte hans Hoved og Nakke med et gloende Jern. Som Følge deraf bleve Smerterne saa heftige, at de udpressede ham Taarer. Men han bad uafslædelig: „Rens mig fra mine Synder, o Herre, og tag min Mis-

gjerning bort fra mig; rens mig meer og meer! — Hvad skal jeg gjøre her paa Jorden, o Gud, fjern og adskilt fra Dig?!" Alle de Tilstedeværende græd. Da han bemærkede dette, sagde han til dem: „Græd ikke, mine Børn! Eller skal da Guds Villie ikke opfyldes?"

Fater Ferriais, en Jesuit, som ikke mere veg fra hans Side, forebad ham de smukke Ord, som den døende h. Biskop Martinus engang udtalte: „Herre, hvis jeg længere er nødvendig for Dit Folk, da skyer jeg ikke Arbeidet!" Omendstjondt han vel med Rette kunde sammenlignes med den h. Martin, der lignede ham saameget, saa vilde han dog ikke bede disse hans Ord efter, men sagde: „Jeg er ikke andet end en unyttig Tjener, som hverken Gud eller Folket haver behov." — Derimod bad han gjerne endnu de Benner, i hvilke den fuldkomne Hengivenhed i Guds h. Villie, Tillid til Hans Barmhertighed, inderlig Kjærlighed og Opoffrelse af det eget Legeme og Liv, udtaltes. — Da en anden Jesuit sagde disse Ord for ham: „Hellig, hellig, hellig er Hærskarernes Herre og Gud; den hele Verden er fuld af Hans Herlighed," gjentog han dem længe og syntes ganske at være henskunken i Beundring over og Tilbedelse af den guddommelige Majestat og Herlighed.

Tilfaldt mistede han ogsaa Mælet, og kun ved at han Tid til anden bevægede Læberne og vendte sine Bine mod Himmelen, kunde man mærke, at han endnu var i Live.

Endelig paa de uskyldige Børns Festsdag, d. 28. December, da man under Afbedelsen af Litaniet til Allehelgene var kommen til de Ord: „Hellige, uskyldige Børn, beder for ham!" henskov han i en Alder af 56 Aar. Uskyldig som hine Børn i Bethlehem, tør man vel sige, henskov ogsaa han; thi hellig var hans Ungdom, hellig hans præstelige Wandel og helligt havde han forvaltet sit biskoppelige Embede. Naar nogenstinde en Biskop var en værdig Efterfølger af Apostlene og Kirkesædrene, saa var det vistnok Fyrstbiskoppen af Genf. Ved sine Skrifter vedbliver han endnu den Dag idag at leve i Efterverdenens Grindring; hans Philothea finder man siden 250 Aar i enhver Landsby i Frankrig, Italien og Tydssland, hans Navn kender næsten enhver Bøndedreng og Hyrdepige i disse Lande. Men en fortrin-

lig Berømmelse har han erhvervet sig ved Omvendelsen af Landskaberne Chablais og Gex, hvorfor da ogsaa Enhver, ved at høre hans Navn nævne, strax kommer til at tænke paa dette hans apostoliske Værk. For mange Syndere er han bleven Anledning til Omvendelse, for de Retfærdige blev han en Veileder paa Frelsens og Dydens Veie, de Svage bestædede han i Dyden og førte de Lunkne og Ufuldkomne til Fuldkommenhed. Mange af dem, som levede i Fortiden, mindes nu ikke mere; de gik bort, som om de aldrig havde været til; men Franz af Sales var en Barmhertighedens og Gudfrygtighedens Mand, en Mand efter Guds Hjerte, og gav Folkene hellige og vise Lærdomme; derfor ville alle kommende Slægter prise og berømme ham!

Den h. Johanna Franziska af Chantal skrev om ham efter hans Død: „Det synes mig, at denne min aandelige Fader var et levende Billede, i hvilket Vor Herres Træk vare afmalede. Thi denne hellige Sjæls Harmonie og Livsaand var høiere end Naturen, den nedstammede fra Guddommen, og ikke alene jeg, men utallige Andre, som saae ham, troede i ham at see et levende Billede af Vor Herre paa Jorden."

Franz af Sales lod sig ifølge sine Benneres Dufte afmale. Han sagde: „Kjærlighedens Lov forbinder os til, at fremstille vor Lands Billede for vor Næste. Hvorfor skulle vi vægre os ved, at forunde vore gode Benner den Trøst, at de ved Hjælp af Pensel og Farver kunne have Billedet af vort jordiske Mennekte for Sie?" — Forøvrigt havde han aldrig noget Portrait i sit Huus. Da derfor en Ven engang bad ham om et saadant, maatte han først laane sig et hos en anden. — Da han siden tilsendte ham det, sagde han i den medfølgende Skrivelse: „Man har sagt mig, at jeg undertiden er bleven truffet godt. Men det gjør kun lidet til Sagen. Menneket henskvinder som en Skygge og bedrøber sig for-gjæves." Som de almindelige Afbildninger stemme overeens i, var han af spinkel Legemsbygning, havde regelmæssige Ansigtstræk og et blomstrende Udseende, men en svag Haarvart. Hans Paande var bred. Hans Gang, Bevægelse og Tale vare langsomme og betænksomme. Hans Miner og hele hans udvortes

Udfærd var det reneſte Udtryk af hans Sagtmodighed og Opriktighed.

Da han var død, udstillede man hans Liig, ved hvilket der ſkal være ſteet Vidundere. Folket tvivlede ikke om hans Hellighed og lovede Gud høit formedelſt hans Dyder og Gjerninger. Hans Liig blev derefter aabnet og indbalsameret. Hans Hjerte lagde man i en Kapsel og bragde det til Hjemſogelſekirken i Lyon. Da han havde valgt ſit Gravſted i Annecy, førte man hans Liig d. 29. Januar med ſtor Heitidelighed derhen og han blev biſat der i et Capel ved Siden af Kirken for Hjemſogelſesordenens første Kloſter.

Pave Alexander VII. erklærede ham for ſalig i Aaret 1661, hvorefter hans Legeme blev optaget og lagt i en ſmuk Sølvkiſte under Hoialteret. — Fire Aar senere (1665) fulgte hans Helligerklæring ved ſamme Pave, og hans Feſtdag blev forlagt til d. 29. Januar, paa hvilken Dag hans Legeme var blevet ført til Annecy.

Sagligerklæringens Bulle anfører ſyv ſtafſteede Vidundere, ſom ſtete deels paa hans Forbønner, deels ved hans Reliquier, nemlig: Opvækkelsen af to Døde, Helbredelsen af en Blindſødt, en Værkbruden og tre Lamme. — Ogsaa Pave Alexander VII., ſom udfærdede hans Canonisationsbulle, ſaavelſom to franſke Konger, nemlig Ludvig XIII., ſom endnu kjendte ham af Anſeelse, og dennes Søn, den oftnævnte Ludvig XIV., foruden mange andre Perſoner, troede fuldt og faſt, at maatte tilſkrive hans Forbønner Helbredelsen af farlige Sygdomme.

Nu er da den h. Franz af Sales en mægtig Forbeder i Himmelen for alle dem, ſom anraabe hans Forbøn i deres Lidelſer og Unliggender, og navnlig for alle Lider et herligt Monſter paa Blidhed og Sagtmodighed. Sid han maatte finde ret mange Eſterfølgere i diſe ſkønne Dyder!

Kirkelige Eſterretninger.

Tyrkiet. En af de meſt uventede Følger af Krigen i Orienten, beſtaaer deri, at de barmhertige Søſtres Chriſtelige Kjærlig-

hed og Hengivelse er ſtillet paa en Stueplads, hvor deres Dyd viſer ſig i et herligt Lyſ. For en Maaned ſiden offentliggjorde ſaavel europæiſke ſom amerikaniſke Blade de barmhertige Søſtres Heltegerninger i at forpleie de Choleraſyge; de ufatholſke Blade, ſom til andre Tider flyde over af Lygn og Bagvæſſer om Nonnerne, tie nu ſkamfulde; — i dette Dieblit tør de ikke tillade ſig ſligt. Selv de fleſte proteſtantiske Blade udtale gaulſe frimodigen deres Beundring. New-York Herald af 10. Septbr. udtaler ſig ſaaledes: „De franſke Hoſpitalet ere forſynede med Alt, hvad man kun kan ønske ſig, og Intet, hvad der ſtaaer i de menneſkelige Kræfter, bliver forſømt af Officiererne, de Syges Kamerader, Chirurgerne eller de barmhertige Søſtre, for at ſørge for de Choleraſyge. Intet ſynes at forundre Tyrkerne mere, end diſſe Pligters regelmæſſige Opfyldelse ved de barmhertige Søſtre. Overalt, hvor Feberen og Peſten er heftigſt, hvor den meſt fortvivlede Kummer herſker, hvor Choleraen er meſt ſmitende og de menneſkelige Lidelſer ſørſt, — der finde vi diſſe Engle i Menneſteſkikkelse, ſom med ødel Haand bortgive deres himmeſke Hengivelses Skatte. Dette er for Tyrken den nye Skabelſe af det Vaſen, han kalder for Dvinde. Og maaffet er ingen anden af alle den nuværende Krigs Begivenheder beſtemt til at udøve en ſaa heldbringende Indflydelse paa Muhameds Eſterkommere, ſom denne. Her ſee de den ophøiede Beſtemmeſe for det Vaſen, ſom efter deres Religion kun er et Redſkab for at tilfredſtille Mandens Lidenſkaber.“

Kirkelig Erindringsliſte.

Søndag d. 26. Novbr. — 25. Søndag efter Pinteſe og ſidſte Søndag i Kirkeaaet. — Dagens Epiſtel: Colof. 1, 9—14. — Ewang.: Matth. 24, 15—35. — Gudstjenefte: Form. Kl. 8 og 12 ſtulle Meſſe. — Kl. 10 Heimeſſe med Brædiken paa Lybſk. — Eſterm. Kl. 3 Andagt med Brædiken paa Danſk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katholske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prover Alt og beholder det Gode!

1. Thesfal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 49.

Søndagen den 3die December.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, st. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de hæl Postcontoire. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Katholikens Lykke.

Mennekkets Liv er en Vandring, og selve Mennekket er en Vandrer paa denne Jord; og har Vandrereren efter en længere Reise naaet et Hvilested, da seer han tilbage og glæder sig ved de nyde Behageligheder og mindes de overstandne Farer; han styrkes ved Grindringen om de oplevede Glæder, og udleder sig mange gode Lærdomme af de svundne Dages Forvildelser, for at undgaae Afveje i Fremtiden. Saadanne Vandrerere ere vi Alle, vor Vei er Vei en igjennem Livet, vort Maal er Himmelen! — Kirken er Veilederen paa denne Reise, Stationerne paa samme ere de kirkelige Tider og Fester, saaledes som Kirkeaaaret i vidunderlig Forbindelse byder os dem. Et saadant Kirkeaar er nu atter henrundet; velan, lad os da hyle os, og endnu engang i Manden gjenneleve de svundne Dage, lad os erindre os om alle de Naadegaver, som Kirken har tilbudt os ved sine hellige Tider og Fester. Sandelig, vi Katholiker nyde en stor Lykke i vor h. Kirke; men vi ligne kun altfor ofte de Børn, som leve midt i Forældrehjemmets Overflødighed, og hver Dag modtage herlige Goder, men, netop fordi de ere fødte og opdragne og leve i denne lykkelige

Tilstand, aldrig komme til fuld Bevidsthed om deres store Lykke. Netop derfor opkaste vi idag, da vi med den første Søndag i Advent træde ind i det nye Kirkeaar, det Spørgsmaal: Hvad byder den katholske Kirke os i Løbet af sine hellige Tider og Fester?

Hvad er Kirkeaaaret? Ikke andet, end den stedse tilbagevendende Fornyeelse af vor Frelsehistorie, det for vore Dine stedse fornyede og gjentagne Forløsningsværk. „Jeg er Vei en, Sandheden og Livet; hvo, som følger Mig, skal ikke vandre i Mørke!“ siger Herren. Vor Herre Jesu Christi Vei, Sandhed og Liv bliver aarligt og stedse paany fremført for vor Betragtning Die ved Kirkeaaaret. Du priser hine Mennekker lykkelige, som med deres legemlige Dine fulgte Herren paa Hans Vei her paa Jorden, hørte Sandhedens Ord fra Hans guddommelige Læber og modtog Livet i Hans synlige Nærværelse. Dog ikke blot for atten Aarhundreder siden, levede Herren paa denne Jord, Han vedbliver at leve her paa Jorden i Sin helleg katholske Kirke; her seer Du den Vei, som Han vandrer, her hører Du den Sandhed, som Han lærer, her modtager Du det Liv, som Han alene kan give. Vor Forløsnings Guldbyrdsel ligger ikke bag os eller langt fjern fra os i den sgraad Oldtid som en blot

historisk og afluttet Kjendsgjerning; nei, den staaer lyslevende for vort **Die!** I den katholske Kirke have vi den levende Kristus, og i den skjonne Folgerække af de kirkelige Fester og Høitider i det katholske Kirkeaar træder Jesu Christi gudmenneskelige Liv os stedse paany imøde i alle sine Dele og Enkeltheder, med sin hele naaderige Kraft og Fylde. Det er jo netop dette kirkelige Aars store Betydning, at det ikke blot minder os om de enkelte Begivenheder i Christi Liv, men levende fremstiller og ligesom gjentager dem for vort **Die**. Dette skal bevæge os til at bruge den os tilbudte Raade med Iver, og gennemleve Jesu Christi Liv, for saaledes efterhaanden at skabe og danne Christi Billede i vort eget Indre. Vi have den levende Kristus, **Ham**, Som bringer Livet; dette er den største Lykke for os katholske Christne. Vi have den ene sikre Sandhed, den ene rigtige **Vri**, det ene saliggjørende Liv.

Enhvert fornuftigt Væsen tragter efter Sandheden; uden Sandhed, d. e. uden bestemt og tilforladeligt Svar paa disse vigtige Spørgsmaal: Hvorfra kommer jeg? — hvorhen gaar jeg? — hvad er min Bestemmelse? — er Menneskets Liv mørkt som Natten, og hans hele Tilværelse en Gaade. Derfor hagede Alle, som meente det oprigtigt med sig selv, efter Sandhed, og kun de dybt sjunkne Sjæle kunne spørge med Haan: Hvad er Sandhed? For Sandheden ere vi skabte; men Sandheden findes ei i Bildfarelsernes Rige. Dens Lys kommer ikke fra de lave Regioner; paa Møserne dandse ikkun Lygtemænd. Sandhedens Udspring er fra Oven, dens Lys straal'er ned til os fra den rene, skyfri Himmel; Gud Alene er Sandheden, og Han Alene kan lære os, hvad Sandhed er; vi Mennesker besidde kun Øyne til at optage den Lære, der kommer fra Gud, Som er Sandhedens Ophav. Lyset skinnede i Mørket, Jesus Kristus forkyndte Sandheden for os. Altk ommer an paa, at vi besidde den af Ham forkyndte Sandhed usforvandsket med utvivlsom Visshed. Denne Lykke, at besidde en uroffelig Grundvold for vor Tro, have vi som Katholiker. Vi vide, at Kirken er useilbar og at dens Lærcebøde er ophøiet over enhver Bildfarelse; thi den Helhigaand er dens Lærer og Fører. **D**, lad

os dog ret betænke, hvor uvrdeerligt et Gode det er, at eie en saa sikker, fast og uroffelig Grundvold for sin Tro! Seer jeg den evige Bakken og Livsraadighed hos de saakaldte Verdensvise, seer jeg, hvorledes den ene Generation forkaster som Bildfarelse, hvad den foregaaende udgav for den pure Sandhed, seer jeg Mand, som anvende et heelt Liv til at søge Sandheden, herer jeg dem med døende Mund at fornegte, hvad de i levende Live saalange havde priist som Sandhed; paa den anden Side, seer jeg, at endog mange af dem, som foregive at være i Besiddelse af den kristelige Sandhed, ere aldeles uenige med sig selv og indbyrdes angaaende den kristelige Religions vigtigste Læresætninger; seer jeg, hvorledes de svigte den ene Sandhed efter den anden, og da til Slutningen neppe bevare Troen paa en personlig Gud og Sjælens U dødelighed: — betragter jeg dette Bolgebjerg af Livs, og sammenligner jeg da dermed den indre uforstyrrelige Fred, som min katholske Tro skjenker mig, den uroffelige Fasthed, som Kirkens Useilbarhed yder mig, i Sandhed, jeg gjenmemtrænges af en uærvnelig Følelse, en Følelse af Tryghed, lig den, som Tilskueren har ved Bredden af det vildt oprørte Hav, paa hvilket han seer mange Farteier kastes hid og did af de fraadende Bolger. Katholiken eier Sandheden, den ene sikre Sandhed. Denne Sandhed forkyndes ham i alle Kirker, paa alle Sønde og Helligdage i Kirkeaaet. Hver Alder, hvert Dannelesertrin finder her den tilsvarende Lære; Barnet tildeles Lærdommens Melk i den kristelige Underviisning, og den Borne erholder en fastere Føde, indrettet efter hans særegne Trang. De i Aarets Løb forelaste Epistler og Evangelier danne et afluttet Heelt, som indeholder alle Catechismens Lærdomme, og det saaledes, at man af de enkelte Afsnit af den h. Skrift, som Kirken paa de enkelte Sønde forelægger os, lettelig kan udlede alle Kirkens øvrige Troes- og Sædelærdomme.

Saa ofte som Du derfor heitideligholder det kristelige Aar, blive alle enkelte kristelige Troes sandheder fremførte for Din Mand, forat Du aldrig skal glemme dem, men stedse dybere indpræge dem i Dit Sind og Hjerte. Men Kirken lærer os ikke blot med Ord, hele Rækken dens af Høitider er en levende Prædiken.

Hvortiderne ere ligesom Kirkens Evangelister. Du høitideligholder Advent, — Din Aand henses da i de Martusinder, som gif forud for Kristus; hvad Synden har bragt Verden, denne Verdens Trang til Forløsning, det gamle Testaments Betydning: alt dette træder her levende frem for Dit Blik. Du høitideligholder Julefesten, — i den hellige Nat, ved Synet af Krybben, lærer Kirken Dig Mennesselvordelsens store Hemmelighed. — Kirkeaaaret skrider fremad, Du feirer den stille Uge; Korset i Kirken henviser Dig til den guddommelige Barmhertigheds Vidunder, Din Forløsnings Vidunder. Paaskefestens Glæder giver Dig en Borgen for Din egen aandelige Opstandelse. Paa den h. Pintsfest seer Du Kirkens Indstiftelse, og paa den h. Tre foldighedsfest bekjender Du Din Tro paa den treenige Gud. Paa det, at Du aldrig maa forglemme Din Herre, paa det, at Du kan bekjende Din Tro paa Ham og frembære Ham Din Hyldest paa samme Maade, som Apostlene og Disciplene, — derfor har Du Din Frelser altid nærværende i Din umiddelbare Nærhed i det allerh. Alterens Sakramente; Du høitideligholder eller bivaaner hver Dag det høihellige Messioffer og feirer derfor ogsaa Christi Legemsfest! — Det er en lydelig og indtrængende Prædiken, forstaaelig for Enhver!

Denne Sandhedens Prædiken er vor Lykke, en Lykke, som vi desværre ikke skatte tilbørligen nok. Salige ere de, som høre Guds Ord og følge det, siger Herren. Held os, at vor h. Kirke gjør det saa let for os, at følge Ordet! Herren vandrer Selv foran os paa den Vej, som vi skulle betræde, og vor h. Kirke leder os i Løbet af Kirkeaaaret paa Veien til Himmelen. — „Brødre, det er Tid til at opvaagne af Sønnen! Herren kommer!“ saaledes tilraaber Kirken os paa den første Søndagmorgen i Advent. Bered Ham Dit Hjerte ved Bod, bered Veien for Herren, hør paa den alvorssfuldt Ralvende, hvis Røst udgaaer fra Orkenen. Vil Du modtage Kristus, da maa Du først gjenfødes til et nyt Liv, Du maa vandre ad Ydmyghedens, Spæggelsens og Selvfornegtelsens Vej, hvilken Han Selv viser Dig, idet Han ligger som Barn i en Krybbe, — ad den Vej, som Han har

gaaet foran Dig under hele Sit Liv. Veien til Himmelen er den kongelige Korssets Vej; Betragtningen af Jesu Lidelse og Død i Dimmelugnen opfordrer Dig til at følge Ham, den guddommelige Korsbærer! Hans Død paa Korset byder Dig ogsaa at korsfæste Dit Kjød med dets Lyster. Naar da Langfredag er høitideligholdt, saa kommer den glædelige Paaske, Opstandelsen fra Syndens Død og Grav, da aabner Himmelen sig for det glade, tillidsfulde Blik, den Himmel, hvorhen Jesus gif forud for os, for at berede os Veien dithen. Hvilken Lykke for os, saaledes at blive ledede ved Kirkens Haand paa Frelsens Vej!

Vor h. Kirke er ogsaa den bedste Opdragende; den lærer ikke alene sine Børn, men den over dem ogsaa i at udføre Det, som den lærer; den viser dem ved Helgenernes Exempel, at det med Guds Naade ikke er umuligt, at opnaae den kristelige Fuldkommenhed. Derfor fører den i Kirkeaarets Løb ogsaa de Helliges talrige Monstre frem for vort Blik, for at beskjæmme de Træge, anspore de Lunkne og opmuntre de Gode. Derfor forener den ved Kirkeaarets Slutning alle Helgeners enkelte Billeder i eet herligt stort Billede af den triumpherende Kirke, for at vi skulle gjøre Afregning med os selv, sammenligne os med alle Himmelens salige Beboere, og see, om vi have gjort os værdige til deres Samfund. Ved Siden af Allehelgenes Festsdag stiller Kirken da den alvorlige Allehjælsdag; med Betragtningen over Mennesskets Endeligt træder Kirken ind i Aarets sidste Maaned; Tanken om Død og hiinsides Gjældselse skal anspore os til at gaae i Rette med os selv, til at eftertanke, hvorledes vi have anvendt det henrundne Aars Naadegaver. Jesu Krybbe ved Kirkeaarets Begyndelse — Betragtningen henvendt paa Døden ved dets Slutning; — hvilken ypperlig Lære! hvilken stor Viisdom i Kirkens Opdragelsesmaade! Gid at vi dog vilde lade os opdrage! gid at vi dog som lydige Børn maatte gaae den Vej, som Herren har gaaet forud for os, og som Hans h. Kirke viser os. Tusinde Veie føre igjennem Livet; den Gne gaaer Sandfælgheids Vej, i letfærdig Spøg og sorgløs henlever han den ene Dag efter den anden, idet han styrter sig fra een Forlystelse i en anden; en

Anden betræder den meget befærdede Gade, hvor man løber og jager efter jordiske Fordele og Rigdomme; han iler fremad paa alle de Baner, som den travle Industrie foreskriver, hans Tanker og Betragtninger ere kun henvendte til Jorden, og i denne Stræben skielner han aldrig mellem Ret og Uret; en Tredie følger den farlige Bane, som fører til den verdslige Gæs Tinde. Der gives mange tusinde Veie, de forene sig alle i eet fælleds Punkt, — Graven. saaledes som de ere udgaaede fra en fælleds Begyndelse. Men hiinsides Graven adskilles Veiene, den ene gaaer opad — den anden nedad; og derefter forene de sig aldrig mere! kun den, som herved har vandret ad Korssets Veie, kun hans Veie bliver da Veien til Høihed, til Herlighed og Glorie. Kommer da saaledes ikke Alt an paa, herved at kjende og vandre den Veie, som fører til det sidste og høie lykkelige Maal? Og denne eneste rette Veie viser Kirken Dig saa sikkert, saa tydeligt, den fører Dig saa blidt, med saamegen Bidsdom ad denne Veie! Ja, misundelsesværdig er Katholikens Lykke, naar man ser hen til Livets utallige Forvildelser, naar man ser hen til de Mange, som forseile deres højeste Maal, fordi de ikke have kjendt og vandret den Veie, som ene fører til samme! —

(Sluttes.)

Om Mariedyrkelsen i den katholske Kirke.

(Sluttet.)

Modstanderne indvende her endvidere: I den katholske Kirkes Lære kan Jomfru Marias Dyrkelse muligens have de tilberlige Grændser; — men blive disse Grændser ikke overskredne i de enkelte Katholikers Praxis? —

Det kan naturligtvis ikke være vor Hensigt, at ville forsvare eller billige Alt, hvad enkelte uvidende og daarligt underviste Katholiker gjøre eller troe, og vi ere sandeligen ikke dem, der benegte, at mangen en Katholik muligens har forkeerte Ansættelser og begaaer Mis-

greb ogsaa i denne Henseende, men hvor i al Verden er vel en Lære eller en Indretning at finde, som ikke kan misforstaaes og misbruges, eller som ikke ogsaa af En eller Anden virkelig bliver misforstaaet og misbrugt?! Vi skulle jo ikke holde os til Misforstaaelserne af den rigtige Lære eller til Overdrivelserne, men ifkun til selve vor h. Kirkes Lære og Institutioner, og dersom man maatte iagttage, at man begaaer Feil imod samme, saa maae vi gjerne dadle og misbillige disse Feil, og, saafremt vi kunne, rette dem; men det vilde være urimeligt og forkeert, dersom vi derfor vilde laste og forkaste selve Læren. Imidlertid er det ogsaa en Sandhed, at Overdrivelser og Misbrug hos enkelte Katholiker i denne Henseende ere langt færre og mindre, end Kirkens Modstandere foregive. Modstandernes fleste Bebrejdelser have ialmindelighed deres Grund i en eensidig Opfatning af enkelte Katholikers uoverlagte Ytringer eller i en feilagtig Udtydning af katholske Skikke og Ceremonier. Naar de f. Ex. see, at en Katholik i stille og from Andagt bøier sine Knæ foran et Mariebillede, saa mene de, at han derved tilbeder Maria eller endog tilbeder det udskaarne eller malede Billede, foran hvilket han nedknæler, medens det vist aldrig falder nogen Katholik ind, at han ved denne Knæbøining vil tilbede Maria eller hendes Billede, men han vil derved ifkun give et Tegns paa sin særdeles Høiagtelse og Grefrygt for Frelserens h. Moder, og han indtager denne knælende Stilling, fordi den opliver og fremmer selve Andagten i Bønnen og derfor ogsaa er den aldeles naturlige legemlige Stilling for enhver ret andægtigt og indstændigt Bedende. — Alt der bestaaer en stor Forskjel imellem: at bede til Maria og: at tilbede hende, at dette sidste vilde være Afguderi, men at det derimod slet ikke er os formeent at bede til Maria og de øvrige Helgener, at anraabe dem om deres Forbønner, — derom have vi ovenfor tilstrækkeligen udtalt os.

Vi vilde ønske, at vi kunde føre disse Kirkens Modstandere til Rom, den katholske Verdens Hovedstad og Middelpunkt. Der toer Marias Priis lydeligere end paa noget andet Sted, der beder man saa andægtigt, saa tillidsfuldt om hendes Forbøn, at endog den store Hurter betraadte den evige Stad med

den Fordom, at man der aldeles forsømte og ringeagtede Sønnen for Moderen. Men det varede ikke længe, førend han, den ærlige Grandfæter efter Sandheden, blev overbevist om det Modsatte. Han skriver i 3. Bind af sit berømte Værk: „Geburt und Wiedergeburt“, Side 253 flg., at han engang udtalte sin Betyrning derover for en tydsk Geistlig i Rom. Denne gjorde ham strax den meget sande Bemærkning, at endogsaa selve Almuen i Rom meget godt kjendte Forskjellen imellem Jesus Christus, Som er al Naadens Kilde og Ophav, og Maria, som ifkun kan bede for os om Naade. Han kunde være fuldkommen overbevist om, at ingen Katholik i Rom var saa uvidende, at han vilde stille den guddommelige Søn og Hans menneskelige Moder lige høit, eller at han vilde tilskrive Moderen Det, som ene og udelukkende tilkommer Sønnen. Han gjorde ham navnlig opmærksom paa den allerhøieste Dyrkelse, som fornemmelig i Rom ydes Jesus Christus i den saakaldte evige Tilbedelse af det allerhelligste Alterens Sakramente (l'adorazione perpetua); ved denne erkjender og bekynder det romerske Folk umiskjendeligt og høitideligt, at Sønnen, Jesus Christus, indtager en ganske anden Stilling og staaer i et ganske andet og uendelig høiere Forhold ligeoverfor de Troende end Moderen, Maria. — Hurter fandt, da han siden iagttog Folkets Adfærd noget nærmere, den Geistliges Bemærkninger aldeles rigtige og sande; han selv tilstaaer det med Glæde paa det omtalte Sted i sit Værk. Desuden henviser han ved denne Leilighed til det lauretanske Litanies særegne Indretning. Vi skulle her tilføie disse hans smukke og sande Ord som en Stadfæstelse og Fuldstændiggjørelse af det Sagte. De lyde saaledes: „Allerførst henvender det efter Hjælp higende Hjerte sig i Litaniet til den allerh. Treenighed; af Kristus, af Treenigheden forventer det Forbarmelse og Benaadning; her alene finder det Kilden til al Naade, hvilken Maria ifkun kan nedlede og nedbede over os; dette veed den andægtige Beder meget godt, han er fast overbevist derom, syv Gange sukker han efter denne Forbarmelse, og først efterat han derved ligesom har banet sig Veien, efterat han saaledes er trængt frem til Almagtens og Naadens Throne,

seer han sig ligesom om og bliver Maria vaer, hende, som engang var gjennemboret af Emerzens Sværd under Korset, men nu, omstraalet af Herlighedens Glands, staaer ved Foden af Naadens Throne; han tager hende ligesom i Haanden, drager hende med sig frem, for at hendes Ben maa forene sig med hans andægtige Suk. Han veed det meget godt, at Maria ei hjælper ved sig selv, men ifkun beder med ham og for ham! Naar den Bedende da har endt sin Bøn, saa forventer han den fuldkomne Bønhoerelse, Forløsning og Forbarmelse, men ifkun af det Guds Lam, Som borttager Verdens Synder, og han henvender sig derfor til Dette, Som visselig for Sin Moders Skyld ei vil negte ham Bønhoerelse, Forløsning og Forbarmelse. Saaledes see vi ogsaa her, at Sønnen æres og dyrkes fremfor Moderen og høiere end Moderen!“ — Saaledes skriver Hurter. Paa lignende Naade viser han, hvorledes Folket i Rom ved Bivaanelsen af det h. Messioffer, ved de i Rom vedtagne Aftenandagter, som feires med Rosenkrandsbønnen og altid sluttet med Velsignelsen med det allerhelligste Alterens Sakramente, paa en umiskjendelig og ivinefaldende Naade lægger for Dagen, at det ingenlunde glemmer eller forsommer Jesu Christi Tilbedelse for Andagten til Hans h. jomfruelige Moder Maria. Han gjør ogsaa opmærksom paa, at man i Rom's Gader ofte horer det fromme Udraab: Evviva Maria! d.v.s. „Leve Maria!“ men at der ogsaa altid tilføies: e chi la cred! d. e. „og Han, Som hende skabte!“ — Paa den sidste Dag i Maiandagten hørte Hurter i Theatinernes Kirke St. Androa della valle i Rom en udmærket Prædiken af den berømte Pater Ventura over den allerhelligste Treenighed. Ved Slutningen af sin Prædiken talte denne da ogsaa om Rosenkrandsen, og viste ret indlysende, at man aldrig kan bede Rosenkrandsen, uden derved ret levende og indtrængende at mindes om alle de ophøiede Hemmeligheder, som knytte sig til Forløserens h. Person, og at saaledes den Bebreidelse, at man glemmer Sønnen for Moderen, maatte aldeles forsvinde. — Hurter slutter da denne Apologie for Mariedyrkelsen med følgende Ord: „Dette er nu ogsaa et af de Tilfælde, i hvilke alle Fordomme,

som man let har fattet, og som muligen ogsaa ved første Biekaft bleve nærede, fuldstændigt forsvinde for et dybere Blik og en upartist Undersøgelse." —

Hvad Hurter her saa aldeles træffende siger om Mariedyrkelsen hos Folket i Rom, det samme gjælder om alle Katholiker. Det kan sandeligen ikke falde nogen Katholik ind at ære og elske Jesus Christus mindre høit og inderligt, fordi han ogsaa ærer og elsker Maria. Tvertimod, Erfaringen lærer, at jo inderligere og barnligere Maria bliver æret og elsket, desto fastere og mere levende er ogsaa Troen paa og Kjærligheden til Jesus Christus, vor guddommelige Forløser. Og dette er ganske naturligt og forklarligt; thi jo rigeligere Kilden er, desto rigeligere er ogsaa den Bæk, som udstømmer fra den, og omvendt, en ret vandrig Bæk vidner om en vandrig Kilde: saaledes vidner en inderlig Andagt til Maria om en levende Tro paa Jesu Christi Guddommelighed, og jo fastere og mere levende denne Tro paa og Kjærlighed til Jesus Christus er, desto inderligere er ogsaa Andagten og Kjærligheden til Hans helligste Moder. Troen paa Jesu Christi guddommelige Bærdighed, vor uendelige Grefrygt og inderligste Kjærlighed til Ham er Kilden og Grunden til vor Grefrygt for Hans h. Moder. Havde Maria ikke været Jesu Christi Moder, saa vilde vi sandelig ei ære Maria saa høit, som vi nu gjøre. Naar man ærer Kongens Moder høit, fordi hun er Kongens Moder, mon det da er en Tilsidefattelse af Kongens Bærdighed, mon da derved den Grefrygt, vi skyldte Kongen, bliver formindsket? Tvertimod, denne finder netop ogsaa i Grefrygten for hans Moder en ny Næring, og al den Ære og Hæder, man viser Kongens Moder, fordi hun er Kongens Moder, falder tilbage paa Kongens Person, er i Grunden ogsaa ifkun et Vidnesbyrd om Grefrygt for selve Kongen. Paa selv samme Maade forholder det sig med al den Ære, Hæder og Kjærlighed, vi vise Maria, fordi hun er Jesu Christi, vor guddommelige Frelseres Moder. Fra den anden Side er Ringeagt og Tilsidefattelse af Kongens Moder, ogsaa en Ringeagt og Tilsidefattelse for selve Kongen, og Ringeagt og Tilsidefattelse af Maria, Jesu

Christi Moder, er en Ringeagt og Tilsidefattelse for Jesus Christus Selv. — Og i Sandhed, naar vi vilde gjøre en Sammenligning imellem den Dyrkelse, som vises Jesus Christus i den katholske Kirke, hvor ogsaa Hans h. Moder æres, og den Dyrkelse, som vises Ham i alle fra den katholske Kirke adskilte protestantiske Religionsksamfund, hvor man ringeagter, ja næsten foragter Jesu h. Moder, — naar vi vilde nærmere undersøge, hvor man endnu finder den mest levende Tro paa Jesu Christi Guddom, den mest levende Tro paa Jesu Christi sande Nærværelse i det h. Alterens Sakramente, den dybeste Grefrygt for den i Sakramentet nærværende Jesus Christus, den mest inderlige Andagt og tilbedende Grefrygt for Ham i dette store Sakramente, — hvor man med størst Andagt og hyppigst forener sig med Jesus Christus ved den h. Communion, hvor man hyppigst gaaer til Alters — hvor man mest og hyppigst hører det skjønne, ældgamle Sprog: „Lovet være Jesus Christus!“ — hvor man finder den Korsfæjtede, endog Hans Billede og Korsets Tegne mest æret og hadret, — om i den katholske Kirke eller i de protestantiske Religionsksamfund? — saa ere vi overbeviste om, at en saadan Sammenligning og Undersøgelse ei vilde falde gunstigt ud for Protestanterne!! — De største Helgener, som ene levede, virkede, led og døde for Jesus, de store Bekjendere saasom en Augustin, en Bernardus, en Thomas af Aquin, en Franz af Sales, en Alphons af Liguori o. fl. — hvor inderligt elskede de ikke Maria, hvilken barnlig Andagt til Maria udtale de ikke i de forskellige Bedesformularer, som de have forfattet! Der gives ikke en eneste Helgen i den katholske Kirke, der ikke ogsaa var opfyldt af hjertelig Andagt til Maria. Tvertimod er det ogsaa en sørgelig Erfaring, at den kirkelige Sands, det kirkelige Liv forsvinder mere og mere der, hvor Andagten til den allerjaligste Jomfru kolnes. De største Fiender af Kirken, Bantroens Helte, ere fornemmelig opfyldte af et infernalt Had til Maria; naturligtvis, thi hun er jo fremfor Alle den Dvinde, hvis Sæd har sønderknuust den djævelske Slanges Hoved. — Den saakaldte Reformation stødte Moderen fra sig; men hvad

var Følgen deraf? Med Moderen har den ogsaa stødt Sønnen fra sig; Troen paa Sønnens sande og virkelige Guddom, hvor dybt er den ikke rystet hos de fleste-protestantiske Religionsforsamfund, hos hvor mange er den ikke aldeles forsvunden?! Dette være da et advarende Exempel for alle dem, som idelig ifkun appellere til Sønnen, og formene, at Dennes Vre vilde blive krænket, naar man ogsaa ærer Hans Moder! — Ja, gid, o velsignede Jomfru, ophøiede Moder! gid den hele, vide Jordens Kredts ogsaa vilde ære og elske Dig, og paakalde Din mægtige Forbøn! Maria, Dit elskelige Navn leve i vore Hjerter, det svæve paa vore Læber, paa det, at heller aldrig Kjærligheden til Jesus, Din Søn og vor Broder, Din og vor Frelser, maa kølnes i vore Hjerter, og Hans Lov og Priis aldrig forstumme paa vore Læber! Amen.

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. Efter hvad Mainzer Journalen beretter, har den parisiske Geistlighed med Hensyn til Spørgsmaalet om Søndagens Helligholdelse, allerede nu tilkæmpet sig en stor Seier. Trods al Polemik i de uchristelige Dagblade, trods Modstandernes mangfoldige Bestræbelser, har dog Alt ikke hjulpet dem noget; thi altid flere og flere Kjøbmand, Kræmmere og Haandværkere, store og smaa, bestemme sig frivilligen til Søndagens Helligholdelse, lukke om Søndagen deres Boutikker og Magasiner og gaae andægtige i Kirke, som det sommer sig gode Christne. Dertil maa bemærkes, at Regjeringen saa godt som slet ikke har taget noget Initiativ; thi den har ikke udstedt nogen Lov eller noget Decret i denne Henseende, men tværtimod mere end een Gang erklæret i Moniteuren at den overlod Stadens Indvaanere Søndagens Helligholdelse som en Samvittighedsag. Denne reent kirkelige Berørelse er af en ikke ringe Betydning. Pariser Clerus'en, som siden Napoleons Regjering udfolder en friere og mere selvstændig Virksomhed, i Modsætning til de uværdige Lænker, hvorunder den smægtede under den tidligere Regjering, har nu navnlig

fundet en kraftig Støtte i selve Befolkningen. De Geistlige have her frit og aabent betjent sig af deres Indflydelse paa Gemykterne og usfortroede virket for de guddommelige Loves Overholdelse. For saa Nar siden var i Paris om Søndagen neppe een Boutik af Tusinde lukket, og da ogsaa alle øvrige Forretninger gik uafbrudt deres Gang, saa vidste man ofte virkelig ikke, om det var Hverdags eller Søndag. Ogsaa for nærværende Tid ere endnu nogle Dvartorer i Sammenligning med andre, mærkelig tilbage, men der er Haab om, at ogsaa det, som endnu er tilbage at gjøre, ikke mere vil lade vente længe paa sig.

Afrika. Kirken i Algier. Hvor fordeeltagtig den nuværende franske Regjerings Kirkepolitik udmærker sig fremfor hin Ligeegyldigheds Politik, som herskede under Borgerkongen Louis Philips folde Regimente, viser et Blik paa den katholicke Kirkes Tilstand i Algier, om hvilken den derværende Biskop, Mr. Pavy, fornylig under sit Ophold i Rom har udgivet et Grindringskrift. For 12 Aarhundreder siden blomstrede i det nordlige Afrika idetmindste 400 biskoppelige Kirker; først efter Algiers Erobring af Franskmændene i Aaret 1830 er det omstyrkede h. Kors atter blevet opreist af sin Fordærelse, og allerede siden 1848 bestaaer Bispedømmet i Algier. Efter al menneskelig Beregning kan det neppe være længe, inden ogsaa flere andre Bispedømmer blive oprettede, navnlig i Constantine og i Hippo, hvor den store Kirkeleer, den h. Augustinus engang reiste sit Bispesæde. Idetmindste blev Grundlæggelsen af disse to Bispedømmer paataant i Rom og forhaabentlig har Biskop Pavy's Nærværelse der videre befordret denne Plan. Af det nævnte Memorandum uddrage vi nu følgende: Indtil Aaret 1838, da Bispedømmet Algier blev oprettet, forvaltedes Sjælesorgen saavel for Tropperne som for de fra Europa indvandrede Katholiker af Harens Almosenierer (d. e. Feltpræster). Gudstjenestens Udøvelse var indskrænket til 4 Stæder: Algier, Oran, Constantine og Philippeville. Om de Indfødtes Omvendelse til Christendommen kunde der neppe være Tale; regelmæssige Sogne eksisterede ikke. Louis Philip, der altid viste sig overmaade karrig, naar der handlede om at tilfredsstille de kirkelige Fornødenheder, havde heller ingen Penge tilovers for Guds h. Tjeneste i disse erobrede Lande. Endelig maatte den franske Regjering dog give efter for den h. Stols og det franske Episcopats gjentagne Fordringer, og Bispedømmet Algier blev stiftet i Aaret 1838; indtil Aaret 1845 sad den ved sin apostoliske Virksomhed høitfortjente Mr. Dupuch paa Bispes stolen; et Domcapitel af 6 Medlemmer var

ham sideordnet. Oprettelsen af nye Sogne, Stiftelsen af næsten alle religiøse Instituter, hvilké Algier endnu har at glæde sig ved, Indførelsen af flere mandlige og kvindelige Ordener — alt dette er et Værk af denne høiarv. Biskop. 29 nye Sogne bleve stiftede under ham. Han indførte Jesuiternes Selskab i 3 af Algiers Provindser. I Nærheden af Algier, ved Ben-Mekene, have disse anlagt et Baisenshuus for Drengborn, der siden er blevet et Kloster for alle lignende Anstalter. Lazaristerne overtog Ledelsen af det af ham stiftede store Seminarium. Ligeledes grundlagde han Missionssteder for Præster af Congregationen af den h. Joseph, samt det saa berømte Trappistkloster i Stacueli, der ved Biskoppens Afgang talte 10 Præster og 60 Lægbrødre. Munkene og Brødrene drive der en omfattende Landbrug, og selv de, som af Grundsætning ikke hylde Munkesæfnet, kunne ikke negte en sliq Jorddyrking deres fulde Paasfjennelse. De kvindelige Ordener bleve ligeledes indførte under Biskop Dupuch, saafom: Nonnerne af den h. Treemighed, Nonnerne af den christelige Lære, de barmhjertige Søstre af den h. Vincenz af Paula, Nonnerne til Jesu h. Hjerte og Nonnerne af den gode Hyrde. Men desværre var Biskoppens gode Villie større end hans materielle Midler, som kun bleve ham knapt tilmaakte af den daværende franske Regjering. I de to Aar af hans Bestyrelse tiltog Colonisternes Antal med 40,000 Menneffer og Armeen talte meer end 100,000 Soldater. Men hvad bekymrede Louis Philips Regjering sig om dette?! Den ansaae det for en halv Forbrydelse, naar de Geistlige omdvendte en Muhamedan eller Jøde; thi den daværende Krammerpolitik havde ingen Aenselse om en Stormagts Kaldelse til at udbrede Guds Rige paa Jorden! Ultramontanerne i Frankrig voldte den for mange Bekymringer; den vilde derfor hellere lade bygge tyrkiske Moscheer i Algier, end christne Kirker. Biskop Dupuch kom nu Statskassens Sparfjommelighed til Hjælp med sine egne private Midler. Men hans Formue udtømtes snart; han overtog Forpligtelser, som han ikke var voren. Da Juliregjeringen lod ham i Stikken, saa maatte han i Aaret 1845 nedlægge sit Bispedomme med en Gjæld af 300,000 Fres., som han endnu skulde betale for sine Stiftelser. Sjelden har nogen Biskop trukket sig tilbage paa en hæderligere Maade. Den nuværende Biskop Bavy, der i Frankrig besidder et agtet Navn som Forfatter, fulgte ham i Embedet i Aaret 1846. Under ham ere nogle nye Anstalter oprettede, og de gamle have udviklet og befæstet sig. Siden 1848 har han i Regjeringen sandelig havt en virksom Støtte. Napoleons Regjering har overta-

get Biskop Dupuchs Gjæld. Den beraabte sig i den Aaledning paa den vægtige Grund, at de af Dupuch grundede Anstalter have opnaaet Varighed og blomstre, og at Landet selv høster rigeligt Udbytte og Gavn af samme. Fremdeles bifalder Regjeringen Oprettelsen af alle de Sogne, som Biskoppen foreslaaer; i 6 Aar har Biskop Bavy grundet 76 Sogne, saavel som 30 Vicariater. Regjeringen bevilgede fremdeles Gehalt for endnu to Domherrer, samt en meget betydelig Pengaanvissning for Udgifterne ved et Præstefeminarium og et lille Drengeseminarium; den foregedede ligeledes hans Indkomster for hans biskoppelige Embedsfjorelse, saa at de ere tre Gange større end for de andre Biskopper. Saaledes bidrager Keiser Napoleon III's Regjering til at Kirken i Algier kan opfylde det opbøiede Kald, Herren har givet den, nemlig at vorde en Guds Stad, der udbreder Lys og Oplysning i det hedske Mørke i Hedningernes og de Pantroendes Lande! —

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 3. December. — 1. Søndag i Kirkeaaet og 1. Adventsøndag. — Dagens Epistel: Rom. 13, 11--14. — Evangel.: Luk. 21, 25--33. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messer. Kl. 10 Hjemmesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Theesal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 50.

Søndagen den 10de December.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtages i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthaandler C. M. Blaufenstein, st. Riibmagergade 68, og i alle Bogsaler; i de danske Stater paa de egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Katholikens Lykke.

(Sluttet.)

„Jeg er Veien, Sandheden og Livet!“ saaledes haver Herren talet; i Kirken fortsætter Han Livet, her lærer Han Sandheden og viser Veien; men fremfor Alt meddeler Han alle de Mennesker Livet, der villigen modtage Hans Naade. Jesus Christus er Livet: Alt, som lever paa Jorden, lever ved Ham. Paa Ham ventede Oldtidens Folkeslag; Forventningen af Ham og Længselen efter Ham var Fædrenes Liv i det gamle Testamente. Livet kom, og det kæmpede en vidunderlig Kamp med Døden; Døden blev besejret, Livet opstod, Herren fortlever i Sin h. katolske Kirke som Den, Der giver Livet. Hvo, som adskiller sig fra Kirken, adskiller sig fra Livet og hjemfalder Døden. Og vi have den Lykke at være Medlemmer og Børn af denne Kirke, som er det sande Livs levende Moder! — Livets Træ stod engang i Paradiset, Synden sukkede Adgangen til dette Paradiis, og Englenes flammende Sværde formeente at nyde Frugten af Livets Træ. Herren har i Sit høihellige Kors planret det nye Livets Træ, og dette staaer med alle sine

Frugter i Midten af det nye Paradiis, i den katolske Kirke. Vi have Adgang dertil; thi da vi neppe havde begyndt det jordiske Liv, og endnu vare hjemfaldne Døden, har Kirken allerede gjenfødt os til det nye himmelske Liv, ved Bandet og den Helligaand i Daabens hellige Naadebad. Daabens Dag er vor egentlige, rette Fødselsdag; derfor høitideligholde vi Katholiker denne Dag som en Festsdag. — Det store Soneoffer paa Golgatha bliver hver Dag fornyet paa den katolske Kirkes Altare; og her er den hellige Arne, hvor den oplyvende Ild brænder, her er det Alter, paa hvilket Kirkens Fortjenestefat dagligen forøges og beriges, her er den evigt sprublende Kilde, som udgyder Naadens Blande over Verden, og udbreder Liv og Betsignelse overalt. Ja, det høihellige Messeoffer er Verdens Liv, den triumpherende Kirkes Fryd, den lidende Kirkes Bedergrægelse, den stridende Kirkes Styrke; det er hele Verdens Opholdelse. Betænk jeg, hvor stor Verdens Synd og Fordærvelse er, — hvorledes utallige Synder begaaes af Smaa og Store, i Stæder og Landsbyer, af Troende og Bantroende, hvor meget man synder med fuld Bevidsthed og af fuldkommen Trods og Opsætighed imod Gud, hvor dybt et Forfald, hvor rædsom en Lastefuldhed der baade hos enkelte Mennesker og i hele Lande og Stæder træder os imøde, — og

sammenligner jeg da alt Dette med Guds Hellig-
 lighed og Retfærdighed, som ved Syn-
 derne saa høit og uophørligen opirres og ud-
 fordres til at straffe, da forbauses jeg med Rette
 over, at en saadan gudsforgaaen Verden endnu
 kan bestaae! Men seer jeg da paa den anden
 Side ogsaa hen til det h. Messioffer, saa
 løses Gaaden for mig: paa Alteret hengiver
 Jesus Christus Sit eget Blod til den for-
 nærmede Retfærdighed som et Soneoffer for
 Synden, Hans Kjærlighed tilbageholder Straf-
 fens Svøbe, som vi have fortjent. Ikke med
 Uret siger derfor en h. Biskop ved Navn
 Timotheus: „Jorden har det h. Messiof-
 fer at takke for sin Opholdelse, uden samme
 vilde den allerede for lange siden være bleven til-
 intetgjort formedelst Menneskenes Synder.“ Til
 Lykke for os, at vi besidde en saa kostbar Skat
 i den h. Messe! Lad os dagligen bivaane
 det høih. Offer, og i Forening med Præsten
 offre os selv til Herren, for saaledes fra Al-
 teret daglig at erholde ny Naade og Kraft til
 det Gode. Kirken meddeler os Livet ved Je-
 sus Kristus: naar vi ved Synden have mistet
 Sjælens overnaturlige Liv, saa kunne vi er-
 hverve det igjen i Vodens hellige Sakra-
 mente ved Jesu Christi Blods usonende
 Kraft. Herren gjenopvækker de Døde til Livet;
 for at Mennesket skal besidde Livets rige Fylde
 og et Pant paa det evige Liv, hengiver Han
 Sig Selv til os i den h. Communio.
 „Hvo som æder Mit Kjød og drikker Mit Blod,
 skal have det evige Liv, og Jeg vil opvække
 ham paa den yderste Dag!“ O, hvorledes
 kunne vi tilbørligen slette og prise denne Lykke,
 som vi nyde i den h. Communio! hvor
 beklagelsesværdige ere ikke alle hine Mennesker,
 som maae henstaae et kummerfuldt og mojsom-
 meligt Liv uden dette himmelske Brød for de
 Stærke, uden denne Englenes Epise! Vi besidde
 stedse i vor Midte den Læge, som Alene kan
 helbrede, den Gud, hvis Nærvarrelse alene
 bringer Glæde, hvis Besiddelse alene kan
 saliggjøre vort Hjerter! Mennesket føler
 Trang til at være i Guds Nærhed, at træde
 i Hans umiddelbare Nærhed; i denne Hæn-
 seende indeholde endog Hedenkabet's Bildfarel-
 ser Spor af Sandhed. Hedningen dannede
 sig selv sine Afguder, og meente at finde et
 guddommeligt Liv i Naturens Værker; det var

en Bildfarelse, at han ansaae sine Hænders
 Værk og den livløse Natur for den nærværende
 Guddoms Sæde, men en dybere Trang laac
 til Grund for denne Bildfarelse, nemlig: den
 menneskelige Sjæls Trang og Længsel efter at
 være i Guds Nærhed. Denne Trang og denne
 Længsel er tilfredsstillet i den katholske
 Kirke: — saa lille en katholsk Landsby
 end maa være, saa uanuelig en katholsk
 Kirkebygning end maa være, den indeholder
 dog Herrens Throne; vi ere der i vor
 Guds og Frelsers umiddelbare og vidunderlige
 Nærhed i det høihellige Sakramente.
 Hvor trostesløs er ikke den Lære, som fornæg-
 ter denne Jesu Christi bestandige Nærvarrelse hos os
 i det helligste Alterens Sakramente; den løs-
 river Mennesket fra Livet; med det evige
 Lys, som den slukker foran Tabernaklet, slukker
 den tillige det Lys, der ene kan oplyse den
 Jld, som alene kan bringe Barme; desaaarsag
 iagttage vi dette kolde, iskolde Væsen
 udenfor den katholske Kirke.

Saaledes er den katholske Kirke ved sine
 hellige Sakramenter: Livets Meddeler-
 inde; Daaben er Gjenfødselse, Vodens er
 Frelse fra Syndens dødbringende Sygdom,
 Alterens h. Sakramente er Forening med
 Selve Livet. Den h. Confirmation ud-
 ruster os med de Daaben, som ere nødvendige
 for at beskytte Troens Liv imod alle Angreb;
 den sidste Salvelses Sakramente er Styrke
 paa den sidste Vandring. I Ugtekabet's h.
 Sakramente blive Ugtefolkene helligede og
 styrkede, for at uddanne sig selv og deres Børn
 for Himmelen, og endelig i Præsteindviels-
 sens h. Sakramente bereder Kirken sig de
 Redskaber, ved hvilke det overnaturlige Liv skal
 overføres paa alle Troende i Kirken. —

Christus virker ikke blot stedse og altid
 Frelse og Helliggjørelse ved de h. Sakra-
 menter i Sin Kirke og ved Kirkens Lære,
 men ogsaa ved Kirkens ydre Cultus. —
 Kirkeaaaret er, som vi allerede have sagt, Christi
 Liv, som stedse paany fremstilles for vore Dine.
 Døden herskede paa Jorden, førend Livet kom,
 Mørket indhyllede Folkelagene, førend Lyset
 kom. Koldt var det i den natomhyllede Verden, og
 Nationerne sukede og langtes efter at Forløsnin-
 gens bebudede Dag maatte omsider oprinde. Mor-

genrøden brod da frem, og i Tidernes Vendepunkt opløfter det gamle Testaments sidste Prophet sit alvorfulde Barfelsesraab. — Alt dette træder i Adventstiden frem for Sjælens Dø, naar Dagen er mørk, Aftenen lang og Natten isnende i den kolde Decembermaaned. Saaledes gaaer det ogsaa Dig, o Menneske! uden Kristus er Du saa kold og livløs som den stivnede Natur om Vinteren. Paa den første store Kirkedags aarle Morgen, stiller Kirken sig som en hellig Bægterinde paa Sions hellige Tinde: „Opvaagner af Sønnen!“ saa lyder dens vækkende Røst paa den første Dag i Advent. Saaledes forbereder den ved Bod til Frelserens Komme. Saaledes fører den os rensede til Jesubarnets Krybbe; med saamegen Omhed og Kjærlighed, med et saa indtrængende Sprog indbyder Kirken os til at berede Plads i vort Hjerte for den nyfødte Herre, Som Verden stoder fra sig, at kun et haardt og følesløst Menneske kan modstaae dette sin Moders Raab. Men vil Du følge Jesum, da maa Du kæmpe og stride for Ham og bevare et reent Hjerte; det lærer Du af Stephanus, den første Martyr, Johannes, den jomfruelige Discipel, og de uskyldige Børn, der salde saa tæt ved Jesu Krybbe som Blomsterne for den kolde Nordenvind. Vil Du forblive Jesus tro, saa begynd da det nye Aar i Jesu hellige Navn, da skal den kristelige Troes Lys lyse for Dig, og ledet af Jesu Naade vil Du da finde Jesus, ligesom de hellige tre Konger, der ledes af den vidunderlige Stjerne. Ligesom Du tiltager i Alder, saaledes skal Du ogsaa tiltage i Visdom og Naade hos Gud og Mennesker. Men det er først det kristelige Livs Begyndelse; Fristelsens, Kampens Time nærmer sig; Du skal nu vandre Korsets Vej, thi kun den fører til Himmelen. Derfor tager Kirken Dig nu i Selvfornegtelsens og Spægelsens alvorlige Skole, og i de samme Dage, naar Verden i taabelige, forfængelige og syndige Glæder følger sine Lyster, henvender Kirken Herrens Ord til Dig: „Se, vi gaaer op imod Jerusalem, og Alt hvad Propheterne have frestet, vil nu blive fuldbyrdet paa Menneskens Søn!“ Fastetiden begynder: Du skal efter Jesu Exempel og ved Jesu Kraft overvinde Fristelsen; Du skal være død for Synden;

Afsekorset paa Aftensdag minder Dig om Død og Dom. Ved Jesu Bunder ere vi helbredede; velan da, kom hid, angre Dine Sunder, som have slaet saadanne Bunder, og os af disse Bunders Blod Lægemidlet for Din syge Sjæl. Jesus døer; døe ogsaa Du med Ham, dersom Du vil leve med Ham. Ja, leve med Ham; nu maa Du opstaae fra Syndens Grav, da skal Du ogsaa engang opstaae fra Gravens Na. Halleluja! saaledes synger Kirken; vi feire Paaske, den frydefulde Paasketid. Vi feire Paaskefesten, holde Seiersmaaltidet tilligemed Seierherren over Død og Helvede i den h. Communion i Paasketiden. Vi ere opvaagnede til et nyt Liv; ogsaa Naturen er da trindt omkring os opvaagnet fra den vinterlige Søvn. Det gode Forsæt er fattet; men Han, Som gav den gode Villie, maa ogsaa give Kraft til Udførelsen; Han gjør det ogsaa; Han nedsender os Sin Helligaand for at fornye hele Jordens Afshyn. Ved Dens kraftige Aande bliver den gode Villie styrket, Dens milde Vistning bringer Kjøling i den hede Kamp for den kristelige Fuldkommenhed. Paasken var Begyndelsen til Foraaret, Begyndelsen til det nye Liv; Pintsen minder os om, at Sommeren, den varme Aarstid, da Blomsten udvikler sig og modnes til Frugt, nærmer sig. Nu, da den algode Gud har prydet Sin hele Jord med al Nåde, opfordrer Kirken Dig, til at Du høitideligt og i hele Verdens Paashyn skal hylde Din Frelser, Som blev Menneske for Dig, led for Dig og sendte Dig Sin Helligaand. Ved den høitidelige Procession paa Christi Legemesfest feirer Du Herren Din Frelseres Triumphtog i Hans Kjærligheds Sakramente. Man kender Træet paa dets Frugter; Blomsten kommer hurtigt, men det varer længe, inden Frugten er moden. Dagens efter den h. Trefoldigheds Fest indtil Slutningen af Kirkeaaaret ere bestemte til at Du ivrigen skal benytte de modtagne Naadegaver til Din egen Fuldkommenheds Fremme. Alle Guds Helgener ville hjælpe Dig ved deres Forbøn, og fremfor Alle den mægtige Jomfru, hvis Hovedfest falder midt i denne Tid. Endelig kommer Høsten, Efteraaaret. Da gik i Dig selv, og see, om Du har bragt værdige Frugter, saadanne Frugter, som de Hellige

have bragt, hvis fælleds Mindedag feires ved Kirkeaarets Slutning.

Dette er det katholske Kirkeaar; og i Sandhed, den, som høitideligholder det i Kirkens Aand, han vil, understøttet af Guds naaderige Hjælp, have og svinge sig op ved denne Række af kirkelige Høitider som ved en gylden Stige, fra Syndens dybeste Afgrund til den kristelige Dyds og Fuldkommenheds høieste Tinde, som naaer henover Skyerne til Himmelen og hist skal finde sin Pøn og Krone. Kirkens Lære, dens Sakramenter og dens Guds-tjeneste har kun det ene Maal: at hel-liggjøre Mennesket. Hvilken uendelig Fylde af Naadegaver! Alt dette savne de fra Kirken Adfalte! O, lad os ret betænke, hvor stor den Lykke er, som vi nyde, og lad os ikke ligne dem, som midt i Overflødigheden gaae tilgrunde ved egen Skyld, fordi de ikke ville nyde af det rigelige Forraad. — Det er altsaa vor hellige Pligt, stedse og ubetinget at underkaste og beie vor Forstand for den katholske Kirkes Sandhed og Lære, at troe; stedse som lydige Børn at følge Kirkens Ledelse og ofte og værdigen at gjere Brug af Kirkens Sakramenter og Naademidler. Vi skulle gjenneleve Kirkeaaret, ikke som ligegyldige Vidner til dens Høitider, men vort Hjerte bør tage inderlig Deel i samme! Forbered Dig derfor hver-gang tilbørligen til Kirkens Høitider, rens ikke blot Dit Huus og pryd ikke blot Dit Legeme med Søndagsklæder, men rens fremfor Alt Din Sjæl, at den bliver fri for alt Hverdagsmuds, isør Dig Sjælens Høitidsklæder, for at Du kan være fittet til at modtage Herren Din Frelser ved den hellige sakramentale Communion, eller idetmindste ved den aandelige Communion. „Er det ikke urime-ligt,“ siger den h. Chrysostrimus, „naar Høitiden nærmer sig, at rense sin Bolig, at isøre sig bedre Klæder eller at forfærdige nye, at pryde og smykke Legemet fra Bæsen til Fod-saalen, men derimod at lade Sjælen forblive i Syndens Hverdagsmuds?“ — En ærværdig Sjælesørger kom engang i et Huus om Aste-nen før en Høitid; Alle vare beskæftigede med at pudse og vasse, for at Kjøkken og Værelser kunde glimre paa Festen. „Min Datter,“ sagde han til en Tjenestepige, som i sit Ansigt Svend var isøsfelsat med at pudse Kjøkkentøiet,

„Du sørger saa flittig for Husets Prydelse, men drager Du ogsaa Omsoerg for din Sjæls Prydelse?“ — Afbryd derfor om Aftenen før Søns og Festsdagen noget tidligere Dine Arbej-der og Syssler, og tag da Din Haandpostil eller Evangeliebogen frem; Du, kjære Huusfader, forsamle alle Dine omkring Dig, forelæs for dem den næste Dags Evangelium og Forklaringen til de kirkelige Festsdage, og bed med Dine Børn og alle Husets Beboere, for at I værdigen kunne høitideligholde den følgende Dag. Begiv Dig derpaa til Hvile med Tanken henvendt paa den kommende Festsdag. O, hvor skjøn er ikke en saadan Hellig-aften i en katholsk Familie i katholske Lande, naar Kirkeklokkerne ringe saa listigt og Guds Fred nedstiger til Jorden! Det er en Hellig-aften af den rette Art, en saadan Fred og Hvile, som vi ønske os alle paa vort Livs sidste Aften, naar vi kaldes til den største Høi-tid, til Guds Beskuelses Høitid i Him-melen.

Denne Høitid er alle Høitiders Formaal og Fuldbendelse. Den Lykke, engang at være hos Gud i Himmelen, skal Du ogsaa opnaae, o kjære Christen, dersom Du viser Dig værdig til den store Lykke, som Du nu nyder her paa Jorden i Din hellige katholske Kirke. Saa feire da, saaledes slutter jeg med den fromme Thomas af Kempis' Ord, enhver Høitid saaledes som om den var Din sidste Høitid her paa denne Jord, som om Du skulde feire den næste hos Gud i Himmelen i For-ening med alle Guds Engle og Helgener! Amen.

Den katholske Kirke efter Professor Dr. Leo's Dom.

Leo i Halle indtager som bekjendt, ved sin Lærdom og isærdeleshed ved sine historiske Vær-ker, der grunde sig paa virkelig Grandforskning, ikke alene en ærefuld, men endog en fremra-gende Stilling iblandt Tydsklands Protestan-ter. Som Historiegrandfker, der hverken la-ber eller fabrikkerer Historie eller skriver Ro-maner, kan han ikke føle sig tilfreds med en Roman om Reformationen, men seer sig nød-vendigtvis henviist til de positive, historiske

Sandheder og Virkeligheder, og kan fra den anden Side hverken ignorere eller med tillufede Dine forbigaae hin store historiske Kjendsgjerning, den katholske Kirke. Paa denne Maade har der dannet sig i Leo, omendskjendt han, som han selv siger, endnu er langt fra at være Katholik, forskjellige meget klare og practiske Anskuelser om den katholske Kirke. Derfor kunde Kirkedagen i Bremen umuligen tiltale en Mand som Leo. Han udtalte det derfor aabent og meget træffende: „De protestantiske Kirker ere Republikker, opstaaede ved Træfsaldet fra det oprindelige Monarkie (Den katholske Kirke). Men en Moders Person er altid hellig (sacrosanctum), under alle Omstændigheder bliver der altid en Rest af moderlig Bærdighed tilbage; selv i Gale eller Straffeanstalterne bliver en Moder altid Moder for sin Sou, — og hvo vil negte, at den katholske Kirke er vor Moder, i hvis Skjød vi ere blevne baarne og ved hvis Bryst vi ere blevne nærede?!“ — Nu brød Stormen løs: Berliner Prædikanten Schulz opfordrede ham i „Kreuzzeitung“ til, at han dog skulde ile med at vende tilbage til den romerske Moder. Prædikanten Collier i Stettin siger, at Hengstenberg og Stahl upaatvivleligen ville tage disse hans Vtringer ilde op, og at selv det, som Ledderhose havde sagt, ikke er saa slemt. Leo svarede med Rolighed; men snart derpaa traadte Krummacher fra Duisburg, der allerede paa Kirkedagen i Bremen gjorde sig saa frum, i Skrannerne. Vi gjengive her Dr. Leo's Vtringer i Nr. 95 af det „Halle'sche Volksblatt“, for Maret 1852. Det er virkelig en sand Bederqvægelse, i al det Bæv og Birvar af Løgn og Bagvaskelser, som nutildags fra protestantisk Side føres til Torvs imod den katholske Kirke, engang ogsaa at høre et roligt, klart og fornuftigt Ord fra en Protestant. Vi henviser vore Læsere ved denne Leilighed ogsaa til hvad vi selv have yttret angaaende det samme Thema i Skandinavisk Kirketidende Nr. 3, Side 20.

„Min Modstander,“ siger Leo, „taler aabenbart om en ganske anden katholsk Kirke, end den, jeg kjender. Det er da ogsaa ganske naturligt, at han gaaer tilhøre, naar jeg gaaer tilvenstre. Han taler om en

romersk-katholsk Kirke, i hvilken Paven's Autoritet gjælder mere end Christi Autoritet; medens jeg kun kjender een, i hvilken Paven's Autoritet ene har den Bestemmelse, at tjene Christi Lys. At den nu ordner denne Tjeneste anderledes end vi, er vistnok en Selvfølge, derfor ere vi Protestanter, — men den har dog ingen anden Hensigt, og man tyder Paven kun for Christi Skyld. Han taler om en romersk-katholsk Kirke, hvor man kaster sig ned for Billeder, istedet for den eneste sande Læge; medens jeg kun kjender een, i hvilken i alle Helgener kun æres Christi Kors, hvilket de med Mod og Taalmodighed have baaret for Christenhedens Frelse og Christi Kirkes Forherligelse. Han taler om en romersk-katholsk Kirke, i hvilken man hellere vil frigjøre sig fra Synden ved menneskelige Bodsmidler, end i sandfærdig Hjertensbod ved Christi Blod; medens jeg kun kjender een, som vel fordrer en menneskelig Bod som Vidnesbyrd om en sandfærdig, hjertelig Bod, men som ikke anseer noget ydre Bodsmiddel, naar det er reent udvortes, ydet uden god Villie (charitas) og uden Tro (fides), at hjælpe i ringeste Maade. — Naar og hvor der gives en saadan romersk-katholsk Kirke, som den, han skildrer, da siger ogsaa jeg: at den maa være Antichristen. Men jeg kan ikke andet end bevidne, at jeg aldrig har fundet en saadan romersk-katholsk Kirke, og jeg har dog i mit Liv meget, meget ofte havt Leilighed til at lære Katholiker at kjende, og det endog under en fortrolig og lang Umgang og under Forhold, hvor jeg kunde iagttage deres Liv og Mening uden al Spænding. Det er ikke meget over hundrede Aar siden min egen Familie gik over til Protestantismen; til nære Paarørende har den altid havt Katholiker. Jeg har desforuden senere i længere Tid levet i aldeles katholske Omgivelser, ja, et halvt Aar opholdt jeg mig i selve Rom; jeg har ogsaa levet under saadanne Forhold, tildeels med Paarørende, ved hvis Bestaaffenhed jeg uhindret har kunnet see ind i Husene og Sæderne, og lært mange, mange Katholiker, endog katholske Geistlige og enkelte Jesuiter nærmere at kjende. Men som Kjendetegn paa den romersk-katholske Kirke, som jeg kjender, har jeg ikke lært hine Prædikater at kjende, som min Modstander

giver den romersk-katholske Kirke. — Bistof har jeg og truffet eenfoldige, ja endog flette Folk iblandt Katholikerne, men dog forholdsviis ikke flere, end iblandt Protestanterne; — og ligesaa lidt som min Modstander vil tillade, at flette Protestanternes Laabeligheder og Uværdighed anføres som Bevistligheder for vor Kirkes Læresætninger og Tendentser, ligesaa lidt vil han være saa uretfærdig, at domme den katholske Kirke efter dens Tilhængeres fletteste Exemplarer. Vel har jeg i den romersk-katholske Kirkes Lære og Praxis, som jeg kjender, fundet Meget, for hvilket jeg ikke kan boie mig; men noget forfættligt Uchristeligt; har jeg aldrig mødt i samme. Den romerske Catechismus, som jeg kjender, siger kun, at man bør ære Paven som Geistlighedens Overhoved, i hvilken Stilling han er Christi Statholder; men i Geistligheden ærer denne Kirke sammes Indvielse til Gud. Hvorledes kan da efter Kirkens Begreb Paven være modsat Christo? Om de Paver, som med deres Personlighed ikke have opfyldt dette deres ophievde Kald, domme Katholikerne ligesaa for doms frit som vi, og deres Kirke hindrer dem ikke deri. At vi derved anvende andre Maalestokke for Bedømmelsen, er noget andet; men et andet Maal, end Christi Maal, anvende Katholikerne ikke heller. — Den samme Catechismus siger udryffeligen, at der i Helgendyrkelsen kun søges Guds Forberigelse. — Den samme Catechismus henregner udryffeligen Bøden ifkun paa det Vilkaar til Frelsemidlerne, at man angreer Synden, ikke blot for dens egen Skyld eller for dens ydre Følger, men for Guds Skyld, og den anfører ved denne Leilighed Strifstedet i Brevet til Hebr. XI, 6: „men uden Tro er det umuligt at behage Gud,“ o. s. v. Den romersk-katholske Kirke, som jeg har lært at kjende, er altsaa en ganske anden, end den, min Modstander mener; — at fjælde og smelde paa den, som han mener, det tager jeg ham ikke i ringeste Maade ilde op, kun spørger jeg: hvor er en saadan romersk Kirke at finde? Alt det Onde, som han siger om sin katholske Kirke, kan jeg aldeles ikke, uden at afslægge falsk Vidnesbyrd, henføre paa den, som jeg kjender, — omendkjendt jeg som Protestant, i saare mange Ting, er af meget afvigende

Mening fra den romersk-katholske Kirkes, som jeg kjender.

(Sluttes.)

Lydigbed.

For omtrent to Aar siden døde Grev Julius de Mornay i Marstal Soult's Høtel i Paris. En barmhjertig Søster, som pleiede ham med sand christelig Omhyggelighed og Hengivenhed, sad ved Grevens Leie. Søsteren var en Pige paa 22 Aar, i Livets skønneste Aar. Greven laa for Døden. Den barmhjertige Søster betragtede ham med Taarer. Pludseligt slaar det i Gemakket staaende Taffeluhv halv ni. Søsteren reiser sig, boier sig endnu engang hullende over den Døendes Pande, og vil bortferne sig. „Min Søster!“ — siger en Præst, som bedende sad ved den Døendes Leie, — „hvad gjør De?“ — „Jeg maa gaae!“ svarede Pigen, svømmende i Taarer. — „Bliv dog! De vil dog vel luffe Deres Faders Dine?“ — „Nei;“ svarede Søsteren, „min Ordensregel byder mig at være hjemme i Klosteret til Kloffen ni. Jeg maa adlyde, og den Smerte, som jeg tager med mig, vil nok gjøre mit Offer og min Lydigbed mere fortjenstlig.“ — Hun omsavnede atter sin Fader, som ikke mere sølte dette sidste smertelige Levvel, og bortferne sig under Bøn og Taarer. Grev Mornay døde den samme Nat. Pigen var Louise af Mornay, Marstallen af Dalmatiens Datterdatter, som for omtrent sex Aar siden blev Novice, og nu er barmhjertig Søster i det af Hertuginde af Anjou i Faubourg St. Antoine i Paris stiftede Høspital „Engelien“. Hun kunde have havt 100,000 Livres i Renter, og forenet sit eget glimrende Familievaaben med et andet ligesaa berømt — men hun foretrak at være „Søster Louise“, og at indvie sin skønne Ungdom til de ukjendte Mennessers omhyggelige Pleie, som i Høspitalerne tage Afsked med dette sorgelige Liv.

Kirkelige Efterretninger.

Endskland. — Noget om Bibeludbredelsen. — Paa „Kirkedagen i Elberfeld for tre Aar siden fortalte Prædikanten Pres-

sensé fra Paris, med hvilken Iver man der bestræbte sig for at protestantisere Frankrig, eller med andre Ord, hvorledes 2500 Colporteurers stadig reiste omkring i Landet, for at sælge Tractater og Pamphleter. „Nene Bremer-Zeitung“ bemærker ved denne Leilighed med megen Salvelse: „vel er der kommet meget Ondt fra Frankrig over Tyskland, men Tyskerne kunde ikke have sig bedre og mere christeligt paa dette Land, end derved, at man paa den nyseævnte Maade sørgede for det i saamange Henseender elendige og nødliedende franske Folks evige Frelse.“ Et Sidestykke til eller meget mere en væsentlig Bestanddeel af denne protestantiske Omvendelsesiver, der kan fremvise sine glimrende Resultater for Verden med Bogstaver og Tifre, er Bibeludbredelsen, hvorom jeg her vil give nogle Meddelelser. — I Spidsen for alle Bibelselskaber staaer som bekendt, det første og største i Verden, det engelske Selskab i London, som ved den store Industriudstilling har udstillet ikke færre end 170 Bibles, overfattede i 130 forskellige Sprog. Dette Selskab besøger Bibeludbredelsen i alle Verdens Lande, og veed paa en sin Maade at omgaae selve Regjeringernes Forbud. Samtlige udbredte Bibles siden dette Selskabs Begyndelse beløber sig til omtrent 26 Millioner, af hvilke for det sidste Aar een Million kommer paa England alene. Fra Malta ere f. A. udbredte 12,000 Exemplarer, og fra Constantinopel og Smyrna ligesaamange. Til Indien sendtes 30,000 Expl., og China blev vist samme Opmærksomhed. Sverrig har erholdt 62,000, Rusland over 61,000, og i Grækenland har een Adelsmand alene udbredt 1,000 Bibles i Skolerne under Regjeringens Medvirkning. I de senere Aar har man ogsaa draget Piemont og Lombardiet ind i de „bibeistrængende“ Landes Kreds. Paa den romerske Republiks Tid vidste man ogsaa at benytte det politiske Anarchie til Bibeludbredelsens Diemed i Rom. Ligeledes den engelske Filialstat, de Forenede Stater i Nordamerika, har allerede udbredt 7 Mill. Bibles. Det i Paris oprettede Bibelselskab er et sandt Vidunder af Virksomhed, thi det har siden sin Begyndelse allerede udbredt 36 Mill. Bibles! Og alligevel er Frankrig ikke kommen Protestantismen et eneste Skridt nærmere; tværtimod vinder den katolske Kirke i Frankrig Dag for Dag igjen mere Indflydelse. Der gives ingen flyvende Boghandler paa Quaierne i Paris, som jo ikke saldbryder tyske, franske, engelske, italienske og spanske Bibles fra Bibelselskabet. Disse Bibles udgaae fra J. Smiths Trykkerie. Om Schweiz vil jeg kun bemærke, at Basel har uddeelt 2,000 Bibles til de politiske Flygtlinger. Af det preussiske Hovedbibelselskab ere siden Aaret 1840 udbredte over 2 Millioner.

Disse Talstørrelser og Data ere hentede fra den Generalforsamlings officielle Beretning, som det preussiske Hovedbibelselskab i Berlin holdt paa Stiftelsesdagen i Aaret 1851, saavel som fra de fra de øvrige Bibelforeninger indløbne Beretninger. — Kaste vi nu et Blik paa det Sagte, saa maas vi strax indrømme, at Omkostningerne ved dette Værk ere enorme, og at det nærmeste Maal, Bibeludbredelsen, er opnaaet. Men paa hvilken Maade dette nærmeste Maal er opnaaet, — og om ogsaa et fjernere Maal (religiøs Belæring) er opnaaet, det skulle vi nu forelig undersøge. —

Skal Udbredelsen af en Bog stifte Nytte, saa tør jeg kun udbrede den iblandt dem, som have Sands for samme og ere istand til at forstaae dens Indhold; thi ellers bortkaster jeg Bogen til ingen Nytte, og opnaaer det Modsatte af hvad jeg havde til Diemed, nemlig jørgelige Misforstaaelser og dertil svarende Fruget for Livet. Bibelen er en Bog, som ved Siden af mange klare Steder ogsaa indeholder saa meget Dunfelt, at endog de lærdeste Folk fra alle Tider have brudt deres Hoveder derover, og saasnart de have silt sig fra Kirken, stode de alene der med deres Hoved og kom til de forskjelligste, hverandre modsigende Resultater.

Og denne Bog bliver da nu uden Forskjel fordeelt iblandt Ung og Gammel, Lærde og U lærde, Civiliserede og Bilde!! Mange af dem, som den bliver gratis tilbudt, modtage en saadan Bog, for det Første fordi Menneskene overhovedet ere nysgjerrige, og for det Andet, fordi man idetmindste altid kan bruge Papiret til Noget. Saaledes er det f. Ex. en bekendt Sag, hvorledes de Bilde forbrugte de Stibladninger af Bibles, som bleve afløstede paa mangen D, og som man overlod til deres Skjæbne, fordi man af Frygt for at miste Livet fryede at komme i Berørelse med de Bilde, — hvorledes, siger jeg, de brugte alle disse Bibles som Maculatur*). Iøvrigt synes ogsaa civiliserede Nationer at gjøre samme Brug af disse Bibles, idet næst Uviser neppe noget Tapet-Maculatur er almindeligere end Bibles og Tractater. Men, spørger jeg her, hvad kan en sliq Udbredelse hjælpe, naar maaskee den større Halvdeel af Bøgerne aldeles ikke opnaaer det tilsigtede Diemed, fordi man ikke gaaer fornuftigt tilværks med Udbredelsen? Ikke engang det nærmeste Diemed bliver saaledes opnaaet hos saare Mange. — Men bliver da, spørge vi videre, det fjernere Diemed, nemlig den religiøse Belæring og Oplysning, opnaaet hos dem, som virkelig tage de sskendte Bibles i Haanden og læse deri, ja, kan dette Maal opnaaes? Først og fremmest var det dog nødvendigt, at Biblesne bleve sal-

*) Jofr. Skand. Kirket. 1854 Nr. 22, S. 176 og 177.

budte i en meningsløs Oversættelse. Men ere nu de protestantiske Oversættelser troe og frie for væsentlige Feil? Alle saakaldte Reformatorer i det 16. Aarh. beskylde hverandre for Fordreielse og Forvanskning af Texten. Beza fandt Dekolampadius' Oversættelse vrang og feilfuld. Castellio forfastede den Beza'ske Oversættelse, og Molinaeus forfastede jaavel den Beza'ske som Castellios. Zwingli bebreidede Luther for Guds Ords Forfalskning, og paa samme Tid førte Luther den samme Klage over Münzer. Noogle ivrige Protestanter indgave en Adresse til Kong Jacob I. af England, hvori de beklagede sig over den i Common Prayer-book indeholdte Psalmeoversættelse, fordi den afveg fra den hebraiske Sandhed paa ikke mindre end 200 Steder. Den ivrige Protestant Broughton opregner alene i det gamle Testamente af den officielle engelske Bibeloversættelse 840 Steder, der ere oversatte galt, „og give Millioner og atter Millioner af Læsere en urigtig Forstaelse af det gamle Testamente og desaarjag styrte saa Mange i de evige Flammer!“ Hvad Gavn kunne altsaa saadanne Oversættelser stifte? Ejene de ikke meget mere til, allvegne at nedværdige Guds Ord og udbrede Mærke istedetfor Lys? Vi kjende Bibeloversættelsernes syriske og arabiske Bibeloversættelser, som ere fulde af Feil og under al Kritik daarligt oversatte. Ogsaa deres hebraiske Oversættelse af det nye Testamente vrimler af Feil. „Men,“ vil man indvende, „vi udbrede ogsaa katolske Oversættelser, s. Ex. den af Dr. Leander van Es.“ Ogsaa denne Oversættelse er tilstrækkelig kjendt og dømt som forvansket. „Vi udbrede den anerkjendte gode franske Oversættelse af La Maistre de Sacry, den italienske af den florentinske Erkebiskop Antonio Martini, den spanske af en from Skolebroder.“ Imod disse Oversættere er der Intet at indvende, kun spørge vi, om disse Oversættelser ere aftrykte med Trofast? Men sæt ogsaa, at Eders Oversættelser ere troe og dadelstrie, kunne de da oplade for Læserne den rigtige Forstaelse? Jeg svarer med Protestanten Dr. Balguy: „Opstaae det nye og det gamle Testamente, tag et hvilket som helst Blad og stik mig uden Dølgemaal: finder Du Intet deri, som er forvansket for Din Forstaelse? Finder Du Alting klart og tydeligt, saa maa Du takke Gud for det særegne Privilegium, Han har givet Dig og negtet saamange Tusinder af oprigtige Forskere.“ Vor christelige Fornuft og vor hellige katolske Tro lærer os, at den Helligaand ene og alene ved den ufeilbare Lærestand i Kirken oplader Bibelens sande Mening. Derfor kan Kirken paa ingen Maade give Enhver uden Forfæjel Bibelen i Haanden; thi den har sine Børn altfor kjære, til at den

skulde udsætte dem for den Fare, ved en vrang Opfatning af dunkle Bilesteder at hjemfalde til Bilefarelser. Men ligesaa lidt foragter eller ringeagter vor h. Kirke Bibelen; men kun fordi den skyer, at see det Hellige vanhelliget, derfor gjer den et Udvalg iblandt de Treende, derfor tillader Kirken tilstrækkeligt Dplysne og Underrettede Bibelens Læsning og negter den Uvaldede og Ukyndige den, da han desuden ved den christelige Underviisning jo erfarer Bibelens væsentlige Indhold af sin geistlige Lærers og Veileders Mund. Men ogsaa den mindre Dplysne tillader Kirken Bibelens Læsning, for det Tilfælde, at tilstrækkelig forklarende og meningsopplysende Bemærkninger i Kirken's Mand ere tilføiede, hvilket er Tilfældet i den tydske ved Dr. Allioli bejrgede Bibeloversættelse. Men desuagtet vilde vi ikke tilraade en med Noter forsynet Bibel i dens hele Indhold til Lecture for Ungdommen, da mange historiske Bemærkninger kunne indvirke skadeligt paa det uerfarne unge Hjerte, som selv den ellers ikke saa skrupuløse Götthe tilstaaer i Wilhelm Meisters Lehrjahre VI. Bog. — Til Slutningen være det os tilladt, endnu at bemærke, at Engländernes Bibeludbredelse tildeels tillige er en politisk Speculation, for at udvide den engelske Indflydelse. Forresten er den Fremgangsmaade, de iagttage ved Udbredelsen af deres Bibel og Tractater i de Lande, hvor Udbredelsen er forbudt ved Politiet, høist uærdig og lav. De skamme sig ikke ved at fremkalde og underholde Oprør og Opsættighed mod den lovlige Myrighed, for ved Bibeludbredelse at forskaffe Protestantismen Fodfæste og derved til Slutningen at begrunde deres politiske Indflydelse, saaledes som vi have seet det i Rom, Toscana og Piemont. Der kan man med Rette sige, at de hylde Grundsætningen: „Diemedet helliger Midlet!“

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag den 10. December. — 2. Adventsøndag. — Marias ubesmittede Indfangelse. — Dagens Epistel: Salom. Ordpr. 8. 22—35. — Evangel.: Matth. 1, 1—16. — (Søndagens Epistel: Rom. 15, 4—13. — Evangel.: Matth. 11, 2—10.) — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimeffe med Prædiken paa Tydsk. — Efterm. Kl. 3 Broderstabsandagt med Prædiken paa Dansk.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Conrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katholske Christne

til christelig Dplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prover Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 51.

Søndagen den 17de December.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaaer een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blaukensteiner, St. Kjøbmagergade 68, og i alle Bøglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 St.

Marias ubesmittede Udfangelse.

(En Prædiken holdt Søndagen d. 19. Novbr., Marias
Opfftingsfest, 1854.)

„Saligt det Liv, som bar Dig!“ Luc. 11, 27.

Den guddommelige Frelser staar for Folket og foredrager Sin himmelske Visdoms Lærdomme. En andægtig Kvinde iblandt Mængden lytter med stor Opmærksomhed til hvert et Ord, som Herren taler. Forbauselse og Bemundring griber hendes Sjæl; hun tænker paa den Moders Lykfsalighed, som har født en saadan Søn. Endelig kan hun ikke længere skjule sin Sjæls Begeistring og udraaber: „Saligt det Liv, som bar Dig, og de Bryster, som Du diede!“ — Ogsaa vi, Elskede i Herren! ere idag forsamlede her, for at fejre hvin velsignede Jomfrues Priis og Ære, som ved Guds uransagelige Raadslutning er bleven udvalgt til Verdensforloferens Moder, — hvin Jomfru, der efter ældgammel Overlevering allerede som et lille Barn fremstillede sig og opoffrede sig til Herrens Tjeneste i Templet. — Men i Dag, mine Christne! er det en Gjenstand af en særegen Betydning, som jeg til Forherligelse for Herren, vor Frelser, og til Ære for Hans hæderværdige Moder, onsker at undersøge til-

ligemed Eder. I have nemlig fornylig, ved Forkyndelsen af det nærværende Jubilæum, hørt, at foruden de store Trængsler og Syndestrafte, hvormed Herren hjemføjer Jordens Folkeslag, endnu en særegen Grund har foranlediget den h. Fader til at opfordre hele den katholske Christenhed til Bøn: paa det at nemlig de Christtroende maatte nedbede fra Oven den Helligaands Dplysning og Bistand, for i Henseende til den „allersaligste Jomfru Marias ubesmittede Udfangelse“, at kunne træffe den Afgjørelse, som mest vil bidrage til Guds høieste Forherligelse og til Ære for den velsignede Gudsmoder. Jeg frygter for, Elskede i Herren! at mange af Eder ikke rigtig forstaae, hvad den h. Fader da egentlig vil sige dermed. For derfor at forebygge Misforstaaelser, og paa den anden Side for at anspore os til andægtig Bøn for dette Anliggende, som den h. Fader Pius IX. lægger os saa meget paa Hjerte, ville vi til desto større Ære for Herren og Hans hæderkronede Moder Maria gjøre denne forestaaende kirkelige Afgjørelse om den h. Gudsmoders ubesmittede Udfangelse til Gjenstand for vor Betragtning i Dag. — Gud den Helligaand staae os bi med Sin Raade!

I. Hele Kirkens Overhoved, vor nu-regjerende h. Fader Pius IX. har en ganske særdeles stor Kjærlighed, Andagt og Ærefrygt

for Guds h. Moder, der jo som Vorherres Moder og alle Engles og Helgeners Dronning visseelig er værdig til al den Ære, som man overhovedet tør vise nogen endelig Skabning. Ja, næst efter den h. Trefoldighed og Gudmennesket Jesus Christus, gives der intet Væsen i Himmelen og paa Jorden, som vi bør ære høiere, end Maria, den allersaligste Jomfru. Vel tør vi ikke bevise hende nogen guddommelig Ære, d. v. s. ikke Tilbedelsens Ære, som jo ene tilkommer de tre guddommelige Personer, men vi maae iblandt alle øvrige skabte Væsener dog allermost og paa en ganske særegen Maade ære hende paa Grund af hendes høie Hellighed og Værdighed som Gudsmoder, og paa Grund af hendes Glorie som Himmeldronning. Medens derfor Ærefrygten for de hh. Engle og øvrige Helgener i den katholske Kirke slet og ret kaldes Dyrkelse (dulia), betegner man den Ærefrygt, som vi skyldte Maria, for Dverdyrkelse (hyperdulia), d. v. s. en særdeles høi Grad af den almindelige Dyrkelse, som vi vise de øvrige Helgener og Englene, men dog ikke den høieste Dyrkelse, som kaldes Tilbedelse. — Saaledes har altsaa, som I see, den h. Fader grundet Marsag, naar han ved den forestaaende Afgjorelse angaaende den allersaligste Jomfrues ubesmittede Undfangelse, har til Hensigt endnu mere at hæve og forhøie de Christtroendes Ærefrygt for og Andagt til Guds hellige Moder. — Men den h. Fader yttreer en saa usædvanlig Attraa, en saa ustandselig Hjertenstrang efter at føre denne Sag til en endelig Afgjorelse, at det lader til, som om, foruden den nysnævnte almindelige Grund, endnu noget Særegt driver og tilskynder ham saa mægtigen, og gjør ham denne kirkelige Afgjorelse til et Hjertensanliggende. Thi hører! Da den h. Fader for omtrent 6 Aar siden, i Aaret 1848, saae sig nødsaget til at flygte paa Grund af den i Rom udbrudte Revolution og endelig fandt et Tilflugtssted i Gaëta i den katholske Konge af Neapels Stater, hvad gjorde han da? I sin Forviisning, midt under disse Lidelser og Gjenvordigheder, hvor Enhver skulde have troet, at Pius IX. kun havde tænkt paa Gjenerobringen af sit retnæssige verdslige Herredømme, eller fortæret sig selv i dyb Kummer og Græmmelse over sin Skjæbne, —

fra sin Forviisning lod han sin Dverhyrdestemme høre, og lod en Rundskrivelse udgaae til alle Biskopper i hele den katholske Verden — og hvad nu, hvad skulde disse gjøre? De skulde bede i Forening med deres Troende om Opnaaelsen af den guddommelige Bistand, for om muligt snart at kunne hidføre en gunstig Afgjorelse om Kirkens Tro i Henseende til den allersaligste Jomfru Marias ubesmittede Undfangelse, og han besalede tillige de katholske Biskopper, sine Brødre, at indgive til ham deres Betænkning over dette Anliggende. — Dette er skeet; og efterat han har modtaget og prøvet alle de forskjellige Beretninger fra alle katholske Biskopper i alle Verdensdele, vil han nu paa den forestaaende Maria Undfangelsesfest udtale den saa længe og langselssfuldt attraaede kirkelige Afgjorelse angaaende Kirkens Tro i Henseende til den allersaligste Jomfrues ubesmittede Undfangelse; — dog ikke enestaaende vil han foretage denne høitidelige Handling, men i Forening med mange af sine Brødre, omgiven af et stort Antal Erkebiskopper og Biskopper, som i disse Dage fra næsten alle Kanter af Verden vandre til Rom, til den h. Apostelsyrste Petri Grav, for i Forening med deres fælleds synlige Dverhoved, den h. Petri Efterfølger, at afgjøre denne Sag. — Saaledes vil da Christenheten i disse Dage, og isærdeleshed paa den forestaaende Maria Undfangelsesfest, d. 8. December, see hiint storartede Skuespil at fornyes, som engang gif for sig i de allerførste Dage af den christne Kirke i Jerusalem, da de første katholske Biskopper, Apostlene, forsamlede sig omkring deres Dverhoved, omkring den første Bave, den h. Petrus, for at afgjøre de kirkelige Stridigheder, som vare opkomne i Menigheden i Antiochia. Efterat der først den h. Petrus og efter ham den h. Jacobus havde talt om dette Anliggende, fastede Apostlene den fælleds Beslutning: *Visum est Spiritui Sancto et nobis... d. e.:* „Det har syntes den Helligaand og os...“ (og nu følger, hvad de havde besluttet) jvfr. Apostl. Gjern. 15. Cap. — Lader os, mine Christne! i ydmyg Lydighed i Troen, ligeledes vente, hvad den samme katholske Kirke, som dengang talte igjennem den h. Petri og hans Medapostles Mund til de første christne Me-

nigheder, hvad denne samme Kirke, siger jeg, idag efter 1800 Aars Forløb, ved den hellige Petri nuværende Efterfølger i Forening med hans Brødre, de katolske Biskopper, de øvrige Apostles gyldige Efterfølgere i Læreembedet, vil bestemme og udtale angaaende Kirkens Tro paa den allersaligste Jomfru og Gudsmoder Marias ubesmittede Undfangelse: for da ufortøvet at troe og bekjende med Hjerter og Munde, hvad den Helligaand ved samme vil finde for godt at afgjøre. Thi Kirkens Lærestand er efter Apostelens Ord: „Sandhedens Pille og Grundvold“ — og hvad Kirkens Lærestand fremsætter og udtaler som Troessag, det er ogsaa i Virkelighed og har altid været uigjenfaldelig guddommelig Sandhed.

II. Men mangen En iblandt Eder, mine Tilhørere! vil vist her, i hellig Jær og i sin inderlige Grefrygt og Andagt, han nærer i Hjertet for den allersaligste Jomfru, — mangen En vil vist her indvende: „At Maria er undfangen fri for al Arvesyndens Besmittelse, dette veed jeg jo allerede længe, og jeg troer det ligeledes tilligemed alle her tilstedeværende Christne!“ — Jeg svarer: Vistnok troer Du det, min Christen! og jeg troer det ligeledes, og jeg haaber ikke, at Nogen iblandt Eder troer det Modsatte. — Men desuagtet kan dog denne vor og hele Kirkens Tro paa Marias ubesmittede Undfangelse indtil nu ikke kaldes for nogen udtryffeligt erklæret Troessætning i Ordets egentlige Forstand, saa at man maatte kalde Den for en Brangtroende, som vilde troe det Modsatte, nemlig: at Maria var undfangen med Arvesynden, ligesom alle andre Mennesker. — At for det Første den allersaligste Jomfru er bleven fri for alle personlige, selv begaaede Synder, ja at heller ikke engang den allerringeste syndige Tanke har beplet hendes englerene, jomfruelige Sjæl, det, Høitilfede! er og har altid været en katolsk Troessætning, og den, som med Vidende og Villie, vilde negte dette, vilde derved strax ophøre at være en katolsk Christen; thi hver den, der ogsaa ikkun fornegter en eneste kirkelig Troessætning, er ingen Katholik mere. Men her, hvor Taleren er om Marias ubesmittede Undfangelse, handles der ikke om den selv begaaede Synd, men om Arvesynden, nemlig: „om Maria, som den fra Ewighed ud-

valgte Moder til Guds Søn efter Kjødet nogenstunde, selv kun nogle Dage eller Timer, ja kun et eneste Dieblit, har været besmittet med Arvesynden? — eller om hun strax i det første Moment af sin Tilværelse, altsaa allerede i Dieblittet af sin Undfangelse ved de hh. Forældre Joachim og Anna, formedelst et Bidunder af den guddommelige Almægt og Naade er undtagen fra og bleven fri for denne Arvesyndens almindelige Fordærvelse?“ — Kristus, vor Herre, det vide vi Alle og det er en streng Troessætning, — Kristus, vor Herre blev undfangen og født som Menneske uden al Plet af Arvesynden, fordi Han ikke blev undfangen paa naturlig Maade, men ved den Helligaands vidunderlige Overskyggelse. Derfor siger ogsaa den h. Apostel, „at Kristus er bleven os liig i Alt, undtagen i Synden.“ — Men et andet Spørgsmaal er det, om ogsaa Maria, Hans heibellige Moder, er undfangen ubesmattet, d. e. uden al Arvesyndens Besmittelse?

Vi svare: Naar Gud, vor Herre, ikke ved et Bidunder af sin Almægt og Naade, har bevaret hende fri for Arvesynden strax ved hendes Undfangelse, saa vilde det vistnok være en Selvsølge, at ogsaa hun saavel som alle øvrige Adamsborn, idetmindste for nogen Tid har været besmittet med Arvesyndens Plet, fordi hun paa en naturlig Maade nedstammede fra Adam, ligesom vi Alle. Men, mine Christne! det første antage vi netop, naar vi bekjende os til Troen paa den ubesmittede Undfangelse: „at nemlig i det Dieblit, da hun blev undfangen af sine hh. Forældre, — at i samme Dieblit, hvor Gud skabte hendes Sjæl og forenede den med hendes Legeme, at hendes Sjæl allerede da ved et Guds Mirakel er bleven bevaret fri for Arvesyndens Plet, og som en aldeles reen, pletfri Sjæl forenet med hendes Legeme.“ — Men om det nu i Virkeligheden er saaledes, om vi ere forpligtede til at troe det som en ubedragelig Sandhed — see, det er netop det Punkt, hvorom der handles, det er netop den Sag, som nu i hiin ærværdige Forsamling af Biskopperne i Rom vil komme til endelig Afgjørelse. Der spørges saaledes ikke: om Maria, ligesom den h. Johannes den Dober eller Propheten Jeremias i det gamle Testamente,

blot blev helliget for Fødselen; men: om hun strax i det første Dieblik af sin Tilværelse, i sin Undfangelse allerede var fri for Arvesyndens Plet, d. v. s. om hun var undfangen ubesmattet?

III. Men, — kunde Noget indvende (og denne Indvending er meget vigtigere, end den foregaaende) — naar Kirken nu maatte erklære Troen paa den ubesmattede Undfangelse for en katholsk Troesætning, saa have vi jo een Troeslære mere, end tidligere, medens det dog altid læres, at Troen i den katholske Kirke stedse er bleven den samme fra Apostlenes Tid indtil nu, og at den altid vil blive den samme indtil Tidernes Ende, uden at et Jota eller en Tøddel vilde blive taget fra eller føjet til.

Netop herover, mine Christne! kan der lettest optaae Misforstaaelse, ikke blot blandt de anderledes Troende, men selv blandt katholske Christne.

1. Hvad for det Første de anderledes Troende angaaer, saa lader en slig Misforstaaelse, naar denne ikke skulde have sit Urspring i ond Villie, sig meget let forklare. De kjende desværre forliden til den katholske Kirkes indre Indretning, dennes indre Væsen og Liv, og især til den h. Kirkes guddommelige Læremæde, til at de fra deres Standpunkt med Lethed kunne danne sig noget rigtigt Begreb herom. Men navnlig er netop den omhandlede Afgjørelse om den ubesmattede Undfangelse et saa overordentlig delicat, omsindligt og vanskeligt Punkt, at man slet ikke kan undres over, naar en Ikke-Katolik ei kan forstaae og fatte det. Ja, man finder, at endog Saadanne blandt de anderledes Troende, som ifølge deres Embede og Kald skulde beskæftige sig med Religion og Troesfager, at selv protestantiske Geistlige, være det nu af Usidenhed, eller hvad der vilde være endnu værre, af Fordom eller forblindet Ondskab mod den katholske Kirke, ikke rigtig vide, hvad der her handles om ved Afgjørelsen om Marias ubesmattede Undfangelse. Derfor har fornyligen allerede i en vis By (Bremen) en protestantisk Geistlig udgivet en Bog, som opfordrer hele Christenheden til, at modsætte sig „Biskoppernes Forsamlings ugudelige Beslutning i Rom“, — og hvorfor? Hører, og I ville da forbauses! „Fordi,“ som Bogens Forfatter siger, „Paven og Biskop-

perne i Rom gaar ud paa, at sætte vor Herre Jesum Christum under Maria og at høre Maria til en Slags Guddom!“ Hvilken straffelig Affindighed og Daarskab, mine Christne! hvilken Misforstaaelse, hvilket totalt Ubekjendtskab angaaende Læresætningen om den ubesmattede Undfangelse! — saafremt Eligt ikke skulde være skrevet af Ondskab; hvilket vi imidlertid af Kjærlighed til Næsten ikke ville antage her. — Det Mødsætte finder jo netop Sted! Eller bliver ikke Vor Herre Jesu Christi Ære netop forhøiet betydeligt derved, at Han endog blev undfangen og født af en Moder, som ikke alene var aldeles reen og hellig i sit Liv og Vanddel, men som allerede i det første Dieblik af sin Undfangelse var aldeles reen og pletfri og fri for Arvesynden; af en Moder, som aldrig nogensinde har staaet under hiin Helvedes Slange, paa hvem hun var bestemt til at jendertræde Hovedet ved den Frelser, hun fødte? — Og naar vi fremdeles spørge: hvorfor Maria da var den Æneste af alle naturlige Adamsbørn, der ved et Guds Bid under var bleven undtagen fra denne Arvesyndens almindelige Forbandelse, — maare vi da ikke atter svare: Det skete ene og alene til Ære for hendes guddommelige Søn, det skete ene og alene, fordi hun engang efter Guds urandsagelige Raadslutning skulde undfangne og føde Jesus Christus til Verden? — Saa vil da, naar nu snart, som vi vente, Læren om Christi Moders ubesmattede Undfangelse bliver erklæret for en Troesætning, vistnok de Christtroendes Andagt til og Ærefrygt for den h. Gudsmoder betydelig tiltage; men endnu mere vil selve Vor Herre Jesu Christi Ære skinne i et desto klarere Lys, da Maria jo ifkun for Hans Skyld har modtaget et saadant Privilegium, et saadant Æresfortrin fremfor alle øvrige Stabninger, at hun alene blandt alle naturlige Menneskebørn er bleven bevaret fri for Arvesynden. — Men Sagen er, som sagt, for de Uindviede, for dem, som ikke ere fødte og opammede i den h. romerske-katholske Kirkes Modersskød, altfor delicat og vanskeligt, til at de med Lethed skulde kunne gjøre sig en rigtig Forestilling om samme.

2. Men anderledes forholder det sig med de katholske Christne. Vi ere jo Kirkens Børn,

vi bør kjende vor Moder, nemlig vor h. Kirke, og vi maae vide, hvad dens Bestemmelser i Henseende til Troessager — og navnlig hvad den foreliggende kirkelige Afgjorelse om Troen paa den ubesmittede Undfangelse, — have at betyde, paa det at vi kunne aflægge Reguskab for vor Tro, efter Apostelens Formaning; og det er mig meget magtpaaliggende, at idetmindste mange af Eder forstaae rigtigt, hvad jeg nu vil sige. Imidlertid susser jeg ikke, mine Tilhørere! at I i offentlige Selskaber eller paa upassende Steder tale om denne h. Gjenstand med utidig Nysgjerrighed, — der= til er Sagen for hellig og ærverdigg.

Jeg spørger altsaa: Naar Kirken nu træf= fer en Afgjorelse om den allerfalsigste Zomfrues ubesmittede Undfangelse, og naar, som det er at vente, den hidtidige fromme Troesmening om den ubesmittede Undfangelse bliver erklæret og forkyndt som et udtryffeligt Dogma, d. e. som en virkelig Troessætning: er da ikke Noget tilspøiet Jesu Christi Lære, har da den katholske Kirke ikke spøiet Noget til Troen, hvilket ikke var Jesu Christi og Hans Apostles Lære?

Jeg svarer med et afgjort: Nei! — Ja, jeg tilføier, hvad den h. Apostel Paulus skriver til Galaterne: „Derfor enten vi, eller en Engel fra Himmelen, forkyndte Eder et andet Evangelium, end det, vi have forkyndt Eder, han være Forbandelse!“ — Og endnu engang: „Ligesom vi forud have sagt, siger jeg endnu engang: Naar Noget forkynder Eder et andet Evangelium, end det I have mod= taget, han være Forbandelse!“ (Gal. 1. 8, 9.) — Galaterne kunde rigtignok have svaret den h. Apostel: Ja, h. Paulus! det vide vi, jo allerede, at Du ikke kan forkynde noget andet Evangelium, end det, Du har modtaget af Vor Herre Jesus Kristus; thi Du er jo een af Herrens Apostle, og som Saadan useil= bar i Din Prædiken; — og de havde da talt ganske rigtigt, naar de havde svaret Apostelen saaledes. Nu vel, ligesaaledes forholder det sig jo ogsaa med os, mine christkatholske Brødre! Ogsaa vi vide allerede i Forveien, hvad vi have i vor h. katholske Kirke; vi kjende denne vor aandelige Moder, og vide og troe, at dens Lærestand staaer under den Hellig= aands umiddelbare Veiledning og Indflydelse, at den derfor er useilbar i sin Lære,

saa at den ei heller vil eller kan lære os noget andet som Troessag, end hvad Kristus og de hellige Apostle have lært. I denne For= stand tør vi derfor, mine Christne! ikke for= driste os til at retfærdiggjøre vor h. Kir= kes Fremgangsmaade ved denne saavel som ved alle andre Troessafgjorelser, thi da vilde det jo see ud, som om Kirken, der lærer paa Vor Herre Jesu Christi Begne, eller som om Gud den Helligaand, Som uophørlig paa usynlig og vidunderlig Maade regjerer, styrer og leder Kirken i dens Læreembede, endnu behøvede en Retfærdiggjorelse fra vor Side! Nei, den er retfærdiggjort i sig selv, og behøver ikke vore Beviser. Men os er det her om at gjøre; og naar jeg her endnu vidløstligere forklarer og udvikler denne Sag for Eder, saa steer det paa Grund af vor svage Indsigt, for at be= lære os og for at oplyse os derom. Derfor hører videre!

Jeg siger altsaa: Naar Kirken nu erklærer Troen paa Marias ubesmittede Undfangelse for en udtryffelig Troessætning: saa for= andrer den derved ingenlunde den ka= tholske Tro! Kirken gjør da kun, hvad den altid har gjort: nemlig den afgiver en Er= klæring og fatter en Afgjorelse over et Punkt, over hvilket de enkelte Medlemmer af Kirken hid= indtil kunde være i Tvivl, og angaaende hvilket navnlig i tidligere Aarhundreder selv enkelte tholske Christne havde en afvigende Mening, netop fordi Kirken ikke endnu høitideligen havde ud= talt sig derom. For at forstaae dette ret ty= deligt Elskede i Herren! hører da videre! —

(Sluttes.)

Den katholske Kirke efter Professor Dr. Leo's Dom.

(Sluttet.)

Naar min Modstander tillige synes at fore= stille sig, at den romerske Kirke ikke vil vide noget af Evangeliet, saa er han ganske forfærdelig i Bildfarelse, den er tværtimod netop bona fide af den Mening at være i den fuldkom= neste Overensstemmelse med Evange= liet, skjøndt ikke overalt med Det, som den

evangeliske Theologie læser i Evangeliet. Det er imidlertid en Strid om Evangeliets Udlægning, men ikke om dens Autoritet, og naar vi antage, at den romerske Kirke tager feil i sin Udlægning, saa kan der derom disputeres — men dog som jeg haaber i evangelisk Aand og med Mildhed — ikke ved at udfjælde! — ikke ved at aflægge falsk Vidnesbyrd! — Intet saadant! Da jeg engang besøgte en Fætter i Nevano i de romerske Bjergegne, og tilbragte nogle Dage i den Familie, hos hvem han boede, — en god romersk-katholsk Familie, — blev der hver Aften med stor Andagt læst i Bibelen, og den Tid netop af Evangelierne — mangen protestantisk Familie kunde deraf have taget et godt Exempel! — og dette skete ikke hemmeligt, i Skjul for Kirken, men med Skriftefaderens Indvilligelse og undertiden i hans Nærværelse; og ved de Samtaler, som denne Læsning foranledigede, vilde forhaabentlig ogsaa min Modstander kunde have glædet sig. Og det var jevne Borgerfolk, der ligesom deres Naboer, i hvis Midte det skete, slet ikke hørte til nogen særdeles opvakt Kreds. Det er ogsaa en af de falske Bagvaskelser, naar man siger, at den romersk-katholske Kirke lukker Bibelen for Sine; — hvor den seer kristelig Ligeformhed og Tro, gjør den det aldrig, — men den vil forhindre en nærværende Speculering af forgrubende Livsleshyge, og forebygge et ufordøieligt Lasteri; — om den Grad i hvilken denne dens Omfjorg drives, kan der rigtignok siges meget, endnu mere om de enkelte Skriftefaders Udførelsesmaade — men, ligesoverfor de engelske Gmiesfærers rovfugleagtige og hovmodige Roden, ligeoverfor disse, der uden at have mindste Anlæg til at tage Mennesker objectivt, ikke skaane nogen Pietet, men uden videre ansee deres borneerte engelske Maade som den ene sande menneskelige, — erholde de katholske Præsters omhyggelige Omfjorg for de dem Ubetroede en vis Berettigelse, om end ikke vor Billigelse. Jeg tænker, at det er gaaet min Modstander ligesom mig, der i mine yngre Aar i mit Hjem og i Erfurt havde lært Katholiker nok og noie at kjende; men senere paa Universitetet, hvor Folk med Autoritet havde afmalet for mig et lignende Brangbillede af den katholske Kirke, lig det, som min Modstander nu udmaler

for mig igjen, forglemte jeg alle hine tidligere Erfaringer, eller snarere, jeg meente, at hine Katholiker, som jeg indtil den Tid havde lært at kjende, vare ved protestantisk Omfang blevne forbedrede Exemplarer — og i den Henseende: at dette Brangbillede var den rette katholske Kirke, optraadte jeg endog i Italien, ja selv i Rom, og overalt hvor ikke Hoflighedshensyn holdt mig tilbage, imod den katholske Gudstjeneste. Halvdelen af de Slyngelstregere, som jeg i denne Henseende udsøvede i Florenz og i Rom, vilde, naar en Katholik havde udøvet dem i Berlin imod det protestantiske Baser, have været tilstræffelig til at bringe hele det protestantiske Nordtyskland til at skamme af Brede, — jeg har hundrede Gange faaet Tilretteviisninger, engang en meget alvorlig Tilretteviisning i Domkirken i Florenz, af en i Ornat til Alteret gaaende Præst — men aldrig har jeg erfaret noget Bredeudbrud, heller aldrig nogen Forfølgelse af nogen katholsk Geistlig. Disse Slyngelstregers sidste vilde Ranker ere endnu indgroede i mit Sendebrev til Görres, — og jeg behøver blot at sammenligne den brutale Maade, paa hvilken jeg fra protestantisk Side blev behandlet paa Grund af saadanne Dyringer i dette Skrift, i hvilke jeg dog havde fuldkommen Ret, med den Mildhed og Kjærlighed, med hvilken katholske Venner vistnok afværgede Angrebet paa deres Kirke, men desuagtet ligesuldt vedbleve at vise sig mig personlig venstabelige og hengivne, da kan jeg klart indsee min store Uret. Altsaa endnu engang: min Modstander kjender aabenbart ikke den romerske Kirke, som jeg kjender — den, som han kjender, har ogsaa jeg længe søgt, saaledes søgt, at jeg næsten troede den forhaanden — men jeg har alligevel aldrig fundet den. Det gjør mig ondt, at jeg ikke mere kan istemme hans Iver — men jeg kan ikke gjøre derfor; — jeg kan ikke hele mit Liv igjennem efterjage et Spørgsel som opstaaet i min Phantasi af Collegiehefter, slette Aviser og lignende Smørerie, og med Vidende aflægge falsk Vidnesbyrd; det vil min Modstander vel heller ikke forlange af mig! Jeg har undertiden troet at have havt Kirkespørgslet imellem begge mine Hænder — men naar jeg saa rigtig til, var det aldrig

selve Kirken, men altid en eller anden dum Kjæltring. Jeg troede at see Kirkespøgeliet lyslevende for mine Dine, — da jeg endelig fandt, at den katholske Kirke vistnok fordrer endog Bodsøvelser af dem, hvis Hjertes endnu ere haarde; men da jeg rigtig besaae det ved Lys, saa fandt jeg i dem, ikke, som der falskeligen bliver sagt, en Forverling af den blot ydre Bod med den sande Hjertensbod, men kun en Slags christelig Opdragelsesmiddel, som grunder sig paa Joh. 7, 17. Jeg troede at see dette forfærdelige Kirkespøgelie lyslevende for mine Dine, naar jeg saae Reliquiebyrkelse og deslige; men tilsidst fandt jeg, at herved dog i Virkelighed kun haandhæves en sand christelig Staaensomhed og Dvælse i virkelig Fromhed og Pietet, og at Kirken, som saadan, ikke af noget Menneſte fordrer Troen paa visse bestemte Reliquier, — at alle disse Ting ikke ere de sids, ikke ere en Troesſag. — Kort sagt! jeg har i den katholske Kirke, som jeg kjender og som jeg i det halve Aarhundrede, som jeg kan erindre, alene har været istand til at lære at kjende, vel fundet Meget, som jeg ikke kan gjøre med, men heller Intet, som jeg kunde kalde antichristeligt, og jeg synes, at vi, der nu engang ere berørte af Modſætningen, vistnok ogsaa hos os, for vore Sjæles Frelses Skyld, maae komme til at gjennemtauke samme indtil Enden og fuldstændigt, men at en Christen i naivere Omgivelser vil kunne være en meget god Christen og komme til et fuldkomment saligt Endeligt, uden at have hørt endog et eneste Dødsensord om begge de stridende Kirkers Udſkillelseslærdomme. Det som de tvende Kirker have som fælleds Gode, er det Hoiere og Dybere, er Hovedsagen*). — Det Øvrige kan jeg nu afgjøre meget kort: Alenbart har min Modſtander

*) Derſom vi her ſpurgte Dr. Leo, hvilke der ere disse fælleds Lærdomme for den katholske Kirke og de protestantiske Religionsſamfund? — ſaa vilde han uden tvivl efterhaanden komme i ſter Forlegenhed; thi der gives ikke en eneste af Chriſtendommens ſaakaldte Grund- eller Fundamentalsandheder, om hvilken man kan ſige, at den finder Anerkjendelse hos alle Proteſtanter, — der gives ikke en eneste Troeslære, ſom en eller anden Proteſtant ikke ſerneget, og ſerneget med Ret, d. v. ſ. iſølge hele Proteſtantiſkemiens Princip og Grundlag. Dette Proteſtantiſkemiens Princip og Grundlag er

overalt, hvor jeg har talt om Kirken, kun havt den ſubjective Chriſtendom og ſammes Ekin og Virken for Die. For disse Ting boier jeg mig gjerne og kan forſikre ham om min Overeensſtemmelse. Men noget gauffe andet er Kirkens verdenshistoriske og folkeomfattende Miſſion, og alſaa Kirken ſelv. Derved alene, at Chriſtus er vort Hoved, har vor Kirke endnu ingen monarkisk Form, alſaa ſom Kirke overhovedet endnu ikke den Form, under hvilken der er god Ro og Bæret. Den romerſke Kirke derimod, ſom ligeledes anerkjender Chriſtus ſom ſit Hoved, har et monarkisk Grundlag, og om den endog for Diebliffet er beheftet med mange Skrobeligheder, ſom ſkille os fra den, ſaa er den facultativ dog ligefuldt den egentlige Kirke. Det ſele ogſaa dens Tjender (til hvilken jeg ikke hører — jeg er kun ikke dens Medlem); thi ellers vilde de ikke have en ſaa barnagtig Frygt for den.“ —

Kirkelige Efterretninger.

Tydskland. Den gamle ærverdige Stiftskirke paa St. Mauritj ved Münſter i Weſtphalen omgives ſtedſe mere og mere med en

nemlig den frie Forſknings Princip (libertas examinis), iſølge hvilket enhver Chriſten ikkun bør troe og anerkjende Det og ſaa Meget, ſom han ved egen grundig Grundſkning og Forſkning har kunnet finde at være ſandt og rigtigt, og derimod bør han ſerkaſte og ſerneget alt Det, ſom han efter noigtlig Underſøgelse ikke har kunnet bifalde. Ved dette Princip er Proteſtantiſkemi ſødt ved dette Princip vil den ogſaa eugang af indre Nødventighed bœe og opløſes igjen. Med ſelvsamme Berettigelse, hvermed Luther og alle øvrige ſaakaldte Reformatører optraadte imod den gamle katholske Kirke og ſerkaſtede ſammes gamle Troeslærdomme, fordi de ikke fandt disse overeensſtemmende med deres egen Grundſknings Reſultater eller med deres aldeles ſubjective Opfatning og Udtydning af den h. Skrifts Ord: med ſelvsamme Berettigelse kan ogſaa enhver Anden optræde imod Luthers og alle ſaak. Reformatørers nye Lære og ſerkaſte deres Degner, naar han ikke mere finder dem overeensſtemmende med ſin Forſknings Reſultater eller med ſin Opfatning og Udtydning af den h. Skrifts Ord. Nr. hvad vi have nyttret beſaagende i Skandin. Kirket. 154 Nr. 12, Side 95 og 96, og Nr. 46, S. 368.

Krands af kirkelige Instituter, hvis hurtige Fremkomst og Opblomstring erindre om hine fromme Tider, da den virksomme Kjærlighed opfordrede hele Verden til Beundring. — Paa den vestlige Side af nævnte Kirke rummer det for nogle Aar siden oprettede Kloster til „den gode Hyrde“ allerede henimod 70 qvindelige Bodfærdige. Deres Dagværk bestaaer i Haandarbejde, Bøn og i at lære Frelsenssandhederne. Alt bliver opbudt, for at have disse Ulykkelige fra deres Fornedrelse og for atter at oplue den høiere Kjærligheds Fld. — Paa den sydføstlige Side gaar en anden storartet Bygning sin Fuldbendelse imøde. De Syge fra flere Sogne ville her modtage legemlig Pleie og Helbredelse foruden en mild Eksekt for deres Sjæl. Bygningen skal tillige være Moderhuus for „den h. Franciscus' Sygesøstre“. For begge disse Niemed reiser sig et i gothiff Stiil bygget rummeligt Capel, som staaer i umiddelbar Forbindelse med Anstalten. — Nogle hundrede Skridt østligere staaer et nyligen fuldennt grundmuret Huus, som aabner sine Døre for alle de forældreløse Børn, som ikke kan gives Udgang til andre lignende Anstalter. Selve Stiftelsen er rigtignok ikke ny, idet allerede for 12-15 Aar siden et Huus paa St. Mauritz blev hjøbt til det nævnte Niemed og tildeels blev bygget om paany. Men da dette Huus laae imellem to befærdede Gader, i umiddelbar Nærhed af et meget besøgt Forlystelsessted, og paa Grund af Mangel paa Plads ikke mere tilfulde kunde svare til sin Bestemmelse, saa foretoges i Aaret 1853 en Nybygning efter en udvidet Maalestof paa et smukt og frit Strog og fulbendtes i Aaret 1854. Konnerne, som bære Navn af Søstrene til „det guddommelige Forsyn“, hvem de forældreløse Børns Opdragelse er anbetret og den nye Bygning blev anvist til Moderhuus, gave gjerne deres Formue til, for at forhøie Bygningscapitalen, som Forstanderskabet fik ind ved Salget af det tidligere Huus, til den fornødne Sum. Betalingen af Renterne for dette Laan, saavel som Afdragene paa samme (Waisenhuset og Søsterskabet have særffilte Ræsker) haaber Forstanderskabet at kunne dække ved christelige Kjærlighedsgaver. Hertil ere allerede flere Bidrag ydede, som forpligte til inderlig Taknemmelighed, og en saavel ved Lærdom som ved et christeligt Sindelag udmærket Mand foranstalter til den End: Udgielsen af en lille Bog, hvis Forfatter byder tilstrækkelig Borgen for dens Værd. — Den Glæde, man følte ved Synet af den fuldendte Bygning og ved Tanken om dens ædle Bestemmelse, fik d. 21. Sept. sin religiøse Indvielse. Under høitstaaende Belynderes Deeltagelse og Overværelse indviiede den høier. Biskop af Münster først det lille venlige Capel, hvorefter han der frembar for første

Gang det høih. Messesofer. Sangerchoret, bestaaende af Waisenhuusbørnene fra St. Mauritz, fra Byerne Münster og Coesfeld, bidrog meget til at opløfte Sindet, saavel ved selve Sangen som ved Sangerens barnlige Andagt. Ved Synet af dem, henvendte Tanken sig uvilkaarligen paa Ham, som engang sagde: „Hvad I have gjort imod een af disse Mindste, det have I gjort imod Mig.“ Hans Ord og Eksempel, Hans Betsignelse og Hans Løn, — de fortlove, de vise sig uafbrudt virksomme i Hans Kirke og dens Medlemmer! Efter det h. Messesoferes Høitideligholdelse modtog tolvde Niemer Ordensdragten af den høier. Biskops Haand, og, opmuntrede ved Biskoppens faderlige Kjærlighedsord, indtraadte de saaledes i deres Rækker, som ere beredte til at opoffre sig ganske for de forladte Forældreløses Vel — „formedelst den navnløse Kjærlighed, som Jesus Christus har viist os.“ Havde nu den kirkelige Høitidelighed allerede opløstet de Tilstedeværendes Hjærter og vendt det med Taknemmelighedstaaerer fyldte Die med Dren, saa gjorde navnlig Slutningen af hele Festsigheden, et udslufteligt Indtryk paa Børnenes Gemytter. De Børn, som havde udmærket sig ved Fld og god Opførsel, bleve nemlig af den høier. Biskop selv tildeelte Maae Belønninger, som alle paa en sundrig Maade havde en Hentydning paa Gydens høiere Belønning. Den høier. Overhyrdes venlige og opmuntrende Ord, som sluttede sig til den for denne Dag komponerede Sang, vilte ligesom Sædekornet i en reen og veldyrket Jordbund vore op, trives og bære rigelig Frugt!

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 17. December. — 3. Adventsøndag. — Dagens Epistel: Phil. 4. 4-7. — Evangel.: Joh. 1, 19-28. Gudstjeneste: Ferm. Kl. 8 og 12 stille Messe. — Kl. 10 Høimeffe med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk. —

Torsdag, d. 20., Fredag d. 22. og Lørdag d. 23. December ere kirkelige Tæmpdage og derfor befalede Fastdage. —

Kjøbenhavn.

Udgiwet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prover Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 52.

Søndagen den 24de December.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Staunkenstein, N. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 R. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 S.

Bethlehem.

Samfulde 700 Aar før Frelserens Fødsel har Propheten Michas udtalt denne Spaadom: „Og Du Bethlehem Ephrata er vel lille iblandt de tusinde Stæder i Juda; men af Dig skal Israels Herster fremgaae, hvis Udgang er fra Begyndelsen, fra Ewighed.“ Michas 5, 2. — Hvor vidunderligt ere disse Prophetens Ord ikke blevne opfyldte! Med hellig Længsel have baade de Fromme i den gamle, og alle Troende i den nye Pagt henvendt deres Blik mod Bethlehem, den lille, uanseelige Stad Ephrata! Alle, som fra Adam indtil Kristus have levet, og fra Kristus indtil Verdens Ende endnu skulle leve i Sandheden, have tilbedt den Frelser, Som fremtraadte saa magtig fra Bethlehems Armod, og de skulle tilbede Ham indtil Tidernes Ende. Bethlehem er det vidunderlige Middelpunkt, hvor alle troende Menneſteborns Betragtninger og Tanker, Følelser og Ønsker netop i de nærværende hellige Dage træffe sammen, alle Deres, som boe fra Solens Opgang indtil dens Nedgang. Ligesom Alting i den naturlige Skabning dreier og bevæger sig om Solen, saaledes bevæger ogsaa hele den overnaturlige Verden sig om den Frelsens Sol, som engang oprandt i Bethlehem. Den

ene, store og ophøjede Dag, som Bethlehem har seet, alle Kongernes Konges Fødselsdag, hiin evig mindesværdige Dag, da Maria, den h. Jomfru, og Joseph, Retfærdighedens Mand, betraadte den fattige Stald i Bethlehem, hvor Maria fødte det nyfødte Jesubarn og lagde Det i Krybben, hvor hun tilligemed Joseph ydede Samme den første tilbedende Hyldest; denne hellige Dag er bleven Tidernes Vendepunkt for alle de Slægter og Nationer, som leve i Troen. Roms Mure ere faldne; dens Stridsmagt er brudt, og mange Aarhundreder ere allerede henrundne siden man ophørte at tælle Aarene efter Roms Grundlæggelse. Men Bethlehems Dag behersker i næsten to Aartusinder den hele Verden, saa vidt som den er troende. Hvert Aar, naar Herrens Fødselsfest vender tilbage, viser Bethlehem sig i fornyet Skønhed og Gude. Bethlehems Navn lever paa Barnets Læber og i Moderens Hjerte; til Bethlehem sender endnu selve Dødsengen i sit Hjertes Glæde en venlig Hilsen. Derfor ville vi nu til Julefestens Høitid betragte et Billede af denne af Gud velsignede Davidsstad, saaledes som det saa ypperlig er udmalet af en from Pilegrim, der for 3 Aar siden har besøgt det hellige Land; han skriver i sin Dagbog saaledes: „Vi tiltraadte Veien til Bethlehem i den aarke Morgenstund, for at kunne tilbringe Son-

dagen imorgen i Davids Stab. Denne Morgen, som vækkede mig til Rejsen til denne vel-sigtede Stad, var en af mit Livs skønneste Morgener. Vi to Baierere gik ganske alene med et let Sind og glad Mod, næsten hoppende af Glæde som Børn, ud til Bethlehemsporten, ned til den lave Gihonsbak, forbi det onde Raads Berg, og atter opad Raphaims eller Kampedalens skønne Høislette, hvor David to Gange slog Philisterne. I det vi gik igjennem den smilende, med den grønne Sød prydede Slette, med Jerusalem og den høie Sionsborg bag os, gik Solen majestætisk op bag Oliebjerget. Fuglene sang saa yndigt, og den kjolende Morgenvind blæste os saa forfriskende imøde. Hele Naturen stemte Hjertet til Glæde. Og saa hilste de Folk, som vi mødte, os meget venligt. Det var Christne fra Bethlehem! De gik til Byen, til Jerusalem, for at sælge deres Fodevarer eller selvforsædige Kunstproducter, saasom: Rosenfrandsø, Crucifixer og andre udskaarne Billeder o. desl. til de talrige dervarende Pilegrimme. Det glædede os, at vi ogsaa i disse Orientalere kunde erkjende og ære katholske Christne. — Vi passerede flere Ruiner, hvis historiske Betydning er usikker, men som skulde minde os om de tre vise Mænd fra Østerlandet og Stjernens vidunderlige Syn; derpaa forlode vi Dalen Raphaim. Vi steg langsomt opad til en Høi, paa hvilken det græssede Kloster St. Elias kuciser prunkende og dominerende over hele Omegnen. — Her skal Elias træt og udmattet have hvilet sig paa sin Flugt for Jezabel til Bjerget Horeb, og onsket sig Døden, men have modtaget vidunderlig Trost og himmelsk Spise og Kraft fra Gud. En græssende Munk viste os i en Klippe tæt ved Veien Figuren af et hvilende Menneske indtrykket i Klippen. Den sovende Prophet skal saaledes have efterladt den indtrykket i Klippen.“

„Langt mere end denne uviste Klippeform interesserede og begejstrede den herlige Udflugt os Alle. Jeg gik til den nærliggende Brønd, slukkede min brandende Tørst ved dens udmærkede Vand, og steg op paa dens øvre udmurede Platform. Med den glædeligste Overraskelse saae jeg herfra i Syden, i omtrent en Milis Afstand, det hvidtglimrende Bethlehem med dets bjergfulde Omegn; i Norden kunde jeg endnu

see Jerusalem. Det var som om jeg med den ene Haand kunde gribe Bethlehem, og med den anden Jerusalem, og som om den arverdige Prophet Elias stod levende for min Sjæl! Min Ven! begriber Du nu Overmaalet af min Glæde — og det ofte høit gjentagne Jubelraab: Bethlehem! Bethlehem! Bethlehem! — O Gud, hvor Meget ligger der dog ikke i dette eneste Ord! — Her i denne skønne Bjergegn har David levet, her har han vogtet sine Horder, digtet og sunget sine herlige Bedes og Lovpsalmer, her i denne stille Dal have Englene endnu skjønnere og trostferigere sunget det ophviiede Gloria in excelsis, hertil vandrede Maria og Joseph fra Nazareth, — her er den evige Faders evige Søn bleven et Menneskesbarn, for at gjøre os til Guds Børn! — Ak, naar jeg mindes dette, naar jeg her i Syden betragter Barnets Fødeby, og hidsset i Norden Golgathas Høi og den Korsfæstede — Alt saa nær ved hinanden, — o, da kunde jeg og tilbringe hele Dage paa dette skønne Standpunkt, ligesom en Simon Stylites, en Epilestaer, — paa dette Punkt, som holder Begyndelsen og Fuldendelsen af vor Frelses store Værk saa nær frem for vort Blik, da kunde jeg ideligen udraabe: O Bethlehem! O Jerusalem! O vidunderlige Liv! O vidunderlige Død! — Alt til Frelse for dem, som have en god Villie!“

„Jeg steg derpaa ned af den Muurtrappe, hvorfra jeg første Gang havde nydt det uforsligneligt gripende Syn af Bethlehem. — Fra denne Høi gik det nu nedad i en mere stenet Dal, og snart kom vi til det Sted, hvor Rachel blev jordet af Jakob tæt ved Veien til Bethlehem. Eggen blev stedse yndigere og rigere paa Træer. Tilhøire, nær ved Foden af et Bjerget, saae vi Landsbyen Baitschala, hvor Kong Senacheribs Hær næsten blev aldeles ødelagt i een Nat af Herren over Liv og Død, og Israels stolte Fjende tvungen til et tilfomt Tilbagetog.“

„Vi passerede nogle Oliven- og Figenhaver og den skønne Dal; snart derefter traadte et for os liggende Bjerget tilbage, — og pludseligt saae vi Bethlehem ganske nær for os; i Vest ligger en tæt Række af hvide Huse amphitheatralisk lænet til Bjerget, i Øst den store vidtloftige Klosterbygning, som ligner en Fæst-

ning, og den store Kirke, som er bygget over Verdensforløserens Fødested. — Strax ved Borten kom en Dreng tilsende, og tilbød mig en meget smuk sort, med Perlemoder indlagt Stof. Jeg astingede ham den halve Priis og fik den saaledes meget billigt. — Udenfor Klosteret paa den store vide Plads sad en Mængde Kjøbere og Sælgere, hvis Paatrængenhed vi kun vanskeligt kunde unddrage os for. Mange af disse indfødte arabiske Christne fra Bethlehem talte lidt Italiensk, og salbode deres Produkter, saadanne Gjenstande, som kunde have Værd for Pilgrimme, saasom: de saakaldte Roser fra Jericho, Muslinger, Crucifixer o. dsl. Vi ilede igjennem Menneskemassen henimod Klosteret, hvor vi fandt en meget venlig Modtagelse."

"Vor første Gang var naturligvis til Bethlehems mærkværdigste Helligdom, — til den Hule, som er Jesu Christi, vor guddommelige Frelser, Fødested. „Men,“ siger Du maaskee, „Christus er jo født i en Stald og ei i Hule.“ Men netop Hulerne, de i dette Land saa hyppige Klippegrotter, blive her ofte og ialmindelighed brugte som Stalde for Dvæget og Hjorderne, saa at den h. Evangelist slet ikke fandt det nødvendigt, særligt at bemærke, at det, han kaldte for en Stald, egentlig ikke var andet end en Hule i Klippen. — Endnu den Dag idag drive Hyrderne i daarligt Veir deres Hjorder ind i slige Huler, og benytte dem da som Stalde. Det, som er Skik nu, var det identivis ogsaa dengang; thi Orientens Skikke vedvare usforandrede i Martinstider. Europa er det Land, hvor Fremskridt, Forandringer i Sprog, Sæder og Klædedragt høre til Dagens Orden, men Orienten kan med Rette kaldes for Stadighedens Land, hvor man helst holder fast ved det Gamle. Skikkene, Sæderne, Klædedragten, — Alt er i det Hele taget næsten endnu det samme, som det var for Martinstider siden, paa Christi Tid, ja tildeels, navnlig hos Beduinerne, som paa Abrahams Tid. — Efter disse oplysende Bemærkninger vil Du ei længer forundres, naar jeg siger Dig, at Jesus Kristus blev født i en som Stald afbenyttet Hule, som ligger nogle Skridt østen fra selve Bethlehem. Over Christi Fødested byggede den h. Keiserinde Helena en stor, græsk Kirke, som nu er en af hele Øster-

landets skønneste og ældste Kirker. Man opfyldes med Forbauselse, naar man betræder denne store, rummelige og saa overordentlig symmetrisk byggede Kirke, naar man ser de 48 hvæ, corinthiske Marmorsøiler, som bære Loftet, der er af Cedertræ, — slige rummelige og tilslige harmoniske Kirker ere en stor Sjældenhed i Orienten, hvor de fleste Kirker ere smaa, eller, om de end ere store, som f. Ex. den h. Gravkirke i Jerusalem, saa ere de ellers ialmindelighed usymmetriske og stykkevis sammensatte."

"Fra den forreste Deel af Choret i den i Korsform i byzantinisk Stil byggede Kirke, stiger man ad tvende, tilhøire og tilvenstre løbende Trapper af 15 Marmortrin ned i den mørke, altid af saakaldte evige Lamper oplyste, Klippegrotte, hvor Verdens sande Lys blev født i den mørke Nat. — Dybt greben og rystet i Vandet staaer man der; thi det Sted, hvorpaa man staaer, er en hellig Jord! — Paa mange Steder ser man bag de ophængte Tæpper endnu den naturlige nøgne Klippe, som ellers paa Gulvet og Sidevæggene er beklædt med Marmortavler. — Til Juleen aftages alle disse kostbare Tæpper; da straaer den nøgne Klippe og de bare Bæge i den gamle Hule i deres fulde Pragt, og forkynde Hans Fødsel, Som var Armødens og Ydmyghedens Konge og Elsker; men nu skinne de ved tusinde Kjerters straalende Glands, som lyse til Ære for den nyoprundne guddommelige Sol i den forvildede Menneskeheds mørke Nat."

"I denne Klippegrotte, som er 39 Fod lang, 11 Fod bred og 9 Fod høi og ligger 12 Fod dybere end selve Kirkens Guld, staae 3 Altare. Det første Alter, Grækernes Giendom, staaer paa det Sted, hvor den h. Jomfru fødte Guds Søn. Forhen var en latinsk Indskrift indgravet i hvidt Marmor paa denne Plads, der lød saaledes: Hic de virgine Maria Jesus Christus natus est, d. e. „Her er Jesus Kristus født af Jomfru Maria.“ — Men i den sidste Tid er Indskriften med Bold bleven udreven om Matten. Mistanken faldt strax og med Grund paa Grækerne, hvilket blev fuldkomment retfærdiggjort; thi en i Bethlehem døende Græker, ængstet af Samvittighedsnag, bekjendte sin Misgjerning, som han havde begaaet med de græske Pharisæeres Vidende og Villie." (Stutes.)

Marias ubesmittede Undfangelse.

(En Prædiken holdt Søndagen d. 19. Novbr., Marias
Øffringsest, 1854.)

(Sluttet.)

„Saligt det Liv, som bar Dig!“ Luc. 11, 27.

IV. Den katholske Kirke er, som vi allerede tidligere have hørt, Jesu Christi bemyndigede og ene berettigede Stedfortræderinde paa Jorden. Den skulde efter Herrens Himmelfart paa synlig Maade fortsætte hele Herrens Forløsningsembede, Hans guddommelige Læreembede, Hans Øpperstepræstelige og Forsoningsembede, og Hans Kongelige Embede (d. e. Hans aandelige Regjering over den forløste Menneſkehed) indtil den yderste Dag. Men forat denne synlige Kirke, med de tolv gallilæiske Mænd i Epidſen, ikke skulde blive et blot forgængeligt Menneſkeværk, sendte Han paa første Pintsedag den Helligaand ned over den unge Kirke, for at Den skulde vejlede den til al Sandhed og blive hos den alle Dage indtil Verdens Ende. Under denne guddommelige Aands Bistand og Beskyttelse, skulde den nu begynde at udøve det den overantvordede Jesu Christi Midlerembede. Den h. Petrus gjorde strax i den første Time Begyndelsen dermed ved Prædiken og Daab.

1. Hvad nu i Særdeleshed det guddommelige Læreembede angaaer, saaledes som det var Apostlene overdraget af deres guddommelige Mester: saa skulde Apostlene og deres Efterfølgere i Præstedømmet forkynde Evangeliet for al Skabning. De skulde derhos ikke lære deres egne Meninger, men kun Det, som de havde hørt af Herren selv: „Lærer dem at holde Alt, hvad Jeg have sagt eder!“ — saaledes lyder deres Herres og Mesters høitidelige Befaling. Apostlene og deres Efterfølgere, d. e. den lærnde Kirke, skulde saaledes ikke tilføie noget Nyt; ikke engang den Helligaand selv, Kirkens usynlige Lærer og Veileder, vilde nogenſinde komme til at lære den noget Nyt, men: „Den skal tage af Mit og forkynde eder“ — sagde Herren.

2. Men i Særdeleshed er det et Tredobbel, som Kirken skulde gjøre med Hensyn til den Troeskæt, med Hensyn til den Stat

af Jesu Christi Lære og Evangelium, som Han havde betroet sin Kirke:

a.) Den skulde bevare Jesu Christi Lære for de kommende Slægter reen og usorfalſket og vaage over samme som et kosteligt Klenodie, som en værdifuld Arvelod: „O Timothee, depositum custodi!“ — „O Timotheus! bevar, hvad Dig er betroet!“ — skriver den h. Paulus til sin Discipel, Biskop Timotheus (1. Tim. 6.).

b.) Kirken skulde forkynde Jesu Christi Lære: „Gaaer hen og forkynder Evangeliet for al Skabning!“ — sagde Herren til Apostlene (Marc. 16 ult.).

c.) Kirken skulde endelig ikke blot bevare og ikke blot forkynde — men ogsaa forklare Jesu Christi Lære, naar der opstod Tvivl eller Meningsforskjellighed i Henseende til dette eller hiint Punkt af samme Troes- og Sædelære: „Eder er det givet at forstaae Guds Riges Hemmelighed;“ — sagde Herren til sine Apostle (Luc. 8.). Saaledes har Kirken ogsaa altid gjort, navnlig naar Branglærere optraadte imod Kirken og feilagtig udlagde eller aldeles benegtede en eller anden Troesſandhed. — Saaledes f. Ex. gjorde Kirken i det 4. og 5. Aarhundrede, da forskjellige Branglærdomme opkom om Christi Person. Fra Begyndelsen af lærte Kirken angaaende Hemmeligheden om Guds Søns Menneſkevordelse og angaaende Vor Herre Jesu Christi Person ganske simpelt, hvad den h. Johannes skriver i Begyndelsen af sit Evangelium: „Og Ordet er blevet Kjød,“ d. e.: Guds Søn er bleven Menneſke. Dermed var Alt tilstrækkeligen udtalt. Men da optraadte Kjæfteren Arius i den første Halvdeel af det 4. Aarhundrede og sagde: „at Kristus vel var Guds Søn, men dog ikke fuldkommen Gud eller af samme Væsenhed som Faderen.“ — Da erklærede Kirken paa den almindelige Kirkeforsamling i Nicæa (325): „at Jesus Kristus var Guds eenbaarne Søn, Gud af Gud, Lys af Lys, den sande Gud af den sande Gud, født, ikke skabt, af samme Væsenhed som Faderen („consubstantialem Patri“) — og Udtrykket: „af samme Væsenhed som Faderen“, blev fra nu af, efterat Kirken havde udtalt det, den Løsen, hvorpaa den katholske Troes Bekjendere, de sande Katholiker, kunde kjende hinanden. — Noget Tid derefter

optraadte en anden Branglærer, en vis Nestorius, og lærte: „at Christus havde ikke fra det første Dieblif, da Han blev Menneſke, været Gud, men at Han var undfangen og født som blot Menneſke. Først senere ſkulde Guds Søn paa en vis Maade have forenet Sig med denne Marias Søn.“ — Derſom dette var ſandt, mine Chriſtne! ſaa vilde der i Chriſto være to fuldſtændige Perſoner, og vi havde da ikke mere een, men to Chriſtus'er. Derfor fordømte ogſaa Kirken denne Nestorius' Branglærer paa det almindelige Concilium i Epheſus (Aar 431) og lærte i Modſætning til ſamme: „at Chriſtus allerede fra det første Dieblif af Sin Menneſkevordelſe var baade Gud og Menneſke i een Perſon.“ — Kort efter optraadte endnu en tredje Branglærer, ved Navn Eutyches, og paastod: „at den guddommelige Natur havde i Chriſto ved Hans Menneſkevordelſe forenet ſig ſaa inderlig med Hans menneſkelige Natur, at den guddommelige Natur ligesom havde tilintetgjort den menneſkelige, ſaa at blot een Natur, nemlig den guddommelige, var bleven tilbage i Chriſtus.“ Saaledes negtede Eutyches, at Chriſtus har været ſandt Menneſke. Dette var nu netop det Modſatte af Nestorius' Branglærer og ligeledes falſk. Derfor fordømte Kirken ogſaa denne nye Branglærer paa det almindelige Concilium i Chalcedon i Aaret 451, hvor flere end 600 katholiſke Biſkopper vare forſamlede; Kirken lærte og erklærede: „at der i Chriſtus var to forſkjellige Naturer, den ſande guddommelige Natur og den ſande menneſkelige Natur, men ſom vare forenede i een Perſon i Ham.“ — See, Høitelſkede! ſaaledes opſtod efterhaanden den ſaa klart og ſkarpt formulerede Kirkelære om Vor Herre Jeſu Chriſti h. Perſon, ſaaledes ſom vi endnu kjende den og have lært i Skolen, nemlig: at to Naturer i een Perſon ere forenede i Chriſtus; — det er et Udtryk og en Formular, ſom de Chriſtne i de første 3 Aarhundreder endnu ikke kjendte, omendſjondt de dog havde den ſamme Tro om Chriſti Perſon, ſom vi. Vi have ved diſſe Kirkens Afgjørelſer kun erholdt et klarere, ſkarpere og beſtemtere Udtryk for det, vi have at troe angaaende Chriſti Perſon. Slige beſtemte Udtryk eller Formularer og Afgjørelſer

om Kirkens Lære angaaende viſſe Troespunkter kalder man Troesſætninger eller Dogmer. Troesſætningernes Antal har ſtedſe tiltaget i Aarhundredernes Lob, og vil tiltage indtil Verdens Ende, alt efterſom det vil blive fornødent, at Kirken Tid efter anden udtaler og erklærer ſig mere og beſtemtere om en eller anden Troesſandhed, naar den angribes eller benegtes; — men ſelve Troen, d. e. Troens Indhold, kan paa ingen Maade forandres, den er given, den er evig og uomſkiſtelig.

Jeſu Chriſti Læres Skat, Høitelſkede! er imidlertid ingen død Skat, der ſtrar fra Begyndelſen af har været ganſke fuldſtændig uddannet og udviklet for alle kommende Tider. Tværtimod, ligesom allerede den hele Plante ved ſin Spire er indeholdt i et Sennopskorn, imidlertid først lidt efter lidt udvikles, naar man lægger Sædefornet i Jorden: paa lignende Maade gaaer det ogſaa med Evangeliets Sennopskorn, med Jeſu Chriſti Lære, ſaaledes ſom denne er overleveret til den ufeilbare Kirke. Kirken har modtaget hele Jeſu Chriſti Lære ligesom i Spiren og Kjernen, og den har omhyggeligen bevaret dette guddommelige Sædeforn, denne koſtbare Arvedeel ganſke reen og uforfalſket: dog ikke ſom en død Skat, men ſom en levende, frugtbar Skat, ud af hvilken de enkelte beſtemte Troesſætninger, ſaaledes ſom vi nu beſidde dem, i Tidens Lob lidt efter lidt have udviklet ſig ved Kirkens Afgjørelſe, meſt paa Foranledning af Branglærdomme, ſom opſtode imod Kirken. Men derfor have vi ikke noget Mere i vor nuværende katholiſke Tro, end vore katholiſke Forfædre have havt til alle Tider, men vi have kun ſaaet beſtemtere og mere udviklede Udtryk og Formularer for det, ſom vi have at troe om dette eller hiint Punkt. — Jeg kan forklare Eder det ved en Lignelſe af det gamle Teſtamente, Elſkede i Herren! — Saaledes indeholdt hiin første Forjættelſe om en tilkommende Meſſias, i den kortfattede Form, i hvilken Vorherre allerede gav de første Menneſker den i Paradiset med de Ord: „Jeg vil ſætte Fjendſkab imellem Dig og Qvinden ic.“, denne Forjættelſe indeholdt allerede den hele Hæmmelighed om en tilkommende Verdensforløsning, dette Israels og hele Verdens Haab, i Spiren og Kjernen,

hvorfor ogsaa de hh. Fædre have kaldt denne Forjættelse: *Arveangelium*. Men først i Lobet af *Marhundrederne* gav Gud, alt efter som det behagede Ham og Omstændighederne krævede det, bestemte Forklaringer over denne allerførste eller *Urforjættelse*, — først til *Patriarkerne* og siden ved de af den Helligaand oplyste *Propheter*, uden at derved *Israels* Haab om den tilkommende *Messias* i ringeste Maade er bleven krænket eller forandret. — Nu, paa selsamme Maade, mine *Christne!* lider heller ikke Troen paa den allerede komne *Verdensforløser* og *Hans* guddommelige Lære i det nye Testamente nogen Forandring derved, at den af den Helligaand oplyste Kirke undertiden, efter som det synes den Helligaand og Kirken, og Omstændighederne kræve det, giver en klarere kirkelig Afgjorelse over visse Punkter i Læren, eller erklærer Noget, som hidtil kun ved en simpel Tro var antagen af de *Christne*, for en udtrykkelig befalede Troesætning. Kirken har dertil erholdt Fuldmagt af sin guddommelige Stifter, og den i Kirken fortlevende og usynlige med Kirken fortvirkende Helligaand giver den dertil det fornødne Lys og den høiere Indsigt, efter Herrens useilbare Forjættelse: „Men naar Han, den Sandhedens Mand, kommer, da skal Han lære Eder al Sandhed!“ (*Joh. 16, 13.*)

3. Man kan derfor overhovedet blandt de katholske Troesandheder skjelne imellem 3 Klasser Lærdomme:

a.) De egentlige saakaldte Troesartikler, hvoraf der gives tolv, det er nemlig dem, som indeholdes i den saakaldte apostoliske Troesbekjendelse. Det er netop de Grundlærdomme, som paa en vis Maade danner Grundlaget eller Fundamentet for hele den christkatholske Troeslære, og som derfor ogsaa ved det h. Daabs sakramentes Meddelelse ligesom de apostoliske Tider, foreholdes Den, som skal døbes, forat han maa bekjende sin Tro paa samme.

b.) En anden Klasse af Troeslærdomme kalder man Troesætninger. Det er nemlig de Lærdomme, over hvilke Kirken allerede ved forskellige Foranledninger, saaledes som disse fremkom ved Guds Raadslutning eller Tillsættelse, navnlig i Anledning af *Branglærdomme*, har givet en kirkelig Afgjorelse og af-

fattet det, som vi have at troe om dette Punkt, i aldeles bestemte Formularer og skarpe Udtryk. Disse kaldes altsaa *Troesætninger*, som f. Ex. den Læresætning: „*Christo* ere to *Naturer* forenede i een *Person*;" — eller *Troesætningen* om den hoihellige *Trefoldighed*: „*Kun* Et guddommeligt *Væsen*, men tre guddommelige *Personer* i dette *Ene* guddommelige *Væsen*." — Disse skarpe Udtryk kjendte de første *Christne* endnu ikke, omendkjøndt de troede det Samme om *Christi* *Person* og den allerb. *Trefoldigheds* *Hemmelighed*: netop fordi Kirken dengang endnu ikke havde været foranlediget og nødsaget til at give saadanne skarpe afgjorende Udtalelser om disse *Troesandheder*, saaledes som den senere, fordetmeste foranlediget ved *Branglærdommene*, fandt sig nødt til at gjøre.

c.) En tredje Klasse danne de saakaldte fromme Læremeninger (*pias sententiae*), d.e. nemlig saadanne Punkter i Læren, hvorover Kirken hidindtil endnu ikke har udtalt sig udtrykkeligt, men som simpelt forplantes i Kirken ved *Overleveringen*, indtil det behager Gud den Helligaand og *Hans* useilbare Kirke, ved en eller anden Leilighed ogsaa at afgive om dem en afgjorende og bestemt formuleret Erklæring, og saaledes sætte dem i Rang med de kirkelige *Troesætninger*. Iblandt denne sidste Klasse hører med den allerførste *Sandsynlighed* (— thi endnu tør vi ikke anmasse os nogen *Dom*, førend *Kirkens* useilbare *Læreembede* har afgjort det og talt —) den fromme Læremening om den allerseligste *Jomfrues* ubesmittede *Undfangelse*, hvilken paa den forestaaende *Maria* *Undfangelsesfest* iaar maaskee vil blive erklæret for en udtrykkelig befalede *Troesætning*. Thi stedse mere og mere og tydeligere og tydeligere har Kirken i de sidste *Marhundreder* yttret og tilkjendegivet en *Helden* til *Troen* paa *Marias* ubesmittede *Undfangelse*. Allerede *Pave Sixtus IV.* bevilgede i *Maret 1476* nogle *Afladsmeddelelser* for alle dem, der fejrede *Maria* *Undfangelsesfest*. — Det h. *Concilium* i *Trient* erklærer udtrykkeligt: „At det ikke er *Conciliet*s *Henfsigt*, at indbefatte i den *Beslutning*, hvor der handles om *Arvesynden*, den salige og ubesmittede *Jomfru* og *Gudsmoder Maria*." — *Pave Gregorius XV.* befalede i *Maret 1622*: at det

i Fremtiden ikke skulde være Noget tilladt, selv i en Privatsamtale, at paastaae det Modjatte om Marias ubesmittede Udsfangelse. — Den sidste Pave, Gregor XVI., af hæderlig Ihufommelighed, tillod de franske Biskopper ifølge deres Ansøgning, at bede og synge i Præfationen i Messen paa Mariae Udsfangelsesfest de Ord: „ubesmittede Udsfangelse“ istedetfor „Udsfangelse“, saavel som at tilføie i Slutningen af det lauteranstætte Litanie: „Du Dronning, udsfangen uden Arvesynd, bed for os!“ — Endelig have mange Biskopper og lærde Ordensgeistlige i den allernyeste Tid ansøgt den nuregerende h. Fader Pius IX. om, at erklære den fromme Tro paa den allerfæligste Jomfrues ubesmittede Udsfangelse for en udtrykelig Troesætning. Derfor opfordrede den h. Fader ved en Circulaarskrivelse af 2. Febr. 1849, (som jeg i Begyndelsen bemærkede) alle Jordens katolske Biskopper til, skriftligen at indsende til ham deres Betænkninger herom og tilligemed deres Troende indstændigen at beifalde om den Helligaands naaderige Bistand ved dette Anliggende; — og netop nu er sammes Afgjørelse gaaet nærførestaaende. —

See, Elskede! saaledes forholder det sig. Vi faae ingen ny Troeslære ved denne kirkelige Afgjørelse om den ubesmittede Udsfangelse, men kun det, som altid har været Kirkens fromme Tro, bliver nu ogsaa udtrykelig erklæret for en Troesætning. — Kirken er, som vi allerede have hørt, i Gæt og Alt Fortsættelsen af Jesus Christus og Hans Forløsningsembede, ja, den er den i Slagten fortlevende Kristus Selv, d. e. Kristus, ikke fortsat i Hans Person, men fortsat i Hans Embede. Derfor bærer den ogsaa i sig alle Frelserens Eiendommeligheder og hele Character, og den er det levende Billede af Ham: den er af gudmenneskelig Natur, ligesom Kristus (ved den samme forundte Helligaand); — den er ufeilbar som Kristus, den er hellig og ubesmittet som Kristus, thi Kristus lever Selv i Sin Kirke og med Sin Kirke. — Ja, og nu synes selv det, som den h. Lucas siger saafjont om den tolvaarige Frelser (i Evangeliet paa den 1. Sondag efter h. tre Konger): „Han tog til saavel i Alder som i Visdom og Naade for Gud og Mennesker“ — ogsaa selv det, siger jeg, synes at blive til Sandhed paa Hans synlige Stedfortræderinde paa Jorden, paa Hans h. Kirke. Thi jo meer den, denne vor hellige Moder, Kirken, — jo mere den skrider frem i Alder, i Tiden, i Aarhundredernes Løb, mine kristkatholske Brødre! desto mere udvikler og aabenbarer den sin himmelske Visdom, som er den forundt af dens guddommelige Stifter ved den Helligaands Meddelelse og uafbrudte Bistand, og den viser denne sin Sandhed, ligesom i andre Ting,

saaledes ogsaa navnlig i den stedse nyere Forklaring og Bestemmelse af hiin Troeskat, som den af Herren og Hans Apostle har modtaget til Overlevering til Efterverdenen. Saaledes er da denne Kirke et sandt vedvarende Vidunder paa Jorden, et Tegn for alle Slægter, som man maa forbauses over og beundre. — Men for os er det nok, Elskede i Herren! at vi med urokelig Tro holde fast ved vor h. Kirkes guddommelige Ufeilbarhed; thi i denne Tro paa Kirkens Ufeilbarhed er Alt indeholdt for os katolske Christne. Herren være lovet og priset, at Han har givet os denne hellige Kirke til Moder! Men bede ville vi ogsaa, at Herren i disse Dage vil oplyse Sin Kirke med Sin Visdoms Lys, paa det at den maa afgjøre og bestemme det, som mest tjener til Hans allerhøieste Ære og Glorie, og til Ære og Forherligelse for den altid rene og pletfrie Jomfru og Gudsmoder Maria. Amen! —

Kirkelige Efterretninger.

Kjøbenhavn. Fra Rom modtage vi i dette Dieblit den glædelige Efterretning: at vor hellige Kirkes synlige Overhoved, vor hellige Fader Pave Pius IX., d. 8. Decbr., paa Høitidsdagen til Ære for Marias ubesmittede Udsfangelse, har ved høitidelig Promulgation af et kirkeligt Decret udtalt og erklæret, at den hidtidige fromme Troesmening, at Maria aldrig har været besmittet med Arvesyndens Plet, bør af alle Christne anerkjendes som en udtrykelig, ved den oprindelige guddommelige Aabenbaring i Kirken givet, Troesætning, og dermed er nu under Himmelens og Jordens lydelige Jubel, den hele fuldendte Skjønhed og Dyphøiethed af den mest ophøiede og fuldkomne iblandt Guds pure Skabninger, af den fæligste Jomfru Maria, saaledes som den allerede for længe siden var anerkjendt i Himmelen, ogsaa bragt til fuld Anerkjendelse her paa Jorden! — Idet vi forbeholde os en nærmere Beskrivelse af de Høitideligheder, som gif forud og ledsagede denne betydningsfulde Kjendtgjerning, til senere Nummere, tilføie vi ifkun her følgende Bemærkninger. Efterat den h. Fader allerede i Mært 1849 havde indhentet alle katolske Biskoppers Betænkning angaaende dette Punkt i den katolske Troeslære, havde det viist sig, at alle Biskopperne i deres Udsagn vare fuldkomment enige i, at det er og har altid været Kirkens Tro, at den allernyeste Gudsmoder Maria er udsfangen uden Arvesyndens Besmittelse. Saaledes havde altsaa den hele kirkelige Lærestand, den hele lærende Kirke, der som saadan stedse er ledet og regjeret af

den guddommelige Sandheds Aand og derfor ufeilbar, allerede udtalt sig; men en hoitidelig Erklæring ved Overhyrdens Mund var endnu ikke givet. Efterat Hans Hellighed fra mange Sider havde været anmodet om og opfordret til at afgive en saadan Erklæring, sammenkaldte den h. Fader til den Ende i forrige Maaned et betydeligt Antal af de katholske Biskopper fra forskjellige Verdensdele til sin Residensstad, til Rom; over 200 Biskopper indfandt sig i Rom ifølge Paven's Indbydelse, deriblandt de fleste og lærdeste europæiske Erkebiskopper og Biskopper, fra England, Irland, Frankrig, Spanien, Portugal, Italien, Grækenland, Østerrig, Ungarn, Polen, Preussien, og det øvrige Tydskland, Schweiz, Belgien ic., nogle fra Amerika og Afrika, een fra China og een fra Oceanien (Australien). Med disse ærværdige Prælater har den hellige Fader raadført sig om den Form, i hvilken det betræffende Decret skulde affattes, og Resultatet af alle Forhandlinger og Undersøgelser, der bleve førte med den strengeste Noiagtighed, var, at ovennævnte Decret blev **eenstemmigen** antaget og anerkjendt af alle disse forsamlede apostoliske Biskopper, og ifølge deraf den 8. Decbr. hoitideligen forkyndt og promulgeret i St. Peterskirken i Rom. — Medens Nationalister og Vantroende og uanfærdige Modstandere af den katholske Kirke ville spotte og haane den Begivenhed i vor h. Kirke, ville derimod alle sande og fromme Troende hilse den med inderlig Glæde og Jubel. Alle de, som hidindtil allerede have æret og paafaldt den jomfruelige Gudsmoder som deres mægtige Forbederinde ved Naadens Throne, ville finde sig paany bestyrkede i denne deres fromme Andagt; alle dybere tænkende Christne ville se en betydningsfuld og vendskshistorisk Begivenhed i den Kjendsgjerning eller i den Omstændighed, at netop vor nærværende Tid, denne Tid, som ellers i enhver Henseende er en saa ulykkelig og ufredelig Tid, en af Troens Fjender saa haardt nedtrykt Tid, skulde blive udmærket ved det Fortrin, at Marias hele Skjønhed i sin fulde Glæds og Keenhed, som alle tidligere Tider mere eller mindre klart andede, meer eller mindre tydeligt folte, udtalte og bekjendte, først nu skulde finde en almindelig og utvivlsom Aerkjendelse og hoitidelig Stadfæstelse ved den hellige Kirkes ufeilbare Mund. Det er nu en hellig Pligt for enhver katholsk Christen, med urokkelig guddommelig Overbeviisning og Visshed at antage, med Hjertet at troe og anerkjende, og med Munden at udtale og at bekjende denne Sandhed, som vor hellige ufeilbare Kirke hoitideligen har udtalt for os som en Troesandhed, at nemlig Maria er bleven fritagen for Arvesyndens almindelige Forbandelse, og enhver Katholik maa være be-

redt til endog at hengive sig i Døden for denne Troesandhed, ligesom for alle øvrige Troesandheder, og at befæle dens Beskjendelse med den sidste Draabe Blod, om det var fornødent; Katholikens Pligt er det, at give sin Fornuft sungen under Troens Lydighed, og om Forstanden end ikke er istand til at begribe og fuldstændigt at udgrunde Troens Hemmelighed, alligevel at være fuldkommen overbevist om, at den sanddrue og i Sine Forjættelser trofaste Gud aldrig vil og kan tillade, at Hans h. Kirke, i hvilken og med hvilken, efter Jesu udytkelige Forjættelse, Sandhedens Aand evindeligen skal forblive, i hvilken Jesus Selv vil forblive alle Dage indtil Verdens Ende, — at denne Hans h. Kirke, som Han Selv haver bygget paa Petri urokkelige Klippegrund, nogensinde hjemfalder en Vildfarelse og saaledes, tværtimod Jesu egen Forjættelse, bliver overvældet af Helvedes Porte; thi, kunde hele Kirken nogensinde udtale en Vrangtære eller Vildfarelse, saa var den overvældet af Helvedes Magt, da netop Vildfarelse og Løgn er en Helvedes Magt. — —

Kirkelig Erindringsliste.

- Søndag d. 24. Decbr. — 4. Adventsøndag. — Dagens Epistel: 1. Cor. 4, 1—5. — Evangel.: Luc. 3, 1—6. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimeesse med Forelæsning paa Tydsk. — Efterm. Kl. 3 Andagt paa Dansk. —
- Mandag d. 25. Decbr. — Vor Herres og Frelser's Jesu Christi Fødselsfest. — 1. Juledag. — Dagens Epistel i den 1. h. Messie: Tit. 2, 11—15. — Evangel.: Luc. 2, 1—11. — I den anden h. Messie: Epistel: Tit. 3, 4—7. — Evangel.: Luc. 2, 15—20. — I den 3. h. Messie: Epistel: Hebr. 1, 1—12. — Evangel.: Joh. 1, 1—14. — Gudstjeneste: Form. Kl. 6 Første Høimeesse med Prædiken paa Dansk. — Kl. 7½ og 8 to stille hellige Messier. — Kl. 10 Anden Høimeesse med Prædiken paa Tydsk. — Kl. 12 og 12½ to stille hellige Messier. — Efterm. Kl. 3 Andagt paa Dansk. —
- Tirsdag d. 26. Decbr. — St. Stephanusdag. — 2. Juledag. — Dagens Epistel: Apostl. Gjern. 6, 8—10 og 7, 54—59. — Evangel.: Matth. 23, 34—39. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimeesse med Prædiken paa Dansk. — Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken paa Dansk. —

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trøkt hos Louis Klein.

Skandinavisk Kirketidende

for katolske Christne

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Prøver Alt og beholder det Gode!

1. Thessal. V. 21.

2den Aargang.

Nr. 53.

Søndagen den 31te December.

1854.

„Skandinavisk Kirketidende“ udgaar een Gang ugentlig. Subscription paa denne Tidende indtegnes i Kjøbenhavn hos Hr. Kunsthandler C. A. Blanckensteiner, st. Kjøbmagergade 68, og i alle Boglader; i de danske Stater paa de Egl. Postcontoirer. Prisen er 3 Mk. Kvartalet; enkelte Nummere faaes for 4 Sk.

Bethlehem.

(Sluttet.)

„Det Sted, hvor Krybben stod, ligger endnu 2 Fod dybere. Dets Gulv er, ligesom Fodertrugene, belagt med hvidt Marmor, men Væggene ere bar Klippe af en uregelmæssig Form, saaledes som de have staaet der i Christi Tid. Ved Siden deraf er anbragt en Steenbænk. Paa denne sidder jeg ofte, udhviler mig aandelig og legemlig, og tænker, læser, beder, betragter, o. s. v., saaledes som Guds Naade, selve Stedet og Historien indgiver mig det. — O, det er et hvilested, hvortil vel neppe findes Mage paa Jorden! — Det er fordemme meget stille og eensomt her, — netop derfor er Aanden desmere levende og virksom. — Naar jeg hviler i denne stille, dunkle Grotte ved det høitidelige, lyse Lampekin, eller sidder paa min Marmorbænk tæt ved Krybben, da tænker jeg saare ofte ret af mit Hjertes Grund paa mit kjære Fædreland, og onsker: Ak, gid I dog ogsaa vare her!“

„Ved Siden af Herrens Fødselsgrotte, seer man i en lang Sidegang flere Huler, og i disse den h. Hieronymus', den h. Paulas og hendes Datters Eustochiums, den h. Eusebius af Cremonas' Grave, o. s. v. Det christelige Rom har draget mange af Orientens

Reliquier til sig, ligesom Magneten Jernet. Ogsaa den h. Krybbe og den h. Hieronymus' Legeme ere fra disse Grotter vandrede til Roms skønne Kirker, men Stedet, den Fordybning i Klippen, hvor Krybben hvilede, er endnu at see; — ogsaa den Sidegrotte er bevaret, hvor den h. Hieronymus, kun nogle faa Skridt fjernet fra Fødselsgrotten, har levet, lært, studeret og oversat den h. Skrift. — Ogsaa denne Grotte med et til den h. Hieronymus' Navn indviet Alter, er mit stille Vndlingsopholdssted. Grækere, Armeniere og andre larmende Pilgrimme komme kun sjeldent herhen; de nøies med at gjæste Fødselsgrotten. Her hersker stedse en høitidelig, hellig Ro og Stilhed. Det forekommer mig, som om den store Kirkelærer Hieronymus, den ivrige Skriftgrandsker og lærde Bibelskender, og derfor ogsaa den deciderede Katholik, (fordi Bibelen og den katolske Kirkes Lære, naar de begge forstaaes rigtigt, harmonere og ei staae i Modsigelse til hinanden, som Modstanderne egenfindigen paa-staae) — det forekommer mig, som om denne h. Hieronymus endnu den Dag idag sidder her og læser, beder, studerer, skriver, lærer, oversætter den h. Skrift og forklarer den for de her forsamlede, paa Steenbænke hvilede og opmærksomt lyttende Disciple. — Herhen, til dette den h. Kirkelærers Studeres og Bedeværelse, tyer jeg saa gjerne, naar jeg har Tid og Lei-

lighed dertil, og naar Manden længes efter Rolighed og Censomhed, — naar Støi og Larm gjenlyde paa andre Steder. Thi det er bekjendt, at Araberne ere et støiende og larmende Folk. Det er ofte meget livligt her, især i Paaskestiden, naar saamange Pilegrimme strømme herhen fra Jerusalem til Davids og hans store Efterkommers Fødeby. Ogsaa den h. Paulas og hendes Datters Gravsteder ere skjonne Vinduer om adle og store Dvinder, som erkjendte det Høieste, Sandheden, nemlig: Verdens Forfængelighed og Gudsfrygtighedens høie, eneste Lykke og Værd, — Naadelivets h. Fryd og Fred. Da det romerske Rige sank i Gruset under Barbarernes Slag, og ved sit Fald høit og lydeligt forkyndte Guds Retfærdighed og alt det Jordiske Forfængelighed, da Roms keiserlige Palladser og mange andre storartede Værker bleve plyndrede, brændte og forvandlede til Ruiner af de vilde Barbarer, da søgte mange Romere Trost i den Korsfæstede Religion, mange forlode det hærjede Italien og ilede efter den h. Hieronymus herhen, til det dengang endnu fredelige og lykkelige Palæstina. Ogsaa den rige, adelige Rømerinde og hendes Datter Eustochium, kom til Bethlehem, stiftede Klostre, levede et klosterligt og gudsfrygtigt Liv, og bleve her, hvor Frelseren indtraadte i Jordelivet, gjensfødte for Evigheden. — Man viser endnu Ruinerne af de Klostre, som de grundede ved deres Rigdomme og som de have forestaaet. — O lykkelige, i Sandhed vise Paula og Eustochium! I have valgt Marias bedste Deel og betragtede Liv, og hermed fundet den Fred og Fryd, som ingen Fiende eller Erobrer, ja selv Rædslernes Kæmpe, den frygtelige Død, ei kunde berøve Eder! — Med disse Tanker forlod jeg Klippegrøtterne og steg op i Katholikernes lille Kirke.

„Den historiske Høghed af dette Sted kan ikke med nogenlunde rimelig Grund betvivles. De første Christne, som elskede Kristus saa høit og inderligt, og i Ham erkjendte og tilbade Guds Søn og Verdens Frelser, have vistnok ogsaa æret det Sted, hvor Han blev født, og med Kjærlighed, Værefrygt og Andagt betraadt det Sted, hvor den Allerhøieste har grædt som Barn med uendelig Ydmyghed og Selsfornegtelse, og allerede som Barn har bødet for det menneskelige Hovmod og Sandhelighedens Synder. Historien fortæller ogsaa,

at allerede i de første christelige Tider, for Keiser Hadrians Tid, et christeligt Capel var staaet over denne h. Grotte, til Beviis for, at man allerede dengang virkelig har betragtet og anseet denne Hule som Christi Fødselssted. Allerede Martyren Justinus siger i sin Samtale med Jøden Tryphon, at Christus blev født i en Hule. — Keiser Hadrian lod af Had til de Christne og den christelige Religion nedrive Kirken over Fødselsgrøtten, og i dens Sted oprette det afgudiske Billede af Gudinden Adonis, hvilket blev staaende i de hedenstke Keiseres Tid, som et bestandigt Vidnesbyrd for, at denne Hule var det Sted, hvor „Nazareneren“ blev født. Da de romerske Keisere antog Christendommen, blev Adonis' Afgudsbillede strax omstyrtet, og en pragtfuld Kirke bygget over denne Hule; selve Grøtten blev pragtlig prydet med Marmor og Edelstene. Bygningerne ved og over Hulen have altsaa været, og Grøtten er undergaaet mange væsentlige Forandringer og Prydelser; men selve Sanctuariet, Hulen med dens Væsen og Beslignenhed, er stedse bleven uforandret den samme. Her, og paa intet andet Sted, blev Frelseren født; dette siger eenstemmig den næsten totusindaarige uafbrudte Tradition, Historie, Naturen og den rigtig tænkende Fornuft.“ —

„Om Estermiddagen besøgte vi et meget yndigt Sted, den saakaldte Hyrdemark, hvor Englene førstegang sang Gloria in excelsis, og forkyndte den længselsfuldt ventede Messias' Fødsel i Davids Stad for de forbaufede Hyrder. Man gaaer en halv Meil længere mod Vest, og kommer da til en meget venlig grøn Dal, hvis Skjønhed forhøies endnu mere ved Omegnens nøgne Klippebjerge. — I denne skjonne Dal, som er en af de smukkeste i det h. Land, har David vist ofte vogtet sine Horder og digtet mangen en Psalm. Men en større Udmærkelse tildelees denne Mark ved Engleverdenens Ankomst og saliggjørende Glædesang. Midt i denne Dal, ligger den egentlige Hyrdemark, en rummelig, frugtbar, med Træer bevøret Plads, som er omgivet med en lav Muur. Her opholdt Hyrderne sig, da Himmels Herlighed omstraaede dem, og da de salige Manders Hærskarer udfædede de stakkels Mennesker Lykke, Fred og Fryd, samt forkyndte Verdensfrelserens Fødsel. — Paa denne Mark,

paa det Sted, hvor Hyrderne skulle have staaet, stod engang en smuk Kirke."

"Dalen prydes af Enger, Agre og Marker, herlige Tererinthier og Oliventræer beskygge den og de sluttige Bethlehemiter dyrke den."

"Denne Egn var en passende, skøn Stueplads for et Englesyn. Herligt kunde Echoet gjenlyde mod Klippedalens Omgivelse: Her og Priis være Gud i det Høie, og Fred, Raade og Fryd for de godvillige Mennesker paa Jorden. — Idet vi sjæleglade og med kraftig Røst istemte Gloria in excelsis, forlode vi det lykkelige, yndige Sted." —

"Da vi vare ankomne til Klosteret, steg vi op paa den høie, glatte Terrasse paa Taget, hvorfra vi nød den herligste Udsigt mod alle Himmelegne. I Midten staaer den store Kirke Sancta Maria de praesepio (den h. Krybbes Kirke), som nu ganske tilhører de rige Grækere og Armeniere, der ogsaa have ladet Kirken beklæde med et nyt Kobbertag. I Ost og Syd er Kirken omgivet af Armeniernes og Grækernes store og skønne Klostre. I Vest paa Bjergets Straaning ligger den lille By „Bethlehem" med sine 100 smaa hvide Huse, der tildeels ere indhuggede i Klippen, meget yndig. Beboernes Antal er henved 3000, som fordømmeste ere Christne, hvoraf den største Deel ere Katholiker; kun Faa ere Tilhængere af den græske og armeniske Kirke. Bethlehemiterne have med stor Vindstibelighed anlagt Oliven- og Figenplantager, Viinhaver og rige Agre paa deres lille Byes terrasseformige Omegn, saa at Byen, der egentlig er en stor Landsby uden Mure, er omgivet med en Krands af grønne Haver og Viinbjerger."

"Bethlehem", d. v. s. „Brødet Huus", eller Ephrata, den Frugtbare, forekommer allerede i 1. Mos. 35, 19., men omtales stedse som en lille By, der ene har Historien at takke for sin Berømmelse. Thi her fødtes David, her vogtede han sin Faders Faar, og her blev han af Propheten Samuel salvet til Israels Konge. — Her fødtes Hyrdernes Hyrde og Kongernes Konge, Jesus Kristus, — her forkyndte Engleverdenen først Evangeliet for den længselsfulde Menneskeslægt; der for blev Bethlehem, den lille By, saa stor og berømt. — I Begyndelsen af det 2. Aarhundrede boede der endnu Joder i Bethlehem. Keiser Hadrian

forbød de oprørske Joder til Straf, at de hverken maatte boe i Jerusalem eller i Bethlehem. Da Korsfarerne havde erobret Jerusalem, faldt ogsaa Bethlehem i deres Hænder, og blev i Aaret 1110 under Pave Paschalis II., ifølge Kong Balduin II.s Ansøgning, ophøjet til et Bispedømme. I det følgende Aarhundrede (1244) blev ogsaa denne lille By i Judæa odelagt af de vilde Kharisimiere." —

"Nu er Bethlehem en stor, til Bjerget lænet Landsby, smukkere udenfra end i det Indre, som alle Østerlandets Stæder, men dog udmærket skøn, saavel paa Grund af sin Beliggenhed, sin Frugtbarhed og den yndige Omgivelse af Træer, Haver og Viinbjerger, som ved sine Indbyggere, der ifkun ere Christne, og forstørstedelen Katholiker. Der findes intet Sted i hele Palæstina, som egentlig udelukkende og fortrinnsviis er beboet af Christne. Ifkun Bethlehem har dette Fortrin. Desuden ere Bethlehemiterne store, smukke Folk, og de bethlehemitiske Qvinder og Jomfruer ere berømte for deres Sædelighed og Kyndighed. — Ukyndighed straffes haardt, som oftest med Døden. I deres Sæder og Stikke have de endnu bibeholdt meget fra den sjerne Oldtid. Deres Klæde dragt er endnu som paa Christi Tid. Bethlehems Qvinder og Jomfruer klæde sig endnu saaledes som Madonnaen afmales."

"Mændene bære en viid, med et Belte om Hosterne sammenholdt Kjortel, saaledes som man pleier at male den h. Joseph. Qvinderne bære en lang, blaa Underkjole, med et rødt eller hvidt om Hovedet slynget langt Shawl. Klageqvinderne spille endnu deres gamle Rolle ved Ligene. Fra Tagets Terrasse, saa vi en katholisk Bethlehemitisk Ligebegængelse. Forinden Liget blev nedsaunket i Graven, omringede Klageqvinderne den, idet de sang deres Sorgesange; men Tonen og Melodien af deres Sang var saa veemodig og harmonisk, at vi meget gjerne vare Tilhørere."

"Bethlehemiterne beskæftige sig med Viinavl og Agerdyrking, men ogsaa med Konstarbejder. De skjære smukke Billeder, forfærdige Crucifixer og Rosenkrandsje o. s. v. til Pilgrimmene."

"Saaledes tilbragte vi den første Dag i det kjære Bethlehem. Vi spadserede paa Tagets prægtige, reencelige og høie Terrasse, indtil

Solen sank ned bag Bethlehems Hoi, og „Stjernen“ tindrede over Taget paa Krybbens Kirke. — O, uforglemmelige, lykkelige Dag, tilbragt ved Krybben! — i en saa deilig Natur og hellig Omgivelse, der af det guddommelige Barn synes at have modtaget en evig, ugunstelig Gave, som en Gave og et Pant paa Dets fordums Nærværelse. — Ogsaa vi vare glade og freidige, uden Sorg og Kummer, som Børn; thi Bethlehem er jo den hellige himmelske By, et lille jordisk Paradiis for Uafhængighed og Fred.“

Tanker ved Aarets Slutning.

Der gives Mennesker, som sjældent eller aldrig ihukomme Gud ved det, der moder dem i Livet, fordi de ikke vide, eller ikke ville vide, at Forsynet ikke alene regjerer hele Verden i det store Hele, men tillige bærer Omfarg for det Mindste, saavel som for det Største, for Fuglene i Luften og Blomsterne paa Marken, saavel som for Stjernernes Løb og Folkeslagenes og Nationernes Skjæbne. Saadanne Mennesker kalde alt det Gladelige, som hænder dem, for blind Lykke, og hvad der gaaer efter deres Duffe, tilskrive de alene deres Forstand og Duellighed; men naar Modgange møde dem, saa er enten Ulykken eller en ond Skjæbne Skyld deri. Naar man betragter Livet saaledes, saa veed man sandelig ikke, hvem eller hvorfor man skulde takke ved Aarets Slutning. Thi, dersom Alting kun er en Gunst eller en Ugunst af Lykken, et Spil af Tilfældet, saa er der ingen Grund til nogen Tak. Hvo vilde da ved Aarets Slutning takke for den ham tilfældig vederfarede Lykke, eller fordi Ulykken tilfældigen havde forstaaet ham? Lykke og Ulykke ere efter denne Livsanskuelse intet andet end et blindt Tilfælde; og hvad veed da Tilfældet om os og om vor Tak? — Men dette er en Forestilling af det blinde Hedenkab, der ikke anerkjendte en eneste, almægtig Gud, Der styrer Universet, men kun kjendte afmægtige Guder, som man tænkte sig ligeledes underkastede et blindt Tilfælde, ligesom selve Menneskene.

Om derfor det Menneske, der kun tilskriver den blinde Lykke eller Ulykke alle Aarets Tildragelser, endog maatte være døbt i Jesu Navn, og om han udvortes endog følger Kirkens Skikke og Forskrifter, saa tænker og handler han i Henseende til Christendom, ikke bedre end en Hedning.

Allerede den jødiske Religion haver Menneskene i denne Henseende til et langt høiere Trin af Erkendelse og Indsigt. David siger i sine Psalmer til Menneskene: de skulde anbefale deres Bei til Gud og haabe paa Ham, Han vilde nok gjøre det vel. Han opfordrer til at takke Gud, fordi Han er venlig og fuld af Godhed. Han lærer, hvorledes man af hele Stabelsen skal erkjende Guds Magt og Storhed, Blisdom og Godhed, som Himmelen forkynder og hvorom Stjernehyalvingen fortæller, som den ene Dag tilraaber den anden og den ene Nat kundgjør den anden. „Hvo kan udtale Herrens store Vidundere,“ siger han, „og noksom prise alle Hans prægtige Gjerninger!“ — Og Hjob siger midt i den Glendighed, som nedtrykker ham: „at Gud af de viseste Hensigter giver og tager af Jordens Guder, og at vi skulde prise og forherlige Hans Navn, enten Han giver eller tager.“ Om vi altsaa end ikke havde andet end det gamle Testaments Skrifter, og vidste vi ikke mere om Gud og Hans Verdensstyrelse, end Jøderne vide af disse Skrifter: saa vilde vi allerede være havede langt over hiin daarlige hedenste Livsanskuelse, som i alle Aarets Begivenheder ikke seer noget mere end et Værk af den blinde Lykke eller Ulykke.

Men i et endnu klarere Lys har Jesus Kristus, Guds menneskeblevne Søn, viist os den guddommelige Verdensstyrelse. Efter Hans Lære er Gud ikke alene hele Verdens store og mægtige Herre og Styrrer, Som har anvist Stjernerne deres Bane og gjort de vældige Stormvinde til Sine Sendebud og Ildflammerne til Sine Tjenerer; men Han er alle Vaseners Fader, hvis aldrig hvilende Faderomhu og aldrig sovende Faderøie vaager over os Mennesker, som ere Hans Børn, ligesom en kjærlig Moder vaager over sine Børns Vel. I Modgang som i Medgang, i Solskin som i Stormveir, viser Evangeliet os ikke alene den Gud, hvis Almagt Alt er underkastet, men Som er en uudsigelig kjærlig Fader, Som ordner og leder Alt til Sine

Børns Vel. Naturens Kræfter virke efter Hans Bliidsoms og Kjærligheds Raadslutning; der gives intet Tilfælde, ingen blind Skjæbne i Verden; men Alt kommer fra Gud, fra det evige Forshyns hellige Styrelse. Alt, hvad vi ere, fattige eller rige, høie eller lave, sunde eller syge, ere vi ved Ham, ere det, for at blive stikkede til et høiere Liv i Gud. Hvilket Kald vi end have, vi have det ved Ham; vi ere indsatte deri, for at vi i samme skulle virke efter Hans Villie. Hvad vi have, have vi fra Ham; der er, som Hans Apostel siger, Intet, som vi ikke have modtaget. Men vi have modtaget det, for efter Hans Villie at holde Hins Dermed i Kjærlighed og Ketsfærdighed, og vi skulle engang aflægge Regnskab derfor. Hvad ogsaa det henrundne Aar 1854 har bragt os, kommer fra Hans Haand: det er ikke alene Frugten af vort Arbeide og vor Meie, men det er Hans hulde faderlige Betsignelse. Alt er Hans, kun Gøt er vort, nemlig den frie Anvendelse, som vi gjøre af Hans Gaver, og efter denne Anvendelse ville vi i det andet Liv modtage enten Løn eller Straf. Der gives kun een Lykke — Dyden, og kun een Ulykke — Synden!

Gud giver Jordens Frugter og velsigner hele Aaret med Sine Gøder. Alles Dine vente paa Ham, for at Han maa give dem Spise til rette Tid; Han aabner Sin Haand, og opfylder da alle levende Væsener med Betsignelse. Det Menneske er en Daare, som kun forlader sig paa sin Duellighed, og troer at kunne undvære Guds Betsignelse. Menneskenes Bindskibeligbed har vel forvandelt ode Egne til frugtbare Lande og ode Pladser til velsignede Marker; ligeledes vilde de frugtbare Egne uden virksomme Menneskehænder atter snart blive til Ørkener. Men naar det matte, fortorrede Land vansmagter og sukker efter Regn, eller naar Himmels Skyer falde ned i Strømme og ødelægge Sæden; naar om Foraaret en uventet Frost dræber de spæde Planter i Jorden; naar en altfor længe vedvarende Hede forbrænder dem, eller en knusende Hagl tilintetgjør Landmandens skønneste Forhaabninger i faa Minuter: hvad formaaer da vor Flid og Bindskibeligbed!? Nei! uden Guds Betsignelse er al vor Meie og Umage forgjæves. Og Han velsigner rigeligen hvert Aar. Bistnok er Jordens Frugtbarhed ikke eens hvert Aar. Men ogsaa da, naar den yder mindre, ja selv i de Aaringer, i hvilke Elementernes frygtelige Magt forstyrrende modarbeider Menneskets Arbeide, giver Gud endda rigeligen! ogsaa da fordeler Han Sine Gaver viseligen. „Jeg vil aldrig forlade Dig, aldrig forglemme Dig!“ siger Han, og sandelig, Han forlader og glemmer os aldrig; Han vil netop bevirke, at vi heller ikke forglemme Ham; at

vi ikke ved bestandig Overflod mistjende og glemme, hvorfra Betsignelsen kommer. Men naar alle hine bange Sorger, hvormed vi i Foraaret betragtede vor Sød, ere forbi, naar Herren, hvis Magt Uveirene forkynde, hvis Tjenere Stormvindene og de flammende Løn ere, i Aarens Løb med mild Faderhaand har afvendt al Skade fra vore Marker, og vi rigelig have høstet Hans Betsignelse: hvor skulde der da kunne gives et Hjerte, som er saa raat og følesløst, at det skulde være lige gyldigt imod Giveren!

Og saaledes er det med hvilken som helst Flid og Virksomhed. I enhver Livsstilling kan Mennesket plante og vandre; men Betsignelsen og Barten kommer fra Gud. Og hvor er der Gøt, som, naar han ved Aarets Slutning seer tilbage paa Alt hvad han har oplevet, ikke maatte beklænde: at han har nydt mange og aldeles usorjente Betsignelser af Ham, at Han haver gjort Alt, ja Altting vel!

Lad os see ind i de kristelige Familiefreds! Livets og Dødens Herre har opholdt Børnenes Liv for Forældrene og Forældrenes Liv for Børnene, Han har givet dem Sundhed, bevaret dem for Uheld og Ulykker og mange skønne Glæder ere fremblomstrede ved den huuslige Arne. Men ogsaa mange Sorger, mange Moissommeligheder ere overstandne og mangt et svært Arbeide fuldbragt. — Hvo har i dette Aar opholdt de kjære Forældres dyrebare Liv for Eder, I Sønnen og Døtre! og vedligeholdt dem sunde, saa at de endnu fremdeles kunne sørge og arbejde for Eder og befordre Eders legemlige og sjælelige Vel? Hvo har vedligeholdt Fred og Enighed i den huuslige Kreds, iblandt Ægtefæller, Søstre og Brødre, iblandt Venner og Frænder? Hvo har givet Alle Kræfter til Arbeide, Mod til at bære Dagens Byrder og Moissommeligheder, Standhaftighed til at gaade alle Livets Sorger imøde? Er det ikke den Fader i Himmelen, uden hvis Villie intet Haar falder fra vort Hoved!?

Dog, intetsteds gives der idel muntre og glade Dage. I Aarets Løb er mangt et Huus ogsaa blevet hjemstøgt af Sorg og Smerte. Døden har løst Familiebaand; her har den bortrevet Børn i deres Livs skønneste Aar fra Forældrenes Side, hist skabt en sorgende Enke eller bekymret Faderløs ved Faderens og Forsørgerens tidlige Bortgang; paa et andet Sted har den borttaget den omme hjærlige Hustru og Moder fra den dybtnebbende Ægtefælle og de jamrende Børn. Mangen Gøt tænker maastee: hvorfor maatte da netop jeg være en Sorgende iblandt saa mange Glade! — Men ihukom, at det er ingen blind Skjæbne, som affjærer Menneskets Livsstraad, uden at vide hvorfor. Dette var Hedningernes

Tro. Efter Christendommens Lære er det Gud, Som sender Døden, for at denne skal falde Dem til Ham, med hvem Han vil gjøre det bedre. Han kalder ofte Børnene til Sig efter en kort Tilværelse, for at bevare dem fra Forsørelse og Fordærvelse og for at anvise dem Himmelen's Salighed iblandt Sine Engle. Han kalder Forældre og Ægtefæller, efterat de have været troe i det Smaa, ind i det Huus, hvor der ere mange Boliger, og hvor Hans Søn har beredet os Alle et Sted, for at sætte dem over Meget. Kun hvor Mennesket ødelægger sin Sundhed ved egen Skyld og hidfører Døden for Tiden, er den en Ulykke, fordi Synden er den eneste Ulykke for den Christne. Held altsaa alle dem, hvis Samvittighed ikke gjør dem nogen Bebrejdelse ved Erindringen om Aarets Sørgetilfælde; de tænke tilbage paa den udfaaende Smerte med den opløsende Dverbeviisning, at det er Gud, Som har skilt dem fra deres Dyrebare; men at Han kun har adskilt dem for en kort Tid, for atter at forene dem hijsket, hvor der ikke er nogen Sorg eller Suk eller Klage eller Taare; Han gar gjort Alting vel!

Og naar der ved Siden af Aarets mange Sunde ogsaa ere Mange, der vare hjemsogte af Sygdomme og legemlige Skrøbeligheder, og naar der desforuden har været Lidelser, som smerte dybere end Sygdomme og legemlig Skrøbelighed, naar mangt et Hjerte har været nedtrykt af Kummer, hvorom Ingen vidste noget, mangen Taare grædt i Løndom og mangt et Suk ndaandet i Stilhed: — o saa skue i Dag glødere op, Du christelige Hjøb! Han, Som har paalagt Dig Lidelsen, har ogsaa givet Dig Kraft til at bære den, og naar Du har baaret den saaledes som Du skulde, saa var det til Dit Bedste! Ved Lidelser skulle vi jo renses fra vore Feil og Svagheder, ligesom Guldet luttres i Ilden. Lidelsen er en Prøvelse, og hvo som har bestaaet denne, han vil, som Apostelen siger: modtage Livets Krone. Jeg har kjendt en from og viis Mand, som i sin høie Alder sagde: jeg har rigtignok maattet lide og taale Meget i mit Liv. Men jeg onsker ikke, at Gud havde sendt mig en eneste Lidelse mindre; thi ved enhver af disse har jeg vundet en ny Erfaring; ja, jeg tør sige: ved Lidelse er jeg bleven bedre! — Lad os altsaa søge at bære Livets Moissommeligheder; da ville vi ved Aarets Slutning takke Gud ogsaa for dem og finde, at Han gjør Alting vel!

Aaret blev forundt os, for at vi skulde anvende det til det Gode. Har Du, o Christen, ikke været døv mod Din Samvittigheds Stemme, mod Guds Kirke og alle dens Frelseanstalters indtrængende Formaning, mod Guds Ord, som Du har hørt paa det hellige Sted;

har Du tiltaget i tro Pligtosfyldelse eller afslagt gamle Feil og syndige Vaner: saa vil Du bedst sole i Dag, at der kun gives een Lykke for Menneskene, nemlig Døden, og at alle jordiske Goder i Modsatning til denne, kun ere Tant og forfængeligt Legeværk.

Men Du, som har været døv mod alle disse Formaning og Advarslar og har fremturet i Dine gamle Synder, i Lunkenhed, i Uretfærdighed, i Had og i Ukyndighed; — har Herren ikke ogsaa gjort Alt vel for Dig? Hvad havde Du havt at vente for Hans Dommerstol, hvis Du var død i Aar i dette Levnet?! død i Dine Synder?! See, Han har givet Dig Naade og Frist hidtil! I dag, da Du hører Hans Stemme, da forhad ikke længer Dit Hjerte! Hvo veed, om Du oplever et nyt Aar eller ny Naade i det kommende Aar?! Vend tilbage til Faderen, Som optager den forlorne Søn med aabne Arme, og da vil ogsaa Du erfare, at Han gjør Alting vel.

Og saaledes har da, overalt hvor vi see hen, Aaret været et Betsignelsens, et Naadens Aar. Men hvorledes have vi benyttet det? Have vi benyttet Lidelse og Glæde, Sundhed og Sygdom, gode og onde Dage saaledes, at vi tør haabe, engang paa Gjengjældens Dag at komme til at staa ved Dommerens Hvire? D, endnu sole vi, at vi ere langt fjern fra dette Maal! Vi ere ikke al den Guld og al den Naade værd, som Herren saa rigelig har viist os i dette Aar. Lad os derfor nu gribe Naaden, i Dag, da den endnu tilbydes os!

Gud, vor Fader! Du har gjort store Ting ved os! Din Godhed er uden Grændser og Dine Forbarmelser uden Tal. Herre, Dig love vi! Herre, Dig prise vi! Herre, Dig takke vi!

Lad os prise Faderen og Sønnen samt den Helligaand!

Lad os love og forherlige Ham i al Evighed!

Lader os bede.

O Gud, Dine Forbarmelser ere uden Tal, og Din Godheds Skatte uden Maal. Du giver de Bedende det, hvorom de bede, og er nær ved dem, som anraabe Dig. Vi takke Din guddommelige Majestæt, Som er idel Kjærlighed, for alle de Gaver, som Du har skjenket os, og beklæde uafsladelig Din Mildhed, Som er idel Bliidsom, at Du ogsaa fremtidigen ikke vil unddrage os Din Haand, og, idet Du opfylder vore Bønner, viselig vil forberede os til de tilkommende evige Goder. Ved Jesum Christum, Din Søn, vor Herre og Frelser! Amen.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Om Biskoppernes Forsamling i Vaticanet, den 24de Novbr., beretter et Dienvidne saaledes: Denne Dag var ikke blot Vidne til en Triumph, men ogsaa til et Vidunder. Det var intet egentligt Concilium, nei, men en Forsamling af alle de Patriarker, Primater, Erkebiskopper og Biskopper, som boe i Rom eller udenlandsfra ere hidkomne i Anledning af Marias ubesmittede Undfangelse. Det var intet Concilium, fordi Muligheden af en dogmatisk Erklæring om den ubesmittede Undfangelse og en saadan Erklæringens Gavnlighed allerede ved Episcopatets Svar paa Paven's Encyclicæ, d. d. Gaeta, 2. Febr. 1849, tilstrækkeligen var bleven udtalt. Men det var en den h. Fader af Forsynet indgiven Tanke, endnu engang høitideligen at adspørge de i Rom forsamlede Biskopper om deres Mening i Henseende til Decretets Form og Indhold. Allerede denne Undersøgelse førte til en noiere Drøftelse over selve Hovedgjenstanden, dens Beviser og Indvendinger, dog ikke, for paany at drage en allerede ved den hele adspredte Kirkes Afgjortelse for en aldeles vis erklæret Sætning i Tvivl; men forat de i dette Niemed forsamlede Biskopper i Forening skulde opbyde deres Videnskab og Lærdom, for at jevne enhver muligen endnu forekommende Vanskelighed, saa at ingen Stygge deraf maatte blive tilovers, og forat Hyrderne ved deres Hjemkomst til deres Sogne for Fremtiden kun maatte føre eet Sprøg, ligesom de allerede havde een Tro. Discussionen varede i omtrent 20 Timer og var fordeelt paa fire Forsamlinger i Vaticanet, nemlig d. 20., 21., 23. og 24. Novbr. Forsædet førtes af de høiarv. Eminencer, Cardinalerne Brunelli, Caterini og Santucci; ingen Biskop manglede, og 15 Theologer af Verdens- og Klostergeistligheden fungerede som Consultatorer.

Saa snart Forsamlingen var aabnet og Udkastet til Decretet fordeelt iblandt sammes Medlemmer, blev ethvert Beviis, enhver Vanskelighed, hver for sig, prøvet og drøftet med den strengeste Noiaagtighed; thi: hverken Auctoritet alene, eller Fornuft alene, men: Fornuft og Auctoritet i Forening, *rationabile obsequium*, — det er det Balgspræg og Criterium, som Kirken følger. Biskopper og Consultatorer benyttede Alt, hvad Fornuft og Critik paa nogen Maade kunde byde, for paany at kunne udfinde med Tilforlidelighed, om den ubesmittede Undfangelse virkelig indeholdtes i den oprindelige guddommelige Aabenbaring, saa-

ledes som den er kommen til os ved skriftlig og mundtlig Overlevering, eller paa begge Maader. Den katolske Christens Tro behøver vistnok intet videre, end Biskoppernes nærværende Overeensstemmelse i Henseende til Marias Hellighed, og denne Overeensstemmelse kan kun, meer eller mindre udtryffeligt (*explicite*), flyde af den ældste Oldtids Kilder; men Hyrdernes og de Skriftlæres Pligt fordrer, at de ogsaa tage alle Videnskabens Midler til Hjælp, for at overveie og sammenligne de Documenter, som give deres Lære Fornuftens og Vgthedens dobbelte Character. Den Helligaands Bistand, som leder Kirken, udelukker ikke Anvendelsen af menneskelige Midler; tværtimod, den befaler denne Anvendelse. Ligesaa det første Concilium i Jerusalem skete det altid først efter en læng Under søgelse, *conquisitio magna*, naar man udtalte den høitidelige Afgjortelse: *Visum est Spiritui Sancto et nobis*; „Det har syntes den Helligaand og os!“

Det kristelige Folk skal altsaa vide det, Theologerne og Sjælehyrderne af underordnet Rang skulle ligeledes vide det: De, som den Helligaand har indsat, for at vogte, lære og regjere Kirken, have saavel midt iblandt deres aandelige Hjorder, som ved deres Forsamling i Vaticanet, anvendt alle Midler, som Videnskab og Granskning byde, for at bane Veien for den dogmatiske Erklæring, hvorved der endelig fastsættes paa useilbar Maade, at Maria's rene og hellige Sjæl aldrig er bleven besmittet med Arvesynden. Denne Tro fandtes i den ophøjede Forsamlings Forstand, i dens Hjertes og paa dens Læber, og den udbrod d. 24de Nov. med en saadan Overeensstemmelse og Varme, at man kun kan tilskrive sammes Udtryk den Helligaands overordentlige og vidunderlige Indflydelse.

Det var den sidste Forsamling; Kloffen slog netop tolv; hele den ærværdige Forsamling faldt paa Knæ, for at bede Englelens Hilsen: *Av: Maria*. Derpaa vender Enhver tilbage til sin Plads, og neppe vare nogle Ord verlede, førend en lydelig *Acclamation* for den h. Fader paafølgte; et Raab om evig Hengivenhed for den h. Stol, *Petri Sede*, gjenlyder, udbreder sig og udbryder fra alle Hjertes og alle Læber i de Ord: *Petre doce nos! confirma fratres tuos* — „*Petrus lær Du os; bestyrk Du os!*“ — Og den Belæring, som disse Hyrder forlangte af Overhyrden i hele Kirkens Navn, var den høitidelige Erklæring om den ubesmittede Undfangelse. Disse Ord gjenneføer Sjælene med en saa udsigelig Kraft og Virkning, at de ligesom bleve til et eneste beifaldende Raab i Forsamlingen, et Raab, der saa synlig kom fra Hjertene, saa ophøiet, at man maa have hørt

det, for at kunne begribe det; hverken det skriftlige eller mundtlige Ord kunne give en Forestilling derom.

O katolske Kirke! De sige, at Du er død, og hvilken Gylde af Livskraft aabenbarer Du ikke! Petrus lever endnu og taler igjennem sin Efterfølger Pius IX. Det Dogma, som smykker Maria's Hoved med en saa glimrende Krone, var af Forsynet forbeholdt vor Tid, for at vise den, at Kirken altid blomstrer, altid er ufeilbar, altid reen! — Saa tal da, helligste Fader, Gud vil det, og Verben venter. Dit Ord vil gjenlyde i Himmelen, og det vil troste Hjorderne tilligemed deres Hyrder. Modtag som Hylдинг paa Din apostoliske Værdighed Enthusiasmen af en Tro, som er Christendommens første Lider værdig, og om hvilken alle Dine Brødre i Episcopater, som ere komne til Rom, overbringe Dig den høitidelige Bekræftelse, for fra Dine Læber at erfare de Ord, som de da med Troens Bished ville gjentage for deres Hjordder, de Ord nemlig: Maria, Frelserens Moder, var stedse ubejmittet og stedse uplettest!

Dog — jeg vilde overstride Grandserne for et Brev, dersom jeg vilde forsøge, at udtrykke Dem mine Følelser ved denne Anledning; Mindet derom bliver indpræget i min Sjæl med uudstøttelige Træk. Denne Forsamling, omendstjondt kun et Billede af et egentligt Concilium, erindrer mig paa Grund af sine Medlemmers ærefrygtsdydende Characiere, om Concillerne i Ephesus og Nicæa. Oplydte paa samme Maade af hellig Glæde, som frembrød i lydelige Udraab, stadfæstede Fædrene i Ephesus, Maria's Tilnavn og Fortrin som Guds Moder, Θεοτοκος, et Fortrin, hvorfra man maa gaae ud, for at forstaae og bestemme Maria's hele Herlighed og Dphoiethed. Og kunde Fædrene i Rom ikke som dem i Nicæa fremvise Martyrdommens Nr paa deres Legeomer, saa fattedes der dog heller ikke der paa frimodige Bekjendere og Landsforviste, og jeg saae 80-aarige Biskopper at boie sig dybt for den forfulgte Fransoni og den landsforviste Marongiu!

Jeg var allerede for d. 24. Novbr. af Hjertensgrund Katholik; men ved det Syn, som forundtes mig her, er jeg bleven det endnu meer, idetmindste føler jeg min Tro mere levende. Jeg takker Forsynet, at Det har ladet mig see en saadan Dag. Jeg siger det som Borggen for Sandheden af min Fortælling. Men der er endnu mange andre herlige Omstændigheder, som jeg ikke endnu tør meddele Dem. Hvad jeg her har sagt, turde jeg sige, fordi det er offentligt. Rom tænker ikke paa Andet og jubler af Glæde, idet det beundrer Guds store Værk. Foreen Deres Glæde med de

Troendes fælleds Faders Glæde, og lad Hjenderne tale; de forfølge deres Vel og Kirken sin. Igeoverfor en Liberalismus, der ikke er andet end en praktisk Rationalismus, og som hverken bestdder Tro eller Sandhed, hvorpaa den kunde støtte sig, maa Katholikernes Dyrkelse indgyde vore forvildede Brødre Beundring over denne den store katolske Kirkes vidunderlige Genhed og Enighed, som bevarer sin Tro uforsalfket og uforvandsket og giver denne, alt efter Tidens Trang, og uden nogenstinde at modsig sig, et stedse mere glimrende Præg, bestemtere Udtryk, fordi den altid ledes af den ufeilbare Helligaand og staar paa den uroffelige vaticanske Klippe, dette Enighedens faste og uroffelige Middelpunkt!

Ure og udødelig Roes og Hæder vare det katolske Episcopat og Biskoppernes Biskop, vor h. Fader, Pave Pius IX.!

Kirkelig Erindringsliste.

Søndag d. 31. Decbr. — Aarets sidste Søndag. — Dagens Epistel: Gal. 4, 1—7. — Evangel: Luk. 2, 33—40. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimesse med Brædten paa Lybst. — Esterm. Kl. 6 som Aarets sidste Aften, en høitidelig Takkemandt med Brædten paa Danst. —

Mandag d. 1. Januar 1855. — Vor Herres og Frelser's Jesu Christi Dmstærelse. — Nytaarsdag. — Dagens Epistel: Tit. 2, 11—15. — Evangel: Luk. 2, 21. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimesse med Brædten paa Danst. — Esterm. Kl. 3 Andagt paa Danst. —

Løvedag d. 6. Januar. — Vor Herres og Frelser's Jesu Christi Aabenbarelse (Epiphanie) eller: de hellige tre Kongers Dag. — Dagens Epistel: Gal. 6, 1—6. — Evangel: Matth. 2, 1—12. — Gudstjeneste: Form. Kl. 8 og 12 stille Messie. — Kl. 10 Høimesse med Brædten paa Lybst. — Esterm. Kl. 3 Andagt paa Danst.

Kjøbenhavn.

Udgivet af Konrad Sander.

Trykt hos Louis Klein.